MHK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-746, 340-726

Bokros László

SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP

1978 FEB 26

Százötven éve született Fazekas Mihály

1021

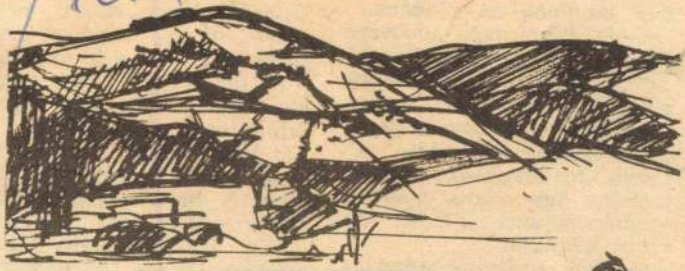

Bokros László rajza

szeállítani,
remben mi
Így tudtuk
hogy délelő
den tanuló
— A tar
délután is
ket vezetü
van — f
Andrásné,
A huszonha
tartja fogl
tenként. Íg
el még egyszer a KISZ KB vörös zászlaját.

— *Csak úttörőszobában lehet jó mozgalmi munkát végezni?*

— Nyilvánvalóan nem csak

meg. A bejárat fölött egy hordó díszlik, rajta felirat, bistro. Az éhes arra járó azonban hiába kopogtatna be, ha nem zárták volna be a hatóságok —, akkor sem csillapíthatná éhségét. A

Egyre több munká

Hódít a tévé, országszerte annyi könyvet, folyóiratot vásárolnak az emberek, mint

Vonzó rendezvények a könyvtárakban

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1978 SEP 1

Egészségügyi Dolgozó

Bokros László

1021

Bokros László grafikája

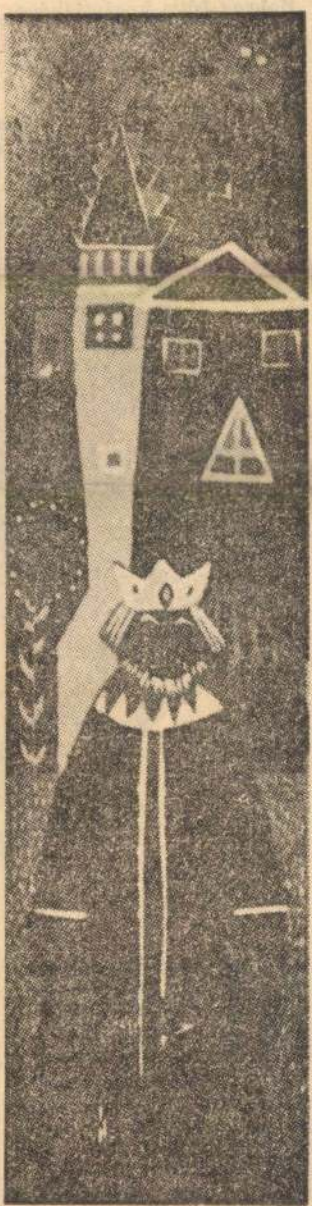

Bokros Júlia kerámiaképe

Meleg nyári éjszaka volt az utolsó bent a kórházban. Nem tudott elaludni, csak forgolódott az ágyban. Tiszta lucskos lett az izzadságtól a hálóingje. Párnája alól nem győzte elővenni a zsebkendőjét, hogy megtörölje homlokát, arcát. Óvatosan

igazi legény, a lányok ról súgdolóztak mindig. Egy szer egy mulatságon tör tént, vagy lakodalom volt már nem emlékszik. Ak kor is ilyen meleg nyári éj szaka volt. Igen, a Kis Má ri esküvőjén. Elmentek le gények-lányok sétáln egyet, míg szünetelt a tánc Elöl mentek ők Rózsiva meg Loncival, a három ba

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő

Szolnok Megyei
Néplap
1977 NOV 27

1021 Bokros László

KÖRMENDI LAJOS:

Kiszámolós

kardos karom hagyom Kardszagon
türürü türürü egy
lejtek begyesen Kunhegyesen
türürü türürü kettő

kis új szállásom megkeresem
türürü türürü három
ott szép Kun madaram fogadom
türürü türürü négy
meglelem kedvét Túrkeviben
türürü türürü öt

házam kishazám melyik legyen
türürü türürü mind

Bokros László rajza

szakmaközi bizottsággal, a korábbi években is jó kapcsolatunk volt, — csatlakozik a beszélgetéshez Járomi József brigádvezető. Közösen határoztuk el, hogy havon-

jászberényi Kmán György Szocialista Brigád mozgókönyvtára is segít e fehér foltok eltüntetésében.

T. E.

dorfi László sz
reműködésével
műsorát. A ko
ber 1-én 19 ór
művelődési kö
termében rendezik meg.

A túrkevei Ványai Ambrus Gimnázium és Közlekedésgépészeti Szakközépiskolában a kétszázhetven szakközépiskolás korszerű körülmények között sajátítja el az autószerelő szakmát. Az iskola elvégzése után érettségi és szakmunkásbizonyítványt, jogosítványt kapnak a tanulók. A gyakorlati oktatás – hetente egy napon – kilenc, korszerűen felszerelt műhelyben folyik. Képünkön befecskendező szivattyú beállítása

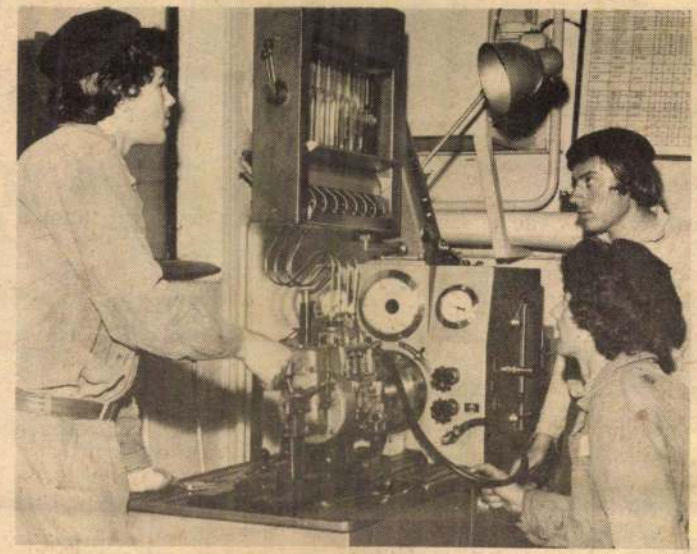

De a tanyai iskolákat közben eladták vagy lebontották! A tanyai emberek így mondják: mi, kérem, még az isten markából is kiestünk. Nem elég, hogy már nincs köztünk a tanító úr, de fedél sincs, amely alatt a hosszú téli estéken összejöhetnénk, filmet nézni, lesni a televíziót, vagy valami olvasnivalót választani.

Gondatlanság volt?

A feltett kérdésre határozott nemmel felelhetünk, — ha általánosítva elemezzük a tanyai iskolák sorsát. A

megírva

Boldizsár

(Balthrys)

ács

1484.-97

l.

R III

Baltres czemmerman

697, 715. l.

Rechnungen a. d. Archiv d. St. Kronstad. III. Kronstadt 1896.

(Quellen zur Gesch. d. St. Kronstadt.

Annyi bizonyos: a mohammedán munkások lassú tempójukkal is szép, tetszetős munkát végeznek. A gyékényfonásuk szebb, mint bármely európai háziipar hasonló készítménye. Fürdőszobáink olcsó gyékényszőnyegeitől a tízszínű háncsból font gyümölcskosárig minden erős és csinos. A híres marokkói kecskebőr pedig ott virít százféle színben a skarlátvöröstől a méregzöldig. Leila papucsait még ma is arannyal varrják ki, a fínom levéltárcát remek bőrmozaikkal ékesítik. S mindezt ott, a szemed láttára, az úgynevezett »szuk«-okon. A gazda ül a kis bódé ajtajában, rózsaillatosan, fezben. A munkása pedig mögötte a földön és varr, sző, fon, távol az európai világ csodálatától, a kiváncsiak tökéletes semmibevételével. Végigmenni e sátrak és ósdi uccanegyedek közt, rózsamézillatok és fánksütők közt, a világ legjobb feketekávéinak párlatát szívni, valóban ízesebb mulatság, mint a pavillonok belsejében járni s nézni az egyhangú »törökös dohányzó-szobákat«, únott réztálaikkal s gyöngyházberakásos sokszögű székeikkel.

Maguk ezek a belsőségek talán nem is annyira műtörténetileg érdekesek, mint kultúrhistóriai szempontból. Mutatják a józanságot, amely a Kelet ez országainak térművészetében még ma is megvan. Nagy, tágas termek, szellős oszlopos folyosók, a szoba belseje szinte üres, de mégis kényelmes a szőnyegektől, a párnáktól. A víz a szökőkutakban csobog s a forró napnak csak a páráit, a tiszta levegőjét engedik be az árnyas szobákba, — az ezredévek ezen mit sem változtattak. Igen, az anyagok helyett pótanyagok léptek elő, az arany helyett habarcs, de a konstrukció nagy vonala, szépsége, higiénája még a modern tuniszi házban is meg van. És a csipkéknek, hímzéseknek, brokátoknak csak az anyaga cserélődött ki: a színeik örökj vidámsága változatlanul ragyog...

Boldizsár

eperjesi kőfaragó

(1485–)

(1489.)

l.

Muz. Kot. Ért

1917. 241. / l. 35. l.

1918

(Ivanyi B. Eperjesi
közepkori kőfaragói
és nobrászai
Muz. Kot. Ért. 1918
35. l.

I. Közl. 1917. 241 l.
II. Közl. 1918. 35 l.

Boldizsár, kőfaragó *(Baltasar magister lapicida).* A ~~XVI.~~ 1544. század közepén Brassóban élt.

Quellen z. Gesch. d. St. Kronstadt. Rechnungen. II. k. Brassó, 1889. 656. l.

1544.

Boldizsár

Boldizsár István

LELEPLEZTÉK A KORMÁNYZÓ ARCKÉPÉT AZ AERO SZÖVETSÉGBEN. A Magyar Aero Szövetség legutóbbi közgyűlésén leleplezték vitéz Nagybányai Horthy Miklós kormányzó arcképét. A díszközgyűlésen vitéz nagybányai Horthy István miniszteri tanácsos elnökölt. Megjelent: Vargha József iparügyi miniszter, Bonczos Miklós és Álgyay-Hubert Pál államtitkár és sokan mások. A festményt Boldizsár István festette.

Művészet

1939. 29. sz.

42 IX 12 13

Burghardt Rezső
Erdős Géza

24 NEMZETI UJSÁG
1938 május 15.

B.P.L.

HÁROM KIÁLLITÁS

Rövid egymásután három kiállitás nyilott meg, melyek közül kétségtelenül a legnagyobb érdeklődésre a *Nemzeti Szalon* bemutatója tarthat számot. Hosszu idő után ugyanis először fordult elő, hogy vidéki művésztelepek meginditását a hivatalos körök kezdeményezték, hogy ezzel is könnyitsenek a művészek nehéz helyzetén és másodszor, hogy a nagyváros elvont levegőjéből a természet közelségéhez vezessék a művészeket. A célkitüzés helyessége kétségtelen, de a kivitelezés, mint a kiállitás bizonyitja, még sok kivánnivalót hagy maga után. A balatoni művésztelepet tulajdonképpen nem is nevezhetjük telepnek, mert a festők ösztöndij formájában kapnak segélyt és nincsenek helyhez kötve, hanem a Balaton mellett vándorolva festegethetnek. Amennyire előny a művészre nézve a helyhez nem kötöttség, annyira árt ez a „telep" kialakulásának, melynek éppen az a célja, hogy a közös eszméért dolgozó festők együttélése révén sajátos és időtálló irányt hozzon létre. Az együttes munka helyett most a festők külön-külön utakon járnak és egymástól függetlenül igyekeznek azt, amiért az állami támogatást kapják, a magyar nemzeti művészetet megvalósitani. Az együttes haladás feltétele megkivánja, hogy a művészek hosszabb időt töltsenek együtt, mint ahogy azt Nagybányánál is láttuk. A mostani anyagi segitség kicsinysége nem teszi lehetővé, hogy nagyobb számban vonják be a festőket a művésztelep keretébe és igy lényegében nem segitenek a magyar művészet nehézségein. Viszont ha minden évben mást és mást küldenek ki, akkor nem művésztelep, hanem művész nyaraltatási akció elinditásának vagyunk szemtanui. A balatoni nyaraltatás mellett Tatán is szándékozik a hivatalos művészeti politika telepet létesiteni.

A kiállitás nivója rámutat a hibákra, melyeket megfelelő szakértelemmel a jövőben javitani lehet. A szinvonalat *Boldizsár* István kifinomult festői érzékkel előadott képei, *Burghard* Rezső ösztönös megérzéssel festett vásznai, *Udvary* Pál könnyedén komponált és festői értékekkel telitett olajképei, valamint *Jeges* Ernő friss temperái biztositják. Melletük a modern giccs határát érintő *Hincz* Gyula, a pesszimisztikus hangulatokat kereső *Erdős* Géza, a szirupos édességü szinekben kedvét lelő *Istókovits* Kálmán és a kiforratlan *Novotny* Emil Róbert munkáinak, mint a kiállitás katalógusának előszava mondja, az idegenforgalom érdekeit kellene képviselniök. Sajnos, aki ezeknek a képeknek alapján akarja megismerni a magyar vidéket és a Balatont, az nem fog odamenni nyaralni.

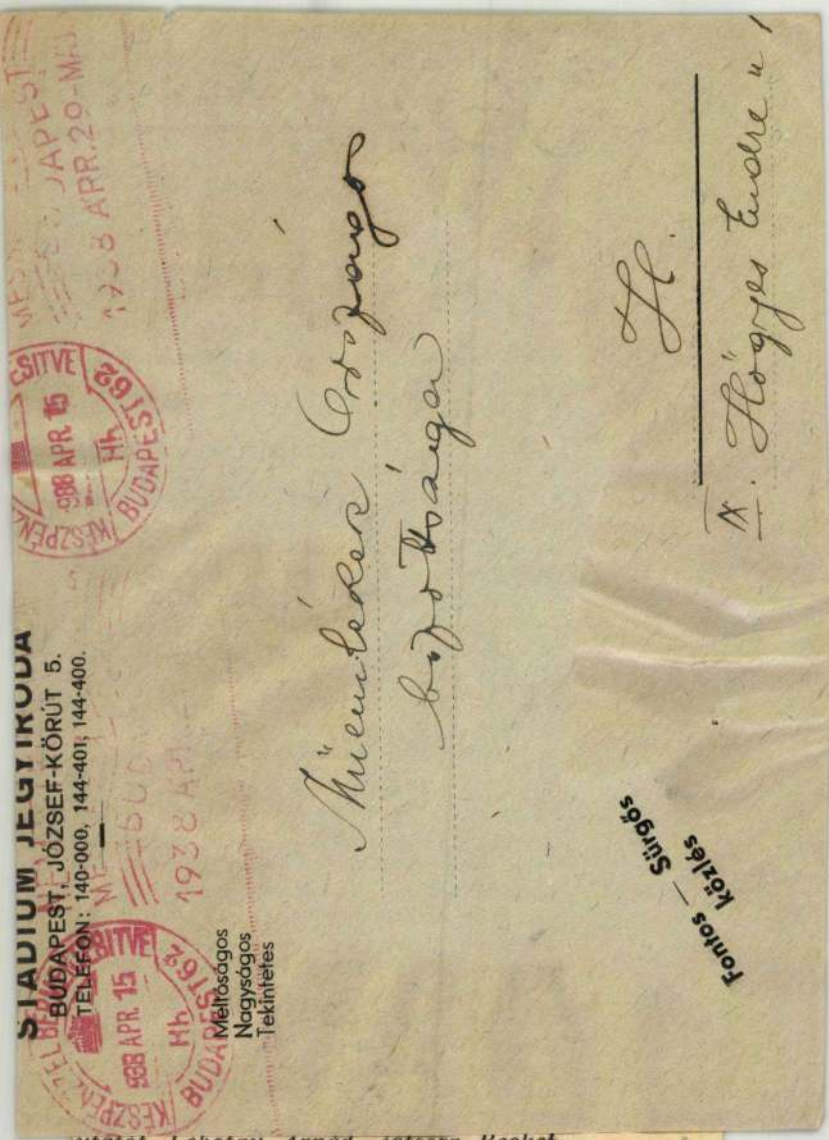

mutatót. Lehotay Árpád játssza Becket amást, a tragikus végü érseket. A Magyar Szinházban „Az Ur katonái"-t ujitják fel. Emmet Lavery drámája az eredeti bemutató ragyogó szereposztásában kerül felujitásra. A Belvárosi Szinházban Erbók Attila egyfelvonásosa, „A kapu előtt" vezeti be esténként az előadást. Ez az eredeti székely ballada nyomán készült, áhitatos hangulata stilusosan illeszkedik az ünnepi eseményekbe. A Művész Szinházban a „Magyar Csupajáték" Paulini Béla rendezésében szombaton kerül elő-ször szinpadra.

— Lloyd Bacon, aki tengerésztiszti állyáját hagyta ott, hogy filmrendező legyen, uj filmjében, amelynek cime „Acélkoporsó", érdekesen mutatja be az amerikai hadiflotta tengeralattjáróinak izgalmas életét.

— Az „Éneklő Ifjuság" hangversenye a szé-kesfővárosi Állatkert zenepavillonjában. A *Nemzeti Gyermekhét* befejező napján, május

Szombaton is légiriadó volt északkeleti Angliában

London, október 21.

(Havas.) Szombaton délután Anglia északkeleti részén légiriadót rendeltek el. (MTI.)

Német-angol repülőharc az Északi-tenger fölött

London, október 21.

Szombaton délután két órakor — mint az Exchange Telegraph jelenti — német repülőgépek támadást kiséreltek meg Anglia keleti partvidékén. A gépeket először Hull és Grimsby fölött látták igen nagy magasságban. Azonnal brit vadászrepülőgépek szálltak fel s a támadók anélkül, hogy bombákat dobhattak volna le, kelet felé repültek el. A brit vadászgépek üldözőbe vették a németeket s az Északi-tenger fölött harcra került a sor a brit és a német repülők között. A harc részletei még nem ismeretesek.

A továbbiakban a következőket jelenti az Exchange Telegraph:

Szombaton délután német repülőgépek az Északi-tengeren megtámadtak egy brit convoy-hajót, mely kereskedelmi gőzöst kisért. A convoy-hajó jeladására angol repülőgépek érkeztek és hareba szálltak a német gépekkel. Az este hat óra után kiadott első brit jelentés szerint a harcnak mindkét részen áldozatai voltak. Részletes jelentést a brit admiralitás később ad ki.

London, október 21.
(Érkezett éjjel 12 órakor)

(Havas.) A *tengernagyi hivatal* és a *légügyi minisztérium* közlése szerint a hadihajóktól kisért tehergőzösök elleni támadásban az Északi tengeren *12 ellenséges repülőgép vett részt.* Angol vadászrepülőgépek és a kisérő hadihajók szálltak velük szembe. A közlemény szerint a vadászgépek *legalább három német gépet lelőttek.* Egy negyedik repülőgép kénytelen volt az angol gépek erős tüzelése miatt *a tenger szinére leszállani.* Még nem érkezett be minden jelentés a légi csatáról. *Az angol repülőknek nem voltak veszteségeik* s a tehergőzösök és a hadihajók egyike sem sérült meg. (MTI)

Kiüritették a franciák Strassburgot

Páris, október 21.

(Havas.) Az arcvonalbeli helyzet *érzékeny pontja* tovább is a *Saar* és *Mosel* közti vidék. A francia csapatok állása a két folyó között vonul végig és olyan szöget alkot, amelynek *hegye Trier felé mutat.* A katonai tevékenység több helyütt továbbra is élénk, de csak járőrök és a tüzérség fejtenek ki tevékenységet. Lehetséges, hogy *ujabb német kisérletekkel kell számolni, ha az általános diplomáciai helyzet vagy valamilyen német szempont a Siegfried vonalak mögött összpontositott csapatok tömegesebb előrenyomulását kivánja. A helyzet francia részről védekező jelleget ölt.* Nemcsupán az arcvonalon, hanem az arcvonal mögött is minden szükséges intézkedést megtesznek, hogy *szembenézzenek mindennemü német kisérlettel,* bármilyen jelentőségü legyen is az. Ezzel kapcsolatban hire terjedt, hogy a *Maginot-vonal* mögött fekvő, egy széles övezetben ki akarják telepiteni a polgári lakosságot. Ez szóba se került. A hir elterjedése azzal magyarázható, hogy *csendőrök érdeklődtek a lakosságnál ávégből, hogy előkészitsék az esetleges átköltözést és előzetes utbaigazitásokat adjanak.* Tehát mindennapi védelmi intézkedésről van szó és ez egyáltalában nem azt jelenti, hogy az elköltözést már a közeljövőben tervezik. Azok az intézkedések, amelyek *a polgári lakosság védelmét* célozzák a háboru kockázatai ellen, *három mozzanatból* állanak: *kiürités, elköltözés* és *eltávozás. A kiürités olyan sürgős jellegü müvelet, amelyre közvetlen veszély ad okot.* Ezt az intézkedést mindezideig a lakosságnak csak olyan részénél alkalmazták, amely *közvetlenül az ellenséges ágyutüzben van:* ez volt az eset például a Maginot- és a Siegfried-vonal közötti határfaluk lakosságánál. *De ez volt az eset Strassburg lakosságánál is,* mert ez a város hat kilométerre fekszik a Rajna balpartján elhelyezett német ütegektől. (MTI.)

*

Páris, október 21.

A *Petit Parisien* haretéri tudósitója ismerteti az előretolt francia csapatok *rendkivül ügyes visszavonulási taktikáját.* Az *Exchange Telegraph* tudósitója szerint a francia front még mindig német területen van. Az estilapok különösen kiemelik *egy altiszt teljesitményét,* aki egy gépfegyverrel két nagy Messerschmidt-gépet támadott meg és azok egyikét lelőtte. A gép a francia vonalon belül zuhant le.

Anglia ellen támadás, Franciaországgal szemben védekezés

Róma, október 21.

(Magyar Távirati Iroda.) A *Lavoro Fascista* berlini tudósitója kiemeli a német hadijelentésnek azt a passzusát, amely szerint *a német csapatok tartózkodtak attól, hogy állépjék a francia határt.* Ez a megjegyzés — irja — minden bizonnyal annyit jelent, hogy a Német Birodalom, *mialatt támadólag lép fel Anglia ellen, Franciaországgal szemben védekező magatartást tanusit.* Ugyanezt bizonyitja az a körülmény, hogy *a német repülők kiméltek eddig Franciaországot* és egyetlen egy légitámadást sem intéztek földi célok ellen.

A német sajtó sulyos vádat emel Churchill ellen

az Athénia elsüllyesztése ügyében

Berlin, október 21.

Mint ismeretes, mindjárt a háboru első napján elsüllyedt az Óceánon az *Athénia* nevü személyszállitó nagy gőzös, amely amerikai utasokat szállitott. A németeket *Churchill* a hajó megtorpedózasával vádolta, amit a német hadvezetőség visszautasitott, mint olyan állitást, amelynek célja az volt, hogy hangulatot keltsen Amerikában a semlegesség elejtése és a beavatkozás mellett. Most a német sajtó feltünéstkeltő beállitásban közli *Anderson amerikai állampolgárnak az Athenia elsüllyesztése ügyében folytatott hivatalos vizsgálat során eskü alatt tett vallomását,* amely a lapok szerint bizonyitja, hogy *nem felel meg a valóságnak az az állitás,* amely szerint az *Athéniát* német tengeralattjáró torpedózta meg.

Anderson elmondotta, hogy *egyáltalán nem látta valamely tengeralattjáró periszkópját és mégkevésbé hallott tengeralattjáróról jövő ágyuzást.* Andersont és 49 társát másnap reggel 7 órakor egy segitségre érkezett hajó vette a fedélzetére. *Ekkor az Athenia még nem süllyedt el teljesen. Ebben a pillanatban angol torpedórombolók bombázták az Atheniát, hogy elsüllyesszék a hajót.* A mentőcsónak utasainak ezt azzal magyarázták, hogy erre azért van szükség, mert *az uszó roncs különben veszélyeztetné a hajózást.*

A szombat reggeli német lapok főleg Andersonnak *ezzel a vallomásával foglalkoznak.* A vallomásban annak bizonyitékát látják, hogy *Churchill angol haditengerészetügyi miniszter volt az értelmi szerzője az Athenia elsüllyesztésének.*

A *Völkischer Beobachter* hangsulyozza, hogy *már az utolsó fátyol is fellebbent* az Athenia pusztulásának titkáról.

A *Berliner Börsenzeitung* a hivatalos amerikai vizsgálat eredményét *a mai idők történelme legfontosabb okmányának mondja.* (MTI.)

Benes kudarcot vallott Párisban

Páris, október 21.

(Stefani.) Benes volt csehszlovák köztársasági elnök londoni utjával kapcsolatban párisi politikai körökben rámutatnak *Benes kudarcára, amelyet egy névleges csehszlovák kormány megalakitása körül kifejtett erőfeszitései közben szenvedett el. (MTI)*

Hore-Belisha a háboru kilátásairól

London, október 21.

Hore-Belisha hadügyminiszter — a *Havas-Iroda* jelentése szerint — szombaton este *rádióbeszédet* mondott. Kijelentette, hogy *bizalma a háboru megnyerésében renditheteten.* Németország három módszer közt választhat: 1. megkisérelheti, hogy *döntő csapást* mérjen ellenfeleire a szárazföldön, a tengeren és a levegőben; 2. nyugodtan vár, abban a reményben, hogy a *szövetségesek elhamarkodott támadásba kezdjenek;* 3. megkisérli, hogy ellenfeleit belevonja *látszatra megfelelő békefeltételek megvitatásába.*

Az első hét lehetőleg *nem jöhet számitásba.* A miniszter utalt arra, hogy Anglia kereskedelmi hajótérfogatának *csak töredékét* vesztette el, *nem is egy százalékát.* Még mindig 21 millió tonna hajótérfogata van. A Franciaországba küldött expediciós hadsereg *előörse annak a nagy hadseregnek, amely most Angliában készülődik.* A hadsereget kiegészitik a milicisták — ma *250.000* milicistát soroztak be — és az önkéntesek. Ezekből eddig *50.000-et* soroztak be.

A miniszter ezután a *harmadik* módszert tanulmányozta, amelyet Németország követhet: a békeajánlatokat. Ezeket *nagy óvatossággal kell fogadni.* Végül utalt arra, hogy Anglia és Franciaország háborus céljait nem a földrajzi határok szabják meg. *Ez a háboru nem a térképre vonatkozik,* hanem az a célja, hogy olyan viszonyok keletkezzenek, amelyek közt *valamennyi nemzet élni tud. (MTI.)*

Kényelmes olvasást

a hosszú téli estéken, kellemes munkát mesterséges fénynél tesznek lehetővé a Zeiss-Uro-Punktalüvegek. A mesterséges fény ultravörös sugárzásának csökkentése által a fényt hasonlóvá teszik a nappali fényhez, ami a szemnek jót tesz, korai elfáradástól megóvja és teljesitőképességét növeli. Éppen ezért az Uro-Punktal-üvegek viselése a téli időszakban kellemes.

ZEISS URO-PUNKTAL SZEMÜVEGEK

CARL ZEISS JENA

Kapható a szakoptikusoknál. Ismertető Uro-nyomtatványt díjmentesen küld a magyarországi vezérképviselet: Ifj. Juríny Henrik, Budapest, IV., Váci-utca 40. sz. vagy közvetlenül Carl Zeiss, Jena.

Punktal-üvegekhez a modern Zeiss-Previst keretek!

Finn üdvözlet a magyar testvérnemzetnek

A *Nemzeti Ujság* legutóbb vezércikkben foglalkozott az északeurópai helyzettel és a két testvérnemzet, Észtország és Finnország sorsával. Megpróbáltatásuk napjaiban *a magyar nemzet őszinte együttérzését és rokonszenvét tolmácsoltuk északi testvéreinknek.* Észtország és Finnország kimagasló történelmi és kulturális érdemeit méltató vezércikkünket igy fejeztük be: „Testvérek a viharban, halljátok meg és öleljétek szivetekre a rokon magyar nép üzenetét"

FOTOKOPIA VÁRÓSVÁRY Kösz. beleg. LÉGIPOSTA IS! Múzeum krt. 13. Tel. 18-77-37.

Vezércikkünkre most *válasz érkezett Helsinkiből,* Finnország fővárosából. Szombaton este a következő táviratot kaptuk:

„Nemzeti Ujság, Budapest.

Meleg szavaikat szivünkbe zártuk. Finn-ugor nemzetek napján szivből üdvözöljük a magyar nemzetet.

Suomalaisuuden Liitto
Heiskanen, Kettunen."

(Finn Szövetség: Heiskanen és Kettunen egyetemi tanárok.)

Meghatottan köszönjük finn testéreink üdvözletét, amelyet a Finn-Ugor Nemzetek Napjának alkalmából a legőszintébb melegséggel viszonozunk.

A párisi diákegyesület a kommunistapárt fiókja

Páris, október 21.

A francia fővárosban tovább folynak a *kommunistaellenes intézkedések. De Vaud* szocialista képviselő egy képviselői gyülésen tartott beszédében rámutatott arra, hogy a gyárakban *változatlanul folyik a kommunista agitáció* és kérte a kormányt, hogy vessen véget ezeknek az üzelmeknek. A kormány egyébként ujabb szigoru intézkedéseket hozott a kommunista agitációval szemben. A rendőrség házkutatást tartott az egyik, *Notre Foyee* nevü *párisi diákegyesület székházában, amelyet a kommunista párt fiókjának tekintenek.* A rendőrség 77 embert hallgatott ki és közülük többet — igy Jean *Corazzi* ismert kommunistát is — őrizetbe vett. *(NST)*

Két hónapra és 500 pengőre büntettek egy mulató-tulajdonost

A VIII. kerületi rendőrkapitányságon *Szigethy* Ferenc kapitány kéthónapi elzárásra és 500 pengő pénzbüntetésre itélte *Rajna* Lászlót, a Pavillon-mulató tulajdonosát. Október 6-án éjszaka egy fővárosi főmérnöknek néhány pohár likör és néhány üveg pezsgő fejében 320 pengős számlát nyujtottak át. Amikor a vendég nem volt hajlandó a magas összegü számlát kifizetni, állitólag rájukzárták a mulató ajtaját és hajnali négy órától fél 7-ig a főmérnök hiába dörömbölt, nem engedték ki. Végül is rendőr szabaditotta ki. A rendőri büntetőbiró az itéletről értesiti a főkapitányság engedélyügyosztályát és javasolja a mulató engedélyének megvonását. *Rajna* László fellebbezett.

OVOMALTINE reggelire, uzsonnára

Ára tovább is változatlan. Adagja 8 fillér.

Leány és fiú TÉLIKABÁTOK 16 éves korig
nagy választékban
Székely Jenő
IV., Petőfi Sándor-utca 9. sz.

Leleplezték a kormányzó arcképét az Aero Szövetségben

A Magyar Aero Szövetség szombat déli diszközgyülésén leplezték le a kormányzó életnagyságu arcképét. *Boldizsár* István festőművész kitünően sikerült alkotását. A diszközgyülést nagybányai vitéz *Horthy* István, az Magyar Aero Szövetség elnöke nyitotta meg.

Az ünnepi beszédet dr. *Ember* Sándor országgyülési képviselő, a magyar Aero Szövetség alelnöke mondotta. Beszédében meleg szavakkal ecsetelte a kormányzó rendkivüli egyéniségét, a világháboru alatti harcokban tanusitott bátorságát, majd az összeomlás utáni időkben az ország ujjáépitése terén végzett hősies küzdelmét.

— A repülők egész élete — mondotta többek közt — a célra irányuló, felelősségteljes cselekvésből áll és a sikert csak a céltudatos, rettenhetetlen akarás biztositja. Csodálattal és tisztelettel nézünk fel kormányzó urunkra, aki minden repülőnek ebben is férfias, soha el nem muló példát adott.

Ember Sándor ezután a magyar repülés fejlődéséről beszélt és rámutatott arra, hogy kezdetben a repülés ügyét mostohagyermekként kezelték. A kormányzó elhatározása biztositotta a repülés szervezetének azt az önállóságot, ami nélkül a mélyreható szakismereteket kivánó katonai és polgári repülés komolyan sem meg nem alapozható, sem pedig korszerüen fejleszthető nem lett volna.

Az arckép leleplezése után vitéz *Laborczfy* Rezső ezredes a haderőn kivüli repülő-előképzés honvédelmi eredményeiről tartott előadást. Végül vitéz nagybányai *Horthy* István kiosztotta az 1938. évi legkiválóbb vitorlázó repülőversenyzők dijait. *Tasnády* Lászlo, a MSE elnöke négy dijat kapott. *Vadas* László, *Danivszky* Ferenc és *Tardos* Béla kaptak még dijakat. A közgyülés a Szózat hangjaival ért véget.

Változások az autóbuszforgalomban

Október 23-tól kezdve a 2-es és 3-as autobuszok utvonalát módositják. A 2-es kocsik mindkét irányban a Fery Oszkár-uton át fognak közlekedni a Németvölgyi-utnál lévő végállomásig. Az Ugocsa-utca és Böszörményi-ut sarkán lévő megállóhely megszünt. A Németvölgyi-uton a Fery Oszkár-utig a 2-es autobuszok helyett a meghosszabbitott 3-as vonal kocsijai fognak közlekedni. A 3-as jelzésü kocsi a Déli pályaudvarig a jelenlegi utvonalon, onnan pedig a Nagyenyed-utcán és a Németvölgyi-uton át haladnak a Fery Oszkár-utnál lévő uj végállomásig. Uj megállókat létesitenek a Nagyenyed-utca és Böszörményi-ut sarkán, a Németvölgyi-uton a Királyhágótérnél és az Agárdi-utnál. Az első és utolsó kocsi indulási ideje mindkét vonalon változatlan marad.

Budapesttől Szegvárig! Szilvától a lekvárig!

Életrevaló gondolatot valósitott meg a budapesti Kat. Női Szociális Képző az idei nagy szilvaterméssel kapcsolatban. *Slachta* Margit inditványára elhatározták, hogy nagymennyiségü szilvát vásárolnak össze s azt lekvárnak főzik meg a Szociális Képző hallgatói. A gondolatot tett követte és október elején tizenöt hallgató utazott le az alföldi Szegvárra, hogy megkezdje a lekvárfőző tanfolyamot. A szegvárkörnyéki gazdáktól mintegy ötven mázsa szilvát vásároltak összse és két héten keresztül, vidám nótaszóval, fiatalos lendülettel, nagy kitartással magozták, főzték, csomagolták a szilvát, illetve a kész lekvárt. Az ötven mázsa szilvából 12 mázsa lekvár lett s a nagy munka befejeztével a képzősök záróünnepséget rendeztek a falusiak számára, amelyen bemutatták az egyik hallgató, *Téchy* Kató „Budapestről Szegvárig! Szilvától a lekvárig!" cimü alkalmi darabját. A falusiak lelkesen ünnepelték a fiatal, tehetséges, munkára kész képzősöket.

A szegvári nép ugyancsak elcsodálkozott a sok csomaggal érkező városi kisasszonyokon, akik azzal a céllal érkeztek a sáros alföldi faluba, hogy ott két héten keresztül, reggeltől estig szilvát magozzanak, lekvárt főzzenek és igy épitsék a szebb, jobb, szociálisabb magyar jövőt.

A budapesti Kat. Női Szociális Képző hallgatói, élükön *Slachta* Margittal és a Képző igazgatónőjével: dr. *Slachta* Irénnel, sokoldalu példát adtak Szegvár népének. Azzal, hogy rendes napi áron megvásárolták a gazdáktól a fölösleges szilvatermést, olyan jövedelemhez juttatták őket, amelyről nem is álmodtak. De a képző hallgatói abban is példát adtak a falu asszonyainak, hogy lássanak maguk is munkához, gondoljanak az inséges téli napokra s amit az Isten ebben az évben olyan bőségben adott, használják fel, ne hagyják veszendőbe menni. Ugyanakkor az is megnyugvással töltötte el a falu lakóit, hogy a városi hölgyek nem félnek a munkától, sőt dalolva, frissen, kitartóan dolgoznak az ország érdekében. A példa vonzott s messze helyekről keresték fel küldeményeikkel a képzőt, hogy segitségükre legyenek hazafias vállalkozásukban. S nem utolsó sorban hatott a nép lelkületére az is, amikor reggelenként testületileg vonultak a képzősök a falu templomába. Az áldoztatórácsnál naponta megjelenő városi hölgyek zálogát adták annak, hogy jó kezekbe került a magyar nép szociális gondozása.

A jólsikerült záróünnepséget Szegeden is megismételték a Szociális Képző hallgatói. A nagyszámu közönség itt is lelkes ünneplésben részesitette a lekvárfőző tanfolyam résztvevőit.

Aki segiteni akar ebben az akcióban, vagy érdeklődik az olcsó szilvalekvár iránt, forduljon a Kat. Női Szociális Képző igazgatóságához: Budapest, XIV., Stefánia-ut 39.

A rajkókkal is baj lesz...

A Nemzeti Ujság mult vasárnapi számában megirtuk, hogy tavaszra elkészül a belügyminisztériumban a várva-várt cigányrendelet. Közöltük a rendelet több részletét, amelyben egyszersmindenkorra utat mutatnak a vándorcigányok megrendszabályozására s ha máskép nem megy, a visszaeső bünösöket munkatáborokba vezénylik.

A készülő rendelettervezetből most ujabb részleteket tudtunk meg s ami legfőképpen a pestieket érdekli, az a rajkók ügye lesz... A rendelettervezetben ugyanis *baj van a rajkókkal.* Néhány hónap mulva elcsendesednek az ezüsttükrös kávéházakban a cigányzenekarok hegedüi és a lobogó ingujjas, tüzes rajkók kénytelenek lesznek átképeztetni magukat valami más foglalkozásra. Visszavonulásukat a készülő cigányrendelet irja elő, mert a hozzáértők véleménye szerint igen sok szempont szól a rajkók kávéházi szereplésének eltiltása mellett. Legelsőnek a főváros tanfelügyelősége emelt szót a cigányrajkók érdekében, amikor javaslatukban arra mutattak rá, hogy a rajkó-zenekarok tagjai mohó üzletemberek kezei között vergődnek, zsenge gyermekkorukban éjszakai élethez szoknak és a rosszul táplált, egyébként is tüdővészre hajlamos cigánygyermekek kivétel nélkül elvesznek az éjszakai mocsárban. A tanfelügyelőség lesujtó irata a szülőket is ostorozza, mert kellő előtanulmányok után arra a tapasztalatra jöttek rá, hogy mig a gyermekek néhány fillérért órák hosszat muzsikálnak a kávéházban, szülőik a közeli korcsmában poharazzák el a rajkó jövedelmét. Rend lesz a szigoru nagytakaritás után a pesti kávéházakban és a jelek szerint hamarosan le kell venni az élénk szinekkel kifestett reklámtáblákat, amelyek a tüzes rajkók fellépését hirdetik.

A vidék közigazgatási hatóságai főként a vándorcigányok és a cigányjósnők megrendszabályozásával bajlódtak eddig is a legtöbbet. A javaslat szerint most megszünik a hatóságoknak ez a többletmunkája, mert gyökeresen véget vetnek a cigányjósnők és a vándorárusok gyanus üzelmeinek. Budapesten az általános tisztogatást a közegészségügyi ügyosztály készíti elő. A tervek szerint elsősorban a pesti cigány-nyomortanyákat akarják kifüstölni. A Dankó Pista-utca környékén, de főleg a pestkörnyéki nyomortelepeken egy-egy putriban, vagy levegőtlen szobában gyakran tiz-tizennégy felnőtt és számos gyermek huzódott meg. Ugyancsak a rendőrség feladata lesz a rendelettervezet szerint a vándorárusok ellenőrzése is s ezzel azután — közel százéves vergődés után — a közigazgatási hatóságok végre rendet teremtenek a magyarországi cigányok között.

H. Gy.

A közönség teendői a légvédelmi gyakorlaton

Vasárnap délelőtt vitéz *Fábry* Dániel tábornok, országos légvédelmi parancsnok rádióelőadásával megkezdődnek a légvédelmi napok. Vitéz *Fábry* Dániel előadásában az elmult hetekben lefolyt harcok légitámadásai által kiváltott külföldi légvédelmi rendszabályokat ismerteti. Vasárnap délelőtt az ország valamennyi városában és nagyközségében rendeznek légoltalmi bemutató előadást, légoltalmi gyülést, megmutatják a nagyközönségnek a hatósági légoltalmi berendezéseket és felszereléseket. A székesfővárosi légoltalmi bemutatók sorrendjét polgármesteri hirdetmény utján közölték a lakossággal. Hétfőn *az ország valamennyi iskolájában* megemlékeznek a légoltalomról a tanitás során.

A tulajdonképpeni légvédelmi gyakorlatokra kedd reggelétől kezdve kerülhet a sor, miután a honvédelmi miniszteri rendelet értelmében az ország két gyakorlati területe közül csupán a rádióközlés jelöli meg azt, amelyikben elsőnek kell a gyakorlatot megkezdeni. *Lehet, hogy már kedden reggel légvédelmi készültséget rendelnek el Budapesten, de ugyanigy lehetséges, hogy erre csupán szerdán kerül a sor.*

A légoltalmi gyakorlattal kapcsolatban a nagyközönségnek általában ugy kell viselkednie, mint ahogyan az emult évi gyakorlatok során. A légvédelmi készültség csupán annyit jelent, hogy a hatósági légoltalmi segélyosztagok tagjai bevonulnak és hogy a lámpákat és ajtókat-ablakokat idejében át kell alakitani a csökkentett közvilágitásnak megfelelően. *Egyebekben a forgalom nem esik különösebb korlátozások alá,* csupán este, az elsötétités tartama alatt kell betartaniok a járműveknek az előirt husz kilométeres sebességet és kell belső világitását, valamint lámpáinak fényét lecsökkenteni.

A légvédelmi riadó jelére gyalogosok és kerékpárosok a kapualjakba, illetve *a nyilvános óvóhelyekre* sietnek, az épületekben pedig, ahol óvóhely vagy felszerelt szükségóvóhely van, oda kell vonulni. *Ahol nincsen sem óvóhely, sem szükségóvóhely,* a kapualjban, illetve az udvaron kell tartózkodni a riadó tartama alatt. Ha a riasztás a sötétség beállta után történik, végre kell hajtani a teljes elsötétitést a közvilágitásnál. Ugyanekkor el kell oltani az összes járművek lámpáit.

Az idei légoltalmi gyakorlatok lényegesen különböznek az elmult évitől a kárjelzések tekintetében. A közönségnek kell az idén a kárjelzésbe belekapcsolódni. Aki tehát meglátja a gyakorlatvezetőségtől függetlenül működő szervek által elhelyezett bombautánzatokat, szines füstöt, különböző szinü ferdekeresztes zászlót, átható szagot érez, azonnal tartozik azt jelenteni a legközelebbi rendőrnek, segédrendőrnek, hatósági légoltalmi közegnek. Egyebekben pedig, akinek valami kétsége támadna, felvilágositást kap akár a *kerületi elöljáróságon,* akár a *rendőrőrszobán.*

A főkapitányság nyomatékosan felhivja a közönség figyelmét a következőkre: *a légoltalmi elsötétitést a rendőrség a legszigorubban ellenőrzi.* Miután pedig az elmult évi gyakorlatok során a nagyközönségnek alkalma nyilt arra, hogy a légoltalmi tennivalókat megtanulja, az idén *különösen szigoruan fogják büntetni a légoltalmi kihágásokat.* Különösen szigoruan vizsgálja a rendőrség azt, hogy ne csak az utca felé néző, hanem az udvari és kerti ablakokat és más nyilásokat elfüggönyözzék, hogy tehát semmiféle fény ne szivároghasson ki. A rendőrség a maga részéről mindent elkövet ugyan, hogy az elsötétités tartama alatt ne történhessenek bünselekmények, miután azonban számolni kell azzal, hogy a sötétség különös varázst jelent majd a bünözők számára, felhivja az üzlettulajdonosokat, hogy üzleteik őrzéséről sajátmaguk is gondoskodjanak.

A légoltalmi gyakorlatok idejére jelenik meg második kiadásban a *Légoltalmi Liga* tájékoztató, mintegy hetven oldal terjedelmü népszerü kézikönyvecskéje. A légoltalmi ABC-t a legjobb szakemberek állitották össze, illetve dolgozták át és a praktikus kis kézikönyv második oldalán feltüntetett honvédelmi miniszteri rendelet biztositja azt, hogy tartalma az utolsó betüig helytálló.

Azt, hogy az ország melyik részében mikor kerül sor gyakorlatra, mint mondottuk, a *rádió* mondja be. A közönség még nem tudja és kedd reggelig nem is fogja tudni, hogy melyik városra mikor kerül a sor. Annyit azonban az eddig tapasztalt lelkes előkészületek máris elárultak, bizonyos, hogy a magyar közönség szivvel-lélekkel és odaadással teljesiti előirt kötelességét ezeken a napokon; tudja, hogy itt *honvédelmi kötelezettségről* van szó.

N. G.

Szalay József nagyhirü könyvtára kalapács alá kerül

A magyar bibliofilek között elismert hely illette meg dr. *Szalay* József szegedi rendőrfőkapitányt. *Szalay* József nem különcségből vált könyvbaráttá. Mélységes szeretet füzte könyvtárának minden egyes kötetéhez. Nemcsak ritka könyveket keresett, nemcsupán arra helyezett sulyt, hogy tizezer kötetes könyvtárában ott legyen a valóban jó és értékes könyvek sorozata, hanem arra törekedett, hogy minden egyes kötetből *unikumot szerezzen.* A Petőfi-verseskötetbe eredeti Petőfi-kéziratot illesztett; *Vörösmarty* Mihály munkáinak uj kiadását *a költő aláirása és cimeres pecsétje disziti* és igy tovább a becses kötetek mindegyikében van valami *különös érték,* ami csak az olyan kiváltságosoknak jutott, akik pénzt, fáradságot nem kiméltek egy-egy különlegesség megszerzésért. Dr. *Szalay* József könyvtárának irodalmi ritkaságait, történelmi műveit és szegedi vonatkozásu gazdag sorozatát, a Postatakarékpénztár árverési csarnoka bocsátja *árverésre* nagyszabásu aukció keretében. Közel másfélezer tétel kerül most kalapács alá négy árverési napon. Az árverést megelőzően hétfőn, kedden és szerdán délelőtt félkettőtől és délután négy órától félnyolcig kiállitják a könyveket. Az árverési napok sorrendje október 26, 27, 30 és 31, délután félnégy órakor.

Kunder kereskedelmi miniszter megtekintette a bécsi vásárt

Bécs, október 21.

Kunder Antal kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter pénteken Bürckel körzetvezető és birodalmi biztos meghivására Bécsben tartózkodott. Kiséretében volt minisztériumának néhány magasrangu tisztviselője. Az Imperial-szállóban Bürckel és dr. Neubacher bécsi főpolgármester fogadta a magyar vendégeket. A Bécsi Vásár vezetőinek kiséretében meglátogatta Kunder miniszter a két vásárépületet. A Rotunde területén megtekintette a magyar, az olasz és a szlovák pavillont, valamint a gépvásárt, a bécsi divat termékeit és a német minőségi termelvények kiállitását a vásár palotájában. A magyar vendégek az esti órákban utaztak vissza Budapestre.

Csehszlovákia visszaállitása lehetetlenség

Pozsony, október 21.

A *Slovak* foglalkozik *Tiso* miniszterelnöknek az *emigránsok ellen* mondott beszédével. Visszautasitotta a cseh-szlovák agitátorok állitásait, amelyek szerint a *szlovákok is hivei a cseh-szlovák köztársaság helyreállitásának.* Ez a gondolat azonban már a nyugati hatalmak tetszésével sem találkozik, *sőt Anglia vissza is utasitotta.* A nyugati hatalmak tisztában vannak azzal, hogy *Cseh-Szlovákia visszaállitása lehetetlenség.* (NST)

Eladó villák Leányfalun
Penzió- vagy üdülőüzemnek is alkalmasak, nagy telekkel.
Cim a kiadóhivatalban

Nemzeti Újság képes mell
1938 febr. 6.

Boldizsár István

D. A.-né urnő arcképe. Boldizsár István festőművész portréja nagy feltünést keltett a Nemzeti Szalonban

ŰVÉSZET

NGROIS * HUNGARIAN ART

AVONTA

SÜLETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

(azoknak, akik éves előfizetési kötelezettséget vállalnak),
si díj évi 46 pengő. A Szinyei-Társaság Barátainak Köre
36 pengő; külföldre 42 pengő.

óirat kiadóhivatalába küldendők.

T, VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 7. Telefon: József 462-99.

INHALT:

ilhelm Aba-Novák: Das Bekenntnis eines Malers.. 129
vin Ritter von Ybl: Die Kunst Aba-Nováks 137
agdalene Oberschall: Pariser Kunstdenkmäler ungarischer Herkunft oder ungarischer Beziehungen 147
isabeth Hajós (Berlin): Die japanische Malerei der Gegenwart 166
emér v. Varju: Cornelius Divald (1872—1931) 173
luard Thoroczkai-Wigand: Akseli Gallen-Kallela (1865—1931) 178
memoriam 179
unstleben und Kunstliteratur 180

BILDERVERZEICHNIS:

Aki másnak vermet ás . . .

Irta: Dr. Misefayné, Meskó Ida

Híres, nevezetes ember volt Csizháton Kapus Balázs uram. Neki volt a legszebb felesége a megyében. Dagadt is a mellénye a büszkeségtől, mikor nagy módosan végigballagott az utcán.

Az emberek irígykedve mutogattak feléje . . . — Ni itt megy a szerencsés ember, neki jutott a jóból, a legszebb. Ej, ej Kapus Balázs!

Hízott az örömtől Kapus uram ábrázata, mikor az utcán széltében-hosszában hallotta ezeket a megjegyzéseket. Meg volt elégedve élete párjával.

Bezzeg az asszony már talált kivetni valót nemes urában. Gyakran megtörtént Kapus urammal, hogy felöntött a garatra s ilyenkor napokon át húzatta a cigánnyal a padlókoptatót.

Csóválta fejét ilyenkor a szép asszony . . .

— Balázs, Balázs, nem lesz ennek jó vége. Elfogy a türelmem, aztán vége a szeretetemnek is. Nem való ez a duhajkodás asszonyos embernek . . .

— Ugyan Mari, hagyjál már föl ezzel az örökös fecsegéssel, — szokta válaszolni erre Kapus Balázs.

Ezzel be is fejeződik a rövid szóváltás. Megy minden a régi nyomokon. Kapus Balázs hűen kitart az itóka, meg a cigány mellett.

Hej, pedig az asszony sokat mérgelődik magában . . . Ő bizony elhagyja ezt az italfaló embert, vagy felemészti magát. Fiatal is, szép is, dolgos is, még sincs becsülése. Balázsnak a bor kell és nem az otthon.

Bosszankodott, kesergett az asszony. Mit tegyen, hogy az ura visszalépjen a józanság útjára? Addig tépelődött, addig gondolkodott, míg végre kisütötte a módját. Féltékennyé teszi ezt a szőlőnedvimádót. De ki lesz neki ebben segítségére? Ki az, aki a hamarsértődő férji önérzettel dacolva, vállalni meri a látszólagos csábító hálátlan szerepét?

Nincs dolog, amire vállalkozó nem akadna. Gyakori vendég lett a háznál Bakos Jóska gazdalegény. Míg Kapus uram a kocsmába csókolta a pohár szélét, addig Bakos Jóska beosont a szép asszonyhoz. Balázs a pohárral, az asszony meg a legénnyel szórakozott . . .

Jaj neked Kapus Balázs! Belenyögsz abba a leckébe, amit az asszony ad neked. Ez így ment egy darabig. Egyszerre csak kezdenek összesúgni az emberek . . .

— Mégsem olyan szerencsés ember ez a Kapus Balázs. Férget rejtegett a piros alma, — mondogatják.

Most már nem irígykedve, hanem kaján kárörömmel mutogatnak Kapus uramra.

Kapusnak fülébe jutott a hír. A fülén keresztül belehasított a szívébe, de nem hitte el. Bizonyságot akart.

Egy napon nagy lármával készülődött Kapus a kocsmába. Vígan búcsúzott a feleségétől. Az asszony nem tartóztatta. Ez már gyanus volt. Kapus elindult, de útközben marcangolni kezdte szívét a gyanú és visszafordult. Odalopakodott a házhoz és belesett az ablakon. Bizonyságot nyert. Odabent vidám kacagással beszélgettek: Bakos Jóska meg az asszony . . .

Hűh, azt a ködmönit neki, — tört ki Kapus Balázs indulata. Már lendült a keze, hogy beveri az ablakot, de meggondolta magát. Legyűrte mérgét és eltopogott a kocsmába.

Három napig ömlött a bor. Három napig verte a kocsmaasztalt Kapus Balázs. A negyedik napon felkerekedett és hazament. Otthon belecsapta magát az ágyba és aludt. Mikor felébredt borgőzös agyában pokoli gondolat támadt. Szótalanul előkanyarított egy vastag drótköteget és kisietett vele a földekre.

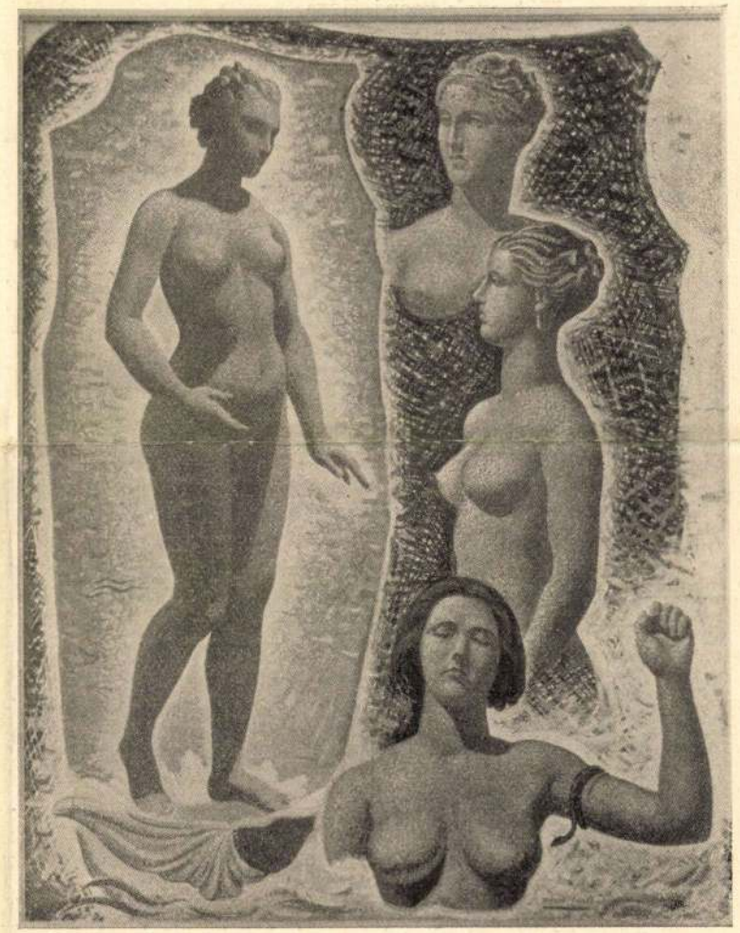

Tozzi Mario: Vénusz és megtestesülései

A vasúti töltés éppen Kapus Balázs földje mellett húzódott el. Nemrégiben villamos vezetéket szereltek a sínek fölé, hogy azzal majd villamos vonatokat fognak járatni.

Kapus uram, mikor kiért a töltéshez leszabott a drótból egy hosszú darabot, követ kötött az egyik végére és a kő segítségével feldobta a vezetékre.

Hosszan csüngött alá a drótszál, mintha a vezetékből szakadt volna le. Különös munkáját így befejezve Kapus uram elsétált Bakosék házához . . .

— Adjon Isten minden jót, — köszönt be az ajtón. — Itthon van a Jóska gyerek, — kérdezte vizs-

1936. 2. 12. febr. Csók István

gálódva. — Itt volnék, — pattant föl a legény az asztaltól.

— Segítséged kellene Jóska fiam, ha ráérnél. Szeretném, ha kijönnél velem a földekre megkapálni kicsit a kukoricát. — Rendelkezzék a személyemmel, — szólt a legény bizonytalankodó hangon és nyúlt a kapájáért.

Az úton nem beszélgettek: Kapus Balázs nem szólt, Jóska meg szívesen hallgatott. A lecsüngő drótszál már messziről szemet szúrt a legénynek. Odaérnek. Kapus egy darabig túrja a földet, aztán föltekint...

— Hát ez meg micsoda? — mutat a drótra, mintha most látná először.

— Talán megszakadt a vezeték, — mondja a legény.

— Hát csak menj fiam, aztán lökd tovább azt a fránya drótot, mert még kárt tesz a kukoricában, — adja ki a rendelkezést Kapus uram.

A legény odamegy, megfogja a drótot és észreveszi a követ, amivel a drót a vezetékre lett dobva. Rögtön átlátja, hogy Balázs villannyal akarja őt megölni. Nem szól, hanem annak rendje-módja szerint ledől a földre, rúg kettőt, azután kinyújtózkodik. Meghalt! Agyonütötte a dróton levezetett áram. Legalább is ez a látszat.

Kapus uram a szeme sarkából figyelte a legény csendes jobblétre szenderülését. Mikor látta, hogy terve sikerült, kapta magát és ellépett.

A „halott" feküdt egy darabig, aztán óvatosan kinyitotta a szemeit, felállt és nevetve verte le magáról a port.

Csoda történt? Nem! Csak az volt a dolog titka, hogy a villamos vezeték még nem volt egészen kész és így áram sem volt benne. Ezt kettőjük közül azonban csak Jóska tudta.

Nehéz, álmatlan éjszakája volt aznap Kapus Balázsnak. Szörnyen kínozta őt a lelkiismeret. Gyilkolt! Mi lesz, ha kitudódik? Félt és reszketett. Fülében zúgott a vér és ájulás környékezte. Oda a becsület, oda a tisztesség, oda van minden. Forgolódott az ágyban nyögött nagyokat és nem tudott elaludni. Mellette nyugodt lélekkel aludt mindennek az oka: az asszony. Virrasztott, virrasztott kétségbeesetten Kapus Balázs.

A templomóra harangja megszólalt. Lassan, kísértetiesen ütötte ki az időt... Egy... kettő... öt... tizenegy... tizenkettő...

— Tizenkettő, a holt lelkek órája, — vacogott össze Kapus Balázs foga a babonás félelemtől és új erővel tört ki rajta a rémület.

Egyszerre csak felpattan az ablak és nagy zajjal toppan be rajta egy fehér alak...

— Ismersz-e Balázs? — hangzik Bakos Jóska hangja.

— Szellem, szellem, — üvölti Kapus Balázs és esze nélkül ugrik ki az ágyból. Lázas, reszkető gyorsasággal csapja fel az ajtót és kirohan az udvarra. Menekülni, menekülni, — rikoltja benne az élet-ösztön. Balázs fut is, ahogy bír.

— Kapus uram, Kapus uram! — kiált utána a látomás és nevetve tűnik elő a fehér lepedő mögül Bakos Jóska.

Balázs hirtelen megáll, visszafordul és óvatos bizalmatlankodással közeledik a legényhez.

— Én vagyok elevenen, — szól ismét bátorítólag a legény. — Ne haragudjon Kapus uram. Az asszony nem lett hűtlen magához. Az egész csak tréfa volt, hogy ezentúl többet törődjön a feleségével, mint a kocsmával. Én sem haltam meg, amint látja és így mehet ezentúl minden békés egyetértésben maguknál, ha úgy akarja.

— Hát nem bánom, — mondja Kapus Balázs kínos fejvakarás közben visszanyert bátorsággal. — Nem haragszom, de téged Jóska, ha mégegyszer, akár elevenen, akár holtan a házamkörül találllak, úgy kupán váglak, hogy azontúl már csak, mint valódi tizennégykarátos díszkísértet fogsz a faluban közlekedni.

Dán művészek kiállítása a Nemzeti Szalonban

A magas kultúrájú és rokonszenves Dán nemzet képzőművészetét kiváló művészek magasszínvonalú alkotásai képviselték. A dán-magyar szimpátiára jellemző, hogy a Dán király Ancher Michael „Révbe ér a vitorlás" című képét küldte el a kiállításra, amely pedig gyűjteményének egyik legszebb darabja. A festmény Székely Bertalan átérzékelésének felfogásában alkotott mű. Vallásos áhítattal komponált műve a „Keresztelés" című kép is.

Egy elmult kor hangulatát kelti életre zsánerképében Ring L. A. a „Látogatást váró család" című művében, valamint Gyberg Fritz és Hansen Péter.

Paulsen Julius 1850-ben készült önarcképét kell még kiemelnünk a régi mesterek közül, mert igen markáns. Jó és karakteres Höst Olaf „Parasztudvar" című képe. Jansen Aksel és Borch O. V. festményeit említjük még meg, mint igazi művészi erőteljes alkotásokat.

A szobrászatot Kiaerschon Poul, Nieslen Kai és Rathsack Svend képviselik, kiváló vérbeli művészettel alkotott, nemes művekkel. A kiállított műveken általában bizonyos kiegyensúlyozott konzervativizmus vonult végig.

Rudnay Gyula, Szüle Péter, Hermann Lipót, ~~Boldizsár István~~ Csók István csoport kiállítása az Ernst Muzeumban

Jól esik látni a csoportkiállításokat. Ilyenkor egy-egy művész lelkületét érzésvilágát, téma és gondolatkörét színkultúráját, formaérzékét, komponálását és sok más készségét mélyrehatóbban megismerhetjük. A csoportkiállítás bepillantást nyujt a művész énjébe és nemcsak átélt, de képzeleti világába is. *Rudnay Gyula* aquarelljei finom egyéni meglátású természet és gondolat ábrázolások. Bármihez fog ecsetjével, ugyanazzal a bensőből jövő zengő szólamokat szólaltat meg mesteri előadásában csak más és más variációban. *Szüle Péter* portréjain a mély színek markánsan fejezik ki az arc pszichikai kifejezését, egyúttal az élet mély rejtelmeibe az egyén érzelem világába bevezetnek. Megmutatják, kfejezik az emberi lélek és érzés különböző mélységeit és ragyogását. Szüle Péter portré ábrázolásai emberiek, színekben pedig poétikusak. *Hermann Lipót* finom természetábrázolásai markáns erejükkel hatnak. Tréfás Malvin sorozatában a telt női formák, kacagó humorú poétája szólal meg ecsetje alatt. De bármit is alkot, képein ott van a mesterségen túli tiszta művészet. *Boldizsár István* képein a természet tavasza virágzik. Lebeg és vibrál, virágzik minden képe. Méltó módon hirdeti alkotója szép lelki világát. Szívesen üdvözöltük *Csók István* friss színű tanulmányait, amelyek méltó módon koronázták meg ezt az értékes csoportkiállítást.

Boldizsár István, festő és grafikus, sz. 1897 jul. 29. Orosházán. 1918–19. a bpesti képzőművészeti főiskolában Réti István osztályán, majd ~~Münchenben és Nagybányán végezte tanulmányait. Az utóbbi művésztelepen~~ Tévekig ~~helyettesítette Thorma Jánost~~ 1929. kitüntető elismeresben részesült a a Szinyei Társaság Tavaszi Szalonjában, 1930. rézkarcait a Zichy Mihály grafikai díjával jutalmazta a a Szinyei Társaság. 1931. pedig Gyümölcsszedő nők c. ~~Nőpére~~ megkapta a olajfestmenyére)

1924 óta filag ~~[illegible]~~ T ~~[illegible]~~

Nagybányán Thorma Jánosnál, és Münchenben az akadémián Gröler tanárnál tanult. Innen Bécsbe, ~~majd~~ s onnan Budapestre kerülhet 1924 óta van műterme. A nyarat többnyire Nagybányán töltötte, ahol évekig helyettesítette Thorma Jánost s részt vett a művésztelep kiállításain

1928. a római m. kiállítás ~~[illegible]~~ rézkarcaival és olajfestményeivel egyaránt magyarországi [illegible]

sick, when he returned. And so he

begged on the street

begged

Szinyei-tájképdíját.
Budapesten 1926-tól az
Ernst Muzeumban [Kolozsvárt 1930., Pécsett 1932.
volt kollektív kiállítása.
1933. az OMKT tárlatán
kiállított Nagybányai hegyek c. olajfestményére
díszérő elismerést, ~~1935-a~~
~~Balló Ede alapítványból~~
~~segélyt~~ kapott. Számos
külföldi nemzetközi és
reprezentatív m. kiállítá-
son vett részt és sok kül-
földi muzeum vásarolta
grafikai alkotásait.
Képei vannak a mün-
cheni Neue Pinakotek-
ben, a Deutsche Natio-
nale Galerieban a roman
Galerie Moderneban, a
a helsinki muzeumban stb.

Grenderek művei tól. Föld gyűjt. kiállítást.

paid them very low wages;

eight hours

fifteen hours

their wives

remained at home

swept and washed

labour class

1930-as évek végétől kedvelt festője volt a Kormányzónak, kinek arcképét ⊥ több példányban megfestette ⊥ 1941. a képzőművészeti főiskola egyik alakrajzi tanszékének tanárává nevezték ki s e minőségben 1949-ig működött. 1944. részt vett a svájci m. művészeti kiállítás rendezésében. ⊥ Tatai kis tópart, Vasalás az udvaron és Kenderesi kastély folyósója c. olaj-festményei valamint több rézkarca a képzőművészeti Múzeumban Fuzómalom Nagybányán c. ef. a Fővárosi Képtárban van.

⊥ hivatalok és szibérszerűen (Tavaszi Vágzás, Kilátás a Rózsadombra)

Tavaszi napfény

közölte az úszásban győztes japanok
neveit; Tunukaski-t, Haskuruma-t és
Tanaka-t. Ez a három név volt Tokyo
ban a beszéd tárgya, kény, hogy sokka
többször voltak emlegetve mint Dougl
Mac Arthur tábornok neve.

T: 5 K: 3

D. M.

Leleplezték a kormányzó arcképét az Aero Szövetségben

Szombat délben ünnepe volt a Magyar Aero Szövetségnek, annak a kitűnő szervezetnek, amely a trianoni békeparancsban gúzsbakötött magyar repülés ügyét nagyszerű munkájával igen gyorsan felvirágoztatta. Legfőbb része van ebben a szövetség két vezetőjének, ifj. *Horthy* Istvánnak, a kormányzó fiának, aki nemcsak, mint irányító, hanem mint bravúros repülő is világhírt szerzett nevének, továbbá *Ember* Sándornak, aki nagy lendülettel irányítja a szervezés munkáját.

A szombati közgyűlésen leleplezték vitéz Nagybányai *Horthy* Miklós kormányzó arcképét. A díszközgyűlésen vitéz *Horthy* István miniszteri tanácsos elnökölt. Megjelent: *Vargha* József iparügyi miniszter, *Bonczos* Miklós és *Álgyay-Hubert* Pál államtitkár és sok más előkelőség.

Az ünnepi beszédet *Ember* Sándor képviselő, az Aero Szövetség alelnöke mondotta.

— A most leleplezésre váró kép több, mint az alattvalói hódolatnak és tiszteletnek a kifejezője — mondotta. — Ezzel a képpel a magyarság történetében immár fényes helyet elfoglaló csodálatos élet tanulságaira akarjuk emlékeztetni a jelennek pilóta nemzedékét és az utánuk jövőket.

Ezután meleg szavakkal ecsetelte a kormányzó rendkívüli egyéniségét, a világháború alatti harcokban tanusított bátorságát, majd az összeomlás utáni időkben az ország újjáépítése ügyében végzett heroikus küzdelmét.

A nagy tapssal fogadott ünnepi beszéd után a kormányzó arcképéről a Himnusz hangjai mellett lehullott a lepel, majd az ünnepi közönség helyéről felállva percekig ünnepelte a kormányzót.

Ezután a szövetség tagegyesületeinek megbízottai elhelyezték nemzetiszínű szalaggal átkötött babérágaikat a kormányzó arcképe alá, amely *Boldizsár* István festőművész alkotása.

HA NYUGODT AKAR LENNI
függönyanyagot Mógánál VÁSÁROLJON
DEÁK FERENC UTCA 17.

Rendőrbírói ítéletek a zsidótörvény megszegéséért

Az értelmiségi munkanélküliség ügyei kormánybiztosának feljelentésére az alkalmazottak és illetményeik bejelentésével kapcsolatban a zsidótörvény megszegése miatt az alábbi rendőrbírói ítéleteket hozták az egyes kerületi rendőrbírák:

Kertész Artúr és *Popper* Géza (Erőtakarmánygyár) 2000, illetve 500 pengő; *Kertész* Artúr és *Sohr* Leó (Concordia Gőzmalom Rt.) 5000, illetve 1000 pengő; *Ullmann* Andor (Kispest) 1000 pengő; *Vámos* János 15 napi elzárás és 3000 pengő; *Dombai* Jenő és *Garzó* Zoltán (Libertas Nyomdavállalat Rt.) 2000, illetve 300 pengő; *Belgráder* Pál és *Swarcz* Ernő (Budapesti Szanatórium és Otthon Gyógyintézet) 3000—3000 pengő; *Hertz* Endre és *Swartz* Károly (Hertz és Swartz cég) 200 pengő és ötnapi elzárás, illetve 500 pengő és ötnapi elzárás; *Vigodni* Adolf bőrgyáros és *Schmidthammer* Ármin cégvezető 2000, illetve 500 pengő és *Schlésinger* Rezső (Zwack J. és Társa) 5000 pengő pénzbüntetést kapnak.

HÁZASSÁG

Vadász Kató és dr. *Pálfi* Miklós jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Gutfreund Irén és *Fehér* Oszkár házasságot kötöttek.

Fleischmann Emmi (Högyész) és *Bárány* Ernő (Bonyhád) jegyesek.

Mauha Piroskát eljegyezte vitéz *Móry* Tamás m. kir. honvédrepülőhadnagy.

— **Kinevezés.** A főváros polgármestere az V. kerületi városbírói tisztségre *Wellmann* Sámuel ny. kir. ügyészségi alelnököt hatévi időtartamra kinevezte.

— **A Margitszigetre** autóbelépő nincs október 15 és március 15 között. A **Palatinus-szállóban** naponta ötórai tea.

— **Orvosi hír.** Dr. *Radó* Károly poliklinikai orvos párizsi tanulmányútjáról visszaérkezett. Rendelését VIII., Rökk Szilárd-utca 2. I. em. 1. szám alatt folytatja. Telefon: 131-928.

Dr. *Bárczi* Jenő szülész-nőorvos tanulmányi útjáról hazaérkezett, rendelését V., Bálvány-utca 2. alatt folytatja.

— **A Romániába küldött levelek bérmentesítése.** A postavezérigazgatóság *ismételten* felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a Romániába szóló levelek és levelezőlapok díja megváltozott. Az új díjszabás szerint a levelek díja 20 grammig már nem 32 fillér, hanem 40 fillér, minden további 20 gramm vagy ennek töredéke még 20 fillér. A levelezőlap díja pedig a volt 16 fillér helyett jelenleg 20 fillér. A hiányosan díjazott küldeményeket a román posta a címzett terhére a hiányzó díj kétszeresének megfelelő pótdíjjal terheli.

Éjszakai légvédelmi gyakorlaton

— *Biztos úr, ellopták a pénztárcámat!*

— *Hogy nézett ki a tettes?*

— *Nagyon sötét alak volt.*

2 órán belül igazolványképek 3 darab összesen 2 pengő
„PARISI FOTO"
KOLB ELEK, Párisi Nagy Áruház épületében

— **Országzászlóavatás Kassán és Perbálon.** *Kassa* felszabadulásának első évfordulóján, november 11-én avatja fel országzászlóját, melyet a sárospataki kollégium adományozott a városnak. A zászlót országos zarándoklat viszi Sárospatakról Kassára, ahol az EONB nevében P. *Uzdóczy Zadravetz* István ny. tábori püspök avatja fel. — *Perbál*, pestmegyei nagyközségben október 22-én, vasárnap nagy hazafias ünnepség keretében *József* főherceg felavatja a *hősi emlékművet*, dr. *Javornitzky* Jenő miniszteri tanácsos, az Ereklyés Országzászló Nagybizottságának társelnöke pedig a község országzászlóját.

— **Éveken át székszorulásban szenvedő egyének** gyakran meglepő rövid idő alatt rendbejönnek, ha reggelenként felkeléskor és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy félpohár tisztán természetes **„Ferenc József"** keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát!

— **A háziasszonyok** mind szélesebb köreit hóditja meg a villanytűzhely. Éppen ezért fokozódó látogatottságnak örvendenek az Elektromos Művek honvédutcai főzőelőadásai. Vérbeli háziasszony nem is mulasztháta el az előadások valamelyikén való részvételt. Előadások: hétfőn, csütörtökön és pénteken délelőtt 10 órakor, továbbá szerdán délután 5 órakor. Program: pozsonyi kifli, leveleszvajastészta, kuglóf, húsételek.

Az idő

Európa északi részein viharos délnyugati szél kíséretében esős időjárás alakult ki.

Hazánkban szombaton gyengült a hűvös levegő beáramlása, de sok helyen, főleg a Felvidéken még volt kisebb eső. A hőmérséklet ma már sehol sem emelkedett 16 fok fölé.

Budapesten szombaton délben 13 fok, este kilenc órakor 9 Celsius-fok volt a hőmérséklet, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, mérsékelten emelkedő irányzatú.

Várható időjárás a következő 24 órára: *Mérsékelt északi, északkeleti szél. Változó felhőzet. A délutáni órákban lehet kisebb futóeső, a magasabb hegyeken hózápor. Az éjszakai lehűlés fokozódik, a nappali hőmérséklet alig változik.*

ESŐ- BALLON- RAGLÁN-
LODEN és VIHARKABAT
MÁRTON és SZÁSZ
Bálvány-u. 3 Ctmre ügyelni! Ezen hirdetés felmutatója 5% eng. kar

Mozik műsora

(Sz. = szombat, v. = vasárnap ü. = ünnep.)

ADMIRÁL. Suez. (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü.: ½2-kor is.) Vas. d. e. ½10 és ½12-kor: Réztábla a kapu alatt.
Hétfőtől: Suez.

ATRIUM Két lány az utcán. (½6, ½8, ½10, sz., v és ü.: ½4-kor is.)
Hétfőtől: Várlak.

ANDRÁSSY. Külvárosi szálloda. (¾4, ¾6, ¾8, ¾10, v.: 2, 4, 6, 8, 10.)

BELVÁROSI. Hétpecsétes titok. (4, 6, 8, 10, v. jobb t.: 2-kor is, bal t.: 3, 5, 7, 9.) Vas. d. e. ½11 és 12-kor: Bánatos utca

BODOGRÁF. Ez Berry őrmester. (½4, ½6, ½8, ½10, v.: ½2-kor is.)
Hétfőtől: Hétpecsétes titok.

BROADWAY. Az élet komédiása. (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü.: ½2-kor is.) Vas. d. e. 11-kor: Két világ szerelmese.

BUDAI APOLLO. Hétpecsétes titok. (½5, ¾7, 9, v. és ü.: ½2, ½4, ½6, ½8, ½10.) Vas. d. e. ½11-kor: Elefántboy.

Capitol. A miniszter barátja. (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü.: 11 és ½2-kor is.)

CASINO 3-ik hétre prol.: Hófehérke és a hét törpe. (4, 6, 8, sz., v. és ü.: 2-kor is.)

CITY. Mr. Moto halálos titka. (¾6, ¾8, ¾10, sz., v. és ü.: ¾4-kor is.)

Corvin. Pénz áll a házhoz. (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü.: ½2-kor is.) Vas. d. e. ½11 órakor: Francia szobalány.

CORSO. Isten vele, tanár úr! (Robert Donat.) (5, ½8, 10, sz., v. és ü.: ¾3-kor is.) Vas d. e 11-kor. Csajkovszky-matiné.

DAMJANICH. Hétpecsétes titok. (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü.: 2, 4, 6, 8, 10.)

DÉCSI. Mámor (6, 8, 10; sz., v. és ü.: 4-kor is.)

ELDORÁDÓ. Ez Berry őrmester. (4, 6, 8, 10, v és ü.: 2-kor is.) Vas. d. e. 10 és ½12 órakor: Heidelbergi diákélet.

Elit. Éjjeli kaland. (4, 6, 8, 10, v.: 2-kor is.)

FORUM. 4. hétre prol.: Egy párizsi ház. (½6, ½8, ¾10, sz., v és ü.: ¼4-kor is.)

GLORIA. Huckleberry Finn kalandjai. (½5, ¾7, 9, sz.: ½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü.: ½2-kor is.)

HOLLYWOOD. Mi lesz veled, Andy Heardy? (½4, ½6, ½8, ½10, v.: ½2-kor is.) Vas. d. e. ½11-kor: Tengeri titánok.

HOMEROS. Suez. (¾5, 7, ¼10, v. és ü.: ½2-től folyt.)

JÓZSEFVÁROSI. Hétpecsétes titok. (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü.: ½2-kor is.) Vas. d. e. 10 és ½12-kor: Tarzan a rettenetes.

KAMARA. Karosszék. (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

KORONA. Álomsárkány. (½4, ½6, ½8, ½10, v.: ½2-kor is.)

LLOYD. Café de París. (4, 6, 8, 10, v. és ü.: 2-kor is.)

ODEON. Suez. (½5, ¾7, ¼10, sz.: ½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü.: ½2-kor is.) Vas. d. e. ½11-kor: Ida regénye.

OLYMPIA. Suez. (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

OMNIA. Asszony a tűzvonalban. (4, 6, 8, 10, v. és ü.: 2-kor is.)

ORIENT. Toprini nász. (¼4, ¾7, ¼10, v. és ü.: ½2, ½4, ½6, ½8, ½10.)

OTTHON. Fekete zárú cseresznye. (¼4, ¼6, ¼8, ¼10, v. és ü.: ¼2-kor is.) Vas. d. e. 10 és ½12-kor: A kétlelkű ember

PALACE. 2-ik hétre prol.: Megbélyegzett asszony (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

PÁTRIA. Kinai expressz (4, 6, 8, 10, v.: 2 órakor is.) Vas. d. e. ½11-kor: Karaván.

PHÖNIX. Hétpecsétes titok. (11, 1, 3, 5, ¼8, ½10.)

RÁDIUS. Várlak (½6, ¾8, ¾10, sz., v. és ü.: ½4-kor is.)

REX. A 3 kadett. (½5, ¾7, 9, sz.: ½4, ½6, ½8, ½10, v.: ½2-kor is.)
Hétfőtől: Ez Berry.

RIALTO. A három kadett. (½11, ½1, ¾3, 5, ¼8, ½10.)

ROYAL APOLLO. Hotel Imperial (½6, ½8, ¾10, sz., v és ü: 4, 6, 8, 10.)

SAVOY. Kinai expressz. (½4 ½6, ½8 ½10, v.: ½2-kor is.) Vas. d. e. ½11-kor: Karaván

SCALA. 3-ik hétre prol.: Gályarab. (¼6, ½8, ¾10, sz. v. és ü.: 3-kor is.)

SIMPLON. Acélkaraván. (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü.: ½2-kor is.)

TISZTI KASZINÓ sárthárú filmszínháza 22-én: Szivek muzsikája. — 24-én: Az élet komédiása. — 26-án: Megbélyegzett asszony. — 29-én: 5 óra 40. (½5, ¾7 és 9.)

TIVOLI. Suez. (½5, 7, ½10, sz.: ¾4, ¾6, ¾8, ¾10, v. és ü.: ¾2-kor is.) Vas. d. e. ¼10 és ¼12-kor: Ida regénye.

TURÁN. Álomsárkány. (4, 6, 8, 10, v. és ü.: 2-kor is.) Vas. d. e. 9 és 11-kor: Koldus és királyfi.
Hétfőtől: Hétpecsétes titok.

URÁNIA. Prol.: Mámoros báli éj. (5, ¼8, ½10, sz., v. és ü.: 3-kor is.) Vas. d. e. 11-kor: A világhírű UFA-kultúrfilmek matinéja.

Csődöt kért maga ellen a sanfranciscói nemzetközi kiállítás

Sanfranciscóból jelentik. A sanfranciscói nemzetközi kiállítás *csődbe jutott*. Ezt a kiállítást még a newyorki világkiállítás előtt nyitották meg, de éppoly kevéssé járt anyagi sikerrel, mint nagyobbszabású newyorki párja. Az egyébként lenyügöző méretű és ötletekben bővelkedő sanfranciscói kiállítás vezetősége egészen péntekig titokban tartotta a vállalkozás anyagi összeomlását, bár hozzáértő körök szerint ez már régen nem lehetett kétséges. Pénteken azután a vállalkozók hivatalosan csődöt kértek maguk ellen.

A vállalkozás összes *adóssága több mint négymillió dollárra* rúg, ehhez járul még néhány olyan költség, amely a legutóbbi időben merült fel annak kapcsán, hogy a vállalkozók kétségbeesett erőfeszítéseket tettek újabb látványosságok megteremtésére.

Francia szövet délutáni ruha Ferda Manyitól

Egyenruháját és felszerelését rendelje a **békebeli Blum** és Testvére cégnél, IV, Váci-u. 33

Kéthónapi elzárásra és 500 pengőre ítéltek egy mulatótulajdonost, mert fogva tartotta a vendéget

Szombaton délelőtt tárgyalta a VIII. kerületi kapitányságon *Szigethy* Ferenc rendőrkapitány *Rajna* Lászlónak, a Pavillon-mulató tulajdonosának kihágási ügyét. Még október 6-án történt, hogy éjszaka négy órától félhétig bezárták a Pavillon-mulatóban egy vendéget, azért, mert nem volt hajlandó a 320 pengős számlát kifizetni. Egy rendőr szabadította ki a vendéget, aki hangoztatta, hogy azért nem fizette ki a számlát, mert sokkal többet számítottak fel neki, mint amennyit fogyasztott. A rendőri büntetőbíró Rajna Lászlót záróratúllépés és botrányokozás címén kéthónapi elzárásra és 500 pengő pénzbüntetésre ítélte, egyben közölte, hogy javasolni fogja a mulató engedélyének megvonását. Az ítélet ellen Rajna László, valamint az ügyész fellebbezett.

Északi rokonaink

Az északi rokonnépekkel való kulturális és társadalmi és tudományos kapcsolatok egyre szélesülő területén kíván összefogó és népszerűen ismertető munkát végezni a Magyar—Finn és a Magyar—Észt Társaságok által közösen kiadott közleménysorozat, amit „Északi rokonaink" címmel vitéz dr. *Nagy* Iván miniszteri osztálytanácsos, mint a társulatok elnöke indított útjára. Az észt rész szerkesztésében dr. *Györke* József, a tartui egyetem volt magyar lektora, a finn részében pedig dr. *Krompecher* Bertalan, a Néprajzi Múzeum tisztviselője vettek részt. Az első kis könyvben *Csekey* István professzor, Petri Pál és Nagy Emil kitűnő tanulmányait, az irodalmi részben Falu Tamás, Oinas Félix budapesti észt lektor versét, illetve irodalmi tanulmányát, valamint Erkko, Under Mária, Järnefelt Arvin gyönyörű munkáit olvashatjuk. A rendkívül értékes könyvecske kitűnő szolgálatot tesz a finnek, észtek és magyarok hagyományos és meleg barátságának.

— **Ügyvédi hír.** Dr. *Pongrácz* Jenő ügyvédi irodáját Falk Miksa-utca 3. szám alá helyezte át. Telefon változatlanul: 125-562.

28 ÉVE FENNÁLLÓ cég!
BODNAR Az 1940 évi új RÁDIÓ típusokat díjtalanul bemutatja
RÉSZLET – CSERE! Vilmos császár-út 60. Tel.: 113-497, 123-088. Árjegyzék ingyen!

Izgató választási röpirat ügye a Kúria előtt

Bogyay Zoltán katonai nyugdíjas a tavaszi képviselőválasztások alkalmával *Zsidó világuralom* címen röpiratot írt, amelyet 4000 példányban rendelt meg. A röpirat tartalma miatt *hitfelekezet elleni izgatás* sajtóvétsége miatt eljárás indul ellene, mert a zsidóság egyetemét célzatos csoportosítással olyannak állította be, hogy velük szemben ellenséges érzelmek és gyűlölet felkeltésére alkalmasak e tényállítások. A büntetőtörvényszék ötöstanácsa 250 pengő pénzbüntetésre ítélte Bogyayt, de a büntetés végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztette. A Kúria *Kvassay*-tanácsa dr. *Moldoványi* Géza koronaügyészhelyettes felszólalása után mellőzte a büntetés végrehajtásának felfüggesztését és egyebekben helybenhagyta az ötöstanács ítéletét.

— **Alkoholisták, akik gyomorhurutban szenvednek,** elvesztett étvágyukat napi kb. 150 gramm természetes **„Ferenc József"** keserűvíz használata következtében gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik. Kérdezze meg orvosát!

— **A „Magyar Katonaujság"** kiadóhivatala ez úton is felhívja a figyelmet, hogy a lap javára történő előfizetések díjának kiegyenlítése — természetes és jogi személyek részéről egyaránt — kizárólag a lap 22.220. számú postatakarékpénztári csekk-számláján történik. A pénz felvételére senki sincs feljogosítva. Ha netán valaki a lap nevében mégis pénzfelvételt kísérelne meg, az illetőt a rendőrségnek kell átadni. *(MTI.)*

Vizállás

A *Duna* Passau és Dunapentele közt árad, másutt apad, alacsony vízállású. — *A szombati dunai vízállások:* Schärding 256, Passau 600, Aschach 206, Struden 321, Stein 49, Bécs 17, Pozsony 179, Komárom 294, Budapest 231, Paks 130, Baja 208, Mohács 238, Gombos 326, Újvidék 250. — A *Rába* Szentgotthárdnál mínusz 36. — A *Dráva* Barcsnál mínusz 64, Drávaszabolcsnál 47. — A *Száva* Bródnál 197. — A *Tisza* Faluszlatinánál és Szolnok—Szeged közt árad, másutt apad, alacsony vízállású. — *A szombati tiszai vízállások:* Faluszlatina 42, Tekeháza mínusz 54, Tiszaújlak mínusz 96, Vásárosnamény mínusz 96, Tokaj 10, Tiszafüred 22, Szolnok 30, Csongrád mínusz 26, Szeged 37. — A *Szamos* Csengernél 8. — A *Körös* Körösszakállnál mínusz 2, Békésnél mínusz 26, Gyománál 12. — A *Maros* Makónál 10. — A *Balaton* Siófoknál 55. — A *Velencei-tó* Agárdnál 72.

CSILLÁRT METEOR
CSILLÁRGYÁRBAN vásárolj!
Árjegyzék ingyen: 3+1 lángu ebédlőcsillár 14.80
Éjjeliszekrény-lámpa.... 5.20
Podmaniczky-utca 27 József körut 44

— A **Magyar Keresztény Royalista Klub** felkérésére vitéz *Makray* Lajos apatplébános október 26-án, hétfőn délelőtt 11 órakor a Szent Ferenc-Rend belvárosi templomában a Budaörsön, a király hűségében elesettek lelkiüdvéért ünnepélyes szentmisét mond.

Színházi hírek

„Az ember tragiédájá"-val tár kaput a Városi Színház

Színműveink közül *Az ember tragédiájá*-ról mondhatjuk el leginkább a régi tréfás parancsot, hogy vagy jól kell adni, vagy sehogy, de adni muszáj. Irodalmi életünknek utóbbi időkben súlyos hiányossága és kötelességmulasztása volt, hogy nem adták, míg ugyanakkor külföldön valóságos diadalmeneteket tartott e mű és még újabb diadalokra készül. Mulasztott mindenki, aki adhatta volna és most valamennyiük mulasztását teszi jóvá a Városi Színház, hogy e művel tár kaput.

Széles kaput tár. Szegényes kisvendéglők terén, nagyszámú nézőhelyével, tiszteletreméltón olcsó helyáraival és sorozatos előadásaival a kiséletű ezrek számára tár hivogató széles kaput. Olyanok számára, akik eddig kívül éltek az irodalmon és — ellentétben például a Nemzeti Színház közönségével — ez előadás előtt tán nem is ismerték Madách művét és csak az előadás után fogják valószínűleg könyvben is elolvasni.

Indokolt tehát, hogy a művet e széleskörű legrokonszenvesebb közönség számára a Paulay-féle, sőt minden másféle rövidítéseknél is jobban megrövidítve nyujtsák e színpadon és indokolt, hogy az érdeklődés fokozása végett a rendezés a zenei és látványossági segítő-elemeket áldozatkészséggel gazdagon vonultassa föl. Viszont kár kivágni belőle olyan szerves részeket, melyeket e kényes szervezetű dráma elegendő megértéséhez nem nélkülözhetni. A második Kepler-szín teljes elhagyását is elfogadhatjuk az idővel való gazdálkodás és a drámai feszültség szintentartása indokával, de az Úr-beli színből mégis jöhetne valami, hogy a földtől való el nem szakadhatás, a kikerülhetetlen öregségbe hanyatlás annál megrendítőbb legyen. Jobban érzékelnők az emberi életnek *végigálmodását*, ha Ádámot és Évát a III. szín végén Lucifer nyilt színen szenderítené el, ha Kepler is nyilt színen álomba merülve *álmodná* meg a forradalmat. A londoni szín kis egynapos életeinek mulandóságát is jobban érzékelnők, ha hősei Madách utasítása szerint sorban sírba süllyednének. Ádám személyének azonosságát kitűnő ötlettel érzékelteti, hogy végül meze alól mindig kiötlik a meztelen álomba indult Ádám, viszont követni kellene Madách utasítását Ádám életkorairól: Egyiptomban ifjú, aztán színről színre öregebb s az eszkimó-színben roskatag aggastyán. Dícséretesek a szép gazdag díszletek, a falanszteri munkások sétafelvonulása örökre megtartandó, de a pompás balettek s a zene tán sokat is elvesznek a drága figyelemből és időből, az előadást amúgyis legalábbis 7 órákor ajánlatos kezdeni.

A szereplőket dicséret illeti. *Földényi* Ádámja erőteljes ős, *Mihályfi* talán szárazabb észlény-Lucifer lehetne, *Sennyey* Vera bájos Éva, *Harsányi* kitűnő demagóg alakját ki kell emelnünk, *Hont* Erzsi Cluviáját, *Petúr* Ilka Hippiáját is; a többiek is, meg a rendezés gondos és lelkes munkát végeztek, *Czakó* Pál rendezőt és a színházat nemes vállalkozásukért örömmel üdvözöljük.

B. A.

Furtwängler, Vittorio Gui Dohnányi vezénylik

Beethoven: IX., Respighi: Feste Romane, Mussorgszky—Ravel: Képkiállítás, Csajkovszkij: V. szimf., Kodály Bartók, Takács, Strauss R., stb. műveit a

Filharmónia 6 bérleti estjén

Felvilágosítások, bérletek a **Filharmónia** irodájában (Operaház) 10—1-ig és 5—7-ig. Tel.: 114-555. Jegyek az első, 27-i hangversenyre az **Operaház** elővételi pénztáránál.

Bácsi kérem, nézzen meg a Royalban, „Ki gyereke vagyok én" a pólyában.

A „Norma" az Operaház műsorán

Bellininek — a magyar operaszínpadon is — több, mint százéves multra visszatekintő műve, a *Norma* került színre az Operaházban. A darab még a Bellini centenáriumi fölújításról maradt műsoron s csak egy új szereplője volt, *Király* Sándor, Flavius rövid szerepében. A fiatal tenorista frissen csengő, érces organumával, megbízhatóságával igen előnyösen mutatkozott be, értékes gyarapodást jelent a színház gárdájában. Érdeklődéssel várhatjuk őt kiadósabb szerepben is. Egyébként a régi együttes vitte a darabot, *Bodó* Erzsi monumentális Normája, *Osváth* Júlia bájos, frisshangú Adalgisája, *Szilvássy* Margot papnője, *Halmos* hősi consula és *Jámbor* méltóságteljes főpapja. A darab zenei egységére, szárnyaló dallamaira *Berg* Ottó gondos keze vigyázott.

(m. i.)

* **SMART levendula jobb, mint a külföldi.**

* **Hosszabb szünet után ismét szerepelt Báthy Anna.** Hosszabb ideig tartó szünet után legkedvesebb szerepében, a *Tannhäuser* Erzsébetében állott lámpák elé *Báthy* Anna, az Operaház kiváló drámai szopránja. Hatalmas tapsvihar fogadta a művésznőt, mikor a csarnok-ária jelenetében színpadra lépett. A „Te drága csarnok, újra látlak.." elhangzásakor különös megindultság fűtötte át az egész házat s szünni alig akaró taps zúzott az ária végén. Az ünneplés tovább folytatódott a felvonásvégeken is, a függöny előtt. *Rigó* Magda, *Závodszky*, *Székely* és *Farkas* énekelték a nagyobb szerepeket, *Berg* Ottó dirigált.

* **SMART perfumery, Bécsi-utca 9.**

A jó alak titka amazon melltartó és gumifűző
Ezt kérje!

* **Modern társasági tánc,** nemzetközi stílus, felnőtt, **diák,** zártkörű csoportok is. Különórák. *Haraszti-iskola,* V., Gróf Tisza István-utca 1. Tel.: 182-042.

RÓZSAVÖLGYI RENDEZÉSEI: DIZŐZ-PARÁDÉ MA, Z. 8.

Jegyek egész nap a helyszínen.

Zenekari Beethoven-ciklus. Vez.: **Komor.** Bérletek 6 estére. I. est 7-én. I. és II. szimf., Es-dur zong.-verseny **(Rauchwerger Lili),** újonnan felfedezett duett **(Zsögön Lenke, dr. Sipos** Jenő).

Basilides 3 bérleti dalestje.

Albert-vonósnégyes 3 bérleti estje nov. 9., dec. 8., febr. 6. Z. 8.

6 Múzeumi Matiné bérletben. Bach: Brandenburgi koncert. I. matiné nov. 12. Basilides, Kresz Géza kamarazenekara.

Zsámboki Miklós gordonkaestje november 6.

Márkus Alfréd szerzői estje 11-én. Világsikert aratott slágerek, 30 tagú szimf. jazz-zenekar.

Pécsi üreg diákok tarka-estje 12-én. A rádió sztárjainak 3 órás kacagtató műsora

Ignaz Friedman zongoraestéi nov. 16. és 23.

*

KONCERT MESTERBÉRLET

6 zenekari est (nov. 24—jan. 31.) **Mengelberg, Casals, Szigeti** József, **Sauer, Fischer** Edwin, **Bustabo.** *Bérletek 12—56 P* (3 részletben).

KONCERT bérletei, *rendezései:*

BARTÓK—ZATHURECZKY 29-ÉN, vasárnap, *Z. ½9 (25-ére váltott jegyek érvényesek).* Néhány csonkabérlet, *jegy.*

BEETHOVEN ZENEKARI BÉRLET

Hangverseny-Zenekarral. *Összes szimfóniák,* versenyek, *Missa Solemnis.* I. est: *nov. 10.,* közr.: **Bartók,** vez.: **Vaszy.**

Basilides 3 **bérleti** dalestje nov. 30., jan. 10. *(Schubert),* ápr. 3. *Bach—Händel).* Bérletek 2—10 P.

„HALHATATLAN ADY" NOV 4.

Z. ½9. Bevezeti: *Féja* Géza. Fellépnek: *Szörényi, Medgyaszay, Senyei, Orsolya, Péchy, Timár, Baló, Greguss, Lendvai, Ujlaky.* Jegyek 60 fill.—5 P *Koncertnél* és Zeneak. pénztáránál.

Végh Sándor hegedűestje no. 17.

*

Nagy rádió-csereakció Koncertnél

KOMIKUSOK PARÁDÉJA 5-ÉN,

vasárnap d. u. 5-kor, 14 sztárral. Jegyek 1—4 P Rózsavölgyinél, Zeneakadémián.

Táncolni! Sanghai bár
XI., Horthy Miklós-út 60
Telefon: 257-430.

Színházak műsora

Operaház. Vasárnap d. u.: Bajazzók, Táncegyveleg; este: János vitéz. — Hétfő: A bűvös vadász (Népm. II.). — Kedd: A bolygó holland (A. bérlet 4.). — Szerda: Varázsfuvola (E. bérlet 4.). — Csütörtök: A végzet hatalma (B. bérlet 4.). — Péntek (8): Filharmóniai hangverseny. — Szombat: A cremonai hegedűs, Magyar ábrándok (D. bérlet 4.). — Vasárnap d. u.: A mosoly országa; este: Norma (Népm. I.). (3, ½8.)

Nemzeti Színház. Vasárnap d. u.: Nők az alkotmányban. — Vasárnap este: Donna Diána; — Hétfő: Nők az alkotmányban (K. bérlet 1.). — Kedd: (III. bérlet.). — Szerda, csütörtök, péntek (VI. bérlet.), szombat (VII. bérlet.): Donna Diána. — Vasárnap d. u.: Süt a nap. — Vasárnap este: Donna Diána. (½4, ½8.)

Nemzeti Kamaraszínház. Vasárnap d. u., hétfő, jövő vasárnap d. u.: Alterego. — Vasárnap este, kedd, szombat, jövő vasárnap este: Rembrandt. — Szerda, csütörtök, péntek: Szülők lázadása. (4, 8.)

Városi Színház. Minden este és vasárnap délután: Az ember tragédiája. (4, 8.)

Vígszínház. Vasárnap d. u. és este: Márkiné. — Hétfő: Pygmalion (A. bérlet). — Kedd: Márkiné. — Szerda: Pygmalion (C. bérlet). — Csütörtök: Pygmalion (D. bérlet) — Péntek: Márkiné (L. bérlet). — Szombat d. u., este és vasárnap d. u.: Márkiné. — Vasárnap este: Pygmalion (V. bérlet). (½4, 8.)

Pesti Színház. Minden este és vasárnap délután: Gyümölcs a fán. (4, 8.)

Belvárosi Színház. Minden este: Végrendelet. — Most és jövő vasárnap d. u.: Földindulás. (4, 8.)

Andrássy Színház. Minden este és vasárnap délután: Klotild néni. (½4, 8.)

Fővárosi Operettszínház. Minden este és vasárnap d. u.: Pusztai szerenád. (½4, 8.)

Royal Színház. Minden este és vasárnap délután: Ki gyereke vagyok én? (4, ½9.)

Pódium. Minden este és vasárnap délután: Színháznyitó műsor. (½5, 9.)

Komédia. Minden este, csütörtök, szombat és vasárnap d. u.: Halló Sanghai. (½5, ½9.)

Erzsébetvárosi Színház. Minden nap: Én és a kisöcsém. (½6, ½9.)

Józsefvárosi Színház. Minden nap: Lámpaláz. (½6, ½9.)

Kisfaludy Színház. Minden nap: Zimberi-zombori szépasszony. (½6, ½9.)

Magyar Műszínkör. (Csak vasárnap.) Molnár és gyermeke. (½4, 6, 8.)

KIS RÁDIÓK, SUPERGÉPEK JAVÍTÓMESTERE ZÁDOR ANDOR, Csáky-u. 9. T. 121-098

Rádióműsor

BUDAPEST I. (Vasárnap.) **8:** Szózat. Utána Hanglemezek. — **8.45:** Hírek. — **10:** Szentbeszéd a budavári Koronázó Főtemplomból. A szentbeszédet Wimmer Anselm szervita atya mondja. — **11.15:** Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Raffay Sándor dr. püspök. — **12.20:** Időjelzés, időjárásjelentés. — **12.30:** Hogyan védekezzünk légitámadás esetén. (Budinszky Sándor.) — **12.45:** Melles-Béla-zenekar. — **13:** A Főméltóságú Asszony nyomorenyhítő akciójáról beszél vitéz Somogyvári Gyula. — **13.30:** A légvédelem és a légoltalom a legújabb háborúk tükrében. (dr. vitéz nemes Fábry Dániel.) — **13.45:** Hírek. — **14:** Francia szerzők művei. — **15.20:** Magyarország-Románia válogatott labdarúgó mérkőzés második félidejének közvetítése Bukarestből. (Pluhár István.) — **16.15:** Gyümölcsromlás a raktárban (Sántha László dr.) — **5:** Hírek magyar, szlovák és magyarorosz nyelven. — **17.15:** Kárpátalja éghajlata. (Bacsó Nándor.) — **17.35:** Liszt emlékhangverseny. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyteréből. — **18.50:** Tánclemezek. — **19.05:** Sporteredmények. — **19.15:** Hírek. — **19.25:** Rékai Miklós és Hochstrasser Ferenc hárfa-fuvolaszámai. — **19.50:** Dévától Nagyszebenig. Versek Erdélyről. (Ignác Rózsa.) — **20.15:** Halló Amerika. Részletek Budapest 1925. évi revüjének zenéjéből és dalaiból. — **21.40:** Hírek, időjárásjelentés, Sporteredmények, hírek szlovák és magyarorosz nyelven. — **22.05: Toki-Horváth** Gyula cigányzenekara muzsikál. — **11:** Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — **23.20:** Jazz-számok hanglemezről. — **0.05:** Hírek.

BUDAPEST II. 12: Melles Béla-zenekar műsora. — **15.05:** Szalonnótos. — **15.50:** Oláh Sándor cigányzenekara. — **19.30:** Százéves a kőrösi tanítóképző. (Kőrösi Nagy Lajos.) — **20:** Hírek, lóversenyeredmények, szlovák és magyarorosz hírek. — **20.20:** Mirza Schaffi házája. (Geréb László dr.) — **20.45:** Schubert: F-dur nyolcas, 166. mű. Előadják Léner, Smilovits, Roth, Hartmann, Draper, Hinchliff és Brain. Hanglemezről. — **21.35:** Időjárásjelentés.

BUDAPEST I. (Hétfő.) **6.45:** Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezek. — Utána: Ébrend. — **10:** Hírek. **10.20:** Egy porosz utazó álmenyei Magyarországon hetven évvel ezelőtt. — **10.45:** Kiveszőben lévő máramarosi népszokások. (berei Berey Géza.) — **11.10:** Vízjelzőszolgálat. — **12:** Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. — **12.10:** Rácz József és cigányzenekara. — **12.40:** Hírek. **13.20:** — Időjelzés, időjárásjelentés. — **1.30:** Tudnivalók az országos légoltalmi gyakorlatokkal kapcsolatban. (Laczházy Jenő.) — **13.45:** Országos Postászenekar. — **14.30:** Hírek. — **14.45:** Műsorismertetés. — **15:** Árfolyamhírek. — **16.15:** Magyar hibák, magyar erények. Zrinyi szerint. (Fábián István dr.) — **16.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek — **17:** Hírek szlovák és magyarorosz nyelven. — **17.15:** Baranyai népmesék. — **17.45:** A Rádió Szalonzenekara — **18.45:** Mekkából Medinába. (Germánus Gyula dr.) — **19.15:** Hírek. — **19.25:** Rácz Hilda énekel ifj. Babrik János gitár- és dr. Rieger Tibor zongorakíséretével. — **19.50:** Európa felfedezése. (Achillo Campanille.) — **10.10:** Az Operaház Zenekara. — **21.40:** Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarorosz nyelven. — **22:** Tánclemezek. — **11:** Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven. — **23.25:** Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál, Vargha Imre énekel. — **0.05:** Hírek.

BUDAPEST II. 19.30: Német nyelvoktatás. (Szentgyörgyi Ede dr.) — **20:** Hírek magyar szlovák és magyarorosz nyelven. — **20.20:** A Borgiák. (Huszti Dénes dr.) — **20.50:** Jazzdalok és hangszerszólók hanglemezről. — **21.35:** Időjárásjelentés.

58. szám. Keresztrejtvény

Schmidinger László (31) Előszállás

Rovatvezető: SALAMON JÓZSEF

VIZSZINTES SOROK:

1. Isten áldd meg a magyart... 13. Lakihegyen van ilyen állomás. 14. Ilyen zenei hang is van. 15. ... König, idegen író műve (kiejtés szerint). 17. Egy népfajhoz tartozók. 19. Kutyája. 21. Írásban parancsolt rá. 23. Ormos Zénó Endre névjele. 24. Nap teszi. 26. Kispesti Iparosok Egyesülete. 27. Legelő. 28. Két vége van. 29. Botú, kiejtés szerint. 31. Kétjegyű mássalhangzó, kiejtés szerint. 33. Tagadó szó. 34. Fordítva: Személyes névmás. 35. A háború istene (görögöknél). 37. Ilyen selyem is van. 40. ... Miklós, Mikszáth-regény címe. 42. A tudomány csarnoka. 43. Beszél róla. 44. Ontotta, félmultban. 45. Napidíja, névelővel. 47. Szabó igéje. 49. Anyós „kedvence". 50. Ilyen kór is van. 52. Nem mindenki lát, aki... 54. Tiltó szó. 55. A Rajna mellékfolyója. 56. Sertés igéje. 58. Ilyen pont is van. 60. Temesmegyei község. 62. Előkelő. 63. Helyhatározó szó. 65. Értéke. 66. Híres kastély Trieszt közelében, kiejtés szerint. 69. Argumentum. 70. Női név. 72. Ha erős, nagyobb terhet is... 74. Elhunyt magyar államférfi.

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. Földrész. 2. A jólszabott ruha mindenkire... 3. Fordítva: Mássalhangzó, kiejtve. 4. A Loire torkolati kikötője. 5. Ujváry-Dajka Éva névjele. 6. Rohon. 7. Róma. 8. Mutató-szó. 9. Kabátba. 10. Ürmértékrövidítés. 11. Női név, tárgyesetben. 12. Legtöbb pesti lakás ilyen. 16. Igekötő. 18. Idei. 20. Határozószó. 22. Ezt is tesznek a hurkába. 25. MCCCX. 30. Intelligenciához tartozó hölgy. 32. Menükártya. 33. Nemzetség a rómaiaknál. 34. Homéros költeménye. 36. Napszak. 38. Nem szabad ember 39. Kerület röviditése. 41. Kitűző mássalhangzói. 44. Idejár a kisgyermek. 46. Isten. 48. Erővel behelyez. 51. Az ... is lehet pénzt megtakarítani. 53. Világűrbe. 55. Őrül a cipész, ha kopik ... 56. Egyik pestmegyei községbe való. 54. Összecseng. 59. Kérdőszó. 61. Német névmás 64. Cimrövidítés. 67. Szájban van. 68. Árval-Landesz Béla névjele. 71. ... ipso. 73. Balzsam.

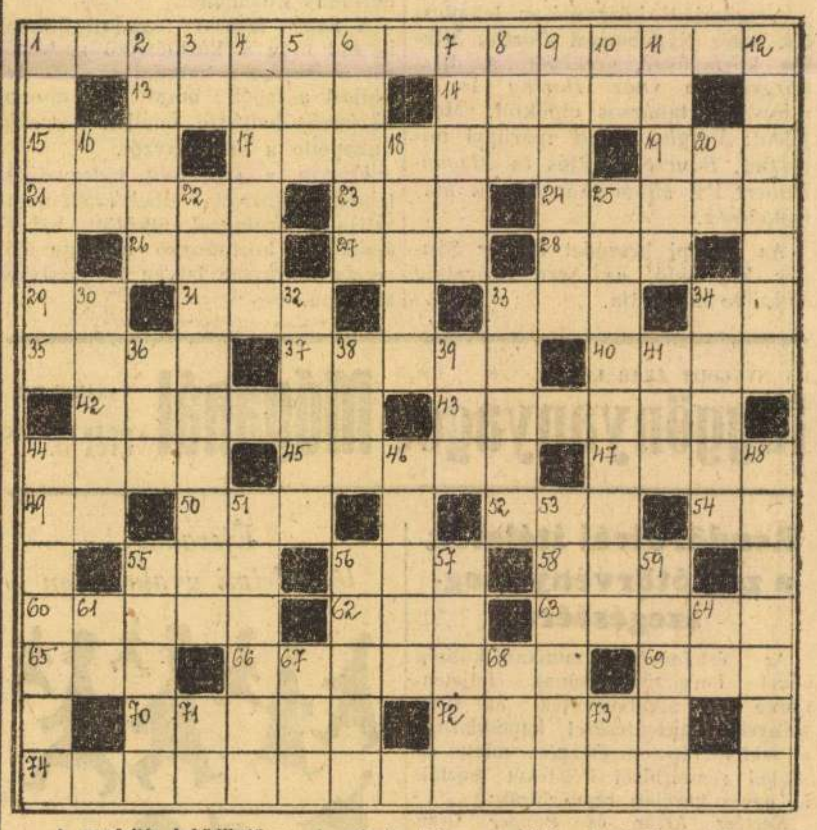

A megfejtés beküldhető: 1. A rejtvény teljes megfejtése levelezőlapra leírva, vagy kivágva mellékelve. (Tíz pont.) — 2. Csak az alábbi sorok megfejtése: **Vízszintes sorok:** 1. 17. 42. 43. 74. — **Függőleges sorok:** 1. 12. 22. 25. 48. (Öt pont.) — A rejtvényoldal szelvénye felerősítve minden esetben melléklendő, mert enélkül semmiféle megfejtést nem pontozunk.

A 57. sz. keresztrejtvény megfejtése: Vízszintes sorok: 1. Aldunai nemzetek. 22. Névezetes. 28. Keretez. 58. Drinápoly. 70. Tőrökverő. Mátyás. Függőleges sorok: 1. A hosszú furuglát. 6. Ingerek. 7. Nemzetközi vásár. 13. Kassai bevonulás. 43. Szenete.

A megfejtést kérjük **1939 október 28-ig** a **MAGYAR NEMZET** szerkesztőségébe (VI., Aradi-utca 10.) olvasható aláírással és pontos címmel beküldeni vagy a lépcsőházban elhelyezett levelesládába dobni. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: „REJTVÉNYOLDAL". A jutalmak kiosztásában minden olvasónk részt vesz, tehát **nemcsak az előfizetők.**

Rejtvény jutalmak

Az október 8-i legmagasabb ponttal rendelkezők az alábbi jutalmakat kapták:

1. Egy üveg
MEGGY-LELKE
Adja: Schrank, Esztergom
Kapta: Jánosi Márton (5)

2 Utalvány egy pár aranyjelzésű
G. F. B.-HARISNYÁRA
Kapta: Ágoston Béláné (18)

3. Egy játszma
PIATNIK
magyar kártya
Kapta: Herdy Ferenc (43)

4 Utalvány egy pár selyemharisnyára
HEILIG HARISNYAHÁZBA
Rákóczi-út 26.
Kapta: Essenther Gizella (24)

5 Öt üveg **Dreher**
SZENT ERZSÉBET
tápsör, házhoz szállítva
Kapta: Hittig Lajos (16) ny. iskolaigazgató

6. Egy doboz
NIVEA-KRÉM
Arcra, kézre, testre, reggel délben, este
Kapta: Somosi Marianna (53)

7 Utalvány kettő darab
LETON SZAPPANRA
Adja: Humnia gyógyszertár, Erzsébet-krt 56
Kapta: Rakssányi Anna (3)

8 Egy eredeti doboz
VALERY PUDER
Adja: Valery vezérképviselet Mátyás-u. 8.
Kapta: Cs. Bogáts Józsefné (31)

9 Három doboz remekül habzó
AUTOMENTH
száraz fogkrém
Kapta: Horváth Ferenc (62)

10 Félkilóguram
BOON KAKAÓ
Adja: Boon J. W. és Társa R.-T.
Kapta: Búcz Béla (10)

11 Öt doboz (500 darab)
SENATOR CELOFILTER
cigarettahüvely
Adja: Janina cigarettapapírgyár R.-T.
Kapta: Oláh Endre (4)

12 Egy doboz (hat darab)
VELOSA FENYŐFÜRDŐTABLETTA
Házhoz szállítja: dr. Wander-gyár
Kapta: Reichl Erzsébet (12)

13 Utalvány egy üveg
JÁVA KÖLNIVIZRE
Adja: Gerő Terézkörút 7.
Kapta: Ujlaky Irén és Klára (3)

14 Egy
LYSOFORM CSOMAG
Házhoz szállítva
Kapta: Márkus Jenőné (68)

15 Utalvány három csomag
PRINCE OF WALES
kétszersültre
Adja: Glasner, Szent István-körút 6.
Kapta: Bolgár Tivadar (18) MFTR irodatiszt

16 Két darab
WILLIAMS-BOROTVASZAPPAN
Kapható minden jobb szaküzletben
Kapta: Tóth Károly (5) min. tanácsos

17. Egy darab
FÉSZEKODÚ
házhoz szállítja: Első Magyar Fészekodúgyár, Kárász
Kapta: Totola Frigyes (29)

18 Három tubus
ERAFIT CIPŐKRÉM
A cipőt állandóan puhán tartja
Kapta: Bárdos Lajos (86)

19 Egy üveg
HYPEROL-TABLETTA
amely ideális szájt és torokfertőtlenítő
Kapta: Bóna István (65)

20 Utalvány egy kezelésre, vagy kozmetikai csomagra. Adja: **KÁLLAI KOZMETIKA**
Rákóczi-út 25.
Kapta: dr. Jablonkay Albinné (3)

21. Utalvány egy művészi fényképfelvételre az
UJVÁRY MŰTEREMBE
Mészáros-u. 10
Kapta: Mayer György (65)

A fővárosiak kedden és szerdán, 9-től 2 óráig vehetik át a jutalmukat VI., Aradi-utca 16., II. emeleten. (Három hónapnál tovább nem őrizzük meg.) A vidékieknek postán küldjük el.

MAGYAR NEMZET
58. számú rejtvényutalvány

Jó gyerekek rejtvénye

Keressétek meg

A tegnapi rostált búza nagyon szép!

Fentiek mondatban egy szín van elrejtve. Ki találja meg?

Tudsz-e sokat?

Keressétek olyan magyar szavakat, amelyek „BE"-vel végződnek. (Pl.: elébe.) Most ahány szót kitaláltatok, írjatok annyi mondatot, de mindegyikben legyen benne egy-egy szó a kitaláltakból.

A multheti rejtvény megfejtése: 1. Torma.

Jó gyerekek jutalma

1 Egy darab három pengő értékű utalvány
LIEBNER BÁCSI
játékboltjába Szent István-tér 4.
Kapta: Pauál Endre (10)

2 Egy doboz elsőrendű bonbon Adja:
KOESTLIN L. ÉS TÁRSAI R. T.
keksz-, biszkvit és csokoládégyár, Győr
Kapta: Csóka Laci (6)

3. Egy doboz
OVOMALTINE
Házhoz szállítja a dr. Wander-gyár
Kapta: Kele Marika (35)

4 Utalvány két csomag
PRINCE OF WALES
kétszersültre
Adja: Glasner Szent István-körút 6.
Kapta: Gärtner Peti (16)

5 Utalvány egy művészi fényképfelvételre
DISKAI ÉS TÁRSA
műtermébe Rákóczi-út 18.
Kapta: Majdányi Eszterke (1)

6. Utalvány egy művészi fényképfelvételre
UJVÁRY MŰTEREMBE
Mészáros-u. 10
Kapta: Moldvay Béla (5)

JÓ GYEREKEK LAPJA
58. számú rejtvényszelvény

MAGYAR NŐK LAPJA

IV. ÉVFOLYAM 14. SZÁM SZERKESZTI PAPP JENŐ BUDAPEST, 1942 MÁJUS 10

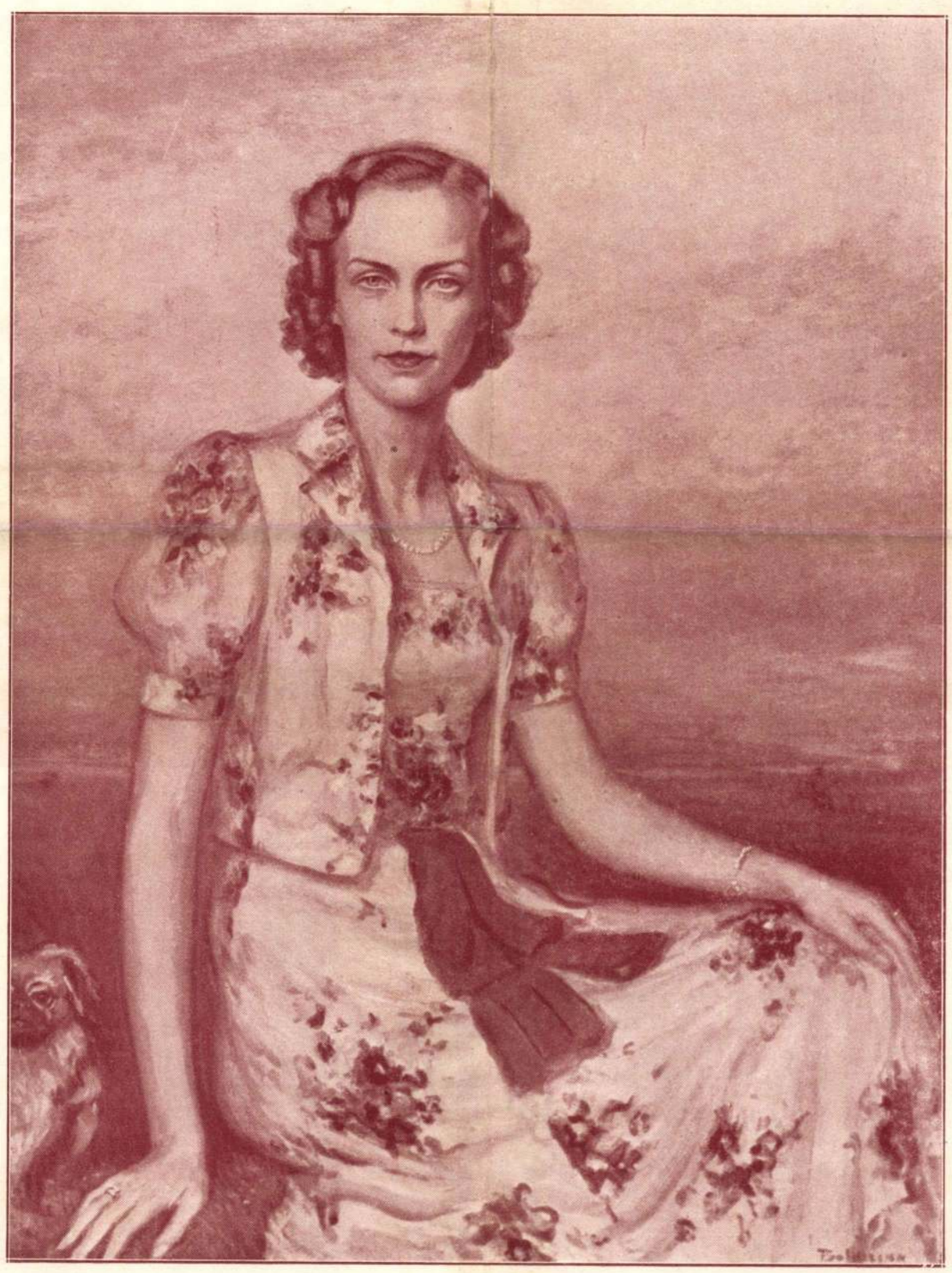

VITÉZ NAGYBÁNYAI HORTHY ISTVÁNNÉ, A KORMÁNYZÓHELYETTES FELESÉGE
BOLDIZSÁR ISTVÁN festménye a Műcsarnok tavaszi kiállításán

Kiss Sárika, a pestszentimrei Zrinyi Ilona MOVE leánycsoport díszruhájában

vitéz Ónody Béláné és kisleánya Ildikó Margit

Bognárfi Ferencné kislánya, Budapest

Guthy Imre áll. el. isk. tanító és neje, Munkács

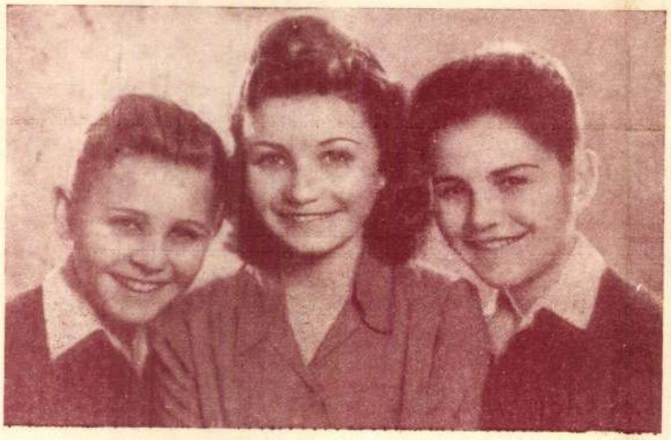

Dr. Bartha Miklós ügyvéd gyermekei, Pestújhely

Császár Szalay Evike, Budapest

Téli tárlat a Műcsarnokban

HORTHY MIKLÓS KORMÁNYZÓ ARCKÉPE A MŰCSARNOK TÉLI TÁRLATÁN

(Boldizsár István festménye)

A Képzőművészeti Társulat idei *Téli tárlat*-ával vitéz nagybányai *Horthy* Miklós kormányzó országlásának huszadik évfordulóját ünnepli. A rendkívüli alkalom kissé elfogódottá teszi a bírálót, mert olyan ünnepélyes és tisztelettelteljes érzéseket ébreszt benne, amilyeneket maga a kiállítás — tisztán művészi hatóerejével — alig hellyel-közzel tud kelteni. Nem rossz ez a *Téli tárlat*, de nem is különösebben jó. Olyan, mint a többi, megszokott elődje: közepes. Nem tartogat az érdeklődő számára semmi izgalmasan kiugró, friss, új meglepetést. Anyaga vegyesen változatos s jórészt azt a multból kisértő benyomást erősíti meg a nézőben, hogy itt legtöbben valami régi leckét ismételnek, a kevéssel beérők és hamar megelégedettek kényelmes nyugalmával. Holott a nevezetes történelmi dátum mindenkép indokolttá tette volna ezuttal a kivételt. Más szóval azt, hogy a Műcsarnok *Téli tárlata* az idén csakugyan emlékezetes művészi esemény legyen s valóban az élő magyar művészet szinevirágát, *reprezentatív* javát kösse ünnepi csokorba.

Sajnos, ilyesminek itt nyoma sincs. Már csak azért sem, mert legkiválóbb művészeink zöme is akárhány esetben kevéssé jelentős, vagy éppen saját színvonala alatt maradó művekkel vesz részt a kiállításon. S ez nagyjából épúgy áll a konzervativ, mint a haladó, korszerű irányzat képviselőinek anyagára. Igazán csak néhányan ambicionálták, hogy »kitegyenek magukért«, a hatszáz darabot kitevő kép, rajz, szobor, építészeti terv tarka együttesében. A nagyterem díszhelyén elsőnek ötlik szemünkbe a Kormányzó jellegzetes arcmása, *Boldizsár* István művészi gonddal megfestett, sikerült portréja. Nem messze tőle *Csók* István pompás férfiarcképe válik ki előnyösen a termet megtöltő s a kiállításnak mintegy alaphangját megadó kollekcióból, amelynek érdemesebb darabjait *Gadl* Ferenc, *Háry* Gyula, *Istokovits* Kálmán, *Benkhard* Ágost, *Mihalovits* Miklós, *Áltor* János, *Mikola* András és (egy vallásos tárgyú, nagyobb kompozició alatt) *Meilinger* Dezső neve jelzi. Az egyik oldalteremben találjuk elhuzatva az egész kiállítás legnemesebb magyar festői értékét: *Egry* József remek *Bücsúzását*, a kiváló tehetségű *Ilosvai Varga* István, *Szőnyi* István, *Márffy* Ödön, *Bernáth* Aurél, *Berény* Róbert, *Szobotka* Imre, *Emőd* Aurél, *Diner-Dénes* Rezső, *Pajzs-Goebel* Jenő és *Vass* Elemér egy-egy képe társaságában. A többi kiállító sorából főkép *Amos* Imre, *Déri Huber* István, *Edvi Illés* Aladár, *Feszty* Masa, *Gadányi* Jenő, *Halápy* János, *Hatvany* Ferenc, *Kássa* Gábor, *Kmetty* János, *Komjáti* Gyula, *Medveczky* Jenő, *Novotny* Emil, *Patkó* Károly, *Perlrott-Csaba* Vilmos, *Szüle* Péter, *Udvary* Pál, *Varga* Nándor és *Vidovszky* Béla érdemel komoly figyelmet. A szobrászok közül pedig *Kisfaludi-Stróbl* Zsigmond, *Beck* Ö. Fülöp, *Sidló* Ferenc, *Medgyessy* Ferenc, *Cser* Károly, *Borbereki Kovács* Zoltán, *Andrássy Kurta* János, *Beck* András, *Berán* Lajos, *Mikus* Sándor, *Júlics* Ernő és *Trapli* István.

Építészeti terveivel feltűnik *Janáki* István. —i.

A hatkilós igazgyöngy regénye

Newyork, december 16 (NST)

Willburn Dowell Cobb kutató Amerikába hozta Kelet-Azsiából *a világ legnagyobb gyöngyszemét*. Az óriási gyöngy súlya több mint *hat kilogram* és 1934-ben találták a Fülöp-szigetcsoporthoz tartozó Palaweh sziget mellett a gyöngyhalászok. A benszülöttek úgynevezett dajakjaikon halásszák itt a gyöngykagylókat s búvárjaik nyitott szemmel merülnek le a mélységbe, hogy a drága kincset rejtegető kagylókat felszínre hozzák. Annak a gyöngyhalásznak, aki ezt a gyöngyöt rejtő óriási kagylót felfedezte, *életébe került a felfedezés*, mert a hínárba akadt és a tengerbe veszett. Végül tizennégy búvárnak sikerült egyesült erővel felhoznia *a százhatvan kilogram súlyú óriáskagylót* a tengerfenékről. A sziget benszülött törzsfőnöke szentség gyanánt őrizte az óriási gyöngyöt. Dowell kutatóútja során két évvel ezelőtt érkezett a szigetre. A főnök nagyon barátságosan fogadta. A főnök fia később súlyos malériába esett és az amerikai tudós gyógyította ki betegségéből. A hálás apa legdrágább kincsét, az óriási gyöngyszemet adta ajándékba gyermeke élete megmentőjének.

TARZAN és FIA

Mi a helyzet?

Hadi hír, mint a haditények ellen harcba vetett fegyver

Ha valakinek eszébejutna azon csodálkozni, hogy az uruguayi partok mentén lezajlott tengeri csatában mindkét fél magának tulajdonítja a győzelmet, ha az olvasó értetlenül áll azokkal a jelenségekkel szemben, amelyek a Sylt- és a Friz-szigetek fölött lezajlott légicsatákról számolnak be, akkor arról tesz tanubizonyságot, hogy a hadviselő államok propagandahivatalai jól ismerik a tömeglélektant és nem ok nélkül számítanak az emberi feledékenységre. Szakkörök természetesen tisztában vannak az ilyen hírháború jelentőségével s a tények értékelésénél megfelelően figyelembe is veszik azokat a célokat, amelyeket az egyes jelentések szolgálni akarnak.

Görgey Artúr mondotta egyszer, hogy évtizedeken át némán tűrte a reá méltatlanul halmozott vádakat, mert tisztában volt azzal, hogy minden nemzetnek szüksége van saját legyőzhetetlenségének tudatára; úgy érezte, saját büszkeségének feláldozásával szolgálatot tesz a magyarságnak, amelyben így meg lehetett erősíteni azt a hitet, hogy az egész világ által megcsodált gyönyörű küzdelmét csak árulás miatt veszíthette el. Ha a külső körülmények nem is azonosak, a lélektani motívumok, amelyek az angol és német jelentések mögött meghúzódnak, nagyjából azonos forrásokból táplálkoznak, Anglia az évszázadok során nemzetközi axiomává tette *tengeri uralmát*.

Noha ez az uralom mit sem szenvedne egy-egy helyi balsikertől, a háborúban ideges tömegekkel számolnak és az ideges tömegek néha meglepően reagálnak jelentéktelen hírekre is. Németország még a háborúelőtti, úgynevezett Wilhelminus-korszakban azzal szerezte meg az ország lakosságának rokonszenvét a rendkívül súlyos terhet jelentő flottaprogram számára, hogy a német hajóépítés és haditengerészet fölényét vitathatatlan igazságként vitte bele a köztudatba. Akármennyi politikai változáson ment is át azóta Németország, ennek a tételnek belső érvénye nem változott. Legfeljebb csatlakozott hozzá az a másik axioma, amely szerint *a német légi haderő versenyen kívül legelső a világon* s ellene a világ egyetlen ellenfele sem állhatja meg a helyét.

Amikor tehát angolok is, németek is maguknak vindikálják a laplatai csata győzelmét, angol és német hírforrások nemcsak ellentétes, de teljesen kiegyenlíthetetlen hireket közölnek a légi ütközetek eredményeiről, ezek a közlések ugyanúgy a *harci eszközök közé sorolandók* s hitelességük megállapítását ugyanúgy a háború befejezése utáni időre kell halasztani, mint ahogy ma senkinek nincs teljesen megbízható eszköze annak megállapítására sem, hogy a kereskedelmi gőzösök elsüllyesztéséről kiadott jelentések közül melyik oldalnak felsorolását lehet elfogadni.

Van ezenfelül még egy olyan momentum, amelyet szintén hasznos lehet szem előtt tartani. A laplatai ütközet, a Sylt feletti légicsata tegnap és tegnapelőtt zajlott le; a világháború legnagyobbszabású tengeri csatája, a jütlandi, más néven skagerraki ütközet óta huszonöt év telt el. Ez a huszonöt év még mindig nem volt elég ahhoz, hogy a győzelem és vereség kérdését tisztázza az angol és a német flotta között. A németek könyvtárt kitevő munkákban változatlanul képviselik azt az álláspontot, hogy megnyerték a csatát, hiszen kevesebb hajójuk süllyedt el, mint az angoloknak.

Az angol szakemberek nem kevesebb számú kiadványa még mindig azt hirdeti, hogy a tengeri csatában az a fél győz, amelyik a csatatér birtokában marad; márpedig kétségtelen, hogy a h[illegible] színen az angol flotta maradt és a németek visszatértek támaszpontjuk védelmébe. Ha tehát egy ütközet sorsát egy negyedszázad vitája sem volt képes tisztázni, ha még egy negyedszázad távlatából is az öntudat fentartása és a propaganda szempontja szorítja háttérbe a tárgyilagosságot, nem szabad azon csodálkozni, ha egy-két nap előtti eseményekről mindkét fél egyforma meggyőző erővel jelenti a saját álláspontját; ami történt, az egyik szerint fehér, a másik szerint fekete.

Egyben megegyezik mindkét admiralitás s ez az, hogy a másik fél tengerészeinek magatartásáról a lovagiasság szellemében *elismerően* emlékezik meg. A németek elismerik az egyenkint kisebb angol hajók hősi kitartását olyan ágyúk tüzében, amelyek ellen páncélzatuk a dolog természeténél fogva nem nyujthatott védelmet, az angolok hangsúlyozzák, hogy a Graf Spee parancsnoka udvariasan és előzékenyen bánt hadifoglyaival. Csak éppen abban nem tudnak megegyezni, ami pedig a kívülálló szemlélő szerint a tények birodalmába tartoznék, hogy milyen sérülések érték a német zsebcsatahajót. London szerint a hajó ellen már azzal a ténnyel is sikert értek el, hogy nem teljesítheti feladatát, az angol kereskedelmi hajózás megzavarását, Berlin szerint az Exeter angol cirkáló összelövése adja meg az ütközet jellegét.

Ilyen körülmények között érdekes lesz megfigyelni, hogy milyen hatást kelt az a francia terv, amelynek egyre több híve akad a párisi közvéleményben; a terv azt hangsúlyozza, hogyha már szárazföldön nem lehet a finneket csapatokkal segíteni, lépjen akcióba az angol-francia flotta és az Északi Jegestengeren erőszakolja ki az orosz műveletek megzavarását. Mindenesetre érdekes, hogy a francia tervről eddig még nem nyilatkoztak az angolok, akiknek ettől függetlenül rendkívül nagy feladatot jelent a tengeri forgalom folyamatosságának biztosítása.

Karácsonyra mindenkinek hangszert

Bel- és külföldi rádiók összehasonlító bemutatása

*

Förster-zongorák Kispianinók

*

Settimio, Hohner tangóharmonikák legnagyobb választékban, legolcsóbban P 40.—tól

*

Hegedű ... P 14.—tól
Mandolin P 12.—tól
Banjo ..... P 20.—tól
Gitár ..... P 25.—tól

Jazz és minden létező más hangszerben is a legpazarabb választék

*

Ezüstvásárnap dec. 17-én nyitva 10-től 6 óráig
Aranyvásárnap dec. 24-én nyitva 8-tól 6 óráig

Árjegyzék ingyen!

Változatlan olcsó árak!

Sternberg

Királyi és udvari hangszergyár
Budapest, VII., Rákóczi-út 60

SZINHÁZ ÉS FILM

Andromache — Pereskedők

A Nemzeti Színház szombati Racine-jubileuma

Az *Andromache*-ról — amelyet most, *Racine* születésének háromszázadik évfordulóján, a *Pereskedők*kel együtt, új fordításban hoz színre a Nemzeti Színház — már Saint-Evremond, Corneille egyik leghűségesebb barátja megállapította, hogy »szépségekkel kendözi magát s alig hajszálnyira van a nagyságtól«. Ezt a tartózkodásában is bókoló elragadtatást azóta három század egybehangzó kritikája szentesítette, mindössze annyit változtatva a kortárs elismerésén, hogy kivette belőle — a hajszálat. Ma már mindenki tudja, hogy az *Andromache* a klasszikus francia drámaköltő első igazi, *nagy* tragédiája. A Port-Royal jansenistáinak neveltje, a teológusnak indult ex-jogász, ezzel a huszonhétéves korában irott darabjával mingyárt úgy mutatkozott be, mint a *Cid* ünnepelt költőjének legfélelmesebb vetélytársa. Racine egyszerűen megfordította benne a corneillei dramaturgia alaptételét. A hős nála nem áldozza fel szenvedélyét a kötelességnek, hogy így mintegy a lemondásban kapja meg jutalmát, hanem ép ellenkezőleg: minden kötelességen átgázolva, követi uralkodó szenvedélyének parancsszavát, egészen a bukásig.

Míg Corneille alakjai, valódi *hősök* módjára, felülemelkednek az emberi gyarlóságokon s szinte boldogan kerülnek ki a tragikus konfliktusból, addig Racine Pyrrhusa, Orestese, Hermioneja, Phédrája, Athaliája, mint igazi *emberek*, engednek a gyengeségnek s rendre megbűnhődnek, eszüket vagy életüket vesztik. A tragikumnak ez a különböző felfogása világítja meg legélesebben Corneille és Racine külső-belső szembekerülését, egész költői ellentétét. Corneille tragikai igazsága talán magasabbrendű, hősökhöz illőbb, kifejezésében mindig fenséges, a racine-i tragédiáé viszont általánosabb, emberibb s megszólalásában a szenvedély hullámzásával együtt-változó. Racine-nak ezért nincs olyan sajátos kifejezésmódja, mint Corneille okoskodó hősi galériájának: az ő alakjai az emberi érzés teljességét, a szenvedély kromatikus skáláját helyzetük és jellemük adottságai szerint szólaltatják meg. Mint egy szellemes francia mondja: Corneillet bámuljuk, hogy olyan fenkölt véleményt táplált rólunk, Racine-t meg, hogy annyira ismert bennünket. Előbbi a rejtett nagyságot, utóbbi a rejtett gyengeséget kutatta fel lelkünkben. Egyik a pátosz, másik a szerkezet mestere. Corneille római, Racine görög. Amaz mozgalmasabb, emez elmélyültebb. Különös ellentét elválasztbatatlan, egymást jellemző ikrei ők. Olyanok, mint a szembeállított tükrök: összevillanva mutatják fel legtisztábban saját egyéniségük körvonalait. Bizonyára, mindkettőjük halhatatlansága másfajta, mint Shakespeare-é. Párison kívül ma már inkább csak az irodalomtörténetben élnek, mint a színpadon. De eredetileg elfoglalt helyük ott aztán megingathatatlan. S főkép Racine az, aki a modern embert — legalább az emlékezés ünnepnapjain — három század multán is meg tudja fogni még, elsősorban az örök-emberi szenvedély művészi ábrázolásával.

Az *Andromache* alaprajza klasszikusan egyszerű. Alakjai annál bonyolultabbak. Különösen a két »erényes kacér« — Andromache és Hermione — lélekalkatának kibontása és kontrasztja tökéletes. Andromache ugyanúgy táplálja Pyrrhus reménytelen szerelmét, mint Hermione Orestesét. Milyen más mégis a fia életéért reszkető anya magatartásának lelki indítéka, mint az elhagyott menyasszony bosszút lihegő, szenvedélydiktálta ravaszsága, amely végül is Orestes ellen fordul dührohamával, mikor a szerencsétlen szerelmes csakugyan teljesíti Hermione kívánságát és megöli a hűtlen vőlegényt. Mindkét helyzet egyforma: a jellemek különbözősége azonban két teljesen ellentétes érzelmi aláfestést és tragikus kifejlést eredményez. Ha egyéb nem, maga ez az egy kiragadott motívum elég ahhoz, hogy ma is csodálattal tekintsünk az *Andromache* költőjének lélekrajzoló művészetére és drámaépítő erejére, amelyet a hármas-egység »békója« nemhogy lekötött volna, inkább szabad szárnyaláshoz segített.

Az előadás — nem számítva a versmondás fogyatkozásait — stilusos. *T. Mátray* Erzsi a címszerepben époly dekoratív, mint mértéktartó. *Tőkés* Anna Hermionéja eleinte inkább líraian lágy, majdnem szentimentális, így némi törés árán jut el a szerep második felének szenvedélyes furiozójáig. Különben kitűnő, a Pyrrhust megszemélyesítő *Lehotayval* együtt. A verset legszebben *Abonyi* hozza, Orestes szerepében, amelynek utolsó jelenetét bensőséges játékával is emlékezetessé teszi. A »confidens« mellékszereplők közül egyedül *Előry* Kató vesz részt a játékban, nagyon rokonszenvesen. A színpadkép rendkívül artisztikus. A piros-kék függönyökkel keretezett, girlanddíszes oszlopesarnok s a görög-barokk kosztümök igen szépek. Talán csak a fogoly Andromache-hoz illett volna kevesebb pompa. *Kállay* Miklós fordítása minden elismerést megérdemel. Nyelve gazdag, plasztikus és természetes, versei símán gördülők, rímelése frissen cseng.

Az *Andromache* után Racine egyetlen vígjátéka, a *Pereskedők* került színre, Arisztofanész *Darázsok*-jának »megfranciásított« változata, amelynek parókás figurái és molière-i mókái épúgy a *barokk* szellemében fogantak, mint az előbbi tragédia csupán névleges görögjei. Mi tagadás benne: kicsit üres ez a groteszk kutyaperkomédia. Tarka bohócköntös, amelyből hiányzik a szatíra elevenségét közvetlenül biztosító, igazi komédiás. Pedig az előadásban nincs hiba. Simán és gyorsan pergő. *Major, Ungvári, Gobbi, Apáthy, Makláry, Balázs* mulatságos karikatúrák, de kedves *Olty* Magda és *Szabó* Sándor könnyed játékossága is. *Horváth* János muzsikálva-forgó képeskönyvdíszlete ötletes. A rendező: *Major* Tamás szintén jó munkát végzett. *Illyés* Gyula bravúrosan csengő-bongó, helyenkint mesteri fordításának sava-borsa van. Izes, zamatos és magyaros.

K. A.

A
Vígszínház
karácsonyi újdonsága
Szombaton, december 23-án
először
PÉTER
EGY TISZTESSÉGES EMBER KOMÉDIÁJA
3 felvonásban
Írta:
Aszlányi Károly
Személyek:
Üreghy Demeter ... GÓTH SÁNDOR
Klára, a leánya ..... MURÁTI LILI
Etel néni ..... LADOMERSZKY MARGIT
Egressy Ödön ..... RÓZSAHEGYI KÁLMÁN
Üreghy Péter ..... DÉNES GYÖRGY
Viktor, Péter inasa... AJTAY ANDOR
Dr. Kovács Péter ... SZILASSY LÁSZLÓ

A „Négy toll" segédrendezője beszél a film felvételeiről

Naponta negyven teherautó vitte a jeget Khartumból a sivatagba

Budapesten most a »*Négy toll*« című óriási *Korda*-film sikeréről beszélnek. Ez a kép 15 millió pengőbe került. Minden filmkockáról ömlik a pénz, a gazdagság és a bőkezűség. Egyik pillanatban a londoni előkelőség ragyogó estélyét ámulja a néző, a másik pillanatban már vérengző dervisek üvöltenek ezren és ezren. Egyszer a Liverpoolból elvonuló pirosdolmányú angol katonák díbörgő lépteit, a másik percben a szudáni benszülöttek sokezer főnyi lovascsapatának vágtató patkódobogása dobog együtt a nézőtéren ülő szívekkel. *A film félmillió fontba került.* Készítői magyar emberek. *Korda* Sándor volt a producére, *Korda* Zoltán rendezte, *Bíró Lajos* írta a filmkönyvet, *Korda* Vince a díszleteket és a ruhákat tervezte, *Rózsa* Miklós pedig a gyönyörű színes film muzsikájának szerzője. A film segédrendezője is magyar. *Germán Ervinnek hívják, Bajor Gizi sógora.*

FUZZI WUZZI BENSZÜLÖTT RÉMÜLTEN NÉZI A FELVEVŐGÉPET

Most Budapesten tartózkodik. Beszéltünk vele a »*Négy toll*« felvételeiről és munkáiról.

— 1938 június 21-én kezdtük a műtermi felvételeket, ezek a munkák hat hónapig tartottak. Párheti szünet után Szudánba mentünk, ahol a külső felvételeket készítettük.

— *Mennyi ideig?*

— Három hónapig voltunk a perzselő forróságban.

— *Hány emberrel dolgoztak?*

— Ötezer statiszta szerepel a filmen, ugyanakkor az angol hadsereg az északi hadosztály három századát, egy szudáni lovascsapatot és egy tevés hadtestet bocsátott rendelkezésünkre.

— *Birták a meleget?*

— A felvételek Khartumtól hatvan kilométer távolságra készültek. Óriási forróságban dolgoztunk. Naponta 40 teherautó hozta a jeget Khartumból. *Öt teherautó tartalmát csak a filmtekercsek jegelésére használtuk.* Muszáj volt hűtenünk a tekercseket, mert különben tönkrementek volna a nagy melegben.

— *Hogy viselkedtek a benszülöttek a felvétel alatt?*

— Először azt hitték, hogy őrültek vagyunk, később végigjátszották a szerepet. Felnőtt, szakállas benszülöttek úgy játszadoztak a gépek előtt, mint a gyerekek.

— *Mennyit kaptak felléptidíjat?*

— Fejenként öt egyiptomi piasztert.

— *Mikor volt a film bemutatója Londonban?*

— Április 17-én.

— *És mennyit kerestek vele eddig?*

— Negyedmillió fontot, ez körülbelül hétmillió pengő.

Zilahy Lajos „Halálos tavasz" című filmjének csütörtökön lesz a premierje a Forumban

Kéthónapi munka után elkészült *Zilahy* Lajos »*Halálos tavasz*« című regényének filmváltozata. A felvételeket a kiváló író művészi vezetése mellett készítették. A film főszerepeit *Szörényi* Éva, *Karády* Katalin, *Rózsahegyi* Kálmán és *Jávor* Pál játssza. Ez lesz *Karády* Katalin első filmszereplése.

Zilahy Lajos filmjét csütörtökön díszelőadás keretében mutatja be a Forum-filmszínház.

Toldi Géza futballsztár színpadra lép

Megírtuk, hogy Szilveszter éjszakáján mégis megrendezik a színházak és a mozik kabaréjukat, mert a Színészkamara megengedte, hogy egy színész hat helyen is vállalhat szerződést. A *Royal Színház* is nagy műsort állított össze Szilveszterre. A műsor érdekessége az lesz, hogy *Toldi* Géza, a világhírű futballista feleségével, *Perényi* Lili dizőzzel együtt lép színpadra. A szám címe: »*Futballiskola*«.

A műsor keretében szerepel *Bársony* István, *Dajbukát* Ilona, *Gombaszögi* Ella, *Rátkai* Márton, *Fényvesi* Éva, *Türk* Berta, *Rácz* Vali, *Nagybossányi* Ilona és *Feleki* Kamill.

HELTAI JENŐ szenzációs egyfelvonásosai
AZ UTOLSÓ PILLANAT
A nagy siker!
PESTI SZÍNHÁZ
Telefon: 115—438 és 122—144

A kecskeméti cigányvárosból kitelepítik a nemcigány lakosságot

Kecskemét, április 18. *(A Pest tudósítójától.)* A kecskeméti cigányváros évek óta megoldatlan problémaként terül el a város alján. Kiterjedésén nemcsak a cigányok, hanem magyar lakosság is letelepedett hosszú idők óta. A legutóbb megtartott egészségügyi razziák alatt megállapítást nyert, hogy bár a cigányvárosban letelepedett magyar lakosság a legszegényebb néprétegből kerül ki, mégis a cigányokhoz mért olyan tisztaság uralkodik mindenütt, mely *feleslegessé teszi számukra a zárlatot.*

Mivel azonban a cigányváros, mint körzet teljes egészében egészségügyi zárlat alatt áll, felvetődött a probléma, hogy a magyar lakosságot a cigányvárosból ki kell telepíteni. Ilyen irányban már tárgyalások is indultak.

A tárgyalások alapján kialakult egy terv, mely a közegészségügyi ellenőrzés megkönnyítését célozza. Miután köztudomású, hogy a kecskeméti cigányvárosban mintegy *500 nemcigány lakos él,* jórészt munkás emberek családjai, akik nehéz lakásviszonyok miatt szorultak oda, a cigányvárostól függetleníthető telephelyet jelölnek ki.

A város az építkezés megkönnyítésében segédkezet nyújt az új telepeseknek, így minden remény megvan arra, hogy az áttelepülésre azonnal sor kerül, mihelyt a cigányváros egészségügyi zárlata megszűnik.

Borivó rekordot akartak javítani, összeszurkálták egymást

Pécs, április 18. *(A Pest tudósítójától.)* Két bányászlegény, *Orsolics* György és *Krasznai* Mihály a munkabér felvétele után betért egy mecseki csárdába. Éppen delet harangoztak, amikor leültek a rojtosszélű abrosszal leterített kerek asztalkához és ahogy ők már szokták, nyomban egy liter bort rendeltek. Ugyanis mindkettőjüknek nagy volt a borivó kapacitása és öt-öt literrel tartották egyéni rekordjukat. *Úgy érezték, jó formában vannak és elhatározták, megjavítják eddig tartott rekordjukat.* Egyik liter követte a másikat, közben ugyancsak meghányták-vetették az eseményeket. Mindig ezet ittak, nehogy az egyik elmaradjon a másiktól. Minden liter után rovást húztak és ittak rendületlenül. Lassan rájuk esteledett. Közben vacsorát is rendeltek. *Az esti harangszókor már a tizedik liternél jártak és megállapították, hogy beállították egyéni rekordjukat.*

Az igazság az volt, hogy már ők is beállítottak egy kissé, de hát ha elkezdték a küzdelmet, ki is tartottak és nagy kurjongatással énekelgették: Nem, nem, nem, nem megyünk mi innen el!... Mivel hogy borban és nótában az igazság, úgy is lett, hogy nem mentek el, hanem úgy kellett elvinni őket. Előbb azonban az történt, hogy *zárórakor éppen a tizenötödik liter folyt le bő torkukon.* Összecsókolták egymást a holtversenyben, a sikerült rekordjavitás örömére, amikor azonban fizetésre került a sor, kitört a gyalázat. Sehogyan sem akartak emlékezni, hogy ők ennyi italt rendeltek, mindegyik a másikra hárította a rendelést. A vita hevében azután *előkerült a szalonnázó csillagos bicska* és bár duplán látták egymást, rengeteg találatot értek el egymás nyakán, arcán, fején, kezén, mellén.

Csupa vér volt a csárda, amikor szerencsére megérkezett egy szolgálatot teljesítő rendőr és a két legényt egykettőre skartba tette herkules karjával. A mentők is megérkeztek közben és a két jóbarátot közös mentőautóba rakták. A sebészeti klinika felé robogtak, közben azonban a két atyafi azt hívén, hogy újfent kocsmában van, *egymásnak esett és a mentőknek kellett lefogni őket.* A sebészeti klnikán azután a felismerhetetlenségig összekötözték őket. A végeredményben roszszul végződött rekordjavitás bor bajnokai ellen megindult az eljárás.

Francia internáltak szabadlábra helyezése

Vichy, április 18. *(NST)* A megszállt és megnemszállt területen nagyobbszámú *internált franciát bocsátottak szabadon* az utóbbi hónapokban. Mint *Pucheu* belügyminiszter pénteken közölte, szabadonbocsátásuk *a szociális megbékülés* érdekében történt és még *újabb szabadonbocsátások* állnak küszöbön. A szabadonbocsátottak *ismét bekapcsolódnak a gazdasági életbe.*

Vitéz nagybányai Horthy Istvánné arcképe a tavaszi tárlaton

VITÉZ HORTHY ISTVÁNNÉ, MAGYARORSZÁG KORMÁNYZÓHELYETTESÉNEK HITVESE

(Boldizsár István festménye)

A Műcsarnok ezidei tavaszi tárlata, bár a háborús idők kellős közepén tárja ki kapuit a közönség előtt, olyan művészi élményt nyújt a látogatónak, — kiállító művészeinek sokaságával és műveinek nagyvonalúságával, bizonyítva azt, hogy a magyar képzőművészek a vészterhes időkben sem szakítják félbe alkotó munkájukat — amely felemelő érzéssel tölti el a szemlélőt. Közel *300 festőművészünk és szobrászunk* elmúlt évi munkásságát mutatja be a tárlat, amelynek méltán egyik legkiemelkedőbb képe *Boldizsár* István portréja vitéz nagybányai *Horthy* Istvánnéról, kormányzóhelyettesünk ifjú hitveséről. Már a beállítás is megkapó.

A háttér selymesen puha kék-zöld kompozíciójából ihletett művészi érzékkel megrajzolva emelkedik ki a harmatosan üde ifjú nőalak. A művész nemcsak a szépség megörökítésére törekedett, hanem teljes sikerrel kifejezte *Horthy* Istvánné lelkiségét is, amely a maga megkapó finomságával, az ifjúság életerejével kisugárzó fluidumként árad a portréról.

A burmai olajvidék a japánok birtokában

Sanghái, április 18. *(NST)* Ujdelhii brit jelentés szerint az angolok erős japán nyomás következtében Magve városát is kiürítették és északfelé visszavonultak. A jelentésekből tűnik ki, hogy Magvetól északra hol építettek ki új állásokat az angol csapatok. Magve kiürítése után az attól 50 kilométernyire levő

Yenaugyaung városát is kiürítették

és ezzel ez a gazdag olajvidék az előrenyomuló japán csapatok kezére került.

Repülőszerencsétlenségek Dél-Amerikában

Rio de Janeiro, április 18. *(NST)* A brazíliai légügyi minisztérium közli, hogy Belem és Natal között lezuhant három bombázó. A repülőgépek valamennyi utasa szörnyethalt. Ez a három gép ahhoz a 30 bombázóhoz tartozott, amelyeket az Egyesült Államok szállítottak nemrég Braziliába.

Venezuelai jelentések szerint az Egyesült Államok hadseregének tíz repülőgépe gyakorló repülést végzett támaszpontja, és a brazíliai partvidék között. A gépek közben kényszerleszállást hajtottak végre a keletvenezuelai őserdőkben. A kényszerleszállás során az egyik gép elpusztult. A gépek 20 pilótáját csak többnapos keresés után találták meg az őserdő sűrűjében.

Befejezéshez közelednek a heves északburmai harcok

Berlin, április 18. A Nemzetközi Sajtótudósító katonai munkatársának jelentése szerint a heves burmai harcok, amelyek a

a Mandalaytól délre

elterülő térségben folynak, befejezéshez közelednek. Az angolok ugyan megkisérelték, hogy a fenyegető katasztrófát elit csapatok harcbavetésével elhárítsák, de sikertelenül. Néhány zászlóalj yorkshirei gyalogságot is tűzbevetettek, amelyek csak néhány nappal ezlőtt érkeztek Mandalayba, de ezek a csapatok sem tudták megakadályozni, hogy a nagy fölényben levő japánok ne folytassák bekerítő hadműveleteiket.

Az angolokat már teljes bekerítés fenyegette és ennek következtében kénytelenek voltak Yenaugyaung mellett kiépített állásaikat is feladni. A brit vonalak mögött tovább tartanak a harcok az oda behatolt japánburmai kötelékekkel. A keleti szárnyon harcoló kínaiakat északnyugatról és északkeletről egyaránt a bekerítés veszedelme fenyegeti.

A számbeli és technikai fölényben lévő japánok, akik ezenfelül még nagyszerű utánpótlással is rendelkeznek, az angolokat és a kínaiakat külön-külön verték meg és gyorscsapatok harcbavetésével megakadályozták, hogy az arcvonal ismét megmerevedjék, ahogyan azt az angolok szerették volna.

Pénteken japán repülőgépek röpcédulákat szórtak le Mandalay városára. A röpcédulák szövege a következő szavakkal végződik:

»Burmaiak! Néhány nap múlva a diadalmas japán csapatok bevonulnak Mandalayba, a régi burmai fővárosba. Akkor a ti szenvedéstek is végetér. Tartsatok ki még csak néhány napig. Testvéreitek, akik sorainkban harcolnak és győznek, nemsokára nálatok lesznek.«

A visszavonuló kínaiak mindent elpusztítanak

Tokió, április 18. *(Német Távirati Iroda)* A Jomiuri Simbun haditudósítója jelenti, hogy Csangkaisek csapatai a burmai arcvonalon visszavonulásuk során mindent elpusztítanak és felgyujtanak. Mikor a japánok Pegutól északra bevonultak egy északburmai városba, az egész város romhalmaz volt. A visszavonuló csapatok felgyujtották még a nagyobb rizskészleteket is, amelyeket már nem tudtak elszállítani. A város utcái és házai néptelenek voltak, mert a lakosságot kényszerítették, hogy a csapatok kivonulása előtt a várost ürítse ki és északra vándoroljon. *(MTI)*

Panay fővárosát elfoglalták a japánok

Tokió, április 18. *(NST)* A Fülöp szigetcsoporthoz tartozó Panay szigetén partraszállt japán csapatok a beérkezett haditéri jelentések szerint még csütörtök délelőtt

elérték a sziget déli részén levő Ilo Ilo fővárost.

A japán csapatok e hadműveleteknél semmiféle veszteséget nem szenvedtek.

A pénteki japán hadijelentés szerint a japán csapatok Panay szigetén elfoglalták Capiz városát. Ez a város a sziget északi partvidékén van és végpontja annak a vasútvonalnak, amely Ilo Ilo fővárosból kiindulva átszeli a szigetet.

A »Yomiuri« manilai tudósítójának jelentése szerint a japánok a Fülöp-szigeteken

elfoglalták Hanbares mangánbányáit.

Ezek a legnagyobb mangánbányák egész Kelet-Ázsiában. A japán csapatoknak sikerült a bányákat sértetlenül megszállniok.

Kétmillió kínai özönlött haza

Stockholm, április 18. Csungkingi hír szerint a háborús állapotok mellett különös terhet ró a csungkingi kormányra a japánok által elfoglalt déli területekről Kínába visszaözönlő rengeteg kínai ellátása. A csendesóceáni háború kezdete, december óta tömeges menekülés jellegét öltötte a visszaözönlés. Mostanáig kétmillió kínai özönlött be a japánok által megszállt déltengeri vidékekről. A legtöbb menekült otthagyta vagyonát és mindenét s így a kínai kormány támogatására szorul. A kormánynak eddig 100.000 dollárt kellett fordítani a menekültek támogatására. Azokban a tartományokban, amelyekbe nagy tömegekben érkeznek a visszavándorlók, külön szervezeteket kellett felállítani elhelyezésük biztosítására. A menekültek között igen tekintélyes azoknak a száma, akik most először látják hazájukat. *(Bud. Tud.)*

Megnyílt a
Caffe Intim
Budán, Fery Oszkár-utca 52.
Polgári árak! Zene: Vécsei-trió

Húszezer pengő értékű kozmetikai raktárt foglalt le a kecskeméti rendőrség

Kecskemét, április 18. *(A Pest tudósítójától.)* A kecskeméti rendőrhatóság feljelentés útján értesült arról, hogy a kecskeméti Kisfaludy-utcai 9. szám alatti ház udvarrészében egy kereskedő *kozmetikai cikkeket árusít a helybeli borbélyoknak.* A nyomozás azonnal megindult és megállapították, hogy az iparlajstromban a jelentett névre és helyre *nem adott ki engedélyt az iparhatóság.* Ellenőrök jelentek meg a helyszínen és ott megállapították, hogy a Kisfaludy-utcai 9. sz. házban *Weitzenfeld* Andor zsidó kereskedő tart a lakásán nagy raktárt, melyből borbélyok és fodrászok számára ondulálógépeket, szappant, illatszereket, borotvakészleteket és más kozmetikai eszközöket és szereket árusít.

A nyomozó hatóságok kérdőre vonták *Weitzenfeld* Andor kereskedőt, de az *nem tudta felmutatni az iparjogosítványt.* Védekezésül előadta, hogy 1939 óta lakik Kecskeméten, akkor szerzett iparengedélyt, de az jelenleg nincs a birtokában, mert Budapestre küldte ügyvédjéhez, illetőségi ügyben.

Az ellenőrök a mintegy 20.000 pengő értékű raktárt — miután a hatóság újabb felszólítására sem tudta előmutatni az engedélyt és Budapestről az a válasz érkezett, hogy az iparengedély nincs az ügyvéd birtokában — a rendőrség lefoglalta. *Weitzenfeld* Andor ellen eljárás indult.

Balassa Imre:

Itt élned, halnod kell

Az életrajzírónak most, amikor a legkülönbözőbb fajta, silányabbnál silányabb, életrajzi regénynek kinevezett »művek« árasztották el a könyvpiacot, különösen nehéz dolga van. Ez a nehézség még csak megsokasodik akkor, ha az író a magyar irodalomtörténet egyik legtragikusabb egyéniségének, *Vörösmarty* Mihálynak életútját választja témájául. *Balassa* Imre azonban az elhivatottak művészi kezével fogta meg a tárgyat és mellőzve a sallangokat, egyenesen a *Szózat* költőjének legbelső lelki világát tárja fel óvatos gyöngédséggel, áhitatos szeretettel. A regénynek úgyszólván nincs egyetlen mondata, amit irodalomtörténeti szempontból kritika alá lehetne venni, mert az író műve első sorától az utolsóig a hatalmas forrásmunkaáradat pilléreire támaszkodik és félve vigyáz arra, hogy csak a valóságot, a tiszta, rideg, de mégis minden elképzelésnél lenyügözőbb valóságot fesse. Ez a mű *Balassa* Imre írói pályafutásának egyik messze kiemelkedő mérföldköve. *Singer-Wolfner kiadás.*

RÁDIÓ

Szombat, április 18.

BUDAPEST I.: 12.00 Harangszó, Fohász, Himnusz. — 12.10 Országos Postászenekar. — 12.40 Hirek. — 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés. — 13.30 Honvédeink üzennek. — 14.00 Cigányzene. — 14.30 Hirek. — 14.45 Műsorismertetés. — 15.00 Árfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak. — 15.20 Művészlemezek. — 16.10 Ifjúsági rádió. — 16.45 Időjelzés, hirek. — 17.00 Hirek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15 Rádiózenekar. — 17.40 Marconnay Tibor költeményeiből. — 18.15 Felolvasás. — 18.40 Jámbor László énekel. — 19.00 Hirek magyar, német és román nyelven. — 19.20 Népdalfélóra. — 19.50 Hangképek innen-onnan. — 20.15 Berlini operett- és filmzene. — 21.40 Hirek és lóversenyeredmények. — 22.15 Hangképek a magyar ökölvivóbajnokság döntőjéről — 22.40 Hires keringők. — 23.00 Hirek német, olasz, angol, francia és finn nyelven. — 23.25 Cigányzene. — 24.00 Hirek. — 0.15 Üzen az otthon.

BUDAPEST II.: Missziós üzenetek. — 18.40 A földmüvelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája. — 19.05 Jámbor László énekel. — 19.20 Előadás. — 20.00 Hirek. — 20.10 Földessyné Hermann Lula zongorázik. — 20.40 Századok zenéje.

KASSA: 12.00 Déli harangszó. — 12.10 Budapest I. — 18.40 Budapest II. — 19.00 Budapest I.

Vasárnap, április 19.

BUDAPEST I.: 8.00 Fohász, Szózat, reggeli zene. — 8.45 Hirek. — 9.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Flórián görögkatolikus plébániatemplomból. — 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. — 11.15 Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. — 12.15 Levelefélóra. — 12.55 Előadás. — 13.10 Székesfővárosi Zenekar. — 13.45 Időjelzés, hirek, vizállásjelentés. — 14.00 Operarészletek és bangszerszólók. — 15.00 A földmüvelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. — 15.45 Tárogató-négyes. — 16.05 Felolvasás. — 16.20 Solymossy Lajos jazz-zongoraszámai. — 16.40 Közmüvelődési előadássorozat. — 17.00 Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven. — 17.20 Magyarnóta délután. — 17.45 Csevegés. — 18.00 Családi tanács. Operett egy felvonásban. — 18.40 Hangképek a vasárnap sportjáról. — 19.00 Honvéd kivánsághangverseny. — 20.15 Hirek magyar, német és román nyelven. — 21.40 Hirek, sport- és lóversenyeredmények. — 22.15 Szórakoztató zene. — 23.00 Hirek német, olasz, angol, francia és finn nyelven. — 23.25 Tánczene. — 24.00 Hirek.

BUDAPEST II.: 11.00 Cigányzene. — 12.15 Székesfővárosi Zenekar. — 14.25 Az Operaház előadásának ismertetése. — 14.30 Az Operaház előadásának közvetítése, Aida. — 18.00 Magyarnótadélután. — 18.20 Felolvasás. — 18.45 Zenekari müvek. — 19.15 Debreceni zongorahármas. — 20.00 Hirek és sporteredmények. — 20.20 Elbeszélés. — 20.45 Müvészlemezek.

KASSA: 8.00 Budapest I. — 9.00 Egyházi ének. — 10.00 Szlovákn yelvű egyházi ének és szentbeszéd. — 11.15 Hirek, heti beszámoló, müsorismertetés. — 11.35 Nagyzenekari müvek. — 11.45 Elbeszélés. — 12.15 Budapest I.

ÍGY ÉPÜL AZ ÚJ VASÚT ERDÉLYBEN

A Pest munkatársának útja Szeretfalvától Dédáig

Szeretfalva—Déda, április 18. *(A Pest kiküldött munkatársától.)* A gyorsvonat lágy zökkenőkkel, vigyázva fordul el *a dés—besztercei vonalról a szeretfalvai állomás felé.* Itt már új sineken járunk, a most épülő szeretfalva—dédai vasútvonal első, már elkészült szakaszán. A *Mezőség* novemberi arccal, havas esővel fogad, *az utakon sárgán habzik a dagadó sár.*

Esőben és esős napok után itt nem lehet semmiféle földmunkát végezni.

Ilyenkor a felszini részeken teljesen megáll a munka, ami nem csekély dolog, ha figyelembe vesszük, hogy *25.700 ember munkája jelenti a szeretfalva—dédai vasútvonal építését.* Ezek körülbelül egyharmadrésze, kereken 9000 kubikos, esőben tétlenségre van kárhoztatva. Az eső pedig nem ritka vendég errefelé: eddig 365 munkanapból csak 78 napon tudtak dolgozni. A kubikosokat egyébként nem éri károsodás, mert a kényszerű szünetekben is kapnak félnapszámot, naponta körülbelül 40.000 pengőt meghaladó összeget. Ezt a félnapszámot nevezik kubikosnyelven *»dángópénznek«.*

Szeretfalvától Nagysajóig

Az eső kitartóan kísér bennünket, hiába akar a vonat elfutni előle. Az első állomás az új vonalon *Szeretfalva.* Az épület már csaknem kész. Kellemes meglepetés a régi vasúti épületstílus után a magas, szellős, világos és magyaros jellegű állomás. Itt hat vágány fut egymás mellett, szorgosan épülnek a raktárak, az átrakók és vízfelvevők. Gyorsan körülnézünk, máris megyünk tovább *az eddig már elkészült 18 kilométeres szakaszon Nagysajóig.*

Az egész vasútvonal különben *Szeretfalva—Déda között 48 kilométer hosszú lesz* és azt a célt szolgálja, hogy *az ország vasúti hálózatába bekapcsolja a Székelyföld főbb vasútvonalait, amelyeket most rendes nyomtávú vonal nem köt össze.* Az új vasút a *Szamos* völgyében vonuló *dés—besztercei* vonalat Szeretfalva állomásból kiindulva *a Maros völgyében haladó székely körvasúttal -Déda állomásnál köti össze.* A vasút terve már Erdély északi részének visszacsatolásakor megszületett. *Horthy* István kormányzóhelyettes, a MÁV akkori elnöke, *Varga* József kereskedelmi és közlekedési miniszter és *Algyay* Pál államtitkár helyszíni szemle alapján megállapították az építendő vasút vonalát és a kormány a munka azonnali megindítására késedelem nélkül intézkedéseket tett.

Amíg az eddig elkészült vonalon haladunk, a munkálatok egyik vezetője a következő érdekes műszaki felvilágosításokat adja:

— A csúszó mezőségi agyagtalajon vezető vasútvonal építése rendkívüli műszaki követelményeket tesz szükségessé. Az építésnél *2,300.000 köbméter földanyagot kell megmozgatni.* Ebből 1,930.000 köbméter a töltésekbe épül be. A nagytömegű földmunka oka egyrészről az, hogy a vonal nagyobbrészben *keresztező völgyeken halad át,* ahol igen magas, helyenként húszméteres töltések és bevágások szükségesek, másrészről a csúszó és így töltésképzésre nem a legjobb ottani talajokból csak speciális homorú vonalakkal szélesedő töltések képezhetők ki. Ezenkívül *több helyen ki kellett emelni és elszállítani a töltések helyéről azokat a süppedő talajokat is, amelyek a töltések nagy súlyát nem bírták volna el;* az ilyenmódon elhordott földtömegeket is máshonnan kiemelt és a töltések alá beépített minőségű anyaggal kellett kicserélni.

A csúszó hegyoldalakat a töltések alatt és azok környékén, úgyszintén a bevágásokban is szivárgó hálózatokkal és kőbordákkal, továbbá kőbe burkolt árokhálózatokkal kell kiszállítani. Ezek a szivárgók összesen mintegy 17 km. hosszban helyenként a szükséghez képest 10—14 méter mélységgel épülnek és kitöltésükhöz 80.000 köbméter terméskő felhasználása szükséges.

181 híd

A vonalat keresztező vízfolyások felett *181 darab különféle nyilásméretű híd vezet át.* Ezek között *négy viadukt és hat nagyobb vashíd épül.* Az útbaeső hágók alatt két alagút létesül, az egyik 496 méter, a másik pedig 930 méter hosszú. Az utóbbi egyébként az új vasútvonal legmagasabb pontja is, 538 méter magasságával Az alagutak a csúszó és felduzzadó agyaghegyekben nemcsak felülről, hanem alulról is boltozattal vannak ellátva, tehát teljesen *zárt csövet alkotnak.* Az állomásokon részben hivatalos helyiségek, részben személyzeti lakóhely számára *92 épület létesült.*

Miután az épülő vonal mellett és annak környékén építőanyag úgyszólván egyáltalán nem található, *minden anyagot nagy távolságról, vasuton, az építés színhelyére pedig teljes mennyiségben közúton kell szállítani.* A vasútépítés tehát a szükséges közuti hálózat megépítésével vette kezdetét 1940 őszén.

Ily nagyterjedelmű és rendkívüli fontosságú középítkezés hazánkban *az első világháborút megelőző évtized óta nem volt.* A munka rendkívüli méreteit a következő adatok mutatják: a hidak, alagutak és épületek építésénél 2500 vagón portlandcementre, 152 vagón vasra, 45 vagón bitumenre, 22.700 vagón betonkavicsra, 2500 vagón téglára, 1200 vagón gömbfára, 1100 vagón épületfára és pallóra és 82.500 köbméter vízre van szükség. A vasúti pályába 16.700 vagón zúzott kavics, 980 vagón talpfa és 540 vagón sín és kitérő épül be. A vasútépítéshez szükséges építési anyagok helyszínre szállításához tehát *kereken 65.200 darab vagónra volna szükség.* Ha ezt a vagónsort egymásután kapcsolva képzeljük el, *a kocsisor 650 km hosszú volna, tehát Budapesttől Varsóig tartana.*

A vasút építése 1940 év márciusa óta *a legnagyobb erőfeszítéssel halad.* 1941—42 tele folyamán a munka a legnagyobb fagyban sem szünetelt, a hidak és a szivárgók építése melegített építőanyaggal a föléjük épített hatalmas terjedelmű fűtött deszkacsarnokokban állandóan folyamatban volt. *A hidak, alagutak és szivárgók építése most már befejezéshez közeledik* — fejezte be érdekes tájékoztatóját informátorom.

A vonat közben egy falu főutcáján halad át. Kémény nélküli, nádfedeles, legnagyobbrészt kékremázolt görnyedt házak mellett visz el az utunk.

Nagysajónál elhagyjuk a vonatot. Ideiglenes végállomás. *Eddig kész a* vasút. A község egyik magas dombján fehér, oszlopos öreg kastély, földszinti boltozatos szobájában van a laboratórium. Furcsa ellentét a rácsos ablakok, széles falak, vén kályha mellett a legmodernebb műszerek, mérlegek vannak a kecskelábú asztalon, a hosszú falusi padon földminták sorakoznak. Petróleumlámpa csüng egy dróton, a falon már feketén látszik füstárnyékának rajza. Itt végzik *a talajvizsgálat nagyjelentőségű feladatát.* A laboratórium megtekintése után autobuszra szállunk és *Monorfalvára megyünk,* az úgynevezett *szivárgórendszer és munkatelepek megtekintésére.* A község mellett hatalmas faházak sorakoznak egymás mellett. A friss deszkaházak barátságosan tiszták.

Itt laknak a MÁV-telepen *a vasúti mérnökök, tisztviselők, pályamunkások, a vállalati telepeken a várakozók alkalmazottai, van itt OTI-kórház, orvosi lakásokkal, betegszobákkal, kis műtővel, szintén fából.* Tiszta, higiénikus, korszerű és a célnak teljesen megfelelő. Rendben is van az egészségügy. *Minden telepen fürdés, fertőtlenítés, tetvetlenítés, hetenként valamennyi munkásra kötelező.* A 48 kilométeres útszakaszon mindenütt elszórva ilyen baraktelepeket látni. Ott is, ahol viaduktot építenek, vagy hidat, utat, töltést, meg ahol a vízlevezető szivárgókat. A sár itt a barakok között is oly nagy, hogy mindenütt lefektetett deszkákon kell járni.

A nagy alagút

Az autobusz újra elindul. Megyünk *a nagy alagúthoz,* amely *Monorfalva* és *Répa* között vonul el a hegy alatt. Itt is a már ismert kép fogad. Fabarakok, tornyok, hegyivasút, görgő csillékkel, dübörgő zúzógépek, cementkeverők, élelmiszerraktárak. A munkások élelmezését és az igáslovak takarmányellátását a Hangya intézi. A jelenlegi létszám *25.700 munkás és 2400 igásló.* E hatalmas munkástömeg élelmezésének méreteit megítélhetjük, ha tudjuk, hogy *kenyérből 600.000 kiló, szalonnából 90.000 kiló, tésztalisztből 80.000, burgonyából 120.000, szárazfőzelékből és egyéb élelmiszerekből 40.000 kiló a havi szükséglet.* Az élelmiszereken kívül a Hangya elosztó raktáraiban megkapja a munkás minden egyéb napi szükségletét. A többi között lábbeli és ruházati cikkekkel való ellátásukra is kielégítő gondoskodás történik.

A nagy alagut bejáratánál *»Jó szerencsét«* felirat köszönt. Az alagut sötét torka elnyel bennünket, meleg csap meg, kopácsolás zaja, csákányok csengése és a csillék zörgése fogadja a belépőt. *A 930 méteres alagutban mindenütt serény munka folyik.* Villany és karbidlámpák fényénél építik a hengeralakú alagutat. Boltozzák, ducolják, oldalkitérőket építenek. A hatalmas munka igen szépen halad előre.

Jó érzéssel lépünk ki a szabad levegőre és amíg a dédai nagyállomás munkáihoz szalad velünk az autobusz, arra gondolunk, milyen szép, büszke ünnepe lesz a magyar életnek *a vasút őszi megnyitása,* amikor majd köszönthetjük a magyar mérnök és magyar munkás nagyszerű alkotását.

Gábris István

Lopással vádolta magát egy betörő, hogy visszakerülhessen a börtönbe

Kerti Sándor sokszorosan büntetett előéletű cipész karácsony napján *feltételes szabadságot kapott a dologházból, ahol 5 évi büntetését töltötte.* Még aznap este beállított egy vendéglőbe. Itt találkozott egy régi ismerősével, akitől *pár órára kölcsönkérte télikabátját.* Magára öltötte a vadonatúj télikabátot, nyakába kötötte a benne talált pettyes sált, majd gondolt egy nagyot és jelentkezett a főkapitányságon:

— Kérem, — kezdte — egy barátomtól kölcsönkértem a télikabátját és mindjárt el is adtam. Tessék engem letartóztatni.

A rendőrségen *teljesítették a nem mindennapi kívánságot* és mivel minden jel arra vallott, hogy *Kerti* igazat mond, *letartóztatták.*

Ilyen előzmények után került a büntetőtörvényszék *Kristóf*-tanácsa elé, ahol tetszetős mesével állott elő:

— Éhes voltam, fáztam, nem volt lakásom, — vallotta —

börtönbe akartam kerülni, hogy valahol kiteleljek.

Úgy számítottam, hogy tavaszra ki kerülök és majd dolgozni fogok. *Nem igaz, hogy a kabátot eladtam, ma is rajtam van.* Ez az — és széttárta a rajta levő, valaha jobb napokat látott kabát két szárnyát.

— *Ez a rongy?* — hördült fel a sértettként jelenlevő barát — ez volna az én kabátom? — Látszott rajta, hogy nem akar hinni a szemének. Vizsgálgatta, tapogatta a szakadt, foltos, piszkos szövetet. — *Ez nem az enyém — jelentette ki végül.*

— Dehogynem, *ez a tied!* — erősítette meg Kerti.

— Ne tegezz! — tiltakozott a »bizalmaskodás« ellen a sértett — *én* neked nem vagyok *»te«!*

— Az öné — helyesbítette a vádlott, aki nem mert »volt« barátja szemébe nézni.

Védője, *Bánhegyi* Tihamér Kerti elmeállapotának megvizsgálását kérte, mert mint mondta,

nem lehet normális ember, aki mindenáron börtönben akarja tölteni a telet.

Felmentést kért.

— Maga mit kér, — kérdezte a tanácselnök a vádlottól — *felmentést, vagy enyhe ítéletet?*

— Hát... ha válogatni lehet... akkor felmentést kérek, — válaszolta.

A bíróság *lopás bűntette miatt másfélévi börtönre ítélte* a válogató vádlottat. *Az ítélet jogerős.*

Kerti kívánsága teljesült: *börtönbe került.* Nem télen ugyan, mint szerette volna, hanem tavasszal, de balszerencséje is volt: *mire kiszabadul, megint tél lesz...*

EGY HÉT BUDAPEST ÉLETÉBŐL

az április 5.-étől április 11.-ig terjedő hétent

1. Születések száma	483	(478)
2. Házasságkötések száma	219	(385)
3. Halálozások száma	407	(415)
4. Öngyilkosságok száma	15	(13)

(Zárjelben az előzőheti adatok)

PESTI LEVÉL

Pattogatott kukorica szagát csapta felém az egyik utcasarokról a böjti szél. Furfangos kis bádogmasinában öreg anyóka forgatta, pergette, pattogtatta a kukoricaszemeket. Vegyek, ne vegyek belőle! Már nyúltam a tárcám után s mégsem vettem. Hazáig kísért a pattogatott kukorica illata és elibém szökött — bizony nagyon messziről — azok a hűvöslehelletű, fanyarszagú böjti délutánok, amikor a mi Mari nénink pattogatott hátul az udvarunkban, nekünk mindenre oly kíváncsian falánkoknak kukoricát.

Hátul az udvar! Külön mesevilág volt az a kis udvar, a disznóóllal, a baromfióllal, a két öreg eperfával, a bodzabokorral, a kúpba rakott kukoricacsutkával. És a halombavetett haszontalanságokkal, amelyeknek már nem ártott sem a nap, sem az eső, sem az idő rágó foga. Meg kell hagyni, boldogult Mari néni dícséretére, nemcsak elől a virágos udvar, de hátul a kisudvar is mindig olyan tiszta volt. Mari néni két dolgos keze, örökös jövése, menése, tevése, itt a kisudvarban is nagyon ajnározó volt.

Nem tudom, hányan ismerik olvasóim közül a lófogú, aprószemű fehér kukoricát. Hát elsősorban ez való a pattogatásra. Ez és a nem akármilyen gorombaszemű.

De kezdjük a műveletet, már ahogy emlékszem reá. Mari néni fél szakajtóval előszedett ebből a kukoricából és nekiállt a szabad tűzrakásnak a két eperfa között. Gyors lánggal lobogó tűznek kellett ennek lenni, amihez legalkalmatosabb a száraz kukoricacsutka volt. Lobogott is már a kis máglyarakás és Mari néni futtatott valamelyikünket a széles, hatalmas, drótbálós rosta után, amely összel a tarhonyacsinálásnál szolgált.

Egy marék kukorica a rostába és Mari néni megkezdte mesterkedését. Tömzsi kis derekával az erős parazsas tűz fölé hajolva kezdte forgatni a rostát. A kukoricaszemek meg elkezdtek gyötrődni és egyszerre csak megeredt síró panaszkodásuk. Kettőt-hármat pislantottunk és a kukoricaszemekből máris fehérhúsú virágok lettek, amelyek mindenáron menekülni próbáltak a tűzhalál elől. Ugráltak, szökelltek és Mari néni megemelte hangját:

— No szórja valamelyiketek!

És az Erzsébet királynés bőrgéből hullani kezdett a porcukor a kivirágzott kukoricaszemekre, hogy összepirulion azokkal.

Máris kész volt a böjti csemege első porciója, amelyet gyors egymásutánban követett a többi a hatalmas mázsás tálban. Vacsora előtt éhségünket dehogyis rontotta a kései uzsonna, amelynek ízét most is őrzi az invem. A pattogatott kukoricánk szagára előbujó szomszéd komának, paitásnak is jutott bőven a böjti gyönyörűségből.

Ruskós volt a neve a megégett, ki nem pattogott kukoricaszemeknek. Hogy csinálta, hogy nem, de Mari néninknek egyetlen szem ruskósa sem maradt soha. Büszke is volt reá.

— Mert az az igazi élet, — mondogatta — hogy amit vállal az ember, ahhoz szivinek köll lenni. Szív nélkül meg az értelem is haszontalanság.

Bakos Ákos

— Aranyat akart kicsempészni magával Palesztinába. Szófiából jelentik: A szófiai vamhatóság Palesztinába irányuló nagy aranycsempészet nyomára jött. Egy ruszcsuki zsidó kivándorlónak a fővámhivatalban négy bőröndjét vizsgálták át. A negyedik koffer kipvitésakor *néhány aranypénz hullt ki.* Ezre alaposan átvizsgálták a bőröndöt és megállapították, hogy annak *kettős feneke van* és az alsó részben *a zsidó egymillió léva értékű aranypénzt rejtett el.* Az aranyat elkobozták és a kivándorló ellen megindították a bűntető eljárást.

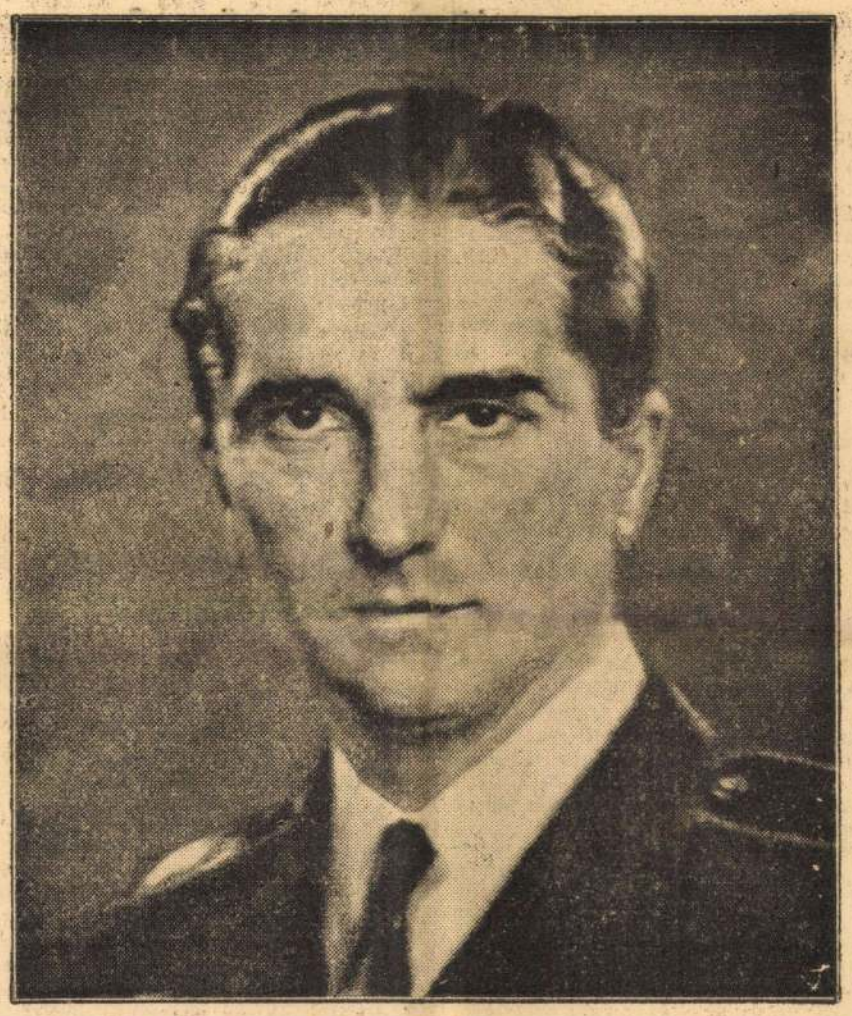

A HŐSI HALÁLT HALT VITÉZ NAGYBÁNYAI HORTHY ISTVÁN KORMÁNYZÓHELYETTES ARCKÉPE, amelyet március 15 én délben lepleznek le a Sajtókamarában. A kitünően sikerült portrét Boldizsár István festette

A miniszterelnök és a honvédelmi miniszter jelenlétében hallgatja meg a leventeifjúság a március 15-iki kormányzói szózatot

A Kormányzó — amint jelentettük — március 15-én *szózatot intéz a leventékhez, leventeleányokhoz, a magyar ifjúsághoz.* A budapesti ünnepségen megjelenik *Kállay* Miklós miniszterelnök, vitéz nagybaczoni *Nagy* Vilmos honvédelmi miniszter és vitéz *Béldy* Alajos altábornagy, az Ifjúság Országos Vezetője, valamint a honvédelmi nevelés és a testnevelés országos vezetősége. A szózatot, amelyet a rádió hangfelvételről közvetít, *az ország valamennyi leventéje, leventeleánya ugyanabban az időpontban hallgatja meg.*

Budapesten tízezer levente, leventeleány és ifjúvezető sorakozik fel *március 15-én délelőtt 10 órakor a Hősökterén,* hogy ünnepélyes külsőségek között hallgassa meg a kormányzói szózatot és fogadalmat tegyen. A budapesti ünnepélyt rossz idő esetén a Tattersallban rendezik meg. Hétfőn reggel kétes idő esetén 8 és ½9 óra között a rádió bemondja a budapesti ünnepség megtartásának színhelyét.

A jövő héten már leszedik a lépcsőn utazókat a villamosokról

A jövő héten kezdik meg a rendszeres és erélyes ellenőrzést *a villamoskocsikon való lógás megszüntetése érdekében.* Az eddigi vizsgálatok és ellenőrzések alapján megállapítható, hogy sokan még *akkor is a villamosok lépcsőin utaznak, amikor arra nincs szükség,* amikor a kocsik belsejében, a pótkocsikban vagy a következő kocsik egyikében van üres hely. A polgármester újból felhívja a közönséget, hogy *ne utazzék a villamosok lépcsőjén.*

A pécsi statáriális bíróság súlyos fogházra ítélt négy fiatalkorút

Pécs, március 13. A rögtönítélő bíráskodás kihirdetése óta Pécsett *pénteken délután ült össze másodízben a rögtönítélő bíróság,* hogy ítélkezzék a fiatalkorúakból álló betörőbanda ügyében. A négy fiatalkorú múlt szombaton

betört a pécsi Apolló moziba és kifosztotta a falatozót.

Vasárnap ugyancsak az elsötétítés ideje alatt *egy autót loptak azzal a szándékkal, hogy Bécsbe szöknek, a gépkocsit azonban egy ház falának vezették és az összetört.*

A négy vádlott közül három négy gimnáziumot végzett és most töltötte be 15-ik életévét, a negyedik egy 16 éves kifutó.

A tárgyaláson beismerték tettüket. A bíróság bűnösnek mondotta ki a vádlottakat lopás vétségében és ezért az első- és másodrendű vádlottat *8—8 évi,* harmadrendű vádlottat *6 évi,* a negyedrendű vádlottat pedig *5 évi* fogházra ítélte jogerősen.

A HÁBORÚ ÉS POLITIKA Aktái

A németországi francia munkások gyakran kérték, hogy ott alkalmazzák őket, ahol hadifogoly hozzátartozóik vannak. A német hatóságok legújabb rendelkezése szerint ezt a kívánságot a legmesszebbmenően figyelembe kell venni.

A zsidók az USA legjobb támaszai, ezért további zsidóknak és amerikai négereknek bevándoroltatásával kell gondoskodni Észak-Afrikában a zsidó befolyás növeléséről, — egy amerikai tiszt elvesztett aktatáskájának egyik irata szerint.

Nagyszabású szabotázsakcióra készül Ulsterben az ir forradalmi hadsereg, az ulsteri főállamügyész állítása szerint.

Agyonlőnek 10 letartóztatott kommunistát, ha nyolc napon belül nem kerülnek elő egy szlavoniai vasúti alkalmazott gyilkosai.

A lett ifjúsági szervezet megkezdi működését. Később lánycsoportokat is alakítanak.

Anarchistákat tartóztattak le Barcelonában.

Máltából Rómába viszik Carmelo Boro Pisani máltai hazafi márványszobrát. Pisani különlegesen veszedelmes feladatra vállalkozott, brit fogságba jutott, az angolok kivégezték.

Kommunista mozgalom észlelhető Közelkeleten. Moszkvai ügynökök kommunista gyűléseket rendeztek, a megszálló hatóságok engedélyével.

Nyolcszáz új ipari vállalkozás közül 560 bevándorolt zsidóké Palesztinában.

A dán király, hír szerint, ma, szombaton fogadja először a november 9-én megalakult Scavenius-kormány tagjait.

A Duce elnöklésével a fasisztapárt direktóriuma ülést tartott és több fontos határozatot hozott.

Újabb adagolások lesznek az Egyesült Államokban, április elsejétől kezdve.

M.KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK JÁTÉKTERVE:

Egy sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhető:

700.000 pengő.

Jutalom: 400.000 P.

Főnyeremények:
300.000 P.
100.000 P.
70.000 P.
60.000 P.
2 X 50.000 P.
2 X 40.000 P.

továbbá:
30.000 P.
16 ó 20.000 P.
27 ó 10.000 P. stb. stb.

összesen: 10.810,000 pengő.

Az első osztály sorsjegyek hivatalos ára:

Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
3.50 pengő	7 pengő	14 pengő	28 pengő

Sorsjegy az összes főelárusítóknál kapható! Minden számnak egyenlő esélye van!

A húzás kezdete április 10.

Rekord hajóelsüllyesztések

Berlin, március 13. A Német Távirati Iroda közlése szerint a német tengeralattjárók márciusban *már eddig 60, nagyrészt színültig megrakott ellenséges hajót süllyesztettek el*, vagyis majdnem annyit, mint egész januárban. Akkor ugyanis *65 hajót* pusztítottak el. Ezekbe az eredményekbe nincsenek beleszámítva a német légihaderő, továbbá az olasz és a japán szövetségesek által elért eredmények. Ugyancsak nincsenek beleszámítva az ellenséges kereskedelmi hajóhadnak az aknák által elszenvedett veszteségei sem.

A véderő főparancsnoksága különjelentésben közölte, hogy az Észak-Afrikába, a Szovjet és Angliába irányított *utánpótló karavánok 11, összesen 75.000 tonna űrtartalmú hajója* a tenger fenekén fejezte be útját. Négy másik gőzöst is megtorpedóztak a tengeralattjárók.

Ugyancsak a Német Távirati Iroda közli, hogy a Szovjet szállítási útvonalain, *a Jeges-tengeren visszatérőben levő hajókaravánt támadtak meg a németek*. A hajókaraván főképpen *bányafát* szállított Angliába. Az elsüllyesztett hajók között volt egy teljesen új, 2000 tonnás Liberty mintájú hajó. *(MTI)*

Csak a megjelölt húsjegyeket szabad kettévágni

A főváros közélelmezési ügyosztálya közli, hogy Budapest és a közellátási szempontból Budapesthez csatolt 24 város, illetőleg község területén kiadott *húsjegyek B. szelvényei közül ezentúl csak a már előnyomással elfelezett szelvényt szabad két részben felhasználni.*

Annak a húsiparosnak, vagy kereskedőnek elszámolását, aki az előnyomással elfelezett szelvényeken kívül *más B. szelvényt elvágva vagy a szelvények számozásának megcsonkításával* nyujt be elszámolásra, az Élelmiszerjegy Központ nem fogadja el. Ismételt esetben pedig megtorlást tesz folyamatba.

Kettős halálos gázolás

Dés, márc. 13. *(A Pest tud.)* *Csupra* János dési MÁV munkás *Kalpia* Mária kozárvári lakos társaságában az esti órákban egy hajtányon hazafelé igyekezett Kozárvár felé. A vasúti munkás előzetesen nem érdeklődte meg, hogy a sínpár szabad-e, így az esti személyvonat mozdonya elütötte a hajtányt és

mindkettőjüket halálra zúzta.

A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség, mivel az a munkás elővigyázatlanságából következett be.

Nyilttér

E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Ebben a rovatban a hirdetések ára milliméter-soronként hétköznap 70, szombat 80 fillér. A legkisebb hirdetési ára 7 illetve 8 pengő

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

Okmányait és nemességét felkutatja az ŐSKUTATÓ INTÉZET, Budapest, VIII., Baross-u. 10. Tel.: 149-483.

Ivott Ön már Planta teát?

Ha nem, kóstolja meg. Ha ízlett, maradjon hű hozzá és ne fogadjon el mást.

Kapható: MEINL összes fiókjaiban és minden szaküzletben.

Stuttgart bombázása

Berlin, március 13
(A Pest berlini szerkesztőségének telefonjelentése)

A *Stuttgart* bombázásával folytatott angol légitámadásokkal kapcsolatban német részről megállapítják, hogy ez *az előzőhöz teljesen hasonló természetű támadás volt.* A részletekből csak annyit közölnek, hogy a város közepén levő *»Altes Schloss«* is sokat szenvedett a támadás révén, továbbá *két templomot* is találatok értek.

Egyébként úgy az illetékes katonai körök, mint most a Wilhelmstrasse illetékes helyei továbbra is *a legélesebb bírálat hangján* nyilatkoznak a brit hadviselésnek erről a módjáról. Az eddigi megokolásokhoz most hozzáteszik, hogy ebben a legvilágosabban megnyilvánul *a brit tehetetlenség* a szovjet szövetséges irányában a második arcvonal felállítása tekintetében.

Igen jellemző módon *»herostratesi« támadásoknak«* nevezik egyik német városnak a másik után történő bombázását. Ezzel kívánják megbélyegezni Angliának ezt az eljárását, amely a szövetségesek felé ugyanúgy kíván magának nevet szerezni, mint ama Herostrates, aki az ephesosi Dianatemplom felgyújtásával kívánt hasonló célt elérni.

Otto von Heydebreck.

A légiháború legújabb eseményei

Brit, német és francia veszteségek

Berlin, március 13. Az a villámtámadás, amelyet gyors német repülőgépek tegnap, pénteken reggel nyolc óra után *London ellen* intéztek, teljesen meglepte az ellenséges elhárítást. A bombaledobások után *egész házsorok omlottak össze.* Három nagy gáztartály is kigyulladt.

Az angol hírszolgálat szerint hivatalos angol helyen elismerték, hogy a Stuttgart ellen intézett légitámadás során a brit légierő *a péntekre virradó éjszaka 11 bombázót vesztett.*

Berlini illetékes hely szerint a Stuttgart elleni támadás *nem ért hadigazdálkodási vagy katonai célpontokat.* Az angol repülők *lakónegyedekre dobták bombáikat és egész sor értékes épületet pusztítottak el.* Több kórházat és két templomot találtak el a bombák, súlyos károkat szenvedett *az a régi stuttgarti kastély is*, amely Németország legérdekesebb épületei közé tartozik. Berlinben ezzel az újabb támadással kapcsolatban ismét rámutatnak arra, hogy ezt az angol hadviselést csak közönséges gyilkosságnak és gyujtogatásnak lehet minősíteni.

Német vadászok egyébként pénteken a déli órákban a francia nyugati part közelében *a Szajna torkolatvidékén elhárító egy ellenséges bombázókötelék vállalkozását*, amely erős vadászkísérettel repült be. A német vadászok saját veszteség nélkül *öt ellenséges gépet lelőttek.*

A *Rennes* ellen intézett angol légitámadás 250 halálos áldozatának ünnepélyes eltemetése után *még mindig 50 halott van a romok alatt.* A város kórházaiban, amelyeket a légitámadás részben szintén megrongált, még *172 súlyos és könnyebb sebesültet ápolnak, 100 sebesült állapota életveszélyes.*

A vichyi lapok rendkívül részletesen foglalkoznak az amerikai légitámadás áldozatainak temetési ünnepségeivel. Megírják, hogy a szövetségesek minden alkalommal barátságukról biztosítják a franciákat, de ugyanakkor *nem is gondolnak a francia vér kímélésére.* 1940-ben hiába várták a franciák az angolszász segítséget, ma pedig *francia városokat rombolnak szét az angolok.*

És közben: a newyorki rádió jelentése szerint a washingtoni brit légügyi attasé csütörtökön kijelentette, hogy a brit bombázóknak *a jövőben fokozottabb erővel kell támadniok a német városokat.*

Újabb német légiroham Newcastle ellen

Berlin, március 13. A német légierő nehéz harci repülőgépei — mint a Német Távirati Iroda értesül — a március 13-ára virradó éjszaka jó eredménnyel újabb támadást intéztek az angol keleti parton fekvő Newcastle szénközpont ellen. Amikor a repülőgépek megfordultak, hogy hazatérjenek, több hevés tüzet figyelhettek meg az iparvárosban. *(MTI)*

Angol repülőtámadás a Ruhrvidék ellen

Berlin, március 13. A március 13-ra virradó éjszaka a brit légierő a Ruhrvidék ellen intézett támadása során, mint a Német TI értesül, ismét sok repülőgépet vesztett a harcbavetett gépek közül. Az eddigi jelentések szerint a német elhárítás legalább 11 repülőgépet lőtt le. A ledobott robbanó- és gyujtóbombák a lakónegyedekben károkat okoztak. A polgári lakosságnak veszteségei voltak. *(MTI)*

Hatvan embert ölt meg a pénteki normandiai légitámadás

Páris, március 13. A Petit Parisien jelentése szerint, az eddigi megállapítások alapján hatvanra emelkedett azoknak a száma, akiket pénteken délben Normandia egyik nagy városában amerikai és brit légibombák megöltek. Az áldozatok között *több nő és gyermek van.* A támadó gépek gyors egymásután több hullámba érkeztek és nagy magasságból mintegy *nyolc percen át* dobták le bombáikat. A támadás egy már több ízben bombázott *munkásnegyed* ellen irányult. *Két iskola rombadőlt, egy templom megrongálódott.* A katedrális közvetlen közelében *négy bomba csapódott be.*

A februári áldozatok Angliában

London, március 13. Hivatalosan jelentik, hogy Angliában február hónapban a légitámadások áldozatainak száma 256 halott és 300 sebesült. *(Bud. Tud.)*

Palermóban elpusztult a kapucinusok mumia-katakombája

Róma, március 13. *(Német TI)* A Palermó ellen intézett legutóbbi angol repülőtámadás alkalmával — mint a *Messagero* jelenti — *a kapucinusok ősi templomát több bombavalálat súlyosan megrongálta.* A bombák elpusztították azt a földalatti helyiséget, amelyben a világhírű *múmiák voltak elhelyezve.* *(MTI)*

Megfulladt a füstben két kisgyermek

Székesfehérvár, március 13. *(A Pest tudósítójától.)* Székesfehérvárott, a Tátra-utca 28 számú házban délelőtt a szomszédok észrevették, hogy *Szabó* Gyula napszámos lakásából, az ajtó és ablakok hasadékain füst szivárog ki. *Szabó* Gyula és felesége ebben az időben a város szélen dolgoztak, a lakásban csak az őrizet nélkül hagyott két kisgyerekük: a négyéves *Juliska* és a másféléves *Gyula* tartózkodott. A ház lakói sietve felnyitották az ajtót. A szobából sűrű füst tódult ki, az ágy és az ágynemű fojtott lánggal égett.

A két kisgyerek eszméletlenül hevert a padlón.

Kivitték őket a szabadba és itt mesterséges légzéssel próbálták életretéríténi őket, de sikertelenül. A kihívott mentők a kórházba szállították a gyermekeket, de mire odaértek

a kisfiú és a kislány az elszenvedett füstmérgezés következtében meghalt.

Mikor anyjuk hazatért és értesült a történtekről, *idegsokkot kapott.*

A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a lakásban őrizet nélkül hagyott gyermekek valami módon gyufához jutottak és ezzel játszadoztak. A pirosfejű, könnyen gyulladó gyujtó lángralobbant és ennek tüzétől gyulladt meg az ágynemű, amelynek füstje a kettős halált okozta.

Bozzay Margit halálának első évfordulója

Március 17-én, szerdán reggel 9 órakor a Magna Hungarorum Domina plébániatemplomban dr. Bozzay László gyászmisét mond Bozzay Margit, a kiváló írónő halálának első évfordulója alkalmából. A kegyeletes évfordulóról megemlékezik a rádió is: este fél kilenckor Makay Margit előadja Bozzay Margit néhány versét.

Kivégzés Désen

Dés, március 13. *(A Pest tudósítójától.)* A kúria elutasította *Rostás* János vándorcigány kegyelmi kérését, aki Girolt községben meggyilkolta *Tánta* Máté jómódú öreg cigányt és kirabolta. A gyilgos vándorcigányt március 17-én hajnalban a dési törvényszék udvarán fel fogják akasztani.

Rendőri felügyelet alá helyeztek egy háztulajdonost, mert megtiltotta lakójának az üres telek megművelését

A háborús közellátás megkönnyítése érdekében — mint ismeretes — *Szendy* Károly polgármester felhívta a főváros közönségét *az üresen álló telkek megművelésére.* Figyelmezteti az ingatlantulajdonosokat, hogy *termeljenek konyhakerti veteményeket:* zöldség- és főzelékféléket. A főváros vezetősége állandóan figyelemmel kíséri az üresen álló telkek megművelését és *szigorúan eljárnak azok ellen, akik nem hajlandók a parlagon heverő ingatlanukat megművelni vagy megműveltetni.*

A főváros feljelentése alapján a rendőrség most hozta első ítéletét, amely szerint rendőri felügyelet alá helyezték *Rottenstein* Ödön magánzót, *József*-körút 11. szám alatti lakost. Az indokolás szerint *Rottenstein Ödön felmondással fenyegette meg Szabó Ferenc nevű lakóját, ha az általa lakott házánál parlagon lévő földterületét megművelné.*

Az igazi hazaszeretet vallásos és erkölcsös élete kíván

Kassa, március 13. *Madarász* István kassai püspök pásztorlevelet intézett híveihez, amelyben *a hazaszeretet és a hitet állítja egymás mellé.*

— Az egyházat és hazát egyformán kell szeretnünk, — írja — mert a kettő között nem lehet ellentét. *A hit és a hazaszeretet ikertestvérek*, egymástól el nem választhatók. Az igazi hazaszeretet *vallásos, erkölcsös életben nyilvánul meg.* A hazaszeretet áldozatvállalást és áldozathozatalt kívánt. Kötelességünk tehát önzetlenül meghozni mindazokat az áldozatokat, amelyeket a haza most tőlünk megkíván.

EGY HÉT BUDAPEST ÉLETÉBŐL

a február 28-tól március 6-ig terjedő héten:

1. Születések száma	455	(498)
2. Házasságkötések száma	263	(249)
3. Halálozások száma	425	(425)
4. Öngyilkosságok száma	7	(10)

(Zárójelben az előzőheti adatok)

— A Turáni Vadászok Országos Egyesületének vezetősége értesíti tagjait, hogy e hó 15-én központi helyiségében (Ferenc József-rakpart 23. I. 2.) klubestét tart, melyre minden bajtársat szeretettel elvárunk!

Egy álom teljesül

Bornemisza Géza iparügyi miniszter debreceni beszéde — amely az Ipartestület díszülésén hangzott el — egy szép álom teljesüléséről számolt be. Ritka alkalom ilyesmi a politikai életben, amely inkább csalódásokkal, szétfoszlott illúziókkal szokta gazdagítani művelőit.

Az első magyar iparügyi miniszter álma az volt, hogy a kézművesiparosság sorsának intézését elsősorban *magukra az érdekeltekre bízza* s az iparos-szervezetek kezébe tegye le. Ez az önkormányzati terv alig nyolc év leforgása alatt jórészt valósággá is vált. Ma már Bornemisza miniszter az ország legtöbb helyén nem *látszat-ipartestületekkel*, de *valóságos*, eleven életet sugárzó szervezetekkel dolgozik együtt. S mint hangoztatta: nincs már messze az idő, amikor az ipartestületek *központi szervezetébe* is sikerül *új életet* lehelni.

Vezető állásban levő, felelős politikus számára nyilván a legszebb jutalom álmainak, terveinek, elgondolásainak valóraváltása. A jelen esetben ez annál többet jelent, mert a magyar városi társadalom egyik legfontosabb és legértékesebb termelő rétege az *iparosság*, a patinás régi céhek modern örököse. Az a komoly munkát végző, jelentős társadalmi tényező, amely valóban megérett arra, hogy *önmaga* intézze sorsát, saját jól kiépített szervezetei keretében oldja meg szakmabeli problémáit és feladatait.

Az iparügyi miniszter beszédében ép azért nyomatékosan jelezte, hogy továbbra még inkább bővíteni kívánja az *önállósítás* folyamatát. Tovább halad az eddig követett úton s tekintettel a mai háborús anyaggazdálkodásszabta követelményekre, az iparosság intézményeit, elsősorban az ipartestületeket akarja bevonni a rendelkezésre álló ipari anyag helyes, igazságos és méltányos szétosztásába. Kiemelte, hogy ma *más* iparossággal számolhat, mint egy negyedszázad előtt. Ma már a magyar iparostársadalom annyira megerősödött *nemzeti érzésében*, hogy egész bizonyosan önként alkalmazkodik azokhoz a kényszerű, megszabott adottságokhoz, amelyek között napjainkban minden magyarnak élnie kell.

Ebben a várakozásában — hisszük — nem is fogja csalódás érni a magyar iparügyek legfőbb intézőjét, aki egyébként azt is megígérte, hogy rövidesen újabb *szociális intézkedéseket* tesz majd az iparos-társadalom megbecsülésének emelése érdekében. Így mindenekelőtt az iparosok *öregségi biztosítását* akarja megvalósítani. Ennek a rég érzett hiányt pótló törvénynek előkészítése — mint bejelentette — máris folyamatban van. Bizonyosra veszszük, hogy a magyar iparosság époly megértéssel és lelkiismeretességgel látja el ezután is fontos hivatásának betöltését a nemzeti munka frontján, mint eddig. Megfogadja Bornemisza miniszter intő-figyelmeztető szavát s rendületlenül bízik azokban, akik nem szaladnak *fantomok* és *délibábok* után, hanem *reálisan* kívánják vezetni a nemzetet az előttünk álló veszélyes és fáradságos úton.

Szovjet vezérkari tisztek Gibra tárban

La Linea, június 21. *(NST)* A gibraltári sziklavár utcáin az utóbbi napokban szovjet-orosz vezérkari tisztek tűntek fel brit és USA-amerikai tisztek társaságában. Eddig *16 szovjet-orosz vezérkari tiszt* jelenlétét sikerült megállapítani. A szovjet tisztek különleges gyarmati egyenruhát hordanak, ötcsillagos karszalaggal és USSR jelzésű vállpánttal.

Pataky Tibor államttitkár a belső összefogásról s a nemzetiségek szabadságáról beszélt Máramarosszigeten

Máramarossziget, június 21. A máramarossziget országzászlóavatási ünnepségre vasárnap reggel a városba érkezett dr. *Pataky* Tibor miniszter elnökségi államtitkár, akit dr. *Rátky* Béla polgármester fogadott. Az ünnepély előtt a keresztény felekezetek templomaiban istentiszteletek voltak. Az ünnepségen megjelent *Kálinfalvy Gurka* Bálint főispán és dr. *Ilinyi* László alispán, *Pintér* Aladár vezérőrnagy és sokan a vármegye és a város egyházi, katonai és polgári előkelőségei. A Himnusz eléneklése után Munkács város kiküldötte mutatott rá Munkács és Máramarossziget testvéri sorsára, a közös szenvedésekre és arra a hitre, hogy *ezek a nemzetiszínű lobogók soha nem távolodnak el Munkács és Máramarossziget főteréről.* Ezután mondotta el avató beszédét dr. *Pataky* Tibor államtitkár.

Feladatunk a belső erők növelése

— A trianoni országban emelt országzászlók mindenekelőtt a töretlen lelkierőt, a meg nem torpanó hitet, a feltétlen reménységet jelképezték és emlékeztettek arra, hogy *addig töretlen a lelkierőnk, addig le nem győzhető a hiteink, addig teljes a reménységünk, amíg összefogunk, összetartunk.* Minden tettünkben, minden lépésünkben mutatnunk és igazolnunk kell, hogy egyéni életünk csak akkor igaz és magasztos emberi élet, ha egész életünkkel bizonyítjuk a testvéri együvé tartozásnak a tudatát, ebből folyó kötelességeinket, legfőképpen azt, hogy a nemzeti közösség tényе egymás jogainak tiszteletbentartását, egymás szeretetteljes segítését és a nemzet önzetlen odaadó szolgálatát foglalja magában.

— Amidőn a hatalom külső tényezői megfogyatkoztak, a hatalom díszei elhalványodtak — mondotta dr. *Pataki* Tibor államtitkár —, az egymásrautaltságnak, az összefogásnak tudata szinte elemi erővel tört fel a haza meggyötört, megkínzott, megalázott fiaiban, megtöltötte a szíveket és a lelkeket és egymásután szöktette fel sudár árbocokra az ország zászlaját.

Arról szólott a következőkben az államtitkár, hogy a visszatért területeken is egymásután emelik az országzászlókat, nemzeti lelkiközösségünk külső jelképét. Szólt az ezeréves hazához húszesztendős idegen uralom után visszatért Máramaros vármegye multjáról, amely követésre méltó útmutatást ad a mai nemzedéknek arra, hogyan kell és hogyan lehet megvalósítani az ország vegyesnyelvű vidékein a békés, harmónikus együttélést magyarok és nem magyarok között.

Nemzetiségeink szabadsága

— Példás volt ez az együttélés a Trianon előtt s ez az itt élő magyaroknak és nem magyaroknak egyformán az érdeme. Azz al a hazugsággal kürtölték tele a világot, hogy a magyar a vele együtt él nemzetiségeket elnyomja, megsemmisíti. Az adatok tömegével bizonyítjuk, hogy ez a vakmerő állítás alaptalan. *Mutassanak Svájcon kívül még egy európai államot, amelyben a nemzetiségek népi erejüket, nemzetiségi voltukat olyan mértékben tudták megőrizni, mint nálunk.*

— Ha mi ezer éven keresztül csak hamis kópiáját csináltuk volna a nem magyar ajkú népekkel szemben annak, amit a mi elszakított véreinkkel szemben húsz éven át alkalmaztak, hírmondója sem volna itt nem magyar ajkú nemzetiségnek. Nem magyarok is e megyében, románok, rutének, — folytatta az államtitkár — követtek azt az utat amelyet *elődeitek jártak.* Ettől függ, méltók lesztek-e arra, hogy ez az országzászló rólatok is hirdesse, hogy hű és igaz fiai vagytok e hazának. Ez az ország befogadott, otthont adott nektek, lehetővé teszi nyelvetek, népi szokásaitok hagyományaitok, kultúrátok ápolását. De ezzel szemben elvárja, hogy fentartás nélkül teljesítsétek kötelességeiteket a magyar állammal, a magyar hazával szemben.

A magyarok felé azt hangoztatta, felejtsék el az elmúlt húsz esztendő szenvedéseit, emeljék tekintetüket a magasba, nézzék a távolabbi, az örök célt, az örök feladatot, amelyet a magyar elé tűzött a Gondviselés ebben a hazában.

Megélénkül a politikai élet

Több fontos gazdasági vonatkozású bejelentésre kerül sor

A belpolitikai élet a hónap végére erősen megélénkül. A Magyar Élet Pártjának vidéki szervezetei az ország különböző részein üléseket tartanak, amelyeken tájékoztatják a közvéleményt *a bel- és külpolitika időszerű kérdéseiről.* Ezeken az üléseken — mint a *Pest* értesül — *a kormány több tagja* is megjelenik és felszólal. Politikai körökben úgy tudják, hogy e felszólalások során *több fontos gazdasági vonatkozású bejelentésre* kerül majd sor.

A Magyar Élet Pártjának szatmárnémeti választmánya szerdán ülést tart, amelyen megjelenik *Szász* Lajos közellátásügyi miniszter. Szatmárnémeti városa *Szász* minisztert díszpolgárává választotta és a díszpolgári oklevelet szerdán nyujtják át ünnepélyes keretek között a miniszternek. A *Pest* értesülése szerint a MÉP választmányi ülésén *Szász* Lajos közellátásügyi miniszter felszólal és tájékoztatja az ülés résztvevőit a tárcája körébe tartozó időszerű kérdésekről. Az ülésen egyébként résztvesz *Kölcsey* István, a Magyar Élet Pártjának országos ügyvezető alelnöke és számos kormánypárti törvényhozó is.

Szerdán leplezik le a MÉP-ben a Kormányzóhelyettes arcképét

A *Magyar Élet Pártja* szerdán délután ünnepélyes pártértekezletet tart akadémiautcai székházában. Az ünnepi pártértkezlet egyetlen tárgya — mint a *Pest* értesül — vitéz nagybányai *Horthy* István, a hősi halált halt Kormányzóhelyettes arcképének leleplezése. Az arckép *Boldizsár* István festőművész alkotása. A pártértekezleten vitéz *Lukács* Béla tárcanélküli miniszter, a *MÉP* országos elnöke megnyitószavai után *Tasnádi Nagy* András, a képviselőház elnöke mond ünnepi beszédet. A leleplezési ünnepséget vitéz *Lukács* Béla zárja be.

— **Táncakadémiai vizsga.** Báró *Kemény* Melinda és *Lieszkovszky* Tibor táncművészeti iskolájának növendékei nagysikerű vizsgát tartottak vasárnap a Zeneakadémián. A szereplők, közöttük *Ireghy* Ica, *Czirkos* Ildikó, *Kuttner* Hédy, *Lux* Marietta, mind komoly művészi érettségről és technikai tudásról tettek bizonyságot.

Az olasz nemzetnevelésügyi miniszter Budapesten

Biggini olasz nemzetnevelésügyi miniszter hétfőn délben érkezik Budapestre a budapesti Olasz Kultúrintézet új székházának felavatására. Ezt az új székházat Budapest székesfőváros adományozta az Olasz Kultúrintézet céljaira. *Biggini* miniszter hétfőn délelőtt érkezett a székesfehérvári pályaudvarra, ahol ünnepélyesen fogadták. Déli 12 óra 20 perckor érkezik meg Budapestre a Déli pályaudvarra. A magyar hivatalos körök és az olasz követség ünnepélyesen fogadják.

A húsjegyek lebélyegzése

A székesfőváros közélelmezési ügyosztálya ismét felhívja a fogyasztóközönséget, valamint a hadiüzemek alkalmazottait, hogy a július 1-től szeptember 30-ig érvényes húsjegyeiket lebélyegzés, illetve az azokon lévő húsmegrendelőszelvény levágásá végett e hó 23-ig mutassák be annál a húsiparosnál, akinél a jövőben hússzükségletüket beszerezni óhajtják. Hadiüzemi alkalmazottak, akik rendes — az ellátatlan fogyasztóközönség részére rendszeresített — húsjegyekkel rendelkeznek, először a hadiüzem vezetőségéhez mutassák be húsjegyeiket és csak azután jelentkezzenek azokkal az általuk kiválasztott húsiparosnál. *Ennek a felhívásnak mindenki tegyen eleget,* mert a húsiparos a jövőben csak annak a fogyasztónak szolgáltathat ki húst, akinek a húsjegyét lebélyegezte.

Ne verjük ki utcára a kutyákat

Mostanában igen sok kóbor kutyával találkozunk. Egyre többen verik el a háztól szerencsétlen állatukat, mert vagy nem akarják az adót megfizetni, vagy nem tudják etetni kutyáikat. Az Országos Állatvédő Liga (Múzeumkörút 31.) most mozgalmat indított, hogy az adót részletekben is lehessen fizetni. Aki pedig a kutyáját nem tudja etetni, vagy megtartani, azt arra kéri a Liga, hogy jelentse írásban vagy telefonon ezt a Ligának. Megkísérlik, hogy új gazdát szerezzenek. Irgalmat kér a Liga a szenvedő állatok számára. Éppen mostanában történt, hogy vándorcirkuszok vadállatait eleven kutyákkal etették, ezzel az embertelen eljárással szemben is felemelte tiltó szavát az Állatvédő Liga és keresztülvitte, hogy a cirkuszigazgató engedélyét elveszti, ha ilyen módon eteti vadállatait. Egyébként figyelik az utcákat, feljelentik az állatkínzókat, jelentik illetékes helyen, ha a gyenge lovakat túlterhelik s a rendőrség szigorúan megbünteti nemcsak a kocsist, hanem a gazdáját is.

Kormányrendelet a külföldi hitelezőt megillető biztosítékoknak más biztosítékokkal való helyettesítéséről

A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli a kormány rendeletét külföldi hitelezőt megillető biztosítéknak más biztosítékkal történő helyettesítése tárgyában.

A rendelet értelmében, ha a külföldi Hitelek Országos Bizottságának hatáskörébe tartozó követelés biztosítására zálogul lekötött záloglevelek vagy más kötvények kibocsátásának alapjául szolgáló kölcsönre csak a záloglevelek vagy a kötvények visszavonása mellett lehet fizetést elfogadni, a zálogul lekötött záloglevelek vagy más kötvényeket *az adós a külföldi hitelező beleegyzése nélkül is kicserélheti megfelelő fedezetet nyújtó más zálogtárgyra*, feltéve, hogy a külföldi hitelező beleegyezését a kicseréléshez a háborús viszonyok következtében megszerezni nem lehet és a Bizottság a zálogul lekötött záloglevelek vagy más kötvények kicseréléséhez hozzájárul.

Sáskaveszedelem Görögországban

Zágráb, június 21. *(Magyar Távirati Iroda.)* Athéni jelentések szerint több görögországi tartományban nagy sáskajárás pusztítja a termést.

— **Gyászmise.** *Magyar* Elekné *Visy* Mária lelkiüdvösségéért halála évfordulóján, június 23-án, szerdán reggel 9 órakor engesztelő szentmiseáldozatot mutatnak be a városmajori *Csaba*utcai ideiglenes plébániatemplomban.

— **Ganz és Társa villamossági, gép-, waggon- és hajógyár rt.** igazgatósága a június 19-én tartott ülésében megállapította a vállalat 1942. üzletévi mérlegét, amelyet a június 30-án, szerdán déli fél 1 órára a *Magyar Általános Hitelbank* székházába egybehívott közgyűlés elé fog terjeszteni. A mérleg 1.9 millió pengős értékcsökkenési leírás után *3,335.441.17 P nyereséggel zárult.* Az igazgatóság a közgyűlésen javasolni fogja, hogy a nyereségből a 7410/1942. számú rendelet korlátozásai folytán 1%-ban megállapítható osztalékra 171.500 P, a tartaléktőke gyarapítására 841.500 P, míg a nyugdíjalapok erősítésére 2.000.000 P fordíttassék, a folyó üzletév számlájára pedig 376.286.36 P vezettessék elő. *Az igazgatóság egyszersmind javasolni fogja a jelenlegi 17,150.000 pengőt kitevő alaptőkének 171.500 darab névre szóló, 25 P névértékű részvénynek — vagyis négy régi részvényre egy újnak kibocsátása útján 21,437.500 pengőre való felemelését.* Az új részvényeket átvételre a régi részvényeseknek darabonként 54 pengős árfolyamon kínálják fel. *A kimutatott saját tőke a felemelési művelet lebonyolítása és a közgyűlési határozat végrehajtása után közel 32 millió pengőt fog kitenni.* A művelet sikere a *Magyar Általános Hitelbank* útján biztosítva van.

— **Házasság.** Dr. *Dischka* Győző és felesége, *Willerstorfer* Hertha leányát, Máriát június 19.-én vezette oltárhoz az egyetemi templomban *Ronkay* Ferenc és felesége, vértesi *Tóth* Rózsa fia, Ferenc.

Dr. *Zsótér* Jenő hites könyvvizsgáló és dr. *Siegmeth* Vilma június 23.-án, szerdán délután 6 órakor tartják esküvőjüket a pasarétiúti római katolikus templomban.

— *A férjednek új ruhája van.*
— *Dehogy van.*
— *De valami újat látok rajta.*
— *Tévedsz, új férjem van.*

(Pesthy István rajza)

Brinvilliers márkiné bűnpere

Irja Ráth-Végh István

XIII.

Fogadóóráin már a megjelenés külső pompájával elkápráztatta az ügyfelét. Hagyatékában megtalálták a számlát arról az öltözetről, amelyben legutoljára parádézott. Ez egy valódi csipkékkel díszített zöld bársonyruha volt, fölébe bíborszínű, arannyal hímzett, drága prémmel szegett bársonyköpeny borult. A számla szerint a ruha *tizenötezer livrebe* került, ez mai aranyértékben körülbelül *ötvenezer pengőt jelent.* Egyetlen ruháért!

Iyen arányban dobálta a pénzt másfelé is. Fényűző háztartás, nagy cselédség, állandó vendégeskedés, valamint még egy személyes kiadási rovat évenként körülbelül *százezer livre-t* emésztett fel. Már ez is fényt vet rá, hány és hány ügyfelet kellett ellátnia az »örökségi por«-ral, hogy a tömérdek pénzt megkeresse.

A személyes kiadási rovat azt a pénzt jelenti, amit *a szeretőire költött.* Állítólag elég csinos asszony volt, a termetére ma azt mondanák: molett. Mégis, az illető urak nem átallották elfogadni és zsebre tenni a gyanús eredetű aranyakat. Ismerjük a névsorukat is, köztük igen jóhangzású nevek is díszelegnek: *Labatie gróf, Cousserans vicomte, Fauchet építész* stb.

A tüzes bíróság

Mikor *Voisin* asszony bandája hurokra került, már az első kihallgatások után veszedelmesen kezdtek szaporodni a jegyzőkönyvek.

Uj bűntársak és bűnsegédek, a méreg-nagyipar új alvállalkozói keveredtek bele az ügybe. A vádlottak száma úgy megsokasodott, a napvilágra került adatok annyira elképesztőek voltak, hogy a kormány kivételesen erélyes intézkedésre szánta el magát. Királyi parancsal életbeléptettek *egy külön bíróságot,* amely tekintet nélkül más bíróságok hatáskörére, *szuverén hatalommal ítélkezett a mérgezési perekben.*

Ez volt az úgynevezett *tüzes bíróság.*

A közhit szerint azért nevezték így, mert ítéletei rendszerint máglyahalálra szóltak. Ez tévedés. A név onnan eredt, hogy a bíróság meglehetősen misztikus külsőségek között: fekete posztóval bevont teremben, *fáklyafénynél tanácskozott.*

A tüzes bíróság 1679 április 10-én kezdte meg üléseit. A letartóztatásokat minden kímélet nélkül rendelte el s csakhamar *háromszázhatvanhét fogoly mögött csapódtak be a párisi börtönök kapui.* Ijesztően nagy szám. Mutatja az elszántságot, amellyel a kormány rendet akart teremteni.

De a nagy lendület egyszerre csak megakadt. A kínpad megoldotta a vádlottak nyelvét és olyan neveket kezdtek tollba mondani, hogy a bíráknak elakadt a lélekzete. *Franciaország legfényesebb családnevei tünedeztek fel a jegyzőkönyvekben.*

Hercegek, grófok, vezető állású főtisztviselők feleségeiről derült ki, hogy Voisin asszonyék rendelőit látogatták. *A királyi házhoz tartozó orleansi herceg felesége, Angliai Henriette, fekete misét mondatott a férje megrontására!* Két főúri hölgy: Polignac és Gramont hercegné méreggel akarta eltenni láb alól a király egyik kedvesét, akiben vetélytársnőjüket sejtették.

És egyszerre csak *furcsa fordulat történt.* Tudni kell, hogy a vizsgálatot egy kitűnő tisztviselő, *La Reynie államtanácsos,* Páris rendőrfőnöke vezette. A külön bíróság felállításán kívül az ő személye volt a fordulat oka.

Az arisztokrácia nem sokat bánta, akármit csinálnak is a méregkeverő társasággal és polgári megrendelőikkel. De belegázolni az arisztokrácia legszentebb jogaiba, *a főnemesség tagjait elvonni a saját bíróságuktól és kiszolgáltatni egy egyszerű államtanácsosnak:* ez forradalmi lépés, a társadalmi rend pilléreit rendíti meg!

Immár mellékes kérdéssé vált, hogy ezek a pillérek bizony korhadtabbak akármilyen szuvas gerendánál. A rémpert merényletnek tekintették az arisztokrácia ellen s a főúri társaság haragja egyenesen La Reynie államtanácsos ellen fordult.

A helyzetképet leghívebben Bouillon hercegné kihallgatásának lefolyása tárja fel.

A főúri hölgyről ország-világ tudta, hogy kedvese a királyi vérből származó Vendôme hercegnek. Férjhez is ment volna hozzá szívesen, de egyelőre még a férje életben volt. A bűnperben kiderítették, hogy a hercegné is *megmeglátogatta Voisin asszonyt.* A polgári észjárású rendőrfőnök nem volt tekintettel a hercegi koronára és elegendő gyanúokot látott arra nézve, hogy a hercegnét *megidéztesse a tüzes bíróság elé.*

(Folytatása következik.)

A betörő kalapja

Ez az eset is úgy kezdődött, mint annyi más. A tolvajnak tizenkétszer sikerült a trükkje, a tizenharmadikra — nomen est omen — rajtavesztett. Örök história. Szerepe ezzel véget ért, ezután már a megtorlás vette át a szót. Az ügynek statáriális tárgyalás volt a komor nyitánya, a halálraszánt tettest azonban az egyik károsult vallomása megmentette az akasztófától: ugyanis nem volt eléggé bizonyos benne, hogy a lopás elsötétítés alatt történt. A delinkvens viselt dolgait így rendes bíróság kérte számon. A bűnlajstrom kiteregetése során kitűnt, hogy a pihenteszű fiatalember — előzőleg hét hónapot ült »apróbb« lopásokért — furfangos tolvajlásait kétféle módszerrel cselekedte. »Életiere« egyik részébe a színházi világot választotta. Beállított a színészek öltözőjébe és nagy szálem-alejkumozással arra kérte a gyanutlan művészeket, hogy — persze nem létező — egyesületének jótékony előadásán vállaljanak szerepet. Amikor a színész egy pillanatra elfordult, ezzel egyidejűleg el is» búcsúzott a gyűrűjétől vagy órájától. A serénykezű ifjú olyankor is magához vett »emléktárgyakat«, amikor a tulajdonos jelenléte nem feszélyezte. Amíg a színész a színpadon volt, a fiatalúr egykedvűen kirámolta az öltöző-szekrényét. Nem volt válogatós: az egyik mulatóban, ahol mint parfőmárus »lépett fel«, jobb híján elemelte az egyik öltöztető-nő kabátját, szobaasszonyát pedig rövid úton »megszabadította« ócska ágynemű-tömkelegétől.

Mindezzel azonban nem érte be. Második vadászterülete egészen különleges volt. Ártatlan arccal felkereste rég nem látott iskolatársait. Azok persze gyanu nélkül fogadták a hajdani diákpajtást. A cimbora egy idő mulva kiment egy pillanatra — és ez a pillanat egészen a tárgyalásig tartott. Mert a jámbor osztálytársak csak itt látták viszont a hű barátot. Ez a zarándokút a barátság templomában nem esett meg minden kár nélkül, rendszerint egy-egy kabát is hozzászegődött a »távozóhoz«. Ritka szorgalma, vagy talán hálás szíve, ezt ma már nem lehet pontosan tudni, elvezérelte hajdani tanárához is, akit végül is ugyancsak meglopott.

— Miért fogadta be ezt az alakot? — kérdi a bíró az öreg tanárt.

— Jó diákom volt, kérem. Sosem adott okot panaszra. Bíztam benne.

— Kívánja megbüntetését?

— Nem kívánom, kérem.

— Köszönöm, nincs több kérdésem.

Az öreg tanár nem mozdult. Tétova mozdulatot tesz a kezében levő csomaggal.

— Bocsánatot kérek, *elhoztam a vádlott kalapját és kesztyűjét, amit látogatásakor nálam felejtett.*

A dermedt csendben a bíró átveszi a sorsüldözött holmikat.

— Szégyelje magát — szól a vádlottra.

A legény felemelkedik. Nézi a padlót. Igy áll egymással szemben a tanítvány, aki úgy lehet, mindent megtanult az öreg tanártól, csak a legfontosabbat, a tisztességet nem és *a meglopott tanár, aki visszahozta tolvaja holmiját.*

Furcsa találkozás volt. Bizonyos azonban, hogy az öreg tanár hiába hozta ezeket a ruhadarabokat, mert azokra hajdani diákjának a bírói ítélet szerint — két és fél évig nem lesz szüksége.

(gábris)

Nyilttér

E rovatban közleményért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Ebben a rovatban a hirdetések ára milliméter-soronként hétköznap 70, szombat 80 fillér. A legkisebb hirdetés ára 7, illetve 8 pengő.

Gyomor-, máj- és epebetegségek gyógykezelésében a régbevált tisztán természetes »Ferenc József« keserűvíz gyakran alkalmaztatik, minthogy hashajtó hatása feltétlenül megbízható, nagyon enyhe és igen kellemes. Kérdezze meg orvosát!

Csillárt Meteor csillárgyárnál vásárolion! Podmaniczky-utca 27, József-körút 44.

— **Balassagyarmaton leleplezték a Kormányzó Ur arcképét.** Nógrád vármegye törvényhatósági bizottsága dr. *Baross József* főispán elnöklésével csütörtökön népes diszközgyülést tartott, amelyen leleplezték vitéz nagybányai *Horthy Miklósnak*, Magyarország kormányzójának jólsikerült életnagyságu arcképét, amelyet *Boldizsár István* festőművész, a képzőművészeti főiskola tanára festett. A főispán ünnepélyes bevezető beszéde után *Mocsáry Ödön* országgyülési képviselő, bizottsági tag mondott ünnepi beszédet. Ezután neógrádi *Horváth Sándor* alispán a jelenlévő művésztől szép beszéd kiséretében átvette a képet megőrzésre. Az alispán inditványára a törvényhatósági bizottság egyhangu lelkesedéssel elhatározta, hogy a Kormányzót és a Kormányzóhelyettest hódoló táviratban üdvözli és törhetetlen bizalmáról és ragaszkodásáról biztositja őket, Isten áldását kérve önfeláldozó hazafias működésükre. A diszközgyülést követő rendes közgyülésen egyhangu lelkesedéssel bizalmat szavaztak *Kállay Miklós* miniszterelnöknek, valamit *Antal István* és vitéz *Lukács Béla* minisztereknek. —

Boldizsár István

Pesti Hirlap

1942. jun. 13

208

XVI. század.

216. **Kubaszőnyeg,** sötétkék tükrében indákkal l
ben kampós virágdísz. Keskeny, háromsávos

217. **Kubaszőnyeg,** sötétkék tükrében indákkal
pós virágok, keretében vörös alapon egy-e
XVII. század vége.

218. **Szennészőnyeg,** tükrében fekete alapon sűrű
díszű kerettel. 120×160. XVIII. század.

219. **Kis bocharaszőnyeg,** tükrében vörös alajon
geometrikus kék dísszel. 110×136. XVIII.

220. **Nagy szultánszőnyeg. (Középrész.)** Piros al
mettás és sarlóleveles indadísz közt kisebb
nek el. A nagy medaillonokban az alapho
pedig tulipános, rozettás és szekfűs díszítés
297×402. XVI. század vége.

221. **Sirvánszőnyeg,** barnás színezésű rajzzal, tük
keretében fűrészesrajzú rozetták sorakozna

Boldizsár István

Pesti Hírlap 1941. okt. 28.

Ünnepélyesen elhelyezték a Kormányzó arcképét a pannonhalmi főapatságon

Boldizsár István festőművész, a Képzőművészeti Főiskola tanára, megfestette *Horthy Miklós* Kormányzó arcképét Pannonhalma számára. A remekbe készült arckép elhelyezése és bemutatása vasárnap folyt le Pannonhalmán a főapáti termekben a főapátság vendégei előtt. Megjelent az ünnepségen többek között báró *Bánffy Dániel* földművelésügyi miniszter és ifju gróf *Károlyi Gyula* is.

Az arckép bemutatásakor *Kelemen Krizosztom* pannonhalmi főapát pár meleg szóval emlékezett meg arról, hogy öröm tölti el a monostort, nemcsak azért, mert művészi értékkel gazdagodott, hanem főképpen és elsősorban a Főméltóságu Ur magas személye miatt, akit az arckép olyan élethűen ábrázol.

— Ennek a háznak alapitói — mondotta — az ezeréves magyar mult előkészitésében tevékenyen közreműködtek a magyarok első szent királyával. Mi a szellemi ősök késői unokái pedig boldogok vagyunk, hogy annak a nemes férfiunak élethű arcképét magunk előtt láthatjuk, aki az uj magyar évezred legnagyobb gyászából, legnagyobb szégyenéből kivezette a nemzetet és hisszük, vezeti tovább egy szebb, boldogabb magyar jövő felé.

MAGYAR KÖNYVBARÁTOK

BUDAPEST
KOSSUTH LAJOS-U
TELEFON: 186-

A KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA KÖNYVESBOLTJÁ

Postatakarékpénztári csekkszámla száma: 58.037

Hivatkozási szám:

Budapest, 1941. október 2.

Mélyen tisztelt Előfizetőnk!

Sokszor fordultunk már a Magyar Könyvbarátok hatalmas táborához, hogy abhoz munkához, melyet az értékes, szép magyar könyvért végzünk, támogatásukat kérjük.

Előfizetőink tudják, hogy az évenként megjelenő kötetekben egységes terveink szeri

Boldizsár István

— Husvét utánra marad a kormányzó arcképének leleplezése a Sajtókamarában. A Sajtókamara elnöksége meghirdette, hogy Horthy Miklós kormányzó ur arcképét, amelyet Boldizsár István festőművész festett, március 15-én délután leplezik le a Sajtókamara tanácstermében. A leleplezési ünnepségre a meghivók ki is mentek. A Sajtókamara elnöksége ezuton tudatja a meghivottakkal, hogy az igazgató-választmány ünnepi ülése, illetve a leleplezési ünnepség közbejött akadályok miatt husvét utánra marad. Az ünnepség időpontját annakidején a sajtó utján teszik közzé.

Pesti Hirlap 1940. márc. 15.

ATVÁNY

OTTSÁGA

ur
urnő

dapest
s u. 10.

Á. 4—58. — 1937. 22046. LÉGRÁDY TESTVÉREK, BUDAPEST

Kinevezések és előléptetések a MÁV-nál

A Magyar Királyi Államvasutak elnöke az alább felsorolt tisztviselőket 1943 január 1-től kezdődő hatállyal kinevezte, illetőleg részükre a magasabb fizetési osztályelnev. vagy elnev. és jellegét adományozta:

Az I—III. fizetési osztályba tartozó tisztviselők státusában a III. fiz. osztály 2. fiz. fokozatába: dr. Balassa László igazgatóhelyettesi elnev. és j. felr. főtanácsost, dr. Valló Viktor, dr. Kenderesy József műsz. főtanácsost igazgatóhelyettesekké.

A főiskolás tisztviselők státusában a IV. fiz. osztály 3. fiz. fokozatába: dr. Nesselfeld Géza, dr. Fehér Lajos, dr. Avemaria Jenő, dr. Fejér Ödön főtanácsosi elnev. és j. felr. tanácsosokat főtanácsosokká, Nagyszalánczy Albert műszaki főtanácsosi elnev. és j. felr. műszaki tanácsost — műszaki főtanácsossá, dr. Szomolnoki Lajos, dr. Aczél Ernő főtanácsosi elnev. és j. felr. tanácsosokat — főtanácsosokká, Benedek Sándor műszaki főtanácsosi elnev. és j. felr. műszaki tanácsost — műszaki főtanácsossá, dr. Bacsinszky István, dr. Domonkos József főtanácsosi elnev. és j. felr. tanácsost — főtanácsossá, dr. Korányi Imre, Ferenczy Ödön műszaki főtanácsosi elnev. és j. felr. műszaki tanácsost — műszaki főtanácsossá, dr. Baló Lajos főtanácsosi elnev. és j. felr. tanácsost — főtanácsossá, Szirmay Zoltán műszaki főtanácsosi elnev. és j. felr. műszaki tanácsosokat — műszaki főtancsosokká, dr. Tóth Bertalan főtanácsosi elnev. és j. felr. tanácsost — főtanácsossá, Lőrinczy Endre, Fazekas József, Fekete Sándor műsz. főtanácsosi elnev. és j. felr. műsz. tanácsosokat — műszaki főtanácsosokká, Thoma Albert, Horváth Jenő, Gráf Frigyes, Tolnay Lajos és Major Kálmán műsz. tanácsosokat — műsz. főtanácsosokká, dr. Szendelbach Péter, dr. Somkuthy Ferenc, dr. Schmotzer Rezső, dr. Glósz Ödön, dr. Pieri Viktor tanácsosokat — főtanácsosokká.

Az V. fiz. osztály 3. fiz. fokozatába: dr. Sándor János, dr. Welser Lajos tanácsosi elnev. és j. felr. titkárokat — tanácsosokká (ideiglenes minőségben), Kerékgyártó Tamás műsz. tanácsosi elnev. és j. felr. főmérnököt — műsz. tanácsossá, vitéz dr. Krasznahorkay János tanácsosi elnev. és j. felr. titkárt — tanácsossá, Obornik Lajos, Sóki Imre, vitéz Szebeny Artur, Saly József, vitéz Tóth Ferenc, Kemény Miklós, Antal Lajos, Réz Ferenc, Gérecz István, Ribarcz Kornél, Lengyel Tibor, Németh Pál, Szontagh Pál, Kocsis Károly, Bujdosó Ferenc, Sánta Jenő, Vértesi István, Pretsch János, Ertl Róbert, Bereczky Róland, Csáki Keresztély Erik, dr. Künzl Elemér műsz. tanácsosi elnev. és j. felr. főmérnököket — műsz. tanácsosokká, vitéz dr. Bártfay Emil tanácsosi elnev. és j. felr. titkárt — tanácsossá, Mikló Imre titkárt — tanácsossá, Gruber Jenő (ideigl. min.), Stráner Gyula, Nachtnebel László (ideigl. min.), Rettegi Béla főmérnököket — műsz. tanácsosokká (ideigl. min.), dr. Vass-Eysen Rezső titkárt — tanácsossá, vitéz Imre János főmérnököt — műszaki tanácsossá, dr. Mervay Kálmán titkárt — tanácsossá, Obholczer Gábor, Miskolci Béla, Cserta László, Tóth Béla, Vass Ede, Lantos Pál, Sávoly József főmérnököket — műsz. tanácsosokká, dr. Páter János, dr. Pamlényi István, dr. Berke József titkárokat — tanácsosokká, Fokvári Géza, Helm Sámuel, Kováts Jenő, Lux Gyula, Körösi Gábor, Merényi Gusztáv, Deák Géza, Bodnár József, Méhes Károly, Gyertyánffy László, Schönaigner Krieger Imre, Detre Rezső, Józsa György, Varju Béla, Mináry József, Loykó Miklós, Véssey Ernő, Szőcs István, Illyés József, Bezuk János, Szüts József, Egry Ferenc, Nagy Sándor, Gordon János, Eyszrich György, Nigray László, Garay János, Kutsera István főmérnököket — műszaki tanácsosokká.

Az érettségizett tisztviselők státusában, a IV. fiz. osztály 3. fiz. fokozatába: Mocskonyi Brunó, Cseh Árpád, Vilmos Antal, Molnár István, Neiszer János, Nótás József, Somfai Elemér, Tibor István, Millisits Sándor főfelügyelői elnev. és j. felr. felügyelőket, Vasz Antal főfelügyelői elnev. felr. felügyelőt, vitéz Szakváry Károly, vitéz Helmeczy Gyula, Bekény Rezső, dr. Papp Antal felügyelőket — főfelügyelőkké.

Az V. fiz. osztály 3. fiz. fokozatába: Bessenyei Pál Béla Paulus János, Dienes Lajos, Varjas Sándor, Fejér Pál, Száraz Aladár, Kovács Károly, Pálosi Ferenc, Horváth Gyula, Károly József, Aczél Zoltán, Pozsonyi Géza, Onodi Béla, Komjáti Jenő, Mándoki Ferenc, König Aladár, Albert Ferenc, Tökésujfalusi Antal, Patzkó Jenő, Ilkanics Ferenc, Jámbor József, Martinelly Béla, Dobray Attila, Gáldi Béla, Réti Kálmán, Mireczky Gusztáv, Somlai Béla, Borbély A. Elek, Tódor Lajos, Rozgonyi János, Hargitai Mihály, Szappanos Ferenc, vitéz Nagy György, vitéz Lépesy József, Galántai Emil, Lámy János, Kovács Jenő Kálmán, Futár Rajmund, Papházi József, Gáspár Lajos, Edelényi Béla, Schimetich József, Jakab Árpád, dr. Zimányi Pál, Wisholczer József, Horváth István, Lehóczky István, Lukács Lajos, Tancsics Sándor, Pápai Elemér, Trencsényi József, Horváth Sándor, Darvas József, Géczy Dezső, Rézács Ferenc felügyelői elnev. és j. felr. főintézőket, Brolich József felügyelői elnev. felr. főintézőt, Parragh József, Bulcsu Gyula, Magyari Béla, Hazslinszky Ede, József Sándor, Czömpöly Ignác, Tóth Lajos, Rácz István, Horváth Béla, Morvay Béla, Várkonyi József, Kertész Lajos, Berta Vince, Magoss Gedeon, Legény Elemér, Kapronczai Mihály, Bubonyi Lajos, Hegedüs Lajos főintézőket — felügyelőkké.

Elnevezést, elnevezést és jelleget engedélyeztek az I—III. fiz. osztályba tartozó tisztviselők státusába: Igazgatóhelyettesi elnevezést és a III. fiz. osztály jellegét: dr. Gerencséry Mihály főtanácsosnak, Bronts Lajos műszaki főtanácsosnak, dr. Szigetváry-Juranics Albert főtanácsosnak, Pieri Caesar műszaki főtanácsosnak.

Igazgatóhelyettesi címet: dr. Romák Béla főtanácsosnak.

A főiskolás tisztviselők státusában: Főtanácsosi, ill. műszaki főtanácsosi elnev. és a IV. fiz. osztály jellegét: dr. Baczoni István, Rozinay Miklós, dr. Horváth Ferenc, dr. Kolwek János tanácsosoknak, Felkai János műszaki tanácsosnak, Zimmermann József, dr. Kolleth Sándor, dr. Polgár Sándor, dr. Rozgonyi István, dr. Révész Ferenc, dr. Dusnoki Imre, dr. Váradv-Szakmáry Tihamér tanácsosoknak, Dénesy Jenő műszaki tanácsosnak, dr. Szabó Árpád, Bodó Zoltán tanácsosoknak, Pázmándi János műszaki tanácsosnak, dr. Barcsai Gergely tanácsosnak, dr. Gyürkey Elek műszaki tanácsosnak, Bátonyi István tanácsosnak, Vass László műszaki tanácsosnak.

Műszaki főtanácsosi címet: Kónya László, Eöri Fintor Zoltán, Szalay István, Molnár László műszaki tanácsosoknak.

Főtanácsosi címet: dr. Ruszty László tanácsosnak.

Tanácsosi, ill. műszaki tanácsosi címet és az V. fiz. osztály jellegét: Beke Gyula titkárnak, Gömöry Jenő, Csallner Egbert, Sasvári Zoltán, Maróty Lajos, Tóth Ernő Béla, Bihary Károly főmérnököknek, dr. Pintér Géza, dr. Mega Gyula, dr. Halkó Dezső, dr. Bogosi István titkároknak, Kacsányi Sándor, Ruttkay Béla, Kürthy Zoltán, Némedy Gábor, Dorner Sándor, Kajdi Ferenc, Beretz Béla, Csiky György, Arató Károly, vitéz Tarján Jenő, Lévárdy Dömötör, Kiss György főmérnököknek, dr. Benedek István, dr. Gémesi Frigyes, dr. Boronkay Pál titkároknak.

Az érettségizett tisztviselők státusában: Főfelügyelői elnev. és a IV. fiz. oszt. jellegét: Czeglédy Jenő, Horváth Aladár, Bóka János, Kondor János, Vlaszaty Ádám, Lányi István, Komáromy János, Kocs Lajos felügyelőknek.

Felügyelői elnev. és az V. fiz. oszt. jellegét: Maróti Oszkár, Andrefidesz Géza, Szutor Aurél, Reich Károly, Wäginger István, Zsombor József, Postl János, Imre Lajos, Szoboszlay Jenő, Szászka János, Vincze István, Kocsis Mihály, Timár Viktor, Szele Károly, Váry Károly, Reicher József, Sárkány Mátyás, dr. Papp István, Tihanyi Sándor, Kelemen Miklós, Massányi Lajos, Benkő Mihály, Vitkai László, Rózsa József, Ács Lajos, Almásy Géza, Pázmány Sándor, Oltványi József, vitéz Dukay Kornél, vitéz Dersi Lajos, Szentpáli Gyula, Kaminszky Vilmos, Vizi József, Csiky Ferenc, Baló Sándor, Szőnyi Péter, Dobos István, Molnár István, Molnár Jenő, Darányi Ignác, Mester Sándor, Szántó István, Radnai Pál, Czíglényi József, Sasi Kálmán, Bérczi Sándor, Csigaházi Gyula, Vörös József, Halmágyi Viktor, Pordán Béla, Horváth József, Szilassy Sándor, Szabó Antal, Nyiri Elemér, Cseh Géza, Végh Sándor főintézőknek.

Az orvostisztviselők közül tanácsosi eln. kaptak: dr. Jeney Sándor, dr. Szőke Károly, dr. Padányi Emánuel, dr. Molnár Kálmán, dr. Oó Lajos titkárok.

A Magyar Dunántuli Villamossági Részvénytársaságnál:

A főiskolás tisztviselők státusában a IV. fiz. osztály 3. fiz. fokozatába: Henney Emil műsz. főtanácsosi elnev. és j. felr. felr. műszaki tanácsos, Mike Béla műsz. főtanácsosi elnev. felr. műsz. tanácsos — műszaki főtanácsosok lettek.

Műszaki főtanácsosi cím és a IV. fiz. oszt. jellegét kapta: Burnay Károly műsz. tanácsos

Az érettségizett tisztviselők státusában: A IV. fiz. oszt. 3. fiz. fokozatába: Nádasdy Béla főfelügyelői elnev. felr. felügyelő — főfelügyelő lett.

A főiskolás tisztviselők státusába, az V. fiz. osztály 3. fiz. fokozatába: dr. Bakács György havidíjas igazgatófőorvost — tanácsossá.

A főiskolás tisztviselők státusába, az V. fiz. osztály 3. fiz. fokozatában: dr. Zimányi Pál felügyelőt tanácsossá minősítették át.

Ezeken kívül még számos kinevezés és előléptetés történt a többi fizetési osztályban.

Budapest és a környék egységes közellátási terület lett

A csütörtökön megjelent kormányrendelet értelmében a főváros és a környékén lévő városok és községek területe közellátási szempontból egységes területet alkot. Ezen a területen a közellátási kormánybiztost megillető jogkört és az alispánnak a közellátásra vonatkozó hatáskörét Budapest polgármestere gyakorolja. A közellátásügyi miniszter ezen a területen a főváros polgármesterét olyan feladatok ellátásával is megbízhatja, amelyek a megyei város polgármesterének, illetve a községi elöljáróságnak feladatkörébe tartoznak. Pest vármegye az érdekelt megyei városok és községek tisztviselői, a községi elöljáróságok tagjai Budapest polgármesterének és a polgármester rendelkéseit kötelesek végrehajtani. A közellátás körében felmerülő tennivalók intézésére a főváros tisztviselőit Pest vármegye említett területére kirendelheti.

Potyautas-razzia a villamosokon

Szerdán délután szokatlan razziát végeztek a főkapitányság detektivjei. Rendőrségi gépkocsikon kisérték a zsúfolt villamosokat, amelyek a város belső részeiből a külterlek felé haladtak. A megnövekedett karácsonyi forgalomban feltűnő sokan utaztak a villamosok lépcsőin és üköző in. A detektivek megállították a villamosokat és igazoltatták a jegy nélkül utazókat. A villamosok ütközőin jobbára gyermekek csüngtek, de soha annyian, mint most, a karácsony előtti napokban. A detektivek az igazoltatások alkalmával figyelmeztették a potyautasokat és a villamosok ütközőinek gyermekutasait, hogy tartózkodjanak az ilyen ingyen utazásoktól, mert legközelebbi alkalommal ennek következménye lesz.

Sulyos közlekedési balesetek

Szerdán a Baross-utcai villamoskocsiszin közelében összeütközött egy 6-os és egy 26-os villamos. A baleset következtében *Kaposvári Gyula* szerelő sulyosan megsebesült. A mentők a *Magdolna*-kórházba vitték. *Kivüle még öten könnyebben megsérültek*, köztük özv. *Magyar Gáborné* kalauzno is. A mentők a helyszinen részesitették őket első segélyben.

Egy 44-es villamos a *városligeti Széchenyi-fürdő* előtt *összeütközött egy kétfogatu kocsival. Román János* — aki a lófogatu kocsit hajtotta — lebukott a bakról és *sulyos zuzódások érték.* Az *Uzsoki-utcai* kórházban ápolják.

Egy tehergépkocsi a *csepeli* nagyvásártelepen elütötte *Engel Ármin* 67 éves kereskedőt. A mentők a *Rókus*-kórházba vitték. — *Erdős József* államvasuti altiszt a *rákosi* pályaudvaron a *szabadkai* vonat alá került. Agyrázkódást és sulyos zuzódásokat szenvedett. A budapesti *MÁV.*-kórházban ápolják.

Egy 8-as villamos csütörtökön délelőtt a Podmaniczky- és az Eötvös-utca sarkán *összeütközött egy kétfogatu* kocsival. *Brandt Géza* kocsis leesett a bakról és sulyosan megsérült. A villamos betört ablakainak üvegszilánkjaitól *Nomerai Józsefné, Biró II. Ferenc* villamoskocsi vezető és *Ujj Gyula* rendőr is megsebesült. Egy 10-es jelzésü autobusz a Nagymező-utca 31. sz. ház előtt elütötte *Lefkovics József* 15 éves kifutót. *Életveszélyesen megsérült.*

Végig a téli szovjet arcvonalon

A szovjet arcvonalon, ahol mostanában elkeseredett, kemény téli harcok folynak, más a tél, mint Nyugat-Európában. Elképzelhetetlenül zordabb. Senki se csodálkozzék tehát azon, ha a háborúk történetében különleges fogalomként szerepel az orosz téli háború. Ellentétben a többi európai országokban uralkodó telekkel, Oroszországban a tél gyakran 40 fokos hideget és több méter magasságú havat jelent. Miután pedig az időjárás erősen befolyásolja a háborút, magától értetődik, hogy a szélsőségesebb és a nyugateurópai ember számára kevésbbé megszokott orosz téli időjárás külön harcmódot, külön téli fegyvereket követel.

Hol, milyen a tél, az arcvonal mentén?

Oroszország területe olyan óriási, hogy az egész országra, egységes értelemben kiterjedő télről beszélni nem lehet. Amikor nálunk tél van, akkor csaknem azonos az időjárás Magyarország minden pontján. Oroszország 7000 kilométer hosszu területén más a helyzet. Az orosz arcvonal a murmanszki jegestengeri partoktól a Kaspi-tóig, a 70-es szélességi körtől majdnem a 40-edik szélességi körig huzódik le délre. Ez az arcvonal, amely Murmanszkból délre, a finn-karéliai határon végig, Leningrádon, a Moszkva előtti térségen, tovább Voronyezsen, Sztalingrádon és a Kalmükföldön át a Kaspi-tengerig ér, időjárási szempontból nagyjából öt egymástól elkülönitető szakaszra osztható.

Az első rész Mumanszktól Leningrádig, a második Leningrádtól Rzsev környékéig, a harmadik Rzsevtől Sztalingrádig, a negyedik Sztalingrádtól a Terek folyó torkolatáig, az ötödik pedig a tereki torkolatól a Szovjet-Unió déli határáig terjed. Egyszerüség kedvéért az első szakaszt nevezzük *karéliai*, a másodikat *leningrádi*, a harmadikat *moszkvai*, a negyediket *kalmüki*, az ötödiket pedig *aukázusi* szakasznak. A karéliai szakaszon, amely valamivel hosszabb 100 kilométernél, a tél általában 6 hónapig tart. *Itt a leghosszabb a tél az egész arcvonal mentén*, de nem legkegyetlenebb, mert — különösen az északi részen — érezhető a tenger mérséklő hatása. A karéliai frontszakasz északi részében a hideg általában 6—25 fok között mozog, a délebre eső karéliai részen, az Onyega-tótól északra, már nagyobbak a hidegek. Itt a hőmérséklet —12 és —4 fok között ingadozik. A hómagasság az egész karéliai arcvonalon általában 50—70 centiméter.

A leningrádi szakaszon a tél 5 hónapig tart, a hó magassága 20—70 centiméter, a hőmérséklet pedig —10 fok és —35 fok között ingadozik. Itt még mindig érezhető egy kissé a keleti tenger mérséklő hatása. A moszkvai részen a szárazföld belsejében van az igazi orosztél, amely, noha csak 4 hónapig tar annál kegyetlenebb. Ezen az arcvonalszakaszon a hó mélysége 100—90 centiméter, a hőmérő pedig legalább —12 fokot mutat. Itt gyakran köröntenek be 40—45 fokos hidegek, melyeket a gyakori erős szél szinte elviselhetetlenné tesz.

A kalmüki rész hajlata a Kaspi-tó közelsége miatt viszonylag könnyű átmenet nélkül enyhe. A kalmüki szakaszon ugyanis a tél mindössze 3 hónapig tart, a hideg soha se nagyobb 5—10 foknál, a hó pedig rendesen 8—10 centiméteres magasságban borítja be az egész seppeszerü arcvonalat. A kaukázus arcvonalról nem lehet általános éghajlati szabályokat felállitani, mert a Kaspi-tenger partján jóformán nincs tél és a legalacsonyabb hőmérséklet 0 fok, mig beljebb, a kaukázusi havas bércek között októberben kezdődik a hideg és a havazás, ami egészen áprilisig tart.

A sí, mint közlekedési eszköz

A gyalogos ember számára már a 10—12 centiméteresnél is eléggé megnehezíti a mozgást. A hóban éppen olyan nehéz járni, mint a mély homokban. Ha az egész arcvonalon a hóviszonyok szempontjából végigtekintünk, azt látjuk, hogy a hó mélysége csupán a kalmüki arcvonalon alkalmas esetleg a gyalogjárásra. Az arcvonal többi részén hosszabb gyalogutat csak hótalp vagy síléc segitségével lehet gazdágosan megtenni. Ez persze nem jelenti azt, hogy akár 50 centiméteres havon is ne lehetne pár száz métert átúszni. A hótalp, amely a lábra közhető rácsszerü, tojáskeresztmetszetilapból áll, a test sulyát jóval nagyobb felületen osztja el, mint ha csupán bakancs vagy a csizma kis talpa érintkeznék a hóval. Amig a bakancskis felülete miatt a test sulyára lassúsággal belefúródik a hóba, addig a sokkal nagyobb felületü hótalpak inte fennmaradnak a hó felületén.

A hótalp azonban csak lassu járásra alkalmas, ezért csak rövidebb távolságon használhatók. Az igazi téli járóeszköz a síléc. Vannak helyek, ahol a hó olyan mély, hogy sokszor semmiféle más eszközzel nem lehet közlekedni rajta, mint síléccel. A sizést pár nap alatt aránylag könnyen megtanulhatja mindenki, ezzel azonban közel sem mondtuk azt, hogy mindenkiből egyszerre ugróbajnok lesz. De erre katonai szempontból nincs is szükség, mert a katonai szolgálatban, főleg a sík orosz terepen, nem egyéni sibajnokokra, hanem kitartó és a síkon egyenletesen haladó sizőkre van szükség. Ezt pedig hosszabb-rövidebb gyakorlattal mindenki elsajátithatja. Egy sifutó pár napi gyakorlat után már 4—5 kilométert tesz meg könnyedén, a gyakorlottabb sifutók azonban felszereléssel együtt 8 kilométert is be tudnak óránkint futni. A sicsapatok napi átlagos teljesitménye 80—90 kilométer, anélkül, hogy ez a távolság a csapatot nagyon kifárasztaná. Ugyanakkor pedig a gyalogos egységek naponta legfeljebb 40 kilométert menetelhetnek huzamosabb időn át. A sinek mindezek mellett nagy előnye, hogy teljesen zajtalan és igy meglepő támadások végrehajtására nagyon alkalmas.

Hol, milyen járművek használhatók?

A szárazföldi járművek mozgását ugyancsak a hótakaró mélysége szabja meg. Lovas kocsi 30 centiméteres, kerékpáros és motorkerékpáros 20 centiméteres, gépkocsi és tehergépkocsi 30 centiméteres, terepjáró gépkocsi 40 centiméteres, hernyótalpas gépkocsi 50 centiméteres, harckocsi 60 centiméteres frissen esett havon tud átgázolni huzamosabb időn át is. Ezek az adatok csak friss hóra vonatkoznak, mert a vizes, ragadós, vagy összefagyott hó a mozgást lényegesen megnehezíti. Ha a hó egy kissé megolvad, azután ujra kőkeményre összefagy és a tetején kemény réteg képződik, amelynek vastagsága valamelyik járművet kibírja, akkor ez természetesen könnyedén gördülhet előre a hó tetején. A hóban még a legkedvezőbb esetekben is a járművek mozgási sebessége legtöbbször csak a fele annak a sebességnek, amelyet ezek rendes körülmények között ki tudnak fejteni. Az állandó csuszások, a hó beszorulása a kerekek és a hernyóláncok szemei közé, erősen igénybe veszi nemcsak a járműveket, de a vezetők idegeit is.

Állapitsuk meg ezekután, hogy az arcvonal egyes részein milyen járművekkel lehet közlekedni? *A karéliai fronton*, ahol a hó 50—70 centiméter mély szokott lenni, hernyótalpas vontatók vagy harckocsik tudnak csak közlekedni. *A leningrádi szakaszon* a hó mélysége 20—70 centiméter. Itt helyenkint az összes járművek tudnak mozogni, viszont vannak helyek, ahol a 70 centiméteres hó minden mozgást meggátol. Előfordulhat, hogy az egyik napon még kényelmesen közelekedtek a 20 centiméteres, letaposott hóban a kerékpárosok is, de azután szél támadt és a 70 centiméteres hófuvásban még a harckocsik is elakadtak. *A moszkvai részen* a hó mélysége 1—2 méter között ingadozik. Elvileg itt semmiféle jármű nem tud mozogni a tél folyamán. A *moszkvai szakasz* déli részén, Sztalingrád környékén, a hó lényegesen kevesebb és ott a közlekedés is sokkal könnyebb. A kalmüki szakaszon a hó 8—10 centiméteres magasságot ér csak el, tehát itt az összes járművek közlekedhetnek. A *kaukázusi szakasz* kaspitengeri parti részén néha még hó sincsen egyes helyeken, tehát itt a hó, mint közlekedési akadály nemigen jöhet tekintetbe. Viszont fent a magas hegyekben, nemcsak a méteres hófuvások, hanem a terep is erősen befolyásolja a közlekedést.

A szán

Az orosz hadszintér legértékesebb járműve a síléc mellett *a szán*, amely jóformán mindenütt tud közlekedni. Az oroszok olyan szánokat használtak, amelyeknek széles fatalpuk volt, tehát még teherrel is alig süllyedtek bele a hóba. A kistermetü, kitartó orosz lovak, aránylag széles patáikkal ugyancsak könnyedén járnak a megfagyott hó tetején. Ezek a szánok igen jó szolgálatokat tesznek ma is a szovjet arcvonalon. Akkor is tudnak mozogni, amikor a hernyóláncos terepjárók és a harckocsik meg sem tudnak mozdulni a hóban. A szántalpat nemcsak emberek és utánpótlás szállitására használják fel, hanem gyakran lehet látni szántalpra szerelt géppuskákat, páncéltörő löveget, sőt mozgókonyhát is.

*

A szovjetvezérkar fő támadási pontjai a rzsevi térség és a Don-kanyar. Timosenkónak ezt az elhatározását bizonyos mértékig az időjárással is meg lehet magyarázni. A Szovjet ugyanis nagyon jól tudta, hogy számára igen nagy előnyt jelent a tél. Tehát elvileg ott kellett volna támadnia, ahol a legjobban dühöng az orosz tél, mert ott a szövetségesek számára a legkritikusabb a helyzet, a szibériai hadosztályok pedig a legvadabb telet is kibirják. Timosenkó kezét azonban a hóviszonyok bizonyos mértékig megkötötték. Olyan helyeket kellett kiválasztania a támadásra, ahol a hómélység a mozgást megengedi, mert a szovjet vezetőség sem szivesen mondhat le a támadásban a harckocsikról és a nehéz tüzérségről. Timosenkó középutat keresett, vagyis olyan helyeken támadott, ahol a tél még elég kegyetlen ahhoz, hogy segitségére legyen, de ugyanakkor a hóviszonyok a mozgást nem nehezitik meg tulságosan. Igy esett a választás a rzsevi térségre és a nagy Don-kanyarra, ahol gyakran fordulnak elő 40 fokos hidegek, de a hó mélysége nem haladja túl a félmétert.

Horváth.

INGYEN mutatványszámot küld a **TÜNDÉRUJJAK** Magyar Kézimunka Ujság

Itt levágandó és levelezőlapra ragasztandó

T. TÜNDÉRUJJAK Budapest, IV., Szervita-tér 3.

Kérek ingyen mutatványszámot:

Név: . . . . . .

Cím: . . . . . .

Előkelő vállalat keres őskeresztény:

1. Perfekt magyar gyors- és gépirónőt,

2. Általános administrációs tisztviselőnőt vagy tisztviselőt

3. Perfekt német gyors- és gépirónőt

Ajánlatokat kérjük curriculum vitaevel és fizetési igények megjelölésével „Előmenetel" jeligére a **Központi Hirdető Irodába,** Erzsébet-körut 23. 9656

Budapesti villamossági gyár felvesz nappalra 59 évnél nem idősebb, lehetőleg 4 középiskolát végzett értelmes, különféle ellenőrzési munkákat is végezni tudó őskeresztény bejáró

portást

Ajánlatokat „Erélyes, megbizható" jeligére a **Balogh hirdetőirodába,** Szent István-körut 9. kérünk.

Elveszett kedden egy barna bőr irattáska üzleti, katona, betétkönyv stb. másnak értéktelen iratokkal. Kérem a megtalálót, hogy 100 P jutalom ellenében adja le Arató hirdetőirodába, VII., Erzsébet-körut 14.

Nagyvállalat keres gyakorlattal rendelkező, őskeresztény, nő vagy férfi

evolut könyvelőt, bérelszámolót, gyors- és gépirót, adminisztrációs tisztviselőt

Ajánlatokat eddigi működés és fizetési igény megjelölésével „Budapesti nagyvállalat" jeligére **BLOCKNER J.** hirdetőbe, IV., Városház-u. 10.

Keresztény

vegyészeket

technikát vagy technológiát végzetteket **KERES** bpesti gyár. Ajánlatokat „Gyógytápszergyár" jeligére **Blocknerhez,** Városház-utca 10.

Szentendrei gyárunkhoz mielőbbre felveszünk

gyors- és gépirónőt

irodakisasszonyt, katonaviselt portást és éjjeliőrt. Ajánlatok fizetési igénnyel, életleirással **EMAG, Budapest, VI., Váci-ut 19.**

MŰSZAKI RT. KERES azonnali belépésre őskeresztény perfekt

gyors- és gépirónőt

olyanfoku német nyelvismerettel, hogy magyar leveleket hibátlanul tudjon németre átfordítani. Ajánlatokat „Állandó állás" jeligére Patak hirdetőbe, Vilmos cs.-ut 29.

VII., Madách Imre-ut 11. sz. uj házban

irodák és üzlethelyiségek

azonnali beköltözésre **kiadók.** Felvilágositás a helyszinen, vagy hétköznap T. 110—000

Őskeresztény kereskedelmi ügynökség, az egész ország területén bevezetve,

textil- és rövidárukban képviseleteket vállal

Megkeresések „Gyári képviseletek" jeligére **Tenzer hirdetőbe,** Szervita-tér 8.

Titkárnőt

keresünk tökéletes gyorsirással (őskeresztényt), kizárólag elsőrendü intelligens munkaerőt. Fizetése egyéniségéhez mérten. „Gyár 1881" jeligére **Blockner J.** hirdetőbe, Városház-utca 10. 9674

Modernül berendezett gépműhely **TÖMEGMUNKÁT, GÉPMUNKÁT, SZERSZÁM (STANCNI)-MUNKÁT VÁLLAL** 600 mm. gyalugépre bérmunkát, szabadalmak kidolgozását. **WIMMER,** VIII., Magdolna-utca 4. sz.

Műszaki rajzolót

fémipari technológiát végzettet, alkalmaz keresztény nagyvállalat. „Véglegesitett 9686" jelig. főkiadó továbbitja az ajánlatot.

Nagy élelmiszeripari vállalat

segédraktárnokot

keres. Sajátkezüleg irt ajánlatokat „Csak keresztény 1884" jeligére **Blockner** hirdetőirodába, Városház-utca 10. 9667

Nagy gyárvállalat ipari főiskolát (technológiát) végzett fiatal, keresztény

vegyészt

keres lehetőleg azonnali belépésre. Ajánlatokat „Laboratórium 1894" jeligére **Blockner J. hirdetőbe,** Városház-utca 10.

PARÁDÉSHINTÓT, egy homokfutót 2 lóra, jó márkájut, használt, jókarban lévőt keresünk. Ajánlatokat **„Armegjelölés 1881" jeligére Blocknerhez, Városház-utca 10.**

Napi hirek

A Pesti Hirlap legközelebbi száma a közbeeső három ünnepnap miatt kedden reggel jelenik meg, a rendes időben.

Karácsony 1942

Negyedszer tér vissza ma Karácsony szent ünnepe az uj világégés óta. E négy év alatt egyre nehezebbé vált és ma már szinte lehetetlenségnek tünik leirni azt a két szót, amelyet a Karácsony fogalma megtestesit és magábafoglal: szeretet, békesség.

Szeretetről beszélni, amikor a gyűlölet hidegen izzó éjféli napja villog csupán az emberiség homályos égboltján, békességről beszélni, amikor a világ állig fegyverben vívja történelmének legnagyobb háboruját, dőreségnek és üres szócséplésnek tünhetik mindenki előtt. De ha a szavak mögé nézünk és rejtett értelmüket keressük, rá kell eszmélnünk, hogy sohasem szükségesebb szeretetről beszélni, mint amikor ez a fogalom eltünt az életünkből, sohasem szükségesebb békességet hirdetni, mint amikor békétlenség dúlja az emberi lelkeket.

Ez a két fogalom és az ünnep, amely e fogalmakat megtestesiti, ma mélyebb értelmü, mint valamikor is lehetett, mint akkor, amikor szeretet és békesség még valóban uralkodtak e földön, — de uralkodtak-e egyáltalában valaha is? Mindaz, amit ma élünk és szenvedünk, talán épp annak végső következménye, hogy e fogalmakat, amelyeket Isten Fia hozott magával e világra, nem igyekezett soha egészen magáévá tenni a hálátlan emberiség. Minden Karácsony ezért volt intő és szelid figyelmeztetés számára és ezért vádlóbb és szigorubb intelem ez a mai Karácsony minden eddiginél, azoknak, akik még ma is hinni akarnak és hinni tudnak a szeretet és békesség örök fogalmaiban.

Beszéljünk, igen, beszéljünk csak minél többet arról a szeretetről, amelyet a Megváltó hozott a földre mint égi ajándékot, hirdessük, igen, hirdessük csak minél buzgóbban azt a békességet, amelyet amaz első Karácsonyéjen az angyali karok igértek a jóakaratu embereknek, de viseljük el közben büntudatos szivvel, hogy a szeretet és békesség azért távozott el tőlünk oly megfoghatatlanul messzire, mert tulajdonképpeni értelmét sohasem akartuk felfogni, mert sohasem szolgáltuk cselekedeteinkkel és gondolatainkkal Isten dicsőségét ugy, ahogy azt az angyali karok himnusza kötelességünké tette a betlehemi szent éjszakán.

Vállaljuk tehát büneinket és azok büntetését, mai megpróbáltatásunkat, harcunkat emberül, de annál szomjasabb lélekkel sóvárogjunk a szeretetnek és békességnek ama fenséges, égi elégtétele után, amelyet most vérünkkel, szenvedéseinkkel érdemlünk ki. Mert ez a mai Karácsony arra tanit, hogy csak szenvedéseink árán emelkedhetünk fel és a szeretet, a békesség csak egy olyan emberiségnek lehet örök osztályrészévé, amely megtanulta, hogy mit jelent nélküle élni a földön.

— **Varga miniszter német kitüntetése.** Dietrich von Jagow budapesti német követ felkereste *Varga József* kereskedelem- és iparügyi minisztert és átnyujtotta neki a Hitler vezér és kancellár által részére adományozott német Sas-rend nagykeresztjét.

— **Bünbocsánat légi támadások idején.** Rómából jelentik: XII. Pius pápa rendeletet adott ki, amelynek értelmében mindazok, akik légitámadás alatt áhitatos lélekkel mondják a Jesu miserere mei (Jézusom irgalmazz) kezdetü imát, teljes bünbocsánatban részesülnek.

— **A „Képes Tábori Ujság" sikere.** A maga nemében páratlanul érdekes tartalommal és izléses kiállitásban jelent meg a „Képes Tábori Ujság" karácsonyi száma. Odakinn, messze Oroszországban honvédeinknek két tábori ujságja van. Az egyik, a „Tábori Ujság", az ukrajnai magyar megszálló csapatoké, a másik pedig, a „Keleti Front" a doni hadsereg tábori ujságja. E két tábori ujságon kivül illetékes katonai körök időnkint „Képes Tábori Ujság"-ot is szerkesztetnek ugyancsak az orosz fronton küzdő honvédeink részére. A honvédvezérkar főnökének engedélyével a „Képes Tábori Ujság" karácsonyi száma ezidén elsőizben került a nagyközönség elé. A magyar ujságolvasók sokszázezres tömege nagy érdeklődéssel várta a „Képes Tábori Ujságot", melynek nem is maradt el a sikere. Ez érthető, hiszen a nagyközönség szivesen vásárolja a „Képes Tábori Ujság"-ot, mivel tudja, hogy a lap eladásából nyert tiszta haszon az orosz földön harcoló honvédség itthonmaradt hozzátartozóinak családvédelmi céljait szolgálja. Az érdekes „Képes Tábori Ujság"-ot olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

— **A protestáns iskolákban** a karácsonyi szünet — mint az ország többi iskolájában — 1943 január 24-éig tart.

— **Áldetektivek rablótámadása Páris közelében.** Páris közelében négy áldetektiv behatolt egy egyedülálló idősebb nő lakására, ahonnét másfélmillió frank értékü ékszereket loptak el. A tett elkövetése után a banditák nyomtalanul eltüntek.

Háromszázharminckyolc millió utas utazott az év első kilenc hónapjában a villamoson

Az utasforgalom 11, a bevétel 60 százalékkal emelkedett

A budapesti helyi személyi forgalom továbbra is állandóan emelkedik. A villamosok mindig zsufoltak, ugyhogy a Beszkárt teljesitőképességén felüli forgalmat bonyolit le. Csütörtökön jelent meg a legujabb kimutatás az év első kilenc hónapjában elért forgalmi eredményekről. Ebből kitünik, hogy a villamosvasut által szállitott utasok száma *11 százalékkal haladja meg a multévi forgalmat*, a bevételek azonban még ezt az arányt is messze meghaladó eredményt mutatnak.

Az elmult háromnegyed év alatt a villamosvasutat kereken 338 millió utas vette igénybe, 34.3 millió személlyel több, mint tavaly a hasonló időszakban. Tavaly még 86.6 millió volt a kisszakasz utasok száma, de a tantuszrendszer megszüntetése miatt ez az utastömeg is a papirjegyváltó közönséghez csatlakozott.

A villamosvasut az elmult kilenc hó alatt 82.1 millió pengő bevételt ért el, 29.2 millió pengővel többet, mint tavaly. *Amig tehát az utasforgalom csak 11 százalékkal növekedett, a villamosvasut bevételeinél közel 60 százalékos szaporodás jelentkezik.* Ez részben a kisszakaszrendszer megszüntetésének, részben a most egy éve életbeléptetett tarifamódositásnak a következménye.

Erős emelkedés mutatkozik az autóbuszüzemen kivül a többi közlekedési eszköz forgalmában is.

Az autóbuszüzem az ismeretes korlátozások következtében csak 19.5 millió utast tudott szállitani, ami 24.5 millió személlyel, mintegy 60 százalékkal kevesebb, mint a tavalyi forgalom. Ehhez képest csökkent az üzem személyszállitási bevétele is a tavalyi 13.8 millió pengőről 6.4 millió pengőre.

A HÉV forgalma szintén jelentősen emelkedett. Valamennyi vonalán 39.3 millió utast szállitott, ami 11.5 millió főnyi utasszaporulatot jelent.

— **Karácsonyi egyházi kinevezések és kitüntetések.** Dr. Szmrecsányi Lajos egri érsek, pápai trónálló: Szentgyörgyi József kanonok, papnevelő intézeti kormányzó, az Actio Catholica egyházmegyei igazgatója, egyházmegyei tanfelügyelő az Angyalok Királynéjáról nevezett kompolti, Wengriczky Konrád esperes jászapáti plébánost a zámi apáti cimmel tüntette ki. Mikes Lajos esperes a miskolci Szent Anna plébániatemplom plébánosát a sajószentpéteri, dr. Kiss Péter esperes polgári plébánost a Keresztelő Szent Jánosról nevezett szabolcsi, dr. Böthy Lajos érseki tanácsos, esperes törökszentmiklósi plébánost a Szent István vértanuról nevezett keöi prépostá nevezte ki. Krich Mihály érseki tanácsos, nagyiváni plébánost, Dessewffy Elemér szentszéki tanácsos, püspökladányi plébánost és Horváth István helyettesesperes, kerületi tanfelügyelő balkányi plébánost tb. kanonokká nevezte ki.

— **A törökországi földrengés halottainak száma csaknem ezerötszáz.** Istanbulból jelentik: Mint a földrengés sujtotta erbai területről jelentik, a halottak száma most már csaknem 1500. A sebesültek száma is erősen növekedett, de végleges adatok még nincsenek.

— **Névváltoztatás.** A belügyminiszter Rosinger Emil Szeged-Csongrádi Takarékpénztári tisztviselő, dr. Rosinger Károly okl. ügyvéd és Rosinger Tibor postaforgalmi gyakornok (Szeged — Budapest) családi nevét — édesanyjuk családjának, a jeddi Fejér-családnak eredete szerinti kérelmükre — a „Jeddi" családi névre változtatta.

— **Uj felsőházi tag.** Beszterce-Naszód vármegye *Sigmond Jánost* és *Szegedy Erichet* küldte be a felsőházba.

— **„A bátorság fája."** Dél-Amerika indián bennszülöttei ismernek egy titokzatos fát, amelynek nedvétől „az ember bátorságot és kitartást nyer". Az indiánok ezt a fát „caapi"-nak, vagy „ayawasco"-nak nevezik és kérgéből sajtolják a bátorságot adó nedvet. Az ayawasco 6—9 méter magas kuszónövény és kora tavasszal főzik ki belőle ünnepélyes szertartások között a titokzatos italt. Már igen régi indián rajzokon is láthatunk hajlongó alakokat az ayawasco-növény körül, tehát már igen régtől fogva ismerik e növény „szent" voltát. Az ayawasco-nedvéből csak felnőtt férfiak, „harcosok" ihatnak, az az asszony, vagy gyermek, aki azt megkóstolta, halállal bünhődik. Nem sokkal a fanyar izü nedv élvezése után a harcos mély álomba esik és — az indiánok szerint — álmában jelennek meg előtte a nagy szellemek, hogy megmagyarázzák neki azt az utat, melyet járnia kell, hogy senki le ne győzhesse.

— **Szófiában magyar kiállitás nyilik meg.** Mint a „Vecser" cimü szófiai lap jelenti, a magyar külügyminisztérium kulturális osztálya januárban propagandakiállitást rendez Szófiában. A bemutatásra kerülő anyag iránt, amely politikai, gazdasági, ipari és szociális tárgyu, máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **A főváros közélelmezési ügyosztálya** közli, hogy a hadiüzemeknek és önellátó vállalatoknak azok az alkalmazottai, akik a hadiüzemeknél, illetve önellátó vállalatoknál zsir ellátásban részesülnek, de husellátásban nem, fogyasztói nyilvántartásba vétel végett december 28-án és 29-én is jelentkezhetnek azoknál a hentesiparosoknál, akiktől husszükségletüket eddig is beszerezték.

— **Villámvonat — üvegből.** A madrid—saragossai vasutvonalon a napokban tette meg próbautját a világ első, üvegből készült villámvonata, amelynek óránkénti sebessége kétszáz kilométer. Az uj villámvonat több kocsiból áll, amelyek oly módon vannak összekapcsolva, hogy a legnagyobb kanyarban is könnyedén mozoghatnak.

— **Ujrendszerü röntgenkészülék.** Helsinkiből jelentik: Dr. *Vilske* fiatal finn egyetemi tanár újrendszerü röntgenkészüléket talált fel, amelynek segitségével pontosan meg lehet állapitani azt is, hogy a golyó, gránátszilánk vagy más idegen test milyen mélyen van a sebesült testében, ami az eddigi készülékkel lehetetlen volt.

— **Karády.** Nagykovácsy, Kelly, Tolnay Klári hivei most nagy csomagokkal járnak. Kedvenceik hanglemezeit ugyanis csak régi, használt lemezek ellenében szerezhetik be. Az uj lemezek még tartós, nemes anyagokból készültek, a régieket pedig most igen magas áron váltják be.

— **Győr vármegye megfesteti a Kormányzóhelyettes arcképét.** Győr-Moson és Pozsony vármegyék törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy megfesteti a hősi halált halt Kormányzóhelyettes arcképét a vármegye közgyülési terme számára. A kép festésével *Bollizsár István* budapesti festőművészt bizták meg. Mihelyt a kép elkészül, a törvényhatósági bizottság intézkedni fog az ünnepélyes leleplezésről.

— **Elavult kiszólások.** A mindennapi életben voltak elég szép számmal olyan kiszólások, megjegyzések, kijelentések, amelyek teljesen kimentek a divatból. Ha véletenül valaki mégis használná egyiket vagy másikat, ugyancsak megnézék. Ki hiszi el például, ha valaki azt mondja: „Ma egy óra hosszatt beszélgettem telefonon Micivel és anni mindent elmondottunk egymásnak" Hiszen ha valaki öt percnél tovább beszél a telefonon az a veszedelm fenyegeti, hogy állomását kikapcsolák. Vajjon milyen szemekkel nézné arra a valakire, aki ma azt mondan: „Én csak egyiptomi cigarettát tuok szivni." És ki meri azt mondani, hgy: „Ha csak parányi lyuk is van a harisnyámon, már nem tudom hrdani. Eldobom." Ma aligha jelenti l valaki: „Kényes a torkom. Majd náron kissé elutazom a Földközi-tengerre." Nem nagyon találna hitelt ez a kijelentés: „Én nagyon kiméle a cipőimet. Annyi cipőm van, hcy hetenkint csak egyszer kerül sor egyre-egyre." „A lakásomra sokat adk," — hallatszott sokaktól régebben. Ha kell, minden negyedben változtok, mig olyant nem kapok, amilyet akarok." Elképzelhetetlen ma az, hgy valaki igy szóljon: „A háztartás alkalmazottakat addig cserélem, m megfelelő nem jelentkezik." „Csakakkor töltöm jól az estét — nagyzonatott azelőtt valaki —, ha szinházután egy előkelő helyen jól megvacsrázom, kávéházban zenét hallgatok betérek valamelyik mulatóba és azán taxin megyek haza." Igénytelenebek, szerényebbek lettünk. Ez legyen aegkisebb bajunk.

— **Ajánljuk Palugyi szűcsöt, Váci-u. 15.**

— **Az Ereklyés Orszgászlónál** a karácsony utáni vasárnap a Beszkárt leventeszakasz teljesít őrszgálatot, melyet a m. kir. honvéd géperősiszertár lövészegyesületi zenekara sér déli őrségváltásra.

— **Halálozás.** Dr. *antó Gyula* kegyesrendi áldozópap, hittudományi doktor, a piarista rend mai hittudományi főiskoláján teológia tanár, életének 45-ik, áldozópapságának 22-ik évében elhunyt. Csütörtökön temették el nagy részvéttel.

Pintér Gusztáv, Ujest legrégibb fűszerkereskedője megalt. 26-án, szombaton temetik Ujpesn.

Harkabusz László apát, szentszéki tanácsos, esperes, hásztói plébános meghalt.

Géhl Vilma nyug. vónő 64 éves korában Rákospalotán meghalt.

Székely József lelkülvéért 27-én, vas 10 órakor mise lesz aziklatemplomban.

Dr. *Fábián László Csákány Etelka* temetése 27-én ½3-kor lesz Pestszenterzsébeten.

Tisztelt Szekesztő Ur!

A mostani elsötitési rendelettel kapcsolatosan talámelyes volna, ha a városi hatóságok lrendelnék, hogy az *utjavitási* helyen, valamint a *járdák felszakitási* elyein megfelelő (vörös lámpák, vagy legalább is élénk, fehérre mázolt) jelzek figyelmeztetnék a járókelőket az akadályokra. Felhívjuk illetékese figyelmét arra, hogy különösen a biciklisták közül sokan a besötétités án *nem használnak jelzőlámpát.* Szintünk ezeket a rendőr-őrszemeknek fokozatos figyelemmel kellene kiséiök, mivel jelentős *életveszéllyel* j ez a sötét száguldozás, mely gyalan még szabálytalan irányban is tőnik. Tisztelettel: *Több éjszakai munis.*

— **Maguk árusitjákképeiket** a képzőművészek. Galamb-ua 3.

FERENCIÓZSEF
KESERŰVIZ

AZ ELSÖTÉTITÉS
este 8 órától hajnali 5 óráig tart.

— **Házasság.** Vitéz *Kiss Lajos* ker. tanácsos, a Loden posztógyár rt. vezérigazgatója és neje *Gerstenbrein Annie* leányát, *Magduskát*, f. hó 26-án este fél 6 órakor vezeti oltárhoz a belvárosi főplébániatemplomban *Szőnyi Pál* posta főfelügyelő és neje *Kántor Janka* fia, *Szőnyi Pál* m. kir. százados.

Paul Veronika Máriát, dr. *Paul Iván* és *Csuka Etelka* leányát december 28-án vezeti oltárhoz *Szörényi Gyula*, *Groda Sándor* és *Lozovits Mária* fia a Krisztinavárosban.

Alsónádasdi *Nádasdy Gábor* m. kir. lelkész-főhadnagy és *Vásárhelyi Eva* f. hó 23-án tartották esküvőjüket Bpesten. Tanuk voltak: vitéz *Berdriczy István*, a leventék orsz. pk.-a és *Fritsch György* kormánytanácsos gyárigazgató. Az esketést dr. *Soltész Elemér* prot. tábori püspök végezte. (Minden külön értesités helyett.)

Vadászülési *Móritz Gyula* és neje domjánszegi *Domján Krisztina* leánya, *Piroska* és néhai felsőgelléri és aranyosi *Csóka Kálmán* és neje *Sulacsik Mária* fia, *Barnabás*, f. hó 22-én esküdtek örök hűséget egymásnak a Regnum Marianum kápolnájában.

Révay Erzsébet, dr. *Révay Józsefnek*, a „Tükör" főszerkesztőjének leánya és *Szakáts Endre* magántisztviselő Karácsony másodnapján, dec. 26-án tartják esküvőjüket.

Havadi Gertrudot eljegyezte dr. *Holler Márton*. (Minden külön értesités helyett.)

Osváth Anna Mária és dr. *Pintér Sándor* országgyülési gyorsiró december 25-én tartják eljegyzésüket.

F. bárcziházi *Bárczy Magda* és *Kámory Gyula* m. kir. ménk. fhdgy. f. hó 16-án Tiszaugon házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

Dreszler Baby és *Sztankovits Gyula* karácsonykor tartják eljegyzésüket.

Felegyi Mária Magdolna és *Bunder István*, a Hangya központ főtisztviselője jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Pogány Edit okl. óvónő és *Kovács Ferenc*, az Orsz. Egészségügyi Anyagraktár tisztviselője, december 26-án tartják eljegyzésüket. (Minden külön értesités helyett.)

Kónya Szilvia és *Piller Antal* mérnök jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Jablonkai Edit és *Sylvester Gyula* jegyesek.

Nemes *Nádasdy Esztert* eljegyezte ifj. detéri dr. *Borbás Gáspár*.

Kelemen Milike és *Kálmán Gábor* folyó hó 20-án tartották eljegyzésüket Felsőgallán. (Minden külön értesités helyett.)

Sándor Erzsébet Ilona okl. tanitónő és *Kiss Sándor* óragyári műszerész dec. 24-én tartják eljegyzésüket.

Wachter Éva és *Földváry István* jegyesek.

Nikoletti Erzsébet takarékpénztári tisztviselőnő és *Pluhár Sándor* takarékpénztári főtisztviselő, tart. hadnagy, folyó hó 25-én tartják eljegyzésüket. (Minden külön értesités helyett.)

Remsey Richter Ilonát eljegyezte *Radics József*.

Környei Katalint eljegyezte *Gerőházi László* (Ujpest).

Goda Erzsébet (Budafok) és ifi. *Piros József* (Nagytétény) jegyesek.

Vecsera Máriát eljegyezte *Anders Ottó*. (Minden külön értesités helyett.)

Neumayer Margitka és *Eckhardt Jenő* jegyesek.

Apagyi Magda okl. polg. isk. tanárnő és *Nemes Ferenc* okl. gépészmérnök jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Balatoni Gabriella okl. tanitónő és *Förster Ernő* tart. tüzérzászlós jegyesek.

Nagy Éva Máriát eljegyezte ifj. *Wagner Béla* t. páncélos hadnagy, a Külkereskedelmi Hivatal tisztviselője.

Nacsa József okl. épitészmérnök és *Hoffmann Irénke* december hó 21-én délelőtt tartották esküvőjüket a Bakácstéri plébániatemplomban. (Minden külön értesités helyett.)

Huszár Ottilia és *Németh László* (Ujpest) jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Bandl Paula és *Kirchner Lajos* cégvezető f. hó 21-én tartották esküvőjüket.

Boros Verát (Budapest) eljegyezte *Rehberger László* (Budapest).

Marosszéki Eugénia okleveles tanitónőt eljegyezte dr. *Priesztor János*.

Huszár József butorgyáros (Ujpest) és berivói *Boér Anikó* folyó hó 24-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

Pocskay Angyalka és *Révai István* jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Balogh Ibolyka és ifj. *Mohácsi István* karácsonykor tartják eljegyzésüket.

Katona Mátyás (Bácsföldvár) és *Szalay Margitka* (Budapest) jegyesek.

Mikita Izabella (Nyiregyháza) és pécsöli *Miklós György* f. hó 15-én tartották esküvőjüket. (Minden külön értesités helyett.)

Keserű Margitot eljegyezte *Kiss István* okl. mezőgazda, a Foncière Biztosító Intézet osztályfőnöke. (Minden külön értesités helyett.)

Boroszka Jolán és *Kovács László* házasságot kötöttek.

— **Palugyai** szücs, *Váci-u. 15.*, kölcsön is ad szőrmebelépőt, bolerót alkalmakra.

— **Elektromos motorkerékpárokat épitenek Svédországban.** Mint Stockholmból jelentik, Upsalában meginditották egy gyárnak az üzemét, amelyet arra rendeztek be, hogy elektromotorral hajtott motorkerékpárokat gyártson. Az elektromotorkerékpár egy norvég mérnöknek, Sverre Hagennek a találmánya. Az ujfajta közlekedési eszköznek, amely az elektromos erőszolgáltatást könnyü kis akkumulátorokból nyeri, három kereke van és 1200—1500 svéd koronába fog kerülni. A szérlában gyártott első ilyen elektromos triciklik ujév után kerülnek forgalomba.

— **Minden szemüvegért irásos jótállás. Refractio, Ferenciek-tere 1.**

G. HAINDL'SCHE
PAPIERFABRIKEN
G. M. B. H.
AUGSBURG-SCHONGAU
BAYERN
KÜLÖNLEGESSÉGE:
Gépsima és simitott nyomópapir magas-, mély- és offset-nyomásra tekercsekben és ivekben
200 tonna napi teljesitmény!

LIFT Freiss'er Antal Felvonó- és Gépgyár R. T. Iroda és gyártelep, BUDAPEST, VI., HORN EDE-U. 4. Telefon: 122-972 és 117-847. Gyárt: legmodernebb univerzális, vagy tológombkormányzásu személyfelvonót a legkényesebb izlésnek megfelelően, folytonjáró (páternoster) személyfelvonót, továbbá mindennemü teher-, étel- és iratfelvonót a legjobb kivitelben. Kérjen árajánlatot és szakmérnökünk díjmentes kiküldését.

Veszünk, vagy bérelünk Remington-Bookkeping vagy hasonló rendszerü
könyvelő gépeket.
Irásbeli ajánlatok „Ujbuda" jeligére Arató hirdetőbe, Erzsébet-körut 14. küldendők. Közvetitőket dijazunk.

Édesipari nagyvállalat
bonbonosztály vezetésében is perfekt általános
üzemvezetőt keres
Ajánlatokat „Nagy előmeneteli lehetőség" jeligére Blockner J. hirdetőbe, IV., Városház-utca 10. 9546

Gyakorlattal biró
őskeresztény magyar-német
gyors- és gépirónőt
azonnali belépésre
keres őskeresztény gyárvállalat. Ajánlatokat, referenciák, fizetési igény megjelölésével, „Komoly munkaerő 9546" jeligére e lap főkiadóhivatalába kéretnek.

ARATÓ PÁL hirdetőiroda. VII., Erzsébet-körut 14. telefonszáma változatlanul 422-550. Kérem szives előjegyzését, mert az uj telefonkönyvből a bejegyzés kimaradt.

Még két I. emeleti luxuskiállitásu utcai
iroda- vagy üzlethelyiség kiadó
a Petőfi Sándor-utca 12. sz. házban

Revolvereszterga, valamint marógép (nem fogaskerék) beállitásában tökéletes jártassággal biró
elsőrendü beállitókat
magas javadalmazás mellett felvesz Magyar Siemens Müvek Gyengeáramu Gyára X., Gyömrői-út 128. — Ugyanitt
szerszámkészitőket, üzemlakatosokat, esztergályosokat, betanitott gépmunkásokat és gépmunkásnőket
rev. padra, ill. marógépekre azonnal felveszünk. 9564

Melyik nagy- vagy középgépgyár
foglalkozna egy magyar gépszabadalom gyakorlatbavételével. Mivel a szabadalom nagy gyakorlati jelentőséggel bir, a gyár előre biztosithatná vele béketermelését. Bővebb felvilágositással szolgál a szabadalom-tulajdonos: Lázár József okl. gépészmérnök, Nyiregyháza, Szarvas-u. 16.

150—200 m² fütőfelületü, 13 atm. üzemnyomásu, lehetőleg láncrostélyu
BW vagy Simonis-Lanz rendszerü kazánt
keres megvételre.
„Iparvállalat 1878" jeligére Blockner J. hirdetőjébe, IV., Városház-utca 10. sz.

Virágcserepet
zománcozottat állandóan átvennék!
Tauschek, Budapest, VII., Miksa-utca 7.

— A TESz-ben leleplezték Gömbös Gyula arcképét. A Társadalmi Egyesületek Szövetsége csütörtökön délután tartotta közgyűlését, amelyen *Darányi* miniszterelnök, *Kánya*, *Fabinyi*, *Lázár* és *Bornemisza* miniszterek, *Imrédy* Béla és sok képviselő s közéleti előkelőség vett részt. A közgyűlésen megjelent *Gömbös* Gyula édesanyja és két nőtestvére is. *Hindy* Zoltán mondotta az avatóbeszédet, méltatta *Gömbös* Gyula életpályájának, politikai munkásságának nagy eredményeit, sikereit. A beszéd elhangzása után leleplezték a képet, *Boldizsár* István festőművész alkotását. Szünet után folytatták a közgyűlést. *Baross* Gábor elnök jelentette, hogy a szövetség új lendülettel indul munkába. Első célja a nagy keresztény és nemzeti arcvonal, a polgári jobboldal összekovácsolása s az ország szolgálatába állítása, második célja küzdelem a vallástalanság és a nemzetietlenség ellen s azok ellen, akik tudatosan vagy tudat alatt a marxista és leninista rendszert szolgálják. Uj társelnököket választottak, közöttük *Csilléry* Andrást, *Bárczay* Jánost, *Somogyváry* Árpádot, *Orsós* Ferencet és *Baranyay* Lipótot választották meg.

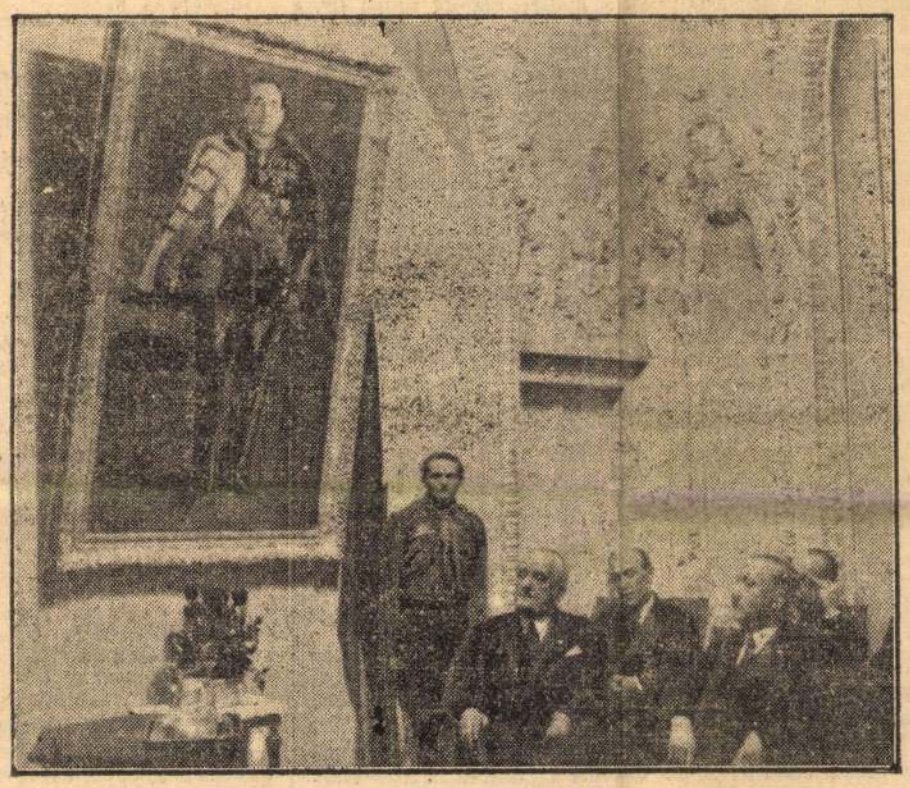

A Gömbös-arckép leleplezése a TESz disztermében. A kép előtt ül Kánya Kálmán külügyminiszter, Darányi Kálmán miniszterelnök, mögöttük Imrédy Béla

---

— Eltemették Madai Gyulát. Csütörtökön délután Hajdúhadházán helyezték örök nyugalomra *Madai* Gyula országgyűlési képviselőt. Koporsóját a református templomban ravatalozták fel. Megjelentek a temetésen: *Fáy* István főispán, *Thuránszky* Pál főispán, *Rásó* István alispán, *Megay-Meisner* Károly, *Nánásy* Imre, *Jenes* András és *Tóth* Pál országgyűlési képviselők. A gyászszertartást *Molnár* Zoltán lelkész végezte, majd a hadházi és nánási dalárdák gyászénekeket adtak elő. A frontharcos-zászlóval letakart koporsót a frontharcosok vitték ki a templomból. A sírnál *Nagy* Imre lelkész, *Benkő* Géza, *Megay-Meisner* Károly, *Váczy* József, *Hegyi* István és *Papp* Károly mondott búcsúbeszédet. *Tóth* Lajos lelkész imája után a frontharcos díszkürtjel hangjai mellett bocsátották le a koporsót a sírba.

— Betiltottak Csehszlovákiában egy magyar gyógyszerkönyvet. *Prágából* jelentik: A belügyminiszter a Magyarországon kiadott »*Pharmacopoea Hungarica Quarta*« című legújabb magyar gyógyszerkönyv *postai szállítását csak területen betiltotta.*

— Vasárnap alakul meg a szombathelyi ujságíróegyesület. *Szombathelyről* jelentik: Az Ujságíró Egyesület itteni osztálya, amelynek védnökségét *Kozma* Miklós vállalta, március 14-én tartja *alakuló közgyűlését.* 13-án este *irodalmi estet* rendeznek, amelyen fellép *Basilides* Mária, *Kósa* György, s közreműködik *Márkus* Miksa és *Tóth* László.

— Magyarország egyetlen nagy angolnyelvű negyedévi folyóirata, *The Hungarian Quarterly* most jelent meg 1937. tavaszi kötetével. A folyóirat vezetőhelyen közli *Harsányi* Zsolt portréját Horthy Miklós kormányzóról, akinek történelmi jelentőségét minden vonatkozásban kidomborítja. G. P. Gooch tanulmányában a nagyhatalmak csoportosulásáról és érdekkapcsolatairól értekezik. George *Creel* amerikai publicista fölveti a kérdést, vajjon Amerika számára mi az előnyösebb: a tartózkodás az európai ügyekbe való beleavatkozástól, avagy az együttműködés. *Balogh* József alapos és kitűnő tanulmányban foglalkozik a Duna-medence mai problémáival, bemutatván azokat az áramlatokat, amelyek Közép-Európában uralkodnak. *Körmendy-Ekes* Sándor a magyar nagybirtok problémáját ismerteti, Philip Marshall *Brown* a szomorú emlékű 1919-es budapesti szovjetköztársaság külügyi kapcsolatait tárgyalja. Elisabeth *Wiskemann* Németország, Magyarország és Románia összefüggéseit és politikájuk egymásközti viszonyát világítja meg. C. F. *Strickland* a magyar szövetkezeti mozgalmakat vizsgálja. Vernon Duckworth *Barker* a magyarországi angol tanításról ír tanulmányt. *Hamvas* Béla a Bakony romantikáról és valódi helyzetéről, *Révész* Imre a régi és jelenkori magyar keresztény nevekről, *Máthé* Elek a török hódoltság utáni Magyarországról, Tracy *Philipps* a középafrikai magyar felfedező utakról írnak, *Tomori* Viola a magyar falu életét mutatja be, *Bierbauer* Virgil a parasztépítészet »felfedezésének« történetét ismerteti. *Sebestyén* Károly Shakespeare magyarországi kultuszáról, *Ormándy* Jenő a modern magyar zenéről adnak beszámolót. *Zilahy* Lajos a Fehér yacht című novellája, Owen *Rutter* érdekes légi útirajza és *Frey* András alapos és szakszerű »Dunai krónikája« egészítik ki a rendkívül nívós és tartalmas kötetet.

— Az Est-lapok terjesztési osztályának táncmulatsága. A budapesti uccai hírlapárusok gyermekeinek felsegélyezésére *Az Est-lapok* budapesti uccai terjesztési osztályának vigalmi bizottsága vasárnap délután 6 órai kezdettel az Ujságkiadók Otthonában (Erzsébet körút 49) **táncmulatságot rendez.**

— Keddre összehívták a felsőházat. A felsőház március 16-án, kedden délelőtt 10 órakor ülést tart. Jelentéseken és nemzetközi egyezményeken kívül tárgyalja az ajánlási javaslatot, a főváros szanálását és a városrendezési törvényt.

— Újabb bestiális rablógyilkosság Erdélyben. *Szatmárnémetiből* jelentik: Egész Erdélyben izgalmat keltett *Ujfalvy* Anna földbirtokosnő meggyilkolása. Most *újabb gyilkosság* tartja izgalomban Erdély közvéleményét. Kedd reggel Szinérváralja szamosvölgyi nagyközségben lakásán *meggyilkolva találták Balogh* Istvánné dúsgazdag özvegyet, akit az egész környéken mint *a falu bankárját* ismertek. Háza egyik lakójának, *Weisz* Jenőnek tűnt fel, hogy az asszony hétfőn egész nap nem mutatkozott. Benézett az ablakon s látta, hogy a szobában minden szanaszét hever, gyanút fogott és jelentést tett a csendőrségen. A csendőrök feltörték az özvegyasszony lakását. A szoba közepén *hatalmas vértócsa volt*, az ágy feldúlva, a szekrények ajtai tárva-nyitva. Rövid vizsgálat után a szoba egyik sarkában *a falhoz támasztott zsákban megtalálták Baloghné össze-visszavagdalt, megcsonkított holttestét. A gyilkosok fejszével szinte a felismerhetetlenségig összevagdalták az asszonyt.* Többszázezer lei készpénzét és nagyértékű ékszereit a rablógyilkosok *elrabolták.*

— Egy bernáthegyi gazdáját keresi. Különös látogatója volt csütörtökön a *Pesti Napló* szerkesztőségének: egy hatalmas, barnafoltos, fehér bernáthegyi. A kíséretében levő fiatalember — *Juhász* Mihály vásári kereskedő — elmondotta, hogy szerda este az Erzsébet körút és a Rákóczi út sarkán találkozott a kutyával, amely *gazdátlanul kóborolt* Budapest háztengerében. Először mint talált tárgyat a rendőrségre vitte, ott azonban azt mondták neki, hogy csináljon a kutyával, amit akar. Juhász megmagyarázta a bernáthegyinek, hogy ezentúl Hektornak fogják hívni, azután együtt hazamentek. Heki egy kiló húst evett meg vacsorára. Csütörtök délelőtt a vásári kereskedő állatorvoshoz vitte a kutyát, az orvos megállapította, hogy Heki 9 hónapos, egészséges és körülbelül *5—600 pengőt ér.* Juhász szegény ember, nem tudja magánál tartani, eladni viszont nem meri, bár valaki már 80 pengőt ajánlott a gyönyörű bernáthegyiért. Heki most új gazdájának lakásán várja — régi gazdájának jelentkezését.

— A Gyáripari Képviselők Országos Testületének jótékonycélú matinéja. A Gyáripari Képviselők Országos Testülete Bornemisza Géza kereskedelem- és iparügyi miniszter védnöksége mellett matinét rendez a Zeneművészeti Főiskola nagytermében március hó 14-én, vasárnap délelőtt 11 órakor. A matinén szereplő művészek: Ascher Oszkár, Bársony István, Dajbukát Ilona, Dénes György, Dobay Lívia, Forró Pál, Herz Lili, Milde Langenfeld, Lendvay Andor, Mezey Mária, Muráti Lili, Pethes Sándor, Fay Rafael, Rösler Endre, Takács Margit. Zongorán kísér: Herz Ottó és Fischer Sándor. Belépőjegyek kaphatók a testület titkári hivatalában: V., Mária Valéria ucca 12.

— Érettségi találkozó. Felkérem volt osztálytársaimat: Benedek Antal volt kiskapusi állomásfőnököt, Deér Mihályt, Kuthy István volt selmecbányai rendőrfőkapitányt, Kinger Józsefet, Péchy Jánost és Sztán Győző főtisztviselőt, akikkel a nagyszebeni állami főgimnáziumban 1887 június 26-án tettünk érettségit, hogy címüket velem haladéktalanul közöljék, hogy azután őket az érettségi találkozónk időpontjáról értesíthessem. Dr. Zosim *Chirtop* közjegyző Campeni jud. Turda, Románia.

AZ IDŐ *(Újabb hőemelkedés várható.)* A szerda délután hazánkon átvonult zivataros front, amely az országban különösen a keleti és déli részeken okozott zivatarokat és 18 helyen jégverést hozott, csütörtök reggel 7 órára már átlépett a keleti Kárpátokon és zivataros jelleget megtartva tovább folytatta útját kelet felé. Az esőzések az egész országra kiterjeszkedtek, úgyhogy majdnem mindenütt 5 milliméteren felül esett. Kisvárdán 21, Sátoraljaújhelyen, Nyíregyházán, Tiszaújlakon, Hortobágyon 16, Szombathelyen, Bodvaszilason és Tarcalon 15 millimétert mértek. Az esőmennyiségek meglehetősen nagyok voltak és tekintetbe véve a magas vízállást, kellemetlenül érkeztek. A talaj mentén csupán az ország nyugati szélein volt szerdára virradó éjjelen gyengébb fagy, az ország többi részén a hőmérséklet néhány fokkal a fagypont fölött maradt. A délelőtti órákban a felhőzet lényegesen csökkent és meg is változtatta az eső fenyegető nyomását, túlnyomóan magasabb fátyolfelhők vonultak végig az égbolton, amelyek a napsugárzást csökkentették, de átengedték. Ilymódon a hőmérséklet már a délelőtti órákban is 5—6 fokra emelkedett. A legmagasabb értékek Budapesten 13, Kaposvárott 12 fok. Az ország nyugati és északi szélei maradtak csak 10 fok alatt. Az esti órákban 5—7 fok között vállakozott országszerte a temperatura. A reggeli órákban még az ország keleti szélein voltak kisebb esők, napközben azonban ezek teljesen megszűntek. A reggeli órákban még mindig hűvös volt a légáramlás, napközben, sőt már a délelőtti órákban újból érvényre jutott a délnyugati, déli enyhébb tengeri levegő beáramlása. Ennek köszönhető, hogy az esti órákban nem állt be újból erősebb hősüllyedés. Még a magasabb hegyeken, mint a Dobogókőn és a Kékesen is 3—4 fok volt a temperatura az esti órákban. A szél mindenütt déli, délnyugati irányú volt. Az időjárási helyzet most kissé labilis marad, csak a pénteki nap folyamán várható, hogy az az újabb csapadékos front, amely Franciaország déli szélein, továbbá Angliában és Németországban újabb esőzéseket idézett elő, hozzánk is elérkezik. Ezzel kapcsolatban azonban a felmelegedést az biztosítja, hogy ezek a légáramlatok a Földközi tenger nyugati részein 15—22 fokos meleget idéztek elő és Felső-Olaszországban is újból igen enyhére fordult az időjárás. A pénteki nap folyamán gyengébb légáramlásokkal felmelegedő idő várható és csak az esti órákban alakulhat ki egy-két helyen kisebb lecsapódás. *Dr. Massány Ernő m. kir. főmeteorológus.*

*

Március 13-án, szombaton a Nap kél 6 óra 05 perckor, lenyugszik 17 óra 46 perckor.

A Meteorológiai Intézet jelenti március 11-én estére:

Várható időjárás a következő 24 órára: Déli szél. Gyenge éjjeli fagy, főleg keleten. A nappali hőmérséklet emelkedik. A felhőzet nyugat felől növekedik és a dunántúli megyékben a délutáni vagy esti órákban már lehet kisebb eső.

— Vízállás. A Duna Komáromnál és Dunapentele—Baja közt apad, másutt árad, Komáromig közepes, lejjebb magas vízállású. Dunai vízállások: Schärding 148, Passau 321, Aschach 174, Struden 346, Stein 76, Bécs 70, Pozsony 294, Komárom 442, Budapest 464, Paks 401, Baja 529, Mohács 544, Gombos 596, Ujvidék 511, Zimony 620, Drenkova 516, Orsova 542. A Dráva Barcsnál —32, Drávaszabolcsnál 72, Eszéknél 290. A Száva Brodnál 651. A Tisza végig árad, Záhonyig közepes, lejjebb magas vízállású. Tiszai vízállások: Tiszaújlak 90, Vásárosnamény 388, Tokaj 566, Tiszafüred 592, Szolnok 624, Csongrád 349, Szeged 527. A Szamos Csengernél 154. A Sajó Bánrévénél 370. A Hernád Hidasnémetinél 284. A Körös Körösszakálnál 83, Békésnél 258, Gyománál 378. A Maros Makónál 138. A Balaton Siófoknál 95. A Velencei tó Agárdnál 72.

— Román főszerkesztő cikke a bukaresti sajtóterrorról. *Bukarestből* jelentik: Az *Universulban*, a lap főszerkesztője, Stelian *Popescu* »Olvasóinkhoz« címmel cikket írt, amelyben közli, hogy a lap olvasóinak azokra a kérdéseire, mi történt az utóbbi időben, nem válaszolhat, mert a válaszadásban *megakadályozzák.* Meg vagyunk kötözve, — írja — *a szabadságot elfojtották,* úgy parancsolnak nekünk, mint a szolgáknak, hogy mit írjunk és mit ne írjunk. Hétfő éjjel *az Universul kapujába állították a hadsereget,* hogy megakadályozzák kötelessége teljesítésében.

— Az önállósítási alap és a mérnökök. *(Kozmutza Pál előadása.)* A Mérnökpolitikai Társaság összejövetelén *Kozmutza* Pál »*A nemzeti önállósítási alap jelentősége a mérnökök szempontjából*« címmel tartott előadást. Utalt a miniszterelnök nyilatkozatára, hogy a költségvetésbe 2 millió pengőt állít be az önálló egzisztenciák megteremtésére. Hangsúlyozta, hogy az alap segítségével a mérnökök önállósulását *elsősorban mérnöki* pályákon kell előmozdítani. Az önállósítási alap hitelei azonban nem elegendők a mérnökök szellemi pályán való boldogulásához, mert ehhez az előképzettségen kívül *nevelésre* is szükség van. Ezután részletesen foglalkozott azzal, hogyan kellene előmozdítani a mérnökök önállósulását *ipari pályán.*

— Találkozó. *Neumann* Géza (RAD 1. — 1917) felkéri a temesvári tüzértiszti iskola volt növendékeit, hogy találkozó megbeszélésének előkészítésére közöljék vele címüket ezredük, rangfokozatuk és évfolyamuk megjelölésével. (Irányi ucca 27.)

Szebbet hiába keresnél, — Gyermekfénykép csak Veres-nél!

— **Befejezte bécsi előadásait Kornis professzor.** *Kornis* Gyula professzor, a képviselőház alelnöke *befejezte előadásait a bécsi egyetemen* Jelen voltak az előadáson *Pernter* kultuszminiszter, *Redlich*, az osztrák akadémia elnöke, *Skrbk* volt kultuszminiszter, *Artzt* rektor, *Hirsch* bölcsészkari dékán, báró *Löwensteln* kultuszállamtitkár. Szerdán Pernter kultuszminiszter Kornis Gyula tiszteletére *ebédet* adott az Imperial szállóban.

— **Névmagyarosítás.** Dr. *Goldberger* Ödön m. kir. kormányfőtanácsos, csurgói ügyvéd, családi nevét belügyminiszteri engedéllyel *Gáspár*-ra változtatta.

— **Drágább lett az olasz ujság.** *Rómából* jelentik: Különféle nyersanyagok árának rohamos drágulása miatt esütörtökön *a napilapok felemelték árukat.* A 20 centesimos lapok ezentúl 30 centesimoba kerülnek.

— **Izr. istentiszteletek.** A pesti izr. hitközség templomaiban: Péntek este minden t. ¾6-kor, szombat reggel az arénaúti t. ½7-kor, a Csáky uccai és pávauccai t. ¼7-kor, a többiben 7-kor, szombat délelőtt a Rombach uccai, pávauccai és a zuglói t. 9-kor, a többiben 10-kor, szombat délután a Csáky uccai t. ¼6-kor, a fiúárvaházi t. ½4-kor, a pávauccai t. ½6-kor, a Hősök t. ¾6-kor, a nagyfuvarosuccai és zuglói t. 5-kor, a Hősök t. 4-kor, szombat este minden t. ½7-kor. Hétköznap reggel a Hősök t. 7-kor, az arénaúti, nagyfuvarosuccai t. ½7-kor, a zuglói t. ¼7-kor, a többiben ¾7-kor, hétköznap este minden t. 6-kor. Márc. 13., szombaton pórósász háchaudes raus-chaudes niszán hetiszakasz »Vájikrö« haftora: »Kaul hóm«. — A budai izr. hitközség templomaiban (XI., Tass vezér u. 20.; II., Öntőház u. 57.; III., Zsigmond u. 49.): péntek este ¾6-kor, szombat reggel 7-kor, d. e. 10 kor, d. u. 3-kor. Hétköznap: márc. 14—19.: reggel ¾7-kor, este ¾6-kor. — A budapesti aut. orth. izr. hitközség Kazinczy uccai főtemplomában: péntek d. u. 5.40-kor, szombat reggel 7-kor, d. e. 9.30-kor, d. u. 4.30-kor és este 6.30-kor. Hétköznapokon reggel 6-kor és este 6-kor. Szombat bejövetele: péntek d. u. 5.30-kor. Szombat kimenetele: szombat este 6.30-kor.

— **A Nouvelle Revue de Hongrie márciusi száma** *Ottlik* György és *Balogh* József szerkesztésében gazdag és változatos tartalommal jelent meg. *Bochensky* Adolf a lengyel külpolitikáról nyujt áttekintő képet, *Gratz* Gusztáv válaszol Lémery-nek e folyóiratban nemrég megjelent cikkére, amely Franciaország és Magyarország egymáshoz való viszonyát tárgyalta. *Rónai* András az államterületek alakulásának földrajzi okait mutatja be alapos és széleskörü történelmi felkészültséggel. Augustin *Jordan* Franciaország és Anglia középeurópai kapcsolatait vizsgálja. *Aradi* Zsolt kitünő tanulmányt szentel Illyés Gyula Petőfi-könyvének. René *Grousset* Magyarország és a keresztény Szíria 16. századbeli kapcsolatait ismerteti. J. *Champart* a párizsi Trocadero-palota etnográfiai múzeumában fölállított magyar szakosztályról ír. *Dercsényi* Dezső a középkori somogyvári francia kolostor történetét és hatásait kutatja. *Frey* András a mai Ausztriáról rajzol politikai képet. Paul *Lambotte* a budapesti belga művészeti kiállítást ismerteti. Kitünő és részletes sajtó- és folyóiratszemle zárja be a legnagyobb középeurópai francia folyóirat e kötetét.

— **Előadás John Wesley vallásreformátori szerepéről.** A Bethlen Gábor Szövetség egyházépítő és egyházvédelmi szakosztályának előadássorozatában *Victor* János tartott esütörtökön előadást *John Wesley és társai hatásáról az angol vallásos élet megújhodására.* Ismertette a Wesley testvérek munkásságát s kijelentette, hogy a két testvér tevékenysége nyomán fellépő vallási megújhodás iskolapéldája annak, *hogyan vezethető le kirobbanással fenyegető szociális ellentétek éppen a vallási hatás révén.*

— **Házasság.** *Pardo* Rózsa (Budapest) és *Steiner* István (Tolna—Budapest) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

= **Magas vérnyomásnál és vérkeringési zavaroknál** reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserüvíz nagyon jót tesz, mert a beleket minden megerőltetés nélkül kiüríti, az emésztést előmozdítja, az anyagcserét felfrissíti és igen kellemes közérzetet teremt. Orvosok ajánlják.

= **A tenyészállatvásáron a magyar juhászatoknak** nagy sikere lesz. A legnemesebb szövetek készülnek magyar juhainк gyapjújából. A magyar úricsaládok posztógyára önnek is közvetlenül küldi szövetmintáit minden kötelezettség és költség nélkül. Levelezőlapon még ma kérje. Trunkhahn Posztógyár, Budapest, XI., Lenke út 117.

= **Köztudomású, hogy a fertőzések a szájon és a** torkon át jutnak a szervezetbe és ezért igen fontos a száj és a torok helyes ápolása. Ezt éléri, ha száját és torkát naponként reggel és este, lehetőleg délben is, Odol L 83 szájvízzel öblögeti. Budapest Székesfőváros Közegészségügyi és Bakteriológiai Intézete — *800 1936. számú bizonylata szerint* — vizsgálatainak eredményeképpen megállapította, hogy az Odol L 83 szájvíz baktériumölő tulajdonsága következtében *nem múló hatású* szájdezinficiens.

= **Az új 38. m. kir. osztálysorsjáték játékterve megjelent.** 86.000 sorsjegy közül 43.000 darab és egy jutalom több mint 9 és fél millió pengő összegben kerül kisorsolásra az öt osztályban. Az elérhető legnagyobb nyeremény 700.000 pengő. A sorsjegyek iránt élénk az érdeklődés, mely a kedvező nyerési esélyekben, az összes nyeremények készpénzben való kifizetésében, valamint az állami ellenőrzésben leli magyarázatát. A sorsjegyek ára osztályonként: Egész 28, fél 14, negyed 7, nyolcad 3.50 pengő.

= **Láthatatlan ellenségeink: a mikróbák és a mérgező** anyagok leginkább ott fejtik ki káros tevékenységüket, ahol az ürülésre szánt salakok megrekednek és bomlásnak indulnak. Ezért rendkívül fontos a bélcsatorna mindennapi rendszeres tisztítása. Este lefekvés előtt 1—2 szem Artin-dragéet bevéve, ez a régóta bevált hashajtó másnap könnyü, fájdalommentes ürülést idéz elő anélkül, hogy egy pillanatig is gondolnánk arra, hogy este hashajtót vettünk be.

— **Rákóczy Imre beszéde a sajtószabadságról a politikai ujságírók ebédjén.** A budapesti napilapok politikai rovatvezetőinek testülete esütörtökön a parlament éttermében ebédet adott dr. *Rákóczy* Imre miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője tiszteletére. Az ebéden *Dulin* Elek és *Pásint* Ödön osztálytanácsos is résztvett. *Béry* László meleghangú pohárköszöntőben fejezte ki a politikai rovatvezetők őszintén és meggyőződésből vallott szeretetét és bizalmát dr. *Rákóczy* Imre iránt. A sajtófőnök válaszában a sajtó szabadságáról és a közvélemény felelősségéről beszélt. *A felelősségérzet az országot a legfőbb alkotmánybiztosítékra, a közszabadságokra jogosulttá és méltóvá teszi, a nemzetet felemeli.* — mondotta. — A közvélemény felelősségérzetének hiánya a nemzetet sokszor megalázza. *Egyedül a felelősség adhat irányt a politikai pártoknak, a sajtónak és a magunk lelkiismeretének, ha az ország belső rendjét, köznyugalmát és a nemzet jóhírnevét kell megvédelmeznünk.* A sajtószabadság elősegíti és megkönnyíti az állami életnek az alkotmányjog védőgátjai közt való biztos folyását. A sajtószabadság akkor ad igazi tartalmat egy nemzet önállóságának és függetlenségének, ha a leírt betű a maga tisztaságával és erejével a törvényben biztosított szabad gondolatot mindig és egyedül az igazságnak szolgálatára érvényesíti. Az ilyen szellemű ujságírásnak ki kell magát szabadítania, amint ki is tudta magát mindig szabadítani, ha a nemzet magasabb érdekeiről volt szó, a szubjektív megítélés és elfogultság bilincseiből. Lelkes taps követte Rákóczy szavait. Ezután *Vásárhelyi* Ferenc köszöntötte *Dulin* Eleket és *Pásint* Ödönt, a pohárköszöntőre *Dulin* Elek válaszolt.

— **Márciusi ünnepélyek.** A közgazdasági egyetem ifjúsága március 13-án délelőtt 11 órai kezdettel *márciusi ünnepélyt* rendez az egyetem aulájában (Szerb u. 23). A műsoron szerepel *Imre* Sándor professzor ünnepi beszédével, *Szeleczky* Zita, a Nemzeti Színház művésznője szavalatával, *Szabó* Iny hegedűművésznő, az Egyetemi Énekkarok *Vaszy* Viktor vezényletével, *Hunyady* László és *Király* Sándor. — A Magyar Nemzeti Diákszövetség március 15-én délelőtt 11-kor *ünnepélyt* tart. A program a, következő: Hiszekegy, Nemzeti dal és *Arányi* Emil: »Magyar nyelv«, előadja *Táray* Ferenc, a Nemzeti Színház örökös tagja. Ünnepi beszéd, tartja *Kaás* Albert egyetemi tanár. *Sáray* Elemér és cigányzenekara magyar dalokat ad elő. Ifjúsági szónok, végül Himnusz. — A Katolikus Tisztviselőnők Budapesti Egyesülete női felsőkereskedelmi iskolájának növendékei március 15-én délelőtt 10 órakor *ünnepélyt* tartanak iskolájuk díszermében (Lónyay u. 6). Elnöki megnyitót mond gróf *Zichy* Rafaelné, majd *Zacharias* Gyuláné beszámolója után *Uxa* József hittanár tart ünnepi beszédet. — Az Elszakított Területekről Származók Nőegyesületeinek Szövetsége (ETNESz) március 15-én 6 órakor a Nemzetközi Klub nagytermében hazafias ünnepélyt rendez. Műsor: Himnusz, énekli a Bánáti Daloskör. Elnöki megnyitót mond *Eöttevényi* Olivérné. *Telkes* Tessza szaval. Ünnepi beszédet mond *Ertl* Jánosné. *Földváry* Olga zongorázik. *Székelyné Solymos* Bea szaval, *Ebinger* Ildikó táncol. — A Szilágyi Dezső téri református templomban március 15-én délután 6 órakor *ünnepélyt* rendeznek. *Paál* Dénes esperes imája után *Ákom* Lajos orgonán játszik, *Telcs* Ádám hegedül, *Andersen* Felicia szaval, *Kéthelyiné Wakots* Margit énekel, majd *Haypál* Béla mond ünnepi beszédet. — Az Ifjúdemokraták Országos Központja vasárnap délelőtt 10-kor a Központi Demokrata Körben (Mozsár u. 4) *márciusi ünnepélyt* rendez, amelyen *Vázsonyi* János, *Kálmán* Lajos és *Dénes* József beszélnek. — A Beszkár Közművelődési Egyesülete március 15-én délután 6-kor az Akácfa ucca 15—17 alatt levő székház díszermében *márciusi ünnepélyt* rendez. Műsor: Himnusz. Rákóczi-nyitány, előadja az egyesület szimfonikus zenekara. *Usetty* Béla ünnepi beszéde. *Eyssen* Irén dalokat ad elő. *Gárdos* Kornélia szaval. *Skultéty* Lajos énekel. *Szózat*, előadja az egyesület férfikara. — A budai izr. hitközség templomaiban (Tas vezér u. 5—7, Zsigmond u. 49) a hitközség előljárósága március 15-én reggel ¼9-kor ünnepélyes, szónoklattal egybekötött *istentiszteletet* tart. — A pesti izr. hitközség március 15-én reggel 9 órakor a dohánykerti templomban *ünnepi istentiszteletet* rendez. Ünnepi istentiszteletek lesznek *az összes körzeti templomokban is.* — A Turul Szövetség *debreceni* kerületének vezérsége március 15-én délelőtt 10-kor a Kossuth-szobornál *ünnepélyt* rendez, amelynek műsora a következő: *Himnusz*, előadja a MÁV-zenekar. *Nemzeti dal*, szavalja *Szabó* Dániel. *Tharnói Kostyál* László ünnepi beszéde. A Kossuth-szobor megkoszorúzása. *Szózat*, játssza a MÁV-zenekar. Ezután 11-kor megkoszorúzzák a Petőfi-szobrot. Délelőtt ¾12-kor az egyetemi központi épület díszudvarán díszünnepélyt rendeznek. Műsor: *Hiszekegy*, énekli a Harmónia dalárda. *Rugonfalvi Kiss* István megnyitóbeszéde. *Kacsóh* Zoltán szavalata. A dalárda éneke: Rákóczi a láthatáron. *Gulyás* Gábor ünnepi beszéde. *Varsányi* Imre záróbeszéde. *Himnusz.* — *Varsó.* A poznani rádióállomás március 15-én este ½8 órakor a magyar szabadságünnep alkalmából felolvasást rendez »*A bor és csárdás országából*« címmel. A felolvasást *valamennyi lengyel rádióállomás közvetíti.*

— **Halálozás.** *Eperjesi Tóth* Miklós ny. kúriai bíró, a budahegyvidéki református egyházközség gondnoka, az alsógödi református egyházközség főgondnoka 67 éves korában meghalt. Csütörtökön áldották meg holttestét a farkasréti temetőben, majd délután az alsógödi temetőben helyezték örök nyugalomra.

Bráz János kormányfőtanácsos, nyug. állampénztári igazgató, a Vidéki Állami Tisztviselők Országos Egyesületének volt elnöke Kispesten március 11-én elhunyt. Temetése március 12-én, pénteken délután ½5-kor lesz a kispesti újtemető halottasházából.

Vitéz *Békey* Béla ny. tábornok március 10-én este életének 70. évében elhunyt. Temetése szombat délután 4 órakor lesz az ág. hitv. ev. egyház szertartása szerint a kerepesiúti temető halottasházából.

Preusz Jakab ny. MÁV főintéző neje szül. Kaufer Janka temetése ma délután ½1 órakor a rákoskeresztúri izr. temetőben.

SZÍNHÁZ

Fiatal magyar szerzők a Székesfővárosi Zenekar hangversenyén

A Székesfőváros Népművelési Bizottsága nemcsak a »nép« zenei műveléséről gondoskodik példátadó buzgalommal, hanem alkalmat ád fiatal zeneszerzőink önművelődésére is, melynek egyik fontos mozzanata, hogy a szerző hallhassa, a nézőtérről ellenőrizhesse saját kompozícióit. A fővárosi zenekar ezidén is külön hangversenyt rendezett a fiatal magyar zeneszerzők számára, melyen nyolc magyar ujdonság került előadásra.

A bemutatott művek sorából megkülönböztető hangsúllyal kell kiemelnünk *Veress* Sándor szólóhegedűre és zenekarra írt Áriáját. Ez a meggyőző pátoszú, nemes stílusú zeneköltemény olyan zeneszerző alkotása, akinek vannak magasabb ideáljai, aki a muzsikától komolyan vár és követel valamit saját lelke és embertársai számára. Igazi művész szólal meg benne: a zene hangjaival tisztázni akar és tisztázni is tud valamit a körülötte kavargó — és ma jobban, mint máskor »kavargó« — élet kaoszából. Kétségkívül ő is egyike azoknak a modern fiataloknak, akik mindenekelőtt egy formai problémát tűznek maguk elé, hogy azt azután kifogástalanul megoldhassák.

De Veress ezt a megoldást nem a zenei fantázia ügyes játékaitól, nem kiagyalt ötletektől várja, hanem egyedül attól a belső lelki tartalomtól, mellyel a formát meg tudja tölteni. Különösen érezhettük ezt a komoly törekvést a most bemutatott Áriában, hol már a megválasztott artisztikus forma, a nagyvonalúan tagolt, szélesen kibontakozó ariozó formája, mintegy involválja a belső inspirációi lírai erejét, a forró élményekből fakadó szenvedély lendületét. A stílus nemes verete és a felépítés egysége, művészi harmóniája itt már nemcsak cél, hanem biztos talapzat is, melyről az egyéniség ismeretlen magasságokba törhet fel.

Veress egyike azoknak a nagyon keveseknek, akik nemcsak »kiaknázzák« a Kodály-iskola grandiózus adományát, hanem biztosan meg is tudják vetni lábukat a Kodálytól nyert kulturális fundamentumon. Ez azária, melyet *Országh* Tivadar hegedűje ragyogó, lelkes művészettel tolmácsolt, valóban Veress Sándoré. És ha bámuljuk a dallamvonal zenekari beágyazottságának finomságát, sohasem hivalgó, de annál valódibb gazdagságát, akkor nem »ügyes«, »színes« hangszerelő és harmonizáló művészetet bámulunk, hanem olyan finomságot és gazdagságot, mely magukból a koncertáló dallamvonalakból sugárzik át a többi instrumentális szólamokra.

Veress új műve — akárcsak legutóbbi vonósnégyese — jelentős nyeresége a Bartók—Kodály utáni magyar zeneirodalomnak és így inkább keveseljük, mint sokalljuk azokat a lelkes tapsokat, melyekkel a közönség a fiatal szerzőt, Országh Tivadarral együtt a pódiumra szólította.

Szellemesen elgondolt, plasztikusan megoldott kompozíciót ismertünk meg *Farkas* Ferenc hárfára és vonószenekarra írt »Concertino«-jában. A szerző ebben a műben világos, könnyed, »divertimento«-formák bravurját célozza és célját pompásan el is találja. Nem akar mélyebben behatolni kényes koncertáló hangszerének, a hárfának lelkébe, inkább a zenekar és hárfa szembeállításának illetőleg együttmuzsikálásának problémáját egyszerűsíti le igen tehetségesen.

A közönség tapsaiból így nemcsak a koncertet kitűnően megszólaltató rácalmási *Molnár* Aranka, hanem a kitűnő fiatal szerző is méltán vehette ki részét. Farkas művével ellentétben *Tóth* Dénes »Andante és Allegro«-ja inkább drámai víziónak, belső érzelmi forrongásának erejével ragadja meg képzeletünket, míg a formai problémákat kissé elhanyagolja. De ha ez a mű nem is tartozik kiváló zeneírókollégáink legreprezentatívabb, leglekerekítettebb alkotásai közé, kétségkívül magán viseli egy elmélyedő idealista egyéniség bélyegét.

A műsort *Rajter* Lajosnak őszinte, finom Kodály-utánérzése, az »Ünnepi Zsoltár«, *Gárdonyi* Zoltán »Ünnepi nyitány«-a, *Szita Oszkár* »*Poème*«-je, *Pongrácz* Zoltán »*Burleszk*«-je és a hangversenyt valódi kollegiális szeretettel, lelkesedéssel és hozzáértéssel vezénylő *Kenessey* Jenőnek »Falusi képek« című szvitje egészítette ki. *(T—th.)*

(*) **Az angol királyné meghívására Szigeti József a brüsszeli Issaye hegedűversenyek zsűrijének tagja lesz.** *Szigeti* József, a világhírű magyar hegedűművész jelenleg *Skóciában* hangversenyez. Az angol királyné Skóciába küldte *Szigeti* Józsefhez sürgönyi meghívását, hogy vállalja a magyar művész a brüsszelli *Issaye-hegedűversenyek* zsűrijében való részvételt. Szigeti a meghívást elfogadta és a legrövidebb időn belül *Brüsszelbe* utazik. Ez az utazás az oka annak, hogy Szigeti József *Budapesten* nem március 22-én, hanem április 10-én fog hangversenyezni. Itt említjük meg, hogy *Szigeti* csütörtökön délelőtt engedélyt kapott a román kormánytól arra, hogy *Romániában* turnézhasson.

(*) **Az Illatszertár esti főpróbája.** *László* Miklós vígjátéka, az *Illatszertár* március 19-én, a jövő hét péntekén kerül nyilvános főpróbára a *Pesti Színházban.* A főpróba *este* lesz. Ettől a naptól kezdve a *Vihar az Egyenlítőn* című színdarab a *Vígszínházban* fog színrekerülni.

Budapest, 1939 — 90. évfolyam 241. szám — Vasárnap, október 22

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy hóra .. 4.— pengő
Negyedévre. 10.80 pengő
Félévre .... 21.60 pengő
Egyes szám ára
Budapesten, vidéken és a pályaudvarokon. 16 fillér
Vasárnap ..... 32 fillér

PESTI NAPLÓ

FŐSZERKESZTŐ: GRATZ GUSZTÁV

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
VII. ker., Rákóczi út 54.
Telefon: *145-559, *146-419
Jegypénztár, hirdetési-, előfizetési-, utazási- és könyvosztály:
VII., Erzsébet körút 18—20

EURÓPAI VAGY MAGYAR?

Irta: LACZKÓ GÉZA

A világesemények roppant fényszóróinak villódzásában, lenyűgözően félelmes és szép kereszttüzében itt áll ezen a történelmi homályba merült Duna—Tisza vidékén egyedül a magyar. A fénykévék néha rávilágítanak, amint elsöpörnek fölötte. Már nem az a távolbakémlelő mozdulatlan volgai lovas, akinek a mult század magyarságkutatói szerették ábrázolni. Nem. Leszállt lováról, de annál biztosabb talpszorítással áll dicsősége és gyásza, végzete megszentelt födjén. Ilyennek villan ki a sötétből.

1526 óta először független s 1526 óta először áll a nyugateurópai érdekek fegyveres forgószelének útján kívül. Európa! Magyarság! Sokszor volt a magyarság Európának probléma és sokszor volt Európa probléma a magyarnak s mindkét esetben végül is a magyar vér hullott a megoldások kísérleteiben.

Ma is mintha e nagy leckét adná fel Clio: európai vagy magyar?

A századok folyamán sokan és sokszor válaszoltunk erre a kérdésre, államférfiak és írók ihletett cselekedeteiben és írásaiban. Egyik csoport úgy vetette bele magát az európai áramlatokba, mint a fulladás elől menekülő az árvízbe; a másik megállt a magyarság kis gátján, Turánra s a csizmára esküdött. Az előbbieket elsöpörte az ár s emlékük is beleolvadt a magyarságot megtagadó európaiságba. Az utóbbiak szárazon maradt kis gátjukon végül is éhenhaltak szellemileg s az emléküket őrző rovást csak hozzájuk hasonló rajongók tudták elolvasni, mi célra?

A nagy nemzeti alkotók azonban csónakjukba rakták mindazt, ami magyar s úgy eveztek biztos kézzel az európai vizekre. E kérdést — európai vagy magyar? — nem kettévágták, hanem összeolvasztották: magyar, mert európai, sőt, európai, mert egyedül és csupán magyar! A magyarkodók és az idegenesek a nagy kérdésre egyoldalú feleletet adtak, pedig a Zrinyi, Rákóczi, Széchenyi fogalmazásában adott egyetlen érvényes felelet csak kétszólamú lehet: európai magyar! Szakítsunk a káprázattal, hogy Nyugat testi és lelki plundrájába öltözötten teljesíthetjük történelmi feladatunkat, de szakítsunk az ázsiai eredet meséjével is, hisz a tudomány egyre bizonyosabban bizonyítja, hogy a magyar sohasem volt ázsiai nép, nem keleten, hanem Európa északján nőtt törzsöke a fának, amelynek hajtásai vagyunk. Igaz, hogy megjártuk Ázsia mezeit is, de ellovagoltunk a frank vidékekre, a Pó völgyébe is.

Nem csoda, hogy magunk sem láttuk magunkat tisztán, hogy mi is félreértettük magunkat, ahogy más is minket, mert a magyar nem olyan egyvonalú, egysíkú, egy sugártörésű egyéniség, mint a népes nemzetek tagjai, akiket éppen nagy tömegük tesz és gyúr egyformává. A mi egyéniségünk erős és sokszínű, soksíkú és ezer sugártörésű, mi nem vagyunk nyájnemzet, mi nyugtalanító, különös, gazdag egyéniségek nemzete vagyunk, meg kell szokni minket, mint a gyujtó magyar ételeket és italokat, hogy igazi táplálókká válhassunk — magunk számára is. Nem csoda, ha egyéniségünk sok síkja közül az egyik az egyiket akarja a többi fölött eluralkodtatni, a másik a másikat, de éppen az a feladatunk, hogy megmaradjunk soksíkúnak, egyéniségnek a nemzettesten belül is.

A magyar hibák éppen az egyéniség túltengéséből fakadnak: a megfellebbezhetetlen végső vélemény mindenről, a szenvedélyes vita, a vakmerő huszárcsínyek, a mindenáron vezérkedni akarás, a föllobogó láng s a magába süppedő kétségbeesés, mindkettő idő előtt.

De a magyar erények is ebből a duzzadó egyéniségből fakadnak: a tágult látókör, a nagylelkűség, az önzetlenség, a tűrés, a félholtan is szívós életigenlés s az az idegennek csodául villanó tény, hogy tatár mocsárból, ottomán pokolból, német árvízből mindig kimenekült, tépve, törve bár a magyar s ma is ott él, ahol először hajrázott el a Duna—Tisza vidékén a honfoglaló magyarok lovasrohama.

Nem vesszük-e észre, hogy ez a szó, honfoglalás, magyar szó és magyar fogalom, nincs rá megfelelő szó egy európai nyelvben sem?

S van-e még nyelv és nemzet, amelyben olyan mindent elárasztó szerepet visz és vitt a »hazaszeretet«, mint nálunk? Más a német Vaterlandsliebe, más a francia amour de la patrie, az olasz patriotismo, s az angol love of country. Az egyik romantikus lélekállapot, a másik jobbításra törő lázadó készség, ismét másik politikai magatartás vagy politikai cselekmények összefogó meghatározása a »patriotizmus« általános fogalmazásában.

A magyar hazaszeretet nem szerelem (love, amour, liebe), hanem szeretet, áldozatos és tiszteletteljes, ahogy az ember nem szerelmes az édesanyjába, hanem szereti.

Az egyéniségek mind másképp szeretnek, ezt ne feledjük el, s ha ezen a téren a sokszínű magyarság hibákat követ el, igyekezzünk a sokrétű egyéniség erényeit vetni rőzséül a hazaszeretet lobogó tüze alá.

Kétségtelen, hogy össze kell hangolni a sokféle magyar egyéniségeket, kell az egymás megértése, az egyetértés, de ez az összhang valóban az összes hangok harmóniája legyen s ne egyszínű vagy színtelen akol-hangulat, mert a sokszínűség maga a magyarság.

Persze mindez csak a tisztesség és becsület síkján érvényes. Nem politikai hamiskártyásokról, tolvajokról és kótyagos élet-elixir árusokról beszélek. Ne vitassuk el egymástól a hazaszeretet jogosultságát, ha a becsület sugallja, a meggyőződés ereje élteti és tisztasága nemesíti arannyá.

Ne ütközzünk meg jámbor és megható jelszavakon, külsőségeken, amelyek néha furcsáknak tetszenek, de a becsületes politikai hitvallás, ez a gyakorlati alakja a hazaszeretetnek, néha nem tudja megállni, hogy ne viselje jelekben kívül magán azt, ami bensejének legszentebb valósága, csak arra vigyázzunk, hogy a külső jel mögött legyen is érték s ne szolgáljon cégérül alantas és önző érdekeknek.

Ne vitassuk el egymástól a jogot, hogy a hazát úgy szeressük, ahogy egyéniségünk diktálja a becsület és tiszta meggyőződés kettős páncéljában.

És most, hogy a történelem újra feladja e kérdést mindnyájunknak: európai vagy magyar? — szakítsunk az 1526 óta beállított lelki formákkal, amelyek nagyrésze, ne feledjük, negatív; szakítsunk, nem a pártokkal, hanem a pártvillongásokkal, ne a kívülről jövő minden kezdeményezéssel, hanem szolgai majmolásukkal, ne a magyar magánakvalóság vallásával, hanem ázsiai könyvábrándok időtlen és idétlen kergetésével, mert a magyar csak úgy lehet európai, ha megmarad magyarnak.

Ma a világ cselekszik, soha annyi történelmi cselekedet mint ma, a magyarnak is

Felhívás a magyar társadalomhoz

Mint minden évben, ezidén is felemelem kérő szavamat a magyar társadalomhoz a szenvedő emberiség és inségesek nevében. A napilapok terjedelmének korlátozása folytán ez alkalommal elszámolást nem adhatok a multévi gyüjtés eredményéről és annak felhasználásáról, azonban ezirán érdeklődőknek a szárnysegédi hivatalban a pontos adatok rendelkezésre állnak. Ugyanazon fenti okoknál fogva mondanivalómat e pár szóban foglalom össze: — nagy a nyomor, sok a segélyre szoruló, sok a szenvedő, — adjanak kérem minél előbb és minél többet!

A pénzadományokat be lehet küldeni:

1. Csekklapon: a 19. számú postatakarékpénztári csekkszámlára. Csekklapot bármely postahivatalban vagy dohánytőzsdében lehet vásárolni.

2. Postautalványon: »Horthy Miklósné segélyakciója, Budapest, Királyi vár« címre.

3. Nyugta ellenében: 9 órától 14 óráig személyesen történő befizetéssel, Budapest, Királyi vár, szárnysegédi hivatal.

Természetbeni adományokat: ruhát, lábbelit, tüzelőt és élelmiszert kisebb tételekben a Királyi várba, vagóntételeket az előzetes értesítés alapján közölt címre lehet elküldeni s lehetőleg december 1-ig, hogy azokat még karácsony előtt ki lehessen osztani.

Budapesti lakosok segélyt célzó kérvényeiket a Királyi várba címezzék. Kivánatosnak látszik a borítékra feltűnő helyre írni: »Segély-kérelem.« Vidéken a Főispán Urak intézik a gyüjtést, ennélfogva a kérvényeket közvetlenül az illetékes főispáni hivatalhoz kell címezni.

Horthy Miklósné

Vasárnapi szám — Ára 3

most jövök én...

TUNGSRAM KRYPTON

KIMELEM A SZEMÉT
VÉDEM A ZSEBÉT

A Pesti Napló római külön jelentése

Mit jelent a németek hazatelepítése olasz Tirolból és orosz-lengyel területekről?

Róma. *(A Pesti Napló római szerkesztőségének telefónjelentése.)* Olaszországban, noha az olasz sajtó a legrészletesebben foglalkozott az angol-francia-török egyezmény előkészítésével, szövegével, külföldi visszhangjával, állásfoglalás mindmáig nem történt. A szombati Giornale d'Italiában Olaszország vezérpublicistája, Virginio *Gayda* irta az első állásfoglaló cikket, amely korrekt hangja mellett mégsem nevezhető túlságosan melegnek. A Gayda-féle állásfoglalásból semleges diplomáciai körökben arra következtetnek, hogy Olaszország, noha szívesen kerül baráti viszonyba Törökországgal, úgy érzi, hogy ezt az erősebb közeledés felé irányuló első lépést *Törökország oldaláról kell megtenni.* Semleges diplomáciai körök nézete szerint viszont ez valószínűleg megtörténik majd, mert mind a török, mind az angol-francia diplomáciának az a célja, hogy *Európa déli részein semmi ellentét se legyen.*

A szombat esti olasz sajtó vezető helyén az olasz-német déltiroli egyezmény van. *Himmler* multheti látogatása után *Clodius* német rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter tárgyalt Rómában egy gazdasági bizottsággal a déltiroli németek visszaköltöztetésének gazdasági kapcsolatairól. Az egyezményt a Palazzo Chigiben szombaton írta alá gróf *Ciano* külügyminiszter és *Mackensen* római német nagykövet. Az egyezmény értelmében Dél-Tirol, vagy ahogyan az olaszok nevezik, »Alto Adige« olasz állampolgárságú német lakói *december 31-éig* költözhetnek haza a birodalomba. Itt a novum, hogy eredetileg *november 1-ére* tervezték a hazaköltöztetési akció befejezését. Szintén ujdonság az, hogy az egyezmény értelmében viszont *a német állampolgárok ezt a vidéket azonnal kötelesek elhagyni.* Az egyezmény megerősíti azt, hogy a hazavándorló és olasz állampolgárságukat feladó déltiroliak minden vagyonukat és vagyontárgyaikat itthagyják és *márkában kártalanítják őket.* Viszont a hátramaradók *kötelesek beolvadni az olasz nemzettestbe.* Az olasz lapok általános helyeslással kísérik az egyezményt. Kiemelik, hogy ez példás módja a határvidéki kérdések megoldásának és azt mondják, hogy ezzel *a déltiroli kérdést mindörökre megoldották.*

Az olasz lapok megemlékeznek arról, hogy ugyancsak szombaton írták alá *az orosz-német hazaköltöztetési akció egyezményét,* amely szerint az orosz birtokban levő lengyel területekről költözködnek haza az ottani németek. Egyes külföldi hírekkel ellentétben — mint az olasz lapok és a svájci lapok megírják — *a volgai német köztársaság lakóinak hazaköltöztetéséről nincs szó.* A volgai német köztársaság 600.000 lakosa 20 év óta él szovjeturalom alatt és ezeknek a hazaköltöztetése a legkülönfélébb akadályokba ütköznék mindkét részről.

A Messaggero londoni tudósítója megírja, hogy az angol flotta milyen módszerrel küzd *a német tengeralattjárók ellen.* Amikor egy német tengeralattjárót jelentenek, akkor a torpedóromboló flotilla kifut és a jelzett hely körül kört formálnak és aknákat dobálnak a tengerbe. A kört egyre szűkítik, úgyhogy ha benne van a német tengeralattjáró, akkor elpusztul vagy fel kell jönnie a víz színére.

Az olasz lapok diplomáciai tudósítói részletesen beszámolnak arról a diplomáciai munkáról, amely az északeurópai és a közelkeleti kérdések megoldására törekszik. Igen figyelemreméltó, hogy egyes angol lapok még mindig milyen hangon írnak Bastianiniről, az új olasz nagykövetről. Az Observer szerint Bastianini »is an ambassador of history«, a történelem nagykövete. Az angol lap tehát nyilván olyan szerepet szán a fiatal diplomatának, amelyről a történelmi események is megemlékeznek.

Pálóczi Horváth György

Horthy Miklósnak, a magyar repülés megteremtőjének arcképét leleplezte a Magyar Aero Szövetség

(Saját tudósítónktól.) A Magyar Aero Szövetség szombaton délben díszközgyűlést tartott, amelyen leleplezték *Horthy* Miklós kormányzónak, a magyar repülés megteremtőjének és legnagyobb támogatójának életnagyságú arcképét.

A díszközgyűlést nagybányai vitéz *Horthy* István, az Aero Szövetség elnöke nyitotta meg. Meleg szavakkal köszöntötte a megjelent előkelőségeket, akik között ott láttuk a magyar egyházi, polgári és katonai élet vezetőit. A székesfővárost *Karafiáth* Jenő titkos tanácsos, főpolgármester képviselte.

Ember Sándor országgyűlési képviselő, a Magyar Aero Szövetség alelnöke mondotta az ünnepi beszédet.

— A most leleplezésre váró kép több, mint az alattvalói hódolatnak és tiszteletnek a kifejezője — mondotta. — Ezzel a képpel a magyarság történetében immár fényes helyet elfoglaló csodálatos élet tanulságaira akarjuk emlékeztetni a jelennek pilótanemzedékét és az utánunk jövőket. Beszéde további során megemlékezett Horthy Miklós egyéniségéről, a világháborúban tanusított bátorságáról, vitézségéről és az összeomlás utáni időkben az ország újjáépítéséért végzett heroikus küzdelméről.

— A repülők egész élete — folytatta — *a célra irányuló felelősségteljes cselekvésből áll és a sikert csak a céltudatos, rettenthetetlen akarás biztosíthatja.* Csodálattal és tisztelettel nézünk fel kormányzó urunkra, aki minden repülőnek ebben is férfias, soha el nem múló példát adott. Ezután ismertette a magyar repülés fejlődését. Nehéz időkben, amikor a trianoni szerződés tiltó rendelkezése volt a legnagyobb akadály, a mi kormányzó urunk hárította el a belső akadályokat és az ő segítségével indulhatott meg több, mint tíz éve, ha kis keretekben is, de tökéletesen és céltudatosan a magyar katonai repülés. Kormányzó urunk elhatározása biztosította az elmúlt évben is a repülés szervezetének ezt az önállóságot, ami nélkül a mélyreható szakismereteket kívánó katonai és polgári repülés komolyan sem meg nem alapozható, sem pedig korszerűen fejleszthető nem lett volna.

Nagy tapssal fogadták az ünnepi beszédet, amely után az arcképről — Boldizsár Iván festőművész tehetséges alkotásáról — a Himnusz hangjai mellett lehullott a lepel és a közönség helyéről felállva, percekig ünnepelte a kormányzót.

Ezután a szövetség tagegyesületeinek megbízottai elhelyezték a nemzeti szalaggal átkötött babérágaikat.

Vitéz *Laborczfy* Rezső ezredes, a Magyar Aero Szövetség társelnöke a haderőnkívüli repülőelőképzésről tartott igen érdekes előadást.

Végül vitéz *Horthy* István elnök kiosztotta az 1938. évi *legkiválóbb vitorlázó repülőversenyek díjait. Tasnády* László, a MSE elnöke, a legnagyobb magassági és legnagyobb távolsági vitorlázó repülésért megkapta a honvédelmi miniszter serlegét, a kereskedelemügyi miniszter szobordíját, a MÁV Aero Club Ikarus vándordíját és a Légügyi Hivatal Albatros díját. *A négy díjat kapott kiváló repülőt lelkesen ünnepelték.*

Ezután a többi kitüntetettek, *Vadas* László, *Danivszky* Ferenc, *Tardos* Béla kaptak még díjakat. Rajtuk kívül *Danovszky* Ferenc, *Dolevicényi* Ferenc, *Bolmann* Béla, *Horváth* Ferenc, *Kemény* Sándor, *Pozdolay* György, *Szabó* István, monori *Kovács* István és *Szőnyi* József kaptak *több mint 5 órás vitorlázó repüléseikért teljesítmény-jelvényt.*

Az ünnepi díszközgyűlés a Szózat hangjaival ért véget.

Hore-Belisha angol hadügyminiszter a németek három módszeréről

London. *Hore-Belisha* hadügyminiszter — a Havas-iroda szerint — szombaton este rádióbeszédet mondott. Vázolta Anglia, a brit birodalom és Franciaország katonai erőfeszítéseit és kijelentette, hogy bizalma a háború megnyerésében rendíthetetlen. Németország három módszer között választhat: 1. megkísérelheti, hogy döntő csapást mérjen ellenfeleire a szárazföldön, a tengeren és a levegőben; 2. nyugodtan vár, abban a reményben, hogy a szövetségesek elhamarkodott támadásba kezdenek; 3. megkísérli, hogy ellenfeleit belevonja látszatra megfelelő békefeltételek megvitatásába.

A legutóbbi idők katonai tapasztalatai — folytatta a hadügyminiszter — azt bizonyítják, hogy a kiépített állások elleni támadás nem előnyös. Ami a második lehetőséget illeti, nem nagyon valószínű, hogy parancsnokaink feleslegesen kockára tennék katonáik életét, mielőtt elérkeznék a megfelelő pillanat.

A miniszter ezután a harmadik módszert tanulmányozta, amelyet Németország követhet: a *békeajánlatokat.* Ezeket, a miniszter szerint, nagy *óvatossággal* kell fogadni.

A miniszter végül utalt arra, hogy Anglia és Franciaország háborús céljait nem a földrajzi határok szabják meg. Ez a háború nem a térképre vonatkozik, hanem az a célja, hogy *olyan viszonyok keletkezzenek, amelyek közt valamennyi nemzet élni tud. (MTI)*

Gyászbaborult szívvel jelentjük, hogy családunk szemefényét,

Kallós Manó

császári és királyi udvari szállító vegyészeti gyárost

folyó hó 21-én hosszas szenvedés után magához szólította a Teremtő.

Imádott halottunkat folyó hó 23-án délután fél 3 órakor a rákoskeresztúri izraelita temetőből kísérjük utolsó földi útjára.

A gyászoló család

Boldizsár István

Pesti Napló képes melléklete
1936. okt. 25.

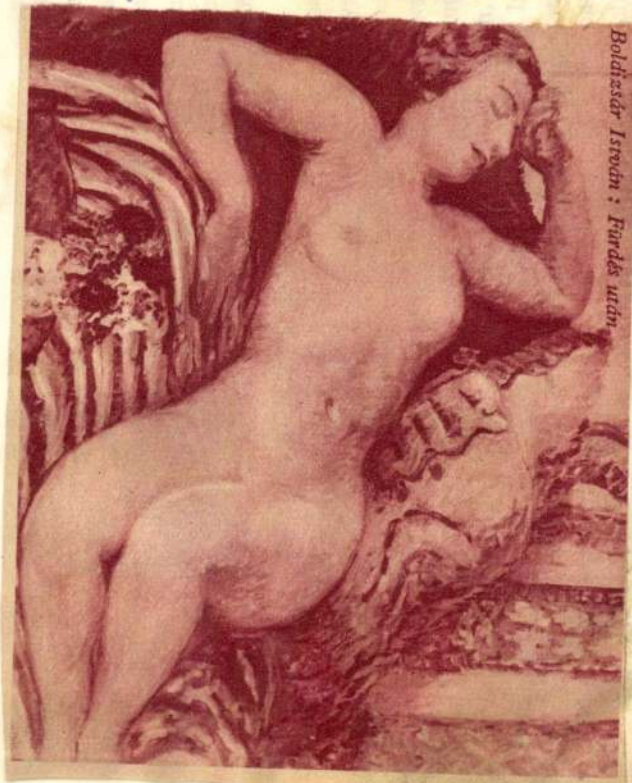

Boldizsár István: Fürdés után

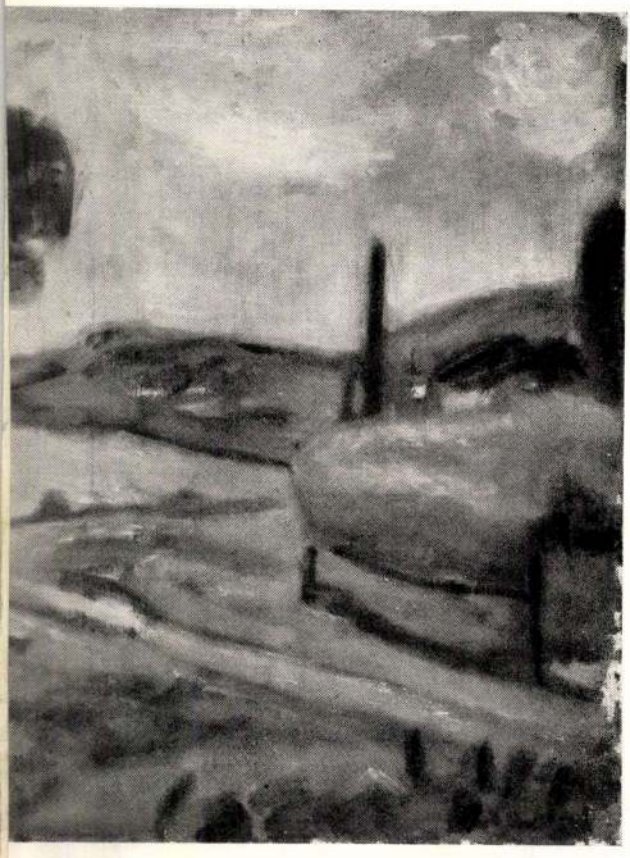

Boldizsár István

Pesti Napló képes melléklete
1937. január 31.

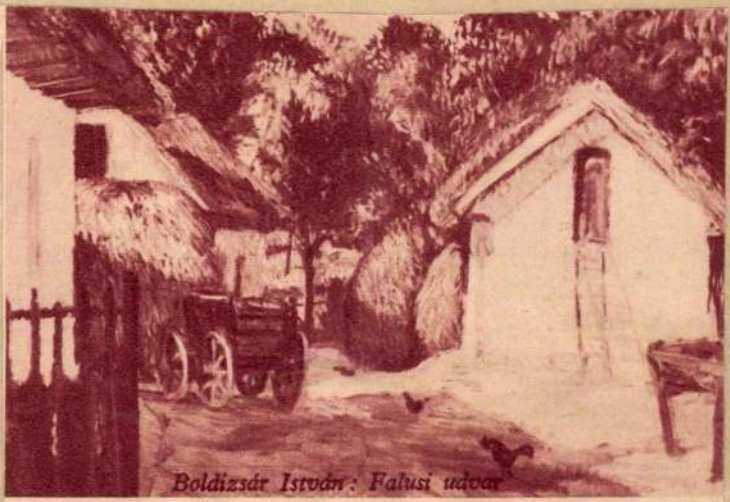

Boldizsár István: Falusi udvar

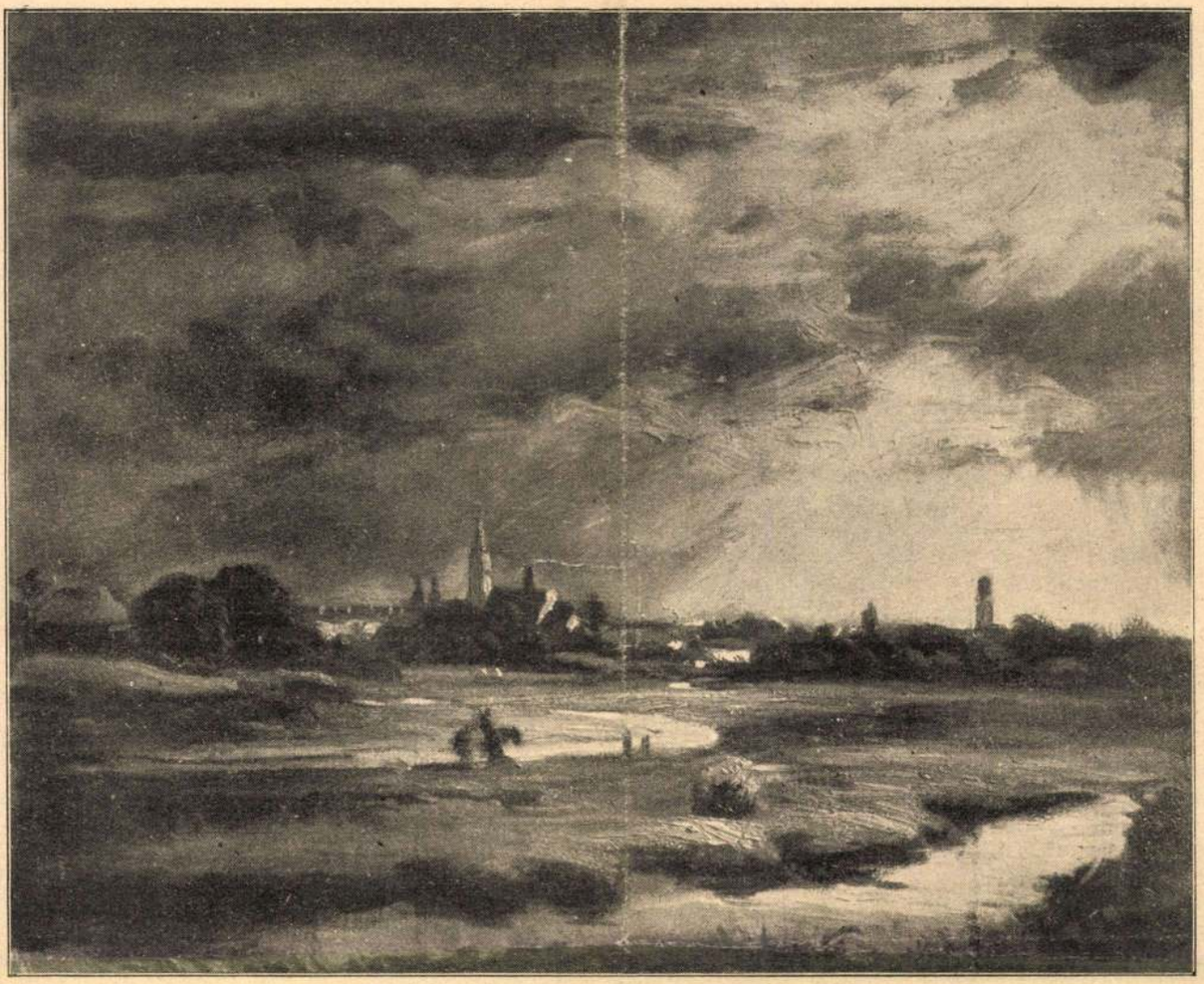

Viharos táj. Boldizsár István festménye az Ernst-Múzeum kiállításán

rom. Talán magad is sejted. Meg vagyok azonban győződve arról, hogy még nincs semmi baj, kedves barátom... Ha erre gondolnék, nem jöttem volna hozzád.

Tátrai elvörösödött.

— Nem ismered te a feleségemet!

— Jó, jó. Asszony. Fiatal, gyermekasszony. Tele finomsággal. Van szíve. Éppen azért nem érdemelné meg, hogy valami ostobaság történjék vele. S veled. Néhány hét óta mindennap látom Bolkayt a feleségeddel. Nem. Nem egyedül. Amikor a gyerekekkel sétálni megy, véletlenül találkoznak. Most is láttam őket. Ennyi az egész. Bizonyosan tudom. De te keveset foglalkozol vele, jó lesz tehát vigyázni.

Tátrai nevetett. De a nevetése szárazan csengett. Ráütött a barátja vállára.

— Eredj haza s bízd a dolgot reám!

Majd csendesebben folytatta:

— Különben tudom, hogy javamat akarod.

Tátrai mosolyogva kisérte ki barátját, de amint betette utána az ajtót, hirtelen elsötétedett az arca. Még néhány levelet kellett volna elintéznie, de gyorsan bezárta a fiókját s nyugtalanul járkált föl és alá az irodájában. Gyötrődött. Hát lehetséges? Ostobaság! Emmi! Emmi tenne olyat, amiről ő ne tudna? Hiszen ő mindig azt érezte, hogy teljesen uralkodik a fiatal asszony szivén.

Kivette az óráját. Néhány perc mulva dél volt. Hazasietett. A felesége éppen az asztalhoz ültette a gyerekeket. Szeliden hajolt az asztal fölé. Fényfolt hullott az ablak lágy csipkefüggönyén keresztül a nyakára, amint megmozdult, játszott a haján s végigfutott fiatal, telt idomain. A szoba tele volt az ő szelid, édes virágillatával.

A férfi szive megdobbant. Az asszony csak futólag nézett a szemébe. Tátrai megcsókolta az asszony arcát, a tekintetét kereste, de az asszony pillantása gondosan röpködött a gyerekek arcáról az asztalra, majd az ebédlő ajtaja felé, ahol most hozta be a szobaleány a párolgó levest.

— Hol jártatok délelőtt? — kérdezte a férfi s egy picit remegett a hangja.

Az asszony nem pillantott föl. Az asztalkendőt bogozta össze az egyik gyerek nyakán.

— Mint rendesen, — felelte. — Voltunk a Dunaparton, átmentünk a budai oldalra is. Már rügyeznek a gesztenyefák.

— Nem találkoztál senkivel? — kérdezte tovább a férfi s nyugtalanul siklott végig tekintete az asszony arcán.

Az asszony egy pillanatra felemelte a fejét, de hirtelen az asztalterítőre esett a tekintete, ahogy nyugodtan felelte:

— Nem. Palikának vettem egy kis sapkát.

Aztán mosolyogva folytatta:

— Majd meglátod, milyen kedves benne!

A férfi szótlanul ette végig az ebédet. Ebéd után gyorsan a dolgozószobájába sietett. Az íróasztalhoz ült s a fejét a két kezébe szorította. A halántéka hevesen lüktetett. Majd felugrott s nyugtalanul járkált a szobájában.

— Nyugalom, nyugalom, — harsogott a lelkében minduntalan egy gyötrő hang. — De eltagadta a találkozást! Hát lehetséges ez? A barátja látta őket.

Talán még többet is tud, csak kíméletből nem akar szólni!

Délután szokatlan időben ment haza. A feleségét nem találta otthon. Éppen ezt akarta. Gyorsan bement a felesége öltözőszobájába. Bezárta maga után az ajtót s a felesége kis tükrös asztalához lépett. Letérdelt az asztal elé terített medvebőrre s egymásután huzgálta ki az asztalka fiókjait. Szalagok, csipkefoszlányok hevertek a nyitott fiókban, néhány hervadt virág, amit ő adott valamikor neki, az egyik fiókban egy kis babércsokor, amit Sorrento-ban szedtek, a nászuton. Amint az orrába csapódott a száraz babérlevelek fűszeres illata, egyszerre az asztalra esett a feje.

— Szégyen! Ilyen szégyen! — suttogta magában, de hirtelen az utolsó fiókhoz nyúlt. Be volt zárva.

Felugrott. Kinyitotta az ajtót. Kifutott az ebédlőbe. Tudta, hol tartja felesége a kulcsait. Fölmarkolta a kulcscsomót s gyorsan visszafutott vele az öltözőszobába. Letérdelt újra a kis asztalka elé s izgatottan próbálta bele a bezárt fiókba a kulcsokat. Egyik sem illett bele. Éppen ennek az egy fióknak a kulcsa hiányzott! Hirtelen kivette a zsebéből a kulcsait. Végigpróbálta a kulcsokat a zárban. Az egyik kulcs beleillett a zárba. A szíve hevesen vert, amint a kis kulcsot finoman a két ujja hegye közé szorítva elfordította s lassan kihúzta a fiókot. Belemarkolt a fiókba. Levelek. Az ő levelei, amiket egy angliai utazásából írt. A levelek alatt néhány ujságlap. Kivágott versek egy képeslapból. Illatszeres üveg s az egyik sarokban egy elefántcsontfedelű verskötet. Ezt is őtőle kapta. Nyugodtan nyúlt a könyv után, amikor egyszerre két papirlap hullott ki a könyvből. Két levél.

Gyorsan utánuk kapott. A felesége levélpapirja. Az ő írása. Kinyitotta az egyik levelet s egy pillantást vetett bele. Mi ez? Nem értette meg a dolgot. A felesége ír, de önmagát szólítja meg: „Drága Emmike!" Következett vagy ötven sor, epekedő, színes szerelmi vallomás. Mintha valami regényből lett volna kiírva. A levél végén aláírva: „A hófehér, pici kezét ezerszer csókolja Guszti."

— Guszti? Ez a Bolkay neve! Ez!

Hirtelen megnézte a másik levelet. Az is az asszony írása volt. Válasz a férfinak a másik levélre. Szelid, tartózkodó vallomás, aláírva: „A maga bánatos Emmikéje."

Tehát a felesége önmagával levelezik. Képzelt szerelmes levélre képzelt szerelmes levéllel válaszol s elrejti a leveleket a kis elefántcsontkötésű könyvbe.

A férj nagyot sóhajtott. Fájdalmas vonás játszott a szája szélén, de egy kicsit megkönnyebbült. Végigtörölte a homlokát. Óvatosan visszatette a leveleket a könyvbe, becsukta a fiókot s kihúzta a kulcsot a fiókból.

Körülnézett a szobában. Szerteszét hevertek a felesége ruhadarabjai. Egy könnyű, világoskék szalagos pongyola, a meleg élettől megfosztva, összeomolva hevert a kereveten. Egy puha bársonyszalag, ami a hajából esett ki. A kalapja az álló tükör fogasán. Az ajtón keresztül befehérlett a kis fia ágya. Az ebédlőasztalkán karcsú váza, friss mimóza benne. A virág finom, sárga szirmai mintha remegve, a zöld levélkék közé bujva várták volna az asszony ujjainak érintését. És mindez az övé. A csengő, kacagó beszéd, ami betölti reggel az ebédlőt. A szelid, meleg alkonyatok. Minden! Őrültség lenne elveszíteni!

Komor, dacos vonás húzódott meg a szája körül, amikor a kalapját a fejére tette s a tavaszi kabátját fölvette. Elment hazulról s az utcán beleült egy bérkocsiba. Kivette az óráját. Öt óra. Most otthon lesz. Ilyenkor otthon szokott lenni. Bolkay lakására hajtatott. Gyorsan felfutott a lépcsőn, becsengetett a lakásba s egy pillanat mulva szemben állott a férfival.

— Komoly beszélni valóm van veled, — fordult a csodálkozó fiatalember arcába, aki éppen a fényes, fehér ingébe rakta be a gyöngyházgombokat.

— Parancsolj, kérlek! Milyen szerencse, — beszélt és székkel kinálta meg Tátrait.

Tátrai elutasítólag intett:

— Nem ülök le. Azt hiszem, röviden a dologra térhetek. Nem szoktam teketóriázni. Sohasem akartam olyat az élettől, amit nem érdemeltem meg. De amihez jogom van, azt meg is védem. Ha kell, az öklömmel is megvédem!

A fiatalember meghökkenve nézett végig Tátrain.

— Nem értelek, — hebegte.

— Nem akarom, hogy valaki még az életben együtt lásson a feleségemmel.

— De kérlek...

— Most én beszélek! Várj. Én el tudom intézni a magam dolgát. Nem féltem tőled a feleségemet. Nevetséges. Tudom, hogy bókokat mondtál neki, kurizálgattál, mint más asszonynak s egyéb nem történt, de ez is fölösleges. Izetlen. Hagyd abba.

— Bocsánatot kérek, de hogy jutok ezekhez a szemrehányásokhoz?

— Nem akarok semmiféle mende-mondákra alkalmat adni. Érted? Nem faggatlak. Tisztában vagyok a feleségemmel. De vigyázz, kerüld őt, mert velem gyülik meg a bajod!

Bolkay idegesen megmozdult.

— Nem lovagias ügyeket akarok, — folytatta szikrázó szemmel Tátrai. — Én csak a boldogságunk érintetlenségét akarom. Pedig egy-két piszkos szó elég, ami bemocskolja. Tehát jól vigyázz!

Tátrai mikor kijött Bolkaytól, egy pillanatra megállt, hogy lecsillapodjék, de hirtelen magához tért, lesietett az utcára s nagyot lélegzett. Egy kis fájdalom még rezgett a lelkén, de nyugodtabban ment haza.

Másnap délben az ebédnél újra megkérdezte az asszonyt, hogy merre jártak. Az asszony türelmetlenül, szeszélyesen válaszolt, de Tátrai úgy tett, mint aki észre sem vette. Rákövetkező nap az asszony teljesen szótlan volt. Harmadnap ki volt a szeme sírva. Tátrai észrevette, hogy vörösek a szemei, de nem kérdezte tőle, hogy mi baja. Délután azonban a kis fiókot újra kinyitotta. Egy harmadik levelet talált benne. Ez is a férfinak szólt. A levél tele volt keserű szemrehányással, amiért nem jött el. Negyednap az asszony már észrevette, hogy Tátrai nem hozott haza virágot. Eddig délben sohasem jött haza virág nélkül.

Ebéd után sietett vissza az irodájába s vacsora idején hazatelefonozott, hogy nem lesz otthon, mert külföldi kollégákkal megy szinházba. És így tett egy hétig. Mindig talált valami kifogást.

Egy hét mulva újra vörösre volt sírva az asszony szeme. Tátrai délután, mikor az asszony nem volt otthon, fölnyitotta a levelesfiókot. Csakugyan egy újabb levél. Szomorú búcsú. Szakítás. Szelid szemrehányás. Jobb is, hogy vége a szerelemnek, mert ő úgyis a férjét szereti. Csak néhány pillanatig kavargott a fejében az idegen mámor. Belátja, hogy ez ostobaság volt.

Amikor Tátrai este hazatért, látta, hogy az asszony a gyerekeket csókolgatja. Fölugrott, ahogy Tátrait meglátta. Tátrai hűvösen üdvözölte az asszonyt s be akart menni a dolgozószobájába.

Az asszony arca egyszerre megnyúlt, csodálkozva nézett az urára s félénken rebegte:

— Nem csókolod meg... a gyerekeket?

UJ IDŐK SZERKESZTI HERCZEG FERENC

XLVIII. évfolyam,
Budapest, 1942 április 25

17. sz.

Vitéz Nagybányai Horthy Istvánné arcképe. Boldizsár István festménye a tavaszi tárlaton

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Andrássy-út 16.
Telefonszám: 126-683, 124-509.

Negyedévre 7 pengő
Félévre 14 pengő
Egyes szám ára 60 fillér

IRODALMI ESEMÉNY

ÚJ MAGYAR TÖRTÉNELMI REGÉNY!

IVÁNYI FERENC

A VIRRASZTÓ

Bod Péternek, a székely-kuruc vérű szabadsághősnek alakját kelti életre ez a regény. Iványi nagy koncepciójú író, aki nemcsak hősének alakját és küzdelmeit rajzolja meg érdekesen, hanem megfesti a XVIII. század politikai és vallási elnyomatásának hatalmas freskóját is. Külön nagy értéke ennek a megrendítően érdekes és izgalmas könyvnek az író színdús és ízes nyelvezete. Újból felfedezzük a «székely nyelv» varázslatos szépségeit.

A hatalmas mű ára 8 pengő, kötve 10.50 pengő.

ÚJ MAGYAR TÁRSADALMI REGÉNY!

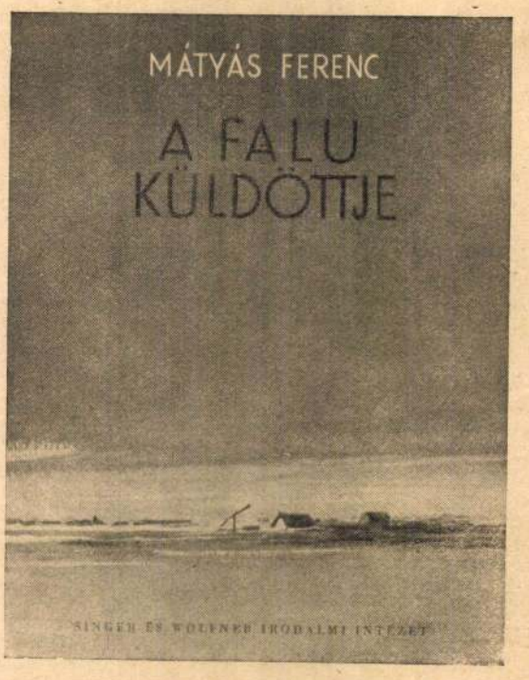

MÁTYÁS FERENC

A FALU KÜLDÖTTJE

Egy új s az írói pályára a nép köréből feltűnt író első regénye Mátyás Ferenc könyve: «A falu küldöttje». Vallomásszerű regény. Megdöbbentő hűséggel, sokszor gorkiji színekkel tárja az olvasó elé a falu életét egyszerű, de kifejező stílusban, amely a népköltészet tiszta vizű forrásaiból táplálkozik s éppen ezért hangja meglepően friss, üde és eredeti.

A kötet ára 3.60 pengő, kötve 5.40 pengő.

Az itt hirdetett művek megtekinthetők minden könyvkereskedésben. Megrendelhetők könyvosztályunknál az előző számainkhoz mellékelt levelezőlapok bármelyikén, folyószámlára is.

Ára 20 fillér

ÚJ MAGYARSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGY HÓNAPRA 3 PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ, FÉLÉVRE 18 PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA KÖZNAPON 10, VASÁRNAP 20 FILLÉR

FELELŐS SZERKESZTŐ: MILOTAY ISTVÁN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 5. TELEFON: 1-464-20, 1-464-28, 1-464-29 ÉS 1-444-00. POSTACSEKKSZÁMLA 6500

1939 október 22 — VASÁRNAP — VI. évfolyam 241. szám

STRASSBURG KIÜRITÉSÉT JELENTIK PÁRISBÓL

A francia hadvezetőség a Maginot-vonal mögött megtette az előkészületeket a lakosság elköltöztetésére

Megerősitik a hirt, hogy Törökország rövidesen összehivja a közelkeleti államok: Irán, Irak és Afganisztán együttes értekezletét

A NAGY ISMERETLEN

Irta: Milotay István

A semleges polgári olvasó olvassa, vagy hallgatja a hivatalos jelentéseket a nyugati front harctéri eseményeiről. Immár két hónapja hallgatja s a fejét most már egyre élénkebben, egyre türelmetlenebbül csóválgatja. Borzasztó, milyen emberek ezek a katonák! Előre bejelentették annakidején, hogy ez a háború az idegek háborúja lesz, mindenki hozza tehát rendbe és tartalékólja hosszú időre az idegeit. Az ember föl is készült ezekre a beigért idegmegpróbáltatásokra, de egészen más értelemben: minden napra várt valami idegszenzációt. Az egyikre London bombázását, a másikra a Maginot-vonal áttörését, a harmadikra nagy légi csatát Berlin fölött, a negyedikre Gibraltár bevételét buvárhajókkal és így tovább. Míg a lengyel háború tartott, Isten bocsássa meg, de a semleges polgár csak megélt valahogy. Ott minden nap, ha nem csurrant is, de csöppent legalább valami: egy-egy város eleste, egy-egy véres csata, párszázezer fogollyal. De szinte az egésznek hamarabb vége lett, mint a türelmetlen semleges polgár szerette volna . . .

*

Ezt az idegháborút még csak ki lehetett birni valahogy, ez legalább stimulálta az idegeket, de ez a nyugati front előrli őket. Két hónap óta az egész téni háború nem jutott túl az előörsök rintkezésénél s a legutóbbi német sszefoglaló jelentés megállapította, ogy egy 170 kilométeres frontrészen z egész háború alatt német részről gyetlen sebesülés történt, az is önsebesülés volt, puszta **vigyázatlanságból**. A semleges polgár fejcsóválva veszi udomásul Gamelin tábornok dicsekvését, az egyik legutóbbi francia jelentésel kapcsolatban, hogy bezzeg az elmult lágháborúban a két első hónapban ár 700.000 halottja és sebesültje volt nyugati frontnak! S most alig tudnak tszázat felmutatni! De hogy is tudnak, mikor se az egyik fél, se a mák fél nem akar támadni, csak ül a egfried- vagy a Maginot-vonal klubzaiban, unalmában bridzsezik, vagy éfás plakátszövegeken töri a fejét, nivel a másikat ugrathatja s nagyha-néha megnyomja lábával valaelyik billentyüjét az önműködő ágyúgy géppuska-parknak. Hadd legyen y kis változás, hogy azok is végleg ne rozsdásodjanak . . .

*

Szeptember elsején a semleges polr még azt hitte, hogy mihelyt a lengyel háború megindul, zuhogni fog a gránát a nyugati fronton s ugyanakkor bombázó repülőflották sötétitik el az eget Német-, Angol- és Franciaországban egyaránt. Mindebből semmi se következett be, sőt két hónap után oda jutottunk, hogy a francia jelentésekből már-már sose hiányzik az a stereotip megállapítás, hogy az éjszaka méla nyugalomban telt el. Hát a semleges polgár ezeket a csendes, holdas éjszakákat nem birja ideggel. Valahogy úgy érzi, akármilyen groteszkül hangzik is ez, hogy ez a háború, mint egy barátunk mondta minap: már nem tud többé megkezdődni. De ha nem tud, mondja a semleges polgár, akkor viszont miért kezdődött el? S ha így tart tovább is, mikor fog bevégződni?

*

Mert közben a semleges polgár azt is olvassa, hogy Párisban vagy Londonban vagy Berlinben ezeknek az óriás városoknak háborús élete békebeli tartósságra, állandóságra rendezkedett be, divat, szórakozás, időtöltés, olvasmányok, színház, stb. dolgában fölveszi a szeptember elején pillanatra elejtett fonalat s ott folytatja mindezt, ahol akkor abbahagyta. Legfeljebb azzal a különbséggel, hogy a háborút, mint motívumot, mint aktualitást, mint ornamentikát, mint új divatot, új életformát beleépíti a maga hétköznapi elfoglaltságába. A háború, amely valami olyasminek ígérkezett, ami legyőzi a hétköznapokat, maga is hétköznappá alakul, az állandóság, a hosszadalmasság koptató, mindent **kiegyensúlyozó kényszere alatt, már mielőtt igazában** megindult volna.

*

De hát továbbra is, belátható ideig, vagy beláthatatlan végekig mindig csak ennyiből fog állni ez a háború? — kérdi a semleges polgár, mintha egy nagy várakozástól, egy nagy illuziótól fosztották volna meg. S ha az embernek kedve volna is azt felelni neki, hogy ó, Mindenható Isten, bárcsak így tartana továbbra is, ha kedvünk volna is azt felelni, hogy bárcsak mindez csakugyan keményebbre, kegyetlenebbre, irtózatosabbra ne forduljon, ha minden szivverésünkkel azért esdeklünk is, hogy a frontról szóló jelentések sose említsenek mást, mint nyugalmas, holdvilágos, csendes vagy esős éjszakákat, ha azért remegünk és azért gyötrődünk is a magunk irgalmatlan, könyörtelen, csöndes éjszakáin, hogy sose váltsa föl tizezrek és százezrek égig üvöltő halálordítása ezt az idilli csöndet, se Saarbrückennél, se Moselnél, se másutt, ha azért imádkozunk is, **hogy inkább virág nőjjön ki az ágyútalpak körül s inkább madarak fészkeljenek az égnek ásító ágyúcsövekben,** mintsemhogy egyszer egyszerre megbődüljenek, tüzet, lángot, poklot, pusztulást okádva, ha az ideges és türelmetlen, vagy éppen vérszomjas semleges polgárral szemben ezt kívánjuk is, — valljuk meg őszintén: nem sok remény van se az egyikre, se a másikra! Nem sok remény van rá, hogy mindez időtlen időkig így fog maradni, vagy hogy rövid idő alatt annyira megúnják az ellenséges felek ezt a háborús tétlenséget, hogy végül puszta unalomból, vagy türelmetlenségből valahogy abbahagyják az egészet. Minderre nem sok remény van. Hiszen az egész **egyelőre nem arra megy, hogy egyszer mind a két fél abbahagyja, inkább arra, hogy valamelyik a kettő közül,** de mégis inkább a másik szánja magát **rá erre, vagy olyan értelemben, hogy** leteszi a fegyvert és megadja magát, vagy olyan értelemben, hogy idegei fölmondják a szolgálatot s a szükségtől vagy a türelmetlenségtől szorittatva áttér arra, amit a semleges polgár követel: **a támadásra, a komoly,** véres, könyörtelen háborúra.

*

Mert, akárhogy forgatjuk is, a nyugati front csöndessége, hallgatása, esőzése, eseménytelensége mögött ez a kölcsönös feszültség, ez a kölcsönös számitás hallgat, várakozik és mérlegel. A franciák nem támadnak, mert, hogy úgy mondjuk, kezdettől fogva erre voltak elszánva. Hiszen, ha az ellenkezőre lettek volna elszánva, nem hagyhatták volna kihasználatlanul a legkedvezőbb alkalmat, mikor Németország erejének nagy részét a lengyel háború kötötte le s amikor megosztott erővel egyszerre két fronton kellett volna helytállania. A franciák nem ragadták meg ezt az alkalmat, pedig őket is, az angolokat is egy iszonyú erkölcsi kötelezettség is kellett volna, hogy erre **kényszeritse: a szegény, szerencsétlen**

Felhivás a magyar társadalomhoz

Mint minden évben, ezidén is felemelem kérő szavamat a magyar társadalomhoz a szenvedő emberiség és inségesek nevében. A napilapok terjedelmének korlátozása folytán ez alkalommal elszámolást nem adhatok a mult évi gyüjtés eredményéről és annak felhasználásáról, azonban eziránt érdeklődőknek a szárnysegédi hivatalban a pontos adatok rendelkezésre állnak. Ugyanazon fenti okoknál fogva, mondanivalómat e pár sorban foglalom össze: — nagy a nyomor, sok a segélyre szoruló, sok a szenvedő, — adjanak kérem minél előbb és minél többet!

A pénzadományokat be lehet küldeni:

1. Csekklapon: a 19. számú postatakarékpénztári csekkszámlára. Csekklapot bármely postahivatalban vagy dohánytőzsdében lehet vásárolni.

2. Postautalványon: „Horthy Miklósné segélyakciója, Budapest, Királyi vár" címre.

3. Nyugta ellenében: 9 órától 14 óráig személyesen történő befizetéssel, Budapest, Királyi vár, szárnysegédi hivatal.

Természetbeni adományokat: ruhát, lábbelit, tüzelőt és élelmiszert, kisebb tételekben a Királyi várba, vagontételeket az előzetes értesités alapján közölt címre lehet elküldeni s lehetőleg december 1-ig, hogy azokat még karácsony előtt ki lehessen osztani.

Budapesti lakosok segélyt célzó kérvényeiket a Királyi várba czimezzék. Kivánatosnak látszik a borítékra feltünő helyre irni: „Segélykérelem." — Vidéken a Főispán Urak intézik a gyüjtést, ennélfogva a kérvényeket közvetlenül az illetékes főispáni hivatalhoz kell czimezni.

Horthy Miklósné

lengyeleknek adott garancia. De se a kedvező stratégiai alkalom, se a politikai és erkölcsi kezesség nem volt elég arra, hogy a nyugati offenzíva az ő részükről meginduljon.

*

Azt mondják, a franciák nem voltak hajlandók egyedül nekimenni a Siegfried-vonalnak mindaddig, amíg az angolok a megfelelő részarány szerint maguk is helyt nem állnak, bele nem szállnak ebbe a kísérletbe, hogy viseljék közösen, a franciákkal együtt, annak minden áldozatát, minden kockázatát. Az elmult világháború négy esztendeje alatt is folytonos volt emiatt a huzavona a szövetségesek közt. Folytonos volt az alkudozás arról, ki mennyi, hány kilométernyi frontszakaszt vegyen át, tartson megszállva és mennyit pótoljon az offenzívák nyomán beállt veszteségekből. A hivatalos jelentésekből kiderült, hogy most szeptember 1-től számítva jó egy hónap kellett hozzá, míg 150.000 főnyi angol haderő érkezhetett a nyugati frontra s ugyancsak francia és angol hivatalos jelentések megállapították, hogy angol részről újabb csapatkontingenseket karácsonyig már nem is küldenek. De valószínű, hogy ha küldenének is, ha Anglia már idáig le tudta volna szállítani a reá eső erősítéseket, vagy már most, már holnap le is tudná szállítani ezeket, a szövetségesek nyugati frontja akkor se mozdulna meg, — egyelőre.

*

Minden jel arra vall, hogy a francia és angol közvéleménynek s magának a két hadvezetőségnek is az a meggyőződése, hogy Németország nem bírhat ki hosszú háborút. Azt hiszik, hogy a nyersanyagellátás és a közélelmezés nehézségei előbb-utóbb olyan arányokban fognak jelentkezni a németeknél, amelyek egyrészt erősen megviselik a frontmögötti társadalom belső ellentállóképességét s ezen át kihatnak a front szellemére is, vagy ezt a lelki, idegbeli és erkölcsi megpróbáltatást be se várva, a német hadvezetőség akarva-akaratlan arra fog kényszerülni, hogy a támadásban keressen kiutat ebből a ránézve egyre elviselhetetlenebb helyzetből. Mert közben, az idő multával — az angol-francia számítás szerint — egyre jobban kiegyenlítődik ugyancsak az ő javukra a légi uralomnak az a fölénye is, amelyet Németország ezidőszerint magáénak mondhat. Mi tehát várhatunk, ez az angol-francia álláspont, sőt minél tovább várunk, annál jobb, annál előnyösebb lesz a helyzet reánknézve. Németország viszont semmiképpen nem várhat sokáig, neki előbb-utóbb csakugyan el kell kezdenie a háborút.

*

A németek viszont azt mondják, hogy miután a Siegfried-vonal katonailag teljesen fedezi őket, s miután háborús nyersanyag- és élelmiszerellátásukat a semleges államokkal és a szovjettel kötött megállapodásaik teljesen biztosítják, s miután hadianyaggyártásuk, repülőflottájuk erősítése továbbra is az eddigi ütemben történhetik, túlszárnyalástól ezen a téren sem kell tartaniok, ők is nyugodtan várhatnak, legalább is a Siegfried—Maginot-fronton, amíg ezt az angolok és franciák meg nem únják.

Ez tehát egyelőre a helyzet. A semleges polgárnak, akár akarja, akár nem, akár bírja idegekkel, akár nem, ki kell várnia, melyik félnek lesz igaza, melyik fárad bele, melyik dől ki előbb a fegyveres várakozásban, vagy melyik únja meg hamarabb ezt a mozdulatlan várakozást. Ez ellen nincs segítség. Jósolni, azt lehet, de a dolgok kifejlését előre meghatározni azért lehetetlen, mert ez olyan ismeretlen tényezőktől függ, amelyekkel szemben egyelőre minden úgynevezett biztos számítás csődöt mond. Ha már most abban a tekintetben is, hogy mikor fog hát megkezdődni ez a háború, ilyen kiszámíthatatlan, ilyen ismeretlen lehetőségekkel állunk szemben, még ismeretlenebb, még kiszámíthatatlanabb az, hogy ha egyszer elkezdődött, vajjon hogyan fog végződni. Mert ezt is valószínűleg ugyanolyan, egyelőre talán ismeretlen, vagy csak az egyik és csak a másik fél által ismert tényezők vagy eszközök fogják eldönteni, amelyekről a nagy nyilvánosságnak fogalma sem lehet. De lehet, hogy ezeket a döntő tényezőket, ezeket a döntő eszközöket ma még maguk a legilletékesebb katonai, stratégiai, haditechnikai tekintélyek sem ismerik. Mert még nem találták ki őket, vagy ha kitalálták is, még nem próbálták ki hatékonyságukat a valóságban, a háborús gyakorlatban is.

*

Ma már mindenki tudja, hogy az elmult világháborúban két olyan haditechnikai újítás játszott döntő szerepet, amelyet azelőtt, vagy annak elején úgyszólván nem is ismertek, vagy ilyen döntő jelentőségűket akkor még le nem mérhették. Hajszálon mult, hogy Anglia el nem vesztette a háborút a német tengeralattjárók miatt, Németország pedig csakugyan elvesztette az angol, francia és amerikai tankok miatt. Winston Churchill elmondja emlékiratainban, hogy jóllehet ő már 1915-ben fölhívta az angol és francia hadvezetőség figyelmét erre a rettenetes eszközre, senki se akarta ezt komolyan venni. 1918 tavaszán, Churchill vallomása szerint, az angol hajók nagy országútja Irország délnyugati partjai alatt a brit kereskedelmi flotta temetője lett. Minden négy, uton lévő hajóból csak egy érkezett be az angol kikötőkbe. „Az éhínség és az összeomlás veszélye — írja Churchill — ott sötétlett a birodalom horizontján." Az első tanktámadás viszont csak 1917 november 20-án, a cambrai csatában következett be, amikor ötszáz hadigépet vetettek bele a küzdelembe s a németeket annyira meglepték velük, hogy szinte ellentállás nélkül megfutamodtak előlük. 1919 tavaszára már tizezer tank szállítását vállalta az angol és amerikai hadiipar...

*

Lehet, hogy az az ismeretlen szörnyeteg, amely az egyszer mégis csak megkezdődő nyugati háború sorsát el fogja dönteni, már ott vár, ott szunnyad valahol vagy a németek, vagy az angolok vagy a franciák hadi műhelyeiben. S az is valószínű — mert ez benne van a dolgok vonalában —, hogy most ennek az ismeretlen szörnynek nem a szárazföld lesz az elementuma, nem is a tengerek mélye, hanem a levegő magassága. Ez a szörnyeteg már tudja, amit mi még nem tudunk, hogy mi vár reánk, ha az ő ideje, az apokalipszis megpróbáltatása elérkezik.

Leleplezték az aero-szövetségben a kormányzó arcképét

A magyar repülés megteremtője és legnagyobb támogatója: vitéz nagybányai *Horthy* Miklós kormányzó személye iránti mélységes szeretetének és hódolatának az aero-szövetség azzal adott kifejezést, hogy *Boldizsár* Istvánnal megfesttette életnagyságú arcképét s azt szombaton délben tartott díszközgyűlésen ünnepi külsőségek közt leplezte le.

A szövetség dísztermét zsúfolásig megtöltötte az előkelő közönség, amelynek soraiban ott volt *Varga* József iparügyi miniszter, vitéz *Bonczos* Miklós és *Algyay-Hubert* Pál államtitkár, vitéz *Háry* László ezredes, a légierők parancsnoka, *Szimay* Aladár vezérkari alezredes, *Karafiáth* Jenő főpolgármester, *Dulin* Elek miniszter osztálytanácsos, helyettes sajtófőnök, s az egyházi, katonai és polgári élet számos vezető egyénisége.

Vitéz nagybányai *Horthy* István, a szövetség elnöke mondott megnyitót, meleg szavakkal köszöntve a jelenlévőket, azután *Ember* Sándor országgyűlési képviselő, a szövetség alelnöke tartotta meg ünnepi beszédét, amelyben ezeket mondotta:

— A most leleplezésre váró kép több, mint az alattvalói hódolat és tisztelet kifejezője. *Ezzel a képpel a magyarság történelmében immár fényes helyet elfoglaló csodálatos élet tanulságaira akarjuk emlékeztetni a jelen pilótanemzedékét és az utánuk jövőket.* A magyar rónán azok a régi nemes családok, amelyek a törökdúlás és a bécsi gyarmatosító törekvések után birtokaikat megtartani tudták, a mult küzdelmeit szinte elfeledve élték nyugodt életüket. Ezekben a boldog időkben választotta egy debreceni kisdiák, a mi kormányzó urunk, a számára születésénél fogva nyitva álló könnyű hivatások helyett a sokkal küzdelmesebb és nehezebb tengerészéletet.

Meleg szavakkal ecsetelte a továbbiakban a szónok a kormányzó rendkívüli egyéniségét, a világháború harcaiban tanusított bátorságát s az ország újjáépítése érdekében végzett heroikus küzdelmét, majd a magyar repülés fejlődéséről beszélt és így folytatta:

— A repülők egész élete a célra irányuló felelősségteljes cselekvésből áll és a sikert csak a rettenthetetlen akarat biztosítja. *Csodálattal nézünk fel kormányzó urunkra, aki minden repülőnek ebben is férfias példát mutatott.* Olyan időkben, amikor a trianoni szerződés tiltó rendelkezéseit egyes hivatalokban még igen komolyan vették, *a mi kormányzó urunk hárította el a belső akadályokat s az ő segítségével indulhatott meg több mint tíz éve, ha kis keretekben is, de tökéletesen és céltudatosan a magyar katonai repülés.* Az ő elhatározása biztosította a repülés szervezetének az elmult évben azt az önállóságot, ami nélkül a mélyreható szakismereteket kívánó katonai és polgári repülés se komolyan meg nem alapozható, se korszerűen fejleszthető nem lett volna.

— Repülő bajtársak! Átadom nektek örök megőrzésre ezt az arcképet s kérlek titeket: igyekezzetek kormányzó urunkat hazafiui és katonai erényekben, férfias tulajdonságokban követni.

A nagy tapssal fogadott ünnepi beszéd után a Himnusz hangjai közben hullott le a lepel a kormányzó arcképéről, amelyet ezután a szövetség tagegyesületei nemzetiszínű babérágakkal megkoszorúztak.

Vitéz *Laborcfy* Rezső ezredes, az aeroszövetség társelnöke, a haderőnkívüli repülőképzés honvédelmi eredményeiről tartott ezután nagy érdeklődéssel kisért előadást, vitéz *Horthy* István elnök pedig kiosztotta az 1938. évi legkiválóbb vitorlázó repülők díjait. *Tasnády* László a legnagyobb magassági és távolsági vitorlázó repülésért a honvédelmi miniszter serlegét, a kereskedelemügyi miniszter szobordíját, a Máv Ikarusz-vándordíját és a légügyi hivatal Albatrosz-díját nyerte, *Vadas* László, *Tardos* Béla, *Danovszky* Ferenc, *Dolevicényi* Ferenc, *Bollmann* Béla, *Horváth* Ferenc, *Kemény* Sándor, *Pozdolay* György, *Szabó* István, *Kovács* István és *Szőnyi* József pedig teljesítmény-jelvényt kaptak több mint ötórás vitorlázó repüléseikért.

A Kansz a köztisztviselők sorsának megjavitásáért

A közszolgálati alkalmazottak nemzeti szövetsége nevében *Arató* Gyula ügyvezető-elnök és *Javornitzky* Jenő vezértitkár a kormányhoz és az országgyűlés tagjaihoz emlékiratot intéztek, amelyben rámutatnak arra, hogy miután az új állami költségvetés országgyűlési tárgyalása nemsokára megkezdődik, a szövetség indokoltnak tartja, hogy a köztisztviselők gazdasági helyzetét megvilágítsa és *a fontosabb tisztviselő-kérdésekre a figyelmet felhívja.*

Közismert, hogy a közalkalmazotti kar a háború után súlyos viszonyok közé került, s bár 1927-ben valamennyire megjavították életszinvonalát, a pár év mulva bekövetkezett többszörös illetménycsökkentések miatt gazdaságilag ismét meggyöngült. A kormány az elmult évben ugyan hatályon kívül helyezte a legutolsó illetménycsökkentő rendeletet, felemelte a családi pótlékot és bizonyos mértékig visszaállította a korpótlékot, ezek a rendelkezések azonban a fokozódó drágaság miatt *nem éreztetik kielégítően hatásukat.* A köztisztviselőknek ilyen súlyos anyagi helyzetben való maradása *több szempontból is hátrányos.* Megsinyli először is *a közszolgálat,* amelynek kifogástalan, sikeres ellátása csak gondoktól nem gyötört munkaerőktől várható. Megsinyli *a közélet,* mert a gazdaságilag meggyengült tisztviselői kar nem vihet kellő szerepet a nemzet kulturális és társadalmi életében s gyermekeinek sem adhatja meg a szükséges nevelést, iskoláztatást. De megérzi *a közgazdaság is,* mert a csökkentett fizetésű kar csak csökkentett mértékben tud hozzájárulni az ipar, kereskedelem, mezőgazdaság fellendítéséhez. A méltányosság is kívánja, hogy miután *a köztisztviselői kar eddig már több százmilliókra rugó megtakarítással járult hozzá a kincstár egyensúlyának helyreállításához,* most már ezt a kart is mentsék fel a további áldozathozatal alól. Megnyugvást kelt azonban, hogy a pénzügyminiszter nemrégiben kijelentette, hogy a költségvetés letárgyalása után a kormány *a tisztviselői kar sorsának megjavítása érdekében további lépéseket tesz.*

A Kansz ezután rámutat arra, hogy a tisztviselők helyzetén elsősorban úgy lehet segíteni, *ha az illetménycsökkentő rendeleteket megszüntetik.* Szükséges, hogy a kar hiteligényeinek kielégítése *kedvezőbb mértékben történjék, a családi pótlékot felemeljék,* az előlépési viszonyokat *megjavítsák, az automatikus előlépést bevezessék, a lakáspénzeket rendezzék, a szanálási levonást megszüntessék,* a megüresedő állásokat *azonnal vagy legalábbis félévenként töltsék be.* Kivánják továbbá az Otba-ellátás kiépítését, a szolgálati pragmatika elkészítését és egyéb olyan szociális intézkedések megvalósítását, amelyek *a nehéz viszonyok közt levő köztisztviselői kar életét megkönnyítik.*

A japán-orosz katonai tárgyalásokat befejezték

Tokió, október 21.

A Kvantung-hadsereg közli, hogy a nomonhani egyezményben előírt *japán-orosz katonai tárgyalásokat szombaton befejezték.* Már csak a foglyokkal való bánásmód, valamint a szökevények kiszolgáltatásának kérdése elintézetlen. Ezeket a kérdéseket később tárgyalják meg.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Boldizsár István festőművész

ESTI HÍRLAP

1971 DEC 27

A 75 éves Boldizsár István festőművész, a Képzőművészeti Főiskola nyugalmazott tanára a nagybányai festőiskola egyetlen élő tagja. Az idős mester huszonöt esztendeje az év felét Balatonföldváron tölti, kedvelt témája a Balaton és környéke. Jelenleg Budapesten, Nagymező utcai műtermében készül kiállítására

k a közúti
teljesen
erihegy for
et dél felé
udapesten
lagosan 15-
gyancsak 15
tási távolsé
n, a Balato
lyók menté
meghaladj

A ködben
utakon fo
ságra van szükség,

nál is inkább, mert a lá-
si viszonyok sokszor mé-
renként változnak. Buda-
esten a villamosok, az
utóbuszok *a szokásosnál*
ssabban közlekednek.

A Ferihegyi repülőtér
ltozatlanul *nem fogad és*
em indít gépeket. Már
gnap megbénult a forgal-
a: mindössze egy menet-
ndszeri járatot indítottak.
a délelőtt egyről sem le-
tett szó: a látási távolság
indössze 100—200 méter
lt.

A karácsonyi csúcsforga-

LEONE MEGTÁMADÁSA

kormányv
számít

AZ OKP VEZETŐSÉGÉN

Magyar Péter, az MTI tudósítója jelenti:

Az Olasz Kommunista Párt vezetősége *Leone* köztársasági elnökké választása után határozatban fo

Boldizsár István

Magyarság

Képes mell.

1938 ápr. 3

Boldizsár István: D. A. urnő arcképe

N.

NYOMTATVÁNY

Tr. v. Nagy Zoltán
úr

Ft

IV. Váci utca 80.

Boldizsár István

1937. febr. 28.

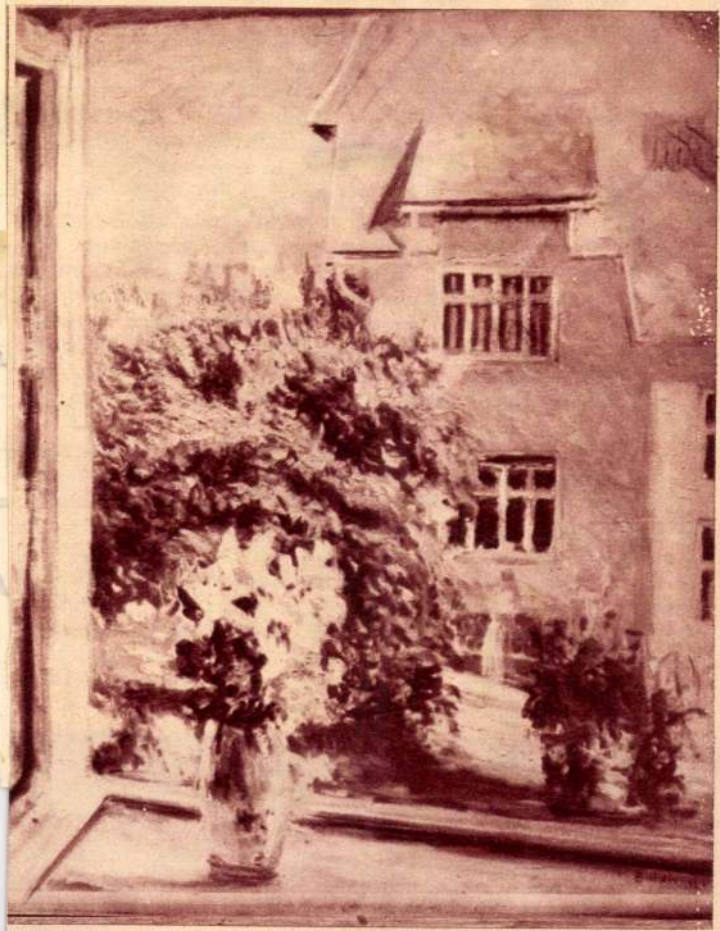

Boldizsár István: „Kilátás a műteremből"

Budapest, 193 7. II/26.

yula titkár urnak,

Budapest.

P. 20.50

váló tisztelettel

MAGYAR JENŐ
könyvesbolja
és antikvárium
Budapest, IV. [illegible]

Boldizsár István

TÉLI TÁRLATÁRÓL

közlés)

Boldizsár István: „Falusi udvar"

Magyarság 1937 febr. 14.

Paul Richter és Aud

Emil Jannins, korunk legnagyobb filmszinésze, mint p

Boldizsár János

Magyarság 1937 febr. 14.

Boldizsár István: „Falu a Gutin alatt"

A MŰCSARNOK TÉLI

Boldizsár István:
„Reggeli tenniszpartie"

Boldizsár István
Magyarság Képes mell. 1937. I. 31.

Budapest székesfőváros

37834 szám

193

Nagyságos

Dr Szendi

állami

Hivatalból
Közszolgálati ügyben
Díjátalányozva

A ker. elöilj. szolg. ut

Inváziós arcvonalak:

A St. Lo és Caumont között indított heves amerikai rohamokat erőteljes német ellentámadások fogták fel

Dempsey tábornok az utóbbi napok súlyos veszteségeinek hatása alatt nem kezdett nagyobb vállalkozást

Berlin, július 28.

A *Nemzetközi Sajtó Tudósító* jelenti:

Dempsey tábornok kötelékei, amelyek az utóbbi napokban rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek, csütörtökön csak arra szorítkoztak, hogy kitapogassák a tervbevett újabb nagyszabású angol támadás lehetőségeit. Az amerikai sávban, vágyis az inváziós hadszíntér nyugati szakaszán ezzel szemben a csata mindjobban kiterjed. Főleg St. Lo és Caumont között folytak csütörtökön heves amerikai támadások, amelyek azonban hamarosan *holtpontra jutottak*, mert az erőteljes német ellentámadások lehetetlenné tették Bradley tábornok csapatai számára az elért kisebb betörések helyének kiszélesítését.

Igen súlyos veszteségeket szenvedtek az amerikaiak a St. Georges d'Elle erdővidékén és Labarre falutól északnyugatra is, anélkül, hogy sikerült volna előbbre jutniok. Közvetlenül Coutancestól nyugatra terül el a tengerpart s ezt akarják most mindenáron elérni az amerikaiak. Tervük az, hogy a tengerpartig való gyors előnyomulással elvágják a visszavonulás útját a Coutancestól északra álló német csapatok elől. Ezek a német csapatok Périers és Lessay térségében harcolnak. A német vezetőség természetesen tisztában van az amerikaiak szándékával s kellő *ellenintézkedéseket foganatosított.*

Német ellentámadások vannak folyamatban, amelyek erősen gátolják az amerikaiak előnyomulását annak ellenére, hogy ezt az előnyomulást igen nagy amerikai bombázó- és vadászkötelékek igyekeznek támogatni. *Coutancestől keletre máris sikerült megállítani Bradley páncélosait.* Ugyanakkor von Kluge vezértábornagy parancsára a Périers—Lessay vonalon álló német csapatokat is kissé visszavonták déli irányba, mielőtt még az amerikaiak St. Loból kiindulva ki tudták volna mélyíteni Canisy térségében elért betörésüket déli irányban. A Périers—Lessay térségében harcoló német csapatok visszavétele egyúttal a német arcvonal megrövidítését eredményezte, úgyhogy a szárnyakon már nem érezhető annyira az amerikai nyomás, mint eddig.

Az amerikai csapatok a St. Lotól nyugatra lefolyt harcokban rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek.

Amigny falunál a hétfő óta folyó harcok során majdnem teljesen felmorzsoltak három amerikai hadosztályt.

Kétezerötszáz méter széles arcvonalon kétezerötszáz halott

Páris, július 28.

(NST) Az *Europapress* haditudósítója, Günther *Weber* írja a Caentól délre húzódó arcvonalról:

A 2. angol hadsereg az elmult 10 napban a Caen felől Falaise irányábn indított támadások során alig *2500 méter széles arcvonalszakaszon nem kevesebb, mint 2500 halottat veszített Verierres és St. Martin községek között.* Ugyanakkor 14 angol és kanadai tiszt, valamint 386 tiszthelyettes és katona került ezen a kis szakaszon német hadifogságba. Az elszenvedett anyagveszteség a következő: 268 páncélos, 8 páncélos lövészgépkocsi, 3 páncélos felderítő gépkocsi, 22 löveg és 12 páncélelhárító ágyú. A veszteségek túlnyomó része a kanadai csapatokra esik.

Az olasz fronton az utóvédharcokban súlyos veszteségeket szenvednek az angolok, indusok, újzélandiak, gaullisták

Nagy hajóhadösszevonás a Földközi tengeren

A *Nemzetközi Sajtó Tudósító* jelenti: Annak ellenére, hogy az adriai szakaszon meglehetősen nagy erőkkel folytatja támadásait az ellenség a Cosano folyó felé lassan visszahúzódó német csapatok ellen, az olaszországi offenzíva súlypontja kétségtelenül továbbra is *a nyugati szakaszon* van.

Az 5. amerikai hadsereg balszárnya, amely elérte az Arno alsó szakaszát, még mindig nem indult nagyobb támadásra, ezzel szemben azonban az amerikaiak jobbszárnya a 8. brit hadsereg balszárnyával együtt megkétszerezte erőfeszítéseit, hogy a hegyek közül kijusson az Arno síkságára Empoli és Pantassevo között, illetve, hogy a német biztosító csapatok vonalát áttörje és azokat túlszárnyalva, egyes részeiket bekerítse. Az ellenségnek azonban ebből mindeddig *semmi sem sikerült.* A szívósan harcoló utóvédek tüzében az angolok, újzélandiak, indusok és de Gaulle-párti franciák újra és újra *súlyos veszteségeket szenvedtek.* Szerda estig az ellenség csupán egyes helyeken érte el és sehol sem lépte át a Castel Fiorentine—Casciano—Figline-vonalat.

Az olasz hadszíntér helyzetéről jelenti az *Interinf.:*

A Földközi-tengeren a felderítés azt mutatta, hogy az angol—amerikaiak az utóbbi hetekben nagy hajóhadat vontak össze a Földközi-tenger nyugati részén, mégpedig szállítóhajókat és partraszállító hajókat is nagy számban. Ehhez jön még több hadosztály összevonása a Tirrén-tenger partvidékén

A németek szívósan tartják a kulcspontokat

Berlin, július 28.

A *Nemzetközi Sajtó Tudósító* jelenti: A Soulles-patak forrásvidékéről, amely Coutancestől nyugatra ömlik a tengerbe, péntek reggel Bradley tábornok amerikai csapatai délnyugati irányban támadásra indultak. Ezen a helyen jelenleg rendkívül heves csata tombol. Rommel katonái minden sövényt és minden házat a végsőkig védenek. Az amerikai csapatok az előző napon rendkívül nagy veszteségek árán törtek előre a patak forrásvidékéig.

Az amerikai jelentésekkel ellentétben német illetékes körökben kijelentették, hogy áttörésről szó sem lehet. Az ellenség csupán mély betörést ért el St. Lotól délre Canisyig. Ott azonban az amerikai csapatok ugyanolyan súlyos ellenállásba ütköztek, mint amilyennel heteken át birkóztak St. Lotól **észkra. A német csapatok újra meg** újra ellentámadásokkal tartóztatják fel az ellenséget, a kulcspontokat szívósan tartják és ezzel lehetővé teszik az új védelmi vonalak kiépítését és a szükséges hadműveleti ellenintézkedések megtételét.

Eddig a normandiai csata jellege nem változott és továbbra is falvakért folyik a küzdelem.

Elesett egy amerikai altábornagy

Amszterdam, július 28.

(Német Távirati Iroda.) A *Reuter*-iroda jelenti a szövetséges előzönlési erők főhadiszállásáról, hogy Lesley McNair az Egyesült Államok hadseregének altábornagya Normandiában elesett. Rövid idővel ezelőtt főparancsnoka volt az amerikai szárazföldi eröknek. Marshal, az Egyesült Államok vezérkari főnöke egyszer úgy jellemezte őt, mint „a hadsereg agyát".

Washingtonban július 14-én közölték, hogy McNair „a tengerentúl fontos titkos megbízatást" kapott. *(MTI.)*

Szakadatlanul támadják a szárnyas bombák Angliát

London, július 28.

A *Nemzetközi Sajtó Tudósító* jelenti: **Nagy-London térségébe és Dél-Anglia felé csütörtök délután is jöttek a szárnyas bombák — jelentette csütörtökön este a londoni rádió. Ugyanakkor közölték, hogy az ország legkülönbözőbb részeiből újabb munkáscsoportok vannak útban London felé a szárnyasbombák által okozott károk kijavítására.**

Herbert Morrison belügyminiszter csütörtökön közölte az alsóházban, hogy a londoni légvédelmi földerőtök egy részét továbbra is zárva tartják, mert erre a helyre még szükség lehet, ha a szárnyas bombák további tömegeket tesznek hajléktalanná. Foglalkozott a miniszter a londoni riasztási rendszer felett gyakorolt bírálatokkal is és bejelentette, hogy jövő kedden új riasztási rendszert vezetnek be.

Amszterdam, július 28.

(Német Távirati Iroda.) Mint a brit hírszolgálat jelenti, a németek a péntekre virradó éjszaka repülőbombáikkal tovább támadták Dél-Anglia és London térségét. Anyagban és emberben veszteségek voltok. *(MTI)*

Nagy lakáshiány Angliában a „V. 1." működése nyomán

Genf, július 28.

(Német Távirati Iroda.) Londonból jelentik: „Házakat a „V. 1." áldozatainak, még pedig azonnal" — ezzel a vastagbetűs címfelirattal jelent meg a *New Leader* című angol hetilap.

A „V. 1." működése következtében a lakáskérdés vált Anglia legsürgősebb belpolitikai kérdésévé. A *New Leader* szerint az elkövetkező hónapokban *„válságos méreteket fog ölteni"*, ha a „V. 1." támadások London és Dél-Anglia ellen továbbtartanak és a kormány továbbra sem hajlandó haladéktalanul új lakóházakat építtetni. Még az újszerű német légi támadások megkezdése előtt kétségbeejtő hiány volt az angol fővárosban lakásokban. Óvatos becslés szerint még 100.000 házra lett volna szükség. Azóta a helyzet lényegesen rosszabbodott.

A *New Leader* követeli, hogy a londonkörnyéki és angliai vidéki földbirtokoskastélyokat az állam vegye birtokába és bocsássa a hajléktalanok rendelkezésére. *Angliának új lakásépítési tervet kell kidolgoznia és azonnal meg kell kezdeni a végrehajtást.* Ha szükséges, a hadseregből kell munkaerőket felszabadítani és hajóteret kell biztosítani a szükséges építőanyag behozatalára — írja az angol hetilap. *(MTI)*

A „V. 1." a német heti híradóban

Berlin, július 28.

A *Nemzetközi Sajtó Tudósító* jelenti: A német mozilátogatók milliói a legközelebbi napokban tanui lesznek egy „V. 1." lövedék elindulásának, amikor a német fimszínházak a legújabb heti híradót bemutatják. A kilövés egy sűrű bozótból történik, rejtőháló alól, amelyet két német katona csak rövid időre lebbent fel, hogy a kilövő szerkezetet megtöltse.

Rövid idő mulva megjelenik a „V. 1." a vásznon és néhány másodpercig tompa zúgással repül Anglia felé, amíg a filmriporter felvevőgépének lencséje kíséri. A „V. 1." **olyan, mint valami nehéz tüzérségi lövedék, rövid szárnyakkal és oldalkormánnyal ellátva.**

Külföldi üveg 1 kancsó 6 pohár **vizes-készlet 14.70 P**

Külföldi üveg 1 kancsó 6 pohár **boros-készlet 12.80 P**

Izléses, formás.

Siessen, mig a készlet tart!

Magyar Divatcsarnok

RÁKÓCZI-ÚT 70—76.

Göbbels cikke az ellenség technikai előnyének kiegyenlítéséről és túlszárnyalásáról

Göbbels dr. birodalmi miniszter *Az előny túlszárnyalása* címmel cikket írt a *Das Reich* legújabb számában. Megállapítja, hogy a Birodalom 1939 szeptemberében jelentős technikai fölényben volt ellenségeivel szemben. Az ellenség azonban a háború további tartama során elsajátította a német hadvezetés eszközeit és módszereit és 1942 óta a hadiszerencse kezdett nekik kedvezni. Ellenséges oldalon néhány igen *mélyreható találmány* befolyásolta a hadviselést.

Göbbels mindenekelőtt a *Rotterdam-eszközre* mutat rá, amely Németország számára meglehetős meglepetést jelentett. Igen hamarosan világossá vált tehát, hogy az ellenséges oldalt *új eszközöknek és lehetőségeknek megteremtésével lehet megverni.* Nem annyira arról van szó, hogy az előnyt be kell hozni, hanem arról, hogy túl kell azt szárnyalni. Ez meg is történt az elmult két évben a legkülönbözőbb területeken.

Nemzeti erőink nagy részének megfeszítésére volt szükség, hogy úrrá legyünk a belőle támadt nehézségeken. Amennyiben tehát már nem állunk túlmessze újszerű fegyvereink és harci eszközeink bevetésétől, akkor ugyanez fog állni fokozottabb mértékben az ellenséges oldal, különösen *Anglia* szempontjából is, hiszen *Anglia fekszik hozzánk legközelebb és magatartása után ítélve, meg is érdemli a legkeményebb büntetést.*

Ley: A pártmunka legtőbb parancsa a megalkuvásnélküli cselekvés

Berlin, július 28.

(Német Távirati Iroda.) Ley dr., a véderő magasabbrangú tisztjei jelenlétében beszédet tartott azok előtt a hadirokkantak előtt, akik egy tanfolyam befejezése után, mint a nemzetiszocialista párt politikai vezetői fognak működni. Ley dr. többek között kijelentette, hogy a párlmunkának legfőbb parancsa a megalkuvásnélküli cselekvés kell, hogy legyen. A forradalmak mindig kemények és ha célhoz akarnak jutni, nem szabad semmitől sem visszariadniok. Ami hazug és alattomos, az mindig összeomlik. Ezt most ezekben a napokban újra bebizonyította egy kis klikk, közönséges árulása. A sors azonban megmutatta, hogy a Führernek be kell fejeznie feladatát és hogy a Führer akarata és cselekvése helyes. *(MTI.)*

A Wilhelmstrasse egy Churchill—Roosevelt-találkozó lehetőségéről

(TP.) A Wilhelmstrassen megkérdezték, van-e valamilyen értesülés arra nézve, hogy egy újabb Churchill—Roosevelt-találkozó van küszöbön, Ribbentrop szóvivője kijelentette, hogy egy ilyen találkozó kétségtelenül lehetséges, de nagyon sok olyan momentum is fennforog, amely egy ilyen találkozónak ellene szól. Az angol és amerikai sajtó meglehetős óvatosan és burkolt formában, de annál gyakrabban juttatja kifejezésre afölötti aggodalmát, hogy a Szovjet kizárólag saját érdekeit követi, anélkül, hogy a legkisebb mértékben tekintettel lenne szövetségesei érdekeire is. Ezért egy ilyen találkozó meglehetősen pikánsan hathatna, amit valószínűleg úgy Churchill, mint Roosevelt szeretnének elkerülni.

Nikolajczyk Canossa-repülése Moszkvába

Stockholm, július 28.

(TP.) Egy londoni *Reuter*-jelentés azt állítja, hogy Nikolajczyk, a lengyel emigráns kormány elnöke elutazott Moszkvába, hogy a szovjet kormánnyal tárgyaljon az orosz—lengyel viszonyról.

Tekintettel a Nagy-Britannia által a lengyel emigráns kormányra kifejtett nyomásra, Nikolajczyknak nyilván nem volt más kiútja, mint a Moszkvába való utazás.

Nikolajczykot útjára Thadeus Romer külügyminiszter, a lengyel állam volt moszkvai nagykövete és Stanislav Grabski, a londoni nemzeti tanács elnöke és a lengyel szociálista párt vezetője kísérte.

Genf, július 28.

Newyorkból jelentik: A szovjet-lengyel viszályról a következőket írja a *New York Times:* szükséges még egyszer hangsúlyozni, hogy a szovjet-lengyel kérdés, bármilyen komoly is, nem szabad, hogy szakadást idézzen elő a Szovjet és a nyugati szövetségesek között. *(NTI)*

Churchill sem tudja eltéríteni Sztalint céljaitól

Stockholm, július 28.

(Német Távirati Iroda.) A *Fortune* című északamerikai folyóirat foglalkozik Eric Johnston amerikai gazdasági szakértő útjával és rámutat arra, hogy a Szovjetúnió eddig az angolok és az amerikaiak egyetlen képviselőjétől sem engedte magát semmiképpen sem befolyásoltatni és továbbra is a következő három célját követi:

1. Második arcvonal felállítása Nyugaton.
2. Hadianyag szállítása a vörös hadseregnek.
3. Szabad kéz Keleten, ahol Moszkva semmi beleszólást sem enged és a határokat kívánságai szerint akarja megváltoztatni. Magának Churchillnak, „a mai idők legbeszédesebb államférfiának" sem sikerült Sztalint ezektől a céloktól eltéríteni. *(MTI.)*

A westminsteri érsek Rómában

Amszterdam, július 28.

(Német Távirati Iroda.) Griffin, Westminster érseke — mint a Reuter-iroda jelenti — csütörtökön Rómába érkezett, hogy kihallgatáson jelenjék meg a pápánál. *(MTI.)*

Szombat

Röpcédulákat

szórtak csütörtök délelőtt is a légi gengszterek Budapest fölött, miközben megint lakónegyedekre, védtelen kis családi házakra, asszonyokra és gyermekekre hullatták gyilkos bombáikat. A légi terroristák aligha hihetik, hogy röpcédulákkal megnyerhetik ezt a háborút, amelyet mégis inkább a „V. 1." és a többi megtorló fegyverek fognak vinni a végkifejlés felé, mint azok a papircafatok, amelyekre a Londonban élő magyarországi zsidók nyomatták rá beteg és bűnös lelkük fröcskölő szellemi termékeit. Arra azonban mindenesetre jók ezek a röpcédulák, hogy még jobban megvilágosodjék előttünk a plutokraták és a bolsevikiek részéről folytatott háború egész értelme és igazi célja. A röpcédula Roosevelt elnök egyik kijelentését idézi, amelyben nyíltan állást foglal a zsidók mellett és nagy hangon fenyegetődzik mindazokkal szemben, akik Európának ezt a mételyét, a zsidóságot ki akarják földrészünkről küszöbölni.

A katyni borzalmak

miatt egyetlen szava sem volt az amerikai elnöknek. A GPU terroristái, a cseka hóhérlegényei tíz- és tízezerszámra lőhették tarkón azokat a lengyel tiszteket, akik éppen Angliáért, Amerikáért, a demokráciáért szálltak harcba és döntötték romlásba szerencsétlen országukat. Az ő haláluk miatt, az ő legyilkoltatásuk miatt sem fájt az amerikai elnök szíve. Esze ágában sem volt tiltakozni Sztalinék előtt a borzalmas tömeggyilkosság miatt, de most egyszerre felfedezi az emberi érzést magában, látva, hogy néhány zsidónak is részt kell venni a fizikai munkában, részt kell venni Európa háditermelésében és kultúrtevékenységüket nem feithetik ki többé sem a budapesti tőzsdén, sem a nagymezőutcai lokálokban. Ez már hallatlan iniuria, ez már az emberi méltósága megcsúfolása, mert hogy élien egy zsidó emberhez méltó életet, ha nem az Arizona párnás páholyaiban, festett görlfei között és a gyöngyöző pezsgős poharak mellett? Aki a zsidókat megfosztja ehhez az emberhez méltó élettől, az már csak Istentől elrugaszkodott lény és barbár szadista lehet az amerikai elnök szemében.

Hiába hullnak

azonban a papircafatok Budapest fölé: a magyar nép egész bizonyosan tudja, hogy az egyedül helyes úton jár akkor, amikor a háborúnak ebben a döntő korszakában teljesen és tökéletesen meg akarja szabadítani magát a zsidó fertőzettől. Soha nem volt kétséges, hogy ez a második világháború kifejezetten a zsidóság háborúja és ebbe a háborúba a nemzetközi zsidó szövetség ugratta be előbb a lengyeleket, aztán az angolokat, franciákat, amerikaiakat, oroszokat, hogy egy példátlan arányú világszövetség révén próbálják elkerülni azt a sorsot, amelyet a zsidóság méltán megérdemel. Nem fog bennünket meghatni a londoni zsidógyerekek röpcédulaáradata, mert éppen az elmúlt esztendők során volt alkalmunk tapasztalni, hogy a Magyarországon találtatódó minden egyes zsidó egy külön hír- és kémközpont a plutokraták és a bolsevikiek számára. Ők mételyeztek és destruáltak, ők akarták felbomlasztani a belső frontot, ők állottak a bazáruló mesterkedések hátterében, ők akarták hátba döfetni nagy szövetségesünket. A röpcédulák és a röpcédulákon lévő Roosevelt-idézet legfeljebb csak megerősítheti a magyar népben a jogos gyűlöletet a zsidósággal szemben, mert népünk nagyon is világosan érzi, hogy nemcsak a röpcédulákat, de a bombákat is a zsidók miatt kapja.

HÍREK

Közellátási hírek

Vaj

A főváros polgármestere közli, hogy augusztus 1-e és 9-e között Budapesten és környékén a rózsaszínű közellátási szelvényív IV-es szelvényére 10 dkg vaj kerül a tejkimérő üzletek útján kiosztásra. A közellátási szelvényívek birtokosai július 28-a és augusztus 4-e között jelentkezzenek a lakásukhoz közeleső tejkimérő üzletben, ahol a tejkimérő a szelvényívről levágja a kijelölt IV-es számú szelvényt, arról elismervényt ad, amelyen a kiszolgáltatásra kerülő vajmennyiséget és a kiszolgáltatás napját rávezetni köteles.

Donáth György országgyűlési képviselőt kizárták a MÉP-ből

A *Magyar Élet Pártja* csütörtökön pártértekezletet tartott, amelyen az elnök bejelentette, hogy *Donáh* György országgyűlési képviselőt a párt tagjainak sorából törölték. Az értekezleten egyébként megalakították a különböző szakbizottságokat.

— **Kettős öngyilkosság.** Nagykanizsán a Szent Rókus-utca egyik házában Polenecz József gazda és felesége a kútba ugrott. Mindkettőjüknek már csak a holttestét tudták kihúzni.

— **Halálozás.** Özv. *Lángh* Gyuláné szül. *Löwl* Flóra, 78 éves korában, özvegységének 35. esztendejében, Budapesten meghalt. Temetése július 31-én, hétfőn délután 4 órakor lesz, a kerepesiúti temető halottasházából. Gyászolják a Fejérváry báró-, a nemes Póka- és a Lángh-családok.

— **Új hetilap Kiskunhalason.** Kiskunhalason hetenként kétszeri megjelenéssel új politikai lap indult *Halasi Hírlap* címmel. A lap felelős szerkesztője *Bernáth* Zoltán.

— **A Tiszába fulladt egy diák.** Kedden férfiholttestet vetett partra Szegeden a Tisza. A rendőrség megállapította, hogy a szerencsétlenül járt Baumgartner Vilmos 19 éves felsőipariskolai tanuló, aki a Maros torkolatánál fürdött és a vízbe fulladt.

— **Képességvizsgálat a kassai egészségházban.** A korszerűen berendezett kassai egészségház új intézménnyel bővült. Megkezdődtek a képességvizsgálatok és a pályaválasztási tanácsadás az ifjúság számára. A korszerű intézmény a tanári testülettel, a honvédségi képességvizsgálóval, a munkaközvetítővel, az egészségügyi szervekkel és a szülőkkel együttműködve végzi fontos feladatát.

— **Házasság.** *Mohr* Irénke okl. tanítónő és *Imregi* Béla m. kir. százados július 30-án este fél 7 órakor tartják esküvőjüket a péceli római katolikus templomban.

— **Halálos szerencsétlenséget okozott az altatószer.** Groningen északhollandiai városban egy nő, aki héteves kisfiával a városi parkban sétált, leült egy padra és elaludt. A gyermek közben kinyitotta anyja kézitáskáját és egy fiolában hét darab tablettát talált, amelyeket nyilván cukorkának nézett és elfogyasztotta. Mikor az asszony felébredt, azt látta, hogy kisfia alszik, de minden felébresztési kísérlete hiábavalónak bizonyult. Orvost hívtak a gyermekhez, aki azonban már csak a halál beállását tudta megállapítani. A gyermek altatószert talált a fiolában és a nagymennyiségű altató megölte.

— **Isztanbul víz nélkül.** Csütörtökön és pénteken javították az isztanbuli vízművek nyomóberendezését, aminek következtében a város ezen a két napon víz nélkül maradt. Az újra megnyitott régi ciszternákat valósággal megostromolták. Sört és ásványvizet napok óta csak feketepiaci árakon lehetett kapni. Egy üveg sörért már két márkát fizetnek. A vízvezeték nem működésének azonban a legnagyobb hátránya az az illat, amely a csatornákból árad.

Kolozsváron megépítették az első bombabiztos műtőt

A június 2-i kolozsvári bombakárok tanulságait levonva, a város közönsége, illetve a város vezetősége *Klimkó* Dezső professzor, a kolozsvári egyetem sebészeti klinikája igazgatójának szorgalmazására megépítette az első bombabiztos műtőt és betegszobákat, amivel a betegeknek oltalmat, az orvosoknak pedig nyugodt munkahelyet biztosított. Az építkezés a légoltalmi és orvosi követelmények figyelembevételével történt. A műtőt vastag föld- és vasbeton réteg alá helyezték, saját villanytelepe és vízellátása akkor is biztosítja a munkát, ha esetleg a városban légi támadás zavarokat okozna. A modern bombabiztos műtő megteremtésében *Varga* Lajos főispán és *Vásárhelyi* László, a város polgármestere fáradoztak a legtöbbet, tudva, hogy ezek a helyiségek a háború befejezése után sem válnak szükségtelenné, mert kevés átalakítással, mint speciális sebészeti osztály bekapcsolhatók lesznek a klinika vérkeringésébe.

A szív utolsó óhaja

A szerkesztőségi posta halmazából naponként hullanak ki hazánk számos titkos költőjének zemekei, valamennyi nyomdafestékért áhitozik olyan leküzdhetetlen vággyal, hogy néha, mint fű a rétet, felveri lelkünket a lelkiismeret vádló szava: hát szabad, hát lehet ezt a görgetegnyi poézist papírkosárba vetni? Persze, akad közöttük olyan is, amit csupán a háborús papírkorlátozó rendelkezések ítélnek asztalfiókrabságra addig az időig, mikor majd oldalakat szentelhetünk ismét a szépirodalomnak.

A legutóbbi csokorban azonban találtunk egy olyan élénkszínű virágot, bizonyos Géza nevű költő úrtól a címünkre adresszálva, hogy csaknem közlésre adtuk úgy, ahogy van. Nem, mert mintha parnasszusi magasságokat szárnyalna. Nem. De ki az a papírlelkű szerkesztő, aki nem hatódik meg az „Ilonka" című versezet sajgásán, a Géza rettentő szívfájdalmán s nemkevésbbe azon a naiv bátorságon, hogy százezres példányszámot meghaladó napilapot választ ki szerelmi levelezésre, mondván: „Egy haldokló szív óhaja, hogy az alábbi költemény újságjukban napvilágot lásson!"

Nos, mint a versike csicsergi, Géza halni készül szívfájdalmában az Ilonkáért. Vagy az Ilonka miatt — mindegy. Azt mondja, hogy azt mondja:

...Térdepelj le sírom előtt
s dobj egy szál virágot.
Hiszen érted hagytam oda
a csúdar világot.

Büntessen meg az Úristen,
ne tudj mást szeretni.
Ezért kellett húsz év után
tőled végkép válni.

Ejnye, ejnye Géza, hát szabad ilyeneket mondani? Különösen azt az utolsó két sort, azt mellőzni kellett volna, már csak a vers miatt is, de egyébként kedves költő testvér, a férfi nem hal bele olyan kis sebbe, amit az Ilonkák ütnek a szíven. A szóban, illetve versben forgó Ilonka pedig íme vegye tudomásul, hogy szegény Géza nagyon elkeseredett pillanatnyilag, de majd elmúlik ez is, mint minden. Gézák és Ilonkák mindig voltak és lesznek is, szerelem is örökké lesz, míg világ a világ, de ha valamennyien napilapban keresnének vigaszt szívfájdalmukra vagy örömükre, akkor kizárólag verset közölnének a lapok első oldalaktól az utolsóig.

Géza, a költő majd csak egészséges lesz, hiszen a szívbetegek „Mekkájában", Balatonfüreden kúrálja magát és hisszük kigyógyul a versírásból is, csak úgy, mint abból az emésztő nagy szerelemből, amit húsz elvirágzott nyár sem tudott meghervasztani...

— **Herminamező új plébánosa.** A főváros kegyúri bizottsága pénteken délelőtti ülésén betöltötte a *Mihalovits* Zsigmond esztergomi protonotárius-kanonokká történt kinevezése folytán megüresedett budapest—herminamezői plébánia javadalmat. *Doroghi Farkas* Ákos polgármester, aki ezúttal először elnökölt a kegyúri bizottságban, a főváros lelki vezetőinek megfelelő kiválasztására adott irányelveket. Utána a bizottság titkos szavazással Herminamező új plébánosává egyhangúlag *Seres* Ferenc plébánoshelyettest választotta meg, aki már kilenc éve működik a plébánián. Az új plébános 34 éves.

Pro patria

Kovács Zoltán repülőhadnagy július 14-én a keleti harctéren hősi halált halt. *(MTI.)*

— **Szeged városa meglestette a kormányzó úr arcképét.** Szeged városa Boldizsár István festőművésszel megfestette a kormányzó úr arcképét, amelyet most helyeztek el a városházán. Az arcképet abban a szobában helyezték el, amelyben 25 évvel ezelőtt az első nemzeti kormány megalakítását elhatározták. Ebből a szobából adta ki első hadseregparancsát a nemzeti hadsereg fővezére. A kormányzó arcképének elhelyezéséről Magyary-Kossa Aladár főispán, a város törvényhatósági bizottságának ülésén hosszabb beszédben emlékezett meg, és hangoztatta, hogy a főispáni szobához fűződő történelmi emlékek késztették a várost arra, hogy a kormányzó arcképét abban a szobában helyezzék el, ahonnan a szegedi eszmével elindult diadalmas országhódító útjára. A háborús időkben, éppen országló Nagyurunk parancsához igazodva — mondotta a főispán — mellőzzük az ünnepi külsőségeket, de hálásan emlékezve vissza huszonöt év távlatába, kérjük az Istent, adjon kormányzó urunknak erőt és egészséget, hogy az országépítés nagy munkáját teljesen befejezhesse. A törvényhatósági bizottság tagjai lelkes ünneplésben részesítették a kormányzó urat.

— **Kigyulladt a villamos.** Pénteken reggel a Sagótarjáni út és a kerepesiúti temető sarkán, rövidzárlat következtében kigyulladt egy 24-es jelzésű villamos. Az utasok között kitört a vakrémület s olyan oktalan tülekedéssel igyekeztek elhagyni az égő kocsit, hogy az egyik villamoskalauz és több utas megsebesült. Súlyosabban megsérültek: *Szücs* Imréné, *Steiner* Mórné és *Steiner* Irma. Könnyebb sérüléseket szenvedtek: *Péter* Béla villamoskalauz és *Král* Ferencné. A vakrémület áldozatait a Magdolna baleseti kórházba vitték a mentők. A helyszínen kötötték be *Kobald* Józsefet, *Schurzenberger* Györgyöt, *Bányász* Gergelynét, *Mizerák* Annát és *Pálfi* Mihálynét. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a különös balesetért?

— **Magyar dalpályázat.** A Magyar Zene Barátainak Országos Egyesülete a Budai Józsefné Cetz Mária alapítvány rendelkezéséhez képest pályázatot hirdet népies magyar dalra. A dal szövege szabadon választható. Határidő: 1944 október 1. A pályadíj 500 P. A zárt jeligés pályaműveket az egyesület címére kell megküldeni: Budapest, V., Zrínyi-u. 1. IV. 4.

Rádióműsor

SZOMBAT

6: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata. — **6.25:** Reggeli zene — Közben **7:** Hírek. Közlemények. — **8:** Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven. — **8.30:** A Rádiózenekar műsorából. — **9.40:** Géczy Barnabás zenekarának műsorából. — **10:** Hírek. — **10.10:** Zenekari művek. — **11.10:** Guttenberg György szalonzenekara. — **11.40:** Szülők iskolája. — **12:** Harangszó. Fohász. Himnusz. — Utána: Rendőrzenekar. — Közben **12.40:** Hírek. — **13.25:** Időjelzés. — **13.30:** Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata. — **14:** Szórakoztató muzsika. — **14.30:** Hírek. — **14.45:** Se szó se beszéd, muzsika. — **15.45:** Porbás Vince, a legmagyarabb botanikus. Berei Soó Rezső dr. egyetemi tanár előadása. — **16.10:** A Budapest honvéd őrzőalj zenekara. — **16.45:** Időjelzés, hírek. — **16.55:** Tóth Lajos kamarakórusa mai magyar szerzők műveiből énekel. — **17.10:** Végh György verseiből előad Balázs Samu — **17.25:** Tánczene. — **17.45:** Hangképek innen-onnan. — **18.10:** Magyar zeneszerzők félórája. — **18.40:** Külügyi tájékoztató. — **18.50:** Hírek — **19:** Német hallgatóinknak. — **19.35:** Hullámzó Balaton tetején... — **20.20:** Operettbemutató a rádió színpadán. „Pettyes kisasszony". — **21.40:** Hírek. — **22.10:** Hírek német nyelven. — **22.20:** Ki mit szeret? — **23.45:** Hírek.

Pesti esték

Madách Színház Egész héten minden este (½7): vasárnap délután (3): **Ártatlanok.**
Fővárosi Operettszínház (½6): **Luxemburg grófja.** (Vasár- és ünnepnap 2 és ½6 órakor.)
Erzsébetvárosi (6): **Cserebogár.** sárga cserebogár
Márkus Parkszínház (6, vas. és ünnepnap ½4-kor): Szaktók magával
Népvarieté (Sportcsarnok (½7): Vasár- és ünnepnap ½4 és 6): Artista parádé.
Magyar Műszínkör (csak vasárnap 3, 5, 7): Huszárkisasszony

BEMUTATÓ FILMSZÍNHÁZAK:

Átrium (Tel.: 153-034 és 154-024) H. ½4, ½6, ½8, szomb., v. és ü. ½2-kor is: **Rád bízom a feleségem. Híradók.**
Belvárosi Híradó-filmszínház (Petőfi Sándor-utca 6. (T.: 181-244) **Egy nap Schönbrunnban** (kultúrfilm). **Rajzos híradó Lettországról. Magyar-, Ufa-, Európa- és Külföldi híradók.** Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig. Hűtött nézőtér.
Corvin (T.: 138-988 és 339-584) H. 3, 5, ½8, vas. d. e. 11-kor is: **Nagy város.**
Deák (Tel.: 125-952) H. ½4, ½6, ½8, szomb. ½2, v. és ü. 11-kor is: **Két Bajthay.** (Nagy István, Kelemen Éva, Somlay Arthur, dr. Hosszu Zoltán). (3. hétre prol.) Biztonságos óvóhely.
Fórum (T.: 189-707 és 189-543) Előad. kezd. 3, 5, 7, v. és ü. 11-kor is: **Boldogság a vége.** Nézők részére modern óvóhely.
Híradó Filmszínház (Erzsébet-körút 13.) (Telefon: 222-499) **Kaszakovácsok** (kultúrfilm). **Rajzos híradó Lettországról. Magyar-, Ufa-, Európa- és Külföldi híradók.** Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig. Hűtött nézőtér.

A német filmgyártás nagy alkotása:

„Írta az élet"

PAUL HÖRBIGER, MONIKA BURG és GIGLI a nagy énekes. Kísérőműsoron SÁRDY JÁNOS

Mától: BELEZNAY

(Budapest—Tobis)

Kaszinó (T.: 383-102, 185-329) H. ½4, ½6, ½8, szomb. ½2-kor is, v. és ü. d. e. 11—1 óráig, d. u. ½4, ½6, ½8: **Két Bajthay.** (Nagy István, Kelemen Éva, Hosszu Zoltán)
Korzó (T.: 18-28-18) Előadások 3, 5, 7, ezenkívül szomb. 1, v. és ü. délelőtt 11-kor is: **Gigli: Erősebb a szerelemnél.** A színház befogadóképességének megfelelő óvóhely.
Nemzeti Apolló (T.: 222-002) H. 3, 5, 7, szomb. 1-kor is, v. és ü. 11 és 1-kor is: **Egy gép nem tért vissza.** Modern 800 személyes óvóhely.
Rádió (T.: 122-098 és 120-564) H. ½4, ½6, ½8, sz. ½2, v. és ü. 11-kor is: **Szerelmes szívek.** (6 egy felvonásos magyar kurz film.) (2. hétre prol.) Óvóhely van!
Szittya—City (T.: 111-140) Előadások kezdete ½4, ½6, ½8: **Csodarepülő.** (20. hétre prol.)
Uránia (T.: 146-046) H. 3, 5, ½8 v. és ü 11 órakor is: **A két Bajthay.**

UTÁNJÁTSZÓ FILMSZÍNHÁZAK:

Barlang (422-722) H. 3, 5, 7, szomb., vasárnap és ü. 1, 3, 5, 7: **„Ketten a tengeren"** című filmből. Szomb., vasár- és ünnepnap az 1 órás előadás mérsékelt helyárakkal!
Beleznay—Stúdió (T.: 225-276) Előad **kezd.** ½4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: **Írta az élet.**
Budai Apolló (T.: 351-500) H. ½4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: **Orient express.** Vasárnap d. e. 11-kor: **A marokkói leány.**
Capitol (T.: 134-337) Előad. kezd. 3, 5, 7, v. és ü. 11 és 1-kor is: **Harminceadik.**
Csaba—Savoy (Tel.: 146-040) Nyári szünet.
Duna—Lloyd (Telefon: 111-994) Nyári szünet.
Kamara (T.: 423-901) Előad. mindennap ½12, ½2, ½4, ½6, ½8: **Sárga kaszinó.** Modern 500 személyes óvóhely.
Mesevár (T.: 114-502) H. ½4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: **Nincsen semmi baj.**
Pest—Palace (Tel.: 221-222) Előad. naponta ½12, ½2, ½4, ½6, ½8: **Forgószél.** (4. hétre prol.)
Újbuda—Simplon (Tel.: 268-999) H. ½4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: **Itél a folyó.**

TOVÁBBJÁTSZÓ FILMSZÍNHÁZAK:

Adria—Admiral (Tel.: 353-707) Előad. kezd. 3, 5, 7, v. és ü. 11 és 1-kor is: **Péntek Rézi**
Damjanich (T.: 425-644) H. ½4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: **Sorsok a viharban.**
Erzsébet (T.: 222-401) H. 3, 5, 7, v. és ü. 1-kor is: **Hurrá, apa lettem.**
Glória (T.: 427-521) H. ½4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: **A férfi is ember.**
Ipoly (T.: 29-26-26) Hétköznap ½6, ½8, v. és ü. ½2, ½4, ½6, ½8: **Varieté csillagai.**
Józsefvárosi (Telefon: 131-316) Nyári szünet.
Nyugat (T.: 121-022) H. ½4, ½6, ½8, szomb., v. és ü. ½2-kor is: **Leányvári boszorkány.**
Otthon (T.: 125-952) H. ½4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: **Egy szoknya, egy nadrág.**
Óbuda (T.: 363-165) H. 5 és 7, szomb ½4, ½6, ½8, v. ½2, ½4, ½6, ½8: **János vitéz.**
Petőfi—Odeon (Tel.: 428-478) Nyári szünet.
Rákóczi (T.: 426-326) Előad naponta 11 1, 3, 5, 7: **Négylovas hintó.**
Tinódi (T.: 225-602) H. ½4, ½6, ½8, sz. ½2, v. és ü. 11 és ½2-kor is: **Sok hűhó Emmiért**
Tisza—Eldorádó (T.: 133-171) H. ½4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: **A cirkusz hőse.**
Toldi—Rialtó (T.: 224-443) Előad. kezd.: 10, ½12, ½2, ½4, ½6, 7, vas. és ü. 11, 1, 3, 5, 7: **Asszonyfurfang.**
Turán (T.: 120-093) H. ½2, ½4, ½6, ½8, v. és ü. 11-kor is: **Kudétszerelem.**
Ugocsa—Astra (T.: 154-422) H. ½4, ½6, ½8, v. ½2-kor is: **Asszonyfurfang.**
Zuglói (T.: 297-093) H. ½2, ½4, ½6, ½8, v. és ü. ½12-kor is: **A szerelem nem szégyen.**

KISHIRDETÉSEK

mm sor hétköznap 60 f., vasárnap 80 f.

Az ORION-gyár keresztény **munkásnőket** keres felvételre. Jelentkezés hetiőn és csütörtökön reggel 8 órakor: Budapest, Váci-út 99, vagy Újpest, Váci-út 77.

Kereskedők, bazárosok kérjenek játékárura ingyen képes árlapot. „BÁDOGÁRUÜZEM", Szabadka, II., Postafiók: 108.

Itt hirdessen!

Az ORION-gyár keresztény **rádióamatőröket, rádióműszerészeket, villanyszerelőt** KERES. Jelentkezés hetiőn és csütörtökön reggel 8 órakor: Budapest, Váci-út 99, vagy Újpest, Váci-út 77.

Felhívom

a „Pápai Textilipar Kft." pápai (Felsőhosszú-utca 5. sz.) alatti bej. cég hitelezőit, hogy a nevezett céggel szemben fennálló követeléseik, illetve tartozásaik összegét nálam — különbeni figyelmenkívüli hagyás terhe mellett —, 3 napon belül jelentsék be.

KÁDI LÁSZLÓ kirend. vállalatvezető
Pápa, Döbrentei-utca 4. szám.

A pénteki tájékoztató:

A Duna apad a Tisza rendkívül magas

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Vitéz Bonczos Miklós, belügyi államtitkár, az árvízvédelem országos kormánybiztosa az április 5-i helyzetről a következő tájékoztatást adta:

A Duna magyar szakaszán mindenütt apad; Pakson alul még rendkívül magas a víz állása. A Tisza Tiszafüreden alul igen magas vízállással tovább árad; Tiszafürednél 30, Szolnoknál 60, Csongrád és Szeged között 110 centiméterrel van a multban észlelt legmagasabb vízszint alatt.

Árvízokozta újabb közúti forgalmi akadály nincs. A helyreállítási munkálatok folynak. A Sajószentpéter-szádalmási közúton, valamint a Mád-encsi törvényhatósági közúton a forgalmi akadályok megszüntek, Abaújtorna vármegyében tehát közúti akadály nincsen.

Bars-Hont vármegyében a Szobletkési törvényhatósági és a Párkány-ipolysági közúton is megszüntek a forgalmi akadályok.

Az árvíz- és belvízsujtotta lakosság megsegítésére indított gyüjtés a mai napig 492.432 pengő 91 fillért eredményezett.

Megsemmisi tette az árvíz Ujvidék magyar városrészét

Ujvidék, április 5.

Az újvidéki árvízkatasztrófa péntek délutánra olyan méretet öltött, amely hasonló az 1878-i szegedi árvízhez. Különösen a város magyarságára jelent katasztrófát az ár pusztítása. Az *Adamovics*-telepet, amelyet az impériumváltozás előtt *Darányi*-telepnek neveztek alapítójáról, Darányi Ignácról, az árvíz teljesen elpusztította. A telep 2000 házából alig 3—4 áll még, a többi összeomlott. Mintegy tízezer — 95 százalékban magyar — lakos hajléktalanul bolyong a telepet körülívelő vasúti töltéseken és éjszakánként az *üres vasúti kocsikban húzódik meg.* A telepen 2 méter magasan áll a víz és a vízállás pénteken is emelkedett 2 centiméterrel. A város többi részét egyelőre a vasúti töltés védi, de már mindenütt kezd alámosódni a hullámok ostromától és a *város lakossága rémülettel várja, hogy szombatra virradó éjszaka a töltés átszakad és akkor az egész város menthetetlenül elpusztul a hullámokban.*

Veszedelmes a helyzet különben az egész jugoszláv Dunaszakaszon. Vukovár on a Vuka-folyócska torkolatánál valóságos tenger borítja a földet és többszáz ház összeomlófélben áll a vízben.

Megalakúlt Berlinben a Német-Magyar Társaság

Berlin, április 5.

Különösen ünnepélyes és fényes keretek között ment végbe pénteken a birodalmi fővárosban a Német-Magyar Társaság megalakulása.

A Társaság megalakulásával kapcsolatban pénteken reggel Berlinbe érkezett Tasnádi-Nagy András, a képviselőház elnöke, a budapesti Magyar-Német Társaság elnöke. Szily Kálmán államtitkár, a Magyar-Német Társaság alelnöke, Ullein-Reviczky Antal követségi tanácsos, a külügyminisztérium sajtó- és kultúrális-osztályának vezetője. A magyar vendégekkel együtt érkezett Berlinbe gróf Dubsky Alfréd, a bécsi Német-Magyar Társaság elnöke. A magyar előkelőségek fogadására a pályaudvaron megjelent Glaise von Horstenau volt államminiszter. A Német-Magyar Társaság elnöke, Freyberg ellentengernagy, a Német-Magyar Társaság elnöke és más előkelőségek. Magyar részről jelen volt Sztójay Döme követ vezetésével a berlini magyar követség valamennyi tagja.

A délelőtt folyamán Tasnády-Nagy András, a képviselőház elnöke és Szily Kálmán államtitkár Sztójay Döme berlini magyar követ kiséretében látogatást tett Ribbentrop birodalmi külügyminiszternél és Rust birodalmi közoktatásügyi miniszternél. Délután félöt órakor volt a Német-Magyar Társaság megnyitó ünnepsége a Repülők Házában, amelyen rendkívül előkelő közönség jelent meg, élén von Mackensen vezértábornaggyal, a berlini Német-Magyar Társaság fővédnökével.

Lorenz S. S. főcsoportvezető üdvözölte a megjelent előkelőségeket, különösen meleg szavakkal fordult *Mackensen* tábornagy felé, aki *Magyarországon is legendás hírnévnek örvend.* Kegyeletes szavakkal emlékezett meg *Darányi* Kálmánról, a Társaság első elnökéről.

Glaise von Horstenau volt államtitkár üdvözölte a magyar vendégeket, hangoztatta, hogy a német és magyar nemzetet *ezer év óta szoros kapcsolatok füzik egybe, kiemelte a világháborús német-magyar fegyverbarátságot* és a világháborút követő idők történelméből *Horthy* Miklós *kormányzó, Mussolini és Hitler szivélyes barátságát.* — „Csak nemrégiben történt — folytatta az államminiszter —, hogy a történelmi magyar Kárpátok ormára magyar katonák *ismét kitüzték a piros-fehér-zöld lobogót* és ezzel újból emlékezetbe idézték a húsz év előtti véres csatákban *összekovácsolódott sorsközösséget*". Végül felolvasta *Horthy* Miklós kormányzóhoz és *Hitler* Adolf vezér- és kancellárhoz intézendő hódoló táviratok, valamint a *Csáky* István grófhoz és *Ribbentrophoz* intézendő üdvözlő táviratok szövegét.

Tasnádi-Nagy András a társaság célkitüzéseit méltatta, majd így fejezte be beszédét: „Legyenek meggyőződve, hogy amikor mi az önök kezét megszorítjuk, azt többé soha nem fogjuk elengedni".

Ezután *Zschitzsch* államtitkár tartotta meg ünnepi előadását *„A magyar-német kultúrális egyezmény és annak hatásai"* cimmel. Ezzel az alapító ülés végetért.

Este a Társaság hetventeritékes díszvacsorát adott, amelyre az ünnepi ülésen résztvevő magyar és német előkelőségek voltak hivatalosak. A vacsorán elsőnek von *Mackensen* vezértábornagy *Horthy Miklósra,* vitéz *Tasnádi-Nagy* András pedig *Hitler Adolfra* mondott pohárköszöntöt. *Glaise von Horstenau* a magyar vendégeket üdvözölte, akiknek nevében *Tasnádi-Nagy András von Mackensen* tábornagy egészségére ürítette poharát.

Leleplezték a Kormányzó arcképét a Sajtókamarában

Az *Országos Magyar Sajtókamara* igazgatóválasztmánya pénteken délután a Sajtókamara tanácstermeiben ünnepi ülést tartott, amelynek keretében leleplezték *Boldizsár* Istvánnak vitéz nagybányai *Horthy* Miklós, Magyarország kormányzójáról festett arcképét. A Sajtókamara ez alkalomból megtartott ünnepi ülésén megjelent Teleki Pál gróf miniszterelnök, *Törs* Tibor, a képviselőház alelnöke, *Baranyay* Lajos, az Országos Sajtótanács elnöke, *Thuránszky* László miniszteri osztályfőnök, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője, *Dulin* Elek miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály helyettes vezetője, *Gáspár* Jenő, a Kamara főtitkára, azonkívül a magyar sajtó és közélet vezető képviselői. Az ünnepi ülést vitéz *Kolosváry-Borcsa* Mihály, a Sajtókamara elnöke nyitotta meg és a szoborleleplezés alkalmából elmondott ünnepi beszédében többek között kihangsúlyozta, hogy *nagybányai vitéz Horthy Miklósnak, a magyar sors elhivatott hősének hódol a magyar újságírói rend most, amikor leleplezi a székház díszéül festett arcképet.*

Az elnök ünnepi beszéde közben lehullott az arcképet takaró nemzetiszínű lepel és előtünt a kormányzó kitűnően sikerült arcképe. A miniszterelnök nagy érdeklődéssel szemlélte a művészi munkát és elismerésének adott kifejezést, majd megtekintette a Sajtókamara helyiségeit. A Sajtókamara igazgató választmánya vitéz *Kolosváry-Borcsa* kamarai elnök indítványára *ezer pengőt ajánlott fel az árvízkárosultak segélyezésére.*

Megjelent FIALA FERENC:

Válasz az áfiumokra

c. röpirat

ÁRA: 10 FILLÉR (mely bélyegben is beküldhető)

Megrendelhető a MAGYARSÁG könyvosztályánál Budapest, II., Hunyadi János-út 2.

Müncheni divatbemutató Budapesten

A müncheni városi divatiskola egy német szőrmeáru céggel karöltve nagy reklámmal beharangozott divatbemutatót rendezett pénteken délután a Dunapalotaszállóban a német követség védnöksége alatt. A bemutató iránt Auguszta főhercegnő előkelő körén kívül — akinek a megjelenése valószínűleg inkább a baráti Németországnak szólt — túlnyomóan a Lipótváros zsidó hölgytársadalma tanusított érdeklődést a zsidó liberális lapokban szorgalmazott reklám eredményeképen. A bemutatón az a réteg volt képviselve, amelynek hölgyei távolról sem ismerik a szociális problémákat, s minden gondjuk az öltözködés raffinált *problémáiban merül ki, de feltűnően csekély számban jelent meg a magyar úriosztály hölgyközönsége. S mintha ez a divatiskolabemutató* csak az „ő" számukra készült volna! Bár Dr. Westmayer müncheni városi tanácsnok megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy ez a müncheni intézet azt tűzte ki feladatául, hogy önálló és a *mai időknek megfelelő divattervezőket neveljen,* hiába vártuk a háborús Németország racionalizált és az anyaggazdálkodásának megfelelő *új és praktikus modelleket,* mert a legtöbb modell szinte az *anyagtékozlás* benyomását keltette.

Mint hazai szakipari körökben kijelentették, *a magyar divat nem sokat tanulhatott ebből a revűből,* mert amit a divatiskola bemutatott, azt a magyar nőiszabó ipar már régen túlhaladta.

De nem jelentett az érdeklődő túlnyomóan zsidó vendégeknek sem túlnagy kielégülést a divatiskola bemutatója. A modellek ugyanis legnagyobb részben egyáltalán *nem a tavaszi divatkreációkat* reprezentálták. A délutáni kosztümök aránylag *kevés ötlettel* rendelkeztek s ami jó modell volt, az sem jelentett új zsánert. Az angolos szabás feltűnően *gyengén* sikerült. A németek, úgylátszik, a *princesszszabású* rakott derekakat kultiválják, ami nálunk az őszi idényben volt divatos. A franciák most a bluzos szabást favorizálják, ilyent mindössze egy szürke breitschwanz kabáton láttunk. Sokkal sikerültebbek voltak az estélyi modellek. Itt is azonban a nehéz brokátok uralkodtak, amik nálunk szintén az *ősszel* voltak divatosak. A tavaszi és nyári sportruhák feltűnő *egyhangúságot* árultak el és meglepően gyengén sikerült az „Első szerelem" című kreáció, amely pedig már elárult *valamit* az új német anyaggazdálkodás jövendő divatirányelveiből. Sokkal sikerültebbek voltak a szőrmék, különösen feltünést keltett egy *húszezer pengőre becsülhető fehér róka kepp,* amely szakértők véleménye szerint legalább harminc egészen ritka fehér róka-példányból készült.

A bemutató *nem sok újat hozott,* de legkevésbbé azt, amit vártunk, a német racionalizmust és a divat terén oly várvavárt úttörő munkát. Végeredményben a bemutató adós maradt egy nagy felelettel: ha nem azt hozta, amit a magyar nőiszabó ipar és a hölgyközönség várt, akkor *mi volt az egésznek a célja?* Különös tekintettel arra, hogy — mint az előzetes híradásokból várni lehetett volna — ez az új háborús Németország önálló divattervezőintenciót az új német anyaggazdálkodást és ízlést volt hivatva reprezentálni a magyar közvélemény előtt. Annál is inkább jogosult ez a kérdés, mert meggyőződésünk, hogy ez a divatbemutató — amely inkább iskolai modellpróbálkozások kiállításának benyomását keltette — *távolról sem jelenti azt a komoly német divatipart, amely létezéséről és fejlődéséről a nagy feltűnést keltő új modellekkel tett bizonyságot* és Németországban máris nagy elterjedtségnek örvend. Annál is inkább nem azonosítjuk ezt a *hirtelen összecsapott bemutatót* az új, önálló német divattal, mert maga a rendezés sem viselte magán a *német alaposság bélyegét* s kapkodás, tumultuózus jelenetek jellemezték.

A konferanszié szerepét *Földessy Géza* kifogástalanul látta el s nagy sikerük volt a csinos manekeneknek is.

Az elorzott pártprogram

Makray Lajos kereszténypárti képviselő bizonyára érdekes előadást tartott az egyik józsefvárosi kaszinóban. Sajnos, előadása anyagáról csak a délutáni liberális lapokból értesülhettünk, s így csak annyiban foglalkozunk fentnevezett képviselő beszédével, amennyiben azt a liberális lapok híranyaga rendelkezésünkre bocsájtja. Az Esti Kurir szerint Makray Lajos azt állitotta, hogy „bizonyos csoportok és egyének elorozták a keresztény párt programpontjait" s ennek tudható be, hogy a kereszténypárt annyira visszaesett a legutolsó választásokon. Makray Lajos képviselő úr fenti megállapitása nagy megdöbbenéssel tölt el bennünket, mép pedig két okból: először azért, mert Makray képviselő úr katolikus pap, másodszor pedig azért, mert úgy tudjuk, hogy a kereszténypárt programját a keresztény dogmatikából és a keresztény világnézetnek megfelelő módon átalakítva vették, illetőleg tették közzé azok, akik annak idején azt a programot lefektették. Makray Lajosnak pedig úgyis mint papnak, úgyis mint politikusnak csak örülnie kell, ha akadtak olyanok, akik ezt a programot magukévá tették, illetve — hogy Makray Lajos szavaival éljünk, — ellopták. Hogy az elorzás körülményeiről is beszéljünk, a mi véleményünk szerint ez azért következett be, mert a kereszténypárt csak programjában volt keresztény, de nem volt meg a párt tagjaiban az az erő és lendület, legfőképpen pedig nem az a meggyőző erejű példaadás, amely alkalmassá tette volna a kereszténypártot arra, hogy kiérdemelje a széles néprétegek bizalmát. Makray Lajosnak tudnia kell, hogy többé-kevésbé minden párt programja ugyanaz, s csak a pártprogramot hirdető emberek és politikusok mások. Nem a program körül van hiba, hanem a programmal való élés és a program mögött felsorakozó politikusokkal. Mi nyilaskeresztesek például nagyon örülnénk akkor, ha Makray Lajosék „orozták el a mi programunkat s olyan következetességgel és áldozatvállalással" követelnék ennek az elorzott programnak megvalósitását, mint ahogyan azt a nyilaskeresztes gondolat mögött felsorakozók teszik. A meghirdetett program mögött kitartani nem tartozik könnyű feladatok közé. De viszont ha nem teljesitjük az igéreteket és nem maradunk hűek a programhoz, akkor ne csodálkozzunk azon, ha a pártgyűléseken üres széksorok fogadnak bennünket.

NYILASKERESZTES PÁRT

KIZÁRÁS

A Nyilaskeresztes Párt Pestkörnyéki Főkerületének Elsőfokú Fegyelmi Bírósága 1940. március 21-én kelt határozatával *Andrási* Bertalan 13.292 igazolványszámú pestújhelyi tagot nemzetiszocialistához nem méltó magatartása miatt a Nyilaskeresztes Párt tagjai sorából örök időre kizárta.

KISPEST

A Nyilaskeresztes Párt kispesti szervezete a „SZEGEDI" árvízkárosúltak javára, folyó hó 13-án, este 8 órai kezdettel az IPARTESTÜLETI vendéglő (Horthy Miklós-út 20) összes termeiben tánccal egybekötött tea-estet rendez, amelyre a Testvéreket családjukkal és ismerőseikkel együtt, nemzettestvéri szeretettel ezúton is meghívja a Vezetőség.

KISPEST

A Nyilaskeresztes Párt kispesti szervezetének vezetősége mégegyszer felszólítja mindazokat a testvéreket, akik a mai napig tagdíjhátralékukat nem rendezték, hogy ezen kötelezettségüknek tegyenek eleget. Amenynyiben április hó 14-ig tagdíjhátralékukat nem rendezik, tagjaink sorából töröljük őket.

PESTSZENTERZSÉBET

A Nyilaskeresztes Párt pestszenterzsébeti szervezete értesíti a testvéreket, hogy az „Ilona vendéglőben" (Ilona-utca 22. sz.) vacsorát rendez, amelyre a testvéreket szeretettel várja a vezetőség. Vacsora után tánc, bőséges vacsora ára 60 fillér. Jegyek igényelhetők a Budapesti Főkerületnél, Rényi testvérnél.

BUDAFOK

A Nyilaskeresztes Párt budafoki szervezete felhívja a tagtestvérek figyelmét, hogy tekintettel a küszöbönálló városi képviselőtestületi választásokra, látogassák szorgalmasan a szervezet helyiségét.

PÁPA

A Nyilaskeresztes Párt Pápa város és járási vezetősége közli, hogy irodahelyisége Assisi Szent Ferenc-utca 11. sz. alatt működik. Hivatalos órák minden kedden, pénteken, szombaton és vasárnap 10 órától 12 óráig.

JÁSZDÓZSA

A Nyilaskeresztes Párt jászdózsai szervezete megnyitotta párthelyiségét Rákóczi-út 5. sz. alatt a községi csoportvezető, Bozóky György testvér házában. — Helyettese: Kiss A. István.

BÉKÉS VÁRMEGYE

A békésvármegyei szervezetek Koppányi Imre megyevezető irányítása mellett újult erővel látnak a szervezés munkájához. Celul tüzték ki a régi szervezetek megerősítését és új szervezetek alakítását. Különösen szépen dolgozik az orosházi csoport Szula István járásvezető-testvér vezetése mellett.

TOMPA

Bács—Bodrog vármegyében Tompán működik a Nyilaskeresztes Párt egyik legszebb szervezete, amelyet Érsek József, az 1938 őszén a Felvidék visszacsatolásakor elhunyt vezető-testvér épített fel. Most Kasziba Sándor testvér vezetése mellett folytatja a csoport a megindult munkát.

TEA-DÉLUTÁNOK BUDAPESTEN

A Nyilaskeresztes Párt április hó 7-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel II. Csalogány-utca 35., IV. Párisi-utca 7., V. gróf Klebelsberg Kunó-utca 3., XI. Horthy Miklós-út 29., XIV., Thököly-út 107. kerületi szervezetei tea-délutánt rendeznek, amelyre minden magyar testvért nemzeti szocialista szeretettel meghívnak a kerületi szervezetek vezetői.

Így is lehet

Herceg *Lónyai* csunyi uradalmában évrőlévre áprilistól októberig munkához jutott *Kremser* Henrik párttestvérünk, ahol egy bizonyos — nem éppen magas — bérért, mint kőmívesmester dolgozott.

A munka ellen kifogás nem volt, *Kremser* testvérnek se volt kifogása keresete ellen, amely ha kevesebb is volt, mint a rendes kőmívesmesteri kereset, mégis biztos volt.

Az uradalom intézője, *Botz* Ferenc egyszer csak magához hivatta *Kremser* testvérünket és közölte vele, hogy tudomása van róla, miszerint *Kremser* csunyi házában van a nyilas párthelyiség, rajta a tábla is, amely a pártnevet hirdeti, sőt arról is tud, hogy *Kremser* házában egy helyiséget ingyen bocsájt a nyilaspárt rendelkezésére. Ezért — úgy szól az intéző úr szava — *Kremser* nem töltheti be ezentúl munkakörét, hacsak a táblát le nem veszi, a párthelyiséget fel nem mondja. Régi, kitartó nyilastestvérünk természetesen nem volt hajlandó eleget tenni ennek a követelésnek.

Egy eset ez a sokból. Odaáll a munkaadó vagy annak megbizottja a munkáshoz és azt mondja: Bérbeveszem tudásodat, munkádat. Ezért napibért kapsz. Azonkívül azonban rendelkezem meggyőződéseddel és ennek kifejezésével. Ezért nem fizetek. Ez lenne a lelkiismereti szabadság?

Műanyagból készülnek ezentúl Németországban a lakóházak

Forradalom az építőiparban

A német gazdasági élet a négyéves terv irányítóelvei szerint rendezkedik be. A háborús védekezés mérhetetlen építkezési anyagot vont el a lakóházépítkezéstől, illetve a magánépítkezéstől. Igy mindinkább a műanyagok felhasználása került előtérbe a német gazdasági élet számtalan vonatkozásában, de különösen a lakástermelésnél, amely a fellendülő nemzetiszocialista újjáépítő munkában jelentékeny helyet foglal el.

Az építőiparban a nyersanyagszükségletet elsősorban műanyaggal pótolták. A legtöbb nyersanyagkérdést az építőmérnökök és a kémikusok együttműködése megoldotta. E téren különösen hangsúlyozzák a szaklapok, hogy most nem a világháborúból hátrányosan ismert pótanyagokról, hanem kifejezetten műanyagokról van szó, amelyek elsősorban a meglevő eddigi építőanyagokat konzerválják az épületekben, erősebbé és használhatóbbá teszik.

A mérnöki és kémiai tudomány még az árakat is úgy volt képes megkonstruálni, hogy a német viszonyoknak teljesen megfelelőek legyenek és hozzásimulnak a német gazdasági viszonyok árszintjéhez.

A FALAK ÉS ÉPÜLETEK VIZTELENITÉSE

A modern lakásépítésnek legfontosabb problémája a falak, épületek víztelenítése és szárazontartása. Az emberi egészségre a legveszedelmesebb a vizes lakás, amely számtalan és a legveszedelmesebb betegségeknek szülőanyja. Az ember életének javát a lakásában, az alvóhelyén tölti el. Csak nézzünk egy kicsit a számok mögé. Az ember átlagos életkora ma hatvan esztendő. Vegyünk csak napi nyolc órai alvást és napi 2—3 órát, amelyet lakásunkban töltünk pihenés közben, akkor naponként mintegy tizenkét órát töltünk el lakásunkban, vagyis a napi 24 órának a felét. Könnyen kiszámítható tehát, hogy 60 éves ember körülbelül 30 esztendőt töltött el lakásában. Igy érthető tehát, ha a modern építőipar az egészségügyi és szociális viszonyokat figyelembe véve elsősorban a lakásokat akarja egészségessé tenni, ami csak az épületeknek a víztől, a nedvességtől való tökéletes megvédésével lehetséges.

A német kémia a háborús tapasztalatokból elindulva, különböző vegyi anyagokat termelt éppen abból a célból, hogy az épületeket és főleg a lakásul szolgáló helyiségeket a talajból, alulról szivárgó nedvességtől, talajvíztől, a külső nedvességtől, esőtől, a téli hótól és a súlyos ködtől megvédje.

A német kémia az épületeknek és falaknak a víztelenítését alkalmas festékanyag bevonásával érte el. Eddig is használtak Németországban a falak izolálására festékanyagot, amelynek azonban még sok kísérleten és tökéletesítésen kellett átmennie. A mostani háborús gazdálkodás rákényszerítette a kémikusokat, hogy az építőmérnökökkel összefogva, együttműködve az építési festékanyagot a legnagyobb tökélyre vigyék, ami az általános német szakkörök szerint most teljesen sikerült.

A bebizonyított eredmények szerint nem kell többé megvárni az épület, illetve a falak kiszáradását új építkezés esetében sem, mert a falaknak és épületeknek a festékanyaggal való bevonásával 24 óra alatt a lakások beköltözhetők. Igen nagy nemzetgazdasági jelentősége van ennek a találmánynak, amely elsősorban rengeteg kamatot és megbecsülhetetlen nemzeti jövedelmet takarít meg. Az építési festékanyagnak azonban legfőbb gyakorlati értéke mégis az, hogy a salétromot, az úgynevezett téglafalak „kivirágzását" eltünteti. A szaklapok jelentései szerint a festékanyagot fel lehet használni nemcsak a kemény építőanyagoknál, hanem a vályogfalnál is. A vertfalaknál is sikerrel alkalmazták az új kémiai anyagot. Az összes német szakkörök és az építőipar legkiválóbb tekintélyei teljesen igazolták gyakorlatok és hosszú kísérletek után az I. G. Farbenindustrie Rt., a legnagyobb kémiai ipari intézménynek ezen találmányát.

FORRADALOM AZ ÉPITŐIPARBAN

A német ipari és lakásépítkezésekben nagy érdeklődést keltett az új építési festékanyag. Alkalmazták a lakás padlóin, gerendákon, a különböző tetőszerkezeteken, az ajtókon, ahol jó tapasztalatokat szereztek.

Az új építési anyag rengeteg alkalmatlanságot, kellemetlenséget, sőt sok felesleges kiadást is megszüntet a lakások falainak sikeres izolálásával, a víztől, nedvességtől és talajvíztől való mentesítéssel. A festékanyag felhasználásával a téglák salétromkivirágzása teljesen megszűnt, sőt általában ismert salétromos anyagból készült téglák az anyag felhasználásával nem virágzottak ki. Megbecsülhetetlen gazdasági értéke van tehát ennek az új építési festékanyagnak, amelyet mindenki szaktudás nélkül felhasználhat házának, lakásának konzerválására.

Igy teljesen megértjük, hogy a háborús gazdálkodás kényszerű helyzetében kitermelt festékanyag a német lakástermelésben és a német építőiparban valóságos forradalmat jelent, aminek megbecsülhetetlen nemzetgazdasági következményei is lesznek.

ARANYÁLARCOS FÁRAÓ

(Kairó) — Psusennes fáraó nemrég felfedezett sírjában olyan gazdag leletekre bukkantak, amilyenre Tutanchamen sírjának feltalálása óta nem volt példa. Psusennes a huszonnegyedik dinasztia egyik uralkodója volt és apósa volt Salamon zsidó királynak, Salamon ugyanis sok más felesége között ennek a fáraónak a leányát is elvette. A király mumiája a nedvesség következtében teljesen elpusztult. A mumia fejét ugyanolyan csodaszép aranyálarc borítja, mint amilyent Tutanchamen mumiáján találtak, a holttest aranyból és ezüstből készült tunikába van burkolva, karján öt aranykarpereccel. Aranyból vannak a fáraó szandáljai is. Koporsójában ezenkívül még húsz aranykarperecet találtak.

APRILIS 19: UJABB ÉSZAKIFÉNY?

(Berlin) — Sommer dr., a berlini csillagvizsgáló intézet vezetője a legutóbbi északifény-szerű tünemények okának kutatása során arra az érdekes megállapitásra jutott, hogy ezeket a tüneményeket és a szokatlan erősségű mágneses viharokat a napfoltok idézték elő. A német tudós valószinűnek tartja, hogy ezek a jelenségek újra megismétlődnek április 19-e körül, addigra ugyanis a nap megfordul tengelye körül és újra az az oldala néz a föld felé, amelyen ezek a rendkivül hatalmas foltok feküdtek. Az idei napfoltok nemcsak méretükben szokatlanul nagyok, hanem rendkivül sokáig is tartanak. Az északifény már januárban is jelentkezett Közép-Európában és a nap huszonhétnapos forgási idejének megfelelően februárban és márciusban megismétlődött.

FEJEDELMEK

(Newyork) Houstonban (Texas), ősi indián sziklavár áll. Most 30.000 dollár költséggel állami börtönné alakitották át. 240 rab kényelmesen elfér benne, de minden szökési remény nélkül, mert a 27 méter vastagságú sziklafalkat átfúrni, lehetetlenség. Évezredek előtt valószinűleg ős-indián fejedelmek lakóhelye és vára volt s most rablóutódik biztonsági tömlöce.

A SELYEMHERNYÓK VÁRA

(London) — Lady Harte Dyke ősi várát, Lullingstone Castlet selyemhernyótenyésztésre rendezte be. Évente 175 tonna eperfalevelet etet föl 3½ millió hernyójával. Évente százezer darab selyemlepkét importál Marsceilleből vérfelfrissítés céljaira. Az évi selyemmennyiségből 600 darab ejtőernyő készül, ami a vállalat megélhetését biztosítja. 50 főnyi ápoló-személyzet gondozza a selyemhernyókat, amiket ott a helyszínen tenyésztenek.

FURCSA TALÁLT TÁRGY

(Róma) — A római rendőrségnél a talált tárgyak hivatalában rengeteg holmi gyülemlik össze, aminek majdnem sohse akad gazdája. Havonta kimutatást közöl az iroda, hogy mi minden akad, aminek a gazdája hiányzik. Legutóbb is: „esernyő, bot, kesztyük, kabát, ruha, cipők, fegyverek, nyergek, pénztárcák (üresek és valutával telitettek), üvegek, kalucsni, pápaszem, abrosz, zsebkendő, seprű, gyürü, ékszer, toilette-tárgyak, könyvek, útlevelek,... és *egy drágán felszerszámozott ló, gumikerekes hajtókocsiba fogva...*" szerepelnek a listán. — Ez a ló a kocsival két napig állt egy korcsma előtt, amig a rendőrségnek feltünt s behajtották. Azóta is ott gondozzák, de a gazdája nem került elő. 6 hét óta hiába keresik a gazdáját. A ló még most is ott áll a hivatal udvarán. Etetik, becézik, de gazdája nincs. Elhagyták. Elég **furcsa talált tárgy egy értékes, eleven ló.**

MAGYAR NEMZETISZOCIALISTA PÁRT

ÉRTEKEZLET A X. KERÜLETBEN

Április 3-án, szerdán este a tizedik kerületi Delej-utcai párthelyiségünkben népes értekezlet volt, amelyen Baky László országgyülési képviselő-testvér tartott bel- és külpolitikai ismertetést, majd utána pártszervezési ügyekben adott az arra illetékeseknek utasításokat. Az értekezleten nagy számban jelentek meg párttagjaink mind a tizedik, mind a szomszédos kerületekből is. A budapesti főkerület központja részéről Nagy Ferenc ügyvezető- és Varsányi Gyula főkerületvezető-testvérek jelentek meg az értekezleten.

*

SZABADSÁG

Kraft Jenő, országos központunk irodavezetője súlyosabb természetű betegsége miatt kórházba ment és április 5-e óta az Üllői-úti klinikán ápolják. Az orvosok szerint mintegy 10 napi kórházi kezelésre van szüksége, miért is betegsége tartamára a Párt részéről szabadságot nyert.

*

KÉPVISELŐINK KERÜLETEIKBEN

Baky László képviselőtestvér választókerületének árvizsujtotta községeibe utazott pénteken és onnan csak hétfőn tér vissza ismét Budapestre. Eitner Ákos és Eitner Sándor képviselők Zala megyében tesznek látogatásokat kerületeik községeiben, Pándi Antal képviselő Magyaróvárra utazik, míg Bodor Márton képviselő a képviselőházi szünetet arra használja fel, hogy mind Győr megyében, mind Békéscsabán és a Felvidéken látogatásokat tegyen; több helyen panasznapot is tart. Papp József már csütörtökön este elutazott Veszprém megyébe, hogy választókerülete több községében panasznapot tartson.

*

ÉRTEKEZLET A BUDAPESTI FŐKERÜLETBEN

A budapesti főkerület vezetője felhívja a hatáskörébe tartozó kerületek vezetőit és tisztviselőit, hogy április 8-án, hétfőn este 7 órakor a VIII. kerület, Nap-utca 23. szám alatti helyiségben értekezleten jelenjenek meg. Az a vezető, aki a megjelenésben bármi oknál fogva akadályozva lenne, helyettessel képviseltesse magát. A főkerületvezető értesiti a budapesti főkerületbe tartozó párttestvéreket, hogy a főkerület hivatalos helyisége április 8. napjától kezdve a Nap-utca 23. szám alatt van, ahol hivatalos órákat naponta délelőtt 10 órától 1 óráig és délután 5—8 óráig tart a főkerület vezetősége.

*

NYILATKOZAT!

A Nyilaskeresztes Párt mozgalmi rovatában már másodszor megjelent azon nyilatkozatra, mintha én Kajászószentpéter (Fejér m.) környékén a Nyilaskeresztes Párt központi kiküldöttjének és szervezőjének adtam volna ki magam és igy környékeztem meg a testvéreket, valóttlan állitás. A tény az, hogy jártam Kajászószentpéteren és környékén, mint a Pálffy Fidél vezetése alatt álló Magyar Nemzetiszocialista Párt tagja és fejérmegyei szervezője és ezen minőségemben fejtettem ki szervezési munkát, melynek eredményeként úgy a kajászószentpéteri, mint a környékbeli községekben megalakítottam a Magyar Nemzetiszocialista Párt (népi mozgalom) helyi csoportjait.

Steidl Mátyás.
Fejér megye szervezője, h. járásvezető.

Amikor a számok beszélnek

A Magyarság cikke nyomán végre az egyik kormánypárti képviselőnek is szemet szúrt, a majdnem teljes egészében elzsidósodott fényképészipar. Az interpellációja nemcsak éles, de tárgyilagos sem volt. Mégis óriási vihar követte. Felhördült a ghetto és szerda óta megállás nélkül keresik az igazságot.

Pénteken már nagyjából tudtuk. Az alkonyati Kurir világszenzációként közölte Boronkay Kálmán diszkeresztény ipartestületi elnök nyilatkozatát. A messzehordó ágyú azonban a tüzérekbe lőtt, mert amit az ipartestületi elnök mondott, maga a legszomorúbb beismerés. Ime:

— „a tárgyi feltételeken kivül ipartestületünk minden tekintetben megfelelt a korszerű követelményeknek személyi vonatkozásokban is, mert annak ellenére, hogy az ipartestület tagjainak körülbelül 72 százaléka zsidó vallású, mégis.... a vezetőség túlnyomó többségét a keresztény tagok közül választották meg."

Az elöljáróság húsz tagjából tizenegy, a tíz póttag közül hat keresztény.

A továbbiakban Boronkay elnök úr még azzal is eldicsekszik, hogy az ipartestület vezetőségében rajta kivül még két keresztény van.

Tehát személyi tekintetben ezek szerint és a ghetto megitélése szerint is, minden tökéletesen rendben van. Hiszen csupán 72 százalék zsidó a fényképészek között és a vezetőségben is van negyven százalék.

Boronkay Kálmán diszelnök úron nem csodálkozunk. Az ő megelégedettségét bizonyára meghálálja a 72 százalék. A ghetto szemtelensége azonban meglepő. Illetve: itt már semmisem meglepő.

Boldizsár István

— Leleplezték Gömbös Gyula arcképét a Nemzeti Munkaközpontban. A *Nemzeti Munkaközpont* vasárnapi közgyülésén ünnepélyes keretek között leplezték le néhai vitéz jákfai *Gömbös* Gyula arcképét, amelyet *Boldizsár* István festőművész készitett. Az ünnepélyen résztvettek *Szörtsey* József, a Gömbös Gyula Társaság képviseletében, *Müller* Antal és még sokan mások. Vitéz *Marton* Béla ünnepi beszédében felolvasta *Gömbös* Gyula édesatyjának fiáról irt emlékezéseit, méltatta *Gömbös* Gyula munkásságát, amelyet kora ifjuságától haláláig a nemzet megerősödése érdekében folytatott. Gömbös Gyula lelkét — mondotta Marton Béla — magyar ideálok és célkitüzések töltötték be. Fanatikusan hitt nemzete jövőjében és a nagy magyar gondolat diadalában. Ezt a hitet Gömbös Gyula át tudta ültetni millió és millió magyar lelkébe és ezért volt ő elhivatott és ezért marad minden időkön át nemzetének egyik legnagyobb államférfia.

Magyarság

1938 nov. 15.

V

Az elefánt problémája

Írta: Hunyady Sándor

Az első szép tavaszi napon kint voltam az Állatkertben. Két kis rokonomat kalauzoltam. Egy kislányt, meg egy kisfiút. Az egyik a jobbkezem hüvelykujját fogta, a másik a balkezem mutatóujját. Így sétáltunk a ketrecek között. Gyönyörű délután volt. Meg kellett magyaráznom, hogy miért rózsaszínű a flamingó, miért van olyan szúrós szag a húsevő fenevadak házában? Sokat ácsorogtunk a majmok előtt, de még többet az elefántoknál. A gyerekeket az elefánt érdekelte a legjobban, talán, mert olyan nagy. Tömérdeket kellett beszélnem az elefántról. Össze is szedtem mindazt, amit tudok a nagy »Brehm«-ből, Flaubert »Salammbo«-jából, Kiplingből. Leírtam Hannibal elefántjait, amelyek megriasztották a római harcosokat, meséltem a maharádsák elefántjairól, amelyek rubin ékszert viselnek a homlokukon, elmondtam, hogy milyen szelid háziállat az elefánt, ringatja ormányával a kis hindu gyerek bölcsőjét. Még arról is beszéltem, hogy 1871-ben, Páris ostromának idején az éhes francia polgárok megették a párisi állatkert népszerű elefántját, Jumbót.

Ez az utolsó adat mélyen megdöbbentette a gyerekeket. Hogy lehetnek az emberek ilyen rosszak. Bocsánatot is kértek rögtön a mi elefántunktól a párisi rémtett miatt.

Kishugom »bácsi«-nak szólította az elefántot és odaajándékozta neki az uzsonnáját, három darab mogyorós pusszerlit. Kisöcsém néhány pillanatig habozott, majd ő is követte a testvére példáját. Az elefánt barátságosan legyezett rongyosszélű szürke fülével és gyöngéden átvette a süteményt.

Elmosolyodtam. Mert eszembe jutott egy felnőtteknek szóló történet az elefántról. Nem tudom ellenőrizni a hitelességét. Nagyon anekdotaíze van. De aki húsz évvel ezelőtt elmondta, megesküdött rá, hogy igaz.

Úgy emlékszem. »Sziám«-nak hívták az akkori idők primadonnaelefántját az Állatkertünkben. Róla lesz szó. Sziám nagyon intelligens volt. Megtanulta, hogy mi a pénz? Ormányát a köréje gyűlt nézők felé nyujtva, koldult. Tudta, hogy ha tíz fillért kap, egy darab kenyeret vásárolhat érte az őrtől. Sőt tudta, hogy húsz fillérért két darab kenyeret kell kapnia, vagy egy darab kenyeret és tíz fillért, amely visszajár az ajándékozónak.

A dolog rendben ment hosszú ideig. Azonban jött a háború és az infláció. A nikkel pénzforgalmat fölváltotta a papírpénz. Először a piros egykoronás, a szürkéskék kétkoronás. Majd, ahogy a pénz romlott, később száz koronát, talán ezer koronát is kapott Sziám, hogy kenyeret vehessen magának. Nem lehetett becsapni. A százas idejében undorral dobta el az értéktelenné zsugorodott egykoronásokat ugyanúgy, mint az elhasznált villamosjegyeket. Mintha tudta volna, hogy jegyzik Zürichben a koronát, egy vén fűszeres nyugodt óvatosságával kezelte a pénzt. Talán ki is dolgozott magában valami gazdasági rendszert, amellyel útját lehetett volna szegni az inflációnak, amely oly kellemetlen jelenség volt, hogy zavarokat okozott még az ő egyszerű üzemében is.

Történt egy nap, hogy egy lengyel kirándulócsoport érkezett Budapestre. A lengyelek kimentek az Állatkertbe. Meglátogatták Sziámot, megértették, hogy mit akar az elefánt könyörgő ormánya, adtak neki pénzt. De nem volt náluk magyar korona, lengyel pénzt adtak. Sziám átvette ormányának finom nyulványával a zlotyt. Rápillantott, majd meglepődve, egészen közel emelte a szeméhez, hogy alaposabban megnézhesse. Gondolkozott egy kicsit, majd egy megvetőt lebbentett a fülével és eldobta a zlotyt a porba. Szegény Sziám, a huszas évek belföldi valutaingadozásába még beletörődött valahogy, de ahhoz öreg volt, hogy bankárrá képezze magát és az idegen devizák átszámításával vesződjék.

Szendy polgármester rendelete a takarékosságról

Szendy Károly polgármester a mostani háborús helyzetre való tekintettel elrendelte, hogy a főváros hivatalai, intézetei, intézményei és üzemei a beruházásoknál és a használati cikkek beszerzésénél a lehető legnagyobb gondossággal járjanak el, az árucikkeknek és a különféle anyagoknak indokolatlan vásárlásától pedig tartózkodjanak.

Utasította egyúttal a főváros üzemgazdasági ügyosztályát, hogy *külön bizottság* útján a székesfővárosi hivatalok, intézetek, intézmények és üzemek anyaggazdálkodását és a különféle anyagfogyasztást a legszigorúbban ellenőrizze.

Hitler születésnapi ünnepségét közvetíti hétfőn a magyar Rádió

A héten ünnepli *Hitler* vezér és kancellár születésnapját, akit e nap előestéjén *Göbbels* birodalmi miniszter köszönt a német rádióban. A köszöntő előtt a berlini filmharmóniai zenekar *Furtwängler* vezényletével előadja *Bach* D-dur szvitjét, az ünnepi beszéd után pedig *Beethoven* II. szimfóniájának záró kórusát. A magánszólamokat Erna *Berger* és Helge *Rosswange* éneklik. A magyar rádió az ünnepi műsort *hétfőre, április 20-án, 15 óra 15 perctől 16 óra 45 percig közvetíti* hallgatóinak Budapest I. műsorán.

Orvosi kinevezések

Dr. *Homonnay* Tivadar főpolgármester a székesfőváros közkórházainál újonnan szervezett két központi laboratóriumi végleges alorvosi állásra dr. *Baintner* Magda közkórházi alorvost és dr. *Brückner* József közkórházi segédorvost nevezte ki, továbbá dr. *Csiky-Strauss* Árpád közkórházi adjunktust, dr. *Schäffer* Károly közkórházi segédorvost, dr. *Elek* Sándor, dr. *Haugh* Károly, dr. *Kállay* Ferenc, dr. *Kratochwill* Ede, dr. *Pokorny* József közkórházi alorvosokat és végül dr. *Bátor* László, dr. *Bizza* Piroska, dr. *Bruzsa* Béla, dr. *Csordás* Gyula, dr. *Czipri* Mátyás, dr. *Erczy* László, dr. *Ludányi* Béla, dr. *Morvay* Willibald György, dr. *Petrovics* László, dr. *Péteri* Tibor, dr. *Szabó Tóth* István, dr. *Szabó* Zoltán, dr. *Kralovánszky* Ernőné sz. dr. *Szauberer* Margit, dr. *Szánó* Elemér, dr. *Örményi* Edit, dr. *Vág* János és dr. *Volosin* Antal közkórházi segédorvosokat további egy évre a fővárosi közkórházakhoz újból kinevezte.

— HÉTFŐN NYÍLIK A BALNEOLÓGIAI TANFOLYAM. A Budapesti Gyógyhelyi Bizottság és az Orvosi Továbbképzés Bizottsága által a balneológia és klímatológia tárgyköréből rendezendő orvosi továbbképző tanfolyam hétfőn délután ½6-kor kezdődik a Gellért Gyógyszálló zenetermében. Az ünnepélyes megnyitót Vámossy Zoltán egyetemi tanár mondja.

FTC-pálya, IX., Üllői-út 129.
Április 19-én, vasárnap délután ½5 órakor
FERENCVÁROS—ELEKTROMOS
I. o. Nemzeti Bajnoki mérkőzés,
előtte ½3 órakor FTC—Pápai PSC III. o. NB. mérkőzése

MEGNYÍLT A
Kis Kárpátia
ÉTTEREM-KÁVÉHÁZ
I, Czakó-u. 1-3. Tel. 155-247 és 357-703
Gödöllői Vidák József cigányzenekara muzsikál
Vidák Kozma
tárogatóművész közreműködésével.

Húsz falut felperzseltek a horvátországi kommunisták és csetnikek

A teljes megsemmisülés vár a szerbségre, ha továbbra is Moszkva és London szavára hallgat — Napokig tartó harcban ezer csetniket megöltek és megsebesítettek

Szabadka, április 18. *(A Magyarország tudósítójától.) Zágrábban* csütörtökön *hivatalos közlemény* jelent meg, amely az újból fellángolt partizánharcok részleteiről számol be. A jelentésből kiderült, hogy a kommunista-csetnik bandák szótszórt tagjai *újból összeverődtek és valóságos harcot vívtak a horvát sorkatonasággal.*

A harcok színhelye *Horvátország délnyugati része* volt, a *Kupa* folyó környéke. A banditák a *Petrovagora* hegységben húzódtak meg és kényszerítették a túlnyomóan pravoszláv vallású lakosságot, hogy álljanak be az alakulatokba és harcoljanak az usztasák ellen. A csetnikek és kommunisták *a falvakban valóságos vérfürdőt rendeztek,* s a helyszínen agyonlőtték azokat, akik ellenálltak vagy nem fogadtak szót.

Felperzselt falvak romjai jelezték a kommunisták menekülésének útját. A horvát usztasa hadsereg a partizánok nyomában járva, utolérte és harcra kényszerítette őket. Az ütközet napokig tartott s *az illegális csapatok felőrléséhez* vezetett. Az ütközet után *a harctéren 357 csetnik és kommunista holttestét számolták meg,* a súlyos sebesültek száma 600.

Nagyon sok könnyebb sebesültet menekülésükkor magukkal hurcoltak. Az élve elfogott partizánok azt állítják, hogy a felfegyverkezett bandák *kényszeritették őket,* hogy álljanak be soraikba s aki ellenállott, azt agyonlőtték. *Az utóbbi időben már ennivalójuk sem volt* s elcsigázva, kimerülten adták meg magukat. Az elfogottak vallomásából kiderült, hogy ezeknek a csapatoknak parancsnoka egy *Trtulya* Szimo nevű kommunista, akinek *a felesége varsói zsidó nő* s a párisi kommunista szervezet egyik vezetője volt. *Trtulya* megszökött, de a feleségét elfogták. A harcokban *fegyverrel a kezében elesett Bulát Márta orvostanhallgatónő.*

A horvát usztasa főhadiszállás közleménye végül *drámai hangon ecseteli a kommunisták vandál pusztításait s húsz falu teljes elpusztításáról számol be.* Végül felszólítják a szerbeket, hogy ne hallgassanak *Moszkva* és *London* ügynökeire, különben a teljes megsemmisülés vár a horvátországi szerbekre.

TAVASZI TÁRLAT

Ragyogó napfényben ma délben nyílt meg a *Képzőművészeti Társulat* tavaszi kiállítása. A *Műcsarnok* összes termei felvonultatják a magyar festő- és szobrászművészet neves alkotásait. *Közel ötszáz kép és szobor* tesz hatalmas bizonyítékot amellett, hogy nemzeti géniuszunk a nagy világmérkőzések közepette is él, dolgozik a magyar művészek termeiben.

Meghitt ünnepi fényt ád az idei Tavaszi Tárlatnak ~~*Rudlitzky* István a~~ kitűnő portré-művész gyönyörű arcképe Magyarország kormányzóhelyettesének hitveséről, *vitéz nagybányai Horthy Istvánnéról.* A patinásan tiszta impresszionizmus és a modern művészi ízlés szerencsés harmóniájából született a portré. Nem túloz, de nem is alkuszik meg. Őszinte, igaz művészet, tele lélekkel, áhitatos sugárzással hat a nézőre. Erős lila és fehér színek hozzák ki a törékeny, finom alkat nemes vonalait. Háttérben a magyar tájak álomteli szépsége olvad fel a téres ég alatt, a hullámzó zöldes mezők és a méltóságosan hömpölygő magyar folyók csodálatos nyugodtsága és mögöttük a messzeködlő hegyek kék párázata veszi körül a ragyogóan üde ifjú nőalakot.

Az idei Tavaszi Tárlaton erősen meglátszik, hogy a művészet nem tér ki a nagy idők sorsdöntő problémái elől. Végig a termeken mindenütt a monumentalitás uralkodik. Örvendetes eredményként számol be ez a kiállítás Esterházy Pál herceg nemes áldozatkészségéről. Az általa hirdetett történelmi és életképfestészeti, kompozíció- és aktszobrászati pályázat nemes versenyre ösztönözte művészeinket. A gazdag anyagból *Istókovits* Kálmán három temperája (12., 307., 45.), *Mohácsy* A. Győző (16.), *Mihálovits* Miklós (9.), *Szopos* Sándor »Lármafát gyujtó csíki székelyek«, valamint *Teleki-Vámossy* Árpád, *Jeges* Ernő, *Holló* László, *Horváth* Béla, *Döbrentey* Gábor és Z. *Hadzsy* Olga nagyvonalú alkotásai emelkednek ki.

A III. teremben látjuk *Burján* László *Kormányzónkról* festett igen sikerült portréját, mely a Szinművészeti Akadémia tulajdona. Ugyanebben a teremben állította ki *Mihálovits* Miklós is a *Kormányzó Urról* készült teljesalakú képmását.

Végigjárva a zsúfolt termeken, a változatos anyagból ~~*Basilides* Barna, *Biai Fögtein*~~ István, *Chiovini* Ferenc, *Csebi Pogány* István, *Feszty* Masa, *Komáromi Kacz* Endre, *Rácz* Kálmán, *Rezes Molnár* Lajos és *Viski* János képeit, valamint *Bory* Jenő, *Buzi* Barna, *Cser* Károly, *Damkó* József, *Jankó* János, *Siklódy* Lőrinc, *Liszkay-Kovács* Zoltán és *Turáni* Kovács Imre szobrai ragadtak meg jobban.

A tizenöt teremre osztott anyagot *Komáromy Kacz* Endre, *Haranghy* Jenő és *Pap* Domokos festőművészek, valamint *Mátrai* Lajos és *Szamosi Soós* Vilmos szobrászművészek rendezték.

Kitelepítik a magyarokat a cigányvárosból

Kecskemét, április 18. *(A Magyarország tudósítójától.)* A kecskeméti cigányvárosban az idők során magyarok is letelepedtek. A hatóságok most tervbe vették, hogy *a magyar lakosságot kitelepítik a tisztátalan, egészségügyi szempontból kifogásolható cigányok közül.* A nagyrészt szegénysorsú, 500 főnyi magyar lakosság részére külön telephelyet jelölnek ki. A város az építkezés megkönnyítésében segédkezet nyujt az új telepeseknek.

Megnyílt a
Caffe Intim
Budán, Fery Oszkár-utca 52.
Polgári árak! Zene: Vécsei-trió

MAGYARORSZÁG KISKIRAKATA

KERESZTÉLY
HÍRNEVES ZONGORATERME
BUDAPEST, VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 66
Csalódás sohasem érheti!

A Kiállításon óriási sikert aratott elektro gramofonok világított italszekrénnyel ismét kaphatók
Kemény Róbert
ipari jelességéért ezüst- és aranyéremmel kitüntetett szerelőmester, Szondy-u. 9, udvarban. Tel. 111-824.

Sikkes női kalapot POLGÁR-tól
VII., Wesselényi-u. 55. VI., Teréz-körút 18.

Weekend-matrac 3-részes 16.50
Weekend-paplan szép színekben 28.50
Weekend-párna nagy választékban 1.98
Cserhát paplan Murányi-utca 30. Cserhát-utca 17. Tel.: 420-454.

MOST alakítsa át bundáját divatosra PILÁT szűcsnél, IX., Ferenc-krt 32
Tökéletes szabás, javítás, megóvás.

Speciális ezüst gyermeketetőkanál Tillemann Sebestyén, Vilmos császár-út 12.

Fotelágy 58 P-től
Recamié 168 P-től
a készítőnél, Nagymező-utca 27. Kárpitosnál

Kalapja piszkos, formátlan?
Szakszerűen tisztítja, formázza Lampert kalapos-mester, Jókai-tér 6, udvarban T: 316-043. Női kalap alakítás is!

Hirdetési szakmában és kiadóhivatali teendőkben jártas, nem árja
tisztviselőnő állást keres
Szíves megkeresést kér »Nagy gyakorlat 607« jeligére a kiadóba.

Páros ezüstróka
egyenként is (nagyok) sürg. eladó. Alkotmány-utca 31., III. 9. 9-től 5-ig, vasárnap is.

Pénteken este 7 és 1/28 óra között a Vas-utca 10. számú ház előtt lévő telefonfülkében
elvesztettem
levéltárcámat iratokkal és kb. 1000 P-vel. Kérem a becsületes megtalálót, hogy illő jutalom ellenében adja le Veres Pálné-utca 32., földsz. 4. alatt.

HÁZTATAROZÁST
olcsón, garanciával végez Timár kőművesvállalkozó, Budapest, III., Kiskorona-u. 52.

ELVESZETT
f. hó 17-én d. u. 3 drb Fränkl névre szóló okmány a Wesselényi-utcában, Nyár-utca és Klauzál-utca közötti részen. Megtalálója illő jutalomban részesül. Fränkl Dániel, Nyár-utca 30. szám.

PARAFATALPÚ
cipőt szakszerűen javít cipész. Sándor utca 27. szám. Telefon: 338-638.

Berlini-téren vagy környékén keresek
2–4-szobás lakást
»Ügyvedi irodának« jeligére Erdős hirdetőbe, Teréz-krt 35

Készül Kőrösi Csoma Sándor szobra

Antal Károly készíti a nagy magyar vándor első méltó emlékművét

Egymást éri a sok megemlékezés, cikk, díszülés *Kőrösi Csoma* Sándor dardzsilingi halálának 100-ik évfordulóján s a kegyeletes megemlékezésekben mint refrén tér vissza az óhaj: *szobrot és utcát Kőrösi Csoma Sándornak!*

Őszinte örömmel közölhetjük a jó hírt: az óhaj immár a megvalósulás stádiumába lépett. Dr. *Cholnoky* Jenő, a Turáni Társaság elnöke, indította el útján a szobor felállításának tervét. Még február elején felkérte a társaság nevében *Antal* Károlyt, a fiatal magyar szobrásznemzedék kiváló tagját, hogy alkossa meg a nagy magyar vándor méltó emlékművét.

Antal Károlyra azért esett a választás, mert *Julián* és *Gellért* domonkosrendi barátok — *Kőrösi Csoma* szellemi elődei — szobrának megalkotásával általános elismerést aratott, úgyhogy aki csak látta ezt a Halászbástyán álló, rendkívül kifejező és artisztikus emlékművet, mind a legendás utazókról elgondolt képe tökéletes realizálását találta meg benne.

Antal Károly azonnal munkához fogott. Elgondolása az volt, hogy *Kőrösi Csomát* életének abban a szakában ábrázolja, *amint a tibeti nagyszótárt, a Himalája hegyeiből visszatérve, a tudósvilág bírálata elé terjeszti.* Ennek alapján el is készítette az emlékmű modeljét, amelyet a Turáni Társaság szoborbizottsága változtatás nélkül, s a művész munkája iránti elismerésének kifejezése mellett, elfogadott kivitelre.

Cholnoky Jenő ezután az emlékmű tervével felkereste dr. *Némethy* Károly fővárosi tanácsnokot és támogatását kérte a szobor felállításához. *Némethy* Károly tetszését nemcsak az emlékmű felállításának gondolata, hanem maga az emlékmű is annyira megnyerte, hogy *azonnal kilátásba helyezte a főváros támogatását.*

A centennáriummal kapcsolatban felmerült az a terv is, hogy *a Sándor-utcát Kőrösi Csoma Sándor-utcának nevezzék el,* mivel *Budapesten* mindezideig nincs *Kőrösi Csoma Sándor*-utca. Ez a terv magával hozta az emlékmű elhelyezésének megoldását is. Önként kínálkozik, hogy a szobrot a *Kőrösi Csoma Sándorról* elnevezendő utcában kell felállítani s erre legalkalmasabb hely az *Eszterházy*-utca és *Sándor*-utca — azaz *Kőrösi Csoma Sándor*-utca — találkozásánál a Nemzeti Múzeumot körülvevő kert sarkának erre a célra való megfelelő kiképzése. *A terv szerint a kert támfalát ezen a sarkon kissé hátrább vinnék* s az így kapott terecskén állítanák fel a szobrot. Ezen a helyen az emlékmű megfelelő távlatot is kapna s környezete — a tudományos intézetek egész sora — a nagy tudós emlékéhez is minden tekintetben méltó volna. Értesülésünk szerint a Székesfőváros *már átírt a Közmunkák Tanácsához és kérte a hely átengedését.* Remélhető, hogy *Kőrösi Csoma* Sándor szobra hamarosan állani fog ezen a helyen, a róla elnevezett utcában.

Kőrösi Csoma Sándor szobra

A *Magyarország* munkatársának alkalma volt *Antal* Károly műtermében megtekinteni a készülő művet. A szobor valósággal lenyűgöző benyomást tett a szemlélőre. Talapzatával együtt *mészkőből* készült, maga az alak két és fél méter magas lesz. *A talapzat két oldalán két kőbefaragott dombormű.* Az egyik a cellájában fagyoskodó tudóst ábrázolja, amint művén dolgozik, a másikon pedig tibeti lámatanítójával látható *Kőrösi Csoma* Sándor. A szobor arca elszántságot és erős akaratot fejez ki s ezt még jobban hangsúlyozza az ökölbeszorított jobbkéz. *A művész tibeti köntösben ábrázolja a nagy tudóst,* amint balkezével szívéhez szorítja a tibeti szótárt jelképező könyvet. Még az a ruha van rajta, amelyet a lámák között viselt. Energiája, akaratereje még töretlen, büszkén tekint kitűzött célja felé, amelynek elérését nagy útja közben a kérlelhetetlen halál gátolta meg.

Ott pihen ezer és ezer kilométerre szülőföldjétől a dardzsilingi idegen temetőben.

Emlékét most már hazai földön is nagyságához méltó emlékmű fogja hirdetni. **T. L.**

LÓSPORT

NEMES, SIMONEL, CAGLIARI AZ ÁPRILISI HENDIKEP ESÉLYES INDULÓI

Vasárnap, a *Magyar Lovaregylet* megnyitó mítingjének második napján a 10.000 pengős *Áprilisi hendikep* kerül lefutásra. A papírszámítás és a hiányos előkészítő munkák kétes értékű hírei alapján *Nemes, Simonel* és *Cagliari* jöhetnek elsősorban számításba. Csak viszonylagos klasszisokról lehet beszélni és nagyon könnyen megtörténhet, hogy ezek sem lesznek ott a célban.

Meglepetésekre van tehát kilátás, izgalmas küzdelmekre számíthatunk és remélhetőleg tisztességes osztalékokban sem lesz hiány.

Jelöltjeink a vasárnapi versenyekre:

I. Drusza—Saerilège—Kamasz. II. Mameluk—Marus. III. Basalak—Nemere—Dame blanche. IV. Nemes—Simonel—Cagliari. V. Flanc—Kontrás—Almaviva. VI. Torma—Kőbánya—Barázda. VII. Tátika—Rebus—Lókötő II. VIII. Quick Arrow—Happy Boy—Lódörgő.

MAGYARORSZÁG KISKIRAKATA

Külföldi BALLON kabátok
Molnár Gyula
VII., Károly-krt 3/c. Saroküzlet. T: 427-575.

Brilliánst
mindennemű ékszert veszek, eladok.
IV., Kristóf-tér 2, I. 3. (12—2-ig) tel. 182-647.

Megjöttek
a kerekeken gördülő »MIELE«
Torpedó porszívók
KONCERT R.T.
IV., Váci-utca 23. Telefon: 181—255.

Óvóhelyi pad 2 m-es..... 10.— P
asztal 2 m-es 20.— P
ajtó és ablak stb.
Eötvös-utca 1. Telefon: 425-811.

JANKURA ANDOR okl. vegyészmérnök eredményesen CIÁNOZ
IX., Vaskapu-utca 1. Tel. 142-832

Cipőfestés művészies, garanciával
Belvárosi Cipőkellék IV., Kecskeméti-utca 3.

BÚTORT
bizalommal MÓZESTÓL
Szent István-körút 11. — Részletre is.

Leveleznék
16—18 éves, irodalomért, művészetért lelkesedő leánnyal. Jelige: »Megismerkedés lehetséges/B« kiadóba

LEPEDŐ, ANGIN,
köpeny-grádli, ágyneművászon, törülközők, konyharuhák, abroszok, prima minőség (NEM MŰROSTOS) flaneli, selymek, női kombinék, hálóingek stb. rendkívül olcsón. WEISZ Paulay Ede-u. 58. Udvarban. (Liszt Ferenc-tér mellett)

Már heti részletre is konyhák, kárpitosmunkák és irodaberendezések
BÁNYAFALVI-nál, VII., Izabella-u. 11. T: 226-798

Veszünk legmagasabb árat és csekély hozzonnal eladunk perzsaszőnyegeket
Nagy választék antik bútorban és vitrinműtárgyakban
„ANTIKART", Pilvax-köz 5—6. Telefon 184-411.

Kúriaszerű családi ház
Pestszenterzsébeten, 3 nagy szoba, hall, fürdőszoba, konyha és kamra, mosókonyha, disznóól, 176 négyszögöles kert, májusi beköltözéssel 38.000 P-ért eladó. Székely. 116-923

Házmesterséget keres
fiatal házaspár május 1-ére, 5000 P biztosítékkal. Központi fűtéshez, vízvezeték- és villanyszereléshez értek. »Gyakorlott 21« jeligére a kiadóba

Nagykereskedő rt. keres
néhány évi gyakorlattal bíró éretts égizett öskeresztény irodai tisztviselőt
lehetőleg azonnali belépésre. Magyar és német nyelven írt ajánlatok fizetési igényekkel »Törekvő F« jeligére Tenzer hirdetőbe, Szervita-tér 8. szám.

ELVESZETT
pénteken reggel a Hungária-út és Lehel-utca mentén egy imprimé
SELYEMRUHA
Mivel egy szegény, egyedülálló varróleány állása függ tőle, kérjük a becsületes megtalálót, jelentkezzen szombaton 129-026 telefonszámon vagy adja le vasárnap Szent László-út 98. szám alatt a házmesterhez. Költségeit megtérítjük.

Tavaszi Tárlat.
(képpel)

A Kormányzóhelyettes hitvesének arcképe a Mücsarnok tavaszi tárlatán

(Boldizsár István festménye)

A honvédvezérkar főnöke nyilatkozott római látogatásának benyomásairól

Róma, április 18. Vitéz *Szombathelyi* Ferenc vezérezredes, a honvédvezérkar főnöke tegnap fogadta *Rintelen* tábornoknak, a római német katonai attasénak látogatását. A honvédvezérkar főnöke ezután a német katonai attasé, vitéz *Szabó* László vezérőrnagy, magyar katonai attasé és vitéz *Sibrik* György ezredes társaságában a német nagykövetségre hajtatott, ahol *látogatást tett Mackensen római német nagykövetnél és vele hosszabb ideig szívélyes megbeszélést folytatott.*

A honvédvezérkar főnöke és felesége tegnap este nyolc órakor különvonaton elutazott Rómából. A vezérkar főnökét az ostiai pályaudvaron katonai díszszel búcsúztatták. A honvédvezérkar főnökének kíséretében utazott vissza Budapestre *Németh* József vezérőrnagy, vitéz *Magyarosy* Sándor vezérőrnagy, vitéz *Vörös* János vezérőrnagy, *Ujszászy* István vezérőrnagy, vitéz *Sibrik* György ezredes, *Ojtózy* Ernő repülőezredes és *Huszár* Hugó alezredes, a vezérkar főnökének parancsőrtisztje.

Vitéz *Szombathelyi* Ferenc vezérezredes, a honvédvezérkar főnöke Rómából való elutazása előtt fogadta a *Magyar Távirati Iroda* római tudósítóját és előtte a következőket mondotta a római látogatásának benyomásairól:

— Először voltam Rómában és így *csodálattal szemléltem a régi Róma dicsőséges emlékeit és az új fasiszta Olaszország hatalmas alkotásait.* Az ember itt lépten-nyomon a régi római birodalom emlékeivel találkozik, amelyeket a fasiszta Olaszország új tartalommal töltött meg. Meggyőződtem róla, hogy mindaz, amit a fasizmus alkotott, a régi dicső mult alapján áll. Meg vagyok győződve róla, hogy *az ifjú Olaszország ennek a nagy történelmi multnak alapján el fogja érni azt a célt, amelyet a római birodalom hagyományai elébe vetítenek.* Annál is inkább meg vagyok győződve erről, mert Olaszország élén olyan férfiú áll, aki a modern állam vezetőjének tulajdonságait egyesíti magában a régi Róma vezéreinek nagyságával.

— Megállapíthattam azt is itteni látogatásom alatt, hogy *Olaszországban a háború ellenére is nagy építő munka és lüktető élet folyik.*

A pápánál tett látogatására utalva, vitéz *Szombathelyi* Ferenc vezérezredes ezeket mondta:

— Mint magyar és katolikus ember megilletődéssel jöttem arra a szent helyre, ahonnan Szent István nagy királyunk azt a szent koronát kapta, amely ma is besugározza Magyarországot és a magyar szíveket és lelkeket.

Velencében

Róma, április 18. *Szombathelyi* vezérezredes és kísérete ma reggel két napra *Velencébe* érkezett.

Ukrajnai magyar nótáskönyv

Most érkezett Budapestre a *Tábori Ujság* húsvéti száma. A honvéd haditudósító század kiadásában megjelenő, kitűnően szerkesztett ujság híreket, érdekes cikkeket közöl és *riportot ad egy tűzvonalban fekvő nagyváros életéről.* A húsvéti számnak melléklete is van: *Ukrajnai magyar nótáskönyv,* a Tábori Ujság húsvéti ajándéka. A 16 oldalas melléklet közli a népszerű *Valahol Oroszországban,* a *Kicsi Mari* és a *Panni* című dalok kottáját is.

Nem fizette a legkisebb munkabért — 2500 pengőt fizet

Kolozsvár, április 18. *(A Magyarország tudósítójától.)* A kolozsvári büntetőbíróság 2500 pengő pénzbírsággal sujtotta a legkisebb munkabérek nemfizetése miatt *Grün* Samut, a Családi Kenyérgyár Rt. zsidó származású volt igazgatóját.

MOST VEGYEN
nerzet rókát, bolerót, perzsabundát
FÜLÖP szűcsnél
Dohány-utca 41.
Telefon: 225-154.

Metropol Étterem
Egésznap nyitva Ebéd-vacsora
SOÓS MARIKA
magyar nótákat énekel

A szabadkőműves vád miatt rágalmazás címén feljelentések sora indult a „Magyarság" cikkírója ellen

Felkérték a Magyar Országos Tudósítót a következők közlésére:

»A *Magyarság* húsvéti száma cikket közölt *Palatinus* Józseftől a kolozsvári *Unió szabadkőműves páholy* működéséről és tagjairól. Mivel a páholy iratait a bécsi döntés után *Brassóba* szállították, *Palatinus* más források alapján igyekezett megállapítani, hogy ki volt szabadkőműves. Informátorait azonban úgy választotta meg, hogy az általa összeállított és a *Magyarság*-ban közzétett névsorból — amely 92 nevet tartalmaz — *számos közismert szabadkőműves neve hiányzik, viszont szerepelnek rajta olyan közéleti vezető férfiak,* akiknek a szabadkőművességhez soha semmi közük sem volt.

A névsorban szereplők közül *eddig 21-en nyilatkoztak* a sajtóban, leszögezve, hogy nem voltak és most sem szabadkőművesek. A sértettek között szereplő gróf *Béldi* Kálmán felsőházi tag, *Albrecht* Dezső, gróf *Bethlen* László, *László* Dezső, dr. *Mikó* Imre, országgyűlési képviselők, dr. *Mikó* Lőrinc táblai tanácselnök, dr. *Kovács* András táblabíró, dr. *Ferencz* József közjegyző, dr. *Asztalos* Sándor, dr. *Grois* László, dr. *Szatmári* János ügyvédek és dr. *Demeter* Béla, az »Esti Lap« felelős szerkesztője sajtó útján elkövetett *rágalmazás* címén eljárást indítottak a budapesti törvényszéken *Palatinus* József ellen.«

Fegyveresmultú testületek tömörülése

A Vitézi Rend, a Magyar Tűzharcos Szövetség és az Országos Nemzetvédelmi Szövetség, mint a fegyveres mult jogán alakult magyar testületek vezetői, együttes ülést tartottak. Megállapították, hogy a mai sorsdöntő idők követelményeinek megfelelően és küldetésükhöz híven a rend, fegyelem és nemzeti összetartás érdekében kötelességük példaadóan elöljárni. Elhatározták, hogy *nemzetvédelmi kérdésekben egységes és közös irányítás alá helyezik magukat.* Kijelölték a legfőbb vezetőséget, amelynek elnöke: vitéz *Igmándy-Hegyessy* Géza altábornagy, a Vitézi Rend ügyvezető törzskapitánya, társelnöke: vitéz gróf *Takách-Tolvay* József titkos tanácsos, altábornagy, a Tűzharcos Szövetség elnöke és vitéz *Magasházy* László vezérőrnagy, az Országos Nemzetvédelmi Szövetség elnöke, tagjai pedig a Vitézi Rend három kiküldöttén kívül: a Magyar Tűzharcos Szövetség részéről: *Kertész* Elemér országos ügyvezető alelnök, vitéz *Martsekényi* Imre országgyűlési képviselő és dr. *Mezey* Lajos országgyűlési képviselő, országos vezetőségi tagok, az Országos Nemzetvédelmi Szövetség részéről: vitéz *Faragó* Ede országgyűlési képviselő, *Kovács* Tivadar országos igazgató és dr. vitéz *Somogyi* Béla felsőházi tag, országos vezető tagok.

(MOT)

A magyar nő szerepe közellátásunk szolgálatában

Ma a háborús viszonyok azt parancsolják, hogy a rendelkezésünkre álló anyaggal takarékoskodnunk kell. A közellátási szervezés csak úgy válhat tökéletessé, hogy *ha női munka is kapcsolódik ebbe.* A közellátásügyi miniszter a magyar asszonyok és lányok ilyen irányú beszervezését meg is szeretné valósítani. Az elmult napokban megkezdődött a munka. *A legkülönbözőbb női szervezetek:* az Egyesült Női Tábor, a MANSz, a Katolikus Háziasszonyok Szövetsége, a Kalász Szövetség, a Leventeleányok, a Keresztény Leányegyesületek Szövetsége és a Faluszövetség női osztálya küldték ki képviselőiket egy értekezletre, amelyen dr. *Somos* Elemér miniszteri osztálytanácsos ismertette *a nő hivatását a mai közellátásban.*

A közellátásügyi miniszter szakközegeivel kidolgoztatja azokat a gyakorlati módszereket, amellyel a takarékosság megvalósítható. (Pl.: kevés zsírral való főzés, olcsó idénycikkek konzerválása, a szappannal való takarékosság stb.). Fontos a helyes főzés»technikának« megtanulása is. Mindez a magyar asszonytól függ. Ha ez a takarékossági gondolat a női szervezetek útján a széles néprétegekhez eljut, a legegyszerűbb emberek is könnyebben fogják elviselni gondjaikat.

Dr. Palaky Mária min. titkár a női szervezetek együttműködésének fontosságáról beszélt. A női egyesületek legnagyobb részének a túlnyomóan középosztály munkáját a falu felé kell elsősorban irányítani.

Az értekezlet különben elhatározta, hogy *egységes munkaprogramot* dolgoznak ki és ennek vezérelve az lesz, hogy megtalálják a módokat a magyar nép háborús közellátási szolgálatára. A Leventeleányok és a Kalász szövetség felajánlották, hogy *mintavitaminkerteket létesítenek.* Többszázezer helyen kezdik meg a konyhakerti vetemények termelését. Közös munkatervet dolgoznak ki a gyakorlati kérdések megoldására. Felosztják a különböző női szervezetek közötti munkaterületeket, a közellátásügyi minisztérium pedig ellátja a szervezeteket szakelőadókkal és szakanyaggal (pl. főzéstechnikai füzetekkel).

Kállay miniszterelnök megbeszélése Hóman kultuszminiszterrel

Kállay Miklós miniszterelnök szombaton délelőtt hosszabb megbeszélést folytatott *Hóman* Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszterrel. A szabadságáról visszatért *Hóman* Bálint folyó ügyeken kívül ismertette a miniszterelnökkel *tárcájának jövő terveit. (MTI)*

Csak az iparhatóság adhat engedélyt zárolt bornagykereskedői felszerelések elidegenítésére

Az utóbbi időben olyan téves hírek kerültek forgalomba, hogy az 1850/1942. M. E. sz. rendelettel zár alá vett bornagykereskedői üzlethelyiségek és felszerelések eladhatók, illetve bérbeadhatók az iparhatóság közbejötte nélkül is abban az esetben, ha a két fél között erre vonatkozóan egyesség jön létre.

A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara illetékes hely tájékoztatása alapján közli az érdekeltekkel, hogy *a zárolt üzlethelyiségeket bérbeadni és a felszerelési tárgyakat eladni csak az elsőfokú iparhatóság engedélye alapján lehet.* Minden egyéb elidegenítés vagy a zár hatálya alól való bármilyen kivonás büntetőjogi üldözés alá esik. A keresztény borkereskedők tehát saját érdekükben járnak el, ha a megszűnő bornagykereskedések tulajdonosaival a hivatalos úton kívül nem tárgyalnak.

A kamara továbbá közli, hogy a rendelet értelmében a borbizományos is köteles felszerelését bejelenteni.

Megjelent az első teljes
Kőrösi Csoma Sándor életrajz!
Baktay Ervin dr.
Háromszéktől a Himálajáig
301 szövegoldal. 32 oldal ábra, térkép.
Vörösváry-kiadás
Minden könyvkereskedésben kapható.
Ára fűzve 7.80, kötve 9.60 P

MAGYARORSZÁG KISKIRAKATA

BALLON
lóden-, raglán- és esőkabát
MÁRTON és SZÁSZ
Gróf Teleki Pál (Bálvány)-utca 3.

1942-es RÁDIÓK
GRAMOFONOK és alkatrészei nagy választékban. Részletre is.
MAULIS-tól
IX., Ráday-utca 11. Telefon: 186-203

Sezlón, matrac összecsukható sodronyágy kárpitozva, letűzött szalmazsák 17 pengőtől készítőnél, Lesti Sándor kárpitosmester, Dob-u. 93. T.-hívó 421-535.

ELBEO
HARISNYÁK
minden színben és nagyságban
FÁTH
Ferenciek-tere 2.

BRILLIÁNS, ARANY
és ezüstért legtöbbet fizet. Zálogból kiváltom. Baross Ékszerház, **Baross-utca 83.** Tel.: 140-969

Vásároljon szab. **sertésszőr-szőnyeget** a készítőtől, Margit-körút 48. Tel. 167-030.

ÖSSZES SPORTCIKKEK
SPB SPORT SKABA és PLÖKL
Budapest, IV., Váci-utca 40.

Szőrmefestő és kikészítő: Weil Manó, Forgách-u. 22. (Váci-útnál). Tel.: 291-238. Kis tételeket is vállal.

ANTIK BUTOROK
garnitúrák, csillárok, dísztárgyak stb. a Magyar Vacuum Cleaner Beraktározó helyiségeiben, V., Visegrádi-utca 62. szám. Forgács Zoltán cég.

Vörös salak tenniszpályákra, kerti utakra legszebb színben szállítja GERLEY GÁBOR vörösalak bányászata Budapest, IX., Mester-utca 34. Telefon: 133-404.

Ki jár ma már ősz fejjel? 5—6 nap alatt ősz hajának, bajuszának visszaadja eredeti, természetes színét, ha az **IBIS** keleti hajfijtó regenerátort használja. Nem festék, nem ártalmas. Mindenki egyedül kezelheti. Egy üveg: 1,94, 3,14, 4,84, 6,05 P. Csak egyszer próbálja meg a világ csodálatos tyúkszemirtóját, az Operátort, a fáidalmat 2—3 nap alatt megszünteti, később a tyúkszemét kiirtja. Ára **1.84** P. Főlerakat, utánvéttel szállít, csomagolás ingyen, postaköltséget a vevő fizeti. **WELLNER, Herkules drogéria,** Bpest, Kálvin-tér 5.

Bellevue penzió
V., Géza-utca 3. szám. (Parlamentnél.)

Keresek megvételre
jó állapotban lévő, használt
női sícipőt vagy erős sport-félcipőt
37-es lábra. »Azonnalra B« jeligére kiadóba

Különleges pelyhet
és ágytollat Nagy Imre **tollkereskedőnél** vegyen, Német-u. 53.

Egyszobás garszon, kétszoba hallos összkomfortos, központi fűtéses **LAKÁSOK** és **ÜZLETHELYISÉGEK** valamint **GARÁZSOK** május elsejei beköltözéssel, új házban **kiadók!** Érdeklődés a helyszínen, III., Evező-utca 8. Kolossy-térnél.

SZERETFALVÁTÓL NAGYSAJÓIG AZ ÚJ ERDÉLYI VASÚTON

27.000 ember gigászi munkája 78 munkanap alatt
Év végére elindulhat Székelyföldre az első közvetlen gyorsvonat

1940 télelején Erdélybe robogott a *Lél* motoros, az akkor MÁV elnök Kormányzóhelyettes úrral és *Algyay* Pál közlekedésügyi államtitkárral gróf *Teleki* Pál arról tárgyalt rajta, hogy merre kell majd új vasútvonalat adni a Székelyföldnek. Ott, a motoroson született meg *a szeretfalva—dédai nagyvasútvonal iránya,* a vonalat az államtitkár rajzolta bele a térképbe. Három héttel később már fent járt nagy hóviharban a társaság a monorfalvi hegy tetején, ahol zászlókkal jelölték, hogy merre szeli majd át a hegyet a nagyalagút.

Ettől kezdve valóságos *Kellermann-regény a szeretfalva—dédai vasútépítés* létesítményekben, számokban, anyagban, emberben, természettel való viaskodásban. Elsőnek kiderült, hogy a régi térképek rosszak, hasznavehetetlenek. Erre repülőtérképezést végeztek, fotogrammatikus úton állították elő a mai csalhatatlan térképsávot.

Harc a természettel

Öt helyt, szegénysorsú székely meg románnal vegyes kisfalukban, máról holnapra *óriási barakktáborok nőttek.* Mérnökök, tisztviselők, munkások tízmeg tízezreit kellett födél alá juttatni, élelmiszernek, építőanyagnak kellettek roppant raktárak, de kellett étkezde, árulosztó, irodahelyiség, javítóműhely, fürdő, fertőtlenítő, kórház, orvosi szolgálat is.

Mikor mindez megvolt, *következett a harc a természettel.* A vasútvonalat két alagúttal egy dombon meg egy hegyen át kell vezetni, kikerülni nem lehetett. A *Mezőség* dombjai, hegyei pedig vándorolnak, csúsznak, gyűrődnek és omolnak a völgyek felé. Lassan, de észrevehetően és állandóan mállasztja az idő a halmokat, földjük összetétele laza, csúszós, sokszor fenyegetett az a veszély, hogy a vasútvonal egyes szakaszai egyszer csak megindulnak és úgy, amint vannak, lecsúsznak a völgybe. Szinte csak csillagászati számokban kifejezhető építőanyag kellett, főleg: kő. Márpedig semmiféle időtálló, erős építési anyag nincsen a Mezőségben.

Diadalmasan vívták meg *Varga* miniszter és *Algyay* államtitkár irányításával a vándorló dombok, hegyoldalak ellen a harcot. Mozgósították *Jáky* professzort, a talajmechanikust, aki tanársegédestül együtt levonult a tervezett vasútvonal közepetején lévő Nagysajó domboldalán álló ősrégi bolthajtásos kastélyba és *berendezte a talajmechanikai laboratóriumot.* 15—20 méter mélységben végig megfurták a földet, földmagmintákat vettek és sorra megvizsgálták összetételét, mechanikai tulajdonságait, víztartalmát teherbíróképességét. Kiderült, hogy 2.300.000 köbméter földanyagot kell megmozdítani, elhordani, kicserélni. 4200 kilométer hosszú tehervonat telne meg ennyi földdel, *meg lehetne belőle építeni a Gellérthegy mását!*

Ahol vulkánok dolgoztak valaha

Alattomos vízerek, vízvonulások áztatják a mezőségi domboldalakat, főleg ezért csúszik ott az egész világ. *Algyay* államtitkár esztendőkkel ezelőtt megfogta a csúszó Várhegyet, most megfékeztette a mezőségi talajvándorlást: földalatti beton és kő *vízszivárgókat* építtetett mindenfelé, kerek 17.000 méter hosszúságban. Sok helyt 20 méter mélyek ezek a mesterséges domboldalszárítók, 10—15 méternyire húzódnak egymástól, magukba szívják, elvezetik és a domboldalakból a patakokba csorgatják a romboló vizeket. *80.000 köbméter terméskő kellett mindehhez* s kőbánya nincs a helyszínen. Uj kőbányát nyitni vagy távoli kőbányából tengelyen ideszállítani a követ nem volt sem idő, sem költség. *Vulkánok dolgoztak valaha itt,* telehajigálták kisebb-nagyobb, sokszor többmázsás lapillikkel a világot, összegyűjtötték hát a lapillikveket. Még a télen is folyt a gyűjtés, úgy hordozgatták le szánkókkal a hegyekből.

181 különböző nagyságú áthidalásra volt szükség, közöttük négy nagy viaduktra és hat nagy vashidra. Ennek háromnegyedrésze vasbetonmunka. Fagyban nem lehet betont készíteni, *óriási, zárt fahangárokat* építettek hát a viaduktok, hidak helyére, jól felfűtötték őket és egész télen át dolgozhattak bennük. Az összes vasbetonépítmények készen állanak már.

Új út kellett, hogy a rengeteg építési anyagot a helyszínre vihessék. Megépítették. Gyors számvetés szerint 2500 vagón cementet, 152 vagón vasat, 22.700 vagón betonkavicsot, 2500 vagón téglát, 1200 vagón gömbfát, 1100 vagón épületfát, 15.300 vagón terméskövet, 16.700 vagón zúzott kavicsot, 980 vagón talpfát, 540 vagón sínt szállítottak a helyszínre. *A vagónsor olyan hosszú lenne együtt, hogy elérne Budapesttől Varsóig,* 110 tehergépkocsi és 135 kétfogatú szekér hat kilométer hosszú szállítóoszlopa annyiszor fordult ezzel a rettentő teherrel, hogy útjában *éppen megkerülte a földet.*

18 km vasút és két alagút

Tizennyolckilométeres hosszúságban készen van már a vonal Szeretfalvától Nagysajóig. A nagysajói vadonatúj állomástelepig kiszállás nélkül ment különvonatunk Budapestről. *A két alagút is készen van már,* éppen az utolsó simításokat végzik rajtuk. Rengeteg új épület áll már, — állomásépületek, raktárak, tisztviselőlakások, de még az őrházak is (minden őrház kétszobás!) — mind-mind szemetgyönyörködtetően illenek a tájba, székelyformájúak, öröm nézni őket.

Mindez 78 munkanap alatt készült, mert az építkezések megindulása óta ennyi napon át dolgozhattak tiszta, jó időben, máskor mindig szakadt, zuhogott az eső és *27.000 ember összmunkája.* Sehol nem építettek ilyen istenverte terepen vasutat gyorsabban és több munkást már nem foglalkoztathatnának, hiszen a nyüzsgő munkanapokon így is olyan sűrűn vannak, hogy szinte egymást éri a könyökük.

Szemle a víztorony tetejéről

Most is olyan az időjárás, hogy a terepjáró *Botond* alig tud felkapaszkodni *a monorfalvi dombra,* pedig az megbirkózik a legpocsékabb tereppel is. Itt a dombtetőn látni a gigászi munka egyik legnagyobb részletét. Felmegyünk *az ölemeletes víztorony tetejére.* Lent a mélyben most födik be a domboldal vízcsurgató szivárgóit, operációs asztal a vidék, éppen varrják a műtét vágásait. Kő- meg kőhegyek egymás mellett.

— Ez még mind beépül a szivárgókba? — kérdem csodálkozva.

Az építkezés egyik irányítója jót nevet:

— Be, csakhogy ez, amit lát, csak tíz százaléka az itt szükséges kőanyagnak. *Kilencven százalékot már beépítettünk...*

Ilyenek az arányok és a mennyiségek.

Nagy vargabetűvel kellett húzni a vasútvonalat a mélyben fekvő *Monorfalva* körül, egyes helyeken *15 méter magas töltést* kell a völgyben építeni, valósággal új síndombot.

A szakértő azt mondja: »Az új vasút feladata az, hogy az ország vasúti hálózatába *bekapcsolja a Székelyföld főbb vasútvonalait«.*

Az első világháború óta teljesített nagyobb és még nagyobb technikai alkotásaink egyike se mérhető ehhez az összesen 48 kilométer hosszú új vasútvonalhoz. Az ember azt hinné, hogy ekkora vasútvonal szabványos vasútterjeszkedési munka, egyszerű vasútépítés, aminek semmiféle különös eseménye nincsen. Csak itt látni, hogy *keservesebb negyvennyolc kilométerrel még nem birkózott meg a magyar vasútépítés,* pedig vannak olyan szakaszai, hogy európaszerte büszkélkedhetik véle, mint technikai létesítménynyel.

A székelység e vasutját a harmadik országnagyobbodás hívta életre, de *szükség volt már rá jóval az első világháború előtt,* csak éppen nem vágtak neki a gondtalan békében. Az új, hazagyógyult országrész első vasúti erecskéje a villámmódra megépített szászlekencei kisvasút volt, *ez a nagy vasút a lüktető ütőér.* Az év végére elindíthatják rajta elejétől végig a felvirágzott, fellobogózott első gyorsvonatot!

Raczkó Lajos

MAGYARORSZÁG KISKIRAKATA

Az összes márkás **rádiókészülékek** beszerezhetők
MORVAI RÁDIÓNÁL
VII., Erzsébet-körút 40. T. 221-664 és 222-082
Kedvező fizetési feltételekkel is.

Biztosítsa gyermeke nyaralását a Mártonhegyi Gyermeküdülőben
a Svábhegy déli lejtőjén. Subalpin fekvés, elsőrendű ellátás. XII., Bürök-u. 27. T: 166-663
Kérjen prospektust!

FIGYELEM! Használt ruhákért egyenruhákért legmagasabb árat fizetem. — Győződjön meg és hívjon. **Schulz,** Népszínház-u. 21. Tel.: 140-667

SALGÓ FIZET Dante komédiájáért (nagy alak, bőrkötés) 20, Ecce homoért (bőrkötés) 9, Freud: Álomfejtésért 6 P-t, Nagymező-utca 38.

ELBEO
harisnya
HEYEK
Petőfi Sándor-utca 17

Ruházati anyagok
olcsó áron!
Bútor és Textil Ker. Rt. VI., Liszt Ferenc-tér 5.

Használt férfi és női **ruhákért**
EGYENRUHÁKÉRT, szőnyegért, cipőkért legtöbbet fizetek. FREUND, Dobozi-utca 27. szám. Telefon: **349-860** Hívásra jövök

Ezüstrókák, kékrókák, nerzek, bolerók
még olcsó árban
Engel szűcs szőrmeszalónja
IV., Mária Valéria-u. 7, udvarban (Hermelin)

LEGTÖBBET FIZETEK
bútor, irodaberendezésért, pénzszekrény, szőnyeg, ruha, cipő és háztartási dolgokért. Zsadányi, Szigetvári-utca 4. Telefonhívó 133-577 Vidékre is.

FUGA
VILLAMOS SZEMFELSZEDŐGÉP ÉS TŰ
Gyártja: Fémöntő és Gépipari Rt. Országbiró-u. 38
BEVÁLT

ANTIK BÚTOROK
1, 2 és 3 ajtós nagyméretű szekrények, íróasztalok, sublódok, fotelek, székek. Régiségbolt, Bank-u. 4.

BETEGTOLÓ önhajtású kocsik. Kölcsönzés is. Kerékpárok, gyermekkocsik, SIESTA-járművek, VII., Damjanich-utca 49. Tel.: 420-656.

BÚTORT kombinált berendezések, hálók, kárpitos áruk kedvező fizetési feltételek mellett, Kovács asztalosnál, Nagymező-u. 43.

Telefonáljon a leggyorsabb taxigépirónőnek! Telefon: 226-136

Huszonhétéves leány
aki a háztartás minden ágában jártas és hosszú bizonyítványokkal rendelkezik, magánosnál házvezetőnői állást keres. T: 167-385

VÁLJON MEG használt ruháitól, mindenáru **Schmergel** fizet legtöbbet. Rottenbiller-u. 37, Telefonálja **422-269.** Hívásra jövök

Boldizsár István

Magyarország
reggeli lap
1939. dec. 24

MAGYAR TÁJAK
A NEMZETI SZALÓNBAN

Boldizsár István: Vasárnap délután

P2

Budavrentlärini

91

(12)

KÖNYVTÁR

Irta: Móricz Zsigmond

Egyáltalán mindenkit szeretettel köszöntök, aki egy lépést is tesz a szellemi élet felé. Tisztelem, vagy még inkább respektálom a a technizált embert is, mert bennem kis mértékben van meg az erre való képesség, bár kezdettől fogva vágytam rá. De valami hiányzik bennem, hogy erre kiképezzem magam. Itt ülök az írógépnél, alighanem az első író voltam magyar földön, aki mindent, amit írtam, két regényen kívül írógépen fogalmaztam, 1909 óta az írógép a mindennapi kenyerem. De magát ezt a gépet, mint élő lényt nem ismerem, egy szalagot nem tudok belehúzni, legkisebb zavarában tanácstalanul állok előtte s szakembert kell hívnom. Autót sohase vettem, nem is mertem rá gondolni, mert a sofőr-kérdés mindig megakadályozott.

»Én abba az autóba bele nem ülök, amit én vezetek« — mondtam s így is van. Mióta a vőmnek van kocsija, meg vagyok illetődve, milyen egyszerű dolog ez. De hát ahhoz gépészmérnöknek kell lenni, hogy annyira egyszerű legyen. Számomra elérhetetlennek látszik, hogy egy töltőtollal megbírkózzak. Itt van most nálam egy kis unokaöcsém, tizenhét éves gyerek: el vagyok ámulva rajta, hogy szétszedi s összerakja a faliórát, mióta itt van, megtanulták az órák a pontos időt. De szétszedi s megjavítja az elromlott zárakat, a megnémult csengőt, a kialudt villanylámpát, a zavarában bőgő rádiót, a kályhát, a kukoricadarálót, a szőlődarálót átalakítja szilvára és saját magának berendezte a vikendszobát műhelynek, ahol már egy kis lakatosműhelyt szerzett össze s saját villanyvilágítást rendezett be elemekkel.

Szóval a Józsi gyerek a mai technizált embertípusba tartozik. Apám nővérének dédunokája. Nem is történelmi, világtörténelmi távolságban él a jövőben az én korosztályommal szemben. Az, hogy technizált ember, azt jelenti, hogy éppenúgy élő lénynek, szeretni valónak tekinti a vasdarabot, mint én a növényt. Mindent, ami vasból készült, éppenolyan tiszteletreméltó s neki baráti szervezetnek tekint, mint én a lelkes állatokat. Érdekli a szerintünk »anyagból« összeszerkesztett szervezet. Elvittem egy ócskavaskereskedésbe. Ilyent még nem láttam: éppenúgy bámulta, nézte figyelte a szeme elé öntött számtalan rozsdás, foghíjas, rokkant fémhalmazt, ahogy én tizenhét éves koromban az antikváriumban az ócska könyveket. Ahogy nekem azok a könyvek a palackba zárt szellemek voltak, akiktől izgatottan féltem és uralmukra vágytam, ez a Józsi úgy reszketett a kéjtől, hogy minden tárgyat a kezébe vehessen, megállapítsa minek volt alkatrésze, mire lehetne felhasználni.

Nem lehetett elvinni a sötét pincehelyiségből, a legtávolabbi zugig beásta magát és azzal jött el, hogy: nincs itt semmi. Pedig láttam, szerette volna az egész rozsdavásárt áttelepíteni kézügyibe. S rögtön kivitt a Teleki térre, hogy ott majd mettanálja, amit keres, mert éppen csak egy speciális darabot keresett valamihez, csak útközben tágította a horizontját mindennel, ami ennek a flórának és faunának keretébe tartozik: egy öreg bácsival félóra hosszáig tanácskozott a transzformátor-kérdésről. Az öreg székely ezt gyárt és árul. Én a végén nagyon szégyeltem magam s úgy éreztem, analfabétának nincs helye a világban: fogalmam sem volt arról, hogy mirevaló a transzformátor.

Ők nem is törődtek velem, szakkifejezéseik számomra csak annyit jelentettek, mint amikor a kovácslegény az üllőn kiveri a marsot. »Vedd már meg« — mondom a végin Józsinak. — Nem kell nekem, — mondja — van nekem. És a kedves szerelőmester, aki rokonlélekre talált az én fiacskámban, nem is kívánta, hogy Józsi megvegyen tőle valamit. Tudta, hogy Józsinak van, megértette, hogy milyen van s azért beszéltek kivárhatatlan sokáig, egészen belepirosodva a heves örömben, hogy ilyen ragyogó szép és lelkesítő dologról folytathatnak szaktanácskozást, mint a transzformátor s meghívta: »Jöjjön el, vasárnap kivételével mindennap délelőtt itt vagyok. Ez az én standom.«

Ma délután a Belvárosban keresztülmentem egy szűk uccán s benézek egy tükörüvegablakon: könyvtár és könyvkölcsönzők. Bementem s másfélórát töltöttem ott, néztem a forgalmat.

Rendes bolthelyiség, modern épületben, a többi bolt között. Olvasni itt nem lehet, csak kölcsönvenni. Húszezer kötet van felraktározva a tárlókon, villanylámpa világít át az őszi köd bolti homályában a könyvpolcok közt. Az animált embernek, akik közül kerülnek ki a bibliofilek, — a lélek emberei közül válnak ki a könyvimádók — szóval nekem is lázas gyönyörűséget adott csak jelen is lenni ennyi könyv között.

Néztem a kuncsaftokat. Fele nő, negyede egyetemi hallgató, a harmadik negyede megoszlik, férfiak, hivatalnokok, tanárfélék, nyugdíjasok, iparosok, kereskedők, szóval az életet már élők.

A nők bevásárló szatyorral, az urak irattáskával jönnek. Szó nélkül nyitják, kiveszik belőle a három kötet regényt, leteszik a könyveket, beállítják a kiszolgáló asztalon a sorba s akkor a többi ott fekvők közül kiválasztanak másik hármat, egy szó nélkül azt is dünnyögve, szakszerűen mormolva ejtik, elintézik a kölcsönzést, az újonnan vett könyvek bekerülnek a szatyorokba, táskákba s már mennek is. Négy óra alatt százötven kölcsönzőt intéznek el.

Most kik azok, akik ide járulnak?

Bizonyára nem a karriercsinálók, nem a biliárdozók, a kávéházi üzletkötők, nem a kemény, harcos, agilis egyéniségek. Nem a griberlisek és a piperkőcök. Nem azok a nők, akik a ruhaszalonokban töltik életük szebb részét, vagy a fodrásznál meg a manikürnél, meg a bridsasztal mellett. Nem az értéktelenek jönnek ide, hanem az értékes emberek: azok, akiknek nem igen sikerül semmi, akik nem is szeretnek beszélni, akik elhúzódnak az emberektől a magányba, akik nem sokat törődnek a külsővel, de ha törődnek is, mindig van valami ekszcentrikus vonás az öltözködésükben, a megjelenésükben.

A szép lelkek. A belső erotikusok, akik fantáziában élik le az élet összes cselekvését. Utazási könyveket visznek és jobban ismerik Indo-Kínát, mint a világcsavargók. Itt is meg vannak a specialisták, a szakemberek, akik hosszú ideig és nekivörösödött arcéllel tanulmányozzák az ismeretterjesztő könyvek sarkát, ahogy a rács mögül csábítóan kandikálnak.

A szent emberek, akiket már nem is lehet javítani. A jók.

Gyászrovat. *Schulcz* Simon, a Steiner Zsigmond és Társa cég üzletvezetője 47 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz.

Ifjabb Horthy Miklós braziliai magyar követ Sao Paolóban

Sao Paolo, október 21.

Ifjabb *Horthy* Miklós, Magyarország braziliai követe, két és félnapos látogatást tett Sao Paolóban az ottani és a környékbeli magyar kolóniáknál. Mindenütt, amerre járt, igen nagy szeretettel vették körül. Ifjabb Horthy Miklós állomáshelyéről, Rio de Janeiróból *repülőgépen érkezett Sao Paolóba* s a repülőtéren dr. *Boglár* Lajos saopaolói magyar konzulon s a magyar kolónia vezetőin kívül a szövetségi interventor képviselője is megjelent fogadására. A követ először a magyar iskolákat látogatta meg Pompeián, Anastación és Freguezián.

Az iskolalátogatások után ifjabb Horthy Miklós követ autón kiment *Szentistvánkirályfalvára,* a braziliai kis magyar faluba, hogy betekintsen az ott letelepedett magyar parasztok életébe. Nagy meghatottsággal látogatta meg a követ a kis magyar falut, sok házba betért és szeretetteljesen elbeszélgetett az ottani magyarokkal. Látogatást tett a követ a saopaulói magyar egyházközségeknél is, megtekintette a magyar képkiállítást, ellátogatott a saopaulói magyar sportklub székházába.

Első nap este dr. Boglár Lajos konzul és felesége ifjabb Horthy Miklós követ tiszteletére lakásukon fogadást adtak. A látogatás második napján a magyar kolónia fényes estet rendezett ifjabb Horthy Miklós követ tiszteletére a Skandináv Klubban. Itt dr. *Schneider* Károly, a segélyegylet elnöke köszöntötte a követet, aki válaszában hangoztatta, hogy követi működésében a két ország kulturális, gazdasági és sportbeli kapcsolatainak elmélyítésére törekszik s munkájához minden magyar támogatását kérte.

Szívesen veszi mindenki tanácsát, gondolatát, amely a magyar célt előbbre viszi. Feltételezi, hogy nem kell kételkednie senkinek magyarságában, sem becsületes szándékában. Szavait a cserkészköszöntéssel fejezte be, »Jó munkát!« kívánva.

MAGYARORSZÁG kirakata

Molett hölgyeknek
amazon
gyomorszorítós melltartó
nélkülözhetetlen.

Pompás aranyékszerek
órák, divatékszerek
hihetetlen olcsó árakon
Gyémántházban
VII, Rákóczi-út 56. szerezhetők be

Eső-ballon-raglán
lóden- és viharkabát
Márton és Szász
Bálvány-utca 3 Címre ügyelni
Ezen hirdetés felmutatója 5% engedményt kap.

ARANY EGYPT ARANY EGYPT
Kellengyűrű

Uj vagy használt
irodabútort
pénz- és okmányszekrényt
Universáltól
Wesselényi-utca 8
Telefon 137-842, 135-869

FEHÉR ALAPU FOTOKOPIA
A NYUGATINÁL
SCHULMAN-KADÁR-U. 4.
MEGVÁRHATÓ. TEL.: 115-901.
FÉNYMÁSOLÁS

Legrövidebb idő alatt
szabást, varrást tanítok
B. STEINER GIZI
női szalón
V., Légrády Károly-u. 44/b, I. em. 1.
Telefon: 292-531.

Szemüvegek
minden árban és kivitelben
MAYER SÁNDOR
szaklátszerésznél
IV., Kossuth Lajos-u. 15
AZ UDVARBAN

MAGYARORSZÁG

Ünnepélyesen leleplezték Horthy Miklós kormányzó arcképét az Aero-szövetségben

Meghatóan szép ünnepség keretében leplezték le ma délben a Magyar Aero Szövetség díszközgyűlésén *Horthy* Miklós kormányzó életnagyságú portréját.

A díszközgyűlést nagybányai vitéz *Horthy* István, a Magyar Aero Szövetség elnöke nyitotta meg. Köszöntötte a megjelent előkelőségeket, akiknek soraiban ott voltak a magyar katonai és polgári repülés összes vezetői, közöttük *Varga* József iparügyi miniszter, vitéz dr. *Bonczos* Miklós és *Algayay Huber* Pál államtitkár.

Az ünnepi beszédet dr. *Ember* Sándor országgyűlési képviselő, a Magyar Aero Szövetség elnöke mondotta.

— Régi, békebeli boldog időkben választotta a debreceni kisdiák, a mi későbbi Kormányzó Urunk a számára születésénél nyitva álló úri magyar hivatások, a gazdálkodás, a politika és az úri hivatal helyett a sokkal küzdelmesebb, sokkal nehezebb, az érvényesülést megkönnyítő személyes baráti és születési kapcsolatoktól sokkal, de sokkal messzebb fekvő tengerészeti hivatást. A mi Kormányzónkat elhívta az akkori fényes magyar dsentriélet zárkájából egy *csodálatos fiatalkori ihlet és vágyakozás a tengerekre.* Hogyan lett a pusztákról származó magyar ifjúból a monarchiának legeslegelső tengerésze, tengeri csaták hőse, ezt a könyvet már megírták, de valójában felfogni és megérteni a tengerészeken kívül csak a magyar pilóták tudják, akik a trianoni elnyomatás éveiben tanulták meg: mit jelent alig támogatva, gyengén felszerelve megjelenni azok között, akik már a levegő urainak képzelik magukat.

A Kormányzó katonai és emberi értékeit sorolta fel, majd így folytatta:

— Gondoljunk csak a szegedi indulásra. A mi Kormányzónk nem alkudozott, nem várakozott, nem hárított másra felelősséget, idejében cselekedett és megmentette az országot. Vállalta az ódiumot azért, hogy elsőnek induljon el a nemzeti felébredésnek azon az új útján, amelyen Olaszország és Németország csak az ő nyomdokait követte.

A magyar repülés nevében köszönetet mondott Horthy Miklós kormányzónak a katonai repülés életrekeltéséért és fejlesztéséért.

A díszközgyűlés tagjai felállva percekig lelkesen éljenezték Horthy Miklós kormányzót, amikor a Boldizsár István festőművész által készített portréról lehullott a lepel a Himnusz hangjai közben. Az összes magyar repülősportegyesületek kiküldöttei egy-egy nemzetiszínű szalaggal átkötött babérágat helyeztek az arckép alá.

Az ünnepi beszéd után vitéz *Laborczfy* Rezső ezredes tartott előadást a haderőnkívüli repülőképzés honvédelmi eredményeiről. Ezután Horthy István elnök kiosztotta az 1938. évi legkiválóbb vitorlázó repülőteljesítmények díjait. *Tasnády* László, a Műegyetemi Sportrepülő Egyesület elnöke a legnagyobb magasságú és legnagyobb távolságú vitorlázó repülésért megkapta a honvédelmi miniszter serlegét, a kereskedelemügyi minisztérium szobordíját, a MÁV Aeroclub Ikarus vándordíját és a Légügyi Hivatal Albatros díját.

A négy díjat kapott kiváló sportrepülőt lelkesen ünnepelték. Ezután a többi kitüntetett, *Vadas* László, *Danovszky* Ferenc, *Tardos* Béla kapott díjat, majd az 1939. évi teljesítményjelvényeket osztották ki. *Danovszky* Ferenc, *Doleviczényi* Ferenc, *Bolmann* Béla, *Horváth* Ferenc, *Kemény* Sándor, *Pozdolay* György, *Szabó* István, *Monori Kovács* István és *Szőnyi* József kapott (1939. évi vitorlázó rekorder, gépével 2212 méteres magasságot ért el) több mint ötórás vitorlázó repüléseiért teljesítmény-jelvényt.

A MAV 34 millió, a posta 6 millió pengő kedvezményt nyújt a közgazdaságnak

Az állami birtokok ötmilliót jövedelmeznek tisztán

Az állami költségvetésnek tudvalevően önálló része *az üzemek büdséje. Nyolc* állami üzem *közül öt,* nevezetesen a posta, az erdőgazdasági és mezőgazdasági birtokok, a postatakarékpénztár és a kőszénbányászat *figyelemreméltó felesleget* mutat fel: *29.2 milliót.* Ebből *a posta egymagában véve 15.3 millió pengőt eredményez,* az állami birtokok pedig kerekszámban ötmilliót. Az állami vasgyárak kiadásait azonos összegű bevételek fedezik és *hosszú esztendők óta először történik meg,* hogy már nem tüntetnek fel hiányt. Viszont *a MÁV hiánya 47 millió,* a selyemtenyésztésé pedig 830 ezer pengő. Ennek a két utóbbinak hiányát a többi üzem feleslege sem tudja fedezni, másrészről azonban tény az is, hogy az üzemek kiadási előirányzatából *41.8 millió a beruházás,* ami végeredményben *vagyonszaporulatot von maga után.* Azt sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy *a MÁV részéről a közgazdaságnak nyujtott kedvezmények értéke 34 millió* pengő, a *postánál* pedig körülbelül *6 millió.* Mindezt méltányolva, korántsem tragikus az üzemek másfél esztendőre előirányzott 26.8 millió hiánya.

A postánál — már az ország területi növekedése folytán is — *a forgalom erőteljes emelkedését várja a kormány.* A beruházásokkal együtt a tiszta felesleg — mint említettük — *15.3 millió pengő.* A beruházásokat nem számítva *23.9 millió pengő a jövedéki felesleg* és a *forgalom a szanálás kezdete* óta eltelt 15 esztendő alatt csaknem a duplájára, *83.81 százalékkal emelkedett. A személyzet létszámát 1172 fővel kellett emelni és így 13.701 főnyi.* Ma az ország területén *142 kincstári, 2105 postamesteri hivatal és 629 ügynökség van, összesen 2876 posta-hely.* (Magyarország városainak száma 64, a községeké pedig 4636, együttvéve 4700.)

A MÁV vonalainak hossza *9326 km,* amiből 1503 km az ujonnan felszabadult és visszacsatolt területre esik. A forgalom emelkedvén és az Államvasutak hálózatának növekedése *a létszámnak 2652 fővel való szaporítását tette szükségessé* és így *a létszám 28.100 főről 30.752 főre emelkedett.* A gépkocsi üzem 276 gépkocsival (köztük 60 újonnan beszerzett társasgépkocsi) összesen 146 vonalon 7621 km hosszban tart fenn menetrendszerű társasgépkocsi közlekedést, a teherjáratok üzemében pedig a Mateosz-tól bérelt 750 kocsinak és 125 pótkocsinak a járatását tervezik. A státus 174 alkalmazottján kívül 249 szerződéses gépkocsivezető, 127 kalauz és 23 járatrendező keresi meg itt a kenyerét.

Az állami erdőgazdasági birtokok, az új területek nélkül, *106.808.1 kat. hold terjedelmű volt.* Miután a parádi erdőgazdaságot a Nemzeti Közművelődési Alapítvány részére ingatlancsere kapcsán átadták, az állami erdőbirtokok területe 16.632.5 kat. holddal csökkent, viszont az új területek visszacsatolása folytán *687.162 kat. holddal emelkedett* és így *végeredményben 777.338.4 kat. holdat tesz ki.* Ennek a területnek a nagyságát úgy tudjuk a legjobban érzékeltetni, ha a Balaton víztükrével hasonlítjuk össze, amely kereken százezer hold nagyságú. *Az államnak tehát most majdnem nyolcszor akkora területű erdőbirtoka van, mint a Balaton.* Ez az óriási birtok tisztán — a beruházások leszámítása után — *3.5 milliót hoz.*

Az állami mezőgazdasági birtokok üzemének kezelése alatt változatlanul 68.225.8 kat. hold terület áll, ami *másfélmillió tiszta felesleget tüntet fel.*

Berecz Sándor

Amerikai-japán feszültség a tokióiamerikai nagykövet beszéde miatt

„Amerika követelései a legsúlyosabb helyzetbe hozzák az Abe-kormányt"

Tokió, október 21.

Grew, az Egyesült Államok tokióiai nagykövete, a japán-amerikai társaság gyűlésén feltűnéstkeltő beszédet mondott, amelyben többek között a következő kijelentéseket tette:

— *A japánok ábrándjaival ellentétben* Amerika véleménye Kelettel kapcsolatban *tényeken* alapszik és *nem propagandán.* Az amerikai kormány és az ország pontos tudatában van a tényeknek. A két ország kapcsolataiban csak olyan építőjellegű intézkedések nyomán állhat be javulás, amelyek a tények módosítását célozzák. A nyilt ajtó elve, úgy ahogy azt Japán elképzeli, *csonka és hézagos.*

A dolgok új rendje a Távol-Keleten azzal fenyeget, hogy megfosztja az amerikaiakat azoktól a jogaitól, amelyeket hosszú időn át Kínában szereztek. Éppen ez az, ami az amerikai nép ellenzését kiváltotta. Az amerikai népet *mélységesen megdöbbentette a sorozatos bombázás,* mégpedig nem csupán emberséges okokból, hanem azért is, mert ezek során *amerikai élet és vagyon pusztult el.* Az amerikai népnek oka van azt hinni, hogy erőfeszítések folynak olyan irányban, hogy Japán érdekében az ázsiai szárazföld hatalmas vidékein ellenőrzést vezessenek be és az *elzárkózó gazdasági rendszer módszereit kényszerítsék rá ezekre a vidékekre.*

Grew nagykövet beszéde Tokióban élénk *csodálkozást, sőt csalódást* keltett, mert Amerikának Grew beszédében kifejezésre jutott magatartása Japánnal és a kínai viszállyal szemben egyszerűen nem veszi figyelembe »Japán távolkeleti jogos igényeit.«

A Domei Iroda a beszéd lényegét Amerikának Japánhoz intézett abban a határozott követelésében látja, hogy *más politikát kövessen Kínával szemben és a kilenchatalmi egyezmény határozatainak megfelelően minden körülmények között őrizze meg harmadik hatalmak érdekeit.* Ez a követelés *új helyzetet* teremt és ezt Japánnak világosan fel kell ismernie. *Amerika követelései a legsúlyosabb helyzetbe hozzák az Abe-kormányt.*

A *Tokio Aszahi Sinbun* szerint *Amerika* leplezetlenül hivatalosan kifejezésre juttatta *nemtetszését* Japánnal szemben.

A *Hocsi Sinbun* véleménye szerint Grew beszéde valóban világos és nyilt beszéd volt, de ugyanakkor *kihívó* is.

A *Kokumin Sinbun* megfoghatatlannak tartja, hogy Amerika miért áll útjába Japánnak. *(MTI)*

A japán külügyminiszter vá.asza

Tokió, október 21.

(Havas.) Nomura tengernagy, külügyminiszterhez pénteken a Nagy Templomhoz való zarándoklás alkalmával kérdést intéztek, milyen külpolitikát szándékozik folytatni. A japán külügyminiszter *közvetve egyben választ adott Grew tokióiamerikai nagykövet legutóbbi beszédére,* amennyiben kijelentette, hogy tisztázni óhajtja Japán viszonyát az Egyesült Államokhoz, továbbá Angliához és Franciaországhoz.

Terve az, hogy Kelet-Ázsiában új rendet vezet be, amely *»olyan kemény lesz, mint az acél« és kiküszöböli harmadik hatalmak befolyását, anélkül azonban, hogy más hatalmak érdekeit fenyegetné.*

Kijelentette, hogy *az antikominternegyezmény a japán politika alapvető elve marad,* de ez nem jelenti az ellenségeskedést Szovjet-Oroszországgal, ha a Szovjet tartózkodik a bolsevista propagandától. *(MTI)*

Lugköves dráma ötévi fegyházzal

Április 23-án történt, hogy *Safranyik* Julia összeveszett vadházastársával, *Bíró* Antal sofőrrel s lúgkővel leöntötte. A szerencsétlen ember *mindkét szemére megvakult.* A merénylő leány ellen egészségrontás bűntette címén eljárás indult és ma vonta őt felelősségre a büntetőtörvényszék *Horváth* Ferenc tanácsa. A bizonyítási eljárás lefolytatása és a perbeszédek után a törvényszék *a merénylő leányt nem jogerősen 5 évi fegyházra ítélte.* Az ítélet indokolása szerint a leány előre készült a merényletre, amit bosszúból követett el.

Felelős szerkesztő:
Dr. MIHÁLYFI ERNŐ
Felelős kiadó: DIETZGEN GÁBOR
Szerkesztőség és kiadóhivatal: VII. kerület, Rákóczi út 54. szám
Jegypénztár, hirdetési-, előfizetési-, utazási- és könyvosztály VII. kerület, Erzsébet körút 18—20
KIADJA A MAGYARORSZÁG NAPILAP R.-T.
Kéziratot nem őrzünk meg és nem adunk vissza

Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat nyomása. Felelős nyomdavezető: Kárpáti Antal.

Boldizsár István Művészet, 1971. dec.

Boldizsár István:
Folyóparton
Au bord de la rivière
На берегу реки

mindenki másétól megkülönböztetik az ő nagybányai képeit. Az égnek ezt a fémes, sűrített, préselt „anyagát" három-négyszeri fejlesztéssel cizellálta, tömítette ily fénnyel átitatottá és anyagszerűvé. S az eredmény: az a bizonyos nagybányai táj-födém, amelynek „eredetije" napos időben vetekszik Itália azúrkék egével.

Tájkompozícióin a zöldeknek olyan pompáját vonultatja fel, amihez foghatót a legkitartóbb természetjárók sem ismernek. A harmincas évek elejétől egyre inkább csak zöldekkel, s a kéknek a lilába és rózsaszínbe hajló árnyalataival dolgozik, s utolsó éveiben egyre többször villantanak elő belőlük új városnegyedek téglavörösei.

Ezek a szinte szobrászian körülírt zöld tömbök szálasodnak meg, s az olykor dekoratív keménységgel megrajzolt kompozíció belső szilárdsága ritkul a negyvenes évek végétől kezdve lázasan felvetett, ködösen világító tónusok gomolygásává; már nem, vagy mind kevésbé pontosan rakja ki az árnyék-ékezeteket, s a hajdan megbonthatatlannak tűnt tektónikai rendet szétroncsolja fénnyel. Valósággal szétmossa, alaktalanná zilálja a fák, házak, figurák, dolgok térbeliségét, amit annyi gonddal és művészi fegyelemmel épített az első nagybányai évtizedekben.

Reneszánsz ábrázolás-eszmény és forma-igényesség önarcképeiben kíséri végig legkövetkezetesebben pályáját. S a különböző évtizedekből származó önábrázolások festőileg nem is igen tartalmaznak új vonásokat; csak kifejezésükben érzékelhető az idő múlása, az évek lerakódása az arc medrében. Sőt, különös próbaképpen, egy, a húszas években megkezdett portréját állandóan fejlesztette, minden évben új ecsetnyomokkal fedte le a régieket, mintegy az egymásra rakódó festékrétekeg zománcaiba égetve érzelmeinek, tapasztalatainak, indulatainak és megnyugvásainak eleven anyagát. Sajnos, ezt az önarcképet, halála előtt néhány hónappal megsemmisítette.

Egyike volt az utolsóknak, akiknek a művészet: ünnep és nem vajúdás. S ehhez a nap mind nap ismétlődő ünnepi szertartáshoz Nagybánya pompája nem csupán méltó keretet szolgáltatott, hanem az áhítat és az áldozat kimeríthetetlen alkalmait.

Banner Zoltán

István, Ferenczy Károly és Iványi–Grünwald Béla megnyitják a nagybányai Szabadiskolát, kilenc évvel később, 1911 október 21-én, megalapítják a Nagybányai Festők Társaságát, az ezt követő évben pedig, 1912 augusztus elsején, megnyílik a nagybányai művésztelep nagyszabású tárlata.

Az első világháborút követő események nem okoznak változást a nagybányai iskola és művésztelep életében, amelyeknek folytonossága nem szűnik meg. Mi több, 1919-ben, a bukaresti, kolozsvári és iaşi-i főiskolák növendékeiket ösztöndíjjal Nagybányára küldik, ismereteik, tanulmányaik fejlesztése céljából.

Iványi Grünwald Béla: Nyári délelőtt
Matin d'été – Летнее утро

Fk. Dr. Balázs Istvánné — 3854 FNYV. I

KÉP CSÁR NOK

MEGHÍVÓ

A KÉPCSARNOK VÁLLALAT

MEGHÍVJA ÖNT

BOLDIZSÁR ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK

ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA

1960 DECEMBER 9-ÉN, PÉNTEKEN DU. 1/2 6 ÓRAKOR

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA, V. VÁCI UTCA 26

Ölel Boldizsár István

Fk. Dr. Balázs Istvánné — 3854 FNYV. 1

KÉP CSAR NÓK

MEGHÍVÓ

A KÉPCSARNOK VÁLLALAT

MEGHÍVJA ÖNT

BOLDIZSÁR ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK

ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA

1960 DECEMBER 9-ÉN, PÉNTEKEN DU. 1/26 ÓRAKOR

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA, V. VÁCI UTCA 25

Boldizsár István

Téli tárlat

Mint minden évben, ugy idén is a szokásos ünnepélyes keretek közt nyitották meg a Műcsarnokban a *Téli tárlatot*, amely képzőművészeti életünknek talán legnagyobb eseménye. Ez az ünnepi hangulat most még fokozódik, mert a *Képzőművészeti Társulat* evvel az alkalommal ünnepli meg *Horthy* Miklósnak, Magyarország kormányzójának husz éves kormányzását. Ezt a jubileumot jelképezi a salle d'honneur-nak számitó első teremben diszhelyre állitott impozáns *Horthy* Miklós portré, *Boldizsár* István remek alkotása, valamint a szoborcsarnok bejáratánál elhelyezett márvány mellszobor a kormányzóról, amelynek alkotója *Kisfaludy Stróbl* Zsigmond.

A kiállitás anyaga különben a megszokott képet nyujtja. A kiállitó művészek között felvonul majdnem mindenki, aki Magyarországon számit a képzőművészetben, de helyet kap (és nem kis számmal) sok olyan művész is, akiknek eddigi munkásságáról ugy a közönség, mint a hivatásos művészeti élet csak nagyon keveset hallott.

Rengeteg értékes és tetszetős kép, szobor szerepel a kiállitott művek között. A tárlat látogatása valóban sok kellemes percet biztosit a műbarátnak. Egyet azonban meg kell állapitanunk: eseményszámba menő kiugró szenzációs darab ezuttal hiányzik a Téli tárlatról.

A sok kiváló művész közül, akik most is szerepelnek egy-két alkotással, elsősorban meg kell emliteni *Kövesdy* Géza Petrovácz Gyula portréját, *Aldor* János László báró Prónay Györgynéről készitett előkelő arcképét, *Benkhardt* Ágost *Kárpátaljai tájképét*, *Istókovits* Kálmán levegős temperáját, valamint *Meininger* Dezső *Az uj kenyér* cimü nagyméretü vallásos kompozicióját, amelyek mind az első teremben kaptak kitüntető helyet. A második teremben *Damkó* József mestermüvét, XII. Pius pápa mellszobrát kell megemliteni, amely egyike a kiállitás legmarkánsabb darabjainak. Ugyanitt van *Apátfalvi Czene* János tanulmányfeje is. A harmadik teremben dr. *Kunffy* Lajos két ragyogó tájképe, *Szegedi Molnár* Géza aktja, *Aradi Edvi* Illés csendéletei és *Dolányi Benczur* Ida szinpompás őszi csokra érdemelnek megemlitést. A szobrászok közül *Sidló* Ferenc szerepel ismert Szent István szobrával. A következő teremben *Kövér* Gyula, *Udvary* Pál, *Zádor* István, *Vidovszky* Béla és *Romek* Árpád szereplnek, mint a legjobbak. Az V. teremben *Medveczky* Jenő három érdekes festménye és *Borbereky* K. Zoltánnak eredetien megmintázott női arcmása emelkedik ki a kiállitott anyagból. A VI. teremben a modern irányzat követői kaptak helyet, akik között *Vörös* Géza, G. *Beck* Judit, *Bródyné Pollacsek* Lili, *Emőd* Aurél, *Novotny* Emil Róbert, *Ilosvai Vargha* István, *Diener* Dénes Rezső nevét kell megemlitenünk. A következő teremben *Beck* András Basilides Máriáról készitett mellszobra a legérdekesebb, de nem szabad megfeledkeznünk itt *Ravazzini* Angelo női arcképéről sem.

A szoborcsarnokban rengeteg jó anyag gyült össze. Középen szinte uralja a helyzetet *Márton* Ferencnek Debreceni honvédemlékműve, amely a művész egyik legjobb alkotása. Igen jó *Trappli* István Vizhordó leánya, *Cser* Károly Fali kutja, *Varga* Oszkár Ásós leánya, *Martinelli* Jenő Zsuzsanna cimü érdekes elgondolásu, finom szobra, *Borbereky Kovács* Zoltán monumentális reliefje, *Kovács* Mária Kerti figurája, *Buzi* Barna Szent Tádé Judás alakja. Ugyanennek a teremnek a falán elhelyezett grafikai alkotások között ki kell emelnünk *Kampis* János, *Feszty* Masa, *Simonka* György műveit, valamint az ugyanitt szereplő műépitészek közül *Padányi Gulyás* Jenő, *Paulheim* Ferenc és *Vágvecsei Wellisch* Andor nevét. A XI. teremben *Döbrentey* Gábor Szent István hálaadása cimü hatalmas vászna a legérdekesebb. Ugy kompozicióban, mint művészi tartalomban őt illeti meg itt az első hely. A XII. terem szintén a haladó irányt követő művészeké. *Vass* Elemér tájképe, *Emőd* Aurél interiőrje, *Bernáth* Aurél Svájci tava, *Szobotka* Imre Üvegfestője, *Márffy* Ödön Téli tája, *Berény* Róbert arcképe, *Szőnyi* István Olvasó leánya és utoljára, de nem utolsónak *Egry* József gyönyörü Bucsuzása azok a képek, amelyek nem csak ebben a teremben, de talán az egész kiállitáson is a legtöbb elismerést aratják. A XIII. termben *Dudits* Andor, *Heintz* Henrik, *Boruth* Andor és *Szabó Wladimir* szerepelnek, mint a legjobb művek alkotói. A következő teremben *Éder* Gyula, *Aldor* János László, *Gábor* Móric, *Szüle* Péter és *Czencz* János állitanak ki mint legkiválóbbak. A XVI. termet a *Czene*-család, tehát *Apátfalvi Czene* János, Cz. *Hikády* Erzsébet, ifj. *Czene* Béla uralják. Olasz iskolára emlékeztető finom képeiknek biztos nagy lesz a visszhangja. Ugyanitt *Kacziány* Aladár, *Kövesdy* Géza és *Bálint* Árpád szerepel kitünően. A grafikai kabinetekben *Pálla* Jenő, *Neogrády* László, *Ravazzini* Angelo, *Páris* Erzsi, *Hessky* Iván, *Éless* István, *Makoldy* József, *Ruzitskay* György, H. *Matthioni* Eszter, *Raáb* Ervin és *Csebi Pogány* István művei emelkednek ki a kiállitott darabok közül. Az utolsó teremben *Papp* Domokos, *Ilosvai Vargha* István és *Szendy* Arisztid neveit kel megemlitenünk.

Márkus Pál

*

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat, a Benczur Társaság, a Céhbeliek, a Képzőművészek Egyesülete, a Képzőművészek Uj Társasága, a KÉVE és a Szinyei Merse Társaság együttműködésével vitéz nagybányai *Horthy* Miklós kormányzó huszéves országlásának jubileuma alkalmából téli kiállitást rendezett. A kiállitás szombaton délben ünnepélyes külsőségek között nyilott meg a városligeti Műcsarnok összes helyiségében. Az ünnepélyes megnyitón nagyszámu és előkelő közönség vett részt.

Délben tizenkét órakor érkezett a Műcsarnokba *Szendy* Károly polgármester *Némethy* Károly tanácsnok kiséretében, a társulat részéről *Petrovácz* Gyula és az elnökség tagjai fogadták a polgármestert.

A Műcsarnok középső nagytermében *Petrovácz* Gyula, a társluat igazgatója köszöntötte *Szendy* Károly polgármestert és a megjelent előkelőségeket. A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után *Szendy* Károly polgármester ünnepi beszéddel nyitotta meg a téli tárlatot. Ezután a megjelent előkelőségek a képzőművészeti társulat elnökségének kiséretében megtekintették a kiállitási termeket és a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a bemutatott alkotásokról.

nikus zenekari hangverseny alkalmával mutatkozott be nagy sikerrel a budapesti közönségnek. Maurice Maréchal vérbeli művész, mestere hangszerének és nem volt tulzás, amikor őt első bemutatkozása alkalmával a „francia Casals"-nak neveztük. Önálló estjének műsorát természetesen francia zeneköltők műveiből állitotta össze. A régi francia zeneköltők csipkefinom alkotásai, mint megannyi pasztell, elevenedtek meg varázsos hangszerén. Gabriel Fauré, Ravel és nem utolsósorban Debussy álomalkotásait tökéletes szépséggel szólaltatta meg a nagy francia gordonkaművész, akit igaz elismeréssel ünnepelt a közönség. A műértő hallgatóság szünni nem akaró tapssal jutalmazta az illusztris vendégművészt, akinek tiszteletére a Zeneművészeti Főiskola nagytermében megjelent Pierre Guerlet francia követ és a budapesti francia követség számos vezető személyisége.

N.U. 939
XII 17

Mégis van uj a nap alatt!

A filmtechnika már annyi mindent produkált, hogy a moziközönség szinte hihetetlenül ül be a moziba, ha azt mondják neki, hogy valami olyat lát, amit eddig még soha nem produkáltak. Pedig az amerikai filmrendezők és filmtechnikusok még mindig tudnak ujat kitalálni. Ilyen ujdonság teszi különlegesen érdekessé a *Tarzan és fia* cimü uj Metro-szenzációt. Ebben a filmben Tarzannak már fia van, akit egy Johnny *Sheffield* nevü ennivaló kis ötéves gyerek személyesit. Johnny *Sheffield* pontosan ugy repül ötéves korában egyik fáról a másikra, mint Tarzan és pontosan olyan remekül uszik. Van egy felvonása a filmnek, amelyben Tarzan és fia bujócskát játszanak a viz alatt. A bujócskában egy béby-elefánt is részt vesz. Nincs olyan filmrendező, szakértő és technikus, aki meg tudná állapitani, hogy ezeket a csodálatos vizalatti felvételeket miképen készitették.

izig-vérig élő figura. A Belvárosi Szinház szerencséje ezenfelül, hogy *Danis* Jenőben olyan parasztszinészre akadt, aki Szuhayt kedvesen, élethüen és amellett mégis eredetien életre is tudja kelteni. A rendező *Danis* Jenővel viszont annál kevésbbé elégedhetünk meg. A Szuhay alakja köré kerekitett darab ugyanis teljesen zavaros, botladozó, egymással homlokegyenest ellenkező stiluselemeket vegyit össze, ami lehet, hogy az iró hibája, de a rendező mulasztása, hogy előkészület közben a kirivó naivságokat nem tüntette el. Igy azután kapunk egy olyan paraszti-uri tohovabohut, amelyben az egyik női szereplő hol mai, hol 1870-es divatu ruhában jelenik meg, mig a másik 1914. bukjelszoknyás ruhaszörnyetegeivel lep meg. Az öreg Szuhay pedig a még öregebbre maszkirozott, palócosan és terézvárosiasan beszélő *Bilicsy* Tivadarral amugy csizmásan-ködmönösen és zsinóros házikabátosan angol valcert énekel, mert hát tangóztatni mégsem merték őket. A darab arról szól, hogy Szuhay, az ősi dzsentribirtok bérlője, aki amellett a felszolgáló hajdu szerepét is betölti, hogyan veteti el gazdász fiával Kolozsváry nemzetes ur unokáját. Ezt a mesemódra megirható témát azonban 1939-es népgyülésbe illő politikai közbeszólásokkal is vegyitik. *Buday* Dénes pedig valódi, napjainkbeli kabarémuzsikát irt az egészhez. A két Kodolányi-darab remek parasztegyüttese után bizony mást vártunk volna a Belvárosi Szinháztól, ahol Danis Jenőn kivül jóformán egyetlen főszereplő sem volt a helyén. És folyton az járt az eszünkben, hogy ha már zenés ujdonságot kivántak nyujtani a valóban sulyos népdrámai alkotások után, miért nem vettek példát a kolozsvári Magyar Szinháztól, ahol régi magyar népszinművéket ujitanak fel, azonban nem a hetvenes évek magyarkodó zenebetéteit éneklik a szinészek, hanem a Bartók- és Kodály-gyüjtötte nép

„PÉTER"

Aszlányi Károly komédiája a Vigszinház karácsonyi ujdonsága

Bemutató szombaton, december 23-án

Vidám, szórakoztató és minden közvetlensége mellett is művészi eseményszámba menő szinházi estét igér a *Vigszinház* legközelebbi

rokonszenves fiatal szerelmeit

Muráti Lili és Szilassy László

III. ÉVFOLYAM 279. SZÁM ÁRA 10 FILLÉR BUDAPEST, 1941 PÉNTEK, DECEMBER 5

PEST

Roosevelt ma délután fogadja a japán nagyköveteket, akik átnyujtják Tokió válaszát az USA követeléseire

Az ember- és anyagpazarló szovjet ellentámadásokat diadalmasan verik vissza a németek a moszkvai és rosztovi csatában

Berlin, december 5
(A Pest berlini szerkesztőségének telefonjelentése)

A legutóbbi hadijelentés nem tett említést a Moszkva és Rosztov körül folyó nagy csatákról, ez azonban korántsem értelmezhető úgy, mintha alábbhagyott volna a küzdelem a szovjet hadszíntér e két szakaszának gyujtópontján. Érdekes módon, ha általános formában is, jellemezték berlini katonai szakkörökben a moszkvai csatát. Ez a csata mindjobban a

lassú, de folytonos előhaladás

jellegét ölti, amelyek erősebbnél erősebben kiépített és nagykiterjedésű tábori állásrendszer leküzdéséhez szükségesek. Ennek ellenére állandó német sikerekről lehet beszélni és ebben különösen valamenynyi fegyvernem támadó katonáinak különleges teljesítménye játszik nagy szerepet, mert a jellemzett helyzet egészen rendkívüli követelményeket támaszt a csapatokkal és vezetőségükkel szemben egyaránt. A szovjet védők ellenállását ugyanis szívósság, technikai és módszeres felkészültség jellemzi. Ehhez járul, hogy a szovjet hadvezetés védekezésül rendkívül nagy erőket vet hareba és az egyes védőművek előtt és között minden talpalatnyi földet alaaknázott.

Figyelemre méltó körülmény továbbá, hogy a katonai szakkörök rámutatnak

a szovjet ellentámadások gyakoriságára.

Az eddigi tapasztalatoktól eltérően a Szovjet helyi jelentőségű pontokon is nagyobb erőkkel próbálja megtámadni az előrenyomuló német csapatokat. Különösen jellemző volt ebből a szempontból december 2.-a, amikor egy rövidebb szakaszon (helyét nem mondják meg pontosan) egymásután hét szovjet ellentámadás volt. A német csapatok valamenynyit visszautasították és súlyos veszteségeket okoztak a támadóknak.

A Moszkva körüli német támadás módszeres előrehatolás, de ez nem jelenti azt, mintha nem folynának

nagyobb akciók is.

Ilyen volt például a meglepetésszerű átkelés egy kisebb folyón, amelynek ellenséges partján hídfőállást is sikerült kiépíteni a német csapatoknak. Ezekben a műveletekben a gépesítés és a technika érezteti ugyan befolyását, de a tábori állásokért való küzdelem mégis az elmult világháború emlékeit idézi és a német katonai szakkörök utalásai alapján a moszkvai csata valóban nagy hasonlóságot mutat a világháború egyes küzdelmeivel.

Rövidebben és összefoglalóbban, de

Horthy Miklós

(Boldizsár István festménye a [illegible] tulajdonában)

sokatmondóban is nyilatkoznak az említett szakkörök

a rosztovi helyzetről.

A Rosztov körüli támadó szovjet hadműveletek — mondják a magyarázók — tulajdonképpen a szovjet hadvezetőség fanatikus kísérletei, hogy az elveszített óriási területek legalább egy töredékét visszaszerezze. Ezért a Szovjet nem riad vissza semmilnemű áldozattól. Azt az állitást, hogy a harcok Taganrog elővárosaiban folynak, a katonai magyarázók úgy igazitják helyre, hogy a német állások ettől a várostól északra fekszenek. Különben is a szovjet offenziva ellen alkalmazott német taktikát úgy jellemzik, hogy a német hadvezetés rugalmas és mindig olyan védelmi pozicíókat választ ki, amelyek felfogása szerint a legjobban megfelelnek a helyzetnek.

Otto von Heydebreck

Volokolamszk felől a két főútvonalon a német élcsapatok ismét közelebb jutottak Moszkvához

Stockholm, december 5. *(A Pest külön tudósítójától.)* A Moszkvát védő szovjet csapatok helyzete a déli frontszakaszon tegnap óta rosszabbodott. Amig a német támadások a hét első felében főképpen az északi szakaszon, Klin és Volokolamszk irányából voltak igen hevesek, addig csütörtökön a déli frontszakaszon fejlődtek ki nagyobb harcok. Erős német páncélos kötelékeknek sikerült betörni a Tula közelében levő szovjet állásokba. A moszkvai front északi szakaszán, főképpen Volokolamszknál és Mozsajszknál a védők helyzete továbbra is nagyon szorongatott. A Volokolamszkból Moszkvába vezető két főútvonalon a német élcsapatok ismét közelebb jutottak Moszkvához.

A Szovjet keletitengeri flottája körül bezárult a gyűrű

Berlin, december 5. Hanko kiürítésének jelentőségét a német sajtó abban is látja, hogy a Szovjet keletitengeri flottája körül már teljesen bezárult a gyűrű. A bolsevisták Hanko kiürítésével feladták az utolsó lehetőséget arra, hogy a Keleti tengeren zavart idézhessenek elő és hajóhaduk végkép beszorult a Finn-öböl legbelső részébe. A Szovjet ezzel — állapitja meg a Völkischer Beobachter — végkép elvesztette a Keleti tengeren felépített hatalmát. *(Bud. Tud.)*

Japán elégtelennek és veszélyesnek tartja Thaiföld semlegességét

Tokió, december 5. *(NST)* A Shugai Shogyo, a japán nagytőkések lapja vezércikkében elégtelennek és veszélyesnek minősíti Thaiföld semlegességét, tekintettel a Nagybritannia részéről megnyilvánuló fenyegetésre. Thaiföld szempontjából is a szigorú semlegesség fentartása csak a második legjobb politikai irány. Ha Thaiföld teljesen megérti távolkeleti helyzetét, — irja a japán lap — jól teszi, ha együttműködik Japánnal a keletázsiai nagytér létrehozásában. A lap szószerint igy folytatja cikkét: »Csak éppen elviselhető helyzet, ha Thaiföld semleges marad. Ha fenn tudja semlegességét tartani, jó. Ha azonban erre egyedül nem képes, kénytelenek vagyunk közbelépni.«

A többi japán lap is úgy vélekedik, hogy a thaiföldi feszültség nem enyhült. A »Nishi Nishi« olyan washingtoni hireket közöl, hogy az úgynevezett ABCD-államok megegyeztek a Japán elleni közös szembeszállásról, ha Japán bevonulna Thaiföldre.

A lap newyorki jelentése szerint az amerikai kormány teljes kereskedelmi zárlattal és blokáddal fenyegetőzik Japán ellen. Az eddigi kiviteli tilalom csak korlátolt jelentőségű volt, mivel kivételeket engedett meg. A »Japan Times« vezércikkében hangsúlyozza a Japán és Thaiföld között fennálló szerződéses kötelezettségeket és rámutat arra, hogy ezzel Japán különleges kötelezettségeket vállalt.

Az ABCD-front Thaiföldre gyakorolt nyomását Japán éppen olyan komolyan figyeli mint a thaiföldi kormány. Ha a nyugati hatalmak egy kisállamot megszállnak, ezzel veszélyeztetik Japán helyzetét, mint Francia-Indokina védőjét és a keletázsiai közös jólét övezetének előharcosáét. A tény az, hogy harmadik hatalmak Japán alaptalan megvádolásával saját intézkedéseiket igyekeznek rejtegetni. A csendesóceáni kérdésnek két frontja van: egy diplomáciai Washingtonban és egy valódi Thaiföldön — irja a lap.

Amerikai és holland hurcolkodás Kínából

Peking, december 5. *(NST)* Az Egyesült Államok pekingi nagykövete csütörtökön arról értesitette a japáni nagykövetséget, hogy december 12-én elszállítják azt a tengerészkatona csapatot, amely eddig az amerikai nagykövetség őrszolgálatát látta el. A tengerészcsapat Manilába megy.

Sanghái, december 5. *(NST)* Az Egyesült Államok külképviseleti hatóságai, mint ismeretes, felszólitották az Unió Kinában levő polgárait, hogy mielőbb hagyják el az országot. A pekingi holland követség és a hongkongi holland konzulátus most követte az amerikai példát. Arra utasitotta a Kinában élő németalföldi polgárokat, hogy költözzenek Batáviába.

Hongkongot elhagyták a japánok

Sanghái, december 5. Hongkongból tegnap valamennyi japán állampolgár elutazott és visszatért Japánba.

(Bud. Tud.)

Anarchia Abesszíniában

Berlin, december 5. *(Stefani)* Különböző forrásokból érkező hirek megerősitik, hogy Abesszíniában a legteljesebb anarchia uralkodik. A négusnak semmi tekintélye sincs. Az a tény, hogy alig öttesztendei abesszíniai olasz megszállás után Abesszinia mitsem akar már tudni a négusról és családjáról, példátlan a gyarmatosítás történetében és csakis az olasz gyarmatigazgatás teljesítményeinek és általában kiválóságának köszönhető. *(MTI)*

A török ostromállapot meghosszabbítása

Istanbul, december 5. A balkáni háború kitörésekor Törökország európai részében kihirdetett ostromállapotot meghosszabbitották. *(Bud. Tud.)*

Finnország és az angolszászok

Stockholm, december 5. Helsinki jelentés szerint Finnországnak Angliához és az Egyesült Államokhoz való diplomáciai viszonya tekintetében finn körökben erős tartózkodás mutatkozik és hallgatásba burkolóznak.

(Bud. Tud.)

A férj, a feleség és a harmadik
új filmváltozata:
Mindennek a férj az oka
(Metro—Goldwyn—Mayer-film)
Myrna Loy • Melvyn Douglas
LLOYD

Bárdossy László miniszterelnök ma délben válaszol a megajánlási vita szónokainak

A megajánlási vita mai hatodik és egyben utolsó napja *nagy érdeklődéssel indul a Házban.* Már jóval 10 óra előtt képviselők tömege lepi el a folyosókat, sürgés-forgás, lázas készülődés jelei mutatkoznak mindenütt. A honatyák körében kiváncsian várják *Bárdossy* László miniszterelnök nagy beszédét, amelyben *válaszolni fog az egyhetes appropriációs vitában elhangzott felszólalásokra és részletes tájékoztatást ad a kormány álláspontjáról és célkitűzéseiről.*

Értesülésünk szerint *a miniszterelnök beszédére már a déli órákban sor kerül.* Ezzel véget ér a megajánlási vita, amely olyan nagy érdeklődést váltott ki az egyes pártok képviselőiből. Még 32 szónok van szólásra feliratkozva, ezeknek azonban csak a töredékére kerül már sor. Természetesen mindegyik szeretné még elmondani észrevételét és ezért *a mai ülés megkezdése előtt izgatott tanácskozás folyt a folyosókon, hogy melyik szónok kerüljön hamarabb sorra.*

A megajánlási javaslat mellett feliratkozottak között szerepel vitéz *Hertelendy* Miklós, *Spaak* Iván, *Kadletz* Antal, *Szakács* Pál, *Botár* István, *Hendrey* József, *Torkos* Béla, *Gunde* László, *Ferenczy* Tibor, *Morvay* Ferenc, *Keintzel* Ede, *Mikó* Imre, *Szeder* János, *Spitz* János, vitéz *Faragó* Ede és *Bertalan* Kálmán.

A megajánlási javaslat ellen jelentettek be felszólalást: *Kabók* Lajos, vitéz *Jaross* Andor, *Szőllősi* Jenő, *Bajcsy-Zsilinszky* Endre, *Incze* Antal, ifjú *Tatár* Imre, *Mosonyi* Kálmán, *Halmai* János, *Paczolay* György, *Tauffer* Gábor, *Rátz* Kálmán, *Füssy* Kálmán, *Szögi* Géza, *Lill* János, *Rapcsányi* László és *Váczy* Lajos.

A jövő hét szerdáján délelőtt 10 órakor *a felsőház pénzügyi bizottsága kezdi meg a jövőévi költségvetés tárgyalását.* A rákövetkező héten a költségvetés már a felsőház plénuma elé kerül.

A tüdőbetegeket január elsejétől nyilvántartják Budapesten

Dr. *Csordás* Elemér a főváros tisztifőorvosa ma tette közzé november hónapról szóló jelentést. Hosszú idő óta most elsőízben fordul elő, hogy *a halálesetek száma felülmúlja az élve születések számát.* 1035 születéssel szemben 1069 haláleset fordult elő. Szervi szívbaj 196, rák 132, agyvérzés 65, tüdő- és mellhártyalob 86 embernek okozta halálát.

A fertőző megbetegedések száma is erősen emelkedett. Októberben 934, novemberben 1501 fertőző megbetegedés fordult elő. A kanyarómegbetegedések száma 116-ról 259-re, a vörheny é 364-ről 514-re emelkedett. 490 bárányhimlőmegbetegedés volt. Az Élelmiszervizsgáló Intézet 1279 tejmintát vizsgált meg, ezek közül 370 mintát kifogásolt. A megvizsgált 117 hentesáru minta közül 46 volt kifogásolható.

Jelenti a tiszti főorvos, hogy *január 1.-től be kell jelenteni a gümőkóros megbetegedéseket,* úgy a fertőző, mint az erre gyanus esetekben. A gümőkóros betegek *kötelesek lakásváltozásukat is bejelenteni. Róluk nyilvántartást is fognak vezetni.* A főváros idegbeteggondozó intézetét átszervezik, január 1.-től négy helyen fog működni, a közeljövőben kinevezik az orvosait.

A kispesti városházán nem kapnak karácsonyi segélyt a hivatalukba későn járók

Régebbi panasz volt a kispesti városházán, hogy a tisztviselők egy része késői. jár hivatalba. Dr. *Varju* polgármesterhelyettes főjegyző jelentkező ívet fektetett fel a hivatalokban, amelyet legkésőbb negyed kilencig alá kellett írni, illetve neki bemutatni. Néhány tisztviselő ennek ellenére sem szokott le a későnjárásról, ezért most a polgármesterhelyettes kimondotta, hogy *a későnjárókat pénzbírsággal fogja sujtani, ezenkívül kizárja őket a karácsonyi kedvezményekből.*

A nagyvilág

Mint a teheráni rádió jelenti, Farughi csütörtökön bemutatta a sahnak az új kormányt. Miniszterelnök Farughi, külügyminiszter Suhelli. Délelőtt Farughi miniszterelnök bemutatta kormányát a parlamentnek. Beszédében kijelentette, hogy az új iráni kormány politikája nem tér el az előző kormány politikai irányvonalától. A parlament legközelebbi ülésén kifejti kormánya programmját és bizalmi szavazatot kér.

Sefket Verlacit, a nemrég lemondott albán miniszterelnököt olasz államminiszterré nevezték ki.

Az Észak-Afrikában működő újzélandi csapatok főparancsnoka közölte kormányával, hogy csapatai Líbiában a legutóbbi sivatagi harcokban nagy veszteségeket szenvedtek.

A Hangya és a Baross Szövetség szorosan együttműködik

A Baross Szövetség országos elnöki nagytanácsa *Ilovszky* János elnöklésével ülést tartott, amelyen dr. *Wünscher* Frigyes, a Hangya alelnökvezérigazgatója előadást tartott a Hangya és a keresztény kereskedelem viszonyáról. Többek között rámutatott arra, hogy a Hangya Szövetkezet szolgálatot tesz a keresztény kereskedői társadalomnak, amikor *megadja a kereskedés lehetőségét olyan embereknek, akikből önálló kereskedők különben sohasem lehetnének.* A nagy tapssal fogadott előadás után *Ilovszky* János a Hangya és a Baross Szövetség szoros együttműködéséről beszélt.

A hadiüzemek munkásainak Miklós napján előadást tartanak a rádióban

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége mai igazgatósági ülésén hozott határozatának megfelelően ezúton is arra kéri a gyári vállalatokat, hogy a Kormányzó Úr holnapi névnapjan, tehát szombaton délelőtt abban az időben amikor a hadiüzemek munkásainak a rádióban előadást tartanak a Főméltóságú Úr tiszteletére, *tartsanak szünetet és amennyire arra az irodákban és üzemekben mód van, tegyék lehetővé, hogy alkalmazottaik az előadást rádiókészülékek hangszóróin át hallgathassák.* A hadiüzemek munkásainak előadása szombaton délben 12 óra 10 perekor kezdődik és 12 óra 46 percig tart.

EGY HÉT BUDAPEST ÉLETÉBŐL

a november 23.-ától 29.-éig terjedő héten:

1. Születések száma	385	(355)
2. Halálozások száma	309	(336)
3. Öngyilkos lett	7	(8)
4. Házasságkötés száma	244	(245)

(Zárójelben az előzőheti adatok)

Nyilttér

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

Leleplezték a kormányzó arcképét a Sajtókamarában

A baloldali képen gróf Teleki Pál miniszterelnök hallgatja vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály megnyitó beszédét. Mellette Baranyai Lajos és Törs Tibor ül. Középen vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály beszél, jobbján Báthory-Hüttner János, balján Gáspár Jenő főtitkár ül, jobbról a kormányzó arcképe, amely Boldizsár István festőművész alkotása

CHURCHILL MINISZTERELNÖKSÉGÉT jósolják Berlinben

Anglia meg akarja szüntetni Délkelet-Európa gazdasági semlegességét

Berlin, április 6
(A Pest berlini szerkesztőségének telefonjelentése)

Politikai körökben tovább gyűrűznek az angol kormányalakítás hullámai. Az elfogulatlan szemlélő ebben a vonatkozásban a politikai véleményformálásnak érdekes útját figyelhette meg: az angol kormányban történt személyi változások puszta közlése és az új kormány nyujtotta összbenyomás vázolása után a londoni kormányátalakulás értékelésében egyre inkább

Churchill hatalmi körének kibővülése

kezdte játszani a vezető szerepet és az angol háborús módszerek további alakulására nézve vontak le belőle fontos következtetéseket. A »Deutsche Allgemeine Zeitung« öntötte formába legpregnánsabban az ezzel kapcsolatos véleményt: Churchill hatalmi súlyának megnövekedésével még inkább előtérbe került Angliában a Németország elpusztítására irányuló szándék.

Már ennek a háborús politikai értékelésnek a során is felmerültek olyan szempontok, amelyek Churchill személyes előretörését is számításba vették. Elhangzott olyan vélemény, hogy a katonai irányítás mellett tulajdonképpen a politikai vezetés is átcsúszott már Churchill kezébe és ez az átalakulás hamarosan külső formában is megnyilatkozik:

Churchill hamarosan angol miniszterelnök lesz.

Mit hoz az angol alsóház titkos ülése?

Talán az angol politika fokozódó aktivitása okozza, hogy német részről Churchill előretörésének ezt a végső következményét

igen rövid időb belül várják,

lehetségesnek tartják, hogy már az angol alsóház keddre kitűzött titkos ülése ebből a szempontból fontos döntéseket hoz. Annyit azonban feltétlenül biztosra vesznek berlini körökben, hogy Churchill teljes hatalommal és felelősséggel a maga kezében fogja egyesíteni — természetesen alkotmányos kinevezés útján — az összes honvédelmi tárcákat. A miniszterelnöki tárcával való egyidejű megbizása — német felfogás szerint —

Churchill befolyását a francia háborús politikára is kiterjeszthetné.

A délkeleteurópai angol kereskedelmi társaság megalakítása

fokozottabb mértékben állítja előtérbe Délkelet-Európa kérdését.

Megállapítják Berlinben, hogy a társaság céljáról tett alsóházi bejelentés nem tartalmaz újabb mozzanatot, hiszen már Chamberlain kifejtette, hogy Anglia kereskedelmi úton lehetetlenné akarja tenni Németország délkeleteurópai utánpótlását.

A délkeleteurópai államok várható magatartására néve ebben az összefüggésben két érdekes megállapitás hangzott el, annak az általános szempontnak kiemelése után, hogy

a Németbirodalom és Délkelet-Európa gazdasági kapcsolatai megbonthatatlan természetességgel kiegészítik egymást

és Anglia nem tudná pótolni Délkelet-Európa államai számára a német piacokat.

Délkelet-Európa gazdasági válaszúton

Az egyik említett megállapitás az, hogy Délkelet-Európa államai — úgylátszik — most

már nem tartanak attól a veszélytől, hogy a nyugati hatalmak erőszakos fellépése folytán a háború rájuk is kiterjed.

Pedig — állapítja meg a »Deutsche Allgemeine Zeitung« — vannak most is ilyen jelek és bizonyítékul idézi egyik angol ujság jelentését arról, hogy Törökország támadóterveket készít elő Bulgária ellen.

Berlinben úgy látják, hogy Délkelet-Európát most mégis Chamberlain gazdasági megtorló fenyegetései foglalkoztatják, azok a kijelentései, amelyeket az angol és tengerentúli nyersanyagoknak a Balkántól való elzárásról tett. Délkeleteurópai szemszögből nézve — állapítja meg a »Deutsche Allgemeine Zeitung« —

az angol követelés, amely a németországi szállítások megszüntetésére vonatkozik, egyértelmű a szóbanforgó országok gazdasági semlegességének megszüntetésével.

Berlinben erős a meggyőződés, hogy az érintett államok — ha a helyzet úgy hozza magával — inkább elviselik a tőlük elzárt anyagok hiányát, mintsem hogy szakítsanak semlegességükkel.

Otto von Heydebreck

Megjelent az „Országgyűlési Almanach"

Most jelent meg az új Országgyűlési Almanach *Haeffler* István miniszteri osztálytanácsos szerkesztésében. Az Almanach nemcsak az országgyűlés tagjainak életrajzát közli, hanem ismerteti a választókerületi beosztást, felsorolja a kerületekhez tartozó községeket, kimutatást tartalmaz a törvényhozás tagjainak felekezeti és foglalkozásbeli megoszlásáról, s közli a képviselők és felsőházi tagok lakcímes névjegyzékét. Az Országgyűlési Almanach hasznos kézikönyve lesz minden ügyes-bajos dolgát kereső választópolgárnak. *Haeffler* István alapos és kitűnő munkát végzett az Almanach gondos összeállításával. Ez a vaskos kötet, mely hasznos kézikönyv, egyszersmind a magyar politikai élet tükre és egy darab kortörténet.

Viharos közgyűlést tartott Pestszentlőrinc

Pestszentlőrinc város képviselőtestülete tegnap este *Balogh* Géza polgármester elnökletével közgyűlést tartott. A népes közgyűlésen a képviselőtestület *az árvízkárosultak javára 1500 pengőt szavazott meg.* A polgármester bejelentette, hogy Pestszentimre szomszédközségnek 11 katasztrális holdat adományoztak, hogy a kisközségben, ahol igen nagy a lakáshiány, *megindulhasson az építkezés.*

A polgármester felolvasott a közgyűlésen egy határozatot, amely szerint több képviselőtestületi tagot pénzbirsággal sujtottak, mert egy régebbi közgyűlésen *durva szavakat használtak. Somogyi* Ferenc képviselőtestületi tag ingerülten kijelentette, hogy a polgármesternek *nincs joga a közgyűlésen a határozatot felolvasni. Balogh* Géza polgármester erre *kiutasította Somogyit a közgyűlési teremből.* Az eset Pestszentlőrincen nagy feltűnést keltett.

Összelapította a fejét a tolatómozdony

Szombathely, április 6

Özvegy *Clenner* Sándorné 42 éves szombathelyi vasúti takarítónő a MÁV fűtőházban dolgozó fiának *reggelit vitt.* A sínek között haladt és nem vette észre a tolatómozdonyt, amely éppen két kocsit kapcsolt össze. *A takarítónő az ütközők közé került, amelyek a szó szoros értelmében összelapították a fejét.* Szörnyethalt.

EZ TÖRTÉNT....

Zsuzsika jól tudta, hogy vőlegénye miért tölt vele oly rövid időt: mert arcbőre egy idő óta hibás, színtelen, pattanásos. Elhatározta, hogy tanácsot kér barátnőjétől, akinek gyönyörű, hamvas az arcszíne.

EGY HÉTTEL KÉSŐBB

Igazam volt, amikor a Leton-szappan kezelést ajánlottam?

Végtelenül hálás vagyok a krémes Leton-szappan valóban csodát művelt arcbőrömmel, a vőlegényem ismét szerelmes belém, folyton gyönyörködik bennem és cirógatja arcomat.

NAGYSÁGOS ASSZONYOM ÖN IS BIZTOSÍTSA ARCBŐRE SZÉPSÉGÉT EGY ÉVRE

Minden nő számára nyitva áll a boldogság felé vezető út. Egyszerű módon megszépítheti arcbőrét, mely gyengéd, üde és bársonyossá válik. Biztosítsa előre arcbőre egészségét egy évre. Tizenkét darab krémes LETON-szappan, tizenkét boldog hónapot jelent, ragyogóan fiatalos, hibamentes arcbőrrel. Csak egyszer próbáljon a LETON-szappan krémes habjával mosdani, azonnal hívévé szegődik a LETON-szappant használó boldog női tábornak.

Egy kiadós darab ára 96 fillér. — Kapható mindenütt és a fóraktárban: Hunnia laboratórium, Budapest, Erzsébet-körút 56

De Vienne rádióbeszéde az Illustration térképéről

Pénteken este Louis de *Vienne*, Franciaország hosszú időn át volt budapesti követe, a francia rádió magyar leadásának keretében nagyobb beszédet mondott. De Vienne mindenekelőtt *Molotov* beszédével foglalkozott s azt hangoztatta, hogy az nem európai embernek, hanem orosz bolsevistának beszéde volt, aki másképp látja a dolgokat, mint az európaiak. Franciaország és Angolország valóban imperialista politikát folytat — mint ahogy Molotov állította —, mert *Németországot abban akarja megakadályozni, hogy felfaja, akiket akar.* Gúnyos megjegyzéseket fűzött ezután de Vienne Molotovnak Oroszország semlegességi szándékairól mondott kijelentéseihez.

Beszélt de Vienne a német Fehér Könyvről is, amellyel *erkölcsileg kísérelte meg Németország Rooseveltet hidegre tenni.* Könnyen lehet, hogy miként a világháborúban a *Lusitania* megtorpedózásával bakot lőttek a németek, úgy most bakot lőnek Roosevelt megtorpedózásával is. *Semmi sem bizonyítja egyébként, hogy a Fehér Könyvben lévő okmányok hitelesek.* De még ha hitelesek volnának is, ki hiszi el, hogy valamely ország külképviselőinek nézetei azonosak kormányuk politikájával.

Nyilatkozott Louis de Vienne az *Illustration* ismeretes térképéről is. Nevetségesnek mondotta, hogy *Reynaud* pénzügyminiszter korában azért fogadta Sumner Wellest, hogy megmutassa Európa jövendő térképét és ehhez a látogatáshoz, térképmutogatáshoz külön fényképészt hívott. A valóság az, hogy az a fényképész, aki a felvételt csinálta, *retusálta a háttérben lévő térképet, hogy a hátteret kiemelje.* A durva retusálás a fényképész sietségét és *hozzá nem értését* bizonyítja.

A térképpel kapcsolatban keletkezett felháborodás egyébként csak *műfelháborodás,* amely a képnek az Illustrationban való megjelenése után *15 nappal* keletkezett. *Az egészben csak az az elszomorító,* — hangsúlyozta de Vienne — *hogy a felháborodás hozzánk oly közelálló országban visszhangra talált.* Beszédét a volt budapesti francia követ azzal fejezte be, hogy amíg egyik oldal felfujt térképüggyel szenzációra vadászik, a másik oldal rendíthetetlenül megy a maga útján, s ahogy Reynaud bejelentette, a szövetségesek ügye a szabadság ügye, a szabadságé, amelyben megint szép lesz Európa élete.

Április 6

1849. *1849 április 6-án, nagypéntek napján folyt le a kihatásaiban jelentőségteljes győzelmes isaszegi csata, melyben Görgey Artúr tábornok honvédserege kemény harcok árán visszavonulásra kényszerítette az osztrák sereget. A csata alatt kiváló vitézségükkel kitüntek: a szegedi 3. és a kassai 9.. úgynevezett »veressipkás«, továbbá a sárospataki 42. honvédzászlóaljak, Nagysándor József huszárai, valamint Voigt Ede főhadnagy, Szerdahelyi Vince százados és Németh Antal százados honvédütegei.*

— **A postás MANSz kiállítása és estélye.** Dr. *Kuzmich* Gáborné, a posta vezérigazgatójának felesége megszervezte a posta asszonyait s a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségébe tömörítette. A postás MANSz megalakulása után öt hónappal márjis szép kiállítással lépett a nyilvánosság elé. A kiállítást tárgysorsjáték és estély követte. Megjelentek többek között: dr. *Varga* József kereskedelmi miniszter felesége, gróf *Ráday* Gedeonné, a MANSz elnöke, *Álgyay Hubert* Pálné, *Széll* Józsefné, gróf *Ambrózy Migazzi* Lajosné, dr. *Kuzmich* Gábor, a posta vezérigazgatója és *Imrédy* Kálmánné. A rendezés nagy munkáját *Endrédy* Antalné postaműszaki főigazgató felesége a posta vezető asszonyainak áldozatkész közreműködésével végezte.

— **Házasság.** *Weisz* Albert és *Epstein* Edith április 7-én 12 órakor tartják esküvőjüket a dohányutcai templomban.

Bass Erika (Budapest) és *Leslie Herbert White* (Manchester) jegyesek.

Kleinberger Ede ékszerész leányát, *Magdát*, eljegyezte *Aczél* György (Budapest—Basel).

— **Nászutasoknak** *Hotel Kikelet, Pécs.*

— **Budapest Székesfőváros Elektromos Művei** a május havi költözködésekkel kapcsolatban felhívja igen tisztelt fogyasztói figyelmét az alábbiakra: A helyiségből való ki- vagy beköltözést, illetőleg az áramszolgáltatás megszüntetését vagy megkezdését, a torlódások elkerülése végett mielőbb, de legkésőbb 14 nappal a költözés előtt kérjük bejelenteni, mindenkor *az új fogyasztási hely szerint illetékes körzeti irodánkban.* A szükséges munkálatok pontos elvégzését csak akkor biztosíthatjuk, ha a bejelentést a fogyasztó személyesen vagy két tanuval igazolt meghatalmazottja útján eszközölte. Pénzbeszedőinknek, mérőleolvasóinknak és szerelőinknek átadott üzenetek teljesítéséért felelősséget nem vállalunk. A bejelentés elmulasztása esetén a fogyasztó felelős a további áramfogyasztásért. *Körzeti irodáink:* II., Margit-körút 15. IV., Eskü-út 5. V., Váci-út 74. VIII., Baross-tér 2. IX., Ferenc-körút 9—11. sz. Ugyanott kiállítási helyiségeink is díjtalanul megtekinthetők.

EGY HÉT BUDAPEST ÉLETÉBŐL

március 24-től március 30-ig

1. Születések száma	479	(367)
2. Halálozások száma	454	(435)
3. Öngyilkos lett	6	(9)
4. Házasságkötések száma	226	(239)

(Zárójelben az előző heti adatok)

— **A magyar katolikusok római »Béke zarándoklásának« programja.** *Serédi* Jusztinián bibornok hercegprimás főpásztori vezetésével június 25-én Budapestről induló Országos *»Béke zarándoklása«* programját a zarándoklást rendező Actio Catholica Országos Elnöksége a következőkben állította össze: Az »A« csoport és a »B« tanulmányi csoport Firenzét és Rómát együtt tekinti meg és együtt járul a magyar nemzet nagy barátja, *XII. Pius* pápa elé hódoló kihallgatásra. Az örökvárosban töltött öt teljes nap után az »A« csoport visszaútban Velencében áll meg több órai pihenésre és július 2-án tér vissza Budapestre. A tanulmányúttal egybekötött zarándoklás »B« csoportja Rómából Pisába, Genovába, Rapallóba, Torinóba, Milánóba, a Lago Maggioréhoz, Strezába, majd az utolsó pihenőállomás Venezia lesz, ahonnan Lidóra, Muránóba és Páduába lehet kirándulni. Ez a zarándok csoport július 6-án érkezik vissza Budapestre. Az »A« csoport részvételi díja III. osztályon 112.— pengő. A tanulmányúttal egybekötött »B« csoport részvételi díja III. osztályon 262.— pengő. Útlevél nem kell. Jelentkezni az Actio Catholicánál, Budapest, IV., *Ferenciek-tere 7.* szám alatt lehet.

— **Háziasszonyok figyelmébe!** A Katholikus Háziasszonyok Országos Szövetsége az Elektromos Művekkel karöltve főzőtanfolyamot rendez a IV., Eskü-út 5. szám alatti villamos konyhában. A tanfolyamok 8—8 hétig tartanak, külön a kezdők és külön a haladók számára. A résztvevők megtanulják a polgári konyhának megfelelő ételek elkészítését. A tanfolyamok április második felében kezdődnek. Jelentkezni lehet: a Katholikus Háziasszonyok Országos Szövetsége VIII., Mária-utca 7. sz. I. em. 15. sz. alatti központi irodájában és az Elektromos Művek összes bemutatóhelyiségeiben. A tanfolyamokra vonatkozó részletes felvilágosítás ugyancsak az említett helyen kapható.

— **A Magyar Fogorvosok Országos Egyesülete** 1940 március 31-én tartott tisztújító közgyűlése az 1940—1943. évekre a következő tisztikart választotta: elnök: dr. Morelli Gusztáv, alelnökök: dr. Balogh Károly és dr. Varga István. Főtitkár: dr. Oravecz Pál, titkárok: dr. Gogolák János és dr. Horvai Ernő, jegyzők: dr. Hegedüs Zoltán ifj. dr. Hollóssy Ede, dr. Szopkó Ernő, dr. Sztrilich Pál, pénztáros: dr. F. dr. Veszprémi Olga. Ellenőr: dr. Brand János. Gazda: dr. Deák Géza. Könyvtáros: dr. Padányi Endre. Ezenkívül a közgyűlés a választmányt **időlegesen új tagokkal egészítette ki.**

A PEST OSZTÁLYSORSJÁTÉK GYORSLISTÁJA

A XLIV. osztálysorsjáték I. osztályának húzása. 1. nap.

*

10.000 pengőt nyert: 72055

500 pengőt nyert: 19003

300 pengőt nyertek: 35461 38107 48186 83139

150 pengőt nyertek: 7567 10950 15975 16505 17780 22121 26770 26912 26976 28124 29447 29750 35170 44385 48545 51950 52743 56057 59160 68318 72501 73180 77707 77825

70 pengőt nyertek:

0134 223 242 354 408 686 702 922 1045 136 217 360 388 411 417 526 607 666 719 721 848 943 951 2083 167 475 588 770 850 900 3066 073 128 237 281 426 441 453 481 537 602 786 849 853 918 940 4024 193 255 308 339 536 559 623 641 756 784 840 906 946 5422 477 499 687 705 737 771 801 6115 177 374 387 426 602 722 808 7065 149 156 245 258 352 527 632 723 757 926 8054 073 085 111 207 218 410 501 543 639 664 954 9000 143 171 272 299 346 356 359 369 587 686 724 795 802 903 917 920

10149 318 363 388 521 619 719 903 972 11029 174 260 345 367 387 719 762 782 798 824 890 958 12030 086 163 168 307 485 498 637 923 992 13095 162 246 289 365 426 481 516 529 760 789 826 919 968 971 14056 066 196 214 333 483 520 730 800 943 947 959 15233 435 535 537 581 727 864 944 987 16208 224 265 488 513 663 793 845 861 17338 402 409 449 516 666 685 810 18090 096 176 340 382 388 608 795 819 865 900 19128 382 516 535 672 733 789 800 804 890 932 941 949 959 986

20027 085 243 262 310 357 429 735 826 910 21031 167 324 360 373 389 493 588 669 675 776 779 787 959 22061 210 304 451 794 851 882 23013 090 098 287 305 335 375 544 598 682 784 836 851 854 858 24168 257 309 329 373 405 427 552 571 631 719 724 778 828 858 980 25054 066 185 269 433 457 700 775 848 931 932 950 968 988 26195 334 394 400 532 568 640 812 882 929 27061 084 121 144 329 333 336 404 554 668 698 738 840 935 28024 232 391 443 585 711 903 926 942 29027 071 244 395 405 474 527 760 762 970

30036 104 152 260 290 560 582 782 849 864 961 31129 156 281 328 494 650 902 930 992 32055 240 376 407 545 726 760 826 915 33026 130 183 292 293 327 392 467 734 931 980 995 34163 266 450 834 986 35149 255 283 526 590 732 821 36025 166 285 299 349 548 552 581 732 37324 453 673 992 38084 106 206 208 265 279 357 475 499 617 688 998 39032 110 183 292 329 465 571 695 745 861

40031 086 182 208 249 311 340 385 399 474 585 665 756 761 826 840 911 928 938 41026 063 133 180 312 347 373 476 577 596 618 732 42011 075 141 160 162 203 225 239 336 470 552 708 781 965 43323 387 584 977 44052 078 163 255 415 529 586 673 702 760 900 936 45041 233 257 266 366 513 554 838 846 979 46017 051 228 231 321 356 359 372 374 381 718 827 861 47022 064 091 343 484 514 521 608 691 731 737 881 922 948 48124 125 184 224 340 498 652 687 714 884 894 974 49006 085 137 218 306 394 410 445 454 467 566 754 812 836 849 893 995

50038 124 148 343 403 463 510 519 594 51047 091 249 311 542 552 663 803 52033 088 247 327 591 625 783 828 838 855 883 897 980 993 53313 330 481 922 937 954 987 54023 075 200 202 318 330 408 524 543 569 641 958 55092 170 311 361 394 481 580 846 56088 186 277 524 739 803 840 964 57035 071 188 227 231 396 406 454 505 553 676 743 787 895 930 58009 150 225 236 364 531 543 632 875 59037 074 207 274 416 427 465 551 562 948 988

60014 117 225 365 485 494 509 617 637 850 61000 100 179 199 226 634 642 828 877 890 899 906 62050 055 135 186 216 235 359 393 426 487 596 627 668 837 63091 245 291 432 579 643 756 914 64116 119 229 314 346 454 518 574 697 723 65002 018 041 098 123 197 276 421 453 568 578 919 939 943 66081 114 119 127 169 190 458 693 734 754 828 830 860 67021 244 266 270 370 421 610 618 699 726 756 943 68009 078 145 153 159 252 415 559 576 749 945 69008 048 075 256 289 430 477 619 654 716 768 774 868 982

70065 130 202 250 323 348 370 455 471 497 516 669 675 690 768 851 890 71025 223 335 498 511 584 782 802 823 934 72285 312 315 370 578 742 802 803 956 996 73254 395 532 544 598 737 740 787 74013 215 233 294 408 487 488 873 75171 210 297 328 444 799 817 76132 186 201 267 318 410 630 869 77061 131 145 185 244 272 320 331 389 430 467 984 78000 129 141 161 200 204 352 389 401 470 694 778 997 79002 267 423 504 771 801 941

80096 145 156 164 535 551 633 687 803 857 882 935 947 81118 160 244 301 320 393 451 466 641 664 753 830 887 82037 043 057 076 083 151 156 170 426 470 479 495 519 701 733 775 863 83019 189 291 416 565 682 710 720 946 84382 503 509 605 631 640 716 748 793 847 854 85199 299 439 709 754 892 898 86024 184 308 321 340 376 503 570 683 720 87132 382 735 816 840 879 973 984

*

Minden felelősség nélkül.

*

A *Pest* gyorslistáját, amely a ma kihúzott, összes számokat tartalmazza, a húzásteremben összeállította a Glória ker. rt. osztálysorsjáték főárusító, VI., Andrássy-út 18. Telefon: 11—89—99.

*

A húzás folytatása kedden, 9-én lesz.

— **Dr. Baktay Ervin** vasárnap délelőtt 11 órakor az Uránia filmszínházban tartja nagy érdeklődéssel várt előadását *»Élet Indiában«* címen, vetítettképek kíséretében.

— **Tanulók felvétele a vakok intézetébe.** A Vakok József Nádor Kir. Orsz. Intézete az 1940—1941. tanévre felvesz vallás, nemzetiség és nemre való tekintet nélkül világtalan és csökkentlátású gyermekeket, kik 5-ik életévüket betöltötték, de a vakságon kívül nem szenvednek olyan testi, vagy szellemi fogyatkozásban, mely eredményes nevelés-oktatásukat meghiúsíthatná. Felveszi 14 éves korukig azokat a gyermekeket is, kik az iskolai oktatás folyamán veszítették el látásukat, vagy mint vakok nyilvános iskolában esetleg magánúton végzik tanulmányaikat. A felvételi kérvényhez szükséges nyomtatványok az intézet igazgatóságát (Budapest, XIV., Ajtósi Dürer-sor 39. Telefon: 496—911) díjtalanul szerezhetők be.

— **Kárpátalja háziipari készítményei a háziipari kiállításon.** A Magyar Háziipari Központ nagysikerű házipari kiállításán elsőízben látjuk összegyűjtve Kárpátalja jellegzetes háziipari termékeit. A puha hosszúszőrű gyapjútakarót (lyssniket) szövő rahói leány munkája állandóan az érdeklődés középpontjában van. Csodálkozva nézik a látogatók az ősi paraszt-szövőszéken kialakuló színes szőnyeget. A változatos mintájú magyarorosz hímzések és csillogó arany- és ezüstszállal átszőtt kötények nagy sikert aratnak. Természetesen nagy az érdeklődés a kárpátaljai fűzfavessző kosarak és érdekes égetett fadobozok iránt is.

— **Budapest Székesfőváros Elektromos Művei kérelme az építkezőkhöz.** Az ezévi május hó 1-én beköltözhető bérházak építtetőinek és az Elektromos Műveknek egyaránt érdekük, hogy az új bérházakba beköltöző lakóknak az áramszolgáltatás már a beköltözés napján rendelkezésre álljon. Az Elektromos Művek ennek a követelménynek csak akkor tud eleget tenni, ha az érdekelt háztulajdonosok és építészek az új bérházak áramellátására vonatkozó igényüket az új bérház lényeges adatainak közlésével az Elektromos Művek ajánlati osztályánál (V., Váci-út 74. sz. Telefon: 290—400) idejekorán bejelentik, illetve ha a bejelentésük alapján kapott megrendelési lap aláírásával és visszaküldésével a kábelcsatlakozás elkészítését kellő időben megrendelik. Egyúttal általánosságban is szíves figyelmébe ajánljuk az érdekelt háztulajdonosoknak és építészeknek, hogy az Elektromos Művek hálózatához való csatlakozás műszaki és gazdasági feltételeire nézve már *az építkezés megkezdésekor* kérjenek ajánlatot, mert előfordulhat, hogy a csatlakozás létesítéséhez oly előzetes hálózati átalakítások szükségesek, amelyek a csatlakozás elkészítését a beköltözés időpontjáig lehetetlenné teszik. Ilyen esetekben az áramszolgáltatás késedelmes megkezdéséért az Elektromos Művek természetesen felelősséget nem vállal.

Mi van Olaszországban?

Rend, tisztaság és fegyelem mellett: magabiztosság és fiatalos erő

Trieszt, április. Van abban valami jelképszerű, hogy amint a vonat lefelé ereszkedik a Karsztokból (amelyek ma már, legalább is olasz területen, nem jelentenek kopár sziklarengeteget!), *Trieszt valóságos fénytengerben ragyog fel a távolból.* A kikötő lámpasora, mint óriási gyöngyfüzér, csillog a tenger sötét bársonyán és az uj világitótorony — *a „Faro della Vittoria", a Győzelem világitótornya* — nemcsak körülhordozza kettős fénykévéit a nagy öblön, de maga is kivilágitva tündököl fehér márványépületével a dombtetőn...

Fény, rend és tisztaság

Olaszország fénnyel, renddel, példás tisztasággal fogadja az idegent, aki átlépi határát. Már Postumiától kezdve villamos mozdony röpiti a vonatot és nem varázslat, hanem gondos és lelkiismeretes munka árán, itt egyszerre csak megfiatalodik, kitisztul maga az egész hosszu vonat... Az udvarias mosolygásu, csinos olasz vámtiszt, aki nehezen töri a német nyelvet, még el sem hagyta a vasuti kocsit, amikor megjelenik a sárga-karszalagos vasutas, akinek nincs más dolga, mint — *tisztán tartani a vasuti kocsikat.* Letörli a sárgaréz és aluminium diszeket, kilincseket, támasztórudakat, az ablakokat és a mosdót is, amely utóbbit jugoszláv területen már nem lehetett használni. Most pár perc alatt ez is olyan takaros-tisztává alakul vissza, mintha vadonatuj lenne... Valaki, még a magyar-jugoszláv határ előtt, bevérezte a mosdót: több izben is eleredt az orra vére és nem volt senki, aki letisztitotta volna a vonat ez elég gyakran használt zugát. Most azonban, hogy olasz területre futottunk be, nemcsak a sárga-karszalagos vasutas tart itt rendet, hanem a feketeinges „Milite" is, akinek oldalán ott lóg ugyan a revolver, de ő nem harcias célzattal végez ellenőrző szemléket a vasuti folyosókon és fülkékben, hanem inkább azt kereséi, hogy — kinek lehetne szüksége őreá?

Magyar beteg és magyar orvos

Ő is észrevette a vasuti mosdó vértócsáit, de ő nem a tisztogatással törődött, hanem — a vértócsák okát kereste. Meg is találta. A szegény utas, akinek minduntalan el-elindult az orra vére, ott ült egy első osztályu fülkében. A „Milite" hozzásietett, megtudakolta, mi a baja és máris ujra elsietett. Végigjárta az egész vonatot: beszólt minden fülkébe, hogy nincs-e ott véletlenül orvos, mert a vonaton egy utasnak szüksége volna reá. Pár perc mulva már sietett is vissza a beteghez egy urral: magyar orvossal, akivel azonban megértették egymást. A beteg is magyar volt, az orvos is. De az olasz Milite hozta össze őket.

Az orvos odaült a beteg mellé, az olasz feketeinges vasutkisérő katona pedig ujabb pár perc alatt nagy köteg vattát hajtott fel valahol, meg egy kis lavort, azokkal sietett vissza és mint ápoló állt az orvos rendelkezésére. Hozott később még ivóvizet, ujabb vattát, ennivalót is. és amig a vonat be nem futott Triesztbe. ott állt a fülke ajtajában, mintha külön ápolója lenne a magyar urnak. Lesegitette a vonatról, hordárt is hivott, kikisérte a pályaudvarról és — *már el is tünt, mint aki befejezte munkáját és nem tart számot sem hálára, sem elismerésre.*

A trieszti pályaudvaron

Maga a *trieszti pályaudvar* — az első nagyobb város pályaudvara a határ közelében — szintén *csupa fény és mozgalom.* Félévvel ezelőtt, alig hogy alkonyodott, még „légvédelmi kékfénybe" burkolózott és az emberek, mint árnyékok lézengtek a homályban. Most pedig — mintha a háboru valami egészen más bolygón folyna. Itt békés, derüs, vidám élet hömpölyög. A pályaudvari pincérsereg, fehér vászonkabátban, hangos olasz szóval kigálja az ennivalót. Maguk előtt tolják a zsupárok között a nikkelből és üvegből készült, gumikerekü kis targoncákat, melyek roskadoznak az ételektől, *cestinókban,* ezekben a papirkosárkákban, melyekbe a „restiben" előre elkészitik a pályaudvari ebédet és vacsorát, hogy a befutó vonatnál a pincérek már be is adhassák az ablakon, — *tiz-tizenkét liráért meleg előételt, sültet köritéssel, tésztát, sajtot és gyümülcsöt kap az ember. Külön kis espresso-masinákon forró kávét szolgálnak ki, akárcsak azelőtt...* Itt semmi sem változott. És ha be is vezették a jegyrendszert Itáliában a kávéra és cukorra, a pályaudvarokon és vendéglőkben, kávéházakban és bárokban *jegy nélkül* ihat az ember annyi feketét, amennyit csak akar. Az ára pedig? Legfeljebb egy lira. De vannak kisebb bárok, ahol 70 centesimóért is kapni. És a vendéglők? Akár csak régen, a béke idején, *mindent, de mindent kapni itt.* Az inycsiklandozó „pasta sciutta"-kat, a makaróni minden válfaját, a rózsás aranyra sült rákot, a „scampi"-t, a nagyszerü halakat, sajtokat, zöldségeket, salátákat... *Igaz, minden megdrágult az utolsó hónapokban* és talán kisebbek is lettek az adagok: de ki néz ma erre? A vendéglők ma is zsufoltak, akárcsak azelőtt, ha — az idegenforgalom meg is csappant, éppen a háboru miatt.

Rend, tisztaság, fegyelem: ez jellemzi a mai Itáliát is, amely, ha lehet, még öntudatosabb, mint valaha. Ha nem is látna az ember annyi katonát az utcán, annyi hadihajót a kikötőkben, éreznie kellene enélkül is *azt a magabiztosságot* és *fiatalos erőt,* amely Mussolini Olaszországának tekintélyt kell, hogy szerezzen az egész világon.

Balla Ignác.

Ujvidék külvárosait elpusztitotta az árviz

A házak nagy része összeomlott — Tizenötezer ember hajléktalanná vált — Egész Bánát viz alatt áll

Belgrád, ápr. 5. (MTI) A jugoszláviai árviz tovább tart. A Duna csütörtökön Bezdánnál 7.80 méter, Apatinnál és Gombosnál pedig 7.74 méter magasságot ért el. *Bezdánnál a viz áttörte a gátakat s elöntötte a környező falvakat.* Magában Bezdánban több mint 100 ház áll viz alatt.

Az árviz a legnagyobb károkat Ujvidéken okozta, ahol a helyzet továbbra is katasztrofális.

Ujvidéket csak Belgrád felől lehet megközeliteni, a többi irányban megszünt minden forgalom. A budapest—belgrádi gyorsvonat nagy kerülővel Vinkovcin keresztül közlekedik, ami több mint nyolcórás késést okoz. Az egész terület férfilakossága mozgósitva van a mentési munkálatokra, ugyhogy

Ujvidéken a gyárak és üzemek leálltak.

Minthogy Ujvidék csaknem teljesen el van zárva a külvilágtól, élelmiszerhiány kezd mutatkozni. A vasuti töltésen éjjel-nappal dolgoznak, mert ez az utolsó akadály, amely az árvizet a várostól távoltartja.

A külvárosokban a házak nagy része összeomlott és azoknak számát már nem is lehet ellenőrizni.

A viz magassága ezeken a helyeken eléri a 2—2.5 métert, ugyhogy az összedőlt házak maradványait is magával sodorja az ár.

Csütörtökön estig hozzávetőleges számitás szerint 15.000 ember vált hajléktalanná Ujvidéken.

Ámbár a munkaszolgálat kitünően működik, az előző hetekben a város vezetősége nem készült fel kellőképpen a veszély elháritására.

Belgrádnál és Zimonynál a Duna és a Száva csütörtökön csak 4, illetőleg 7 centiméterrel emelkedett, ugyhogy itt komolyabb veszedelemtől nem kell tartani. A töltések ezen a részen a legmagasabbak és legerősebbek. Különben is a Duna és a Száva valószinüleg már elérte tetőzése pontját, ugyhogy ha nagyobb eső vagy szél nem következik be, néhány napon belül javulással lehet számolni.

Sokkal komolyabb a helyzet a Bánátban.

A Tisza tegnap mindenütt emelkedett, hozzávetőlegesen 10—25 centiméterrel. Az épitésügyi minisztérium vizrajzi osztályának jelentése szerint a viz emelkedése még néhány napig tart. A Tisza magassága Titelnél 7.65 méter, ugyhogy

nem tudja felvenni a Bega vizét, amely ennek folytán elérte a nyolcméteres magasságot.

A lapok jelentései szerint

egész Bánát viz alatt áll. Nagybecskereken válságos a helyzet.

Csütörtökön 60 ház dőlt össze és 350 családot kellett kilakoltatni.

A Temes és a Bega Dél-Bánátban több helyen átszakitotta a gátakat, amelyek sem elég magasnak, sem elég erősnek nem bizonyultak. A legfontosabb helyen, a Temes balpartján, továbbra is 15.000 munkás dolgozik és a legutóbbi jelentések szerint ugy látszik, hogy itt sikerül elháritani a katasztrófát.

A mentési munkálatokban mindenütt részt vesz a katonaság és csendőrség is.

Darré miniszter nyilatkozata a sajtónak

A legnagyobb elismeréssel szólt a mezőgazdaság teljesitményeiről

Darré német birodalmi közélelmezési miniszter pénteken este fogadta a budapesti bel- és külföldi sajtó képviselőit. Hangsulyozta, milyen mély hatással volt rá az a vendégszeretet, amellyel Magyarországon fogadták és az az őszinte szivélyesség és kollégiális szeretet, amellyel *Teleki Mihály* gróf földmivelésügyi miniszter fogadta. Különös örömére szolgált, hogy a mezőgazdasági kiállitáson mintegy keresztmetszetben megismerhette a magyar mezőgazdaság helyzetét. Mint szakember is csak a legnagyobb elismeréssel szólhat a magyar mezőgazdaság teljesitményeiről.

— Nemcsak az a különös öröm ért — mondotta —, hogy a Kormányzó ur Őfőméltósága a hivatalos kihallgatás során igen barátságosan fogadott, hanem a mezőgazdasági kiállitás megtekintésekor alkalmam volt látni, milyen élénk érdeklődéssel kisérte Őfőméltósága ennek a kiállitásnak legkisebb részletét. Örömteljes élmény volt számomra, amikor a Kormányzó Ur Őfőméltósága maga nyujtott nekem felvilágositásokat a legnagyobb szakértelemmel egyes dolgokról.

A miniszter a legnagyobb elismeréssel szólt a Bábolnán látottakról. Kifejezte azt a reményét, hogy az árvizkárok nem lesznek olyan nagyok, mint amilyeneknek első pillanatban látszanak. Látva azt a rendet, pontosságot és fegyelmet, amelylyel Magyarország dolgozik, nincs kétsége aziránt, hogy az ország ezt a nehézséget is le fogja küzdeni. Őszinte kivánsága, hogy a magyar mezőgazdaságot az árviz miatt minél kevesebb károsodás érje. Végül hangsulyozta, hogy a legnagyobb benyomásokkal távozik Budapestről és kérte a sajtó képviselőit, tolmácsolják ezeket az érzelmeit a magyar közönségnek is.

A vendég-miniszterek Bábolnán és Kisbéren

Darré német népélelmezési miniszter és *Csubrilovics* jugoszláv földmüvelésügyi miniszter pénteken a bábolna-kisbéri ménesbirtokot látogatta meg. Nagyigmánd és Bábolna között az ut mentén simenthali üszőket, távolabb mangalica kocákat állitottak fel. Bábolnán ünnepélyesen fogadták a vendégeket, akik körsétát tettek az istállókban, a lovardában. Megtekintették a ménesbirtok hires lóállományát és tehenészetét, majd ebéd után Kisbéren tettek látogatást.

Az olasz lapokat élénken foglalkoztatja *Darré* német és *Csubrilovics* jugoszláv miniszter utazása. A *Giornale d'Italia* berlini tudósitója szerint német politikai körökben hangoztatják, hogy Darré budapesti tárgyalásai a legjobb bizonyitékot nyujtják arra, hogy *Németország a legszorosabb gazdasági együttműködést tartja fenn a délkeleteurópai államokkal* és emlékeztet ezzel kapcsolatban gróf *Teleki Pál* római látogatására.

Csubrilovics és Konstantinovics jugoszláv miniszterek nyilatkozata

Csubrilovics Branko jugoszláv földmivelésügyi miniszter és *Konstantinovics Mihajlo* tárcanélküli miniszter pénteken este elutaztak a fővárosból. A két miniszter elutazása előtt a következő együttes nyilatkozatot tette a MTI munkatársa előtt:

— Most, amikor elhagyjuk Magyarországot, különös sulyt helyezünk annak hangoztatására, hogy a legjobb benyomásokkal távozunk szép országukból. A budapesti mezőgazdasági kiállitáson és tenyészállatvásárron igen sok érdekeset és szépet láttunk. *Meggyőződhettünk a magyar mezőgazdaság rendkivüli magas szinvonaláról és a legnagyobb elismeréssel szemléltük a mezőgazdasági termékek és egyben a magyar mezőgazdasági ipar különböző ágazatainak fejlettségét és kitünőségét.*

— Elmondhatjuk, hogy magyarországi tartózkodásunk során igen sok tanulságos és hasznos dolgot láttunk és végül csak a legnagyobb hálával szólhatunk gróf *Teleki Mihály* földmivelésügyi miniszter őnagyméltósága és felesége fáradozásairól, akik révén alkalmunk volt a páratlan magyar vendégszeretetet élvezni.

Az olasz földmivelésügyi miniszter Budapesten

Giuseppe Tassinari olasz földmivelésügyi miniszter pénteken éjjel a menetrendszerü gyorsvonattal Budapestre érkezett. Az olasz minisztert, akit gróf *Teleki Mihály* földmivelésügyi miniszter hivott meg a Mezőgazdasági Kiállitás megtekintésére, ünnepélyesen fogadták a déli pályaudvaron. A vonat az olasz Himnusz hangjai mellett gördült be a pályaudvarra s a vonatból kilépő Tassinari minisztert előbb *Talamo* márki, olasz követ, majd gróf *Teleki Mihály* földmivelésügyi miniszter üdvözölte szivélyes szavakkal. Gróf *Teleki Mihályné* szép virágcsokorral kedveskédett az olasz miniszter feleségének.

Figyelem! Ezentúl csak „Cinzano" záróplombával ellátott palackokat fogadjanak!
Vezérképviselet: Gróf Keglevich István Utódai r.t.

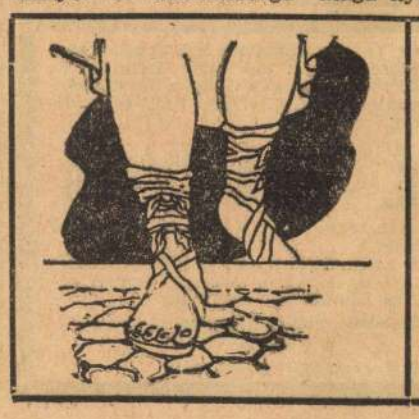

1940 a fasiszta éra XVIII. évének május 9-én Nápolyban

ünnepélyesen megnyilik az első **Olasz Tengerentuli Területek Háromévenkénti Kiállitása (Mostra Triennale delle Terre Italiane d'Oltremar),** mely az olasz nemzet expanziós-hatalmának és akaraterejének legtökéletesebb összefoglaló képét fogja nyujtani, Caesar korától Mussoliniéig.

A Kiállitás a lehető legrészletesebben fogja mindazt bemutatni, amit a zseniális és örökértékü olasz munka a tengerentuli területeken megvalósitott.

TRIENNALE D'OLTREMARE–NAPOLI

1940 május 9-től október 15-ig

Felvilágositást nyujtanak: ENIT, Budapest, IV., Váci-utca 9. Tel.: 182-414 és az összes Utazási Irodák.

Díjazások és lovasmérkőzések a Mezőgazdasági Kiállításon

Már csak szombaton és vasárnap lesz nyitva az *Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár*, bár az érdeklődés napról-napra növekszik a kiállítás érdekes látnivalói és bemutatói iránt. A különböző kiállító-csarnokok ajtajára már a kora déli órákban mindenütt ki lehet akasztani a „*Megtelt*" táblát.

A növénynemesítés érdekes kiállítása sok tanulságos adattal szolgál a látogató számára. *József királyi herceg bánkuti uradalma* például egy „*bánkuti gyapotból*" szőtt törülközőt is bemutat, *de a szöttes mellett a bánkuti gyapotfa is szerepel!* A *Külkereskedelmi Hivatal* buza-, vetőmagvak-, szarvasmarha, sertés-, baromfi-, vad- és gyümölcs-kivitelünk adatait tárja fel kissé tulságosan is „*művészies*" táblázatok, grafikonok és képek alakjában. *A gazdasági szakoktatás kiállítását* joggal nevezték el a — „*gazdasági tudományok kápolnájának*". Itt ugyanis a mezőgazdasági tanitás történelme elevenedik fel. Megtudjuk például, hogy *Mária Terézia* asszonykirályunk az ország kapuját *három* nemzeti kincset jelentő gazdasági érték: *a merinói gyapju, a selyem és a burgonya felé tárta ki.* Az erdészeti kiállitás viszont figyelmeztet arra, hogy *éppen az idei rendkivüli hideg és hosszantartó tél, illetve a tüzelőszer beszerzése terén átélt viszontagságok intő példaként figyelmeztetnek mindnyájunkat arra, hogy az erdőre nagy szükség van, nem szabad tehát az erdők telepitéséről, az Alföld fásitásáról megfeledkeznünk.* Nagyon érdekes a *Szeszegyedáruság* kiállitása is. Az alma-, a barack- és a szilvaszüretet bemutató képek olyan jók, hogy az ember szinte a szüretelők közé szeretne állani.

Nagyszerü anyagot halmoztak fel *a háziipari és népművészeti kiállitási csarnokban.* De jobban rá kellene a közfigyelmet irányitani a kiállitás ugynevezett „*kis falujára*" is. A *kalocsai, halasi, mezőkövesdi* és *göcseji* házacskák szobáiban a falusi asszonyok nagyon értékes és igazán szép háziipari és népművészeti termékeit csodálhatja meg a látogató.

Díjazások

A fogatversenyek dijazása a következő: A *dijhajtási versenyek* terén *Micskey Imre* méneskari ezredes a *debreceni* állami méntelep kettes és ötös, vitéz *Szluha Ferenc* méneskari ezredes pedig a *nagykőrösi* méntelep négyes fogatával nyert *első* dijat. A *fogatszépségversenyekben* az ifju *Bánó Mária* kettes, négyes és ötös fogatával a *magánfogatok* csoportjában *három első* dijat szerzett meg. A *katonai* fogatok csoportjában vitéz *Szabó Géza* őrnagy az *őrkényi hajtóiskola* kettes, *Lestyánszky János* százados a *Ludovika Akadémia* négyes és ötös fogatával lett az első. A *méntelepi* fogatok között vitéz *Szluha Ferenc* ezredes a *nagykőrösi* méntelep kettes és négyes fogatával nyert *első* dijat, mig a *debreceni* és a *nagykőrösi* méntelepek ötös fogatai holtversenyben jutottak az elsőséghez. A *kettesfogatok akadályversenye* rendkivül érdekes volt, mert nehéz hajtópályán sok fogat versenyzett az elsőségért. Végül is *Bánlaky Vilmos* főhadnagy az 5. honvéd fogatolt vonatosztály fogatával első lett, *Grosch Ödön* százados és vitéz *Szentkuthy Aladár* alezredes kettes fogata előtt. Az *igás, üzleti és hasznos fogatok* között a *Dréher Sörgyár* és az *O. M. T. K.* fogatai osztozkodtak az elsőségen. Holtversennyel végződött a *kisgazda-fogatok* versenye is *Horváth Lajos* felsőiregi és *Horváth György* kazsoki kisgazda fogata között, mig *Gönczy Miklós* kunszentmiklósi kisgazda kettes fogata második dijhoz jutott.

Lovasmérkőzések

Nagy érdeklődés mellett folynak az *országos lovasmérkőzések* is. Pénteken a *könnyü, osztályu dijlovaglásban Abaffy György* hadnagy *Ugocsa* nyergében, az *urlovasnők ugratásában* pedig *Keresztes Erzsébet* a *Ringo* nevü lovon győzött.

—ke.

Betegek

többnyire székrekedésben is szoktak szenvedni. Vigyázzunk ilyenkor a rendes emésztésre. Betegségben szükséges a DARMOL

Kobona

Gond, idegesség, fáradtság csökkenti a munkaerőt. A Kobona biztosan legyőzi a fáradtságot és depressiót.

Leleplezték a Sajtókamarában a kormányzó arcképét

„A magyar sajtó soha többé nem térhet el attól az iránytól, amelyet Kormányzó Urunk jelölt ki!"

Az *Országos Magyar Sajtókamara* igazgatóválasztmánya pénteken délután a sajtókamara tanácstermében ünnepi ülést tartott, amelynek keretében leleplezték *Boldizsár Istvánnak* vitéz nagybányai *Horthy Miklósról*, Magyarország kormányzójáról festett arcképét. Az ünnepi ülésen megjelent gróf *Teleki Pál* miniszterelnök, *Törs Tibor*, a képviselőház alelnöke, *Zsindely Ferenc* államtitkár, *Karafiáth Jenő* főpolgármester, *Thuránszky László* miniszteri osztályfőnök, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője, *Dulin Elek* miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály helyettes vezetője, a sajtótanács helyettes elnöke, *Baranyay Lajos*, az országos sajtótanács elnöke, *Zimmermann Lajos*, az országos sajtótanács helyettes elnöke, a sajtótanács tagjai, a sajtókamara igazgatóválasztmányi tagjai, a lapok főszerkesztői, valamint a magyar sajtó és közélet vezető képviselői.

Kolosváry Borcsa Mihály beszéde

Az ünnepi ülést vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály*, a kamara elnöke nyitotta meg. Üdvözölte a miniszterelnököt és a többi megjelent előkelőséget, majd többek között a következőket mondta:

— Most, amikor áradás és vadvizek ostromolják szegény falusi magyarok kunyhóit és a fehérfalu tanyákat, amikor veszélyben az elvetett mag aratása, emlékezetünkbe idézzük azt a husz évvel ennek előtte ránk zudult elemi csapást, amely elboritotta a kor szennyes hullámaival mindazt, ami mindannyiunk áldott öröksége volt: *tradiciót, hitet, szabadságot és becsületet és elsodorta Szent István birodalmának évezredes erős várát, ősi határait.*

— Akkor is, azóta is vigasztalásunk és reménységünk az a hős volt, akit a jóságos Gondviselés ajándékozott nekünk. Kire mutathatna rá ma is, világháboru aggasztó árnyékában a magyar sajtó a magyar milliók előtt az igazi hőst megillető mélységes hódolattal, mint arra, aki férfias szilárdsággal emelt fel elesettségünkből és vezérel változatlan atyai melegséggel és bölcsességgel.

— Nagybányai vitéz Horthy Miklós urnak, a magyar sors elhivatott hősének hódol ma a magyar ujságirói rend, amikor leleplezzük székházunk diszéül festett arcképét és amikor rámutatunk, mint a mi hősünkre, akkor valóban a legigazabbat, a legnemesebbet értjük hős alatt. Ez az acélos nézésü hadvezető sastekintet meszsze távlatokhoz szokott. Egyéni elhivatottságának végzése volt az, hogy *a nagy katasztrófa viharos hullámai között ő mentette meg a magyar lét számára mindazt, ami maradandó érték, hagyományainkat, becsületünket, testvéreink iránti hűségünket, keresztény hitünket és nemzeti önérzetünket.* A mi kötelességünk: követni a hősi példaadást.

— A sajtókamarában megindult magyar ujságirás, az általa képviselt eszmények jegyében fog élni és dolgozni, mig a nyomtatott betünek hivatása van ezen a földön. Ez a kép fogadalmi kép számunkra! *Hirdeti mindörökre, hogy a magyar sajtó soha többé el nem térhet attól az iránytól, amelyet Kormányzó Urunk élete példájával jelölt ki mindannyiunk számára.*

Ezután lehullott az arcképet eltakaró nemzetiszinü lepel és előtünt a kormányzót ábrázoló kitünően sikerült arckép. Gróf Teleki Pál miniszterelnök érdeklődéssel szemlélte a művészi munkát, majd vitéz Kolosváry Borcsa Mihály kiséretében megtekintette a sajtókamara helyiségeit.

A Budapesti Nemzetközi Vásár vendégeinek elszállásolása

A Vásár vezetősége teljesen kiépitette a felvidéki és kárpátaljai területek képviseleteinek szervezetét s ennek eredményei máris jelentkeznek, amennyiben nap-nap után *tömegesen* futnak be a vásárigazolványokra vonatkozó igénylések a visszacsatolt területekről. A külföldi államokból is igen kedvező jelentések érkeznek a Budapesti Vásár iránt mutatkozó nagy érdeklődésről. A vásárra érkező utasközönség elszállásolását a Székesfővárosi idegenforgalmi Hivatal intézi, melynek vezetősége *felkéri mindazokat a fővárosi főbérlőket, akik vidéki vagy külföldi vásárlátogatók elszállásolására alkalmas szobával rendelkeznek, hogy bérbeadásra irányuló szándékukat jelentsék be a hivatal irodájában: V, Deák Ferenc-utca 2. alatt.*

Az ország az árvizkárosultakért

Aprilis 5-én a gyüjtés eredménye: 492.432 pengő 91 fillér

Az árvizvédelem országos kormánybiztosa közli, hogy április 5-ig az árvíz- és belvizsujtotta lakosság felsegélyezésére inditott gyüjtés *492.432 pengő 91 fillért* eredményezett.

Albrecht kir. herceg adománya

Albrecht kir. herceg az alábbi levelet intézte v. Bonczos Miklós árviz-kormánybiztoshoz:

„Méltóságos Ur! Az elmult hetekben lent járván baranyamegyei birtokomon, az ottani árvizsujtotta lakosság nyomorának enyhitésére határoztam el magam. A Főméltóságu Kormányzó szivhezszóló felhivásának szellemében ezennel van szerencsém Méltóságodat értesiteni, hogy villányi uradalmi kőfejtőmből 1000 köbméter terméskövet az akció javára felajánlok, azzal a kéréssel, hogy ez a mennyiség az eredeti szándéknak megfelelőleg a legjobban sujtott Magyarboly község 100 elsodort házának felépitésére fordittassék. Számitásom szerint a felajánlott mennyiség ötven ház megalapozására elegendő lesz. Fogadja kérem őszinte nagyrabecsülésem kifejezését. *Albrecht* kir. herceg s. k."

Adakozások és felajánlások

A Sajtókamara igazgatóválasztmánya vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály* inditványára ezer pengőt ajánlott fel az árvizkárosultak segélyezésére.

A Fővárosi Közmunkák Tanácsának tisztviselői kara önként felajánlotta az árvizkárosultak javára május havi fizetésének 1—5 százalékig terjedő részét. A Közmunkatanács ugyanilyen összeggel járul hozzá az árvizkárosultak megsegitéséhez.

A Magyarországi Máltai Lovagok Szövetsége az árvizkárosultak felsegélyezésére 1000 pengőt adományozott.

A Budapesti Ügyvédi Kamara 3000 pengővel járult hozzá az árvizkárosultak segélyezéséhez.

A NyUKOSz Országos Elnöksége felhivja az összes nyugdijállományu katonatiszteket, katonai tisztviselőket, ilyenek özvegyeit és árváit, továbbá a szkv. tiszteket, hogy az árvizkárosultak felsegélyezésére szánt adományaikat a „NyUKOSz" kiadóhivatal, Budapest 48.893 számu csekkszámlájára fizessék be.

A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Országos Egyesülete felhivja a budapesti, a debreceni, kassai és szegedi házfelügyelőket, hogy siessenek az árvizsujtotta lakosság megsegitésére. Adományaikat az Egyesületben adják le.

Borsod vármegye tisztviselő kara egyhavi fizetésének egy százalékát ajánlotta fel az árvizkárosultak megsegitésére.

A pécsi honvédtisztikar vállalta Magyarbólyban egy ház ujrafelépitését és egy megrongált épület helyreállitását.

A Lavoro Fascista cikke Magyarországról

Róma, ápr. 5. (MTI) A „Lavoro Fascista" budapesti tudósitója azt irja, hogy Budapesten ma is sokat beszélnek gróf *Teleki Pál* római utazásáról és valószinüen még sokáig fognak beszélni. *Teleki kétségtelenül sokat hozott magával Rómából* és azzal az abszolut meggyőződéssel tért vissza, hogy *Róma és Budapest viszonyában semmi sem változott meg* és hogy *Olaszország az erős Magyarországot változatlanul a dunai és balkáni egyensuly legfontosabb elemének tekinti.*

A magyarok egyébként a legnagyobb figyelemmel követik a balkáni helyzetet. *Molotov* beszéde mély benyomást keltett, de megnyugvást jelent, hogy Olaszország mindent elkövet, hogy ne zavarják meg Európa eme részének békéjét. Mindamellett megállapitják, hogy Szovjet-Oroszország Besszarábiát nyilt kérdésnek tekinti, mint ahogy *a magyarok sem feledkeznek meg az erdélyi problémáról.* A magyarok jól tudják, hogy Olaszország oldalán nincs mitől tartaniok, mert Olaszország nem hagyja cserben barátait, főleg, ha azokat veszély fenyegeti.

Az Intercontinentale szállitmányozási és közlekedési r. t., ezelőtt Hoffmann S. és V. igazgatósága és tisztviselőkara megilletődéssel jelenti, hogy régi alkalmazottja,

id. Pataki István

rövid betegség után e hó 4-én váratlanul elhunyt.

A megboldogult 43 éven át hűséges odaadással állott a vállalat szolgálatában és halálát mélyen fájlaljuk.

Emlékét mindig kegyelettel fogjuk megőrizni.

Budapest, 1940 április 5-én.

NAPI HIREK

Igenis, mindenki a gátakra!

Kormányzó Urunk felhivásában zendült meg a félrevert harangok jeladása másodszor. Mindenki a gátakra! és most már ne kifelé nézzünk, ne a rohanó folyamok árszintjét figyeljük, hanem nézzünk befelé. Nézzünk arra, amerre a zabolátlan folyóvizek jártak, ahol a vadvizek guerilla-hullámai öntötték el a magyar rónát. A gátak tetejéről messzire lehet látni. A látvány félelmetes. Az árviz munkája a legborzalmasabb csataszörny rombolását is felülmulja. Összeomlott házak, tönkrement otthonok, veritékes munkával és szorgalommal épitett hajlékok jelzik az árviz pusztitását. A legszegényebb magyar népréteg vesztette el ugyszólván egy élet minden munkájának eredményét. És most a „hajléktalan magyar" kopogtat Kormányzó Urunk felhivásában a nemzeti társadalom lelkiismeretén. Kormányzó Urunk lelke meghallotta a XX. század magyar Tiborcának néma panaszát és kérő felhivásban tárta azt a nemzet lelke elé. De ennek a felhivásnak kérőszavát parancsként kell értelmezni a nemzet közvéleményének.

Örök törvény, hogy áldozatokból élünk. Ahol elfogy az áldozatkészség, ahol rideg közöny vagy elutasitás felel a kérőszóra, ott halódik az élet. A nemzetek is áldozatokból élnek. Létük igazi fokmérője az áldozatkészség. A magyar társadalom az utóbbi esztendőkben mindig hozott áldozatot, ez kétségtelen. A „Magyar a magyarért"-mozgalom eredményének végtelen számsorai az áldozatkészség lelkének jelenlétét bizonyitják. Most sem felelhet ez a társadalom a kérésre közönnyel és nemtörődömséggel. Most is meg kell hoznia áldozatát. Sőt, most még többet, mint eddig! És ebben az uj áldozatvállalásban az egész nemzetnek részt kell vennie. Amikor majd a nemzet áldozatából az elpusztult házak helyén uj otthonok emelkednek, uj honalapitás kezdődik a magyar földön. Amikor a romokon megkezdődik a munka és az épités, ez jelezni fogja a nemzet törhetetlen élniakarását.

És ha majd ujraépül minden a nemzet áldozatából, ami rombadőlt, akkor a megujhodott magyar otthonokon elolvashatjuk a nemzeti egység gondolatának egy uj fogalmazását. Ez az lesz, hogy a nemzet lelki egysége testvériséggé alakult át. Ez lesz az egyetlen méltó felelet Kormányzó Urunk felhivására. Hogy ez igy legyen, hangozzék a jelige szerte a magyar földön: Mindenki a gátakra, az áldozatkészség gátjaira!

— **A kassai beszéd utóhangjai.** A brassói „Kronstädter Zeitung" legutóbb foglalkozott gróf *Teleki Pál* kassai beszédével és nem ismerte el a német, szlovák és ruszin eredetü magyarokat, akik egy állami gondolatban együttérezhetnének. Most a nagyváradi „Magyar Lapok" válaszképpen azt állitja, hogy a valamely nemzetiséghez való tartozást különféle tárgyi feltételek összefoglalásaképpen az egyén szabad és őszinte, következetes elszánása határozza meg. A lélek megnyerése (nem vásárlása) egyéni dolog; nem jelenti népközösségi kapcsolatok megbontását, csak a becsületes állampolgársági magatartás biztositását.

— **Kitüntetések.** A kormányzó kereseszegi Kerese Tibor honvédelmi minisztériumi min. o. főnöknek — nyugalomba vonulása alkalmából — több mint három évtizedes közszolgálata alatt szerzett kiváló érdemei elismeréséül a Magyar Érdemrend középkeresztjét a csillaggal, Hirling Gyulának, a Magyar Országos Tüzoltó Szövetség ügyv. elnökének négy évtizeden át kifejtett tűzoltói működése körében szerzett érdemei elismeréséül a Magyar Érdemrend középkeresztjét, Botár Bélának, Veszprém vármegye ny. h. árvaszéki elnökének a Magyar Érdemrend tiszti keresztjét adományozta.

— **Szendy Károly polgármester Huszt diszpolgára lett.** A főváros tavaly testvérközségévé fogadta a visszacsatolt Husztot, melynek nélkülözői számára Szendy polgármester sok adományt juttatott annak idején. Most a város hálája jeléül diszpolgárává választotta Szendy Károlyt s küldöttség nyujtotta át számára a művészi kivitelü oklevelet. Az elhangzott üdvözlésekre válaszolva, a polgármester kijelentette, hogy készségesen állott a visszacsatolt szép felvidéki város rendelkezésére s a jövőben is minden lehetőt meg fog tenni érte, már csak azért is, hogy a magyar-rutén testvériséget elmélyithesse.

— **Szivbetegségeknél és érelmeszesedésnél, agyvérzésre és gutaütésre való hajlamosságnál** a természetes „**Ferenc József**" keserüviz, reggelenként éhgyomorra egy kis pohárral bevéve, minden erőlködés nélküli igen könnyü székletétet biztosit és az anyagcsereforgalmat hathatósan előmozditja. Kérdezze meg orvosát!

VITÉZ NAGYBÁNYAI HORTHY MIKLÓS KORMÁNYZÓ
ARCKÉPE A SAJTÓKAMARÁBAN

(BOLDIZSÁR ISTVÁN FESTMÉNYE)

UJ IDŐK SZERKESZTI HERCZEG FERENC

XLVII. évfolyam,
Budapest, 1941 Miklós napja 49. sz.

Vitéz Nagybányai Horthy Miklós.
Boldizsár István festménye a pannonhalmi főapátságban

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest VI., Andrássy-út 16.
Telefonszám: 126-683, 124-509

Negyedévre 7 pengő
Félévre 14 pengő
Egyes szám ára 60 fillér

ÚJ MAGYAR KÖNYVEK — ÚJ MAGYAR ÉRTÉKEK!

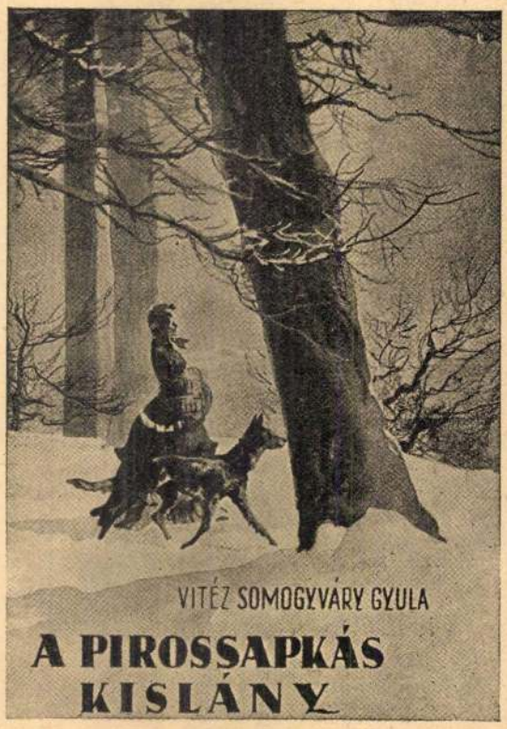

VITÉZ SOMOGYVÁRY GYULA

regénye új oldalról világítja meg a szabadságharcot megelőző kor történetét.

A pirossapkás kislány

nagyszabású Görgey-regény anélkül, hogy maga Görgey állana a regény-cselekmény fővonalában. Mégis vele és körülötte éli végig az olvasó a mult század ötödik évtizedétől kezdve lepergő eseményeket.

vitéz SOMOGYVÁRY GYULA

miként minden eddigi regényében is, nem a főhős sorsával érzékelteti, hanem az eseményekben sodródó mindennapi emberek hányatott életével eleveníti meg a korszak történetét, gondolkozásmódját s egész világát. Különös és megható szerelmi történet fonala mentén tornyosodik föl ebben a kötetben a magyarság nagy, történelmi korszaka és szinte észrevétlenül jutunk el, nagyszüleink és dédszüleink világának megkapó korrajza közepette, a villámterhes feszültségig: a szabadságharc trombitáinak megzendüléséig.

A hatalmas kötet ára 7 pengő, kötve 9 pengő.

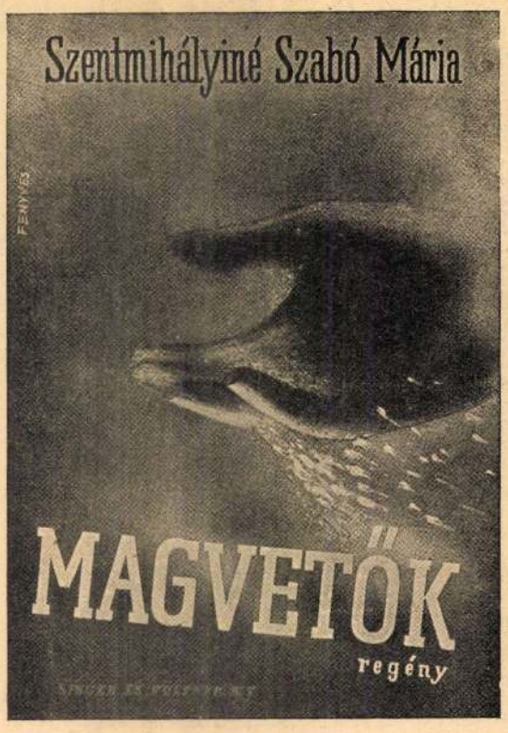

SZENTMIHÁLYINÉ SZABÓ MÁRIA

nagyszabású társadalmi regénye:

Magvetők

A kiváló szerző monumentális új alkotásában egy magyar család életét tükrözi elénk. Ennek a magyar családnak generációkon keresztül folytatódó úttörő munkáját világítja meg a maga nemes és tiszta művészetével. Az utolsó száz esztendő eredményes építői ők. Akad közöttük tanító, pap, ügyvéd, szántó-vető. Valamennyien egy célért dolgoznak: elvetik a magot, amelynek termése a jövő nemzedék részére érik be.

A hatalmas kötet ára 8 pengő, kötve 10.50 pengő.

Az itt hirdetett művekre rendkívül sok előjegyzésünk van. Kérjük olvasóinkat, hogy megrendelésüket lehetőleg postafordultával juttassák el hozzánk. A könyvek megrendelhetők folyószámlára is, az előző számunkhoz mellékelt rendelőlapon.

Életbeléptek az új hatósági árak

A közélelmezési miniszter szombati rádióbeszédével *megindította a harcot a drágaság ellen* és a közélelmezési hatóságok országos érdekű intézkedéseinek támogatására felkérte a közönséget. Ugyancsak mától kezdve *minden üzletben és piacon hatósági árjegyzéket kell kifüggeszteni, amelyen fel vannak tüntetve a legmagasabb árak.*

— Meg vagyunk elégedve az új hatósági árakkal, — mondották nekünk ma reggel az egyik piacon. — *A többi cikkek ára olyan, hogy megtaláljuk számításunkat.*

— Örülünk a hatósági árjegyzék kifüggesztésének, mert ezentúl *nem kell az amúgy is ideges közönséggel vitatkoznunk, hanem megmutatjuk nekik az árjegyzéket.* Nagyon jól intézkedett a miniszter, mert mindig reszkettünk, mikor tartóztatnak le minket árdrágításért önhibánkon kívül, hiszen senki sem tudta ezelőtt, mik az árak, mikor követ el árdrágítást és kerülhet emiatt lakat alá.

A húspiacon, miután ma hústalan nap van, nem volt forgalom. A hentesek ma az árjegyzék árairól tárgyalgatnak csoportokba verődve. *Ők is megelégedettek az árakkal.*

— A hentesiparban — mondották — sohasem kellettek hatósági árak, mert ha áru volt, a húsiparosok egymás közötti konkurenciája leszorította azok árát. Mindenesetre örülünk az árjegyzéknek, mert így árdrágításért nem büntethetnek minket.

A közönség a vásárlásoknál a hivatalos árjegyzék áraihoz igazodik. Nagy megelégedéssel fogadják, hogy minden üzletben ki van függesztve az ártábla.

Általában eladó és vevő egyaránt örvendve üdvözölte az új rendet, a hivatalos ártáblázatokat.

Féltékenységi dráma a Vajdahunyad-utcában

A Vajdahunyad-utca 51. számú házban a vasárnap éjszakai órákban segélykiáltások és jajveszékelés zavarta meg a lakók nyugalmát. Többen kifutottak az udvarra, ott eszméletlenül, vértől borítva találták lakótársukat, Holló Károlyné, született Sivanplin Anna 29 éves háztartásbeli asszonyt. Mellőle éppen akkor volt menekülőben, kezében véres konyhakéssel *Peczkó* József rádiószerelő, aki régebben hosszabb ideig ott lakott a házban és sokan tudták róla, hogy *Hollónénak udvarol.*

A lakók üldözőbe vették, elfogták és az odahivott rendőrnek átadták, aki bekísérte a főkapitányságra. A mentők az asszonyt súlyos állapotban szállították a Rókus-kórházba.

Peczkóról a főkapitányságon megállapították, hogy *teljesen ittas.* A bekísérő rendőr a lakóktól értesült arról, hogy azért költözött el a házból, mert *féltékenységből összetüzött az asszonnyal.* Most visszatért a házba, megleste Hollónét és hasbaszúrta. A főkapitányságon letartóztatták, csak ma délelőtt tért magához ittasságából és a kihallgatáson úgy viselkedett, mint aki *egyáltalán nem emlékszik arra, ami történt.*

Kiömlött a kénsav a Kén utcában: 4 munkás megsebesült

Hétfőn délelőtt *súlyos szerencsétlenség történt a Kén-utcában.* Az 5. számú házban levő vegyészeti gyár telepére a gyár egyik teherautóján kénsavat szállítottak. Mikor a munkások az egyik 25 literes ballont leemelték az autóról, *a ballon eltört és a szétfolyó kénsavtól négy munkás súlyos égési sérüléseket szenvedett.*

A mentők két autóval vonultak ki a helyszínére és *Dancsó* Mátyás 48 éves, *Kovacsik* László 36 éves, *Lehota* Orbán 46 éves és *Báski* János 36 éves gyárimunkásokat arcukon és kezükön szenvedett súlyos sérülésekkel az uzsoki-utcai kórházba vitték. A szerencsétlenség ügyében a rendőri vizsgálat megindult.

RÁDIÓ

Hétfő, október 27.

BUDAPEST I.: 12.00 Harangszó, Fohász, Himnusz. — 12.10 Cigányzene. — 12.40 Hírek. — 13.20 Időjelzés, vízállásjelentés. — 13.30 Postászenekar. — 14.30 Hírek. — 14.45 Műsorismertetés. — 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 15.20 Hanglemezek. — 16.15 Felolvasás. — 16.45 Időjelzés, hírek. — 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15 Mintnyájunk gondjai. — 17.30 Hanglemezek. — 17.50 Felolvasás. — 18.15 Hanglemezek. — 18.30 Előadás. — 18.45 Magyar nóták zongorára. — 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20 Elbeszélés. — 19.45 Közvetítés Kecskemétről. — 20.15 Székesfővárosi Zenekar. — 21.40 Hírek. — 21.10 Mozart-ünnepség közvetítése Bécsből. — 22.45 Cigányzene. — 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — 24.00 Hírek.

KASSA: 12.00 Budapest I. — 17.30 Művészlemezek. — 17.50 Előadás. — 18.10 Katonazene. — 19.00 Budapest I.

A bizottságok megkezdték a költségvetés tárgyalását

A mult hét csütörtökén tartotta a képviselőház első érdemleges ülését: ekkor nyujtotta be *Reményi-Schneller* Lajos pénzügyminiszter az 1942. évi költségvetést és mondotta el nagyszabású expozéját.

A költségvetést *átadták az egyes bizottságoknak és ezek ma kezdték meg tárcánkénti tárgyalását.* Délelőtt 10 órakor összeültek a bizottságok. Először a bizottságok elnökét választották meg: *Szabó Gusztáv* lett az elnök.

A kultusztárca előadója *Tömböly* Dénes lett.

A kultusztárca letárgyalása után kerül sor a *belügyi tárca költségvetésének tárgyalására,* amely valószínűleg csak holnap kezdődik.

Ma megkezdődött a szavazás az Ügyvédi Kamarában

Az Ügyvédi Kamara vezetőségének megbizatása lejárt. Ma kezdődtek az új választások. Két tábor áll egymással szemben: *a Magyar Ügyvédek Nemzeti Egyesülete és a Keresztény Ügyvédek Nemzeti Csoportja.* A nevében egymáshoz látszólag közelálló két tábor közvetlenül a választásokat megelőzően *éles ellentétbe került a jelöltek listájának összeállítása miatt.* A közvetítő tárgyalások nem jártak eredménnyel és ennek következményeként a MÜNE több hétfői lapban a következőképpen világította meg a ma reggel kezdődő választásokat:

— Ezúttal nem két, nagyjából azonos programu ügyvédi párt méri össze erejét, hanem *két ellentétes elvi alapon álló, merőben különböző érdekeket képviselő tábor.* Mindenki vessen számot lelkiismeretével! Nemcsak saját maga, nemcsak családja, nemcsak a következő ügyvédnemzedék, hanem *az egész magyar nemzet ellen vét az a keresztény ügyvéd, aki a szavazástól tartózkodik.*

A MÜNE kiáltványt is intézett a választó ügyvédekhez és ebben többek között ezeket írja a másik táborról: »*a liberális elemek ismét összefogtak, hogy a magyar ügyvédség előretörését mégegyszer megakadályozni megkíséreljék*«.

A Keresztény Ügyvédek Nemzeti Csoportja a Kamara eddigi vezetősége mellett foglalt állást az új választáson. Elnökjelölt ismét *Kövess* Béla. Érdeklődésünkre a KÜNCs vezetősége a következőkben nyilatkozott:

— A MÜNE szerint az ő táboruknak hétszáz biztos szavazata van, nekünk pedig — szerintük — négyszázötven. Ha valóban ilyen biztosan állnának, nem kellene minden alap nélkül világnézeti ellentétek jelszavait bedobni a választási küzdelembe. *A mi listánk is tiszta keresztény és nem szerepelnek rajta olyanok, akik megérdemelnék, hogy »liberális elemeknek« titulálja őket a MÜNE.*

— Az ellentét onnan származik, hogy a tárgyalásokon ők a lista nyolcvan százalékát saját jelöltjeikből akarták összeállítani, amihez mi nem járulhatunk hozzá. Azzal kezdték a tárgyalást, hogy *elnök vagy vitéz Szabó Lajos lehet, vagy senki.* Nekünk azonban semmi okunk nincs rá, hogy dr. *Kövess* Bélát, eddigi elnökünket elejtsük. Dr. *Kövess* Béla évtizedek óta emberfeletti munkát végez a keresztény magyar ügyvédek jobb sorsáért és mindenképpen méltó arra a bizalomra, amely kétségtelenül meg is fog nyilvánulni mellette a háromnapos választások során.

Az Ügyvédi Kamara főtitkára, dr. *Komarnicki* Román érdeklődésünkre a következőket mondotta:

— Mi nem tekintettük pártpolitikai célnak ezt a választást. Most sem akarunk politizálni, egyet azonban megállapíthatunk: a Nyilaskeresztes Párt egyes parlamenti ügyvéd tagjai a Kamara egész eddigi vezetőségét leváltani kívánó MÜNE tisztikarában és választmányában is helyetfoglalnak, sőt ez az irány a MÜNE választási listájában is kellően képviselve van.

— Ezekután a kar ítéletére bízzuk annak megállapítását, hogy mennyiben rokonszenvez ezzel a listával. Az a szokatlan támadás, amelyben a MÜNE részéről a Kamara vezetősége és a KÜNCs részesült, komolytalan ahhoz, hogy érdemben foglalkozzunk vele. Kívánjuk azonban, hogy a jobb belátás legyen úrrá a kartársakon és amikor az urnák elé járulnak, emelkedjenek felül a politikai érdekeken.

Az Ügyvédi Kör a választásokon a KÜNCs listáját támogatja.

Az eredmény elé a magyar jogászvilág rendkívüli érdeklődéssel tekint.

Hóman Bálint beteg

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: *Hóman* Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter orbánban megbetegedett. Az orvosi vélemény szerint a betegség a korábbi hasonló megbetegedésekhez képest *igen könnyű lefolyású.*

Súlyos ítéletek a zsidótörvény megszegése miatt Ungváron

Ungvár, október 27. Az ungvári rendőri kihágási bíróság az értelmiségi kormánybiztos feljelentése alapján *több zsidó cég ellen súlyos marasztaló ítéletet hozott,* mivel a vállalatukra vonatkozó bejelentésekben nem a valóságnak megfelelő adatokat vallottak be. A rendőrbíróság *Klafter* Fülöpöt 30 napi elzárásra és 8000 pengő pénzbüntetésre, *Friedmann* Sia Herscht 20 napi elzárásra és 1000 pengő pénzbüntetésre, *Ickovics* Hermannt 20 napi elzárásra, *Königsberg* Nándort 10 napi elzárásra és 300 pengő pénzbüntetésre, *Rosner* Jenőt 10 napi elzárásra, *Klein* Ignácot, *Földes* Sándort és *Klein* Kálmánt fejenkint 1000 pengő pénzbüntetésre, *Braun* Emánuelt 500 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Kivégeztek két cigány betörőt

Csíkszereda, október 27. A csíkszeredai törvényszék *Kalányos* Géza és *Balázs* Ráfael cigánylegényeket az elsötétítés ideje alatt több csíkmegyei községben elkövetett betörés miatt nemrégiben kötéláltali halálra ítélte. Az elítéltek nem kaptak kegyelmet s ennek következtében rajtuk a halálos ítéletet a csíkszeredai törvényszéki fogház udvarán végrehajtották.

— **Kiraboltak egy 12 éves gyermeket.** *Szombathelyen* rablás címén bűnügyi eljárást indított a rendőrség *Szemes* Lajos 26 éves rovottmultú napszámos ellen, aki *az utcán megtámadott egy, a szülei pénzével üzletbe tartó 12 éves gyermeket,* azt a földre teperte és nemcsak elvette a gyermeknél lévő pénz egy részét, hanem a 12 éves fiút még arra is *kényszerítette, hogy a pálinkamérésben egy deci pálinkát fizessen neki.*

— **A »Hermes« Magyar Általános Váltóüzlet Rt.** részvényeseinek október 25.-én megtartott közgyűlése az igazgatóság által előterjesztett mérleget elfogadta. Az 1940/41. üzletévre szóló osztalékszelvényt 80 fillérrel fogják 1941 október 27-től beváltani.

Gervay Marica
esténként nagy sikerrel szerepel
NEGRESCO-BAN
Zongoránál: BERETVÁS

Pannonhalmán lelepleztek a kormányzó arcképét

Boldizsár István festőművész, a Képzőművészeti Főiskola tanára megfestette *Horthy* Miklós kormányzó arcképét Pannonhalma számára. Az arckép elhelyezése és bemutatása vasárnap történt Pannonhalmán a főapáti termekben. Megjelent az ünnepségen báró *Bánffy* Dániel földmívelésügyi miniszter és ifjú *Károlyi* Gyula gróf is. *Kelemen* Krizosztom pannonhalmi főapát avatóbeszédében többek között ezeket mondotta:

— Ennek a háznak alapítói az ezeréves magyar mult előkészítésében tevékenyen közreműködtek a magyarok első szent királyával. Mi, a szellemi ősök kései unokái pedig boldogok vagyunk, hogy annak a nemes férfiúnak élethű arcképét magunk előtt láthatjuk, aki *az új magyar évezred legnagyobb gyászából, legnagyobb szégyenéből kivezette a nemzetet és hisszük, vezeti tovább egy szebb, boldogabb magyar jövő felé.*

LOSPORT

Dőre nyerte a Kolozsvári akadályversenyt

A vasárnapi megyeri napon telt tribünök előtt folytak le a versenyek. A kitűnő műsor a kellemetlen idő ellenére is nagyszámú közönséget vonzott a versenypályára s a totalizatőrforgalom is hatalmas arányokat vett fel.

A legérdekesebb futamot, a *Kolozsvári* akadályversenyt *Dőre* (Hujber) meglehetős *biztosan*, három hosszal nyerte meg a második helyért hatalmas küzdelmet vívó *Taifun* (Mészáros fhdgy) és *Manneswort* (Mészáros) ellen, melyek a leírt sorrendben érték el a célt.

A legértékesebb síkfutamban, az *Erdőháti-díjban Kontrás* (Kajári) érte el elsőnek a célt, tréningtársa, a *Lévai*-istálló kitűnő *Basalak*-ja (Keszthelyi) és *Gábor* (Pfendler) előtt.

A nem éppen túlnagy totalizatőrrekordot ez alkalommal *Ugródeszka* (Horváth B.) győzelme eredményezte a *Kísérleti* eladóversenyben. Tét-osztalék: *tíz pengőre 124.*

Szemesnek áll a világ...

A ringnek, de különösen az ügető-ringnek különös jellege van. Ellentétben a pénztárakkal, aholis a lehetőség szerint mindenki siet a pénzét elhelyezni, itt a fogadók nagy része vár az utolsó pillanatig, nézi, hogy mire jön úgynevezett »jó pénz«, amely után aztán nyugodtan lehet játszani...

A legutóbbi ügetőnapon a *Kétévesek versenye* előtt meglehetősen *tunácstalanul* álltak a ring-fogadók. Az első esélyű *Titán* nem indult, a papírszámítás szerint második esélyű *Cecil* ugyancsak az istállójában maradt, a bukmékerek siettek *Dongót* parival jegyezni... — *ki tud ilyenkor játszani?* Az »okosak« várakozó álláspontra helyezkedtek, a »*még okosabbak*« *figyeltek jobbra-balra*, ha költőiek akarnánk lenni, úgyis mondhatnánk, *mindenki várta az »égi jelt«, amely a lóversenyen természetesen az istállók tájáról szokott megérkezni.* Meg is érkezett...

Röviddel a start előtt lihegő ifjú érkezett a ring bejáratához, körülnézett, majd félrehívta az egyik fogadót, akitől kisebb-nagyobb megbízásokat szokott kapni s nagy titokzatosan közölte vele, hogy *véletlenül szemtanuja volt, amikor egy istállótulajdonos többszáz pengős összeget adott át az egyik jóiékos-közvetítőnek, hogy az fogadja részére a Kovács II. által hajtott Cilleyt.*

— *Cilley, Cilley, hiszen ez legutóbbi szereplésekor, mint favorit pont utolsó volt* — morfondírozott a turfkörökben jól ismert magas, fekete fogadó.

— *Ne törődjön vele,* — hangzott a válasz — *én láttam, ki adta oda, kinek a pénzt, az a ló most nagyon jól fog szaladni.*

Ennyi érv ellen nem volt apelláta. Fogadónk fogta magát és fogadott. Alig helyezte el a pénzét *3½:1* oddsszal az *I.* számú bukmékerstand csillogó-villogó monoklis gazdájánál, valóban megérkezett a Nagy Plunge (így írjuk nagybetűvel) s jóformán a következő percben start is volt. Tovább talán nem is kellene mondanunk... Cilley úgy nyert és úgy ügetett egyszerre 1:26.5-öt, mintha csak szárnyakat kapott volna. »*Türelem rózsát terem*«, avagy »*Szemesnek áll a világ*« — de beválik néha az Ügetőn... (p—y)

ERÉLYES HARC A DRÁGASÁG ELLEN

A nagyközönség körében osztatlan érdeklődést és mély hatást keltett *Győrffy-Bengyel* Sándor közellátási miniszternek szombat délután elhangzott rádióelőadása, amelyben a miniszter *a drágaság elleni harcra hívott fel minden magyart és bejelentette az árellenőrzés újjászervezését.* Ez a beszéd szervesen beleilleszkedik a közellátási miniszternek a mult hónapban ugyancsak a rádióban elhangzott célkitűzéseibe. A rádióbeszéddel csaknem egyidejűleg *az utcákon falragaszok jelentek meg, amelyek árulónak bélyegzik az árdrágítókat.*

A *Pest* hasábjain többízben rámutattunk az árdrágítók üzelmeire és a közellátási minisztérium folyamatban lévő megtorló intézkedéseire. A közellátási miniszter most kiadott rendelete alapján az élelmicikkeket árusító üzletekben mától kezdve *az árkormánybiztos által megállapított legmagasabb hatósági árakat ki kell függeszteni. Szendy* Károly polgármester ezzel kapcsolatban felhívja a közönség figyelmét, hogy kísérje figyelemmel a hivatalos árjegyzékeken közölt kötelező árakat, *egy fillérrel se fizessen többet és jelentsen fel minden eladót, aki a megszabott árnál drágábban árusít.*

Az eladókra kötelezővé teszik a hatósági árjegyzék kifüggesztését, a megszabott árakhoz a legszigorúbb ragaszkodást. *A kiskereskedőknek fel kell jelenteniük mindenkit, aki visszonteladásra a megengedettnél magasabb áron kínál vagy ad el árut, vagy aki árukért magasabb árat kínál.* Igen megszívlelendő a polgármesternek az a bejelentése, hogy a törvény értelmében *az árdrágítás kísérletét is büntetni kell.* Az árdrágítókat a bírói eljáráson kívül *a rendőrhatóság külön eljárás alá is vonhatja, rendőri felügyelet alá helyezheti és internálásukat elrendelheti.*

MIT JELENTETT CHARKOV A SZOVJETNEK

A legutóbbi német különjelentés új, nagyjelentőségű győzelemről számolt be. *Charkov, Ukrajna legnagyobb és ipari szempontból legfontosabb városa,* németek kezére jutott. *Charkov elestével egyúttal Ukrajna megszállását is befejezettnek lehet tekinteni.*

A moszkvai szökevények várost alapítanak

Charkov, melynek nevét az oroszok Harjkov-nak ejtik ki, nem régi és kifejezetten ukrán eredetű város. Alapítása a XVI. század folyamán történt, olyképpen, hogy az akkori moszkvai hercegség határához közelfekvő vidékre, ahol ma *Charkov* áll, *nagyszámban szöktek át azok az emberek, akik nem akarták alávetni magukat Moszkva törvényeinek* és itt települtek le. Ukrajnának ez a határvidéke (különben »Ukrajna« oroszul már magában is »határ vidék«-et jelent) »*Vadmező*« néven ismeretes az orosz történelemben. A Vadmező szívében létesült az a település, amely később *Hariv*, lakosságának legendás vezére neve után, *Charkov* nevet kapott. Az itt letelepült szökevények az idők folyamán rendes földművelőkké váltak annál is inkább, mert a »*Vadmező*« *egyúttal kitűnő termőföld is volt.* Később, a növekvő moszkvai hercegség, magába szívta a vidéket és ezúttal *Charkov védőbástyája lett a krimi tatárokkal vívott harcaiban.*

Charkov gyors fejlődésnek a XVIII. században indult, amikor mezőgazdasági központtá vált. Különféle mezőgazdasági gépgyárak létesültek, amelyek ellátták gépekkel Ukrajna nagyrészét. Már a világháború előtt ezek a gyárak nagy teljesítményt mutattak fel. *A város maga is szépen fejlődött és meggazdagodott.* Tágas terei, egyenes, széles utcái voltak, rengeteg zölddel az oldalakon. Három főiskolája magaskulturájú város jellegét kölcsönözte *Charkovnak.* Műegyetemét egy nagy parkban álló modern épületcsoportban helyezték el. Parkjai közül a növénykertnek híre volt az egész Oroszbirodalomban; itt talált helyet a csakugyan gazdag állatállományú állatkert is. Nagy híre volt még lótenyésztésének és versenypályái, a két fővárosi után, a harmadik helyen álltak. *Városi színházának roppant épülete négyezer embert fogad be. Igen nagy jelentősége van Charkovnak, mint vasúti csomópontnak is.* Négy fő- és három mellékvonal fut itt össze. Rendezőpályaudvarain százszámra rakodhatnak a teherszerelvények.

Charkov, a Szovjet hadigazdálkodási központja

A szovjet uralom alatt, egészen 1934 közepéig *Charkov* Ukrajna fővárosa volt és ezért rohamosan tovább fejlődött. Lefokozása után a fejlődés bár meglassult, de, az iparosítással kapcsolatban, mégis nagy mértékben tovább nőtt. A Szovjet itt *nagy traktorgyárt és több fontos hadiüzemet létesített.* A gyár évi teljesítménye — szovjet adatok szerint — *ötvenezer traktor volt.* Utóbbi időben, természetesen, traktorok helyett tankokat állítottak elő. *Itt vonták össze egész Ukrajna ipari közigazgatási szerveit* és ezeknek közös épületben való elhelyezésére egy hatalmas, — a szovjet szerint — *Európában a legnagyobb, épülettömböt építették fel.* Ugyanez a forrás *a nagyszámú munkásság részére építetett új sportpályát szsázezer ember befogadóképességűnek hirdeti.* Legutóbbi statisztika szerint pedig a város lakossága meghaladta már a 800 ezret és *Leningrád és Moszkva után a Szovjetunió harmadik legnagyobb városa.*

Charkov eleste, erkölcsileg, — kifejezetten munkásvárosjellege miatt — a bolsevisták részére, az eddig elszenvedett, *a hadigazdálkodást ért csapást még sokszorta súlyosabbá teszi.*

Bőséges árufelhozatal a vásártelepen

Erdélyi fenyőág a piacon

A vásártelepre ma a vidék szállította a legtöbb árut. A *nógrádi* káposzta, a *makói* és a *győri* gyökérzöldség és a *kecskeméti* vegyes zöldfőzelék *vagontételben érkezik.* A piac minden igénylést kielégített. A mindszenti virágvásárra koszorúsvirág készítéséhez nagymennyiségű fenyőág jött Erdélyből.

A konyhakerti termékek piacán az árak nagyban így alakultak: nyári rózsaburgonya 14.10, Gülbaba 13.25, őszirózsa 12.80, Ella 12.—, étkezési Woltmann 11.—, étkezési Krüger 10.10 pengő mázsatételben. Vöröshagyma 25.—, fokhagyma 57—74, fejeskáposzta 12—15, kelkáposzta 16—28, vöröskáposzta 15—28, kalarábé 4—10, fejessaláta 3—12, karfiol levélzettel mérve 24—34, főzeléktök 25—45, sütőtök 18—30, hegyes zöldpaprika 18—60, töltenivaló és húsos 40—120, paradicsom 20—38, zöldborsó 60—130, tisztított paraj 55—75, közönséges sóska 45—70, sárgarépa 18—30, petrezselyem 36—46, kevert zöldség 26—40, zeller csomó 16—80, csiperkegomba 320—440 fillér.

A *gyümölcspiacon* az alma 70—250, körte 100—350, szőlő 55—170, birsalma 100—120, héjasdió 182—194, dióbél 655—726 fillér.

A *baromfipiacon* az árak nagyban így alakultak: *Élőpiac:* tyúk 270—300, csirke rántani és sütnivaló 320—350, hízott ruca 320—350, hízott lúd 320—340 pulyka 210—240 fillér. *Vágottpiac:* tyúk 310—340, csirke 340—410, hízott ruca 300—370, hízott lúd 290—360 fillér kg-kint.

A *tojáspiacon* az árak nem változtak.

Komárom ünnepel

Komárom, október 27. November 6.-án lesz *harmadik évfordulója annak, hogy Komárom városa visszatért az anyaországhoz.* Ezt a napot az első évforduló alkalmával *hivatalos komáromi ünneppé avatta a város törvényhatósági bizottsága.* Az idei évfordulót is méltó körülmények közt ünnepli meg Komárom. A város díszközgyűlést tart, amelyen az ünnepi beszédet *Szijj* Ferenc nyugalmazott polgármester, a Jókai-egyesület elnöke mondja. A díszközgyűlés előtt emléktáblát lepleznek le a polgármester előszobájában, ahol 1938 november 6.-án a magyar és a kivonuló cseh hadsereg tisztjei között a város átadásáról a megbeszélés lefolyt. Este a Jókai egyesület kultúrpalotájában a Jókai- és Klapka-szobrok előtt lesz ünnepély.

Kerek egy hétig tart a párkányi vásár

Esztergom, október 27. Az országoshírű párkányi vásár, amely a húszéves cseh uralom alatt visszafejlődött, a felszabadulás után *új életre kelt és évről-évre kiterjedtebb lesz.* Szombaton nyílt meg a vásár és október 31.-éig tart. A vásárra már megjöttek a felszabadult Felvidék árusai és vásárosai.

Irakot a zsidók segítségével szállták meg az angolok

Kobe, október 27. *(Német Távirati Iroda.) Miyazaki* iraki japán követ, aki több mint hét hónapig volt Bagdadban, Japánba való visszaérkezése után — a Domei-iroda szerint — kijelentette, hogy *a brit csapatok Irakot csak az ottani zsidó elemek támogatásával tudták megrohanni és megszállni.*

— Amikor Bagdadba érkeztem, az iraki hadsereg már az angolok kezén volt, akiket Irakba való behatolásukban *az ott élő több mint 80.000 zsidó támogatott* — mondotta Miyazaki. Elmondotta azután, hogy miután a brit csapatok Irakot megszállták, a felháborodott irakiak *Bagdadban több mint 5000 zsidót megöltek.*

A komáromi ügyvédi kamara tisztújítása

Komárom, október 27. A komáromi ügyvédi kamara most tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen elnöknek tismét *Mihola* Ferenc dr. komáromi ügyvédet, helyettes elnöknek pedig *Lapka* Béla dr. érsekújvári ügyvédet választották meg.

— **Érdemes elmenni az Elektromos Művek** ujonnan rendszeresített világítási előadásaira. Ezeken az előadásokon szemléltetően bemutatják: hogyan kell jól és gazdaságosan világítani. Egyben hasznos tanácsot adnak bárkinek a lakás-világítás megjavítására. Előadások ezen a héten kedden déli 12 órakor az Eskü-út 5. sz. alatti körzeti iroda előadótermében, valamint csütörtökön déli 12 órakor a Baross-tér 2. sz. alatti iroda előadótermében. Belépés, ruhatár díjtalan.

— **A mi szücsünk a váciutcai Palagyai.**

— **Az autótaxi érdekeltség** (szürke taxi és kék taxi) értesíti a n. é. közönséget, hogy az üzemanyagkorlátozás folytán a forgalomban volt gépkocsik számát redukálni volt kénytelen, ennélfogva kéri a n. é. közönséget, hogy az autótaxik igénybevételét csökkentsék. A redukált kocsilétszám következtében a telefonrendeléseket az érdekeltség nem tudja kellő időben teljesíteni és így azt kéri a közönségtől, hogy telefonrendeléseket csak fontos és sürgős esetekben adjon le.

Előzetes jelentés!

Karácsonyi és téli utazások

Magas-Tátra — Szovát a — Borszék Gyilkostó Kassa-Eperjestető — Lillafüred — Mátrafüred — Volóc — Sikonda

Indulások:
1941 december 20, 21, 24 és 28-án

Felvilágosítás és szobafoglalás:
Pest—Magyarország—IBUSz Utazási és Menetjegyiroda, VII., Erzsébet-körút 7. Telefon: 422—985 és az összes IBUSz-irodákban

MAGYAR NŐK LAPJA

III. ÉVFOLYAM 34. SZÁM SZERKESZTI PAPP JENŐ BUDAPEST, 1941 DEC. 1

VITÉZ NAGYBÁNYAI HORTHY MIKLÓS MAGYARORSZÁG KORMÁNYZÓJA
BOLDIZSÁR ISTVÁN festőművész alkotása (Az Országos Magyar Sajtókamara tulajdona)

Boldizsár Istvánné festő

Gobelintáska. Drapp alapon színes virágok, szép fémcsattal, világos selyemmel bélelve és tükörrel. Ára P 40.—. A legszebb karácsonyi ajándék. Megrendelhető a MUSKÁTLI KÉZIMUNKABOLTBAN.

Sárközi nyakkendő. Fekete selyemre fehérrel hímezve, teljesen készen 6 pengő. Megrendelhető a MUSKÁTLI KÉZIMUNKABOLTBAN, Budapest, IV., Régiposta-utca 12, vagy Szeged, Kárász-utca 3. sz.

Különleges kötött pullover. Készítésére a MUSKÁTLI KÉZIMUNKABOLT vevőit díjtalanul megtanítja. A szükséges 10 matring fonál tetszés szerinti színben 30.— pengő. Vidéki megrendeléseknél a vásárlási könyvet kérjük beküldeni. Felvilágosítást 20 fillér válaszbélyeg ellenében készséggel küld a MUSKÁTLI KÉZIMUNKABOLT, Budapest, IV. kerület, Régiposta-utca 12. szám, vagy Szeged, Kárász-utca 3. szám. — Telefon: 186—179.

Divatos, kockás pullover. Színösszeállítása: sötétkék, piros és ezüstszürke. Készítésére fonálrendeléskor a MUSKÁTLI KÉZIMUNKABOLT készséggel küld utasítást. A szükséges 10 matring fonál ára 30.— pengő. Vidéki megrendelésnél kérjük a vásárlási könyvet beküldeni. Felvilágosítást 20 fillér válaszbélyeg beküldése ellenében szívesen ad a MUSKÁTLI KÉZIMUNKABOLT, Budapest, IV., Régiposta-utca 12, vagy Szeged, Kárász-utca 3. — Telefon: 186—179

37. Hullám Szálló	70×90
38. Fehér part	70×90
39. Galambsziget	70×90
40. Vitorlás verseny	70×90
41. Csónakok a parton	70×90
42. Zöld és piros	50×60
43. Kilátás a szobámból	50×60
44. Alkonyati fények	50×60
45. Rózsák	50×60
46. Pajtás Ödön portréja	100×130

GOUACHE:

47. Tehenek	26×37
48. Vadászlak	26×37
49. Cseresznyevirágzás	26×37
50. Ház sarka	26×37
51. Tavasz	25×37
52. Zebegény	30×44

RÉZKARCOK:

1. Hanyag szomszéd udvara
2. Lacikonyha
3. Nyárfák
4. Dorozsmai emlék
5. Kertek vége
6. Őszi napsütés
7. Birkák a pataknál
8. Út a szőlőbe
9. Hazai táj
10. Új ház udvara

608954 Pátria v.: Földi V. F. k.: Dr. Balázs Istvánné

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA

BUDAPEST V., VÁCI UTCA 25

BOLDIZSÁR ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSA

1960

DECEMBER 9-TŐL 24-IG

Boldizsár István derűs és napfényes képei, bárhol is készültek, mindig az újabb magyar művészet legfőbb ihletőjét, Nagybányát idézik emlékezetbe. Nem csoda, hiszen ott tanult, Réti István mester keze alatt. A tizennégy lelkes fiatalból, ki az ottani harmadik nemzedéket jelentette, tizenkettőt túlkorán kaszált le a sors, csak ő és Korda Vince maradt életben, még java férfikorban.

Művészete a nagybányai hagyományokban gyökerezik. Mint már említve volt, Réti tanítványaként sajátította el ismereteit, később a mester barátja és bizalmasa volt. Azt lehet mondani, ő volt az összekötő a nagybányai művészélet és azok között a pesti kortársak közt, kik különböző helyeken, Zebegényben, Pöstyénben, Badacsonyban és másutt dolgoztak s többnyire csak telente találkoztak össze a budapesti Gresham-kávéházban. Kezdettől fogva elmélyülten foglalkozott a festés technikai kérdéseivel. Igaz barátjával, Szőnyi Istvánnal hosszú délutánokon keresztül beszélték meg a vászon, az alapozás, a festékanyag izgalmas problémáit. Szőnyi utolsó korszakában a tempera híve volt, Boldizsár viszont, mint kiállított képei is mutatják, az olajt és a temperát együtt alkalmazza, saját hosszú kísérletezései eredményeképpen.

Ezen a kiállításán legutóbbi éveinek termését mutatja be. Hozzá kell tenni azt a meghökkentő tényt, hogy utoljára 1932-ben volt gyűjteményes kiállítása. Seregszemlére kerülő munkáinak javarésze tájkép, melyet a Balaton tündérvilágában, Tihanyban és Földvárott festett. Minden képe a természet, a motívum előtt készült, ebben Ferenczy Károly nyomdokain jár. Ezek a derűs színhangulatú, napsütötte, optimizmust árasztó képek világosan mutatják, hogy magyar földön öltöttek testet, nem kacsingatnak külföldi eredményekre.

Hiányolni kell, hogy művészete másik erősségét, a portrét utóbbi időben elhanyagolja. Emlékszünk Iványi-Grünwald évtizedekkel előbbi, remekbekészült képmására, mely a rokonszenves modellt nem szabványos eszközökkel jelenítette meg, hanem melegen, elevenen, élettel telítve helyezte bele a színes és levegős térbe. Aki meg tudja ezt tenni, annak időnkint vissza kell térnie ehhez a műfajhoz is.

Mindig nagy szeretettel foglalkozott a rézkarcolással, melynek technikáját még a boszorkányosan ügyes Kubinyi Sándortól tanulta. Néhány tucatnyi szép lapja mutatja, hogy ebben az intim műfajban éppoly jelentékenyet alkot ma is, mint a nagyobb igényűben.

Az érthetetlenül hosszú szünet után ismét jókvalitású, magas színvonalú kollekcióval a közönség elé lépő Boldizsár Istvánt meleg szeretettel köszöntjük.

Genthon István

OLAJFESTMÉNYEK:

1.	Naplemente	70×90
2.	Földvár	70×100
3.	Földvári moló	70×100
4.	Park Szálló	80×100
5.	Mentő motoros	70×100
6.	Vihar előtt	60×80
7.	Aranyhíd	60×80
8.	Hullám Szálló kertje	60×80
9.	Alkony	60×80
10.	Hajóállomás	60×80
11.	Csónakkikötő Földváron	60×80
12.	Pihenő vitorlások	60×80
13.	DIMÁVAG-üdülő a Bükkben	60×80
14.	Vitorlások	60×80
15.	Napozók	60×80
16.	Viharjelző	60×80
17.	MAORT üdülők	60×80
18.	Jön a vihar	60×80
19.	Parti fák	60×80
20.	Csónakok a Balatonon	70×90
21.	Motoros őrhajó	70×90
22.	Este	70×90
23.	Egylábú híd	70×90
24.	Hullám Szálló udvara	70×90
25.	Zöld víz	70×90
26.	Csónakok a híd alatt	70×90
27.	Zöld híd	70×90
28.	Öböl	70×90
29.	Földvári állomás	70×90
30.	Dél	70×90
31.	Sió-csatorna	70×90
22.	Üdülő kert	70×90
33.	Szálloda kertje Tihanyban	70×90
34.	Őszi kert	70×90
35.	Színes ernyő	70×90
36.	Hullámverés	70×90

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SOMOGY MEGYEI NÉPUJSÁG

Boldizsár István

1982 JUN 17

/1021

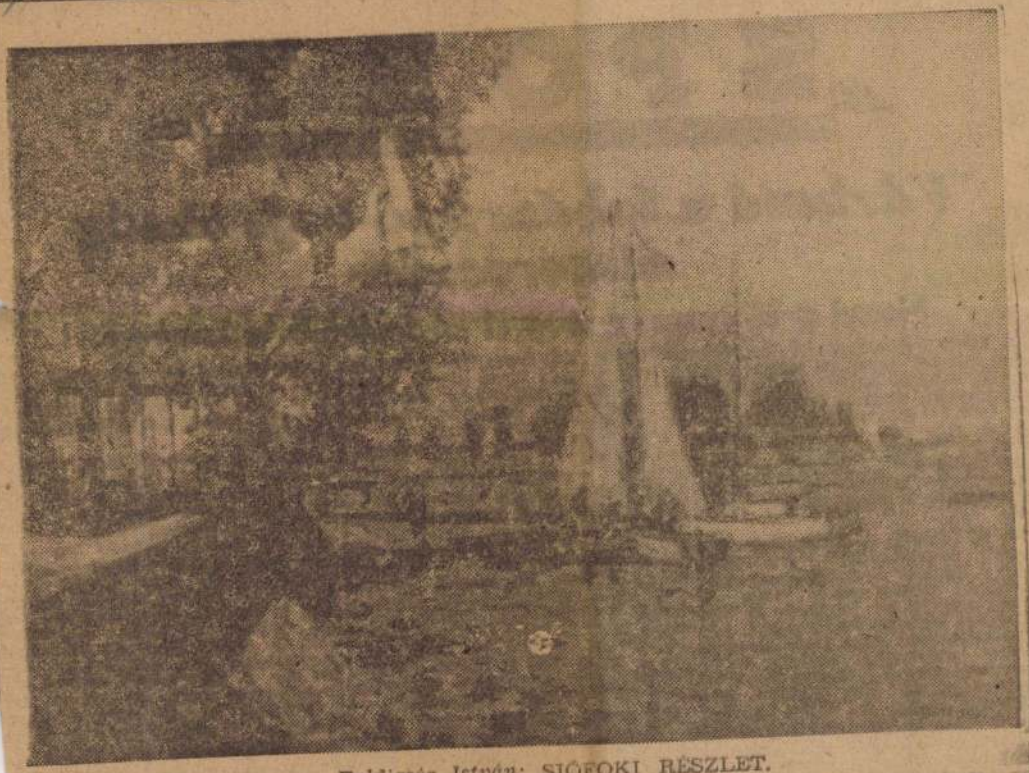

Boldizsár István: SIÓFOKI RÉSZLET.
(A Magyar Nemzeti Galéria siófoki vándorkiállításának anyagából.)

SPORT

Várható a labdarúgó-bajnokság átszervezése

Marad a 18 csapat a megyei labdarúgó-bajnokságban?

A labdarúgó-bajnokság átszervezése minden esztendő végén szóbeszéd tárgya. Különösen azokon a helyeken, ahol a kedvenc csapat már kiesett, vagy a kieséS veszélye fenyegeti. Az idén ismét felszínre került a magyar labdarúgó-bajnokság átszervezésének problémája. Tegyük hozzá, hogy nem csupán a szurkolótábor körében.

Mi az igazság a szállingózó hírekkel kapcsolatban? Bizonyos, hogy a magyar sportfőhatóság már korábban tervbe vette, hogy a labdarúgásban is visszatér a tavaszi-őszi bajnoki rendszerhez. Az ellenforradalom után sebtében előrántott őszi-tavaszi bajnoki rend nem felel meg a sportélet mai követelményeinek. Sok minden ellentmond ennek. Az egyik legfontosabb ellenérv, hogy ma már egész esztendőre alapoznak télvíz idején a sportolók. Bajnoki rendünket is úgy szabják meg, hogy nyáron alig van valami szünet, hogy a téli zord időszakban lehetőleg ne kelljen bajnoki mérkőzéseket át-

is január 1-től december 31-ig tart. A feljutó vagy kieső csapat pénzügyi terve rendszerint felborul. Egy szó, mint száz, nem indokolt az őszi-tavaszi bajnoki rend.

Bizonyosra vehető, hogy hamarosan változás is következik. Azok, akik azt jósolják, hogy már az idén, arra alapozzák megállapításukat, hogy valóban az idei év a legalkalmasabb időszak erre. Túljutottunk a labdarúgó-világbajnokságon. Még van idő az olimpiai felkészüléshez. Ez annyit jelent, hogy most zökkenő nélkül lehetne átállni a tavaszi-őszi rendre. Nyílt titok, hogy a legfőbb sportvezetés foglalkozik az átállás gondolatával, s talán már a közeli napokban-hetekben napvilágra is kerül, hogy valóban lesz-e átszervezés.

Azt persze helytelen volna várni a közelgő átszervezéstől, hogy megoldja a kieső csapatok problémáját. Nem is ez a cél, hanem az, hogy leküzdjük az imént felsorolt, a sportköreinkre teherként nehezedő akadályokat. Olyan bajnoki rendet alakítunk ki a labdarúgás-

a fejlődésnek is elősegítője. Ha ugyanis nem tudunk lépést tartani a világszerte fejlődő labdarúgósporttal, akkor menthetetlenül lemaradunk.

Érinti az esetleges átszervezés a Somogy megyei bajnokságot is? Mint Vermes Imre, a Somogy megyei TST elnöke mondotta, ha sor kerülne az átszervezésre, [illegible]nül. Ez esetben revízió alá vennék, hogy kiessen-e négy csapat a megyei I-ből, hogy helyet kapjon-e a K. Kinizsi tartalék együttese a megyei bajnokságban, és így tovább. Többféle elképzelés van. Az egyik, hogy az átállásnál egyfordulós őszi bajnokságra kerül sor. A másik terv szerint háromfordulós lenne az 1962—63. évi bajnokság. Ez év augusztusában kezdődne, s csak a jövő év október-novemberében érne véget.

Találgatás mindez? Több annál. Már régen szükségszerű labdarúgó-bajnoki rendünk átállása, s igen nagy a valószínűsége an-

Boldizsár István: Iványi Grünwald Béla – Béla Iványi Grünwald – Бела Ивани Грюнвалд

Boldizsár István

Művezet 1963 Febr Glop

tól gyakorlat, a szabadiskola elavuló oktatási formája mai nem tudott lépést tartani a kultúra más területein gyorsuló változásokkal. Nagybánya későbbi, két világháború közötti hatását indokolják a magyar művészeti élet viszonyai, a művészek társadalmi helyzete, s immár lényegtelen szerepet játszott, hogy akkoriban kik mennyi időt töltöttek Nagybányán.

A mozgalom fellépése óta nem kevésszer hangzott el olyan állásfoglalás, amely szerint művészetünk Nagybányával lett „nagykorú", európai színvonalú, azóta beszélhetünk csak igazi magyar festészetről, sőt — egyes vélemények szerint — nemzeti művészetről. Nagybányával érvelve becsülték le és becsülik le még ma is sokan Munkácsyt, a szolnokiakat vagy a szabadságharcot követő történeti festészetünk eredményeit, a múlt század és a századforduló festészetének kimagasló értékeit. Az ilyen vélekedésekben ismétlődnek a mozgalom fellépésével egyidejű, vagy majdnem egyidejű állásfoglalások, amelyekben a szükségszerűen bekövetkezett változások iránti lelkesedés elhomályosította a művészettörténeti összefüggéseket. A magyar művészet fejlődését történeti, társadalmi vonatkozásaiból kiragadottan, más, hasonló módon, ütemben fejlődött nemzetek művészetétől elszakítottan vizsgálták, és kizárólag a fejlettebb kapitalista Franciaország művészetének, az azt általánosító esztétikai nézeteknek a mércéjét alkalmazták. A nagybányai festészet jelentőségén mit sem változtat, hogy — történeti összefüggéseit figyelembe véve — nem tekinthető a magyar művészeti közelebbről festészetünk kezdetének, hanem nemzeti művészeti fejlődésünk egyik döntő jelentőségű szakaszának, olyan fordulópontnak, amely a gyorsuló polgárosodás, az azzal összhangzó, kulturális fejlődés egyidejű képzőművészeti megfelelője, a századforduló társadalmi változásait, a megerősödött nagyvárosi polgárság igényeit, gondolatait, hangulatát közvetlenül, érzékletesen tükröző művészeti mozgalom. S hogy hatása gyorsan, széles körben érvényesülhetett, és csakhamar mélyebb-felületesebb visszhangra találhatott a századeleje legtöbb jeles művészében, az éppen Nagybánya szervezett mozgalom-jellegéből adódott. Nemcsak az

akiknél — más-más módon — a természeti valóság közvetlen láttatása nagyonis konkrét társadalmi mondanivaló kifejezését, elmélyült típusábrázolást szolgált. De Nagybánya mozgalom-jellegének köszönhető, hogy a modern magyar művészet továbbfejlődéséhez szükséges megismerő módszer és kifejezési eszközök kialakítása nem korlátozódott elszigetelt törekvésekre, hanem a nagybányaiak összehangolt, koncentrált alkotó munkája és kollektív fellépése révén gyorsan át tudta hatni festészetünket.

A mozgalmat elindító első mesterek bátor kezdeményezésének érdeme ez, akik utat törtek a millenáris posványban, a társadalmi fejlődés adott igényeinek megfelelően átalakították, alkalmazták az érett polgári művészet igen fontos eredményeit, megteremtették a folyamatos művésznevelés itthoni feltételeit, meggyorsították az akkor korszerű kultúra mélyülését és elterjedését, összhangba hozták a képzőművészetet a századforduló társadalmának haladó polgári tendenciáival.

Aradi Nóra

1. *Réti István: Önarckép – Portrait de l'artiste par lui-même*
   Автопортрет
2. *Mikola András: Önarckép – Portrait de l'artiste par lui-même*
   Автопортрет
3. *Czóbel Béla: Maticska Jenő – Jenő Maticska*
   Енё Матичка
4. *Glatz Oszkár: Önarckép – Portrait de l'artiste par lui-même*
   Автопортрет
5. *Glatz Oszkár: Lyka Károly – Károly Lyka*
   Карой Лика
6. *Thorma János: Önarckép – Portrait de l'artiste par lui-même*
   Автопортрет

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227—651, 221—285

1956 MÁJ 31

DÉLMAGYARORSZÁG,
SZEGED

Képző- és iparművészeti kiáll
Szegeden

610

Tegnap délben a Hazafias Népfront helyiségében képző- és iparművészeti kiállítás nyílt. Az igen érdekes, művészi kiállítást a Szegedi Kiskereskedelmi Vállalat és a Képzőművészeti Alap rendezte. A megnyitón megjelent Boldizsár István festőművész is. Mison Nándor elvtárs, a Városi Tanács kereskedelmi osztályának vezetője mondott megnyitó beszédet, majd Huszta Erzsébet, a Kiskereskedelmi Vállalat igazgatóhelyettese, és Bokor István, a Képzőművészeti Alap kiküldötte beszélt a kiállítás jelentőségéről.

A kiállításon világhírű magyar festőművészek legszebb alkotásain — Csók István: Sokác menyecske; Szőnyi István: Anya gyermekével, Zebegényi táj; Rudnai Gyula: Kurucok; Czóbel Béla: Női portré, Virágcsendélet; Moldoványi István: Kalotaszegi lány; Boldizsár István: Táj; Bechardt Ágoston: Táj — kívül több neves művész alkotásai láthatók.

A festményeken kívül művészi kerámiai munkák láthatók a kiállításon. Kovács Margit Kossuth-díjas művésznő »Eső-leső« szobra, Majoros, Eisenbach művészek alkotásai. Mű
munkákban —
lábú asztalkák
pa, esernyőtart
git ötvösművés
gyönyörködhet
tók. Juris Ibolya
díjas művésznő
selyemkendőit,
mintájú tiszta
ha anyagjait,
és háziiparosok
zett különleges
torszöveteket n
állítás.

A bemutatott
litáson megvás
vező fizetési f
lett, 4—6—8—1
re is. A kiállít
tartják nyitva,
mindennap —
délelőtt 10-től

itás nyilt

ivészi ötvös-
kovácsoltvas
asztali lám-
ó, Teván Mar-
z művei —
nek a látoga-
a Munkácsy-
kézzel festett
különleges
selyem női ru-
iparművészek
által terve-
terítőket, bú-
nutat be a ki-

t áruk a kiál-
árolhatók ked-
eltételek mel-
2 havi részlet-
ást június 9-ig
Megtekinthető
vasárnap is —
este 6 óráig.

niszterium jegyzéke
égi Köztársasághoz

érvényben lévő törvények szerint a szovjet állampolgárok külföldre utazásával kapcsolatos kérdéseket kizárólag a megfelelő szovjet szervek intézik, ahová is az érdekelt állampolgároknak személyesen kell fordulniok.

A szovjet külügyminisztérium azon meggyőződését fejezi ki, hogy a Német Szövetségi Köztársaság nagykövetsége jövőbeni tevékenységében figyelembe veszi az elmondottakat.

Hazánkba látogat Eduardo de Filippo

Eduardo de Filippo, a neves olasz színművész, szerző és színházigazgató, akinek a »Vannak még kísértetek« vígjátékát a múlt évben mutatták be a szegedi Nemzeti Színházban — értesítette a kultúrkapcsolatok intézetét, hogy júniusban két hétre Magyarországra látogat.

„THE TIMES" alapján

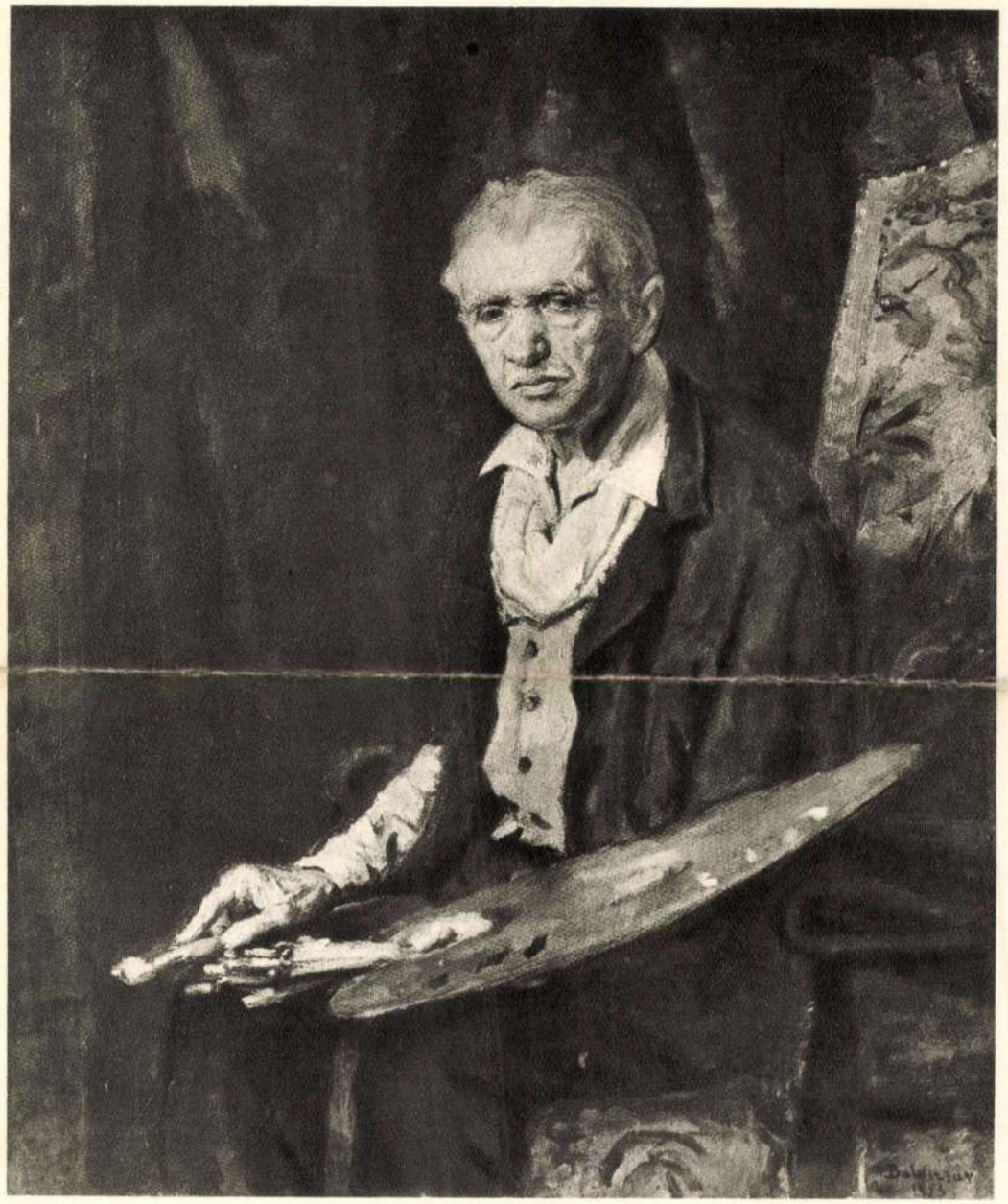

Boldizsár István : Csók István

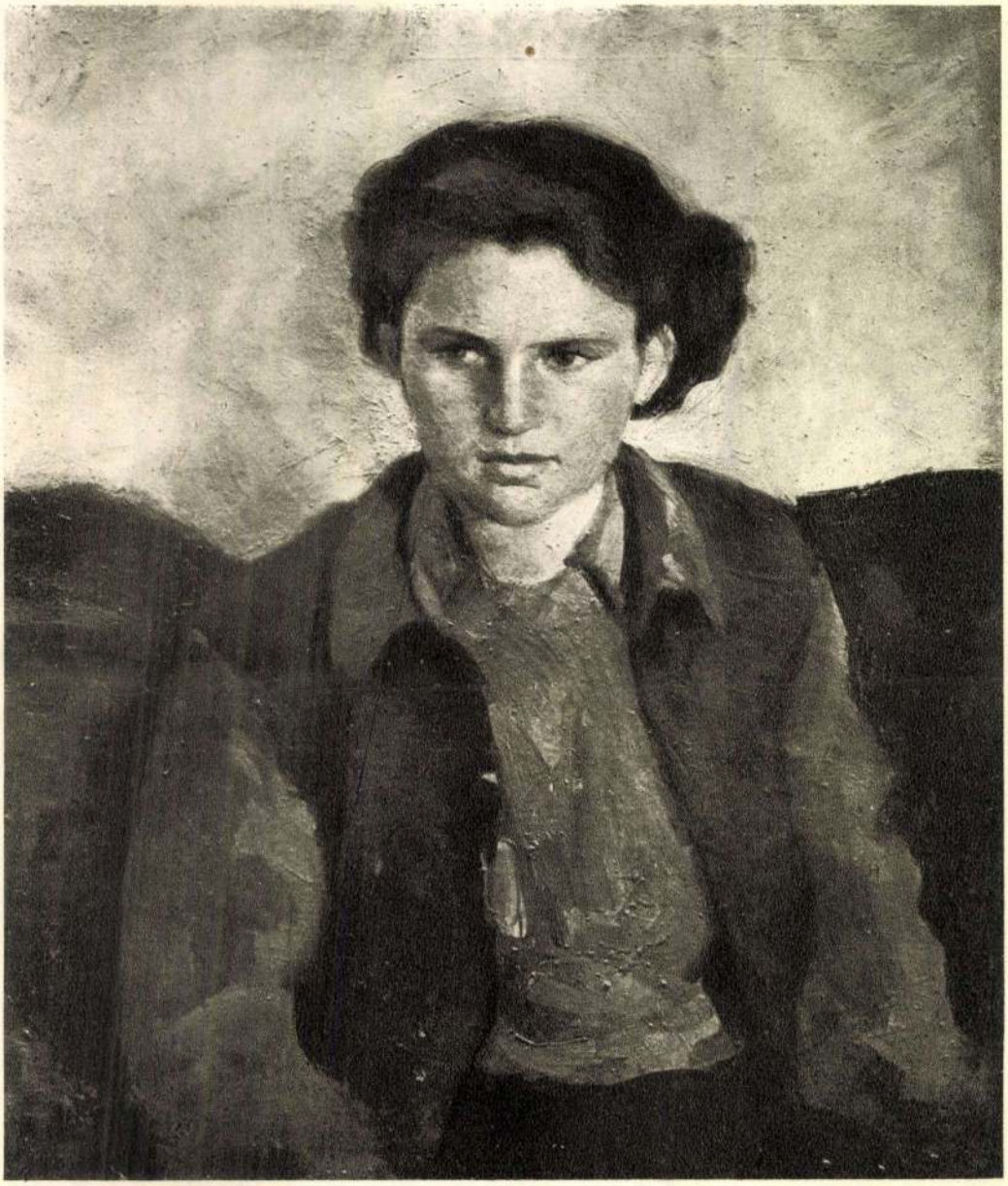

Scholcz Erik: Fiatal lány

Bolchizsár István

VITÉZ HORTHY ISTVÁNNÉ,
MAGYARORSZÁG KORMÁNYZÓHELYETTESÉNEK HITVESE

A Pest munkatársának útja Szeretfalvától Dédaig

Szeretfalva—Déda, április 18. *(A Pest kiküldött munkatársától.)* A gyorsvonat lágy zökkenőkkel, vigyázva fordul el *a déis—besztercei vonalról a szeretfalvai állomás felé.* Itt már új síneken járunk, a most épülő szeretfalva—dédai vasútvonal első, már elkészült szakaszán. A *Mezőség* novemberi arccal, havas esővel fogad, *az utakon sárgán habzik a dagadó sár.*

Esőben és esős napok után itt nem lehet semmiféle földmunkát végezni.

Ilyenkor a felszini részeken teljesen megáll a munka, ami nem csekély dolog, ha figyelembe vesszük, hogy *25.700 ember munkája jelenti a szeretfalva—dédai vasútvonal építését.* Ezek körülbelül egyharmadrésze, kereken 9000 kubikos, esőben tétlenségre van kárhoztatva. Az eső pedig nem ritka vendég errefelé: eddig 365 munkanapból csak 78 napon tudtak dolgozni. A kubikosokat egyébként nem éri károsodás, mert a kényszerű szünetekben is kapnak félnapszámot, naponta körülbelül 40.000 pengőt meghaladó összeget. Ezt a félnapszámot nevezik kubikosnyelven *»dángópénznek«.*

Szeretfalvától Nagysajóig

Az eső kitartóan kísér bennünket, hiába akar a vonat elfutni előle. Az első állomás az új vonalon *Szeretfalva.* Az épület már csaknem kész. Kellemes meglepetés a régi vasúti épülettstílus után a magas, szellős, világos és magyaros jellegű állomás. Itt hat vágány fut egymás mellett, szorgosan épülnek a raktárak, az átrakók és vízfelvevők. Gyorsan körülnézünk, máris megyünk tovább *az eddig már elkészült 18 kilométeres szakaszon Nagysajóig.*

Az egész vasútvonal különben *Szeretfalva—Déda között 48 kilométer hosszú lesz* és azt a célt szolgálja, hogy *az ország vasúti hálózatába bekapcsolja a Székelyföld főbb vasútvona-*

nemcsak felülről, hanem alulról is boltozattal vannak ellátva, tehát teljesen *zárt csövet alkotnak.* Az állomásokon részben hivatalos helyiségek, részben személyzeti lakóhely számára *92 épület létesült.*

Miután az épülő vonal mellett és annak környékén építőanyag úgyszólván egyáltalán nem található, *minden anyagot nagy távolságról, vasuton, az építés színhelyére pedig teljes mennyiségben közúton kell szállitani.* A vasút építés tehát a szükséges közuti hálózat megépítésével vette kezdetét 1940 őszén.

Ily nagyterjedelmű és rendkívül fontosságú középítkezés hazánkban *az első világháborút megelőző évtized óta nem volt.* A munka rendkívüli méreteit a következő adatok mutatják: a hidak, alagutak és épületek építésénél 2500 vagón portlandcementre, 152 vagón vasra, 45 vagón bitumenre, 22.700 vagón betonkavicsra, 2500 vagón téglára, 1200 vagón gömbfára, 1100 vagón épületfára és pallóra és 82.500 köbméter vízre van szükség. A vasútpályába 16.700 vagón zúzott kavics, 980 vagón talpfa és 540 vagón sín és kitérő épül be. A vasútépítéshez szükséges építési anyagok helyszínre szállításához tehát *kereken 65.200 darab vagónra volna szükség.* Ha ezt a vagónsort egymásután kapcsolva képzeljük el, *a kocsisor 650 km hosszú volna, tehát Budapesttől Varsóig tartana.*

A vasút építése 1940 év márciusa óta *a legnagyobb erőfeszítéssel halad.* 1941—42 tele folyamán a munka a legnagyobb fagyban sem szünetelt, a hidak és a szivárgók építése melegített építőanyaggal a föléjük épített hatalmas terjedelmű fűtött deszkacsarnokokban állandóan folyamatban volt. *A hidak, alagutak és szivárgók építése most már befejezéshez közeledik* — fejezte be érdekes tájékoztatóját informátorom.

A vonat közben egy falu főutcáján halad át. Kémény nélküli, nádfedeles legnagyobbrészt [illegible]

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TANÁCSOK LAPJA

Boldizsár István

1981 OKT 26.

1021

Műteremlakás, nyári művésztelep

Műteremlakás és nyári művésztelep Gyopárosfürdőn — ez az Orosháza Városi Tanács elgondolása a képzőművészeti élet fellendítésére. Tervük, hogy kamarakiállítást vándoroltatnak az üzemekben és intézményekben, s az eszpresszókban is elhelyeztetnek néhány művészeti alkotást. Orosháza jó néhány neves képzőművészt adott az országnak: *Boldizsár István, Csáki Maronyák József* Kossuth-díjas, *Rezes Molnár Lajos* e városban születtek, s a főiskoláról az utóbbi években 5 orosházi fiatal került ki. Sajnos, egyikük sem telepedett le szülővárosában. A fiatalok nevelése *Kerti Károly* Munkácsy-díjas grafikusnak köszönhető, aki hosszú évekig tanított a középiskolában és szakkört is vezetett.

gok munkájáról

is ragaszkodni kell ahhoz, hogy a lakóbizottságok a lakosság által demokratikusan választott szervek legyenek, amelyeket mindenütt a helyi tanácsok irányítsanak. Mindenképpen szükséges és a tanácsok nem is mondhatnak le arról, hogy legyenek olyan társadalmi bizottságok, amelyek a lakosság bizalmát élvezve segítséget nyújtanak a Magyar Népköztársaság törvényeinek betartatásában, a kormány és a tanács határozatainak ismertetésében és azok végrehajtására való mozgósításban.

A kérdés úgy merült fel: nem volna-e helyes, nem érkezett-e el az ideje annak, hogy a lakóbizottságok irányítása, feladatokkal

TAVASZI TÁRLAT

Ragyogó napfényben ma délben nyilt meg a *Képzőművészeti Társulat* tavaszi kiállítása. A *Műcsarnok* összes termei felvonultatják a magyar festő- és szobrászművészet neves alkotásait. *Közel ötszáz kép és szobor* tesz hatalmas bizonyítékot amellett, hogy nemzeti géniuszunk a nagy világmérkőzések közepette is él, dolgozik a magyar művészek termeiben.

Meghitt ünnepi fényt ád az idei Tavaszi Tárlatnak *Boldizsár* István, a kitűnő portré-művész gyönyörű arcképe Magyarország kormányzóhelyettesének hitveséről, *vitéz nagybányai Horthy Istvánnéról*. A patinásan tiszta impresszionizmus és a modern művészi ízlés szerencsés harmóniájából született a portré. Nem túloz, de nem is alkuszik meg. Őszinte, igaz művészet, tele lélekkel, áhitatos sugárzással hat a nézőre. Erős lila és fehér színek hozzák ki a törékeny, finom alkat nemes vonalait. Háttérben a magyar tájak álomteli szépsége olvad fel a téres ég alatt, a hullámzó zöldes mezők és a méltóságosan hömpölygő magyar folyók csodálatos nyugodtsága és mögöttük a messzeködlő hegyek kék párázata veszi körül a ragyogóan üde ifjú nőalakot.

Az idei Tavaszi Tárlaton erősen meglátszik, hogy a művészet nem tér ki a nagy idők sorsdöntő problémái elől. Végig a termeken mindenütt a monumentalitás uralkodik. Örvendetes eredményként számol be ez a kiállítás Esterházy Pál herceg nemes áldozatkészségéről. Az általa hirdetett történelmi és életképfestészeti, kompozíció- és aktszobrászati pályázat nemes versenyre ösztönözte művészeinket. A gazdag anyagból *Istókovits* Kálmán három temperája (12., 307., 45.), *Mohácsy* A. Győző (16.), *Mihálovits* Miklós (9.), *Szopos* Sándor »Lármafát gyujtó csíki székelyei«, valamint *Teleki-Vámossy* Árpád, *Jeges* Ernő, *Holló* László, *Horváth* Béla, *Döbrentey* Gábor és Z. *Hadzsy* Olga nagyvonalú alkotásai emelkednek ki.

A III. teremben látjuk *Burján* László *Kormányzónkról* festett igen sikerült portréját, mely a Színművészeti Akadémia tulajdona. Ugyanebben a teremben állította ki *Mihálovits* Miklós is a *Kormányzó Urról* készült teljesalakú képmását.

Végigjárva a zsúfolt termeken, a változatos anyagból *Basilides* Barna, *Biai Föglein* István, *Chiovini* Ferenc, *Csebi Pogány* István, *Feszty* Masa, *Komáromi Kacz* Endre, *Rácz* Kálmán, *Rezes Molnár* Lajos és *Viski* János képeit, valamint *Bory* Jenő, *Buzi* Barna, *Cser* Károly, *Damkó* József, *Jankó* János, *Siklódy* Lőrinc, *Liszkay-Kováts* Zoltán és *Turáni* Kovács Imre szobrai ragadtak meg jobban.

A tizenöt teremre osztott anyagot *Komáromy Kacz* Endre, *Haranghy* Jenő és *Pap* Domokos festőművészek, valamint *Mátrai* Lajos és *Szamosi Soós* Vilmos szobrászművészek rendezték.

18. XI. 25

özpont meginditotta rotaprintes for-
köteteként a
épzőmüvészeti Élete"
amely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
tkozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

kiadványai közül kapható
ok 1954-55."
özpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

ok 1956-58."

k a Müvészettörténeti Dokumentációs

A Tavaszi Tárlat ünnepélyes megnyitása

Szombaton délben, nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében nyilt meg a Képzőművészeti Társulat tavaszi tárlata a Műcsarnokban.

Az érkező előkelőségeket a Képzőművészeti Társulat vezetősége élén *Rakovszky Iván* m. kir. titkos tanácsos, elnök, dr. *Nékám Lajos* alelnök és *Petrovácz Gyula* igazgató fogadták. Megjelent a bemutatón a kultuszminiszter képviseletében dr. *Fáy István* államtitkár, továbbá báró *Wlassics Gyula* államtitkár, a főváros részéről dr. *Homonnay Tivadar* főpolgármester, *Morvay Endre* alpolgármester, dr. *Némethy Károly* tanácsnok és dr. *Péczely Béla* főjegyző.

A tárlat megnyitó közönsége különös elragadtatással szemlélte *Boldizsár István* festőművésznek a Kormányzóhelyettesné Ő Főméltóságáról festett arcképét, melyet a kiállitás főhelyén, külön állványon helyeztek el. A nagyméretü arckép szinte a tavasz báját és varázsát árasztja szét, nemcsak modelljének sugárvó fiatalsága révén, hanem gyengéd és finom festői felfogásával is. A Főméltóságu Asszony alakja körül tavaszias üdeségü táj a háttér, amelytől pompás szinhatásokkal válik el a tarka virágmintákkal telehintett könnyü fehér ruha. Kitünően érzékelteti a festmény a fiatal női arc hamvas üdeségét, a hajhullámok lágy selymességét és a szemek friss, mosolygó villogását. Ez az arckép, kifejezésteljességével és művészi kulturájával, előkelő helyet foglalhat el mai arcképfestészetünk alkotásainak sorában. Nagy tetszéssel nézte a közönség a Főméltóságu Asszony szüleinek kiválóan sikerült arcképeit is: gróf *Edelsheim-Gyulay Lipótét*, amely *Szemerey Zoltán* és gróf *Edelsheim-Gyulay Lipótnéét*, amely *Burján László* műve. — Tavaszi Tárlat részletes ismertetését keddi számában adja a *Pesti Hirlap*.

P. H. 942 IV/19

Boldizsár István
PH. 1942. IV. 19.

zpont meginditotta rotaprintes for-
köteteként a
ozőművészeti Élete"
mely a Közoktatásügyi Népbiztosság
ı Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
kozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

iadványai közül kapható
k 1954-55."
zpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

k 1956-58."

k a Müvészettörténeti Dokumentációs
ngv.ut 41.) készpénzfizetés ellenében

— **A Műcsarnok tavaszi tárlata.** Hatalmas anyag, közel félezer kép és szobor vonul fel a Műcsarnok tavaszi tárlatán, mintegy hódoló menetben az Esterházy-díj előtt. Érezhető, hogy a kiállító művészeket a „pályabér" becsvágya fűtötte és ez a hagyományos műcsarnoki stílus hiánytalan fémjelzését adja a tárlatnak, de ez a fémjelzés viszont csak igen kevéssé fedi a magyar képzőművészet hiteles aranytartalmát. A tárlat különleges nevezetességének, a Kormányzóhelyettesné arcképének (Boldizsár István műve) külön méltatást szentelt a Pesti Hirlap vasárnapi száma, ezuttal Mihalovits Miklós hatásos arcképéről kell dicsérettel megemlékeznünk, amelyet Kormányzó Urunkról festett a művész. Az Esterházy-díj reménye egész sor történelmi kompozicióra is ihlette festőinket, akik közül Heintz Henrik, Jeges Ernő, Istókovits Kálmán, Mihalovits Miklós, Döbrentey Gábor, B. Szánthó Mária találták el leginkább a megfelelő hangot. A tájképek kőzött feltünnek Barkász Lajos, Kúnffy Lajos, Szlányi Lajos, Horváth Béla, Gulyás Sándor, Halasi Hórváth István, Sárdy Brutus, Kóbor Henrik, Benkhardt Ágost, Rónai Géza, L. Lorberer Anna, Sárközy Elemér munkái, valóságos bűvésze az ecsetnek Romek Árpád, akinek üveg, elefántcsont, gyöngyház és arany-ezüstholmit ábrázoló csendéletei az igazinál is igazibbak, Szentgyörgyi Gyenes Lajos virágcsendélete viszont finom festői hatásu. Feszty Masa átszellemült Boldog Margit-képe, Vidovszky Béla, Müller Ágosta, Radnóti Kováts Árpád, Zádor István, Czene Béla, Baki Győző, Basilides Barna, Henczné Deák Adrienne, Thorma Jánosné és a legfiatalabbak közül az erőteljes tehetségü Csekey Zoltán munkái tartoznak még a tárlat figyelemreméltó képei közé, a grafikai és vizfestmény-anyagból magasan kiemelkednek Horváth József, Kássa Gábor, Beck S. Elza, Csebi Pogány István, Hende Vince, Diósy Antal, Csabai Wagner József és X. Wolf Irma művei. A szobrászati rész élén Cser Károly erőteljes Attila-szobra mellett, különösen Sóváry János, Örkényi Strasser István, Turáni Kovács Imre, Pankotai Farkas Béla, Buzi Barna, Orbán József, Jálics Ernő, Dózsa Farkas András, Dréher Anna, Andrejka József, M. Matzon Frigyes, Jankó János, Kernstokné S. Gina aktjait és kompozicióit említhetjük. F. J.

Boldizsár István

PH. 1942. IV. 22.

orgy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

49.650-51 Müvészettörténeti Dokumentá-

. Ebben az esetben a kért könyvet pós-

'Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

örök utáni állapotát rögziti.

Müvészettörténeti Dokumentációs

Központ

Boldizsár István

cipőben végzünk egy álló napon, vagy egy álló életen át.

Ti tehát, kis cukrászlányok, a világ összes budai cukrászdáiban, akik idegen sütemények, idegen szerelmek és idegen fecsegések között éltek és szolgáltok és ti cukrászfiúk, az idegen üzemekben, figyeljetek ide. Vannak még pillanatok a világban és vannak még cukrászdák, amelyekben éjjel tizenegykor van kapuzárás. Ne féljetek!

Mátrai-Betegh Béla

pest— örgy: 800 km., óra!

lva-dédai vasutvonalról, amely ly vérkeringését

Szeretfalva—Déda közt akkor elkészülő vonalon, amelynek révén Budapestről Sepsiszentgyörgyig átszállás nélkül 12—14 óra alatt teheti meg az utas a több mint 800 kilométeres távolságot

A legyőzött akadályok

Hetven év óta nem volt Magyarországon olyan nagyobb szabású vasútépítés, de olyan nehéz problémákkal, mint a szeretfalva—dédai vonalon, még soha sem kellett megküzdenie a magyar mérnöki, műszaki tudománynak. A Mezőség agyagos talaja olyan műszaki megoldásokat parancsolt, amelyek 2,300.000 köbméter föld megmozgatását tették szükségessé, a legmodernebb s a magyar vasútépítésben most először használt, mert csak 1932-ben tudományosan kielemzett talajvizsgálatok útján. Ezek elvégzésére a Müegyetem külön laboratóriumot állított fel Monorfalván, az új vonal legnagyobb állomásán, nagyvságos Bethlen Gábor erdélyi fejedelem ma is ép, lombos fákkal övezett kastélyának földszintjén. Az egyemeletes nyári lak emeletén a vegyes, magyar-román elemi iskola apró sövölvényeinek vidám zsivaja tölti be a folyosókat, az épület földszintjének egyik oldalszárnyában a körjegyzői hivatal kapott helyet és a főbejárattal szemben a vitéz dr. *Jáky József* egyetemi tanár vezetése alatt álló talajmechanikai laboratórium érdekes gépei, mérőkészülékei, speciális berendezései segítségével folyik az üveg- és rézhengerekbe gyűjtött talaj víztartalmának, szilárdságának vizsgálata, annak megállapítása, hogy az épülő alagutak, töltések, bevágások, szivárgó hálózatok földművei milyen műszaki kivitellel nyujtják a legtökéletesebb biztonságot.

Amig azonban a mérnökök a vasútépítés munkájához foghattak, meg kellett teremteniök annak előfeltételeit: *azoknak az utaknak rendbehozatalát, vagy új utak építését, amelyek biztosították az ország minden részéből összegyüjtött vasútépítési anyag zavartalan szállítását a helyszinre.* Mikor 1940 őszén néhai *Teleki* Pál kormánya elhatározta az új vonal megteremtését, *Varga* József kereskedelmi miniszter és vezérkara páratlan energiáter összhosszúságban, néhol 10—14 méter mélységben s csupán e munkálatokhoz 80.000 köbméter természő kell. A hidak, alagútak és épületek építésénél *2500 vagon portlandcementre, 152 vagon vasra, 22.700 vagon betonkavicsra, 2500 vagon téglára, 1200 vagon gömbfára, 1100 vagon épületfára és pallóra, 15.300 vagon terméskőre, 16.700 vagon zúzott kavicsra, 980 vagon talpfára és 540 vagon sinre van szükség.* Ha ezt a vagonsort egymásután kapcsoljuk,

a kocsisor 650 km. hosszú volna,

tehát Budapesttől Varsóig tartana. Most *27.000 főnyi munkássereg dolgozik a helyszinen,* 8500 kubikus, 3600 szakmunkás, 12.000 napszámos és 2700 munkaszolgálatos katona. Az anyagszállítást 110 tehergépkocsi, 2700 szekér és kordély végzi. *Összesen közel 3 millió, tizórás munkanap szükséges az építés teljes végrehajtásához.* Egész munkáshadsereg az tehát, amely páratlan fegyelemmel és készséggel fárad az új vonal megteremtésén. Az építés irányítását a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium végzi dr. *Álgyay* Pál államtitkár vezetésével, aki *Varga* miniszterrel együtt sűrűn látogat el a hely szinére, hogy ellenőrizze a munka folyását. Az ő lelkes energiájuk érte el az eddigi rekorderedményeket, de a sikerben igen nagy része van a MÁV akkori elnökének, vitéz *Horthy* István kormányzóhelyettesnek, aki szintén gyakran jelent meg a helyszinen, személyesen téve meg a szükséges rendelkezéseket. A tudás, az akarat és a szeretet fogott itt össze a siker érdekében...

Külön nagy gond volt az óriási munkáshadseregnek s az őket irányító mérnököknek élelmezése s egészségügyi ellátása. Az élelemmel, ruhával, cipővel való ellátást a Hangya vállalta magára, amelynek a helyszinén felállitott elosztóhelyei mintaszerűen működnek. A munkások elhelyezésére egészen új, községi települések jellegével bíró barakok épültek, egészségügyi ellátásukat az OTI Monorfalván épített 15 ágyas orvosi lakásokkal és rendelőszobákkal ellátott kórháza, a vonal mellett öt helyen épült fürdőberendezései, négy mozgó tábori fertőtlenítő gépe és Monorfalván létesitett fertőtlenítő épülete biztosítják.

Az 500 méteres alagút

Cuppogó sár fogad Monorfalván, a nagyalagút bejáratánál, de már tíz méterrel beljebb s innen mintegy 500 méter hosszúságban

teljesen kész az alagút felső boltozata s két oldalfala,

amelyek hatalmas, gránitszilárdságú. különleges eljárással készült préselt kőkockáit még nem kormozta be a vonat füstje. Egyelőre keskeny iparvágány szalad végig, a dédai kijáratig s amint beljebb hatolunk, a kézilámpák fénye mellett a munkások százai dolgoznak, tolják a csilléket, rakosgatják a vulkanikus eredetű, ú. n. „lapilli"-nak nevezett kövekből zúzott, még beillesztendő kockákat, vagy ássák az anyagot, állványoznak, kalapálnak a fülledt alagúti levegő homályában, amelyet a kézilámpák bolygó fénye tör meg.

Az új vonalon négy állomás épül: Sajónagyfalu, Nagysajó, Monorfalva és

8. ó. n. 1942. IV. 18.

Tavaszi Tárlat

Ma nyílik meg az *Országos Magyar Képzőművészeti Társulat „Tavaszi kiállítása"* a Műcsarnokban. Közel ötszáz kép és szobor között igazi ünnepe a magyar művészi életnek *Boldizsár* István portréja a kormányzóhelyettes hitveséről, vitéz nagybányai *Horthy* Istvánné életnagyságú képmása a legnemesebb impresszionizmus hagyományain épül, de zseniális korérzéssel sugározza vissza a mai művészi ízlés egyszerűbb, fanyarabb, stilizálóbb, absztraktabb lelkületét.

A Főméltóságú Asszony sudár karcsúsága, törékeny, finom alkata, az értelem világosságától sugárzó homloka, a szív melegétől forró tekintete a művészet igaz tükrében sugárzik a szemlélőre. Különös értéke a képnek, hogy sem a ruha, sem a környezet nem rögzíti dátumhoz a portrét, tehát nem hat fényképszerűen. A fehér muszlinruhán égőszínű, tarka virágcsokrok vetik szerte a szivárvány reflekszeit. A háttérben, ameddig a szem ellát, mintha a magyar puszta végtelen horizontja ködlene. A szép nőalak körül a levegő, az égbolt frissesége leng. A művészettörténet legnagyobb portréfestőinek kedves szokásaként Boldizsár is odaülteti a képre a portretirozott kedvenc kis kutyáját. A magyar portréfestészet történetében emlékezetes esemény vitéz nagybányai Horthy Istvánné portréja.

A tárlaton általában nagy sikert aratnak a portrék. *Burján* László kormányzónkról festett képmását, mely a Színművészeti Kamara tulajdona, ismerősként megint örömmel köszönti a közönség. *Mihalovits* Miklós is kiállítja a *Kormányzó Urról* készült dekorativ elgondolású teljes alakú portréját. Remekbesikerült *Edelsheim-Gyulai* Lipótné grófné portréja. Itt Burján László megint a hivatott művész lelkiismeretes munkájával és istenáldotta zseniálitásával ragadta meg a természet fizikai és lelki igazságait. Méltó párja a képnek *Szemeri* Zoltán klasszikus képmása *Edelsheim-Gyulai* Lipót grófról.

A szobortanulmányok között meglepetés *Ferenczy Ödönné Gaál Hermin* „Éva" című műve, amelyben az ihlet és a tökéletes technikai tudás együttesét ünnepli a műértő. *Bory* Jenő hatalmas Káinja és portréfejei a művészprofesszor legsikerültebb alkotásai. A gyors beszámolóban megemlítjük még *Martinelli* Jenő, *Feszty* Masa, *Szlányi* Lajos, *Dózsa* Farkas András, *Dabóczy* Mihály, *Horváth* Béla, *Romek* Árpád nevét, *Teleki-Vámossy* Árpád III. Béla és „Barbarossa" erőteljes, hatalmas koncepciójú kompozicióját és a kiállítás részletesebb méltatására *még visszatérünk.*

(—git)

A Kormányzóhelyettes feleségének arcképe a tavaszi tárlaton

Pénteken délben zajlott le a Műcsarnok tavaszi tárlatának sajtóbemutatója.

A gazdag és előkelő szinvonalu tárlatról részletes ismertetést vasárnap közöl a Nemzeti Ujság, de már most, a sajtóbemutató után felhivjuk olvasóink figyelmét egy kitünő portrait-re, Boldizsár István festőművész alkotására, amely Kormányzóhelyettesünk ifju hitvesét ábrázolja. A fiatal Főméltóságu Asszony ezuttal szerepel elsőizben arcképével kiállitáson. A portré legfőbb igyekezete teljes hűséggel és költői pontossággal örökiteni meg előkelő modelljének külső eleganciáját, rokonszenves és vonzó megjelenését és ugyanakkor elmélyedő lelkiségét, intelligenciáját. Az arckép tiszta formái minden tekintetben hiven és szemléletesen tolmácsolják vitéz nagybányai Horthy Istvánné egyéniségét. Az arckép célja egyrészt művészi megörökitése a Főmél-

tóságu Asszonynak, de ugyanakkor társadalmi feladatot is vállal, nemes költőiséggel igyekszik közvetiteni egyéniségét azok számára, akik nem láthatták és nem ismerhetik. Az ilyen közvetitő feladatok megoldására egyedül a művészet hivatott, amely kis területen képes összefogni és megjeleniteni egy lelkiség majdnem minden oldalát. Ha a látogató közönség a kép közvetitésével valóban közelebb jut az ábrázolthoz, — a művész jól teljesitette hivatását. Horthy Istvánné arcképe méltán legérdekesebb darabja a hatalmas anyagot felölelő tárlatnak, — elsősorban a Főméltóságu Asszony kedves, derüs, hamvasan fiatal egyénisége avatja azzá.

Boldizsár István

Központ-bán (Budapest, XIV. Dózsa Gy

Megrendelés esetén az összeg MNB 1-

ciós Központ számlaszámára utalandó

tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból

mely a terület építészeti állagának a t

megírva

Boldizsár István
festő

cvód

Jbl Ervin: A Szinyei-
Társaság kitüntetettjei.
Budapesti Hírlap
1932. Febr. 2.

R"

ktározási-Vállalat

KASSA.

oda: Kossuth Lajos-utca 26.
Interurban telefon 301.

ıonvédség és csendőrség
szerződött szállitója.

ıgyar Butorszállitók
esületének Budapest

Butorszállitások elvállalása teljesen kárpitozott, francia mintára épült butorszállitó kocsikkal.

Gyüjtőforgalom
Bécs–Budapest–Kassa között.

Saját áruraktárak:
Bethlen-körut 35. = Szepsi-ut 42.

Colli, Áruszállitmányok és Waggonrakományok Beraktározása, Szétosztása és Reexpediálása.

KASSA, 1909. december 9.

Országos Bizottsága
Budapest

napelöthöl b. sorack

Boldizsár István

festő

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest. XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299—632.

Vásárhelyi Reggeli Ujság, Hódmezővásárhely

Lap: .....

Megjelent: ..... 1943 DEC. 30.

Győr, Moson és Pozsony vármegyék törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy megfesteti a [illegible] halált halt Kormányzóhelyettes arcképét a vármegye közgyűlési terme számára. A kép festésével Boldizsár István budapesti festőművészt bizták meg. Mihelyt a kép elkészül, a törvényhatósági bizottság intézkedni fog az ünnepélyes leleplezésről.

Tiszénfulon mintegy 200.000 kat. hold-

487. CSÁNYI LAJOS: Balatoni fürdőzők.

XIX. TEREM

506. SZALONTAY JÓZSEF: Rialtó hídja. Pasztel.
507. AJTONI BUNDSCHUCH OTTÓ: Halászbástya. Vízf.
508. NAGYENYEDI JENEY ZOLTÁN: Siófoki cölöpverő-hajó. Vízf.
509. OLÁH ISTVÁN: Hernádparti hangulat. Vízf.
510. BARANSKI E. LÁSZLÓ: D. K. arcképe. Vízf.
511. GARAY ÁKOS: Remondahajtás száz év előtt. Színes tollrajz.
512. GARAY ÁKOS: Esti csillag Bugacon.
513. GY. TAKÁCH BÉLA: A befagyott Duna. Vízf.
514. SZALONTAY JÓZSEF: Az Apostolok útja Veneziában. Pasztel.
515. MAZÁN LÁSZLÓ: Ex librisek. Tus.
516—518. KAMPIS JÁNOS: Toldi Miklós. Az Országos Földhitelintézet margitszigeti sportházának falfestmény-tervei. Tempera.

az UJ MAGYARSÁG
képesmelléklete
Karácsony
Részlet Filippino Lippi festményéből

Vitéz nagybányai HORTHY MIKLÓS kormányzó arcképe, Boldizsár István festménye a téli tárlaton.

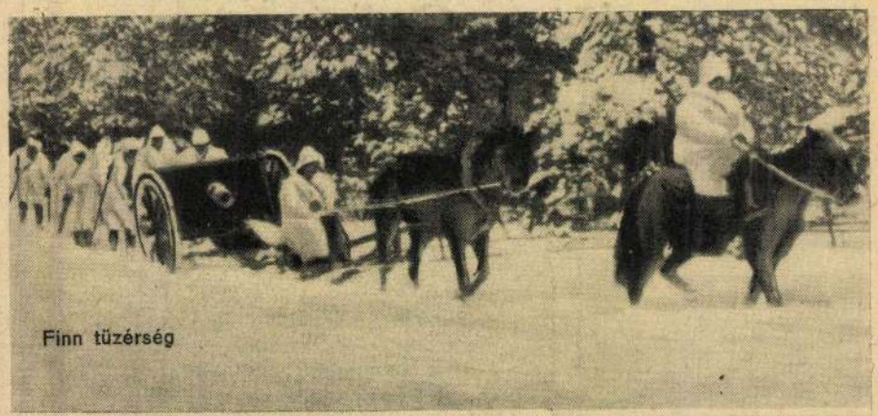

Finn tüzérség

Egy helsinki légvédelmi pincében

Készül a repülőgép jelvénye, valódi kakas áll hozzá modellt

Újfajta, kényelmes kerékpárt használnak az olaszok

Német motorkerékpáros postagalambokat szállít

FORGÓSZINPAD

Uj Magyarság 1939 dec. 24

Boldizsár István

Bánffy Dániel miniszter beszéde a Futura ünnepi ülésén

Leleplezték a kormányzóhelyettes arcképét

A *Futura* kedden délelőtt ünnepi ülést tartott, amelynek egyetlen tárgya *a hősi halált halt kormányzóhelyettes arcképének leleplezése volt.* Az ünnepi ülésen számos előkelőség jelent meg.

Térfi Béla, a Futura elnökének elnöki megnyitója után *Bánffy* Dániel báró földmivelésügyi miniszter avatóbeszédében többek között a következőket mondotta:

— Megindult lélekkel állok itt, hősi halált halt kormányzóhelyettes urunk, vitéz nagybányai Horthy István leleplezésre váró arcképe előtt. Ezelőtt másfél esztendővel gyászba borult a nemzet, egy váratlan, nagy tragédia döbbentette meg. Messzi idegen földön, hazafias kötelességének példát adó teljesítése közben hősi halált halt kormányzó urunk szeretett fia, a mi reménységünk. Szemében könnyel, szívében mélységes részvéttel fordult az egész magyarság drága halottunk családja, kormányzó urunk fenkölt személye felé, aki mérhetetlen fájdalmában is rendíthetetlenül állt helyén és biztos kézzel vezette tovább az országot. E nemzetet a történelem folyamán érte már sok csapás, de mindig kiheverte azokat, ismét felemelkedett és új erővel teljesítette örök hivatását. *A sok drága vér, amelytől földünk ázott, nem veszett el, mert a föld és a nép egy test ebben az országban — így együtt elpusztíthatatlan erő és ezt az erőt a magyar lélek fesziti és megeleveníti benne mindent, ami hagyomány, munka és hősiesség.*

— Mi a föld munkásai vagyunk nemcsak akkor, amikor ezt a földet müveljük, hanem akkor is, amikor annak nagyobb és jobb terméséért vagy a termés kedvezőbb értékesítéséért dolgozunk. Hősi halált halt kormányzóhelyettesünket képességei a korszerű tehnikai fejlődés szolgálatába állitották, erre áldozta tehetségének javát és munkabirását. A földtől mégsem szakadt el, annak sorsát mindig szívén viselte. Csak példának emlitem, hogy behatóan foglalkozott a magyar mezőgazdaság tehnikai fejlődésével és az anyagértékesítés időszerű kérdéseivel. Emlékét ez a kép örökíti meg, amelyet most a közgyűlésen ünnepélyesen adok át, abban a reményben, hogy *mindazok, akik rátekintenek, emlékezzenek példájára, amit ez a néhány szó fejezhet ki: munka, kötelességteljesítés és áldozatkészség nemzetünkért.*

A miniszter szavai után lehullott a nemzetiszínű takaró a kormányzóhelyettes arcképéről, amely *Boldizsár* István festőművész alkotása és a kormányzóhelyettest repülőfőhadnagyi egyenruhában ábrázolja.

Ny. Magyarország
1943. dec. 22.

Deutsche Erdöl 180¾, mühle Papier 162, Ha 152¼, Mannesmann 16 241, Napipénz 1¾—2, und Privatbank 149¼.

Zürich, Zárlat: Páris york 431,00, Brüsszel 69 229,37½, Berlin 172,55, 102,65, Oszló 98,62½, 5,37½, Prága 17,30, Bukarest 2,37½, Helsin Jokohama 101,00, Rio d

Külföldi p

Szlovák korona (csak 11.45—11.75, svájci fran korona (csak 50 koron 82,70.

Deviza: Amszterdam Belgrád 6.78½—6.83½, 11.64—11.78, Milánó Bukarest 2,75—2.82,

„ALKOTÁS" ALKOTÓMŰVÉSZEK BESZERZŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZETE

Budapest, VII., Erzsébet-körút 19. I. 11.

Telefon: 426-904

Méltóságos

Nagyságos

úrnőnek

úrnak

Tokaj 160 cm 9%, Tiszafüred 162 cm 13%, Szolnok 180 cm 15%, Csongrád 224 cm 15%, Szeged 298 cm 17%, Zenta 247 cm 17%, Titel 232 cm 20%. A **Szamos** Désnél minusz 72 cm 1%. Szatmárnémetinél minusz 98 cm 3%. A **Bodrog** Bodrogszerdahelynél 102 cm 11%. A **Hernád** Hidasnémetinél minusz 4 cm 6%. A **Berettyó** Margittánál 0 cm 13%. A **Körösök** Csucsánál 42 cm 12%, Nagyváradnál minusz 122 cm 9%, Békésnél minusz 58 cm 7%, Gyománál minusz 48 cm 7%. A **Maros** Marosvásárhelynél minusz 73 cm 3%, Makónál minusz 12 cm 6%. A **Balaton** Sióforknál 66 cm 57%.

Boldizsár István

— A kormányzó arcképét ünnepélyesen elhelyezték a pannonhalmi főapátságban. Boldizsár István festőművész megfestette a kormányzó arcképét pannonhalma számára. A remekbekészült kép elhelyezése és bemutatása vasárnap folyt le Pannonhalmán a főapáti termekben nagyszámú vendég előtt, akik közt jelen volt Bánffy Dániel báró földmívelésügyi miniszter és ifj. Károlyi Gyula gróf is. Az ünnepi alkalommal Kelemen Krizosztom pannonhalmi főapát pár meleg szóval megemlékezett arról, hogy öröm tölti el a monostort nemcsak azért, mert művészi értékkel gazdagodott, hanem főképpen a főméltóságú úr magas személye miatt, akit az arckép oly élethűen ábrázol. Az ezeréves apátság számára nagy öröm az, hogy annak mai lakói maguk előtt láthatják annak a nemes férfiúnak arcképét, aki az új magyar évezred legnagyobb gyászából, legnagyobb szégyenéből kivezette a nemzetet és most szebb magyar jövő felé vezeti.

Új Magyarság

1941. okt. 28. V

pk.

v.

K

nes

t

4.

39,5

19,50 4

Izr. 22. Sem. azar.

Izr. 23. Szim. thor.

5 1/2

Izr. 27. S. Beresith

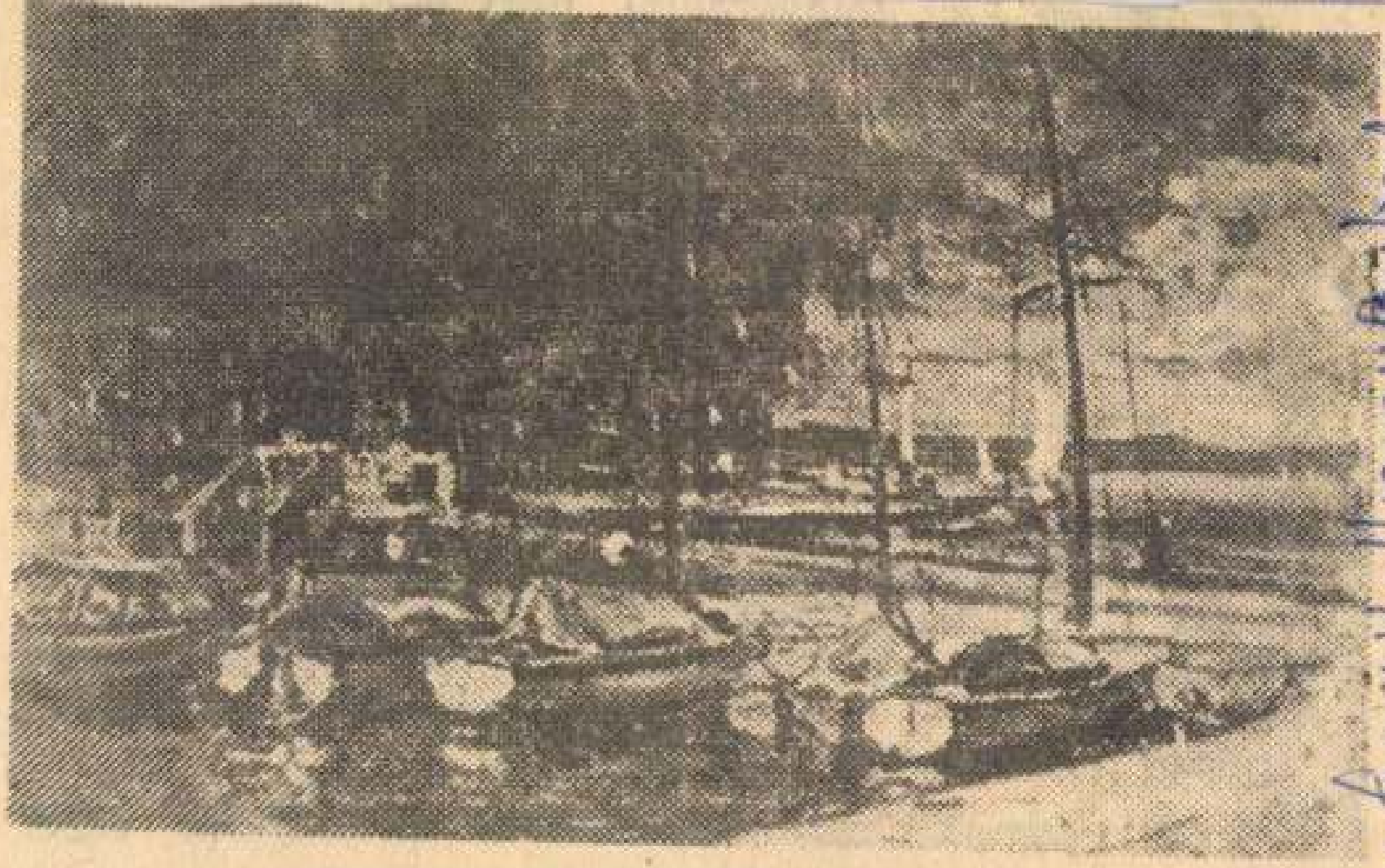

Boldizsár István (1897) Földvári kikötője a vihar előtti utolsó perceket örökítette meg.

Boldizsár István Vörös Hertz
Népszíg Hetes, 1975. aug. 24

együttesen kell felhasználni, nem pedig külön-külön, egymástól elszigetelten. Ez eleinte az úgynevezett komplex műsorok formájában öltött testet. Elszaporodtak az olyan előadások, amelyek műsorában nem csupán egy-egy művészeti ág — például irodalom, zene, film stb. — alkotásai szerepeltek, hanem valamely egységes gondolat köré csoportosították a legkülönfélébb műveket.

A következő lépcsőfok a hosszabb időszakra szóló, közös tervezés kialakítása volt. Azaz valamely közművelődési intézményhez — művelődési házhoz, ifjúsági klubhoz — tartozó, javarészt öntevékeny művészeti együttesek foglalkozásait, nyilvános szereplésein megpróbálták úgy összehangolni, hogy mind egymás munkáját, mind a közös közművelődési célkitűzéseket minél hathatósabban szolgálják.

A „komplexitás" gondolatának térhódítása ezzel korántsem fejeződött be. Manapság a fogalom már messze túlhaladt az öntevékeny műkedvelés körén.

Boldizsár István, festő

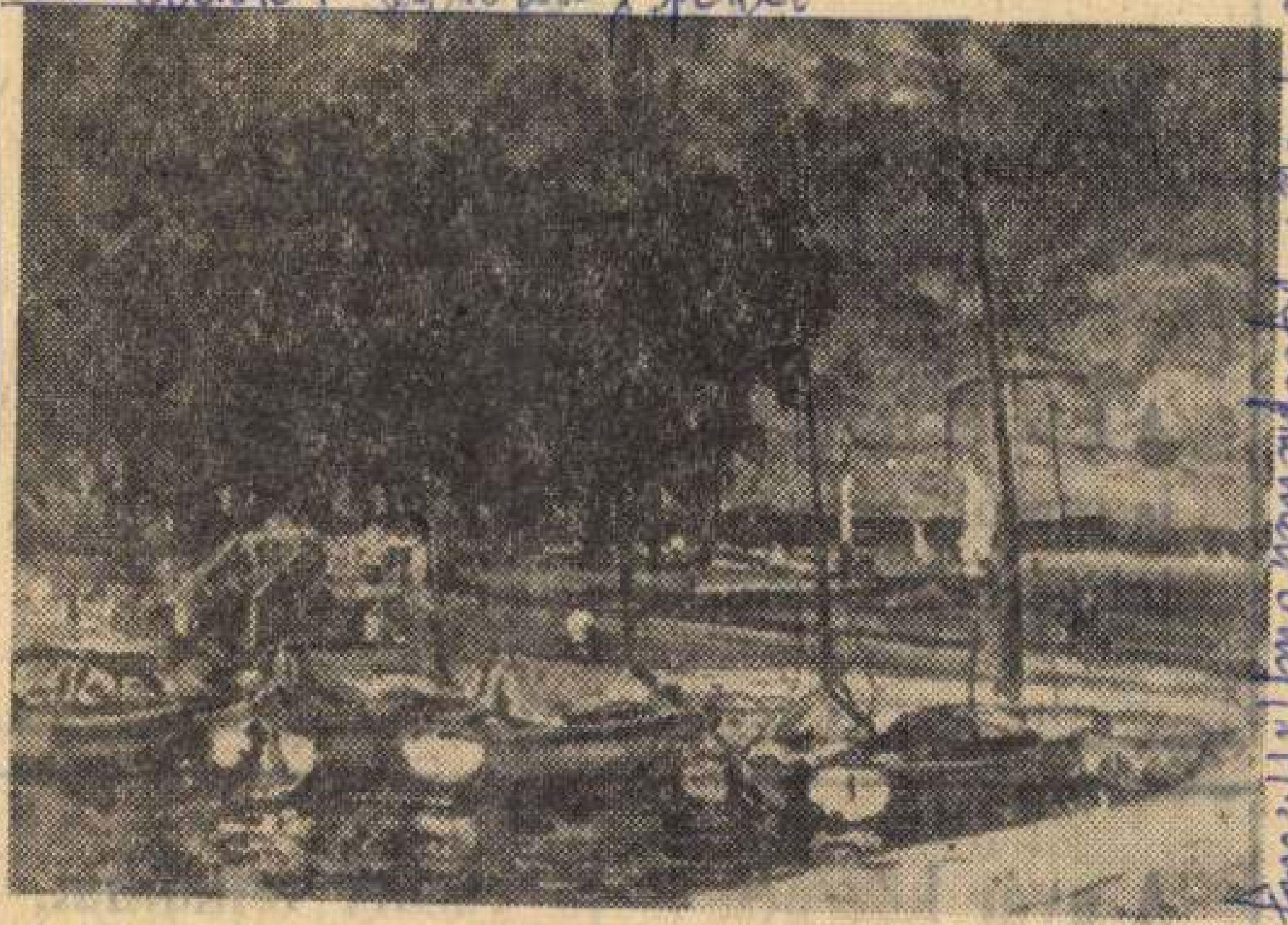

Boldizsár István (1897) Földvári kikötője a vihar előtti utolsó perceket, a fák meghajlást megelőző dermedt pillanatát állította meg, — hogy a néző hallani véli a kirobbanó vihar feldübörgését.

Budapesti Tapiszkemenyi, 1977. aug. 12

keres felvételre.

A kézzel írott, az eddigi működésre is utaló önéletrajzokat „Önálló, operatív" jeligére, a kiadóba kérjük beküldeni.

A nyár közepén is jó vásárt csinálhat,

HA FELKERESI A

SZETI-ÉS...

Boldizsár István, festő-

V.K.: Az utolsó nagybányai

Népszabadság, Bp.

9.

Az utolsó nagybányai

— így tiszteli már régóta művészeti életünk Boldizsár István festőművészt, s alighanem joggal, mert Réti István és Thorma János egykori tanítványa nemcsak egy az élő nagy nemzedékből, hanem őrzője, ápolója is annak a nemes hagyománynak, amit a klasszikus iskola rábízott. Hangulatos, tiszta levegőjű tájképek festője, balatoni atmoszférák újraköltője, napfényben fürdő, derűs aktok és finoman markáns portrék művésze — így ismerik a magyar piktúra hívei immár fél évszázada a művészt. S ismerik a nagybányai szellemiség, természet- és emberszeretet, műgond és szakmai alázat méltó őrzőjeként, egyszóval olyan alkotóként, akire Nagybánya első nemzedéke méltán hagyományozta az örökséget. Csendben tevékenykedő, de állandóan jelen levő festő. Egyéni kiállításáról legutoljára 1960-ban írhattunk ezeken a hasábokon, de szalonokban, csoportos kiállításokon mindig népszerű és mindig míves alkotóként jelent meg a közönsége előtt.

Boldizsár István nyolcvanesztendős. Egészséget, sikert kívánnak a születésnapján művészetének hívei.

V. K.

MH SAJTÓFIGYELŐ

MAHIR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-749, 340-726

Boldizsár István, festő-4

1984 -11- 23

DAILY NEWS

grafikusművész

Hungarian-US relations. — MTI

ISTVÁN BOLDIZSÁR, last survivor of the Nagybánya school of painters, has died at age of 87. He was known for his landscapes of the Great Plain and his portraits. During the last ten years he has bought back many of his own paintings to present to his native town of Orosháza. — **DN**

10 24

Boldizsár István

Boldizsár István: Beszélgetés az erkélyről

Szinházi Élet

1936. 6. a.

Boldizsár István

Cehbelich jub. tárlata
Szinházi Élet 1934. 6 sz.

Boldizsár István:
Reggel a gyümölcsösben

Tolnai Világlapja

NAI
LAPJA

Budapest, 1941. március 5.

43. évf.
10. sz.

illér, félévre 5 pengő, biztosítással kombinálva negyedévre 3 pengő 42 fillér,
n is. Németországban Rm. —·20, Romániában 10 lei, Amerikában 14 cent,
ában 3 dinár. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány u. 12—14.
karékpénztári befizetési lap száma: 9244.

épek és cikkek utánnyomása tilos

Magyarország kormányzójának felhívása az árvízkárosultak megsegítéséért

Vitéz Nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója az elmult héten felhívással fordult a magyar társadalomhoz az árvíz által sujtott lakosság megsegítése érdekében. *„A magyar királyi honvédség, a polgári hatóságok és az árvíztől sujtott vidékek lakossága példát adó önfeláldozással siettek a bajbajutottak megsegítésére és a pusztító elemmel heteken keresztül folytatott hősies küzdelemben megmentették azt, amit még menteni lehetett. Meg vagyok győződve arról, hogy e nemes példa által serkentve, az állam mellett a társadalom is ki akarja venni a maga részét a segítés munkájából. Bármilyen keveset is, de adjon mindenki."* — mondotta felhívásában, többek között a Főméltóságú Úr.

(Baldizsár István festőművész alkotása.)

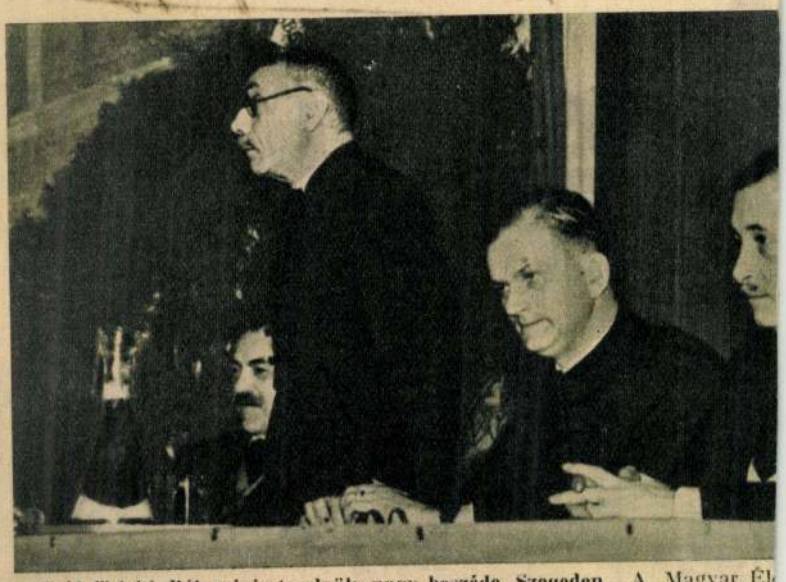

Gróf Teleki Pál miniszterelnök nagy beszéde Szegeden. A Magyar É szegedi nagyválasztmányi ülésén gróf Teleki Pál miniszterelnök nagy kísért beszédet mondott a vízi kérdések országos rendezéséről. *„Termelésü juk másként emelni, csak úgy, ha az öntözést és az öntöző vizeknek esetleg s zelését is országosan rendezzük"* — mondotta beszéde során, többek közö terelnök. Mellette jobboldalt Tukats Sándor szegedi főispán és dr Varga kedelem- és iparügyi miniszter ül. *(MFI felv.)*

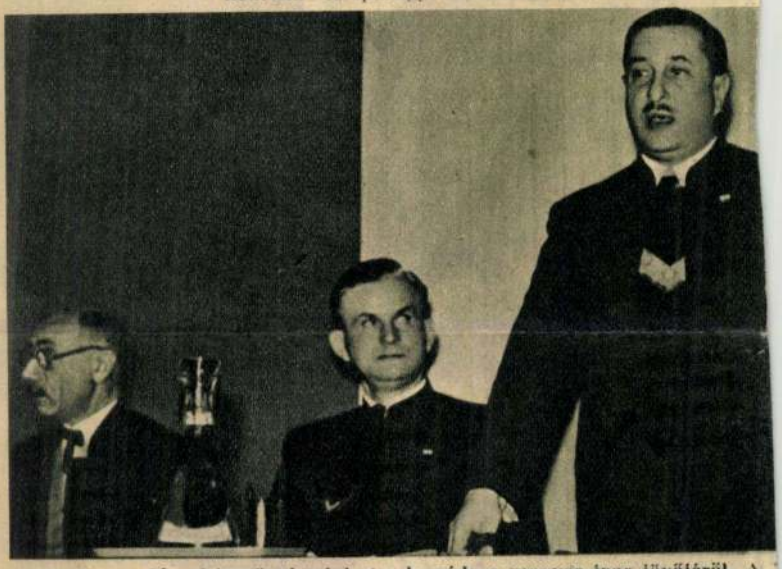

Dr Varga József iparügyi miniszter beszéde a magyar ipar jövőjéről. A választmányi ülésén búcsúzott el dr Varga József kereskedelem- és iparüg Sopron új országgyűlési képviselője, szegedi választóitól. A miniszter ezu anyagellátási kérdésekről beszélt, majd többek között hangsúlyozta, hogy *ipart semmiféle, a jövőben kialakuló gazdasági rendtől nem kell félteni."* mellett Teleki Pál gróf miniszterelnök és Tukats Sándor főispán ül.

Dr Laky Dezső közellátási miniszter rádióelőadása. A közellátás legfő dr Laky Dezső közellátási miniszter, a rádió közellátási negyedórája k érdeklődéssel kísért rádióelőadást tartott. A közellátási miniszter azz fordult a közönséghez, *„Fogadja egyforma türelemmel és fegyelmezettsé intézkedéseket, amelyeket a kormányzatnak meg kell tennie."* (MF

BOLDIZSÁR ISTVÁN festő, grafikus
Orosháza, 1897

Nagybányán Thorma Jánosnál, a Képzőművészeti Főiskolán Réti Istvánnál, majd Münchenben tanult. Megfordult Bécsben, Rómában és Párizsban. 1924-ben Budapesten telepedett le, de nyaranta Nagybányán dolgozott. Számos hazai és külföldi kiállításon szerepelt; gyűjteményes anyagát 1960-ban mutatta be a Csók István Galériában. 1941-49 között a Képzőművészeti Főiskolán tanitott. - A nagybányai iskola utolsó élő képviselője; képeinek zöme a hazai táj szépségeit örökiti meg a plein air kifinomult eszközeivel. Munkásságának jelentős részét teszik ki arcképei, mint portréista, az ábrázolt egyén lelki habitusának visszaadására törekszik. Rézkarcaiban bensőséges hangon szól a magyar vidék népéletéről, karakterisztikus egyéniségéről és eseményeiről.

Művés Életrajzok 1975

Boldizsár István

Esti Magyarország

1941. okt. 27.

4

A kormányzó arcképe Pannonhalmán

Pannonhalma, október 27. *Boldizsár* **István festőművész, a Képzőművészeti Főiskola tanára megfestette** *Horthy* **Miklós kormányzó arcképét** *Pannonhalma* **számára. Az** arckép elhelyezése és bemutatása **tegnap,** vasárnap folyt le Pannonhalmán **a főapáti** termekben a főapátság **vendégei előtt.** Báró *Bánffy* Dániel **földmívelésügyi miniszter** is megjelent az ünnepségen.

Izr. 15. Szukk. 1. n.

Izr. 16. Szukk. 2. n.

MINDENKI KÖTELES

anyagi erejéhez mérten megsegíteni az árvízkárosultakat!

Hétfőtől csekklapokat lehet kapni az újságárusoknál

Az ország egész társadalma mélyen átérezte annak a fölhívásnak a jelentőségét és komolyságát, amelyet a kormányzó intézett a nemzethez az árvízkárosultak megsegítése érdekében. A szervezett gyüjtés tulajdonképen még meg sem indult, de az önkéntes felajánlások egész sora történt már meg.

A szervezett gyüjtésben részt kell vennie mindenkinek, az ország egész lakosságának, mert magyarságát, a magyar nemzethez való tartozóságát mindenki azzal dokumentálhatja csak, ha erejéhez, vagyoni képességéhez arányban álló mértékben vesz részt annak a szerencsétlen társadalmi rétegnek a megsegítésében, amely mérhetetlen kárt szenvedett.

Senki sem vonhatja ki magát ebből a közös mozgalomból, mindenkinek adnia kell, azoknak is, akik esetleg csak filléreket adhatnak. Mert ebben a szörnyű katasztrófában óriási értéke van minden egyes fillérnek. Az összedült tanyák, lakóházak ezreit kell sürgősen újra felépíteni és pótolni kell azokat a károkat, amelyeket a legszentebb magyar kincs, a magyar termőföld és annak népe elszenvedett.

Az Esti Kurir felelősségének teljes tudatában kapcsolódott be az országos gyüjtés munkájába és nyomatékosan kéri fel minden olvasóját, hogy tehetségéhez mérten vegye ki részét a mentési munkából.

Megírtuk, hogy a postatakarékpénztár különleges csekket bocsátott a gyüjtésben résztvevő napilapok rendelkezésére. Ezeken a csekkeken az olvasó portó- és díjmentesen adhatja fel az árvízkárosultak megsegítésére szánt összeget.

Az Esti Kurir gondoskodni kíván arról, hogy olvasói minél kényelmesebben hozzájuthassanak ezekhez a befizetési lapokhoz. Hétfőn délelőtt minden fővárosi ujságárusnál, tőzsdében és trafikban elegendő csekk áll már az Esti Kurir olvasói rendelkezésére. Kérjük olvasóinkat, hogy az ujságárusoktól vegyék át ezeket a csekklapokat és adományaikat sürgősen fizessék be bármely postahivatalnál. Gondoskodtunk arról is, hogy vidéki előfizetőink és olvasóink is hozzájuthassanak ezekhez a csekklapokhoz.

Az Esti Kurir eddigi gyűjtése: 4679 pengő

Az Esti Kurir szerkesztőségébe az alábbi ujabb adományok érkeztek:

	Pengő
Kosztelitz Parfuméria	50.—
Lipótvárosi Kaszinó személyzete	66.—
Blum Zsigmond	25.—
dr. Rupert Rezső	50.—
Katz Pfeffer cég	100.—
Katz Pfeffer cég személyzete	20.40
Müller Mihály	2.—
Pártos Zsigmond textilkereskedő	100.—
Fürst Rezső Ujpest kötöde	10.—
Juhász Károlyné Légrády Károly-utca 43	32.40
Schober Kornél	5.—
Gerhardt Manó	40.—
Koch Miksa	10.—
Kellner Ernő és Pál Ernő	20.—
Erdős Jenő	100.—
dr. Erdős Andor	10.—
Erdős Klára	10.—
Kraszner Lajos	100.—
dr. H. A.-né	50.—
Eddigi gyüjtésünk	4679.—

Az Emke-kávéház bejelentette az árvédelmi kormánybiztosságnak, hogy az árvízkárosultak fölsegélyezésére hétfői bevételének tíz százalékát ajánlja föl.

Az OMKE ma megjelent hivatalos lapjában felhívással fordult a magyar kereskedő társadalomhoz, amelyben arra szólítja fel a kereskedelmi testületet, hogy szervezetten vegyen részt az árvízkárosultak megsegélyezésére irányuló országos akcióban.

A nyomdatulajdonosok ipartestülete Klösz Pál kormányfőtanácsos elnöklete alatt ma tartotta rendes havi elöljárósági ülését. Az elöljáróság, átérezve a kormányzó megrázó felhivását, az elnök előterjesztésére 500 pengőt szavazott meg az árvíz által sújtottak részére.

Árvizbélyegek

Az árvízkjrosultak megsegítését nemzeti üggyé tette az államfő szózata. Óriási arányokban folyik a gyüjtés az egész országban. De a lakosság nemcsak adományokkal, hanem sokszor igen életrevaló ötletekkel is igyekszik kivenni részét a mentés, a jóvátétel munkájából. Érdekes és megszívlelésre méltó az a gondolat, amelyet az Esti Kurir két olvasója is fölvetett a szerkesztőséghez intézett levelében.

Az elgondolás lényege az, hogy bocsásson ki a posta egy- vagy kétfilléres segélybélyegeket és ezek használatát tegye kötelezővé. Hasonló akciót bonyolított már le a posta 1913-ban, amikor forgalomba hozott ugyancsak árvízsegélyes bélyegeket. Bizonyos, hogy ilyen módon igen tekintélyes összeggel gyarapodna a segélyalap.

Meg kellett újítani

a Tenyészállatvásár anyagát, mert minden „sztárt" eladtak

A mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásárnak olyan érdekes eseménye van, ami a vásár történetében ilyen arányban aligha fordult elő. Ugyanis az történt, hogy *a kiállított állatok jóformán mind elkeltek, de még mindig újabb vásárlók jelentkeztek.* Ez a nagyszerű vételkedv, ami a magyar tenyészállatok iránt mutatkozik, arra késztette a tenyésztőket, hogy *a kiállítási boxok gyors utánpótlásáról gondoskodjanak.* S mi sem jellemzi jobban a magyar gazdaságok tenyészeteit, mint az, hogy

napok alatt a kiállított s díjazott állatok ugyanolyan minőségű másodpéldányait is kiállíthatták.

Hogy pedig ez az utánpótlás tényleg ugyanolyan jó minőségű, mint a tenyészetekből eredetileg felhozott minta-példány, annak viszont egjobb bizonyítéka, hogy

ezeket is épp oly gyorsan szétkapkodták a vásárlók.

Igy történt ethát az az érdekes jelenség, hogy *ezen a vásáron kétszerannyi állatot adtak el, mint amennyi a férőhely* s hogy eszerint a vásár forgalma mintegy kétszerese a tavalyinak.

Ha pedig a vásár eredeti rendeltetése, a vásár ilyen szépen siekrül, az is természetes, hogy *az ilyen ritka szép kiállitást rekord-tömegek igyekeznek megnézni.* Ezt a vásár és kiállitás valóban meg is érdemli, különösen ha figyelembe vesszük, hogy *mily sok újítás és újszerű látható,* nem is említve a számtalan érdekes látványosságot.

MINDEN HIRDETÉS
ÚJ VEVŐ!

A kormányzó arcképének leleplezése a Sajtókamarában

Az Országos Magyar Sajtókamara igazgató választmánya tegnap délután a sajtókamara tanácstermében ünnepi ülést tartott. Az ülés keretében leleplezték vitéz nagybányai *Horthy* Miklós, Magyarország kormányzója arcképét, *Boldizsár* István festőművész kitünően sikerült művét.

Az ünnepi ülésen megjelent gróf Teleki Pál miniszterelnök is a magyar sajtó és közélet számos képviselője.

Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, a kamara elnöke az ünnepi ülés megnyitása után üdvözölte a miniszterelnököt és a többi megjelent előkelőséget, majd nagy lelkesedéssel fogadott beszéddel hódolt Kormányzó Urunk történelmi elhivatottságának.

Az arcképről lehullott a nemzeti szinű lepel. A kitünően sikerült arcképet az ünnepi ülés résztvevői nagy tetszéssel fogadták. Elsőnek gróf *Teleki* Pál miniszterelnök fejezte ki szerencsekívánatait a festőművésznek.

— A postás MANSz kiállítása és estélye. A néhány hónappal ezelőtt megkezdett szervezőmunka során a postán alkalmazott asszonyokat is a *Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségébe* tömörítették. Ez a postás *MANSZ* most igen szép és értékes kiállítással lépelt a nyilvánosság elé, ahol az egyes ügyosztályok szemléltetően mutatták be munkatervüket. A kiállítással kapcsolatban tárgysorsjátékot és estélyt is rendeztek. A nagysikerű estélyen megjelent *Vargha* József kereskedelmi miniszter felesége is, továbbá gróf *Ráday* Gedeonné, a MANSZ elnöke, *Álgyay-Hubert* Pálné, *Széll* Józsefné, gróf *Ambrózy Migazzy* Lajosné és dr. *Kuzmics* Gábor, a posta vezérigazgatója. A rendezés fáradságos munkáját *Endrédy* Antalné, a főigazgató felesége végezte.

Gróf Khuen-Héderváry Károly lett az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke

Az *Országos Mezőgazdasági Kamara* ma délelőtt tizenegy órakor tartotta meg nagy érdeklődéssel várt elnökválasztó rendkívüli közgyülését Pestvármegye székházának nagytermében. A kamara mult év szeptember 7-én megtartott közgyülésén, amikor *Inárcsi Farkas* Ferencet választották meg *Mecsér* András helyére elnöknek,

nagy botrányok játszódtak le amiatt, hogy a közgyülést szabálytalanul hívták össze,

illetve olyan időpontban, amikor egyes vidéki kamarák megalakulása még nem történt meg.

A nagy vihart keltett közgyülés után a földmüvelésügyi miniszter felügyeleti jogkörében a mult év folyamán felfüggesztette a kamara autonómiáját, amikor a kamara további működésénél miniszteri biztosként *Nusser* János államtitkárt nevezte ki.

A miniszteri biztos vizsgálatának befejezésével jelentést tett a földmüvelésügyi miniszternek, aki a kamara megtámadott közgyülésének határozatait általánosságban jóváhagyta

és csupán adminisztratív jellegű döntéseket változtatott meg.

Tegnap este a Debrecen-étterem különtermében gróf Khuen-Héderváry Károly mellett szimpátiagyülést rendeztek,

amelyen felszólalt dr. *Máriássy* Miklós, a Duna—Tiszaközi mezőgazdasági kamara elnöke, gróf *Dessewffy* Aurél, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke és *Bauer* János.

Az elnökválasztó rendkívüli közgyülést negyed tizenegy órakor nyitotta meg *Nusser* János miniszteri biztos, államtitkár. Feltünő, hogy a zsúfolásig megtelt közgyülési teremben több politikus is megjelent, többek között *Jaross* Andor, volt felvidéki miniszter, *Vay* László miniszterelnökségi államtitkár, *Purgly* Emil, gróf *Somssich* László és Gyula, *Beöthy* László. Ott volt továbbá *Wünscher* Frigyes, *Schandl* Károly, *Petró* Kálmán, a Vitézi Szék képviseletében vitéz *Igmándy Heggyessy* Géza és mások.

Az elnöki megnyitó után *Sebestyén* főtitkár olvasta fel az igazolóbizottság jelentését, majd megválasztották a szavazatszedő küldöttséget, azonban mielőtt szavazásra került volna a sor, *Nicsovits* György gazda a következő bejelentést tette:

— Méltóságos elnök úr! Indítványozom és kérem,

méltóztassék elrendelni, hogy mindazok a jelenlévők, akik nem kamaari tagok, hagyják el a szavazás tartamára az ülésermet.

A közgyülés az indítványt elfogadta. Báró *Vay* László is felállt, hogy kimenjen az ülésteremből, azonban az elnök rászólt:

— *A kegyelmes úr kamarai tag.*

A szavazatszedő küldöttség ezután megkezdte a szavazatok összeszedését.

A közgyülés szünetében beszélgettünk Nusser János államtitkárral, aki a kamara felfüggesztett autonómiájával kapcsolatosan a következőket mondotta az Esti Kurir munkatársának:

— Az elnökválasztás természetesen nem jelenti azt, hogy a kamara autonomiáját visszakapja.

A szavazatok összeszámlálása után az elnök kihirdette a végeredményt. Eszerint

a leadott szavazatokból 115 esett gróf Khuen-Héderváryra,

83 pedig Inárcsi Farkas Ferencre. *Eszerint az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke gróf Khuen-Héderváry Károly lett.*

Előkelő
ÉS MÉGIS OLCSÓ A
FORD-Taunus
FOGYASZTÁSA CSAK 8 LITER.
OLAJFÉK. ÁRA: P. 3690.—
Eladás:
HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI, BUDAPEST
VI., Andrássy-út 10. Telefon: 113—619
FORD MOTOR R. T. BUDAPEST
V., Kossuth Lajos-tér 18. Telefon: 111-980

FORD MOTOR RT. BUDAPEST

Szeles idő, lehülés

A hét eleje óta a balti államokban felhalmozódott hideg levegő második hulláma viharos erővel árasztotta el *Közép-Európát*, sőt még *Olaszországban* is éreztette hatását. Az Adriai-tenger felett rendkívül heves *viharközpont* alakult ki, amelynek következtében erős északi szél kíséretében esik az eső. *A hideg levegő tegnap hazánkba is megkezdte benyomulását.*

Ma reggelre az ország nyugati és keleti határszélén már viharossá erősödött a szél és a hőmérséklet is csökkent.

A fővárosban a környező hegyek védőhatása következtében még nem érezhető a szél erősödése.

A hideg levegőből kialakult szálló légmozgás következtében a felhőzet felszakadozott és az esőzés megszünt. *Az ország déli felében a szél megerősödésével kell számolnunk.*

A vasárnapi időjárás tehát szeles lesz, azonban a szakadozó felhőzet napsütéssel fogja már pótolni a hőmérséklet csökkenését.

Eső már nem lesz, legfeljebb a délutáni órákban lehetnek kisebb futóesők. *Hétfő reggelre ismét gyenge fagyokra van kilátás.* Sportolásra alkalmas hó már csak *Kárpátalja* magasabb hegyei között van.

KÉTEZER RENDŐR KÖZÖS SZENTÁLDOZÁSA A BAZILIKÁBAN

Szombaton reggel a budapesti államrendőrség mintegy kétezer tagja közös szentáldozáson vett részt a *Bazilikában.* A rendőrök zárt sorokban a rendőrzenekar kíséretében vonultak végig az utcán.

A Bazilikában tartott ünnepélyes szentmisén — melyet *Madarász* István kassai püspök celebrált fényes papi segédlettel, — megjelent vitéz *József Ferenc* királyi herceg, *Tomcsányi* Kálmán államtitkár a belügyminiszter képviseletében, dr. dr. *Horváth* Dezső miniszteri tanácsos, a belügyminisztérium rendészeti osztályának vezetője *Barcsay* Ákos, Pest vármegye főispánja, *Eliássy* Sándor főkapitány, dr. *Kálnay* Gyula és dr. *Rajczy* Géza főkapitányhelyettesek, *Zakariás* Antal főtanácsos, a vidéki főkapitány képviseletében, valamint még sok más előkelőség. A szentbeszédet *Madarász* István püspök mondotta.

A szentmise után a szentáldozáson résztvett rendőrlegénység díszmenetben vonult el a megjelent előkelőségek előtt.

A rendőrtisztikar és őrszemélyzet görögkatolikus tagjai ugyancsak szombaton délelőtt kilenc órakor járultak szentáldozáshoz a *Rózsák*terén lévő templomban. A szentmisét dr. *Krajnyák* Gábor kanonok celebrálta.

Az osztálysorsjáték húzása

10000 pengőt nyert: 72055
500 pengőt nyert: 10950 19003
300 pengőt nyert: 35461 38107 48186 83139
150 pengőt nyert: 7567 15975 16505 17780 22121 26770 26912 26976 28124 29447 29750 35170 44385 48545 51950 52743 56057 59160 68318 72501 73180 77707 77825

70 pengőt nyertek:

134 223 242 351 408 686 702 922
1045 136 217 360 388 411 417 526
607 666 719 721 848 943 951 *2083*
167 475 588 770 850 900 *3066* 073
128 237 281 426 441 453 481 537 602
786 849 853 918 940 *4024* 193 255
308 339 536 559 623 641 736 784 810
906 946 *5422* 477 499 687 705 737
771 801 *6115* 177 374 387 426 602
722 808 *7065* 149 156 245 258 352
527 632 723 757 926 *8054* 073 085
111 207 218 410 501 543 639 664 954
9000 143 171 272 299 346 356 359
369 587 686 724 795 802 903 917 920
10194 318 363 388 521 619 719 903
972 *11029* 056 174 260 345 367 119
762 782 798 824 837 890 958 *12080*
086 163 168 307 485 498 637 923 992
13095 162 246 289 365 426 481 516
529 760 789 826 919 968 971 *14066*
196 214 333 483 520 733 800 864 943
947 959 *15233* 435 535 537 581 727
981 994 *16208* 224 265 488 513 663
793 845 861 *17338* 402 409 449 516
666 685 810 *18090* 096 176 340 382
388 608 795 819 865 900 *19128* 382
516 535 672 733 789 801 804 890 932
941 949 959 986
20027 085 243 262 310 357 429 735
826 910 *21031* 054 167 324 360 373
389 493 588 669 675 776 779 787 959
22061 210 304 451 794 851 882
23013 090 098 287 305 335 375 544
598 682 784 836 851 854 858 *24161*
257 309 329 373 405 427 552 571 631
719 724 778 824 858 931 980 *25066*
185 269 433 457 700 775 848 932 950
968 988 *26195* 334 304 400 532 568
649 812 882 929 *27061* 084 121 144
329 333 336 404 554 668 698 738 840
935 *28024* 232 391 443 585 711 903
926 942 *29027* 071 244 395
30036 104 152 260 290 560 582 782
849 864 961 *31129* 156 281 328 494
650 902 930 992 *32055* 241 376 407
545 726 760 826 915 *33026* 130 183
292 293 327 392 467 677 734 931 980
995 *34163* 266 450 834 986 *35139*
255 283 526 590 732 821 *36025* 166
285 299 349 548 552 581 732 *37324*
458 673 992 *38084* 106 206 208 265
279 357 475 499 617 688 998 *39032*
110 183 292 329 465 571 695 745 861
40031 086 182 208 249 311 340 385
399 374 585 665 761 765 826 840 911
928 938 *41026* 063 133 189 312 347
366 373 476 554 577 596 618 732 965
42011 075 141 160 203 225 239 336
470 552 708 781 *43323* 387 584 977
44052 078 255 363 415 529 586 673
702 760 900 935 *45041* 233 257 266
513 838 846 979 *46017* 051 228 231
321 356 359 372 374 381 718 827 861
47022 064 091 343 484 514 521 608
691 731 737 881 922 948 *48124* 125
184 224 340 498 652 687 714 884 894
974 *49006* 085 137 218 306 394 410
445 454 467 566 754 812 836 849 893
995
50038 124 148 343 403 463 510 519
594 *51047* 091 249 311 542 552 663
803 *52033* 088 247 327 596 625 783
828 838 855 883 897 980 993 *53313*
230 481 922 937954 987 *54023* 075
200 202 318 339 527 543 569 641 708
958 *55092* 170 311 366 394 481 846
56088 186 277 524 580 739 840 860
964 *57035* 071 188 227 231 296 406
454 505 553 676 743 787 895 930
58090 150 225 236 531 543 632 875
59037 074 207 274 416 427 465 551
562 948 988
60014 117 225 365 485 494 509 617
657 850 *61000* 100 179 199 226 421
634 642 828 877 890 899 906 *62050*
055 135 186 216 235 359 393 426 487
596 627 668 837 *63091* 245 291 432
579 643 156 914 *64116* 119 229 314
346 454 518 697 723 *65002* 018 041
098 123 197 276 453 568 578 919 939
943 *66081* 114 119 127 169 190 458
693 734 754 828 830 860 *67021* 220
244 266 370 421 574 610 618 699 726
756 943 *68009* 078 145 158 159 252
415 559 576 749 945 *69008* 048 015
256 289 430 477 619 654 716 768 774
868 982
70065 130 202 250 323 348 370 455
471 497 516 669 675 690 738 851 890
71025 223 335 498 511 584 737 782
802 823 934 *72285* 312 315 370 578
742 802 803 956 996 *73254* 395 532
544 598 737 740 787 *74013* 215 233
294 408 487 488 873 *75171* 210 297
328 444 799 817 *76132* 180 201 267
318 410 630 869 *77061* 131 145 185
244 272 320 331 389 430 467 984
78000 129 141 161 200 204 352 389
401 778 997 *79002* 267 423 504 771
801 941
80096 145 156 164 535 551 633 687
803 857 862 935 947 *81118* 160 244
301 320 393 451 466 641 664 753 830
887 *82037* 043 057 076 083 151 156
170 426 470 479 495 519 701 773 775
863 *83019* 189 291 416 565 682 710
720 946 *84382* 503 509 605 631 640
716 748 793 847 854 *85199* 299 439
709 757 892 898 *86024* 184 308 321
340 376 503 570 683 720 *87132* 382
735 816 840 879 973 984

+

A húzást kedden folytatják. Sorsjegyek még kaphatók vagy telefonon megrendelhetők a Benkő Bank Rt.-nál. Telefon: 128—647. Andrássy-út 56.

+

Ezt a gyorslistát a Dembinski-bankház (II, Zsigmond-u. 8) állította össze.

Elsőosztályu sorsjegyek

(egészek is) még mindig nagy választékban kaphatók VITÉZ DÉNES JÓZSEF főárusítónál, Szolnok. Telefon: 777. Csekkszámla: 7777.

Vasárnap estig marad nyitva a Mezőgazdasági Kiállítás

A mezőgazdasági kiállítás időtartamát ez évben a rendezőség az eddigi 6 nap helyett 9 napra hosszabbította meg, mert számolt azzal, hogy a fokozódó érdeklődés az ország megnagyobbodása következtében várható nagyobb látogatottság mellett csak hosszabb időre elosztva lesz lehetséges a kiállítás nyugodt és zavartalan megszemlélését mindenki részére biztosítani. Már csütörtök estéig, amikor a mezőgazdasági kiállítások szokásos időtartama letelt, örömmel volt megállapítható, hogy az idei kiállítás látogatottsága minden előző évit, a mult esztendeit is meghaladta és pedig még nagyobb mértékben, mint az országgyarapodás következtében számszerűleg várható lett volna.

Előrelátható, hogy a hátralevő két napon, amelyek hét végére esnek, a kiállításnak még igen sok látogatója lesz. Vasárnap újabb filléres vonatok hozzák majd a vidéki látogatók ezreit a kiállításra. Szombaton délelőtt fél 11 órától alkonyatig úgyszólván szünet nélkül követik egymást a változatos lovassportesemények, fogatversenyek és bemutatók. A vasárnap délutáni programon ismét szerepelni fog a Mária Terézia korabeli főúri esküvői felvonulás fogatokon.

A tenyészállatcsoportokban minden előző évit meghaladó forgalom volt, úgyszólván egyetlen eladat lan állat sem maradt és igen kedvező árakat értek el a kiállítók.

Az ezévi nagysikerű kiállítást vasárnap este 8 óráig tartják nyitva.

LÓVERSENY

Szép versenyek Megyeren

A *Pestvidéki Verseny Egylet* vasárnap rendezi megnyitó mítingjének első napját. Az ugróversenyek kivételével a nevezések *kitünően sikerültek.* A nyeretlenek versenyében jó osztályú pesti lovak indulnak. *Maritta, Ferkó, Aménite* és *Almandin* közül kerülhet ki a nyerő. Az *ürlovas-hendikepben Beagle of Nations* ráduplázhat legutóbbi győzelmére, *Baka, Csicsóné II.* és *Magdaléna* az ellenfelek. Az ezerméteres hendikepben a tavasszal mindig jól szaladgáló *Babvirág* nyerhet. *A versenypályán megjelenik Tassinari olasz földművelésügyi miniszter és kisérete is gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter társaságában.*

Jelöltjeink:

I. **Crataegus, Máv, Szives.**
II. **Lectica, Resista.**
III. **Lándzsa, Regulus.**
IV. **Pfendler-lov., Aménite, Ferkó.**
V. **League of Nations, Baka, Csicsóné II.**
VI. **Furmint, Láncos, Teri.**
VII. **Babvirág, Mutasd meg, Vásárfia.**

A versenyek délután 3 órakor kezdődnek.

— **BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS ELEKTROMOS MŰVEI** a május havi költözködésekkel kapcsolatban felhívja igen tisztelt fogyasztói figyelmét az alábbiakra: A helyiségből való kivagy beköltözést, illetőleg az áramszolgáltatás megszüntetését, vagy megkezdését a torlódások elkerülése végett mielőbb, de legkésőbb 14 nappal a költözés előtt kérjük bejelenteni, mindenkor az *uj fogyasztói hely szerint illetékes körzeti irodánkban.* A szükséges munkálatok pontos elvégzését csak akkor biztosíthatjuk, ha a bejelentést a fogyasztó személyesen, vagy két tanuval igazolt meghatalmazottja utján eszközölte. Pénzbeszedőinknek, mérőleolvasóinknak és szerelőinknek átadott üzenetek teljesitéséért felelősséget nem vállalunk. A bejelentés elmulasztása esetén a fogyasztó felelős a további áramfogyasztásért. *Körzeti irodáink:* II., Margitkörut 15, IV., Eskü-ut 5, V., Váci-ut 74, VIII., Baross-tér 2, IX., Ferenckörut 9—11. Ugyanott kiállitási helyiségeink is dijtalanul megtekinthetők. *Budapest Székesfőváros Elektromos Művei.*

— **Háziasszonyok figyelmébe!** A Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetsége az Elektromos Művekkel karöltve főzőtanfolyamokat rendez a IV., Eskü-út 5. szám alatti villamoskonyhában. A tanfolyamok 8—8 hétig tartanak külön a kezdők és külön a haladók számára. A résztvevők megtanulják a polgári konyhának megfelelő ételek elkészítését. A tanfolyamok április második felében kezdődnek. Jelentkezni lehet a Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetsége (VIII., Mára-u. 7, I. 15) központi irodájában és az Elektromos Művek összes bemutatóhelyiségeiben. A tanfolyamokra vonatkozó részletes felvilágosítás ugyancsak az emlitett helyen kapható.

A térképészettől a harangöntésig *minden foglalkozásnak akad képviselője a t. Házban*

Érdekes és tanulságos adatok az új Országgyűlési Almanachban

Most jelent meg *Haeffler* István miniszteri osztálytanácsos, a kitűnő ujságíró szerkesztésében az *Országgyűlési Almanach.* A késés oka, hogy

az új választás óta a képviselőházba bekerült honatyák legnagyobb része csak húzódozva tett eleget a kérésnek, hogy életrajzi adatait az almanach, illetőleg a nyilvánosság rendelkezésére bocsássa.

A vaskos kötet több mint egyszerű életrajzi gyüjtemény: egy darab történelem. De ezenkívül adataival, statisztikai kimutatásaival (hány község tartozik egy képviselő kerületéhez, mi a képviselők pontos címe, stb.) a nagyközönség számára is hasznos szolgálatot tesz.

A legöregebb és legrégibb képviselők

A könyvből kiderül hogy

296 tagja van a képviselőháznak, ezek közül 223 képviselő támogatja a kormányt.

A legöregebb képviselő, Egry Ferenc, 1864-ben született a Felvidéken, foglalkozására nézve harangöntő. *A legfiatalabb képviselő a nyilas Wirth Károly, aki 1909-ben született.* A Háznak 174 római katolikus, 10 görögkatolikus, 1 görögkeleti, 81 református, 27 evangélikus, 1 unitárius és 1 zsidó tagja van.

Foglalkozás szerint a képviselők így oszlanak meg: földbirtokos 59, ksigazda 19, földmüves 3, mezőgazdasági érdekképviseleti tisztviselő 5, nagyiparos 3, kisiparos 4, iparos szakmunkás 1, kereskedő 1, vállalati vezérigazgató 3, bankigazgató 4, volt állami tisztviselő 29, volt megyei és városi tisztviselő 17, volt bíró 1, volt katonatiszt 20, egyetemi tanár 8, középiskolai tanár 6, római katolikus pap 12, görögkat. pap 1, ref. lelkész 4, luteránus lelkész 1, görögkatolikus teológiai tanár 1, református teológiai tanár 1, ügyvéd 40, orvos 10, gyógyszerész 3, gépészmérnök 6, építészmérnök 4, bányamérnök 1, közgazdasági mérnök 1, hírlapíró 15, szakszervezeti tisztviselő 3, magántisztviselő 4.

A foglalkozások változatos adatai közt tallózva kiderül, hogy *Abonyi Ferenc nyilas képviselő HÉV főkalauz, Bodor Márton nyilas képviselő pedig Beszkárt-géplakatos volt.*

Mint legrégibb képviselő, Putnoky Móric viszi el a pálmát. Putnokon választották először képviselővé 1892-ben. Utána következik Teleki Pál gróf, akit 1905-ben választottak meg Nagysomkuton, majd Bródy Ernő, aki 1906-ban kapott mandátumot.

Az életrajzi adatok rengeteg érdekességéből említsük meg, hogy *Keck* Antal és *Pándy-Pöltz* Antal nyilas képviselők *szélsőséges állásfoglalásuk előtt NEP-titkárok voltak. Nagy* Ferenc független kisgazdapárti képviselő adta ki 1932-ben az első falukutató munkát «*Ötmillió magyar a Golgotán*» címmel. *Tildy* Zoltán, *a Független Kisgazdapárt száz egyéni jelöltje közül egyedül jött be egyéni kerületben, Békésen.*

Varga József kereskedelmi és ipari miniszter 1891-ben született és a barnaszénre, valamint a bauxitra vonatkozó kutatásaival tette világhírűvé nevét.

Ő állapította meg, hogy a magyar bauxitból elektromos eljárással kitűnő cementet lehet készíteni, a magyar szénből pedig az úgynevezett Varga-féle hatással, nagyszerű benzint. *Váczy* György MÉP képviselőről kiderül, hogy Szolnokon több mint ötvenezer kenyeret osztott ki ingyen. Gróf *Zichy* Nándor, mint *Almássy* László Ede sivatagkutató pilótája, *kis sportrepülőgépen Kis-Ázsiába repült.*

A miniszterelnök adatai

Érdekes adatokat tartalmaz gróf *Teleki* Pál életrajza. 1879-ben született, római katolikus, nős, a müegyetem közgazdasági karán a gazdasági földrajz rendes tanára. Bejárta Európát, Északafrikát, Szudánt,

1909-ben a japán szigetek kartográfiájának történetéhez készült atlaszát francia tudományos díjjal tüntették ki.

Ebben azt bizonyította, hogy *Columbus* Kristóf nem Amerikát, hanem a japán szigeteket kereste. 1918-ban megrajzolta Magyarország újrendszerű néprajzi térképét, mely „Carte rouge" néven 12 kiadást ért meg. Ez a térkép szerepelt a békétárgyalásokon, 1938 szeptember hó 30-án Münchenben, 1938 októberében Komáromban, majd a belvederei tárgyalásokon is. 1920 november 13-án alakította meg első kormányát, amely becikkelyezte a trianoni békét.

A javaslat megszavazása után a parlament, sőt minisztertársai legnagyobb meglepetésére a Ház ülésén vádindítványt tett önmaga ellen, amelyet természetesen a Ház mellőzött. 1921. húsvétján, IV. Károly első visszatérése után lemondott.

A felsőház legidősebb tagja, *Pallavicini* János őrgróf 1848-ban született, tehát *92 éves.* Legfiatalabb tagja *Gerinczy* Pál jászói prépost-prelátus, 1906-ban született. A felsőházi tagok közül 165 római katolikus, református 44, lutheránus 28, görögkatolikus 4, görögkeleti 2, unitárius 1, izraelita 4. Foglalkozás szerint *nagybirtokos és földbirtokos 88, kisbirtokos 4, egyetemi tanár 20, iró 2, újságiró egy sem.*

A felsőház tagjai között szerepel mint örökös tag Bethlen István gróf, aki 1905-ben került be először a képviselőházba, mint a függetlenségi és 48-as párt tagja.

A kiegyezéstől, 1867-től kezdve a mostani Teleki-kormány a harmincadik felelős magyar kormány. 1918 október 31-én alakította meg *Károlyi* Mihály gróf az utolsó király által kinevezett törvényes kormányt. A népköztársaság kikiáltásával a jogfolytonosság megszakadt és csak az 1920. évi I. törvénycikkel állt helyre.

Mindig az idők jele, ha a kormányban tárcanélküli miniszter is foglal helyet. A tárcanélküli miniszter rendesen egy-egy átmeneti jellegű kérdéscsoport rendezésére kap megbízást. Ime a tárcanélküli miniszterek névsora: *Földes* Béla, *Vázsonyi* Vilmos, *Esterházy* Móric gróf, *Jászi* Oszkár, *Bleyer* Jakab, *Teleki* Pál gróf, *Gratz* Gusztáv, *Bánffy* Miklós gróf, *Haller* István, *Mayer* János, sokorópátkai *Szabó* István, nagyatádi *Szabó* István, *Oláh* Dániel, *Pekár* Gyula, *Bud* János, *Imrédy* Béla, *Hóman* Bálint és *Jaross* Andor.

Vajjon kikre emlékszik ma ezek közül s kikre fog nehány év múlva még emlékezni az ujságolvasó?

Kóródy Béla

— **Házasság.** Dr. *Heves* István ügyvéd és *Klaber* Joli jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Preisich Irén, *Preisich* Kornél dr. egyetemi magántanár leányát *Gerle* György építészmérnök e hó 4-én vezette oltárhoz a fasori evangélikus templomban. (Külön értesítés helyett.)

Elek Klári és *Tauszik* Ernő jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Heisler Teri és *Hantos* Endre jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Bass Erika (Budapest) és *Leslie Herbert White* (Manchester) jegyesek.

Kleinberger Ede ékszerész leányát, *Magdát* eljegyezte *Aczél* György (Budapest—Bázel).

Réti Klára Zsófi (Budapest) és *Schweiger* László (Keszthely) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Weisz Dezsőné sz. Kis Szeréna fájdalommal tudatja, hogy férje,

WEISZ DEZSŐ

utazó

55 éves korában e. hó 4-én elhunyt. Temetése f. hó 7-én d. u. 4 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temetőben. Gyászolják: felesége, fia, menye és unokája (London).

lcsavart kigyóval. — STOCK, schwarz poliert,
nwunden.

ános férfifej. — STOCK, Ebenholz, am E...
an.

Boldizsár István
Molnár C. Pál

Sovább

Dolgozok Világtapja IV. ebf. 8 pre
(1948 febr. 21.) 16 l. Repr.

Boldizsár István: Földmunkások.

Molnár C. Pál: Kutya historia c. reskarca

(a réskarcoló mindenek) kiállítása a Szalmásy

~~Galeriaban~~ Galeriaban

753. **Két kriss,**

fahüvelyben. Sumatra. — ZWEI KRIESCHE in Lederscheide. Sumatra.

754. **Tőr,**

gazdag díszű, végén hajlott sárgaréz hüvelyben, csontmarkolattal. Indiai, XVIII. század. — DOLCH mit Messingscheide und Beingriff. Indisch, XVIII. Jahrh.

755. **Kriss,**

kristályfogantyúval. India. — KRIESCH mit Kristallgriff. Indien.

756. **Kétélü tőr,**

arannyal berakott pengével, vésett díszű fémfoglalattal ellátott vörös bársony hüvelyben, elefántcsontmarkolatta! Török, XVIII. sz. — DOLCH, Scheide aus rotem Samt mit gravierten Beschlägen ; goldtauschierte Klinge mit Elfenbeingriff. Türkisch, XVIII. Jahrh.

756/a. **Kard,**

bőrhüvely, aranybronzveretek és markolat. Empire stilusban. — DEGEN, Lederscheide, Griff und Beschläge aus Goldbronze. In Empirstil.

757. **Kétélü rövid tőr,**

elefántcsont markolattal, bőrhüvelyben. Alban, XVIII. sz. — DOLCH mit Elfenbeingriff, in Lederscheide. Albanesisch, XVIII. Jahrh.

BOLDIZSÁR, István

20. *Ungarischer Hof*
21. *Stille Gasse*
22. *Széchenyi-Bad in Budapest*
23. *Morgensonne I.*
24. *Morgensonne II.*
25. *Nach dem Bade*
26. *Kleinstadtgasse*
27. *Dorf* (Privatbesitz)
28. *Frühstück*
29. *Landschaft in Siebenbürgen*
30. *Bauernhof*
31. *Jause*
32. *Akt*

Csánky Ungarischer Hof 28. 36 } l. Kiffel

der Gesenwart. Katalog der Ausst. in Berlin, Dresden, Breslau, Wien, Graz, 1942-43

Boldizsár István

e Bilder wollen die Schönheit ungarischer Landschaften,
en der ungarischen Seele der deutschen Öffentlichkeit
en. Wohl sind ihre Schöpfer eigenständige Künstler-
ikeiten, je nach Sehweise und Stilart verschieden, den-
r Söhne desselben Bodens, durchdrungen vom Geist und
derselben Heimat. Ihre Bilder sind mannigfaltig wie der
e Boden selbst. Die Farben tragen das Gepräge unseres
das im Laufe der Geschichte manche Krisen, Ruhm und
e erlebte, an Freude und Leid in gleicher Weise teil-
ude und Leid wurden im Laufe der Geschichte auch zu
n Beständen der farbenreichen ungarischen Landschaft,
n ausgestellten Gemälden und grafischen Darstellungen
lann zu erkennen sind, wenn ihren Ausdruck der Künstler
t bewußt erstrebte.

r Zusammenstellung des Ausstellungsmaterials gab sich
der Wille kund, diese ungarische Landschaft und die in
unwillkürlich offenbarende ungarische Seele der Öffent-
es großen und befreundeten Deutschen Reiches möglichst
zu vergegenwärtigen.

n die edlen Söhne des großen Deutschen Reiches diese
en ungarischer Bildkunst von heute liebevoll aufnehmen
Verständnis betrachten.

Jenő von Szinyei-Merse

Boldizsár István

MAC CONCH

Csárd

D.)

Csánky Kolozsvár

Az elmult 30 év m. festésete levár, 1943

Szénagyűjtés
Heuernte

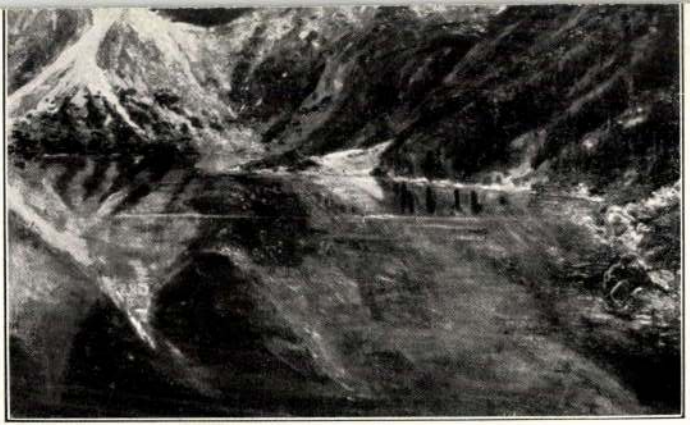

ANNA v. SZYSZYTOWICZ

Halastó a Baráttal
Morskie oko (Hohe Tátra)

SZINHÁZ

Mai filmkritika

„VÁRLAK"

(Rádius, Atrium)

Sok szép filmet láttunk már a szerelemről, hiszen tulajdonképpen minden film a szerelemről szól. De talán sohasem volt alkalmunk egy olyan bensőséges és kifejező igazi szerelemmel, filmszerelemmel találkozni, mint a »Love affair«-ban. Az eset, tragikus, de mindenkivel megtörténhetne. Különös, szívdobogtató, igaz és emberi. Százszázalékos szerelem.

Párisban láttuk először a filmet a Champs Elysées egyik fényes filmpalotájában. Milyen zokogás, milyen felszabaduló sírás vett erőt mindenkin, aki ott ült a nézőtéren. Úgy szerették az emberek, hogy az a két ember ott a filmen, Charles *Boyer* és Irene *Dunne* szeretik egymást. Mennyire jólesett látni, hogy az elkényeztetett szeladon férfivé nemesedik és a férfihivatásával — dolgozik a nőért! Az élet azonban kegyetlen: felcsuklott a zokogás, amikor szirénabúgás jelezte, hogy a mentők elvitték a szerelméhez rohanó asszonyt, akit akkor üt el az autó, amikor élete legboldogabb pillanatának fénye sütött reá. Öröm és boldogság szállta meg a publikumot, amikor azután összekerültek. Klasszikus példája a *tökéletes játékfilmnek* a »*Várlak*«. Átéljük az érzéseiket, szenvedjük a szenvedésüket és részt kapunk mi is a boldogságukból.

MEGNÉZZÜK? Kedves olvasó, irígyeljük Ont, hogy Ön

„Mámor"

Új francia film a Décsiben

JEAN GABIN és MIREILLE BALIN a »Mámor« című új francia filmben

A titokzatos és fűszerillatú Orangeban játszik ez az új francia film, egy délfranciaországi spahi-garnizonban, amelynek hölgytársadalmát egy daliás spahi-altiszt, Jean *Gabin* tartja állandó izgalomban. Mindenki szerelmes belé s ő öntelten lubickol a könnyű szerelem verőfényében. Egyszerre azután összekerül »a nagy nővel«, aki már nem könnyű préda, aki a *gueule d'amour (a szívtörő)* szívét legyőzi. A komplexumos nővel való eset ez. Az a baleset, sőt tragédia, amely minden férfival megtörténhetik, akármilyen gueule d'amour is volt addig. A nő gyönyörű, Mireille Balin-nek hívják. *Bánky Vilma és Carole Lombard-keverék.* Gabint pedig nem kell bemutatni. Isteniek a külső felvételek, sajnos, a storyval egy kis baj van. Kicsit *túl lírai, túlságosan részletbemenő.* Ezzel megfosztja a filmet a francia filmeknél általában megszokott sivító, vágtató

Horthy Miklós kormányzó legújabb arcképe

AZ ÚJ PORTRÉT MA DÉLBEN LEPLEZTÉK LE AZ AERO-SZÖVETSÉGBEN. A KÉP MELLETT ALKOTÓJA, BOLDIZSÁR ISTVÁN FESTŐMŰVÉSZ ÁLL.

Az Est. 1939. Okt. 21.

Boldizsár István : Dunaparti részlet májusi áradáskor

II. M. Képzőm. Kiáll. 1957. nov.

után, rézkarczban és tusmodorban 1790-ben készültek, s melyeknek számát 1804-ben még százzal toldotta meg.

31. III. György angol király és családja. Zoffani J. után.
Smith: I. 15. sz.

32. Rubens feleségének arczképe. Rubens után.
Smith: I. 38. sz.

33. Stuart Jakab, richmondi herczeg arczképe. Van Dyck után.
Smith: I. 36. sz.

34. Az 1771-diki műkiállítás a londoni Royal Academyban. Brandoin Ch. után.
Smith: I 44. sz.

35. Bacchanalia. Rubens után.
Nagler: K. L. IV. 53.

36. Magdolna Jézus lábait mossa. Rubens (?) után.
Nagler: K. L. IV. 53.

37. Galatea. Giordano L. után.
Nagler: K. L. IV. 53.

38. Férfi a nyúllal. Zoffani J. után.
Nagler: K. L. IV. 54.

39. Kovácsműhely. Wright J. után.
Smith: I. 48. sz. A mester leghiresebb lapja.

40 Vizes malom. Hobbema után.
Nagler: K. L. IV. 54.

Boldizsár István festő

Vidovszky Bé

B O L D I Z S Á R I S T V Á N festő. Született Orosházán 1897. jul. 29-én. A budapesti Képzőművészeti Főiskoln Réti István növendéke volt. A nagybányai és budapesti tárlatokon gyakran résztvett. Müvészetéről a Pásztortüz közöl hosszabb cikket XI.évf. 1925. 576. lap./ Egyik kiállitója volt az 1921-ben Kolozsváron rendezett "Collegium Artificum Transylvácorum"-i tárlatnak, ött tünt fel hangulatos nagybányai képeivel. 1930-ban önálló kiállitást rendezett mintegy félszáz müvéből Kolozsváron.

BB

~~KÉT~~

~~Az Ernst=~~

ÉTELEK.

nzben azonnal kifizetni. A vevő a leütött nagasabb ár kifizetése előtt a tárgyat az

nelyben az árverés idején vannak. Leütés otára vonatkozó *semmiféle felszólalás nem* megtekintését lehetővé tette. Az egyes csáthatók tömegben árverés alá.

m adatnak el. A kikiáltás azonban ennél ár és a becsár nem azonos.

tait ismételve kellően kikiáltani és a leg- et harmadszor" leütéssel elfogadni. Kétes nem állapitható meg, hogy kinek részére gyat ujból árverés alá bocsátani.

ennek át. A vevő kivánságára elvállaljuk, átveendők, gondosan őrizzük, de anélkül, ánk. A megvett tárgyak elszállitása kizá- sük vagy megsérülésük esetén az árverés

aló osztozkodás, vagy jutalom, vagy előny éppen tiltva van mindennemü összebeszélés élyeket szerfölötti magas vételár kinálására

egbizatásokat elfogadnak az *Ernst-Múzeum*

Belső és külső szervezési és időszerű politikai kérdéseket tárgyalt a MÉP

Donáth Györgyöt törölték a tagok sorából

A Magyar Országos Tudósító jelenti: A Magyar Élet Pártja csütörtökön este akadémiauteai székházában rendkívül nagy érdeklődéstől kísért pártértekezletet tartott. Azt megelőzően pártvezetőségi ülés volt. Az értekezleten a kormány tagjai közül Reményi-Schneller Lajos, Szász Lajos, Antal István és Jurcsek Béla vett részt.

Az értekezletet vitéz Teleki Mihály gróf országos elnök nyitotta meg, aki bejelentette, hogy a pártvezetőség Bocsáry Kálmán országos alelnököt a párt székesfővárosi és Hunyady-Buzás Endre országos alelnököt pedig a vidéki szervezés irányításával bízta meg. Bejelentette továbbá, hogy a pártvezetőség Fáy Istvánt és Plósz Istvánt a pártvezetőségbe meghívta.

A továbbiak során bejelentette a párt szakcsoportjainak megalakulását s javasolta, hogy a társadalompolitikai csoport elnökévé vitéz Marton Bélát, a pénzügyi csoport elnökévé Temesváry Imrét, a külügyi csoport elnökévé vitéz Lukács Bélát, a közoktatásügyi csoport elnökévé Hóman Bálintot, a közjogi csoport elnökévé Balázs Károlyt, a közigazgatási csoport elnökévé vitéz Bobory Györgyöt, a közgazdasági és közlekedési csoport elnökévé Varga Józsefet, az igazságügyi csoport elnökévé Benkő Gézát, a honvédelmi csoport elnökévé Beöthy Dezsőt, a földmívelésügyi csoport elnökévé Máriássy Mihályt, a párt-összeférhetetlenségi csoport elnökévé Fáy Istvánt választák meg. A pártértekezlet az elnök javaslatát egyhangúan elfogadta, majd tudomásul vette a pártvezetőségnek azt az elhatározását, amellyel Donáth György orsz. képviselőt a párt tagjainak sorából törölte.

Az értekezlet további során vitéz Zerinváry Szilárd és Korponay Ede országgyűlési képviselők, valamint báró Schell József felsőházi tag szólalt fel, akik különböző időszerű belpolitikai kérdést és panaszt tettek szóvá. A felszólalásokra részben Szász Lajos iparügyi miniszter, részben pedig vitéz Teleki Mihály országos elnök adott kimerítő választ, amelyet a párt tagjai megnyugvással vettek tudomásul.

Minden alapot nélkülöznek a görögkeleti egyház üldöztetéséről szóló ellenséges állhírek

Budapest, július 28. A Budapesti Értesítő írja: Az angol hírszolgálat ismételten jelentéseket közöl, amely szerint Kárpátalján a görögkeleti lakosság *üldöztetésnek* van kitéve. Illetékes helyen ezzel kapcsolatban rámutatnak arra, hogy mindezeknek a híreknek okát egyedül és kizárólag Popov görögkeleti érseki helytartó *ideiglenes internálásában* kell keresni. Popov internálására azért került sor, mert alapos gyanú merült fel, hogy *a magyar állam érdekeivel ellentétben álló* működést fejt ki. Egyébként semminemű más rendszabályt nem léptettek életbe, úgyhogy »a görögkeleti egyház 20.000 hívőjének deportálásáról« szóló fantasztkus jelentések *mindennemű alapot nélkülöznek.*

A Kormányzót ünnepelte a tiszai evangélikus egyházkerület közgyűlése

A tiszai evangélikus egyházkerület Nyíregyházán közgyűlésre ült össze. Az egyházkerületi felügyelő, homrogdi Lichtenstein László ny. főispán megnyitójában, a gyűlés kitörő lelkesedése mellett hódolt a Kormányzónak. Emlékeztetett Kossuth Lajos halálának 50. évfordulójára. Bizalommal nyilatkozott a Sztójay-kormányról, amely a nemzeti erők összefogásának alapján áll és megbecsüli a történelmi egyházakat. Indítványára a közgyűlés üdvözölte a kormányt és támogatásáról biztosította. Méltatta Thuróczy Zoltán püspök fáradhatatlan munkáját, beszámolt a személyi ügyekről és változásokról, végül hangoztatta: ma nem lehet közöttünk vallási vagy pártkülönbség, csak egyetlen parancs — ismerjük fel a magyar nemzeti kötelességet! *(MÉ)*

Kolozsváron felépítették az első bombabiztos műtőt

A június 2-i kolozsvári bombakárok tanuságait levonva, a város közönsége, illetve a város vezetősége Klimkó Dezső professzor, a kolozsvári egyetem sebészeti klinikája igazgatójának szorgalmazására megépítette az első bombabiztos műtőt és betegszobákat, amivel a betegeknek oltalmat, az orvosoknak pedig nyugodt munkahelyet biztosított. Az építkezés a légoltalmi és orvosi követelmények figyelembevételével történt. A műtőt vastag föld és vasbeton réteg alá helyezték, saját villanytelepe és vízellátása akkor is biztosítja a munkát, ha esetleg a városban légitámadás zavarokat okozna. (MOT)

Zsidó megkülönböztető jelzések önkényes eltávolítása

A zsidók tömeges megkeresztelkedésével kapcsolatban a hatóságoknak tudomására jutott, hogy egyes zsidók a kikeresztelkedés ténye után a megkülönböztető jelzést önkényesen eltávolítják.

Illetékes helyről közlik, hogy a kikeresztelkedés ténye a megkülönböztető jelzés eltávolítására nem jogosít, a jelvény eltávolítása súlyosan büntetendő kihágást képez és a kihágási eljárás befejezése után internálást von maga után. *(MTI)*

Szeged megfestette a Kormányzó arcképét

Szeged, július 28. (MTI) Szeged városa Boldizsár István festőművésszel megfestette a Kormányzó Úr arcképét, amelyet most helyeztek el abban a szobában, ahol 25 évvel ezelőtt elhatározták az első nemzeti kormány megalakítását. Ebből a szobából adta ki első hadseregparancsát a nemzeti hadsereg fővezére. Magyary-Kossa Aladár főispán a törvényhatósági bizottság ülésén hosszabb beszédben emlékezett meg a festmény elhelyezéséről és kérte az Istent, ajdon Kormányzó Urunknak erőt és egészséget, hogy az országépítés nagy munkáját teljesen befejezhesse. A bizottsági tagok lelkesen ünnepelték a Kormányzót.

Seres Ferenc az új herminamezői plébános

A főváros kegyúri bizottsága pénteken délelőtt Doroghi Farkas Ákos polgármester elnöklésével ülést tartott. A polgármester, aki elsőízben vett részt a bizottság ülésén, rámutatott arra, hogy milyen nagyjelentőségű feladatot tölt be a kegyúri bizottság, amikor kiválasztja a főváros lelkiéletének irányitóit s rájuk bízza a hívők ezreinek magyar katolikus szellemben való vezetését. Különösen felelősségteljes ez a feladat a mai időkben. A kiválasztás munkájában, mint a multban, a jövőben is egyedül a lelki szempontok lehetnek irányadók.

A polgármester ezután meleg szavakkal búcsúzott el Mihalovich Zsigmondtól, akit esztergomi protonotárius kanonokká neveztek ki. A megüresedett herminamezői plébánia-javadalomra ezután a bizottság titkos szavazással Seres Ferenc plébánoshelyettest választotta meg.

Ma délután akasztják a bércutcai rablógyilkost

A budapesti büntetőtörvényszék statáriális bírósága annakidején halálra ítélte *Csicseli* Mihály 21 éves géplakatost és motorszerelőt, aki a Bére-utcában két revolverlövéssel megyilkolta, majd kirabolta *Péhl* István soffőrt. Mivel az elítélt kegyelmi kérvényét elutasították, ma délelőtt *Csicseli* átvitték a gyűjtőfogházba, ahol a délután folyamán *végrehajtják rajta a halálos ítéletet.*

A csütörtöki magyarországi légicsaták

Eddig 26 gép lelövését állapították meg

Berlin, július 28. (Német TI) A július 27-én délelőtt Budapest ellen intézett északamerikai légitámadás során a még nem végleges megállapítások szerint, a német légvédelmi erők 26 ellenséges repülőgépet, köztük 23 többmotoros bombázót lőttek le. Az amerikai harci kötelék a dalmát partok és a Balaton irányában repült Magyarországba. Erős távolsági vadászkötelékek zárták el nyugat és kelet felé az útját. A német vadász- és romboló repülőezredek már az odarepülés folyamán szembeszálltak a támadókkal. Már a Balaton térségében áttörték a német rajok az ellenséges kötelékeket és itt 15 négymotoros bombázót lőttek le teljes bombaterhükkel. Budapest térségében további ellenséges gépeket lőttek le. (MTI)

Magyarország fölött lelőtt amerikai gépek száma 29-re emelkedett

Berlin, július 28. (NST) A csütörtök délelőtt Magyarország fölött lelőtt amerikai gépek száma a legutóbbi jelentések szerint 29-re emelkedett. Az amerikai bombázók Budapest környékét támadták és egész útjuk alatt a német és magyar légvédelmi erők támadásainak voltak kitéve. A lelőtt 29 repülőgép közül 26 négymotoros bombázó.

Hivatalos jelentés a csütörtöki berepülésekről

Magyar Távirati Iroda jelenti:

Július 27-én délben, délelőtt, este és a 28-ára virradó éjjelen egyes ellenséges gépek minden irányból átrepülték az ország légiterét. Egyes átrepülő gépek az ország különböző részein felderítő repülést is végeztek. Bombázást és kárt sehonnan sem jelentettek.

A július 27-én délelőtt végrehajtott ellenséges terrortámadás alkalmával az eddig beérkezett jelentések alapján az ország területén 29, zömében többmotoros bombázó repülőgép lelövését állapították meg. Ezenfelül július 28-án éjjel egy ellenséges gép lelövését jelentik.

Kiegészítés a július 27-i angolszász terrortámadásról szóló hivatalos jelentéshez

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Folyó hó 27-én — amint a hivatalos jelentés már közölte — újból angolszász terrorbombázók támadták Nagy-Budapest déli részét, több külvárosra terítve bombaszőnyeget. A hivatalos vizsgálat eredményeképpen megállapítható, hogy az angolszászok ezúttal a rombolóbombák mellett nagyszámú gyujtóhasábot szórtak ezekre a külvárosokra.

Miután Budapestnek ezen a részén javarészt földszintes házak állanak, sok családi ház vált lakhatatlanná és egész utcarészletek szenvedtek légnyomástól eredő károkat. Az utcákat mindenféle törmelék borítja és az angolszász légiterroristák ezúttal sem kímélték a templomokat. Az egyik külváros római katolikus plébániatemplomának tetőzete és minden berendezése a lángok martaléka lett. Mindössze a sekrestyéből sikerült a bútorokat kimenteni. A templom tornyát is találat érte és a torony hatalmas rézkeresztje a földön hever.

Egy másik külváros református templomának tornya sérült meg és ablakait kitépte a légnyomás. Ezt a külvárost széles kiterjedésű bombaszőnyeg borította be és igen sok földszintes ház pusztult el. A szem egyetlen sarkot, egyetlen falat, vagy tetőrészletet sem lát, amelyet csak részben is helyén vagy épen hagyott volna ezen a részen a szőnyeg.

Általánosságban megállapítható, hogy aránylag igen kevés a halott és körülbelül 150 család vált hajléktalanná.

A hatósági légoltalmi szervek azonnal működésbe léptek a rombolások és károk elhárítására, valamint a károsultak megsegítésére. E munkájukból önfeláldozóan kivette részét a lakosság is, amely a kisebb tüzek egész tömegét oltotta el saját eszközeivel, s minden felhívás nélkül kezdte meg a romok eltakarítását.

A 49-es villamos belerohant a 63-asba

Súlyos közlekedési szerencsétlenség történt pénteken délelőtt a Horthy Miklós körtéren. A kelenföldi végállomás felől érkező 49-es jelzésű villamos belerohant egy 63-asba. Az összeütközés következtében Galik Jánosné törvényszéki tisztviselőnő, Hruby István 60 éves borügynök és Holczer Ferenc 50 éves kőműves sérült meg súlyosabban. Mindhármukat kórházba szállították, néhány könnyebb sérültet pedig a helyszínen részesítettek elsősegélyben.

Kinevezések a Kultuszminiszteriumban

A Kormányzó a kultuszminisztériumban dr. Damjanovich Lajost miniszteri osztályfőnökké. Ottó Lászlót miniszteri tanácsossá, dr. Farkas Lászlót miniszteri osztálytanácsossá nevezte ki. Dr. Molnár Andornak és dr. Pusztai Jánosnak a miniszteri osztályfőnöki címet és jelleget, dr. vitéz Nagy Ivánnak és Zábrák Dénesnek a miniszteri tanácsosi jelleget, dr. Takács Menyhértnek a miniszteri tanácsosi címet és jelleget, vitéz Erőss Arisztidnak a miniszteri osztálytanácsosi címet és jelleget adományozta.

A tudományos tisztviselők létszámában dr. Trócsányi Zoltánt múzeumi könyvtárigazgatóvá az V. fizetési osztályba, dr. Paulinyi Oszkárt országos főlevéltárnokká, dr. Balogh Jolánt és dr. Fettich Nándort múzeumi igazgató őrré, vitéz Balogh Ignácot egyetemi főkönyvtárnokká nevezte ki. Dr. Kossányi Bélának az országos levéltár igazgatói címet és az V. fizetési osztály jellegét, Köszeghy Elemérnek az V. fizetési osztály jellegét adományozta. Dr. Várkonyi Nándort egyetemi könyvtárnokká, dr. Zolnai Klárát múzeumi könyvtárnokká nevezte ki.

Mit szól a sofőr az új taxitarifához?

Nem mindennapi jelenséggel találkoztunk ma a pesti utcán: egyes taxiállamásoknál üres kocsikat pillantottunk meg s a sofőr újságot olvasva várta az utast.

Ezt a változást a felemelt taxiviteldíj okozta. Az új rendelet értelmében ugyanis mintegy 70—100 százalékig drágult meg a tarifa. A Margithídtól a Vörösmarty-térig például egy rövidke útért 6 pengőt fizethet ki a pesti polgár.

Az egyik legérdekeltebb féllel, a sofőrrel beszélgettünk ma reggel ezekről a dolgokról.

— Ennyire megcsappant volna az utas a drága viteldíj következtében? — kérdeztük.

— Azt nem mondhatnám, hogy sokkal kevesebb az utas, ellenben annyi tény, hogy a borravaló erősen megcsökkent. Akik azelőtt 2—3 pengőt adtak borravaló fejében, ma az egy pengőt is nehezen toldják hozzá az erősen felemelkedett viteldíjhoz. Ma tizennyolc fuvart csináltam, de feleannyit sem kerestem borravalóban, mint egy héttel ezelőtt tíz utasnál.

— De amit elvesztenek borravalóban, azt megnyerik százalékban. Hiszen a fuvardíjak után százalékos részesedésük van...

— Az biztos, hogy van, de ma már sok köszönet nincs benne, — vág közbe a sofőr. — Mi a százalékot még a legelső 75 filléres alapdíjú tarifa után kapjuk, s azóta azt egy fillérrel sem emelték. Ma pedig már 2 pengő az alapdíj. Ezenkívül tessék azt is számítani, hogy a kocsik sokkal hamarabb romlanak, hetenkint néha egy-két napot kell műhelyben tétlenül ülni, pedig nem is dolgozunk egész héten, csak hetenként 3—4 napot, hogy a többi kollégának is jusson kereset.

Ma hajnalban lépett életbe a személyszállító vonatok korlátozása

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A M. Kir. Államvasutak igazgatósága közli, hogy a már jelzett személyszállító vonatkorlátozás 28-án, pénteken hajnaltól kezdve lép életbe. A közlekedő vonatokról a M. Kir. Államvasutak a szokásos módon adnak felvilágosítást.

A fővárosból induló távolsági vonatokra csak Budapest-Keleti, Budapest-Nyugati, Budapest-Déli pályaudvarokon lehet felszálni és ilyen vonatokról Szolnok, Hatvan, Pusztaszabolcs, Cegléd, Székesfehérvár, Bicske, Párkánynána és Kunszentmiklós-Tass állomásokon belül le- és felszállni nem lehet. E vonatokhoz a jegyek csakis az Államvasutak pénztárainál rendelkezésre álló férőhelyeknek megfelelően korlátozott számban kerülnek kiadásra. A menetjegyirodák vasuti jegyet nem árusíthatnak, de a már kiadott jegyek felhasználhatók.

A perronra csakis érvényes menetigazolvánnyal (megváltott menetjeggyel) lehet kijutni. Aki a fenti rendelkezéseket megszegi, azt az utazásból kizárják.

A M. Kir. Államvasutak igazgatósága ez alkalommal újból nyomatékosan felkéri az utazóközönséget, hogy csakis a legindokoltabb esetekben utazzék, mert különben az utasok elhelyezését nem biztosíthatja.

A Magyarországi Zsidók Szövetsége intézőbizottságának új tagjai

A hivatalos lap pénteki száma közli, hogy a Magyarországi Zsidók Szövetsége ideiglenes intézőbizottságának tagjai közül Kahan-Frankl Samu lemondott, Török Sándor pedig a Magyarországi Keresztény Zsidók Szövetsége ideiglenes intézőbizottságának tagja lett. A belügyminiszter rendeletet adott ki arról, hogy a két megüresedett tagsági helyre dr. Goda Ernőt, a Pesti Izraelita Hitközség elnökhelyettesét és Stöckler Lajos volt csipkegyártót nevezte ki.

Vaj

A polgármester közli, hogy a közellátási miniszter intézkedésére augusztus 1. és 9. között a rózsaszínű közellátási szelvény IV. szelvényére személyenkint 10 dekagram vaj kerül kiosztásra. A szelvényivekkel július 28 és augusztus 4. közötti kell a tejkimérőnél jelentkezni, ahol a levágott szelvényekről a kimérő a kiszolgáltatandó vajmennyiség és a kiszogáltatás napja feltüntetése mellett elismervényt ad. A tejkimérők a szelvényekkel augusztus 4. déli 12 óráig naponkint kötelesek tejvállalatuknak elszámolni. A tejvállalatok augusztus 28-ig számolnak el a szelvényekkel a szokott módon az élelmiszerjegyközpontnak (III., Lajos-utca 34., fsz. 11.).

— LÓSPORT. Az ügetőn szombaton futják a háromévesek 15.000 pengős nagydíját. Szakkörök véleménye szerint Főbíró és Fenegyerek II. párharca várható. A nemzetközi hendikep második részében Ripacs kimagasló esélyel indul. Jelöltjeink: I. Dániel II.—Mazurka—Fodrász, II. Álmos II.—Irat—Sylvia, III. Fészes—Eterna—Zogu, IV. Csudabogár M.—Dömötör—Zsupán T., V. Fenegyerek II.—Főbíró, VI. Edit D.—Emir—Torpedó, VII. Ripacs—Bakancsos MIR—Muki, VIII. Ökös—Párda—Ciano, IX. Acél—Ciklon—Radvány, X. Dömötör—Bomba—Cabala, XI. Nerhaft id.—Aliant—Farmás, XII. Jászó—Kodo—Huberta.

Nem lehet felvenni zsidót a Mérnöki Kamarába

A mérnöki rendtartásról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről közöl miniszterelnöki rendeletet a hivatalos lap pénteki száma.

A rendelet szerint önálló mérnöki gyakorlatot csak az a mérnök folytathat, aki tagja a Mérnöki Kamarának. Szolgálati viszonyban álló mérnök csak abban az esetben tölthet be mérnöki képesítéshez kötött állást, ha a Mérnöki Kamarának tagja. Ez a rendelkezés nem vonatkozik szolgálati viszonyban álló mérrnöke, a kamarai felvételi eljárás tartama alatt és közszolgálatban álló mérnökre, kamarai tagsága szünetelésének tartama alatt, — szolgálati viszonyával összefüggő tevékenysége tekintetében. Külföldi állampolgár, ha nem tagja a kamarának, csak működési engedély alapján tevékenykedhetik.

Zsidót nem lehet felvenni tagként a Mérnöki Kamarába. Az a zsidó, aki e rendelet hatálybalépésekor a Mérnöki Kamarának tagja, tagsága alapján általában csak olyan mérnöki gyakorlatot folytathat, mely megfelel annak a működési osztálynak és szakosztálynak, melybe őt besorozták. Ettől eltérő műszaki munkát csak a választmánynak esetenként adott engedélyével végezhet. A szolgálati viszonyban álló mérnökökre, valamint a Mérnöki Kamara szerveire és a mérnöki tanácsra vonatkozó rendelkezéseket, a kamarai járulékok szabályozását és a büntető rendelkezéseket közli még a rendelet, amleynek hatálybalépésének napját és a végrehajtásához szükséges rendelkezéseket az iparügyi miniszter állapítja meg.

Átíró könyvelésben jártas
tisztviselőnőt
keres részvénytársaság. „Nyugdíj 20356" jeligére Blockner hirdetőbe, Vilmos császár-út 33.

Hadiüzem keres azonnali belépésre, hosszú szolgálati bizonyítvánnyal rendelkező
SOFŐRT
személyautóhoz. Jelentkezés reggel 8—9 óra között, VII., Almássy-tér 7.

Fájdalomtól összetörten tudatjuk, hogy
Kauders Pálné
sz. Marbach Piroska
hosszú szenvedés után e hó 25-én 34 éves korában elhúnyt.
A gyászoló család

Özv. Herzfeld Béláné felesége és dr. Somló Sándorné leánya mélységes fájdalommal jelenti, hogy a legjóságosabb és legönfeláldozóbb férj, illetve apa és nagyapa:
HERZFELD BÉLA
magkereskedő,
1944 július 26-án 78 éves korában, hosszú szenvedés után csendesen elszenderült.
Örökké siratni fogja még távollevő egyetlen unokája, szemefénye: Anhalt István, veje: dr. Somló Sándor, kiterjedt rokonsága és baráti köre.
Nyugodjál békében!

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
Becsey László
bőrgyáros, t. hadnagy,
a háborúban szerzett betegségében hosszú szenvedés után 53 éves korában Nagyváradon elhúnyt.
Folyó hó 29-én d. u. 4 órakor kísérjük utolsó útjára a farkasréti temető halottasházából.
Az engesztelő szent miseáldozatot e hó 31-én d. e. ½10 órakor tartjuk a krisztinavárosi plébániatemplomban.
A gyászoló család

Alulírottak mély megrendüléssel közöljük, hogy
Nádor Kornélia
a Luger Kamillő és Társa cég tisztviselője,
június 23-án tragikus hirtelenséggel itthagyott bennünket. Július 4-én csendben eltemették.
Özv. Nádor Bernátné édesanyja.
Pataki Simonné nővére
VI. ker. Izabella-u. 66.

Özv. Szabó Sándorné szomorú szívvel jelenti, hogy forrón szeretett bátyja:
dr. Weisz Jónás
ügyvéd
e hó 23-án váratlanul elhúnyt.

MAGYARORSZÁG KISKIRAKATA

Sportöltöny P 346.18
Műrostmentes ingek P 89.85
NÁDOR RUHA
Budapest, V., Nádor-utca 2.

Gyermekkocsik
gyermekágyak legolcsóbban! Prohászka-gyárból, Gróf Zichy Jenő-utca 46. Fiók: Üllői-út 7.

Gyermekkocsit
megbízható a készítőnél.
„FAVORIT"
Andrássy-út 77.

RAPID BOY áru-szállítás.
Kerékpár, tricikli, fakerék kapható. Javítás. T. 137-817

Hátizsákokat, oldalzsákokat
készít. Javítás hozott anyagból is. Házkötő Illés üzeme. Thököly-út 31/33. Telefon: 496-182

Hátizsák, kenyérzsák
CSAJKA, KULACS, EVŐESZKÖZ, SHORTOK, edzőruhák, stb., nagy választékban.
„Sport és Divat"
Centeházi S., IV., Fehérhajó-utca 8—10., (udvarban balra).

FUVAROZÁST
helyben és vidékre vállalok.
Szállítási iroda
Thököly-út 117. Telefon 496-051

Légóböröndök
légóládák minden méretben Szenkovits, Almássy-u. 3, III. 24

Bútorozott szoba-hallos
garzónlakást v. lakásrészt, telefonnal és fürdőszobahasználattal keres magányos. Telefon: 8—12-ig 257-678

Autógeizer
(Junkers) csapteleppel, kézitusolóval eladó. Telefon: 364-732.

Dunaparti, gyönyörűen berendezett, földszinti szoba csak
1 distingvált úrnak
kiadó. Kitűnő óvóhely. II., Margit-rakpart 26. földsz. 2

Táskaírógépet
sürgősen vennék. T: 499-853.

100-as Sachs vagy Mátra
motorkerékpárt
jó állapotban azonnal vennék. „Privátnak" jeligére, Mookhart hirdetőbe, Szent István-körút 9.

Légólámpákat
Signál légoxigén szárazteleppel, megszakítás nélkül 600, illetve 2500 üzemórát ég, nagy reflektor fejjel. Zseblámpákat különféle kiviteben 1 darab Signál tartalékelemmel raktárról szállít
MAULIS
rádió és villamossági szaküzlet, Ráday-u. 11. 186-203

6 nap alatt tisztít, test minta után
NIVO, József-körút 49.

Weekendházak gömbfából
készülnek télen is laknának, szétszedhetők. Megtekinthető XIV., Vizakna-utca 8. — 68-as végállomástól 5 perc VADÁSZ. Telefon: 143—848.

Bandi!
Látni akarlak
Ica

Lakásban alkat
téremmentesítés után, felelősséggel. Újrendszerű gázzal (nem cián) ökéltelenül és fertőtlenítéssel irtunk: „TOTAL" vállalat, Révay-utca 25. Takarítást is vállalunk! Telefon: 120-829

Költöztetést, szállítást
1—2 lóvas kocsikkal helyben, vidékre szállít. Sipos és László, Telefon: 428-031.

VESZEK
KONYVEKET
Levélhívásra megyek
VÖRÖS PÁL ujságárus,
a Kálvin-tér közepén

Hintó fedeles
4 vas, 4 gummikerékkel 1 és 2-es felszerelésssel eladó. Ferencinél, Aréna-út 46. T.: 428-031

Autólakatost, kovácsot, fényezőket, kárpitost, szíjgyártót és segédmunkásokat
felvesz Hruska Testvérek Autókarosszériaüzem, VI., Dévai-utca 20.

5 drb nagyteljesítményű festékszóró géppel, gázkémencékkel tömeg
bérduccozást és zománcozást vállal nagyüzem
Telefon 182-475

Bútorozott szobát
keres két fiatalember. Süli Mihály, Rottenbiller-u. 20.

TELKET, gyümölcsöst
vennék 10—12 ezer P-ért. Orosz, Damjanich-utca 42. sz.

Keresek megvételre
lehetőleg a Dunántúlon működő
téglagyárat
„Egy millió" jeligére Blockner hirdetőbe, Vilmos császár-út 33

Használt férfiruhát
és fehérnemőt legmagasabb áron veszek. Telefon: 134-860. Hajdu

Jól mosható
tánknadrágok
Áginál, Ráday-u. 24/b.

„Vihar" Boy V. ker., Margit-hídnál. ÁRUSZÁLLÍTÁS nagyméretű tricikli-ciklikkel. Tel.: 299-352.

Hölgyfodrászsegédet
elsőrangú munkást keres DOZVALD hölgyfodrász, Deák Ferenc-utca 12. szám

Remek női sportruhák
kulikabátok, matrózkabátok, strandpongyolák, tennisznrhák, stb., műrostmentes anyagból:
„Sport és Divat"
Centeházi S., IV., Fehérhajó-utca 8—10., (udvarban balra).

Egy- és kétlóvas kocsival fuvarozást
költöztetést
esetleg bútorelraktározást is vállalunk. Hajász és Tsa fuvarozási vállalat. Telefon: 119-021 9—5-ig. Iroda: Gróf Teleki Pál-utca 16., II. emelet 2.

Teherszállítás
200 kg-ig tricikliin óradíj P 5.20. Buda, külterület, P 6.—. Centrum. 149-840

Faipari üzemet gépekkel
bérbevennék Pesten vagy környékén. Bognár Imre, V., Sziget-utca 19/b.

Rádiót házaknál javít
rádióműszerész. Telefon hívó: 291-022

Játéklocsoló
260 drb. 200 drb. 4 kg-os regenerált
olajkanna
eladó. Ó-utca 26, bádogos

Elvesztettem
hétfőn a Viola-utcá, József-körút, Kender-utca útvonalán
piros retikülömet
Megtalálóját kérem, hogy a benne volt pénzt és a táskát tartsa meg. B. M. névre szóló iratainat azonban adja le Viola-utca 15. Sebők Lászlóné címén

A kormányzó jelenlétében leleplezték a hősi halált halt kormányzóhelyettes arcképét és domborművét Szolnokon

Szolnok, április 19.

A kormányzó, a kormányzóhelyettes özvegye és ifj. Horthy Miklós, valamint Kállay Miklós miniszterelnök és a kormány tagjai jelenlétében ünnepélyes külsőségek között

leplezték le vasárnap díszközgyülés keretében vitéz nagybányai Horthy István hősi halált halt kormányzóhelyettes, Szolnok vármegye törvényhatósági bizottsága volt örökös tagjának arcképét

a vármegyeháza közgyülési termében.

A közgyülési terem zsúfolásig megtelt közönséggel. Az emelvénynyel szemben állott a Főméltóságú Kormányzó Ur, tőle jobbra a Kormányzóhelyettes özvegyének, balra pedig ifj. Horthy Miklósnak karosszéke. A kormányzótól jobbra és balra az első sorokban foglalt helyet Kállay Miklós miniszterelnök, vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter, Bánffy Dániel báró földmívelésügyi miniszter, vitéz Lukács Béla miniszter, Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter, Zadravecz István nyugalmazott táboripüspök, vitéz Náray Antal ny. vezérőrnagy, a Magyar Távirati Iroda és a Rádió elnöke. Az ünnepségen résztvett tiszti küldöttség is, amelyben nagy számmal volt képviselve a szolnoki vadászrepülő alakulat, amelynél a hősi halált halt kormányzóhelyettes szolgált. A karzaton foglalt helyet Kállay Miklósné és vitéz Lukács Béláné.

A főispán megnyitója

Amikor a Kormányzó Ur a közgyülési terembe lépett,

a jelenlévők mind felálltak helyükről és dörgő éljenzéssel fogadták.

Vitéz *Urbán* Gáspár báró főispán nyitotta meg a díszközgyülést. Hódolatteljes tisztelettel köszöntötte a Főméltóságú Urat és a Kormányzóhelyettes özvegyét.

— Tudjuk — mondotta —, hogy ezernyi gond, tépelődés és bánat követte út vezette Főméltóságodat ma ebbe a terembe. S mégis eljött, kegyeletes ünnepségünkre, hogy

lelkierejét jótevőn sugározza a nemzet minden fiának.

E teremben az otthon szeretetteljes melege, a szűkebb haza ragaszkodása, a régmult emlékezéseinek boldog varázsa köszönti Főméltóságodat és köszöni a legszebb és legragyogóbb példaadást.

A díszgyülés résztvevői megújuló lelkes éljenzésben törtek ki. A főispán ezután kegyeletes szavakkal emlékezett meg a hősi halált halt Kormányzóhelyettesről.

— Még előttünk áll nemes, férfias alakja, még halljuk hozzánk intézett szavait. Ő szabadon választhatott. Tetterős, fiatal, kivételes egyéniségének mindenütt tág tér nyilott. S választott!

Odament fegyverrel harcoló vérei közé.

Ment, nem parancsolva, hanem engedelmeskedve, szolgálni.

Csak egyetlen egyben akart első lenni: a kötelességteljesítésben.

Elment; egy nemzet féltő gondja kísérte, *míg egy döbbenetes, röpke pillanat örök valósággá nem változott.*

— Uj, hősi magyar példa született azon a napon messze az orosz földön s ha az mindjárt egy nemzet minden szeretetének, várakozásának és reménységének temetője lett is, *poraiból örökérvényü eszmék és eszmények emelkedtek a magasba*

Lehull a lepel

A nagy tapssal fogadott megnyitóbeszéd után *dr. Kele* István pápai prelátus, apátplébános, felsőházi tag mondott ünnepi avatóbeszédet a törvényhatósági bizottság nevében.

— Nem halottat síratni jöttünk ide — mondotta —, hanem

ünnepelni annak az ifjúnak az emlékét, aki kötelessége teljesítésében életét áldozta nemzetéért.

Vitéz Horthy István életét ismerjük. Amikor kormányzóhelyettessé választották, összedobbant minden magyar szív a hála és szeretet érzelmében *az apa és fiú iránt.* (Lelkes taps.)

— Amilyen az apa, olyan volt a fia. Vitéz Horthy István személyében megismertük fajunk fényes, vonzó és tiszteletreméltó tulajdonságait.

Fenköltszellemű atyjával együtt összenőtt a magyarsággal, a magyar törekvésekkel.

Horthy István teljesítette kötelességét nemcsak embertársaival, honfitársaival szemben, hanem az egész nemzettel szemben is. A magyar katonának, a magyar honvédnek követésre méltó, ragyagó példaképe volt.

— Kövessük őt, folytassuk azt a munkát, amelyet úttörőként megkezdett, hogy dicsőséggel, győzelemmel be is fejezhessük!

A nagy tapssal fogadott avatóbeszéd közben

lehullott a képről a lepel

s a közgyülés résztvevői helyükről felállva néhány percig csendes áhitatban áldoztak a hősi halált halt kormányzóhelyettes emlékének. A festmény, amely *Boldizsár* István festőművész, képzőművészeti főiskolai tanár müve, *életnagyságban, repülőfőhadnagyi egyenruhában ábrázolja a hősi halált halt Kormányzóhelyettest.*

Éljen a kormányzó!

Ezután *Alexander* Imre, Szolnok vármegye alispánja bejelentette, hogy mint Jász-Nagykun-Szolnok vármegye ezidőszerinti alispánja, az arcképfestményt megőrzés véget átveszi.

Az ünnepi közgyülést vitéz báró *Urbán* Gáspár főispán zárta be.

— A szívettépően gyászos és mégis annyira felemelő nagyszerű emlékezéskor — mondotta záróbeszédében — őszinte megilletődéssel, de büszkeséggel is tekintünk e terem új, örökös fenkölt lakójára. A Horthy-nemzetség egy fiatal, rajongva szeretett és kivételes tulajdonsággal áldott egyéniségének arcképe sokasítja mától kezdve e falak galériáját és köbevésett emlékeit.

Nagyatyja, atyja és nagybátyjai oldalán dicső multunk és jelenünk szellemében áll a jövőben majd őrséget ő is ebben a teremben.

— Főméltóságtoknál senki sem adhatott fényesebb példát arra, hogy az egyén öröme, vagy bánata nem jelenthet egy pillanatra sem megállást a nemzet életében. Példáját követve, égnek emelt szemekkel

száll fohászunk az Isten menynyei trónusa elé, kérve őt, adjon acélos erőt, egészséget, tántoríthatatlan kitartást, felejtesse el nemzete boldogulásával minden bánatát és adja hogy elvezethesse magyar népét e súlyos megpróbáltatások idején az új ezer év biztos révébe!

Éljen a Kormányzó!

Az ünnepség a Szózat elénekelésével ért véget.

A dombormű felavatása a tiszaparti raktárház falán

A Kormányzó ezután a tiszaparti raktárház épületében elhelyezett dombormű felavatására hajtatott.

Pontosan félegy órakor kürtszó jelezte a Kormányzó Ur érkezését, akit *báró Bánffy* Dániel földmüvelésügyi miniszter, *Térffy* Béla, a Futura elnöke, valamint *vitéz Darányi* Béla fogadtak.

A Himnusz elhangzása után vit. *Darányi* Béla, a Futura alelnök-vezérigazgatója a következő beszédet mondta:

— Néhány hét mulva lesz évfordulója annak, hogy Magyarország Főméltóságú Kormányzóhelyettese, vitéz nagybányai Horthy István

magas látogatásával tüntette ki az Alföld ezen legnagyobb gabonatárházát.

Lelkünkben visszhangzik még derűs „A viszontlátásra" köszöntése, amellyel harctérre indulása előtt néhány nappal búcsúzott el tőlünk. Akkor még úgy hittük, a magyar jövő reménysége csendül ebben a rövid búcsúszóban. A Mindenható kifürkészhetetlen akarata nem engedte, hogy daliás ifjúságában viszontláthassuk, mert Szent István napjának hajnalán örökre itt hagyott bennünket. Mindnyájan, akik széles ez országból itt vagyunk,

kivétel nélkül szívesen áldoztuk volna fel saját életünket, ha ezáltal az övét megtarthattuk volna,

mert az ő élete több volt nekünk egy drága magyar életnél, az ő élete a nemzetnek szóló nagy ígéret volt. Most, amidőn dicső emlékét az utókor számára itt is megörökítjük, rajta keresztül és vele együtt kegyelettel emlékezünk mindazokra, akik hozzá hasonlóan a legőbbet, életüket áldozták az örök szentistváni Magyarországért. Legyen ez az emlékmű példahirdetője annak, hogyan kell önzetlenül és önfeláldozóan szolgálni a nemzetet és hogyan kell meghalni tudni a hazáért.

Az ünnepi beszéd végén

lehullott a takaró a márványdomborműről,

amely a hősi halált halt Kormányzóhelyettest profilban ábrázolja és felirata a következő:

„És mert ilyenek az apák és ilyenek a fiúk, örök a magyar."

A leventezenekar a Szózatot játszotta és eközben báró Bánffy Dániel földmívelésügyi miniszter helyezte el hatalmas babérkoszorúját a domborművön. A Kormányzó Ur és családja hosszasan szemlélték a Kormányzóhelyettes emléktábláját.

A raktárházi ünnepség után a Kormányzó visszatért a vármegyeházára, ahol vitéz báró Urbán Gáspár főispán és felesége őt és a Kormányzóhelyettes özvegyét, valamint ifjú Horthy Miklóst, úgyszintén a miniszterelnököt és a kormány tagjait a többi előkelőségekkel együtt villásreggelin látta vendégül. A villásreggeli után a Kormányzó gépkocsin visszatért a fővárosba.

— **Bonyhád nagyközség hadiárvát nevel fel.** Bonyhád nagyközség képviselőtestülete elhatározta, hogy egy hadiárva felnevelését magára vállalja.

Találkozunk?!

A Kecskeméti Sörözőben

Kecskeméti-u. és Magyar u. sarok

Spellman érsek elutazott Máltából

Lisszabon, április 19.

Ideérkezett hírek szerint Spellman érsek szombaton elutazott Málta szigetéről Tripoliszba. Az érsek Tuniszba is ellátogatott. (MTI)

Megérkeztek Marokkóba az első braziliai csapatok

Madrid, április, 19.

A francia-marokkói területről ideérkezett francia elmondotta, hogy Marokkóba már megérkeztek az első braziliai csapatok. (MTI)

Negyvenkét védőnő indul Kolozsvárról az erdélyi falvakba

KOLOZSVÁR, április 19.

Johan Béla dr. belügyi államtitkár szombaton Kolozsvárott részvett a Zöld Kereszt Védőnőképző Intézet első záróvizsgáján. A kolozsvári Zöld Kereszt Védőnőképző Intézetből

42 védőnő indul el most az erdélyi falvakba.

A záróünnepségen Johan Béla dr. államtitkár rámutatott arra, hogy azért van különös jelentősége ennek az ünnepségnek, mert

először indítanak el a falvakba erdélyi zöldkeresztes védőnőket.

Hangsúlyozta, hogy a háboru után minden nemzet fokozottabban fogja kiépíteni szociális intézményeit és a szociális gondolat érvényrejuttatásában Magyarország sem fog elmaradni.

Az ünnepség után Johan Béla dr államtitkár a sajtó képviselőinek kijelentette, hogy

már az idén 32 egészségház épül Erdélyben,

azonkívül befejezik a sepsiszentgyörgyi kórházat, amely mellé új szülészeti és gyermekosztályt is építenek. Végül hangoztatta, hogy az egészségvédelem érdekében továbbfolyik az építő munka.

Az államtitkár kolozsvári látogatása során megtekintette a város területén lévő szociális és egészségügyi berendezéseket. (MTI)

Több mint hatezer halottja van már Franciaországban a bombatámadásoknak

Páris, április 19. (Stefani.)

Az Interfrance hírszolgálati iroda megállapítása szerint a francia területek ellen intézett angol-amerikai bombatámadások eddig kétszázhúszezer francia állampolgárt sújtottak. Ebben a számban benne van a halottak, a sebesültek, valamint mindazok száma, akik komoly anyagi kárt szenvedtek a légitámadások következtében. A légitámadások halottjainak száma a mai napig 6349-et, a súlyos sebesültek száma pedig 12.440-et tesz ki. (MTI)

Montgomery Giraudnál

Madrid, április 19.
(Német Távirati Iroda)

A marokkói rádió közölte, hogy Montgomery pénteken délután repülőgépen Algirba érkezett s megbeszéléseket folytatott Giraud-val, valamint Patton amerikai tábornokkal. (MTI)

A londoni spanyol nagykövet Madridba érkezett

Madrid, április 19.
(Német Távirati Iroda)

Alba herceg londoni spanyol nagykövet szombaton délután Lisszabonból jövet, repülőgépen Madridba érkezett. (MTI)

Szerelmi bosszúból tört be a cselédlány gazdájának a lakásába

— védekezik a statáriális biróság előtt az ujpesti betörő

Márton Albert dr. törvényszéki másodelnök vezetésével a pestvidéki törvényszék rögtönítélő bírósága ma délelőtt 10 órára tüzött ki tárgyalást Tóthfalusi Imre 37 éves büntetett előéletű bognársegéd bünügyében. A közvádat dr. Kossuth György kir. ügyész képviseli, aki

elsötétítés ideje alatt elkövetett betöréses lopás büntette miatt állitotta statáriális biróság elé a vádlottat,

mert Ujpesten éjfél után betört egy böröndös lakásába, ahonnan mintegy 2000 pengő értékű holmit vitt el.

Tóthfalusi letartóztatása után meglepő védekezéssel állt elő. Azt hangoztatta, hogy tulajdonképpen szerelmi bosszúból követte el a bűncselekményt. Ugyanis már

régebben udvarolt a böröndös szobalányának

és néhány nappal az eset előtt egy vendéglőben volt a leánnyal, aki egy másik fiatalember udvarlását is szívesen fogadta.

— Ekkor elhatároztam — folytatta vallomását —, hogy

úgy állok bosszút a leányon, hogy betörök munkaadójának lakásába.

Elviszem, amit lehet, és a gazdája majd őt fogja felelősségre vonni.

Elmondotta, hogy éjfél után hazakísérte a leányt, elbúcsúzott tőle, de később visszatért és betört a lakásba.

HIREK

Polgári leányiskolások húsvéti ajándéka a sebesült honvédeknek

A Tisza Kálmán-téri székesfővárosi polgári leányiskola növendékei meghatóan kedves húsvéti ünnepséget rendeztek a 202-es számú hadikórház sebesültjeinek. A leányiskola növendékei már hetek óta készültek az ünnepségre. Faforgácsból 170 darab művészi madárfészket készítettek, azokat virággal díszítették fel és szivarral, cigarettával töltötték meg. Minden egyes kosárba három-három darab húsvéti hímes tojást helyeztek el. A leányiskola növendékei lemondtak húsvéti tojásadagjaikról, megfestették azokat és a sebesült honvédeknek ajándékozták. Az átadás alkalmával jólsikerült előadást rendeztek, amelyet meghatottan és nagy örömmel hallgattak meg a sebesült katonák.

— **A diósgyőri református egyházközség alapítványa a kormányzóhelyettes emlékére.** A hősi halált halt kormányzóhelyettes közel hat évig volt főgondnoka a diósgyőri református egyházközségnek. A presbiterium most többféle intézkedéssel örökítette meg ezt az időszakot. Két úrasztali ezüsttányért és egy úrvacsora-kelyhet készíttetett, s ezeken elhelyezte a Horthy-család címerét és az emlékezés szövegét. Ezenkívül hadiárva-segélyezésre alapítványt tett a presbiterium, a templomban pedig márványtáblán örökíti meg vitéz Horthy István főgondnoki eskütételének napját. Végül az egyházközség egy hadiárva nevelésére is vállalkozott.

— **Az olasz követ nyitotta meg a magyar művészek olasztárgyú kiállítását.** Az Enit magyarországi képviseletének magyar festőművészek számára hirdetett kiállítását a Nemzeti Szalonban Anfuso olasz királyi követ nyitotta meg. Az ünnepélyes megnyitón ott volt Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter, Zsindely Ferenc kereskedelemügyi miniszter, Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke, Ullein-Reviczky Antal rk. követ és meghatalmazott miniszter, Wlassits Gyula báró és Stolpa József államtitkárok, Homonnay Tivadar főpolgármester és még sokan mások. A vendégeket Preszly Elemér és Gerevich Tibor alelnök kalauzolták.

— **Rekviem Földes Károly tengerészkapitány lelkiüdvéért.** Az isztanbuli jezsuita templomban Vendel páter gyászmisét mondott az Isztanbulban elhúnyt Földes Károly tengerészkapitánynak, a Szeged Duna-tengerjáró motorhajó parancsnokának lelkiüdvéért. Utána a Szeged fedélzetén a fémkoporsóba zárt, bebalzsamozott holttestet Vendel páter beszentelte. A szertartáson megjelentek Mihálkovics János isztanbuli magyar főkonzul, Bartalis Kálmán alezredes, katonai attasé és felesége, továbbá a főkonzulátus tisztviselői és sokan mások.

— JEGYELŐREVÁLTÁS A HAJÓFORGALOMBAN. A MFTR közli, hogy a személyhajók korlátolt utasbefogadó képességére való tekintettel, a vasár- és ünnepnapokon tervezett utazásokra ajánlatos a menetjegyet előre megváltani. Menetjegyek a vasár- és ünnepnapokat megelőző három napon a Budapest-Eskü-téri és Pálffy-téri állomások pénztárainál előre válthatók.

Az olasz király és császár ejtőernyősgyakorlaton

RÓMA, ápr. 19. (Német Távirati Iroda)

Viktor Emanuel király és császár április 16 án egy középolaszországi repülőtéren megtekintette ejtőernyős osztagok gyakorlatait. Az uralkodót a repülőtéren a hadsereg és a légierő vezérkari főnökei, valamint a 3. repülőezred parancsnoka fogadták. A király és császár a gyakorlatok után, amelyek bizonyságot tettek az ejtőernyős egységek tökéletes kiképzéséről, elismerését fejezte ki a gyakorlatokon résztvett osztagok parancsnokainak. (MTI)

Jóváhagyta a belügyminiszter Budapest költségvetését

Nagyobb forgótőkét sürget a Községi Élelmiszer Üzem számára — A temetkezési költségek csökkentését javasolja a miniszter a fővárosnak

A belügyminiszter átiratot intézett a fővároshoz és ebben *jóváhagyta Budapest 1943. évi költségvetését.* A belügyminiszter átirata több érdekes megállapítást tartalmaz. Így mindenekelőtt *elismeri a belügyminiszter, hogy a költségvetés összeállításánál a főváros általában a kiadások takarékos előirányzására törekedett,* mert nemcsak az a cél vezette, hogy a költségvetés egyensúlyát biztosítsa, hanem *alkalmazkodni kíván az ország mostani háborús helyzetéhez is.* A polgármester — állapítja meg a belügyminiszter — helyesen mutatott rá a kormány részéről is allandóan hangoztatott arra a tényre, hogy *a háborús erőkifejtés a polgári élet terén munkaerőben és anyagban egyaránt szigorú takarékosságot követel.* Csak olyan munkálatok költségeit szabad előirányozni, amelyek a rendelkezésre álló munkaerő és anyagmennyiség figyelembevételével a jelenlegi viszonyok között is valószínűleg elvégzhetők lesznek.

A huszonnégy és félmillió pengőben előirányzott beruházási programit ebből a szempontból vizsgálja a belügyminiszter, amikor rámutat arra, hogy annak teljes megvalósítása számottevő anyagszükséglettel jár és így maradéktalan végrehajtása nem tekinthető biztosítottnak. A többi építkezéseknél is kifejezi ezt a véleményét a belügyminiszter annak hangsúlyozásával, hogy *mindig csak a rendelkezésre álló anyagi- és munkaerő keretében végezze el a főváros a beruházási munkálatokat.*

Szóváteszi a belügyminiszter a főváros tisztviselőinek és alkalmazottainak létszámát. 1930-ban egymillió lélekszám mellett 2086 volt a fővárosi végleges alkalmazotti létszám, míg 1940-ben 1,162.000 lakos mellett a létszám már 3100. Megelégedéssel veszi tudomásul a miniszter, hogy *a polgármester felülvizsgálja az alkalmazotti létszámot.* A vizsgálat eredményéről a miniszter tájékoztatást kér, addig az új állások szervezését mellőzni kell.

Ab idén a nép- és családvédelmi pótadóból a főváros részére 13.8 millió pengőt engöed át a belügyminiszter. A közvilágítási költségek nagymértékű emelkedésével kapcsolatban magyarázatot kér, hogy a világítási korlátozások mellett milyen okból állt elő az emelkedés. *Elismeréssel emlékezik még a főváros tanügyi politikájáról,* mellőzhetőnek tartja a BSzKRT-nak a villamosvágányok áthelyezésére irányuló programját, majd részletesen foglalkozik a közelátási kérdésekkel. A belügyminiszter *kívánatosnak tartja a Községi Élelmiszer Üzem megfelelő forgótőkével való ellátását.* Ennek szükségessége fokozott mértékben jelentkezik most, amikor a közelátás zavartalanságának biztosítása érdekében az üzem igen fontos feladatkört tölt be és amikor működési köre új fiókok felállításával is növekszik.

Megelégedéssel állapítja meg az átirat, hogy a polgármester a nagyüzemek közös vezetése ügyében a szükséges intézkedéseket megtette és a belügyminiszter kívánatosnak tartja az egyesítés mielőbbi gyakorlati megvalósítását. A Községi Temetkezési Intézet feleslegével kapcsolatban rámutat a miniszter arra, hogy a fővárosban a temetkezési költségek magasak, ezért ezt a kérdést alapos vizsgálat alá kell venni és a főváros hasson oda, hogy úgy a temetkezési intézet szolgáltatásainak díját, mint pedig a temetkezéssel kapcsolatos egyéb költségeket mérsékeltek állapítsák meg.

A főváros tulajdonában lévő üdülő deficitjére rámutatva, a belügyminiszter sürgeti, hogy a hiányt a kiadások mérséklésével, vagy pedig az ellátási díjak emelésével küszöböljék ki. A főváros az OTI-val legutóbb napi 6.60 pengős ápolási díjra kötött megállapodást. Minthogy megállapítható, hogy egy ápolási napra átszámított kiadás átlaga még a most engedélyezett 7.80 pengős napi ápolási díjnál is jóval többet tesz ki és a közkórházak deficittel küzdenek, indokolatlannak tartja a belügyminiszter, hogy a főváros az OTI-val a megállapított ápolási díjon alul kössön külön megállapodást. Ezért felhívja a fővárost, hogy az ápolási díjjal kapcsolatban az OTI-val kötött megállapodást bontsa fel.

— **Petroleumkiskereskedők is kiszolgálhatók gyári áron.** A petróleumellátás egyszerűsítése és meggyorsítása érdekében a közellátásügyi miniszter lehetővé tette, hogy a petróleumkiskereskedők gyári áron közvetlen gyári ellátásban részesüljenek. A rendelet részletesen szabályozza a közvetlen gyári kiszolgálás módozatait, különös tekintettel a kiskereskedők árkiszámításánál kalkulálható fuvarköltségekre. A rendelet teljes szövege beszerezhető a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara közellátási és jogügyi osztályán, V., Szemere-u. 6. sz. III., 13. sz.

— ELJEGYZÉS. *Siegmeth* Matyit, okl. közgazdát, *Siegmeth* Alfréd ny. á. tüzéralezredes és neje *Emmerling* Vilma leányát eljegyezte néhai *Zsipek* Jenő MÁV felügyelő és neje *Vékey* Mária fia dr. *Zsótér* Jenő, hites könyvvizsgáló. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Tiszteletdíjat kapnak a Mannerheim-lovagkereszttel kitüntetett finn katonák.** A Mannerheim-lovagkereszttel kitüntetett finn katonáknak a képviselőház évi 12.000 márka tiszteletdíjat szavazott meg. Ha hősi halált halt katona a kitüntetett, legközelebbi hozzátartozója évi hatezer márkát és minden családtagja kétezer márkát kap.

— MEGINDULNAK AZ ÁTKELÉSI HAJÓJÁRATOK. A MFTR közli, hogy az átkelési hajójáratokat a pesti Margit-hídfő és alsó Margit-sziget pesti oldal között április 20-án megindítja. A hajó hétköznapokon 9 órától 14 óráig és 16 órától 21 óráig, vasár- és ünnepnapokon 9 órától 14 óráig és 15 órától 21 óráig negyedóránként közlekedik.

— **400 német állampolgár tért haza Délamerikából.** A Marques de Comillas spanyol személyszállító gőzös fedélzetén szombaton 400 német állampolgár érkezett Lisszabonba, akik Guatemalából, Costaricából és Hondurasból térnek vissza hazájukba.

— **Ünnepség Muraszombaton a felszabadulás második évfordulóján.** Ötezerfőnyi tömeg ünnepelte Muraszombaton a város felszabadításának második évfordulóját. Hartner Nándor képviselő a vend magyarok hűségéről, Grösz József szombathelyi megyéspüspök a magyarságot fenntartó szentistváni gondolatokról, vitéz Szücs István főispán a határok változtathatatlanságáról, Mikola Sándor pedig a vend—magyar évezredes sorsközösségről emlékezett meg.

— **Megszünt az éhségsztrájk a chilei jóléti hivatalokban.** Mint Santiago de Chile-ből jelentik, a chilei népjóléti hivatalok személyzete abbahagyta az éhségsztrájkot mivel megkapta a követelt béremelést.

— **A svéd építészeti kiállítás április 31-ig marad nyitva.** A kisméretű, de rendkívül érdekes svéd építészeti kiállításnak olyan nagy sikere volt, hogy illetékes körök kezdeményezésére és a műegyetemi rektorátus engedélyével a kiállítás a húsvéti ünnepek tartama alatt is nyitva marad, április 30-ig bezárólag.

— **Kresz Károly a TÉBE nyugdíjpénztárának elnöke.** A Takarékpénztárak és Bankok Országos Nyugdíjpénztára XIV. évi közgyűlésén *Kresz* Károly dr.-t, a TÉBE vezérigazgatóját választotta meg a Hegedüs Loránt dr. elhúnytával megüresedett elnöki tisztségre. — Kresz Károly dr. a Nyugdíjpénztárnak annak megalakulása óta egyik alelnöke volt és a magyar társadalombiztosítási kérdések egyik legkiválóbb ismerője. A közgyűlés *Csikós* Andort, a Székesfehérvári és Fejérmegyei Takarékpénztár vezérigazgatóját és Sebestyén Mihály dr.-t, a Szolnoki Hitelszövetkezet ügyvezető igazgatóját alelnökökké választotta, Vitéz *Nyulászi* Sándor ügyvezető-igazgató előterjesztette a zárszámadásokat, amelyekből kitűnik, hogy a Nyugdíjpénztár vagyona 15.000.000 pengőre emelkedett.

— **Uj kincstári főtanácsos.** A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére Minichreiter Dezsőnek, az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatójának, a köz érdekében pénzügyi téren szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi kincstári főtanácsosi címet adományozta.

— **Vasárnap délután két lakást fosztottak ki a betörők Budapesten.** Vasárnap délután két betörés történt a fővárosban. Ismeretlen tettesek öt- és fél nyolc óra között felfeszítették Szabó Ernő nyugalmazott MÁV intéző Ferenc-körút 9 szám alatti lakását és onnan 10 ezer pengő értékű fehérnemüt vittek el. — A másik betörés a Horthy Miklós-út 23. sz. házban történt. Bátori Mihály cégvezető felesége ismerőseinél ebédelt egy emelettel lejjebb, mialatt lakásukat a kora délutáni órákban feltörték és nagymennyiségü ezüstnemüt vittek el. Az ismeretlen betörők összecsomagoltak 14 öltöny ruhát is, de valószínüleg megzavarták őket, mert a csomagot a lakásban hagyták. A kár 25.000 pengő.

— **Földrengés volt Algírban.** Algírban, Constantinetől nyugatra pénteken több helyen földrengés volt. Medzsnaa mellett három ember meghalt. Sok lakóház és más épület megrongálódott. A vasúti forgalmat szüneteltetni kellett. Mansoruah mellett két ember megsebesült.

— **Huszonötmillió doboz gyufa érkezik Németországból Bulgáriába.** Most tért vissza Bécsből egy bolgár bizottság, amely újabb gyufabehozatal ügyében járt Németországban. A tárgyalások eredményeként 25 millió doboz gyufa útban van Bulgária felé. Ugyancsak várják olasz gyufa érkezését is. Bulgária gyufaszükséglete évi 400 millió doboz, amelyből a bolgár gyufaipar 80 milliós szükségletet fedez.

— **BEKÜLDÖTT HIREK. A Szent Domonkos szerzetes-rendjébe** az apostoli életre hivatást érző ifjak felvételi kérvényüket a szokásos okmányokkal együtt küldjék a tartományfőnökséghez, Budapest, Szent Domonkos-utca 3. — **A Forrás áprilisi száma megjelent.** A folyóiratban ismét a magyar és külföldi irodalom legjelesebbjei szólalnak meg. Az egységes magyar kultúrérdekekért harcoló folyóiratot Hankiss János szerkeszti. — **Az állami gépjárművezetőképző-tanfolyam** a Technológián április 27-én délután fél 5 órakor nyílik meg. Beiratás naponta délelőtt 10—12 óra között. — **Az Országos Állatvédő Liga** kéri a kutytulajdonosokat, hogy hűséges háziállatuk nyakába a tulajdonos nevét és lakását feltüntető címkét függesszenek. — **A Vonatkísérők Országos Otthona** közgyűlésén beszámoltak arról, hogy egy év alatt szociális célokra 195.000 pengőt adtak a vasutasok. — **A Magyar Pszihológiai Társaságban** ma este fél 7 órakor Nagy Mária és Ortutay Gyula tart előadást. — **A Hungária Magazin új** száma pompás képekkel illusztrált cikkekben mutatja be Erdélyt, a kies magyar Alpokat. — **A MATEOSz tisztviselői és alkalmazottai** május 2-án, vasárnap délután 3 órakor a Zeneakadémián díszhangversenyt rendeznek a hadvabonultak javára. A díszhangverseny fővédnöke Imrédy Kálmán, a MÁV elnöke és dr. Ladányi Dezső miniszteri osztályfőnök.

OLCSÓN, JÓ HANGSZER
Sternberg
RÁKÓCZI-ÚT HATVAN

FOTELÁGY
újdonságok (nem műrostos)
ZÁVODSZKY kárpitosnál.
Síp-utca 4 szám. (Rákóczi-útnál.

MINDENKINEK AMIT TUDNIA KELL

— **Ma elsötétítés este 9 órakor, reggel 5 óráig.**

A MOSÓ- ÉS PIPERESZAPPAN, VALAMINT A MOSÓSZER BESZERZÉSE ÁPRILIS ÉS MÁJUS HÓNAPOKRA.

A polgármester közli a főváros közönségével, hogy a közellátásügyi miniszter rendelkezése szerint mosószappanból és mosószerből, valamint pipere-(mosdó)-szappanból az engedélyezett mennyiséget április, május hónapokra egyszerre kell kiadni. A budapesti közellátási szelvényív IV. szelvényére 20 dkg. mosószappan, az V. szelvényére 25 dkg. mosószer és a VI. szelvényére pedig 10 dkg. pipere-(mosdó)-szappan vásárolható. Ezeket a cikkeket a megfelelő szelvényív beszolgáltatása mellett külön-külön is meg lehet vásárolni. A két éven aluli gyermekek a közellátási szelvényív VI. szelvényére nem 10 dkg. egységes pipereszappant, hanem 8 dkg. ú. n. „babaszappant" kapnak. Kapnak ezenfelül még újabb 8 dkg. ugyanilyen minőségű „babaszappant" az illetékes élelmiszerjegyfiókok által a háztulajdonosok, illetve megbízottaik útján kiadott utalványok ellenében. A babaszappan vásárlására jogosító VI. közellátási szelvényivet és a külön utalványt csak egyszerre és egy helyen lehet beváltani drogériákban, illatszerészeknél, vagy gyógyszertárakban. A vásárlások zavartalan lebonyolítása érdekében a közönség a szelvényeket a lakásához közellévő üzletben váltsa be. A kereskedőknek a náluk jelentkező vevőket ki kell szolgálni. Szappant, mosószert egyes régi vevők részére tartalékolni, vagy a kiszolgálást a nap bizonyos szakához, illetve más iparcikkek vételéhez kötni nem szabad. A babaszappant kiszolgáltató kereskedők a két éven aluli gyermekek közellát szelvényivének VI. szelvényét és a külön szappanvásárlási igazolványt csak együttesen és egyszerre válthatják be és azzal csak együttesen számolhatnak el.

A kereskedők az április, illetve május hónapra beváltott szelvényekkel május 31-ig tartoznak a főváros ipari és kereskedelmi ügyosztályának szappaneloszló kirendeltségénél (V., Honvéd-utca 22, félemelet 15) az előírt módon elszámolni.

ELHALASZTOTTAK A BABASZAPPAN KISZOLGÁLTATÁSÁT.

A székesfőváros ipari és kereskedelmi ügyosztálya közli, hogy április, május hónapokra a két éven aluli gyermekek részére az eddigi pipereszappan helyett két darab finomabb minőségű ú. n. babaszappan kerül kiadásra. A babaszappan gyártási nehézségek miatt csak április 23-a után kerül üzleti forgalomba a drogériák, illatszertárak és gyógyszertárak útján.

— **A Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt.** április 15-ére hívta össze ezidei rendes közgyűlését. A vállalat az elmúlt évben is teljes mértékben kihasználta termelési kapacitását, azonkívül szociális intézkedéseit — minthogy az elmúlt évben ünnepelte fennállásának 40 éves jubileumát — nagymértékben fokozta. Az elismert vállalati nyugdíjpénztár járuléktartalékát 588.542 P-vel egészítette ki. Munkásainak és tisztviselőinek segélyezésére 64.924.41 Pt fordított, illetve az ezen célra szolgáló segélyalap emelésére további 24.000 P-t, tisztviselői üdülőház létesítésére 100.000 P-t, míg a tisztviselők és munkások jubileumi jutalmazására 120.000 P-t irányzott elő. A tisztviselői fizetések és munkabérek a mérlegben 2.138.804,23 P összeggel szerepelnek, míg az adók és illetékek 1,758.528.75 P-t tettek ki. A vállalat mult évi tiszta nyereségé 598.725.86 pengő.

Balatonkenesén
háromszobás parti villa berendezve, csónakhasználattal kiadó. Ajánlatokat „Saját strand" jeligére a kiadóba.

Platin, kék, ezüst rókák olcsón SZEMERE szűcsnél Erzsébet-körút 26. szám MÁSODIK EMELET

Esti Hiság

Ma este leplezik le a hősi halált halt kormányzóhelyettes arcképét a MÉP-ben

A Magyar Élet Pártja ma este Akadémia utcai székházában ünnepi értekezletet tart, amelynek egyetlen tárgya a hősi halált halt vitéz nagybányai *Horthy* István kormányzóhelyettes arcképének leleplezése. A Kormányzóhelyettes arcképét, amely *Boldizsár* István festőművész alkotása, a tanácsteremben helyezték el. Az ünnepi értekezletet vitéz *Lukács* Béla tárcanélküli miniszter, a párt országos elnöke nyitja meg. *Tasnádi Nagy* András, a képviselőház elnöke mond ünnepi beszédet.

Szász Lajos közellátási miniszter Szatmárnémetibe utazott, ahol ma ünnepélyes keretek között átveszi a város díszpolgári oklevelét. Ebből az alkalomból a Magyar Élet Pártja szatmárnémeti szervezete nagyválasztmányi ülést tart, amelyen a közellátási miniszter és *Kölcsey* István, a párt országos ügyvezető alelnöke is mégjelenik. *Szász* Lajos közellátási miniszter, akit több országgyűlési képviselő kísért el Szatmárnémetibe, az ülésen felszólal és tájékoztatót ad a tárcájával kapcsolatos időszerű kérdésekről.

Egy berlini filmproducer tragikus halála a margitszigeti strand medencéjében

Izgalmas délutánja volt tegnap a margitszigeti Palatinus-strandnak. Egymásután kétszer is akadt dolga a mentőknek és a rendőrségnek. A forró, kánikulai napon a fürdőzők ezrei lepték el a strandot. Délután fél 5 óra tájban a középső, hidegvizes medencében egy kék fürdőnadrágos, jókedvű fiatalember jeletn meg. Német katonanótákat fütyörészett és dalolt. Alig ment be a medencége, amikor észrevették, hogy

elmerül a vízben és többé nem is kerül felszínre.

A fürdő személyzete azonnal segítségére sietett az ismeretlen férfinek és a medencéből kiemelték a partra: eszméletlen állapotban volt. A fürdő orvosa megállapította, hogy a férfin nincsenek külsérelmi nyomok és nem ugrás következtében érte szerencsétlenség, hanem valami más baja történhetett.

A mentőket is kihívták, de már csak a beállott halált tudták megállapítani. Rendőri bizottság jelent meg a helyszínen és megállapította, hogy szívbénulás okozta a halált. A strandon tartózkodott több filmszínész és filmszínésznő, köztük berliniek is, akik

a halottban Schubert Wolfgang, 28 éves berlini filmproducert ismerték fel.

A rendőri bizottság felnyitotta a halott kabinját s ott megtalálták az útlevelét és az iratait. Kétségtelenül bebizonyosodott, hogy a berlini filmrendező halt meg a strandon. Schubert Wolfgang június 19-én érkezett Budapestre, a margitszigeti Margaréta-szállodában lakott. Ezután volt itt másodszor, tavaly *Martin* Pállal, a híres filmrendezővel járt itt, akivel együtt egy filmet gyártott. Most pesti színészeket és színésznőket akart szerződtetni egy német filmhez.

A mentők és a rendőri bizottság még a strandon tartózkodtak, amikor jelentették, hogy ugyanabban a medencében, ahol a filmproducer rosszul lett,

egy fiatal nő is elmerült a vízben.

Rövidesen kimentették a medence fenekéről és partra vitték. A mentőorvos odasietett a fiatal nőhöz, akit sikerült eszméletre téríteni.

A divatos fürdőruhát viselő 24 év körüli szőke nőn alkoholmérgezés tünetei mutatkoztak.

Amikor eszméletre tért, nevét nem árulta el, csak annyit mondott, hogy *társaságával a strandon lévő vendéglőben mulatozot, 12 pohár italt, vörösbort, vermutot és konyakot fogyasztott el, attól lett rosszul.* Közben megjelentek a fiatal nő hozzátartozói, egy köpenyt adtak rá, felöltöztették, autót hívtak és mielőtt kilétét megállapíthatták volna, a hozzátartozók egy taxin hazavitték.

A liget szellemes Casanovája *nemcsak csókokat lopott a szellem-vasúton...*

Egy ligeti kaland ma délelőtt letartóztatással végződött a főkapitányságon. Antal Piroska, 21 éves szobalány vasárnap délután kiment a Vurstliba. Egy fiatalember szegődött mellé és hevesen udvarolni kezdett. A leányt lovagja, a Hungária Parkba hívta.

Felültek a szellemvasútra, mikor a sötétben egy fordulóhoz ért a kocsi, a fiatalember átkarolta Antal Piroskát, megcsókolta a homlokát és szerelmet vallott neki.

A leány azonban észrevette, hogy a férfi a nyakában lévő 15 cm hosszú aranyláncot, amelynek 300 pengő az értéke, erősen megfogja. Antal Piroska *odakapott a lánchoz, de annak egyik részét az ismeretlen férfi már leszakította és a kezében szorongatta.* Az utazás a szellemek birodalmában közben véget ért és az utasok kiszálltak a kocsiból. A nagy tumultusban a tolvaj igyekezett elmenekülni, de a leány segítségért kiáltozott. A közönség közül többen üldözőbe vették a szellemvasút tolvaját, akit sikerült is elfogni.

A főkapitányságra került, ahol kiderült, hogy *Hilmann* Mózes a neve, 20 éves bőrdíszművessegéd. A zsidó tolvaj Máramarosszigetről került Budapestre. Azt is megállapították, hogy

más ízben is vitt leányokat a Hungária Parkba és ott a hullámvasútra, vagy a szellemvasútra hívta meg őket,

egy alkalmas pillanatban valamennyiüket meglopta. Hilmannt letartóztatták, büntetése kitöltése után kitoloncolják az ország területéről.

Pénteken ülést tart a 42 tagú országos bizottság

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Illetékes helyről nyert értesülés szerint a 42 tagú országos bizottság folyó hó 25-én, pénteken délelőtt 10 órakor a képviselőház miniszterelnöki tanácstermében ülést tart, amelyen több fontos rendeletet tárgyal.

Szent László-ünnepségek június 27-én

A Szent László király emlékbizottság, amely azért alakult, hogy Szent László királynak, a harcos ősmagyar katonatípus megszemélyesítőjének emlékezetét ápolja és lerójja a magyar nemzet háláját és kegyeletét a nagy katonakirály iránt, június 27-én, vasárnap ünnepségeket rendez Szent László király emlékezetére. Délben 12 órakor a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében ünnepi ülés lesz, amelyen a megnyitót Uzdóczi Zadravecz István ny. táboripüspök tartja. ünnepi beszédet Szent László király nemzetpolitikai jelentőségéről Horváth Jenő egyetemi tanár mond, végül vitéz Mérey László ny. altábornagy zárja be az ülést. Délután 5 órakor a Horthy Miklós Nemzeti Sportcsarnokban tartják a Szent László disztáborozást.

Meghosszabbították a fatermelési munkálatok befejezésének határidejét

Bánffy Dániel báró földmívelésügyi miniszter most kiadott rendeletével az 1942/43. évi fatermelési munkálatok befejezésének határidejét meghosszabbította éspedig:

Abauj-Torna, Bereg, Beszterce-Naszód, Borsod, Csík, Háromszék, Kolozs, Máramaros, Maros-Torda, Szatmár, Szilágy, Szolnok-Doboka, Udvarhely, Ugocsa, Ung és Zemplén vármegyék, továbbá Kassa, Kolozsvár, Marosvásárhely és Szatmárnémeti thj. városok, valamint a beregi, máramarosi és ungi közigazgatási kirendeltségek területére kiterjedő hatállyal 1943 augusztus 31-ig.

Bihar, Gömör és Kishont, valamint Heves vármegyék területére kiterjedő hatállyal pedig 1943 július 15-éig.

A többi törvényhatóság területén az 1942/43. évi fatermelési idényben a fahasználatokat már 1943 szeptember 1-én meg lehet kezdeni. (MTI)

Gyógyítani tudják a szénalázat

A szénaláz elleni küzdelem terén, amely idáig igen tökéletlen volt, német tudósok kutatásai alapján ujabban döntő fordulat állt be. Megállapították ugyanis, hogy a megbetegedett egyének szervezete a védekezés során olyan anyagot termel ki magából, amely gyógyító hatásu a szénalázzal szemben. Ebből a megállapításból kiindulva a szénalázban megbetegedett egyének véréből gyógyszérumot készitettek, amelyben az emlitett védekező anyag nagyobb mennyiségben foglaltatik. Az eddigi klinikai kisérletek igen jó eredményel jártak. A szérummal kezelt emberek szervezete az oltás következtében immunissá vált és hetvenöt százaléka ezeknek a betegeknek, akik ezelőtt minden évben megkapták a szénalázat, teljesen kigyógyult. Legujabban sikerült az oltóanyagot por alakjában előállitani; ezt a készitményt a betegek tubák módjára az orrukba szippantják fel, úgyhogy az közvetlenül hat a nyálkahártyákra. (MTI)

Bornemisza Géza érdekes nyilatkozata a kormány terveiről a kisipari munkabérrögzítéssel és az anyagelosztással kapcsolatban

Bornemissza Géza iparügyi miniszter hosszabb szünetelés után újból megtartotta a jól bevált IPOK-napokat, amelyeken a kézmüves iparosság vezetői a miniszter előtt közvetlenül feltárhatják kérdéseiket. A most megtartott IPOK-napon *Nagy* Antal felsőházi tag az IPOK vezetője meleg szeretettel üdvözölte *Bornemissza* Géza iparügyi minisztert, majd ismertette a kézmüves iparosságnak

kivánságait.

Bornemissza Géza iparügyi miniszter ezután tájékoztatta az iparosság vezetőjét

A kézmüvesiparosság anyagellátásának zavartalanságára az iparügyi miniszter különös súlyt helyez és mindent elkövet, hogy a kisiparosok termelése fentartható legyen. Az építőiparban a vállalkozókat szigorú elszámolásra kötelezi és

figyelemmel lesz arra is, hogy a zárolt, illetve lefoglalt anyagkészletek elosztása terén tapasztalt nehézségek megszűnjenek.

Az iparosság vezetői megnyugvással fogadták az iparügyi miniszter részletes nyilatkozatát, amelyben a kézmüvesiparosság iránt érzett jó indulata és megértése jutott kifejezésre.

Giraud és De Gaulle amerikai nyomásra kompromisszumot kötött

Tanger, júninus 23.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Giraud és De Gaulle között kedden délután kompromisszum jött létre. Az egyezkedő tárgyalásokat az amerikai haderők főparancsnoka, Eisenhower tábornok irányította, aki igen erős nyomást fejtett ki a kompromisszum érdekében. Angol és amerikai laptudósítók megegyező értesülése szerint a kompromisszum abban áll, hogy Giraud tábornok megartja az északafrikai csapatok főparancsnokságát s ugyanakkor De Gaulle is főparancsnoka marad azoknak a francia alakulatoknak, melyek már eddig is alája tartoztak a különböző francia gyarmatokban.

A „megegyezés" hátteréről úgy tudják az angol és amerikai ujságírók, hogy a szövetséges főparancsnokság a két tábornok között fennálló feszültség miatt fegyveres összecsapásokkal számolt a két francia csoport között. *Eisenhower tábornok ezért hétfőn ultimátom formájában felszólította De Gaullet és Giraud-t,* hogy egyezzenek meg egymással, nehogy tettleges összetűzésekre kerüljön sor a két csoport között.

Eisenhower követelése — angol jelentések szerint — kezdetben úgy De Gaullenál, mint Girandnál felháborodott elutasításra talált, amerikai részről később annyira fokozták a nyomást, hogy kedden délután az emlitett kompromisszum formájában létre jött a megegyezés.

A viszályt ugyan megoldották — jelentete ki de Gaulle egyik hive a francia nemzeti felszabadítás bizottságának két és fél óra hosszat tartó ülése után —, ez a megoldás azonban nem egyéb, mint a tényleges megoldás elkerülése.

A nemzeti felszabadítás bizottsága legközelebb csak pénteken ül össze.

A német légi fegyvernem éjszakai tevékenysége Anglia fölött

AMSTERDAM, jún. 23.
(Német Távirati Iroda)

Mint a brit hírszolgálat jelenti, a német légi fegyvernem az elmult éjszaka a szokásosnál nagyobb mértékben tevékenykedett Anglia fölött. Anglia déli és keleti részén több helyet támadtak. Károkról és veszteségekről érkeztek jelentések. (MTI)

A búcsúban gyöngyháznyelű kést kapott — a törvényszéken négyévi fegyházat

Boroznaki László 19 éves gazdalegény és Hodur Mihály 29 éves földműves szándékos emberölés bűntettével vádoltan állott ma a pestvidéki törvényszék vitéz Somody János dr. tanácsa előtt. A vád szerint Boroznaki zsebkésével

a szentlőrinckátai búcsú napján agyonszúrta Juhász Vince 24 éves földművest és a bűncselekmény elkövetésében közreműködött Hodur is.

Boroznaki László beismerte bűnösségét. Előadta, hogy a búcsúban ajándékul kapott egy gyöngyháznyelű zsebkést. Később megtudta, hogy bátyját Juhász Vince az utcán megszúrta. Amikor hazament, hogy bátyját orvoshoz kísérje, ekkor eljött hozzájuk Juhász és

arra kérte őket, hogy ne jelentsék fel.

Ugy látták, hogy kést szorongat a kezében és ezért dulakodás támadt közöttük, amiben az éppen jelenlévő Hodur is részt vett. Ekkor kapta elő a búcsúban kapott zsebkését s a pengéjét egészen a markolatig Juhász hátába döfte.

Hodur Mihály tagadta bűnösségét. A bíróság Kaplay Imre dr. ügyész vádbeszéde és a védők felszólalása után

Boroznaki Lászlót szándékos emberölés bűntettéért négyévi fegyházra,

Hodur Mihályt pedig bűnsegédi bűnrészességért egyévi börtönre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Alpesi levegő és tejkúra

szolgálja az egészséget. 2000 méteres hegykoszorú szépsége és nyugalma adja a pihenést az **1600 méter magasságban fekvő ANIKO-házban**, melyet a Magyar Siklub a nagyközönség részére megnyitott. Teljes pensió napi 13.50—14.— P. Kovács László gondok. Borsafüred, Máramaros vm.

HIREK

„Itt nincs foglalt asztal!"

Van a budapesti kávéházaknak egy olyan különleges szokásuk, amelyeknek schol a világon nincsen párja: kiszolgálják azokat, akik nincsenek jelen. Mert mi a „foglalt asztal", ha nem gyöngéd gondoskodás a távollevőről, aki jönni fog.

Mindenki tapasztalhatta, hogy üres kávéházakban hosszan kell bolyongania, amíg helyet talál, mert a legtöbb esetben ott áll a kis tábla a tiltó felirással: „Foglalt asztal!" — s ha mégis le akar ülni, a pincér rögtön közbelép.

A kérdés megoldása, elhiszem, nagy nehézségekbe ütközik. A törzsvendégek megkívánják, hogy állandó helyük legyen. A pincéreknek pedig az az érdekük, hogy minél nagyobb forgalom legyen, ők tehát nem hívei a foglalt asztal rendszerének, viszont a pincérgárda a vendég kívánságát szentnek tartja. Dilemmáját ő maga megoldani nem tudja. Jogi szempontból nézve, a Kúria kimondotta, hogy foglalt helynek csak akkor tekinthető bármilyen ülőhely, ha meg van számozva s arra jegyet bocsátottak ki, előre...

A probléma megoldására egy kis kültelki kávéház megtalálta a megfelelő módszert. A kávéház ajtajában nemrégiben kifüggesztettek egy táblát, amelyen nagy betűkkel ez áll:

„Itt nincs foglalt asztal!"

Ha a kávések ipartestülete elrendelné, hogy minden kávéház kifüggesszen egy ilyen táblát, a foglalt asztal intézménye megszünne, a közönség nagy többségének, a derék pincéreknek és a kávésoknak őszinte örömére.

— AZ ESTI UJSÁG legközelebbi száma a közbeeső Urnap ünnepe miatt június 25-én — pénteken — délben a rendes időben jelenik meg.

— Zrinyi jutalmak kitüzése a honvédelem érdekeit előmozdító szellemi alkotásokra. A Vitézi Rend Zrinyi Csoportjának központi vezetősége a honvédelmi miniszter és a honvéd vezérkar főnöke megbizásából oly szellemi alkotásokra, amelyek a magyar nemzeti és katonaeszmény szolgálatát s ezen keresztül a honvédelem érdekeit a legjobban előmozdítják, 1943-ra is kitűzi a Zrinyi jutalmakat. Tárgykörök és jutalmak: 1. Tudományos munka 1000 P. 2. Regény 1000 P. 3. Színdarab 1000 P. 4. Nagyobb szobrászati alkotás 1000 P. 5. Festmény vagy nagyobb grafikai munka 1000 P. 6. Nagyobb (opera, induló, nyitány) 1000 P. Minden katonai tárgyú mű résztvehet a pályázaton, de csak az 1943. év folyamán nyilvánosságra hozott, könyvalakban megjelent, sajtó útján közölt, előadott, illetve kiállításon, vagy egyéb módon bemutatott szellemi alkotások részesülhetnek jutalomban. Kéziratok, tervek, vázlatok nem jöhetnek figyelembe. Csak magyar állampolgárok pályázhatnak, zsidónak számító egyének művei nem jutalmazhatók. Az elbírálás egész éven át tart és a jutalmak kiosztása előreláthatólag 1944. év elején történik meg ünnepélyes keretek között.

— Az erdélyrészi tanítók tanfolyama Nyiregyházán. Az erdélyrészi tanítók és tanítónők átképző tanfolyamon vesznek részt Nyiregyházán. A tanfolyam vezetésével a kultuszminiszter vitéz Erős Arisztid miniszteri titkárt bízta meg. A tanítók és tanítónők az állami tanítóképző intézetben hallgatják a tanfolyami előadásokat, amelyeket július 5-től augusztus 14-ig tartanak.

NAGY művész NAGY filmje

A pék felesége

Főszerepben: RAIMU

Csütörtöktől kizárólag:

CAPITOL

Esti Ujság

JÚNIUS

Irta: Karsányi Zsolt

A nyirfalomb között rigó ugrál. Csak homályosan venni észre alakját a sűrű levelek között. A gally rezzen egyet, mikor tovább ugrik, mindjárt megrezzen az is, ahová szökkent. Üldöz egy másikat, amely kacéran és játékosan röpköd előtte és kelleti magát. A szerelem beszél belőlük, az teszi olyan ékesszólóvá az üldözőt, mint a nagy és lelkes tirádával nekifohászkodott lírai költőt. Az ő számára most ez a szerelem a világ. Füttye barokk cifrákat fűz egybe, tilinkószólamai közé sürgető noszogatás dallamos kiáltásait iktatja, udvarló könyörgéseit bravúros rimánkodássá formálja, mint az ihletett operaénekes. Közben játékosan bekap egy szúnyogot, aztán fuvolázva tovább ugrik. Nősténye már régóta kiszemelte magának ezt a legényt, csak még halogatja az egyesülést, mert a vágy gyönyörű pillanatát halasztgatja, ameddig lehet, mert a madarak is tudják, hogy a sóvárgás maga szebb a megvalósulásnál. Így szökkennek ünnepi díszmelódiák közepette ágról-ágra, s a szem nem követheti őket, mert a cseresznyefa lombjában kergetődznek már, aztán csacsi hancurozásukban átröppentek a szomszéd kertbe: két rímekben vitázó fekete tollcsomó röppen át a kék ég színén, mintha valaki egymás után hajigálná őket. Csak elhalkult füttyenésök hallszik odaát róla, az élet piciny epizódja odaát folyik tovább. Volt, nincs.

Maga a nyirfa némán ott marad. De soha nem mozdulhat, mert gyökere a földhöz köti, maga is serényen dolgozik. A talajban elágazó gyökérszálai élelmet keresnek és nincs egyetlen másodperc, mikor titokzatosan és hullhatatlanul ne pezsegne az élet vágyától. Emésztő küzdelem folyik közötte és mellette kinőtt fenyőfa között: lihegve és dühösen igyekeznek egymást megelőzni: akadt egy tenyérnyi hely, ahol a nyirfa az újonnan sarjadt levelekkel, a fenyő az idei és világoszöld gallyvégekkel tudja versenytársa elől elvenni a napot. Elmondhatatlan mohósággal rohannak mindaketten: napi egy centimétert nőnek mindaketten. A nyirfa öreg legény, de nem hagyja magát, fehér törzsén sok fekete repedés mutatja, hogy mennyi küzdelem emlékét őrzi a multból. Pályája, mint a politikusé: mindenáron élni akar és némaságában is hangosan hirdeti vad küzdelmét. Ha lombja a hajlós gallyakkal szelíden és alázatosan a földig hajlik, ne higyj neki. Életformája szelíd és alázatos, de életvágya ádáz és könyörtelen. Ő győzött, a tenyérnyi hely az övé. Azt a napfényt már ő kapja. A fenyő lemond, tűlevelei ezen a vesztes ponton elcsenevészednek, de egyszerre öt vasa van a tűzben. Ő is szívós legény, ő sem hagyja magát: csúcsa mindenáron túlnő a nyirfán. Ott ő fogja a napot kapni.

Tövében harangvirág nyílik. Ez a virág ősszel a szélre bízta magvát, ki is nőtt egy-egy bokra kelten reggeli, délen déli, alkonyatkor nyugati használatra. Északon a mag nem fogant meg, ilyen gyenge üzletre nincs módjában tőkét pocsékolni. Olyan, mint a bájos és szende trafikoskisasszony: esze ágában sincs édesdeden szégyenkező mosolyt szánni arra a fiatalemberre, aki nem dohányos. Virít tehát a nyirfa alatt és pompázik a zöldlila színek pasztellkevercékével a dús, zöld gyepen, impresszionista biztonsággal. Harangját kitárja, kacérsága csupa számítás: úgy tesz, mintha nem tehetne róla, hogy harangjának öble megtermékenyül.

A gyep buján és dúsan díszlik alatta. Nem kaszáltattam az idén, mert tudom, hogy olyan hatalmas pocsékolással ontja majd ősszel a fűmagot, ahogyan a halak ivnak. Jövőre dúsabb lesz a gyep. Ő dús akar lenni, mert célja önmaga. A fű sok fű akar lenni. Ki adta neki ezt az ösztönt. Nem tudom. Nitrogént adjatok, — kiáltja szerelmes éhségében, — nitrogént, nitrogént. És sűrűsödik. Minek? Nem tudja.

Az árvacsalánnak dongó kell. Virágának kelyheit körmönfont ravaszsággal szerkesztette: a poszméh csak úgy tud a mézhez jutni, ha a virágporral bekeni potrohát és azt átviszi a nőstény kehelybe. De a ravasz terv nem sikerült: hipp-hopp, elvillan a sármánya a fű felett, a poszméh már meg is halt. Nem tesz semmit: jön még poszméh ezer. Valami hártyaszárnyú bogár megúszta az elvillámlott életveszedelmet, mialatt a margaréták heliotrop szirmai körül legyeskedett. Egyikről döng a másikra. Alatta hangya cipel valami moszatnyi tárgyat, de úgy kinlődik vele, mintha én hátamra venném az egész villát. A pulikutya röhögve ugrándozik és keresgél a fűben. Széles jókedvében meglátja a mozgó valamit, tréfálkozva rátapos. Aztán csaholva ugrik tovább. A hangya meghalt. A puli megáll. Meghallja a szomszédház korcs kutyájának ugatását. Eszébe jut, hogy kurizálni kellene. Szalad a drótkerítés titkos nyílását megkeresni. Kiszökken rajta. Tönkreteszi a vadszőlő pederve kapaszkodó indájának egy heti munkáját: az inda letépetten hull a földre.

Közben erősen süt a nap.

Minden pillanatban élet, halál és szerelem. Rigófütty, hangyahalál, vidámság, temetés, életvágy. Élni, élni, élni! Érted ezt? Nem értheti senki, csak Isten, aki teremtette. Hogy akar vele valamit, az bizonyos. Halál és kacagás. Mit akarhat vele? Ember vagyok, nem értem.

— Légrády Imre emléktábláját Urnapján délelőtt ½11 órakor leplezik le az ő nevét viselő alapítványi házon: V., Tátra-utca 12-b alatt. Az emléktábla előtt Zimmer Ferenc, a Magyar Hírlapírók Országos Nyugdíjintézetének ügyvezető alelnöke beszél. Az ünnepségen Légrády Imre tisztelőit szívesen látják.

— Leleplezték a Kormányzó arcképét a Futura margitszigeti sporttelepén. A Futura Sport- és Leventeintézményeinek margitszigeti klubházában ünnepélyes külsőségek között avatta fel a Kormányzó Úr arcképét. Az ünnepség keretében tett ünnepélyes fogadalmat a vitéz nagybányai Horthy Istvánné nevét viselő Futura leánylevente csapat. Az ünnepség alkalmából a klubházat és a sportpályákat nemzetiszínű lobogókkal vonták be és a klubház dísztermét gyönyörűen feldíszítették. Az ünnepségen megjelent Szász Lajos közellátási miniszter, Bárczay János és Jurcsek Béla államtitkárok, vitéz Béldy Alajos altábornagy, báró Vay László titkos tanácsos, vitéz Kudriczy István vezérőrnagy és sokan mások a magyar közélet kitünőségei közül. Vitéz Darányi Béla felsőházi tag, a Futura Testedző Egyesület elnöke meleg szavakkal üdvözölte a megjelent előkelőségeket, rámutatott a sportcsarnok és a sportpályák fontosságára, majd hangoztatta, hogy a Futurát mindig azok a közösségi elvek irányították, amelyek szolgálatára rendeltetett. Dr. Schandl Károly titkos tanácsos, az OKH alelnök-vezérigazgatója mondott ezután ünnepi beszédet és kifejtette, hogy Trianon után a Gondviselés a legkiválóbb katonát küldötte, hogy a keresztény Európa védőbástyáját megmentse. Negyedszázad után mélységes hálával eltelve tekint a nemzet a Kormányzó Úrra, aki a szörnyű válságokon keresztül átvezette a nemzetet. Ezután lehullott a lepel a Kormányzó Úr életnagyságú képéről és a megjelent nagyszámú közönség helyéről felállva, lelkesen ünnepelte Magyarország kormányzóját. Ezután sportbemutatókra került a sor.

— Székelyfaragású vasútállomást avatnak Bácska földjén. A Bukovinából hazatelepített székelyek, hazatérésük emlékére, gyönyörű népművészeti emléket állítanak a Bácska földjén. Az ezermester székelyek megfaragták Bácsjózseffalva vasúti állomását, amely valóságos remeke a magyar népművészetnek. Kifaragták rajta a keresztút állomásait, kifaragták hazatérésük bldog örömét. A vasútállomást június 24-én, Urnapján avatják fel ünnepélyesen és a felavatásról a Rádió ezen a napon 19 óra 30 perckor helyszíni közvetítésben fog beszámolni.

— EGY TAVI HAJÓ JUBILEUMA. A Traun-tó forgalmát lebonyolító két gőzös egyike az Elisabeth, nyolcvanöt év óta áll szolgálatban. A gőzöst 1858-ban építették. A hajó, amelyben a lefolyt évtizedek alatt többször végeztek javításokat és átalakításokat, ma is derekasan megfelel hivatásának. Egyetlenegyszer történt meg, hogy komoly vszedelemben forgott: 1872 tavaszán, amikor valóságos orkán korbácsolta fel a tavat. A hajó szerencsésen megbirkózott a viharral, amely ugyanakkor egy csomó vízijárművet pusztított el

HOLNAP 7-KOR BEETHOVEN V. MOZART: ESZ-DUR szimfónia. Vez. CSILLÉRY. Szfőv. Zenekar, Főv. Képtár. Jegyek: elővételben HARMÓNIANÁL.

Találkozunk?! A Kecskeméti Sörözőben Kecskeméti-u. és Magyar-utca sarok

— „Szeressétek a munkásifjút". Bornemisza Géza titkos tanácsos, iparügyi miniszter és vitéz Fraknói József tanker. kir. főigazgató vállalták el a Keresztény Munkásifjak Országos Szövetsége által június 27-én este fél 7 órai kezdettel a Zeneművészeti Főiskola nagytermében rendezendő „Szeressétek a munkásifjút" művészest legfőbb védnökségét. A műsor keretében közreműködnek: Tüz Tamás papköltő, Hajdu Anna, Nagy Mária, Sáray Valéria rádió-énekművésznők, Lux Marietta táncművésznő, Ráthonyi Róbert színművész és a szövetség előadócsoportja. Jegyek 1 pengőtől 6 pengőig kaphatók a Keresztény Munkásifjak Országos Szövetségében, VIII., József-utca 41. fdsz. 8. alatt, Telefon: 13-74-72 és a Zeneművészeti Főiskola portásánál.

— **Eljegyzés.** Moravetz Lilla és Benedek László m. kir. hadnagy jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Itélet a máramarosi kommunisták bünperében. A kolozsvári törvényszék ötös tanácsa dr. Zalán Endre táblabíró elnöklete alatt 8 napon át tárgyalta az erdélyi kommunistapör máramarosi csoportjának ügyét. A bünpernek 97 vádlottja volt, de ezek közül csak egy volt magyar. A törvényszék most hozta meg ítéletét. Moskovits Solemet 5 évi, Khaim Mórt és Kelemen Pált 4—4 évi, Szmuk Zoltánt és Vlád Pétert 3—3 évi, Halpert Erichet és Kovács József Mártont 2 évi és 6 hónapi, Weisz Simont 2 évi fegyházra, Kauffmann Szerénát és egy fiatalkorú leányt 1 évi fogházra, a többieket pedig cselekményeik arányában megfelelő súlyos szabadságvesztésre ítélte. A törvényszék elrendelte Moskovits Solem dr., Khaim Mór, Kelemen Pál, Szmuk Zoltán, Vlád Péter, Halpert Erich, Polák József Márton és Weisz Simon azonnali letartóztatását.

— HALÁLOZÁS. Dr. *Ulreich* Sándor állategészségügyi főtanácsos június 22-én Budapesten meghalt. Június 24-én délután fél 5 órakor temetik a farkasréti temető halottasházából.

MINDENKINEK AMIT TUDNIA KELL

A székesfőváros közélelmezési ügyosztálya felhívja a fogyasztóközönség, valamint a hadiüzemek alkalmazottainak figyelmét arra, hogy a július 1-étől szeptember 30-ig érvényes húsjegyekkel a húsiparosoknál való jelentkezés mai nappal lejár. Aki tehát húsjegyét még nem bélyegeztette le, illetve arról a húsmegrendelő szelvényt a húsiparossal még nem vágatta le, ennek a kötelezettségnek ma estig saját érdekében tegyen eleget. A hadiüzemi alkalmazottak azonban először a hadiüzem vezetőségéhez mutassák be lebélyegzés céljából húsjegyeiket és csak azután jelentkezzenek a húsiparosnál.

Mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, a kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében a közellátásügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértve közellátási szempontból a törvényhatósági jogú, illetve a megyei városokkal egységes területbe foglalhatja a környékükön fekvő községeket.

— Uj háziszárnyas: az óriáspulyka. Olaszországban újabban nagy sikerrel tenyésztik az úgynevezett óriáspulykát, amely rengeteg húst ad, tekintve, hogy három-négyszer akkora, mint közönséges rokona, a házipulyka. Ez a pulykafaj még 1870-ben került Európába és nem más, mint az európai és a sokkal nagyobb amerikai pulyka kereszteződésének eredménye. Az óriáspulyka geszenyét, magvakat, gyümölcsöt és rovarokat eszik és olyan gyorsan nő, hogy egyéves korában a kakas 18, a jérce 12 kg súlyú, míg a rendes házipulyka súlya átlag négy-hat kg. Emellett tenyésztése olcsóbb is, mint a házipulykáé, mert élelmét maga keresi a legelőn. Csupán a tojásban marad el a közönséges pulykától, amennyiben egy évben legfeljebb csak ötven tojást tojik. Tolla bronzszínű, nyokán zöldes-vörös.

— Negyven évig hordott egy varrótűt a testében. Egy negyvenötéves spanyol úriasszony combjából a napokban kioperáltak egy varrótűt, amelyet még ötétves kisleány korában nyelt le. Ez a leghosszabb vándorút, amit egy tű emberi testben tett.

— Gót és szkytha sírokat ásnak ki a Dnyepernél. A holland régészeti kutatóintézet igazgatója megbízást kapott, hogy végezzen ásatásokat a Dnyeper nagy kanyarulatában Dnyepropetrovszk és Szaporozsje között, az ottani gót sírmezők és szkytha dolmák feltárása végett. Remélik, hogy értékes, új adatokat szereznek arról a legrégibb gót településről. Dr. Boros igazgató el is utazott a Dnyeperhez és a holland keleti társaság teljes tudományos felszerelést bocsátott rendelkezésére.

— Horváth Ákos: Még tűz a nap. Horváth Ákos neve nem ismeretlen a verskedvelők előtt. „Még tűz a nap" című most megjelent verseskötete móltóan sorakozik az eddigiek mellé. Kedves, finom hangulatok, gördülékeny, szépen csengő rímek jellemzik elsősorban Horváth Ákos költeményeit. A 48 verset tartalmazó, csinos kiállítású könyvecske Cserépfalvi kiadásában jelent meg.

FELHIVÁS!

Felkérem mindazokat, akik f. évi április hó 15-én délután 6 óra után az Olasz-fasorban feleségemnek egy gépkocsi által való elgázolását látták, szíveskedjenek jelentkezni. Cimem: Kubinyi László, II., Olasz-fasor 43/a. — Telefon: 353—827.

Magyar Lovaregylet holnap d. u. 3 órakor versenyt tart

Serédi Jusztinián és Darányi Kálmán a Baross Szövetség vasárnapi záróünnepségén

A Baross Szövetség pénteki ülésén *Ilovszky* János, a Szövetség elnöke bejelentette, hogy a szövetség vasárnapi záróünnepségein nemcsak megjelenik, hanem fel is szólal *Serédi* Jusztinián biboros-hercegprás, aki vasárnap reggel érkezik Budapestre és *Darányi* Kálmán miniszterelnök. Ugyancsak megigérte részvételét *Kánya* Kálmán külügyminiszter és *Mikecz* belügyi államtitkár.

Másfélmilliárdos kölcsönt bocsát ki Belgium

Brüsszel, február 13.

A belga kormány *1500 millió frankos belső kölcsön* kibocsátását határozta el. A kölcsön jegyzése március elsején kezdődik, 97 százalékos kibocsátási árfolyamon. A lejárati idő hatvan év, a kamatláb három és fél százalék.

XI. Pius pápa megkoronázásának tizenötödik évfordulója

Vatikánváros, február 13.

XI. Pius pápa megkoronázásának 15-ik évfordulója alkalmával

ünnepélyes szentmisét mondtak a pápai Sixtina-kápolnában.

A szentmisén megjelent a Rómában tartózkodó harmincegy bíboros, a vatikáni diplomáciai testület, a szentatya családjának több tagja, Vatikánváros kormányzója, a máltai lovagrend nagymestere és a pápai állam valamennyi főméltósága.

XI. Pius pápa nem vett részt a szentmisén betegsége miatt.

Az évforduló alkalmából *Viktor Emánuel* császár és király üdvözlő táviratot küldött a pápának,

azonkívül sok ezernyi üdvözlő távirat érkezett a világ minden részéből.

amelyekben kifejezésre jut az a kívánság, hogy a Szentatya minél előbb nyerje vissza teljes egészségét.

CSALÁDIHÁZ-ÉPÍTTETŐK: VIGYÁZAT!

Jelentette az *Esti Ujság*, hogy az építőanyagok forgalmában bizonyos visszaélések tapasztalhatók, amelyek abban állanak, hogy vannak esetek, amikor egyes szállítók „hitelkedvezményeket" és építési előlegeket adnak az építtetőknek, akiknek a helyzetét azután kihasználva horribilisan magas építőanyagárakat számítanak fel. Az ilyen esetekkel kapcsolatban, amelyekre még vissza fogunk térni, szükséges megjegyezni, hogy az építtetők helyesen cselekszenek, ha az első pillanatra tetszetős ajánlatokat alaposan megfontolják és csak rendes építőanyagkereskedőknél vásárolnak.

A magyarországi építőanyagkereskedelem általában nem vesz részt a drágításban, amelynek kirívó eseteit szóvátettük, hogy felhívjuk a figyelmet azokra a visszaélésekre, amelyek nemcsak az építtetők érdekeit, hanem a szolid kereskedők jó hírnevét és üzleti boldogulását is veszélyeztetik.

A közönség tájékoztatására közöljük, hogy a jelenleg érvényben lévő téglaárak a szolidan kalkuláló kereskedőnél szállítás né kül forgalmi adóváltság és 3% forgalmi adó nélkül 32 pengő, a cementárak pedig 7.60 pengő körül mozognak, aki tehát ennél többet kíván, nyilván a közönség kihasználására törekszik.

Hitler kancellár Furtwängler hangversenyén

A Vezértől balra GÖRING porosz miniszterelnök felesége, jobbra GÖBBELS propaganda miniszter és GÖRING porosz miniszterelnök — FURTWÄNGLER a berlini filharmonikusok élén

A török flotta tiszteleg az olasz kikötőkben

Ankara, február 13.

Az olasz-török barátság, amely *Rüzsdi Arasz* külügyminiszter legutóbbi milánói látogatása alkalmából lényegesen megerősödött, a legközelebbi időben

kölcsönös flottalátogatásokban is kifejezésre jut.

Az *ankarai* lapok jelentése szerint a török hadiflotta rövidesen kifut a *Földközi-tengerre* és látogatást tesz több olasz kikötőben.

A kommunisták és a szocialisták egyesülését készíti elő a francia népfront

Páris, február 13.

A jobboldali *Jour* azt a jelentést közli szombati számában, hogy

a szocialista és a kommunista Internacionalé a legközelebbi jövőben egyesülnek.

A lap szerint a második és a harmadik *Internacinálé egyesülését a francia népfront és a francia szakszervezeti szövetség készítik elő. Sellier* francia közegészségügyi miniszter, aki legutóbb *Moszkvában* járt, állítólag

már meg is beszélte Sztalinnal az egyesülés részleteit.

A francia szakszervezetek azzal az indokolással kérték a népfront-kormánytól a szocialista és a kommunista *Internacionálé* egyesülését, hogy a *Blum-kormány* a polgári pártok obstrukciója miatt nem tudja megvalósítani a szocialista gazdasági elveket, szükség van tehát arra, hogy

a marxista programot

a szocialisták és kommunisták egyesült erővel vigyék győzelemre. A népfrontban képviselt polgári radikális pártot — írja a *Jour* — választás elé akarják állítani és felszólítani, hogy *tegye magáévá teljes egészében a marxista programot.*

Kitünőek a hóviszonyok

A *Magyar Sí Szövetség* hójelentése szerint a hóviszonyok mindenütt kitünőek. *Az alacsonyabb hegyeken a hó szemcsés,* míg a magasabb hegyeken a régi fagyott hóréteget *porhó* fedi. A részletes jelentés: *Svábhegy, Jánoshegy:* 12—16 cm. 1 fok hideg. Napsütés. *Csúcshegy:* 12—15 cm. 2 fok hideg. Napsütés. *Hármashatárhegy:* 20 cm. 2 fok hideg. Napsütés. *Dobogókő:* 36 cm porhó, minusz 3 fok. Napsütés. Az autóút használható.

Nagyvillám: 15 cm. 2 fok hideg. Napsütés.

Kisinóc: 20 cm porhó.

Nagyhideghegy: 36 cm porhó.

Csóványos: 40 cm porhó.

Nógrádi menedékház: 18 cm.

Kékes: 45 cm porhó. Minusz 2 fok. Napsütés.

Gallyatető: 30 cm porhó. Minusz 2 fok. Napsütés. Hóhatár 250 m.

Bánkút és a Bükk-fensík: 30 cm porhó. Minusz 5 fok. Hóhatár 400 m.

Mecsek-hegység: 15 cm friss porhó.

Tűz a Queen Maryn

Az angol kereskedelmi flotta legnagyobb luxushajóján,

a „Queen Mary" fedélzetén pénteken este tűz ütött ki.

A hajó jelenleg a southamptoni kikötőben horgonyoz, ahol kisebb javításokat végeznek rajta. A gőzösnek jövő szerdán kell elindulnia legközelebbi amerikai útjára. A tűz, amelynek okát eddig még nem tudták megállapítani, a III. osztály dohányzótermében keletkezett, szerencsére azonban még idejében észrevették, úgy hogy

nagyobb baj nem történt.

A hajó egyik munkása, aki éppen javítási munkálatokat akart végezni a dohányzóban, azonnal értesítette a tűzoltókat, akik elfojtották a lángokat, mielőtt még a tűz tovább terjedhetett volna.

. L. V.. D. H. V. LL. ND

Keresd a mássalhangzót!

Ma ismét 30 pengőt osztunk ki azok között, akik a titkos betükből megállapitották, hogy a **Balaklava** cimü óriás film megjelenési helye:

CITY, OMNIA, ATRIUM

10—10 pengőt nyertek: Pauker Elek, Soroksár. Kinsky Hedvig, Horthy Miklós-út. Varga Sándorné, VIII., Tisza Kálmán-tér 7.

2—2 Balaklava jegyet nyertek: Ungár István, Szentkirályi-u. 23. Rácz Ferenc, Elemér-utca 2. Lang Ferenc, Kassai-u. 12. Kántor Tibor, Stáhly-u. 1. Regéczi Lengyel Dezsöné, Szondi-u.

A díjakat ma délután 5 és 6 óra között osztjuk ki.

Mai rejtvényünk:

Tessék a hiányzó magánhangzókat leírni a fenti betűhöz és megírni, hogy hívják teljes néven a fenti filmsztárt?

(Az illető a Halálfejes lobogó és a Balaklava főszereplője.)

Pályadíj 40 pengő.

Beküldési határidő hétfő este 8 óra.

Tessék feltüntetni: **Esti Ujság filmrejtvény.**

Hétfőn közöljük az utolsó **Balaklava rejtvényünket.**

Páratlan öröklakások!

Horthy Miklós-út 83. sz. társasházunkban **kétszoba-, egyszoba-hallos, garconlakások** nagyméretü szobákkal, központi fütéssel, melegvizzel, huszonötéves adómentességgel, Böszörményi-út 17-nél épülő társasvillánkban még pár négyszobás, háromszobás, sajátkertes luxuslakrész, díjtalan üzlethelyiségekkel kapható. „Centrum" Házépitő Vállalat, Horthy Miklós-út 15. (269—301)

Vetélkedés

Az iskolában elmult a félév, a fiúk sorra viszik haza az iskolai dolgozatfüzeteket. Karcsi először a latin füzettel jelent meg, szerényen átnyujtotta apjának, mint egy csokor ibolyát. Kis piros vonalak tarkázták a papirost, nyilak húzódtak benne, különös útirányokat jelölve, aztán lent az osztályzatok, de erről inkább ne beszéljünk. A latin után a számtan következett, majd büszkén lobogtatta a magyar füzetet.

Karcsi ugyanis titokban írónak készül s már regényen is dolgozik. A multkor minden erömmel próbáltam lebeszélni:

— Ostoba vagy! Te is éhezni és nyomorogni akarsz?

— De én híres író leszek ám! — mondta erre elszántan, amire már nem felelhettem semmit.

Regénye természetesen a prerin játszódik, ahol gengszterek megtámadnak egy vonatot.

Apa zord arccal nyitja ki a gimnázium képével ékes füzetet, aztán elmerül benne, mint valami izgalmas olvasmányban. Egy idő mulva látom, hogy mindaketten az íróasztalnál ülnek és két füzetben lapozgatnak egyszerre. Az egyik a legújabb esemény, a másik 1908-ban kelt.

— Nézd, — mondja apa, — ugyanaz a dolgozat, a Himnusz gondolatmenete... Az enyém jobb... egyes... A tied egy-ketted... Lássuk csak! Nyelvtani feladat: „Én azt hiszem, hogy a magyar lesz..." Már akkor is azt hittük, lesz... ma is azt hisszük... A tintásüveg tartalma. „Egyszer színlapokat írt és ezért öt forintot kapott díjul..." Az enyém egyes, a tied kettes... Petőfi elhagyja a szülői házat. Nálam Petőfi és a szabadság. De a tiedben több hiba van. A kis csizmák... Mind megvolt már harminc esztendeje... Nem tudnak ujat kitalálni?

— De a karácsonyi fenyőről Te nem írtál, meg a hóról! — mondja Karcsi.

— Igazad van. A karácsonyi fenyő. Milyen kedves... „Gaz latrok elrabolták erdeinket"... ezt még nem írhattuk meg... S ez az utolsó a hóról... „Legalább szegény emberek kenyérrevalót kereshetnek." Igaz, ez se jutott nekünk eszünkbe...

Igy hasonlítgatják össze az időket. Mérkőzik apa a fiúval. A dolgozatban harminc év alatt nincs különbség, némelyik szóról-szóra egyezik...

Karcsi azonban sehogyan sem bírja elviselni, hogy az ő dolgozatai rosszabbak és kárörvendő kéjjel rámutat egy helyesírási hibára apja füzetében: „halgat" egy l-lel.

— Te csak hallgass, — mondja az apa, — te meg hány hibát követtél el... nézd csak... itt is... itt is...

— De én reformírással írok, — feleli Karcsi büszkén s erre apa igazán nem tud válaszolni. A dolgozat nem változott semmit ennyi idő alatt... az irást azonban reformálták.

(—is.)

— **Megalakult a Gömbös Gyula Emlékbizottság.** A Társadalmi Egyesületek Országos Szövetségének igazgatósága megalakitotta a *Gömbös Gyula Emlékbizottságot,* amelyben tagokul *Baross* Gábor országgyülési képviselőt, *Ilovszky* János kormányfőtanácsost, a Baross Szövetség elnökét, dr. *Javorniczky* Jenő miniszteri tanácsost, dr. *Koncz* Jánost, az Országos Jegyzőegyesület elnökét, *Szörtsey* József kormányfőtanácsost, a TESz ügyvezető elnökét és *Zimmermann* Lajos kormányfőtanácsost, a TESz országos ügyészét delegálta. Ugyanekkor elhatározták, hogy megfestetik *Gömbös* Gyula életnagyságú portréját, amelyet március első felében lepleznek le. A portrét *Boldizsár* István festőművész festi meg.

— **Villamos főzés, fánksütés és háztartási készülékek bemutatása.** Az V., Honvéd-utca 22. sz. alatti elektromos kiállitáson a hetenkint *szerdán délután ½6 órai kezdettel* tartandó bemutató-előadáson és a *minden hétfőn, csütörtökön és pénteken délelőtt ½10 órakor* kezdődő főzési gyakorlatokon szalagos fánk, egyéb tésztanemüek és húsok sütését, valamint a villamos háztartási készülékeket is bemutatják. Belépés, ruhatár díjtalan. A kiállítás nyitva: hétköznapokon d. e. 8—2 és d. u. 4—7 óráig.

Kiállották a tűzpróbát Amerika cserkészei

Amerikai árvízsujtotta területein a cserkészek tutajokon és teherautókon szállitanak élelmiszert és ruházatot az insége seknek

— **Gróf Teleki Béla főispán — egyházkerületi tanácsbíró.** Nagykanizsáról jelentik: Gróf *Teleki* Béla főispánt a dunántúli református egyházkerület prezsbitériumai egyházkerületi tanácsbíróvá választották.

— **Tojástenger a kiskunhalasi határban.** Majdnem végzetes baleset történt Kiskunhalason a sáros út miatt. A *Schneider* Ignác exportcég egyik hatalmas teherautója 11.000 tojással megrakodva igyekezett Kiskunhalas felé és az autó a sáros úton a gyors fékezés következtében az árokba csúszott. A tojásos ládák tetején ülő *Kovács* László leesett az autóról és csaknem megfulladt az árkot elöntő tojáslében. *Kovács* Lászlót kórházba kellett szállitani.

—o—

TENTE BABA, TENTE

Az Örökváros lelke fellobog,
Nagy áhitatban telnek most a percek:
Megérkezett a felséges királyfi,
A kis nápolyi herceg.

Glédában áll az egész hadsereg,
Zeng-bong a város sokezer harangja
S a csöpp balillák ajkán tüzesebb lett
A Giovinezza hangja.

A trón kárpitja halkan meglibeg:
Angyal suhant és felcsendül az ének.
Egy ország szive hódol most a herceg
Pici kis szivének.

Bölcsőben alszik Nápoly hercege,
Vagy nézegeti két parányi öklét:
E kis kacsóknak kardot és jogart szánt
Az isteni Öröklét.

Agyuk dörögnek, rakéta ragyog,
A Quirinálon pompáznak a termek
S világot hódit első mosolyával
Egy kiskirály: a Gyermek.

Zenés miséhez öltözik a pap.
A szentoltáron gyertya lángja sereg.
Caesar, köszöntünk! Tente baba, tente...
Aludj kicsi herceg...

Liszt Nándor.

—o—

— **A MFTR szaporitja a kisdunai járatokat.** *Szentendréről jelentik:* Budapest közvetlen környékének a Kis-Dunaág nyaralóira való tekintettel régi óhaja volt, hogy a MFTR a kisdunai járatait szaporitsa. Az erre vonatkozó tárgyalások a kisdunai községek, nyaralóhelyek és Szentendre város nagy örömére kedvezően fejeződtek be. A MFTR igazgatósága Budapest—Leányfalu viszonylatban a napi három hajójáratot négyre emeli fel. Az új menetrend szerint este hat órakor is indul hajójárat Leányfalura, onnan pedig Budapest felé reggel félkilenc órakor.

— **Diétás konyhatechnika a háztartásban.** Dr. *Mikes* Margit előadásainak második sorozata február 15-én délután 6 órakor kezdődik az alábbi sorrendben: Febr. 15. Só- és fehérjeszegény étrendek vesebetegségeknél. Febr. 22. Hizlaló- és soványitókúrák. Márc. 1. Purinszegény étrend. (Köszvényesek diétája.) Márc. 8. Cukorbetegek diétája. Márc. 22. Különleges étrendek. (Májkúrák, nyerskoszt.) Tandíj 1.50, napijegy 60 fillér. Az előadássorozatot a Népművelési Bizottság rendezi a Gázművek VI., Vilmos-császár-út 3. szám alatti bemutatóhelyiségében.

— **Nekiszaladt a robogó vonatnak.** Szombaton reggel Rákoskeresztur határában egy borzalmasan összeroncsolt férfiholttestre bukkantak a járókelők. A nyomozás megállapitotta, hogy az öngyilkos *Rosenberg* Jenő 18 éves kifutóval azonos, akit a Szolnok felé haladó vonat gázolt halálra. Egyes tanuk szerint a fiatalember, amikor látta a vonat közeledését, a vasúti sinekhez rohant s a robogó vonat levágta a fejét. *Rosenberg* gyógyithatatlan betegsége miatt követte el az öngyilkosságot.

— **Sok ezer kilométer távolságból,** messze idegenből, távoli világrészekből érkeznek százával a láthatatlan hullámok, hogy értesitéseket, híreket hozzanak önnek a világ eseményeiről. Ne zárja be tehát lakása ajtaját a hullámok elől! A modern haladó ember ma már nem képzelhető el rádió nélkül; ez köti őt össze a világ minden pontjával, így válik a messze országok, világrészek kulturájának részesévé. Természetesen szükséges, hogy a rádiókészülék tényleg kifogástalanul vegye ezeket a nagyon messziről érkező hullámokat. Igy elsősorban a rövidhullámot, miután ez elkalmas egyedül arra, hogy az idegen világrészek távoli adóállomásait is hallgathassuk. Az Orion-gyár ezért új típusú készülékeit úgy szerkesztette meg, hogy azok segitségével a tökéletes közép- és hosszúhullámú vétel mellett a rövidhullámú adások is kifogástalanul hallgathatók.

— **Előadás az Országos Közegészségügyi Egyesületben.** Kedden délután hat órakor az Országos Közegészségügyi Egyesület Eszterházy-utca 9. szám alatti helyiségében dr. *Angyán* János egyetemi ny. r. tanár: *A fertőző bajok kóros jelenségei és értékelésük* cimmel egészségügyi előadást tart. Vendégeket szivesen látnak.

— **A gazda tavaszi gondjai.** A „Köztelek" legutóbbi számában neves gyakorlati gazdák adtak számot arról, hogy a jövő évi termést biztositó gazdasági munkák *a kedvezőtlen időjárásban elkésve kezdődtek,* sok helyen be sem fejezhették a vetést, *elmaradtak a talaj előkészitéssel és a trágyázással.* Aggodalmukat fejezték ki az új termést illetően. Szerte az országban mindenütt gondot okoz a vetések állapota és kiváló gazdáink már jó előre terveket készitettek arra nézve, hogy miképpen javithatnak a tavaszi gyenge vetéseken. Különösen figyelembe kell venni az őszi gabonák lehető jó termésének biztositásához fűződő *országos érdeket,* hogy a vetésterület hiányát a termésben minél kevésbé érezzük meg. Hiszen nemcsak arra kell törekedni, hogy az ország belső szükségletében zavar ne álljon elő, hanem *minden rendelkezésre álló eszközt meg kell ragadni, hogy ebből a legfontosabb export tételt képező cikkből minél nagyobb felesleget érjünk el,* de legalább az eddigi keretekben való kivitelt továbbra is biztositani tudjuk.

— **Akasztott ember a pismáni villanegyedben.** Szentendréről jelentik: A Szentendréhez tartozó pismáni villanegyed lakatlan részében az egyik villa melletti gyümölcsösben pénteken este akasztott embert találtak. A rendőrség megállapitota, hogy a hulla *Elsik* János 34 éves szentendrei lakossal azonos. Az orvosi vizsgálat szerint Elsik már két hét óta holtan lógott a fán.

Jó tudni,

hogy a bimbóskel, amely jó minőségben és elegendő mennyiségben ma is kapható a piacokon, igen jól pótolja az összes többi zöldfőzelékfélét. Az ára nagyban 50 és 100 fillér, kicsinyben 80—110 fillér között mozog minőség szerint;

hogy burgonyát huzamosabb ideig el lehet tenni a következő eljárással: a mosott burgonyát mártsuk 4—5 percig fövő vizbe, azután szárazra és sötét helyen teregessük ki és száritsuk ki. Az ilyen burgonya elveszíti csiraképességét, megtartja azonban jó izét és nem romlik;

hogy az odaégett foltokat az aluminiumedényekből egyszeri mosással nagyon nehéz eltávolitani. Ha az ilyen edényben már makacs foltok mutatkoznak, öntsünk belőle forró vizet, amelybe kb. egytizedrésznyi szappant is teszünk. Az oldatot hagyjuk egy-két napig állni az edényben, azután dörzsöléssel könnyen megtisztithatjuk az aluminiumot. Kőport, vagy más olyan anyagokat, amelyek felkarolják a fém felületét, aluminiumedényhez lehetőleg ne használjunk.

— **Elfogták az újpesti kerékpártolvajokat.** Ujpest és környékén az utóbbi időben egymást érték a kerékpárlopások. A rendőrség hosszabb időn keresztül nyomozott a veszedelmes társaság után. Pénteken délután a nyomozás váratlan eredményre vezetett. Az újpesti rendőrség elfogta *Kis* József 20 éves lakatossegédet és *Müller* József 19 éves péklegényt, amikor a baraktelep közelében egy kerékpárt elloptak. Előállitották a kapitányságra, ahol kihallgatás után mindkettőjüket letartóztatták és átszállitották a pestvidéki ügyészség fogházába.

— *MÉG NEM VOLT ELÉG NEKI. Newyorkból jelentik: A hatvanhárom éves Sylvester Lumlee, aki az Illinois állambeli Olmeyben él, a napokban nyujtotta be 10. válókeresetét a biróságnál, bizalmas barátainak azonban elárulta, hogy rögtön a válás kimondása után újból megnősül. Lublee 1898-ban nősült meg először. Ezóta kilencszer vált el és mindig újból meg is nősült. Harmadik házassága sikerült legjobban, ebből a házasságából ugyanis tíz gyermeke származik. Hetedik házassága volt viszont a legrövidebb, mivel ez alkalommal rögtön az esküvő után kijelentette, hogy nem hajlandó az asszonnyal tovább élni. Most tizenegyedszer akarja megkisérelni szerencséjét a különös amerikai Don Juan.*

— **Bajtársi összejövetel.** A magyar királyi hadihajózásnál, illetve a magyar királyi folyamőrségnél szolgált önkéntesek és karpaszományosok február 16-án, este hét órakor a Losonczi-utca 1. szám alatt levő Lindmayer-vendéglőben bajtársi összejövetelt tartanak.

— **Vasárnapi turistakirándulások.** A *Magyar Turista Egyesület* I. csoportja 9 órakor a zugligeti villamosvégállomásról Budakeszire rándul ki, ahol a Martin-féle vendéglő nagytermében turimurit rendeznek. A II. csoport 8 óra 30 perckor a zugligeti végállomásról Mária Makk—Farkasrétre, a III. csoport 9 órakor a farkasréti végállomásról Farkasrétről kiindulva Budaörsre, a IV. csoport szombaton este 8 órakor a Nyugati pályaudvarról Kismarosra, az V. csoport pedig 7 óra 30 perckor a Vilmos császár-út 78. számú ház elől autobuszon a Dobogókőre rándul ki. A *Törekvés SE* 8 óra 15 perckor az ujlaki templomtól kiindulva Szépvölgy—Látóhegyen át Zugligetbe; a *Magyar Turista Egyesület* I. csoportja 8 órakor a Széll Kálmán-térről siturára a Fekete-hegyekbe, a II. csoport 9 órakor a kelenföldi villamosvégállomásról Kelenvölgyön és Kamaraerdőn át Nagytétnybe; az *Ügyvédek Turista Egyesülete* 8 óra 30 perckor a Pálffy-térről Békásmegyeren át Pesthidegkutra; a *Sólyom Turista Egyesület* I. csoportja 8 óra 30 perckor a Széll Kálmán-térről a budai hegyekbe, a II. csoport a farkasréti végállomásról Irhásárokról kiindulva a Zugligetbe, a III. csoport 9 órakor a hüvösvölgyi villamosvégállomásról Nagykovácsiba; a *Budapesti Sportegyesület* a Margit-körút és a Zsigmond-utca sarkáról 8 óra 45 perckor a Csúcshegyen át Pomázra; a *Postás Sportegyesület* 10 órakor a zugligeti villamosvégállomásról a budai hegyekbe; a *Ferencvárosi Torna Club* 8 óra 30 perckor a Széll Kálmán-térről ugyancsak a budai hegyekbe; az *Ügyvédek Sportegyesülete* 9 óra 30 perckor a hüvösvölgyi villamosvégállomásról kiindulva a Hármashatárhegy—Kilátóhegyre; a *Goldberger SE* 9 órakor a Széll Kálmán-térről a budai hegyekbe; a *KEREK* turisták I. csoportja ugyancsak 9 órakor a Széll Kálmán-térről a budai hegyekbe, a II. csoport pedig a Börzsönybe rándul ki.

Hétfőtől péntekig szünetet tart a Fővárosi Operettszínház

Vasárnap este fejezi be a *Pusztai szerenád* előadássorozatát a *Fővárosi Operettszínház.* A magyar operett jó házakkal érte meg, sőt haladta túl *ötvenedik előadását.* Hétfőtől péntekig a színház szünetet tart, *esti próbákkal készül legközelebbi újdonságára.* A *Pozsonyi lakodalom* című nagy operett következik soron, *Szilágyi* László munkája, egy fiatal szegedi zeneszerző, *Beck* Miklós muzsikájával. Mária Terézia korában játszik az operett, amely *a régi Pozsonyt és a régi Bécset* eleveníti színpadra. A főszerepeket *Sz. Patkós* Irma, *Kiss* Manyi, *Szondy* Biri, *Latabár* Kálmán, *Lendvai* Andor, *Solthy* György és *Weszely* Pál játsszák.

A Déryné Játékszín ünnepi teát ad

A *Déryné Játékszín Bizottsága* — a nagy budai színházat felépíteni szándékozó mozgalom vezetősége — szerdán a Gellért-szálló márványtermében *ünnepi teát* rendez, amelyet hangverseny követ. A teán megjelenik *József Ferenc* királyi herceg és *Anna* királyi hercegasszony. A tea utáni hangversenyen *Blaha* Márta Chopin-műveket játszik.

„Rejtélyes kezek" Szegeden elvágták a függöny kötelét a színházban

Szeged, november 11.

A cseretársulatok működésének megkezdése óta tegnap délután tartotta első ülését *Szeged színügyi bizottsága, hogy megvizsgálja az első cseretársulat eddigi működésének eredményeit.* Az ülésen megjelent vitéz *Bánky* Róbert, a cseretársulat igazgatója, aki azt kérte, hogy a bizottság ennek az első két hónapnak eredményéből *még ne alkosson végleges véleményt.* Ez az első forduló volt valamennyi cseretársulat részére a legnehezebb, mert *a kezdet nehézségeivel kellett megküzdeni.*

— Azonkívül úgy veszem észre — folytatta *Bánky* Róbert —, hogy *titkos propaganda folyik a cseretársulati rendszerrel és a színházzal szemben* és ennek a propagandának nyomait fel lehet fedezni a színházban.

Bejelentette, hogy egy izben *rejtélyes kezek zavart okoztak a világításban.* Egy másik esetben pedig *elvágták a függöny kötelét, hogy megzavarják az előadást.* Sajnos, a közönség részéről sem tapasztalható az az érdeklődés, amelyre szüksége volna a társulatnak. Mindenesetre az a véleménye, hogy a második fordulóban — amikor Szegeden *Ihász* Aladár társulata játszik majd — *Bánkyék* pedig Pécsre mennek, — sokkal kedvezőbb körülmények között fejthetik ki működésüket a cseretársulatok. Közölte azt is vitéz *Bánky* Róbert, hogy vasárnap délelőttönként *munkásmatinékat* fog rendezni és a leventék részére is tart külön előadást. A következő hetekben *Macbeth*-et játssza *Kiss* Ferenccel, a műsoron szerepel továbbá a *Névtelen asszony, Házasodni tilos,* a *Szabin nők elrablása, Klotild néni, Nőstényördög, Halálfánc.*

A cseretársulat *december 3-án* tartja utolsó szegedi előadását.

A színügyi bizottság a színigazgató bejelentései után sajnálattal vette tudomásul, hogy a közönség nem látogatja oly mértékben a színházat, mint arra szükség volna, pedig *a társulat működése elismerésreméltó, az előadások kitünőek és Bánky színigazgató művészi irányítása teljesen megfelelő.*

SZIN

Esti

Szabad

Bourdet vígjáték

A FŐSZEREPLŐK: AJTAY AND
DÉNES GYÖRGY,

A bajt egy mandulaszemű, alig felnőtt leány csinálja. Berepül a nős képviselő úr nyugodt, lassan öregedő életébe és *feleség* akar lenni. A képviselő úr kapkod és tiltakozik, de nem túlkomolyan, mert szörnyen szerelmes. Ez azonban nem zavarja, hogy amikor felbukkan a felesége körül egy udvarló, ne rohanjon rá csattogó fogakkal. Majdnem kivágja a lakásából, — de rájön, hogy ez a fiatalember épp a legjobbkor jött. Miért ne alakuljon ki itt egy kvartet? Az alattomos kis játék sikerül is, az asszony el akar menni, már csomagol is, a kislány azonban, amikor látja, hogy a bálványt megcsalta, vagy meg akarja csalni a felesége, sietve takarodót fuj. Grófnénak lenni mégis jobb — mondja mélabúsan és ellibeg. Az öregedő gavallér rezignál — a felesége szintén, marad minden a régiben.

A fiatal *Bourdet* (10 vagy 12 éves a darab) remekül soffirozza ezt a szerelmi tourretourt. A négyes úgy robog, hogy szinte meg se lehet állítani, mikor egy ötlet elrobban, még magunkhoz sem tértünk és már pukkan a másik, a *francia vígjátéknak ez a fajtája újabban már csak fehér holló*ként tünik fel a párisi *színházak környékén.*

Nem viccek csinálják a humort, — ami a nézőteret megnevetteti, az mélyebben van, kis apró emberi dolgok, groteszk, de

Jöjjön velünk színházba az Esti Ujság kedvezményes színházjegy irodája útján

Színházjegyirodánk VIII., József-körút 5. hétköznapokon és vasárnap reggel 9 órától délután 2 óráig áll olvasóink rendelkezésére. Telefonrendelés: 140-000 144-401.

Színházi műsor:

Operaház (3, ½8): Tannhäuser; vasárnap d. u.: János vitéz; este: Cremonai hegedűs (N. b.), Szent fáklya.

Nemzeti Színház (½4, 8): Papucshős; vasárnap d. u.: Énekes madár; este: Papucshős (VIII.)

Nemzeti Kamara Színház (4, 8): Feleség; vasárnap d. u.: Alterego; este: Feleség.

Vígszínház (½4, 8): Kártyázó asszonyok (E); vasárnap d. u.: A márkiné; este: Kártyázó asszonyok (V).

Belvárosi Színház (4, 8): Végrendelet; vasárnap d. u.: Földindulás; este: Végrendelet.

Pesti Színház (4, 8): Szabad az út; vasárnap d. u.: és este: Szabad az út.

Andrássy Színház (½4, 8): Klotild néni; vasárnap d. u. és este: Klotild néni.

Városi Színház (½4, 8): Az ember tragédiája; vasárnap d. u.: Piros bugyelláris; este (7): Az ember tragédiája.

Fővárosi Operettszínház (½4, 8): Pusztai szerenád; vasárnap d. u. és este: Pusztai szerenád.

Royal Színház (4, ½9) minden este és vasárnap d. u.: Ki gyereke vagyok én?

Dunaparti Színpad (9): Minden este: Megnyitó műsor.

Pódium Színpad (½5, 9) minden este és vasárnap d. u.: Évadnyitó kabaré.

Komédia Orfeum (½5, ½9): Benősülés; vasárnap d. u. és este: Benősülés.

Erzsébetvárosi Színház (½6, ½9, vasárnap ½4, 6, ½9): Paprikáscsirke.

Józsefvárosi Színház (½6, ½9, vasárnap ½4, 6, ½9): Fehérvári huszárok.

Kisfaludy Színház (½6, ½9, vasárnap ½11, 6, ½9): Zimberi-zombori szépasszony.

Mozi műsor:

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM FILMSZINHÁZ ½6, ½8, ½10. Sz., V., U.: ½4-kor is. Várlak. (Charles Boyer, Irène Dunne).

CASINO FILMSZINHÁZ ½6, ½8, ½10. Sz., V., U.: ½4-kor is. Hollywoodi képeskönyv. (Wald Disney új szines filmcsodája.)

CITY ¾6, ¾8, ¾10. Sz., V., U.: ¾4 órakor is. Hollywoodi képeskönyv. (Wald Disney új szines filmcsodája).

CORSO 5, ½8, 10. Sz., V. U.: ¾3-kor is. Isten vele, tanár úr! (Robert Donat). V. d. c. 11 órakor: Schubert-matiné.

DÉCSI 6, 8, 10 órakor. Sz., V., U.: 4 órakor is. All a bál. (Szeleczki, Csortos).

FORUM FILMSZINHÁZ ½6, ½8, ¾10. V., U.: ½4-kor is. Francia négyes. (Sacha Guitry).

A Messaggero Törs Tibornak a képviselőház alelnökévé történt megválasztásáról

Róma, november 11.
(Az Esti Ujság római szerkesztőjének telefonjelentése)

Az egész olasz sajtó megemlékezik a magyar parlament elnökségében bekövetkezett változásokról. A Messaggero Törs Tibor országgyűlési képviselőnek, az Esti Ujság főszerkesztőjének a képviselőház alelnökévé történt megválasztását örömmel üdvözli és azt írja, hogy Törs Tibor személyében Olaszország egyik legkitűnőbb és leghívebb barátja került alelnöki székébe.

V. F.

MŰTEREMLÁTOGATÁS

Boldizsár Istvánnál, a kassai Horthy Miklós-portré festőjénél

Festőművész műtermében mindig nagy élvezet eltölteni egy órát. Most különösen az. Jó együtt lenni az álmokkal, elgondolkodni az élet drámáin, szépségein és apró mókáin —, ha vérbeli művész mutat rájuk.

Boldizsár István műtermét látogattam meg. A napokban leplezték a kormányzónkról készített életnagyságú képét Kassán — ott kaptam meghívását.

Műtermet megyek szétfeszítik a képek. Egyéni színezésű tájképek, érdekes tanulmányfejek, hatalmas, félbemaradt kompoziciók — kísérletek. Töprengés nyoma a vázlatokon, — színkísérletek a tájképeken, aktokon. Lázas kutatás és eredmények.

Az egyik falon számos vázlat, tanulmány a kormányzóról. Hónapokon át készült a nagy munkához: a kossai protréhoz.

Nagybányai emlékek

Közvetlen a háború után a nagybányai festőiskolának volt a tagja. Hosszú ideig helyettesítette Thorma Jánost, a kiváló magyar mestert. Az iskola Trianon után is működött. A növendékek megcsappantak, de a műtermekben tovább folyt a munka. A városka sem változott meg. Továbbra is olyan művészetszerető maradt, mint azelőtt.

Szeretettel, meghatottan emlékezik a nagybányai időkre.

— Nagybányát nem lehet elfelejteni — mondja. — Az ottani viták, reménykedések minden Nagybányáról kikerült festőnek legkedvesebb emléke. Remek városka — felvidéki karakterrel és fejlettízlésű lakosokkal. Nagyon szerettek bennünket. Állandóan érdeklődtek a telepen történtek iránt, figyelték a növendékek fejlődését. A város minden évben vásárolt képet a telepen, — a megszállás alatt is.

Még a cégérre is vigyáznak Nagybányán

Mutatja nagybányai képeit.

— Nagyrészük ott készült, de egy-kettőt már itt fejeztem be.

— Mikor járt ott utoljára?

— Bizony már jórégen.

— Mi a híre Nagybányáról?

— Dolgoznak. Többek között Mikola András is a telepen van...

Aztán arról a hatásról beszélt, amelyet a közönség és a művésztelep állandó érintkezése váltott ki. A nagybányai lakásokban nem látni szembántó giccseket, olajnyomatokat, értéktelen másolatokat. A legegyszerűbb emberek lakásait is modern, fiatal festők munkái díszítik.

— A nagybányaiak valóságos műkritikusok — mondja. — Kitűnő érzékkel vásárolnak és a növendékek munkái közül is ki tudják választani a művészi munkát. Felismerik a tehetséget és támogatják. Nagybányán még a borbély sem mer kitenni cégérül: mázolmányt. Megszólnák érte.

Kedves — jellemző — históriát mesélt el. Egy nagybányai asztalossal keretet készíttetett egyik nagyobb képéhez. Amikor a leszállított keret árát ki akarta fizetni, az asztalos rámutatott egy kis képre:

— Adja nekem azt a kis képet a művész úr, aztán kvittek vagyunk.

(Pesten nem igen tennének ilyen ajánlatot.)

A művészet nem tűri a korlátozást

Nem követ „izmust".

— A művészet nem szorítható semmiféle „izmusba", — mondja. — Az „izmus"

a megszabott irány: korlátozást jelent, ezt pedig nem tűri az igazi művészet. Úgy fejezem ki magam, ahogy akarom, — helyesebben: ahogy érzem. A természet maga a probléma és a nagy titok. A művész ott kezdődik, amikor többet lát meg belőle, mint amennyit a gép rögzít. A művésznek azt kell észrevennie, ami szemmel nem látható. Aki csak azt látja meg, amit a művész segítsége nélkül mindenki meglát: a csak fest.

*

Végigmustráltam a rengeteg képet. Élvezettel. Mert Boldizsár István a költő szemüvegén keresztül látja a természetet. És az az igazi arca.

Búcsúzáskor megkérdem:

— Min dolgozik?

— Egy világhírű kollégámat festem meg a téli tárlatra.

Érdekes lesz: hogy látja a művész — a művészt.

F. F.

TÖRLEY
RÉSERVÉ AMÉRICAIN

Vitéz Lukács Béla és Antal István miniszterek ma délben tesznek esküt

A hivatalos lap ma reggeli számában legfelsőbb kéziratok jelentek meg, amelyekben

Magyarország kormányzója vitéz Lukács Béla titkos tanácsost és Antal István igazságügyi államtitkárt tárcanélküli miniszterekké nevezte ki.

A két kinevezést politikai körök és az egész magyar közvélemény

osztatlan megértéssel és örömmel fogadja.

A háborús idők fokozott feladatokat rónak a kormányra, megsokszorozzák a tennivalókat, kiszélesítik azt a gondoskodási kört, amelyet a kabinetnek közvetlen hatáskörébe kell vonni. Ez a körülmény tette szükségessé, hogy a kormányt két új tárcanélküli miniszter kinevezésével kiegészítsék.

A kormány két új tagja, vitéz Lukács Béla és Antal István személyében a keresztény nemzeti és szociális gondolat két harcos, fiatal vezető egyénisége jut olyan munkakörhöz,

ahol képességei az eddiginél lényegesen szélesebb körben kifejthetők.

Vitéz Lukács Béla titkos tanácsos, a Magyar Élet Pártjának elnöke eddigi közéleti multjában *maradéktalanul kifejezésre juttatta erős jobboldali politikai beállítottságát.* Mint a többségi párt elnöke, eddig is vezető szerepet vitt a magyar politikai életben és miniszterré való

kinevezése kifejezésre juttatja azt a tényt, hogy a kormányzati politika hű kifejezője és képviselője a nemzeti közvélemény felfogásának és elgondolásainak.

A Magyar Élet Pártja elnöki székében *vitéz Lukács* Béla, a párt képviselői útján és a magyar néppel való sűrű, közvetlen érintkezései révén

állandóan rajta tartotta kezét a magyar politikai, szociális és kulturális élet ütőerén

s a kormányba való belépésével lehetővé válik, hogy ezeket a széleskörű tapasztalatokat az eddiginél is közvetlenebb formában bocsássa a kabinet többi tagjainak rendelkezésére.

Vitéz Lukács Béla 50 éves, mint tüzértiszt teljesített szolgálatot az első világháborúban, résztvett az ellenforradalmi mozgalmak megszervezésében és

a nemzeti hadsereg kötelékében mint testőrtiszt vonult be Budapestre.

Közéleti pályafutását Borsod vármegye közigazgatásánál kezdte, 1931-ben képviselő, majd a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara elnöke lett, 1935-ben Miskolc város főispánjává, 1938-ban pedig földmívelésügyi államtitkárrá nevezték ki.

1940 novembere óta országos elnöke a Magyar Élet Pártjának.

Vezetőszerepet visz a református egyházi életben is. Uj pozíciójában külön feladatköre lesz, hogy *a képviselőkkel s a vidéki szervezetekkel való összeköttetésénél fogva tájékoztassa a minisztertanácsot a hadbavonultak, visszatérők és hozzátartozóik ügyeiben s általában figyelemmel kísérje az állami, közületi és társadalmi szervezetek ezirányú tevékenységét.*

Antal István igazságügyi államtitkár miniszterré történt kinevezésével *a fajvédő és népi irányú reformpolitika egyik kivételes felkészültségű, nagymüveltségű harcos egyénisége* került be a kabinetbe. *Antal* István 46 éves, Kenderesen született, római katolikus vallású, a világháborúban az orosz és olasz harctereken küzdött és meg is sebesült.

A háború után az egyetemi keresztény ifjúság vezetője volt.

Közéleti pályáját az Országos Központi Hitelszövetkezetnél kezdte és *sokat dolgozott a magyar szövetkezeti élet fellendítésén.* Állandó és közvetlen kapcsolatot tartott fenn Gömbös Gyulával s amikor Gömbös miniszterelnök lett,

Antal István a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetésére kapott meghívást.

Ebben a pozíciójában az aktív politika terén olyan vezető- és irányítószerepet töltött be, ahol

a jobboldali népi politika érvényesüléséért folytatott küzdelemben maradandó érdemeket szerzett.

Működésében *a keresztény és nemzeti irányú magyar sajtó megszervezésével új irányt jelölt meg,* amely nemcsak a sajtópolitikában, hanem a közvélemény-kialakítás minden vonalán messzemenően éreztette hatását. A magyar közéletben

ő érvényesítette elsőnek azt a sajtópolitikát, amely a közvélemény helyes tájékoztatásán túl a propagandát a nagy nemzeti célok szolgálatába állította.

Antal István Gömbös Gyula halála után lemondott az igazságügyi államtitkárságról, de két év mulva *ugyanarra a posztra újból kinevezték s azóta jelentékeny szerepe volt sok fontos törvény előkészítésében.* Széleskörű publicisztikai munkásságot is fejtett ki.

a parlamentnek egyik legkiválóbb szónoka

s a közvélemény helyes tájékoztatására mondott beszédei állandóan nagy figyelmet keltenek. Uj, az eddiginél is felelősségteljesebb posztján

feladata az lesz, hogy a nemzetvédelmi propaganda irányítását kezébe vegye.

A háborús időkben rendkívüli jelentősége van annak, hogy a közvélemény minél közvetlenebbül és minél részletesebben tájékoztatva legyen a kormány elhatározásairól, terveiről és kilátásairól. Ma már minden háborús országban létesült külön minisztérium abból a célból, hogy a helyes tájékoztatás alapján a nemzetek közvéleménye teljes mértékben átérezze a kormányzati tevékenység egyes intézkedéseinek jelentőségét és a vezetőkkel tökéletes harmóniában működjék közre a nagy nemzeti célok érdekében. Ezt a célt fogja szolgálni Antal István munkája s így természetes, hogy

feladata nem pártszervezési vagy pártpolitikai tevékenység lesz, hanem az egyetemes nemzeti célok érdekében fog felvilágosító és meggyőző munkát kifejteni,

hogy amikor honvédeink Távol-Keleten harcolnak, az itthoni fronton meggyőződéses, mély hazafiasságtól áthatott közvélemény hangulata sorakozzék fel a kormány által képviselt nagy nemzeti célok mögé.

Eskütétel

Vitéz *Lukács* Béla és *Antal* István miniszterek

ma délben teszik le az esküt Magyarország kormányzója kezébe,

a hagyományos ünnepi formák között.

Vitéz *Lukács* Béla miniszteri kinevezése után sem válik meg a Magyar Élet Pártja elnöki székétől s így természetesen nem is búcsúzik el a párttól. A párt vezetősége azonban, élén *Kölcsey* István alelnökel,

ma délelőtt fél 11 órakor az Akadémia-utcai párthelyiségben üdvözli elnök-miniszterét.

Antal István miniszter hétfőn vesz búcsút az igazságügyminisztérium tisztviselői karától és mindkét miniszter már az eskütétel után megkezdi működését.

Az új miniszterek kinevezése a német sajtóban

Berlin, április 18.

A ma reggeli német sajtó budapesti jelentések alapján *megemlékezik Antal István és Lukács Béla miniszteri kinevezéséről.* A *Berliner Börsenzeitung* kiemeli, hogy Antal István 1932-ben Gömbös Gyula miniszterelnöksége alatt, a miniszterelnökség sajtóosztályának főnöke lett, megelőzőleg, már 1935 óta igazságügyminisztériumi államtitkár és

egész sor fontos törvény előkészítése az ő nevéhez tartozik.

Vitéz *Lukács* Bélával kapcsolatosan ugyancsak a Berliner Börsenzeitung megemlíti, hogy 1935-ben Miskolc városának főispánjává, 1938-ban pedig a földmívelésügyi minisztérium államtitkárává nevezték ki. Arról is megemlékezik a lap, hogy

vitéz Lukács Béla a Magyar Élet Pártjának megszervezésében és vezetésében nagy szerepet játszott és a pártnak ma is országos elnöke.

Más lapok is megemlékeznek a két új magyar miniszter kinevezéséről.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL" szónak és T alaku bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

BOLDIZSÁR FESTŐMŰVÉSZ PORTRÉJA VITÉZ HORTHY ISTVÁNNÉRŐL A MŰCSARNOK MA DÉLBEN MEGNYÍLÓ TAVASZI TÁRLATÁN

Angol légirajok Hamburg lakónegyedeit bombázták

BERLIN, április 18.

Brit bombázógépek a szombatra virradó éjszaka *gyujtóbombákat dobtak Hamburg lakónegyedeire.* A bombák a lakóházakban némi károkat okoztak. A támadásnak a polgári lakosság körében néhány áldozata van. Eddig beérkezett jelentések szerint öt támadó brit bombázót sikerült lelőni. (MTI

Sütő Gyula nyilaskeresztes képviselő lemondott mandátumáról és kilépett a pártjából

A nemrégiben megjelent minősíthetetlen hangú *röpcédulákkal kapcsolatban* a rendőrségi nyomozás során *Sütő* Gyula nyilaskeresztespárti képvielővel szemben *súlyos bűncselekmények gyanuja* merült fel, miértis a *honvédvezérkar főnökének birósága a képviselőháztól Sütő Gyula kiadatását kérte.* A képviselőház mentelmi bizottsága *Sütő mentelmi jogának felfüggesztését javasolta,* mert mint a bizottsági jelentés megállapítja, az említett röpiratok magukban foglalják a lázadásra és államhatalommal szemben való engedetlenségre irányuló felbujtást, a köznyugalom és közrend megzavarását célozhatják és ilymódon háború idején *a fegyveres erőnek szándékos hátrányt okozhatnak.* A röpiratokban foglaltak alapján *„a hűtlenség büntettének tényálladékai állapíthatók meg".* A képviselőház egyik legközelebbi ülése minden valószínűség szerint elfogadta volna a mentelmi bizottság javaslatát, erre azonban — mint értesülünk — nem kerül sor, miután *Sütő* Gyula levelet intézett *Tasnádi Nagy Andráshoz, a képviselőház elnökéhez, amelyben bejelenti, hogy lemond mandátumáról.* Képviselői megbízólevelét *Sütő* Gyula visszaküldte s egyben a Nyilaskeresztes Pártból is kilépett.

Az amerikai hajózási vállalatok felemelik a szállitási díjtételeket

Washington, ápr. 18. (NST)

Az ellenséges tengeri hadviselés következtében megnövekedett kockázatra való tekintettel a szövetségi hajózási hivatal megengedte, hogy *az amerikai hajózási vállalatok 16—42 százalékkal felemeljék a szállitási díjtételeket.* A díjtételek felemelése egyelőre az Egyesült Államok kikötői és Brazilia, Argentina, Uruguay és Paraguay közti forgalomban lép életbe.

Boldizsár István

HIREK

HONVÉD-IKREK JÁNKON

A szatmármegyei Jánk községben ikrei születtek egy Jakó József nevű fronton harcoló honvéd feleségének. A Magyar Vöröskereszt bajtársi szolgálata, amely eddig több mint húszezer üzenetet közvetített a szeretet hullámhosszán, kedves, megható ünnepséget rendezett a jánki honvéd ikrek bölcsőjénél. A mestergerendás, kis földmívesházban megjelent Streicher Andor alispán, ott voltak a járás, a község vezetői, a honvéd haditudósító század fiatal tisztjei, akik mind egy kis ajándékot rejtegettek az újszülöttek számára. Streicher Andor alispán a vármegyei Vöröskereszt elnöke, egy erdélyi nyereménykötvényt adott át az alig húsz éves, fiatal anyának. Budinszky Sándor, a Magyar Rádió ötszázpengős ajándékát hozta el, a Közjóléti Szövetkezet egy szép, erős lovat ajánlott fel, hogy a kis gazdaságban jobban menjen a munka.

Ezalatt az ünnepeltek szépen elaludtak, Jakó Józsefné pedig könnybe borult szemmel köszönte meg a róluk való gondoskodást. „Üzenem a férjemnek, mondta, hogy büszke vagyok rá. Mire hazakerül, három kicsi gyermekünk nevet majd neki. És rendbe fog találni mindent, mert szorgalmasan dolgozik a család, segítenek az ismerősök is, hogy menjen a munka, teremjen a föld."

Picinyke kép ez a hadban álló Magyarország életéből, de mégis megmelegíti a szívet. Biztatást nyújt, hogy ott ahol így harcolnak, dolgoznak egymásért az emberek, ahol így terem az új élet, reménynyel lehet tekinteni a jövendő felé.

— **Női értekezlet a Magyar Élet Pártjában.** A MÉP budapestkörnyéki választókerületi szervezete szombaton délután négy órakor, Viczián István főispán elnöklésével a párt központi székházában női összejövetelt rendez. Az összejövetelen Lukács Sarolta, a Magyar Vörös Kereszt Egylet Orzságos alelnöke, Leissen Erzsébet, a Magyar Szövetkezetközi Asszonyliga főtitkára és Wonke Rezsöné testnevelésügyi előadó tartanak előadást.

— **A quirinali magyar követség katonai attaséjának német kitüntetése.** Hitler vezér és kancellár vitéz Szabó László vezérőrnagynak, a quirinali magyar követség katonai attaséjának, a német sasrend elsőosztályú keresztjét adományozta.

A „méltóságos úr" alkonya

Irta: Ujhely József

Egy férfi áll a néptelen, sötét utcán, a bezárt kapu előtt...

A friss tavaszi szél lehelletére fázósan borzong és feltűri túlvattázott felöltőjének gallérját. Áll a magános ember a zárt kapu előtt, amely mögött mély csend honol.

Odafenn és itt kinn kialudtak a fények, a homályba merült neoncsövek tompán csillannak az utcai lámpa gyér világában, saját kék és piros izzásuk régen kihült, hívogató lidérclobbanásuk kihúnyt...

Egy férfi áll a néptelen, sötét utcában a bezárt kapu előtt és szemében éjfekete bánat borong. Háború van szerte a világban, vajúdik a vén föld, vérben és vasban fogant új élet van megszületőben...

De nem ezért bús és gondterhelt a sötét utca magános lovagja. Félkettő... S már ő félórája áll, mint kivert kutya a zárt ajtó előtt, mert a kérgesszívű hatóságok éjfél után 1 órában szabták meg a zárórát, amikor is végét vetik a zenének és hazamennek a legények.

Félkettő s a férfi áll a néptelen, sötét utcában, a lokál bezárt kapuja előtt. Így állhatott az Édenből kiűzött Ádám, vagy mondjuk Marius, Carthago romjai felett.

A megcsonkított, túlrövidre méretezett éjszaka árvája most tanácstalan töntörgéssel elindul... Hová, te szomorú vándor?

Sóhaj kél sápadt ajkain és botorkáló léptei nyomán a kétségbeesés hamuszürke fátylai lebegnek...

Mert sokat, nagyon sokat, mondhatni mindent elvesztett ő!

Elvesztette a lokál bizalmas, langyos légkörét, az „életteret", amelyben élt és visszaélt vendégi hatalmával.

Elvesztette a hajbókoló pincérek ovációját, a tündérek törzsvendégnek kijáró extramosolyait, a dohos örömteli pergetését, amit már akkor hallott, amikor a portás jelezte, hogy ő, a törzsvendég, megérkezett és már a kabátját is be méltóztatott tenni a ruhatárba...

Elveszítette a talajt a lába alól, elvesztette élete tartalmát és értelmét, amiért egyáltalán érdemes volt élni, csalni, mások pénzét költeni, öltözni — sőt túlöltözni borbélyhoz, manikürhöz és masszőrhöz járni.

Elveszítette az éjszakát, amire készülni lehetett egész napon át, míg más ostobák roobtoltak valami ósdi babonából.

Félkettő... És haza kell menni. És egyedül kell maradni a lelkiismerettel és — borzalom! — talán egyszer majd dolgozni is kell. Józanon és mámormentesen kell bevárni a pillanatot, amikor az emberek rájönnek arra, hogy miből tellett az éjszakai életre.

És elvesztette — ez a legszörnyűbb! — a címét és jellegét!

Mert a lokálban ő „méltóságos úr" volt! Így hívta a portástól a takarítóasszonyig mindenki.

„Méltóságos úr" volt, mert a lokálok iratlan Góthai Almanachja szerint mindennapos cehjei után dukált neki ez a címzés.

„Méltóságos úr" volt a pénz kegyelméből, pimasz, ripők, zsarnokoskodó fráter, akinek szeszélyeit szolgaian kiszolgálták, nők, zenészek és pincérek...

És most mindennek vége!

A magános férfi megáll, feltekint a csillagos tavaszi égre, mintha fájdalmában vonítani készülne. Aztán tovább baktat a csendes éjszakában, megrogyó térdel és nagy fájó kérdéssel:

Hol lesz ő ezentúl „méltóságos úr"?...

— A KATOLIKUS RENDŐRÖK SZENTÁLDOZÁSA. Ma reggel a főkapitányság épülete előtt felsorakozott kétezer római katolikus rendőr és átvonult a Szent István bazilikába, hogy évente szokásos húsvéti szentáldozását elvégezze. Az ünnepélyes szertartáson a belügyminiszter képviseletében megjelent *Tomcsányi* Kálmán dr. titkos tanácsos, belügyi államtitkár, továbbá *Horváth* Dezső dr. miniszteri tanácsos, a belügyminisztérium rendőri főosztályának vezetője, dr. *Éliássy* Sándor főkapitány és dr. *Kálnay* Gyula főkapitányhelyettes, a valláserkölcsi oktatás vezetője. Dr. *Török* János főparancsnok vezetésével a rendőrtiszti kar és közlegénység vett részt a szentmisén, amelyet *Kovács* Vince váci segédpüspök tartott. A szertartás befejezése után a tisztikar és a legénység díszmettel vonult el a belügyminiszter képviselője előtt.

— **Apatin és Tahitótfalu hajóállomások bekapcsolása a forgalomba.** A MFTR közli, hogy Apatin hajóállomást a személy- és gyorsáruforgalom számára április 18-ával megnyitja. Tahitótfalu állomást a Budapest és Esztergom között közlekedő személyhajó a mai naptól érinti.

— **A Diákkaptár ezerpengős pályadíja a vitamintermelés előmozdítására.** Szendy Károly polgármester és a Diákkaptár Szövetség az üres telkek mezőgazdasági megművelésével kapcsolatban felhívást intéz a fővárosi telektulajdonosokhoz, akiknek figyelmét felhívja arra, hogy a sikeres vitamintermelés négy tényezőtől függ: van-e elegendő munkaerő, szerszám, vetőmag és a termelők rendelkeznek-e szakértelemmel. A Diákkaptár készséggel ad bárkinek felvilágosítást. Vetőmag-csomagokat is készíttet. A Diákkaptár Szövetség ezer pengő pályadíjat tűz ki a budapesti 97. kaptáros iskola ifjúsága számára. A tíz, egyenként százpengős díjat az a kaptár nyerheti, amely tanulólétszámához mérten a legtöbb kertészkedő munkacsoportot állítja Budapest közellátása szolgálatába. A díjakat ez év november elsején osztja ki a szövetség.

— **Halálozás.** *Pletnits* Ferenc dr. celldömölki ügyvéd, kormánytanácsos, Vasvármegye törvényhatósági bizottságának tagja Celldömölkön meghalt. Vasárnap délután temetik.

— FOGHÁZRA ÍTÉLTÉK A DREHER SÖRGYÁR KARAMBOLT OKOZÓ SOFŐRJÉT. Varga Gyula gépkocsivezető pár hónappal ezelőtt a Dreher sörgyár egyik teherautóját vezette és vigyázatlanságával Ujpesten halálos karambolt okozott. Pótkocsijával elütött egy motorkerékpárt, amelyen Hoffmann Tibor és Hoffmann István munkafelügyelők ültek. A motorkerékpár utasai súlyos sérüléseket szenvedtek és Hoffmann Tibor néhány nap mulva kiszenvedett. A pestvidéki törvényszék Varga Gyulát emberölés vétsége és gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt három hónapi fogházzal sujtotta. Az ítélet nem jogerős.

— **A Magyar Ruggyantaárugyár Részvénytársaság** közgyülése az 1941. üzletévre *3 pengő osztalék kifizetését határozta el.* A 16. sz. szelvények április 20-tól kezdve a társaság pénztáránál, a Creditanstalt-Bankverein budapesti főpénztáránál, vagy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főpénztáránál válthatók be.

— **Házasság.** *Buzás* Magdolna (Baja) és *Szász* Sándor (Budapest) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Balogh Ilona és *Pausz* János főhadnagy házasságot kötöttek.

— **Fegyveres multú testületek tömörülése.** A Vitézi Rend, a Magyar Tűzharcos Szövetség és az Országos Nemzetvédelmi Szövetség, mint a fegyveres mult jogán alapult testületek vezetői együttes ülést tartottak. Elhatározták, hogy nemzevédelmi kérdésekben egységes és közös irányítás alá helyezik magukat és kijelölték a legfőbb vezetőséget. Elnök vitéz Igmándy-Hegyessy Géza altábornagy, társelnökök vitéz gróf Takách-Tolvay József titkos tanácsos és vitéz Magasházy László vezérőrnagy. A legfőbb vezetőség tagjai a Vitézi Rend három kiküldöttje, továbbá Kertész Elemér, vitéz Martsekényi Imre, dr. Mezey Lajos, vitéz Faragó Ede, Kovács Tivadar és dr vitéz Somogyi Béla.

— **Hamvas József: Budapest megujhodása 1924—1933.** Hamvas József tanár és író legújabb könyve rendkívül figyelmreméltó, hiszen túlpolitizált korunkban éppen azt szemlélteti, hogy — miként lehet politikától mentesen, valóban „békével és munkával" a legnagyobb magyar városban, a fővárosban is a nemzeti újjáépítést, a jó városgazdaságot, a termékeny üzemi közellátáts sikeresen megalapozni. Megismerjük belöle, hogy a világháború, a forradalmak, a román megszállás, a nyugtalan és küzdelmes idők szenvedélyeit miként kell a várospolitikában legyőzni, a közigazgatást célszerüen megjavitani, a teljesen leromlott üzemeket újszerüsíteni, a városi pénzügyeket a köz és a lakosság érdekében rendezni. A könyv a Szent István-Társulat ízléses kiállításában jelent meg, ára 3 pengő 60 fillér és a szerzőnél: Budapest, II., Széll Kálmán-tér 3 alatt, portómentes megküldéssel, megrendelhető.

Hogyan működik a Vatikán hadifogoly-irodája?

A budapesti apostoli Nunciatura a következő sorok közlésére kérte fel a Magyar Kurirt:

A pápai Államtitkárságnál működő „Hírközvetítő Iroda" az utóbbi időben bőséges híranyagot közvetíthetett és sok üzenetet továbbíthatott a katonai hadifogolytáborokból és a polgári internálótáborokból. A „Hírközvetítő Iroda" a jövőben még fokozottabb mértékben akarja munkáját kibővíteni, hogy a keresztényi szeretetnek segítési lehetőségét a hadifoglyok és polgári internáltak utáni kutatásával teljesítse. Éppen ezért, hogy a megkeresések szabályosabbak és könnyebben áttekinthetők legyenek, az érdekelteket arra kéri, hogy az alábbi utasításokat tartsák szem előtt:

1. Minden levélbeli megkeresés a következő címre küldendő: *Ufficio Informazioni Presso L. Sekretaria di Stato di S. Santitá. — Cittá del Vaticano.*

2. Igen világosan, lehetőleg nyomatott betű utánzattal kell írni mind az érdeklődő, mind a keresett félnek a teljes címét.

3. A megkeresendő katonának a következő adatai tüntetendők fel: Atyja neve, az eltünt, vagy hadifogoly katona születési és lakóhelye, a front, ahol az eltünés történt, az eltünt, vagy hadifogoly katona utolsó katonai beosztásának megjelölése, mikor és honnan érkezett az eltünt, vagy hadifogoly katonáról utoljára hír.

4. Csak egyszer küldjünk megkeresést. Megkeresések a szülőktől, a legközelebbi rokonoktól, vagy az egyházi hatóságoktól indulhatnak el.

5. További levelezés esetén hivatkozni kell a „Hírközvetítő Iroda" előzetes számára (ezt a számot két nulla előzi meg, mint pl. 00223204), vagy a közvetítést kisérő betüjelzésre pl. E 34—.

6. A „Hírközvetítő Iroda" ha a kérdezett adat birtokába jut, rögtön közli az érdeklődövel, éppen ezért további megkeresések teljesen fölöslegesek.

7. Amikor a „Hírközvetítő Irodát" azzal a kéréssel keresik meg, hogy a hadifoglyoknak, vagy a polgári internáltaknak üzenetet közvetítsen, vigyázni kell arra, hogy az üzenetet tartalmazó levél legfeljebb 25 szóból álljon. Az üzenetet géppel írjuk, vagy nyomtatott betü utánzattal.

8. Amerikából a „Hírközvetítő Iroda" egyenlőre nem tud híreket szerezni, de mindezek ellenére rendkivüli esetekben még most is vállalkozik erre az Iroda, amenynyiben a hírközvetités fontosságát az illetékes egyházi hatóság igazolja. (M. K.)

Angol repülőgéptámadás Kopenhága környéke ellen

KOPENHÁGA, április 18.

Mult éjszaka angol gépek Kopenhága környékén bombákat dobtak le, de nem okoztak kárt. (MTI)

a Vidám Szinházban
KEDVEZMÉNYES ELŐADÁS ÁPRILIS 18-ÁN D.u. 4-KOR
Jegyek az előadásra kaphatók
STADIUM JEGYIRODA: VIII., József-körút 5. T.: 14-00-00. Fiókiroda: Corvin-áruház. 145-056.
KULTÚR-JEGYIRODA: IV., Petőfi Sándor-u. 14—16. Tel.: 18-99-99. — Fiókiroda: Teréz-körút 2—4. Tel.: 22-01-02.
IBUSz JEGYIRODAI: Vigadó-téri főiroda: Tel.: 180-820. — Ibusz könyvkereskedés: Váci-utca 2. Tel.: 18-16-40.. — MAVAUT: Mussolini-tér. Tel.: 424-343. — Autobus-Tours: Vörösmarty-tér 7. Tel.: 186-544.

A zongora kiváló szakemberei és óriási választék Sternberg hangszergyárban, Rákóczi-út 60.

Németet,
franciát, angolt, elsőrendű nagy gyakorlattal tanít londoni egyetemen végzett tanárnő. Tel.: 2—4-ig, vagy 7—8-ig 127-520.

Őskeresztény
irodai tisztviselőt, tisztviselőnőt keresünk, folyamatos, jól olvasható kézirással, gyors- és gépírói gyakorlattal és lehetőleg német nyelvtudással. Kezdők ne ajánlkozzanak. Fényképes, írásbeli ajánlatot kér
Pfeifer Ferdinánd
könyvkereskedés kft. Budapest IV., Kossuth Lajos-utca 5.

Javitatlan 500 P, javitott jó hangú 900 P, világmárkás ZONGORAK, pianinók legnagyobb választékban. Részletre is
Sternberg
hangszergyár, Rákóczi-út hatvan

Könyvkereskedő-gyakornoknak
előkelő cég felvesz lehetőleg érettségizett, jó családból való, jó irással rendelkező, őskeresztény fiatalembert. Német nyelvismeret és gépírni-tudás előny. Csak írásbeli ajánlatot kérünk, fényképpel.
Pfeifer Ferdinánd
könyvkereskedés kft., Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 5.

EZÜST ÉS KÉK RÓKÁK
nerzek, bolerok, kabátkák olcsón
Szemere szücsnél, Erzsébet-körút 26
MÁSODIK EMELETEN

A zsidók Törökországból Palesztinába menekülnek

ANTAKIA, április 19.
A palesztinai zsidó sajtó naponta ad hírt tíz-tizenkét főből álló zsidó menekült csoportok palesztinai megérkezéséről. Ezek között a menekült csoportok között sok törökországi zsidó is van, akik a vagyondézsma nemfizetése következtében teljesítendő kényszermunka elől menekültek el. Peliaz Kaplan, a jeruzsálemi zsidó hitközség pénztárosa és segédje, Elihu Ekstein, több napot töltött Törökországban a menekülés megszervezése végett. (MTI)

Kinevezések a német külügyi szolgálatban

BERLIN, ápr. 19.

A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A Führer Ribbentrop birodalmi külügyminiszter előterjesztésére a birodalom politikai külügyi szolgálatában a következőket nevezte ki:

Weizsäcker báró külügyi hivatali államtitkárt a Német Birodalom vatikáni nagykövetévé nevezte ki. Bergen eddigi vatikáni nagykövet nyugállományba vonult.

Külügyi hivatali államtitkárrá a Führer dr. Steengracht Adolf I. osztályú követet nevezte ki.

Dieckhoff Hans Heinrich külügyi hivatali nagykövet, Németország utolsó nagykövete Washingtonban a háború kitörése előtt, madridi nagykövet lett. Woermann Ernst dr. alállamtitkárt, a külügyi hivatal politikai osztályának vezetőjét nankingi német nagykövetté nevezték ki.

Hencke Andor I. osztályú követet a madridi nagykövetségről a Führer alállamtitkárrá nevezte ki és a birodalmi külügyminiszter a külügyi hivatal politikai osztályának vezetőjévé rendelte ki.

A birodalmi miniszter kabinetjében a következő kinevezések történtek:

Dr. Gaus Frigyes alállamtitkárt, a jogi osztály vezetőjét a külügyi hivatal különleges beosztású nagykövetévé nevezték ki.

Hewel Walter I. osztályú követ a Führer melletti meghatalmazott nagykövet, Rintelen Emil I. osztályú követ nagykövet és Sonnleithner Ferenc előadó követségi tanácsos, I. osztályú követ lett. (MTI)

Botrányos verekedést rendezett egy részeg kereskedősegéd,

mert nem kapott több bort

Vasárnap este fél 11 óra tájban *Bach* László 19 éves kereskedősegéd nagyobb társasággal ment be a Rózsa-utca 24-es számú házban lévő Krajczár-féle vendéglőbe. A vendéglő tulajdonosa, *Krajcár* János látta, hogy

a társaság már nagyon italos állapotban van és ezért megtagadta a kiszolgálást.

A kereskedősegéd, mikor látta, hogy nem akarnak több italt adni, hangos botrányt rendezett és kiabálni kezdett:

— *Ha nem ad italt, elvágom a nyakát.*

A vendéglős nem ijedt meg a részeg ember fenyegetőzésétől, hanem öccsével, Krajczár Vendellel és egyik barátjával, Kozma Miklós kefekötővel

kituszkolták az utcára az italos társaságot.

Tizenegy óra előtt pár perccel Kozma Miklós elbúcsúzott ismerőseitől és hazafelé indult. Mikor kilépett az ajtón a sötét utcára, a fal mellett lapuló Bach László nyitott késsel a kefekötőhöz ugrott és *a kést annak karjába szúrta.* Kozma segélykiáltásaira *Krajczár* Vendel kiszaladt az utcára, de mielőtt még felismerhette volna a helyzetet,

a dühöngő kereskedősegéd rátámadt és összeszurkálta.

A nagy kiabálásra a vendéglőből többen siettek a verekedőkhöz, megfékezték a kereskedősegédet és rendőrt hívtak. A rendőr *Bach* Lászlót előállította a főkapitányság központi ügyeletére, a két sebesültet pedig a mentők súlyos állapotban szállították a Poliklinikára.

Néhány nap alatt két hajótörésen ment át egy amerikai kapitány

Berlin, április 19.

A Német Távirati Iroda értesülése szerint Hylton kapitány, aki harminc évig szolgált északamerikai hajókon, néhány nappal ezelőtt spanyol hajón Lagosba érkezett. Gőzösének kalandos útjáról rendkívül élénk elbeszélésben számolt be. Hylton március 3-án hagyta el hajójával, egy újonnan épített hatezer tonnás „Kaiser-koporsóval" az Egyesült Államok egyik dél-atlantióceáni kikötőjét, hogy az egyik gyüjtőkikötőbe tartson és azután hajókaravánban tegye meg a veszélyes utat az Atlantióceánon át. Erre azonban nem került sor. Alig valamivel több, mint 10 órás út után a hajót egy etngeralattjáró megtorpedózta. A robbanás hatása oly erős volt, hogy a hajó három részre szakadt. A hajó roncsai két percen belül eltűntek a víz felszínéről, az 52 főnyi legénység közül pedig csak a kapitány és egy maláji tengerész menekült meg. A két hajótörött egy deszkába kapaszkodott és így sokáig a víz felszínén tudták magukat tartani, míg végül 48 órán át tartó hányódás után egy brit szolgálatban haladó görög hajó felvette őket. Szerencséjük nem tartott sokáig, mert a régi 4000 tonnás görög teherhajót is elkapta egy tengeralattjáró s a tenger fenekére küldte. Ekkor már a hajótöröttek nyolc emberből álltak, köztük volt Hylton kapitány és maláji tengerész is. Ujra megkezdődött a napokon át tartó hányódás a törékeny deszkákon, éhezve, szomjazva és dideregve. Az ötödik napon társukul szegődött egy északamerikai szállítóhajó négy hajótöröttje is, akiknek a hajóját a Bermudáknál süllyesztették el. Csak ez a négy ember menekült meg a könnyen éghető és robbanó hadianyagokkal megrakott szállítóhajó 71 főnyi legénységéből. Ez a hajótörött társaság még tovább hányódott napokon át a tenger hullámain, még végül egy spanyol hajó fedélzetére nem vette őket. (MTI)

SPORT

G. Bogáthy Erna a női tőrbajnok

A HTVK hatodik bajnoksága

Vasárnap este a Műegyetem oszlopcsarnokában fejezték be az 1943. évi országos női tőrvívóbajnoki versenyt. A döntőbe 3 HTVK, 2—2 Postás, BBTE és BEAC versenyző került. A döntőbejutásért folytak a legnagyobb harcok, miközben olyan kiváló hölgyvívók estek ki, mint *Baky, Zsabka* és *Ferencsik* Éva. A győztes *Gerevichné* veretlenül nyerte a bajnokságot. *Hámorinéval,* klubtársnőjével vívott döntő csörtéjét 4:0 arányban biztosan nyerte. Csak *Nyáry* szorította meg, aki ellen 4:3-ra tudott győzni.

A bajnoki verseny egyébként **a Honvédtiszti VTK sikere.** Az idei bajnokságok során ez volt a hatodik bajnoki győzelme. (Kardcsapat, párbajtőrcsapat, női tőrcsapat, kard egyéni, tőr egyéni és női tőr egyéni bajnokságok). A bajnokság végeredménye a következő: bajnok:

G. Bogáthy Erna HTVK 8 győzelem,

2. Hámoriné HTVK 7 győz., 3. Sigmond HTVK 5 győz., 4. Gündisch BEAC 4 győz., 3 k. t., 5. Kiss PSE 4 győz., 6 k. t., 6. Nyári BEAC 3 győz., 7. Marvalics PSE 2 győz., 2 k. t., 8. Hollerbachné BBTE 2 győz., 4 k. t., 9. Bartha BBTE 1 győzelem.

Ismét nyilt a labdarúgóbajnokság

Nagyvárad—Csepel 4:3 (2:2)

A Nagyvárad átérezte, milyen fontos volt számára ez a forduló: leszakadni, vagy bennmaradni a bajnoki élcsoportban! Ennek megfelelően készítette elő a csapatát. A Ferencváros viszont — a jelekből ítélve — feladta bajnoki reményeit, mert sem nem készítette elő csapatát, sem nem küzdött a zöldfehér gárda úgy, ahogyan bajnoki dicsőségért küzdeni kell. Amint az idény indulásakor megjósoltuk: *a Ferencvárosnak ez az átcsoportosítása* az 1939. őszi és az 1940. év eleji állapotába taszítja vissza a Ferencvárost. Valóban, az „átcsoportosított", „átrendezett" Ferencváros a tavaszi idényben már a hetedik bajnoki pontot vesztette. Ehhez már semilyen kommentár nem szükséges. Szomorú a Ferencvárost, mint a mezőny pofozógépét látni vergődve az „átcsoportosítás áldásai" következtében.

NAGYVÁRAD—CSEPEL 4:3 (2:2)

Csepel, 15.000 néző, vezette: *Lantos.* Góllövő: *Sárvári, Dudás, Pintér, Sárvári, Sárvári, Kovács II., Fuszek.*

A Csepel ott követte el a hibát, hogy a súlyosan sérült Szabadkaival, a komolyan sérült Kálóival állott ki. Hozzájuk csatlakozott Szalay könnyebb, Kapta elég komoly sérüléssel. Ennyit már a kiváló erényekkel rendelkező Csepel sem bírt el. A Nagyvárad dícséretes lelkesedéssel, amellett jó játékkal verte meg a sérültjei miatt formán alul játszó, amellett balszerencsével is küzdő csepelieket. Nos, a nagyváradiak valóban *„leszúrták a csepeli disznót".*

VASAS—FERENCVÁROS 3:2 (3:2) Üllői-út, 22.000 néző, vezette: *Nagy* L. Góllövő: *Nagy I., Németh, Toldi, Sipos, Jenőfi.* A Ferencváros „kisasszonyai" és „bölcsei" ismét leckét kaptak, hogy nemcsak tudás, de lelkesedés, küzdőképesség és harc is kell a labdarúgáshoz, főleg a győzelemhez.

GAMMA—ELEKTROMOS 1:1 (1:0) Laterca-utca. 2000 néző, vezette: *Harangozó.* Góllövő: *Kincses, Pázmándy* (11-es). Nagy meccs lesz a vasárnapi Gamma—Ferencváros a MOVE-pályán.

KISPEST—TÖREKVÉS 3:0 (2:0) Bihari-utca, 2500 néző, vezette: *Székely.* Góllövő: *Noun, Hrotkó.*

UJPEST—UJVIDÉK 1:0 (1:0) Ujvidék, 6000 néző, vezette: *Vass.* Góllövő: *Pozsonyi.*

SZEGED—SZOLNOK 4:3 3:0) Szeged, 4000 néző, vezette: *Palásti.* Góllövő: *Báló, Vörös, Kalmár, Kolláth, Nagy, Laborcz, Laborcz.*

HALADÁS — DIÓSGYŐR 1:1 (0:0) Szombathely, 3500 néző, vezette: *Kékesi.* Góllövő: *Jobbágy, Füzér.*

KOLOZSVÁR—SALGÓTARJÁN 3:1 (1:0) Kolozsvár, 2500 néző, vezette: *Köhalmi.* Góllövő: *Tolnay, Bonyhádi, Bonyhádi, Csuberda.*

A bajnokság állása: 1. Csepel 34 pont, 2. NAC 32 p., 3. Gamma 30 p., 4. Ferencváros 28 p., 5. Vasas 27 p., 6. SalBTC 26 p., 7. Szolnok 24 p., 8. Ujpest 24 p., 9. Kispest 20 p., 10. Ujvidék 20 p., 11. DiMAVAG 20 p., 12. Haladás 19 p., 13. Elektromos 18 p., 14. Törekvés 16 p., 15. Kolozsvár 15 p., 16. Szeged 15 p.

*

A Gamma—Ferencváros rangadó-mérkőzésre jegyeket elővételben árusít az Esti Ujság—Függetlenség jegyirodája, József-körút 5, telefon: 14—44—01.

Ma orvosi vizsgálaton esnek át a husvéthétfői hivatásos ökölvívók

Husvéthétfőre az Üllői-úti hivatásos ökölvívó versenyre mostmár csúcspontján vannak az előkészületek. A szövetség hivatásos ökölvívó alosztálya elrendelte, hogy ma, hétfőn este orvosi vizsgálaton jelenjenek meg a résztvevők. *Tasnády* József, a verseny rendezője viszi a profikat az orvosi vizsgára, amelyen megállapítják a versenyzők súlyát és egészségi állapotukat vizsgálják felül.

HÁROM FRANCIA

versenyző vesz részt a hétfői viadalon. Köztük legjobb *Szobolevszky* leendő ellenfele, *Cointreau. Regout Delivel, Konkoly* pedig *Bernardoval* fog mérkőzni.

MEGSZELIDÜLT A NÉGER

ökölvívó. *Szigeti* ellenfele, *Morejon,* aki hangzatos nyilatkozataival tette magát híressé és bérmozgalmat kezdett a rendezőkkel, már a verseny közeledtére nagyon megszelidült. Inkább az edzésre fekteti már a súlyt. Ellenfele, Szigeti Európa-bajnokunk vidéken készül az elkeseredettnek ígérkező küzdelemre.

*

A nagy profi ökölvívó viadalra a jegyárusítást már megkezdte az Esti Ujság—Függetlenség jegyirodája. A ringülések és páholyülések csak korlátolt mennyiségben kaphatók. Tanácsos jó előre beszerezni a szükségletet. József-körút 5. Telefon: 14—44—01.

Kelen nyerte a mezei bajnokságot

A mezei futóbajnokságok eredményei a következők voltak:

10.000 MÉTERES BAJNOKSÁG: 1. *Kelen* BBTE 32.:28 mp., 2. *Német* MAC 32:28.2 mp., 3. *Kővári* TSE 33.02 mp. Csapatbajnokságban: 1. *BBTE* (Kelen Szilágyi, Hagymási, Sajtos, Lendvai), 2. Testvériség, 3. MAC.

4000 M BAJNOKSÁG: 1. *Hires* UTE 12:12 mp., 2. *Garay* BLE, 3. *Iglói* MAC. Csapatbajnokságban: 1. *MAC (Iglói,* Orbán, Rátonyi, Gyergyói, Maklári), 2. *Testvériség A),* 3. *UTE.*

IFJUSÁGI BAJNOK: Szegedi Testvériség, 2. *Feledi* SSE, 3. *Pintér* Testvériség. Csapatbajnokságban: 1. *Salgótarjáni SE,* 2. Testvériség *A),* 3. ETO.

A BVSC nyerte a vasutas ökölvívó csapatbajnokságot

Vasutas ökölvívócsapatbajnokság döntőjében BVSC—Szabadkai VAK 13:1. Részletesen: *Mester* BVSC *Soviansztal* döntetlent ért el, *Artner* BVSC a II. menetben kiütötte *Szentgyörgyit,* a *Horváth* BVSC az I. menetben kiütötte *Kist* és *Varga* BVSC az I. menetben kiütötte *Franczért, Kocsis* BVSC *Kutit, Szabó* BVSC *Zalcsovitsot, Farkas* BVSC *Lazitsot* és *Tamássi* BVSC *Borsost* pontozással győzte le. Végeredményben a vautas csapatbajnokságban: bajnok *a BVSC, a 2. Szabadkai VAK, 3. Nagyváradi MAV SE, 4. Miskolci VSC.*

REMEKÜL SIKERÜLT A MESOK DISZTORNAJA,

amelyen felvonult a főiskolás tornászok színe-java. Főleg a MAFC női csapata és a Testnevelési Főiskola női, valamint férfi csapata aratott maradéktalan sikert. A nézők között ott voltak sportéletünk fő irányítói, köztük *vitéz Tárczay Felicides Román dr.,* a TST vezetője.

*

A POSTAS SE

nyerte Budapest kerület tornászcsapatbajnokságát (Sántha, Börtsök, Vigh, Baranyai, Simonfalvy dr., Baranyai II.).

*

VIDA GYŐZÖTT

a Népligetben futott 80 km-es országúti kerékpárversenyen 2:03.28 mp-cel. 2. Morvay FTC, 3. Nótás PSE.

*

A BEAC II. O. TÖRVERSENYÉT *Remsey,* a KISOK vívója nyerte. 2. *Kisházy* HTVK, 3. *Rerrich* BEAC.

*

A BIRKÓZÓ CSAPATBAJNOKSÁG vegyes döntőjébe a *WMTK, Debreceni VSC, BSzKRT* és a *MAC* csapatai jutottak be.

Amig 'Ön alszik

a Darmol dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhe és fájdalmatlan kiürülést. Kellemes hashajtó: DARMOL

A KORMÁNYZÓ UR JELENLÉTÉBEN AVATTÁK FEL SZOLNOKON VITÉZ NAGYBÁNYAI HORTHY ISTVÁN ARC KÉPÉT

Kubában terjed a sztrájkmozgalom

MADRID, április 19.
(Német Távirati Iroda)

Mint Havannából jelentik, a sztrájkmozgalom a legutóbbi napokban rendkívüli mértékben fokozódott, minthogy a kubai munkások béremelési követeléseit elutasították. Cuantanamo mellett a nagy cukorgyárakban szünetel a munka. A bancardi rumgyárak Santiago di Kubában szintén kénytelenek üzemüket szüneteltetni. Itt a munkások megszállták a gyáréptletet. Több más gyár is kénytelen volt munkáját abbahagyni, mert munkásai kimondták a rokonszenvsztrájkot. A kormánynak csupán annyit sikerült elérni, hogy a vasutasok az ötvenszázalékos béremelési követelésük miatt bejelentett általános sztrájkot szombatról elhalasztották. (MTI)

A Vatikánváros három angol foglya

Róma, április 19.
(Német Távirati Iroda)

Hivatalos vatikáni helyen most közölték annak a három angol fogolynak nevét, aki kórházból Vatikánvárosba szökött és jelenleg ott tartózkodik. A három szökött fogoly a következő: Vincent Anley őrnagy, William Cook őrmester és Frederic Nightingale őrmester. — (MTI)

Robert tengernagy, Martinique kormányzója tárgyalásokat kezdett a washingtoni kormánnyal

NEWYORK, ápr. 19.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Az amerikai kormány és *Robert* tengernagy martiniquei kormányzó képviselői között jelenleg tárgyalások folynak, amelyek *Martinique sziget politikai helyzetének megváltoztatására irányulnak.* Ezek a tárgyalások nyilván szoros összefüggésben állanak azzal a hosszabb ideje megmutatkozó amerikai törekvéssel, hogy Robert tengernagyra az élelmiszerszállítások megvonásával és más intézkedésekkel nyomást gyakoroljanak és kikényszerítsék Martinique csatlakozását a szövetségekhez.

Olasz légirajok sikeres harcai a Földközi-tenger térségében

Hadműveleti övezet, ápr. 19.

A legutóbbi 48 órában olasz légi különítmények különösen élénk tevékenységet fejtettek ki a Sziciliai-csatorna és legnagyobb szigetünk körül. Április 16-án hajnalban olasz vadászok a Földközi-tenger középső részében, a Granitola-foknál német felderítő repülőgépek és két Spitfire harcát figyelték meg. Az olasz gépek nyomban beavatkoztak és az angolokat menekülésre kényszerítették. *Üldözés közben az egyik angol gépet lelőtték, a másikat megrongálták.* Amikor hirtelen 10 Spitfire bukkant fel, az olasz gépek ügyesen kivonták magukat a veszedelmes helyzetből. Ugyanakkor egy másik vadászrajunk a Sziciliai-csatorna közelében *lelőtt egy Spitfire-gépet és géppuskázott egy másikat.* Egy harmadik olasz vadászgépcsoport a Granitola-fok—Pantelleria-vonaltól mintegy 50 kilométerre két ellenséges óriás rombolót fedezett fel.

Megállapították, hogy azokról van szó, amelyeket előző éjszaka olasz torpedóvetők támadtak meg. Az egyik romboló égett és a harci repülőgépek egész sora vette körül. Az olasz gépek egy Beaufighter-rendszerű és egy Spitfire-gépet nyomban lelőttek. Röviddel később olasz és német felderítő repülőgépek az égő óriás-romboló felrobbanását állapították meg, ami Pantelleriától 60 kilométerre következett be. Más olasz vadászgépek tengerészeti egységeinket arra a tengerrészre kísérték, ahol egy ellenséges egység elsüllyedt, míg vízirepülőgépeink megmentették egy olasz torpedóvető legénységét, amely előző éjszaka tengeri harcban állott az ellenséggel és a továbbiakban elsüllyedt. Amikor több Spitfire a tuniszi partok előtt megtámadott egy olasz légi karavánt, olasz kísérő repülőgépek lelőttek egy ellenséges gépet.

Szombaton három olasz vadászgépből álló kísérő különítmény nagy merészséggel megtámadott egy 20 Spitfire- és 20 Curtiss-gépből álló ellenséges csoportot. Az egyenlőtlen harcban a három olasz gép lelőtt egy Spitfiret és egy Curtisst. Az angol gép pilótája ejtőernyőn leereszkedett, míg gépe és az amerikai gép lángokban a tengerbe zuhant. Más olasz vadászgépek támadó felderítés során Bonetól délre öt angol, illetve amerikai gépet lelőttek, két másikat géppuskáztak. Német repülőgépek ugyanekkor két gépet lőttek le. Április 16-án délután Palermo védelmi vadászgépei lelőttek két támadó gépet, köztük egy négymotorost. Április 17-én ugyancsak palermói vadászgépek oly súlyosan eltaláltak egy ellenséges bombázót, hogy elveszettnek lehet tekinteni. Más olasz vadászok Szicilia keleti részében arra kényszerítettek támadó amerikai repülőgépeket, hogy bombáikat a tengerbe dobják; három támadó négymotoros a tengerbe zuhant. Április 15-én és 17-én az ellenség legalább 20 gépet veszített. Az olasz vadászgépek mind visszatértek állomásukra és csak néhányuk sérült meg. (MTI)

Heves német légitámadások Szentpétervár ellen

Helsinki, április 19. (MTI)

A Helsingin Sanomat tudósítója szerint Szentpétervár rendkívül heves német tüzérségi tűz alatt áll. A németek egymást követő hullámokban nagy légitámadásokat intéznek a milliós város iparnegyedei ellen.

Lengyel tisztek küldöttsége agnoszkálja a katyni áldozatok holttesteit

Szmolenszk, április 19.
(Német Távirati Iroda)

Április 16-án és 17-én a német fogságban lévő lengyel tisztek egy küldöttsége a katyni erdőben személyesen győződött meg a szovjetkézbe esett bajtársaik sorsáról. A lengyel tisztek közül *többen olyan bajtársaikat ismerték fel a holttestekben, akikről tudták, hogy szovjet hadifogságba kerültek.* A küldöttség vezetője megállapította, hogy a katyni erdőben agyonlőtt tisztek száma körülbelül tíz-tizenegyszer nagyobb a lengyelországi hadjáratban elesett tisztek számánál, ami 1067. A tisztek kijelentették, hogy mint katonák hozzászoktak a borzalmakhoz, de nem számítottak ilyen borzalmas látványra. (MTI)

A Nemzetközi Vöröskereszt még nem döntött a katyni vizsgálat ügyében

Genf, április 19.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti:

A Vöröskereszt Genfi Nemzetközi Bizottsága még nem döntött az agyonlőtt lengyel tisztek ügyében történt német kérésről. A Német Vöröskereszt táviratban kérte a Nemzetközi Vöröskereszt segélynyujtását a bolsevisták által legyilkolt 12.000 lengyel tiszt személyazonosságának megállapításánál. Ezenkívül az emigráns lengyel kormány is azt a kívánságát közölte a Nemzetközi Vöröskereszt bizottságával, hogy küldöttséggel vizsgáltassa felül az esetet.

Huber, a nemzetközi bizottság elnöke és Burkhardt professzor, a Népszövetség egykori danzigi képviselője szombaton nem tartózkodott Genfben. A nemzetközi bizottság irodái vasárnap zárva vannak, tehát döntés csak hétfőre várható.

Megérkeztek Berlinbe az első fényképek a katyni borzalmakról

Berlin, április 19.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti:

Amit Anglia nem akar tudomásul venni és a Szovjet egyszerűen letagadja, azt most már fényképfelvételek is bizonyítják, amelyek a katyni tömegmészárlás egész szörnyűségét leleplezik. A külföldi sajtó berlini képviselői egész sor fényképfelvételt kaptak a katyni tömegsírok feltárásáról és ezek a felvételek az egész világ előtt bizonyítják a katyni tömeggyilkosság borzalmait. Az egyik felvétel egy lengyel csoportot ábrázol, amint levett kalappal és lehajtott fejjel állanak honfitársaik holttestei előtt. A többi képek a tömegsírokban keresztül-kasul heverő holttesteket és a sírok feltárását ábrázolják.

POLITIKAI NAPILAP. MEGJELENIK MINDEN HETKÖZNAP DELBEN
Felelős szerkesztő: MAKKAI JÁNOS
Szerkesztő: vitéz BÉRY LÁSZLÓ
Felelős kiadó: Dr. BATHORY-HUTTNER JÁNOS
Nyomatott a Stádium Sajtóvállalat körforgógépein — Felelős Győry Aladár igazgató

A lélekemelő ünnepi beszéd után a jelenlevők felállva ünnepelték *Horthy* Miklós kormányzót. *Teleki* Pál gróf miniszterelnök nagy érdeklődéssel szemlélte a művészi arcképet s *Boldizsár* István festőművésznek, akit bemutattak neki, elismerését fejezte ki. Ugyancsak gratulált *Márton* Ferenc festőművésznek is, akinek több hatalmas képe díszíti a Sajtókamara helyiségét. *Teleki* Pál gróf miniszterelnök az ünnepség után *vitéz Kolosváry-Borcsa* Mihály kíséretében megtekintette a Sajtókamara helyiségeit s hosszasan elbeszélgetett az elnökség tagjaival. A beszélgetés során *vitéz Kolosváry-Borcsa* Mihály elnök bejelentette a miniszterelnöknek, hogy az Országos Magyar Sajtókamara igazgatóválasztmánya a kormányzói szózat értelmében *ezer pengőt ajánlott fel az árvízkárosultak segélyezésére.*

II.

Ezután az ünnepélyes bevezetés után a beszámoló időrendi sorrendben ismerteti azt a munkát, amelyet a Sajtókamara az elmúlt esztendőben végzett. Az elnökség célkitűzéseihez híven folytatta az újságírórend hivatásvédelmi és szociális munkáját. Így az Országos Magyar Sajtókamara kérésére április 12-én megjelent a *2700/1940. M. E.* számú rendelet, amely tisztázta az ujságírójelöltek felvételének és alkalmaztatásának kérdését és több más, a sajtókamarai felvételekkel kapcsolatos intézkedést léptetett életbe. Ugyancsak a Sajtókamara szorgalmazására jelent meg május 12-én a *3333/1940. M. E.* számú rendelet, amely végérvényesen rendezte az ujságírók minimális fizetéseit Budapesten és vidéken s a minimális illetmények rendezését kiterjesztette az U. I. és U. IV. tagok után az U. II. és U. III. tagokra is. Ugyanez a rendelet körülírta az évenkénti fizetéses szabadságot s az Országos Magyar Sajtókamara megnyugtató kijelentéseket kapott a végkielégítés és a felmondás kérdésében is, hivatkozással az *1910/1920. M. E.* számú rendeletre és az *53.* számú kúriai döntvényre. Egy újabb, ugyancsak a Sajtókamara szorgalmazására megjelent rendelet, a *3340/1940.* rendezte az Országos Sajtótanács előtt fekvő zsidó fellebbezők kérvényeinek letárgyalását is. A rendelet kimondotta, hogy az első zsidótörvény alapján elutasított felvételi kérvényeket vissza kell küldeni az *Országos Magyar Sajtókamarához,* amely köteles a kérvényeket *rövid időn belül letárgyalni, természetszerűleg most már a második zsidótörvény szellemében.* Ez meg is történt és a kérdés rendezésével az *Országos Magyar Sajtókamara újabb sikert könyvelhetett el.*

Közben folytatódott a Magyar Élet Pártjában a sajtónovella tervezetének vitája. Mint ismeretes, az illetékes minisztérium a sajtónovellatervezetet megküldötte hozzászólás céljából az Országos Magyar Sajtókamarának, amely a novellát letárgyalta és felkérte törvényhozó tagjait, hogy a novellatervezetnek a Magyar Élet Pátjában rendezett vitájában képviseljék az Országos Magyar Sajtókamara álláspontjait. *Vitéz Kolosváry-Borcsa* Mihály, az Országos Magyar Sajtókamara elnöke és a Kamara törvényhozó tagjai több napon keresztül igen eredményesen képviselték a Kamara álláspontját a vita folyamán. *Radocsay* László igazságügyminiszter és *Antal* István államtitkár a legnagyobb megértéssel honorálták a sajtó képviselőinek előterjesztéseit és sikerült is lényeges eredményeket elérni a *Sajtórendészet,* a *Büntetőrendelkezések,* a *Sajtójogi felelősség,* a *Sajtóeljárás* és a *Vegyes rendelkezések* című fejezeteknél.

Az elért eredmények a következők voltak: A „*Sajtórendészet*" fejezetéből kimaradt az eredeti 3. §., amely kodifikálta volna az időszaki sajtótermékek belügyminiszteri intézkedés útján való időleges betiltását. Ugyancsak töröltetett a volt 48. §., amely a minisztériumot felhatalmazta volna papírkorlátozási intézkedésekre. Több kisebb módosítás mellett a Sajtókamara előterjesztésének szellemében rendezést nyert az az igen

nagyhorderejű kérdés, ki lehet időszaki lapnak kiadója. Módosult az eredeti 6. §., amely korlátozta volna a törvényhozásban helyet foglaló felelős szerkesztők és kiadók mentelmi jogát. Teljesen új kodifikációs rendezést nyert a helyreigazítási jog, amely a sajtótörvény 20—21. §-ainak hatályon kívül helyezésével a sajtónovella 9—11. §-aiban a Sajtókamara kívánságainak figyelembevételével szabályozta a helyreigazítás kérdését. A tiltott közlés problémájánál szintén sikerült az ujságírás érdekeinek megfelelő szövegezést biztosítani.

A *„Büntető rendelkezések"* fejezeténél nem ért el eredményt a Sajtókamara törekvése, mely arra irányult, hogy bűncselekmények tényálladéki elemeinek megállapítása és a büntetési tételek súlyosbítása helyett az eddigi jogi helyzet maradjon érvényben. Részleges módosításokat azonban itt is sikerült elérni, így a tekintélyrontás vétségénél a végleges szöveg szerint magánindítványra eljárás nem lesz indítható. A *„Sajtójogi felelősség"* fejezetnél meghallgatásra talált a Sajtókamara álláspontja, amely a fokozatos felelősség bevált elvének fenntartását szorgalmazta a felelősség kiterjesztésével szemben. Ezzel a fejezettel sikerült töröltetni a több felelős szerkesztőről szóló bekezdést s elérni azt, hogy a felelős szerkesztő mentesüljön a közös felelősség alól, ha a szerző a Kamara hivatásos ujságírói (U. I.) szakosztályának tagja.

A *„Sajtóeljárás"* fejezetnél több kisebb módosítás mellett egy olyan paragrafus iktattatott be, amely sajtójogi felelősség megállapításánál teret enged a Sajtókamara szakvéleményének a bíróságok előtt. A *„Vegyes rendelkezések"* fejezetnél számos, a Sajtókamara szempontjából nagy horderejű módosítás és új paragrafus került a novellába. Az új 51. §. szerint az Országos Magyar Sajtókamara egy-egy képviselőt nyer a törvényhozás felsőházában, az ujságírói és kiadói főosztály részéről, valamint egy-egy törvényhatósági bizottsági tagsági helyet a Budapest székesfővárosánál. A vidéki törvényhatósági bizottsági tagságra irányuló előterjesztést az illetékesek nem tartották elfogadhatónak. Az 53. §. végül utasítja az igazságügyminisztert, hogy az Országos Magyar Sajtókamara szervezetére vonatkozó törvényjavaslatot terjesszen az országgyűlés elé. A Sajtókamara képviselői nagy nyomatékkal juttatták kifejezésre a sajtó szociális kéréseit is. A sajtónovella ügyében *vitéz Kolosváry-Borcsa* Mihály többízben kihallgatáson is megjelent *Teleki* Pál gróf miniszterelnöknél, aki nagy megértéssel hallgatta meg a Sajtókamara elnökének előterjesztéseit. *Radocsay* László igazságügyminiszter a sajtó kívánságai szerint módosított sajtónovellát április 25-én terjesztette a képviselőház elé. Az igazságügyminisztérium azonkívül megküldötte hozzászólás céljából a Sajtókamarának a sajtókamaráról szóló törvényjavaslat tervezetét is, amelyet a Sajtókamara elnöksége szintén részletesen megvitatott. Hozzászólásainkat illetékes tényezők honorálták is, sajnos azonban, eddig még egyik törvényjavaslat sem került tárgyalásra a törvényhozásban.

Április 13-án és 14-én volt *Győrött* az első vidéki ujságíró vándorgyűlés az első magyar ujságíró *Ráth* Mátyás emlékére. A Sajtókamara képviseletében *Gáspár* Jenő főtitkár koszorúzta meg Ráth Mátyás emlékművét. A vándorgyűlés a városháza közgyűlési termében volt. A vándorgyűlés ujságíró kérdéseket vitatott meg, majd úgy határozott, hogy az 1941-ik vándorgyűlés *Kassán* lesz. A kassai ujságírók azonban Erdély egy részének visszatértére való tekintettel a vándorgyűlés megrendezését átengedték a kolozsvári ujságíróknak. Az áprilisban elért eredményekhez tartozik még az is, hogy közbenjárásunkra *Reményi-Schneller* Lajos pénzügyminiszter vidékre is kiterjesztette az ujságírók adókedvezményét, majd később a szerkesztőkre, felelős szerkesztőkre és főszerkesztőkre is. Közben a Sajtókamara a *7720/1939.* M. E. számú rendelet értelmében elkészítette a Kamara tagjainak zsidó—keresztény szempontból való

AZ 1940-IK ESZTENDŐ TÖRTÉNETE.

Írta: GÁSPÁR JENŐ.

I.

Első Évkönyvünkben, mikor először számoltunk be az Országos Magyar Sajtókamara működéséről, időrendileg a beszámolót március 31-ével zártuk le s azzal az ünneplő hangulattal, amely az egész országot eltöltötte Horthy Miklós kormányzó megválasztásának húszéves évfordulója alkalmából. Most, amikor második Évkönyvünket bocsájtjuk útjára s április 1-től kezdve akarjuk adni az 1940-ik esztendő kamarai történetét, tájékoztatónkat a dolgok szerencsés találkozása következtében szintén vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzóval kapcsolatos ünnepélyes aktussal kell kezdeni. Azt a nagyszabású festményt, amely azóta országszerte közismert, s amely Horthy Miklós kormányzót ábrázolja *Boldizsár* István művészi alkotásaként, 1940 április 5-én délután fél 6 órakor lepleztük le az Országos Magyar Sajtókamara nagy tanácstermében. A leleplező ünnepség tulajdonképpen az igazgatóválasztmány ünnepi ülésének keretében volt s azon az Országos Magyar Sajtókamara elnökségén és igazgatóválasztmányának tagjain kívül megjelentek *Teleki* Pál gróf miniszterelnök, *Törs* Tibor, a képviselőház alelnöke, *Zsindely* Ferenc miniszterelnökségi államtitkár, *Karafiáth* Jenő, a székesfőváros főpolgármestere, *vitéz Thuránszky* László miniszteri osztályfőnök, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője, *Baranyay* Lajos, az Országos Sajtótanács elnöke, *Zimmermann* Lajos és *Dulin* Elek miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály h. vezetője, az Országos Sajtótanács h. elnökei, *Zilahi-Sebess* Jenő a külügyminisztérium sajtóosztályának helyettes vezetője, *Boldizsár* István festőművész, a kép alkotója, az Országos Sajtótanács számos tagja, a magyar sajtó vezető egyéniségei és munkásai közül igen sokan és az Országos Magyar Sajtókamara tisztikara.

Teleki Pál gróf miniszterelnök vitéz *Thuránszky* László miniszteri osztályfőnök és *Incze* Péter miniszteri tanácsos kíséretében érkezett autón. A Sajtókamara ajtajában vitéz *Kolosváry-Borcsa* Mihály üdvözölte közvetlen szavakkal a miniszterelnököt, majd megkezdődött a nagy tanácsteremben az ünnepség. Az ünnepi beszédet vitéz *Kolosváry-Borcsa* Mihály elnök mondotta. A beszéd, amelynek mondatai közben hullott le a piros-fehér-zöld színű lepel Horthy Miklós kormányzónak délszaki növényekkel körüldíszített arcképéről, a következőképpen hangzott.

— Kedves vendégeink, ujságíró bajtársaim! Az Országos Magyar Sajtókamara nem az ünnepségek díszes színtere, hanem a szürke hétköznapok szorgos munkájáé. Azok akik itt az irodákban, gyűléseken találkozni szoktak, a magyar szellemi és közélet legfőbb serkentőjének, a magyar sajtónak nehéz kérdései felett tanácskoznak és az ujságkészítés munkásainak szociális boldogulását igyekeznek cselekedetekkel elősegíteni.

— Az ujságíró csak krónikása az ünnepségeknek, de önmaga szinte sohasem áll a nyilvános dicséret és elismerés reflektorfényében. Személytelenül közvetíti a felemelő események ragyogását a milliófejű nagyközönség felé: nem azért, hogy pusztán kíváncsiságot elégítsen ki, hanem mert a megkapó

külsőségek, szárnyaló szavak lényege így sugározhatik szét a legtávolabbra és a leghathatósabb módon. Mert minden méltó és igaz ünnep értelme, lényege az élmény eleven erejével gazdagítani a lelkek erkölcsi tartalmát: felkelteni és ápolni a történemi öntudatot, a nemzeti önérzetet és büszkeséget, a mértékálló tekintélyek megbecsülését s az általuk képviselt eszmék és eszmények tiszteletét.

— Ércbeöntött, márványba vésett, de még vászonra vetett emlék is alig marad az újságíró életmunkája monumentumaként. Önmagukról való lemondás a sajtó munkásainak fátuma, de erre az önfeláldozásra az ujságírót nem a saját és hozzátartozói sorsával szemben vállalt bohém felelőtlenség, hanem a hivatásába vetett mélységes hite képesíti.

— Az igazi ujságírót, a magyar ujságírót nem a szenzációk kápráztató forgataga sodorja tova rögös pályáján, sem a kulisszák — belülről nézve mindig kopott és poros — színeinek igézete vonzza útján. Az elhivatottság égő parancsa vezérli — viszontagságos sorsuk okozója és jutalma egyben —: az irodalom, a művészetek, a politika, a nemzeti élet, az örök emberi törekvések változatai között javítani, meggyőződést hirdetni, a lelkeket megnyerni és irányitani.

— Célok és ideálok felé fordítani a társadalom tekintetét, erre leghathatósabb eszköz a sajtó kezében is a példamutatás. Változatlanul bölcs tétel, mint azt egy régi újságíró, a történetírás zordon skót apostola állapította meg: a hősök kultusza most és minden időkben az emberi élet hatalmas éltetője s ezen alapszik az egész társadalom.

— Most, amikor áradás és vadvizek ostromolják szegény falusi magyarok kunyhóit és a fehérfalú tanyákat, amikor veszélyben az elvetett mag aratása, emlékezetünkbe idézzük azt a húsz évvel ennekelőtte reánk zúdult elemi csapást, amely elborította akkor szennyes hullámaival mindazt, ami mindnyájunk áldott öröksége volt: tradíciót, hitet, szabadságot és becsületet és elsodorta Szent István birodalmának évezredes erős várát, ősi határainkat.

— Akkor is, azóta is vigasztalásunk és reménységünk az a hős volt, akit a jóságos Gondviselés ajándékozott nekünk. Kire mutathatna rá ma is, a világháború aggasztó árnyékában a magyar sajtó, a magyar milliók előtt, az igazi hőst megillető mélységes hódolattal, mint aki férfias szilárdsággal emelt fel elesettségünkből s vezérel változatlan atyai melegséggel és bölcseséggel.

— Nagybányai vitéz Horthy Miklós úrnak, a magyar sors elhivatott hősének hódol ma a magyar ujságíró rend, amikor leleplezzük székházunk díszéül festett arcképét. És amikor őreá mutatunk, mint a mi hősünkre, akkor valóban a legigazabbat, a legnemesebbet értjük a hős alatt.

— Ez az acélos nézésű, hadvezető sastekintet messze távlatokhoz szokott, ahol Okeanos keserű folyama találkozik a végtelennel. Egyéni elhivatottságának végzése volt az, hogy a nagy katasztrófa viharos hullámai közül ő mentette meg a magyar öröklét számára mindazt, ami maradandó érték: hagyományainkat, becsületünket, testvéreink iránti hűségünket, keresztény hitünket és nemzeti önérzetünket. A mi kötelességünk: követni a hősi példamutatást. A Sajtókamarában megújult magyar ujságírás az ő általa képviselt eszményeknek jegyében fog élni és dolgozni, míg a nyomtatott betűnek hivatása van ezen a földön.

— Kormányzó Urunk portréját Márton Ferenc székely művész-tagtársunknak jóvoltából szimbólumként veszi körül két nagyhírű kompozició: a gátkötők és az erdőirtók képe. A magyar sajtó Horthy Miklós útmutatása nyomán ugyanezzel a súlyos történelmi feladattal birkózik két hosszú évtized óta.

— Gátat kötni kártékony ártó erők eláradása ellen és irtani a rengeteget, világosságot teremteni ritkításával, eltakarítani, ami korhadt, elpusztítani, ami bozót. Ezt a feladatot vállaltuk teljes szívvel, odaadással.

— Amikor a mai, immár szürkülőfejű vezető ujságírónemzedék nevében most átadjuk Boldizsár István festőművész mesteri művét az utánunk következő ujságíró-generációknak, kötelezzük őket egyben ennek a munkának folytatására is.

— Ez a kép fogadalmi kép a mi számunkra! Hirdeti mindörökre azt: hogy a magyar sajtó útja soha többé el nem térhet attól az iránytól, amelyet Kormányzó Urunk életpéldája jelölt ki mindnyájunk számára.

Boldizsár István festő

Boldizsár István

1917. Tavaszi kiáll.

Tanulmányfej, olaj I. II.

1918. Tavaszi kiáll.

Napraforgos táj, olaj

1927. Tavaszi tárlat

Városvége, olaj

1928. Munkácsy Céh kiáll.

Tájkép, olaj

1929. Tavaszi Szalon.

Erdőszélén, olaj
Út a hegyoldalban. olaj
Birkák, rézk
Magyar tanya, rézk,
Falувége, rézk.
Nagybányai táj, rézk,

3

1931. Rézkarcoló művészek Egyesületének kiállítása.

Völgy országuttal, rézk.
Folyópart. rézk.
Kőtörő malom,
Orház, rézk.
Országut a hegyoldalban, rézk.
Este a tanyán,
Füzfák, rézk.
Város széle, rézk.
Sziklás táj, rézk.
Ház a helyoldalban, rézk,

1932. Céhbeliek kiáll. VII.

Bányaváros, olajf.
Hegyek alján, olajf,

1934. Céhbeliek kiáll.

Kastély kertje, olajf,
Reggel a gyümölcsösben, olajf,
Őszi táj, olajf,

Nemzeti Szalon

1935. Munkácsy Céh kiáll.

Kilátás a rózsadombi villából, olajf,
Varrónök, olajf,

1935 Magy. rézkarcoló müvészek kiáll.

Delelő juhok, rézk.
Falu vége, rézk.
Füzfatanulmány, rézk.
Szamospart, rézk.
Utszéli malom, rézk.
Virágzó fa, rézk.
Templom a folyó partján, rézk.
Lacikonyha, rézk.
Templom a dombtetőn, rézk.
Kiszáradt fák, rézk.
Vihar után, rézk.
Szénabogylák, rézk.
Fatanulmány, rézk.
Orház, rézk.
Hid a hegy alatt, rézk.
Lovak a vizben, rézk.

1936 Munkácsi Céh kiáll.

Ucca Nagybányán, olajf,
Virágzó cseresnyefa, olajf,.

1937

1937. Arckép!festők Balló kiáll.
Arckép, olajf,

1938. Téli tárlat.

Téli napfény, olajf,
Kukoricakapálás, olajf,
Kilátás a müteremből, olajf,

II.

1938. 88. csoport kiáll.

Várudvar, olajf,
Uccarészlet Tatán, olajf,
Zsellérházak, olajf,
Tatai kistó partján, olajf,

1939 Magyar tájak kiáll.

Falusi u. ~~olajf~~, Fea (Alföld)
Vasárnap délután, ~~olajf~~, (Alföld)
Borház a szöllöhegyen, olajf,
Tokaj

1940. Magyar nép kiáll.

Héhölés, olajf,
Liba koppasztás, olajf,
Cséplés, olajf

1942 jan-febr. Sz. T. Tav. Szal.
[illegible]

Boldizsár István

festő

Személynök u. 7.

Mülsarnok

1924. tav.

+

…el.

Boldizsár Ésto

Omkt

1924 Tav: Vihar után I/of

1925-26 Akt Miáll
Akt, I. of

1928 Tav. l. külön lapon

1929-30 Téli
Nagbányai völg, of

1930 Tav:
Város a hegek közt, gr/f
1931 febr-márc
malompatak este, of

1932 febr-márc
Rézkarcolók Gr. Gümöles tradók II. of

1932 (Föv képt. uj szerz. Miáll)
Inzó malom Nagbányán

1932-33. Téli (Néve
l. külön lapon

and very badly for the working people. The large proletariat caused, that all events of the history, particulary in England were left behind, but the miser of the working class lasted farther.

C: 6 A: 6

DJF

BOLDIZSÁR ISTVÁN művei :

503. Bányai állomás. Rézkarc.
504. Akácfa. Rézkarc.
505. Lacikonyha. Rézkarc.
506. Zazar-part. Rézkarc.

rézkarcok

BOLDIZSÁR ISTVÁN művei :

515. Birkák. Rézkarc.
516. Cigánykunyhó. Rézkarc.
517. Szekér a vízben. Rézkarc.
518. Nagybányai táj. Rézkarc.

(2)

Boldizsár István

KMT 1928. tav. Eiák.

Tamássy Miklós f. (Egyesület) Damjanich-utca 52. (426.

Telcs Ede sz. (Céhbeli) Révay-utca 16. (69, 76, 84.) R, RSz, NA, LK, BKTN.

Técsy László sz. (Egyesület) Korponay-út 9. (211.)

Thomae Aladárné f. (Képzőművésznők) Pongrácz-úti telep VII/36. (599, 673.)

Thomas Antal f. (Egyesület) Csengery-utca 72. (427.)

Tordai Schilling Oszkár f. (Rézkarcolók) Rottenbiller-utca 35. (559—562.)

Tornai Gyula f. (Benczur) Jávor-utca 5/b. (384.)

Tornyay János f. (Egyesület) Horánszky-utca 9. (51, 52.) R, KE, TVJJ.

Tóth Bartók Jenő f. (Csop. kiv.) Horthy Miklós-út 144. (361.)

Tóth Gyula f. (Csop. kiv.) Nyitra-utca 4. (213.)

Tury Gyula f. (Egyesület) Veres Pálné-utca 19. (368, 374, 376.) HV, I, FV, KE.

Cz. Udvardy Flóra f. (Képzőművésznők) Mészáros-utca 2. (680.)

Udvary Géza f. (Egyesület) Kelenhegyi-út 12. (1, 32.) LK.

Udvary Pál f. (Egyesület) Kelenhegyi-út 12. (19, 35.) BM, KTBK, KE.

Uher Arisztid f. (Egyesület) Bakács-utca 8. (386.) H.

Varga Nándor Lajos f. (Rézkarcoló) Üllói-ut 119. (489—496.)

Vas Ferencné f. (Egyesület) Döbrentei-utca 8. (381.) KE.

ifj. Vastagh György sz. (Egyesület) Tigris-utca 55. (189., 225.) K. I. KA. WGy. T.

Vastagh Éva sz. (Csop kiv.) Tigris-utca 55. (185.) H.

Vastagh László sz. (Csop. kiv.) Tigris-utca 55. (181.) KTBK.

Vágner Andor f. (Csop kiv.) Szegszárd (354.)

Váli László f. (Csop. kiv.) Szada, Vécsey kastély. (335.)

Vámossyné Eleöd Carola f. (Egyesület) Mányoky-út 8. (264.)

Várady Gyula f. (Céhbeli) Verpeléti-út 3. (90., 102.) F.

Vesztróczy Manó f. (Paál László) Kelety Károly-utca 8. (685., 694., 697.) RSz. LK.

Kéve jub. Boldizsár Ésto

1932-33 téli (mücs)

Reggel a város felett
Eső előtt
Erdőrészlet
Verőfény III.
Itatás
Gyümölcsös a hegoldalban
Major Erdőszádán
A Dégenfeld-kastély parkja
Út a hegek közt
Naplemente Felsőbányán
Felsőbánya reggel

of

Templom a domtetőn
Híd a patakon
Szeklás táj
Fürfák Nagbányán
Malom Erdőszádán

rézk

Boldizsár István

festő

Műcs. kiáll. 1924 tól

Pipics 110.1.

Omlet (2) Boldizsár István

~~1933~~ 1933 szept. Tihanyi Művészek miáll

Domboldal I. of
Nagybányai hegek
Reggel I.
Bányaváros
Vihar a város felett II

1934 téli
Őszi d.n. of
Szénaoppűjtés II
Nagybánya reggel
Ligeti út

1936 máj-jun. jub
Tavasi virágzás
Fürdés után I.
Nagybányai híd

Verbesserung.

Am 1-ot April 1949.

Das ritterliche Epos.

1949.

Das ritterliche Epos richtete sich fast außschlißlich nach außwärtigen Mustern. In Frankreich und England entwickelte sich die ritterliche Dichtung schon früher; von dorther nahmen die

3

BOLDIZSÁR ISTVÁN:

77. Akt. III.
78. Alvó nő.
79. Mosás falun.
80. Fürdés után. II.
81. Ajtóban. II

KMTárs. A nő a
művészetben. 1936.

okt-nov

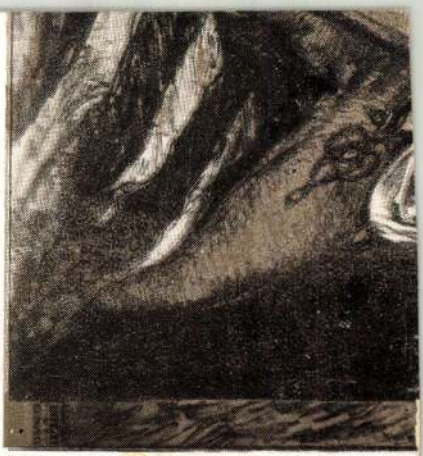

Simonyi!)

amit festőinek nevezünk és amit nekem
a németalföldi művészet oly bájosan
elmesélt. Csöndes volt minden és ki-
halt, mind a falu, mind az udvar.
Megtaláltuk az apát, egy kis, magatörődt
de barátságos ember, egészen egyedül. V

J.: 3 H.: – K.: 5 [illegible]

Okulet (5) Boldizsár István

1939-40. jub.
H. M. archépe, of

1940 tav
Ivánji-Grünwald Béla
Nagybányai Táj II
Téli ressel Budán

1941 febr. ápr. jub.
H. M. arch. of

1942 tav.
H. Y.-né arch. of

und du bist der Untertan" nicht Herr sondern der Tyrann und der Mörder". Eine Zeit lang dachte der Löwe dann sagte: „Hörst du mich meinetwegen kann er sehprechen, was ihm beliebt. ~~Dass~~ Ich kümmere mich um des gerade Sehprad des Esel nicht viel."

H.: 4
K.: 2/3 pl

Omlet (4) Boldizsár István

1937 Téli

Falusi udvar

Kilátás a műtermemből I.

Reggeli temuspartie

Kora reggel a hegekben

Falu a Gutin alatt

1938 Téli

Vadvirágok

Tatai részlet

D.A.-né

1938 Máj-jun. tel Isto. kiáll

Vadgesztenye virágzáskor

Magas falu

Korom P. Antal

1939 Téli (M. Rézk. Ta.)

Tájképek

Templom a domtetőn } Rézk.

Fürfa

Boldizsár István

l. Ferk pzomfoisk vk
1939-41. 128. l

al folyó évi junius hó 5.-én 169/940
erjesztésére értesítem a t.Elnökséget,
iemléki munkálatok elszámolásával kap-
8 szám alatt kiadott észrevételeimre
sító jelentését jóváhagyólag tudo-

t.Elnökséget, hogy erről dr.Lux Kálmán
lmentvényként értesítse.

40.julius hó 22.

rust

Boldizsár István

1926. okt. gyűjt.

Város vége
Fürdőzők
Boglyák
Alkonyat
Akt II.
Nimfák az erdőben
Erdő mélye
Utcarészlet Nbányán
Folyó partja
Cigányok
Vihar után II
Nyári felhők
Vihar a város fölöte I.
Klastrom rét
Tölgyfák
Szénagyűjtés I.

fostmények

rézk.

Kinyhó
Esti Táj
Tópart
Földmunkások
Szénacsűr
Fák
Raktár
Fahás

Fák
Nagbányai Táj (1)
Statás
Cigánykunyhók
Akttanulmány
Zuzda
Bányai híd
Tanya

Fürésztelep
Keresztheg
Szénacsűr
Fatanulmány
Malom
Gyhás
Tanya
Szénagyűjtés

Felvilágosodás és szentimentalizmus a felvilágosodás magyar irodalmának iróinal.

A XVIII. sz. első felében indult el a francia polgársá hatalmas mozgalma a felvilágosodás. A század közepére azonban már ~~az~~ egész Európát megmagatta. Magyarországra jutott el majdnem a legkezöbb a XVIII. sz. végére, mivel nálunk különözen mély gyökeret vert a feudalizmus.

A felvilágosodás szinte felszabadította a magya

Crust (2) Boldizsár

1932 jan. 124. nyugt.

Esti napfény
Verőfény I.
Malom a völgben
Gyümölcsös
Utca
Sziklás táj
Erdőszéle
Hegi út
Bányásházak
Sulykoló nők
Gyümölcsszedők I.
Erdőrészlet
Szamosparti fák
Híd a völgben
Völgben
Fasor

testen

zálltam a Phrygiai tengerre, isteni
nyám mutatta az utat, követ-
em a nekem szánt sorsot. Alig
hét hajó maradt meg az Eurus
ltal felkavart habokból. Magam
smeretlenül, szegényen járom be
ibyának a pusztaságait, Euró-
ából és Ázsiából elüzve.

Crust (3) Boldizsár

1932 máj-jun. 131. jub.

Verő fény II.

1936 jan. 157. ezüst

Tavasz
Kék szoba
Nbányai ref. teplom
Modell virágjal
Uzsonnázó asztal (várlat)
Régi udvar
Domboldal II.
Kert
Utca
Műtermem
Piactér Nbányán
Veranda
Virágzó domboldal
Kilátás a Rózsadombról
Olvasó nő I.
Zazar partja
Cseresznyefa
Uzsonnázók
Törpe gesztenye fa virágzásban
D.n.i napsütés
Ajtóban (várlat)

festm

festm

festm

Ajtóban II.
Erkélyen
Virágzó fák I.

Erdő
Kastély előtt
Csendélet
Beszélgetés az erkélyről
Almák
Uzsonnázók (várlat)
Virágcsendélet

sülő, majd buzgó materialista Csokonai,
az élet ezernyi megpróbáltatása után,
talán közeledő halálát is megsejtve vissza-
tér az Isten-hit erőt adó tudatához.
Hogy a halálon túl van-é élet, azt nem
tudom, de Csokonai mégis halhatatlan:
művein keresztül örökkön él!

T. S. H. S. K. A.

Boldizsár István

kiáll.

Nemzeti halott

1938. máj.

Főv. kept.

1)

Boldizsár I

M. Rézk. Muv.

Egcs.

1931. l. külön lapon

1932. l. Mincs.

1935. l. külön lapon

1939. l. Mincs.

A vall.és közokt.m.kir.min
sz.a.kelt és a IX.ker.álla

A győri r.kath.p
költségeinek részben való
K-t engedélyezvén, utasito
összeget a Müemlékek Orsz.
nyugtájára elszámolás köte
tárdzám terhére a fönt meg
molja el.

A hiv.másolat

BOLDIZSÁR ISTVÁN

26	Völgy országuttal	rézkarc	45.—
27	Folyópart	rézkarc	20.—
28	Kőtörő malom		25.—
29	Őrház	rézkarc	30.—
30	Országút a hegyoldalban	rézkarc	25.—
31	Este a tanyán		25.—
32	Fűzfák	rézkarc	30.—
33	Város széle	rézkarc	35.—
34	Sziklás táj	rézkarc	30.—
35	Ház a hegyoldalban	rézkarc	45.—

Magy. Rézk.
Műv. Egyesülete
Nemzeti Szalon
1931, márc.

1931. MÁRCIUS HÓ

Föld az
anyaban

Boldizsár István

Neuzeti Szalon. M. Rézkarcoló
Műveszek Egyenlete kiáll. kat.
1935 jun. 7–14.

BOLDIZSÁR ISTVÁN

28	Delelő juhok	rézkarc	50.—	pengő
29	Falu vége	„	25.—	„
30	Fűzfatanulmány	„	20.—	„
31	Szamospart	„	20.—	„
32	Utszéli malom	„	45.—	„
33	Virágzó fa	„	30.—	„
34	Templom a folyó partján	„	30.—	„
35	Lacikonyha	„	25.—	„
36	Templom a dombtetőn	„	40.—	pengő
37	Kiszáradt fák	„	20.—	„
38	Vihar után	„	45.—	„
39	Szénaboglyák	„	30.—	„
40	Fatanulmány	„	15.—	„
41	Őrház	„	15.—	„
42	Hid a hegy alatt	„	40.—	„
43	Lovak a vizben	„	40.—	„

FOTOGRAF
JOSEF FISCHER
Sibiu - Hermannstadt

a

Müemlékek Országos
Bizottságának

Budapest IX.

Högyész Endre út. 10.

Boldizsár István

festő

VII. Nemzet. Képzőmův
kiáll. (Munkácsnok)
1944. jun.

Tatornyos táj, of.
Reggel a kertben, of
Érett rozs, of.

Blaschke

Viselet:

Paraszt és szolgáló F
Körülök a
~~A~~ balra fo
utasításokat ~~ad~~, m
sen hallgat. A gazd
ma van, virágos bu
bolható, magas szár
Kod~~ni tárfik~~ der hosszi
lefésülve hordja, vira
piros, szoknyája fehé
hegyes vidék. Felirat
balról: Egy F
és egy
jobbról: Ein
aus
legalól közép

Bikkessy J: Pann
Reimetszet, me
Methette: Bla

4.

BOLDIZSÁR ISTVÁN

Falusi épületek. Olajfestmény.
Vasárnap délután. Olajfestmény.
Virágok. Olajfestmény.

Müvészeti Hetek Pécs

1941

BOLDIZSÁR ISTVÁN

szül. Orosházán, 1897. Tanulmányait a bpesti Képzőművészeti Akadémián, Nagybányán, Münchenben és Bécsben végezte. 1924 óta Bpesten dolgozik. Grafikai munkáival a müncheni, római, nürnbergi stb. múzeumokban van képviselve. Az 1929. évi Zichy Mihály grafikai díj és az 1931. évi Szinyei Merse tájkép díj nyertese.

BOLDIZSÁR STEFANO

nato ad Orosháza, nel 1897. Svolse i suoi studi all'Accademia di Belle Arti di Budapest, a Nagybánya, a Monaco ed a Vienna. Dal 1924 in poi lavora a Budapest. E' rappresentato coi suoi disegni ai Musei di Monaco, Roma, Norimberga, ecc. Nel 1929 ha vinto il premio di grafica Michele Zichy, nel 1931 il premio per paesaggio Szinyei Merse.

Boldizsár István

Csókás

minden erőtartaléka a gy[illegible]

jogosan lehetne azt következtetni, hogy a fejlődés lehetősége tulajdonképpen ki van zárva, vagyis minden pénzügyi erőfeszítés hiábavaló.

Ha tehát a békeszerződés hatása alá kerülve a nemzet vagyoni megerősödésének a lehetetlenségét és az érte folytatott harc biztos eredménytelenségét megdönthetetlen tételként elfogadjuk, akkor keleti fatalizmussal a semmitevésbe kellene merülnünk és pipánk füstjét mozdulatlanul bámulva várni a megváltó halált.

De ha másnak is, úgy mint nekem, megingathatatlan meggyőződésévé válik, hogy a békeszerződés, mely az indulat és nem a gondolkodás gyümölcse, az indulatok lecsillapultával elveszti minden jogcímét a megmaradásra, és különben is pókháló-bilincs csak egy erős karon (mert a bilincs csak addig ér valamit, míg a kar nem elég erős arra, hogy széttörje), akkor nem merülhetünk a tétlen kétségbeesésbe, hanem az élethez való ragaszkodás minden erejével arra kell törekednünk, hogy önmagunkat gazdaságilag is képessé tegyük a ránk váró nagy feladatra : a kis Magyarország olyatén fokú megerősítésére, hogy képes legyen esetleg vér nélkül is visszaszerezni a nagy Magyarországot.

Az alábbiakban ezen feladatok egy részéről, t. i. az államháztartás rendbehozataláról akarok csak pár szót szólni.

kedvének egészen különleges, csodálatos megnyilatkozása. Arács a Bakonynak és a Balatonnak páratlan festői összekapcsolódása.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter és a Balatoni Intéző Bizottság, valamint részben a Balatonfüredi Gyógyhelybizottság áldozatkészsége együttesen tették lehetővé a balatoni művésztelep létrejöttét. A művészek helyhezkötöttség nélkül dolgoznak a Balaton partján és meghívás alapjár ösztöndíjszerűen élvezik a művésztelep kedvezményeit, minek folytán korlátozás nélkül, teljes szabadsággal áldozhatnak művészi ihletüknek.

A Balaton ezer arca tárul elénk a művészek lelkén és sajátos egyéniségén átszűrve és hirdetve a magyar művészetnek és a magyar tájnak az értékeit, szépségeit.

A balatoni művésztelep munkásságában résztvett festőművészek alkotásait a kiállításon Boldizsár István és Jeges Ernő Tatán festett képei egészítik ki. Mindketten gróf Esterházy Ferenc meghívása alapján munkálkodtak Tatán és művészetükkel megörökítették Tata vidékének festőiségben a Balatonnal rokon sok szép tájrészletét.

UGRON GÁBOR
az Országos Irodalmi és Művészeti
Tanács elnöke.

Nemzeti Szalon 1938. máj.
88. cop. kiáll.

Boldizsár István

Nemzeti Szalon 1938. máj.
88. cop. kiáll.

BOLDIZSÁR ISTVÁN

1	Várudvar, olajf.	1000.—
2	Uccarészlet Tatán, olajf.	800.—
3	Zsellérházak, olajf.	1200.—
4	Tatai kistó partján, olajf.	1200.—

A magánosok műpártolása, vásárlása a nehéz anyagi helyzet folytán az utóbbi években szünetel és így a művésztársadalom megsegítésének minden gondja az államra, a székesfővárosra hárul. Időközönként ismétlődő s a művészek nagy száma mellett szétforgácsolódó hivatalos vásárlások nem biztosíthatják sem a művészek megélhetését, sem a magyar művészet fejlődését. A művészi élet folyamatosságát kell biztosítani, mely egyrészt megteremti a művészi fejlődés és kiérés alapfeltételeit, másrészt az ezt követő érvényesülés lehetőségét. A magyar néppel, vidékkel való közvetlen kapcsolat lehet csak egyetlen helyes útja művészetünk fejlődésének, amely így egyéni és nemzeti zamatot nyer a nagyvárosok inkább nemzetközi jellegű befolyásával szemben.

Ha Nagybánya, Szolnok és a többi város, helység nevéről nagy magyar mesterek jutnak eszünkbe, úgy ez a gondolattársulás megfordítva is érvényesül. Hollósy Simon, Ferenczy Károly és a többi nagyok művei nyomán vágyat érzünk, hogy megismerjük Nagybánya festői táját; a szolnoki mesterek a köztudatba vitték a szolnoki tájnak nem is sejtett szépségeit.

Idegenforgalmi érdekeink helyes felismerése és céltudatos irányítása lehetővé tette, hogy képzőművészeinket is belekapcsoljuk a magyar vidéknek minél szélesebb körben való ismertetésébe.

A magyar művészeti politika gyakorlati követelményeinek megvalósítása és az idegenforgalom érdekeinek előmozdítása közös erővel hozták létre a balatoni művésztelepet. A balatonon kifogyhatatlan változatosságban ölelkezik össze a víz, ég, hegy és erdő. Levegő és napfény ezer játékot űz a víztükrén. Más a zalai part, megint más a somogyi. Tihany elzárt szépségében külön kis világ. Badacsony a Teremtő alkotó

Előszó.

A művészi élet természetesen a nagy városokban központosul. A képzőművészet, legfőképpen pedig a festészet azonban csak érvényesülését találja ott meg, de nem éltető levegőjét. A kiállítási, művésztársadalmi, műtermi élet zajlik a fővárosban, az alkotni vágyó művész siet azonban a vidék csendjébe és keresi a természethez való közvetlen kapcsolatot.

Nagybánya, Szolnok, Kecskemét, Szentendre, Miskolc jelzik a legfőbb állomását a hazai művészek vidékre áramlásának. Művészi kiválóságok, a magyar művészet dicsőséges korszakai jelennek meg előttünk ennek a felsorolásnak nyomán.

Amig képzőművészeink anyagi gondokkal kevésbbé küzdöttek, a művésztelepek jelentősége inkább művészi vonatkozású volt. A művészek mai elesett gazdasági helyzete a multhoz képest még fokozottabb jelentőséget ad a művésztelepeknek. A fővárosban élő, gondokkal küzködő művész mindinkább elveszti kapcsolatát a természettel. Hiányzik anyagi ereje, hogy felkeresse a vidéket és ott nyugalmat találjon, visszanyerje alkotó készségét. A művész érzi a szabadtermészettel való szoros kapcsolat hiányát és a tehetetlenség érzése mindjobban felőrli idegeit. Alkotó készsége lelohad, művészete mind elvontabbá válik. A képzőművészetnek sok kétes értékű kísérletezése, kinövése ebben találja magyarázatát.

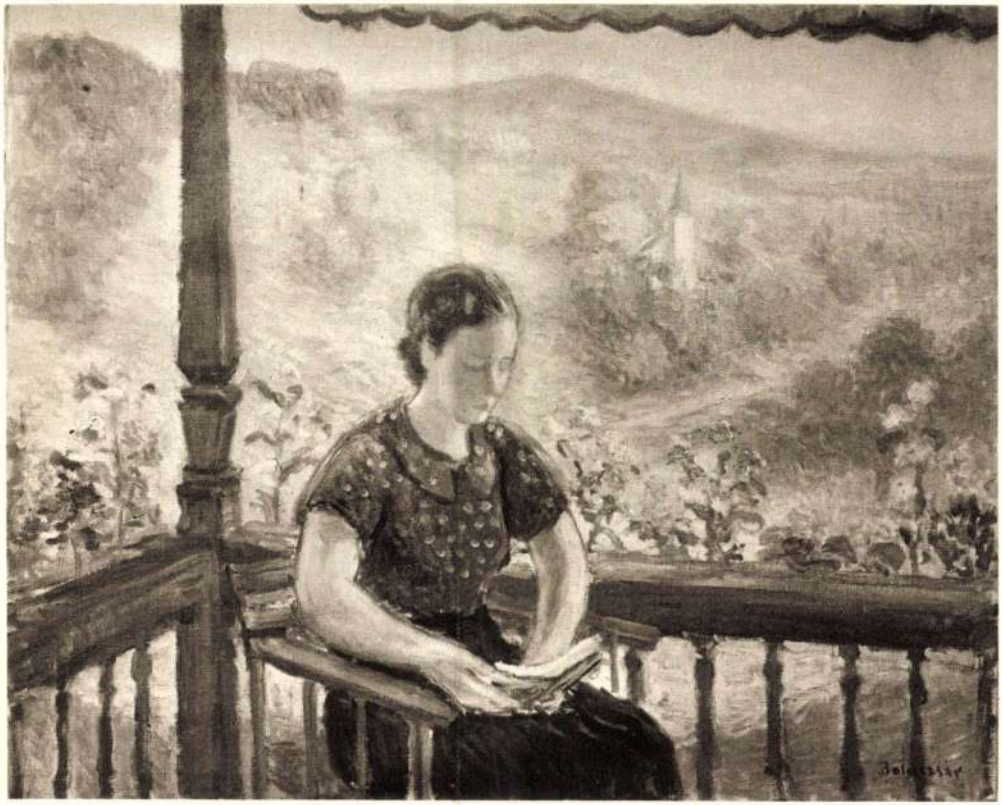

BOLDIZSÁR ISTVÁN: OLVASÓ NŐ

Neuveti képzőm. kicill. tárgyu. 1937

BERNÁTH AURÉL: BALKON

Boldizsár István

BOLDIZSÁR ISTVÁN: FÜZFÁK. Rézkarc

MAGYAR MÜVESZET
1927.

Boldvári Iván

MŰVÉSZETI ÉLET ÉS IRODALOM

ADATOK AZ ORSZ. MAGYAR IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM TÖRTÉNETÉHEZ

Pulszky Ferenc 1886-ban Ábránd és Valóság címen az Aigner-féle Nemzeti Könyvtár kiadásában megjelent cikksorozatának VIII. fejezetében ismerteti az Iparművészeti Múzeum keletkezésének historikumát. A részben feledésbe ment, részben a tényállásnak meg nem felelő módon ismert események koronatanujának visszaemlékezéseit eléggé érdekesnek tartjuk arra, hogy a rövid cikket egész terjedelmében szószerint közöljük:

„— A bécsiek nagyban készültek a világtárlatra; be akarták mutatni az osztrák ipar termékeit az angol s francia világhírű gyártmányok mellett s bebizonyítani, hogy iskolázott ízlésök őket is egyvonalba helyezi a párizsi választékossággal s az angol szolidítással. Magyarország is ki akart tenni magáért s legalább termékeivel kiváló részt venni a tárlatban. A minisztériumok egyenként kisebb-nagyobb összegeket vettek fel költségvetéseikbe tárlati célokra és Szlávy József, az akkori kereskedelmi miniszter, még azon merész eszmére is vetemedett, hogy 50.000 forintot vételekre irányozzon elő, mely egy olyan műiparmúzeum magvát ké-

A ház valóságos sportnak vette e jelenetet; tőlem megszokta volt az élcekkel és gúnnyal fűszerezett hideg okoskodást; beszédem hangja most eltért ettől egészen; az érzés melege ömlött el szavaimon. Ez tetszett sokaknak, a doktrinair pénzügyi bizottság úgy sem volt különösen népszerű a házban; a képviselők zöme nem szerette azon nagyképű tagokat, kik a miniszereket vezetni akarták s náluk is okosabbaknak tartották magukat s így megtörtént, hogy a többség a bizottság véleményét elvetette s a miniszter eredeti tételét, melyet ez nem is védelmezett, ismét helyreállította; ez természetesen csak szavazás útján történhetett; a pénzügyi bizottság tagjai nem is álmodták, hogy véleményük kisebbségben maradhatna, hiszen maga Szlávy is, vele a *miniszterek mind, ülve maradtak,* midőn indítványom elfogadására feltétetett a kérdés, de az *összes ellenzék* s ezzel egy tetemes része a *Deák-pártnak,* felállott, sőt az *öreg úr maga is felállott,* a miniszterek s a pénzügyi bizottság nagy bosszúságára; mert a párt többet adott Deákra, mint a minisztériumra.

Zsedényi, a pénzügyi bizottság akkori elnöke, e váratlan eredményre dühösen ugrott fel s kijelentette, hogy azon tárgyak felállí-

Boldizsár István

A *Zichy Mihály* grafikai díj *Boldizsár* István rézkarcainak művészi értékét ismeri el. Nem egyszer esett már szó arról, hogy a magyar grafika éppen legifjabb generációjában milyen nagy lendülettel revellál új értékeket, új talentumokat és kivétel nélkül olyanokat, akik nem felületes, könnyű problémák útját járják, hanem maguk sajátos művészetében a legmélyebb és legnehezebb feladatokat keresik. E fiatal generációnak egyik ilyen értéke *Boldizsár* István. Újabban mint festő is elismerésben részesült, de festői sikerét megelőzően már komoly névnek számított a grafikában. Mindkét területen elsősorban a tájkép érdekli.

A karcolótű kezelésének minden gyengédségével szereti a természet egyszerű jelenségeit, a faluvégének apró házait, egy-két derűsen lombos fát, egy féllábú koldust, aki ott ballag a cigánysoron, mindent közvetlenül s a maga anyagának őszinte becsületességével. Nagyon tudja és hiszi a mesterségét. Csak így lehet ennyi nyájas érzelmességgel s a vonalaknak elhalkított szelídségével hozzáférni a felhőtlen ég hátterébe kirajzolódó primitív falusi világhoz. Egy kicsit poéta ez a fiatal művész, a hideg tű eszközén át, elfinomult rajzban ad tiszta és derűs hangulatokat.

Mindezek szerint tehát három értékes útvonalú művészpályának iparkodunk ma itt olyan elismerést adni, amelyet szép és gazdag holnapjuk zálogának számítunk.

MAGYAR MUVESZET
1930, 59 p.

V

TAVASZI BOR

Gyenge rügyek, halványzöld levelek,
Sorsomba negyvenedszer visszatérők,
Uj tavaszok, elvonuló telek,
Lemondva múlók, követelve kérők,
Kékségek, miknek hűse is meleg,
És meghalások, szürkeségbe térők —
Mit tudom én, mi az, ami ragyog,
Mit tudom én, ki az, aki vagyok!

Részeg vagyok, mondjátok. Az lehet,
Gondolom is a bort, ami megejtett,

BOLDIZSÁR ISTVÁN : GYÜMÖLCSSZEDŐK

V

Magyar Művészet
1932. 54. l.

legújabbkori alkotásai, amelyek érdekes és sokrétű fejlődéséről egyáltalában nem, rendkívüli festői kvalitásairól pedig csak igen hozzávetőlegesen adnak fogalmat. André Deraint és Maurice de Vlaminck-et, a „vadak" (Les Fauves) csoportjának Matisse mellett legérdekesebb képviselőit, ugyancsak legutolsó és legérdektelenebb periódusuk alkotásai mutatják be, hasonlóképpen egészen jelentéktelen művekkel szerepel a sokaktól talán túlbecsült, de kétségtelenül sokszor érdekes Utrillo, mindössze egy-egy képpel Marie Laurencin és Dunoyer de Segonzac és távolról sem legjobb festményeikkel Lhote, Laprade és Othon-Friesz. A legmodernebbek számbavételénél a legnagyobb meglepetést azonban az okozza, hogy két képpel is szerepel Picasso „antikizáló" stílusának egyik jelentéktelen, bár rövid ideig divatban volt utánzója: Souverbie, s e két festmény kiállítása nyilt kérdéssé teszi, hogy a Luxembourg új rendezői irányokat és törekvéseket vagy pedig egyes egyéniségeket akartak-e vagy voltak kénytelenek mellőzni.

Az élő irányok képviselőinek hiányáért és helytelen szelekciójáért némileg kárpótol a századforduló festőinek szép kollekciója. Georges Seurat-t, a pointillizmus zseniális tehetségű, fiatalon elhúnyt mesterét egyik legrepraesentatívebb vászna, a „Cirque" képviseli és két jó tájkép mutatja be a rokon törekvésű Signacot is. Az impresszionisták második generációjából Bonnard, Vuillard, Jacques-Emile Blanche, Lisszuk — a francia látogató számára is érthetetlen s amely részben a „fin de siècle" jelentéktelen, elfelejtett akademikusait (pl. Chabas: Au crépuscule-jét, Faivre: Femme à l'éventail-ját, Muenier: Leçon de clavecin-jét), másrészt pedig az impresszionisták, poszt-impresszionisták és modernek ismeretlen utánzóit és epigonjait tartalmazza és pedig olyan tömegben, hogy közöttük a stílus-alkotók, az iskolavezetők csekélyszámú művei valósággal eltűnnek. És a követők, epigonok képei még erősebb hangsúlyt kapnak az elrendezés által, amely csak részben tartja meg a kronologikus sorrendet, hanem elsősorban az iskolák, stílus-csoportok szerint való felállítást látta helyesnek. A követett módszer mindenütt az volt, hogy a nagy mesterek alkotásait körülvették az epigonok alkotásaival s ez a metódus azt eredményezi, hogy például Matisse két kisméretű képe teljesen elvész az utánzók, egy nagyméretű, erősen Matisse-os Van Dongen, Henri Lebasque egy alakos interieurje, stb. képei közt, hogy Marie Laurencin fínom festményét valósággal agyonnyomja egy ismeretlen nevű női utánzójának óriási vászna, hogy az itt tartott impresszionista nagymestereket alig lehet megtalálni . . . Ezek azonban csak öletszerűen felhozott példák, amelyeket ebben az irányban az unalomig lehetne szaporítani s amelyekből világosan láthatóvá válik, hogy egy önmagában helyes rendezési elv csak úgy alkalmazható veszély nélkül, ha annak az anyag jellege nem szegül ellen.

Boldizsár István

festő

Horthy Istvánné,

a kormányzóhelyettes

feleségének arcképe

Repr.

Magyar Nők Lapja

1942. máj. 10. n

V

Il Duce inaugura il Tempio della Fortuna Virile (11 novembre 1925).

medioevale, bisogna creare la monumentale Roma del XX secolo. Roma non può, non deve essere soltanto una città moderna, nel senso ormai banale della parola, deve essere una città degna della sua gloria e questa gloria deve rinnovare incessantemente per tramandarla, come retaggio dell'età fascista, alle generazioni che verranno.

« Già la visione di questa Roma futura sorride al mio spirito. Vive già come una certezza. Occorre, per ciò, la virtù tipicamente romana: la dura silenziosa tenacia. Questa virtù deve diventare sacro patrimonio di tutto il popolo italiano.

« È questo l'auspicio che traggo oggi annuale del giorno in cui Romolo tracciò, col solco nella terra e col comandamento nei compagni della sua tribù, il segno del primo infallibile destino.

« Salve, Dea Roma! salve a te per quelli che furono, sono e saranno i tuoi figli pronti a soffrire e a morire per la tua

Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó
(Boldizsár István festménye)

KMTárs Horthy pub. Eiáll-Est.
1939-40.

Boldizsár István

V

664. SASSNÉ FARKAS BÖSKE Zugliget.
665. SCHÜTZ JULIA: A f
666. KLAMMER MARI zban.
667. ZILZER HAJ faun. Fayence.
668. VÖRÖSNÉ nsey-kastély bejárata.
669. SCHÜTZ J
670. BRUCK HE
671. PATAKI KAT arcképe. Magán-
tulajdon
672. BRU
673. T tel. Magán-

Magán-

676.
677.
678. K
679. STA
680. CZ. U
681. ENGEL

BOLDIZSÁR ISTVÁN művei:

515. Birkák. Rézkarc.
516. Cigánykunyhó. Rézkarc.
517. Szekér a vízben. Rézkarc.
518. Nagybányai táj. Rézkarc.

26

BOLDIZSÁR ISTVÁN művei:

503. Bányai állomás. Rézkarc.
504. Akácfa. Rézkarc.
505. Lacikonyha. Rézkarc.
506. Zazar-part. Rézkarc.

Múcsarnok
1928. tav. K.

Boldizsár István

Elbirálta saját biráló bizottsága. Rendezték: VESZTRÓCZY MANÓ és BELÁNYI VIKTOR.

Olajfestmények, vízfestmények, pasztelek. Eladók. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

682. CSIZIK GYULA: A Mátyás király úton. Vízfestmény.
683. SZIGETI JENŐ: Városháza. Pasztel.
684. CSIZIK GYULA: A szomszéd udvara. Vízfestmény.
685. VESZTRÓCZY MANÓ: Gyümölcsösben.
686. RÓZSAFY DEZSŐ: A Holdvilág-utca éjjel.
687. BELÁNYI VIKTOR: Csendélet. Magántulajdon.
688. LAKATOS ARTHUR: Dr. Siklóssy József arcképe. Magántulajdon.
689. JEGES ERNŐ: Szentendrei táj.
690. LAKATOS ARTHUR: Pécs látképe.
691. SZIGETI JENŐ: Varrónő. Pasztel.
692. LAKATOS ARTHUR: A víztorony körül.
693. BELÁNYI VIKTOR: Sziszi. Magántulajdon.
694. VESZTRÓCZY MANÓ: Tájkép.
695 BELÁNYI VIKTOR: Női arckép. Magántulajdon.
696. SZIGETI JENŐ: Deák-tér. Pasztel.
697. VESZTRÓCZY MANÓ: Tamássy Béla ny. altábornagy arcképe. Magántulajdon.
698. BIRÓ JÓZSEF: A Vierwaldstadti tó télen.
699. JEGES ERNŐ: Szentendrei táj.
700 BIRÓ JÓZSEF: Stanserhorn.
701. JEGES ERNŐ: Szentendrei táj.
702. BIRÓ JÓZSEF: Erdőrészlet.
703. RÓZSAFY DEZSŐ: Biedermeier csendélet.
704. CSIZIK GYULA: Ősszel. Vízfestmény.
705. BARTA ERNŐ: Magyar Golgotha Vízfestmény.
706. RÓZSAFY DEZSŐ: A Fehérsas-téren éjjel.

Boldizsár István: vitéz nagybányai Horthy Istvánné

KMTársl 1942. tav. tárl. kat.

V

Boldizsár István

Barkász Lajos: Árnyékos hó

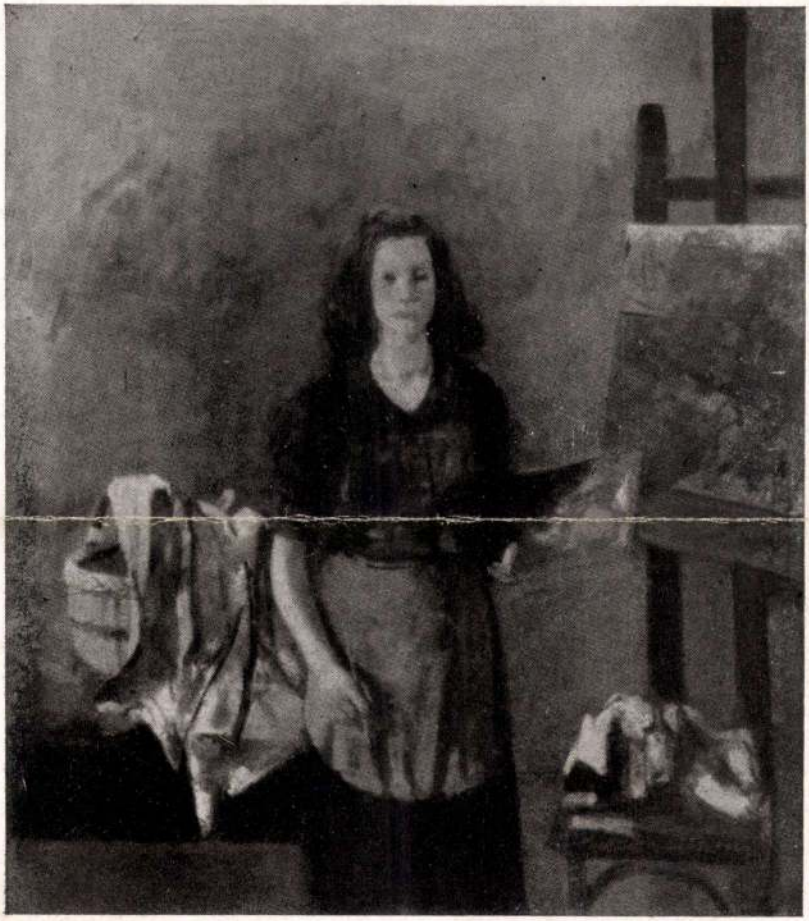

Bernáth Aurél: Festőnő.

Boldizsár István: Reggel a gyümölcsösben.

Kultúra A magyar művészet
IV. kiáll. 1943. máj. 16-30

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 33[illegible]-748, 3[illegible]0-726
Boldizsár István festő- és grafikusművész
1984 JUN 24
NAPLÓ (VESZPRÉM)

PÁPAI VÍZIMALMOK

1021

Boldizsár István rézkarcai

Rab Zsuzsa versben síratta el, *Boldizsár István* rézkarcokon örökítette meg az egykori pápai vízimalmokat.

Milyen régiek voltak. A legrégibb ismert följegyzés, mely a mai város ősét említi, egy 1061-ben kelt adománylevél, az is malmot ajándékoz valaki egyházi személynek (kolostornak) a mára már elapadt Tapolca-patakon a táj gabonáját duruzsolva őrlők közül. Tapolcafőtől, ahol a dús és kristálytiszta vizű forrásokból a folyócska előbukkant, Pápán átvezető útja mentén egészen Marcaltőig, harminc malom koptatta-zúzta-szitálta lisztté a búzát, rozsot, árpát, zabot, őrölt kásánakvalót, metszett deszkát, vert posztót. Egészen a háború utánig. Akkor aztán kárba veszett a víz energiája, a malmok gazdátlanná, majd egyre romosabbakká váltak...

Omló, pusztuló, de még a régi *jobb napokat idéző állapotukban* bukkant rájuk 1965-ben két kitűnő művész: *Boldizsár István* és *Varga Nándor Lajos*. Rézkarcokon formálták ki a képeiket. A karcok azóta messze földekre is eljutottak, külföldi grafikabarátok szeretett és féltett lapjaivá léptek elő, de Pápára nem jutottak el. E sorok írójának többszöri kérésére és biztatására *most kivételt tett* az egyik művész, a ma 87. évében járó Boldizsár István, és kéttucatnyi lapot kölcsönzött Pápára kiállításra, melyek most a Jókai Művelődési Központban, a Várkastélyban láthatók.

„Természet és érzés" – idézte *dr. Bodnár Éva* művészettörténész a kiállítás megnyitójában *Réti Istvántól*, a nagybányai művészet teoretikus művészétől, Boldizsár István egyik mesterétől. Ez a két fogalom mutatja meg Boldizsár mester karcainak nyitját is. Míg a Tapolca-patak töltésébe tűzött napernyője árnyékában munkálkodott, szeme hűségesen fölmérte és elemezte a malomházat, a vízfolyást, a fűz- és nyárfákat, kísérte a vízhez inni térő állatokat és a galambdúc körül keringő madarakat. Megfigyelt mindent, amit jellemzőnek talált, és mai nagy örömünkre rézlemezeire átvitte. *Dokumentumok ezek a lapok*, kétségbevonhatatlan hitelű ábrázolatai egy darab múltunknak.

Csingeri malom Pápán.

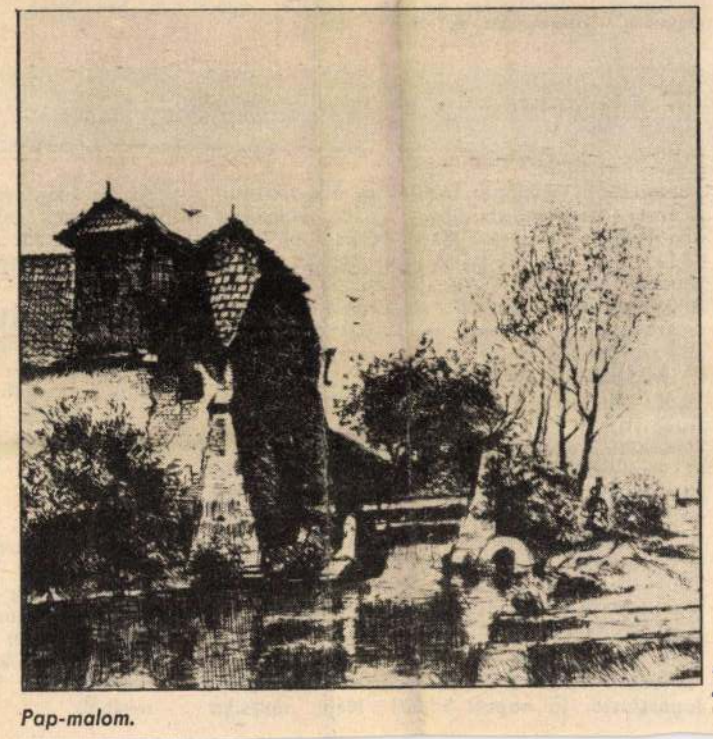

Pap-malom.

És többek is annál: *a szívhez szóló művészet.* Az érzés, melyet Réti mester után Boldizsár István is az alkotás elengedhetetlen követelményének tart, ott van a fákban, a habzón zubogó, vagy tükrösen elterülő vízben, a részletekben is, de legfőképp az egészben. Abban, ahogy a művész ráérzett: *ez itt Pannónia.* Lágy formák, bensőséges hangulatok, derűs munkálkodások hazája, ahol a malmok zenéje ugyanúgy hozzátartozott az élethez, mint a galambok turbékolása.

A Rembrandt tájkarcain szerzett *ihletet és példát mesteri kézzel hasznositotta* Boldizsá István a pápai malmokat áb rázoló karcain. Klasszikus mód szerrel dolgozott, nemes egy szerűséggel és biztos kézze formálta meg a malmok ké peit, ezeket a méret szerint ki csiny, de művészi erejük sze rint tekintélyes lapokat.

(A pápai malmokat ábrázo lók csak egyik része Boldizsá mester környékünkhöz kötőd grafikáinak. A Dörgicsén, Zán kán és környékünkön termette ket is érdemes lenne bemutat ni Veszprém megyében.)

Heitler Lászl

Balatonfüreden 3+2 felszobás, 2 dőszobás, központifűtéses ház 235 ölön eladó. Nádor u. 38/A.

Középiskolások pótvizsgára felszítését vállalom. Levelet: „Sir" jeligére a kiadóba, Veszprém, . 161.

Eladó Csepel billenős teherautó, újított motorral és ugyanott eladó éves vemhes anyaló és 4 hónas kancacsikó. Tóth László, Adászel, Arany J. u. 1.

Eladó egyszoba, komfortos ház kp. OTP-átvállalással. Királyszentistn, Rózsadomb 8. Gamauf.

Kétszintes családi ház árengednnyel sürgősen eladó. Érdeklni 17 óra után Hajmáskér, nvéd u. 9.

Csalugáter mozgató vasalás grendelhető. Gyulassy István, szprém, Ostromlépcső 8.

Pécs, Pófrány u. 27. Telefon: Pécs 22-982.

2 db 15 hónapos üszőborjú eladó. Cím: Békás, Rákóczi u. 58.

350-es CZ Jáwa eladó, jó állapotban, 1986-ig műszakizva. Tapolca, Bartók B. u. 5.

Pápán a Torma Lajos u. 33. sz. négyszobás lakóház melléképületekkel, garázzsal, sürgősen eladó. Orvosi rendelő, műhely, üzlethelyiség könnyen kialakítható. Érdeklődni lehet a reggeli és esti órákban. Telefon: 11-536.

Mihályházán kertes házamat eladom, vagy pápai lakásra, telekre cserélném. Leveleket: „Megegyezünk" jeligére a pápai Fotószalonba, Kossuth u. 16. kérem.

Pápán 2 szobás családi ház eladó. Érdeklődni: Pápa, Virág B. u. 1.

Jó állapotban lévő 6 kilowattos hőtárolós kályha olcsón eladó. Sóstai. Nyirád, Dózsa Gy. u. 101.

UC rendszámú felújított Zsiguli friss műszakival 48 ezer forintért eladó. Ajka, Tűzoltó u. 1. III/10.

Eladó 3 ajtós pirosszínű konyhabútor mosogatóval együtt. Érdeklődni: Ajka, Liliom u. 3. Benicski István.

Pécselyen kb. 450 n.-öl jó karban lévő szőlő, betegségem miatt eladó. Érdeklődni: Bándics, Pécsely, Cinavölgy.

Felsőörs, Kishegyen 460 n.-öl zártkertben, kétszintes 80 nm-es nyaraló eladó. Villany van, vízellátás megoldva. Irányár: 800 000 Ft. Érdeklődni: Budapest, XV. Rákos u. 12. és Veszprém, Komócsin Z. u. 13/B.

és 350-es Z Jáwa motorkerekparok eladók. Borzavár, Cuha u. 8.

Eladó lábhajtásos Singer varrógép. Veszprém, Mátyás u. 18. Dózsaváros.

Négyhónapos Videoton színes TV sürgősen eladó. Király István, Balatonalmádi, Szabadság u. 11.

APRÓHIRDETÉSEK

ÁLLÁST KÍNÁL

Felvételre keresünk szakképzett és szakképzetlen dolgozókat eladói munkakörbe. Jelentkezés: Autóker, Veszprém, Felszabadulás u. 59.

lekkel. Érdeklődni: Felszabad 63/A IV. 29. 15 óra után.

Nádtetős parasztház 400 lekkel, a Balatontól 200 mét adó. Ugyanott egy Simson eladó. Érdeklődni: Balato Fő u. 11.

Balatonfüreden háromszob komfortos családi ház elad leket: „Nyugodt környezet" a Magyar Hirdetőbe, V Kossuth u. 6.

Városlődi nagy családi azonnali beköltözéssel elad Koltói Anna u. 5.

Eladó 2 szoba komfortos ház ipari árammal, gazdas letekkel 800 öl gyümölcsössel. Érdeklődni: egész nap. Németbánya, Elek.

nyári időszakban június 25. es szeptember 3. között szünetel.

A magyar és a külföldi televíziók műsora

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (ism.) 8.05: Óvodások filmműsora 8.25: Zorán, a zsoké fia. Jugoszláv film 9.50: XX. nyári úttörőolimpia, Zánka 10.50: Hírek 10.55: 46. nemzetközi gálaműr. Francia film. Művészek a porondon 15.05: épújság 15.10: Silvan, a bűvész. Francia film .10: Gertler Viktor-sorozat: Cifra nyomorúg (Úri világ). Magyar film 17.30: Műsorainzt ajánljuk! 18.00: Delta 18.35: A Közönségolgálat tájékoztatója 18.40: Tévétorna 18.45: ti mese 18.55: Hírek 19.00: A HÉT 19.50: lesport. Labdarúgó Európa-bajnokság. Előntő-mérkőzés. Közvetítés Lyonból. 21.55: apcsoltam 22.35: Hírek

MŰSOR

.45: Képújság 19.50: Híres spanyol operaekesek. Angeles Gulin. Spanyol filmsorozat .45: Késői szerelem. Amerikai film 22.20: épújság

MOSZKVAI TV I. PROGRAM

6.00: A szovjet ifjúság napja. Híradó 6.35: Koncert 6.50: A szovjet ifjúság napja 7.30: Ébresztőóra 8.00: A hazámat szolgálom! 9.00: Egészség 9.45: Zenés műsor 10.15: Találkozások szovjet földön 10.30: Falusi óra 11.30: Zenei butik 12.00: Mi felnőttek vagyunk. Tv-film 13.10: Népi dallamok 13.25: Filmutazások klubja 14.25: Hírek 14.30: A cirkusz porondján 15.00: Szovjetunió Labdarúgó Kupája. Dinamo (Moszkva)–Zenit 16.45: Nemzetközi panoráma 17.15: Rajzfilmek 18.10: Békekoncert 19.00: Híradó 19.35: Labdarúgószemle 20.00: Labdarúgó Európa-bajnokság. Középdöntő

SZLOVÁK TV

8.30: Gyermekműsor-összeállítás 10.40: Körengeteg. Ifjúsági filmsorozat 1. rész (ism.) 12.05: Egy rádióállomás története. Dokumentumfilm (ism.) 12.35: Összefoglaló az elmúlt hét sporteseményeiről 13.05: Hangverseny délidőben 14.00: Emlékezés a Nagy Honvédő Háború első napjaira (ism.) 14.50: Salakpálya-VB. Kontinentális elődöntő 16.45: Egy élet második fejezete. Portréműsor (ism.) 17.10: Filmmúzeum. Hölgy a síneken. Cseh zenés film (ism.) 18.25: Nótaszó 18.40: A Dargovenka fúvószenekar koncertje 20.10: Decini horgony '84. A könnyűzenei fesztivál műsorából 21.20: A szarvasagancs. Tévéjelenet 22.00: Marie Rosulkova emlékezik (ism.)

II. MŰSOR

10.00: Magazin a Szovjetunióról (ism.) 10.30: Duna Kupa nemzetközi vízilabdatorna 11.30: Nemzetközi evezősverseny 15.20: Ismeretterjesztő vetélkedő 16.05: Incheba film '84. 17.15: Nemzetközi motorcsónakverseny Csehszlovákia nagydíjáért 17.45: Egy hét a képernyőn 18.05: A cipészlegény világgá ment 3. rész 18.35: Erről is, arról is – magazin 20.00: Labdarúgó-EB – 2. elődöntő 22.10: Murad Kazslajev – Ritmusok és évek. Szovjet dokumentumfilm

JUGOSZLÁV TV

9.00: Barázdák 10.30: Vasárnap délelőtt gyermekeknek 12.00: Mezőgazdasági adás 13.00: Jugoszlávia, jó napot! 14.00: Népi muzsika 14.30: Majmok bolygója – filmsorozat 15.30: Vasárnap 17.30: Jenny arcképe – amerikai játékfilm 19.55: Lyons: Labdarúgó EB 21.50: A bácsik elmesélték nekem – drámasorozat 23.00: Sportszemle

OSZTRÁK TV

10.30: Labdarúgó EB 12.00: Sajtóóra 13.00: A gyermek partnere – a könyv 14.40: Funny Lady. Amerikai film 16.45: Gyermekműsor 17.45: Idősek klubja 19.00: Vasárnapi osztrák képek 19.45: Sport (Közvetítés a Labdarúgó EB-ről) 21.50: Éjszakai stúdió

II. MŰSOR

9.00: Matiné. A vadon műtermében. Portré Joy Adamsonról (ism.) 9.45: Világvége (Angol változat) 15.00: Sportdélután 17.00: Tv-keresztrejtvény 17.45: Rockline 18.30: Szájkosár nélkül. Ifjúsági magazin 19.45: Jogi esetek 20.15: Charles és Diana románca 21.55: A Denver-clan 22.40: Paloták árnyékában 22.45: Pótszékek (A Bécsi Ünnepi Hetek rendezvényeiből)

MDK

Boldis János, köfaragó

Casagrande egyszerü köfaragója egy Vergiliust állitott ki az elsö kiállitáson.

Pogány Ö.G.: M. szobrászat a 19.sz. elsö felében. Bp.1939. 54.l.

M.D.K.

Boldizsár, kőfaragó

neve 1588-táján szerepelt a Kassai adólajstromban.

Kemény Lajos: Kassai építőmesterek.
A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp.
1904. 38.köt. 79.old.

BOLDIZSÁR FERENC, csizmadia

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.- mestereiről. Az egyik 1784-ből, a másik pár évvel későbbi. 64 mesterség, 519 név. Az arab számok a két listát, a rómaiak az öt csoportot jelzik. 263.old

/1,2./ V. csizmadia. 264.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.szazadban 263.old

ALBA REGIA. István Kiraly Mu zeum Evkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

Boldizsár Gáborné, népművész

L: Király Ilus

–: (– fénykép – szöveg)

Esti Hirlap, 2.

Bp. 1978 júl. 31

Boldizsár Gáborné, nepmüvén

L.: Vén Lujosné

Boros M.: Elment a tojás ... 4.

ESTI HIRLAP Bp. 1976 máj. 6.

30

megírva Boldizsár Imre

Kőfaragó
Kismartonban

1730–1772

Magyar Művészet

1927. 545. l.

Mester lett 1730-ban
meghalt 1772-ben.
Bécsújhelyen is dolgo-
zott.

Id. Boldizsár Imre
mester lett 1774-ben.
Kismartonban.

P.A.: A régi kismartoni szobrászokról és kőfaragókról.

Ő

a könyvtára Tek. Igazgatóságának

Budapest.

országos főfelügyelősége a kiadásában
országi múzeumok és könyvtárak czím-
vi) folyamában a hazai múzeumok és
képet óhajtván adni, tisztelettel kérem

BOLDIZSÁR István festő

Hírek: NEVES MAGYAR FESTŐK műveiből nyi-
tottak meg kamaratárlatot szerdán a kiskőrösi
Petőfi Sándor Művelődési Központban. A ké-
pek dr. Kováts László kiskunnajsai orvos
magángyűjteményéből valók. A múlt századi
művészek közül Székely Bertalan és Lotz
Károly egy-egy festménye is látható a kiállí-
táson. A huszadik századiakat többek között
Boldizsár István és Thorma János képeiselik.

Népszabadság 1983. IV. 7.

Boldizsár

festőművész

Munkácsy-cáh Kiállítása - Ernst Szeremesen - Kisérvel szerepel.

8 órai ujság
1933.III.19.

megírva

Boldizsár

soproni festő

1424.

l. adó fizető polgár

Házi: Sopron város

tört. II. r. 2. k. 9.

322. l.

Sopron. 1931.

Boldizsár

festő Sopron

(Walthaser Maler)

1424-es adólajstrom

Házi 2. r. 2. k.

322. l.

megírva

Boldizsár

páncélgyártó

1461-ben a kassai

közgyűlés tagja

o Kem o

272. l.

Kemény L.: Kassai

fegyvergyártók

A E. 1906.

Boldizsár István

lásd életr.-arch.

Pipics Szár m. festő

128, 129. l.

1942

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Boldizsár István

festő

lásd életrajz

Karczagmagyállam

375, 376-h.

Ø

Rakiewiczowa M.:

A. M. Rózk. mów.
tgcs. Miall.

MM 1931

250. l.

Boldizsár Ishrán

l.

Rajzoktatás
1943. IV. évf. – 11.
sz.
87. l.

Mara

Budapest, 1927 szeptember 1.-én.

2 drb. melléklet.

Boldizsár István

l.

Rajzoktatás

1944. V. évf. 1. rz.

borítók

105
1921.

Nagyságos Uro

Nem tartozik ugyan s
de most megigértem
maradni.

Mult pénteken
de senkit sem találta
elöadandókat most írá

1. Az ör mondott
romot körülfogó deszka
de valami erösitéséről
most ha elkezd romlani

Szépművészet 1940. 50 l.

Boldizsár István

Hóman Bálint kultuszminiszter megvásárolta és a most ujjászervezett kolozsvári egyetemnek ajándékozta a *Kormányzó Úrnak Boldizsár* István által megfestett arcképét.

50

E L Ő

A legújabb kor modern építészetén
denütt azonosak: a mai élet meg
tér gazdaságos kihasználása, a mo
ségügyi és kényelmi szempontok
külső megjelenés formáinak tökéletes esztétik

Azt kellene hinnünk, hogy ezáltal a ki
azt látjuk, hogy az egyforma alapgondolatbó
viselik a nemzetek különleges sajátosságait,
felismerhető *nemzeti jelleget*.

Egészen más egy francia, más egy né
megoldás tekintetében, hanem külső megjelen

Az a rendkívül erős nemzeti érzés, am
megnyilvánulásában kifejezésre jut, áthatja
mozgató ereje megteremtője lesz a modern

Jóleső érzéssel tapasztalom a modern
ha még elvétve, de azért határozottan felism

Szépmüv. 1942

3. sz. 62. l.

(A Szigei-Merse P. Társ.)

Boldizsár István

Koll. Kiáll. - Pécs

1932. febr.

Nikpkiáll

Boldizsár István

festő

l.

Képművészet

1941. 277. l.

Képzm. Főisk.

Tanévnyitóre

K i m u t

A Müemlékek Országos Bizottsa
(Vallás és Közoktatásügyi m.ki.r M
A kimutatásban felsoroltak re
váltására jogositó arcképes igazol
tését.

Sor-szám	N é v	Hivatali állás	lerőt kiáll tási téK, é nyesi illet kek Ar. I
	1.	2.	3.
1.	Dr. Genthon István	előadó	
2.	Dr. Lux Kálmán	müszaki tanácsos	

Boldízsár István

Vitéz nagybányai
Horthy Istvánné
arcképe repr.

Szépmüvészet

1942. 6. sz.

PESTI

BUDAPEST, V., VILMOS CSÁ

H.

MÉLYEN TISZ

Már több mint egy eszten
drágitotta a napilapok előá
festék, a legkülönbözőbb nyer
egyre fokozódó költségtöbble
zett ezen drágulást maga vi
előfizetőit a régi árak melle

Bizonyára nem kerülte el
szerint augusztus 1-étől kezd
bályozza a napilapok árát és
csoportba sorozza a napilapo
egyes csoportok számára előir
az osztályt választotta, mely

Boldizsár István

Reggel a gyümölcsösben c. kép
Repr.

Szépmüvészet
1943. 102. l. után

Boldizsár István

l.

Szépm. Múz. Évk

VIII. 174. l.

1937

175. l

~~IV. 1924-26~~

~~V 27-22 1929~~

~~VI. 29-30 1931~~

~~VII. 31-34 1935~~

~~VIII. 1937~~

~~IX. 1940~~

~~X 1941~~

Európa

film - könyv - lapterjesztő r. t.

Budapest

V. Röthermere u. 12 III/2

Boldizsár István

festő

l.

Képm. Muz. Évk

1941 X: 207 l.

megírva Boldizsár

Scriptor

Eperjes 1493

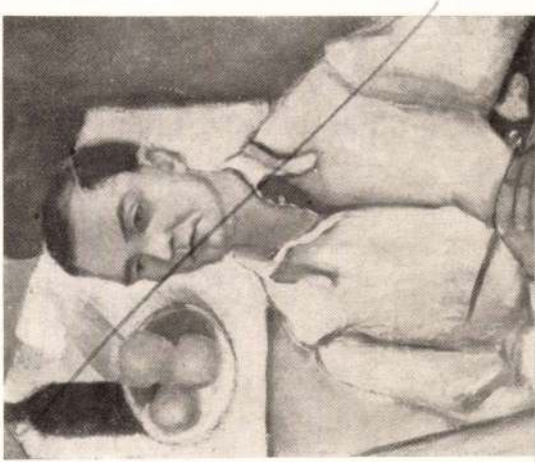

d.

Ráth György 1896

81. l.

benyomásait, ha csak nem elvont spekuláció, ami *Simontól* éppoly távol áll, mint a legtöbb magyar művésztől. Ám látása teljesen impresszionisztikus. Nemcsak abban, hogy az embert és a dolgokat nem ábrázolja szigorúan körülhatárolt és magukban is megálló egyes embereknek és dolgoknak, hanem főleg abban, hogy nála is, mint a vérbeli impresszionistáknál, a fény az igazi képegységet teremtő elem. Ez a fény — főleg tájképein, de néhány alakos kompozícióján is — betölti a teljes képterületet, a tárgyak egész mivolta feloldódik benne s tisztán festői értékké avatja ezt a fényegységességet, úgy, hogy a dolgok most már csak mint különböző értékű fénytömegek jelentősek.

Simonnak egyik legnagyobb festői értéke boszorkányos rajztudása, melyről pompás *vízfestményei* és *rajzai* mellett *arcképeinek* korrekt rajzcsontváza is ékesen beszél. De finom és választékos a színizlése is. Palettája az utolsó négy év alatt, mióta nem láttuk, szinte teljesen kivilágosodott. Boldogan kacagó, derűs színharmóniák váltották fel a négy év előtti borús színhangulatokat. Most tisztaság, frissesség, ragyogás és összhang ömlik el vásznain. És költészet. Nemcsak a *tájképekben, figurális kompozícióiban*

l.
Hunyady könyvkötés
36-l.
1493
Boldvásár scriptor
Hunyady J.: A m. könyvkötés művészete a mohácsi vészig. Bp. 1937. 36 l.

3.

DR. CZETTLER JENŐ NY. R. TANÁR ELŐADÁSA. SZÉCHENYI, A NEMZETNEVELŐ.

A pedagógiai munka eredményének tényezői: tanár, tanítvány, módszer és tananyag. A nemzetnevelő Széchenyi életmunkája pontosan csak úgy mérhető, ha sorrendben először egyéni képességét, készültségét, világszemléletét, majd tanítványainak felvevőképességét, végül az általa hirdetett eszmék és ismeretek összességét és átruházhatóságát vizsgáljuk.

A tanító Széchenyit nem könnyű elemezni. Nemcsak pályája mutat törést, de lelkisége is más a cselekvésre, kitűnésre vágyó katonának, mint a hivatástudatra ébredt, pró-

zottan Európa univerzálizmusával. Dogmatikus meggyőződése — és ezt véssük lelkünkbe —, hogy „a magyar nép akkor tölti be hivatását, ha valóban magyar lesz". Ezért kiált fel, hogy „ne tegyünk semmit nemzeti szellemünk és sajátságunk ellen".

A történelem örök keresztút. Mi sohasem térhetünk le a helyes útról, ha Széchenyit követjük. Ne ünnepeljük őt, amiben mindig nagyok vagyunk, hanem mindannyian, de elsősorban ifjú nemzedékeink lelkiismereti kérdést csináljanak az ő megismeréséből. Kötelességük ez önmagukkal és a nemzettel szemben. Talán sohasem volt erre annyira szükség, mint ebben az apokaliptikusan veszélyes légkörben, amelybe most került a világ. A történelem azonban nemcsak olyan apokalipszist ismer, amelynek a rombolás és a pusztulás az eleme, hanem olyan apokalipszist is, amelyikből a felemelkedés, az újjászületés kerül ki győztesen. Célt érünk, ha Széchenyi nyomán haladunk, mert ő az „örök magyar szellem". Lehet, hogy ő talán már nem a máé, hanem azé a holnapé, amelyben a forradalmi szellem lecsillapulásával tisztult életszemléletben ismét a békés munkáé a szó. Széchenyi az ezeréves magyar gondolat, aki azt követeli tőlünk, hogy nincs szentebb kötelességünk, mint megvalósítani

Boldizsai scriptor

1493 Bartfa varós
részere egy antiphonalét
másolt Eperjesen. 3 év
alatt Munkájáért 105
fitot kapott.

nuvel a bartfai
példányokat hibá-
taknak találta
Eperjesen az ott lé-
vő jó és teljesebb
példány van 3 év
alatt másolta.

Ráth Gy. – Györgyi
K. Az iparmüvészet
1896 ban. Bp. 1897
81. l.

10

Ø Boldizsár
ágyjuöntö (szetürér)
Magyszeben 1530
l.

Hadtört. Közl.
1928. 340. l.

Verejtékes-pohár, váncsodi ref. egyhár
tulaja. XVII. sz. VII. 138.

Boldizsár

bombardarius

1534

331 l.

Rechnungen a. d. Archiv
d. St. Kronstadt II. H.
Kronstadt, 1889

Josef
4550. Willroider ~~József~~:
Sz. Villachban 1838 ju

Grafenstein

Sik vidék, a hol az előtér
a pocsolyákon csatlakozó uton,
a középtért község foglalja, m
az égbolt felhős. Jelzése alól

Vászon, mér. 32.7:59
200 K.-- Grof Andrássy Dén
/621-913/.-- A Magyar Nemz
~~Átvétetett 1913 április 23~~
1914 márczius 30-án /245-91

Boldizsár (Baltasar)

bombardarius

l.

~~1539.~~

1540

Fiol.

331, 332, 366, 384
386, 790. 402, 410,
420, 424. 429. 439.
456, 501, 524, 535,
540. 544, 545. 640.
643, 644. 645. 669.

Uytewael (Wtewael).

ban. † 1638 augusztus 13-án.

ól szelt hegyes vidék előterében van
a száradásnak indult vén fa tövé-
, az idahegyi pásztor, ki a kezében
illó három istennő közlű, Aphro-
bbinak balján Hera és Minerva,
ó. Felettük Mercur lebeg, köze-
an, kissé idább pedig, a folyó
bról két allegoricus alak képez
kecske és egy kos látható. A hát-
k ki. Az égbolt felhőzött.

·4 cm. — Lelt. sz. 4281. — Becs-
Pálffy János hagyománya 1907
— Az átvételre és az átvétel jóvá-
at lásd a 4203 lelt. számnál. —
16-án (453–913).
ző adatok a Szépműv. Múzeumban.
sz Wtenwael (Utewael): Páris

vonatkozó egyéb adatok és pedig:
20–908. pag. 57. Nº 98). *J. Uyte-*
Walde. Ölgemälde, im schwarzen
en mit Goldstab (II. Salon).
(2080–908. pag. 11. Nº 12).
Paris. Ölgemälde, alte belgische

hunderts, auf Kupfer gemalt, im
eisten, gekauft zu London bei
28 breit (II. Salon);
(1893–912. Nº 80). *Joachim*

(2165–912. Nº I: 80). *Joachim*
élete. Réz, 22·2 : 28·3 cm.

III.
898 (4281).
984 (168).
80 (1004)

Boldizsár, kőfaragó. A XVI. század végén Kassán dolgozott. Nevét az egykorú adólajstromok említik.

Kemény Lajos: Kassai építőmesterek. *Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye.* 1904. 79. l.

megírva

0 Boldizsár
(Balthasar)
Otvos
villici Cibiniensis
1530/31.

Zimmermann, Fr. =
Aus alten Einbänden von Rechnungen aus den Jahren 1506 bis 1691. Archiv des Vereins f. sieb. Landeskunde
1884. XIX. k. 86.l.

LÉGRÁDY TESTVÉREK R. T.
NYOMDAI MŰINTÉZET
NYOMÁSA BUDAPEST, V.,
BAJCSY-ZSILINSZKY-ÚT 78. SZ.

Baltarár ötvös

(Balthassar Auri-
faber)

1530. | Stadthann
és 1531. | Nagyneben

Zim Herm

533. l.

1947. JÚLIUS

a volt ERNST MUZEUM TERMEIBEN

VI. NAGYMEZŐ-UTCA 8.

Boldizsár

lapicida ~~1543~~

1544. l

l

a város
szolgálatában

656. l

Quellen z. Gesch.
d. St. Kronstadt.
Rechnungen. II.
Kronstadt 1889.

Pálffy János hagyom.
Pozsony 80.

1638
~~1623 előtt.~~ augusztus 13-án.

II:120

van ábrázolva ~~szemlelhető~~, a hol

lt hegyes vidék előterében, szemközt
tövében, ül a jobbrafordult Páris, az
lévő aranyalmát az előtte álló három
itja át. Ez utóbbiszak ~~kinek~~ balján Hera és Minerva,
~~a gyermek~~ látható. Felettök Mercur le-
kutya van, kissé idább, pedig a folyó mentén,
allegoricus alak képez csoportot. Körülökben
y kos látható. A háttérben városok bon-
t.

cm. -- Becsértéke 2500 K.
~~mánya 1907. november 14-én (1429-908).~~

leltarban 98 és annak kivonatában IX:12.

79

nt:
l des Paris ~~in schwarzen Rahmen mit~~
London bei Colnaghi 1861. -- 21 hoch
)

pag. 40

2·5

BOLDIZSÁR András antalk

VARGA Gyula: Adatok a debreceni asztalos céh és a népi butor történetéhez.=A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve 1988 (1990) 134

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.117/a

Boldizsár István

Tanulmányai, tanárai, kiállitásai,kitüntetései véleményei különböző müvészeti irányzatokról és aktuális kérdésekről.

kikérdező:Széll Margit 1955 szept 12.

Müv.Tört.Dok.

Bernáth Aurél

---

szövarch.115

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.117.

Boldizsár István kikérdezése

életrajzi adatok, pályakezdése, mesterei.

kikérdező:Artner Tivadar.1958.jan

Müv Tört Dok.

Hollósy Simon

szövarch.115

MDK

Boldpzsár István festő

Szöveg-archiv anyagából

Dávid Katalin: A Müvészettörténeti Dokumentációs Központ Adattára Müvért 1957.VI.évf.4.sz.322.l.

MDK

Boldizsár, festőm.

Tárlatok. Képzőművészet, 1935. 59.sz. 88. l.

MDK

Boldizsár

Pogány Ö.G: Magy. művészeti sorsjáték kiáll.
Képzőművészet, 1935, 8o.sz. 22 l.

Boldizsár István

M.D.K

festő

Balaton

Kisfaludi Ströbl Zsigmond } repro

Felepy Katalin: Boldizsár István hetven éves

Művészet, 1967. augusz – 20 lap

M.D.L.

Boldvisár István
Grafikus

„Rézkarc"
(repro)

A borítón
Művészet, 1967. május.

M.D.

Boldizsár István
festő

A löniskarichban, 1916-ban készült rajzaival vettek fel a képzőművészeti Főiskolára, 1917-ben Réti István mellé.

Telepy Katalin: Boldizsár István betven éves
Művészet, 1967-május - 20 lap

Boldizsár

Műcsarnok téli kiállításán nagybányai völgye szerepelt.

póu.929.XII.22.

Boldizsár

Mücsarnok téli tárlatán szerepelt.

MH. 929. XII. 22.

Beldizsár István

Részt vett a Berlinben rendezett kiállításon

N.U.943.II.7.

Boldizsár István

Mücsarnok téli tárlatán nagybá-
nyai tája szerepelt.

NU. 929. XII. 22.

M.D.

Boldizsár István
festő

Egyik képe a kecskeméti múzeum
tulajdonában van, a kép a Művész-
telep szomszédjának hertjét ábrázolja.

Telepy Katalin Boldizsár István hetven éves
Művészet, 1967. május - 20 kép.

H.D.K.

Boldvíšar Istoán
festő

1924-ben került Pestre, majd tanulmányútra Párizsba és Rómába is elgutott. Ez évben volt a „Vihar" c. festményével, első műcsarnoki bemutatkozása.

Telepy Katalin: Boldvíšar Istoán hetven éves
Művészet, 1967. május – 20 lap.

Boldizsár István

festő

MDK

1919 őszén ismét elhatogat Nagybányára, ezidőtől minden nyarat ott töltött. A telehet Münchenben, a Hoffmann Schu-leban töltötte.

Telepy Katalin: Boldizsár István hetven éves Művészet, 1967. május – 20 kep

M.D.

Boldizsár István
festő

1931-ben a Szinyei társaság
fájhépdíjával tüntettik ki. 1932-
ben kollektív kiállitason vett
részt.

Felepy Katalin: Boldizsár István hétvenéves
Művészet, 1967. május - 20 kep.

Boldizsár István
festő

M.D.K.

1928-ban Svanyi Grünwalddal,
Rétível Rétível reprezentatív kiál-
lítást rendez magy művészek
munkáiból.

Telepy Katalin: Boldizsár István hetven éves
Művészet, 1967. május - 20-lap.

M.D.K.

Boldizsár István
festő

1925-ben a nagy akthiállitá-
son a nagy mesterek mellett
ő is szerepelt. – Majd meghamul-
ja a rezmetszés technikáját.

Telepy Katalin: Boldizsár István hetven éves
Művészet, 1967 május – 20 kep.

Boldizsár István festő

H.D.V.

Az Ernst Murumban 1926-ban rendezik első kollektív kiállítását. Főleg magyarországi témájú olajképet és akvarellt állított ki.

Telepy Katalin: Boldizsár István festőművész, 1967. május - 20 lap.

Boldizsár István
festő

MDK

1951-ben Szőnyi Istvánról
Kisfaludi Stróbl Zsigmondról
készített portrét. A Szolnok me-
gyei tanács részére Lenin portrét
festett.

Felegy Katalin: Boldizsár István hetven éves
Művészet, 1967. május - 20 lap.

Boldizsár István

festőművész

Csoportkiállítás – Férnek Művészek Klubjában – Nagybányán festett tájkép – kompozicióval szerepel. –

Ujság

1930 I. 26

Boldizsár István

Istőmüvész

Együtts kiállítás – Férnek Müvészek Klubjában – Vasybányán tetett tájképkompozicióival szerepel –

Nemzeti Ujság

1930 I. 22

Boldizsár, István

Festőművész

Csoportos kiállítás – Fészek Művészek Klubjában – Nagybányán festett tájkép – kompozicióval szerepel –

Magyarság

1930 I – 22

Boldizsár István

Istőművész

Csoportkiállítás – Férnek Klubban – az egyre lendületesebben fejlődő fiatal Istőművész, új tájképeiben már teljesen eltávolodok grafikai multjától s tiszta kompozíciójú, mind jobban lehiggadó nobilis pikturát hoz a közönség elé –

Az Est

1930 I. 23

Baldizsár István

Istőművész

Csoportos kiállítás – Férnek Klubban – impressionista képei úlya még bemények, de levegős tájképei, Tinom tanusai, férfias előadása bizonyítékai sokat ígérő, komoly tehetségének. –

Nemzeti ujság

1930. I. 24.

Boldizsár István

festőművész

Barcelonai világkiállítás - képzőművészeti kiállítása - kiállítási palotában - képével szerepel.

Nemzeti Újság
1929.VII.21.

Boldizsár István

Iványi Grünwald portréja (elul.)
nezepel a Báthori István Múzeum
kiállítása Nyírbátorban

Telepy Katalin: Festők és modellek

Keleti-Magyarország 1968 X. 13

Boldizsár István

A barcelonai Arte Moderna-ban rendezett nemzetközi mütárlaton a metszetek és grafikai müvek részére szánt bronzérmet nyert.

Pesti Napló
1930.II.9.

Boldizsár István

A barcelonai Arte Moderna-ban rendezett nemzetközi mütárlaton a metszetek és grafikai müveknek szánt bronzérmet nyert.

Pesti Hirlap
1930.II.9.

Boldizsár István

A barcelonai Arte Moderná-ban rendezett nemzetközi műtárlaton a metszetek és grafikai művek részére kitűzött bronzérmet nyerte.

Magyar Hirlap
1930.II.9.

Boldizsár István

Lezajlik a magyar Ardrépfestők

kiállítása a Nemzeti Szalonban

Nyság 1937 X-9

Boldizsár István

Kerepel a Nemzeti Szalon
portéti állításán

Pester Lloyd 1937 X. 10

Boldissár István

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

Est 1932. XII. 18.

Boldizsási István

Szerepel a hagyar Az Szép festők
Társasága kiállításán a
Nemzeti Szalonban

Nemzeti Újság 1937 X-9

Baldizsár István

Gömbös Gyula arcképét festette
a JESZ részére (aulitve)
A nagybányai festő iskola
növendéke volt egykor

Cj. Hagyarság 1937 III. 13

Boldizsár István

szerepel a happy ardrépfestők
Társasága kiállításán a
Nemzeti szalonban

Pesti Napló 1937 X 10

Boldizsár István

Kezepel a magyar tiszhitásona bécsi Künstlerhausban

Ujság 1937 III. 6.

Boldizsár István

festő

M.Dl.

1945-ből vente a Szinyei Társaság kiállításán, 1950-ből a magy nemzeti képzőművészeti kiállításokon szerepelt.

Felepy Katalin: Boldizsár István hetven éves
Művészet, 1967. május – 20 kep.

Boldizsár István
festő

M.D.

1938-ban a Szinyei társa-
ság tagjává választják. Ugyan-
ebben az ebben Londonba utá-
zik, ahol a portréfestés nagymes-
teréit tanulmányozza.

Telepy Katalin: Boldizsár István hetven éves
Művészet, 1967. május – 20 lap

M.D.Y

Boldizsár István

festő

1940-ben festette meg mestere,
jó barátja Ivanyi Grünwald
portréját. Elképtette lehetővé,
hogy 1941-ben a képző művészeti
Főiskolán tanárrá nevezték ki.

Telepy Katalin: Boldizsár István hetven éves
Művészet, 1967. május - 20 lap

Boldizsár István
festő

MDK

A mester nem csak olajtechniká-
val dolgozik, mint rézmetsző is
közhedvelt. – A magyarnyai festészet
egyik utolsó neves képviselője 70 éves.

Telepy Katalin: Boldizsár István hetven éves.
Mélvészet, 1967. május – 20 kép.

Boldissár István

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

Est 1930. III. 15.

Boldizsár István
festő

M.D.K.

1960-ban a Csók Galériában rendezett tárlatot. Friss alkotásai a Balatont ábrázolják, ahol a nyarakat tölti munkával.

Fellegy Katalin: Boldizsár István hetven éves
Művészet, 1967. május - 20 lap

Boldizsár István

Szerepel a Magyar Részkazolómüvének Egyesülete kiállításán Londonban (Victoria and Albert museum)

Pesti Napló 1937 III. 14.

Boldizsár István

Sch. Gervay Erzsi
énekművésznő arc-
mása
fenti műve
Repr.
Művészet 1943. 50.
n. 33 l.

Boldizsár István

Horthy Miklós Kormányzó
arcképe, repr.

Művészet
1940. 31. sz. 1. l.

Boldizsár István

írod

Pest. 1943. dec. 22.

(A földmüvelésügyi minisztér felavatta a Futura székházában a Kormányfőhelyettes arcképét.)

Nevét egy vad harcos dervisről nyerte, ki a bektási rend tagja volt s öregkorában résztvett Buda várának 1541-ben történt ármányos elfoglalásában. Valaha a Szivász-elájetbeli Merzifunban született s Fatik, Bajazid, Szelim és Szulejmán khán vezérlete alatt vitézen küzdött a keresztények ellen, a katonai szervezetű dervis-rend szabályzatai értelmében karddal terjesztve a Korán igéit. Néhány nappal Buda elfoglalása után, 1541. szeptember 2-án a Nagyboldogasszony-templomból alakított mecsetben, éppen a hálaadó istentiszteleten érte a halál, melynél szebb és ünnepélyesebb alkalmat mohammedán harcos nem igen kívánhat magának. Evlia Cselebi szerint koporsóját maga Szulejmán szultán vitte végső nyugvóhelyre.[16]

Ez az aszkétaéletű, mélyen vallásos, fantasztikus és vad harcos halála után új életbe kezdett a jámbor legendákat terjesztő egyszerűbb emberek száján. Szigorú és harcias tulajdonságai rendben lefoszlottak róla, kegyes aggastyánná lágyult, ki kontemplatív életet élt a Rózsadomb lankáin, amolyan budaitörök védszentté vált, tekintet nélkül arra, hogy életé-

Boldizsár István

irod

Pesti Napló 1933. szept 23.
(Díjkiosztás és állami vásárlások a Műcsarnokban.)

U. 2366

Nagybányai hogyan c. művével dicséró elismerést nyert a fiatal művészek kiállításán.

irod

Magyarság
1933. szept. 23

4), ki Kr. e. 138-ban a ytie
, azaz indoszkitháknak) a
nyékén széteső királyához
őt a hunok ellení szövet-
ottlikailag sikertelen külde-
ett a művelődési és művé-
l igen fontos kapcsolat meg-
vi Kina és a hellenisztikus
. L. *Kínai művészet.*
zs), csere, pénzváltás.
ron), a. m. dal. Eredetét a
tott XI.—XIII. sz.-i fran-
laiból vette, melyet mindig
jabb időben Ch.-on a fran-
ly színtén versszakos, végén
nel. E műfajban szerette a
rát. — *Chansonette*, ennek
cska), mely tartalomban,
yebb.
h). E.-francia város 6000 l.
. Finom selyemszőtteg
, hatszöges hálós alapon,
Kora a XVII—XVIII.
ám. 1725—89. ú. n. lágy-
ettek Chantillyben.
r). Templomszentelés.
), *Octave* (1832—1910). Pá-
nnerikai mérnök. Jelentős
itési tevékenysége mellett
em, *Lilienthal* (l. o.) sikerein
g gyakorlatban is foglalko-
Motormélkülti kétfedeléjének
ték tanulmányai, a *Wright*-
első géptiket.
(Csao Meng Fu), l. *Kínai*
tó- világúr, amiből a min-
it. Később azt a rendezet-
ragot értették rajta, amely-
kult.

fiatalkorú büntettesekre alkalmazható B.-eket. L. *Fiatalkorúak bírósága.*)

Büntetésvégrehajtás. A büntető bíróságok által jogerősen megállapított büntetés végrehajtása a kir. ügyészség feladata. Csupán a járásbíróság által hozott ítéleteket hajtja végre maga a járásbíróság, de ez is a kir. ügyészség ellenőrzésével.

Büntetőbíróság. A büntető bíráskodásra hivatott bíróságaink ezidőszerint a következők: 1. a *kir. járásbíróságok* ítélkeznek a cselekélyebb súlyú vétségek és a jelentősebb kihágások felett. A járásbíróság ítélete ellen az illetékes kir. törvényszékhez lehet perorvoslattal élni. (L. *Perorvoslat bűnügyekben.*) 2. *Kir. törvényszékek* járnak el a súlyosabb vétségek és az összes bűntettek ügyében, kivéve az esküdtbíróságok hatáskörébe utalt ügyeket. 3. Az *esküdtbíróságok.* (L. *Esküdtbíróság.*) 4. A *kir. ítélőtáblák.* A kir. törvényszéknek elsőfokban hozott ítéleteit mint másodfokú, a kir. járásbíróságok által első s a törvényszék által, másodfokon elintézett ügyeket pedig mint harmadfokú bíróság intézik el. 5. A *kir. Kúria.* A kir. törvényszékeknél megindult ügyekben mint harmadik, az esküdtbíróságok által elintézett ügyekben mint második fórum jár el. 6. *Közigazgatási hatóságok, mint rendőri büntetőbíróságok.* A cselekélyebb súlyú kihágások felett ítélkeznek. 7. *A fiatalkorúak bírósága.* (L. o.)

Büntető eljárás. A B., másként *bűnvádi* eljárás v. *Bűnvádi Perrendtartás* (Bp.), a büntetőjognak egyik önálló ága, az ú. n. alaki része, mely a büntető igazságszolgáltatásnak az egyes felmerült esetekben való érvényesítésére vonatkozó szabályokat foglalja össze. Közvetlen célja egyfelől az anyagi igazság érvényesítése a büntetőjogszolgáltatásban, másfelől az ártatlan ember egyéni szabadságának oltalma az alaptalan zaklatás és

egyéb jogszabályoknak (rendeleteknek stb.
rendszere, amelyek megállapítják, mely cse
lekményeket kell bűncselekményeknek (l. o.
tekinteni és ezek elkövetőit milyen büntetés
sel (esetleg más B.-i jogkövetkezménnyel, pl
ú. n. biztonsági rendszabállyal) kell suj
tani. Megkülönböztetnek anyagi és alak
B.-ot, melyek közül előbbi egyértelmű
B.-nek ép körülírt fogalmával, az utóbb
pedig a büntetőtörvénykezési jogot jelenti
Szoros és valódi értelemben azonban B.-nal
csak az előbbit lehet nevezni. Teljesen kü
lönálló rendszert alkot a katonai személyek
érvényes ú. n. katonai B. (L. *Katonai bírá
kodás.*)

Büntetőparanes. Abban áll, hogy a járás
bíróság, ha vkit a legcsekélyebb súlyú bűn
cselekmény miatt jelentettek fel s a feljelent
v. vádló a bemutatott bizonyítékokkal meg
győzi a bírót a vád alaposságáról, a te
helt kihallgatása és tárgyalás nélkül azonna
pénzbüntetést (de legfeljebb 40 pengőig) sza
ki és meghagyja neki, hogy azt v. fizess
ki, vagy ha a parancsot alaptalannak
helytelennek tartja, tegyen ellene kifogás
Ha a terhelt kifogást tesz v. enélkül is a k
tűzött határidőig sem nem fizet, sem halas
tást nem kér, az eljárás a rendes szabályo
szerint folytatandó. 1909 óta a közigazgatá
hatóságok mint büntető bíróságok előt
eljárásban is életbeléptettük.

Büntetőtörvény. Oly törvényi jogszabály
mely bűncselekmény fogalom-meghatároz
sát adja, arra büntetést szab v. e k
tárgyra vonatkozó részletkérdéseket rendez
Ma a modern államok kódexbe foglalják
B.-eket. A magyar büntetőjog B.-ei
1878 : V. s az 1879 : XL. t.-cikkekben va
nak összefoglalva, amely két alaptörvén
könyvet számos újabb törvény egészít ki.

Boldizsár István

festő

Éltr.

Újmagyképzőm. II -

32. t. 61. l.

Ag 1951. cóben rend
II. M. kiprim. kiáll
anyagából. Bp 1952

Pécs, 1932. május hó 13.-án.

B I Z O T T S Á G .

32. sz. n.b. átiratukra, mellékel -
tel megküldeni a pécsi egyetemi temp-
ainak bevételi és kiadási elszámolá-
lelő eredeti nyugtákat is.-

kézséges szolgájuk:

okl. épitészmérnök.

Boldvizár István festő

Horthy Miklós kormányzó és Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter képmásai a pannonhalmi monostorban festette.

Mihályi Ernő

Művészi élet Pannonhalmán.

Pannonhalmi Füzetek

1943. 279. l.

YUGTA

..... Pengő és — fillérről,

majolika ..... -ért

rtási alapjába befizettem.

Boldiržár István

festő és rézmnül. Orosháza 1897 júl. 29.

lásd

Lex Magy Társ

25 a. 1.

MTL

Boldizsár István

Példaként említve Hermann Lipóttal együtt arra, hogy egy-egy művész kiállítását nagyrészt más és más közönség látogatja. Mindkettőé nagy anyagi sikert hozott.

Csók István Galéria. – Műgyűjtő, 1969. 1. sz., 10. l.

Boldirsár István

Nyaranta Siófokon fest

Artner Tivadar: A Balaton
univerzete

Somogyi Néplap 1970 VIII. 9

Boldirsár István

Nyaranta Siófokon fest

Artner Tivadar: A Balaton

Nógrád 1970 VIII. 9

Baldizsár István

Említve

Artner Tivadar: A Balaton művészete
Békés megyei Népújság 1970. aug. 16.

Boldizsár István

Telepy Katalin: Boldizsár István hetven éves. - Művészet, 1967. 8. évf. 5. sz. 20-21. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

82. l.

Boldizsár István
Istőművész

Nürnbergi magyar reprezentatív kiállítás-
bizottsági ismerek

Nemzeti újság
1929 11.28

Boldizsár István
Istőmúvés

Magyar két Nürnbergben-a Novishallban-
képével szerepel.

Pesti Hirlap
1929 II. 22

Boldizsár István
festőművész

Magyar Hét Nürnbergben – képével szerepel.

Magyarország
1929 II. 22

Boldizsár István
Istvánmező

Magyar Hét nürnbergben – a Norishallban –
bárával szerepel –

Budapest Hotel
1929 II. 22

Boldizsár István

festőművész

A nürnbergi magyar művészeti hét alkalmából rendezett képzőművészeti kiállitás anyagából Nürnberg város megvásárolta: Bretagnei falu c. művét.

Magyarság
1929.IV.30.

Boldizsár István MDK

Szőnyi István arcképe, olf.

Dunaparti részlet a májusi áradáskor, olf.

Mücsarnok 1951.II.Magy. Képzőm. Kiáll.

Boldizsár Ottó

művészetéről, munkásságáról szóló Genthon-tanulmányok és cikkek felsorolása:

Kovács Éva: Genthon István megjelent müveinek jegyzéke. - Mivtört.Ért. 197o.4.sz. 253-258. l.

257.l.

Boldizsás István

Gunthon István írt róla

cikket

Képrőművészet

Vigilia 1969 július
492. old.

Boldizsár István
festő

/1897/

„Iványi Grünwald Béla portréja"

A magyarországi műv. tört. I. köt.
Corvina 1971.

MDK

Boldizsár István

Reggelizők, o.

Oltványi Imre emlékkiáll. Türr I.Muz. Baja, 1963.

Boldizsár István

Szerepel a nürnbergi magyar kiállításon

Nemzeti Újság 1929 II. 28

Boldizsár István

festőművész

Téli Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir
1934.I.14.

Boldizsár István

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - kásával ezeresel.

Nemzeti Újság
1934.I.13.

1934

Nemzeti Szalonban

Cékhelicz kiáhitása

E Sk

1934 I. 14

Boldizsár István

festőművész

Céhbeliek kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

E s t
1934.I.14.

1955

Mučarnok
kéjrőmüvészetünk 10
éve

Erő cselt Csolonkán
1954 alajf.

Boldizsás

kezepel „A nő a művészetben"
c. kiállításon a műcsarnokban

Magyarság 1936 X-24

Boldizsár

Alkotása az 1934.évi művészeti sorsjáték anyagának bemutatásán.

M.933.V.28.

Boldizsár

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

Az Est 929. X. 20.

Boldizsár István

MDK

Siófoki táj, olf.

Hajójavító, olf.

Műcsarnok 1957 Tavaszi tárlat

Boldizsár István

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

Ujság 929. X. 20.

Boldizsár István

MDK

Eső esett Csobánkán, 1954. olf.

Micsarnok 1955. Képzőművészetünk tíz éve

Boldizsár

festőművész

Harmadik Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Magyarország
1935.III.24.

Boldizsár István

kezepel „A nő a művénetben"
c. kiállításon a hűnaznadban

Lejság 1936 X. 24

Boldizsár István

Szerepel „A nő a művészetben" c. kiállításon a műcsarnokban

Nemzeti Újság 1936 X. 25

Boldizsár István MDK

Hideg tavaszi nap, olf.

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Boldizsár István

Szerepel a Magyar Rézkarcoló
művének Egyesülete London
Kiállításán

Ujság 1937 III. 14

Boldizsár István

festőművész

Harmadik Bemseti Képzőművészeti Kiállítás - Műcsarnokban - képével szerepel.

U j s á g
1953.III.23.

Boldizsár István MDK

Eső esett Csobánkán, olf.

Az Oszolyhegy ősszel, olf.

Mücsarnok 1954 V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Boldissár István

Szerepelt a Magyarság képzőművészeti kiállításán.

M. 1933. XI. 5.

Boldizsár István

Szerepel a Műcsarnok téli

Kárlatán „Tartai részlet" c. műve

(emlitve)

Est 1938 II. 6

Boldizsár

említve a XX. Velencei Biennalén

Az új európai művészet
Magyar Szemle 1936 IX.

Bololizsán István

Virágzó fák, olajfestmény

A Magyar Képzőművészet
I. Kiáll. Katalógus 1946 júl

Boldizsár István

Utcarészlet, olajfestmény

Nemz. Parasztpárt DÓZSA
Kiáll. Katalógus 1945 jún.

Boldizsár István
festő-

1919-ben Kecskeméten a művészkolyma dolgozott. A kiállításon szereplő „Akt"-ja a nagysányai nagyományokat tükrözi. Egy korlet plem-air Zöschvéser formája-ban alkotta.

Telepy Katalin: Kecskemét multja a képzőművészetben.
Művészet, 1971.augusztus - 30.oldal

Boldizsár István

A nagybányai festőiskolán nevelkedett. Képeinek gyakori motívuma a siófoki part.

Artner Tivadar: A Balaton művészete; Műgyűjtő, 1971. 2. sz. 2 l.

BOLDIZSÁR ISTVÁN

Felsőbányai fest és ott készült képeiből ki is állít.

Murádin Jenő: Felsőbányai nyarak (II.)

UTUNK, 1971. aug. 6. 10. lap.

Boldizsár Istvánné

Akt, olajfestmény

Nemz. Parasztpárt DÓZSA
Kiáll. Katalógus 1945 jún.

Boldizsár István

Fundó utáni olajfestmény

Nemz Parasztpárt DÓZSA
Králl Katalógus 1945 jún.

Boldizsár István

Magyar udvar (olaj)

Nemz Sportbiz, MKépzö
Kiáll. Katalógus 1945 a u

1971

Boldizsár: Tokyó-
parton repr.

Dunajecz Lakló:
Magyarnyai jubileum

Művészet 1971 dec. 19
dol

Boldizsár István

nővendéke a Képzőművészeti Főiskolán

Keller Lívia.

Barbély László: Városi gyűjtemény,

Miskolci héptár, Miskolc, 1971

341

Boldizsár István festő

kerepel a Nemzeti Szalon táli-
tárlatán

Lipág 1938 I. 25

Baldizsák István

Jugoszláviai tanulmányútra megy a nemzetközi művészcsere akció keretében

Nemzeti lipság 1938 VIII. 5

Boldizsár István

A II. nemzeti képzőművészeti kiállítás-on a Műcsarnokban képe szerepelt.

PN. 934. IV. 29.

Boldizsár István

A nemzeti kiállításon az állam vásárolt tőle.

NM 1933. V. 14.

Boldizsár Iván

Nagybányán tanult. Zazar pozitján c. képének úgy a témája, mint a stílusa nagybányai, ugyanezt a „gyümölcsszedő”.
1931-ben ezt jutalmazta a Szinyei Társaság.
1936-ban kiállította „Reggeli utá” c. képét.

Lyka Károly, Festészetünk a két világháború között. Bp. 1956.

74. l.

Boldizsár István

"Vihar a város fölött" c. műve, a Fiatalok a Műcsarnokban cimű kiállitásen.

P.H.933.IX.10.

Beldizsár István

A Fiatal Művészek kiállitásán, a Képzőm.Társ.
birálóbizottsága "Nagybányai hegyek" c.művét
dicséró elismerésben részesitette.

M.933.IX.23.

Boldizsár István

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

PJC 1932. XII. 17.

Boldizsár István

szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

Nu. 1933. IV. 20.

Boldizsár István

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

8 órai lijság 1933. IV. 20.

Boldizsár István

Szerepelt az I. nemzeti táborban.

h. 1933. IV. 20.

Boldissár István

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán

BH. 1932. XII. 18.

Boldizsár István

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

MO 1932. XII. 18.

Boldizsár István

Művével szerepel a Műcsarnok Téli Tárlatán.

N. Ü. 929. XII. 22.

Boldizsár István MDK

Csók István, repr.

Miscarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Boldiviár István

Szerepel a Nemzeti Szalon
harmonyi kiállításón

Nemzeti Csipog 1938 XII. 10

Boldizsár István

Csendélete, tájképe, és arcképe szerepel a Műcsarnok tél tárlatán

Nemzeti Újság 1938 II. 6

Boldizsár István
Tájkép

Munkácsy-Céh I. kiállítása. Nemz. Szal. 1928. nov.
27 l.

The 21st
Oct 1949.

I.

Thomas Hughes: Tom Brown's Schooldays.
(Translation into Hungarian.)

Tamás, mint mondják, a harmadik osztá-
ból igen jó jellemmel került ki, de a
negyedik osztály kísértései igen erősnek
bizonyultak számára, és igen gyorsan
hanyatlott, és olyan javíthatatlan lett, mint
[illegible] valóban.

Mig

1933 sept. 23

MDK

Boldizsár István festő

Bencze László: Válasz Bernáth Aurélnak Csillag, 1954. VIII.évf.augusztus 1567.l.

MDK

Boldizsár István

Vásárlások a római magyar kiállitáson. Ujság. 1928. máj. 2o.

Boldizsár István
Héhölés, olajf.
Libakoppasztás, olajf.
Cséplés, olajf.

ıgyarország a képzőművészetben" III. kiáll. Nemzeti
ılom, 194o. február. 8 l.

168.
----------szám.

19

Műemlékek Ors

Tárgy:

Székesfőv. Polgármestere 10.000 P.-
ös hozzájárulá
sát kiutalja.

A beadv

Mellékle

Egyúttal

Előirat s

Utóirat s

Másolta:

Összeolv

Boldizsár István 1897-...

Női tanulmányfej, szén

Mü- és Régiségkereskedelmi Váll. IX.Müvészeti aukció. Bp. 1948. 8 l.

M D K

Boldizsár István festőművész

Magyar Művészet. 1926. 539. l.

BOLDIZSÁR István

N.N: Felszabadult hazánk tájain

Művelt Nép, 1955. VI évf. 14 sz. április 3, 6. old.

Boldizsár István

Nagybányai táj, olaj

Műterem II. csoportkiállitás. 1935.

MDK

Boldizsár István

a nagybányaiak közt

Vigilia,1955.dec.XIX.évf.12.sz.664.l.-Dévényi Iván:
téti István könyve a nagybányai művésztelepről. 664-
667.l.

Boldizsár István

Szőnyi István arcképe, olaj

Dunaparti részlet a májusi áradáskor, olaj

II. Magyar képzőmüv. kiáll. Mücs. 1951. nov.

5 l.

MDK

Boldizsár Ist án

Templom a dombtetőn, rk.

Füzfák, rk.

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952.

MDK

Boldizsár István

rézkarcok

Magyar müv. dániai kiáll. Az Est, 1934. jun. 15.

8 l.

MDK

Boldizsár István

Ujjáalakult a Nagybányai Festők Társasága. Esti Kurir 1941. aug. 4.

Boldizsár István
Verőfény

Ernst-Muzeum CXXXi. /Jubiláris/ kiállitása.
1932. május 13 1.

T.

Müemlékek

I.

dr.Czakó Ambrus
mellékelt levéllel fordult
Virgilhez, hogy a Magyar épi
adásaihoz anyag küldessék ne
készségére, amellyel a magya
tiszteletteljes kéréssel fo

EDK

Boldizsár István

Völgy országuttal, rézk.
Folyópart, "
Kőtörő malom
Őrház, rézk.
Országut a hegyoldalban, rézk.
Este a tanyán

N.Rézkarcolóművészek Egy. Kiáll. N.Szal. 1931. márc. 6-7 l.

MDK

Boldizsár István

Füzfák, rézk.
Város széle, rézk.
Sziklás táj, "
Ház a hegyoldalban, rézk.

H.Rézkarcolóművészek Egy. kiáll. N.Szal. 1931. márc. 6-7 l.

MDK

Boldizsár István

Jajczay: Páris előtt. Uj Ember, 1946. aug. 11. 7 l.

MDK

Boldizsár István

Fer.József koronázási jub.dij. Képzőművészet, 1928, II.évf. 12.sz. 171 l.

MDK

Boldizsár István

Tájképek, rézk.

a. Templom a dombtetőn, b. Füzfa, rézk.

M. Rézkarcolók Egyesülete kiáll. Nücs. 1939. jan.

3o l.

KM Társ.

MDK

Boldizsár István

Pécsi Képzőmüv. és Mübarátk Társ. kiáll. Pécs, 1932, márc. 6 l.

MDK

Boldizsár István

Pécsi Képzőmüv. és Mübarátok Társ. kiáll. Pécs, 1932, 6 l.

MDK

Boldizsár István

Szamos partja

Ernst Muz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll.
1933. márc. 11 1.

M. D. K.

BOLDIZSÁR István festő"

Tulajdonában van Munkácsy: Ez Teléd a pusztán" c. Ebenettner hitt kép

Vágvári 1958 - 287 -, 317 - l.

M. D. K.

BOLDIZSÁR István festő

A pesti képzőmův. Főiskolán tanár

Nagybányai részlet (Repr.) 77 t

Iványi-Grünwald Béla arcképe (Repr.) 78 t

Réti István: A nagybányai művésztelep

Bh. 1954. 127. l. 77. 78. t.

Boldizsár István, festő.

MtDK

Erdő
Tavasz Nagybányán
Akt.
Nagybányai hegyek.

„Artes" Magy. hest.-k. Repres. Csop.-Kiáll. Pécs. 1931. máj.
Jegyz.

MDK

Boldizsár István

Tájkép, rézk.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz. 19 l.

Boldizsár István, festő 7 Dk

A kaposvári Múzeumban megnyílt „Balaton a festészetben" c. tárlaton szerepel.

– Hír

Népszabadság, bp. 1959. aug. 18. 10.1 [Vidéki]

MDK

Boldizsár István

Várudvar, of.

Utcarészlet Tatán, of.

N.Szal. 88.csop.kiáll. 1938. máj.
11 l.

MDK

Boldizsár István

Zsellérházak, of.

Tati kistó partján, of.

N.Szal. 88.csop.kiáll. 1938. máj.
11 l.

MDK

Boldizsár István

Dunántuli faluvége virágzáskor. Of. –
Koratavasz Fehérmegyében. "

Mücs. – Tav. tárl. 1952 máj. 10 – jun. 4. – Katal.
7. l.

MDK

Boldizsár István

Tájkép, of.

Árv. Közl. 1935. 2.rk.sz. 74. sz. 18 1.

MDK

Boldizsár István
Város vége, olaj

N. Szal. 374. kiáll. 1927. márc.
9 l.

Boldizsár István

Tájkép

Munkácsy céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban Budapest, 1928.katalogusa 27 lap

MDK

Boldizsár István

Magyar tanya, rézk.

Falu vége, rézk.

Nagybányai táj, rézk.

Tavaszi Szalon katalógusa, 1929. máj. 9 l.

es, 11 kőkeretes ablakkal, barokk-

MDK

Boldizsár István

Erdő szélén, olaj

Ut a hegyoldalon

Birkák, rézk.

Tavaszi Szalon katalógusa, 1929. máj. 9 l.

*Vár

EGER (Heves)

Kálvária a várdombon, három kere
dombormüveivel, készült 1828-ban

(Pesti Napló 1925 jul 12, Képes mellé
Eger és környéke részletes halaura. I
1951, 22 l)

MDK

Boldizsár István, sz. 1897.

A hidnál, festm.

A tanya, rézk.

Ernst Muz. 55. aukc. 1937. ápr.
6 l.

MDK

Boldizsár István

az Egyesület tagja.

Magy. Rézkarcoló Művészek Egy. 25. kiáll.
Szalmássy Gal. 1948. febr.

Boldvíšar István
festő

Resit vett le tárlaton.

Muradin Jenő: Collegium Artificum Transsylvanicorum
Müvészet, 1971.március - 16.lap

MDK

Boldizsár István

Birkák,	rézk.
Nagybányai táj,	"
Faluvége,	"

Magy. Rézkarcoló Művészek Egy. 25. kiáll.
Szalmássy Gal. 1948. febr.

MDK

Boldizsár István

Földmunkások, rézk.

Lacikonyha, "

Tóparti táj, "

Magy. Rézkarcoló Művészek Egy. 25. kiáll.
Szalmássy Gal. 1948. febr.

MDK

Boldizsár István

Szamos partja

Munkácsy cóh 5.kiáll. Ernst Muz. 138.kiáll.
1933. márc.

11 l.

M.D.K.

Boldvisar István
festő

A haposvári Múzeumban a Balaton a festészetben" hi allet áson vesz vész.

Magyar Nemzet, 1959, aug. 18
Napló

Ke.

M. D. K.

BOLDIZSÁR István festő

Szül. 1897. Orosháza

1917–18 bp.i Képzőműv. Főisk. Réti István tanítványa.

1918 Nagybánya

1919. Vecsekemét Grünwaldádl

1919 ősz. 1920, 1921. Nbánya Szabad-iskola Thormánál

Képzőműv. Főisk. tanár

Réti István: A Nagybányai művészkelep

Bp. 1954. 269. l.

MDK

Boldizsár István f. Személynök-u. 7.

KMTárs 1929/30. téli kiáll. 26 l.

MDK

Boldizsár István

kitüntető elismerésben részesült.

XII. Tavaszi Szal. N. Szal. 1937. máj.
4 1.

Boldizsár István
festő

Boldizsár Istvánt a nagybányai szabad iskola, a természet, a napfénytől átitatott derű, az életvágy hatotta át. Réti István volt a művészi hatással.

Barát Endre: Boldizsár Istvánról.
Művészet, 1972. március – 39 oldal.

Boldizsár István
festő

Most a magyar táj pusztulásána
itélt öreg hídjai, szélmalmai, paj-
tai, gémeskútjai foglalhoztatják.
Részint festmények, részint vízkarcok
formájában.

Banát Endre: Boldizsár Istvánról.
Művészet, 1972. március – 39 oldal

Boldizsar István

festő

Jelenleg a festészet mellett a rézkarcokkal foglalkozik. Balatoni tájakat, Akalit, Dörgicsét, Földvárt örökíti meg, valamint Kecskemét környék tanyákat.

Banát Endre: Boldizsar Istvánról. Művészet, 1972. március – 39 oldal

Boldizsar István
festő

Legszebb képei a nagybányai „Tölgyfa"
a „Lúzómalom", a-latai „Tópart",
Csók István archípe, az Iványi Grünwald
portré, a veszprémi „Magyar Falu"

Banát Endre: Boldizsar István-ról
Művészet, 1972. március. – 39 oldal

Boldizsar István

festő

Mint szabadságos katona került
először, Lyka Károly ajánlatára
a nagybányai művésztelepre, Ezzel
a szellemmel alakította festészetét
a művész.

Banát Endre: Boldizsar István
Művészet, 1972. március - 39 oldal

Boldizsár István
festő-

Balatoni képei nagyrészt a fél-olaj
féltempera keverékkel készülnek.
A művésznek Nagybánya után a
Balaton nyújtja a legnagyobb élményt.

Barát Endre: Boldizsár Istvánról.
Művészet, 1972. március - 39 oldal.

Boldizsar István
festő -

Mint érett művész az emberi fájdalmakat, az öregedés nélabújat, a szomorúságot örökítette meg. Zsanerképei, portrée is pórészt ezzel vallanak.

Banát Endre: Boldizsar István
Műrészet, 1972 miamus - 39 oldal

Boldizsár István
festő-

A művészt 75. születésnapján köszöntötték. Az első kalosban a frontor volt és a 18 éves művész első modellje masírozó bakák, ágyut vonatató lovak voltak.

Barát Endre: Boldizsár István-ról.
Művészet, 1972. március - 39 oldal

Boldizsar István
festő

„Pleinair akttanulmány"
(repro)

Barát Endre: Boldizsár Istvánról.
Művészet, 1972. március – 39 oldal.

Boldizsár István
festő.

Egyik legjobb-műve Szányi Grünwaldról készített arcképe. Itt is fájdalmas nosztalgia sugárzik a mester arcáról.

Barát Endre: Boldizsár Istvánról
Műveszet, 1972 marcius - 39 oldal

Boldizsár István, festő

A 75 éves művész „a nagybányai festőiskola egyetlen élő tagja." Felváltva Balaton-földvárosi s Budapesten dolgozik.
Jelenleg kiállításra készül.

— : (— szöveg — fényképe —) 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. dec. 27.

Boldizsar István
festő

Érdekes portréja a fáradtan festegető
Öreg Pajtás Ödönről, a kilencszázas
évek kiváló grafikusáról. – Szinyei zoho-
náról. –

Barát Endre: Boldizsár Istvánról
Műrészet, 1972. március · 39 oldal

Baldizsár István
művészetéhez kapcsolodik
Dobroszláv Lajos művészete.

D. I.: Képzőművészet.
Vigilia 1972/5 350 old.

Molnár István

Bemutatott műve:

163. sz. „Magyar udvar", olaj.

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek szabadszervezetének kiállítása, Budapest, 1945.

Boldizsár István
festő -

Felsőbányán dolgozik és az itt készült képeiből állít ki a múzeum

Muradin Jenő: Felsőbányai nyarak
Művészet, 1971. június - 20 oldal

Bologsó István

Bemutatott műve:

77. sz. „Virágzó fák", olaj.

Bologh I.: A „Magyar Képzőművészet", I. művészeti kiállítás, Budapest, 1946. VII.

91

Boldizsár

A velencei kiállításon a magyar grafika-teremben szerepelnek rézmetszetei.

Gerevich Tibor: Az új európai művészet.

Magyar Szemle, 1936. szept. 44. old.

Boldizsár István

tanitványa a Képzőművészeti Főiskolán Kerti Károly.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Boldizsár István

75 éves, művei nemcsak magyar muzeumokban báthatók, külföldön is ismertek alkotásai. Az első világháboru idején néhány hónapot Nagybányán töltött, az ottani festőiskolában.

-se-: Der letzte aus der Schule von Nagybánya. Neueste Nachrichten, Budapest, 1972. I. 23.

2

Boldizsár István

Az háboru befejeztével visszatért Nagybányára. Mestere Réti István volt. Ezidőszerint balatoni tájképeket fest.

- se - : Der letzte aus der Schule von Nagybánya.

Neueste Nachrichten, Budapest, 1972. jan. 23.

6 l.

MDK

Boldizsár István

Virágzó fák, olaj

Magyar Képzőművészetért. 1. kiáll. Ernst Muz.
~~xxkiáll~~ 1946. jul. 9 l.

MDK

Boldizsár István

Művészek az erdélyi bevonuláson.
Szépművészet, 1940. 51 l.

MDK

Boldizsár István

Naplemente, olaj

Műterem. 3. csop.kiáll. 1935. márc.

MDK

Boldizsár István

Falu végén

Reggel

Malom a völgyben

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.

11 l.

MDK

Boldizsár István

Elek Artur: Uj magyar grafikai művészet.
Erdélyi Helikon, 1930. jan. 15 l.

MDK

Boldizsár István

Elekffy Jenő

Arckép kiáll. 1952. aug. Ernst Muz. **5 l.**

MDK

Boldizsár István

Sz. Ö. festőművész, olaj

Szőczei S. Kossuth-díjas, olaj

Arckép kiáll. 1952. aug. Ernst Muz. 5 l.

MDK

Boldizsár István

M.Képzőművészek Orsz. Szöv. és a Délvidéki Szépmíves Céh ... kiáll. Ujvidéken. Szépművészet, 1941. 1.sz. 32 l.

BOLDIZSÁR István M.D.K.

1918-ban Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.... ... Bp. 1954. 332 l.

MDK

Boldizsár István, festő

1929-31 között állított ki Pécsett.

Pécsi Vigadó, X. kiáll.-kat. 6.l. - 1932.

MDK

Boldizsár István, festő.

1932-ben Pécsett kiállításon vett részt.

Pécsi Vigadó X. kiáll. kat. 6. l. – 1932.
A Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ.

MDK

Boldizsár István, festő

legjobb alkotásaival merepel.

„Tamás Galéria" kiáll. – 1931 ápr. 9. – Bp. Hirl.

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy

BOLDIZSÁR ISTVÁN

festőművész
nyugalmazott főiskolai tanár

a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának tagja

életének 87. évében, 1984. november 20-án elhunyt.

Temetése 1984. december 22-én, szombaton du. 3 órakor lesz a
Farkasréti temetőben.

EMLÉKÉT TISZTELETTEL MEGŐRIZZÜK!

Családja és barátai

a Magyar Népköztársaság
Művészeti Alapja

BOLDIZSÁR István

M.D.K.

1919-ben Nagybányán dolgozott

Réti: Nagybánya.... Bp. 1954. 334.l.

M.D.K.

BOLDIZSÁR István

1920-ban Nagybányán a Szabadiskolában dolgozott

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 334 l.

BOLDIZSÁR István M.J.A.

1921-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.....Bp.1954.335.l.

BOLDIZSÁR István

M.D.K.

1922-ben Nagybányán dolgozott.

Réti: Nagybánya Bp.1954. 335.l

MDK

Boldirsár István, festő
(nejsen fejlődik-)

Mücs.- Neme. képzőmüv. kiáll. Magy-Szemle, 1933 XVIII-2
165. l. -Gerevich-

MDK

Boldizsár István, sz. 1897.

Kepzőműv. Főisk. grafikai gyűjt. 2.kiáll.
1943. jun. 6 l.

MDK

Boldizsár István

9 festő csop.kiáll. a N.Szal.-ban. Esti Ujs.
. 1938, máj. 14.

MDK

Boldizsár István festőmüv.

Csoportkiáll. a N.Szal.-ban. Pesti Hirlap, 1938. máj. 15.

MDK

Boldizsár István festőm.

d.m: A balatonarácsi és tatai műv.telep tagjai a N.Szal.-ban. Magyarország, 1934. máj. 14.

MDK

Boldizsár, festő

Tatai kis tó partján, festm.

Szomory Dezső: N.Szal. csop.kiáll. Az Est, 1938. máj. 14.

MDK

Boldizsár István

P: A festők városában... Pesti Napló, 1934. márc. 25. 36 l.

MDK

Boldizsár István

Domboldal, of.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

8 l.

MDK

Boldizsár István

Nagybányai hegyek, of.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

8 l.

MDK

Boldizsár István

Reggel, of.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

9 l.

MDK

Boldizsár István

Bányaváros, of.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

13 l.

MDK

Boldizsár István

Vihar a város felett, of.

Fiatal müvészek kiáll. Mücs. 1933. szept.

13- 1.

MDK

Boldizsár István

Falu vége, rézk.

Földmunkások, "

M.Rézkarcolók Egy. Szépmüv. Muz. 1946. jul.

5 l.

MDK

Boldizsár István

Dombos táj, **rézk.**

Kompozició, **"**

M.Rézkarcolók Egy. Szépmüv. Muz. 1946. jul.

5 l.

MDK

Boldizsár István

Táj hiddal, rézk.

Falu, "

M. Rézkarcolók Egy. Szépmüv. Muz. 1946. jul.

5 l.

NDK

Boldizsár Istvan

Vizpart, rézk.

Ut, "

M. Rézkarcolók Egy. Szépmüv. Muz. 1946. jul.

5 l.

MDK

Boldizsár István

Falurészlet, of.

Árverési Közl. 1938, 3.sz.rk. 22 l.

MDK

Boldizsár István festőm.

Csop.kiáll. a N.Szal.-ban. Pesti Napló, 1938.máj.15.

Boldizsár István

festőművész

Munkácsy-díja kiállítása - Ernst Museumban - képével szerepel.

Esti Kurir
1938.III.23

MDK

BOLDIZSAR ISTVAN

kitüntető elisa.

17.Tav.Szal. dijnyert. névsora. N.Szal.
1942. jun.

MDK

Boldizsár István

kitüntető elismerés

N.Szal. Tav.Szal.Kiáll. 1934.

MDK

Boldizsár István

Sz. Ö. festőmüv.sz, of.

Szöczei S. Kossuth-dijas, of.

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug.

5 l.

MDK

Boldizsár István

Elekffy Jenő, of.

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug.
5 l.

MDK

Boldizsár István

Széchenyi strand, festm.

Utcarészlet Tatán, "

Kilátás a müteremből télen, "

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa 13 l.

MDK

Boldizsár István

Városliget télen, festm.

Vadkacsák, "

"

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa 13 l.

MDK

Boldizsár István

Tatai kis tópart, festm.

Vadász csendélet, "

Mezei virágok, "

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa

13 l.

MDK

Boldizsár István

festm.

Tükör előtt, "

Reggeli napfény, "

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa 13 l.

MDK

Boldizsár István

Esti hangulat, festm.

Zsuzsánna, vf.

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa. 19l.

MDK

Boldizsár István

Mézeshetek, vf.

Édesanyám, festm.

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa. 14 l.

MDK

Boldizsár István

Szegényember, festm.

Édesapám, "

Megbeszélés, vf.

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa. 140

MDK

Boldizsár István

Falu, vf.

Álom, festm.

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa.

14b

Boldizsár István

A nemzeti kiállításon a Műcsarnokban festménye szerepelt.

Mo. 934. IV. 29.

Boldizsár István

A nemzeti kiállításon az állam vásárolt tőle.

B H. 1933. V. 14.

Baloldisár.

A III. Nemzeti Képzőművészeti kiállításon képei szerepeltek.

Uj Magyarság. 1935. márc. 24.

Boldizsár.

A bajai Türr István múzeumban kiállítás nyílik „Duna a festészetben" címmel, melyen az évszázadokat ábrázoló képe fog szerepelni. (emlitve)

Bácskiskunmegyei Népújság. Kecskemét, 1952. Febr. 24.

MDK

Boldizsár

Tájkép, rézk.

A Fejér vmi és Szfvi Muz. igazg. jel. 1933.évről.
Székesfehérvári Szemle, 1934. 3-4.sz.
108 l.

MDK

Boldizsár

Bodonkuti táj

Keresztheg y

Cigányasszonyok

A nagybányai festőművészet jub. tárlata.
Keletmagyarország. 1921. dec.12. 5.l.

MDK

Boldizsár nevű kőfaragóról

is szólnak 1588 táján az adólajstromok.

Kemény Lajos: Kassai építőmesterek. Renaissance korszak. MTKE Közl. 1904 évf. 79.l.

28 kötet, 3. füzet.

Boldizsár kőmíves

Kassa, templ.1655

Tört. Tár, 1899, 151

Boldersár, festő

Pásztortűz, 1921. II. r.
773 l.
Krónikon

MDK

Boldizsár, gróf.

altöldi táját ábrázoló rézkarcát vette meg
gr.Volpi olasz p.ü.min.

Több mint háromszázezer lira értékű műtárgyat vásárolta
az olaszok a római magyar képzőm.kiállításon.
Pesti Hirlap. 1928. jul.13. 4.l.

MDK

Boldizsár

Művei, a Nő a művészetben c.tarlaton.

Cikk: Tárlatok.

Művészet, 1936. 3-4.sz. 58.l.

MDK

Boldizsár A., festőm.

/A kecskeméti művésztelep 1919.évi anyagából./

52. Lótanulmány.

Az "Aurora" műv.rt.kiáll. - Nikolszky Jenő gyűjt.kiá
1924. jan. 13-febr.3.-ig. Kat. 4.l.

München (itt tanult Boldizsár Andor)

Pásztortűz, 1923. IX. évf. II. f.
7–8. l.
sz. j.: Népművészeti szemle

Boldizsár Andor festő, ?

Pásztortűz, 1930. 9 sz.
216. l.

B.: A magyarországi festők kiállítása Kolozsváron.

MDK

Boldizsár Andor. festöm.

tehetséges fiatal festö, bemutatta müvészetét Erdélynek az élen Thorma Jánossal.

/B./: A nagybányai festök kiállitása Kolozsváron. Pásztortüz. Szépirod.képes folyóirat. Kolozsvár. 1930.máj.4. 216.l.

MDK

Boldizsár I.

az anyagban grafikával szerepelt

Nemzetk.velencei kiáll. Képzőművészet, 1930.
31.sz. 145. l.

BOLDIZSÁR ISTVÁN

450. Parkrészlet Kenderesen. o.f.
452. Folyosó a kenderesi kastélyban.
456. Tavaszi napfény. o.f.

KMTárs.Magyar Művészetért kiáll.1940-41.
18.oldal

M.D.K.

Boldizsár István

Festőművész kiállitott a Csók galériában.

havas:Két kiállitás.

Népszava 1960. dec.31. 2.old. 310.szám.

MDK

Boldizsár István festőművész

A Szolnok megyei Tanács VB. megbízásából a Tanács díszterme számára elkészítette Lenint ábrázoló nagyméretű kompozícióját. Az olajkép 360 x 180 nagyságú. (A művészről és a műről fényképek repr.)

(Balla): Művész és műve.

Ország-Világ, Bp. 1961. 21. sz. 21. l.

MDK

Boldizsár István, festö.

Falu végén.
Reggel.
Malom a völgyben.

Sp. Mües.-OMKT. Nemz. Képzömüv.kiáll. /Rend. M.Kir.
Vall.- és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tu. 11.1

Boldizsár István MDK

Zuzómalom Nagybányán, olf.

Miccarnok 1932. Budapest közönségének képzőművészeti gyűjteményéből rendezett kiállítás

MDK

Boldizsár István, festő

98. Virágok. Olf.

101. Kikátás nagybányai lakásomból. Olf. 8.1.

109. Juniusi reggel. " 8.1.

Bp.Mücs.-"A Magyar Müvészetért". Képzőmüv.Kiáll.1942.
jun.6.-22. Kat.7.l.
és 8.l.

MDK

Boldizsár István, festö
1897-

Kilátás az erkélyröl. Jel. Olf. Vász.

v.Ernst Mus. VI. művészeti csk. Kiáll.1947 okt.12-19.

Kat. 8.l.

MDK

Boldizsár István

Iványi-Grünwald Béla

Nagybányai táj

Téli reggel Budán

Tavaszi tárlat. 1940 ápr.-máj. 5.l.
Mücs.

Boldizsár István, festő 7 ok

Balatoni tájképeinek gyűjteményes kiállítását jan. 1-ig meghosszabbították a Csók István Galériában.

—: Hír

8. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1960. dec. 28

Boldizsár István

festőművész

Céhbeliek jubiláris kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Erőteljesen ugrik ki.

Esti Kurir
1934.I.17.

Boldizsár Iván
festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Nagybányai stilusu,friss hatásu tájkép vásznai.

Budapesti Hirlap
1934.I.14.

Boldizsár István

festőművész

Czóbelicz jubiláris kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Magyar Hirlap
1934.I.14.

Boldizsár István

festőművész

Őszhelyek kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

A nagybányai iskola hagyományait folytatja tovább friss szinlátással.

Budapesti Hirlap
1934.I.14.

Boldizsár

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Kiemelkednek festői szélességü impressziói

Magyarság
1934.I.14.

Boldizsár István

MDK

Magyar falu, olf.

Műcsarnok 1944 A Székesfőv.Képtár Jub. kiáll.

M.D.K.

Boldizsár István

Fényes Adolf emlékezetére felolvasó ülést tartott a Szinyei Merse Társaság, amelyen rés részt vett a müvész is és ebből az alkalmobó hozza a lap a fényképét.

Szinház, Bp. 1946. május 16-22. II. évf. 18. sz. 23. lap

Boldizsár István

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Szénagyűjtés

Pesti Hirlap
1934.I.14.

Boldizsár István

festőművész

Céhbeliek jubiláris kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Kastély kertje.

Pesti Hirlap
1934.I.14.

Boldizsár István

Ernst Múzeum csoportkiállításán tájképeivel szerepelt.

PH.936:T.26.

Boldizsár István

Ernst-múzeum csoportkiállításán szerepelt.

Boldizsár István gazdag nyári termését hozza, csupa derű a művész új világos korszaka, opálosan ragyogó színei csábítóan hozzák elénk a tavasz és a nyár emberi és festői örömeit.

Mo.936.T.26.

Boldizsár István

Ernst Múzeum csoportkiállításán szerepelt

Boldizsár István [illegible] yai hagyományokat a késői impressz[illegible]ák stilusában ápolja tovább. Renoir napsütéses színélményeivel, Bonnard ebédlőasztali csendéleteivel vannak rokonságban világos, finomságokkal teli képei. Szereti a napsütéses üvegverandáknak, a nyitott ablakon, ajtón át nézett messzi kilátásoknak gondosan megfigyelt, egyenletes színességét. Ő is az analizis híve, a természet fölé való emelkedés, az összefoglaló szintézis nem a kenyere. Éppen ezért stilusa kissé megkésett, a mai szem, a mai lélek már nem élvezi kellően festészetének értékeit, ahhoz pedig, hogy művészettörténeti kvalitásokat lássunk bennük, túlközel vagyunk még stilusához. A művészet fejlődésében is vannak uralkodó divatok.

Y. E.

BH.936.T.26

Boldizsár István

Ernst Múzeum csoportkiállításán szerepelt.

Boldizsár István csupa finom áhitat, rendkívüli érzékenység. A fényes levegő és a gyöngéd szinek imádata árad képeiből. Női finomságu lirája leginkább világos verandára tárulószinterein érzik, tavaszos fényzsongásában, testetlenül lebegő pointilista szinfoltjainak összezengő harmoniájában.

M.936.T.26.

Boldizsár István, festő

7014

A Csók Galériában nyílt meg tárlata.
A magyarországi hagyományok követője. A Balaton festői köre tartozik.
Egy kitűnő portré és egy sorozat rézkarc élénkíti kiállításait.

P. J.: Jegyzetek kiállításokról

8. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1960. dec. 29.

M.D.K.

Boldizsár István /1897-/

50. Kilátás a Rózsadombról. Olajf. 87 x 68. vászon.
51. Tavaszi virágzás. Olajf. 70 x 96. vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet. MUMOK. Bp. 1952. 6.l.

MDK

Boldizsár István, festö

32c. Villa kertje. Olf.

Bp.Műcs.-OMKT. Nemz.Képzőmův.Kiáll. 1934.ápr.29.-jun.
Kat. 15.l. 17.

MDK

Boldizsár István, festö

73. Nagybányai táj. Olf.

Bp.Mücs.-OMKT. Nemz. Képzőmův.kiáll. 1934.ápr.29.-
Kat. 7.1. jun.17.

MTDK

Boldizsár István, festö

Szőnyi István arcképe, Olf.
Dunaparti részlet a májusi áradáskor. Olf.

Bp.Műcs.-II. Nagy.Képzőm.Kiáll. 1951. nov.4.-dec.2.
Kat.5.l.

MDK

Boldizsár István festőművész.

A Csók-galéria termeiben rendezett [redacted] kiállításán balatoni képei szerepelnek. (Fürdőzők c. műve repr.)

(b. e.): Boldizsár István balatoni képei.
Ország-Világ, Bp. 1960. 51. sz. (2. l.)

M.D.K.

Boldizsár István. /1897-

873. Templom a dombtetőn. Rézkarc. 24.7x20 papir.
874. Füzfák. Rézkarc. 30x19.5 papir.

Elvesztek. /Fővárosi Képt./

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
61. l. MUMOK. Bp. 1952.

M. D. K.

BOLDIZSÁR István festő

Kiállítását a Csók-galeriában megnosszabbitottók (Balatoni tájképek)

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) dec. 25. 17. l.
28. 4. l.

M. D. K.

BOLDIZSÁR István festő

tájlapok, rézkarcok kiállításán

d. m. Három kiállítás

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) dec. 16. 4 l.

M. D. U.

BOLDIZSÁR István festő

Kiállítása a Csók István Galériában

„A nagybányai iskola legjobbjainak bolytalózi"

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) dec. 7. 7. l.

dec. 8. 7. l

Boldizsár István
festő

M.D.K.

Decemberben volt kiállítása a Csok
galériában. — Balatoni képeiről.
Este (repro)

Genthon István: Boldizsár István kiállítása.
Művészet, 1961. március – 39 l.

Boldizsár István MDK

Szinyei Merse Pál jubiláris kiállitás/1945/:

"Utcai részlet" o.

"Terasz" o.

"Iványi Grünvald képmása" o.

M.Heil Olga-Kiss Dezső- Török Lajos: 1945 utáni
művészeti életre vonatkozó adatok.
Művészettörténeti tanulmányok.Bp.1960. 221.-250.l.

227.l.

BOLDIZSÁR ISTVÁN

512. Nagybányai völgy.

KMTárs.1929/3o.téli kiáll.kat. 22.oldal

Boldizsár István (1897-)

Templom a dombtetőn.
Rézkarc. Sign.

Füzfák.
Rézkarc.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Boldizsár István

lefestette a kormányzót. Mikor Horthy Paulette meghalt, fényképről őt is lefestette. Ez után Horthy Kenderesre is meghívta festeni Boldizsárt. ifj. Horthy Istvánné is ült neki, a képet Boldizsár a tavaszi tárlaton kiállította ahol Horthy élesen és kimélet-lenül – nagy slepptől körülvéve – kifakadt a kép ellen, kegyetlen jelenetet produkált.
(1942. máj. 2.)

Kemény Simon: Napló (Tények és tanuk)
Bp. 1987. 101-102. l.

Boldizsár István

Szerepel a hűcsaknok
téli tárlatán

Pesti Napló 1937 I. 24

Boldizsár István

Szerepel a Műszarnok
téli tárlatán

Nemzeti Újság 1937 I. 23

Boldizsár

kezepela hücsarnok
téli ~~tavasz~~ tárlatán

hapyarság 1937 I.23

Boldizsár István

„Reggeli tenniszpárty" c.
műve nekrepel a hűcsaknak
téli táklatán (emlitve)

Magyarság 1937 I. 31

Boldizsár István

Tájképekkel nevezzel a
Műcsarnok téli tárlatán

Új Magyarság 1937 I. 24

MDK

Boldizsár István

Kilátás a Rózsadombról, o.

Szépmův. Muz. Háborus veszteségeinek jegyzéke.

Bp.1952.

Boldizsár István

Szczepel a hűvsaznok téli Tárlatán

Az Est 1937 I. 24

M. D. K.

BOLDIZSÁR István festő

(1897 –

a Nagybánya-Követők sorába

tartozott

Iványi Grünwald Béla arcképe

Genthon-Végvári-Németh-Zádor: Magyar müvészet 1800-1945. p. 1958. 414. e.

Boldizsár István MDK

Utca Nagybányán, olf.
Virágzó cseresznyefa, olf.

Munkácsy Céh IX. kiáll.
Nemzeti Szalon 1936.máj.

Boldizsár István festőművész

Ajtóban

"A nő a művészetben"kiállítás katalógusa.1936.Műcsarnok

Boldizsár István festőmüvész

Nagybányai hegyek

Reggel

Fiatal Müvészek Kiállitása katalógusa 1933
Mücsarnok.

Boldizsár István festőművész

Mosás falun

Fürdés után

"A nő a művészetben"kiállítás katalógusa.1936.Műcsarnok

Boldizsár István festőművész

Akt

Alvó nő

"A nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Műcsarnok

BOLDIZSÁR ISTVÁN

Falusi udvar.
Kilátás a műtermemből.
Reggeli tenniszparti.
Kora reggel a hegyekben.
Falu a Gutin alatt.

MDK

Boldizsár István

Kukoricakapálás

/k.i./: Téli tárlat a Nemzeti Szalonban.
Pesti Napló 1938.jan.23.

M.D.K.

Boldizsár István

"Fürdőzők" c. képének repr.-ját közli a lap az Ernst-muzeum kiállitásáról.

Szinházi Élet. Bp. 1926. nov. 1-7.
XVI. évf. 44. sz. 19. lap.

Boldizsár István

kiállított grafikája:

Tehenek, gouache, 30x40 cm.

70 művész kiállítása, Bp. 1957. Bp. 1957. 16 lev.

4. lev.

Boldizsár István

kiállított festményei:

Balaton, olaj, 90 x 120
Siófok, —"—, 80 x 100

7o művész kiállítása, Budapest 1957. Bp. 1957.
16 lev. 2. lev.

Boldizsár István

Hazafelé - rézkarc Bp.1961.
195x290 mm. 80.-Ft.

Lebontás előtt - rézkarc Bp.1962.
196x290 mm. 87.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 210.1.

Boldizsár István

Homokbánya - rézkarc Bp.1962.
295x390 mm. 87.-Ft.

Ruhát teregetnek -rézkarc Bp.1961.
170x330 mm. 80.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 215.1.

Boldizsár István 1.

Dombos táj - rézkarc Bp.1962.
195x335 mm. 87.-Ft.

Falusi Kép - rézkarc 1961. Bp.
93x190 mm. 70.-Ft.

Kunsági tanya - rézkarc Bp.1962.
195x287 mm. 80.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta:Munkácsi Piroska / O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 249.l.

Boldizsár István 2.

Mocsaras táj - rézkarc Bp.1962.
195x336 mm. 87.-Ft.

Nincsenek itthon - rézkarc Bp.1962.
195x335 mm. 87.-Ft.

Nyári épületek - rézkarc Bp.1962.
94x130 mm 80.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta:Munkácsi Piroska / O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 250.l. 249.l.

Boldizsár István

3.

Pistabácsi tanyája - rézkarc Bp.1961.
150x300 mm. 80.-Ft.

Szélmalom - rézkarc Bp. 1962.
95x192 mm. 80.-Ft.

Uj hid - rézkarc Bp.
150x300 mm. 80.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta:Munkácsi Piroska / O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 250.l.

Boldizsár István

Sió/oli táj olaj 60 × 80
Hajó/avító " 60 × 80 cm

Budapest Műcsarnok Kiállítása 1957.
kat. nest. kisdéginé Kisimi Irén.

8.

M.D.K.

Boldizsár István

Marx-portré,

Engels-portré

müve bemutatva az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásán. A Képzőművészeti Alap vásárlása.

Tájékoztató az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásáról 9.l.

Boldizsár István (1897)

Dunapartí részlet májusi áradáskor, 1960, olaj, vászon, 62,5 x 85 cm.

A felszabadult Budapest művészete.
Kiállítás-katalógus, Budapest, 1960.
27 l.

Boldizsár István

kiállított festményei:

Siófoki táj, olaj, 60x80 cm
Hajójavító, -"-, -"-

Tevesi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

S.l

Boldizsár István festőművész

Domboldal

Fiatal Művészek Kiállitása katalógusa 1933.
Műcsarnok

Boldizsár István festőművész

Bányaváros

Vihar a város felett

Fiatal Müvészek Kiállitása katalógusa 1933.
Mücsarnok

MDK

Boldizsár István

Tavaszi virágzás.
Fürdés után.
Nagybányai híd. Magántulajdon.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiall.
képes tárgymutatója. 1936.máj-jun. 13.1.

MDK

Boldizsár István

"Körönd 1946 májusában", olajfestm.
"Tatatóvárosi táj", olajfestm.

Magyar művészhetek reprezentativ képzőmű-
vészeti kiállitása v. Ernst Múzeum.

Katalógus 1947 jan. 4-26-ig. 6.o.

MDK

Boldizsár István

Reggeli napsütés, of.

N.Szal. 1947. jan. Törzstagok III-ik kiáll.

MDK

Boldizsár István

Virágcsendélet, of.

Reggelizők, of.

N.Szal. 1947. jan. Törzstagok III-ik kiáll.

MDK

Boldizsár István

a Céh művésztagja, festőmű v.

Munkácsy Céh 8.repr. kiáll. N.Szal. 1939. márc.

MDK

Boldizsár István

Kilátás a rózsadombi villából, of.

Varrónők, of.

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc.

Boldizsár István festőmüvész

Akt. rep.

" Nő a müvészetben"kiállitás katalógusa.1936.Mücsarhok

MDK

Boldizsár István festőm.

Montoni

Ponte

Villaggio

Mostra Roma 1928. VI. 51. 1.

52.1.

MDK

Boldizsár István festőm.

Carro

La cucina del mercato

Acacia

Mostra Roma 1928. VI. 51. 1.

52.1.

MDK

Boldizsár István festőm.

Nagybánya

Al limite del villaggio

Lavoratori dei campi

Mostra Roma 1928. VI. 51. 1.

52.1.

MDK

Boldizsár István

Mostra Roma 1928. VI.

MDK

Boldizsár István

Reggeli napsütés, of.

A törzstagok 3. kiáll. N.Szal. 1947. jan.

MDK

Boldizsár István

Virágcsendélet, of.

Reggelizők, of.

A törzstagok 3. kiáll. N.Szal. 1947. jan.

mdk

Boldizsár István

Nagybánya művészi jelentőségét idéző harmadik generációhoz fortozit.

(b.e) Nagybánya Festészete a Nemzeti Galeriában

Ország Világ 1963, 4. sz 15. l.

M.D.K

Boldvisár István
festő

„Szántyi Grünwald Béla" portréja
(repro)

Aradi Nóra: Nagybányáról
Művészet, 1963. február – 3 lap

MDK

Boldizsár István

Nagybányai hegyek c. munkája dicsérő elismerést nyert

Fiatalok a Műcsarnokban. Művész-élet 1933. 14-15.sz. 7.l.

MDK

Boldizsár István

Két levél. Képzőművészet 1930. 30.sz. 111.l.

MDK

Boldizsár István

Rézkarcaival szerepel a Magyar Rézkarcolók Egyesülete kiáll.-án.

Cikk: A Magyar Rézkarcolók Egyesülete Kiállítása.

Képzőművészet,1931. 96.l.

MDK

Boldizsár István, festöm.

Falurészlet. Olf. Jelz.

Tájkép. Rézkarc. -

Árv. Csarn.1937.okt.83.sz./Árv.Közl.rk.sz./ 18.1.

Boldizsár István, festő MDK

Festményeken és rézkarcokon örökíti meg a hortobágyi tájakat.

(Szöveg – fénykép) 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1961. júl. 8.

Boldizsár István

MDK

Vihar után

Mücsarnok 1924. tavaszi kiállitás

M.D.K.

Boldizsár István: Női arckép.

Mélynyomás, -- festménye után.

Panoráma. Bécs. 1923.szept.3o. 39.sz. 5.p.

Boldizsár István MDK

Horthy Istvánné

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Boldizsár István MDK

Juniusi reggel, olf.

Műcsarnok 1942-[redacted]

A magyar müvészetért c.kiáll.

Boldizsár István MDK

Kilátás nagybányai lakásomból, olf.

Műcsarnok 1942 [redacted]

A magyar művészetért c.kiáll.

Boldizsár István MDK

Virágok, olf.

Mücsarnok 1942 [redacted]

A magyar művészetért c.kiáll.

Boldizsár István MDK

Horthy Istvánné

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

M.D.K.

Boldizsár István

"Kenderesi tájkép" c. müvéről beszél a lap a "Belvárosi Müvészeti Szalon" kiállitásáról szóló, -"Uj képzőmüvészeti szalon nyilt meg a Belvárosban"- cimmel megjelent beszámolójá ban.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. aug. 13-19. VI. évf. 33. sz.

MDK

Boldizsár István

rézkarcok:

~~xxxxxtáj~~ Hazai táj

Uj ház udvara

S.I. festőm. kiáll. Csák I. galéria, 1960. dec.

MDK

Boldizsár István

rézkarcok:

Út a szőlőbe

S.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 1960. dec.

MDK

Boldizsár István

rézkarcok:

Őszi napsütés

Birkák a pataknál

B.I. festőm. kiáll. Csék I. galéria, 1960. dec.

MDK

Boldizsár István

rézkarcok:

Dorozsmai emlék

Kertek vége

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 1960. dec.

MDK

Boldizsár István

rézkarcok:

Hanyag szomszéd udvara

Lacikonyha

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 1960. dec.

Boldizsár István MDK

Mester és tanitványa, olf.

Országház őszi délután, olf.

Lilaruhás nő százéves, olf.

Csók István arcképe, olf.

Műcsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Boldizsár István

MDK

Kilátás a Parlamentből tavasszal, olf.

Öreg festő munkaközben, olf.

Miesarnok 1952-53 III. Nagy. Képzőm. Áll.

Boldizsár István

Ernst Múzeum csoportkiállításán szerepelt.

Boldizsár István, ez a hűséges, rajongó nagyapányai, szintén változó formában jelentkezik. Valami varázs szóra levedlette búskomor hangulatát, s művészete a harmatos tarka rétek édes színeibe öltözött. Csupa kellemes, kedves öröm minden képe. Szinte csilingelnek és énekelnek a színei. Jólesik nézni, hogy milyen nagy gyönyörűsége telik a ritka, ritka tüneményben, az élet örömében.

Est 936.T.26.

Boldizsár István MDK

Dunántuli faluvége virágzáskor, olf.

Koratavasz Fehérmegyében, olf.

Mücsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Boldizsár István

Ernst Múzeum csoportkiállításán szerepelt.

Boldizsár István a legfiatalabb a kiállításon, de meglepő fejlődést mutat. Csaknem egészen megujhodott. Kiszabadult a sötét szinek béklyójából és most megtisztult, ragyogóvá derült szinei éltető levegővé porlódott fényben fürödnek. Szinte szárnyakat ad neki ez az uj világosság. Életkedv, a szinek játékába bódult öröm harsog ki képeiből, amelyek arról beszélnek, hogy egy izmos magyar tehetség rátalált önmagára és most már feltartóztathatatlanul tör előre a tökéletes beérkezés utján.

NU.936.T-26.

Boldizsár István MDK

Dunaparti részlet májusi áradáskor, repr.

Mücsarnok 1951. II. Magy. Képzőm. Kiáll.

Boldizsár István

festőművész

Céhbelieck kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Ki kell emelni olajfestményeit.

Magyarság
1954.I.14.

Boldizsár István

festőművész

Céhbeliek jubilári kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1934.I.14.

Boldizsár István

Festőművész

Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesületének kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Rézkarcok

Nemzeti Ujság
1933.VI.7.

Boldizsár István.

A Magy.Rézkarcolóművészek Egyesülete Dániában rend.kiállitást. A művész alkotását a dán állami muzeum számára megvásárolták.

N.U.934.VI.15.

M.D.K.

Boldvisár István
festő

Szász Olivér mestere volt.

– di – : Szász Olivér

Dunántúli Napló, 1957. jun. 23 – 4 lap

M.D.Y.

Boldizsár Ilkoai
festő

A pécsi Kossuth Lajos utcai
szigró és Sparmű viszeti Bolba
vannak ciepei

—: Kulturális élettünk hírei

Dunantúli Napló, 1955. szept. 4-6 lap

Boldizsár István

"Varrónők" c. műve a Munkácsy-céh kiállításán.

P.H.935.III.31.

Boldissár István

Szerepelt az O. M. Idegenforgalmi Hivatal kiállítássorozatán.

NM. 1939. XI. 19.

Boldizsár István MDK

Fatornyos táj, olf.

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Boldizsár István

Iványi Grünwald arcképe, o., repr.

Nagybányai festők. Nemz.Gal. 1962. jun.

Boldizsár István

MDK

Érett rozs, olf.

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Boldisár István

Képet vettek róla a kassai nemzeti képző-
művészeti kiállítás számára.

Vh 1939. XI. 15.

Boldizsár István

Szerepelt a Munkácsy-céh kiáll.-án.

N.U.935.III.31.

Boldizsár István

Alkotásával szerepel a Munkácsy-féh kiáll.-án.

Ujság, 935.III.30.

MDK

Boldizsár István

Buzaföldek a nagybányai hetekben, o.

Iványi-Grünwald arcképe, o.

Nagybányai gyümölcsös, o.

Reggeli napfény a gyümölcsösben, o.

Nagybányai festők. M.Gal. 1962.jun.

Boldizsár István MDK

Reggel a kertben, olf.

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Boldizsár István

Alkotásával szerepel a Munkáczy-céh kiáll.-án.

M.O.935.III.31.

MDK

Boldizsár István

gouache-ok:

Ház sarka

Tavasz

Zebegény

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 1960. dec.

MDK

Boldizsár István

gouache-ok:

Tehenek

Vadászlak

Cseresznyevirágzás

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 196o. dec.

MDK

Boldizsár István

olajfestmények:

Rózsák

Pajtás Ödön portréja

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 1960. dec.

MDK

Boldizsár István

olajfestmények:

Kilátás a szomámból

Alkonyati fények

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 1960. dec.

MDK

Boldizsár István

olajfestmények:

Vitorlás verseny

Csónakok a parton

Zöld és piros

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 1960. dec.

MDK

Boldizsár István

olajfestmények:

Hullám Szálló

Fehér part

Galambsziget

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 196o. dec.

MDK

Boldizsár István

olajfestmények:

Őszi kert

Szines ernyő

Hullámverés

S.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 1960. dec.

MDK

Boldizsár István

olajfestmények:

Sió-csatorna

Üdülő kert

Szálloda kertje Tihanyban

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 1960. dec.

MDK

Boldizsár István

olajfestmények:

Öböl

Földvári állomás

Dél

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 1960. dec.

MDK

Boldizsár István

olajfestmények:

Zöld viz

Csónakok a hid alatt

Zöld hid

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 196o. dec.

MDK

Boldizsár István

olajfestmények:

Este

Egylábu hid

Hullám Szálló udvara

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 196o. dec.

MDK

Boldizsár István

olajfestmények:

Parti fák

Csónakok a Balatonon

Motoros őrhajó

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 196o. dec.

MDK

Boldizsár István

olajfestmények:

Viharjelző

MAORT üdülők

Jön a vihar

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 1960.dec.

MPK

Boldizsár István

olajfestmények:

DIMÁVAG-üdülő a Bükkben

Vitorlások,

Napozók

B.J. festőm. kiáll. csók I. Galéria, 1960.dec.

MDK

Boldizsár István **olajfestmények:**

Hajóállomás

Csónakkikötő Földváron

Pihenő vitorlások

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 1960.dec.

MDK

Boldizsár István olajfestmények:

Aranyhid

Hullám Szálló kertje

Alkony

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 1960.dec.

MDK

Boldizsár István **olajfestmények:**

Park Szálló

Mentő motoros

Vihar előtt

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 1960.dec.

Boldizsár István
festő

Kiállit a Mücsarnok harmadik nemzeti képző-
művészeti kiállitásán.

Est, 1935.III.24.

Bálodizsár

Részt vesz a Mücsarnok harmadik nemzeti képzőművészeti kiállitásán.

8 ó.ujság 1935.III.24.

Baldizsár István

Napoleontól szerepel a Műterem helyiségében rendezett csoportkiállításon.

Reggeli Ujság 1935. III. 17.

NDK

Boldizsár István

Dunaparti részlet, of.

Felszabadult Bp művészete. N.Szal. 1960.

Boldizsár István

A szombathelyi kiáll.-on szerepelt.

P.H.931.V.14.

Boldizsár István
Jestő

Rékt vez a Műcsarnok nemzeti kiállításán.

M. O. 1935. III. 24.

zám..... Pénztári szám.....

talvány.

.....*nak, címe:*.....
(esetleg postatakarékpénztári számlájának száma)

tal .....

.....*ért*

fizetendő.

.....*bélyeg* .....*nyugta* .....*bevonandó.*

.....

.....

.....

Ellenjegyzi «.....» főosztály:

.....

Bevétel	Kiadás

MDK

Boldizsár István

olajfestmények:

Naplemente

Földvár

Földvári móló

B.I. festőm. kiáll. Csók I. Galéria, 1960.dec.

Boldizsár István

Vasárnap délután c. képéről repr.

Magyarország 1939. dec. 24.

Boldizsár István MDK

Iványi Grünwald Béla

Nagybányai táj

Téli reggel Budán

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

M.D.K.

Boldizsár István

"vitéz Nagybányai Horthy Istvánné" cimmel a lap bemutatja a müvész festményének repr.-ját.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1942.dec.25-31
V. évf. 52. sz.

M.D.K.

Boldizsár István

Szolnok vármegye részére készitett festménnyét Horthy Istvánról bemutatja a lap.
Repr.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. márc. 26-ápr.1. VI. évf. 14. sz.

MDK

Boldizsár István

Akt, of.

Akt-kiáll. 1925. dec. Mücs.

Boldizsár István MDK

Érett rozs, of.

7.nemzeti képzőm.kiáll. 1944.jun. Műcs.

II.

d o r zalai juhásztól gyüjtés
megvásárolt és 65.2o.l. sz.
szarukürttel kapcsolatban.

d /Szabolcs m./

Boldizsár István

Szerepek a Téli Tárlaton.

N.U. 1939. I. 28.

Boldizsár István

A Tamás galériában „Új magyar Ri-
pek" cím alatt nyílt kiállításon szere-
pel képeivel,

N. U. 1939. II. 5.

Boldizsár István MDK

Parkrészlet Kenderesen, olf.

Folyosó a kenderesi kastélyban,

Műcsarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

Boldizsár István MDK

Tavaszi napfény, olf.

Mücsarnok 1940 A magyar müvészetért c.kiáll.

Boldizsár István

MDK

Horthy Miklós

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

MDK

Boldizsár István

Balaton, of.

Siófok, of.

7o művész kiáll. Ernst Mus. 1957. dec.

MDK

Boldizsár István

Tehenek, gouache

7o müvész kiáll. Ernst Muz. 1957. dec.

Baldizsár István

Tájképe szerepel a Szinnyey-Merse Társaság tavaszi szalonjának második kiállításán. (ecsetre)

Esti Kurir, 1927. márc. 27.

MDK

Boldizsár István

Reggel a kertben, of.

7. nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun.
Mücs.

Egerváry Potemkin Ágost

o.-ban /NDK/, Berlin mellett. Fon-
a Stadtschloss 166o--

MDK

Boldizsár István

Fatornyos táj, of.

7. nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun.
Miles.

Potemkin Ágost: --+

Potsdam: város Néme
tosabb müemlékei közü

Boldizsár István

MDK

Virágok, repr.

Műcsarnok 1942 A magyar művészetért c.kiáll.

Boldizsár István

Műcsarnokban "A magyar művészet 1850-1932-ig" című kiállításon neve szerepelt.

1932. II. 21.

Boldizsár István

Est, 931. IV. 22.

— **Magyar művészek külföldi sikere.** A Magyar Rézkarcolóművészek Egyesülete külföldi kiállításai soran most a cleveleandi szépművészeti múzeum által rendezett nemzetközi kiállításon vett részt. A clevelandi múzeum grafikai osztályának vezetője, L. E. *Prasse*, az egyesülethez írt levelében többek között a következőket írja: »Nagyon örülünk, hogy ily nagy számban szerepelnek az önök tagjai a kiállításon. Legyen oly szíves és adja át úgy a »Print Club«, mint a Clevelandi Szépművészeti Múzeum köszönetét mindazon művészeknek, akik a kiállításra átengedték műveiket. Úgy véljük, hogy a nemzetközi kiállítás igen jó és *a magyar gyűjtemény egyike a legjobbaknak.* Igen hálásak vagyunk, hogy az önök segítségével *a magyar rész ily fényes sikert aratott.* A kiállítás nagy lelkesedést keltett Clevelandban és *már az első héten sok mű került eladásra.*« A Rézkarcolóművészek Egyesülete tagjai közül *Boldizsár* István, *Conrad* Gyula, *Csóka* István, *Istókovits* Kálmán, *Komjáti* Gyula, *Molnár* C. Pál, *Patkó*

Boldizsár István

Tájképe, a Munkácsy-Céh kiállításán.

P.H.932.IV.3.

Boldizsár István

Tájképe, a "Céhbeliek" kiáll.-én.

P.H.932.III.20.

Boldizsár István

Alkotása, a "Cénbeliek" kiáll.-án a Nemzeti Szalonban.

P.N.932.III.20.

Boldizsár István

Alkotása, a "Gánbeliek" kiáll.-án a Nemzeti Szalonban.

P.N.932.III.20.

Boldizsár István

Tájképeivel szerepel a Céhbeliek kiáll.-án
a Nemzeti Szalonban,

B.H.932.III.20.

Boldizsár István

Alkotásával szerepel a "Céhbeliek" kiáll.-án.

N.U.932.III.22.

Boldizsár István

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiáll.-án az Ernst Múzeumban.

M.H.932.IV.3.

Boldizsár

festőművész

Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesületének kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Levegős tájképei érdekes lapok.

8 órai Ujság
1931.III.22.

Boldizsár István

grafikus

Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesületének kiállitása Nemzeti Szalonban - munkával szerepel.

Rézkarcolt tájképei a régi hollandus tájfestőkre emlékeztetnek tájrészleteik kivágásával.

Pesti Hirlap
1931.III.22.

Boldizsár István

grafikus

Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesületének kiállitása Nemzeti Szalonban - munkával szerepel.

A tónusos kontrasztok kihasználásában kötelhet egyéni elbirálást.

Esti Kurir
1931.III.24.

Boldizsár István

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiállitásán.

N.U.932.IV.8.

Boldizsár István

Szerepelt a Munkácsy-Céh kiállitásán az Ernst-Múzeumban.

Pesti Napló, 932.IV.3.

Boldizsár István

Mücsarnok reprezentativ kiállitásán neve szerepelt.

BH.932.II.21.

Boldizsár István

Ernst-múzeum csoportkiállításán
fájképeivel szerepelt.

EK.932.T.10.

Boldizsár István

Ernst-múzeum csoportkiállításán
fajképeivel szerepelt.

M.H.932.T.10

Boldizsár István

m 1932 január 12, kedd

• Vasárnap nyilt meg az Ernst-muzeum uj csoportkiállitása. Az Ernst-muzeum 124. csoportkiállitását, melyen *Boldizsár* István, *Csabay-Wagner* József, *Medveczky* Jenő, *Meitner* László, *Varga* Nándor és *Vass* Elemér festőmüvészek és az alkotó iparmüvészek vesznek részt, vasárnap délben a nagyszámu közönség rendkivüli érdeklődése mellett a kultuszminiszter nevében *Kertész* K. Róbert államtitkár nyitotta meg. A kiállitás naponta 9-től 2-ig tekinthető meg.

M. 1932. I. 12.

Boldizsár István

Ernst Múzeum csoportkiállításán nagybányai tájképével szerepelt.

M.O. 931. T. 10.

Boldizsár István

Ernst-múzeum csoportkiállításán tájképeivel szerepelt.

BH.932.T.10

Boldizsár István

Ernst múzeum kiállításán festményével szerepelt.

M.932.Ī.13.

Boldizsár István MDK

Reggel a gyümölcsösben, repr.

Miscarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Boldizsár István

MDK

Ködös napsütés, olf.

Reggel a gyümölcsösben, olf.

Buzaföld a hegyoldalon, olf.

Vasalás az udvaron, olf.

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Boldizsár István

Ernst-múzeum csoportkiállításán festményeivel szerepelt ("Esti napfény", "Malom a völgyben", "Sziklás táj", "Gyümölcsszedők").

PH.932.T.10

Boldizsár István

— Az Ernst Múzeum csoportkiállítása. Vasárnap nyílik meg az *Ernst Múzeum*-ban *Boldizsár* István, *Csabai-Wágner* József, *Medveczky* Jenő, *Meitner* László, *Varga* Nándor, *Vass* Elemér és az Alkotó Iparművészek kiállítása. Az első termet *Meitner* Lászlónak, a *Simplicissimus* rajzolójának grafikái töltik meg. Könnyed, elegáns sorozat, amely ép annyi idegen hatásról, mint előadásbeli virtuózitásról tanúskodik. Csupa rutin ez a fiatal művész, de sajnos, ép ettől nem jut szóhoz az egyénisége. *Vass* Elemér eldobta palettájáról a borongó, nehéz, sötét színeket. Tiszta, világos kékek, pirosak, zöldek szélesen felrakott foltjai teszik derűssé két termét, anélkül, hogy ez a színskála-váltás impresszionista felfogásának lényegét érintené. Némi szándékoltságtól eltekintve, egész kollekciója izléses és kellemes. *Boldizsár* Istváné a negyedik terem. Nagybánya kései, de rendkívül erőteljes és rokonszenves hajtása mutatkozik meg kulturált naturalista-impresszionista szemléletből fakadt művészetében. *Varga* Nándor bravúros fa- és linómetszetei, *Csabai-Wágner* József kínai festőkre emlékeztető rajzai foglalják le az ötödik és hatodik termet, míg a nagyteremben *Medveczky* Jenő változatos, szinte túlváltozatos kollekciója kapott helyet. Medveczky a legtehetségesebb modern fiatalok közül való, aki láthatólag most vált irányt. Ám a neoklasszicizmus merev kötelékeiből kiszabadulva, egyszerre zavarba jön a nagy szabadság, a sok kínálkozó lehetőség előtt s egyidőben többfelé orientálódik. Így kollekciója nem annyira kész eredmények, mint inkább belső vívódások hű tükre. Havas tájképe azonban, két másik, sík formákba tagolt, dekoratív hatású táj-motívumával együtt, ennek a stádiumnak is értékes megnyilatkozása. Az Alkotó Iparművészek népes csoportjából főkép *Gorka* Géza, *Gádor* István, *Molnár* Margit, *Bor* Pál, *Vértes* Árpád, *Báthory* Júlia és *Deli* Anna tűnnek ki. —ip.

PN.932.T.10.

és magas sarokkal ..... P 12.[illegible]

Férfizokni műselyemmel átszőve és mintázva..... P —.48

Téli meleg bolyhos zokni... P —.68

Női bőrpénztárca különböző formákban P —.65

Női bőrretikül P 2.98

olcsó

P 40.— P 50.-

Férfikabátaink [illegible]
szállít[illegible]

Női és férf[illegible]

színes női orosz[illegible]
kötött férfimellé[illegible]

Finom kötöt[illegible]
mérseke[illegible]

Boldizsár István

Ernst Múzeum csoportkiállításán tájképeivel szerepelt.

Ess. 932.T.10.

Boldizsár István

Ernst-múzeum csoportkiállításán tájképeivel szerepelt

8.Ó.U.
932.T.10.

Boldizsár István

Ernst múzeum csoportkiállításán képeivel szerepelt (Sziklás táj, Malom a völgyben).

NY.932.T.12.

M.D.K.

Boldizsár István, Münchenben élő magyar festő.

Mélynyomás, fénykép után.

Panoráma. Bécs. 1923.szept.3o. 39.sz. 5.p.

lk. D. K.

BOLDIZSÁR István festő

(1889-)

A Nagybánya-Követők sorába tartozott.

Iványi Grünwald Béla portréja

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar müvészet 1890-1945

Bp. 1962. ~~398~~ 413.

Boldizsár István

festő

M.D.K

Beszélgetés a művésszel, annak életéről, műveéről.

Artner Tivadar: Az utolsó nagybányai

Élet és Irodalom, 1962. október 20 - 6 kp

Boldizsár István, festő

MDK

Öt festőművészünk – köztük Boldizsár István – meghívást kapott, hogy rézkarcot készítsen néhai neves orvosprofesszorokról.

– : Ma hallottuk

2. l

ESTI HIRLAP, 1961. márc. 16.

Boldizsár István

MDK

Tájképek, rézkarc
Templom a dombtetőn
Füzfa, rézkarc

Miskolcnak 1939. téli tárlat

MDK

Boldizsár István

Réti I.: Tájékoztató. Nyugat 1928. jun. 1.

802.1.

MDK

Boldizsár István

Művével résztvett a Nemzeti Szalon"Magyar Nép" cimmel rend.III.kiáll.-án.

/-sly./:"Magyarország a képzőművészetben"

Esti Kurir,1940.febr.20.

MDK

Boldizsár István

F.J.: Téli tárlat a N. Szalonban. Pesti Hirlap 1938. jan. 23.

MDK

Boldizsár István, festöm.-graf.

mint aki megjárta olaszországot, olasz vonatkozásu müvekkel szerepelt.

/gy./: A velencwi nemzetközi kiáll.
Képzömüvészet.1930.32.sz. 165.l.

MDK

Boldizsár István

Hideg tavaszi nap.Olajf. 80x115

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok
1955.Kat. 14.1.

MDK

Boldizsár István, festöm.

Nagybánya formát és szint bontó atmoszférájának szerelmese.

Tárlatok. A Céhbeliek kiállitása.
Képzömüvészet. 1932. 105-106.l.

MDK

Boldizsár István

Nagybányai felsőrész.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CVI.A Munkácsy-céh
II.Reprezentatív Kiáll.Bpest,1929.Okt.hó
Kat. 17.l.

Boldizsár István, festő MDh

A Somogyháson élő 92 éves festőmű-vész: Kunffy hajos portréját festi meg Boldizsár István.

–: Ma hallottuk 2.l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. szept. 27.

MDK

Boldizsár István

Eső esett Csobánkán 1954 olaj Művész tul.

Képzőművészetünk tíz éve. Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 12.l.

MDK

Boldizsár István, festöm.

Kilátás a rózsadombi villából. Olf.
Varrónök. "

Nemz. Szal.- A Munkácsy Céh VIII.repr. kiáll.-a.
1935.márc.30.-ápr.14. Kat.

MDK

Boldizsár István, festőm.

legjobb amit mondhatunk: az impresszionizmus izléses epigonja. /K/.

Kállai Ernő: cikk címe levágva/.
Nemzeti Szel.LXXXVIII.csop.kiáll.- Korunk Szava, 1938. jun.1. /11.sz./ 359.l.

MDK

Boldizsar Istvan

Fatornyos táj. Olajf.
Reggel a kertben. Olajf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiall.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 6.l.

MDK

Boldizsar Istvan

Erett rozs. Olajf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
1944.Műcsarnok. Jun.1 -18-ig. 8.l.

MDK

Boldizsár István

Fürdőző nők, repr.

Csikássy

MDK

Boldizsár István, festöm.
alakrajz és festés

a várdaligeti Jáki-kápolnában megtartott Veni Sanc
te után az ünnepélyes ülésen elmondta székfoglalóját.

A Képzőmüv. Főisk. tanévnyitó ünnepe.
Magyar Nemzet, 1941.okt.21. 7.l.

MDK

Boldizsár István

Százezer pengőt kaptak művészeink. Ujság 1928. máj. 27.

M.D.K.

Boldizsár István

"A magyar képzőmüvészeti kiállitás résztvevői Rómában" cimmel fénykép Boldizsár István, Iványi Grünwald Béla és Réti István müvészekről.

Szinházi Élet. Bp. 1928. juni 3-10. XVIII. évf 23. sz. 39. lap.

MDK

Boldizsár Istvan

Parkrészlet Kenderesen, olajfestm.
Folyosó a kenderesi kastélyban
Tavaszi napfény, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiall.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 18.1.

Boldizsár István, festő MDK

Nagybánya második nemzedékéhez tartozik.

(b. e.): Nagybánya a Nemzeti Galériában 2. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. márc. 16.

BOLDIZSÁR ISTVÁN

Kilátás a Parlamantből tavasszal. Olajf. 100x145.
Öreg festő munkaközben. Olajf. 100x130.

III.Magyar képzőművészeti kiáll.kat. Műcsarnok 1952.dec-1953.márc.

M.D.K.

Boldizsár István

Rajzának repr.-ját, valamint a müvész fényképét hozza a lap és a rajzzal kapcsolatban megirja, hogy azzal az idei Zichy Mihály grafikai-dijat nyerte el.

Szinházi Élet, Bp. 193o. febr. 16-22. XX. évf. 8. sz. 42. lap

M.D.K.

Boldizsár István

"Fölsőbánya" c. alkotásának repr.-ját bemutatja a lap a Fészek kiállitásáról.

Szinházi Élet. Bp. 1930. febr. 9-15. XX. évf. 7. sz. 86. lap

MDK

Boldizsár István

Nagybányai gyümölcsös
o.,v. 100x135 cm. Magyar Nemzeti Bank.tul.Bp.

Reggeli napfény a gyümölcsösben
o.,v. 100x135 cm. A művész tul.Bpest.

Magyar Nemzeti Galéria.Nagybányai Festők.
Budapest 1962.Kat. 22.1.

MDK

Boldizsár István

Búzaföldek a nagybányai hegyekben. o.,v.
80x100 cm. A művész túl.Bpest.

Iványi-Grünwald arcképe.
o.,v. 80x100 cm. A művész tul. Bpest.

Magyar Nemzeti Galéria.Nagybányai Festők.
Budapest 1962.Kat. 22.l.

MDK

Boldizsár István

Ivanyi Grünwald arcképe. Repr.

Magyar Nemzeti Galéria. Nagybányai Festők.
Budapest 1962. Kat.

MDK

Boldizsár István

Résztvett a magyar művészek belgrádi kiállitásán, melyet a Cvijeta Zuzorics kiállitási csarnokban rendeztek.

Cikk: Magyar kiállitás Belgrádban.

Művészet, 1940. 33.sz. 47.l.

MDK

Boldizsár Istvan

Tajképeivel szerepelt a Műcsarnok 1937.évi téli kiállitásan.

Pipics Zoltán dr.: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság,1937.jan.24. 21.l.

MDK

Boldizsár István

"Körönd 1946 májusában", olajfestm.
"Tatatóvárosi táj", olajfestm.

Magyar Művészhetek Reprezentatív Képzőm.
Kiall. 1947.Jan. v.Ernst Múzeum.Kat. 6.l.

Boldizsár István, festő MDK

A nyár folyamán Keszkeméten és
tágabb környékén fog dolgozni.

—: Ma hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Bn. 1962. jún. 25.

MDK

Baldizsár István, festőm.

392. Akt. Olf.

Műcsarnok. - 1925/26. Akt-kiállítás. Kat. 29.l.

Balizsár István, festőm. MDK

izes csendélete, friss tájképe és a karaktert megragadó női arcképe egyedüli képviselője a távolmaradt nagy modern művészeinknek. B.I. is a modernebb irányba terelődött.

B.P.L.: Megnyilt a Téli Tárlat a Műcsarnokban. Nemzeti Ujság. 1938. febr. 6. 12.l.

MDK

Boldizsár István

Gyümölcsös a hegyoldalban, of.

Műcsarnok 1932/33. téli kiáll.keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 7.l.

MDK

Boldizsár István

Verőfény, of.

Itatás, of.

Műcsarnok 1932/33.téli kiáll. keretében a KÉVE jub.
kiáll. kat. 7.l.

MDK

Boldizsár István

Eső előtt, of.

Műcsarnok 1932/33 téli kiáll. keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 6.l.

MDK

Boldizsár István

Reggel a város felett, of.

Erdőrészlet, of.

Műcsarnok 1932/33 téli kiáll. keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 6.l.

MDK

Boldizsár István

Major Erdőszádán, of.

A Dégenfeld-kastély parkja, of.

Műcsarnok 1932/33. téli kiáll.keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 7.l.

MDK

Boldizsár István

Ut a hegyek között, of.

Naplemente Felsőbányán, of.

Felsőbánya reggel, of.

Mücsarnok 1932/33 téli kiáll. keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 8.l.

MDK

Boldizsár István

v.Szabados B.: A győri képzőm.kiáll. Képzőművészeti Közlöny 1939. jul. 7.l.

Fénykép

Uj Magy.Képt.: 4490,5449,5281 Kerényiné

Boldizsár István: Csók István1953
J.l.j.: Boldizsár 1953
festmény

Petrás foto

Fényhép

Palle

Képrőműrészek Szövetsége

Boldizsár István: Dunaparti részlet /II. Magyar Képz. Kiállítás/

Olajfestmény

Fotó: Pelvás S.

Neg. van

Fénykép Palla

Képzőművészek Szövetsége

Boldizsár István: Csók István archépe /IV. Magyar Képz. Kiállítás/

Jel: Boldizsár

Olajfestmény

Fotó: Petrás S.

Neg. van

MDK

Boldizsár István, festöm.

A XII terem világitása bökezüen intrikáló.

Erüteljes impresszió ja huzódik meg a szoba sötétjében.

Chroniqueur:
Mücsarnok. - Téli tárlat.
Képzömüvészet. IV.évf. 26.sz. 28.sz.

MDK

Boldizsár István

Képzőmüvészek a honvédség bevonulásánál. Magyar Nemzeti Müvészet 1938. 4. sz. 69.l.

MDK

Boldizsár István

Képzőművészet. Ujság 1927. jan. 1. 48.l.

MDK

Boldizsár István, festöm.

a Céhbelieb" jub.kiállitásán bemutatott müvei
igazolják,h. lépést tart a korszerü fejlödéssel.

/B./: Három kiállitás.- Mücs.téli kiáll. -a. -
A "Céhbelieb" jub.kiáll. -a. - Kádár B.kiáll.
Az Est.1934.jan.14. 10.l.

szövarch 20.-189.lap

Boldizsár István.

Az Ernst muzeom kiállitást rendez müveiből 1926-ban.

Bende J:
A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

Boldizsár István

Müveit kiállitotta a Nemzeti Szalon 1938-ban.

Bende J:

A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

szövarch 20.- 202.lap

Boldizsár István.

Kiállitotta müveit az Ernst muzeum 1936-ben

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat

MDK

Boldizsár István

Boldizsár István festményei a Szalonnak "Magyarország a képzőművészetben" c. kiállítassorozatában.

Cikk: Nemzeti Szalon.

Magyar Kulturszemle 1940. 3.sz. 73.lap

MDK

Boldizsár István, festőm.

a Kormányzóhelyettes ifju hitveséről festett hangulatos, finom tonusu arcképét ki kell emeljük.

Kepp Jenö: A tavaszi tárlat. -OMKT.1942.
Esterházy-féle dij.
Szépmüvészet. 1942. 150-151.l.

MDK

Boldizsár István

A kenderesi kastély folyosója, of.

Az Ungvári Művészeti Hetek. Szépművészet
1941. 18o.l.

Boldizsár István, festő MDK

Ma is élő nagbányai festőművész.

(fenszik): Ötven év előtti plakát a pesti utcákon 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. dec. 22.

Boldizsár István, festő MDK

Iványi-Grünwald Béláról készült portréja a nagybányaiak kiállításának egyik legszebb darabja.

-r-r: ... a kor lelke mozdult bennük...

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1963. jan. 7.

MDK

Boldizsár István, festőm.

aki finom szineivel a legszebb dolgokat látja
egy távoli világból a müterme ablakán át.

Szomory Dezső: Téli kiállitás.
Mücs.- Az Est.1937. jan.24. 13.l.

MDK

Boldizsár István

"Utcarészlet" olajf.
"Akt" "
"Fürdő után" "

A Nemzeti Parasztpárt Kiall. Bpest. 1945.
Jun. 24 - Jul. 8. Kat.

MDK

Boldizsár István

.Magyar Művészet 1930. 120.l.

szövarch 20.- 219.lap

Boldizsár István.

A Tamás Galéria kiállitásain szereplő müvész.

Bende J:
A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Boldizsár István,festőm.

nagyobb anyagával szerepel a fiatalabbak közül.

/-t-/: Nemzeti Képzőmüv.A.áll. kassán.
A kassai MAV palotában.
Pesti Napló.1939.okt.29. 6.l.

MDK

Boldizsár István

Akttanulmány, rézk.

Zuzda, "

Bányai híd, "

Ernst Muz. 85. kiáll. 1926. okt. 12. 1.

MDK

Boldizsár István, festö

Esö esett Csobánkán. Olf.
Az Oszolyhegy összel. "

Mücs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954.dec.1955 jan. Kat.12.l.

M.D.K.

BOLDIZSÁR István festő

Megjelent a cecei Csók István muzeum felavatásán

Népünk állama megbecsüli nemzeti müveltségünk igaz érteékeit
Felavatták a cecei Csók István Emlékmuzeumot
Magyar Nemzet 1962. május 22. 3.l.

MDK

Boldizsár István,
festö

Lilaruhás nö százéves.

Csók István arcképe. Olf.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 6.l.

MDK

Boldizsár István, festő

Mester és tanitványa. Olf.

Országház őszi délután. "

Műcs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 5.1.

Boldizsár István MDK

A Hazafias Népfront ünneplésére a Somogymegyei Képzőművészek csoportja ünnepséget rendezett. Fenti művész is jelen volt.

Esti Hirlap 151 sz. 1959. jun. 30 2 old.

MDK

Boldizsár István,festö

Siófoki táj. Olaj.
Hajójavitó. "

Mücsarnok.- Tavaszi Tárlat. 1957. Kt . 8.1.

MDK

Boldizsár István, festö

Ködös napsütés.	Olajf.
Reggel a gyümölcsösben.	"
Buzaföld a hegyoldalon.	"
Vasalás az udvaron.	"

Műcsarnok. IV. Képzőmüv. kiáll. "A Magyar Művészetért". 1943. máj. 16-30. Kat. 8.l.

Boldizsár István MDK

A felvidéki bevonulás képeinek kiállitása.
Magyarország 1938. nov. 15.

MDK

Boldizsár István, festö

Tatai kis tópart.

A Vall. és Közokt. Min. vásárlásai[illegible]
[illegible] 1938 jul.1.-aug.1. [illegible]
Kat. 19.1.

Boldizsár István, festő MDK

Kilátás a Parlamentből tavasszal. Olajf.

Öreg festő munkaközben. "

/Mücsarnok?/-III. Képzömüv.kiáll. 1952.dec.-1953.márc.
Kat. 5.1.

Boldizsár István

□ *HÁROM HETET töltöttem Jávorkúton, a Bükkben, amelynek tájai Nagybányára emlékeztetnek — mondja Boldizsár István az Esti Hírlapnak. — Gyönyörű napsütésben dolgozhattam, és több nagyméretű képhez készíthettem vázlatot. Ha az időjárás engedi, újra visszamegyek a Balatonhoz, ahol nemcsak olajfestményeket, hanem rézkarcokat is szeretnék készíteni.*

□ AZ EGRI Dobó István Vármúzeumban új képtár nyílt meg az elmúlt napokban. Hét nagy teremben 140 képet mutat be az egri képtár. A képek anyagának kétharmad része régi külföldi mesterek alkotásaiból áll.

EB.III.162

□ NYOLCEZER látogatója volt eddig a szovjet képzőművészek csoportkiállításának — mondta a Műcsarnok művészeti osztályának vezetője. — Az adott körülmények között ezt rekordszámnak tekinthetjük — csak a Munkácsy-kiállításon volt ilyen rövid idő alatt ennyi látogató. Sok csoport is érkezik hozzánk az üzemekből, iskolákból és intézményekből — ezeknek művészeti szakemberek tartanak tárlatvezetést.

Esti Hírlap 1978.VII.12.

MDK

Boldizsár István, festö

"képei üdék,mozgalmasak,könnyedén vibráló
szinekkel és fényekkel".

R.Szörédi Ilona:
Mücsarnok. "A Magyar Müvészetért" kiáll. 1943,máj.
Vasárnapi Ujs. 1943 máj.16. 13.1.

MDK

Boldizsár István festőm.

Szinyei Merse Társ. kiáll. Szépmüvészet, 1942. 3.sz.
62 l.

MDK

Boldizsár István, festö

Vadgesztenyevirágzáskor.

Magyar fa lu.

KMTárs.-Szent István kiállitás. 1938. Kat. 9.1.

MDK

Beldizsár István

Terrasz, of.

Iványi Grünwald képmása, of.

Szinyei Merse Pál Társ. jub. kiáll. 1945. nov.

MDK

Boldizsár István

Utcai részlet, of.

Szinyei Merse Pál Társ. jub. kiáll. 1945. nov.

MDK

Boldizsár István

Veszprémi vár eső után

Korai tavasz

Délutáni napsütés

Szinyei Merse Pál Társ. művésztagjainak X. kiáll.
Nemz.Szal. 1948. febr.

Boldizsár István MDK

festő

B.A.Művészet. Kiállítás az Ernst Múzeumban.
Magyarország 1936. jan. 26.

Boldizsár István MDK

festő

Péter András: A hónap kiállításai.
Tükör 1936. febr.

Boldizsár István MDK

festő

Ybl Ervin: Az Ernst Muzeum csoportkiállitása
Budapesti Hirlap 1936. jan. 26.

MDE

Boldizsár István

Akt, of.

Akt kiáll. GMKT MGcs. 1925. dec. 29 l.

MDK

Boldizsár István

hazatért a Balaton partjáról, ciklust fest az ottani élményeiről.

Esti Hirlap 126 sz. 1958. máj. 31 2 old.

MDK.

Boldizsár István festő munkásmozgalmi ábrázolásairól.

„Engels" „[redacted]" (repro)

Pogány Ö. Gábor: Emberábrázolás, eszmeiség.
Művészet, 1961. november. — 3 l.

HGN

MDK

Boldizsár István

A főméltóságu ur, rk.

VI. N.Képzőm. Kiáll.on megvásárolt müalkotások.
Szépmüvészet, 1942. 205. l.

Boldizsár István
festő

M.D.K.

A siófoki Napfény szálloda
folyosóit díszítik képei.

Lancz Sándor. Új képrőművészeti alkotások a Balaton körül
Művészet, 1962. szeptember — 22 lap.

MDK

Boldizsár István festőm.

Magyarország a képzőművészetben, N.Szal.kiáll.
Spectator: Képzőművészet. Bpesti Szemle, 1940.
ápr.szám, 74-80 l.

Boldizsár István MDK

Tavaszi virágzás
Fürdés után
Nagybányai híd

Műcsarnok 1956. ~~jn~~ máj-jun. Jub. kiáll.

MDK

Boldizsár István

Tópart,	rézk.
Földmunkások,	"
Szénacsür,	"

Ernst Muz. 85. kiáll. 1926. okt. 12. 1.

MDK

Boldizsár István

Fák,	rézk.
Raktár,	"
Faház,	"

Ernst Muz. 85. kiáll. 1926. okt. 12. 1.

MDK

Boldizsár István festőm.

Város vége, festm.

Fürdőzők, "

Boglyák, "

Ernst Muz. 85. kiáll. 1926. okt. 11-12. l.

MDK

Boldizsár István festőm.

Alkonyat, festm.

Akt, "

Nimfák az erdőven, "

Ernst Muz. 85. kiáll. 1926. okt. 11-12. l.

MDK

Visszatért egy sir. Nemzeti Újság, 1940. nov. 24.
11. l.

MDK

Boldizsár István festőm.

Erdő mélye, festm.

Utcarészlet Nagybányán, "

Folyó partja, "

Ernst Muz. 85. kiáll. 1926. okt. 11-12. l.

MDK

Boldizsár István festőm.

Cigányok, festm.

Vihar után, "

Nyári felhők, "

Ernst Muz. 85. kiáll. 1926. okt. 11-12. l.

MDK

Boldizsár István festőm.

Vihar a város fölött, festm.

Klastromrét, festm.

Tölgyfák, "

Szénagyüjtés, "

Ernst Mus. 85. kiáll. 1926. okt. 11-12. l.

MDK

Boldizsár István

Fűrésztelep, rézk.

Keresztheg y, "

Szénacsür, "

Ernst Muz. 85. kiáll. 1926. okt. 12. 1.

MDK

Boldizsár István

Fatanulmány, rézk.

Malom, "

Őrház, "

Ernst Muz. 85. kiáll. 1926. okt. 12. l.

MDK

Boldizsár István

Tanya,	rézk.
Szénagyüjtés,	"
Fák,	"

Ernst Muz. 85. kiáll. 1926. okt. 12. 1.

MDK

Boldizsár István

Nagybányai táj, rézk.

Itatás, "

Cigánykunyhók, "

Ernst Muz. 85. kiáll. 1926. okt. 12. 1.

MDK

Boldizsár István

Tanya,	rézk.
Kunyhó,	"
Esti táj,	"

Ernst Muz. 85. kiáll. 1926. okt. 12. 1.

Boldizsár István MDK

Akt
Alvó nő
Mosás falun
Fürdés után
Ajtóban
Mücsarnok 1936. okt.-nov.
A nő a müvészetben kiáll.

M.D.K.

Boldizsár István
festő

Két siófoki vonatkozást mutat
be képein a siófoki Benedes József
Múzeumban.

Telepy Katalin: A Magyar Nemzeti Galéria három kiállításáról
Művészet, 1962. augusztus – 43 lap.

Boldizsár István festő

M.D.K

1953-ban Csók Istvánról készült portréja a Csók István Múzeumban van

Telepy Katalin: A Magyar Nemzeti Galéria három kiállítói ról

Művészet, 1962 augusztus - 43 lap

Boldizsár István, festöm.-MDK-graf.

Ugyancsak a téli tárlat keretében rendezte uj kiállitását a Magyar Rézkarcolók Egyesülete is. Anyaguk szinvonalas és változatos. Kenti művész különösen kitünt rézkarclapjaival.

Pipics Zoltán.: Téli Tárlat.
Műcsarnok. - Uj Magyarság.1939.jan.29.

MDK

Boldizsár István

Magyar Nemzeti Művészet. 1938. 4. sz.

MDK

Boldizsár István

Kiállitása a Fészek Klubban.

Képzőművészet, 1930.IV.évf. 27.sz. 56.l.

MDK

Boldizsár István

-rp-:"A magyar müvészetért" kiállitása. Magyarország 1940. dec. 14. 6.l.

MDK

Boldizsár István festő- és grafikusművész

A bpesti Eucharisztikus Világkongresszus főoltárát rézkarcban örökitette meg.

Dr.Molnár Ernő: Az Eucharisztia kongresszusi tronja.

Nemzeti Ujság, é.n. Máj.23. 15.lap

Boldizsár István

MDK

Akt,olf.

Műcsarnok 1925-26 Akt-kiállítás

MDK

Boldizsár István

Művével szerepelt a Műcsarnok 1934.évi téli tárlatán.

(m.v.): A Műcsarnok téli tárlata.

Nemzeti Ujság, 1934.jan.13. 11.lap

MDK

Boldizsár István

A Szinyei-Társaság kiáll. Pest 1942. febr. 5.

Boldizsár István
festő

M.D.Y.

Az Ernst Museum 124-ik
csoport-kiállításán vett részt

Lancz Sándor: A szocialista művész csoport
Művészet, 1965. január - 10 kep.

MDK

Boldizsár István

A "Céhbeliek" jub.kiáll. Nemzeti Ujság 1934.jan. 14.

MDK

Boldizsár István

Tárlatok.
Képzőművészet 1931. márc. 68.l.

MDK

Boldizsár István

-io.: Téli tárlat a Műcsarnokban. Pesti Napló 1939. jan. 31.

Boldizsár István, [ ] MDH

Hangfelvétel őrzi emlékezéseit.

—d—: Csók István ...

... hangja 2.1

ESTI HIRLAP, Bp. 1963. ápr. 23.

Boldizsár István [ ] MDK

Itáliába megy tanulmányútra

-: Kis híradó 2.

Bu. 1963. ápr. 30.

ESTI HIRLAP

MDK

Baldizsár István.

a X.-XI.terem a különböző egyéniségű de kiforrott egy
niségű mesterek alkotásait mutatta be.
Minden név egy-egy fogalom.

A Műcsarnok reprezentatív kiállítása.
Képzőművészet.1932.48.sz.63.1.

MDK

Boldizsár István

/e.a./: Thorma János "Március idusa". A Mücsarnok téli tárlata. Ujság 1938. 7-8.l.

MDK

Boldizsár István

Képzőművészet 1932. 52. sz. 153. l.

MDK

Boldizsár István

Virágzó fák, olajf.

I.Művészeti Kiáll.Kat.1946.Jul.7.-Jul.28.-ig.
9.lap

MDK

Boldizsár István

Fürdőzők a zsilipnél.
Reggeli után.

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.1935.
Marc.24-Máj.19. Műcsarnok. Kat. 12.l.

MDK

Boldizsár István

Tavaszi napfény.

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.1935.
Márc.24-Máj.15.Műcsarnok. Kat. 8.l.

szövarch 20.- 200.lap

Boldizsár István.

Az Ernst muzeum kiállitotta müveit 1931-ben.

Bende J:
A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

Megalió

Zilahi István Hegedűsné

Baldizsár István: (Táj)

Festmény

Negatív

Zilahi István Hegedűsné

Boldizsár István: Csók István arcképe
Festmény
Jelz. j.o.: „Boldizsár 1953"

Negatív

Zilahi István Hegedűsné

Boldizsár István: (Kikötő)

Festmény

Fénykép

Magyar Foto: Cs 4106/4 Hegedűsné

Boldizsár István: Csók István

Olaj

Jelz. j.o.: „Boldizsár 1953"

1954. I. 6.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: ZÖ 2625/2 Hegedűsné

Boldizsár István: Szőcei S. Kossuth-díjas
Olaj

1952.

Neg. van

Fénykép

Magyar Folo: GR 31211/5 Hegedűsné

Boldizsár Iván: A lilaruhás nő 100 éves

Cluj

1953. XII. 11.

Meg van

Fénykép

Magyar Foto: G K 1025/16 Hegedűsné

Boldizsár István: Könyi István arcképe
Olaj

1951. X. 25.

Neg. van

Boldizsár István MDK

Város a hegyek között

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállítás

Boldizsár István

MDK

Birkák, rézkarc

Cigánykunyhó, rézkarc

Szekér a vizben, rézkarc

Nagybányai táj,rézkarc

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Boldizsár István MDK

Bányai állomás, rézkarc

Akácfa, rézkarc

Lacikonyha, rézkarc

Zazar-part, rézkarc

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Boldizsár István

Résztvet a Parantpárt Dózsa szobaralap javára rendezett kiállitáson az Ernst Museumban 1945 juniusában

Vigilia, 1960. 63. 374old

M.D.K.

Boldizsár István

"Reggeli tenniszparti" c. festményének repr.-
ját bemutatja a lap a Téli Tárlatról.
/Kritika cimét nem lehet megállapitani, mert
a lap hiányos./

Szinházi Élet. Bp. 1937. jan. 31. -febr. 6.
XXVII. évf. 6. sz. 69. lap

Boldizsár István MDK

Nagybányai völgy, olf.

Mücsarnok 1929/30 téli kiállitás

MDK

Boldizsár István

Negyedrészt völgy, olt.

Mocsarnok 1929/30 téli kiállítás

Boldizsár István festő

A Csók galériában volt kiállítása. Réti tanítványa. 30 éve nem volt kiállítása. 46 festmény, 6 akvarel, és 10 vízkarc nekrológ itt

Vigilia, 1961. 2 n., 118 old.

M.D.K.

Boldizsár István

A lap bemutatja Iványi Grünwald Béláról festett olajképének repr.-ját a tavaszi tárlatról.

Szinházi Magazin, Bp. 194o. május 19. III. évf. 21. sz. 19. lap

Boldizsár István festő M.D.K.

Az Ernst Muzeum 124. kiállitásán főszerepeük van

Láncz Sándor: A Szocialista Müvészcsoport: folytatás és hagyományteremtés a magyar képzőművészetben Müvészet 1965. január

MDK

Boldizsár István

A Fészek kiállitásai. Képzőművészet 1930. 27.sz. 56.l.

MDK

Boldizsár István

Füzfák Nagybányán, rézk.

Malom Erdőszádán, rézk.

Mücsarnok 1932/33. téli kiáll. keretében a Kéve jub. kiáll. kat. 9.l.

MDK

Boldizsár István

Templom a dombtetőn, rézk.

Hid a patakon, rézk.

Sziklás táj, rézk.

Mücsarnok 1932/33. téli kiáll. keretében a Kéve jub. kiáll. kat. 9.l.

M.D.K.

Boldizsár István

„Balkonon" c. festményener repr.-ját hozza a lap a Műcsarnok kiállitásáról.

Herman Lipót: „A nemzeti kiállitás" c. Szinházi Élet. Bp. 1937 május 2-8. XXVII. évf. 19 sz. 27. lap.

Boldizsár István festőművész

Pásztortűz, 1921. II. 2.

644. l.

Krónika

Boldissár István festő

Magyar Művészet, 1926

539.0.
kiállítások.

Boldizsár István.

Hórai Ujság.
1931. IV. 10., 4.
(: Kritika.

Boldizsár István, festő?, (A Szinnyei Társaság nagy díjat nyerte el 1932-be)

Pásztortűz, 1932. 5 sz.

72. l.

..... Ji.: Magyar hutturkrónika

Boldizsár István, festő

Nouvelle Revue de Hongrie

1933. XXVI. a. XLVIII. f. 609–613. l.

Szerwich Tibor: Képzőművészeti kiállítás a Műcsarnokban.

Boldisár István festőművész

Pásztortűz, 1922. VIII. évf. 11. sz.

608. l.

Kulturkrónika

Ernst Unreum

Pásztortűz, 1926. 24 oz
576. l.
L.: Boldizsár István

Szépmű vészeti Múzeum

Pásztortűz, 1926. 24 sz.
576. l.
L.: Boldisár István

Müvelt Nép, 1954. febr. 2. 16. old. Kirini

Boldizsár István festőmüvész

Baldizsár István festőművész.

Magyar Nemzet.
1947. I. 14. ; III. évf. 10. sz. 2. old.
(: Riport. :)

Boldizsár festőművész.

Magyar Nemzet.
1946. VII. 7.; II. évf. 148.
(: Bekámoló :)

Tàbalip: Tölgyfák, Boldizsar István

Pásztortűz, 1926. 24 sz.

576. l.

L.: Boldizsar István.

Boldizsár István

festő

Művészet, 1939. IV. évf. 28. sz.

Címlap hátán, kis kép.

Budapesten Boldirsár István tartott
hiállitást az Ernst Muzeumba

Pásztortűr, 1926. 24 sz.
576. l.

L.: Boldirsár István.

Budapest (Az Ernst Muncumba rendezett Boldizsár István kiállítást)

Pásztortűz, 1926. 24 sz.

5,76. l.

L.: Boldizsár István.

M.D.K.

Boldizsár István

A Képzőmüvészeti Főiskola tanára lefestette a kormányzót tengernagyi uniformisban.
A lap bemutatja a festmény repr.-ját, valamint a müvész fényképét.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1941. márc. 7-13
IV. évf. 10. sz.

Boldizsár István MDK

Vihar a város felett, olf.

Mücsarnok 1933 Fiatal müvészek kiáll.

Boldizsár István MDK

Vihar a vérce felett, olf.

Miscsamok 1977 Fiatal művészek kiáll.

Boldizsár István MDK

Bányaváros, olf.

Mücsarnok 1933 Fiatal müvészek kiáll.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott: . . . . .

. . . . . .

Mikor és hol volt külföldi tanulmányut

. . . . . .

Boldizsár

Kiállt

M. 932. XII. 18.

M.D.K.

Boldizsár István

Hunyady Sándor: "A Mücsarnok tavaszi tárlata cimmel ir a kiállitásról. A lap bemutatja az ott szereplő portrék közül Horthy Istvánnéról készült festményét a müvésznek.

Repr.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. ápr. 24-30.
V. évf. 17. sz.

Boldizsár István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1966 JUN 29

A Képzőművészeti Alap Kiadóvállalat »Magyar festők a Balatonról« 12 híváló magyar festőművész 18 balatoni tárgyú alkotásának levelezőlap alakú reprodukcióját hozta forgalomba. Kilenc-kilenc művészi képeslapot tartalmaz egy-egy boríték. Boldizsár István, Vidovszky Béla, Fenyő A. Endre, Molnár József, Bartha László, Halápy János, Egry József, Csók István, Diósy Antal, Bernáth Aurél, Brodszky Sándor és Mészöly Géza balatoni tájait ábrázoló képeslapokon öt nyelvű felirat jelzi a mű címét.

A VB-ülések programjában szerepel többek között a pályaválasztás irányítása, a gyermekélelemezés fejlesztése, anya- és gyermekvédelmi központ kialakítása. Tárgyalnak a Római-part idegenforgalmi felhasználásának problémáiról, az iskolaegészségügy helyzetéről, valamint a lakásszövetkezetek működéséről is. Ezután a Fővárosi Bíróság elnökének

Boldizsár István

Kiállít

8. d. U. 932. XII. 18.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

n: . . . . . .

. . . . . .

Boldizsár István

Kiállít

8 ó. U. 932 XII. 18.

dőiv

ok művészetéről:

Milyen pályázatokon vett részt: . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásai voltak (vannak): . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Jelentősebb müvei:. . . . . .

. . . . . .

Boldizsár István MDK

Domboldal, olf.

Mücsarnok 1933 Fiatal müvészek kiáll.

Boldizsár István MTK

Dombóvár, olf.

Műcsarnok 1935 Fiatal művészek kiáll.

Boldizsár István

MDK

Nagybányai hegyek, olf.

Miesarnok 1933 Fiatal művészek kiáll.

Boldizsár István

Negyedanyai Negyek, olt.

Boldizsár István MDK

Reggel, olf.

Műcsarnok 1933 Fiatal művészek kiáll.

MDK

Boldizsár István

Virágzó gyümölcsfák, of.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG. 1960.

14 l.

Boldizsár István MDK

Őszi délután, olf.

Mücsarnok 1934 Téli kiállitás

Boldizsár István MDK

Szénagyüjtés, olf.

Mücsarnok 1934 Téli kiállitás

Boldizsár Istvánné MDK

Szénszállítás, stb.

Műcsarnok 1934 Téli kiállítás

MDK

Boldizsár István

kitüntető elismerés

N.Sual. Tava ősi szalon 1937.

Boldizsár István MDK

Falu végén

Reggel

Malom a völgyben

Miccarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Boldizsár István MDK

Tavaszi virágzás, olf.

Fürdés után, olf.

Nagybányai hid, olf.

Műcsarnok 1936 jubileumi kiállítás

M.D.K.

Boldizsár István

"Uj Képzőmüvészeti Kiállitás a Belvárosban" cím
mel a lap beszámol a Belvárosi Müvészeti Szalon
kiállitásáról és felsorolja az ott szereplő müv
vészek nevét, valamint fényképet közöl a müvek
ről, de nem jelöli mellettük alkotóik nevét.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. aug. 18-24. VI.
évf. 35. sz. 32. lap

Boldizsár István MDK

Falusi udvar

Kilátás a mütermemből

Reggeli tenniszparti

Kora reggel a hegyekben
Falu a Gutin alatt

Mücsarnok 1937 Téli Kiállitás

Boldizsár István MDK

Nagybányai táj, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti kiáll.

Boldizsár István MDK

Tavaszi napfény

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Boldizsár István MDK

Fürdözők a zsilipnél

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Boldizsár István MDK

Reggeli után

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Baldizsár István.

Szőcsei-portréja szerepelt az kunst Múzeumban rendezett arcképkiállításon. (Mulitve.)

Független Magyarország. 1952. jún. 30.

Boldizsár István MDK

Akt

Alvó nő

Mosás falun

Fürdés után, Ajtóban

Mücsarnok 1936 A nő a müvészetben c. kiáll.

Boldizsár István

Kiállít

Kj M. 1942. IV. 19.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gy

Megrendelés esetén az összeg MNB 14

ciós Központ számlaszámára utalandó.

tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból '

mely a terület épitészeti állagának a t

M

Boldizsár István MDK

Erdőrészlet, olf.

Mücsarnok 1932/33. téli kiállitás

Boldizsár István MDK

Reggel a város felett, olf.

Eső előtt, olf.

Műcsarnok 1932/33. téli kiállítás

Boldizsár István MDK

Verőfény, olf.

Műcsarnok 1932/33 téli kiállítás

Boldizsár István MDK

Itatás, olf.

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

Boldizsár István MDK

Gyümölcs a hegyoldalban, olf.

Major, Erdőszádán, olf.

A Dégenfeld-kastély parkja, olf.

Műcsarnok 1932/33 téli kiállítás

Boldizsár István

MDK

Felsőbánya reggel, olf.

Műcsarnok 1932/33 téli kiállítás

Boldizsár István MDK

Templom a dombtetőn, rézkarc

Hid a patakon, rézkarc

Sziklás táj, rézkarc

Füzfák Nagybányán, rézkarc

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

MDK

Boldizsár Iván

neve emlitve

Iványi-Grünwald B. emlékkiáll. Kecskemét 1967.

Boldizsár István

Nagybányán tanult. Iváczyi Grünwald Bélával archépet festett.

Artner Tivadar: Évezredek müvészete. Bp. 1965. Gondolat k., 605 l., ill.

482 l.

Boldizsár István

Iványi Grünwald Béla arcmása.
(repr.)

Artner Tivadar: Évszázadok művészete. Bp. 1965.
Gondolat k., 608 l., ill.

484.l.

MDK

Boldizsár István

Felsmann T. tanára volt

Felsmann Tamás kiáll. Derkovits-terem

1967. febr.

Boldizsár István MDK

Malom Erdőszádán, rézkarc

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

Boldizsár István

MDK

Ut a hegyek között

Műcsarnok 1932/33 téli kiállítás

Boldizsár István

Kiállít

Ek. 1931. IV. 2.

zpont meginditotta rotaprintes for-
köteteként a
pzőmüvészeti Élete"
mely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
kozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

iadványai közül kapható
k 1954-55."
zpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

k 1956-58."

k a Müvészettörténeti Dokumentációs

Boldizsár István

Kiáltit

PH. 1931. IV. 11.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 14
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "
mely a terület épitészeti állagának a tö

M

Boldizsár István

állandó művészet iránt
festményeiből

a TG megbízója NÜ. 1931. IV. 8.

Boldizsár István

festészeti díjat nyer

M. 1932. II. 4.

Boldizsár István

Kiállít

RH. 1932. IV. 3.

Boldizsár István MDK

Nagybánya reggel, olf.

Műcsarnok 1934 téli kiállítás

Boldizsár István MDK

Ligeti út, olf.

Mücsarnok 1934 téli kiállitás

Boldizsár István MDK

akt, repr.

Mücsarnok 1936 Nő a mövészetben c. kiáll.

Boldizsár István

MDK

Konyhai munka

Olvasó nő

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Boldizsár István MDK

Olvasó nő, repr.

Mücsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Baldizár István.

A Műterem kiállításán nagybányai hangulatú tájképei szerepelnek.
(említve.)

Uj Magyarság, 1935. Márc. 24.

Boldizsár István MDK

Malompatak este, olf.

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

M.D.K.

Boldizsár István

Vitéz Nagybányai Horthy Istvánné portréjának repr.-ját bemutatja a lap a Tavaszi Tárlatról.

Szinházi Magazin, Bp. 1942. ápr. 22-28. V. évf.18. sz. 26. lap

MDK

Boldizsár István

Szinyei Társ. X. kiáll. N.Szal. 1948. febr.

Boldizsár István

NDK

Veszprémi táj eső után

Korai tavasz

Délutáni napsütés

Szinyei Társ. X.kiáll. N.Szal. 1948. febr.

MDK

Boldizsár István

Művészek az erdélyi bevonuláson. Szépművészet, 1946. 51.l.

árnyék: megvilágto
letkezett

M.D.K.

Boldizsár István

"Reggel a gyümölcsösben" c. képének repr.-ját
bemutatja a lap.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. m jus 19-25.
VI. évf. 22. sz. 11. lap

Boldizsár István MDK

Vadgesztenyevirágzáskor

Magyar falu

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

Boldizsár István

MDK

Korom P. Antal

Műcsarnok 1938 Szent István kiállítás

Boldizsár István

MDK

Horthy Miklós

Mücsarnok 1939 dec-1940.január

Boldizsár István

MDK

Tájképek, rézkarc

Templom a dombtetőn, Füzfa, rézkarc

Műcsarnok 1939 Téli tárlat

Boldizsár István MDK

Tatai részlet

D.A.-né

Műcsarnok 1938 Téli kiállítás

Boldizsár István

MDK

Vadvirágok

Műcsarnok 1938 Téli kiállítás

MDK

Boldizsár István

Felhők, vf.

Dunai hangulat, vf.

V. Kesz. Képzőm. kiáll. 1959. Kassa.

14 l-

MDK

Boldizsár István

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa 25 l.

MDK

Boldizsár István, festö

Konyhai munka.
Olvasó nö.

OMKT-Mücsarnok, IV. Nemzeti Képzömüvészeti Kiáll. Kat.
Bp. 1937. ápr. 29.-jun. 2o. Kat. 8.l.

MDK

Boldizsár István, festö

Vadvirágok.
Tatai részlet. 9.l.
Dr.A.-né 9.l.

MUTárs. Téli tárlat. 1938.febr.-márc. Gyüjt. kiáll.
Bp.Mücsarnok. Kat. 8.l. és 9.l.

MDK

Boldizsár Iván

Margitszigeti részlet

Falu vége

100 év festészete. Szalmássy Cal. kiáll.
1948. jan.

MDK

Boldizsár István, festö

Arckép. Of.

Nemz.Szalon repr. arcképkiáll. Balló Ede emlékezetére
Magy. Arcképfestök Társ. 1937.okt.9-24. Kat.

MDK

Boldizsár István, festö

Havas napsütés,	olajf.
Magyar udvar,	"
Naplemente,	"

Nyíregyházi Müv. Hetek. 1940. máj.4.-jun.3.-ig.
Képzömüv. Kiáll. tárgymut. 4.l.

MDK

Boldizsár István

Tájkép, of.

Árv. Csarnok 1904. aukc. 1942. máj. 6. l.

MDK

Boldizsár István

Tájkép, of.

Tájkép, rézk.

Falusi táj, rézk.

Arv. Közl. 1940. dec. 7.rk.sz. 96. aukc.

19 l.

Boldizsár István, festő B Dh

A nagybányai iskola legjobbjainak folytatója.
Tárlata nyílik meg a Csók István Galériában
dec. 9-én.

—: Hír 10.f

Népszabadság, Sp. 1960. dec. 8.

MDK

Boldizsár István

v.Nagyb.Horthy Miklós,Magyarorsz.korm. of.

Horthy jub.kiáll. Mücs. 1939. dec.

5. 1.

MDK

Boldizsár István

Magyar udvar, of.

Magy. Müvészetért kiáll. r.Mücs. 1940. febr.
12. 1.

MDK

Boldizsár István

Hullámfürdő, of.

Magy. Művészetért kiáll. r.Mücs. 1940. febr.

12. 1.

MDK

Boldizsár István, festö

Téli napfény.	Olf.
Kukoricakapálás.	"
Kilátás a müteremböl.	"

Nemz.Szalon.-Téli tárlat. 1938.jan.-febr. Kat.

Boldizsár István

Horthy Miklós
archépe.

Repr.

Vayer Lajos ifj

Magyar uralkodók.
Bp. 1942
40. tábla

körvonalak és az arany gazdag alkalmazása különösen jellemzik. Művei után fametszetek is készültek, melyeknek gyüjteménye könyvformában jelent meg. K. igen vagyonos ember volt, rendkívül fényűző életet élt s emiatt el is kellett hagynia egyidőre Kyotót, hova azonban jedói tartózkodása után újra visszatért. Idősebb korában visszavonult a világ zajától és mint buddhista pap halt meg. *Takács.*

OGGIONO (ejtsd: *odzsóno*), *Marco d'*, milanói festő, * Oggiono 1475 körül, † 1530 körül. Salainoval egyik legkoraibb és szinte szolgai tanítványa Leonardónak Milanóban. Korábbi munkáiban gondos és bensőséges. Leonardotól való elválása után modoros, hűvös és felületes. Korai műve: Szent család zenélő angyallal (másolat Leonardo után, Velence, Seminariumi Képt.). Modorosságára jellemzők: Mária mennybemenetele, még inkább a Lucifer bukása. Igen mozgalmasak freskói, valaha Milano, S. M. della Pace (valamennyi Brera). Több másolatot készített Leonardo Utolsó vacsorájáról (Brera, London, Pétervár). Egyéb képei: Krisztus mint világmegváltó (Róma, Borghese Képt.), Szent család (Louvre). — Irodalom: *Longoni* G., Cenni su M. d'O. (Lecco, 1858).

OGURI SÔTAN, japáni festő. Ashikaga Yoshimasa kortársa és kedvelt művésze. Shúbun követője, ki amellett Mu Chi, Yu Chien, Hsia Kuei,

Boldizsár István

Nul. Orosháza 1897.

ród

=

Varga Nándor Lajos

A rézkarc. Bpest
1935. 131. l

Boldizsár István

cvod

y.)

Vallálgör 1943.

ismertetőre és
tájékoztatóre

Kör 1930

Nagykolór

Boldirsár István

kell. kiáll.
Ernst

ired.
"

Ujság. 1926. okt. 10.
(e.a.: Az Ernst
Museum csoport-
kiállitása.)

cob de Wit.

· ugyanott 1754 november 12-én.

›bb térdére ereszkedve látjuk a
ız angyalra visszanéz. Ez utóbbi
'a tette, ég felé mutat és beszél.
ástját fogja és balját a lobogó
ülötte még két angyalka van.
k lenni, míg a másik összetett
›en jobbról félrevont piros füg-
/ jelenik meg.

·5 cm. — Lelt. sz. 1068. — Véte-
Goudsticker Jakabtól 700 K-án
)4 február 20-án. — Elszámolta-
Az elszámolást elfogadta az 1895
ırozat (1–95.)
) adatok a Szépművészeti Múzeum-
le Wit: Áldozat (?). — 1906,
Le sacrifice.

30

111

30 (1068)
660 (576).

Boldizsár István

Bemutatott művei:

119. sz.: „Utcarészlet," olaj; 120. sz. „Akt," olaj.; 121. sz. „Fürdőután," olaj.

Nemzeti Parasztpárt kiállítása, Budapest, 1945. VI.

Boldizsár István

A két világháború között a nagyhányai művéntelep tagjaként a Berger-, a Siller-, és a Jemesonics-cukrászdában állította ki műveit.

A Hét, 1973. jan. 12. 4. ezf. 2n. 9p.

Bolobizsár István

Szerepel a 28. képaukció listáján.

Engel Károly: Aukció-kritika; Műgyűjtő, 1972. 4. sz. 97. l.

Boldizsár István (1897-)

„Kertrészlet" o. fa, 50x60 cm

J. l. b. Boldizsár.

Becsült ár: 12000 Ft

BÁV 43.Képaukció Budapest,1977.szeptember

Boldizsár István

„Gépelés" o.v. 70x90 cm

J.l.j.: Boldizsár 1937.

Becsült ár: 12000 Ft

BÁV 43.Képaukció Budapest,1977.szeptember

Boldizsár István (1897 –)

„Nagybányai Zeit" o.v. 55 x 72 cm

J. l. j. Boldizsár 1938. N.B

Kiállítási ár: 12000 ft

BÁV 42.Képaukció Budapest,1977.május

Balthasár István

Kukoricakapálás, o.v. 100×130 cm

Tavaszi napfény, 80,5×100,5 cm

Az impresszionizmus Magyarországa

Boldizsár István

Téli táj olaj, vászon 49x59
1942

Kikiáltási ár: 6000 ft.

BÁV33. Művészeti Képaukció, árverés 1974 május 21-22

Boldizsár István

Réti István tanitványa volt a Képzőművészeti Főiskolán Paizs Goebel Jenő, Szőnyi István, Boldizsár István, Modok Mária, Rozgonyi László, Iván Szilárd.

Dévényi Iván: Réti István
Látóhatár 1970/9-10 941.old.

Boldizsár István

Műve az aukción kimagasló sikert ért el.

Engel Károly: Aukciókritika; Műgyűjtő, 1973/4.sz. 56.l.

Boldizsár István (1897-)

„Nagybányai Ernest Lepy"

Olaj, vászon, 65 x 80 Jelesve lent balra:

Boldizsár N.B. 1923.

Ritáltári ár: 8000 ft

BÁV 37. Művészeti Képaukció 1975 szeptember

Boldizsár István
(1897-)

„Parkban" olaj, vászon, 53 x 68
Telesve lent jobbra: Boldizsár.
Ziláltási ár: 6000 ft.

BÁV ~~MM~~ 36. Művészeti Képaukció Katalógus 1975 május

Boldizsár István

Reggeli, olaj, 60×51

6000 Ft

30. Művészeti Lépcsőház, 1973.

BOLDIZSÁR ISTVÁN

Reggeli

O. V. 60 x 51

30. Művészeti Képonkció
1973.

Boldizsár István

Interieur, v. o. 76×56,5 cm

Sárár Béla gyűjteménye

BOLDIZSÁR ISTVÁN, festő

Az 1940.évi "Nyiregyházi Müvészeti Hetek" alkalmából rendezett kiállitás. Valamennyi élvonalbeli festőnk és szobrászunk képviselve volt ezen. A május 4-től június 3-ig n itva tartott kiállitáson 147 mü volt kiállitva. Köztük az övé is. 32.old

DIENES ISTVÁN: Müvésztelep a nyiregyházi Sóstófürdőn 1931-34. 25.old

- - -

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 4.sz

Boldvisár István

A posztnagyb. anyai törekvések jellegzetes képviselője Boldvisár István.

Végvári Lajos: A Gresham-csoport.
Művészet, 1976. december - 3. oldal.

Boldizsár István

Boldizsár István tanítványa volt
a Főiskolán Szentiványi Károly.

-----:Kiállítási naptár.
Művészet, 1975. november - 45.oldal.

Boldizsár István

Munkácsy Mihály, Derkovits Gyula, Nemes-Lampérth József, Ámos Imre, Ferenczy Károly, Rippl-Rónai, Ferenczy Noémi, Kelety Gusztáv, Hollósy Simon, Glatz Oszkár, Vaszary János, Koszta József, Anna Margit, Korniss Dezső, Kernstok Károly, Spányi Béla, Csók István, Gulácsy Lajos.
Vadas József: "Mecénás-e a mügyüjtő?" cimmel ir az utóbbi aukció-kiállitásokról. Cikkében a felsorolt müvészek alkotásainak értékelését ismerteti.
A tárlaton szereplő nevek felsorolása a 2. sz. cédulán folytatva.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. szept. 2o.
XIX. évf. 38. sz. 13. lap.

Boldizsár István

Mednyánszky László, Szőnyi István, Victor Vasarely, Czóbel Béla, Kmetty János, Bálint Endre, ~~Kmetty-János,~~ Barcsay Jenő, Domanovszky Endre, Benedek Péter, Ilosvai Varga István, Mattioni Eszter, Molnár C. Pál. Istokovits Kálmán, Boldizsár István, Bortnyik Sándor, Keserü Ilona, Kondor Béla, Deim Pál, Schaár Erzsébet művészek alkotásai kerültek bemutatásra az aukció-kiállitáson.
A művek értékeléséről Vadas József részletes beszámolója Munkácsy Mihály nevénél található.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. szept. 2o.
XIX. évf. 38. sz. 13. lap.

BOLDIZSÁR ISTVÁN, festő

1972-ben Lázár Bélané a pécsi múzeumra hagyta férje 64 darabból álló képzőművészeti gyűjteményét. Nagy részük a 30-as évek végén került Lázárhoz a művészek ajándékaként. Elsősorban a Római Iskolát reprezentálják. A gyűjtemény:
7.sz.-BOLDIZSÁR ISTVÁN: "INTERIEUR", cimü müve. v.o.
76+56.5 cm. Ltsz: 72.351. 297.old

KOMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Uj szerzemények III. 287.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, XVII-XVIII.
1972-73.-Pécs, 1975.

Boldizsár István (1897-)

„Vengyvéni táj" O. v. 45x63.

s. l. j. Boldizsár 1949.

Ziráltási ár: 8000 ft

BÁV 4o.Képaukció katalógus ,Bp.1976.szeptember

Boldizsár István

(1897 -)

19., Reggel a malomnál Nagybányán

o.v. 55 x 70 cm J. l. b. Boldizsár 1931.

Kikiáltási ár: 8000 ft.

BÁV 39.Képaukció katalógus Bp.1976 május

Boldizsár István

(1897-)

Nagybányai táj házakkal

Olaj, vászon, 60x81. Jobbra lent: Boldizsár 931

Kikiáltási ár: 8000 Ft.

BÁV 38.Képaukció Budapest 1975 december

magyarva

Boldizsár István

Nagybánya orthodox hagyományait képviseli az alábbi kiállításon.

Az Est. 1932. január 10.
(Csoportkiállítás Ernstnél)

U. 3094

TANTÁ

Kereskedelmi level

19 31 - 32

▽▽▽

Tö-v.

Boldizsár István

Fův képt

Zúzómalom Nagbányán
Kukorica kapálás, of
Magar falu, of
Híd a völgben,
Tölgfák

Fűzfa rézk.
Folyóparton
Nagbánya
Híd a patakon

Föv. képt Boldizsár István

Füzfa } rézkarc
Folyópartou
Nagybánya
Híd a patakon

Andrássy Tivadar gróf, Néhai

festményeinek kiállítása a városligeti Műcsarnokban.

(Budapest, 1907) O. M. Képzőmű-vészeti Társulat, 8-r, 14 l., füzve.

H. 3. p. e.

—.20

Boldizsar István

U. 3476

Az Est. 1932. febr. 2.
(A Szinyei-Társaság
kitüntetettjei, arc-
kepjel.)

a tajkepdijat
kapta.

ltatott.

rem a tek.Elnökséget, hogy nevezett mü-
ezen körülményről felmentvénykép ér -
ked jék.

est, 1939. február hó 13.-án.

A miniszter rendeletéből:

dr. lovag Ybl Ervin s.k.

miniszteri tanácsos.

eléül:

dátiszt.

szágos Bizottsága tek.

k s é g é n e k

B u d a p e s t .

Boldizsár István

Boldizsár István gazdag nyári termését hozza, csupa derü a müvész új világos korszaka, opálosan ragyogó színei csábítóan hozzák elénk a tavasz és a nyár emberi és festői örömeit.

Magyarország
1936. jan. 26. (Csoport-kiállítás az Ernst-múzeumban.)

Az Est 1936 jan. 26.

Veszprémi népegészségügyi kiállítás

VII. 165.

Boldizsár István

— **Új Gömbös-arckép.** Tegnap este leleplezték a Nemzeti Munkaközpont székházában *Gömbös* Gyula arcképét, amely *Boldizsár* István kiváló fiatal festőművész szép alkotása.

Az Est
1938. nov. 15. V

BUDAPEST
9.18 NOV. 17.23
LEV

Boldizsár István

Vród

Elek Artur:
Az ujabb magyar grafikai művészet
Magyar Művészet
1937 210-l.

4—

Boldizsár István

vőd

Elek Artur

Az új magyar grafikai művészet

Erdélyi Helikon

1930 január

15. l.

kok megszerzése irányában is fejtenek
mulhatatlanul szükséges, hogy a lakos-
tető ismertetést nyerjen a kémgyanus
lismeréséről, valamint a leleplezés

zolgálja az "Óvakodj a kémektől" fel-
likép, amelyet a M. kir. Honvédfőpa-
k.i.k. 1937 sz. rendeletével engedélye-

i szempontból felkérjük az állami, me-
nyeket, valamint gyárak, ipartelepek,
ndazon helyek tulajdonosait, ahol töme-
hogy helyiségeikben látható helyen a
b példányban kifüggeszteni sziveskedjék.
ó falikép 70 x 100 cm. nagyságban 6
4.80 vidéken P. 5.20.
r ember vitális kötelessége a kémelhá-
nni.

Teljes tisztelettel

KÉMELHÁRÍTÓ PROPAGANDA-TÁRSULAT TERMÉSZETÉSI INTÉZÉSE BUDAPEST

Boldizsár István

A rádió látogatása
fentinél.

Budinszky Sándor
közvetítése
Bpest I. 1943.
okt. 25.

T.Cz.

A müemlékek országos bizottságának

Budapest VI.

Boldizsár István

Szód

Piry L: Die

Balásmg. Malerei

21, 24. l. 91. t.

des XIX. u. XX. Jahrhunderts

Berlin, 1940

Boldizsár István
festő
VII. Dózsa György út 84/c

MKSz 1947

Boldizsár István

Tavaszi Szalonban kitüntetés elismerés

Boldizsár István

Boldizsár *István*, festő, *1897. Nagybányán tanult; naturalista tájképeket fest. Ilyen pl. *A zúzómalom* (Fővárosi Képtár).

Uj Idők Lex.
IV. k. 987. l.

BUDAPEST
937 NOV. 24-22
LFh
4
LFh

Boldizsár István

Szabad Művészet

1952. 5. sz. 233. l.

Bényi László: A Duna a festészetben.

Kubinyi Miklós ifj.

Árva vára.
Második, javított kiadás.
Budapest, 1890. Franklin.
8-r, 192 l, képekkel és mellékletekkel,
fűzve.

I. 3. p. h

1.—P

Honfoglalástori emlékek, székesfehérvári VIII. 185.

Boldizsár István

Szül. Oroszkázán 1897 jul. 29
Ref. 4 polg.
1918/19. I. elsőéves Réti István
1918/19 II. elsőéves u. o.

BOLDIZSÁR ISTVÁN

13/a Héhölés, olajf.
13/b Libakoppasztás, olajf.
13/c Cséplés, olajf.

Nemzeti Szalon

Magyar nép
1940. febr – márc

V

CSÓK ISTVÁN GEREVICH TIBOR HORVAI JÁNOS
FARKAS ZOLTÁN

IGAZGATÓ:

HUBAY ANDOR

TITKÁRNŐ:

V. CSERESNYÉS ERNA

FŐTITKÁR:

LEHEL BÉLA

BOLDIZSÁR ISTVÁN

17.	Reggel Nagybányán. Olajfestmény	1800.-
18.	Reggelizők. Olajfestmény	1500.-
19.	Fürdő után. Olajfestmény III.	1200.-
20.	Kilátás a nagybányai műteremből. Olajfestmény	mgt.

ani is. A közönség meggyőződ-
félébb, egymástól olykor messze-
ási módokkal áll szemben, hogy
pvisel s nem is akart sohasem
nes, átlagos stílust. Egy művészi
nűvészet szabadságát, az egyéni
ggyőződés szentségét. És talán
tóbban idézi élővé Szmyei Merse-

Lyka Károly

Nemzeti Szalon

1942. jan. feb

Szinyei Tars.

VIII - kiill.

Előszó

Húsz éve annak, hogy a Szinyei Merse Pál-Társaságot megalapította művészeknek és műbarátoknak az a kis köre, amely, míg a nagy mester élt, naponkint együtt volt vele, holta után pedig hű barátsággal kívánta megőrizni eleven emlékezetét. Nemcsak ritka emberi tulajdonságainak szólt ez a szeretet, nemcsak magában álló művészetének, hanem szólt a magyar művészet nagy számüzöttjének is, akinek kezéből éppen legszebb, legtermékenyebb ifjúkorában verték ki az ecsetet.

Boldizsár István
festő
Moll. kiáll. Pécsett 1932-ben
Emlitve
Pécsi Képzőm. Tár
1933. évfor

VINA

DELLA SOCIETÀ UNGHERESE-ITALIANA

CORVINO

APEST, I., Horthy Miklós-út 49

dott. L. ZAMBRA.)

29

Boldizsár István

Nemzhépren
kiáll

1933 ápr-máj (műes)

Falu végén
Reggel II.
Malom a völgben

1934 ápr-jun (műes)

Nagbányai táj I
Villa kertje
of

1935 márc-máj (k.o.)

Tavaszi napfény
Furdőzők a zsilipnél
Reggeli után

1937 ápr-jun. (k.o.)

Konyhai munka
Olvasó nő II.

the men. It was a general state in a worker family that the wife and children were in a factory both early and late (because they had to work twelve or fourteen hours a day because of the low wages) and the husband was obliged to stay at home for plying work for women and looking after the children. But the salary of the whole

Nemz képren (2) Boldizsár István
Miáll

1939 (Kassa)

Széchenyi strand
Utcaréslet Tatán
Kilátás a mintermemből télen
Városlizet télen
Vadkacsák
Tatai kis tópart II.
Vadász csendélet
Mezei virágok
Tükör előtt
Reggeli napfény

festm.

1944: jun. (Mincs.)

Fatornyos táj
Reggel a kertben
Érett rozs

of

meinket – és én úgy gondolom, hogy mindann
an, akik ismerjük, mily nagy volt munkája és
befolyása világszerte, megértjük, hogy ebben a
pillanatban mipe emberek és asszonyok minde
fajtáját képviseljük, akik benne tanácsadót és
barátot találtak. – Ezért olyan ember volt,
akinek szava világosság volt ezernyi sötét helye
Ennek a századnak a kezdete óta valahányszor
a fiatal emberek és asszonyok – a sarkoktól
egészen a trópusokig – elhatározták, hogy

Mūterem Boldizsár Ustó

1935 márc.

Naplemente I. of

Janitás. 1950. IV. 18.

Én vagyok az istenfélő tene-
s, aki az ellenség kellős közepéből
imentett házi isteneket magam-
nal hozom hajónal, hirem az
egekig eljutott, Itáliát keresem
hazámnak, és a legfelsőbb Juppi-
tertől származom. Húsz hajónal

Boldizsár István

Győri Műv. Napok

1939 ápr.-máj

Virágzó gesztenyefa
Falusi utca.) of

arbor est, ea semen aurea crescit, eam decerpta est ei, qui in tvernum descendus est, ut dono reginae tverni ferret."

T: 4 K: 5

M. Mův-ért Boldizsár István

1940 febr (r. mines)
Magyar udvar
Hullám fürdő } of

1940 dec - 1941 jan (mines)
Parkrészlet kenderesen, of
Folyosó a kenderesi kastélyban
Tavasi napfény, of

1942 jun (k.o.)
Virágok III, of
Kilátás nagybányai lakásom ból
Juniusi reggel

1943 máj. (k.o.)
Kódos napsütés } of
Reggel a szőnmölcsösben
Buraföld a hegyoldalon
Vasalás az udvaron

és ný tanára igen barátságosan kezette, i
kinek szemeit először a következő eset
nyitotta fel.

Azon a padon kívül, melyet a tanító
maga foglalt el, volt még egy mási
nagy, használaton kívüli szék a nagy
iskola parkában, melyet nem használt se
ki. Megrohamozni és elfoglalni ezt a szék
melyet három lépéssel meg lehetett m
ni és négy fiút megtartott, ez volt

Boldizsár 4

Nyiregyházi Mův Hetek

nepřem kiáll

1940 máj - jún

Havas napsütés
Magas udvar
Naplemente II

bf

Am 22-sten

Okt. 1947.

I.

Der Löve und der Fuchs.

(Übersetzung.)

Der Fuchs /anscha/ anschwärzte den Esel bei dem Löve: Herr König, der Esel verleumdet dich überall. Er behauptet, daß bist nicht du großmüthig, nicht rechtlich, nicht heroisch. Du mißbrauchst deine Kraft; du verfolgst, abdrückst, vollends /ermodest

Boldizsár István

Tatai részlet város-
házával, olaj.
Virágos udvar,
olaj.
Kilátás Budáról
télen, olaj.

Müvészeti Hotek Komárom

1941

Klausenburger

später Reformierten Kirche, Fürst
der Baldachin und die geschnitzten
Benedikt Kőfaragó zurück, während
scheren Stile der berühmte sächsisc
einerseits gute Gelegenheit zum V
angehörigen Künstler bietet, ande
fruchtbare künstlerische Zusammen
Kulturnationen, der Ungarn und
mit der siebenbürgischen Volkskuns
besonderem Reiz.

Die Blumenmotive liebende i
rische Volkskunst in der Neigung f
auch als ein Hauptunterschied von
kunst angesehen werden kann. Di
für die siebenbürgisch-ungarischen
portalen, welche gewöhnlich innerh
auch isoliert vorkommen. Ihr Urs
Burgen und Kastelle umgebenden
figen Vorkommens in den von Székl
Széklertore benannt. Die ältesten
der »blumigen Renaissance« bekannt.
und in ihrem Aufbau bedeutsamsten
szeg, in der Nähe von Kolozsvár au
gemeißelten Tür- und Fensterrahm
Einfluß auf ihre Entstehung gewesen
rische Volkskunst eines der wichtig
Farbe, blau oder schwarz gehalten
die gemalten oder geschnitzten Möb
Hier findet man die schönste Volks

LB

rot,

BOLDIZSÁR ISTVÁN

Vasárnap délután. Olajfestmény.
Kenderesi kastély folyosója. Olajfestmény.
Magyar udvar. Olajfestmény.

II.

Müvészeti Hotek Ungvár
1941

P690-89

Boldizsár István

vitéz nagybanyai
Horthy Miklós
vezérőrnagy.

Nagybanyai táj, III.
olaj.

Műveneti hetek
Kolozsvár 1942

90·l.

Boldizsár István

Vkuminkiáll. 1943

vitéz nagybányai Horthy Miklós Magyarország Kormányzója, vérkare

állami vásárlás, nem volt kiállítva!

Kendkresi kastély folyósója, olajfestmény

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út
33—37.) disztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) disz-
termében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO

a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**
címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Boldizsár Ksz

Tejvidéki kiáll

(Délvid. trépmúves Céh)

1943 dec

Falusi utca
Tatai táj
Vadkacsák II.
Nagybányai kapu
Barátom műterme
Virágzó eserdőrejtve
Veranda
Falusi malom
Virágot öntöző nő
Falusi udvar
Erdő szemmölcsös

Pióvid tortalom.
A nepeplók jellemzése.
Az irró mondani valója.
Véleményem.

BOLDIZSÁR ISTVÁN :

23. Magyar falu. - Olajf., v. 100 x 80.2 cm. Jelz.l.j.: "Boldizsár".

Szekesfőv. képt. jub. kiáll. 1944.

Boldizsár István

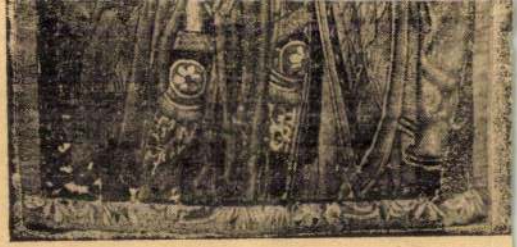

203. kép. *Az Idő diadalmenete. Francia, 1520 körül.*

A SZENTHÁROMSÁG DIADALMENETE.
(204. kép)

Brüsszeli munka a XVI. század első negyedéb

Restaurálta Kiss Jenő és Béla, 1929.

Gyapjú, 260 × 300 cm.

Az Ipolyi-gyüjteményből.
Radisics Jenő: Az Ipolyi-gyüjtemény f
kárpitjai és keleti szőnyegei. Művészi Ip
II., 1887., 169—170. l. — Radisics Ipo
17. szám. — Szendrei: Néhai Ipolyi Arn
gyüjteménye, AÉ, VII., 1887., 345. l.
Czobor: Ipolyi Arnold emlékezete. Bp., 188
14. l. — Ipolyi Biharvármegye, 100. szám.
Gerevich PA, 258. l. — Dutka 38—43
(Képe 39. l.) — Lepold—Lippay 58. l.

M. Képrem Sz. Sz.

Boldizsár Istvánt

1945 jul. I. Szab. Nemz. Kiáll
(r. Mücs)

Reggeli napfény

1945 aug. (v. Ernst.)

Magyar udvar II/1 of

irodalmat a nemesi meghötöttség alol. A kül
földről hazajott férfiaink a felvilágosodás eszméj
Től fűtve új utakra térítettéh irodalmunkat, és a
opportunista nemesség helyett a nemzeti és hala
eszméket terjesztve segítette a lassan kialakuló p
gárság kialakulását.

A magyar felvilágosodás 1772-ben indult el. Els
képviselője Bessenyei György volt. Nála azonban né
bizonyos kétértelműséget vehetünk észre. Ő ugyan a
feudalizmusal szemben foglal állást, s mégsem
vette észre, hogy Mária Terézia intézkedéseiben ne

A M. képre-ért Boldizsár Istó

1946 jul. (v. trust)

Virágzó fák II./of

ermordest die Schwächte; und deinen Untergebenen
bist du nicht herr, sondern tyrann und mörder
bist du. Der Löve nachdachte eine Zeit lang, darau

H: 4

K: 1/2 K

M. Nuvésheter

Boldizsár István

repr. képem. kiáll

1947 jan (v. trust)

körönd 1946 májusában of

Tatatóvárosi táj

k fel. „Lenni? vagy nem lenni?" teszi fel ő is
- kérdést s kezdi: a theologiai argumentum;
- morális argumentum; a jövő élet remény-
sége, minden korban, minden népnél;
a kinyilatkoztatás tanuságai egyes népek-
nél; a filozofusok hite és végül a keresz-
tyén hit mind arra késztetik, hogy ő is
kijelentse:

„... ha elvész is e test, jobb részemmel élek."

A kezdetben vallásos nevelésben része-

Boldizsár István

II. M. Képm. Máll

1951 nov. dec (Mincs)

Szőnyi István arch. of

Dunaparti részlet a májusi áradáskor of

Verbesserung.

Am 1sten Apr. 1949

(Übersetzung.)

Das ritterliche Epos richtete sich fast ausschließlich nach auswärtigen Mustern. und England entwickelte

Die französischen Epen wurden notdürftig

Kulf. Mall:

1928 Róma
1929 Nürnberg
1930 Velence
1931 Cleveland
1934 Oslo
1935 Lemberg
1936 Velence
1937 Bécs
1937 London

aber sie selbständig um und füllten jene

Ideen. formten

Gedichte Ereignisse, Legenden und heimische

Anekdoten. Die beliebtesten Stoffe waren: die Arthus-

sage, die Gralsage und der Sagenkreis von Karl dem

Großen.

Aukciók (1) Boldizsár G.

Arv. Csarn

1935. 2. rk. 74. sz.
Tájkép, of

1937 okt
Falurészlet, of
Tájkép, rézk.

1940 okt. 95. sz.
Falusi táj, rézk

Trust Mus 1937. 55..

A hídnál, of
~~A tanya, rézk~~

Alm-Tel. 1943. XII.
Tavasz, of

people lived in a great misery and many of workers had to beg.

Nowadays Trade Unions secure the higher level of life for workers and make efforts to cease # exploitation.

C: 7 A: 6

Translation
Correction

Th 1st June 1950.

(2)

MŰRKU

1946. okt. III.
Csónakázó, of

1947 febr. IV.
Kertrészlet } of
Jegenyés }

1947 okt. VI.
Kilátás az erkélyről, of

1948 okt. IX.
Nőr tanfej, szénr

The 21st Oct. 1949.

I.

J. B. Priestley: „Good-bye to our friend..."
(Translation into Hungarian.)

Azért jöttünk ma itt össze, hogy isten hozzádot mondjunk barátunknak Herbert George Wells-nek. Itt mindnyájunknak joga van őt ismerni – és néhányan oly közel állottak hozzá, hogy néhányunknak, akik ő családi körén kívül levőknek lehetetlen ki-

Birkák rk	Falu vége rk
1928 Oruht ✓ 1929 N.Sz. ✓	1929 NSz ✓ 1935 Rizk ✓
Zarar part	**Templ. a domblatón**
1928 Oruht	1932 Oruht hiéve 1935 Rizk ✓ 1939 " ✓

Triklás Táj	Malom Erdőtrádé
1931 Rézk ✓ 1932 Emkt ✓	1932 Emkt
Tanya	**Utalás**
1926 [illegible]	1926 [illegible]

Vihar után

1924 Gmelt V
1926 Ernst V

Vihar a város felett

1926 Ernst V

1933 Gmelt V

Virágzó Domboldal

1936 Ernst

Olvasó nő

1936 Ernst V
1937 N kiszem V

Tiszacsinitás

1926 Ernst ② ofsink V

1934 Gmelt V

Fasor

1932 Ernst

Zazar partje

1936 Ernst

Virágzó fák

1936 Ernst V

1946 M kiszemért V

Tanfej	Tájkép
1917 N Sz. I-II. of	1928 N Sz of
M. falu	**Naplemente**
1938 Gmkt	✓ 1935 Mutterem ✓ 1940 Nyvregrére
Falnvége	**Nagbuj Táj**
1929 N. Sz rézk	✓ 1926 Trust rézk ✓ 1928 Gmkt rézk ✓ 1929 N Sz rézk ✓ 1934 N. képzm. ✓ 1940 Gmkt ✓ 1943 Kóc
Ajtóban	**Fürdőzők**
✓ 1936 Trust ✓ 1936 Gmkt Nő	1926 Trust

igazgató.

Hilátás a mutatóról

1937 Omkt V
1938 N.G. of V

Ne um szedő

1.

1932 Omkt II. V
1932 Trust I V

Verőfény

1932-33 Omkt V
1932 Trust V
1932 Trust V

Akt

1925-26 Omkt V
1926 Trust V
1936 Omkt V

Fűzfák

1931 Rizk. rizk

Reggel

1933 Omkt V
1933 N hiszen V

az ezredéves emlékmüvek 1908.évi fe
tartási átalányából, hanem az 1907.
müemléki javadalom hitelmaradványáb
fedeztettek.

Budapest, 1909. március hó 29.

A miniszter meghagyásából:

K. Lippich

miniszteri tanácsos.

Nbáyai hegyek	Domboldal
1933 Gmkt	1933 Gmkt ✓ 1936 Gmkt ✓
Szénagyűjtés	**Nbánya nagyat**
1934 Gmkt	1934 Gmkt
Tavaszi virágzás	**Fürdés után**
1936 Gmkt	1936 Gmkt ✓ 1936 " Nőa mező. ✓ 1942 balon (?) ✓

ha azonban a Nagyteh
utolása előtt a felülvizs
vélné, pivetkedjék ezz

Szfehérvári mkir. a
Szfehérvárott, 19

idb

7a életrajz:

1935 = Balló-Bejely (500 ft)

1939 = Kassai Nův Hetek kiáll-on kultúr-min vásárlása: „Tatai kis tópart".

1933 = dicséző elismerés „Nagbányai hegek"-re, Nüss.-Gan.

1941 = Képzm. Főisk. alakrajzi tan-székére tanárnak nevezik ki.

1943 Kultúrmin. megvásárolja „Vasalás az udvaron" c. képét

Boldvisár István

l.

Szépin Mur Erik

VIII. 175. l.

Tanaszi szerágrás

0

IX.Hőgyes E.-u.10.

Telefon:186-556

348/1948

Az 1948 augusztus-decemberi cs
Országos Bizottságára oly ujab
költségvetésben fedtekintve ho

Boldizsár István

l.

Szépm. Muz-Évk

VIII. 175. l.

másodszor

Kilálás a Rózsa

dombra

ORSZ. MAGY. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT
Budapest, IX., Kinizsy-utca 39.

Boldizsár István

festő

l. Szépművészet

1941. 180. l.

Az Ungvári Műv. Hetek

(Kultusz vagyvásárolta:

„Kendereti kastély folyosója")

[illegible] 26, [illegible]

~~[illegible] 3~~ [illegible], 3 grand-prix, 4 diplome-donner, 10 [illegible], [illegible] / [illegible]

[illegible] 7 [illegible] [illegible]

[illegible] 11, 22 [illegible] 2 [illegible]

Boldizsár István

Magyar Művészetért
IV. kiáll.

Vasalás az udvaron
olajf.

Vall és kur. vásárlása

Szépművészet
1943. 159. l.

A multját ilyképen nagy áldozatokkal megbecsülni akaró Győr valóban nemes példát mutat a nagy vidéki városoknak minden téren. Becéző szeretettel fogja rendbehozni európai értékű, de magyar zamatú műemlékeit, irodalmi és művészeti egyesületeivel ápolja régi, híres szülöttjeinek emlékezetét és a fiatal írók, művészek támogatásával, az ifjú tehetségek részére kitűzni szándékolt, a minden évben kiadásra kerülő „Győr város díjá"-val gondos segítő kezet fog majd nyujtani a magyarság jövendőbeli reménységeinek, az ősi magyar kultúrtörzs kibontakozni készülő új termésének. A Győrben rendezendő bemutatkozó kiállítások az ifjú magyar képzőművészeknek nyujtanak majd új teret és támogatást. A győri jubileumi alap tervbevett irodalmi, képzőművészeti esetleg zenei díjainak legmegfelelőbb odaítéléséhez a város valószínűleg ki fogja kérni az Orsz. Irodalmi és Művészeti Tanács, valamint az Ösztöndíj Tanács és a Kisfaludy Társaság segítségét is.

A jubiláló Győr a régi magyar polgári erények szavára hallgatva, így illeszkedik bele a legtermékenyebb kultúrpolitikába s folytatja azt az értékes munkát, melyet a nagyemlékű győri polgár, Ecker János, a tudós polgármester, Czech János kezdettek meg, folytatja azzal az áldozatkészséggel, amelyet a szobrot kapott Bisinger Józseftől és más finitól tanult.

Az egész ország hálával és elismeréssel tekint a jubiláló Győrre, mint az értékes „dunántúli szellem"

Boldizsár István festő

A Kormányzó Úr Ő Főméltósága a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére *Boldizsár* István festőművészt nevezte ki az Országos M. Kir. Képzőművészeti Főiskola üresedésben volt alakrajzi tanszékére.

Szépművészet
1941. 107. l.

Boldizsár István

egy képét a magyar reprezentatív kiállításon Helsinkiben megvette az állam az ottani múzeum részére.

Az Est. 1938. márc. 20.

Boldizsár István

festő

l.

Szépmüvèszet

1944. 67. l.

M. mův. kiáll.

Svájcban

(rendezésben része volt)

Boldizsár István

festő

Nagybányai táj c.

képe repr.

Karczagmagyállam,

laprzám mint.

Fu életrajz: Boldizsár G.

1930: Zichy Mihály grafikai díj (Szinyei Társ.)

1931: Szinyei tájkép díj „Gümölcs szedő nők" képére

? 1929 Kitüntető elismerés a Tavaszi Szalonban

1930. koll. kiáll. Kolozsvár

1925 nyarán Magyarországon dolgozok

Boldizsár István

Március 11-én, csütörtökön délután hat órakor tartja évi rendes közgyülését a Társadalmi Egyesületek Szövetsége székházának dísztermében (Falk Miksa ucca 1), amelyen leleplezik a TESz néhai vezérelnökének, vitéz jákfai *Gömbös* Gyulának életnagyságú képét. Az ünnepi beszédet dr. *Hindy* Zoltán, a TESz társelnöke mondja. A festmény *Boldizsár* István festőművész munkája.

Pesti Napló

1937. márc. 6.

e Matteis.
olyban 1723 július 26-án.

ık a lovas parancsnokot,
ıtvallókat kivégzik. Közülök
katona görbe kardjával egy
llette szerzetes térdel össze-
dicsfénynyel; mögötte egy
két; előtte pedig egy ifjú
ıdt nőre egy másik poroszló
ın innen egy vértbe öltözött
ınál kutya látszik. Fölöttük,
érkoszorút tartó angyal és

. — Lelt. sz. 2137. — Delhaes
ıs 21-én (465–901). — Értéke
3-án és 4-én (340–902). —
2 április 10-iki 3883 sz. leirat

III.
291 (2137).
632 (328).

291

Hag

Boldizsár István

vród
v

Nyisztor Zoltán és
Ijjas Antal. A
kongresszus. 1938.
máj. 26. 2. szám.

Boldizsár István

Magyar Művészet

1932, 50, 152. l.

A Szinyei Merse Pál tájképdíj nem egész munkásságot, hanem egyetlen egy képet jutalmaz. A társaság úgy találta, hogy *Boldizsár István „Gyümölcsszedő nők"* című képe az elmúlt év tájképtermésének egyik kiemelkedő értéke. Boldizsár István rézkarcait — melyekkel már elnyerte társaságunk Zichy Mihály grafikai díját, — a költői érzés lágy hangulatai jellemzik. Ugyanezt mondhatjuk tájképeiről, melyek egyenes folytatásai annak a nagybányai művészetnek, mely megindulásakor Szinyei Merse Pált is arra késztette, hogy felhagyjon a tétlenségben töltött évekkel s újra ecsethez nyúljon. Úgy látta, hogy a nagybányai művészek abban a szellemben dolgoznak, melyet ő a *Majális*-sal már jóval előbb megkezdett. Ez a szellem a természet őszinte szeretetéből fogant. A nagybányaiak művészete a természet festői kifejezése, a kolorisztikus szintézis értelmében, ahogy azt egykor Ferenczy Károly megfogalmazta... Boldizsár hű e felfogáshoz. Csakhogy az ő lágy kedélye, érzelmeinek gyöngédsége mássá teszi a régi fogalmat. Puha, gyöngéd, zománcos koloritot foglal egybe, mindinkább belső tűzben égő színeket, egyre mélyebb harmóniát ad és hullámzó vonalmenetet. Legjellemzőbben fejezi ki művészi célzatait a *Gyümölcsszedő nők* c. képe.

V

FOLYÓIR

L'ART revue bi-mensuelle illustrée. 1890. január 1. Nr. 615. Szöveg: Eugène Müntz, *Les Bordures des tapisseries de Raphael.* Kilencz képpel. A. Hustin, *Les Peintres du Centennaire 1789—1889.* Négy képpel. Notre Bibliothèque. Képek a szövegen kívűl: *Saul et David.* Eau-forte d'après le tableau de Rembrandt. *Bretonnes au Pardon.* Gravure d'après le tableau de Dagnan-Bouveret. — 1890. január 15. Nr. 616. Szöveg: A. Venturi, *Ercole de Roberti.* Négy képpel. Louis Brès, *L'art dans nos colonies et pays de protectorat.* Hat képpel. Notre Bibliothèque. Képek a szövegen kívűl: *L'Ouvroir.* Eau-forte d'après le tableau de François Boudin. *L'Édition du matin.* Dessin de Gerke Henkes d'après son tableau. — 1890. február 1. Nr. 617. Szöveg: Charles Diehl, *Les mosaïques byzantines de la Sicile.* Hét képpel. Marius Vachon, *Le Mobilier à l'Exposition universelle de 1889.* Nyolcz képpel. Louis Brès, *L'art dans nos colonies et pays de protectorat.*

Boldizsár István

MAGYAR MŰVÉSZET

1926. 539. kiállítások

Sz. T. közen

1930, 59, 120 művelet és irodalom

1931, 250, 426 kit

1932, 50 Sz. T. közen, 52, 54, 64 kiáll

1929. 300. kiállítások

Ráb. M: A M. Rézk. Mův. Ch. kiáll

BAROSS SZ

Kereskedő-, Iparos- és Rokons
Budapest, IV. Bástya-utca

Igen tisztelt Szakos

Kedves E

A Baross szövetség 197. sz. visel
tályének emelése céljából a nemzetközi
bíró s itt Budapesten (Gödöllőn) augus
Jamboree-n szerepeltetni akarjuk. A csapat
sajnos szövetségünk, a mai nehéz viszon
miért is tagjaink szives áldozatkészségét k

Tekintettel erre a nemes célra, a
gyen szives a mellékelt csekk-lap felhasz
tehetségének megfelelő kegyes adományát

Midön még szives áldozatkészsége
Baross testvéri üdvözlettel híve:

Budapest, 1933. junius 15.

Boldizsár István

MAGYAR MUVESZET

1932. 50.

1931. évi Szinyei Merse Pál tájképfestészeti díj elnyerése alkalmából bővebb ismertetés.

hoanal. Studie.	/7.20/	2.20
UND ÖDIPUS KOMPLEX. Eine analytische Studie	/3.--/	1.--
zu seiner Psychoanalyse	/4.50/	1.10
RINNENRUNGEN. Ein Beitrag orie	/6.20/	1.10
DERE BEITRAEGE ZUR PSYCHO- CHEN SCHAFFENS	/9.--/	2.20
URT UND SEINE BEDEUTUNG FÜR Geb.	/12.30/	3.20
HULDGEFÜHL.Psych.Studien.	/12.30/	3.20
LT.	/4.50/	1.--
Psychoanal. Studie	/4.50/	1.--
ND STRAFBEDÜRFNIS. Probleme ier Kriminologie	/11.20/	2.20
nalytische Studien.Mit einer	/16.20/	2.10
WIRD	/6.75/	2.--
DERE PSYCHOANALYTISCHE STU-	/7.50/	2.--
rnat.Psychoanalyt.Bibl.	/9.50/	1.10
.Leinen	/5.10/	2.10
ZUME	/5.25/	1.--

Boldizsár István

vitéz nagybányai
Horthy Istvánné
archépe repr.

KMTárs tav. kiáll. - Eat.
1942. ápr.-máj

V

Bak

Télelő

DECEMBER

Kar

A hónap és hét napjai	Római katolikus naptár	Protestáns naptár	Uj-görög naptár	Ó-görög naptár
1 Péntek 2 Szombat	Elegy p. † Bibiana vt.	Elza Aurélia	Ananiasz Habakuk	18 Plátó 19 Abdiasz

3-án. 49. *Róm. kat. ev.* Úrjövet I. vas. Jelek lesznek a Napban. Luk. XXI. 25—3 Máté XXI. 1-9; olv. Róm 13, 11—14. — *Uj-görög ev* Az esztelen gazdagról. Luk. 1 *Ó-görög ev.* ugyanaz.

3 Vasárnap 4 Hétfő 5 Kedd 6 Szerda 7 Csütörtök **8 Péntek** 9 Szombat	**A1.** Xav. sz. Fer. Borbála vt. Szabbasz ap. Miklós pk. Ambrus pk. **M. szepl. fog** Fourier Péter	**A1** Olivia Borbála Vilma Miklós Ambrus Mária Natália	**A26.** Szofon Dam. János Szabbasz **Miklós** Ambrus ea. Patáp B.-A.fogant	**20 B25.** D.Ger. **21 B.-A. avatt** 22 Filemon 23 Amfilok 24 Kelemen 25 Katalin 26 Nikon

10-én. 50. *Róm. kat. ev.* Úrjövet II. vas. Midőn meghallotta János Máté XI, 2—1 Luk. XXI. 25—36; olv. Róm. 15. 4—13. — *Uj-görög ev* A 18 évig beteg asszony n Luk. 13. r, 71. sz. — *Ó-görög ev.* ugyanaz.

10 Vasárnap 11 Hétfő 12 Kedd 13 Szerda 14 Csütörtök 15 Péntek 16 Szombat	**A2.** Melkiades Damáz p. Ottilia sz Luca sz Nikáz pk. vt. Valerián † Etelk csász.-nő	**A2.** Judit Árpád Gabriella Luca Szilárdka Johanna Albina, Etel	**A27.** Eugr Dániel styl. Szpiridion Euszterát Tirsus Eleutér Teofánia	**27 B27.** Jakab 28 Irenark 29 Paramon 30 András **1 Dec.** Nah. 2 Habakuk 3 Szofoniász

17-én. 51. *Róm. kat. ev.* Úrjövet III. vas. A zsidók papokat és levitákat küldtek. Já *Prot. ev.* Máté XI, 2—10; olv Kor I. 4. 1 5 — *Uj-görög ev.* Egy ember nagy v Lukács 14. r. 76. sz. — *Ó-görög ev.* A 10 bélpoklos férfiról. Luk 17. r. 8

17 Vasárnap 18 Hétfő 19 Kedd 20 Szerda 21 Csütörtök 22 Péntek 23 Szombat	**A3a** Lázár Grácián pk. Pelagia Timót, M. K. †† Tamás apostol Zenó vt. †† Viktória ††	**A3** Lázár Auguszta Viola Teofil Tamás Zenó Viktória	**A.** Dániel Sebestyén Bonifác Ignác vt. Juliána sz. Anasztázia Krétai 10 vt.	**4 B 8.** Borbála 5 Szabbasz **6 Miklós** 7 Ambrus 8 Patáp 9 B.-A.-fog. 10 Menna

24-én. 52. *Róm. kat. ev.* Úrjövet IV vas. Tiberius császár uralkodásának 15. Luk. III. 1—6. — *Prot. ev.* Ján. I. 19—28; olv Fil. 4. 4—7 — *Uj-görög ev* Jézus zetségkönyve. Máté 1. r. 1. sz — *Ó görög ev.* Egy ember nagy vacsorát szerze. Luk

24 Vasárnap 25 Hétfő	**A4.** Ádám és Eva	**A4.** Ádám, Éva	**A.** Eugenia	**11 B.** Dániel 12 Szpiridion

Boldizsár István

Horthy Miklós arc-
képe repr.
Magyar Nők Lapja
1941. 34. sz.

FELJEGYZÉSEK — NOVEMBERRE

Boldizsár István

Műcsarnok

√ 1933. szept. Fiatal mű-
vészek kiáll.
15, 29, 33, 80, 84

Boldizsár István

Zúzómalom Nagybánján

1932 fův új szerzem. kiáll Mücsarnok

Boldizsár István

Műcsarnok festő Szept

1924. tav. kiáll. 575.

1925-26. akt kiáll. 392

1928. tav. kiáll. 503-506.
515-518.

l. Személynök n. 7.

Esterházy Móricz gróf, orsz. képviselő

VI. 305.

Boldizsár István

Rézkarcolók Egyes. tagja

Kéve-tag

KMTÁRS művcsoptok
1931 feb-márc kiáll.

XI. 59.

Műcsarnok

1932. febr.-márc. kiáll. 451.

1932/33. téli kiáll.: 3, 5, 7,
kéve 22, 24, 31, 35, 37, 55, 59,
61, 76-80.

1933. nemz. képzm. kiáll.
67, 68, 69.

LABOR OMNIA VINCIT

37, 84, 106, 154, 165, 189, 214, 295
46 Novák László 36
69 Offset-nyomás mai állása 106
24 Reklámok a villamoskocsikban 83
Schwind Béla 58
25 Segélyzőegyesületünk jubileuma 188
Szakirodalom fejlődése Németországban 83
94 Tranger József 133
Új alakulás a szakmában 81
Újévi üdvözlőkártyák 16
42 Új grafikai szaküzlet 163
41 Ünnepelt a munka, *h.* 188
71 Üzlethelyiségáthelyezés 214
37 Üzletáthelyezés 259

Klisékészítés

42
28
123 Negatívklisék pozitív rajza 126
Englander és társa nyomdából, *W.* 14
Győrből 256
Kaposvárról 103
Kecskeméti Közlöny nyomdájából . . . 161
Kolozsvári nyomtatványok, *W.* 128
Magyaróvárról 162
Mezőberényből (3 példával), *W.* 127
Miskolczi Kultura-nyomdából (2 ábrával, *W.* 34
Nagybecskerekről, *W.* 161
Népszava jubileumi száma 103
Nyitrai nyomtatványok, *W.* 127
Nyitra — Lencse Antal 186
Rimaszombatból, *W.* 127
Szabadkáról 186, 256
Szegedi »Délmagyarország«-nyomdából, *W. V.* 13
Szegedi Koroknay-nyomdából (1 példával) 102

Boldizsár István festő

Személynök u. 7. Műcsarnok

√ 1929/30. téli kiáll. 512.

√ 1930. tavaszi kiáll. ~~[illegible]~~ XI. 39

√ 1934. téli kiáll. 122, 128, 336, 464

√ 1934. nemz. képz. kiáll. 73, 320

1935 nemz. képz. kiáll

94, 208, 222

Jankovich Béla, vallás- és közokt.
minisztter IX. 115.

Boldizsár István

Tanulmánytej, olajf.
Tanulmánytej "

Nemzeti Szalon
1917. máj.
tav. tárl.

√

917. raktári szám.

BOLDIZSÁR ISTVÁN

Nr. 29. Horthy Miklós arcképe. Jelz."Boldizsár 943"
180 x 100 cm

Veszélyeztetett Magángyűjtemények Miniszteri Biztossága.
XLVII. számú leltár. A Földmivelésügyi Minisztériumtól
átvett képek. 1948.

BOLDIZSÁR ISTVÁN

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

471
Szöveg : 259, *266/124*, 359, 362, *363/1*, *363/25*,
Kronológia : 1929, 1930, 1932, 1936,

Boldizsár István

— Boldizsár István festőművész, nyugalmazott főiskolai tanár, folyó év november 20-ra virradóra, életének 88. évében elhunyt. Temetése december 22-én, délután fél 3 órakor lesz a Farkasréti temetőben.

Magyar Nemzet 1984. XII. 8.

Boldizsár István

◆

Pápai vízimalmok cimmel Boldizsár István festőművész rézkarcaiból nyílt kiállítás a pápai Helytörténeti Múzeumban.

Magyar Nemzet 1984. VI. 15.

Boldizsár István, festő- és grafikusművész

Török Istvánt örztönözte háborúban meghalt nagybátyja Török János festőművész példája is, – aki elindító festőtanítója volt Boldizsár István festőművésznek.

Koszorús Oszkár: Arcképvázlat Török Istvánról.
Bokés Megyei Népújság, 1983. szept. 10. 8. old.

Boldizsár István, festő- és grafikusművész

Sági Sándor mondja: „1953-ban Budapestre költöztem és munkakapcsolatba kerültem Boldizsár István és Kovi Illés Aladár festőművészekkel."

Turista, 1984. máj. 18.-old.

Boldizsár István festő- és grafikusművész

A 79-ik évben járó Szabó Vladimirt, akárcsak a nemrég elhunyt Molnár C. Pált, Boldizsár Istvánt, vagy Barcsay Jenőt, a korszak magyar művészet nagy öregjei körött tartjuk számon.

Tóth Ervin: Szabó Vladimír világa,
Magyarország, 1984. márc. 11. 26. old.

Boldizsár István, festő- és grafikusművész

A pápai ünnepi hetek kiállítási programjában külön hangsúly illeti Heitler László egyéni kiállítását. — A bemutatósorozaton Renner Kálmán, Boldizsár István és még több művész műve szerepelt.

Szelényi Pál: Heitler László kiállítása Pápán.

Napló /Veszprém/ 1984. júl. 1.

Boldizsár István

Magyarnyai művészek

Magyar Nemzet, 1986. VIII. 16.

BOLDIZSÁR István
91 9. 38

Új Művészet

Boldizsár István

KF : Boldizsár István emlékezése. =

Téglaipar, 9, 1985, 3. 6.

Tokaji tanulmányok. Tokaj, 1992

Boldizsár Iván
Boldogfai

Boldizsár István

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 JÚN 10

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

festőművész

1021

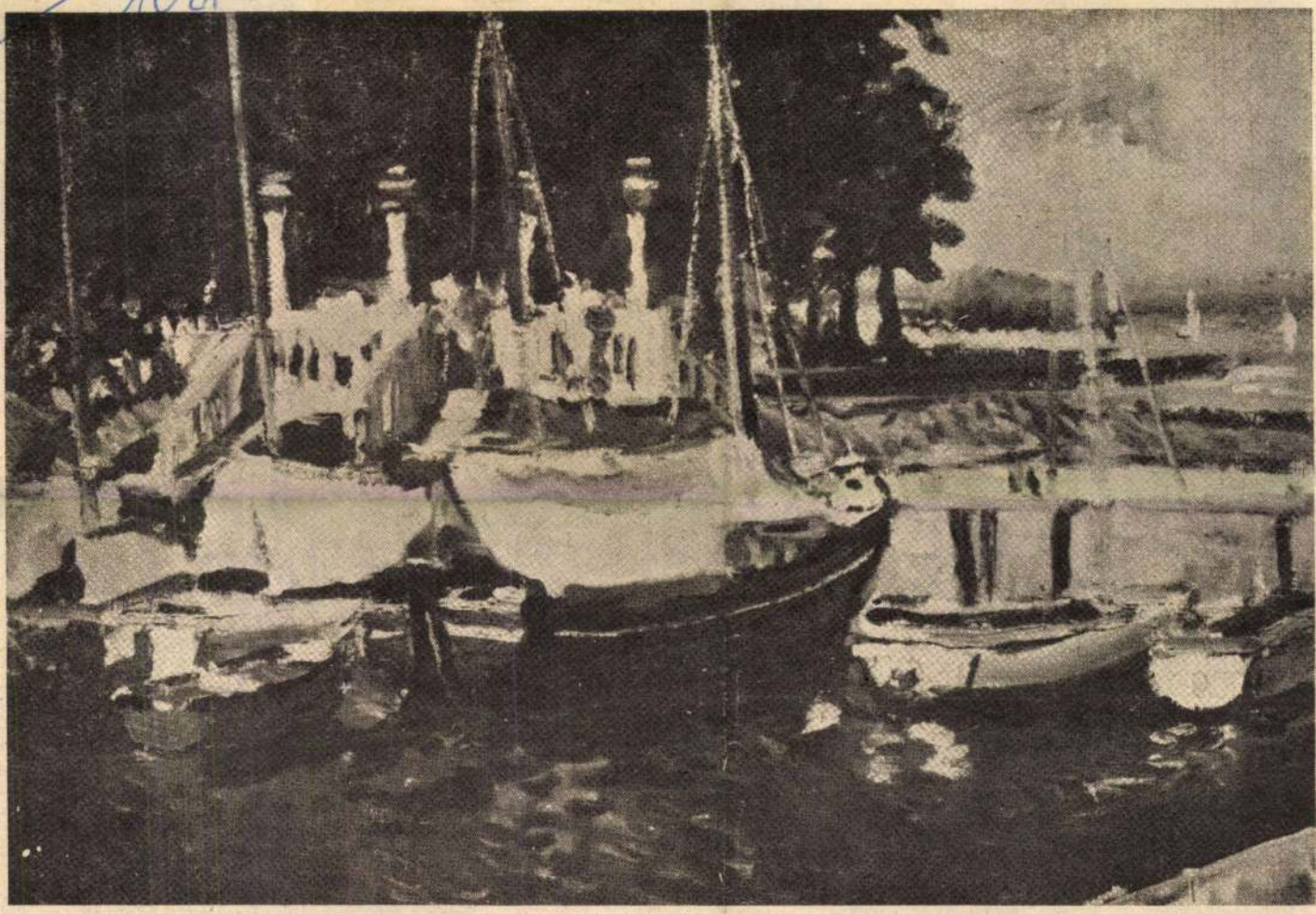

Boldizsár István: Földvári belső móló

nagy forgalmú üdülőhelye- (ORBIS — KS)

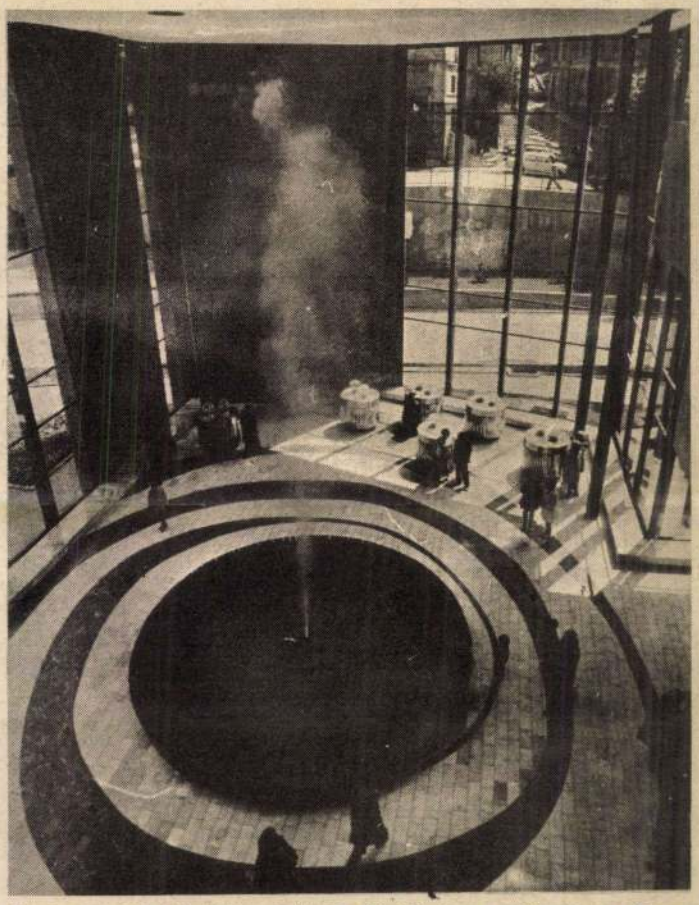

Csehszlovákia leglátogatottabb fürdővárosa Karlovy Vary. Felvételünkön: a „Vridlo" nevű gyógyforrás

(Fotó: CTK — KS)

kaszamak a
zését, és 19
nek a 20 ki
szakasz épít

Magyarors
műveiben –
műben és a
ti Művekbe
acélolvasztó
nek, amelyekben kiváló minőségű termékeket állítanak elő. Ezeknek az objektumoknak az építését a vaskohászat hosszú távú (1978—1990) fejlesztési programja irányozta elő. E programban jelentős szerepet játszik a KGST keretében történő kooperáció és a szakosítás lehetőségeinek a kihasználása.

A moszkvai Lenini Komszomol Autógyár kollektívájának 1979. évi szocialista kötelezettségvállalásában ilyen sorokat olvashatunk: „A KGST megalapítása 30. évfordulójának tiszteletére az autógyár dolgozói — szocialista kötelességüket teljesítve — vállalják, hogy idejekorán gondoskodnak a KGST-tagországokba irányuló gépkocsik, tartalékalkatrészek, és a szervizszolgálat komplett berendezéseinek kitűnő minőségben történő szállításáról..."

Borisz Rjabov
(APN—KS)

Ho Si Minh-város VINAPRO
tanak elő. Képünkön: a gyá

Lengyelország

A magyar ir

Lengyelországban a magyar irodalmat éveken keresztül csupán Molnár Ferenc halhatatlan remeke, „A Pál utcai fiúk" képviselte, igaz, megért 10 kiadást. Ma a helyzet gyökeresen megváltozott. A lengyel kiadók évente 6—8 magyar irodalmi művet jelentetnek meg, további 3—4-et pedig az ifjúság részére, valamennyit kitűnő fordítók — Camilla Mondral, Tadeusz Olszanski, Krystyna Pisarska — tolmácsolásában.

Az elmúlt 35 évben leggyakrabban kiadott művek közé sorolhatók a klasszi-

„A nyolcvanötödik év felé már túl nehéz a machete…"

Akire az Amazonas „halasítását" bízták

„Iquitostól negyven kilométerre a dzsungelben halszaporító állomást telepítettünk az Amazonas mellé, hogy a ritkuló fajok utánpótlását biztosíthassuk. Tudja, a brazilok leginkább ívás előtt szeretnek halászni, a piracemák megjelenésekor hatalmas flották bukkannak fel, a halállomány egyre fogy…" Iquitos az Amazonas-vidék perui fővárosa, a piracema indián szó, az őslakosok nyelvén ívásra vonuló haltömeget jelent.

Mindez nem egy tudományos filmben, hanem *Woynarovich* Elek lakásában hangzik el. A nyolcvannégy éves professzor két hónap után nemrég érkezett haza Peruból, ahol a kihalóban lévő halfajták mesterséges szaporításának eljárását „honosította" meg. Hasonló okból dolgozott már Katmanduban, három és fél évet töltött Venezuelában; járt már Indiában, Kínában, a Thaiföldön, a Fülöp-szigeteken és Iránban is. Folyékonyan beszél németül, angolul, spanyolul és portugálul, összesen mintegy ötven, Nepálban, Madagaszkárban, Dél-Amerikában megjelent könyvet írt, legutóbbit szintén halakkal foglalkozó fiával együtt, aki jelenleg Bangladesben dolgozik – dán felkérésre.

„Őseimnek még a lengyel Vojnarovka faluban volt földjük; nevem a háború szót őrzi, magyarul valami olyasmit jelenthet, hogy hadfi" – mutatja családjuk nemesi címerét a professzor. Woynarovich Elek Mezőcsáton, a Tiszától nem messze nőtt fel; magától értetődőnek találta, hogy vízzel foglalkozzon. Hidrobiológiát tanult, az egyetem elvégzése után a Halélettani és Szennyvízvizsgáló Intézetben kapott munkát. 1939-ben bevonul, részt vesz Kárpátalja és Erdély felszabadításában, a bácskai harcokban, aztán – mivel bátyja elesik a Donnál – hat hónapra felmentik a szolgálat alól. 1943-ban megpályáz egy németországi ösztöndíjat, az évet a königsbergi Albertus Egyetemen tanulja végig mint halbiológus. Mikor hazaér, a Vértesben harcol egy lovasalakulattal; eztán Dániába indul, ahol a hadvezetés németül tudó tiszteket keres a V1-es csodafegyver működtetésére. 1945 márciusában Kaltenkirchenben az SS-katonának szánt hatszáz tizennégy–tizenöt éves magyar levente kiképzését bízzák rá. A háború után a Földművelésügyi Minisztérium halászati osztályára kerül; s 1953. január elsején addigi munkásságáért megkapja a mezőgazdasági tudományok doktora címet. 1956-ban a tihanyi halbiológiai intézet élére nevezik ki igazgatónak, amit '62-ig vezet. Itt fejleszti ki a pontyikrák kikeltésének tömegszaporításra alkalmas mesterséges módszerét, ami világérdeklődést vált ki. Az eljárás leírása megjelenik orosz, angol és német nyelven is; s egy lengyelországi előadás után külföldre szóló ajánlatot kap. 1967-től hat évig Nepálban oktatja a mesterséges halszaporítás technikáit, majd három és fél évet tölt Venezuelában. A nyolcvanas évek elejétől hat évig haltenyészeti állomásokat telepít és működtet San Francisco mellett.

Stílszerűen díszített professzori utazótáska

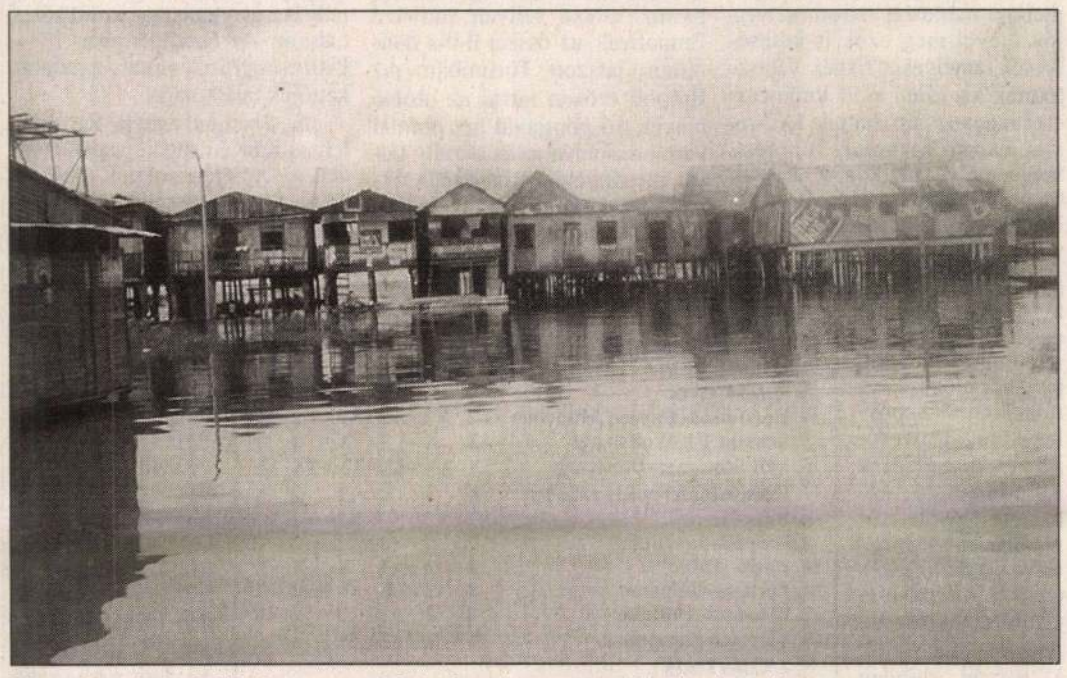

Magasított balsafalábakon nyugvó házak az Amazonas elöntött árterében

Gyakorlatilag ezt a tevékenységet végezte Peruban is. Az állomás telepítését az alapok kijelölésétől az épületek felhúzásáig felügyelte. „Az indiók vendégszeretők – idézi fel első élményét. – Mikor odaértem, megkínáltak majomhússal; alig tudtam elhárítani. Azzal vágtam ki magam, hogy rokont nem eszem; erre elálltak tőle." A professzor az állomás közös lakóépületében foglalt egy-egy szobát. Legfontosabb felszerelés a moszkitóháló, a többieket illetőleg „alapkomfortra" rendeztek be: áram generátorról, a felforralt esővízből kitűnő tea készíthető, a platano nevű főzőbanán sütve-főzve egyaránt ízletes. Lényeg a halak elhelyezése. „Egy ilyen állomás négy részből áll – magyarázza. – Első az anyahalakat tároló tó, második a laboratórium, ahol mesterségesen megtermékenyítik az ikrát, harmadik a lárvanevelő, majd tizenöt–huszonöt napos koruktól az utódnevelő." Az új példányokat már lárvakoruktól el lehet vinni; egyaránt érdeklik a környezetvédőket és a díszhaltenyésztőket. A professzornak régebben személyesen kellett a döglött halakon bemutatnia egy fajta beinjekciózásának, az ivarcsatorna elvarrásának módját; mára azonban csak az állomás személyzetének munkáját felügyeli, és tanít. Legutóbb egy különleges harcsafajta befogására utazott a dzsungelbe, ami fél napot vett igénybe. „A helybeliek által használt módszert követtük – ismerteti az eljárást. – A háló egyik végét a csónakhoz rögzítjük, másikat egy bójával megjelölve a folyóba eresztjük. Lefelé csurgunk, és mivel a halak többsége áradáskor felfelé vonul, legtöbbjük magától kerül a hálónkba…" Ám egyre ritkábban vállalkozik ilyen kalandokra: „A nyolcvanötödik év felé már túl nehéz a machete" – adja okát. Pedig rendszeresen edzi magát. Minden reggel tornázik, több mint ezeregyszáz mozdulatot tesz, tréningben tartva a szívét. „Tizenhat évvel ezelőtt gondjaim voltak a szívemmel, akkor tanácsolták, hogy erőszakos, határozott mozdulatokkal tornázzak, ami nemcsak a testre, de a szívre is hat. Amikor elkezdtem, ötven ismétlés után le kellett ülnöm. Ma már ötszáz után sem fáradok el…"

Búcsúzóul megmutatja a szobáját. A hat unokát ábrázoló fénykép, a nemzetközi tudományos elismerések keretbe foglalt példányai, az 1993-as Széchenyi-díj; nepáli teáskannák, afrikai állat-, indiai istenszobrocskák; üveglap mögé zárt amazóniai lepkék; fúrási mag az Asszuáni-gátból; kvarckristályba ágyazódott, ujjnyi vastag smaragdrúd; olajtartó edény Indiából, belülről festett mintájú illatszeres üveg Kínából, színes homokból összeállított tájképet hordozó üvegcse Brazíliából, és amire a legbüszkébb: több millió éves, megkövesedett őshal a brazíliai óceánból.

„Szüleink felelősségérzetre neveltek minket – mereng. – Ha valamire vállalkoztál, kötelességed teljes egészében végrehajtani, mondták. Végig ezt tettem, de mindig újabb és újabb területek bukkantak elő…" S hogy miért pont ő utazhatta be a fél világot, a halszaporítás technikáit oktatva? „Örömmel adtam át másoknak, amit tudtam. Brazil és venéz tanítványaim kizárólag saját hasznukra fordították a tőlem kapott ismereteiket, másnak már nem akarták elmondani. Másik oka az lehet, hogy elméletben és gyakorlatban egyaránt képzett vagyok…" Telefoncsörgés szakítja félbe. „Szívesen adok tanácsot a helyi haltenyésztés lehetséges módszereiről, igen, holnap délelőtt ráérek" – mondja, és leteszi a kagylót. Az Egyesült Arab Emírségekből keresték.

Regényi Huba

Hálóvivők Iquitostól negyven kilométerre

Művészszoba

Frankfurt zenei világvására

Zenei vásár – sokáig ismeretlen volt e fogalom a magyar közönség előtt. Ma már kilátogathat helyi zenei vásárokra, vásárkísérletekre itthon is, amelyek üvözlendők, de amelyek úgy aránylanak a modellül szolgáló(?) hatalmas frankfurti zenei vásárhoz, mint falusi indóház a Nyugati pályaudvarhoz. Magam – hivatalból és lélekből egyaránt – a hazai zenei vásározás megizmosodásában vagyok érdekelt, de addig is, amíg megannyi közép- és kelet-európai vetélytársa közül valamelyik magyar próbálkozás kiemelkedhet, javaslom az érdeklődőknek, látogassák meg legalább egyszer a frankfurti óriást.

Mennyire óriás? Tavaly óta megint 11 000 négyzetmétert nőtt, így immár 133 000 négyzetméteren vonultatja föl a 2044 kiállítót, akiknek mintegy fele német. A legnagyobb külföldiek mezőnyét az Egyesült Államok 226 kiállítóval vezeti, őt Nagy-Britannia 166-tal követi. Az 1980-as megalakulás óta megnégyszerezte kiállítói és látogatói számát, s megháromszorozta alapterületét a Musikmesse. Immár saját vasúti megállója is van a városközponttól amúgy sem messze eső vásárvárosnak, amelyen belül mozgó járdák és belső kisbuszok hidalják át a nemegyszer számottevő távolságokat.

Vannak a frankfurti zenei vásárnak nehezebben áthidalható „távolságai" is. Az írottzeneműkiadás és a hagyományos hangszerek világa, no meg a lézerszínházak másik véglete között a lemezlovas-együttes és a mind „önjáróbb" stúdióberendezések nemigen képeznek „mozgó járdát". Látszólag kevésbé kiáltó az ellentét a nagy tradíciójú zongoragyárak termékei, sőt a muzealitásból felébresztett más billentyűs hangszerek és távoli elektromos utódaik között – már csak azért is, mert időnként a fekete zongorát is ellátják midicsatlakozóval vagy éjszakai csöndes gyakorlást biztosító fejhallgatóval. Az elektromos billentyűsök jobb darabjain – kivált a Yamaha Clavinováján – pedig már finoman mintavételezett hangszerhangok szolgáltatnak illúziókeltő hangzást. A szintetizátorok megint elbűvölték a közönséget: előbb a szerdától péntekig tárgyaló szakmaiak, majd hét végén a betóduló liebhaberek keze alatt álltak ki fizikai terhelési próbákat is. Elgondolkodom: ezek a liebhaberek vajon a muzsika vagy a technika rajongói, élvezői-e? Hányan vannak, akik a bekészített dallamok és ritmusok hallgatása közben képzelik magukat zenésznek, akár a lemezjátszó előtt kalimpáló szobakarnagyok, s hányan avatkoznak a zenei folyamatba, vesznek részt cselekvően, akármilyen műfajban is, a muzsikálásban? Ez a kérdés persze csak a billentyűs instrumentumok esetében merülhet föl, fújni, vonni tudni kell, még ha a szúnyogdongájú elektromos bőgő a konnektorban végződik is.

Lehetetlen teljes képet vázolni a vásárról, amelyet látogatóként tán felmérhettem volna öt nap alatt, kiállítóként azonban csak mozaikkockákat próbálhatok összerakni. Évről évre több magyar hangot hallani a folyosókon sétálva, s immár minden téren találkozhatunk kiállítóinkkal is. Ezúttal a ProLight+Sound csarnokaiban is feltűntek magyar cégek, márpedig ez a legköltségigényesebb, s a nyugati konkurencia által legszorongatottabb terület. Új és új kiállítóink próbálkoznak a hangszerkészítés területén: a Makai és a Xilon-Ton hangszergyártó cégek elsősorban a zeneoktatás alsó és középfokát célozzák meg ütőhangszereikkel, dorombjaival a Legator visszatérő kiállító, s persze szokott helyén ott találtuk a szegedi vonóshangszer-gyárat, amely ugyancsak a gyerekek szélesebb felvevőtáborát tartja szem előtt feles, negyedes hegedűkig terjedően. Kottakiadóink közül a nagy múltú Editio Musica Budapest új oktatási és kortárs zenei kiadványait, valamint Liszt összkiadásának legfrissebb kötetét mutatta be. Az Akkord Zenei Kiadó standján pedig, amely a Bottesini-összkiadás első kötetét, Lajtha Hat zongoradarabját és magyar szerzők duóit jelentette meg erre az alkalomra, igényes fúvós kamarazenei és zenekari kottáival a pécsi AXA jelentett új színt. A zeneműkiadás aligha dicsekedhet ma olyan piacnövekedéssel, mint az elektromos hangszerek és stúdióberendezések szférája, de amíg akadnak nem önműködő hangszerek, addig van remény a kották eladhatóságára is. Talán nem süllyed dekorációvá az írott zene. Dekorációvá egyébként emelkedni is lehet: a ceglédi *Kármán* Sándor Harley-Davidson motort formázó elegáns, átlátszó dobfelszerelése, a Turbo Designer az ütőhangszeres világcég, a Sonor standjának ékességeként csillogott.

Hollós Máté

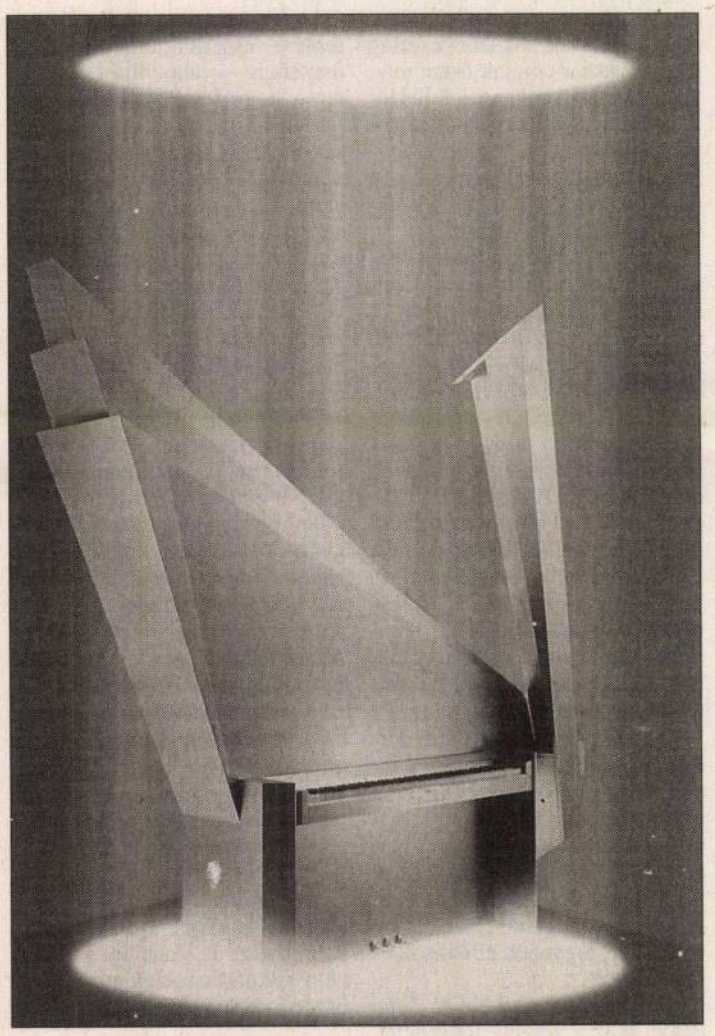

A 150 éves Seiler gyár kiállította millenniumi zongoráját és annak pianinóváltozatát. A Meteor 340 centiméter hosszú, egytonnás, 280 ezer márkáért kapható, a Meteorit (képünkön) 270 centiméter magas, féltonnás, 130 ezer márkáért vásárolható meg. Mindkettő világít, és elektromosan nyílik

A MAGYAR NEMZET TOTÓZÓJA

13. heti totótanácsadó április 3–4-re

A totó húsvéti műsora minden totózótól komoly fejtörést igényel. Csekély kivétellel valamennyi mérkőzés háromesélyes, jószerével még azok is kétesélyesek, amelyeket fixnek választottunk ki. Mind a 14 totómecscset mégsem játszhatjuk 1X2-re, s az okozta a komoly fejtörést, mégis melyik mérkőzést játsszuk két esélyre, és melyiket fixre. Mindenesetre a Siófok–Ferencváros találkozót biztos Fradi-győzelemre vettük, feltételezve, a csapat minden erejét beveti, hogy a jelenlegi nyolcadik helyéről előbbre kerülhessen. Viszonylag könnyű mérkőzésnek néz elébe a 13 pontos, 16. helyezett Siófokkal szemben. A Ferencváros játéka most, a tavaszi szezon elején azonban elég bizonytalannak tűnik, a pályán minden megtörténhet.

Empoli–Juventus: a Juve csapata a papírforma szerint biztos győztesnek látszik még akkor is, ha az utolsó helyen tanyázó Empolival az ősszel 0-0-s döntetlent játszott Torinóban. Az Empoli erősen tartja az utolsó helyét, 16 pontjával hét ponttal van leszakadva az A osztály teljes mezőnyétől. A harmadik fixre játszott totómeccs a Piacenza–Udinese mérkőzés. A bajnoki táblázaton a Piacenza 25 ponttal a 14., az Udinese 39 ponttal a hatodik. Az udinei együttes a most folyó bajnokság során 11 esetben hagyta el győztesen a pályát, a Piacenza mindössze hátszor. Az őszi idényben 1-0-s Udinese-győzelemmel végződött kettőjük találkozója.

A Szerencsejáték Rt. kellemes húsvéti meglepetést szerzett a totójátékosoknak. A jövő héttől kezdve leszállította a totószelvények árát: a két játéknak megfelelő szelvény tétje 60 helyett 50 forint, így a kombinációs szelvény egy játéka 25 forintba kerül.

E heti játékunkban négy mérkőzést játszottunk három esélyre és hatot két esélyre, hat darab 800 forintos kombinációs szelvényen, összesen 4800 forintért. A találati valószínűség 11-es találatra, 64, 12-esre 32 és 13-asra négy százalék.

1. Siófok–Ferencváros	2	2	2	2	2	2
2. Haladás–Vasas	X2	X2	X2	X2	X2	X2
3. Újpest–Győr	1X	1X	1X	1X	1X	1X
4. Dortmund–Bayern München	X2	X2	X2	X2	X2	X2
5. Schalke 04–Wolfsburg	1	X	2	X	2	1
6. VfB Stuttgart–Duisburg	1X	1X	1X	1X	1X	1X
7. Kaiserslautern–Leverkusen	X	1	2	1	2	X
8. Bari–Roma	X2	X2	X2	X2	X2	X2
9. Empoli–Juventus	2	2	2	2	2	2
10. Lazio–Milan	1	1	1	X	X	X
11. Perugia–Bologna	1	2	X	X	2	1
12. Piacenza–Udinese	2	2	2	2	2	2
13. Vicenza–Sampdoria + 1 mérkőzés	X	1	2	X	1	2
14. Internazionale–Fiorentina	X	X	X	X	X	X

Ajánlatunk a lottó jövő heti húzásaira

Az ötös lottó múlt heti sorsolásán Fortuna erősen kegyeibe fogadta a 10-est. Ebben az évben már negyedszer találkoztunk ezzel a számmal, amelyik – mellesleg megjegyezve – tavaly egész évben mindössze háromszor volt a nyerők között.

A múlt héten az 55-ös is a favoritok közé került, harmadszor lett nyerőszám az idén.

Az ötös lottó jövő szombati, 13. heti sorsolására változatlanul a legrégebben kihúzott tizenegy számot játsszuk, közöttük a legrégebbi 68-ast fix számként.

8, 11, 18, 19, 21, 30, 48, 60, 63, 68, 69.

1.	8	11	18	68	69
2.	8	11	21	48	68
3.	8	18	48	60	68
4.	8	19	30	68	69
5.	8	21	30	63	68
6.	8	60	63	68	69
7.	11	18	19	21	68
8.	11	18	30	60	68
9.	11	19	60	63	68
10.	11	30	48	68	69
11.	18	19	48	63	68
12.	18	21	63	68	69
13.	19	21	60	68	69
14.	21	30	48	60	68

A lottójáték e héttől kezdve szelvényeként húsz forinttal drágább lesz – egy-egy játékért száz forintot kell fizetnünk –, így a fenti, 14 szelvényes variáció 1400 forintba kerül.

A hatos lottó múlt szombati sorsolásán három számunkat – a 29-est, a 34-est és a 42-est – kihúzták, így variációnkban három darab háromtalálatos sor is akadt. Aki lottótanácsadónk szerint játszott, közel 1600 forint nyereménnyel távozhatott a kasszától. Érdekes, a hatos lottóban is ugyanúgy kezdődik a nyerőszámok sora, mint az ötösben: 10, 13. A 10-es itt is már negyedszer volt nyerőszám az idén. A jövő szombati tápióbicskei sorsolásra a múlt héten kihúzott számaink helyett a 7-est és a 25-öst soroltuk be.

4, 5, 7, 9, 11, 14, 22, 25, 45.

1.	4	5	7	9	11	14
2.	4	5	7	22	25	45
3.	4	7	9	22	25	45
4.	5	9	11	22	25	45
5.	5	9	14	22	25	45
6.	5	11	14	22	25	45
7.	7	11	14	22	25	45
8.	9	11	14	22	25	45

Hat kihúzott szám esetén legalább egy öttalálatos sor is lesz. A hatos lottósorsjegy is drágább lett: egy-egy szelvény, hasonlóan az ötös lottóéhoz, itt is száz forintba kerül. **(gálfalvi)**

HATVANNÉGY MEZŐS VILÁGEGYETEM

Kíméletes nagyágyúk

Van-e alapja annak, hogy korunk legjobban fizetett sakkozói nemcsak vetélkednek, hanem olykor össze is kacsintanak egymással? Megállja-e a helyét az a feltételezés, hogy olyan élvonalbeli nagymesterek, akik sokszor, esetleg több tucatszor csaptak össze már, annyira tisztában vannak kollégáik erényeivel és fogyatékosságaival, hogy mind nehezebb új eszmékkel meglepniük a másikat, s némelykor a megszokás is tompítja cselekvésvágyukat?

Ezek a kérdések motoszkálnak bennünk, amikor kissé alaposabban szemügyre vesszük a nemrég véget ért linaresi sakktorna – alighanem az esztendő legerősebb szellemisport-viadala – termését. Ötvenhat játszmából mindössze húsz végződött valamelyik elmeharcos győzelmével, és a három első helyezett hat egymás elleni összecsapásából csupán egyben született döntés. Garri *Kaszparov* egy kivétellel, Vlagyimir *Kramnyik* és Visvanathan *Anand* minden alkalommal a táblázat második felében végző vetélytársaitól szerzett teljes egységet.

Szó se róla, nem először fordul elő, hogy a győztesek a tudásuk vagy pillanatnyi formájuk miatt lemaradók skalpjaival üdvözülnek, s egymás ellen mérséklik becsvágyukat. Ehhez azonban az kell, hogy – ha nem is látványosan – kettészakadjon a mezőny, legyenek éllovasok és sereghajtók.

A linaresi viadal elején *Lékó* Pétert is az a veszély fenyegette, hogy az utóbbiak közé süllyed, de az aréna újonca két veresége ellenére magára talált, és elvárását teljesítve negyedikként fejezte be a nyolc résztvevős tornát.

Milyennek látta a három legjobb küzdelmét a magyar ranglista vezetője, és mivel magyarázza teljesítményük sajátosságait? – kérdeztük.

– Kaszparov kiemelkedő szereplése, úgy gondolom, azzal is összefügg – válaszolja Lékó Péter –, hogy fél évig készült Shirov elleni meccsére. Az a mérkőzés elmaradt, de az arra kovácsolt szakmai fegyvereket most bevethette. Kaszparov mellesleg kitűnő számítógépekkel dolgozik, és ezek gyakorlati játszmákban is használható mély változatokkal segítik felkészülésében. Anand elleni második játszmájának megnyitása például csaknem harminc lépésig ki volt elemezve: ennek köszönhető, hogy két találkozójuk mérlege –1,5:0,5 lett Kaszparov javára. Nem bírt el viszont a világelső Kramnyikkal: talán túlságosan tiszteli Vologyát, holott fiatal kollégája ma kevésbé harapós, mint két-három éve volt; igaz, a tudása fejlődik. Ami azt illeti, Kramnyik és Anand ezúttal tényleg nem ásta ki komolyan a harci bárdot.

Összefoglalva úgy vélem, hogy Anand most megalapozottabban játszott, mint előzőleg Wijk aan Zee-ben, és Kramnyik partijaiban is több pont volt, mint amennyit beírtak neki.

*

A Grünfeld-védelem szuperklasszis balekje, Pjotr *Szvidler* Kramnyikot is, Anandot is örökzöld alkotáshoz segítette az idei linaresi versenyen.

Kramnyik–Szvidler

1. d4 Hf6 2. c4 g6 3. Hc3 d5 4. cd5 Hd5 5. e4 Hc3 6. bc3 Fg7 7. Hf3 c5 8. Bb1 0-0 9. Fe2 cd4 10. cd4 Va5+ 11. Fd2 Va2 12. 0-0 Fg4 13. Fe3 Hc6 14. d5 Ha5 15. Fg5 Ff3 16. Ff3 Be8 17. e5! Hc4 (17.-, Fe5 18. d6! ed6 19. Fd5 Va3 20. Fd2! Vc5 21. Vf3 Be7 22. Bfc1) *18. d6 He5 19. Fd5 Va3 20. Fe7 Ff8 21. Fb7 Fe7* (21.-, Bb8 22. d7; 22. f4) *22. Fa8 Fd6 23. Fd5 Be7 24. Kh1 h5 25. h3 Kg7 26. Vd2 Fc7 27. Bbd1 Hd7 28. Ff7!* (nagyvonalú lebonyolítás) *Bf7 29. Vd7! Bd7 30. Bd7+ Kh6 31. Bc7 Vd3 32. Kg1 Vd4 33. Bc2 sötét feladta,* mert az „a" vonali bástyakettőzés után elhull az „a" gyalog, majd elesik a királyszárny (1:0).

Anand–Szvidler

1. d4 Hf6 2. c4 g6 3. Hc3 d5 4. Hf3 Fg7 5. Vb3 dc4 6. Vc4 0-0 7. e4 a6 8. e5 b5 9. Vb3 Hfd7 10. h4 c5 11. e6 c4 12. Vd1 Hb6 13. ef7+ Bf7 14. h5 Hc6 15. hg6 hg6 16. Fe3 Ff5 (eddig 16.-, Fg4 fordult elő) *17. Hg5 Bf6* (17.-, Bf8 18. g4 Fd7 19. Fg2 Hb4!? 20. Fe4! – Yannick *Pelletier,* Die Schachwoche) *18. g4 Fe6 19. Hce4 Fd5 20. Vd2! Bd6 21. f3!* (sötét következetesen kínálja, világos elhárítja a minőségáldozatot) *21.-, Fe4 22. fe4 Hd7* (22.-, Bd4 23. Bh8+!!; 22.-, e5 23. d5 Hd4 24. Vh2 Vg5 25. Vh7+ Kf7 26. Fg5 Bh8 27. Vh8, fehér előnyével) *23. Vh2 Hf8 24. e5 Bd7 25. He6!* (25. e6 Bd4 26. Vf2 Va5+ 27. Ke2 Ff6 28. Fg2 Bad8 zavarosabb) *25.-, Va5+* (25-, He6 26. Fc4 Va5+ 27. Fd2 Vd2+ 28. Kd2 Bd4+ 29. Ke3 bc4 30. Vh7+ Kf7 31. Bhf1+; 25.-, Hd4 26. Fd4 He6 27. Vh7+ Kf8 28. Fc4) *26. Fd2 He5 27. Fe2 c3 28. Fc3 b4 29. Hg7 bc3 30. Vh8+ Kf7 31. 0-0+ sötét feladta (1:0).*

Szilágyi Péter

Kényelem

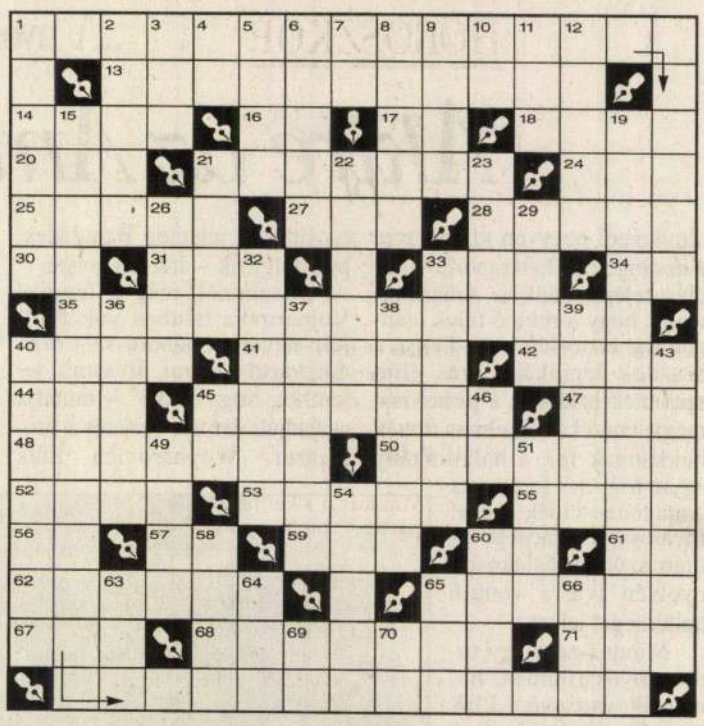

Vízszintesek: 1. Vigasz a kényelemszerető embereknek. (Zárt betűk: V, N, T.). 13. Egymásra rakódás. 14. Dózis. 16. Elöljáró (!). 17. Asztácium. 18. Európai nép. 20. Pózna. 21. A pincébe igyekvő. 24. MEO betűi. 25. Határfolyónk. 27. Oldalszárny. 28. Szulfid régiesen. 30. A széleken kell (!). 31. A vízsz. 24. sz. variációja! 33. Csuk társa. 34. Kettős betű. 35. Egyforma eljárást igényel (két szó). 40. Príma népiesen. 41. Filmcsillag. 42. Nagy festő v. (Károly). 44. EGN. 45. Távolabb a falra rója. 47. USA-beli úszó (Walter). 48. Szitaszerűvé tesz. 50. Minden decemberben. 52. Semmikor. 53. Félszeg. 55. Ókori súlyegység. 56. Cink. 57. Skandináv név. 59. Ritka németül. 60. A szobába. 61. Indonéz autójel. 62. Figyelmeztetni. 65. Ágybetét. 67. Orosz tiltás. 68. Tányér, kés, villa és kanál együtt. 71. Kis Zsigmond.

Függőlegesek: 1. Gót király volt. 2. Duzzadó folyó. 3. Levegő. 4. Keresztül. 5. …huja. 6. Női név. 7. Ford. mutatószó. 8. Francia költő v. (Tristan). 9. … éve csudáknak (Arany). 10. Becézett Edward. 11. Faáru. 12. Német város. **15. A vízsz. 1. sz. sor folytatása.** (Zárt betűk: U, T, T.). 19. Felső szinten elhelyezett napozóerkély. 21. Francia nagyváros. 22. Régen Alma Ata volt a neve. 23. Német természettudós v. (Lorenz). 26. Francia Leó. 29. Fát hasít. 32. Lavórban tisztogat. 33. Élénkül. 36. Becézett Zina. 37. Duhaj erdei istenség. 38. Vértanú. 39. Testedzés. 40. Külső rész. 43. Szennán lakik. 45. …-mög (morgolódik). 46. Rangjelző. 49. Rozzant ló. 51. Táplál. 54. … és a varázsló (T. Mann). 58. Árasztó. 60. Régi gyalogvitéz. 63. Tápláló ital. 64. Az íze kevert (!). 65. Mézelő rovar. 66. Reményik Zsigmond. 69. Vallásrövidítés. 70. Tricium és deutérium. **LéL**

A megfejtéseket a következő címre kérjük:

Magyar Nemzet szerkesztősége. Szombati Magazin. Játék. 1554 Budapest, Pf.: 59.

Határidő: április 3.

A március 13-i keresztrejtvény helyes megfejtése: „Az erkölcsi korlát is – kapaszkodóul szolgál időnként."

Féléves előfizetést nyertek a Magyar Nemzetre:

Budapestről Pocsai Julianna 1011, Remes Attila 1027. Vidékről: Fischl Vilmos, Aszód, Kaszab Erzsébet, Jászapáti.

MŰKINCSEK – ÁRVERÉSEK – GALÉRIÁK

Pártvezérek schillingért

A nagy múltú osztrák árverései ház, a bécsi Dorotheum először tartott speciális aukciót az orosz művészetből: 339 tételben vittek kalapács alá múlt századi és modern festményeket, grafikákat, plasztikákat hagyományos ikonokat, lakkfestéssel, illetve zománccal ékesített használati és dísztárgyakat, üveg-, porcelán- és ezüstneműt, ékszert és érmeket.

A politikai vonatkozású „tételek" között tallózva említhetjük például *II. Katalin* cárnő fiának, a tragikus sorsú *I. Pálnak* fehér parókás portréját (mániákus szigora miatt saját tisztjei fojtották meg álmában). Az ifjabb *Reichsritter* olajfestményét 35–45 ezer schillinges sávban senki sem vette meg. Visszamaradt *Spolanszkij* csoportképe is *Gorkijról,* amint színdarabját olvassa fel a színészeknek (60–90 ezer schilling), akárcsak Lev *Tolsztoj* fából faragott büsztje a századelőről, félméteres méretben (20–28 ezerért). *II. Miklós* cárnak az orosz kétfejű sassal ékesített és gyémántokkal kirakott arany cigarettatárcáját a híres Fabergé-manufaktúrában készítette az „M. P." monogramos Michael *Perchin* mester – az elegáns és értékes példányt bruttó hatvanezer schillingért értékesítették.

Közelmúltunk iránt némileg nagyobb volt az érdeklődés. Az előzetes kiállítás alapján magam sem hittem volna, hogy *Sztálinnak* ismeretlen szerzőtől származó, szokványos mellképe olajban egyáltalán elkel az elvárt 7–10 ezerért, pedig a licitálás nyomán végül 22 ezernél szólalt meg a csengő… *Lenin* több példányban és műfajban is előfordult. *Vladimirszkij* olajképén bíborvörös hajnali megvilágításban száll csónakba, kissé teátrális lendülettel. Az eredetileg becsült 16–20 ezer helyett – lejjebbről indítva– végül 14 ezerért értékesítették. Rögtön utána *Ruhkov* akvarelljét a békésen pecázó forradalmárról 7–10 ezer schillinges becsült sávjának a felső határán ütötték le a licit nyomán. Az ötvenes éveit taposó, jelenleg New Yorkban élő *Kozolapov* a „második orosz avantgárd" generációjához tartozik, újságpapírra nyomott szitalevonatain Lenint és *Gorbacsovot* örökítette meg 1989-ben, ezek darabjáért 10–15 ezer schillinget kértek volna eredetileg a Dorotheum szakértői. Nos, Lenin nem kelt el, Gorbiért viszont fizettek ugyan, de csak nyolcezer schillinget. Érdekes színfoltja volt a kollekciónak két porcelán dísztányér az orosz avantgárd első forradalmi periódusából. *Adamovics* szignált és 1921-re illetve 1923-ra datált példányai nyomán a vöröskatona illetve az ötágú csillagos Lenin-profil jelszavakkal körülírott motívumait valamivel később gyártották, ezért a kettő együtt tízezer schilling helyett a feléért ment el, míg a munkás–paraszt szövetség ezerért sem kellett senkinek.

Nálunk szintén szerepelt már Lenin-portré Nagyháziék árverésein a sokszorosított grafika műfajában: *Uitz* tömören komponált linóleummetszete mellett *Ék* Sándor lendületes vonalú litográfiáját kínálták az érdeklődőknek. Újabban Horthy-redivivussal találkozhatunk az aukciós házakban. Nagyháziék december eleji rendezvényén például egy ismeretlen mester által a harmincas–negyvenes években készített, bronz mellszobor (34 centiméter magas) ugyan visszamaradt 46 ezer forintos kikiáltási árán, ám Polgárék március 16-i licitálásán a kormányzó *Boldizsár* István által olajfestékkel megörökített, fél négyzetméteres portréja 34 ezer forintról 55 ezer forintos leütési árra tornászta fel magát.

Romy Schneider levelét megírta…

Tételenként 20, 22, 25 és 30 ezer schilling! – ilyen kereskedelmi sikert arattak a fiatalon elhunyt, szomorú sorsú filmszínésznő – Romy *Schneider* – levelei a bécsi Dorotheum autográf-árverésén március elején. A Sisi-filmek népszerű címszereplője a világsikert hozott trilógia forgatása után is szoros barátságban maradt Ernst *Marischka* rendezővel és Lilli asszonnyal, a feleségével, még francia földre települte után is. Ezt bizonyítják az eddig még publikálatlan többoldalas levelek is (14 darab), amelyeket 1957 és 1963 között intézett hozzájuk… Mivel ezek a szakértők szerint ritkaságnak számítanak, öt csoportba osztva, tételenként 12 ezer schillingért kínálták őket a rajongóknak. (Az előzetes méltatás szerint ezek filmtörténeti szempontból sem érdektelenek a szakemberek számára, mert folyamatos betekintést nyújtanak Romy Schneider művészi fejlődésébe).

A fényképekkel bélelt borítékokban beszámolt például első hermelinkeppjéről, amelyet a filmbemutatón viselt 1958-ban, a húszéves születésnapján. (Aláírás: „a Ti 20 éves »öreg« Romytok"). Gyermeteg érzelmekkel írt súlyos homloküreg-gyulladásáról éppúgy, mint rajongva szeretett nagyapja haláláról, akinek temetésére sem mehetett el, sőt még jól ki sem sírhatta magát, mert a filmforgatás nem szünetelhetett, és neki egyfolytában szépnek és boldognak kellett lennie. Itt kóstolt bele először a szakma kemény követelményeibe. Persze ekkor Nizzában még derült volt az ég: „Nagyon boldog vagyok Alainnel" – jegyzi meg egyszerűen *Delonnal* való kapcsolatáról 1959 tavaszán. A Scampolo felvételei kapcsán említi a figura megformálásának rendkívüli nehézségeit, továbbá *Karajan* – a híres dirigens – címe után érdeklődik, akivel a filmforgatásra kibérelt jachtján ismerkedett meg.

Mai szemmel visszatekintve – a monacói Stephanie hercegnő vagy a Lady Diana körüli bulvársajtó-hadjárat nyomán – érezzük sokkal súlyosabbnak panaszait a Delon-viszonyt követő „lesipuskás" fotósokról és az újságírók által felröppentett eljegyzési álhírekről, amelyek főleg a végleges szakítás után lettek számára kellemetlenek. A szép hazug forgatása idején számol be arról, hogy Alain Delon minden hétvégéjét nála tölti, és büszke arra, hogy a francia nyelvben milyen jól halad, olyannyira, hogy a filmen saját magát szinkronizálhatta. New Yorkból 1963 februárjában írt a rosszul sikerült reklámhadjáratról, Rio de Janeiróból a bajor és az osztrák főváros iránti honvágyáról és örök gyermeki örömmel az ő szeretett Sächer-cukrászdájáról, amelyet alig várja, hogy viszontlásson… **(w. i.)**

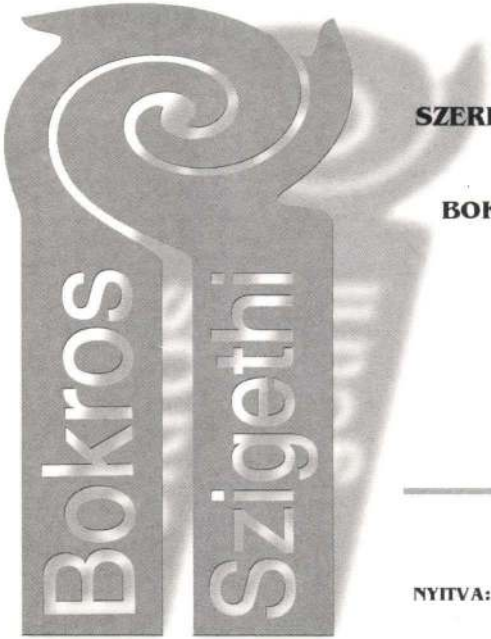

SZERETETTEL MEGHÍVJUK ÖNT, KEDVES CSALÁDJÁT,ÉS BARÁTAIT

1999.ÁPRILIS 23 -ÁN 18 ÓRAKOR

BOKROS PÉTER DIGITALISTA ÉS SZIGETHI IMRE FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA,

ZICHY KASTÉLY

"B" ÉPÜLET

NYITVA: NAPONTA 11-18 ÓRÁIG **III.KER.** **ÁPRILIS 23-MÁJUS 3-IG.**

HAJÓGYÁR UTCA 2.

BOLDIZSÁR ISTVÁN:

53—62. Gravuri — Rézkarcok à — — — — — — — — 1.000.—

CATALOGUL

EXPOZIŢIEI

SOCIETĂŢII PICTORILOR DIN BAIA-MARE

CLUJ 13–23 APR. 1930

KATALOGUS

A

NAGYBÁNYAI FESTŐK TÁRSASÁGA KIÁLLITÁSA

CLUJ KOLOZSVÁR 1930 ÁPR. 13–23

Preţul catalogului: 20 Lei — Katalogus ára: 20 Lei

Minerva Rt., Cluj-Kolozsvár. 11000

BOLDIZSÁR István festő

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

Boldizsár Gáborné

1901 MÁR 12.

1021

KÉSZÜL A HIMES TOJÁS

Boldizsár Gáborné uszódi pingáló asszony, aki a népi iparművész megtisztelő címet viseli, már egy hónapja készíti a tavasz közeledtének csalhatatlan népművészeti jellegét, a hímes tojást. Nem, ő nem festi a tojást, hanem teljesen egyéni technikával dolgozik: az acélszürkés-lilára alapozott tojáshéjra öreg reszelő élével karcolja rá a csodálatosan szép virágmotívumokat.

Elmondta munkatársunknak, hogy kétezer tojásra kapott megrendelést a HISZÖV-től, de csak ezret mert elvállalni. Elgondolni is nehéz: ezer tojás fölött görnyedni heteken át és ügyelni arra, minden tojás változatosabb és szebb mintával díszítődjék, mint az előbbi. Ez a csodálatos motívumgazdagság jellemzője a Kalocsa környéki író- és pingálóasszonyoknak, akik így Húsvét táján festik, „hímezik" a tojásokat is.

És ezek a tojások — a Háziipari Szövetkezet útján — elindulnak túl az országhatárokon, messzire elviszik hírét megyénk népművészetének. Egyúttal — ha megjelennek a népművészeti boltokban — hirdetik azt is, hogy nemsokára nyílik az ibolya és jácint. Közel már a tavasz...

(Pásztor Zoltán felv.)

Eltemették Kodály Zoltán

(Folytatás az 1. oldalról.)

valamennyiünk által tisztelt és szeretett Tanár Úrtól. Távozása óriási veszteség a magyar és az egyetemes kultúrának. Nagyszerű, küzdelmes életet zárt le a halál. A régi Magyarország nyomorúsága és értetlensége gátolta legszebb törekvéseinek valóraváltását. Az úri rend konok kultúraellenességével, a félreértésekkel és a rosszindulattal is meg kellett küzdenie. Kodály azonban történelmi megrázkódtatások, lázas művészi útkeresések közepette szigorú hűséggel, igaz harcos humanizmussal járta a magaválasztotta utat. Kivételes teljességű az élete, mert megérhette alkotóélete álmainak megvalósulását.

Művészetének klasszikus tisztasága, igaz humanizmusa a zeneirodalom örök értéke. Alkotásaiban megvan az az eleven éltető erő, ami az emberek jobbá és nemesebbé formálásán munkálkodik, ami képes szebbé-jobbá tenni a világot. Elsősorban természetesen a magyar világot, mert művészete millió szállal kapcsolódik népéhez. Egész élete hűséges helytállás volt hazája kultúrájának szolgálatában.

Művészi, tudósi teljesítménye rendkívül céltudatos és hivatásszerűen végzett népművelői, néptanítói szolgálattal párosult. Ő maga mondta: „Sok időt fordítottam arra, hogy kórusokat írjak gyermekeknek és iskolai énekkönyveket állítsak össze. Azt hiszem, sohasem fogom sajnálni az időt, amely így nagyobb művek írására elveszett. Úgy érzem, ezzel ugyanolyan hasznos munkát végeztem a közösségnek, mintha további szimfonikus műveket írtam volna." Életművének ezt a részét kiváltképpen az új Magyarország esztendeiben, szocialista rendünk segítségével teljesíthette ki. Felismerte a magyar zenei élet hiányosságait és a közösségre — elsősorban a jövő közösségére: az ifjúságra — fordította figyelmét. Hozzáfogott az óvodai és az iskolai énektanítás megreformálásához. Mint mondotta: „Ez nem mellékes kis pedagógiai kérdés, hanem országépítés." A kórusmozgalom felkarolásával kiterjesztette tevékenységét a felnőttekre is, hogy a zene valóban mindenkié legyen.

Kodály Zoltán élete, egész munkássága a hazaszeretet példája.

Kodály Zoltán életműve lezárult, de művének élete folytatódik. Kibontakoztatásán, beteljesítésén a magyar zenemű vészet, zenetudomány és peda gógiai, egész kulturális életünl minden munkásának kell majc fáradoznia. A reá való emlékezés egyetlen méltó módja, ha sohasem feledjük, mivel ajándékozott meg bennünket, és azon munkálkodunk, hogy az általa oly magasra tűzött célokat elérjük.

A magyar művelődésügyi kormányzat nevében ígérjük, hogy hűségesen őrizzük ezt az életművet, hogy nemes törekvéseit szocialista rendszerünk erejével továbbra is támogatjuk. Tisztelettel, szeretettel adózunk emlékének.

Ezután Rusznyák István elnök, a Magyar Tudományos Akadémia nevében mondott búcsúbeszédet.

Szabolcsi Bence akadémikus, a Zeneművészeti Főiskola professzora, a Bartók Archívum igazgatója, a magyar zenésztársadalom és vezető intézményei nevében búcsúzott a mestertől.

Rajeczky Benjámin tudományos osztályvezető a legközelebbi munkatársak, a népzenekutató csoport fájdalmát tolmácsolta.

A gyászszertartás Kodály-dallamokkal fejeződött be. A „Hegyi éjszakák" Árva vagyok című tételét a Leövey Klára Gimnázium Kodály Kórusa ad-

Fodor András

Búcsú

Van valami tragikusan felemelő élet egyik legnagyobbja Kodály Z re függesztette tekintetét, ahogyan mint alapköveket rakott le szellemi érhette, hogy az általa letett egyetl let emelkedett. Mi, szülőföldjén n emlékezünk rá, hogy ez itt történt. taji művelődési ház avatásán mond művének maga adta összefoglalója, volt.

— Tisztelt Ünneplő Közönség! Különös érzéssel vagyok itt, de olyannal, ami csak fokozza az

10. BOLDIZSÁR ISTVÁN: Kastély kertje

Boldizsár István

Cehbelick jub. kiáll. tat.

Nemzeti Szalon

1934. Jan.

√

BOLDIZSÁR ISTVÁN: Hegyek alján.

Céhbelick VII. Kiáll. Eat.
1932.
u. itt kiállítva még: Bányaváros

Boldizsár István

BOLDIZSÁR ISTVÁN

10	Kastély kertje	olajfestmény	1200.—
11	Reggel a gyümölcsösben		1000.—
12	Őszi táj		1000.—

Céh-beliek jub.

kiáll. Kat.

Nemzeti halon

1934. jan.

V

Gétheliée jul.
Krist. Sad.
Neuvesti Kalon
1939. jan.

Boldizsár István

Koll. kiáll. az Ernst Múzeumban 1926. okt. festmények és rézkarcok.

U

Boldizsár István

Koll. kiáll. az Ernstben 1932 január

U

2998

2998. C. Tschaggeny.

(Sz. Bruxellesben 1815. május 26-án. † 1894. junius 13-án.)

Bucsuról hazatérő földmivesek.

A háttérben, a buzaföldekről jobbra kikanyarodó úton, flamand földműves és egy kis fiú lovagol. Elől az öreg úr halad; jobb kezével zsebébe nyult, hogy a kéregető kis leánykának alamizsnát adhasson. Pej lovát vörös bojtokkal és kis lobogókkal díszítette. Mögötte, a szürkén, kis fiú ül, nyakában vásárfiával, sapkája mellett lobogóval, jobb kezében galylyal. Vele el balján látható, kékesszürke blouset és nemezkalapot viselő férfi beszélget. Balról a kanyarodásnál, a társaság negyedik tagja vágtat előre és üt nagyokat lovára a felemelt jobbkezében levő bottal. Az öreg úr kissé erőlködik a pénz kivételénél, Hosszú haja ősz, bajusza s szakálla leborotvált. Nemezkalapjának karimája széles, ingének gallérja kilátszik, csokorra kötött nyakkendője piros, kékesszürke zubbonyának ujjai szűk kézelőben végződnek, nadrágja sárga és gammache hat csat. A jobb

F beretvált arczú

534

Ennek baljan a társaság harmadik tagja befelget, ki

Ki pejlovát vörös bojtokkal és kis lobogókkal díszítette fel és a ki

Boldizsár István

Rátsk - 129.l
422.l.

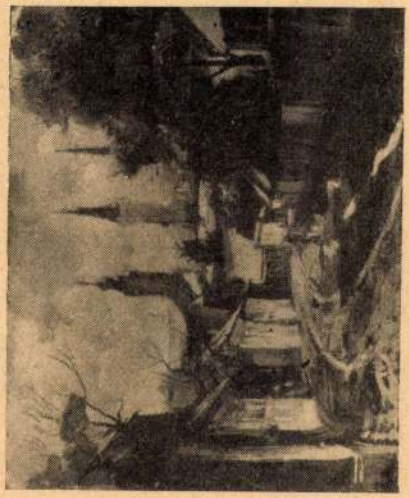

Boldizsár István: Falusi utca.

kép + arckép

lett). Olajf. 400 frt.

88 KAMECKE O. Via mala. Olajf. 2000 márka.

89 KERN Hermann. Borkóstoló. Olajf. 150 frt.

90 FRORIEP Bertha. Az öreg városi irnok. Olajf. 150 frt.

91 SCHRAM Alois Hans. Arckép. Pastell. Magántulajdon.

92 STRÓBL Alajos. Ő cs. és kir. Fensége József főherceg mellszobra. Márvány. Magántulajdon.

93 STRÓBL Alajos. Ő cs. és kir. Fensége Clotild főhercegasszony mellszobra. Márvány. Magántulajdon.

94 ABRY Léon. Lovasság ellen 1200 méterre. Olajf. 1500 frt.

95 KOSSAK Albert. Brochocki dzsidás kapitány

Szendy polgármester mondja el vasárnap a városfelajánlási imát

— A Magyar Kurir jelenti: Június 27-én, vasárnap szenteli fel Serédi Jusztinián hibornok, Magyarország hercegprimása, reggel 8 óra 30 perces kezdettel a városmajori templom új főoltárát. Utána 10 órakor ünnepi szentmisét pontifikál.

Délelőtt 11 órakor a városmajori plébániatemplomból a hercegprimás eucharisztikus körmenetet vezet a Városmajorban felállított tábori oltárhoz, ahol előzőleg Meszlényi Zoltán Lajos esztergomi segédpüspök mond csendes szentmisét.

A tábori oltárnál a hercegprimás szentbeszéde után Szendy Károly dr. polgármester, majd a hívek összessége felajánlja Budapestet, az ország fővárosát Jézus Szentséges Szívének és a Nagyasszony Szeplőtelen Szívének. Az ünnepséget Te Deum, pápai és magyar Himnusz zárja be.

A miniszterelnök ebédje a Budapestről távozó horvát követ és felesége tiszteletére

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Kállay Miklós m. kir. titkos tanácsos, miniszterelnök és felesége június 23-án 14 órakor ebédet adott dr. Ivo de Gaj, a távozó budapesti horvát követ és felesége tiszteletére.

Az ebéden megjelentek a budapesti horvát követség tagjai feleségükkel, továbbá vitéz Keresztes-Fischer Ferenc m. kir. titkos tanácsos, belügyminiszter és felesége, Radocsay László m. kir. titkos tanácsos, igazságügyminiszter és felesége, csatai Csatay Lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter és felesége, vitéz Lukács Béla m. kir. titkos tanácsos, tárcanélküli miniszter és felesége, Antal István m. kir. titkos tanácsos, nemzetvédelmi-propagandaminiszter és felesége és egyéb közéleti előkelőségek.

Ma délelőtt ülést tartott a 42-es bizottság

A 42 tagú országos bizottság ma délelőtt 10 órakor ülést tartott. Az ülés napirendjén több fontos gazdasági és pénzügyi rendelet szerepelt.

A bécsi magyar kolónia elnöke fogadást adott a magyar újságírók tiszteletére

Bécs, június 25. (MTI)

Almásy János nagybirtokos, a bécsi magyar kolónia elnöke szerdán este nagyszabású fogadást adott abból az alkalomból, hogy vitéz Törs Tibor, a magyarok világszövetségének elnöke Bécsben tartózkodott.

Vitéz Törs Tibor rendkívül melegen érdeklődött a bécsi magyar kolónia kérdései felől, majd megtekintette a bécsi magyar munkásegyesület irodáját, társalgóját, könyvtárát. Az otthon megtekintése után megígérte, hogy lépéseket tesz aziránt, hogy a bécsi magyar egyesületet jó magyar könyvekkel ellássák.

Nyirő József író, országgyűlési képviselő felajánlotta, hogy a bécsi magyar egyesület könyvtára számára elküldi összes eddig megjelent műveit. Vitéz Törs Tibor szintén ígéretet tett, hogy egyéb magyar könyveket fog küldeni. Ezt a tervet vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, a magyar sajtókamara elnöke is magáévá tette és megígérte, hogy a bécsi egyesületet kellő számú kultúrértékkel látja le.

Az angol tájékoztatásügyi miniszter a Szovjetet támadó lengyel lapok ellen

GENF, június 25.

Londonból jelentik:

Bracken tájékoztatásügyi miniszter az alsóházban a néhány nappal ezelőt ott elhangzott panaszok után, melyek az Angliában megjelenő lengyel ujságoknak a Szovjetunió ellen irányuló támadásaival kapcsolatban hangzottak el, kijelentette, hogy nem lehet türni a „önmérséklés hiányát". Nem fognak habozni, hogy elhallgattassák a Szovjetunió elleni támadásokat és ha szükséges, visszavonják a külföldi lapok megjelenési engedélyét. (MTI)

BERLIN, június 25.

Illetékes német helyről közlik tájékozásul:

Berlinben nagy érdeklődéssel figyelik, hogy Bracken brit tájékoztató miniszter éppen a Németország és a Szovjetunió között kitört háboru évfordulóján

intette nagyobb tartózkodásra az Angliában megjelenő külföldi ujságokat.

Berlini felfogás szerint a figyelmeztetés nem annyira maguknak a lapoknak szólt, mint inkább a mögöttük álló emigráns képviseleteknek, s így könnyű a következtetés, hogy

ezeknek a menekült kormányoknak körében fokozódik a lehangoltság.

Az a politika, hogy Európát kiszolgáltatták a bolsevizmusnak, — mint berlini politikai körökben felteszik — azoknak az emigráns köröknek is kinyitotta szemét, akik eddig az angol vendégszeretetből éltek, úgy hogy

Nagybritannia most már helyénvalónak tartja, hogy megfelelő nyomást gyakoroljon rájuk.

Német részről nem annyira azt tartják fontosnak, hogy az illetékes brit tényezők maguktól vagy szovjet panaszok folytán tértek át erre a magatartásra, mint inkább azt a szemmellátható tényt, hogy a brit-szovjet viszonyra zavarónak tekintik az emigránsok tevékenységét.

Jaj, de jó, hogy most én is nyugodtan ehetek káposztát, babot és más nehéz fözelékeket, mert amióta **VIVAT** főzőtablettával készítem el azokat, fogyasztásuk nem okoz semmiféle kellemetlen érzést. Próbálja ki Ön is.

A magyar élet ma mindenkitől Horthy István áldozatos kötelességtudását, becsületes helytállását és nemes önzetlenségét követeli

A Magyar Élet Pártjában leleplezték a hősi halált halt kormányzóhelyettes arcképét

A Magyar Élet Pártja *ünnepi értekezletén leleplezték a hősi halált halt kormányzóhelyettes arcképét.* Az értekezleti teremben elhelyezett arcképet *Teleki Pál gróf és Csáky István gróf arcképe között helyezték el.*

Az ünnepi értekezleten megjelent *Kállay* Miklós miniszterelnök, *Tasnádi Nagy* András, a képviselőház elnöke, a kormány tagjai teljes számban. *Uzdóczy-Zadravetz* István tábori püspök, *Ullein-Reviczky* Antal rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, sajtófőnök, Homonnay Tivadar főpolgármester, valamint igen sokan a Magyar Élet Pártja és az Erdélyi Párt törvényhozói közül.

Lukács Béla elnöki megnyitója

Az ünnepi értekezletet 6 óra után néhány perccel vitéz *Lukács* Béla tárcanélküli miniszter, a párt országos elnöke nyitotta meg és a többi között ezeket mondotta:

— A kegyelet és a hálás tisztelet érzései azok, amelyek bennünket erre az ünnepi értekezletre összehoztak. Hősi halált halt Kormányzóhelyettes Urunk arcképének leleplezésére gyültünk össze. *Ez a párt tíz esztendőn keresztül igaz hűséggel és lankadatlan kitartással dolgozott az örök Magyarországért, amelyért Kormányzóhelyettes Urunk életét áldozta a messzi orosz földön.* Siratja őt még ma is az egész magyar nemzet. Siratjuk a nagyszerű hőst, a nagy reménységre jogosult férfiút.

A továbbiakban üdvözölte az értekezlet résztvevőit és azt megnyitottnak nyilvánította.

Az avatóbeszéd

Az elnöki megnyitó után Tasnádi-Nagy András, a képviselőház elnöke mondotta el avató beszédét.

— Vannak sebek, — mondotta többek közt, — amelyek, ha erős férfiszíveket érnek is, *egészben soha le nem gyógyulnak.* Nemzeteket is sujtanak olyan csapások, melyek nagy terveket, szép reményeket döntenek romba, melyeknek emlékét a megnyugvás közönye soha befedni nem tudja.

— Milyen gyógyíthatatlanul fájdalmas veszteség az is, mely Kormányzóhelyettesünk, Horthy István halálával sujtott le ránk. Ezév február hava 19-én volt egy esztendeje, hogy ünnepélyes kormányzóhelyettes-választásra gyülekeztek képviselők és felsőházi tagok. A választás közfelkiáltással, egyhangúlag történt meg, a nemzet választott képviselete és a felsőház *egy akarattal emelte a kormányzóhelyettesi méltóságra Horthy Istvánt.* S az egész nemzet lelkes helyeslése kísérte a választást.

A legszebb reményekkel voltunk eltelve, tiszta, bensőséges bizalommal láttuk kezében nemzeti érdekeinket, jövőnket s az a tudat hatott át, hogy legalább egy emberöltöre biztosítva van az ország ügyeinek nyugodt menete.

— S bizalmunk csak nőtt, mikor elindulása első lépéseit szemléltük, melyek egy igaz, komoly és erős férfi kötelességtudásáról, hivatásszeretetéről, tudásáról, emberiességéről, bajtársiasságáról tettek tanuságot. Az ész és szív ereje kiegyensúlyozva jelentkezett nála s ifjúkora mellett is komoly életbölcsességben nyilatkozott meg.

Hiába volt a sok, tiszta imádság

— Csak akkor rezzent meg a lelkünk, amikor híre ment, hogy félretolva helyzete minden előnyét, *a legkeményebb, legnehezebb, legkíméletlenebb kötelességet kereste ki a maga számára,* harcoló honvédcsapatainkhoz sietett és ott is a legsúlyosabb, a legkockázatosabb szolgálatra jelentkezett.

— A nemzet aggódó szeretete kísérte. *Gondolatban ott volt vele minden hű magyar szív.* Tudtuk jól, milyen veszélyek között telnek napjai és hogy ezeket a veszélyeket inkább keresi, mint kerüli s mégis *hittük, hogy a Hadak Istene kiterjeszti reá óvó karját és dicsőségkoszorúzta fővel fogja hazahozni,* hogy itt elfoglalja atyja, az ország kormányzója mellett kijelölt helyet.

— Fájdalom, szörnyűt csalódtunk. *Hiába volt a sok tiszta imádság, mely életéért az Ég felé szállt.* Isten másképp határozott felőle és felölünk. Alig egy félévvel kormányzóhelyettessé választása után, első szent királyunk ünnepén, porbahullott a daliás ifjú, *repülőgépén hősi halált halt Kormányzóhelyettesünk.*

— Koporsóját zokogás kísérte végig az országon s az egész nemzet megdöbbenve tekintett a ravatal felé, melyre megtört testét helyezte az áldott kegyelet.

Lehull a lepel

— De ne bántsuk ezekben az ünnepi percekben a hegedő sebeket. Gondoljunk inkább a tanulságokra, melyek Horthy István mártíromságából fakadnak minden magyar számára.

— Élethalál-harcban vagyunk mindazért, amit szentnek, nagynak ismertünk meg és tartunk ma is, s amelyet nem lehet megvívni szóval, politikai ügyeskedéssel sem, *csak férfikarral, férfilélekkel és férfijellemmel.*

— Horthy István megmutatta, *hogyan kell felfogni ebben a küzdelemben kötelességünket és példájával arra figyelmeztetett, hogy a mai próbatétel idején bűn a tétovázás, a kétszínűség, az áldozatoktól való vonakodás, az önzés. Ma minden magyarnak, minden óráját, minden erejét, minden tudását a nemzet szolgálatába kell állítani.* A helyzet *minden magyartól a Horthy István megalkuvásnélküli egyenes lelkűségét* és az áldozatos kötelességtudást, becsületes helytállást és nemes önzetlenséget követeli nemcsak a hadbavonultaktól, de az itthonmaradottaktól is.

— Horthy István emléke is felemeli lelkünket a köznapiság régióból a nemes hazafiság magasságaiba.

— Ezek a gondolatok indították pártunkat arra az elhatározásra, hogy Horthy István hősi emlékét itt tanácskozótermünkben megörökíti. Az elhatározás ime valóra is vált.

Tasnádi Nagy András ezen szavainál a képről lehullott a nemzetiszínű lobogó. A pompás arckép, amely Boldizsár István festőművész jólsikerült alkotása, a kormányzóhelyettest pilótafőhadnagyi egyenruhában ábrázolja.

— Őrizzük féltő gonddal e képet, — fejezte be beszédét Tasnádi Nagy András — mint emléket és emlékeztetőt, mely késő nemzedékek lelkében is ébren tartja Horthy István személye iránti tisztelet és szeretet bensőséges érzését.

A képviselőház elnökének ünnepi beszédét az értekezlet résztvevői hosszantartó, lelkes tapssal és éljenzéssel fogadták. *Az ünnepi értekezlet résztvevői, amikor a képről lehullott a nemzetiszínű zászló, egy emberként felálltak és így áldoztak a hősi halált halt Kormányzóhelyettes emlékének.*

Az avatóbeszéd után vitéz Lukács Béla elnök az ülést berekesztő beszédében a párt nevében köszönetet mondott Tasnádi Nagy Andrásnak, majd ezeket mondotta:

— A képet avató beszédben foglalt nagyszerű gondolatoktól eltelve, ebben az ünnepélyes pillanatban *a budai vár felé száll minden gondolatunk.* Kérjük a Magyarok Istenét, hogyha kifürkészhetetlen akaratából a Kormányzóhelyettes Urat elvette tőlünk, *hagyja meg nekünk nagyon sokáig atyját,* hogy teljes szellemi és testi frissességben, a tőle megszokott bölcsességgel vezethesse tovább nemzetét.

Az országos elnöknek ezeknél a szavainál az ünnepi értekezlet résztvevői ismét egy emberként szünni nem akaró lelkes éljenzéssel és tapssal ünnepelték a legelső magyart.

A Magyar Élet Pártja ünnepi értekezletének résztvevői ezután elénekelték a Szózatot.

Kállay miniszterelnök képviselte a kormányzót az országos úrnapi körmeneten

Az Actio Catholica Urnapján a múlt hagyományaihoz híven rendezte meg a kormány és a hivatalos hatóságok részvételével az országos Urnapi körmentetet. Már jóval 8 óra előtt gyülekeztek a Koronázó főtemplom előtti téren a körmenetben résztvevő iskolák, cserkészek, leventék, egyesületek és intézmények nagy csoportjai zászlóik alatt és zenekaraikkal az élén. A megjelent előkelőségek között ott volt: Angelo Rotta c. érsek, apostoli nuncius, a miniszterelnök képviseletében *Bornemisza* Géza titkos tanácsos, iparügyi miniszter, a felsőház képviseletében *Perényi* Zsigmond titkos tanácsos, koronaőr, a képviselőház képviseletében Krudy Ferenc alelnök, megjelentek továbbá Radocsay László, Szinyey Merse Jenő miniszterek, *Töreky* Géza, a Kúria elnöke, *Szombathelyi* Ferenc, a honvédvezérkar főnöke, Ambrózy Gyula a kormányzó kabinetirodájának főnöke és mások.

Kilenc órakor érkezett meg *Serédi* Jusztinián bíbornok, Magyarország hercegprimása. A bíboros Főpásztor után érkezett meg Magyarország Főméltóságú Kormányzójának képviselője, *Kállay* Miklós miniszterelnök, aki fogadta a kivezényelt díszszázad parancsnokának jelentését és a Himnusz hangjai mellett lépett a Koronázó főtemplomba. Magyarország bíboros Egyházfejedelme az egyházi ruhák felöltése után megkezdte a pontifikális szentmisét.

A szentmise után megindult a színpompás Oltáriszentséget kísérő körmenet a feldíszített és fellobogózott Vár utcáin keresztül és a Hercegprimás az útvonal mentén felállított négy oltárnál elvégezte az előírt szertartásokat és az Oltáriszentséggel áldást adott a térdreborult sokaságra. A körmenet ezután visszatért a Koronázó főtemplomba, ahol szentségi áldás, Te Deum, majd a magyar Himnusz eléneklésével ért véget az évről-évre szokásos úrnapi ájtatosság.

Damaszkuszból jelentik, Szíriában megállapították a kamarai választások időpontját. Az első választás július 10-én, a második július 26-án lesz. A madátumok számát 101-ről felemelték 122-re.

Egy szoknya egy nadrág
Kizárólag OMNIA
Tomboló siker! 13. premier hét

HIREK

A mező- és erdőgazdasági zsidó birtokok bejelentése

A zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól újabb fontos rendeletet adott ki a kormány. A rendelet értelmében augusztus 1—31. között a községi elöljáróságoknál kell megtenni a mező- és erdőgazdasági ingatlanokra vonatkozó bejelentéseket. A rendelet szerint mindenki, akinek két, vagy ennél több nagyszülője az izraelita hitfelekezet tagjaként született, vagy aki az izraelita hitfelekezet tagja ,vagy aki zsidóknak 1941 október 10. napja után kötött házasságából származik, valamint, aki — bár nem zsidónak született — az izraelita hitfelekezetbe belépett, köteles valamennyi mező és erdőgazdasági ingatlanát bejelenteni.

Minden ingatlant, amely 1942 szeptember 6-án, vagyis az 1942 XV. törvénycikk hatálybalépésének napján a bejentésre kötelezett tulajdonában volt, be kell jelenteni akkor is ha már átengedésre kötelezés következtében nincs a bejelentő tulajdonában. A rendelet intézkedik a becslőbizottságok megalakításáról és a bizottságok működéséről is.

— A HERCEGPRIMÁS LÁTOGATÁSA ZALAVÁRON. Serédi Jusztinián bíboros-hercegprimás egykori novicius mesterének, a 95 éves Kroller Miksa bencésapátnak — aki 1901-ben a Szent Benedek-rend ruhájába beöltöztette — meglátogatására Zalavárra érkezett.

— A Kormányzót ünnepelte a budapesti református egyházmegye közgyűlése. A budapesti református egyházmegye szerdán délelőtt tartotta közgyűlését nagy érdeklődés mellett. Szabó Imre esperes-elnök a Bibliából olvasott fel. Utána az egyházmegye gondnoka, Tasnádi Nagy András m. kir. titkos tanácsos mondott megnyitóbeszédet, amelyben megemlékezett Kormányzó Urunk 75. születésnapjáról. A közgyűlés tagjai állva hallgatták végig a világi elnök beszédét, majd hosszasan ünnepelték a Kormányzót. A közgyűlés ezután folyó ügyeket tárgyalt.

— A munkapiac helyzete. A Munkaközvetítő Hivatal közli, hogy foglalkozást kaphat: 894 ipari szakmunkás, 5 szolga, 279 fiú- és leánytanonc, 14 bejárótakarítónő, 39 szálloda-vendéglői segédmunkás, továbbá 8 kifutó, 133 gyári betanított segédmunkás, 26 napszámos, 4 kocsis, 28 állandó, 7 kisegítő háztartási alkalmazott. Összesen: 1482 egyén. Foglalkozást keres: 542 ipari szakmunkás, 502 gyári betanított és egyéb férfi és női segédmunkás, 115 gyári és egyéb férfi és női napszámos, 10 szolga, 123 kifutó, 14 kocsis, 48 bejárótakarítónő, 11 üzleti alkalmazott, 16 magántiszviselő, 16 állandó, 41 kisegítő háztartási alkalmazott,. Összesen: 1438 egyén. — **A szakmai munkaplac** adataiból megállapítható, hogy ezidőszerint asztalos, ács, bádogos, cipész, géplakatos, kovács, papír- és papírárukészítő, késes-köszörűs, lakatos, szabó, vas- és fémeszterg ályos, vas- és fémöntő és vasipari gépmunkás-munkahely betöltésére nincs elég megfelelő jelentkező. A Budapesti M. Kir. Állami Munkaközvetítő Hivatalnál a jelentés napján a munkakeresö-kereslet 3%-kal felülmúlja a kínálatot, holott egy évvel ezelőtt (1942 június hó 24-én) még 82.6%-kal alatta maradt. A nyilvántartásban szereplő ipari munkakeresök száma a jelentés napján 51.0%-kal kisebb, mint volt az előző évben ugyanezen időben.

NYILATKOZAT.

Tudomásomra jutott, hogy **Délibáb konzervgyár, Budapest, Karpfensteinutca 13.** feliratta **külöböző konzervárukerülnek forgalomba.** Ezúton hívom fel tisztelt vevőim figyelmét, hogy gyáram 1943 január 31. óta nem gyárt semmiféle konzervárut, igy a fenti dátum után forgalomba került Délibáb jelzésű készitményekért semmiféle felelősséget nem vállalok. Tisztelettel **Délibáb cukorka- és konzervgyár, Szabó Zoltán okl. vegyészmérnök.**

GRIEG SZÁZ ESZTENDEJE

Irta: Tóth Dénes

Amikor megérkezett Oslóba a fiatal Grieg, akkor lelkében már ott égtek a liposei nagy muzsikusok tanitásai, megrészegült a schumanni romantika érzelmi gazdagságától, attól a szövevényes, ideges, új nyelvezettől, amely oly mérhetetlen lehetőségeket nyitott a belső világ ujszerű kitárására a muzsikában. Részegitően mámoros volt ez a hang, a polgári romantika művészetének ez a mérhetetlen gazdagsága, de ezenfelül még valamit hozott magával Grieg: Gade tanitását a parasztmuzsika tiszteletéről, arról az öserőről, amely megifjítja a fantáziát, visszavezeti az eltévedt gyermeket az anyaföldhöz és útbaigazitja a nemzeti művészet kialakitásában.

Akik ezt a szerény, fiatal karmestert, zongoristát és kezdő komponistát ismerték, azok akkor nemigen gondolták, hogy a norvég léleknek egyik leghivebb kifejezője lesz, betetőzője és összefoglalója annak a forradalmi megmozdulásnak, amely az önálló norvég szellemiségnek a kialakitását tűzte zászlajára. Amikor szinte észrevétlenül megkezdte működését, akkor már javában viharzottak a szenvedélyek Ibsen és Björnson művei körül. Grieg megérezte ennek a két hatalmas géniusznak a jelentőségét, hozzájuk csatlakozott és szinte fanatikusan hitt küldetésükben. A romantika muzsikáját az erős irodalmi beállitottság jellemzi és Grieg művészete is ebből a talajból táplálkozott. A klasszikus mesterek rendithetetlenül hittek a muzsika önmagában való értelmében, Grieg romantikus kortársaival együtt széles bölcseleti távlatot és eszmei alapvetést keresett muzsikája számára.

— Az igazság keresése a célja életemnek — irja egyik levelében, természetes, hogy az igazság alatt a norvég művészet igazságát értette, egy olyan polgári művészet értéktárát, amely nemsokára meghódította egész Európát, mert tudott új hangon megszólalni és bátran és öntudatosan visszhangozni tudta a fjordok világának a költészetét. Amikor megirja kisérőzenéjét a Peer Gynthez, akkor Ibsen drámájával együtt szárnyra kapja őt is a világhír. Csodálatos jelenség, hogy ez a kisérőmuzsika oly szivós életterejűnek bizonyult, hogy túlélte Ibsen művét.

Amig azonban idáig el tudott jutni, a norvég lélek ilyen tömény kifejezéséhez, addig még el kellett mennie Rómába, hogy ott megismerkedjen az elmúlt évezredek művészeteivel, a nagy kultúrák csodáival. Másrészt pedig még jobban megerősödjék Liszt merészen újító, mágikus légkörében, művészete hitében és küldetésében. Mindezeken felül pedig otthon, a kis hegyi falvakban találkoznia kellett a paraszti muzsikával, a nép énekével, ahogy azt, mint testamentumot a korán elhúnyt Rikard Nordraak ráhagyta. Ez a kettősség: a nagy nyugati kultúrák szomjas és mohó átvétele, másrészt saját fajtája népi művészetével való találkozás és arra való szilárd épitkezés. Mennyire hasonló ez Kodály életútjához, aki Párisban és Debussy után jutott el a székely falvakba.

Amit az európai muzsikának adott, az kétségtelen gazdagodása ennek a sokszinű és mégis egyetemes kultúrának. Harmóniáinak túlfinomult érzékenysége már jelzi Debussy közeledtét. Olyan volt az a muzsika az akkori hallgató számára, mint a mákony. Bódítóan sejtelmes, misztikával és rajongással telitett, világfájdalmas és csordultig lirai. Zongoraversenye, hegedűszonátáit, vonósnégyese mellett különösen zongoraművei tették annyira népszerűvé nevét. Azután pedig 125 dala, amiket felesége, Nina Grieg népszerűsitett az európai hangversenydobogókon.

Most ünneplik az egész világon születésének századik évfordulóját. De különös melegséggel ünnepli népe, amelynek lelkét oly hiven és tisztán fejezte ki.

— Vízőr és orvhalász véres dulakodása a Dunán. Széles Ferenc vízőr a lágymányosi Dunaágban ellenőrző körútját végezte, amikor összekerült Hromoda Marcel 42 éves szerelő csónakjával, akit már többször orvhalászaton ért. Hromoda átugrott Széles csónakjába, megtámadta a vízőrt, agybafőbe verte, majd a vérző embert bedobta a Dunába. Széles segélykiáltásaira, a dunai-mentőőrség lett figyelmes és a fuldokló embert ki is mentették. A mentőőrség legénysége ezután elfogta a vízőr támadóját, Hromoda Marcellt is. Széles Ferencet súlyos állapotban vitték kórházba, az orvhalászt pedig szándékos emberölés címén letartóztatták.

— Bambuszból készült vasúti kocsik. A középkinai vasúttársaság kisérletképpen olyan vasúti tehetkocsikat állitott üzembe, amelyek csaknem teljesen bambuszból készültek. A bambuszkocsik a kipróbálás során jól beváltak.

— BEKÜLDÖTT HIREK. *A Budapesti Korcsmárosok Ipartársulata* felhívja azokat a budapesti vagy környékbeli korcsmárosokat, és a szakmában működő csaposokat, hogy igazolt hadiárváik neveltetése végett sürgösen adják le czimüket az ipartársulatnál, Budapest, Wesselényi-utca 73. szám. — *A Baross Szövetség ujvidéki fiókja* a m. kir. Keleti Kereskedelmi Főiskolával karöltve augusztus hó első felében nyári kereskedelmi szabadegyetemet rendez, amelynek az a célja, hogy a törekvő kereskedőknek alkalmat adjanak tudásuk és ismereteik fejlesztésére. A hallgatók igen előnyös elhelyezéséről és szórakozásáról megfelelő gondoskodás történt. Részletes tájékoztatót küld a Baross Szövetség ujvidéki fiókja (Horthy Miklós-sugárút 3.)

— Döntöttek a belső Ferencváros rendezési terveiről. A belső Ferencváros részletes rendezési tervére kiirt nyilvános pályázat biráió bizottsága Bessenyey Zénó titkos tanácsos elnöklésével a következőképpen döntött: A beérkezett 29 pályaterv közül egy sem felelt meg kifogástalanul a követelményeknek, ennélfogva a díjakat nem lehetett odaitélni. A részletmegoldások tekintetében a pályázatok már jobbak voltak s a birálóbizottság a hat viszonylag legjobb pályaterv szerzőjét: Kaffka Pétert, Münnich Aladárt, Padányi Gulyás Jenőt, Tóth Imrét és Korompay Andort, dr. Radnay Lorándot, Wertse Dezsőt és Hermán Gézát, valamint Zsitva Tibort egyenkint 2500 pengő díjazásban részesitette.

— Súlyos szerencsétlenség a kelenföldi pályaudvaron. Pénteken reggel a kelenföldi pályaudvaron egy Budapest felé haladó személyvonat elgázolta Vincze Béla 23. éves MÁV pályaőrt. A vonat azonnal megállott. Az utasok között volt Felschaker Mihály, a mentők egyik sofőrje is, aki elsősegélynyújtásra is ki van képezve. Felschaker, amikor meghalotta, hogy szerencsétlenség történt, azonnal a pályaőr segitségére sietett, bekötötte a sérüléseket, majd értesitette a mentőket, akik a súlyosan sérült MÁV pályaőrt a MÁV kórházba vitték.

— Felhasította hasát a tehén. Farkas Andrásné hatvanéves barbacsi asszonyt fejés közben a tehén fellökte, majd megvadulva, rátámadt és szarvával hasát felszakította. Súlyos állapotban szállitották a csornai kórházba.

— Jármy Menyhért halála. Jármy Menyhért, a felsőház tagja, m. kir. gazdasági főtanácsos, a Johannita-rend lovagja, Szabolcsvármegye törvényhatósági bizottságának örökös tagja stb., földbirtokos, Budapesten június 22-én délután hosszas betegség után életének 64. évében meghalt. Az elhúnytat június 26-án, szombaton délután 4 órakor a református egyház szertartása szerint Kótajban a családi sirboltban helyezik örök nyugalomra.

— KILENCVENHAROM ÉVES VŐLEGÉNY. Bécs egyik külvárosában érdekes esküvő volt. A vőlegény Schmid Valentin nyugalmazott postatisztviselő, 93 éves korában szánta rá magát a házasságra. Idáig agglegény életet élt és ezelőtt negyven évvel vonult nyugdíjba. Felesége 30 évvel fiatalabb nála.

MAGYAR LOVAREGYLET
27-én, d. u. 3 órakor
VERSENYT TART

A Magyar Kupa döntőjére
(június 27).
és a
Magyar—Spanyol
ökölvívó-mérkőzésre
(június 26).
Jegyeket elővételben árusít a Függetlenség—Esti Ujság jegyirodája, József-körút 5. T. 144—401.

— Sok a nyolcvanéves Franciaországban. Franciaországban a többi korosztályhoz viszonyitva feltünően nagy a magaskorúak száma. A hivatalos kimutatásokból kitünik, hogy 1870 és 1880 között a 80. éven felülieknek a lakosság 7.6 százalékát képviselték, míg ma ez az arányszám 25.7 százalék. Hatvan év alatt tehát ennek a korosztálynak a száma a többi korosztályhoz viszonyitva megnégyszereződött.

— Művésztelep Sopronban. A Soproni Magyar Szövetség mozgalmat indított sporoni művésztelep létesitése iránt. A mozgalmat Sopron kedvező természeti fekvésével, magas kulturális fejlettségével és kitünő művészi gárdájával indokolják.

— Úrnapján öt halálos öngyilkosság történt a fővárosban. Dr. Görög Simonné, egy főorvos 65 éves felesége, a Deák Ferenc-utca 17. sz. házban a lakásukban bezárkózott a fürdőszobába és borotvával átvágta nyakán az ereket. A szobalány fedezte fel az öngyilkosságát, mert feltünt neki, hogy úrnője hosszabb ideje nem hagyta el a fürdőszobát. Amikor belépett, a kádban átvágott nyakkal, eszméletlen állapotban találta az orvos idős feleségét. A vér teljesen megfestette a vizet. Azonnal értesitették a mentőket, szanatóriumba akarták vinni, de útközben meghalt. Idegbaja miatt vált meg az élettől. — A Rákóczi-úton az Imperiál szálló egyik szobájában holtan találták *Tóth* Anna 21 éves ápolónőt. Kilenc fiola morfiumot fecskendezett a karjába és ez a nagymennyiségű méreg végzett vele. Szerelmi bánatában követte el tettét. — A Latorcza-utcánál, az Elektromos pálya közelében egy férfi holttestét fogták ki a Dunából. *Kiss* Mihály 41 éves gyárimunkás, Frangepán-utca 85. sz. alatti lakos nevére szóló iratokat találtak nála. Egy vásárlási könyv is volt a zsebében és abban egy búcsúlevél, amelyben azt irja, hogy betegsége miatt öli magát a Dunába. — *Kovács* Jolán 24 éves szobaleány a Damjanich-utca 9. sz. házban szerelmi bánatában kinyitotta a gázcsapot és reggelre holtan találták meg. — A csepeli erdőben *Hedli* József 44 éves gyári munkás ismeretlen okból felakasztotta magát és holtan találták meg.

MINDENKINEK AMIT TUDNIA KELL

A főváros közellátási ügyosztálya közli:

A befőzési cukor igénylése a vetkezőképpen történik:

Azok a személyek, akik 1931 január 1 után születtek, fél kilogramm befőzési cukrot kapnak. Budapesten a házfelügyelők, Pestkörnyéken az élelmiszerek szétosztásával megbizottak július 1—2-án a körzeti jegyfiókokban vehetik át az igénylő-lapokat. Az igénylő-lapokat július 2-án este 7 óráig kell visszaadni a házfelügyelőkhöz, akik július 3-, 4-, 5-én (tehát vasárnap is) 8—½3 és délután 4-től 7-ig a jegyfiókokhoz juttatják vissza. A befőzési cukorra vonatkozó vásárlási engedélyeket július 12-, 13-, 14-én adják ki a jegyfiókok. Azok a gyümölcstermelők, akik 300 négyszögölön felüli, összefüggő gyümölcsössel rendelkeznek, bármely postahivatalban 10 fillérért válaszlevelezőlapokat kaphatnak, ezt kitöltik, mellékelik hozzá a polgármesteri hivatal, illetve községi elöljáróság igazolását és úgy nyujtják be az illetékes hatósághoz.

— Nyolcvanéves hegymászó halálos szerencsétlensége. Fritz Mattauzch nyugdijas tisztviselő, aki a Linz közelében fekvő Garstenben élt, 80 éves kora ellenére megerőltető kirándulásokra vállalkozott. Születésnapját is hegymászással akarta megünnepelni, de szerencsétlenség érte. Holttestét hetek mulva találták meg egy szakadékban.

Magyar-román diákcsere akció

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A m. kir. külügyminisztérium az érdekeltek tudomására hozza, hogy a román kormánnyal történt megállapodás értelmében 1200, 18 évesnél nem idősebb elemista, középiskolás és az idén érettségizett, de főiskolára be nem iratkozott diák, akik tanulmányaikat Magyarországon folytatják, de családjuk, illetve szüleik Romániában élnek, utazási igazolványt kaphat, hogy szünidejüket családjuk körében tölthessék.

E célból tanintézetüktől igazolványt kell kérniök, mely bizonyitja, hogy tanulmányaikat a kérdéses intézetben folytatják és hogy családjuk, illetve szüleik Romániában laknak. Az igazolványon feltüntetendő a helység neve, melyben családjuk illetve szüleik laknak. Ez az igazolványt a lakhely szerint illetékes rendőrhatóságnál illetve főszolgabirói hivatalnál két fényképpel együtt kell átadniok.

A rendőrhatóság illetve a főszolgabirói hivatal az uti-okmányt a legrövidebb időn belül az érdekelteknek ki fogja szolgáltatni.

A m. kir. külügyminisztérium felhivja az összes érdekeltek figyelmét, hogy a két fényképet és az igazolványt mindenki szolgáltassa be, tekintve, hogy új uti-okmányok kerülnek kiadásra és igy a multban használt uti-okmányok érvényüket vesztik. A külügyminisztérium közli továbbá, hogy ezuttal a román vizumokat a diákoknak a lakhelyük szerint illetékes román királyi külképviseleteiről (Budapesti román királyi követség, illetőleg nagyváradi, vagy kolozsvári román királyi konzulátus) személyesen kell kérniök.

Az útlevél kiszolgáltatásával egyidejüleg a hatóságok két kérdőivet fognak az érdekelteknek kiszolgáltatni, melyeket a diákoknak ki kell tölteniök. A helység neve, ahová utaznak, románul irandó be. Azonkívül fel kell tüntetniök a határátlépés nevét, amelyen át Romániába belépnek.

A diákoknak a vizum kérésével egyidejüleg be kell mutatniok az iskolák látogatási bizonyitványát.

Perzsabundák, rókakabátok, nerzek, ezüst-, kék-
RÓKÁK
SZEPEK, OLCSÓN
Szemere szőcsnél, Erzsébet-körút 26.
MÁSODIK EMELETEN!

Ma a felsőház előreláthatóan befejezi a költségvetés vitáját

A felsőház ma folytatta és előreláthatóan be is fejezi az 1944. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslat vitáját. A javaslat cimenkénti tárgyalása során ma is válaszolnak a szakminiszterek az egyes felszólalásokra. A kultusztárca tegnapi szónokainak

ma Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter válaszol.

Az igazságügyi tárca tárgyalásával kapcsolatban pedig *Radocsay* László igazságügyi miniszter mond beszédet.

A költségvetés részleteiben való elfogadása után a mai ülésen

sorra kerül a kormánynak adott gazdasági felhatalmazás további meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat is,

amelyen a felsőház egyesített bizottságai, mint megírtuk, bizonyos módosításokat eszközöltek. Ezek a módosítások a 42 tagú országos bizottság összetételére vonatkoznak. A bizottságban ugyanis jelenleg a képviselőháznak 24, a felsőháznak pedig 18 tagja foglal helyet. Az egyesített bizottság javaslata azt célozza, hogy

emeljék fel a felsőházi bizottsági tagok számát is huszonnyolcra,

s így az országos bizottságnak 56 tagja lenne. Az egyenlő taglétszámra vonatkozó e kívánságnak, értesülésünk szerint, nincs is komolyabb akadálya, csupán az időpont eltolódásáról van szó. Felsőházi politikai körökben ezért azt hiszik, hogy megegyezéses alapon a mai ülésen a törvényjavaslatot eredeti szövegezésében fogadják el,

a 42 tagú bizottság összetétele tehát a következő egy esztendőre változatlan marad.

A felsőház egyébként befejezi ülésezését és minden valószínűség szerint megkezdi karácsonyi szünetét, legfeljebb még egy formális ülést tart.

A Gran Sasso tövében amerikai légibombák megöltek 84 angol hadifoglyot

Róma, december 22.

Aquila városkában, a Gran Sasso tövében fekvő népszerű olasz magaslati fürdőhelyen létfőn 84 angol hadifoglyot temettek, akiket amerikai repülőbombák öltek meg. A Sangro-folyó mentén legutóbb háromszáz hadifogoly került német kézre, a 8. brit hadsereghez tartozó 78. gyaloghadosztály katonái. A foglyokat az aquilai német fogolytáborba szállították, onnan gyűjtőszállítmánnyal tovább akarták vinni őket észak felé. Legnagyobb részük angol volt, de volt köztük néhány amerikai, indiai és ujzélandi is.

A vonat már menetkészen állott, a vagónok le voltak zárva, amikor *a felhőkből hirtelen amerikai bombázógépek törtek elő és számos robbanóbombát dobtak a vonatra. Több kocsi izzéporrá zúzódott s 84 hadifogoly életét vesztette.* Két kocsiban egyetlen hadifogoly sem maradt életben. Több fogoly megőrült az átélt szörnyűségek hatása alatt. Igen nagy volt a sebesültek száma is. A sebesülteket a kísérő német legénység mentette ki, noha német részről is voltak veszteségek. A 84 halott hadifoglyot az aquilai katonatemetőben helyezték örök nyugalomra s *sírjukra a német parancsnokság is koszorút helyezett.*

Kettős névértéke van a búzakötvényeknek: a pengő és a búza

Amióta a pénzrendszer világszerte kifejlődött, minden népnek megvan a maga valutája, de *minden valuta mellett megtaláljuk a sajátos áruvalutát is a nemzetközileg elismert bankóvaluta mellett.* Ilyen sajátos árúvaluta például az eszkimóknál a fókabőr, a lappoknál a rénszarvas, a szerecseneknél az üveggyöngy, de a civilizált nemzetek népi rétegei is azonnal átszámítják a hivatalos pénzrendszert a maguk évszázados értékmérő árucsereeszközeire és ez utóbbi értékhez mérik mindennek az árát.

Nálunk az *„aranykalász"* megjelölés nem csupán költői hasonlat, hanem a búzakalász a magyar nép kereskedelmi viszonylatában valóban az aranyat helyettesíti és a búzát a széles néprétegek állandó értékű valutának tekintik. *A nép nagyobbrészt búzában fizeti a pap, a tanító járandóságát, búzakommencióért szegődik el aratáskor, még az uradalmi gazdatisztek, tiszttartók, sőt jószágkormányzók jövedelmének tekintélyes részét is a búzajárandóság teszi ki.* Így tehát érthető, ha a gazdaember ipari szükségletének, csizmájának, ruhájának, szerszámainak árát a búza változó értékéhez viszonyítja.

Ezek a szempontok játszottak nagy szerepet annál az egészséges ötletnél, amely a búzakötvények kibocsátásában jelentkezett. Az állam olyan kölcsönkötvényeket bocsát ki, amelyeknek értékalapja a búza ára. Ötmillió mázsa búza árának megfelelő kétszázmillió pengőt jelent a búzakötvények kibocsátása. A visszafizetés sorsolás útján huszonöt éven belül történik, de nem a mai pengő névértékének, hanem a mindenkori búza árfolyamának megfelelően. Ez az elgondolás szerencsés és ötletes egyesítése a hivatalos pengő- és a nép körében divatozó búzavalutának. A vásárolt kötvényeknek tehát kettős névértéke van: a pengő és a búza. A visszafizetés a búza árfolyamának megfelelően történik, feltéve, ha az nem alacsonyabb a mainál. A kötvényjegyzéssel tulajdonképpen búzát vásárolunk pengőért. Az egyéni jó üzlet mellett tehát még a nemzet közérdekét is szolgáljuk a kötvény jegyzésével, ha minden jelenleg nélkülözhető, felesleges fillérünkkel támogatjuk, erősítjük az államot egy jobb jövő kialakulására irányuló munkájában.

EMBER JELLEM ÍRÁS

Emberismeret, írásértelmezés, lélektan — A karakterológia és grafológia elméleti és gyakorlati TANKÖNYVE

Írta Hj. dr. Balázs Dezső ügyvéd és dr. Hajnal Richárd idegorvos

Gyönyörű békebeli kiállításban! 612 írásmintával, több mint 618 oldalon 60.— P

KAPHATÓ: Novák Rudolf és Társa Tudományos Könykiadóvállalatnál Bp. Baross-u. 21. és MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSBEN

A miniszterelnököt ünnepelte a tiszaföldvári pártszervezet

A MÉP tiszaföldvári pártszervezete választmányi ülést tartott az Iparoskör színháztermében, amelyet *Lőrinczy* Sándor községi főbíró, pártvezető nyitott meg. Ezután felszólált általános érdeklődés mellett dr. *Mezey* Lajos, a kerület országgyülési képviselője és az általános politika időszerű kérdéseivel foglalkozott kimerítően. A magyarság a Kárpát-medencében — mondotta a többek között — nemzeti és európai küldetését csak úgy tudja fenntartani, ha céltudatosan csak magyar és keresztény politikát követ, mely egyben európai politika is. Közellátási kérdésekkel foglalkozva, kiemelte, hogy a külföldi nyersanyagforrások kiapadása folytán önellátásra vagyunk kényszeritve s ezért igényeinket is le kell szállítanunk. A magunk erejéből kell polgári lakosságunkat élelmezni, hadseregünket ellátni és tartalékokat gyüjteni, továbbá külföldi pénzügyi és anyagi támogatás nélkül honvédségünket életrehívni és felszerelni. A szegedi gondolat alapján álló Kállay-kormány ezekért az egyetemes nemzeti célokért küzd.

A lelkesedéssel fogadott fejtegetések után *Sikolya* Albert inditványára *a nagyválasztmányi ülés bizalmáról biztositva, táviratilag üdvözölte Kállay Miklós miniszterelnököt és vitéz Lukács Béla miniszter, országos pártelnököt.*

A svéd-német kereskedelmi tárgyalások

STOCKHOLM, dec. 22.
(Magyar Távirati Iroda)

A német és a svéd kereskedelmi küldöttségek december 10-e óta tárgyaltak Stockholmban az 1944. évi kölcsönös árucseréről. A megbeszéléseket most félbeszakitották, hogy a küldöttségek beszámolhassanak kormányainak. Még nem állapitották meg, hogy a megbeszéléseket mikor kezdik meg újra. A mostani német-svéd kereskedelmi egyezmény ez év végéig marad érvényben.

Meghalt Reuter német altengernagy

Berlin, december 22.
(Német Távirati Iroda)

Ludwig von Reuter altengernagy, akinek neve a történelemben a német hajóhad elsüllyesztésével kapcsolatban örökké emlékezetes marad, 75 éves korában szívszélhüdés következtében meghalt.

Reuter altengernagy 1869 február 9-én Gubenben született. 1885-ben lépett a német haditengerészet szolgálatába. Parancsnoka volt a York cirkálónak és röviddel a világháború kitörése előtt a Derfflinger nagy cirkáló parancsnoka lett.

Az altengernagy a fegyverszünet után azt a feladatot kapta, hogy a fegyverszüneti feltételek értelmében a német hajóhadat szolgáltassa ki Angliának. Abból a célból, hogy a dicsőséges német hadihajók ne jussanak az ellenség kezére, 1919 június 21-én a brit internáló kikötandó hajókat. Ez a tette akkoritandó hajókat. Ez a tette akkoriban az egész világon a legnagyobb feltünést keltette. (MTI)

Kiváló eredményeket mutat fel az 1943. évi finn mezőgazdasági termelés

Helsinki, december 22.
(Magyar Távirati Iroda)

A finn lapok elégtétellel mutatnak rá a finn mezőgazdaság ezévi termelési eredményeire. Sokat javitott a közellátáson, hogy a tejtermelést ebben az évben 15 százalékkal lehetett fokozni és a húsellátás is megjavult, elsősorban a kedvező takarmánytermés következtében. A gabonatermelés is emelkedett. A háború előtt a belső termelés 45 százalékos arányban látta el az ország gabonaszükségletét, azóta a gabonával bevetett területeket céltudatosan növelték, például egyedül 1943-ban 3 százalékkal. Az őszi kedvező időjárás lehetővé tette, hogy 8 százalékkal nagyobb területet vessenek be, mint a mult évben.

Szégyenében öngyilkos lett a házaspár

—akit a betörő-albérlő feljelentett a rendőrségen

Kedden délután a Jász-utca 144. számú házban egy építési telepen kettős öngyilkosságot fedeztek fel. A telepen egy szoba-konyhás lakásban lakott *Tóth* Sándor 48 éves üzemi raktárnok. A feleségével kettesben éltek, volt egy albérlőjük is, *Németh* József 23 éves szerelő, aki azonban *Horváth* József álnéven jelentette be magát. Egy héttel ezelőtt az albérlő, akiről utólag kiderült, hogy rovottmultú, kifosztotta Tóthék lakását.

Mialatt a házaspár moziban volt, feltörte a szekrényeket és *40.000 pengő értékű ruhanemüt, ékszereket* és más tárgyakat vitt el. Tóthék feljelentést tettek a tolvaj albérlő ellen a főkapitányságon és megindult a nyomozás. Vasárnap elfogták a tettest. Az elfogott betörő a főkapitányságon összevissza hazudozott és Tóthékat bele akarta keverni valami ügybe, amihez semmi közük nem volt. A büntetlen előéletű házaspár,

amikor idézést kapott a főkapitányságra, annyira megijedt, hogy közös öngyilkosságra határozta el magát.

Megbeszélték, hogy a férj végez feleségével, azután ő is öngyilkos lesz. *Tóth* Sándor egy mozsártörővel fejbevágta az asszonyt, azután késsel többhelyen megszúrta.

Utána a konyhában felakasztotta magát. Az asszony még élt, amikor rájuk találtak, de a Rókus-kórházban, ahová beszállitották, rövidesen meghalt. Több búcsúlevelet hagytak hátra és azokban azt irják, hogy soha nem volt összeütközésük a hatósággal, ártatlanok, nem birják el azt a szégyent, hogy valami bajuk legyen. A főkapitányságon megállapitották, hogy az elfogott betörő vallomásának, amely Tóthékra vonatkozik — nem adtak hitelt és

a házaspárnak csupán egy jegyzőkönyvet kellett volna aláírni a rendőrségen.

A szerencsétlen emberek igy minden ok nélkül követték el a kettős öngyilkosságot.

Amerikában kedvezőtlenül fogadták a szovjet-„csehszlovák" szerződést

— írja a Helsingin Sanomat

Helsinki, december 22.
(Magyar Távirati Iroda.)

A Helsingin Sanomat feltünést keltő vezércikkben megállapitja, hogy a legutóbb aláirt szovjet—„csehszlovák" szerződés az Egyesült Államokban

nagyon kedvezőtlen benyomást keltett.

Az amerikai közvéleményről általában jól tájékozott finn lap a többi között így ir:

A szovjet—csehszlovák szerződés megkötése után általában nem tartják kizártnak, hogy

ahhoz Lengyelország és az újra felállitandó Ausztria is csatlakozhatnék.

Közép-Európa államszövetség gondolatát ebben a háborúban elsőizben angol részről vetették fel, de a tervnek meg kellett buknia a szovjet részről megnyilvánult kedvezőtlen fogadtatáson. Abból a tényből, hogy jelenleg egy ilyen államszövetségnek az lenne a feladata, hogy az orosz nagyhatalomhoz csatlakozzék és vele összefüggjön, meg lehet érteni, ha

angol részről elég tartózkodóan nyilatkoznak.

Erre nézve sokatmondó volt Eden külügyminiszter válasza a munkáspárt egyik képviselőjének arra a kérdésére, nem veszélyes-e külön szerződéseket kötni, amelyeknek semmi közük sincs az általános tervekhez. Eden a kérdésre válaszolva, kiemelte, hogy ez a veszély általában fennáll, de úgy vélte, hogy a legújabb tervvel kapcsolatban legalább is mai alakjában, nem lehet ezt határozottan állitani. Eden szavaiból tehát sajátos célzást lehet kiolvasni — irja a lap —, hogy

a szovjet—cseh szerződés, látszólagos általános érvénye ellenére, csak az orosz politika eszköze.

Rendkivül kedvezőtlen benyomást keltett ez a visszatérés a régi hatalmi politikához az Egyesült Államokban — irja a továbbiakban a lap. — Nem utolsó sorban azért, mert ez a hangsúlyozott érdekpolitika csak a Szovjetnek biztosit előnyöket és nem a szövetségeseinek. A különböző kijelentések ellenére meg lehet állapitani, hogy a szovjet politika külön útra tért közvetlenül az egészen más csillagzat alatt megtartott moszkvai és teheráni értekezlet után — irja befejezésül a lap.

HIREK

Felavatták a kormányzóhelyettes arcképét a Futura szekházában

A *Futura* ünnepi ülés keretében leplezte le a hősi halált halt vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes arcképét. Az ünnepi ülésen nagy számban jelentek meg a magyar közélet és gazdasági világ vezetői. Az elnöki asztalnál *Térfi* Béla, a Futura elnöke, vitéz *Darányi* Béla alelnök-vezérigazgató, *Fattinger* Sándor ny. államtitkár alelnök és báró *Bánffy* Dániel földmivelésügyi miniszter foglaltak helyet.

Térfi Béla elnöki megnyitója után báró *Bánffy* Dániel földmivelésügyi miniszter mondotta el avatóbeszédét. Hangoztatta, hogy ezelőtt másfél esztendővel gyászba borult a nemzet: *messze idegen földön, hazafias kötelességének példátadó teljesítése közben hősi halált halt Kormányzó urunk szeretett fia, a mi reménységünk.* Ezt a nemzetet a történelem folyamán érte már sok csapás, de mindig kiheverte azokat, ismét fölemelkedett és új erővel teljesítette örök hivatását.

Hősi halált halt kormányzóhelyettesünket képességei a korszerű technikai fejlődés szolgálatába állították, erre áldozta tehetségének javát és munkabirását. *A földtől mégsem szakadt el, annak sorsát mindig szivén viselte.* Behatóan foglalkozott a magyar mezőgazdaság technikai fejlődésével és az agrárértékesítés időszerű kérdéseivel. A képet abban a reményben avatta fel, hogy mindazok, akik rátekintenek, emlékezzenek példájára, amit ez a néhány szó fejezhet ki: *munka, kötelességteljesítés és áldozatkészség nemzetünkért.*

A miniszter szavai végén lehullott a nemzetiszínű takaró a kormányzóhelyettes arcképéről, amely *Boldizsár* Iván festőművész kitűnő alkotása és a kormányzóhelyettest repülőfőhadnagyi egyenruhában ábrázolja. A Himnusz eléneklése után az ünnepi ülés Térfi Béla zárószavaival fejeződött be.

— **Finn diákok levelezni szeretnének magyar diákokkal.** A Turáni Társasághoz többszáz finn diák címe érkezett Finnország különböző részeiből, akik levelezni szeretnének magyar diákokkal, német, francia, angol, finn, svéd nyelveken. Magyar érdeklődők küldjék be címeiket (iskola, foglalkozás, kor, érdeklődés és a levelezés nyelvének megjelölésével) a Turáni Társasághoz, Budapest, V., Országháza, VII. kapu.

— **Meghalt Sziklay Ferenc** iró. Kassán meghalt dr. Sziklay Ferenc ny. tanügyi főtanácsos, ismert felvidéki költő és iró. A felvidéki irodalmi és politikai élet egyik kimagasló alakja volt. A cseh megszállás első éveiben a bátor ellenzéki hangú Kassai Esti Ujságot szerkesztette. A lap végleges betiltása után a magyar ellenzéki pártnak kulturális vezetője volt. Számos nagysikerű regénye, verses és elbeszélő kötete jelent meg. Halála széles körökben mély részvétet keltett.

— **Eljegyzés.** Orbán Mária és dr. Boldvai Ernő államvasúti titkár jegyesek.

— **FELAKASZTOTTA MAGAT BETEGSÉGE MIATT.** Szerdán reggel a Jász-utca 45. számú házban, a lakásán felakasztva, holtan találták özvegy Herceg Józsefné 66 éves háztartásbeli asszonyt. Az utóbbi időben sokat betegeskedett és hátrahagyott búcsúlevele szerint betegsége miatt követte el az öngyilkosságot.

CJRA KAPHATÓ!
Most jelent meg a VII-ik kiadás!
Se'va Raja Iesudian
SPORT és JOGA
Alig van nyugati ember, akinek sejtelme volna arról a végzetszerű kölcsönhatásról, amely a test és lélek, az indulatok, kedélyhullámzások és testi egészségek között fennáll — Erre tanít meg bennünket a sok szemléltető képpel díszített ritka érdekességű könyv.
Ára P 7.50
Kapható és megrendelhető: Stádium Könyvkiadóvállalat Budapest, VI., Rózsa-u 111. Tel.: 111-245 — Stádium Könyvesbolt, József-krt. 5. és minden könyvkereskedésben

TÉL

Irta: Fekete István

A tél falun azzal kezdődik, hogy a hajnalok sötét mélyéből felsírnak a hízócskák és a perzselő tüzek lángja véres vörösséget vet az alacsonyanszálló felhőkre. A tűz körül fekete alakok mozognak s a faluvégi cigány nyugtalanul szippant a hideg, disznóöléssz agú levegőből.

Városban pedig azzal, hogy enyhe naftalin-szag árad szét a házban, a villamossinekre homokot szórnak, szaporodnak az ostorcsattanások, mert az utak eljegesednek s a kocsisok — szegények — haragusznak az egész világra, elsősorban pedig a lovacskákra.

És megjönnek téli kosztosaink, a cinkék és a rigók. Itt vannak ugyan nyáron is, de akkor elegendő élelem akad az erdőben, a fészekrakás, gyereknevelés is sok időt vész el, nem érnek rá velünk törődni, de ha jön a tél, eszükbe jut a tavalyi ablak, tavalyi etető és egy ködös reggelen megkopogtatja az ablakot.

Azt hinné az ember, a nagyobb rigó az erőszakosabb, pedig nem így van. Egyik reggelen éktelen perlekedés hallatszott terraszunkról, közben zajos kopácsolás. Óvatosan kinéztem. Egy cinke dühösen tépte a zsirpapirt. A papirban hús volt és a cinke határozottan fel volt háborodva a gondos, vastag csomagoláson. Amikor pedig egy társa is odarepült, hogy segitsen, haragosan veszekedve ugrott neki és elzavarta.

Később megint más hangra lettem figyelmes. Ez a hang lágy, szinte hivogató volt. A papir át volt már lyukasztva és jött is — valószínűleg a párja —, csipkedni a húsból.

Mindezek alatt egy rigó kedves szerénységgel üldögélt a korláton, csak néha szólalt meg panaszosan: sziii... sziii...

Másnapra aztán megteritettem a vendégeknek. Mást a rigóknak és mást a cinkéknek. A cinkék nem respektálták a rigók jogait, onnét is eszegetnek, míg a rigók soha nem mennek a cinkék asztalához. Reggel már korán itt vannak és estefelé, amint szürkül, már eltűnnek. Gyorsan összekapkodnak még valamit, aztán felreppennek a levegőbe és elnyeli őket a téli est.

A telet jelenti még a karácsonyi készülődés is. Kislányom hol erre, hol arra kér pénzt, nyilvánvalóan többet, mint kellene, de ezt „nem veszem észre". A felesleges pénz a karácsonyi meglepetésekre kell.

Ebben az időben néha nem szabad bemenni egyik vagy másik szobába és titkos dugok keletkeznek, ahol nem illik kutatni. Pénzem pedig fogytán-fogy.

Időnként én is becsukom szobám ajtaját, de előbb titokzatos arccal kiszólok, hogy ne zavarjanak...

Ilyenkor háborítatlanul — alszom.

— Amikor aztán a tél komolyra fordul, előkerülnek a bundák és kucsmák, a különleges összeállitású molyellenes szerrel behintett szekrényből. Van ebben a keverékben dohány, zsálya, diólevél, bürökvirág, bodzahéj és még nem tudom hányféle medicina, de — feleségem állitása szerint — a molyok még a tájékát is elkerülik ennek a szekrénynek.

A receptet különben feleségem nagynénijétől örököltük. (Mást semmit!) Ha valahol szóba kerülnek a molyok, mi csak legyintünk és lediktáljuk a csalhatatlan szer összetételét. Nem vagyunk fukarok. Elvezze más is örökségünket. Tehát, tessék irni: ... dohány... zsálya... diólevél... bürökvirág... és a többi. A jó háziasszonyok pontosan felírnak mindent és hálásan köszönik. Hiába, ezek a régi, jó háziszerek csak ezek az igaziak...

Tegnap, hogy keményebbre fordult az idő, előkértem a bűvös szekrényből hódsapkámat. Apámtól maradt rám és ünnep, ha fejemre teszem.

Feleségem szokatlanul sokáig nem jön, hát utána megyek.

Ül a földön a szekrény előtt, kezében a hódsapka, melyet tökéletesen szétrágtak a molyok. Vigasztalhatatlan vagyok és ezután csak olyanokhoz megyünk, akiknek nem diktáltuk fel biztos szerünket a molyok ellen...

És a telet jelenti még a vágy is, ami ilyenkor megül bennem. Vakációra szeretnék menni, szános, éjszakai, havas úton valamelyik régen elhagyott kis faluba, hol meleg ruhája, kopogós csizmája és piros arca van a szegénységnek is és szeretnék ministrálni a Béke megszületésének éjféli miséjén.

— **Szolnok megye a családvédelmi intézkedések kiterjesztéséért.** Szolnok vármegye törvényhatósági bizottsága vitéz báró Urbán Gáspár főispán elnöklésével évnegyedes közgyűlést tartott. A közgyűlésen megjelent vitéz nagybányai ifjú Horthy Miklós rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter is, mint a törvényhatósági bizottság tagja. Az elispáni jelentéshez hozzászólva vitéz Marton József elismeréssel emlékezett meg a vármegyei közjóléti szövetkezet munkásságáról, majd vitéz báró Urbán Gáspár indítványára elhatározták, hogy feliratban kérik a kormánytól a nincstelen egykés családok felkarolását és segélyezését, mert ez az intézkedés jelentős lépéssel vinné előbbre az egyke és egyse elleni küzdelmet.

— **KARÁCSONYI ÉS UJÉVI FÜRDŐREND.** A Székesfővárosi Gyógyfürdők és Gyógyforrások központi igazgatósága közli, hogy a Szt. Gellért-, Széchenyi-, Rudas- és Szt. Imre-gyógyfürdők gőz és kádfürdői *december 24-én* délután 3 óráig állnak a közönség rendelkezésére. A Rudas-parkban lévő ivóforrások 2 óráig maradnak üzemben. *December 25-én* valamennyi említett fürdő és ivóforrás egésznapos üzemszünetet tart. *December 26-án* az említett fürdők gőz- és kádfürdőosztályai déli 1 óráig maradnak nyitva. A Szt. Gellért pezsgőfürdő este 7 óráig, a Rudas uszoda pedig este 6 óráig áll a közönség rendelkezésére. Az ivóforrások fél 2 óráig maradnak üzemben. *Január 1-én,* újév napján az említett fürdők és ivóforrások a december 26-án érvényes üzemrend szerint állanak a közönség rendelkezésére.

— **Leütötte a rendőrt és megszökött az őrizetbe vett tolvaj.** Rácz Vince érmihályfalvai vendéglős pincéjét egy év óta állandóan fosztogatták és a tettest Danka Sándor asztalos személyében hamarosan kinyomozták. A tolvajt bekisérték a községházára és ott egy rendőr őrizetére bizták. Danka alig néhány óráig volt fogságban, mert egy alkalmas pillanatban a rendőrt leütötte és megszökött. Most már a csendőrség is belekapcsolódott a nyomozásba és ennek során Endrődön elfogták Danka Sándort. Kihallgatása után beszállították az ügyészség fogházába.

— **Leleplezték a hősi halott tartalékos vonatostisztek emlékművét.** A budapesti vonatoslaktanyában bensőséges ünnep keretében leplezték le *a hősi halált halt fogatolt vonatosapatbeli tartalékos tisztek emlékművét. Geley* Ödön őrnagy, osztályparancsnok kegyeletes szavai után dr. *Geszler* Ödön tart. főhadnagy vette át a művészi emlékművet a tartalékos vonatostisztek nevében, majd a felsőbb parancsnokságok képviselői koszorúkat helyeztek el az emlékművön. A fogatolt vonatosapat tisztikara és tartaléka tisztiiskolája ez alkalomból a meghívott sebesült honvédeket megajándékozta. Az emlékmű leleplezésén és az ünnepélyen megjelent felsőbb parancsnokok a legnagyobb megelégedéssel emlékeztek meg a fogatolt vonatosapat tartalékos tisztitanfolyamának tagjairól. Az emlékmű létrehozásának gondolata *Máder* Béla százados, a tisztiiskola parancsnokáé.

— **HALÁLOSVÉGŰ SZALMALOPÁS.** Hajdunánás határában Práti György földmüves szalmalopáson tetten érte Gulyás György hajdudorogi lakost. Vasvillával úgy megütötte, hogy Gulyás rövidesen belehalt sérülésébe. A boncolás megállapította, hogy Gulyást egyetlen ütés érte a halántékán és ez okozta halálát.

— **Kölcsey Sándor dr. lett Debrecen új református főgondnoka.** A debreceni református egyház közgyűlést tartott, amelyen újból Kölcsey Sándor dr.-t választották meg az egyházközség főgondnokává. A debreceni gyülekezet ezzel az állásfoglalásával megbecsülni kivánta a polgármesternek mindig elfogulatlan és az egyház érdekeit a mai viszonyok között is odaadóan istápoló működését.

— **Elfogták a rákospalotai és ujpesti betörések tettesit.** Rákospalotán és Ujpesten 12 betörés történt az utóbbi időben. A rendőrség kinyomozta a tetteseket. Puskás Piffkó László és Gabara Béla 19 éves kifutók, azonkivül egy 15 éves fiatalkorú társuk követték el a betöréseket. A fiatalkorú Szlovákiából szökött Magyarországra és a Teleki-téren ismerkedett össze Puskásékkal. A lopott holmikat Szegeden értékesitették. Gabarát ott fogták el, a másik kettőt a fővárosban.

— **A hegedű húr és vonó** minősége fontos! Legjobb Sternberg hangszergyárban, Rákóczi-út 60.

— **Kormányzói elismerés.** A Kormányzó az iparügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Liha Bertalan bányaügyi főtanácsosnak a magyar kőszénbányászat terén több, mint négy évtizeden át kifejtett érdemes munkásságáért elismerését tudtul adják.

— **Adomány a Főméltóságú Asszony nyomorenyhitő akciójára.** A Turul Magyar Országos Biztosító Intézet Rt., valamint az Anker Általános Biztosító Rt. szerkesztőségünk útján 500 pengőt adományozott a Főméltóságú Asszony nyomorenyhitő akciója javára. Az összeget továbbitottuk rendeltetési helyére.

— **A budapesti protestáns honvédtisztek karácsonyi istentisztelete.** A budapesti protestáns honvédtisztek, tiszthelyettesek és családtagok részére karácsony első napján, délelőtt 11 órakor a Ludovika Akadémia protestáns imatermében ünnepi istentisztelet lesz. Az istentiszteletet D. Soltész Elemér tábori püspök végzi.

— **ÖNMAGAT LÖTTE AGYON A VIGYÁZATLAN VADÁSZ. Halálos vadászszerencsétlenség történt Jánosházán. Baráth József vendéglős szarvaslesen volt és jobb karjára akasztott vadászfegyverének ravasza beleakadt egy ágba. A fegyver elsült és a golyó a hónalján keresztül a mellébe fúródott. Baráth Józsefet vadásztársai holtan találták meg. A vizsgálat megindult.**

— **Nemzetközi tolvajnőt fogtak Ujpesten.** Kedden délután Ujpesten a Kassai-út 49. számú házban levő textilüzletben két jólöltözött asszony jelent meg vásárlás ürügyével, de egy alkalmas pillanatban ellopták a pultról különböző árut. Az egyik asszonyt elfogták a helyszinen, a másik elmenekült. Alnevet mondott be és amikor kihallgatták, azt állította, hogy egy mérnök felesége. A detektivek felhivták telefonon a mérnököt és azonnal kiderült, hogy az asszony hazudott. A főkapitányságon már felismerték a bundás nőben az egyik közismert, régi tolvajnőt: Bogárdi Józsefné, született Paczek Irén 38 éves volt tisztviselőnőt, akit a rendőrség, mint nemzetközi zsebtolvajnőt tart nyilván. Letartóztatták. Szökésben levő társát keresik.

— *SZÁZEZER PENGŐS HÁZAT A SZEGÉNYEKRE HAGYTA.* Ötvös Sándor pápai magánzó, aki ez év augusztusában meghalt, most felbontott végrendelete szerint 100 ezer pengőt érő házát a város szegényeire hagyta. A hagyatékot Pápa képviselőtestülete most vette át.

MINDENKINEK AMIT TUDNIA KELL

A székesfőváros közélelmezési ügyosztálya közli, hogy az élelmiszerjegyközpontnak eddig a IX., Gubacsi-út 6. szám alatt levő sertésközvágóhidon volt a budapestkörnyéki városok és községek hús- és zsírkiutalási és elszámolási hadüzemek, hús- és zsírkiutalási és elszámolási önellátó vállalatok és intézmények, intézetek, háztartások hús- és zsírkiutalási és elszámolási és hús- és zsírszállitási igazolványok kiállitási osztályai folyó évi december hó 23-án, csütörtökön a VI., Izabella-utca 61. szám alatt, a VI., Andrássy-út közelében levő volt iskola épületébe költöznek át. A felsorolt osztályokban a költözködés napján, vagyis folyó évi december hó 23-án, csütörtökön, a hivatali munka egész napon át szünetel. Azonban az újabb hivatali helyiségekben működésüket folyó évi december hó 24-én, pénteken megkezdik, hivatalos óra az összes osztályokon változatlanul hétköznapokon, reggel 8 órától délután 4 óráig, szombaton délután fél 1 óráig tart.

— BEKÜLDÖTT HIREK. *A Tuberkulózis Elleni Országos Szövetség* december 24-től január 1-ig teljes hivatali szünetet tart. — *A sasadi ingatlantulajdonosok közgyűlésén* dr. Feikay Ferenc székesfővárosi tanácsnok igen érdekes előadást tartott Budapest egészségvédelmi rendszeréről. — *A MÉP VI. kerületi szervezetének női csoportja* csütörtökön délután 6 órakor, Damjanich-utca 35. szám alatti helyiségének díszterében jótékonycélú karácsonyfaünnepélyt rendez a hadbavonultak javára és a szegénygyermekek megajándékozására. — *A nagyváradi egyházmegyében* Scheffler János püspök körlevelének értelmében megkezdték a levente lelkészi szervezet kiépitését. — *A Középponti Katolikus Körben* hétfőn rendezték meg az egyházzenei rádióhangversenyt, amelyet a rádió december 24-én délután 5 órakor fog közvetiteni. — *A Drótkefe* legújabb száma ünnepi tartalommal jelenik meg csütörtökön.

— **Philips-karácsony.** A Magyar Philips Müvek r. t. igazgatósága az összes alkalmazottak gyermekei részére műsoros karácsonyfa-ünnepséget rendezett. A gazdag műsoron kivül játékszerekkel, ruhaneművel és cukorkával ajándékozták meg az uzsonnát jóizűen fogyasztó hatalmas gyermeksereget. A szülők hálás szavakkal köszönték meg v. Faltay Pál ügyvezető igazgatónak és nejének a mai nehéz időkben is megnyilvánuló szeretetteljes, *szociális gondoskodását.*

G. D. Dobay Olga: Jákob kutánál

A valósos lira mély érzései és áhitatos megnyilatkozásai emelik ki az ismert költőnő új verseskötetét a mostanában megjelent költői müvek sorából. Magyarország legelső asszonyának, Horthy Miklósnénak ajánlja a szerző a könyvét, amelynek soraiban a megnyugvás, a béke, s a hit müvészi formában és az igazi költő kiegyensúlyozott modorában nyilatkozik meg. Szinte vigasztalást nyújtanak ezek a sorok a mai viharos és szenvedésekkel teli napokban, a versekből kicsendülő hang a mélységes alázat és a szeretet tiszta szineiben tündöklik. Érzések és átélések fütik Dobay Olga verseit és valami megnyugtató és az olvasó számára irt jelentő szellem, amely simogató melegséggel fogadja karjaiba az olvasót. A müvészi kiállitásban megjelent könyvet a Magyar Szentföld adta ki s a tiszta jövedelmet a szerző a budapest váromajori templom és a csiksomlyói templom javára ajánlotta fel. (y)

VILÁGHIRŰ
ÓLOMKRISTÁLY
a legszebb értékes ajándék-dísztárgy olcsó. Damjanich-utca 54. I. em. 6.

SPORT

Még rejtély, milyen csatársorral áll fel a Ferencváros a Karácsonyi Tornára?

A Karácsonyi Torna első napján, szombaton délelőtt fél 11 órai kezdettel kerül sorra a

Ferencváros—Floridsdorf

mérkőzés. A Ferencváros a csepeli vereség után sok tanulságot vonhat le a csatársorának összeállítását illetőleg. Valószínűleg belátta már maga Schaffer edző is, hogy kár erőltetni olyan játékost, aki „gátlásokkal" küzd a mérkőzés alatt. Ettől függetlenül a Ferencváros végre egy igazi balszélső után kiált. Le kell végre számolni Gyetvaival, vagy újra harcképessé tenni őt. Egy új balszélső mindenesetre kell a Ferencvárosban. Ha másként nem, kérjen egyet kölcsön a karácsonyi tornára. Elvégre a Floridsdorf két Austria-játékossal: Jerusalemi-mel és Jocks-al erősíti csapatát.

Másnap, vasárnap sem lesz könnyebb dolga a Fradinak. Hiszen a HASK-al nagy leszámolása van. Az augusztus 29-én, Zágrábban elszenvedett vereségért kell visszavágnia. Akkor 4:2-re kapott ki a Ferencváros, pedig már 2:1-re vezetett a zágrábi csapat ellen. A

Ferencváros—HASK

mérkőzés vasárnap déli 12 órakor kezdődik. Előtte a Nagyvárad a Floridsdorffal játszik fél 11 órai kezdettel.

A Floridsdorf összeállításában nagyon érdekes dolgokat lehet felfedezni. A bécsi csapat középfedezete: Osvicsek mindössze 17 éves fiatal játékos, de máris nagy igérete a bécsi labdarúgásnak. Ezzel szemben a csapat középcsatára: Radakovics már 37 éves. A bécsi csapat tehát a nagy ellentétek együttese, de ezek az ellentétek a csapat játékában kiegyenlítődnek és így ett szert az őszi bajnokságban a vezető szerepre a régi és híres bécsi együttes.

Mennyit nyert és mennyit vesztett a Csepel?

A Csepel—Ferencváros mérkőzést augusztus 29-én kellett volna lejátszani. A Ferencvárost azonban a legfelsőbb sporthatóság Zágrábba vezényelte és így maradt a nagy mérkőzés december 19-ére. Ez a Csepelnek természetesen óriási anyagi veszteséget okozott. De halljuk, miként vélekedik erről Bernáth Ferenc?

— *A Ferencváros zágrábi vendégjátéka nekünk mintegy 28.000 pengőbe került. Ennyivel kevesebb bevételünk volt december 19-én, mint lett volna augusztus végén. Ezzel szemben áll a két bajnoki pont elnyerése. Nem mondom, ez is valami, bár a Ferencváros augusztus 29-én sem volt jobb de rosszabb sem, mint most.*

Így hát végeredményben a Csepel vesztett a „vámon, de ezt megkereste a „réven", azaz a két bajnoki ponttal. Ez most többet megért a Csepelnek, mint Isten tudja, hány ezer pengő.

Az NSC karácsonyi ökölvívóversenye

Hosszú évek után először lép ismét a nyilvánosság elé a régi legendás ökölvívóiról ismert Nemzeti Sport Club. Hatalmas munka után sikerült *Scardelli* Caesár elnöknek és *Sipos* Imre MÖSz előadónak egy olyan nagyszerű gárdát teremteni, amely méltán vette fel az utóbbi versenyeken a küzdelmet a főváros elit versenyzőivel is. *Bartha, Babos, Andorfer, Rigó, Fenekes* az NSC élgárda tagjai.

A nagyszabású meghívásos ökölvívómérkőzést ünnepélyes keretek között rendezi meg az NSC. A versenynek külön érdekességet nyujt, hogy itt találkozik kétéves veresége óta először *Szalay* a BSzKRT középsúlyú bajnoka, nagy riválisával s legyőzőjével, a kemény ütéseiről ismert Csontossal.

*

A nagy karácsonyi mérkőzésekre jegyek elővételben már kaphatók az Esti Ujság — Függetlenség jegyirodájában, József-körút 5. sz. Telefon: 14-44-01.

MA ESTE UTE ÚSZÓVERSENY

Az UTE ma este fél 6 órai kezdettel a Nemzeti Sportuszodában úszóversenyt rendez. A gyermek-, leány- és ifjúsági számokon kívül lesz 100 m gyors-, 200 m hát- és 100 m mellúszás. Ha az összes „érdekeltek" elindulnak, érdekes versenyek lesznek.

Visszafejlődi a világhíres magyar páros műkorcsolyázás?

Műkorcsolyázóverseny páros nélkül

Az idény első komoly versenye, a Mátyás király-műkorcsolyázóverseny, nagy érdeklődés mellett zajlott le, bár a hirtelen hidegre forduló időjárás nem kedvezett ebből a szempontból.

Érdekes volt a juniorhölgyek kürfutása. Valamennyien a várt eredményt futották. Kitünő volt a győztes *Kékessy* Jolán, akinek mind iskoláján, mind kürjén *Schäfer* mester keze látszik. Tavaly óta olyan nagyot fejlődött, hogy a senioroknál is megállaná a helyét. Szépen futott még *Markotai* Irma és *Zimándi* Sári.

*

A senior férfiaknál elsőnek futó Binder dr. korát meghazudtoló, dícséretes fürgeségről tett tanubizonyságot. A győri *dr. Csepela* lendületesebben futott és tartalmilag elég jó volt. *Király* Ede tehetsége és tudása révén messzire megugrott két versenytársától. Elsősége nem volt kétséges. Ugylátszik, a kürjét más „nyaralta le".

*

Bőséges kárpótlást nyujtott a szenior hölgyek művészi futása. Pajzs Magda és Bódy Marika a „nagyok" csoportjában kissé megilletődve futott, ugyanis idén lettek szeniorrá. Bódy Marikánál azonban ez nem ment a kivitel hátrányára. Botond Györgyi bajnoknő csalódást okozott. Tartalma és kivitele gyengébb volt a szokottnál, úgyhogy a Saáry testvérek mindkettőben megelőzték — a nézők véleménye szerint. — A bírák azonban — úgylátszik, a multra való hivatkozással — felülpontozták. A nap legszebb kürjét Saáry Marika futotta Rosamunda nyitányára, világoskék, flitteres ruhában. Holdjai, átugrás libelléje és hátrahajlós piruettje méltán aratták a legnagyobb tapsot. Saáry Éva csupán gyengébb tartásával maradt el hajszálnyira huga mögött, de az iskolában viszont ő volt a jobb.

*

A nagy érdeklődéssel várt páros verseny, induló hiányában, elmaradt. A tavalyi első és harmadik pár egy-egy tagja betegség, a negyedik pár edzés-hiány miatt lépett vissza. Azt hisszük, erre visszamenőleg évtizedek óta nem volt példa. A magyar páros műkorcsolyázás világhírű volt világbajnokai révén és a világversenyeken mindig vezető szerepet játszott. Ezt a hagyományt nem volna szabad még a háború miatt sem elsorvadni hagyni, nehogy visszafejlődjék a világhíres magyar páros műkorcsolyázás.

M. GY.

Sürgősen meg kell kötni a termelési szerződéseket

A kötelező ipari növénytermesztésről szóló rendelet jelentős kedvezményeket, így pétisót, erőtakarmányt, termelési előleget és kedvezményes áru vetőmagot biztosít azoknak a gazdáknak, akik termelési szerződést kötnek. Lényeges feltétel azonban, hogy a termelési szerződést a gazdák december 31-ig kössék meg. Erre a határidőre azért van szükség, mert későbbi időpont után a vetőmag és a pétisó szétosztása a szállítási nehézségek miatt idejében nem volna keresztülvihető.

Tekintettel az utazási és levelezési nehézségekre, a földmivelésügyi miniszter kivételesen lehetővé teszi azoknak a gazdáknak, akik valamely okból december 31-ig nem tudnak termelési szerződést kötni, hogy január 15-ig még termelési szerződést köthessenek, úgyhogy a szerződések révén az összes kedvezményekben is részesülhesenek.

Nyomatékosan felhívja azonban a földmivelésügyi miniszter a gazdák figyelmét arra, hogy a január 15-iki határidőn túl szerződést kötő termelőknek a kedvezményeket már semmiesetre sem fogja biztosítani, ezért eddig az időpontig feltétlenül kössenek a gazdák termelési szerződéseket, ha az ezekhez fűződő igen nagyjelentőségű kedvezményekben részesülni kívánnak.

Majdnem szerelem

(Szili Leontin regénye)

Az írónő egy asszonyi sorsot ír meg új regényében, amely nagyon *gyakori* sors. A finom, gyöngédlelkű Ágnes családi férjében, aki vétkezik a hitvestársi hűség ellen. Az asszony nem lenne emelkedett lélek, ha egyszerűen napirendre térne a dolog felett, vagy pedig bosszúra gondolna. Ágnes azonban igazi hitves, akinek csalódása nagy lelki probléma elé állítja; küzd a féltékenység ellen, megoldást keres, de amikor nem talál, végül is elmenekül a méltatlan helyzet elől. Olaszország mosolygó kék ege alatt aztán találkozik az igazi férfival s amit érez iránta, az már „majdnem szerelem". Azonban elmenekül ez elől a szerelem elől is, visszatér otthonába s folytatja tragikus életét a hűtlen férj oldalán. Mert ez a hitvesi sors, az igazi asszony, a feleség sorsa, az olyan nőé, akinek a lelke fennköltt. A regény tehát olyan asszonyról szól, aki nem típus ugyan, de azzá kellene lennie. *Szili Leontin női ideált állít elénk*, de hús és vérből való eszményt s ez teszi terjedelmes, nagy regényét olyan vonzóvá és érdekessé, hogy a népszerűség mellett az irodalmi elismerést is kivívja. A cselekmény hátterében pedig színes, eleven körképet fest a mai társadalomról s az asszonyok közös szenvedéseiről. Nem átlagos, megalkuvó és népszerűséget hajhászó regény ez, hanem *egy bátor szavú új író könyve*, tele kitünő megfigyelésekkel, pompás ábrázolással és konstruktív életszemlélettel; a mélységes lelkiség igazolásával, amit abban lehetne összegezni, hogy *a nemes fájdalom szebb és jobb, mint a megalkuvás és a köznapi indulatok örömei.*

Szili Leontin regénye a manapság annyira divatos „női irodalom" egyik valóban kiemelkedő alkotása; *jó és szép regény.*

(—k)

ANILIN

Schenzinger riportregénye

Valahol India belsejében a páriák ezrei pusztulnak el a rabszolgasorsnál is rosszabb munkában. Indigónövényeket termelnek, majd mindjárt ott, a helyszínen elő is állítják a nagyértékű indigót. Ezalatt Németországban kémikusok, tudósok, kutatók és felfedezők ezrei kutatják az indigó mesterséges előállításának módját. Itt is életek pusztulnak el, de a tudomány oltárán. Sorsok és életek esnek áldozatul a nagy kutató harcnak.

Ki győz? Világos, hogy az emberben, illetve a tudós agya diadalmaskodik. Schenzinger ebben az izgalmasnál is izgatóbb riportregényében a való életet, a kutatások hősies márfirjait rajzolja meg.

A könyv az *„Unio"* könyvkiadóvállalat kiadásában *Murányi* Blanka fordításában jelent meg a könyvpiacon és bizonyára egyik érdekessége lesz a karácsonyi könyvpiacnak.

Közlekedési balesetek tömege a tegnap esti ködben

Kedden este a sűrű ködben több közlekedési baleset történt a fővárosban. A Széll Kálmán-téren két 6-os jelzésű villamos a végállomás közelében összeütközött. A mentők két autóval vonultak ki a helyszinre. Három súlyos és több könnyebb sérülés volt. *Kenéz* Sándorné 50 éves ölöztetőnő, *Vitek* Béla 57 éves pénzbeszedő, *Muha* Pál 24 éves postaaltiszt agyrázkódást és bordatörést szenvedtek. A három súlyos sérültet az Uj Szent János-kórházba vitték a mentők. *Verikári* György magánalisztviselőt saját kérésére a lakására vitték. Rajtuk kívül

még négy embert részesítetek a mentők első segélyben,

akik az üvegszilánkoktól sérültek meg az arcukon.

A Podmaniczky-utca és Teréz-körút sarkánál a 46 os villamos végállomás előtt *Fromm* Károlyné 64 éves háztartásbeli asszonyt ütötte el a végállomás felé közeledő 46-os jelzésű villamos. Az idős úriasszony a villamos kerekei alá került, a tüzoltók emelték ki onnan, majd a mentők életveszélyes állapotban a Rókus-kórházba vitték.

Később ismét gázolt a 46-os.

A Baross-téren *Nagy* Ferenc 58 éves MÁV-főszertárost ütötte el, akit agyrázkódással és boradtöréssel szállítottak a MÁV-kórházba. A Ferenc József hídon *Tömpe* Rózsa 26 éves leányt ütötte el a 63-as villamos, koponyaalapi töréssel a Rókus-kórházba került. A Dunapark-kávéház előtt a 15-ös jelzésű villamos *Bóna* Rezső 51 éves géplakatost ütötte el, a Rókus kórházba vitték.

A Béke-utcában a 90-es jelzésű villamos felborított egy lovaskocsit.

Sipos János 43 éves kocsis súlyos sérülésekkel a Magdolna-kórházba került. A rendőrség a közlekedési balesetek ügyében megindította a vizsgálatot.

Felesége véltudvarlója helyett egy pénzbeszedőt szurt le a féltékeny férj

Farkas Jánosné, egy csillaghegyi kereskedősegéd fiatal felesége, július 27-én késő este érkezett meg Budapestről Csillaghegyre. Amint útközben hazafelé igyekezett,

az egyik vendéglő kerthelyisége előtt megdöbbenve látta, hogy a férje egy idegen nővel csókolózik.

Sírásra fakadt és pityeregve indult a lakásuk felé. Utközben *Miklósi* János pénzbeszedő ismeretlenül megszólította a fiatalasszonyt és érdeklődött, hogy miért zokog. Farkasné elmondotta, hogy *milyen szituációban látta férjét a vendéglő udvarán*, mire a pénzbeszedő vigasztalni kezdte és felajánlotta, hogy hazakíséri. *Farkas* János, aki közben értesült arról, hogy a felesége észrevette kalandját, sietve igyekezett hazafelé és még útközben utolérte feleségét. Farkas a sötétben elővette zsebkését és rákiáltott *Miklósira:*

— *Megállj te gazember, megöllek! Te udvarolsz a feleségemnek!*

És a következő pillanatban nekirontott Miklósinak s nyakonszúrta a zsebkésével. A pénzbeszedő nyomban orvoshoz sietett, aki első segélyben részesítette és sikerült megmenteni az életnek.

Farkas János 31 éves csillaghegyi kereskedősegéd ellen

szándékos emberölés bűntettének kísérlete miatt emelt vádat az ügyészség.

A bűnügyet ma tárgyalta a pestvidéki törvényszék *Szücs* János dr. tanácsa. Farkas elmondotta, hogy nagyon féltékeny volt a feleségére és a sötétben összetévesztette másvalakivel, akire gyanakodott. Miklósit sem ő, sem felesége előzően nem ismerte.

Héczey Lajos dr. királyi ügyész vádbeszéde és a védő felszólalása után a bíróság szándékos emberölés vétségének kíséretében mondotta ki bűnösnek a kereskedősegédet és 1 hónapi fogházra ítélte. A bíróság indokolása szerint bár tévedett a személyben,

az emberölési szándék nem vitatható.

Enyhítő körülménynek vette a bíróság Farkas büntetlen előéletét, azt, hogy féltékenységében követte el a cselekményt, nemkülönben ittas állapotát. Az ítélet jogerős.

A BUZA A MAGYAR FÖLD ARANYA

HELYEZZE PÉNZÉT BUZAKÖTVÉNYBE

Vásároljon búzakötvényt!

KORONDI

Kiállítás

Karácsonyi vásár

Nyitva XII. hó 14—24-ig. Belépés díjtalan.

M. Nemzeti Szövetség nagytermében, V. Gerlóczy utca 4. I. emelet

színes karácsonyfadíszek, vázák, falidíszek, tálak, lángálló főzőedények, ötvös- és bőrmunkák. Gyermekjátékok. Babák. Himzések. Készletek.

A KORMÁNYZÓHELYETTES ARCKÉPÉNEK LELEPLEZÉSE A „FUTURA" SZÉKHÁZÁBAN

Csungkingkína csapatokat von össze az indokínai határ mentén

Hanoi, december 22. (NST)

Az indokínai francia gyarmat északi határvidékén, így főleg Gion város környékén nagyszabású csapatösszevonások folynak a csungkingkínai kormány részéről. Megbízható értesülések szerint a határ tulsó oldalán felvonult csungkingkínai haderő létszáma háromszázezer főre becsülhető. A kiadott hivatalos jelentés szerint az indokínai kormány minden intézkedést megtett a határok védelmére.

Rosszabbodott az angol szénpiac helyzete

GENF, dec. 22.

Londonból jelentik: Nem kétséges már — írja a *Daily Telegraph* —, hogy *az angol szénpiacon egész összel rosszabbodott a helyzet.* A november 27-ét megelőző 12 hétben az angol széntermelés 3,140.000 tonnával volt kevesebb a multévinél. Az egész évre átszámítva ez azt jelenti, hogy *Anglia évi széntermelése most 12 millió tonnával kevesebb, mint régebben.* Ennek sok tekintetben a kormány az oka, de más okok is erősen közrejátszottak, így a bányászsztrájk és vasúti kocsik hiánya. Sok kifogás érheti a bányászok magatartását is, mert különben nem fordulhatna elő olyan gyaknan, hogy „köznapi jelentéktelen okokból" abbahagyják a munkát.

Az amerikai államok elismerik az új boliviai kormányt

BUENOS AIRES, dec. 22.

Augusto *Cespedes*, a boliviai forradalmi kormány főtitkára a nemzeti kormány programját a következő négy pontban foglalta össze:

1. Az ország természeti gazdagságából minél több bolíviainak kell hasznot látnia. Eddig bizonyos külföldi vállalatok hátrányos befolyást gyakoroltak az ország érdekeire.

2. Szoros együttműködés az Északamerikai Egyesült Államokkal, de a boliviai érdekek elhanyagolása nélkül.

3. Gazdasági és kulturális felemelése a nép széles rétegeinek, amelyek részben századokkal elmaradott viszonyok között élnek.

4. Uj elnöki és országgyűlési választások az alkotmányos rendelkezéseknek megfelelően.

Tamayo külügyminiszter időközben közölte, hogy a la-pazi diplomáciai testület legrégebben ott működő tagjával hivatalosan közölte a kormány újjáalakítását. Ez alkalommal hangsúlyozta, hogy Bolívia szoros együttműködést óhajt Amerikával és helyesli az atlanti nyilatkozat elveit. Utasította egyúttal Bolívia külföldi diplomáciai képviselőit, közöljék az illető kormányokkal, hogy Bolívia továbbra is barátságos kapcsolatokat óhajt velük fenntartani.

További jelentések szerint a diplomáciai testület a pápai követségen már összejött, hogy tanácskozzék az új helyzetről. *Hír szerint ez alkalommal javasolták, hogy Villaroel kormányát valamennyi amerikai állam együttesen és egyidejűleg ismerje el.*

Mint La Pazból jelentik, *Tavera* Félix ezredest a boliviai kormány új vezérkari főnökké nevezte ki.

Az új boliviai kormány *Lozada Sanchez Enrique*-t kinevezte Washingtonba bizalmi kiküldöttévé. Általában azt hiszik, hogy ő lesz az utóda *Guachalla* mostani nagykövetnek, mihelyt az Északamerikai Egyesült Államok elismerték az új kormányt.

Az angliai náthalázjárvány

Genf, december 22.

Az angliai náthalázhullám, mint a Daily Mail jelenti, még nem érte el tetőpontját. Különösen az ország északi részében, valamint Londonban a halálozások további növekedésére számítanak. A Times közli, hogy a náthalázra való tekintettel Angliában egyelőre nem hívnak be katonai szolgálatra gyógyszerészeket vagy drogistákat. A gyógyszerkészítő üzemeknek az eddiginél több cukrot utalnak ki, hogy a náthaláz leküzdéséhez szükséges gyógyszereket elegendő mennyiségben tudták előállítani. (MTI)

A pápa a háború következményeinek enyhítéséről

Zürich, december 22.

A Svájci Távirati Irodának jelentik a Vatikánvárosból:

Az Informazioni Vaticani jelenti, hogy a pápa az elmult hónapokban minden eszközzel megkisérelte, hogy a hadviselő felektől a háború kihatásainak enyhítését eszközölje ki. XII. Pius pápa tevékenysége főleg a légibombázásokra vonatkozott. A pápa nem adta fel reményét. A hívőket ismételten figyelmeztette, egyesítsék imáikat a római kúria imáival, hogy a háború következményeinek enyhítésére vonatkozó fáradozások ne legyenek hiábavalóak. (MTI)

A német akadémia elnöke Seyss-Inquart

BERLIN, december 22.

Göbbels birodalmi miniszter inditványára a Führer az elhúnyt Siebert miniszterelnök utódjául a német akadémia elnökévé dr. Seyss-Inquart birodalmi minisztert, a megszállt németalföldi területek birodalmi biztosát nevezte ki. (MTI)

Faház-építkezés a helsinkii lakáshiány enyhítésére

HELSINKI, december 22.

A finn fővárosban egyre súlyosabbá váló lakáshiány enyhítésére Helsinki városi tanácsa a külvárosokban 300 faházat épített mintegy 34 millió finn márka költséggel. A családi házaknak tervezett épületek átszámítva 8, 9 vagy 10.000 pengőbe kerülnek, aszerint hogy 28, 31 vagy 39 négyzetméteres lesz alapterületük. A házak egyrésze júniusra elkészül.

Kedden este légiriadó volt Londonban

Stockholm, december 22.

Mint az angol hírszolgálat jelenti, kedden a késő délutáni órákban, szokatlan időben légiriadó volt Londonban. A riasztás után közvetlenül hatalmas légelhárító tűz kezdődött. (MTI)

Anglia nem nyujt katonai segítséget Törökországnak

Isztanbul, december 22.
(Német Távirati Iroda)

A Tasviri Efkiar foglalkozik a Reuter-iroda katonai tudósítójának fejtegetéseivel, amelyek szerint Anglia Törökországnak nem nyujthat segítséget, ha Törökország belépne a háborúba, mert az Égei-szigeteket a németek megszállották. A lap kidomborítja Törökországnak azt a szándékát, hogy békében éljen. Törökországnak egyetlen kívánsága, hogy állítsák helyre Sziriát és Irakot, amelyek sorsa Törökországot a legnagyobb mértékben érdekli. Megjegyzi végül a lap, hogy Törökország barátságos viszonyt tart fenn minden állammal és hogy érdekében áll a török népnek ezt a barátságot ápolni. (MTI)

Német vadász- és romboló-kötelékek rendkívül sikeres harcot vívtak a legutóbb támadó angol – amerikai repülőkkel

BERLIN, dec. 22.

Az Interinf jelenti: Északamerikai és brit bombázók az elmúlt 24 órában a birodalom területe ellen intézett valamennyi támadásuknál a legsúlyosabb veszteségeket szenvedték. Az eddig beérkezett, de még nem teljes jelntések szerint a német légvédelem 101 ellenséges repülőgépet semmisitett meg, köztük 91 négymotoros bombázót. *Ezzel az angol légihaderő és az Angliában állomásozó északamerikai légierő legalább 900 repülőt vesztett.* Ezek a veszteségek előreláthatólag még növekednek.

A nyugateurópai időjárás kedvezett a német légelhárításnak, amennyiben lehetővé tette nappali és éjszakai vadászkötelékek, valamint romboló-csoportok bevetését. A német légvédelmi erők vártak már erre, miután az elmúlt hetekben a hosszabb ideig tartó rossz idő gyakran akadályozta működésüket. Az északnyugati német terület ellen intézett napali támadáskor az északamerikai bombázók nagy vadászkísérettel repültek be. *Közeledésüket idejekorán jelentették s a német légi erők már akkor harcra kényszerítették őket.* A súlyos harcokban sikerült a kísérő vadászrepülőket a bombázóköteléktől elszakítani. A vadászrepülőket azután állandóan támadták romboló- és vadászrepülők, akik egymásután lőtték le a négymotoros amerikai bombázókat, úgy hogy *a köteléknek csak részei tudták elérni a számukra kijelölt területet.* Az első esti órákban azután erős ellenséges bombázókötelékek repültek be délnémet terület fölé Hollandiából és Belgiumból. Ez alkalommal is német éjszakai vadászkötelékek már a berepüléstől kezdve szakadatlanul támadták az ellenséges bombázókat. (MTI)

POLITIKAI NAPILAP MEGJELENIK MINDEN HETKÖZNAP DELBEN

Felelős szerkesztő: MAKKAI JÁNOS

Szerkesztő: vitéz BÉRY LÁSZLÓ

Felelős kiadó: Dr. BATHORY-HUTTNER JÁNOS

Nyomatott a Stádium Sajtóvállalat körforgógépein. — Felelős: Győry Aladár igazgató

Szaradzsoglu:

Moszkvai tárgyalásaim a legszivélyesebb légkörben folytak le

Ankara, október 21.

Szaradzsoglu külügyminiszter a párisi Palace-szállóban rendezett sajtófogadáson a következő kijelentéseket tette:

— Moszkvai utazásom célja az volt, hogy viszonozzam *Potemkin* népbiztos ankarai látogatását, továbbá hogy tárgyalásokat folytassak a Törökországot és Szovjet-Oroszországot közösen érdeklő kérdésekről. Kijelenthetem Önöknek, hogy tárgyalásaim a szovjet vezető személyiségeivel, akiket mind személyesen ismertem, *a legszivélyesebb légkörben folytak le.* Látogatásom még szorosabbra fűzte a két ország között fennálló kapcsolatokat. Moszkvából a legjobb benyomásokkal távoztam és *várom a tárgyalások ujrakezdését.* Meggyőződésem, hogy ez a látogatás hasznos volt, mert alkalmat adott a két ország közti barátság újabb megnyilvánulásaira.

Az ankarai vezérkari megbeszélések

Ankara, október 21.

A török katonai vezetők tovább folytatták a vezérkari megbeszéléseket *Weygand* francia és *Wavel* angol tábornokokkal, akiket pénteken este *Savdam* miniszterelnök látott vendégül. *(MTI.)*

Az északi államok kezességet vállalnak Finnország teljes semlegességéért

– írja a Neue Zürcher Zeitung

BERN, október 21.

A Neue Zürcher Zeitung helsinki tudósítója szerint Finnország kétségtelenül elutasítja a Szovjetunió támogató szerződésre irányuló javaslatát és ellenjavaslatként felajánlja azt a biztosítékot, hogy harmadik állam nem támadhatja meg a Szovjetuniót Finnország területén keresztül. E biztosíték alátámasztására az északi államok kezességet vállalnak Finnország teljes semlegességéért. (MTI.)

Katonai természetű pontokat is fog tartalmazni a finn ellenjavaslat

Bern, október 21.

A *Basel Nachrichten* stockholmi tudósítójának jelentése szerint a finn kormány a külügyminiszter megérkezése után

azonnal megkezdte tanácskozásait a Moszkvának előterjesztendő ellenjavaslatokról.

A tanácskozásokon résztvett a nagyvezérkar egyik képviselője is. Ebből arra következtetnek, hogy

az ellenjavaslat katonai természetű pontokat is tartalmaz,

nevezetesen az *Aaland-szigetek* kérdéséről van szó. Külön kiemelik, hogy a Finnországgal való tárgyalásokban *Sztalin* is résztvesz. Aláhúzzák, hogy

Sztalin bizonyos tekintetben szakértő a finn kérdésekben.

Az orosz diktátor a világháború kitörése előtt finn területen élt és nagyon jól ismeri az országot és népét.

A stockholmi *Aftonbladet* 300.000 főre becsüli a jelenleg fegyverben álló finn csapatok létszámát.

Ehhez a számhoz még mintegy félmillió embert hozzá kell számítani,

akiket védelmi alakulatokba soroztak be. A svéd lap nézete szerint

az orosz hadsereg nem tud összevonni túl nagy számú katonaságot a finn határon,

ha esetleg be akar vonulni Finnországba. A skandináv államokban kivétel nélkül mindenütt továbbra is remélik, hogy Finnország jelenlegi anyagi áldozatai és erkölcsi erőfeszítései lehetővé teszik ennek az országnak, hogy fenntartsa a tisztességes békét. *(MTI.)*

Kibővítik a Moszkvába utazó finn delegációt

Kopenhága, október 21.

(NST.) A dán fővárosban jólértesült külföldi körök úgy tudják, hogy

a finn kormány elhatározta a Moszkvába küldendő delegáció kibővítését.

Igy *Moszkvába* utazik *Tanner* pénzügyminiszter, a szociáldemokrata párt vezetője és egy nemzetközi jogász is. A bizottság kibővítése azoknak a tárgyalásoknak eredménye, amelyeket *Erkko* finn külügyminiszter folytatott *Stockholmban Sandler* svéd és *Koht* norvég külügyminiszterrel. *Kopenhágában* a küldöttség kibővítésében annak jelét látják, hogy

Finnország jelezni óhajtja, hogy kész minden orosz javaslatot részletesen megvizsgálni.

Másrészről rámutatnak arra, hogy a finn delegációt nem bővítették volna ki, ha finn részről már eleve reménytelennek látták volna a tárgyalások folytatását. Arra is emlékeztetnek, hogy a finn-orosz tárgyalások alkalmával Moszkva kifejezésre juttatta azt az óhaját, hogy

mindkét felet egyformán érdeklő gazdasági és politikai kérdéseket vitassanak meg.

Hogy az új orosz-finn tárgyalások alkalmával gazdasági kérdések is szóbakerülnek, azt *Kopenhágában* kedvező jelnek tekintik.

Finnországból egyébként olyan hírek érkeztek *Kopenhágába,* hogy finn magánosok az utóbbi három nap alatt tízmillió finn márkát admányoztak a finn hadsereg céljaira.

Angol lap Magyarországról

London, október 21.

Az *Economist* budapesti levelezője jelenti: A magyar nép nagy nyugalommal fogadta a háború kitörését. *Teleki Pál gróf kormánya a legteljesebb korrektséget tanusítja a hadviselők irányában* mind politikailag, mind pedig a közvélemény kifejezésre juttatásában. *A magyar-jugoszláv viszony jó és mindinkább javul.* A magyar kormány tapintatos magatartást tanusít Romániával szemben. A háborús intézkedések nem nagyon változtatták meg a mindennapi életet Magyarországon, amely olyan szerencsés helyzetben van, hogy *önmagát elláthatja.* Az idei termés igen jó volt Magyarországon, *az árdrágítást szigorúan meggátolják.* A jövője biztosítottnak látszik.

Az *Economist* Németországról szóló jelentésében ismerteti a magyar-német kereskedelmi tárgyalások sikerét. *(MTI.)*

Munkavállalási taxát fizetnek az állampolgársági listából kimaradtak Romániában

Bukarest, október 21.

(NST.) A kormány elrendelte, hogy mindazok a romániai lakosok, akik az állampolgárság felülvizsgálata során az állampolgársági jegyzékből kimaradtak és így elvesztették román állampolgárságukat, *november elsejétől kezdve január elsejéig bezárólag jelentkezni kötelesek, munkavállalási engedélyük kiváltása végett.* Az engedélyt minden további nélkül megkapják, azonban kötelesek a külföldiek számára meghatározott taxákat — amelyek *foglalkozási ágak szerint vannak meghatározva és összegszerűen 1000 és 10.000 lei között mozognak — leróni.*

A Magyar Aero Szövetség leleplezte a kormányzó arcképét

Meghatóan szép ünnepséggel adózott a magyar repülés vitéz nagybányai *Horthy* Miklósnak, Magyarország kormányzójának, a magyar repülés megteremtőjének. A *Magyar Aero Szövetség* szombat délelőtt díszközgyűlést tartott és ennek keretében leplezte le a kormányzó életnagyságú portréját, amelyet Boldizsár István festőművész készített.

A megnyitó beszédet vitéz nagybányai *Horthy* István, a szövetség elnöke mondotta, majd *Ember* Sándor dr. országgyűlési képviselő tartott ünnepi beszédet.

— A repülő egész élete — mondotta többek között — felelőssételjes cselekvésből áll és a *siker csak a céltudatos, rettenthetetlen akarás biztosítja.* Csodálattal és tisztelettel nézünk fel Kormányzó urunkra, aki

minden repülőnek e téren is férfias, soha el nem múló példát adott.

Amikor egyes hivatalokban még komolyan vették a trianoni szerződés tiltó rendelkezéseit, *Kormányzó urunk háritotta el a belső akadályokat és*

az ő segítségével indulhatott meg a magyar katonai repülés.

A kormányzó elhatározása biztosította az elmúlt évben is a repülés szervezetének azt az önállóságot, ami nélkül a mélyreható szakismereteket kívánó katonai és polgári repülés sohasem lett volna korszerűen kifejleszthető.

A beszéd közben lehullott a lepel a kormányzó arcképéről, majd a díszgyűlés közönsége helyéről felállva percekig ünnepelte az államfőt. Ezután a szövetség tagegyesületeinek megbizottai elhelyezték nemzetiszínű szalaggal átkötött babérágaikat a kormányzó arcképe alá.

Vitéz *Laborczfy* Rezső ezredes, a *Magyar Aero Szövetség* társelnöke tartott ezután előadást, majd *Horthy* István elnök kiosztotta az 1938. évi legkitünöbb vitorlázó repülők versenydíjait.

Tasnády László, az MSRE elnöke a legnagyobb magassági és legnagyobb távolsági vitorlázó repülésért

megkapta a honvédelmi miniszter serlegét, a kereskedelemügyi miniszter szobordíját, a MAV Aero Klub Icarus-vándordíját és a Légügyi Hivatal Albatros-díját.

A többi kitüntetések átadása után a díszközgyűlés a Szózat hangjaival ért véget.

— A szem gyulladásos megbetegedéseinek kezelésében a gyorsan és biztosan s amellett rendkívül enyhén ható természetes **„Ferenc József"** keserűvíz használata gyakran kitünő segédeszköznek bizonyul. Kérdezze meg orvosát!

OVOMALTINE *reggelire, uzsonnára*

Ára tovább is változatlan. Adagja 8 fillér

A háború tapasztalatait is felhasználják a légvédelmi gyakorlatokon

A légoltalom és légvédelem kérdése nem befejezett és lezárt ügy. Az egész kérdés ugyanis eddig csak elméletben és békebeli gyakorlatokon keresett megoldást. Az elmélet és az időnként tartani szokott gyakorlatok kétségtelenül állandóan és jelentős lépésekkel viszik előre az ügyet, de — hiányoztak még a háborús tapasztalatok. Ma már a lengyelországi és a nyugati háború tapasztalati is rendelkezésre állnak és

a jövő héten tartandó országos légvédelmi nagygyakorlaton már felhasználjuk ezeket a háborús megfigyeléseket is.

A tapasztalat igazolása szerint a légierők hatótávolsága ma *korlátlan*. Működésüknek egyedüli határt a *légvédelem szab.*

Az ellenséges légierők működése tehát az egész ország területére veszélyt jelent. Ha az ellenséges repülőraj nem is keres mást, mint katonai célpontokat, forgalmi vonalakat, ipari telepeket, mégis veszélyezteti a lakosságot is. Ezek a célpontok ugyanis az országok területén elszórtan vannak és

ha a polgári lakosság, városok, nagyobb községek ellen kimondottan nincs is támadás, — mint ahogy Lengyelországban is történt, — azért a robbanás, tűzgyujtás által a polgári lakosság is veszélyben van.

A légierők által okozott veszélyek elhárításának két eszköze van: a *légoltalom* és a *légvédelem.*

Légoltalom

A légoltalom megszervezése abban áll, hogy — a különböző segélycsapatok és szervek kiépítésén és kioktatásán kívül — veszély esetén a

nagyobb városokból és községekből a gyermekeket és azokat a nőket, akiket a kötelesség nem köt oda, eltávolítják.

Kiviszik őket a tanyákra, falvakra, általában olyan helyekre, amelyek katonai célpontoktól és fő-közlekedési vonalaktól távol esnek. Az élelmiszerfogyasztás is így kevesebb lesz a városokban. A városok felé irányuló élelmiszerszállítás alól tehát tehermentesítik a vasútvonalakat és egyéb közlekedési eszközöket. Igy tett most London, Páris és Helsinki is.

Légvédelem

A légvédelmet, vagyis az ellenséges repülőkkel szemben való közvetlen védekezést *három módon* lehet teljesen kiépíteni.

Az első és legkönnyebben elérhető módszer, ha a repülők látása elől kivonjuk magunkat. Ezt az úgynevezett *rejtőzés* által érhetjük el. A rejtőzésre ki lehet használni minden a természet által adott lehetőséget, de ezen felül még mesterséges eszközöket is igénybe vehetünk. Igy például a katonai célpontokat színezéssel, erdők, bokrok, dombok, terephullámok kihasználásával elrejthetjük az ellenséges repülők szeme elől. Ezt az elgondolást

felhasználták a Siegfried- és Maginot-vonal építésénél is.

Itt is uralkodó elv: a *rejtőzés.* Az erődöket, ágyúkat és az önműködő tüzfegyvereket elrejteni az ellenség szeme elől.

A második tényező: a légvédelem kiépítésében *a saját repülőgépeink harci tevékenysége.* Ez két részből áll: figyelésből és harcból. Állandó megfigyeléssel azonnal észlelni kell az érkező ellenséges repülőgépeket és

a saját vadász- és harcigépeknek rögtön a levegőbe kell emelkedni és felvenni velük a küzdelmet.

A harmadik tényező: *a földi tüzgépek.* Ezek feladata, hogy az ellenséges repülőket tüzelésükkel vagy megsemmisítsék, vagy irányuktól eltávolítva, a munkájukban akadályozzák. Ezt a célt szolgálja a légvédelmi tüzérség.

Ez utóbbi légvédelmi eszköz jelentősége oly fontos, hogy a Siegfried-vonal mögött például még körülbelül ötven-hetven kilométeres övben a légvédelmi ágyúk és gépágyúk egész gyűrűjét állították fel. Ennek az övnek az átrepülése

igazán nehéz feladat elé állítja az ellenséges repülőt.

De felhasználja a Siegfried-vonal — az első módszert már említettük — a második védekezési módszert is. A vonal mögött ugyanis a repülőterek egész sora is meghúzódik, ahonnan bármikor a harci repülőgépek egész raja szökkenhet fel a közeledő ellenséges gépek ellen.

KEDVEZMÉNYES
Színházjegyirodánk
VII. JÓZSEF-KÖRUT 5
ÁRUSÍTÁSA.
TELEFONRENDELÉS: 140-000, 144-401
BELVÁROSI FIÓKIRODÁNK:
TÜRR ISTVÁN-UTCA 7. TEL. 187-705

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Októberben:

22., vasárnap: Füzesgyarmat, Nagykőrös.

23., hétfő: Bátaszék, Érsekújvár, Felsővadász, Hajduszoboszló, Hetes, Heves, Kecel, Kőny, Kunmadaras, Kunszentmiklós, Magyaróvár, Mándok, Mikosszéplak, Miskolc, Nagyida, Nagylózs, Nagyszőllős, Nádudvar, Pápóc, Párkány, Romhány, Szigetszentmiklós, Tiszapalkonya, Tokaj, Tompa.

24., kedd: Celldömölk, Galánta, Gesztely, Jászfényszarú, Nagyberezna, Nagydobrony, Nemesvid, Pincehely, Rozsnyó, Ujpest.

25., szerda: Beregszász, Békéscsaba, Érsekújvár, Földes, Galánta, Jánoshida, Nagymegyer, Salánk, Somlószőllő, Vologc, Zomba.

26., csütörtök: Beregszász, Bős, Diósviszló, Felsővadász, Gelse, Jánoshida, Jászszentlászló, Kaposszekcső, Komját, Nagymegyer, Nagycenk, Pacsa, Párkány, Répceszentgyörgy, Sümeg, Tét, Tengelic, Torna, Tornaszentandrás, Ungvár, Zsámbék.

27., péntek: Istvándi, Mindszent, Párkány.

28., szombat: Baja, Battonya, Erdőbénye, Igal, Izmény, Kapolcs, Mindszent, Párkány, Rákóczifalva, Sárvár, Szekszárd, Ujpetre, Vasszentmihály.

29., vasárnap: Aba, Battonya, Cegléd, Felsődabas, Ráckeve, Soroksár, Ujkécske.

Esztergomban az idei Simon Judanapi vásárt október 30-án, hétfőn tartják.

Budapesti tenyészállat- és jármosökörvásár. I. r. belföldi jármosökrök és beállítanivaló tinó, tarka 56—60, u. a. fehér 60—65, 1 és féléves üszö 50—55, 1 és féléves tinó 50—55, friss fiatal fejőstehén 75—95, belföldi birkaárak javított anyabirkáért 30—34, belföldi ürü 36—40 fillér. Az ürük- és bárányoknál a gazdaságban való mérlegelésnél drb-ként 3 kg a szokásos súlylevonás.

Kecskeméti gyümölcspiac. Nagykereskedelmi árak: birsalma, Ia 20—24, IIa 12—14, körte, Ia 25—30, IIa 15—20, parmin- és jonatánalma Ia 35—36, IIa 20—22, vegyes alma Ia 15—30, IIa 8—20, IIIa 5—10, kövidinka szőlő 16 fillér kg-ként. A piac forgalma csendes volt.

(—) **A Külkereskedelmi Hivatal Közleményeinek** szombaton megjelent legfrissebb száma a magyar borkiviteli egyesülés megalakulásáról és a magyar-román transzferkérdés elintézéséről ad számot, ezenkívül tüzetes piaci helyzetjelentést közöl a búza-, a rozs-, árpa-, zab-, tengeri-, szarvasmarha-, borjú- és sertésárak alakulásáról.

(—) **A Pénzintézeti Központnak** angol, francia, német nyelven megjelenő legújabb gazdasági beszámolója a szokott tárgyilagossággal és szakszerűséggel ismerteti a külföld informálása céljából a magyar gazdasági és pénzügyi élet 1939. első félévi eseményeit, számadatait, alakulását.

Műkávé, növényhús, lisztkonzerv és villanyrendőr

a legújabb magyar találmányok

A *Feltalálók Esperantó Világuniója* sajtóbemutatót tartott a legújabb magyar találmányokról. A háborús helyzetnek megfelelően

a legnagyobb sikert természetesen a különféle pótanyagok aratták.

Igy különösen a *„homogén"* nevü műkávé és a *„növényhús".* A homogen műkávé és a növényhús a sajtó képviselői előtt uzsonna keretében szerepelt és a résztvevők általános tetszését nyerte meg.

A műkávé világjelentősége abban nyilvánul, hogy

nem különféle pótanyagok keverékéből készült, hanem egyetlen növénymag megpörköléséből.

A feltaláló — saját bevallása szerint — *ezer különböző maggal kisérletezett,* amig ezt a szemre, szagra és ízre elsőrangú *kávépótlékot* előállította. Találmánya megközeliti a legfinomabb kávéfajtákat, elsőrangú tápszer, sőt a vele készített tejeskávét a legérzékenyebb gyomrú ember is fogyasztha tja. Előállítási költsége rendkivül olcsó, úgy, hogy ára körülbelül két pengőben fog maximálódni.

A „növényhús" tizenegyféle konyhai hüvelyesvetemény őrleménye

Kaloriaértéke a sovány marhahúsénak felel meg, korlátlan ideig raktározható, diétásoknak, vegetáriánusoknak rendkivül fontos tápszer. Eddig már *több mint száz receptet* dolgoztak ki a növényhús felhasználására, amely teljesen a hús illusióját kelti.

Bemutatták a különleges sajtoló eljárással készült *lisztkonzervet, pörkölt kávé, leves, főzelék, rántás, tejpor, korpa és kukoricakonzervet is,* amelyek előnye, hogy

mindegyik korlátlan ideig tárolható.

Tűznek, víznek, hőségnek, hidegnek ellenállnak, rendkivüli kevés helyet foglalnak el és igy jelentőségük nemzetgazdasági szempontokból, hadiállapotoknál szinte beláthatatlan.

A *„protegom"* gumi regeneráló és konzerváló szer megakadályozza a gumiban lévő kén elkristályosodását és igy meggátolja a gumiáruk gyors és idő előtti pusztulását.

A találmány az új gumiáruk élettartamát megsokszorozza,

a régi gumiárut pedig regenerálja. Jelentősége különösen autógumiknál, gázmaszkoknál, tüzoltótömlőknél, egyéb műszaki és orvosi gumicikkeknél nyilvánul.

Bemutatták ezenkivül az új „villanyrendőrt" is,

amely a szabad és tilos jelzést nem csupán a fény színének váltakozásával adja, hanem egyúttal alakját is szembeötlően változtatja. A jelzés úgy sötétben, mint nappali világosságban jól felismerhető, mert a kilengő karok szinte a közlekedési rendőrt helyettesítik.

Kitöréssel fenyeget újból a Krakatoa tűzhányó

Amsterdam, október 21.

A félelmetes hírü Krakatoa vulkán, amely 1886-ban levegőbe repített egy egész szigetet, ismét fenyeget. Bizonyos jelek arra mutatnak, hogy

a szörnyű katasztrófa, amelynek immár negyvenhárom éve, most megismétlődhetik.

Ez a félelmes lehetőség késztette arra a tűzhányó közelében lakó benszülötteket, számszerint mintegy 5000 embert, hogy odahagyják lakóhelyüket és elmeneküljenek.

A tűzhányó belsejében már hetek óta nagy a nyugtalanság.

Vésztjósló dübörgés, morgás, hallatszik, majd hatalmas füstfelhők hagyják el a krátert,

amit olykor enyhe földrengés is követ. Mindezek csalhatatlan előjelei annak, hogy a tűzhányó ismét kitörni készül.

A vulkán 1886. évi kitörését iszonyatos robbanások követték nyomon. *A robbanások 18 millió köbméter lávát és hamut repittettek a levegőbe, mintegy 60 kilométeres magasságba.* A sziget, amelyen a Krakatoa emelkedett, darabokra szakadt és részei elsüllyedtek a tengerbe.

30.000 ember vesztette életét a borzalmas kitörés alkalmával és még csak gondolni sem lehetett arra, hogy valakit megmentsenek.

Olyan hatalmas szökőár keletkezett, *hogy annak hullámverését még az angol csatornában is észleltek.*

Kétségtelen, hogy ez volt a Föld legnagyobb ismert tűzhányó kitörése. Ez az irtózatos esemény különböző furcsaságokat is idézett *elő.* A kitörés helyétől ezer kilométerre levő erődben

riadót fúvattak, kihirdették a hadiállapotot,

mert mindenki azt hitte: ismeretlen ellenség támadta meg az erődítményt. Singaporéban, amely pedig igazán messze van a vulkántól, két hajót azonnal kiküldtek a nyilt tengerre, mert

azt hitték, hogy egy hajó került bajba és az ad le vészjeleket ágyulövésekkel.

Ilyen veszedelem fenyegeti most is a Szunda szorosban levő kis szigeteket. Most azonban előrelátóbbak a benszülöttek és idejében elhagyták a veszélyes környéket. Igy aztán, ha sor kerül is a kitörésre, *nem pusztul majd el 30.000 emberélet, mint negyvenhárom évvel ezelőtt.*

Tanyán történt

Irta: **Diószeghy Miklós**

Jogászéveimben a nyarat egyik alföldi városban töltöttem, rendőrkapitány nagybátyámnál, Gazsi bácsinál. Fűtött lelkesedéssel készültem a közigazgatási pályára és így csak természetes, hogy délelőttönként nagybátyám hivatali szobájában lábatlankodtam, azzal a céllal, hogy ellessem a gyakorlati jogalkalmazás titkait. Fontoskodva hallgattam végig a rendőri büntetőügyeket és az apró kihágások letárgyalása után végnélküli jogi vitát kezdtem, de Gazsi bácsi kedélyesen leintett:

— Belőled se lesz jó bíró. Ilyesmi nem fecsegő embernek való.

Egyik délelőtt fejkendős, verébarcú, sovány asszony állított be a hivatalba. Lehetett vagy negyven esztendős. Fakó bőrén korai ráncok sűrűsödtek. Szenvtelen tekintettel állott meg a szoba közepén.

— Kárász Jánosné vagyok, az alsószállási tanyáról. Panaszom vóna, — kezdte s összekulcsolt kezében zsebkendőt szorongatott.

— No csak ki vele, lelkem.

— Az lenne a panaszom, hogy tessék kiküldeni rendőrt a tanyára. Én is vele megyek. Kísérem.

— Mi a baj? — kérdezte Gazsi bátyám.

Az asszony mozdult, letörölte szája szegletét.

— Az uram fekszik a földön. Nem akar fölkelni.

— Fekszik az udvaron? Rossz helyre jött. Akkor talán kimegy a tisztiorvos, — mondotta csodálkozva nagybátyám.

Kárászné csendesen megrázta a fejét:

— Nem orvos kell oda, hanem rendőr.

— Hová beszél kend?

— Mert rendőr kell oda.

És csak tovább topogott konokul.

Nagybátyám megtömte a pipáját, rágyujtott s aztán így szólt a nagy csendben:

— Baja van az urának?

— Van.

— Bántotta valaki?

Kárásznéból csendesen, mint a búza felett húzó szellő, elnyujtva jött ki a szó:

— Megsuhintottam.

— Maga.

— Én.

— Mivel?

— Hát a botikával.

Nagybátyám hihetetlenül ismételte meg a panaszttevő asszony szavait:

— Szóval, maga néném, megsuhintotta az emberét botikával és ettől fekszik künn az udvaron az istenadta. Mi?

Kárátszné bólintott. Gazsi bátyám jelentős pillantást vetett rám, majd kiszólt a rendőrnek:

— Matyi! Befogatni.

Rekkenő hőségben porzott velünk a cséza. Kárászné a kocsis mellett ült. Mi pedig hátul. Gazsi bátyám némán tekintgette a mellettünk szaladó barázdákat. Nekem fúrta az oldalamat, hogy miért nem visszük ki a tisztiorvost, meg, hogy milyen titok is lehet itten, de hát nem mertem kérdezni, mert a nagybátyám amúgy is „fecsegőnek" tartott.

Egyórai kocsizás után meg is érkeztünk a tanyára. Szegényes, nádfedeles házban laktak Kárászék. Kíváncsian szálltunk ki a csézából. Az asszony ment előre, a gémeskút irányába. Egyszerre megállott. Felénk nézett szomorúan s aztán lehajtotta a fejét.

Ott feküdt a földön szegény Kárász János. Élettelenül. Bal halántéka valósággal betörött az ütéstől. A botika, amellyel az asszony suhintott, egy szőlőprés — vasrúdja volt...

Gazsi bácsi csak ennyit szólt:

— Ki a ház népe? Gyerek, legény, vagy lány?

— Csak egy cselédlány dolgozik, tekintetes úr.

Ott állott a cseléd az eperfánál. Rászólt nagybátyám:

— Menj át, lányom, a szomszéd tanyára s hívd a gazdát.

Majd Kárászné felé fordult:

— Maga majd átadja a gazdaságot nekik, mert ide, néném, jódarabig nem jön vissza. Addig is csinálja meg a batyúját.

Az asszony széles, kék kendőbe csomagolta be a fehérneműjét, meg egy-két ruhadarabját. Közben Gazsi bácsi le s föl sétálva cigarettázott. Arca úgy komorlott, hogy nem mertem megszólítani, csak álltam megdöbbenve a tanyaudvaron, mint aki életében először lát bűncselekményt.

Közben megjöttek a szomszéd tanyáról az emberek. Levették a kalapjukat s keresztet vetettek. Kárászné egy-két monotón szóval átadta a gazdaságot, átnyujtotta a kulcsokat. Aztán fölvette a tornácról a batyút s indulásra készen állott.

Felültünk a kocsira, indultunk vissza a város irányába. Vagy három perce mehettünk már, amikor az asszony visszafordult és kérő hangon mondotta:

— Tekintetes uram, nagy kérésem lenne. Menjünk vissza egy kicsit. Valamit elfelejtettem.

Gazsi bácsi arra gondolt, hogy bizonyára valami fontos holmiját otthon felejtette; hát intett a kocsisnak, hogy forduljunk vissza.

Az asszony be is ment ismét a konyhába. Rövidesen kijött. Kezében megszitt, teli lopótök és két kis borospohár csillogott. Odalépett Gazsi bátyámhoz, tele eresztette az egyik poharat, aztán a másikat és szelíden szólott:

— Engedelmet kérek a tekintetes uraktól; el is felejtkeztem az illendőségről...

Szemlátomást szégyelte magát Kárászné, hogy ezt a hibát elkövette.

Ujra a kocsin ültünk. Hátul Gazsi bácsi, meg én, elől a kocsis és mellette a tanyai asszony. A nap csaknem egyenesen sütött ránk, alig volt árnyékunk. S Kárászné úgy ült a kocsis mellett, keményen, hidegen és mozdulatlanul, mint egy köszobor.

Légoltalmi próba-riadó a főkapitányságon

Szombaton délben egy órakor légvédelmi riasztási főpróba volt a főkapitányságon.

Pontosan egy órakor az épület folyosóin harangkongatás jelezte a riadót. A rendőrtisztek, detektivek azonnal abbahagyták a munkát és az épülettömb különböző frontjain elhelyezett légvédelmi óvóhelyekre siettek.

A rendőrtisztek és a detektívtestület tagjai olyan gyorsan és fegyelmezetten vonultak le, úgyszólván pillanatok alatt a pincében lévő óvóhelyiségekbe, mintha már több próbát tartottak volna. Az egész épület kiürült, még a 200-as fogda rabjait és őrizeteseit is levitték a harmadik emeletről a pincehelyiségekbe. A főkapitány maga is részt vett a légvédelmi gyakorlaton és a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott annak sikeréről.

hősök
felett

közelebbi részle-
rnyű rombolásról,
i angol légihad-
eckben. Az ódon,
ngyártással, ha-
skedelemmel fog-
ros borzalmas éj-
éppuskák kelepe-
obbanása zavarta
csendjét. A város,
plomaival, zöldes
os házaival, csip-
városházájával,
l maga is olyan
esebeli marcipán-
ú pusztulás képét
Albion fiainak
letve. Elpusztult a
a Szent Péter
ária templom, vi-
al együtt, amely-
hangjait és orgo-
hude-ot messzi
eghallgatni Bach
is, fiatal korában.
híres városháza
ssance terme is és
romantikus ház-
egyszerű és elfo-
álkozik ezen. Egy
egy-két íróját,
va, semmi nagy-
nem gyarapítot-
kultúráját, nem
. Egy fajta, mely
csak a piros-fe-
akkal, a százéves
k leigázásával, a
diai gyüjtőtábo-
ichárdok és VIII.
dásával tette em-
ét, „nem adhat
ényege". A wei-
uzoleum szétbom-
még megdöbben-
azután megszok-
ert is „őfelsége
Láttuk azt is,
vetséges világhírű
sem kimélték, mit
ember, ha az el-
íről van szó. —
ndál kéjjel szét-
eck kultúrát hir-
szépségeit. Talán
k maguknak alig
t és kultúrát hir-
A Tower sötét
ilyaikat juttatják
várkastélyaik az
néma tanui. Ami
heti el őket, azok
várkastélyai: a

Magyarország is résztvesz a nemzetközi kézművesipari központ római ülésén

A nemzetközi kézművesipari központ e hónap 23—25 napjain tartja rómában tanácsülését Piero Gazzotti nemzeti tanácsos, a nemzetközi központ és az olasz kézművesipari nemzeti szövetség elnökének vezetésével. A tanács tagjai a német, olasz, magyar, finn, bolgár és spanyol kézművesipari központok. Az értekezleten magyar részről az iparügyi miniszter megbízásából *Gyulay* Ákos dr. iparügyi miniszteri tanácsos, az IPOK képviseletében pedig dr. *Kovalóczy* Rezső főtitkár vesz részt, aki a nemzetközi központ gazdaságpolitikai tevékenysége és munkaprogramja kérdéseinek előadója lesz. Az eddigi tárgyalások alapján e tanácsülés fogja elhatározni, hogy a nemzetközi központ ez év szeptember havában egybehívandó konferenciáját Budapesten fogja megtartani.

Nem véletlen szerencse a szép fogsor. Ápolja helyessen fogait s akkor egészségesek és szépek maradnak.

Chlorodont fogpasta

A gazdag Kubány

A szövetséges haderők bolsevizmus elleni harcának útján közvetlen előtérben áll a Kubány-folyó mentén terülő kubányi kozákság ősi fészke, az úgynevezett Gazdag Kubány. Határát nyugaton az Azovi- és részben a Fekete-tenger hullámai mossák. E két tenger közé nyúlik szeszélyesen szaggatott parti kiszögellésekkel és változatos nagyságú öblökkel a kubányi Tamány-félsziget, illetve Tamány sztanica. Tulajdonképpen Tamány-félsziget a kercsi tengerszoros keleti oldala területének nevezetessége: a rengeteg kisebb-nagyobb iszapvulkán. A földből feltörő forró máladékot gyakran göz és füst kíséri. 1794-ben a nagyméretű Kuku-Oba vulkán dús mennyiségű nyersolajjal kevert vizet lövelt belsejéből. Tamány területén olajforrások is vannak.

Régebbi történelmi időkben a kercsi tengerszoros határolta el Európát Ázsiától. Ilyenformán Tamány volt Ázsia első állomása. A Tamány-félsziget egyik nagyobb öblébe torkollik a Kubány-folyó. Hiteles adatok szerint Tamányt ősidőkben Timinek hívták. Később az ott letelepült görögök Tamány-hoz közeledett. 1864-ben megszűnt az állandó háborúskodás. Nagy Katalin a feldúlt Kubányba telepítette Ukrajnából a zaporozsszkije-kozákokat. Azok ígéretet tettek a cárnőnek, hogy fölépítik a rombadöntött városokat és falvakat, valamint megvédik minden ellenséges támadástól. Ezzel megindult Kubányban a kozákság alkotó és termelő munkája. Kubány csakhamar Oroszország éléstára lett. A sztepek buján termő földjébe jóformán csak búzát és napraforgót vetettek. Az elsőrendű búza évi átlagtermése 115 millió pudra volt tehető. A napraforgó magva pedig kb. 20 millió pud volt. Kubány állatállománya is megfelelő méretű volt. Hozzávetőleg egymillió lovat, hárommillió szarvasmarhát és ötmillió birkát tartottak nyilván ez időpontban.

Kubány területén több mint 8000 gyárüzem dolgozik. Fővárosa a Kubány-folyó mentén épült Ekaterinodár. A népes fővárosnak rengeteg gyára van és környéke dús termő fekete föld. A kubányi kozákok tehát a régi béke éveiben bőségben, gazdagságban éltek a

Boldizsár István

Függetlenség 1942. apr. 19.

Vitéz Horthy Istvánné portréja a Műcsarnok ma délelőtt megnyilt tavaszi tárlatán. Boldizsár István festőművész kiváló alkotása

KÉPZŐMŰVÉSZET

Tavaszi tárlat a Műcsarnokban

A kitavaszodás minden évben meghozza a tavaszi tárlatot a Műcsarnokban. Néhány éve ugyan, kultuszminiszteri kezdeményezésre, ebben az időpontban a hagyományos tavaszi kiállítás helyett „nemzeti tárlatot" szoktak rendezni, amelynek előnyös vonása, hogy a festőknek és szobrászoknak az úgynevezett műcsarnoki művészekre leszűkített csoportja helyett a magyar képzőművészet

Udvray Pál, *Basilides* Barna, *Burján* László, *Szlányi* Lajos, *Vidovszky* Béla, *Horváth* József, *Gaál* Ferenc, *Feszty* Masa, *Szemerey* Zoltán, *Benkhardt* Ágost, *Csebi Pogány* István, *Diósy* Antal, *Hende* Vince, *Kássa* Gábor, *Chiovini* Ferenc, *Komjáti* Gyula, *Mihalovits* Miklós, *Gulyás* Sándor, *Szopos* Sándor, *Horváth* Béla, *Lorberer* Anna, *Komáromi Kacz* Endre, *Prohászka* József munkáit emeljük ki.

A szobrászati anyagból *Cser* Károly hatalmas erejű, a fővárosban felállítást érdemlő Attila szobra, *Farkas* Béla, *Halmágyi* István, *Buzi* Barna, *Dabóczi* Mihály, *Siklódy* Lőrinc, *Jálics* Ernő, *Marjanovits* György, *Kovács* Mária, *Ungvári* Lajos, *Mátéka* Sándor, *Mar-*

Egyre több a kalá Vas-

Szombath

Novák Zoltán g lő bejelentette Va vényhatósági ülés gyében örvendetes kalászos gazdák s társadalom megért vát és nemcsak igyekszik minden gazdasági tanfoly hanem igen sok é áll a tanulni vág ba. Az elmúlt téle 210-en lettek ezüs A nagy érdeklődés tel már most bizt velésügyi kormány hogy 1942—43 tel den járásában legalább egy, ezüs kat képző tanfoly

Elveszett Ho – Angliában több

Az angol sajtó hét folyamán mi cikk foglalkozik elvesztésével és ban ennek a tény dalomra vetődő kezményeivel. Az megállapításai s India elvesztését gek érzik meg miután a kinin lelőhelye Holland- USA 1939-től kez emelte Holland-In bevitelét s a nél vosszerből jelentős mozott fel, Angl óta állandóan kénytelen behoz hajótérhiány miat csak igen szűken 1939 előtt felh birodalmi készlete nálták s így a l ben ez a tény erő sát a szigetbiroda életében.

Lap: FÜGGETLENSÉG
Megjelent: 1943 MÁRC. 17

...ne veszítse.

Vitéz Horthy István és a hősi halált halt ujságírók emlékünnepe

A Sajtókamara március 15-i ünnepségei keretében kegyeletes emlékezéssel hódolt a hősi halált halt kormányzóhelyettes és a hősi halált halt ujságírók emlékének. A kormányzóhelyettes arcképét, amelyet *Boldizsár* István festőművész festett, a déli órákban leplezték le a hősi halált halt ujságírók képeinek elhelyezésével együtt.

Az ünnepségen megjeelntek vitéz *Szombathelyi* Ferenc vezérezredes, a honvédvezérkar főnöke, *Bonczos Miklós* államtitkár, továbbá Budapest főpolgármestere, Pest vármegye főispánja, *Thuránszky* László miniszteri osztályfőnök, *Dulin* Elek miniszteri tanácsos, *Walter* Emil követségi tanácsos, német részről Gusztáv *Wolff* titkos tanácsos, az olasz követség részéről *Standardo* sajtóelőadó, *Ünajdin* török követ, a hősi halált halt *Franco Bellani Dionisi* özvegye, valamint a hősi halált halt ujságírók hozzátartozói is.

Az ünnepi beszédet vitéz *Kolosváry-Borcsa* Mihály, a sajtókamara elnöke mondotta.

— Dicsérni gyültünk össze, nem temetni — kezdte beszédét. — Márciusi ünnepet tartunk és nem gyászt ülünk. Akikről ma emlékezünk meg kegyelettel, nem az elfoszló szónak hősei, hanem a lényegben azonosak 1848 tavaszának ifjúságával: *a cselekedetben*. Nagybányai vitéz *Horthy* István *állami életünk legmagasabb csúcsáról csapott le sasként a vér és viadal mezejére*, ahol honvédbajtársai bírkóztak a hitünket, fajunkat, jövőnket végpusztulással fenyegető keleti veszedelmmel. Repülőhalála megdicsőülés. Most már *örökkönörökké a fiatal magyar Hérosz ő, aki újból a hadivirtus, becsület, az önként vállalt rettenthetetlen helytállás példájával tett tanubizonyságot az élethez való büszke jogunkról*. A legelső magyar férfi, Nagyurunk fia volt, akit az egész ország akarata hívott el az élre és ő meghirdette mindannyiunk előtt, van egy kötelesség, amelynek parancsa erősebb az ifjú hitves szereteténél, a szülők iránti benső, odaadó ragaszkodásnál, a fényes méltóság kötelezettségeinél és ez a *honvédelem*. Nem veszhet el a nemzet és nem sülyedhet el ország, amíg vannak harcosai, akik önfelejtő hittel közelednek oltárához és azt adják érte áldozatul, aminél többet felajánlani nem lehet, az életüket. Ezt cselekedték azok a hű kollégák, jóbarátok, vitéz honvédtisztek, akik ma itt jelennek meg előttünk az ujságíró lemondásteljes hivatásához méltó, egyszerű fekete keretekben: *Franco Vellani Dionisi*, *Náday* Lajos, *Fehértáji* Tibor és *Márkus* Pál.

A Kamaka elnöke ezután átadta a hősi halált halt vitéz Horthy István és ujságíró bajtársak képmásait a Magyar Sajtó Házának.

— Vigyék hírül az eljövendő újságírónemzedéknek a magyar sajtó egyetlen örök klasszikus parancsát: megcselekedtük, amit megkövetelt a haza, — fejezte be beszédét.

Bókay János, Bibó Lajos, Mécs László, Kosáry Domokos, Molter Károly, Féja Géza, Tóth László, Jékely Zoltán, Bartalis János, Dassewffy Gyula, a magyar és külföldi irodalom legjobb iról és kritikusai a

Forrás

irodalmi és kritikai folyóirat legújabb számában

Kapható hírlapárusoknál és könyvkereskedőknél

Boldizsár István

Üvegszekrényben:

249. CSILLAG ISTVÁN: Zsuzsi. Bronz. Mgt.
250. BOSKÓ LAJOS: Gránátdobók. Gipsz. Mgt.
251. FARSANGH GYÖRGY: Kronberger József. Bronz.
252. KALLÓS MIKLÓS ELEK: dr. Pian Remigio. Bronz. Mgt.
253. ISTÓK JÁNOS: báró Károlyi Sándor kurucgenerális. Bronz.

254. DABÓCZI MIHÁLY: Négy érem. Gipsz.
255. OMRAY GYULA: XII. Pius pápa. Gipsz.
256. OMRAY GYULA: Akt-tanulmány. Gipsz.
257. BÉKÉSI RÓZA: Jegesmedve. Gipsz.
258. SZUHODOVSZKY MIHÁLY: Jegesmedve.
259. LÉVAY LAJOS: Bach-korál. Gipsz.
260. KOPITS JÁNOS: Gül baba kútja. Gipsz.
261. ANDRÁSSY KURTA JÁNOS: Pihenő parasztasszony. Gipsz.
262. BODNÁR GÉZA: Subás. Gipsz.

TABÉRY GÉZA KRÓNIKÁJA

Ady megszépítőnek címezte, én a minap szertefoszlatónak éreztem az idő messzeségét.

Tavaszi nap csalt ki gyalogszerrel a ma két éve még román határállomást jelentő Biharpüspökibe.

Serény nemzetmegtartó magyar munka ropogott itt a huszas-harmincas években az akkori református nagytiszteletű úr meg egy lelkes fiatal székely tanítónő jóvoltából s ebbe a vendéglátásokkal egybekötött munkába engem is bevontak olykor. Akárhányszor rándultam azonban abban az időben Püspökibe, mindannyiszor elfogott egy ellenállhatatlan feszülés: — a tudat, hogy a falun keresztülszaladó országúton öt-tíz percet kellene még továbbkocsizni, hogy más ország ege boruljon fölém, mint amelyben éltem. Hányszor bámultam szívszorongva a templomdombról Keresztes felé: — csak egy-két kilométer a horizont felé s azok a tornyok, fakoronák, szénakazlak, nyájak már Magyarország, mi lenne, ha amúgy útlevél nélkül tennék egy kis sétát irányukban?!

Most pedig baktatok köves országútján, nézem házait, embereit s mintha nem ismerném őket. Húsz éven át valami elektromos feszültség fényében láttam e falut. Ma szertefoszlott e lidérces látás, a határfeszültség árama kikapcsolódott és én boldogan érzem hiányát minden megindulásnak, mely régen hozzáfűzött.

Nem ismerem meg, Istennek hála a tegnap Püspökijét.

*

Azaz dehogyis nem!

Falunépét tőszomszédjának, a heterogén nagyvárosnak közelléte, a várossal való sűrű érintkezése régesrégen kifordította falusi mivoltából. Az ősi földfiak rátartisága Püspökiben példánakokáért nem kis elbizakodottsággá fajult régesrégen. Így volt ez még a békeidőkben, így a megszállás idején és így a legújabb korszakunkban.

Derék kőművesmester barátommal cserélünk eszmét, amikor odalép hozzánk Simon Lajos uram. Hatvan-hetven esztendő közötti, zsinóros kabátú, ügyescsizmájú gazdaember, őszbevegyülő dús hajzat, búsan lelógó kurucos bajusz a szíjas ábrázaton.

— Adjisten Sándor, rámismersz-e még?

Sándor csak nézi Simont, ráncolja szemöldökét, majd hirtelen odakap homlokához:

— Táncsak nem kend az a kortes, akit kilencszáznyolcban megkéseltek a munkapártiak?

Debizony ő az, Simon Lajosnak tökéletes testi valóságában. A kést harmincnégy évvel ezelőtt még sajátkezével húzta ki melléből, aztán összeesett, a kőműves pedig maga fogta el a szurkáló bicskát. Van is az emlékhigításra most összeborulás, kérdezősködés, hova vetette a sorsa a Simont, hogy kerül haza három évtized mulva Püspökibe?

Én csak nézem Simont. Nem tudok betelni pofacsontjának csodálatában.

— Éppen olyan a feje, mint Esze Tamásnak — szólom el magamat.

Sértődött tekintet lövel rám:

— Ne hasonlítsa az én fejemet az úr semilyen Tamás eszéhez, mert ha tudni akarja, hogy kihez hasonlítok, hát nézzen ide!

S a lajbizsebből az aradi tizenhárom levelezőlapos csoportkép kerül elő. Simon ujjahegyével odabök az egyik arcra:

— Nagy Sándor — mondja gőgösen. — Ahoz igen, ahoz hasonlítok. Megtapasztalhatja.

S arcán orcátlan önhittséggel engedi bámulnom önmagát ez a vén képviselőválasztási vértanú.

*

Van annak vagy tizenhat esztendeje, hogy Móricz Zsigmond Nagyváradra jött előadást tartani. Akkoriban a pesti vonat utasait Püspökiben szállították ki a román határrendőrök, onnan kocsin vagy autón lehetett Váradra jönni, végig a falun. Megkértem a község lelkészét, magyarázza meg híveinek, kicsoda Móricz Zsigmond és csődítse ki őket a határállomásra a nagy író fogadtatására.

Délfelé, mikor a pesti gyors érkezett, százával szorongtak is a püspöki magyarok fekete ünneplőben az állomásnál. A négylovas fogatról, árvalányhajas kocsisról is ők gondoskodtak, aki behajt majd vele Nagyváradra. A román határkapitánynak nagynehezen megmagyaráztam, hogy az emberek *regényíró* fogadtatására gyülekeztek, nincs abban semmi *politika*. Ebben a kapitány megnyugodott.

Igen ám, de amint befut a vonat s az emberek látják, hogy Zsiga bácsit lesegítem a vasúti kocsilépcsőn, százan egytorokból ordítják el magukat, hogy:

— Éljen Móricz Zsigmond képviselőnk!

Azt hittem föld alá süllyedek Zsiga bácsi meg a határkapitány előtt.

Kérdezem másnap a lelkészt, mit tett az emberekkel, hogy ilyen tévedésben voltak? Kisül, hogy elfelejtette nekik mondani, hogy Móricz Zsigmond író, csak azt közölte velük, hogy »*nagy magyar elme érkezik*«.

Akkor tanultam meg, hogy nagy magyar elme sohasem lehet író, csak képviselő.

*

Visszatérek azonban Simon Lajoshoz, a vértanúhoz, akit ismerkedésünk után szemmelláthatólag izgatott az én mi tűréstagadás kifordított feketeruhám.

Később, hogy betértünk egy házhoz, fehérasztal mellett nekemszegezte a kérdést, miért nem viselek vasárnap magyaros feketét, mint ő, vagy a jegyző vagy tanító urak. S mit felelhet városi ember ily barátságtalan firtatásra egy falusi vértanúnak? Mondjam neki, hogy én ebben a gúnyában róttam a megszállás reménytelen esztendein át Erdély városait, előadótermeit, felolvasó emelvényeit, azért ragaszkodom hozzá éppenúgy, mint az obsitos az ő katonasapkájához? Vagy nem hinné, vagy nem értené. Romantikus férfinak inkább feleltem tehát regényes fondorlattal:

— Püspöki tiszteletére csakis ezt a kifordított ruhát viselhetem.

A vén kuruc bambán bámult reám. De akkor megmagyaráztam:

— Hát nem tudja Kend, hogy Biharpüspökinek is az volt az ünnepe, hogy kifordították? Tavalyelőtt még úgy állt a térképen, hogy hátamegett Bukarest felé volt az ország belseje, most meg a Nagyalföld felé?

— Hm. Mond valamit az úr!

— Nalássa! Érti-e most már miért viselem én ünneplőnek a visszatért Biharpüspöki tiszteletére éppen ezt a ruhát?

S ilyeténképpen törődött bele Simon Lajos az én kifordított, kopott, zsinórtalan fekete zakókabátomba.

Hét

IRODALMI, MŰVÉSZETI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

FŐSZERKESZTŐ: ZILAHY LAJOS * FELELŐS SZERKESZTŐ: KÁLLAY MIKLÓS
FŐMUNKATÁRSAK: MÓRICZ ZSIGMOND, NÉMETH LÁSZLÓ, TAMÁSI ÁRON

MEGJELENIK MINDEN HÉTEN KEDDEN * SZERKESZTŐSÉG TELEFONJA: 423-717
KIADÓHIVATAL TELEFONJA: 224-260 * BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 7 * III. ÉVFOLYAM 16. SZ. 1942 ÁPRILIS 21

NAGYBÁNYAI VITÉZ HORTHY ISTVÁNNÉ
BOLDIZSÁR ISTVÁN FESTMÉNYE A MŰCSARNOK TAVASZI TÁRLATÁN

Fecske
szivarkapapír és hüvely
védi meg legjobban az egészséget.

HÍREK

A liftpénz

Vannak ilyen véget nem érő perek, amelyek évekig, sőt évtizedekig húzódnak, lassanként már a megnyugtató befejezésnek minden reménye nélkül.

Például: a budapesti polgár küzdelme a liftért.

Ugyebár: a világ legtermészetesebb dolga, hogy ha valaki olyan házban vesz ki lakást, ahol van lift s olyan magasan, ahová csak liften lehet járni — akkor a lifthasználat hozzá is tartozik a lakáshoz.

S egészen természetellenes, hogy ezért minden alkalommal külön vámot fizessen a lakó.

De mivel az egyik felfogás egészen természetes és a másik nem — a másik felfogás érvényesül kérlelhetetlenül.

A főváros maga a lakók álláspontjáért küzd.

És minden esztendőben kísérletet tesz rá, hogy felfogásának érvényt szerezzen.

Ám a minisztérium úgy véli: mégis helyesebb, ha a mulatságosnak egyáltalában nem nevezhető felvonásért az utasok leszurkolnak egy bizonyos adót — és ebből nem akar engedni.

Emlékeztessünk rá, hogy az egész vita csak szomorú emléke a háborús időknek s a háborút követő gazdasági kényszerhelyzetnek.

Amikor a lakók nem fizettek házbért, a háziurak nem tartották karban a liftet s azután a szerkezetek elromlottak, nem voltak üzemképesek, megjavításuk komoly összegbe került s a háztulajdonosok a lakókra akarták hárítani a terhet.

De ezek az idők elmúltak.

A lakók fizetnek.

Éppen a lifttel ne tudnánk a rendes kerékvágásba zökkenni?

Igazán nem kell hozzá több, csak egy kis jóakarat.

(h)

— **Közgyűlést tartott az Országos Gárdonyi Társaság.** Az Országos Gárdonyi Géza Társaság most tartotta ezévi rendes közgyűlését a Magyar Tanítók Otthonának dísztermében. A közgyűlésen *Simon* Lajos elnökölt. *Móra* László főtitkári, majd *Kenessey* Béla pénztárosi jelentését olvasta fel. Az új tisztikar választása során az elhúnyt *Köveskuti* Jenő alelnök helyére *Földes* Gézát választották meg, míg a főtitkárságról lemondott *Móra* László helyébe *Siklaki* Istvánt választották meg főtitkárnak; titkár lett *Arató* Béla, ügyész *Szacsvay* József és a bírálóbizottság elnökéül *Fitos* Vilmost választották. Rendes tagok lettek *Szacsvay* József, *Fitos* Vilmos, Vitéz *Rózsás* József és *Thömé* József. Tagokul választották még: *Balázs* Győzőt, *Romhányi* Gyulát, *Ruttkay* Aladárt, *Sala* Domokost, *Szabó* Lajost, *Szemere* Lászlót, *Gorzó* Nándort, *Csiszár* Gézát, *Elek* Bélát és *Csorba* Tibort. A közgyűlés végül elhatározta, hogy Gárdonyi Géza emlékére november első felében ünnepélyes ülést tartanak.

— **A Pázmány-egyetem háromszázéves fennállásának ünneplése a Budapesti Rotary Clubban.** A Budapesti Rotary Club legutóbb tartott ünnepi ülésén *Kuncz* Ödön egyetemi nyilvános rendes tanár, a klub multévi alelnöke, a háromszázéves Pázmány Péter tudományegyetemről tartott előadást. Az ülésen az egyetemet *Kenyeres* Balázs prorektor és *Darányi* Gyula orvostudományi dékán képviselte. *Koós* Zoltán elnök meleg szavakkal emlékezett meg *Aschoff* Lajos világhírű anatómus-tanárról, akit az egyetem a napokban avatott díszdoktorává. Aschoff egyetemi tanár a freiburgi Rotary Club elnöke és ilyen minőségben egy héttel előbb résztvett a Budapesti Rotary Club ülésén.

— **A pécsi középiskolai tanárvizsgáló-bizottság új tagjai.** *Hóman* Bálint kultuszminiszter a pécsi állami középiskolai tanárvizsgáló-bizottság tagjaivá nevezte ki öt évre: dr *Tóth* László egyetemi rendkívüli tanárt, dr *Gálos* Rezső egyetemi magántanárt és dr *Lambrecht* Rezső egyetemi rendkívüli tanár, megbízott szakelőadót.

— **József Ferenc főherceg látogatása a beteg Czakó államtitkárnál.** *József Ferenc* főherceg megjelent a II. számú sebészeti klinikán és meglátogatta *Czakó* Elemér államtitkárt, aki súlyos műtéten esett át. A lábadozó államtitkárt a főherceg meleg figyelemmel vette körül és időszerű kultúrpolitikai kérdésekről folytatott vele megbeszélést.

Budapest költs[illegible]égvetése a pénzügyi bizot[illegible]tság előtt

Megkezdték a főváros j[illegible]övő évi gazdálkodásának vitáját

A főváros pénzügyi bizottsága *La*[illegible] Károly alpolgármester elnöklésével k[illegible] délután kezdte meg az 1936. évi költs[illegible]tés tervezetének érdemleges tárgyalás[illegible] vita első szónoka *Temesváry* László aki arról beszélt, hogy a főváros hite[illegible]tikáját más alapokra kell helyezni, hog[illegible]hetőség nyiljon arra, hogy *a fővárosi csóbb hitelekhez jusson. Harrer* Feren[illegible] ismerését fejezte ki a polgármester [illegible] pénzügyi politikájáért, majd hangoz[illegible] hogy a kölcsönprogramnak egyetemes [illegible]rospolitikai programon, az üzemekné[illegible]dig szerves üzempolitikai elgondoláson [illegible] nyugodnia. *Az OTI- és MABI-pénzek [illegible]gósítását helyesli,* de kívánatosnak [illegible]taná, ha ingatlanvásárlási politikájukat [illegible]szekapcsolnák ezek az intézetek a *fő[illegible] városfejlesztési politikájával.* A költs[illegible]tésben mutatkozó 5.7 millió pengő h[illegible] 153 milliós kiadás és 147 millió b[illegible] mellett *nem tartja számottevőnek* és [illegible] azoknak a polgármesteri javaslatoknak, [illegible]lyek a hiány kiküszöbölésére irányu[illegible] fedezeti szempontból nem tulajdonít [illegible]nősebb jelentőséget. Szükségesnek [illegible] azonban, hogy *a főváros a kormá[illegible] hosszabb időre szóló pénzügyi megál[illegible]dást létesítsen, amely tisztázná a fő[illegible] szerepét a közfeladatok ellátásában.*

Párkány Frigyes szerint *a költség[illegible] erősen igénybe veszi a lakosság tehe[illegible] erejét,* de ennek ellenére igen sok f[illegible] szükséglet még nincs kellőképpen kielé[illegible]. Részletesen foglalkozott a főváros pén[illegible] politikájával, majd *egész sor javaslato[illegible] terjesztett elő,* így többek közt *sürge[illegible]motte* [illegible]dden [illegible]égvet[illegible]át. A [illegible] volt, [illegible]lpoli[illegible]y le[illegible] *ol[illegible]*c el[illegible]vatos [illegible]tatta, [illegible] vá[illegible] pe[illegible] kell *mozg[illegible]* tar[illegible] ösz[illegible]*város* [illegible]égve[illegible]iányt [illegible]vétel [illegible]ezért [illegible]ame[illegible]lnak, [illegible] külön[illegible]tartja [illegible]*nyal* [illegible]*lapo*[illegible]*város* [illegible]*vetés* [illegible]*rbíró* [illegible]ontos [illegible]gítve. [illegible]zügyi [illegible] *ter*[illegible]*tte a* *svábhegyi közlekedés megjavitását autobuszvonal létesitésével és az óbudai Dunahíd megépitését.* Az Elektromos- és Gázművek egyesitését *felesleges és veszedelmes kisérletnek tartja,* a költségvetést nem fogadja el.

A költségvetés ellen szólalt fel *Révész* Mihály is, aki mindenekelőtt kifogásolta azt, hogy *a költségvetésben a szociális tevékenység megtorpant,* kifogásolta továbbá a demoralizáló éhbérmunkarendszert, a *közlekedés bajait, különösen pedig a BSZKRT legújabb reformját,* amelyet az autonómia akarata ellenére hajtottak végre. Az üzempolitikai kérdésekkel kapcsolatban azt hangoztatta, hogy tarifarevízió esetén elsősorban azokra kell tekintettel lenni, akik gyengébbek. Ezért határozati javaslatot terjesztett be, hogy az üzemi tarifarevízió végrehajtása esetén *a kisfogyasztókat kedvezményben részesitsék. Javasolta a HÉV-tarifa mérséklését és olcsó kislakások építését.* A jövőévi költségvetést a polgármesteri optimizmus ellenére sötétnek látja.

Végül *Müller* Antal a közmunkák problémájával foglalkozott és indítványozta, hogy *a hitelezési alapon kiadott munkákat szüntessék meg* és hogy a fővárosi vállalkozók egyenletes foglalkoztatása céljából valamennyi ügyosztálynál és üzemnél kartotékrendszert fektessenek fel. A nagyobb közmunkák munkáit lehetőleg több vállalkozónak juttassák és a *kisiparosokat több munkaalkalommal lássák el.* Ezután az elnöklő alpolgármester a tanácskozást berekesztette és a vita folytatását szerdán délutánra halasztotta.

— **Impozáns részvét mellett temették dr Lengyel Lászlót.** Óriási részvét mellet[illegible] sérték kedden délután ragyogó őszi nap[illegible] mellett a rákoskeresztúri izraelita temetőb[illegible] *Lengyel* Lászlót, a *Pester Lloyd* szerkes[illegible] utolsó útjára. A megjelentek között nemc[illegible] hivatásos ujságírók nagy zöme, hanem a [illegible]tikai élet sok számottevő tényezője is ot[illegible] a többi gyászolók soraiban. A miniszter[illegible]ségi sajtóosztály képviseletében dr *Kom*[illegible] Aladár osztálytanácsos, továbbá *Bary* Ág[illegible] a nemzetközi ujságírószövetség részéről d[illegible]*ros* László, a parlamenti hírlapírók szine[illegible]sának, valamint a hirlapírók nyugdíjegyei[illegible]nek képviseletében *Lenkey* Gusztáv elő[illegible] *Zimmer* Ferenc kormánytőtanácsos, a *[illegible] Távirati Iroda* felelős szerkesztője, a Hír[illegible] Szanatórium Egyesülete képviseletében [illegible] Rezső, a *Magyar Hirlap* felelős szerkesztő, [illegible] Magyar Ujságírók Egyesülete nevében *[illegible]* Miksa udvari tanácsos, elnök, továbbá [illegible]*kovszky* Károly és *Lovik* Károly, a [illegible] sajtószindikátus részéről *Baneth* Sándor [illegible]dikus jelentek meg. Ott voltak továbbá [illegible]rosi lapok összes parlamenti munkatárs[illegible]tük *Törs* Tibor országgyűlési képviselő, [illegible]*messny* Mihály, *Griger* Miklós, dr *Gál* [illegible] *Petrovics-Makkay* György volt országg[illegible] képviselők, dr *Fábián* Béla országgyűlés[illegible] viselő, *Scherl* Ervin, a *Neue Freie Pres*[illegible] *Zólyomi* Dezső, a *Prágai Magyar Hirlap* [illegible]pesti szerkesztői. *Sümegi* Vilmos, az Ujság[illegible] Tisztviselők Egyesületének elnöke, dr [illegible] Géza, dr *Mohácsi* Jenő, a *Magyar Távirati* [illegible] és *Az Est* szerkesztőségének nagyobb kü[illegible]sége, a pesti izraelita hitközség részéről dr [illegible]*ler* főtitkár és dr *Csergő* főjegyző és még [illegible]sok. A koszorúkkal és virágcsokrokkal dí[illegible] koporsót a hagyományos Jókai-lepel fedt[illegible]. A megrázó gyászistentiszteletet a templomi k[illegible] *Bornstein* Herman főkántor énekszámai [illegible]té bc. Utána dr *Hevesi* Simon vezető-fő[illegible] méltatta Lengyel László értékes ujságírói é[illegible]beri tulajdonságait, aki — mondotta — [illegible]tollával a nyilvánosságot és a hazát szol[illegible] A *Pester Lloyd* szerkesztősége nevében, [illegible] *Vészi* József felsőházi tag, főszerkesztővel az élén testületileg jelent meg a végtisztes[illegible]. *Sebestyén* Károly tanár tolmácsolta a fáj[illegible] őszinte szavait. *Boros* László, az *Esti* [illegible] felelős szerkesztője, az összes magy[illegible] intézmények, valamint a nemzet[illegible] szövetség nevében búcsúzott el a[illegible]tól. Végül *Törs* Tibor országgyül[illegible] politikai ujságírók búcsúját kö[illegible] újabb gyászének után a koporsó [illegible] pesti Szentegylet által adomány[illegible] helyen.

[illegible] el
[illegible] kí[illegible]sugár
[illegible]n dr
[illegible]ztőjét
[illegible]sak a
[illegible] poli[illegible] volt
[illegible]lnök-
[illegible]*játhy*
[illegible]ston,
[illegible] *Bo*[illegible]*ros*
[illegible]kátu[illegible]ileté[illegible]k és
[illegible]*gyar*
[illegible]pírók
[illegible]*Roóz*
[illegible]je, a
[illegible]*rkus*
[illegible]*Vali*[illegible]földi
[illegible]szín[illegible]
[illegible]*Óvá*[illegible]
[illegible]köz[illegible]
[illegible]*Nia*[illegible]ő és
[illegible]ülési
[illegible]kép[illegible]
[illegible]és
[illegible]uda[illegible]
[illegible]jadó
[illegible]*upka*
[illegible]*Iroda*
[illegible]döttsége, a pesti izraelita hitközség részéről dr *Epp*[illegible]*ler* főtitkár és dr *Csergő* főjegyző és még má[illegible]sok. A koszorúkkal és virágcsokrokkal dí[illegible]zített koporsót a hagyományos Jókai-lepel fedte. A megrázó gyászistentiszteletet a templomi kar és *Bornstein* Herman főkántor énekszámai vezettték be. Utána dr *Hevesi* Simon vezető-főrabbi méltatta Lengyel László értékes ujságírói és emberi tulajdonságait, aki — mondotta — tiszta tollával a nyilvánosságot és a hazát szolgálta. A *Pester Lloyd* szerkesztősége nevében, amely *Vészi* József felsőházi tag, főszerkesztővel az élén testületileg jelent meg a végtisztességen. *Sebestyén* Károly tanár tolmácsolta a fájdalom őszinte szavait. *Boros* László, az *Esti Kurír* felelős szerkesztője, az összes magyar intézmények, valamint a nemzetközi szövetség nevében búcsúzott el az elhunyt[illegible]tól. Végül *Törs* Tibor országgyűlési politikai ujságírók búcsúját kö[illegible] újabb gyászének után a koporsó [illegible] pesti Szentegylet által adomány[illegible] helyen.

[illegible]ogoly 1—1.20, gyönytyük 1.60—2, [illegible]1.20—1.60 pengő darabonként.

[illegible]nyol nyelvtanfolyam. A Magyar[illegible]ársaság a spanyol követség védnök[illegible] október 9-én spanyol nyelvi tan[illegible]nyit kezdők és haladók számára. Az [illegible]nden szerdán és pénteken este tart[illegible] a VIII., Bezerédy ucca 16/b. alatti [illegible]lában. Bővebb felvilágosítást ad a [illegible]*ollerung* Károly, telefón: 59-1-29.

[illegible]olgozó Asszonyok Lapja" olvasóinak [illegible]összejövetelén. október 10-én 7 órai [illegible]Eszterházy ucca 4. szám alatt dr [illegible]l *Az olvasás művészete* címmel [illegible]st.

— **Szivenlőtte magát Nagy Emil igazságügyminiszter fia, Nagy Ádám földbirtokos.** *Miskolcról* jelentik: *Nagy* Ádám 32 éves földbirtokos, *Nagy* Emil nyugalmazott igazságügyminiszter fia, Jákfalván, ahol néhány száz holdas mintagazdasága van, *szívenlőtte magát* a kastélyában. Kedden reggel *holtan találtak rá* és jelentették az esetet a miskolci ügyészségnek, amely nyomban megindította a vizsgálatot annak kiderítésére, miért lett öngyilkos a fiatal birtokos. *Nagy Ádám több búcsúlevelet hagyott hátra,* amelyeket még nem bontottak fel és átadták az ügyészségnek. Az életúnt barátai azt mondják, hogy *valószínűleg családi élete harmóniájának felbomlása miatt követte el az öngyilkosságot. Nagy* Ádám öt évvel ezelőtt nősült meg. Egy angol leányt vett feleségül és az ed[illegible]pja, *Nagy* Emil ny. igazságügyminiszter azidőtájt vásárolta meg számára [illegible] jákfalvai birtokot, ahol a fiatal p[illegible] boldog házaséletet élt. Néhány hónappal ezelőtt azonban külön váltak és a fiatalasszony visszautazott Angliába. Azóta *Nagy* Ádám teljesen visszavonult, zárkózott életet élt. 1932-ben és 1935-ben bekapcsolódott a politikai mozgalomba és a független kisgazdapárt felléptette a putnoki választókerületben *Putnoky* Móriccal, a képviselőház háznagyával szemben, de kisebbségben maradt. Néhány héttel ezelőtt verseskötetet adott ki *Nagy* Ádám, aki rendkívül művelt, több nyelvet beszélő ember volt. Borsód megyében közkedveltségnek örvendett az előkelő társaságokban. Hogy miért dobta el magától az életet, arra talán hátrahagyott levelei adnak majd választ.

— **Gyászistentisztelet Budapesten Sándor jugoszláv király halálának évfordulóján.** A budapesti jugoszláv követség közli, hogy október 9-én, délelőtt 11 órakor a Veres Pálné uccai szerb pravoszláv templomban *I. Sándor* király halálának évfordulója alkalmából gyászistentisztelet lesz. A követség útlevélosztálya a gyászistentiszteletre való tekintettel nem tart hivatalos órát.

— **Kettős szoborleleplezés Sárospatakon.** Vasárnap leplezték le Sárospatakon *II. Rákóczi* Ferenc álló-szobrát. Az ünnepi beszédet *Enyedi* Andor tartotta. *Szelőczei Kovächné Rombay* Lily, a Rákóczi Szövetség kiküldötte elszavalta *Kiss* Menyhért költeményét. Közvetlen utána avatták fel a hősi halottak emlékművét, amelyen az ünnepi beszédet *József* főherceg mondotta. Az ünnepélyt társasebéd követte József főherceg és a küldöttségek részvételével.

— **Szüreti vonat Zalaegerszegre.** A M. Kir. Államvasutak igazgatósága közli, hogy legalább ötszáz utas jelentkezése esetében október 13-án Budapestről Zalaegerszegre. Bobán át, szüreti vonatot indít. A vonat Budapest-déli pályaudvarról indul reggel 5 óra 20 perckor, Zalaegerszegre érkezik 11 óra 13 perckor, vissza Zalaegerszegről indul 18 óra 40 perckor, Budapest-déli pályaudvarra érkezik 0.42 perckor. A menettérti jegy ára 5 pengő 30 fillér. Az egypengős árú belépőjegy megváltása kötelező. Erre a vonatra a menetjegyirodák egyelőre csak előfizetéseket fogadnak el, melyeket menetjegyre csak akkor cserélnek át, ha az ötszáz utas jelentkezett.

B A BENKŐ K R-T.
Ne feledje el az uj sorsjátékhoz osztálysorsjegy szerencseszámát levelezőlapon vagy telefonon NÁLUNK MEGRENDELNI
BENKŐ BANK R-T.
BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 56
Tel.: 28-6-47

Az idő

A hőmérséklet alig változik

A *Meteorológiai Intézet* jelenti október 8-án este: A brit szigeteken és a szárazföld nyugati részein az Óceán tájáról jövő levegő, de Közép-Európában még mindig déli légáramlás uralkodik. Angliában, az Alpok nyugati és déli részein, valamint Sziléziában van kisebb eső.

Hazánkban jobbára déli gyenge légáramlat uralkodott és változó felhőzet volt. A hőmérséklet az ország nyugati részein 22—23 Celsius fok, délen és keleten 29 Celsius fok, Szegeden 30 Celsius fokra emelkedett.

Budapesten kedd este kilenc órakor a hőmérséklet 19 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás a következő 24 órára: Gyenge déli légáramlás, változó felhőzet, egy-két helyen esetleg kisebb záporeső, éjjeli ködképződés; a hőmérséklet alig változik.

— **Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknél** reggel éhgyomorra egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvíz a bélmozgást csakhamar megélénkíti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabaddá teszi és a gondolkodó- és munkaképességet emeli.

— **Rejtélyes repülőgép szállott földre Franciaországban.** *Párizsból* jelentik: Az *Excelsior* marseilleI jelentése szerint [illegible] héten St. Remy-de-Pro[illegible] *polgári repülőgépnek álcá[illegible] titokzatos angol vadászrepülőg[illegible] szállott földre motorhiba következ[illegible]en.* A gép vezetője, aki kisebb sé[illegible]tésekkel kórházba került, kijelentette, hogy Abesszíniába készült, mint az egyik nagy angol lap különtudósítója. A lefolytatott vizsgálat során megállapították, hogy a repülőgép ügyesen leplezett katonai gép, amelyen gépfegyverek felszerelésére szolgáló berendezések vannak.

— **Frontharcosok országos vezetőségi értekezlete.** A frontharcosok VI—VII. országos találkozója ünnepségeinek lezajlása után az országos és budapesti, valamint a fővárosban a találkozóra felutazott vidéki frontharcos-vezetők a szövetség székházában országos vezetőségi értekezletet tartottak. Az értekezletet gróf *Takách-Tolvay* József nyugalmazott altábornagy, országgyűlési képviselő, országos elnök nyitotta meg, tolmácsolva az egybegyülteknek a kormányzó dicséretét, amellyel a lefolyt szemle és a hódoló díszmenet feletti elismerését fejezte ki. Bejelentette a vezetőségi tagoknak a miniszterelnök értesítését, amely szerint gyengélkedése folytán a találkozó napján nem fogadhatta a frontharcosszövetség küldöttségét, de fölépülése után közvetlenül módot fog találni arra, hogy velük megbeszélést folytasson. A vasvármegyei frontharcosok nevében Vitéz *Korponay* Ede, az esztergommegyei bányászok nevében Vitéz *Saághy* Antal utasították vissza a szövetség egysége és harmóniája ellen irányuló támadást. A szólnokmegyeiek kiküldöttje, dr *Váczy* György hasonló értelemben szólalt fel, majd a frontharcosszövetség országos ügyvezető alelnöke, *Kertész* Elemér székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag, hosszabb beszédben ismertette a külföldi frontharcos-viszonylatban elért eredményeket, valamint a szövetség — már hónapok óta folyó — átszervezési munkálatainak irányelveit. Az értekezlet az országos vezetőség ténykedéseit minden tekintetben magáévá tette és köszönetet mondott mindazoknak, akik a VI—VII. országos találkozó várakozáson felüli sikerében közreműködtek.

— **Október 9-én temetik Balatonfüreden Brinzey Aurélt.** *Brinzey* Aurél, a Balatonfüred Gyógyfürdő igazgatója, október 7-én, életének 68. évében hosszas szenvedés után Budapesten elhúnyt. Temetése október 9-én, szerdán délután négy órakor lesz a balatonfüred-fürdőtelepi kórházból az arácsi temetőben, a római katolikus egyház szertartása szerint. Az engesztelő szentmiseáldozatot október 10-én, csütörtökön reggel 9 órakor mutatják be a balatonfüredi kápolnában.

FILMKOCKA:

A londoni polgármestert odahaza úgy is nevezik, hogy a City koronázatlan királya. Egy esztendeig tart ez a királyság, mert a polgármestert évről évre választják. Most például Sir Percy Vincent lett a Lord Mayor, aki polgári életében a City egyik elökelő posztókereskedője.

Viszont azt csak kevesen tudják, hogy londoni Lord Mayor-nak lenni: évi hatvanezer fontba kerül. Ennyit kell ugyanis reprezentációs költségekre, díszebédek és egyéb ünnepségek rendezésére költenie a londoni polgármesternek a sajátjából. Ősi privilégiumai vannak a londoni polgármesternek, évszázados előjogai, még a királynak is ő nyujtja át a város kulcsait, ha át akar hajtani a City területén, szimbólumául annak, hogy a polgármester engedélyétől függ, ráléphet-e az uralkodó a City földjére. Az ő privilégiuma, hogy minden külföldi előkelő vendégét, mint a város első polgára, ő fogadhat, megvendégelhet, évente néhány száz ünnepi beszédet kell mondania és magasabbrendű hivatalos szertartás az ő jelenléte nélkül nem történhetik meg.

A City legújabb, egy esztendőre választott királya ötven esztendővel ezelőtt mint kisfiú került Londonba és — inas lett egy posztókereskedésben. Most, öregkorára London egyik leggazdagabb és legelőkelőbb posztókereskedője, a City tekintélye és egy esztendeig ő viselheti a Lord Mayor tekintélyes arany nyakláncát. Reggeli nyolc órától este nyolc óráig a City a világ legforgalmasabb városa és este nyolctól reggel nyolcig talán a legcsendesebb. Mert amint vége az irodai óráknak, az üzletvárosból mindenki hazasiet és másnap reggelig csend van a kereskedelem metropoliszában, amelynek első polgára most egy évre Sir Percy Vincent lett.

— Gyermeket szült a kórházban és meghalt egy öngyilkos asszony. Kedden a Hunyadi téren összeesett egy asszony s a mentők beszállították a Rókus-kórházba, ahol megállapították, hogy megmérgezte magát. Novák Rózának hívják, 30 éves elvált asszony. A kórházban nem sokkal beszállítása után egy fiúgyermeknek adott életet. Ezután a szülőosztályból átszállították az öngyilkosok osztályára. Amikor a súlyos arzénmérgezés okozta eszméletlenségéből az asszony rövid időre magához tért, közölték vele, hogy gyermeke született. Novák Róza néhány perccel később meghalt. Valószínű, hogy *anyagi bajai miatt vált meg az élettől.*

— Eszperantó a távolkeleti vasutak szolgálatában. *Tokióból* jelentik, hogy úgy a japán, mint a manzsukuo államvasutak igazgatósága új prospektusait — elsősorban Európa számára — eszperantó nyelven, művészi kiállításban adta ki.

— Ünnepélyes külsőségek között avatják fel Kozma Andor síremlékét. *Kozma* Andornak, az akadémia tiszteleti tagjának és a Kisfaludy Társaság másodelnökének a kerepesiúti temetőben lévő sírján a költő családja, továbbá az akadémia és más irodalmi társaságok hozzájárulásával *Pátzay* Pál szobrászművész által síremléket állíttatott. A síremléket október 13-án, vasárnap délelőtt fél 12 órakor ünnepélyes külsőségek között avatják fel. Kozma Andor sírjára az akadémia koszorúját beszéd kíséretében *Berzeviczy* Albert elnök helyezi el.

— Az Ojság friss száma beszámol Budapest hosszúnapi gyomráról és közli az afrikai háború izgalmas eseményeit. Nagyon jó a Bölcs Rabi, Arisztid és Agenor, valamint a Pest szája Nagy Imre remek vicclapjában.

Megnyerő külső a legjobb ajánlólevél!

Előnytelen külsején kívánságai szerint javít és szépít a szépítő sebész!

Most jelent meg! Mindenki olvassa!

A SZÉPÍTŐ SEBÉSZETRŐL

Lehetőségek, problémák megoldások

Írta Dr. Ehrenfeld Hugó szépítő-sebész

Mindenkit érdeklő téma, mert a szépítő műtétek áldásos lelki és szociális eredményei egyéni boldogulásunkat elősegítik!

A tartalomból: **arc-megfiatalítás, orr, fül, ajakszépítő műtétek, melliformázás, ráncok, hegek eltüntetése, könnyzacskómütétek, arcelvarrás, arcjellegátalakítás** stb. stb.

Műtét előtt és utáni eredeti felvételekkel rendkívül gazdagon illusztrálva, gyönyörű kiállításban ára csak **P 2.60**

Beszerezhető: a Magyar Hirlap könyvosztályában VI., Aradi utca 10.

— Samarjai nyugalmazott MÁV-elnök tanuvallomása az Imperial olajpanama-bűnperében. A büntetőtörvényszék *Márton* tanácsa kedden folytatta az Imperial olajpanama bűnperének főtárgyalását. Kedden már a tanukihallgatásokra került a sor. Az első tanu, *Samarjay* Lajos, a MÁV nyugalmazott elnökigazgatója, elmondotta, hogy az olajszállítmányok nagy víztartalma miatt panaszok érkeztek hozzá, erre elrendelte a vizsgálatot. Ugyancsak ő rendelte el a vizsgálatot a Takács-féle 500 pengős megvesztegetési váddal kapcsolatban is. Az elnök Samarjay tanuvallomása során megjegyezte, hogy *csodálatos, hogy egy köztisztviselővel szemben olyan súlyos vád hangozhatott el és az elrendelt fegyelmi vizsgálat ellenére tovább helyén maradhatott az illető.* Samarjay tanuvallomásában elmondotta még, hogy kétségtelen, hogy az *Imperiálnak kivételes szerepe volt a MÁV-nál.* A következő tanu, *Imrédy* Kálmán MÁV-igazgató arról számolt be vallomása során, hogy milyen vizsgálatot folytattak a püspökladányi telítőtelepen az olaj víztartalmára vonatkozólag. A védő kérdésére kijelentette a tanu, hogy *Gara* szakértő már előre elkészített mintával várta a vizsgáló-bizottságot. *Jakabffy* Károly miniszteri tanácsos vallotta ezután, hogy 1932-ben a pénzügyi és kereskedelemügyi minisztériumok utasítására bizottság alakult azzal a céllal, hogy az Imperiál szállításával kapcsolatos vádakat megvizsgálja. *Megállapították, hogy az Imperial által szállított olaj meg sem közelítette azt a minőséget, amelyet a szerződés előírt.* A tanukihallgatásokat szerdán folytatja a törvényszék az Imperial olajpanama ügyében.

— Mészáros János érseki helytartó a munkáskérdésről. A hétfőn kezdődött a Krisztus Király egyházközség kultúrházában a munkásifjúsági egyesületek vezetői számára rendezett tanfolyam. A megnyitó-előadást *Mészáros* János érseki helytartó tartotta. A munkáskérdés nagy fontosságáról beszélt. Hangsúlyozta, hogy a munkásosztályt, ezt a jelentékeny réteget meg kell szerezni az egyház számára. A munkásszervezés terén fontos feladatnak jelölte meg, hogy meg kell szervezni a munkaadókat is, figyelmeztetni kell őket a kötelességeikre. Az érseki helytartó beszéde után *Wagner* titkár ismertette a tanfolyam programját, majd *Ruday* Rezső tartotta meg az első előadását a munkásifjúság megszervezésének kérdéséről.

— A Balló-alapítvány ösztöndíj-zsűrijének döntése. A Balló Ede képzőművészeti alapítvány ösztöndíj-zsűrije a rendkívüli rossz időkre való tekintettel úgy döntött, hogy az 5000 pengős díjat segélyekre osztja fel, minek folytán 500 pengőt kap: *Szemerey* Zoltán és *Burkhardt* Rezső, 400 pengős díjban részesülnek: *Czencz* János, *Udvary* Pál, *Boldizsár* István, *Kukán* Géza, *Prohászka* József, *Kövér* Gyula, *Szabó* Dezső; 300 pengős díjat kapnak: *Kontuly* Béla, *Sárkány* Gyula, *Gál* Ferenc és *Nagy* Vilmos.

— Közepes forgalom az élelmiszerpiacon. Kedden közepes volt az élelmiszerpiac forgalma. A nagyvásárlelepre érkezett 76 vagón vasúton, 293 métermázsa hajón és 650 métermázsa tisztított baromfi. *A zöldfőzelékek piacának* árai (zárójelben a nagybaniak): fokhagyma 70—110 (65—90), vöröshagyma 14—16 (13), fejeskáposzta 8—12 (4—8), kel 14—20 (10—16), sóska 14—20 (10—16), paraj 12—20 (8—12), tök 6—10 (5—7), vegyeszöldség csomónként 4—14, zöldborsó 32—48 (16—36), vajbab 32—58 (25—50), kalarábé darabonként 3—10, kilónként (10—15), savanyúkáposzta 30—40, zöldpaprika 10—28 (5—12), csiperkegomba (80—160), vöröskáposzta (12—24), saláta fejenként (2.5—5), karfiol 18—36 (11—26), sütőtök (6—8.5), uborka 12—30 (8—18), paradicsom 8—10 (6—8), cékla (7—12), hónapos retek csomónként (2.5—5), tengeri csövenként (3.60—5.5). *A tojáspiac* árai nagyban: ládaáru 8.5—9, kosáráru 9.1 és kicsinyben: tea 10—11, főző és apró 8.5—9.5 fillér. A piacon megjelent a *meszes tojás* nagyban 8—8.2, kicsinyben 8.5—9.5 filléres árban. *A burgonya piacának* árai nagyban: őszi rózsa 10.5—11, nyári rózsa 13—14, Ella 7.4—7.6, Gülbaba 14—15, kifli 14—16 és a kiskereskedelemben: rózsa 13—18, Ella 10—12 fillér kilónként. *A gyümölcspiac* árai (zárójelben a nagybaniak): alma 24—50 (14—30), téli (40—95), kevert (14—35), körte 40—70 (26—30), csemege (40—110), kevert (28—35), gesztenye 48—80 (22—64), birsalma 36—80 (36—50), őszi barack 80—220, hétfőn 60—220 (70—90), szilva 36—70 (25—50), szőlő 26—70 (20—56), csemege (32—60), bor (20—24), áfonya (120—135), som (12—16), berkenye 60—90 (40—60), csipkeíz 40—60. A *baromfipiacon* a pulyka ára lanyhul, nagyban darabonként 1.90—2.40, kicsinyben 3.50—4 pengő. *A vadpiac* szilárdul, árak: szarvashús 0.30—3.50, őzhús 0.30—4.—, vadsertés 1.60—2.20 pengő kilónként, nyúl 3—3.50, süldő nyúl 1.80, fácán 2.50, fogoly 1—1.20, gyönytyük 1.60—2, vadkacsa 1.20—1.60 pengő darabonként.

— Spanyol nyelvtanfolyam. A Magyar-Spanyol Társaság a spanyol követség védnöksége alatt október 9-én spanyol nyelvi tanfolyamot nyit kezdők és haladók számára. Az órákat minden szerdán és pénteken este tartják 6—8-ig a VIII., Bezerédy utca 16/b. alatti elemi iskolában. Bővebb felvilágosítást ad a főtitkár: *Hollerung* Károly, telefón: 59-1-29.

— A „Dolgozó Asszonyok Lapja" olvasóinak csütörtöki összejövetelén, október 10-én 7 órai kezdettel, Eszterházy utca 4. szám alatt dr *Szerb* Antal *Az olvasás művészete* címmel tart előadást.

Német, angol, lengyel, francia és osztrák orvosok a Magyar Egészség Hetén

A Turul Szövetség népegészségügyi mozgalma külföldön is élénk érdeklődést keltett. Az ifjúsági szervezetek a külállamok fővárosaiban [illegible] propagandát fejtettek ki a nagyszabású [illegible]ió mellett, amelyet a külföldi sajtó is elis[illegible]résre méltatott. A hónapokig tartó propa[illegible]da-munka jelentős eredménnyel járt, mely[illegible] nyomán komoly idegenforgalom bonyolódik [illegible] fővárosban a Magyar Egészség Hetén. [illegible]czy Ferenc, a rendezőbizottság vezetője hosz[illegible] tárgyalásokat folytatott Berlinnel és Lon[illegible]nal, ahonnan bejelentették, hogy csoportos [illegible]zás keretében német és angol orvosok jön[illegible] el Budapestre. Közben befutottak a lengyel, [illegible]rák és francia fővárosból is a jelentkezések, [illegible] hogy előreláthatóan többezer külföldi orvos [illegible]ezésére lehet számítani. A külföldi látogató[illegible] a Turul Szövetség nagy ünnepséggel fogadja [illegible]érkezésükkor.

[illegible]z Egészségügyi Kiállítás építkezésével egyéb[illegible]t nagy iramban haladnak előre és a külön[illegible]5 kiállítók is már megkezdték pavillonjaik [illegible]ését. Az egészségügyi ipar és kereskedelem [illegible]ezentáns kiállítása külön nagy eseménynek [illegible]kezik. A részletekről felvilágosítást adnak [illegible]lagyar Egészséghét központi irodái (IV., Pe[illegible] Sándor ucca 9. Tel.: 89-0-75) és a műszaki [illegible]a az Iparcsarnokban (Tel.: 13-1-92).

— Eltemették Traub Jenőt, a „Magyar Hirlap" címszedőjét. Rendkívül nagy részvét kí[illegible] utolsó útjára a rákoskeresztúri temető[illegible] *Traub* Jenőt, a *Magyar Hirlap* tragikus [illegible]lenséggel elhúnyt kitűnő címszedőjét, a [illegible]us-nyomda alkalmazottját. A temetésen [illegible] számmal vett részt a nyomdásztársadalom, [illegible]nem valamennyi lap nyomdaszemélyzete [illegible]riselve volt és megjelent a temetésen szá[illegible] barátja és tisztelője, hogy megadja a vég[illegible]ességet annak a derék és kiváló embernek, [illegible] példaadásul szolgált a munkában és ember[illegible]etben. A gyászszertartást *Eppler* rabbi [illegible]zte és mély megilletődést keltő beszédben [illegible]atta Traub Jenő emberi értékeit. A Globus[illegible]nda vezetősége nevében *Havas* Mór igaz[illegible] mondott búcsúztatót, majd *Kertész* Jenő [illegible]ociáldemokrata párt, a nyomdászszakszer[illegible]t, a nyomdászegyesület, a nyomda személy[illegible] és a *Magyar Hirlap* nyomdájának személy[illegible] képviseletében tartott búcsúbeszédet. A [illegible]yar Hirlap szerkesztősége nevében *Puszta* [illegible] szerkesztő megható szavakban vett búcsút [illegible]p kitűnő és hű munkásától. Az elhúnyt [illegible]ebb baráti körének megbízásából *Müller* [illegible]lor mondott utolsó istenhozzádot a szere[illegible] barátnak.

— Az újlaki hegyvidéki lakosság közlekedést, vizet és iskolát kér. Az Újlak-Hegy[illegible]k lakosságának képviseletében kedden [illegible]en *Hültl* Károly, *Andréka* Károly, [illegible]va Zsigmond, *Büchler* József, *Vörösváry* [illegible]lós és *Bresztovszky* Ede bizottsági tagok [illegible]tésével küldöttség jelent meg *Szendy* [illegible]oly polgármesternél, aki előtt *Hültl* [illegible]oly ismertette azokat a kéréseket, ame[illegible] az ujlak-hegyvidéki lakosság részéről [illegible]gfontosabbak, ilyen a közlekedés, a [illegible]llátás és az iskola. *A Guggerhegy kör[illegible]kére az alacsonyabban fekvő közkutak[illegible] még mindig lajtokban vagy szamár[illegible]n hordják fel a vizet.* Ezen a primitív [illegible]oton segíteni kell. A négyezerfőnyi la[illegible]ágnak ezenkívül életfeltétele a rend[illegible]es közlekedés létesítése is. Az ötven új [illegible]busz üzembehelyezése módot ad arra, [illegible] a pasaréti összeköttetés régi terve [illegible]valósuljon. A polgármester válaszában [illegible]entette, hogy tőle telhetőleg a leg[illegible]szebbmenő módon igyekszik kielégíteni [illegible]rdekelt lakosság kérését.

— Megalakult a Magyar Pszichológiai Társaság neveléslélektani szakosztálya. Elnöke dr *Várkonyi* Hildebrand egyetemi tanár, titkára *Noszlopi* László egyetemi magántanár és jegyzője dr *Cser* János tanár lett. Az elnök ismertette a szakosztály programját.

— „Új Szemle" címmel *Endrei* Ferenc riportlapot adott ki. Cikk számol be arról, hogyan él meg a Kádár Lehelnek, a harcostollú, kiváló magyar publicistának özvegye három gyermekével. Még számos érdekes cikk és rovat egészíti ki az új számot, amelynek ára csak 8[illegible]

Előadások

Közegészségi Egyesület tudomása szerint az Egyetemi Közegészségtani [illegible] (Esterházy ucca 9) tantermében csütörtökön este 6 órakor tartja [illegible] ülését a következő tárgyso[illegible]

— Süreti vonat Zalaegerszegre. Államvasutak igazgatósága közli, [illegible] alább ötszáz utas jelentkezése esetén [illegible]ber 13-án Budapestről Zalaegerszegre [illegible]át, süreti vonatot indít. A vonat déli pályaudvarról indul reggel 5 órakor, Zalaegerszegre érkezik 11 óra 1[illegible] vissza Zalaegerszegről indul 18 óra 4[illegible] Budapest-déli pályaudvarra érkezik [illegible]kor. A menettérti jegy ára 5 pengő. Az egypengős árú belépőjegy megváltozó. Erre a vonatra a menetjegyelőre csak előfizetéseket fogadnak, [illegible]lyeket menetjegyre csak akkor cse[illegible] ha az ötszáz utas jelentkezett.

— Megjelenik a táncfronton: az új palotás és a keringő. Az ősz tréfálkozó kedvvel, vagy talán azért, mert vesztét érzi, még rövid ideig nyarat játszik, de már rohamosan közelednek azok a napok, melyek a báli évad kezdetét jelzik. A táncdivat koronázatlan királyai már ki is eszelték koreográfiai ravaszkodásukkal, hogy mi legyen az idei bálokon az uralkodó tánc. Cubanának hívják az új táncot, melyről azt hirdetik, hogy felülmúlja a charlestont és a rumbát, ezt a két exotikus eredetű és nem éppen decens ritmikus testmozgást. A divatnak azonban öltözködés és tánc terén egyaránt vannak visszatérő hullámvonalai. Új formában, átstilizálva jelentkezik időnként a rég elfeledett „módi". Most például előkelő angol társadalmi körök kezdeményezésére a régen elhagyott és már-már feledésbe ment quadrille, a francia négyes kezd polgárjogot nyerni a tánctermekben s az érzelmes valcerek ütemei is egyre sűrűbben hangzanak fel. A báli szezón közeledtére a magyar táncmesterek, a Magyar Tánctanítók Országos Szövetsége is akcióba lépett s valamennyi báli bizottsághoz azzal a kéréssel fordul, hogy az idén és a jövőben minden táncestélyen illesszenek magyar táncot is a táncrendbe. A külföldi táncok versenytársaul már kreáltak is egy új magyar táncot, egyszerűsített „palotás"-t, melyről azt remélik, hogy győzelmesen fog bevonulni a báltermekbe.

— Közgyűlést tart a Nemzeti Reform Szövetség. A Nemzeti Reform Szövetség országos ifjúsági csoportja október 9-én, este félhét órai kezdettel, V., Mérleg ucca 4. szám alatti helyiségében tartja ezévi rendes közgyűlését.

— Eckhardt Tibor és Ulain megrágalmazásáért háromhónapi fogházra ítélt a tábla egy ujságírót. *Vukov* Lukács hirlapíró ez év elején rendkívül durvahangú röpiratot bocsátott ki, amelyben súlyosan sértő kifejezésekkel illette *Milotay* István országgyűlési képviselőt, valamint feleségét. A röpiratot annak idején a vizsgálóbíró elkoboztatta és Vukov Lukács ellen kétrendbeli sajtórágalmazás vétsége címén bűnvádi eljárás indult meg. A büntetőtörvényszék Vukov Lukácsot zárt tárgyalás után a terhére rótt kétrendbeli sajtórágalmazás vétségéért hathónapi és négyhónapi, vagyis összesen tízhónapi fogházbüntetéssel sujtotta. Ugyanebben a röpiratban olyan kitételek is fordultak elő, amelyeket *Eckhardt* Tibor és *Ulain* Ferenc országgyűlési képivselők sajátmagukra nézve szintén sérelmeseknek találtak. Ezt a mellékbűnügyet ugyancsak zárt ajtók mögött tárgyalta le a büntetőtörvényszék és Vukov Lukácsot ebben a büntetőpörben szintén kétrendbeli sajtórágalmazás vétsége miatt összesen négyhónapi fogházbüntetésre ítélte. A szembenálló felek mind a két ügyben fellebbeztek. Az Eckhardt és Ulain képviselők részéről megindított rágalmazási bűnpörben kedden tartotta meg a budapesti ítélőtábla *Medvigy*-tanácsa a fellebbviteli főtárgyalást. Az előményeket — zárt tárgyaláson — *Morócza* Dénes táblabíró ismertette, majd a sértettek képviseletében *Károlyi* József ügyvéd, a vádlott ujságíró védelmében pedig *András* Ernő védőügyvéd szólaltak fel. A tábla ítéletében Vukov Lukács büntetését háromhónapi fogházra mérsékelte, ami ellen mind a vád, mind a védelem semmisségi panasszal élt. A Milotay István és felesége sérelmére elkövetett sajtórágalmazási büntetőügyben a felsőbíróság legközelebb tart tárgyalást.

— Az Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt., Újpest, laboratóriumában egy idővel ezelőtt új találmányt dolgoztak ki, mely a gáztöltésű izzólámpáknak kryptongázzal való töltésére vonatkozik és amelynek révén a lámpák gazdaságossága mintegy 20 százalékkal javul. A kryptongáz a levegőben körülbelül egymilliomodrésznyi arányban fordul elő és így előállításához természetesen hatalmas mennyiségű elektromosáramra van szükség; ennek az áramnak rendkívül olcsónak kell lennie, ha nem akarjuk, hogy az izzólámpa jelentékenyebben megdráguljon. Ezért a fentemlített izzólámpagyár megvásárolta az Ajkai Kőszénbánya Rt. valamennyi részvényét és most már rövidesen hozzáfog tervei megvalósításához. Az Ajkai Kőszénbánya Rt. bányaüzeme és széneladása változatlanul folyik tovább.

— Thomas Mann, Stefan Zweig, Franz Werfel és sok más kitűnő német író legszebb írásait tartalmazza a „Mai német Dekameron", mely most jelent meg és elolvasható a Magyar Hirlap kölcsönkönyvtárában (Andrássy út 58).

— Áldott állapotban lévő nők, ifjú anyák, és többgyermekes asszonyok az enyhe természetes **„Ferenc József"** keserűvíznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és híg ürülést, úgyszintén rendes gyomor- és bélműködést érnek el.

x Ön sem kivétel! Önt is érheti szerencse! De nem szabad sajnálni a csekély kiadást és venni kell egy osztálysorsjegyet a *Gárdonyi* bankházban. Teréz körút 41 (Britannia-szálló mellett). Sürgönycím: „Jobbsors." Telefón: 27-0-91. *Diszkréció* biztosítva.

x Nagyon olcsó a hazai barna szénnel való tüzelés a kétaknás *Rekord*-kályhában. Amellett tökéletes, tiszta és higiénikus, mert szag-, korom- és füstmentes. Gyártja és árusítja: *Héber* kályhagyár, Budapest, Vilmos császár út 39. Kívánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küld. Tekintse meg mintaraktárainkat Hajós ucca sarkán, hol a világhírű fatüzelésű *Zephir* kályháink is láthatók.

Boldizsár István

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 JUN 10

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

Képzőművész

/1021

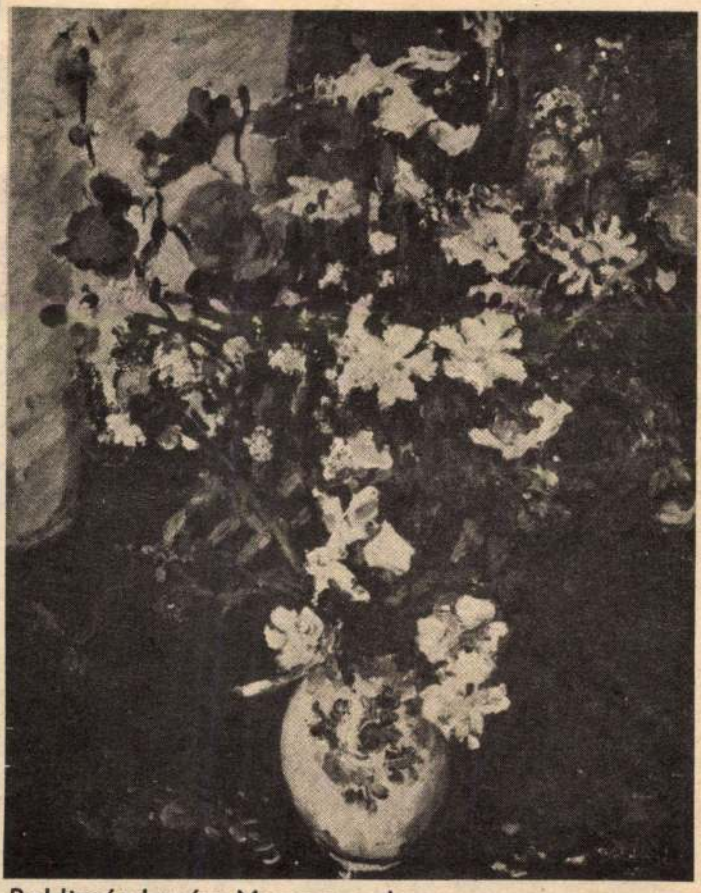

Boldizsár István: Magyar csokor

Barátaink él

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Boldizsár István festő- és grafikusművész

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1980 OKT 5

1021

Boldizsár István: Nagybányai malomalja

...rdő- és fagazdaságokban, a
...örnyezetvédelemben, a
...ermelőszövetkezetekben, és
...nég sok egyéb területen is
...lhelyezkedhetnek.

A *faipari mérnöki karon* ...okleveles fapiari mérnökö...ket és okleveles üzemmérnö...köket képeznek. A faipari ...mérnöki kar hallgatói a ki...termelt fa feldolgozásától a ...késztermékek előállításáig

Selmecbánya ...ba került. A f... áttelepítéskor ... nyújtott ottho... akármilyet! ... ahol az ősi, ne... nyok a ko... szintű tudássa... ják meg évről... ni egyetem ... rangját.

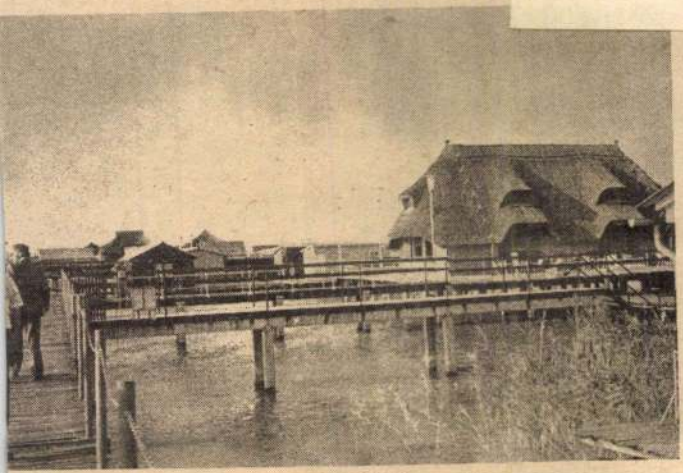

igazgatóság látja el, a közvetlen igazgatás a soproni igazgatóság és az osztrák üzletvezetőség feladata.

Az utóbbi tíz évben rohamosan megnövekedett feladatok ellátására Sopronban 1976-ban rendező-pályaudvart, 1977-ben pedig a város kétszáz éves évfordulóján korszerű személypályaudvart adtak át rendeltetésének.

A vállalat vezetősége 1973-ban saját kezelésbe vette az állomásokon működő vasúti vendéglőket, az idegenforgalom növekedésével a bécsi úti határátkelő büfét nyitott 1977-ben, Fertőszentmiklóson halásztanyát épített, Sop-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Boldizsár István,
festő- és grafikusművész

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1982 JUL 31.

1021

NÉPÚJSÁG

Boldizsár István: Napraforgók vázában

A nagybányai hagyományok őrzője és megújítója

Boldizsár István 85 éves

Most, amikor a mai magyar piktúra egyik nagy öregét, a Békés megyéből indult Boldizsár Istvánt köszöntjük 85. születésnapján, olyan művészt ünnepelünk, aki az úttörő nagybányai természetfestők nyomdokain jár, hagyományaik etikai értelemben vett folytatója és megújítója.

Szülőhelyéhez való ragaszkodását mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy harminchat reprezentatív olajfestményét ajándékozta Orosházának, megalapítva ezzel a város igen kevés idegenforgalmi vonzerőinek egyikét, az 1979-ben megnyílt Október 6. utcai Boldizsár István Képtárat.

A művész 1897. július 29-én született. Török János, majd Tóder Gyula tanárai kísérték figyelemmel korai festői stúdiumait. Katonai szolgálat után 1917-ben — éppen hatvanöt éve — beiratkozott a Képzőművészeti Főiskolára. A következő év nyarától gyakran festett Nagybányán. Tanítványa lehetett még Réti Istvánnak, Thorma Jánosnak, Iványi Grünwald Bélának, akik az ottani szabadiskola kezdeményezői és meghatározó egyéniségei voltak. Hosszú müncheni, rövidebb római, párizsi, londoni tanulmányútjai után is mindig Nagybányára járt vissza, bár 1924-ben végleg letelepedett Budapesten.

Boldizsár István pályája kezdetétől fogva többet fest mint látványt, ő a lélek belső rezdüléseire figyel. A hangulat megjelenítése mellett mindig ott van az élmény, a tapasztalat. Nem vált epigonná, szívós kitartással fejlesztette tovább festészetét. Mindig arra törekedett, hogy minden munkáját az ember és természet közvetlensége inspirálja.

Egykori mestere, Réti István így írt róla: „Boldizsár művészete a harmincas évek első felében előnyösen váltott formát: színben világosabb, könnyedebb, művészi törekvésében tudatosabbá lett, előadásában pedig a francia impresszionisták, Monet és iskolája nyomába szegődött. Ez az újabb, levegősebb, színesebb, vibrálóbb festészete határozottabb elismerést szerzett neki."

1941-től 1949-ig a festészet és alakrajz tanára volt a Képzőművészeti Főiskolán.

Munkásságában kimagasló helyet foglalnak el művészbarátairól készített portréi: Csók Istvánról, Iványi Grünwald Béláról, Szőnyi Istvánról, Kisfaludi Strobl Zsigmondról. Ez utóbbi az orosházi Boldizsár Képtárban van.

Ecsetvonásai és rézkarcai megelevenítik a dimbes-dombos tájat, tanyák udvarait, benne a munkát végző emberrel és a környezetében levő háziállatokkal. Festészetének szép darabjait jelentik a virágcsendéletek. Szereti az izzó, dekoratív színeket, melyek lenyűgözik alkotásai szemlélőit.

Az utóbbi években — a nagybányai és balatoni periódus után — visszatért az Alföldhöz. Nyaranta Mindszenten dolgozik, itt találta meg azt a közeget, ami őrzi a magyar táj jellegzetességeit. Ma is szorgalommal fest, szeretettel örökíti meg derűs olajképein a tanyai életet. Mindszentről írta 1976-ban egyik levelében: „Néha jól látom, hogy Koszta és Tornyai mit akartak itt kifejezni."

Ma, amikor a festészeti kiállítások igen nagy száma örömmel tölt el bennünket — ugyanakkor a minőség némi aggódásra is okot adhat — meg kell becsülnünk azokat, akik a magyar festészet nagy mestereitől tanultak, azok környezetében élve szolgálták egész életükkel a nagybányai hagyományok továbbélését. Boldizsár István szerencsére azok közé tartozik, akiknek a szép számú értő közönség igényli a művészetét, legtöbb alkotása elkészülte után rövidesen köz- és magángyűjteménybe kerül.

Évtizedek óta ismeri a szakma minden fortélyát és kezdeti lépéseitől kezdve folyamatosan jelen van művészeti életünkben. Festőnek született. Életének alapelve a humánum, az emberek egymáshoz való közeledése, az ember által létrehozott értékek megőrzése.

A közelmúltban jelent meg a munkásságát összegző monográfia, Bodnár Éva Boldizsár István című könyve. Tavasszal elkészült a róla és vele forgatott portréfilm, amit most születésnapi köszöntésként mutat be a televízió.

A szűkebb haza nevében hadd csatlakozzunk mi is az őt üdvözlők táborába, további jó erőt, egészséget és alkotókedvet kívánva neki.

Koszorús Oszkár

NÉPŰJ

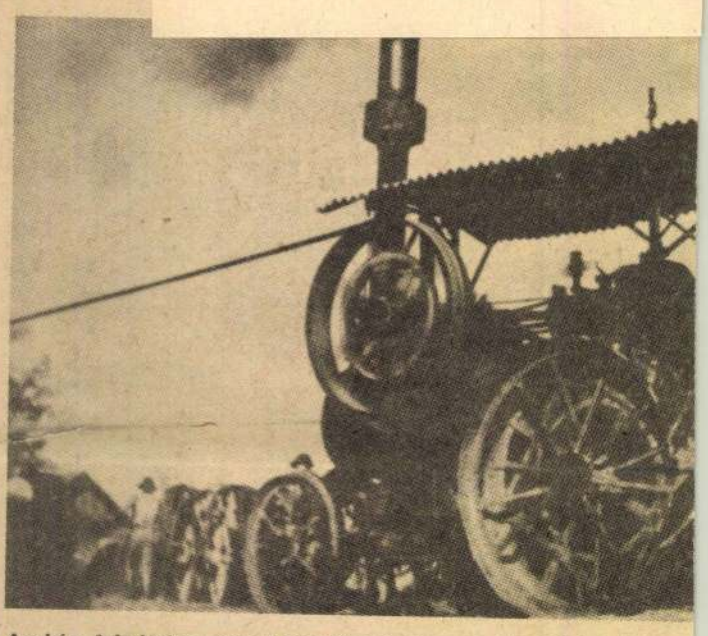

Archív felvételen egy hasonló gőzgép, munka közben

Anno 1924

A szó nemes értelmében szép ez a kettőszáz mázsás óriás. Majd egy emberöltővel ezelőtt, 1924-ben született meg Kispesten. Sok száz vagonnyi gabonát csépelt, aztán sokévi kényszerpihenő után most újra életre kelhetett. A kétegyházi mezőgazdasági szakmunkásképző és mun-

kástovábbképz
hetvenöt éves
és a mélykúti
pos munkája
ban egyedülál
kori önjáró gő
igazi. Új festé
korú, szintén
géptársat. Sze
ő is várja a h

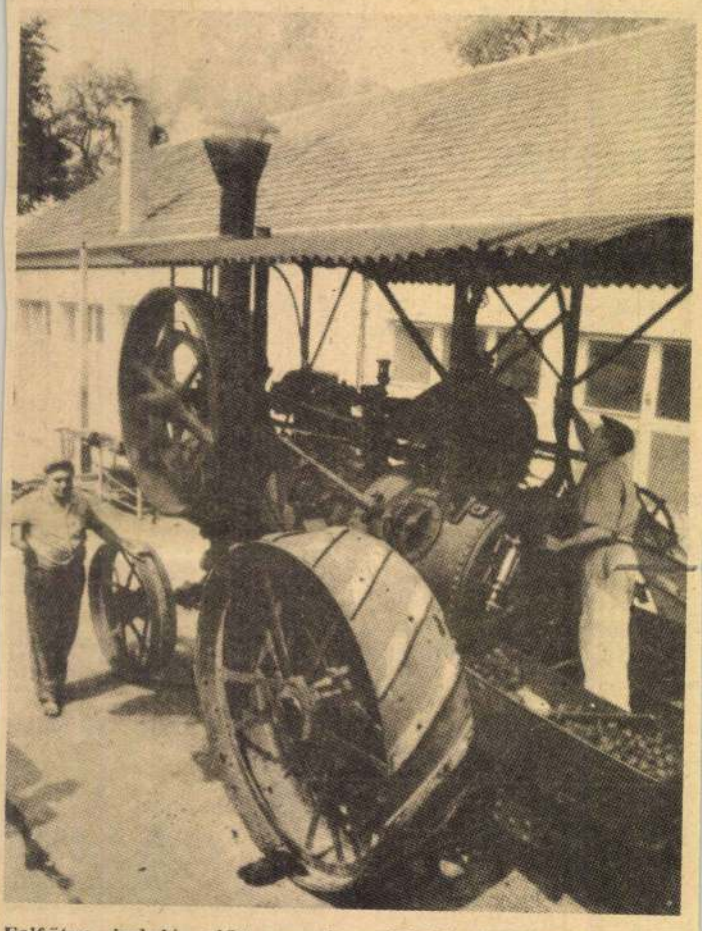

Felfűtve, indulás előtt a szakmunkásképző udvarán

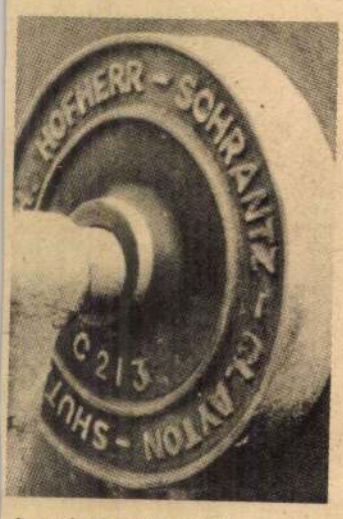

A gyártó cég nevei

„A gép orrát ki kellett pótoln

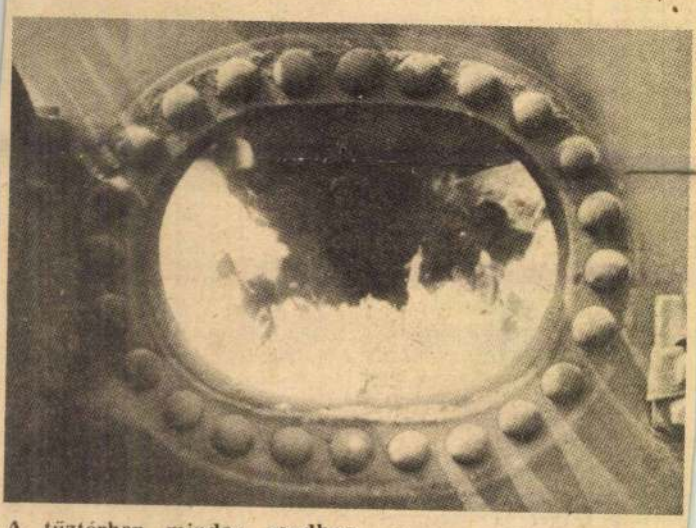

A tűztérben minden rendben...

MK SAJTOFIGYELO
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-744/ 340-726

Boldizsár István festő- és grafikusművész

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1982 JUL 31

1021

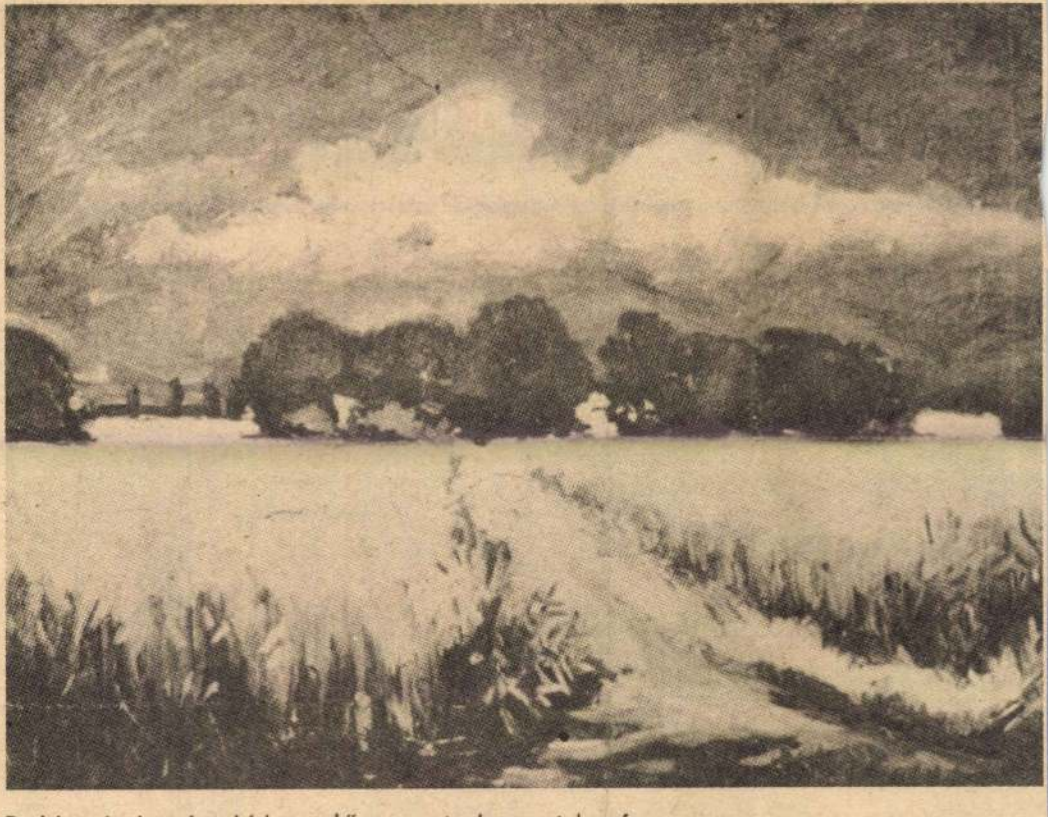

Boldizsár István: Vihar előtt a mindszenti határ

Boldizsár István: Földvári belső móló

NAGYVILÁG

Papírpénzt égetni?

Torpedók a gázcsőügyletre

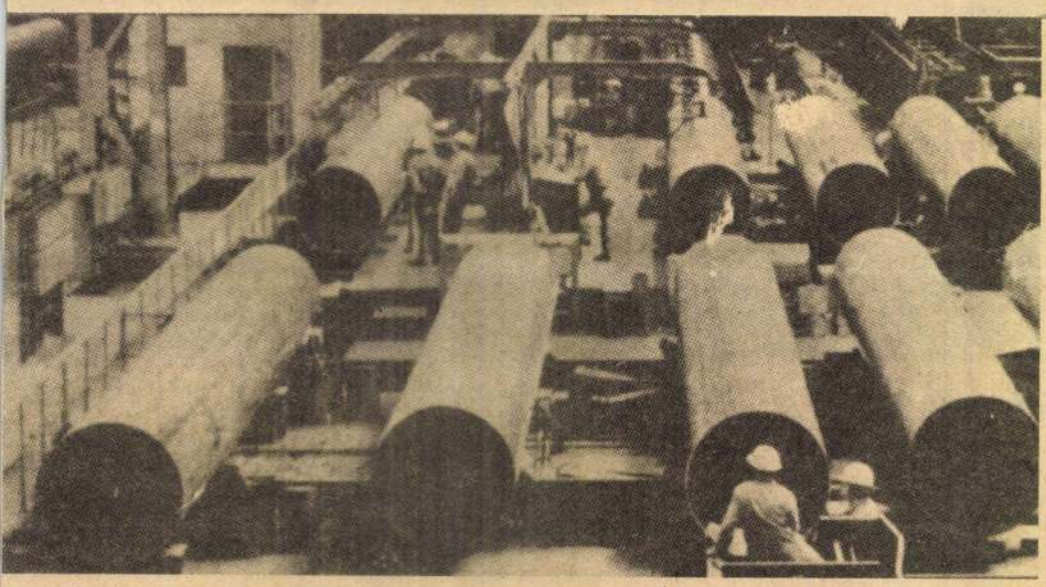

A nyugatnémet Mannesmann-cég mühlheimi csőgyára (Fotó: TIME — KS)

Az AEG-Telefunken vezérigazgatói irodájában összeráncolt homlokkal olvasták a telexjelentést: az amerikai elnök újabb gazdasági korlátozást rendelt el a Szovjetunió ellen. Egyik leányvállalatuk, az AEG-Kanis 47 gázturbinára szerződést vállalt, s a szállítás elmaradása csak ronthat az amúgy is nehézségekkel küzdő nyugatnémet cég helyzetén.

ÖVÖN ALULI ÜTÉSEK

E bevezető után nyilván tudja már az olvasó, hogy az „évszázad üzletéről", arról a gázcsővezeték-megállapodásról van szó, amelyet a Szovjetunió és egy sor nyugat-európai vállalat kötött. A munka már javában folyik. Ám nemcsak Essenben szólva azokról a tízezrekről, akik így munkához jutnak. Csak jellemzésül említjük: a nyugatnémet Mannesmann évekkel ezelőtt külön, kilencezer embert foglalkoztató üzemet épített a szovjet csőmegrendelés kielégítésére.

Az új Reagan-rendelkezést a nyugat-európai fővárosok nem hagyták szó nélkül. Kezdettől ellenálltak az amerikai nyomásnak, most pedig szokatlanul hevesen keltek ki magukból. Még Londonban is kijelentették: készek semmibe venni az amerikai lépést. „A nemzetközi jog megsértése ez!" — hangzott itt is, ott is a Washington címére intézett szemrehányás, szövetségesek között szokatlan élességgel. Mi ennek a háttere? Miért ilyen makacs mind a két fél? Miért ilyen hidegen célt-

dek is. Az USA a szovjet gáz helyett saját szenét szeretné eladni a Közös Piacnak. Csakhogy Európa erre nem vevő: drága és bonyolult a szállítás, és a szén szintetikus fűtőanyaggá alakítása. Amint a Washington Post írta: „Olcsóbban jönnek ki a nyugat-európaiak, ha papírpénzzel fűtenek". Nyugat-Európa egyelőre ellenáll az amerikai nyomásnak, a küzdelem azonban még nem dőlt el. A Szovjetunióban egyébként egyszerre hat gázvezeték készül, s közülük csak egy épül nyugati kölcsönnel. Szovjet közlés szerint igyekeznek ezt mindenképpen időre elkészíteni. És a nyugat-európaiak? Nyugatnémet bankok például épp a napokban írtak alá Leningrádban egy újabb, kb. 3 milliárd márkás hitelszer-

1021

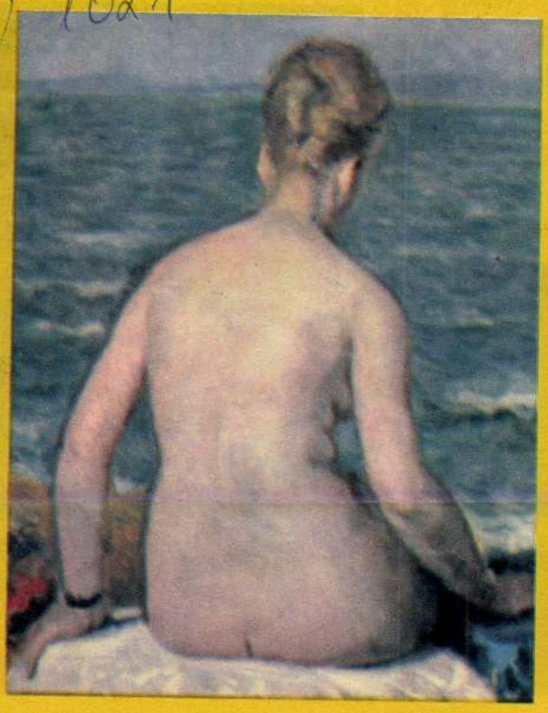

BOLDIZSÁR ISTVÁN FESTÉSZETE

Nagybányai hagyományok

A 85 esztendős *Boldizsár István* a nagybányai hagyományok hűséges folytatója, a magyar plein air festészet egyik nagy örege.

A Képzőművészeti Főiskolán *Réti István* tanítványa volt, s 1918-tól kezdődően évtizedeken át nyaranta a nagybányai művésztelepen dolgozott. Egész életében kitartott Réti, *Thorma János, Iványi Grünwald Béla* tanítása mellett; a természet megismerését tartja a legfontosabbnak ma is. Ennek szentelte munkásságát, ezt kutatja; innen a megújuló újrafelfedezések öröme, amely színpompásan jelenik meg vásznain.

A harmincas évek elején még leginkább grafikusként tartották számon. Levegős rézkarcait kevés, finom, fekete vonal és nagy, fehéren hagyott foltok jellemzik. Ezekkel aratta első sikereit a kiállításokon és a műgyűjtők körében egyaránt. A rézkarcolást sohasem hagyta abba (a mai napig mesterfokon műveli), de közben fel-feltűntek puha, gyöngéd, zománcos koloritú tájképei és csendéletei.

A harmincas évek kezdetén készült műveinek laza ecsetkezelése a francia impresszionisták erőteljes hatására vall. Ekkor készültek a könnyed színekben ragyogó, „tavaszias" tájképei és virágos csuprai. A negyvenes és ötvenes években sok-sok portrét festett: közülük művészbarátairól készültek a legjelentősebbek.

Az elmúlt három évtizedben a Balaton jelenti számára a nagy élményt. Fáradhatatlanul festi a mélykéken tündöklő vizet és partjainak színekben mozgalmas világát. A könnyed, bravúros festésmód sajátja, pedig azok hosszú, kitartó megfigyelés eredményeként jönnek létre. A látvány és a belső vízió áradó kifejezésével hatnak.

Dolgozik ma is; habár haladott kora és betegeskedése következtében munkatempója csökkent; képeiről életöröm szól. Télen budapesti műtermében, nyáron mindszenti tanyáján fest mostanában. Ide, a Hódmezővásárhely és Szentes város között meghúzódó tanyavilágba, az Alföldre kanyarodott vissza, szülőföldjének látványvilágához. Ha egyetlen mondatban jellemezhető volna piktúrája, azt mondanánk: *Nagybánya természetlátása és alföldi festészetünk drámaibb szemlélete táplálják, éltetik.*

FOTÓ: ÁCS IRÉN (CS.)

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-148, 340-726
ORSZÁG VILÁG
1982 FEB 2 4

ÁDÁM ZSIGMOND NYUGALMAZOTT RENDŐR ALEZREDES:

EGYÜTT A RENDÉRT

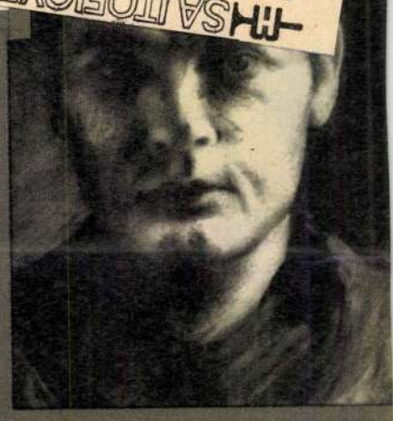

Szagos história... 2.

Odabent azonnal megkezdtük Barta József kihallgatását. Úgy gondoltuk: könnyű dolgunk lesz, Barta csak azért vallotta be a kisebb bűncselekményt, hogy ezzel kihúzza magát a súlyosabbal kapcsolatos nyomozás alól... Szokásuk ez a bűnözőknek. Mindenesetre először természetesen, a már beismert Marlboró-lopás ügyében puhatolóztunk.

— Honnan is vitte el ezeket a kartonokat? — kérdeztem, miután adatait jegyzőkönyvbe vettük.

— Kérem, az úgy volt, hogy bent jártam egy trafikban.

— A Vörös Hadsereg úton?

— Igen...

— Mikor?

— Déltájban... tegnap...

— Nem este hat óra után?

— Nem, erre esküszöm.

— Pontosan melyikben?

— Hát a maszekban... S a tulajdonos éppen árut számolt hátul a feleségével... Én csak álldogáltam és vártam, cigit akartam venni, de nem jöttek... Látom, hogy a pult mögött egy hokedlin két karton Marlboró van... biztosan készültek feltenni a polcra. Gondoltam: nem várok tovább, ha nem adnak pénzért, elviszem ingyen. Felkaptam a két nagy dobozt, a hónom alá vettem, s kimentem az ajtón. Hát ahogy megyek az utcán, hallom ám, hogy kiabálnak mögöttem: „Tolvaj! Tolvaj! Fogják meg!" — erre gyorsabban lépkedtem tovább, jött egy villamos, felszálltam rá, s elmentem... Biztosan ők adták meg a személyleírásomat...

— Ebben téved... ha nem is sokat. Egy másik trafikban kaptuk meg a személyleírását, ott, ahol este járt.

— Én este, kérem, nem jártam trafikban.

— A végén hol vett Sopianaét?

— A Betérőben. A Jancsi, a pincér is igazolhatja...

Ezt a nevet már másodszor mondta, valóban ideje volt ellenőrizni. Mindenesetre közben gyorsan intézkedtünk, hogy Kálmánné jöjjön be a főkapitánysára. Pertis főhadnagy pedig közben kiment a Betérőbe...

Nem telt bele egy óra sem, Kálmánné megérkezett.

— Asszonyom — mondtam neki. — Most be fogjuk vezetni egy szobába, ahol öt férfi áll. Legyen szíves, válassza ki, aki ott járt tegnap este önnél.

— Már megfogták?

— Reméljük!

A másik szobában közben Bokor Gyuri összeállította a szokásos felismertetési csoportot. Az asszony belépett, végignézett rajtuk, elsétált előttük, aztán felém fordult:

— Nincs itt, kérem.

Kisétáltunk, a csoportot átszervezték, s újra visszamentünk, de az eredmény megint nemleges volt.

A harmadik próbát meg sem csináltattam, de nem hagyott nyugodni a dolog, megkérdeztem Kálmánnét:

— Egészen biztos, hogy felismerné?

— Igen. És azt is tudom, miért hívattak. Volt itt egy ember, aki hasonlított ahhoz a gazemberhez, de csak hasonlít hozzá, erre esküszöm. Annak sokkal durvábbak az arcvonásai.

Kénytelen voltam megköszönni, hogy befáradt, s megkérni, hogy álljon máskor is a rendelkezésünkre, bármennyire is sok a dolga ilyenkor, karácsony előtt.

— Miből gondolja, hogy addig elintézik ezt?

— Ezt el kell rendeznünk addig!

— Hogy legyen valami karácsonyi ajándékom?

— Már csak azért is...

És amikor kilépett az ajtón, hirtelen ez a karácsonyi ajándék kifejezés visszhangzott a fülemben... Valaki már mondta ezt a nyomozás elején... Megvan, a törzsőrmester, aki az ajtóban várt... És hátha nem is olyan butaság. Hátha valaki emiatt rabolt?!

Ki lehet az, aki miatt nagyobb összeget rabol egy férfi? Csakis valami nő... Keresd a nőt! — hát már megint ide lyukadunk ki... Igenis, keresni kell a nőt, valakit, aki ajándékot kapott az elmúlt napokban, vagy kap karácsonykor...

Barta ugyanis kezdett kívülesni a gyanún. Különösen, miután Pertis megérkezett. Hozta Benedek János pincér írásbeli tanúvallomását, amely szerint Barta József — akit régen ismer — az este háromnegyed hattól körülbelül nyolc óráig a vendége volt.

Ha egészen véletlenül nem kérdezünk rá a cigarettára — még ma is nyugodtan szívhatná a lopott Marlborókat... A piti tolvaj ellen, természetesen, eljárás indult — de ez már nem a mi ügyünk volt. Mi az igazit kerestük — tovább.

Önkéntes rendőrök, csoportunk és a körözési alosztály nyomozói járták a szóba jöhető helyeket, a nyomozók egyenként felkerestek és elszámoltatták az előzőleg összegyűjtött névsorban szereplő veszélyes bűnözőket.

Csütörtökön reggel ismét összedugtuk a fejünket.

Addigra már birtokunkban volt szinte minden elszámoltatás anyaga, s Bokor Gyuri meg Pertis esti portyájának eredményei is. Vagyis: nulla. Pontosabban: mínusz egy... A nemrég szabadult bűnözők közül az egyik, aki az alig valamivel távolabbi Pesterzsébetre való — ott volt az utolsó bejelentett állandó lakása — kiszabadulása óta „felszívódott", sehol nem találták a nyomozók, s bejelentett lakásának nyomára sem bukkantak a nyilvántartóban. A körözési csoport munkatársai — ők segítettek ebben a munkában, Varró István vezetésével — meg voltak győződve róla, hogy ha nem is ebben, valamiben mindenképpen sáros az illető.

— Megkaphatnánk az anyagát?

— Természetesen — hozta el az iratokat Korponai hadnagy a körözéstől. Az anyagból kiderült, hogy Tarnai József négy hete szabadult, előtte három évet ült börtönben rablás bűntette miatt. Előkerestettem az iratait, s egy óra múlva már az ő nevét, adatait kopogták a telexek. Legutóbb ugyanis egy boltvezető ellen követett el rablótámadást — késsel fenyegetve meg az illetőt. Életkora 38 év, magassága 163 centiméter, haja barna, arca hosszúkás... Most már egy fényképet is beazonosíthattunk, s Kálmánné azonnal felismerte benne támadóját. Tényleg hasonlított Bartához, de az arca durvább volt, mint az övé! Legalábbis a fénykép tanúsága szerint. És ami jó volt: rövid hajjal készítették a fényképet.

Hogy ez miért jó — azt, persze, csak másnap délelőtt tudtuk meg. December 22-én, pénteken ugyanis az egyik pesterzsébeti borbély a fényképről azonnal felismerte egyik vendégét.

— Ez az úr majdnem kopaszra vágatta a haját... Azt mondta, hogy karácsony előtt csinos akar lenni, így tetszik a menyasszonyanak...

— Itt volt a menyasszonya is? — kérdezett rá a nyomozó.

— Bejött érte egy nő.

— Le tudná írni?

— Könnyű... azt már ismerem, míg a férfit nem.

— Ki az, hogy hívják?

— Nekem nem kellene menyasszonynak... no, de semmi közöm hozzá. Elég gyakran látni különböző italboltokban... nem veti meg az italt. Valami Sárinak hívják... — ezzel kiabált az előtérbe, ahol egy fiatal srác söprögetett: — Te, Jóska, milyen Sári is a barátnőd?

— Balogh Sári... itt lakik a közelben, de hogy melyik házban, azt nem tudom... Aki meg akarja találni, nyugodtan elmehet a Határ úti bisztróba...

— Mondd, te fiú, nincs vőlegénye? — kérdezte a nyomozó.

— Tegnap azt mondta erre a férfira, de én még soha nem láttam vele... És különben is, elég sokra mondta már... Jó pénzért, miért ne...

— Miből gondolod, hogy jó pénze volt annak a férfinak?

— A Sári valami gyönyörű órát mutatott, s dicsekedett, hogy a pasastól kapta...

— Ilyen jóban vagytok? — nézett a nyomozó végig az alig tizennégy évesnek látszó fiún.

— Csak barátok, ismerősök. Velem beszélgetett, amíg Laci bácsi nem készült el a kopaszítással.

Ezeket az értékes vallomásokat hozta el nyomozónk, s Bokor Gyurival azonnal elhatároztuk: Balogh Sári és Tarnai József nyomába szegődünk. Kettőnkre vár a feladat, hogy a következő néhány napban felkutassuk őket.

Csak hol kezdjük?

Mindenekelőtt Balogh Sári lakcímét igyekeztünk megtudni. Sajnos a központi lakásnyilvántartó hivatalnál kiírt adatok alapján hat lakásban is hiába jártunk, egyik Balogh Sára sem volt azonos az általunk keresettel.

Kimentünk abba a borbélyüzletbe is. A fiút — Kovács Pistát — bent találtuk. Még egyszer töviről hegyire mindent elmesél-

Boldizsár István (1897-1984).

Tíz esztendeje annak, hogy Boldizsár István az égi pleinair vadászmezőin folytatja munkáját. Az évforduló alkalmából a Boldizsár István Baráti Kör koszorúzási ünnepséget rendezett a Mester farkasréti síremlékénél. Életében azt mondták róla, hogy ő "az utolsó nagybányai festő", ezt az epitheton ornanst maga is szívesen vállalta. A meghatározás – bizonyára – nem igazolható maradéktalanul, hiszen a későbbi nemzedékek tagjai közül pl. Ilosvai Varga István, Pirk János, Iván Szilárd, Moldován István, Bartha László, M. Kiss Pál, Imre István és több más kolléga is dolgozott hosszasabban Nagybányán. Meg hát pályájának második felében, balatoni és alföldi szakaszában maga Boldizsár István is túllépett az ifjúsága idején követett eredeti alkotó módszer gyakorlatán, s a szórt fények fátyolát fellebbentve nem átallotta az élénk színek önállósított ritmusát is igénybe venni a festői kifejezés hangúlyozására. Boldizsár István életművének az ismeretében mégis bízvást állítható, hogy a magyar művelődésnek nagy szüksége van a nagybányai hagyományra, olyan vonatkozásban, amiként ő maga is értelmezte, egyik nyilatkozata szerint: "Ez alatt nem művészeti irányzatot értek, hanem egy művészi, erkölcsi magaslatot, a művészetnek az aszkétaságig emelkedő szeretetét és művelését". Hozzátehetjük, hogy az irányzat par excellence szakmai tanulságai se nélkülözhetők, se formailag, se szemléletileg. Boldizsár István népszerűsége bizonyítja, hogy a természetfestésnek az a sajátságos stílusa, festői felfogása, amelyik a Zazar partján kialakult, semmit se vesztett elevenségéből, szerteágazó hatásából, mert az elmúlt évek, évtizedek mindenütt a hazában, de határainkon túl, a nemzetközi műtárgyforgalomban is, a természetfestés diadalát mutatják. A környezetvédelem tudományosan, világnézetileg igazolta azokat, akik nem mondtak le a tájpiktúra, a virágcsendélet, az emberábrázolás igényéről, nem tértek át az elvont szerkesztmények kiagyalására, az érzelmi megnyilatkozások eszközeit nem cserélték el a művi úton előállított "vizuális" képletekkel.

Boldizsár István – persze – mégse ok nélkül hangoztatta, hogy az utolsó nagybányai festőnek tartja magát. Az első világháború vége felé még alkalma volt a Partiumban fejleszteni szakmai tudását, amikor is a szabadságos katonák Réti Istvántól részesülhettek korrektúrában a nyári tanfolyamokon. Később a román fennhatóság alá került városba is átjárt, hogy Thorma János mellett dolgozhasson, bár azidőtájt – párisi tanulmányútja folyamán – a francia impresszionizmus eredeti vívmányaiból is sok ösztönzést merített. 1941-42-43-ban mint a Képzőművészeti Főiskola tanára vezette Nagybányán a növendékek festőtelepének utolsó csoportjait, a szabadban elvégeztetett stúdiumok során érzékeltette tanítványaival, miként bontakoztak ki a nemzeti festészetünk félreismerhetetlen jellegzetességei. Ezek birtokában a természeti környezet segítségével megteremtett már-már panteisztikus kapcsolat révén mutatta be a fiataloknak a gyakorlatban, hogy a táj, a valóság tulajdonképpen a festői nyelvezet gazdagításának végtelen lehetőségét tartogatja számukra.

Munkásságának utolsó négy évtizede igazolta felfogását, amit a neoavantgarde teoretikusaival szemben többen is hangoztatnak, hogy a szabadban való festés kínálatait a művészek még távolról se aknázták ki, az atmoszféra-változás, az évszakok és napszakok színjátéka, a fénytörés és -szóródás sok olyan festői megoldással kecsegtet, ami a képeken eddig még nem jelent meg, s ami az emberi mondanivaló érzékeltetésének további – eddig ismeretlen – fokozatait ígéri. Boldizsár István – bármerre is megfordult légyen – mindenütt alkalmazni tudta a "nagybányaiság" maradandóan szakszerű esztétikai, etikai útmutatásait. Még svájci vedutái, az Ile de France motívumai is magukon viselik az itthoni praxis célravezető módozatait, a valőrök perpektívikusan képzetkeltő szerepét, az anyagszerűen adagolt árnyalatosság optikai igazságait. Hogy a Nagybányán tanult és tanított alkotói eljárás, kolorisztikus iskolázottság milyen időtlenül érvényes, s az egyéni karaktervonások sérelme nélkül mennyire általánosítható bármely festői feladat elvégzésekor, arról Boldizsár István hazai tájfeldolgozásai is meggyőzően érvelnek. Sokáig munkálkodott a Balaton környékén, majd visszatért szülőhelyének a vidékeire, az Alföldre, s miközben hiánytalanul megjelenítette a helyi hangulatot, megszólaltatott benne valami közöset, egyetemeset is, ami végérvényesen, múlhatatlanul értelmezi az egyszeri látványt, egyedisége, differenciáltsága mellett a tipikus jelenséget. Boldizsár István mindig az észlelt valóságból indult ki, amikor festeni kezdett, következetesen ragaszkodott a természetes színekhez, ugyanakkor a festészet megronthatatlan törvényeinek engedelmeskedve képes volt hitelesíteni színbő meglátásait. Működése nyomán érthetővé vált, hogy az érzékeny képnéző nem találja szükségesnek ellentétet keresni, különbséget tenni Ferenczy Károly és Koszta József, Szőnyi István és Holló László között.

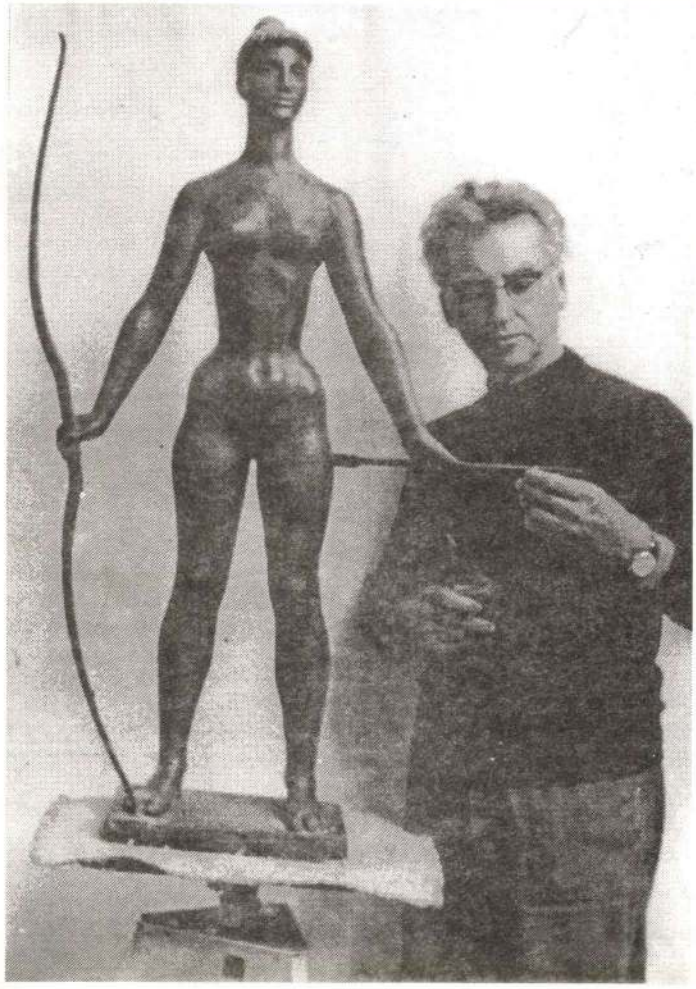

Búza Barna - Nyilazó szobrával

Boldizsár István kitűnő portréfestő is volt. Barátairól, pályatársairól készített arcképei tévedhetetlen jellemzőerővel rendlkeznek. Egyben emberi megértéséről, kollegialitásáról, humánus magatartásáról is tanúskodnak. Együttérző embersége a második világháború végén merész tettekben, veszélyt nem ismerő segítőkészségben jelentkezett. Erre az önzetlen helytállásra személyes tulajdonságai és harmóniára vágyó nézetei késztették, mert festményeinek, grafikáinak a klasszikus értelemben vehető szépség volt a forrása és lett a minősítője.

Pogány Ö. Gábor

OSVÁTH MIKLÓS és RÓTH ISTVÁN

Osváth Miklós vázlata: Remete-tó, Bakonyszeg, 1993.

Együtt indultak a pályán, 1935-ben – 60 éve – születtek – együtt tanultak és mint alkalmazott grafikusok évtizedeken át kereskedelmi dekorációkat terveztek. Mindkettőjükről – többek között – PÁVATÁNC (Bp. 1987. című kötetemben írtam. Mindketten erős rajzi alapon, a míves gyakoroltság talaján festenek. A különbözőség: Osváth Miklós az akvarell technikában mélyedt el, annak kizárólagosságát tekinti fontosnak, stílusa a gazdag impressív élmények mellett megmaradt természetelvűnek. Róth István bár jó akvarellező, inkább az olajfestésben buzgólkodik, természetelvű, míg vegyes technikájú képei az elvont színszegényebb, egyszerűsített formavilágba vezettek. Nem kalandnak: kísérletnek tekintette a posztmodernhez közelálló kirándulásait. Olaj és akvarell portréi bensőségesek.

Osváth Miklós a tájkép festészetben olyan egyedi jegyekkel tudta kialakítani az úsztatott akvarell technika segítségével stílusát, hogy egyénisége elvitathatatlan. Korábban a tájak mellett város-és templom-képei és legritkábban az interiőr vagy csendélet voltak témái. Kardos M. Zsöte ÁLOMRABLÓ című verses kötetének illusztrálása kapcsán a portré is megjelent műfajai között.

Róth István: Az özvegy juhász

Hangsúlyozom, hogy ifjúkori grafikáiban az emberi arc mindig jelen volt. Kedves kötelességemnek érzem, hogy már alig ismert szén-, ceruza-, tus-, tollrajzait majdan bemutathassam – amint ezt a korábbi években főként 1980-85 közötti kiállításokon már megtettem. Osváth Miklós 1994-ben galériát nyitott, elárulhatom, hogy Róth István a két kezével, másfél évtized alatt felépített házában hamarosan megnyitja saját galériáját

Dr. Gomola György

Vántsa Zoltán

HALÁLFÉLELEM

Zuhog a hold ezüstfehérje,
Józan hajnalt csettint a jég,
Bíborbársony az ég-köténye,
Sápadt lettem, mint
gyertyafénye,
Ufó-vendégem volt: a VÉG.

IMA

Nyárízű
csókod
ég
szélverte számon.

Úristen,
bűnömet
ne kérd még számon.

Elek Mihály:

NYUGVÓ TORONY

Hogyha itt e tenger parton
Ideget nyugtat e torony,
Felrepít a kék egekbe
Otthon táji fellegekre.

Nyugvó torony nyugszik itten
Fecsegő hullámhegyeken,
Fecske cikázik az égen,
Gyermekkori szép vidéken.

Messze ringat itt a hullám,
Mintha ringna búzatáblán,
Melyben bújik a toportyán,
Pipacs virít katáng hátán,

Ott a végtelen réteken
Szikfű sziget áll keményen,
Könnyű bricska fut az úton
És az emlék hazahúzón.

Itt e torony a valóság
És a szívem, mintha húznák,
Innen akar oda menni,
Onnan meg – biz' – idejönni,

Kulimár János

ÉLETBENMARADÁS

Úgy élj minden órán
és úgy fogd a társ-kezet,
mint a várostromló: kinek
életén bármelyik pillanat a pont
lehet.

A század liftje csattog,
elfáradt, baljós a szerkezet.
társak ezre száll ki
menetközben:
ám te tiszteld az életet.

Szorítsd kezedben erősen
a remény igazgyöngyeit:
Úgy őrizd, miként csukott
pillák
óvják befelé sírók könnyeit.

VÉREMBEN OLDÓDNAK

Sorsom zaklatott festője
szakadt képek felhőin
álmodja életem.
Virrasztva
éjszakák zsongó muszikáján
tündöklő jövőt rajzol.
Zokogó vulkánokon
gázol át a tenger,
véremben oldódnak
a sírkövek.

A szerző Nyíregyházán él, egyesületünk tagja. A két verset a nemrég megjelent "Véremben oldódnak" című, első kötetéből választottuk.

Elment az utolsó nagybányai

Baráti köréből most kaptuk a hírt, hogy hétfőről keddre virradó éjjel meghalt Boldizsár István festőművész, a nagybányai iskola utolsó képviselője. A nyáron töltötte be a nyolcvanhetet... s még tele volt tervekkel.

Orosházán született, paraszti családban — s az utóbbi évtizedben az volt a gondja, hogy visszavásároljon műveket: orosházi múzeuma számára. Tanulni Nagybányán és Münchenben, de a legtöbbet a természettől tanult: élete utolsó évének ragyogó virágcsendéleteit egy nyári műteremnek kinevezett garázsban, szülőföldjén, modell után festette: egy konyhai hokedlire rátett egy kőcsögöt, abba mindenféle kerti vagy vadvirágokat rendezett. Volt nyár, még nyolcvan éves korán túl is, amikor negyvennél több képre is futotta erejéből, ihletéből, sőt, az utóbbi egy-két évben kezdett újra tanyákat is festeni.

Kevesen tudják, hogy a rézkarcnak is mestere volt, a régi németalföldiek áhitatával és szakmai tudásával örökítette meg alföldi tájakat, düledező tanyákat, omladozó malmokat, különlegesen szép fákat. Festményeiről szólva pedig nem szabad elfeledkezni balatoni látképeiről, alföldi búzamezőiről: ezekből az élet melege árad. Az egyik legismertebb portréfestőként mindig nagyszámú megrendelésben volt része, a két háború között főrendi családok adták kézről kézre, „de ez csak annyit bizonyít, hogy tudok festeni" — mondta.

E. M.

Chimica del Friuli SpA Torviscosa céggel. A szerződés értéke meghaladja az ötmillió dollárt.

— **EZERHÁROMSZÁZ TONNA FOLYÉKONY GÁZ a rakománya annak az olasz hajónak, amely a múlt héten süllyedt el a jugoszláv Sibenik közelében. A Brigitta Montanari különleges tartályainak veszélyes rakománya szivárgás esetén a víz felszínére kerülhet, mérgezővé és robbanékonnyá válhat. A sibeniki révkapitányság ezért megtiltotta a hajóforgalmat 2,5 mérföld sugarú körzetben. A veszélyes rakomány sorsáról szakértői bizottság dönt.**

— **Karácsonyi vásárt** rendeznek a VII., Madách Imre téren, ezért november 21-től december 28-ig lezárják a téren az autóparkolókat. Az V., Aranykéz utcai parkolóház alapjának betonozása miatt csütörtökön 15 órától szombaton 12 óráig a Régiposta utcában tilos behajtani az Apáczai Csere János utca felől. Autóbuszok járnak csütörtökön éjszaka 0.10 és 3.50 óra között a 6-os villamosok helyett a vonal teljes hosszában; 0.50 és 4.00 óra között a 28-as éjszakai villamosok helyett a Kápolna tér és az Új köztemető között.

— **SZEMÉLYVONAT GÁZOLTA HALÁLRA Király József 28 éves budapesti lakost, a XVIII., Nagybánya utcai vasúti átjáróban. A**

szeretett Margit nénénk, **Schanzer Imréné** f. hó 17-én elhunyt. Hamvait f. hó 23-án pénteken fél 1 órakor a Rákoskeresztúri temetőben, (Kozma u. 6.) férje sírjában helyezzük örök nyugalomra. A gyászoló család. ×

— **Köszönetnyilvánítás:** Ezúton mondok köszönetet mindazoknak, akik drága férjemet, **Jámbor Alajost** utolsó útjára elkísérték, akik virágot küldtek, hoztak, a kedves régi kollegáknak és mindazoknak a barátoknak, ismerősöknek, akik részvevő soraikkal felkeresték. Jámbor Alajosné. ×

— Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik édesanyánkat, **özv. Talpos Lászlónét** utolsó útjára elkísérték, vagy részvétüket kifejezve osztoztak fájdalmunkban. Talpos—Szabó—Wieser család. ×

— **Temetkezési szolgáltatás!** Gondjait átvállaljuk! Elintézhet mindent egy helyen! Kívánságára házhoz megyünk! „Gyász" GM Temetkezési szolgálat, VIII., Mátyás tér 4. 332-960. ×

PÁRÁS, KÖ

A változóan felhős, párás, többfelé ködös éjszaka után a nappali órákra nem vár-

Boldizsár István

Ki az utolsó nagybányai?

A Magyar Nemzet 1984. november 22-i számában „Elment az utolsó nagybányai" címmel rövid hír jelent meg Boldizsár István festőművész haláláról (E. M. aláírással).

Kis kiigazítással, „Elment az utolsó nagybányaiak egyike" lenne a cím igazsága teljes. Ugyanis például 82 éves korában a Szentendrei művésztelep tagjaként még ma is dolgozik Pirk János festőművész, Munkácsy-díjas, a Szocialista Kultúráért érdemérem, kétszeres Munka Érdemrend arany fokozatának tulajdonosa, aki művészeti tanulmányait Nagybányán, Thorma Jánosnál kezdte és Nagybánya elcsatolásáig az ottani festőtelepnek volt lakója, és jelentős művek alkotója. Az elmúlt héten zárult Debrecenben, a Magyar Néphadsereg Helyőrségi Művelődési Otthonában egy nagy sikerű, önálló kiállítása.

Farkas Pál
Budapest

Magyar Nemzet 1985. 1. 14.

Boldizsár I.

1021

B

1982.VIII.29. TV 21,40 /Kerekes/

Müteremben

- Boldizsár István festőművész 85 éves. Ennek az évszázadnak olyan tanuja, amilyen kevés van ma már. Gondolom, hogy mindaz, amiről beszélgethetünk, az a saját életutja, meg az a sok minden, amit megélt.

- Igen.

- Hova való a család, és egyáltalán honnan a művészi tehetség?

- Feltehetően Orosháza környékéről, illetve Hódmezővásárhelyről. A nagyanyám Tornyai Julianna, unokatestvére volt Tornyai Jánosnak. Hát feltehető ez,a Boldizsár vonalon pedig fafaragó mesterek vagy művészek voltak azok, akiktől én elképzelésem szerint örökölhettem ezt a szeretetet a művészet iránt.

- Mester! Az ön művészetének a témáját sokféle magyarországi hely határozza meg, mégis mindenütt ugy beszélnek önről, mint a nagybányai művészetnek az örökösről, mint a harmadik nagybányai nemzedék tagjáról. Ezt az utat szeretnénk most követni, hogy hogy történt mindez?

- 25 évig voltam Nagybánya szerelmese és művésze. A tanáraim révén kerültem - illetve Lika Károly ajánlásával kerültem Torma Jánoshoz először, azután onnan Tormától pedig Rétihez, majd az akadémiára. De a folytatólagos nagybányai tartózkodásomat az tette lehetővé, hogy ugy Lika anyagilag is, mint Réti szellemileg ott tartott és odaküldött, Torma pedig a legatyaibb szeretettel volt mindig irántam. Nemcsak énirántam, az összes ottlévő növendékek iránt. Szükség volt rá, mert megapadt a - hogy ugy mondjam - Trianoni szerződés után nagyon megapadt a magyar látogatók száma a nagybányai iskolának, a koloniának a látogatói, igy aztán örömmel vették, ha az anyaországból, innen a kis Magyarországról jöttek oda művészek vagy művésznövendékek. Réti direkt - és Lika is, mind a kettő ösztönzött arra - akkor én már Rétinek a növendéke voltam a főiskolán, akinél jobb és okosabb művész-nevelőt és művészt keveset láttam életemben. Ugyanolyan jó volt Torma, azok mind tárt karokkal fogadtak, de maga a városnak a közönsége is olyan volt. A legegyszerübb bányászháztól a polgármesteri lakásig mindenütt szeretettel - én laktam is a polgármesternél, teljesen dijtalanul. Ha valaki odaérkezett Nagybányára, mint szegény művész, még a bányászok se fogadtak el pénzt. Katonaságtól kerültem én először Likának az ajánlásával a nyári tanfolyamra, a katonaság engedélyezett akkor a főiskolai hallgatóknak nyári tanfolyamra jelentkezést, 6 hónapot.

- Végül is csak a nagyoknak - hát Ferenczy Károlynak, s aztán korábban Técsőre átköltözött Hollósinak - megvolt még az emléke...

- Nemcsak az emléke, hanem a mindene - a családjuk ott élt, már

a Ferenczy család, az egész család ott élt - teljesen - hogy mondjam - intakt vol t még a nagybányai erkölcsi szemlélet, amit hát az idősök igenis próbáltak bennünk is megerősiteni, ezt a nagybányai erkölcsöt, hogy minél jobb legyen és minél tisztább legyen a müvészetünk. Igy aztán elkerült a mi fiatal korunkból - én, Szőnyi - nagyon elkerültük a mükereskedelmet, ugy hogy semmi olyan dolgunk nem volt, ami a piacra való anyag volt. Tehát önmagunk müvészetéért tudtunk élni.

- Akkorra már megépültek ezek a végleges mütermek, tehát az ősi idők után, ahol pajtákban, meg ilyen helyeken...

- Nem, azok megvoltak még, abban dolgoztunk is, abba mentünk festettünk és dolgoztunk, és az iskolát ott tartották, ott vezették ~~ezekben~~ a pajtákban és a nagy müteremben - valami fényképem van is itt a nagybányai müvésziskoláról, a nagy iskoláról. Az egy fedett épület volt. Ezek a pajtaszerü, fából készült dolgok ezek ugy a hegyoldalban voltak, és ott hát nem tudom én, olyan 40,50,100 festő mindig dolgozott. Legalábbis az első nagybányai időben, mikor mint katona, szabadságolt katona voltam ott.

- A Ferenczy családról milyen emléke van?

- Hát... A nagy-Ferenczyt azt Szőnyi ismerte, és a Szőnyin keresztül és az ottani Mikolán és a társain keresztül megtudtam mindent. Egy olyan polgári liberalizmus, ami még akkor szociális liberalizmus volt, az egész család egy ilyen életet élt. Maga Ferenczy bár arisztokratikus vagyon fölött rendelkezett, de mint ember feltünően a demokratikus elveket és a nem tudom én milyen elképzeléseiben tartotta és nevelte a gyerekeit, és ő maga is abban élt. Egy kiváló - ezt én nem közvetlenül tudom, csak a gyermekein keresztül.

- Tersánszky Józsi Jenő is ir Nagybányáról.

- Igen, az nagyon kedves, de az inkább regényes, az nem a... Feldolgozott bizonyos dolgokat, amik valók is, a többi azonban elképzelés.

- Réti pedig hiteles volt.

- Az abszolut hiteles, és minden szava igaz, és bibliája lehetne a festőmüvész-növendékeknek, ha elolvassák.

- Mi az, ami egy Alföldről származó fiatalembert odaköt Nagybányához?

- Az, hogy ott egy egész más világ várja. Olyan volt mindjárt,

amikor a vonat megáll, és ott a kék ég, és körben, gyönyörüen körben a hegyek - Petőfi megirta. Petőfi gyönyörüen megirta, amikor legelőször ment el Koltóra a jövendőbeli feleségével, hát azt leirja olyan gyönyörüen, hogy azt már nem is lehet... De Réti István is irja ugyanezeket Nagybányáról.

- Akkor még nem volt kialakult stilusa, ugye, amikor Nagybányán dolgozott?

- Na, akkor én még a tanárok hatása alatt voltam, de nem is lehetett, mert abszolut a természethüségre és a természetmegfigyelésre tanitottak. De már akkor mi infekciót kaptunk a Czóbel-féle neosoktól is, több oldalról, ugy Szőnyi is, mint én is, meg a többi, de az ugynevezett akadémiai, illetve kolóniai iskolába nem lehetett a természethüségtől tulzottan elrugaszkodni. Volt aki hát elrugaszkodott és próbált, hát amögött a tanár ugy gondolkozott egy kicsit, bele-beleszólt, de semmiképpen a modern müvészetnek ott csak szeretete volt, a modern müvészetet ott szerették. Példa rá ugye Czóbel, Berlo Csaba, mindaz, aki...

- Kmetty például...

- Kmetty, persze, hát az sokat élt ott. Szóval azok mind ott éltek, be is jártak az i skolába és dolgoztak.

- Iványi-Grünwald már jóval előbb...

- Ő az én odajövetelem előtt került Kecskemétre. Én Kecskeméten egy évig voltam mint főiskolai hallgató, az Iványi-Grünwaldnak is tanitványa voltam, aki hát szintén inkább atyai barátom volt és nem tanárom.

- Azután külföldi utazás következett.

- Közben-közben télen én Münchenben jártam, Nagybányáról mentem Münchenbe a Tormának az ajánlólevelével Angelo Janghoz. A németeknek egy ilyen kitünő festője volt, valamikor Hollósi növendék volt, és emlékezett Torma rá, és ahhoz adott nekem egy ajánlólevelet. Ugy kerültem én télen a müncheni akadémiába, de nem mint Angelo Jang tanitványa, hanem mint Grőber-tanitvány. Az akkor ugyan divatos festő volt. Onnan aztán átmentem a Hoffmann Schulébe, az pedig az egész moderneknek az iskolája volt. És akkor én Münchenben nem lévén anyagilag jól ellátva - vállaltam Nemes Marcell tanitását, raj z-tanitását. Nemes Marcell pedig kivett egy mütermet, és abban a müteremben jómódu német előképzést az akadémiára csinált, és azt én vezettem, ott oktattam aránylag hát fiatal bajor fiukat és fiatal bajor nőket, akik akartak később az akadémiára - egy olyan előképzős volt.

- Na de Nemes Marcell maga is...

- Nemes Marcell anyagilag is, ő maga, ő külön tanult tőlem. Rajzolni és festeni külön tanult tőlem. Én akkor már akadémikus voltam, és némi nagybányai multtal, emlékezve arra,hogy bizony Hollósi is igy kezdte ottan, hogy saját iskolája volt, de hát ez nem egy iskola volt, hanem ez egy olyan ... olyan jótékonysági - velem szemben Nemes Marcell részéről egy jótékonysági gesztus volt, hogy ezek a gazdag bajór gyerekek, sörgyárosok fiai meg minden, akik rajzoltak, ha még nem is akartak rajzolni, de volt egy iskola, ahová elmehettek. Ott én tanitottam.

- De ez egy klasszikus szellemü akadémia volt?

- Nem, ez már nem volt annyira klasszikus, mint a nagy-akadémia, ahol én tanultam, ahol én gröberfühler voltam.

- Na de hát közben el is telt egy kis idő.

- Őh igen, igen, és oda az akadémiára azért még hallgattam Max Dörnert és Kubinyit, a grafikát, ezekkel...

- Ott tanult meg rézkarcot is...

- Ott tanultam a Kubinyi től rézkarcolni is,amiért én egy nagy hálával tartozom...

- És még valamit Nemes Marcelltől, a gyüjtés szenvedélyét.

- Azt aztán nagyon megtanultam, de ezt már Nagybányán Réti és Torma - főképp Torma - belémszuggerálta. Ott az ottani képekből a restaurálást, a lemosást és mindenféle gyüjteményt hát kezdtün k köcsögökkel, ilyen varrottasokkal kezdtük előbb, majd később aztán festményeket is gyüjtöttünk. A Petrovitscsalt való, Rétivel való állandó együttlétem egy kitörülhetetlen nyomot és szeretetet oltott belém. A gyüj tés és a müvészet megitélésében, tehát a megitélése egy mütárgynak, az majdnem tőlük származik 100 %-ig.

- Később aztán Szőnyihez járt ki Zebegénybe is.

- Igen, aztán mikor ő ott megnősült és zebegényi lakos lett, akkor bejárt azért, itt Pesten is tartott lakást, és a vacsorázgatások alatt állandóan csak müvészet volt a téma.

- És valami nagyon szépet mondott nekem, mielőtt elkezdtük a felvételt, hogy Nagybányát hogyan tudná értékelni. Talán kicsit patetikus, költői, de...

- Igen, patetikus, költői, de az a magyar festészetnek az olimpiásza volt, annak a lángját ott gyujtották meg, és az még mindig világit, a leg-absztraktabb, a legmodernebb müvész müvében én még megérzem, hogy mi abban a nagybányai, ha az magyar, természetesen.

- Hát persze itt nemcsak arról van szó, hogy a táj, a környezet befolyásolta, hanem az a fajta szellem, a kolorizmus, maga a ...

- Nem, az a festészetben befolyásolt, például este mindig az volt a divat, hogy hozzácsatlakoztunk a tanárunkhoz, és kimentünk az ugynevezett Klastrom-rétre, ami a hegyeknek a nyulványa, ahonnan a havasoktól egész a szőlőhegyekig minden látszik, és akkor ott nekünk beszélt Hollósiról, a multról, és oktatott arról, hogy hol a szin. Láttam, felvitt egyszer engem a Rózsadomb... a - a Virághegy oldalába, ahol a hegyibeszédet leste, és megmutatta, hogy ki,hol ült. Hogy ki volt az, aki ült... Az körülbelül egy kilométer fel a hegyekbe, minden nap Ferenczy oda feljárt festeni.

- Mesternek ebből az időből van-e valamilye, megmaradt-e?

- Maradt meg egy pár dolgom, nem sokat... Azok a tanulmányok nem maradnak meg, én elajándékozgattam a rajzokat, kis apró festményeket az akkori kollégák, akik nem lettek festők, de odajöttek ilyen vidéki városokból, Szentesről meg innen-onnan, mindig elkérték, vagy egész jelentéktelen vászon-árban én odaadtam. Igy azok szanaszéjjel vannak, ha megmaradtak.

- Na most körülbelül már tudjuk a helyszineket. A festészete mégis kifejezetten három nagy témakörhöz, illetve táji élményhez kapcsolódik, ez hát a Balaton, ami erősen...

- Legelsősorban Nagybánya.

- Nagybánya. A Balaton, és aztán Mindszent. De aztán jöttek Párizs, meg a divatos külföldi helyek.

- Jöttek akkor mindig nyáron vissza Nagybányára, és Nagybányáról télen vagy Párizsba vagy Rómába, vagy Bécsbe, ezekre a helyekre kellett mennem.

- És akkor miből tudott megélni, vagy volt valaki mecénás?

- Egyrészt voltak mecénások, de a grafikából abból én igen jól pénzeltem. Hát nem jól, de megéltem belőle. A Lika Károly pedig mindig szerzett nekem annyi segitséget anyagiakban, Zinger és Wolfnereken keresztül, meg mit tudom én... Meg eladtak - Zinger és Wolfnernél ő elhelyezett nekem egy pár képemet.

- Fokozatosan szeretnék visszatérni Pestre, mert végülis aztán itt telepedett le.

- Nem telepedtem le, csak itt is éltem, mert én magyar állampolgár voltam. Nagybányán már a román állampolgárságomat, illetve a románok csak meghosszabbitották a magyarott-tartózkodásomat 25 évig vagy 23 évig. Akkor besegitettem Tormának, ha olyan növendékek voltak, akik nem tudtak elég jól dolgozni. Nagyon kellett vigyáznunk, hogy az iskola nivója ne essen le, és erre külön Torma figyelmeztetett, hogy nem jó szemmel nézik azt, hogy ha az iskola elsorvad. A telet azt Pesten töltöttem, az évnek kétharmadát Nagybányán, a többit pedig Pesten. Ugy, ahogy azt Ferenczy Károly töltötte, mikor tanár volt. Neki is ott volt lent a lakása, és Pesten is volt lakása, és Pesten is festett mint főiskolai tanár, és Nagybányán pedig a nyári időben a tájképeket és a figurális dolgokat a szabadban festette.

- Azt tudjuk ugye, hogy elég korán dijakat kapott, mert a Zichy Mihály grafikai dijat, aztán a Szinyei fiatalok diját egyszer. Ez azt jelenti, hogy itt elismerték már abban az időben, és tagja volt a Szinyei-asztalnak.

- Szinyei társaságnak.

- Szinyei társaságnak - milyen volt ez a világ?

- Hát... nem teljesen örömteli, gondokkal...

- Ezt érdekes lenne meghallgatni.

- Gond is volt, de azért ha valaki mögött Lika Károly áll, és ...

- En most nem a személyes sorsára gondolok, maga nem mindig saját magával törődött.

- Hát másokkal is.

- Ugy emlegetik azok, akik régről ismerik, hogy nagyon erősen igyekezett segiteni azoknak, akiknek nem volt könnyü dolguk ebben az időben.

- Igen, ha nekem jobban ment, akkor a kollégáimon is segitettem, és volt egy idő, amiről az ember nem szivesen beszél, amikor ugye az üldözötteket bántották, hát én azok között, azok közül a Szinyei társaság tagjait valamennyit megmentettem.

- Hányan voltak?

- 35-en voltak, 35 volt felterjesztve, aminek az ügyét én intéztem, és abból mind életben maradt.

- A Szinyei asztal az egy szellemi közösség, szellemi társaság.

- Az egy akadémia volt az akadémiában. Ez egy festészeti akadémia volt, ennek a Hermann Lipót volt a mozgatóerője. És Petrovits elnöke, Csók elnöke, és a többiek pedig mind a legnagyobb magyar müvészeket ez magában foglalta.

- De általában a modernebb szemléletüeket.

- Nem, ott nem volt szemlélet, ott a Vidovszkytól kezdve - mit tudnék mondani, amelyik a másik véglet - ...

- Hát lényegében Bernáth is...

- Bernáth, még annál is voltak modernebbek, mindenféle szemléletü müvésznek ez egy közössége volt. Ez egy akadémia volt az akadémiában. Olyan nagy rang volt a Szinyei-társaságnak a tagjának lenni, hogy az már nemigen fogadott el kisebb kitüntetéseket. Amikor a legnehezebb idők voltak 44-ben, akkor én kaptam egy magyar származásu, de Svájcban élő kollégámtól egy levelet, hogy nagyon rossz sajtója van Magyarországnak Svájcban, nagyon maradi, és a müvészeteiben nagyon hát... hogy elmaradott, hogy miért nem csinál a magyar kormány valamit? Ha el tudok érni ilyen irányban az összeköttetésekkel valamit, tegyek.

- Milyen nevekre emlékszik?

- Mindenki ott volt. A legmodernebb - Czóbel, Derkovits, Dési-Huber, mindenki, mindenki ott van. Ennek a hátterében én álltam, de az Ybl Ervin - annak kellett ezt technikailag lebonyolitani, mert én akkor még tanár voltam, és ezt csak hátulról irányitottam - nem csak én, hanem Szőnyi és Réti is, mind a kettő besegitett nekem ebbe. Annak egy gyönyörü anyag gyült össze, mondom, a katalógusa meg is van.

- Aztán valami kellemetlensége is támadt ebből a...

- Igen, ebből az a kellemetlenségem támadt, hogy a nyilasok rossz néven vették, hogy a gyüjtemény anyaga nagyrészt a nemkivánatos vallásilag üldözöttek gyüjteményéből származik, s azzal gyanusitottak meg, hogy én megmentem ezeknek a vagyoni képzőmüvészeti vagyonát. A Parlamentben, az országgyülésben valaki követelte az én azonnali elfogatásomat és letartóztatásomat emiatt. És most visszatérek arra, hogy a Szinyei-társaságnak

a tagjai, amit már az előbb is emlitettem, 35-en voltak, akik nemcsak származásilag, hanem politikailag is üldözöttek voltak. És ezeket bizony csillagos-házba vitték. És amikor ez a szerencsétlenség bekövetkezett, amit hát akkor ... Petrovits azt mondta, hogy te vagy az egyetlen, aki odáig el tudsz hatni, ezeken segitsél, ha tudsz. Ez egy Szinyei-társaságbeli közgyülésen elhangzott, amikor hát engem felkértek, hogy ezt intézzem. A leggyorsabban el tudtam intézni, ami elképzelhető, de nem hivatalos uton, magánuton.

- Ez kalandos lehetett akkoriban, ez már...

- Veszélyes, nem kalandos. Életveszélyes. Azután már én is féltem, már mikor tul voltam rajta, mikor kerestek. Ugy hogy ugy kaptam az avizót, hogy a németek a lakásomon egy órán belül lesznek, azonnal tün jek el.

- Mondana egypár nevet a müvészek közül, akik ezen a listán, akiket mentesitettek?

- Hát Hermann Lipót, Fényes Adolf, Beck Fülöp. Nagyon sok, hát...

- Zádor István.

- Zádor István, igen.

- Fényes Adolf...

- Fényes Adolf, az egy nagyon áldott, az ... az...

- Szegény akkor halt meg, mikor kijött a vészből.

- Keresett engem a főiskolán, és én nem voltam a főiskolán, és ott leültették, és mondta, hogy engem keres. Na, tessék leülni... és ott lett rosszul, akkor Vidovszky vitte be a kórházba, valamelyik szanatóriumba, és ott is halt meg.

- Azt hiszem, hogy nemcsak müvészek voltak, ha jól emlékszem, Lázár Béla...

- Lázár Béla, müvészettörténészek, Szép Ernő, Heltai, ezeknek mind - Szinyei tagok voltak, a Szinyei müvésztársaság tagjai voltak. Lázár Bélának itt őrzöm is valamelyik ilyen köszönő levelét, hát nem illik ilyennek dicsekedni, de hát én ezt meg fogom őrizni.

- "Nagyságos Boldizsár István főiskolai tanár, festőmüvész Ur! Helyben, Aréna ut 84. Kedves Barátom! Örömmel értesitem, hogy hála az ön jóságának, megkaptam tegnap a mentesitést és igy orca-

piruás nélkül mehettem ki az utcára. Fogadja mindazért, amit tett, hálás köszönetemet. Isten áldását kérem müködésére, s ha már én nem, az én napjaim meg vannak számlálva -, de a Jóisten meg fogja hálálni jóságát. Őszinte, régi barátsággal Lázár Béla, V.kerület, Szent István tér 15. III.l."

- Szép Ernővel volt közeli kapcsolata?

- Nagyon jó barátságban voltam Szép Ernővel, ugy hogy ha valamilyen kérvényt, vagy valamit szépen kellett irni, akkor Ernővel irattam meg, lirikusan.

- És ő szerette a képeit?

- Igen,igen. Falus Eleket is, őt is rajzoltam, hát persze Bélaú bácsit főképp, ugye, az Iványi-Grünwald portrém, amivel hát én a nagy sikert először arattam a Mücsarnoknak az első termébe, a legjobb helyre akasztották. Akkor már nyilvánvaló volt az, hogy a nagybányaiak közül én kerülök a főiskolára tanárnak. A nagybányai szellemet és erkölcsöt énvelem fogják a nyugdijazott professzorok helyébe betölteni. Ezt Lika meg Róti csinálta akkor, az ő izlésük és az ő hát szeretetük iránt am eredményezte ezt.

- Egészen 50-ig tanitott.

- 50-ig, igen. Én aztán tovább is tanitottam, ottmaradtam az akadémián, 50 után aztán kerültem nyugdijba.

- Egy egészen picit még visszakanyarodnék a háboru előtti időkhöz. Ugye az ember olvas ilyesmiről, hogy Bajor Gizi akció, különféle akció, milyen módon akartak az akkor bizony nehéz körülmények közt élő müvészeken segiteni. Milyen emléke van erről?

- Kérem szépen, énnálam is volt egy estély Bajor Gizinek, Szőnyinél, és több olyan müvésznél, akik hát - hogy ugy mondjam - akkor kissé baloldaliaknak néztek ki, vagy azok is voltak. Azoknak hogy valamit juttassanak - Bajor Gizi volt ennek a szellemi irányitója - meghivták azokat a gyárosokat és gyüjtőket, minden különbség nélkül, akik hát azon az estélyen egy képet kisorsoltak és megvettek, amiből elég szép pénz jött össze. Ők hozták az ételeket, italokat, mindent, és ott egymással is ismerkedtek, és a müteremben egy ilyen - havonként egyszer volt egy ilyen, de évekig megvolt ez - egy ilyen ismeretséget kötöttek, és meg is maradt ez az ismeretség hosszu időre, több müvészt között.

- Hát minderről mostmár - e gazdag és izgalmas életut után - egy nyugalmas időszak következik, mint a 30 esztendő, amióta csak festészettel foglalkozik...

piruás nélkül mehettem ki az utcára. Fogadja mindazért, amit tett, hálás köszönetemet. Isten áldását kérem müködésére, s ha már én nem, az én napjaim meg vannak számlálva -, de a Jóisten meg fogja hálálni jóságát. Őszinte, régi barátsággal Lázár Béla, V.kerület, Szent István tér 15. III.l."

- Szép Ernővel volt közeli kapcsolata?

- Nagyon jó barátságban voltam Szép Ernővel, ugy hogy ha valamilyen kérvényt, vagy valamit szépen kellett irni, akkor Ernővel irattam meg, lirikusan.

- És ő szerette a képeit?

- Igen,igen. Falus Eleket is, őt is rajzoltam, hát persze Bélaú bácsit főképp, ugye, az Iványi-Grünwald portrém, amivel hát én a nagy sikert először arattam a Mücsarnoknak az első termébe, a legjobb helyre akasztották. Akkor már nyilvánvaló volt az, hogy a nagybányaiak közül én kerülök a főiskolára tanárnak. A nagybányai szellemet és erkölcsöt énvelem fogják a nyugdijazott professzorok helyébe betölteni. Ezt Lika meg Réti csinálta akkor, az ő izlésük és az ő hát szeretetük irántam eredményezte ezt.

- Egészen 50-ig tanitott.

- 50-ig, igen. Én aztán tovább is tanitottam, ottmaradtam az akadémián, 50 után aztán kerültem nyugdijba.

- Egy egészen picit még visszakanyarodnék a háboru előtti időkhöz. Ugye az ember olvas ilyesmiről, hogy Bajor Gizi akció, különféle akció, milyen módon akartak az akkor bizony nehéz körülmények közt élő müvészeken segiteni. Milyen emléke van erről?

- Kérem szépen, énnálam is volt egy estély Bajor Gizinek, Szőnyinél, és több olyan müvésznél, akik hát - hogy ugy mondjam - akkor kissé baloldaliaknak néztek ki, vagy azok is voltak. Azoknak hogy valamit juttassanak - Bajor Gizi volt ennek a szellemi irányitója - meghivták azokat a gyárosokat és gyüjtőket, minden különbség nélkül, akik hát azon az estélyen egy képet kisorsoltak és megvettek, amiből elég szép pénz jött össze. Ők hozták az ételeket, italokat, mindent, és ott egymással is ismerkedtek, és a müteremben egy ilyen - havonként egyszer volt egy ilyen, de évekig megvolt ez - egy ilyen ismeretséget kötöttek, és meg is maradt ez az ismeretség hosszu időre, több müvészt között.

- Hát minderről mostmár - e gazdag és izgalmas életut után - egy nyugalmas időszak következik, mint a 30 esztendő, amióta csak festészettel foglalkozik...

- Igen, amióta csak festészettel foglalkozom.

- És most is mindig természet után fest.

- Még a rézkarcot is mindegyiket a természet után csinálom a képeket is, valamennyit természet után, de fontos az, hogy a rézkarcokat kinn a természetben csinálom, ernyő alatt metszem a rézkarcaimat. Abból elég bőven van, azt hiszem, abból ismer is.

- Gondolom a klasszikus rézkarc-technikával dolgozik.

- Persze, hát az inkább egy ilyen... Van abban azért valami modernség is, amit a Szőnyitől örököltem, és Szőnyitől tanultam is, mert Szőnyi is ugyanezt a müvészetet, de ennek akkora egyénisége volt, és a müvészetének akkora egyéni ereje volt a Szőnyinek, hogy attól szabadulni a kortársai közül senki nem tudott. Szóval mérhetetlen nagy müvész volt.

- Hogyha a festészetet nézem, én nem érzek olyanfajta rokonságot, ami a Szőnyinek ez a nagyon könnyed, párás tájaknak az emlékét viselné magán, inkább dinamikusabb, erőteljesebb, szenvedélyesebb ecsetvonásokkal dolgozik. Hát ezek a képek, amik itt körülöttünk vannak, ezek nem régiek.

- Igen, igen.

- És nagyon szinesek.

- Igen, ez az idős korral is jött. De visszatérek Szőnyire. Szőnyinek a hatása énrám kevésbé volt, mint a többi kollégákra. Hogy miért, azt ma sem tudom mondani, de állandóan vitatkoztunk azon, hogy én temperával - ő temperával festett - és én nem akartam elfogadni a temperafestést azért, mert ha egy tempera-festést befirniszelek, az biztosan egyszer a kép sorsában megtörténik, hogy befirniszelik, vége a képnek. És én ezt többször hangoztattam, hogy valami olyan anyagot kellene, ami a tempera jó tulajdonságait és az olajnak az egész kitünő tulajdonságait egyesiti.

- Na most nézzük meg, hogy ezzel a technikával mit festett Boldizsár István.

- Hát tessék.

- Ma a nevét jól ismerik, gyüjtői vannak, de mükereskedelemmel...

- Nem, soha. A mükereskedelem az a nagybányai erkölccsel ellentétes volt.

- Na most hogyan készül egy ilyen csendélet? Vázlatot készit, kimegy a szabadba, vagy az eredeti...

- Kimegy az ember szabadba, de napokig, sőt nóha hetekig megkeresi azt a tanyát, ami - milyen világ itt, hát mondjuk a tanyáról beszéljünk, a Szentes környéki, Vásárhely környéki tanyáról, hogy milyen világitásban van, azt jóformán az agyában elkésziti a festményt. Ebből aztán lesz egy egy-,két-,háromüléses kép. Akkor már készen van a fejemben, az agyamban a kép, és akkor könnyedén felvázolom. Van olyan ugynevezett prima-skicc is, amit az ember ott csinál, de egy nagyobb képet már ezzel az előzetes jól megtanult, mert ez különben vonatkozik a portróra is, a portrét is csak ugy lehet, hogy ha az ember - jó portrét ugy lehet, ha az ember az illetőnek a fejét megtanulja.

- És a világitás az belejátszik nagyon erősen. Többször is kimegy ugyanazon helyre?

- Ugyanolyan napban, ugyanolyan világitásban. Azért készül viszonylag kevesebb kép, mert ki kell lesni ezt az alkalmat, mikor annak a legjobb a világitása. Ősszel nóha két-három nap egyforma világitás van. Nagybányának az volt az előnye, hogy beköszöntött az ősz, és akkor hosszu hónapokig ősz volt. Ott azt lehetett fejleszteni. Nagyon ritkán csinálok változtatást, ha a kompozició azt megkivánja, akkor arrább viszem, vagy errább viszem. Általában a komponálás döntő fontosságu egy képnek a megszületésénél.

- És a rézkarcokat? Ott skicceket csinál a szabadban?

- Nem, ott végigcsinálom az első tüvonástól az utolsókig végigcsinálom a rézkarcot. Ott, a szabadban. Itthon azt bemarom, mert az mütermi munka már a maratás, majd a nyomatás is az lesz. De a felrajzolása arra a viaszos rézlemezre, az az első vonástól az utolsókig a szabadban történik, a természet után. Kijárok Mindszent környékén, Vásárhely környékén, Szentes környékén, ezt a területet bejárom rézkarcolással, festéssel. Hát most utólag több virágot is festek, ugy hogy az kevésbé fáradságos.

- És a Balatonnál.

- És a Balatonnál, igen.

- Az egész élete a festészettel, rézkarcok készitésével telt el. Elégedett ember?

- Nem. Önmagammal szemben a legelégedetlenebb vagyok. Gyötröm állandóan magamat, hogy ha én ezt a festészeti technikát, amit

kikisérleteztem most öregségemre, azt korán tudom, akkor miket tudtam volna csinálni.

- El tudott-e mondani a festészetével mindent, amit akart?

- Nem, nem. Nagyon sok bennem rekedt és bennem van, és még valahogyan bizom benne, hogy még idő lesz rá, hogy ezt én ki tudom majd fejezni. De ha ez a festészeti technika, amit Szőnyi nagyon gyönyörüen, a saját módjára kifejlesztett, én a magam példájára - Kisfaludy-Stróblnak a portréja, ami Orosházán van, az egy tökéletes tempera és olajkeverékkel megcsinált, legjobb portrém. Ugyanaz az Iványi-Grünwald-portré is.

- Igaz, jó hogy Orosházát emlitette: ott van egy állandó kiállitása.

- Van egy muzeumom. Ez nem állandó kiállitás, hanem miután nekik adtam, ők ebből egy helyi muzeumot csináltak.

- Ha szabad valamit tanácsolnom, amilyen kedvesen és igazán frissen elmondta nekünk azt, ami a mult, talán...

- Igen, töredékét csak a multnak.

- Csak egy töredékét, talán le is kellene irni egyszer.

- Igen, ezeket le kellene irni, ezt irásban kellene, ezt nagyon nehéz, és senkit megbántani nem akarok. Senkinek az érzelmi fájdalmait felujitani nem akarom. Talán még élnek is ezekből, akikért hát ezt én annak idején...hát nem azt mondom, hogy ez tudatos volt nálam, egy olyan belső neveltségem volt, hogy a humanisztikus, és minden ellen, ami undoritó vagy rossz, vagy másnak ártó, tiltakozott a szervezetem.

- Hát hiszen ez kell hogy legyen egy festő alapállása.

- Hát ki tudja azt, hogy milyenek voltak az öreg festők? Ez biztos, hogy ez bennem van, és ezt Nagybányán neveltek belém. Lehet, hogy előbb bennem is volt valami, de Nagybányának hihetetlen sokkal tartozom.

- Kedves nézőink! Boldizsár István festőművészről készitett müsorunkat látták.

x x x x x x

1983 MAJ 19

Boldizsár István
BORNYIK SÁNDOR
1021

Kecskeméti tanyák a művész palettáján

Értékes, kitűnően szerkesztett művészeti könyv jelent meg a napokban *Boldizsár Istvánról* — hatvanöt színes festményével és több mint hatvan grafikával, rézkarcaival illusztrálva. *Bodnár Éva* művészettörténész munkája méltón kapcsolódik ahhoz a televíziós portréfilmhez, melyet a művész nyolcvanötödik születésnapja alkalmából készítettek legújabb festményeinek bemutatásával. Táblaképeit nézve — műtermében mindig találkozik a látogató néhány új darabbal —, legyen az táj vagy virágcsendélet, a színek pompája, lüktető elevensége kápráztatja el az embert olyannyira, hogy szinte hallja, mint csapódik a csónak a parthoz, vagy akaratlanul is a képen lehulló virágszirom után kap... De ugyanennyire megragadják a nézőt grafikái, rézkarcai, a komor vonalakból áradó könnyedség, természetesség, hűség. Budapesti, Nagymező utcai műtermében most az utóbbiakról beszélgettünk.

● **Tanyarészlet gémeskúttal, disznókkal.**

Grafikáinak különös értékük, hogy egy-egy darab múltat mentenek át a jövőbe. Mi, akik ott sétálunk, járunk, vagy éppen sietve megyünk Kecskemét utcáin, nézzük modern, égfelé törő épületeit — és ez vonatkozik Bács-Kiskun megye más városainak, községeinek is a fejlődésére, mai arculatára — vajon hányan gondolnak közülünk arra, hogy itt húzódott meg a közelben a tanyavilág. Grafikai munkásságának egyik értéke a letűnő táj átmentése a jövő számára. A rézkarcokból is mennyi szín tárul elénk: rajzkészség, színgazdagság, frissesség, mozgás, élet és hit az alkotás maradandóságában.

— A magyar táj pusztulásra ítélt öreg malmai, szélmalmok, gémeskutak foglalkoztatnak, részint rézkarcok, részint festmények formájában... Fejlődik a város, korszerűsítik. Így van ez rendjén, csak hát a festő szíve mégis fáj értük. Ezek a szép gémeskutas tanyák, akácfás udvarok! Petőfi megénekelte, Koszta, Tornyai megfestette, udvarukon Rózsa Sándor is megfordult, nem sok idő múlva nyomuk sem marad. Ezért festem, rézkarcolom őket — mondta látogatásomkor. — Nézem az épülő, felújításra kerülő várost, a tájból kiemelkedő magas épületeivel, a rendezett utcákat, de a szemem vissza is tekint: lássák a jövő nemzedékei, honnan indult és mi volt a mai élet bölcsője...

Boldizsár István, aki évtizedek előtt, sok esetben éppen a huszonnegyedik órában kezdte az Alföld, a tanyavilág művészi megörökítését, misszióit teljesít. Vikár Béla, Bartók és Kodály nyomdokain jár, amikor népünk múltját, a magyarság életét a tájban akarja megörökíteni. Rajzai mennyit árulnak el örömből, bánatból, munkából, küzdelemből, hitből... Képe központjába mindig a táj jellegzetességét állította.

— A festészet mellett a rézkarc volt művészi mondanivalóm kifejező eszköze... A nagybányai festők harmadik generációjához tartozom. Természetes, hogy festészetem magán viseli a nagybányai művészet szellemét: egy művészeti, erkölcsi magaslatot, a művészetnek az aszkétaságig emelkedő szeretetét és művelését. Mestereink ezt sugározták magukból és ezt hagyták nekünk örökségül. Ferenczy Károly, Réti István, Thorma János, Iványi Grünwald Béla voltak azok a nagy magyar mesterek...

— Iványi Grünwald Bélával volt a kecskeméti művésztelepen is egy nyáron?

— 1919-ben, mint főiskolai hallgatót utaltak be a kecskeméti művésztelepre a Réti-növendékekkel, együtt voltunk Korda Vincével, a festővel, Pátzay Pállal. Persze, akkor nem olyan körülmények között voltunk, mint a mai művésztelepen: néha asztal tetején aludtunk, ha többen voltunk, az ellátásunk is gyenge volt, de fiatalok voltunk, művészek akartunk lenni, dolgoztunk, tanultunk. Iványi Grünwald vezette a telepet. Akkor kerültünk közel egymáshoz, és élete végéig a legjobb barátságban voltunk (a róla festett portré Boldizsár legszebb alkotásai közé tartozik).

A művésztelep közelében olyan aggok háza-féle volt, azt sokan megfestettük, közel volt, nem kellett a palettát messzire vinni. Ezt a képemet néhány évvel ezelőtt vette meg a kecskeméti múzeum. Egyébként a legjobb aktképemet is Kecskeméten festettem. Később, életem derekán kezdtem a kecskeméti tanyákat megörökíteni. Vonzódom az Alföldhöz, hiszen Orosházán születtem. Sokszor tértem vissza a tanyák hangulatába, csendjébe. A feledhetetlen balatoni nyarak után, amikor a tó ezernyi arcát igyekeztem megörökíteni, az utóbbi években nyaranta Mindszenten — a Hódmezővásárhely és Szentes közötti tanyavilágban — élek, kibéreltem egy szobát, meg egy nyitott, szellős kocsiszínt, ez a műtermem, és festem a kerteket, tanyát, falut, a rétek virágait...

A Boldizsár Istvánról szóló albumot lapozgatva, Bodnár Éva szép írását, a művész önvallomását olvasva felmerül a gondolat, vajon a sok száz rézkarcból, a kecskeméti hajdani tanyavilágból nem kellene-e kiállítást rendezni Kecskeméten, vagy mint dokumentumot, nyilvánosság elé vinni, elhelyezni. Mert ezek a képek élnek, beszélnek, mesélnek tájról, emberről, életről... pillanatokról. 1979-ben Orosházán megnyílt a Boldizsár Képtár, melyben festményei és rézkarcai állandó kiállításra kerültek. Ugyanis szülővárosa iránti szeretetből 1977-ben festményeinek értékes kollekcióját Orosházának ajándékozta. Talán egy bemutatkozás erejéig jutna ezekből a képekből a művek egy részét ihlető „hírös városnak" is.

Schelken Pálma

PETŐFI NÉPE
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
SAJTÓFIGYELŐ

A DOLGOZÓK VENDÉGLÁTÓIPARI SZAKKÖZÉPISKOLA LEVELEZŐ TAGOZATA

felvételt hirdet

vendéglátóipari munkakörben dolgozók részére.
TANULMÁNYI IDŐ: 4 ÉV.
Jelentkezés: 1983. június 31-ig.
Kérjen tájékoztatót és jelentkezési lapot az iskolától:
6000 Kecskemét, Nyíri út 32.
Telefon: 22-951, 22-962. 863

Magá... fig...

A debreceni Üvegipari Szövetkezet műkőkészítő üzeme, vállalkozik rövid határidővel előregyártott lépcső, lábazat, loggiaszegély és egyéb műkőelemek gyártására, a szövetkezet telephelyén történő átadással.

Vállalás helye: Debrecen, Álmos u. 5—7. sz.

783

DUT—BUT

bútorkiállítás

DUTÉP FAIPARI FŐÜZEME BEMUTATÓT TART

gyártmányfejlesztési programjában megvalósított bútor mintadarabokból.

1983. május 23-tól 31-ig

Bemutató helye:
TUDOMÁNY ÉS TECHNIKA HÁZA
Kecskemét, Rákóczi út. 2.

Megnyitó:
1983. május 23-án, 16 órakor. 2179

Építtetők figyelem!

A BAJAI ÉPÍTŐ- ÉS ÉPÍTŐANYAGIPARI VÁLLLALAT

magán, vállalati és közületi megrendelők részére rövid határidőre 1983. évben munkát vállal az alábbi szakmákban:

- festési—mázolási munkák,
- melegburkolatok (parketta, műanyag- és szőnyegpadló),
- üvegezési munkák,
- bitulax tetőfedések, -javítások,
- vízvezetékszerelési munkák,
- központifűtés-szerelési munkák,
- villanyszerelési munkák.

Megrendeléseket személyesen, vagy levélben a vállalat központjában az építési osztályon, Baja, Kenderes u. 5—7. lehet leadni.

Telefon: 12-622. Telex: 281-225.

Várjuk szíves megrendeléseiket! 2270

RENDELJE MEG

ÉPÍTKEZÉSÉHEZ, MI HÁZHOZ SZÁLLÍTJUK A NÁLUNK VÁSÁROLT

dunai kavicsot

Telepeink a Duna mentén:

Medve, Gönyü, Almásneszmély, Verőcemaros, Vác, Budapest, XIII., Meder u., XI., Árasztó u., XXI. Petróleum kikötő, Szigetújfalu, Sinatelep (Ercsi), Dunaújváros, Dunavecse.

FOKA

Felvilágosítás, megrendelés telepeinken és a Folyamszabályozó és Kavicskotró Vállalat szállítási és értékesítési üzemigazgatóságán, Buda-

Pályázati felhívás!

TISZAALPÁRI BÚZAKALÁSZ MGTSZ

szerződéses üzemeltetésre átadja

1983. július 1-től számított 5 éves időtartamra az alábbi egységeit:

„Kisvendéglő" III. oszt. melegkonyhás Tiszaalpár, Dózsa Gy. u. 51.

„Italbolt" III. oszt. Tiszaalpár, Bethlen G. u. 43.

Pályázatokat 1983. június 20-ig lehet benyújtani

1021

KÖRÖSTÁJ

KULTURÁLIS MELLÉKLET

Boldizsár István festőművész állandó kiállítása Orosházán

Az útikönyvek eddig két muzeális értékű látnivalót tartottak számon Orosházán. A műemlék evangélikus templomot és a Szántó Kovács Múzeumot. Ez év áprilisától kezdve újabb nevezetessége is van a városnak. Szívet-lelket gyönyörködtető látvány fogadja a látogatókat az Október 6. utca 39. szám alatti új kiállítóteremben, ahol Boldizsár István festőművész 36 festményét helyezték el, melyet szülőhelyének ajándékozott. A 235 éves Orosháza kulturális életében kevés ilyen jelentőségű esemény adódott. Valami történt.

Mit tudunk Boldizsár Istvánról? Egyik méltatója, Telepy Katalin mondta róla 1974-es orosházi rézkarckiállításának megnyitóján: „1960-ban a Csók Galériában rendezett nagy sikerű kiállítását a vezető kritikusok, így Genthon István és Artner Tivadar egyhangúlag értékelték. A nagybányai festészet egyik értékes utolsó képviselője Boldizsár István, aki életművével, képeinek, karcainak végtelen hosszú sorozatával bizonyítja festészetének ars poetikáját; látjuk a széltől tépett fehér izzású felhők kusza futamát a kobaltkék égen, virágzó almafák rózsaszín derűjét, búzaföldek aranyló kalásztengerét, virágcsendéletek izzó színekkel áradó szépségét, s karaktervisszaadó arcképeinek festői izgalmát, ...melyek arra tanítanak, hogy a becsületes művészi munka minden időben maradandó és megbecsülendő értéket képvisel."

Valóban. A modern magyar festészet alapjait a múlt század végén alakult nagybányai iskola teremtette meg. Boldizsár István festészetében máig ennek az iskolának a reprezentánsa, továbbfejlesztője. Impresszionisztikus-naturalisztikus látásmódja végigvonul egész életművén.

A művész Orosházán született 1897. július 29-én. Apja, Boldizsár Mihály egyszerű sorból indult törekvő kiskereskedő, aki fiatal korától kezdve részt vett a község közéletében, anyja Zsíros Szabó Katalin. A tágabb horizontú apa 1908-tól az orosházi polgári iskolába iratta fiát, amit az jó eredménnyel el is végzett. Különösen Toder Gyula rajztanára volt rá nagy hatással.

Mi volt az a szikra, ami a festészet felé terelte a mester érdeklődését? — kérdeztem tőle egyik beszélgetésünkkor. Elmondta, hogy egyszer, még polgárista gyerek korában bekukucskált a nyitva hagyott ajtajú Alföld Szálloda nagytermébe, ahol valamilyen bál volt. A sokszínű báli forgatag, a különböző színű selyemruhákban táncoló lányok látványa olyan gyönyörűség volt számára, hogy hosszú ideig nem tudott szabadulni a hatása alól. Egyhangú, szürke élete mellett egy teljesen új világ, a színek világa nyílt meg előtte.

1911-ben apja meghalt, pártfogó tanára elköltözött Orosházáról. Miután elvégezte a polgári iskolát nem maradt számára más mint az, hogy az apja kis boltját átvevő bátyja mellé került segítségnek. Ha ottmarad, végleg le kellett volna mondania a művészpályáról. Ő azonban mindenképpen szeretett volna tanulni. Rendszeresen rajzolt és próbálgatta a festést is. A környezete vegyes érzelmekkel vette tudomásul, hogy ilyen mihaszna dolgokra fecsérli a drága időt. Szerencsére a közelben lakott egy idősebb iparosfeleség, akinek az alig 16 éves Boldizsár István két képe megtetszett és egy 20 koronás aranyat adott érte. Ez az első „üzleti" siker nagyot lendített rajta, máig emlékezetes számára.

Rövid debreceni tanítóképzői kitérő után (ahova egykori tanítója, a szintén festegető Török János saját költségén vitte el a tehetséges fiút) Zilahra került középiskolába. Majd kitört az első világháború és nehéz évek következtek Boldizsár István életében is. 1915-ben katonai szolgálatra hívták be. 1917-ben a harctéren készült rajzaival pályázott a Képzőművészeti Főiskolára. A kb. 200 jelentkező közül bekerült a felvételt nyert tizennégy közé, s a fiatal művészjelölt így megkezdhette a rendszeres stúdiumokat Réti István tanítványaként. A következő évben Lyka Károly közbenjárásával került először Nagybányára. Ez meghatározta egész művészeti munkásságát, formálta emberi és művészi lényét, magatartását is. 1919-ben Iványi Grünwald Béla mellett dolgozott Kecskeméten, aztán több nyarat a Nagybányán dolgozó Thorma János mellett töltött el. Festői világa kitágult, a festészet mindennél fontosabb lett számára.

A legendás hírű műgyűjtő, Nemes Marcell segítségével 1920-tól Münchenben tanulhatott tovább Kubinyi Sándor magániskolájában, ahol elsősorban a rézkarcolás technikáját tökéletesítette. 1924-ben hazajött és Budapesten telepedett le. Ettől kezdve rendszeresen kiállító művész. Időnként külföldi tanulmányútra mehetett, megfordult Bécsben, Párizsban, Rómában és később Londonban is. E rövid cikkben művészi sikereinek, gazdag élete állomásainak még puszta felsorolására sincs lehetőségünk. Azt azonban mindenképpen meg kell említenünk, hogy a harmincas években a Szinyei Merse Pál Társaság különböző díjait nyerte el és a társaság elismert tagja lett. Lázár Béla művészeti író szerint 1935-ben Boldizsár István volt a legdivatosabb festőművész Budapesten.

Több könyvben megtalálhatjuk azt a portréját, melyet 1940-ben atyai jó barátjáról és mesteréről, Iványi Grünwald Béláról festett. 1941-ben meghívták a Képzőművészeti Főiskolára a festészet és alakrajz tanárának.

Portréi emberközelbe hozzák művész barátait. Boldizsár István olyan főművei kerültek Orosházára, mint Kisfaludi Strobl Zsigmond, Elekfy Jenő, Pajtás Ödön, Zádor István és Varga Nándor Lajos portréi. Kiemelkedő alkotásnak tartjuk az 1955-ben festett Engels-portrét is.

Az Orosházára szánt anyagot hatvan év termésből válogathatta a művész. Időrendi sorrendben egy 1934-es Szamos-parti táj tavasszal c. kép nyitja a sort, majd két nagybányai tájat megörökítő alkotás következik. Festészetében új színt jelentett a negyvenes évek végétől, ötvenes évek elejétől felfedezett Balaton és környéke. Balatoni képei kiegyensúlyozottak, színdúsak, méltán aratnak sikert szakmai körökben és a közönség legszélesebb rétegeiben. Festményeinek szép színhatását a maga által kikísérletezett festékanyaggal (olaj, tempera és velencei terpentin keveréke) éri el. Az utóbbi évek termésből két Mindszenten készített tájképét adta szülővárosának.

Új korszakot jelentenek a művész pályáján a hetvenes évek elejétől festett dekoratív csendéletei, melyek „a vérbeli koloristára jellemzően ragyogóan friss színösszeállításban" jelennek meg az orosházi kiállításon is, mint ahogy Bodnár Éva írja a katalógus előszavában.

Kb. húsz képe van a Magyar Nemzeti Galériában, sok az ország más múzeumaiban (köztük az orosházi is kapott két festményt a művésztől), közületeknél, intézményekben stb. Alkotásait megtalálhatjuk a legnagyobb külföldi köz- és magángyűjteményekben. Időnként a hazai festményaukciókon is feltűnik egy-egy Boldizsár-mű és jelentős összegért cserél gazdát.

Bízunk abban, hogy a több éve készülő Boldizsár-monográfia hamarosan megjelenik és a mester elfoglalja méltó helyét századunk művészetében.

Most az a feladat jutott a városi vezetés osztályrészéül, hogy az elkövetkezendő időkben is jól sáfárkodjon a művész értékes anyagával. A legnagyobb magyar falu lakói a múltból nem hoztak magukkal komoly vizuális örökséget. Ha majdan — úgy ötven—száz év múlva — Orosházának a mainál sokrétűbb képzőművészeti élete alakul ki, az minden bizonnyal a képtáralapító Boldizsár István példájának is köszönhető lesz.

A művész azzal a nem titkolt céllal juttatta el festményeit szülővárosának, hogy képei ott helyben adjanak lehetőséget a művészetet szerető és értő közönségnek a műalkotások tanulmányozásához, járuljanak hozzá a képzőművészetek iránt érdeklődők esztétikai neveléséhez, a közművelődéshez.

Koszorús Oszkár

Boldizsár István: Énekesnő arcképe

Boldizsár István: Búzatábla széle a Balatonnál

Szűcs Imre:

Mikor a szép lány...

szép lány ment a hídon
tündökletes
fölnézett rá a folyó
s összezavarodott
utána fordult az ég
és tüstént kiderült
a szép lány meg csak
[ment
ment a hídon
s mire által ért
az egész városban
k i t a v a s z o d o t t

NÉPÚJSÁG

SZÜLŐFÖLDÜNK

Változások, történések Kevermesen

Üres kézzel — már úgy értve, hogy kisebb, nagyobb hír vagy tudósítás nélkül — még nem tértünk vissza Kevermesről. Mindig történt valami említésre, helyesebben: megírásra méltó esemény a községben. Sokan azt tartják, ha valamelyik településen egy-egy épületet „megfiatalítanak", itt-ott járdát, utat újítanak fel, vagy berendezést korszerűsítenek, nem hogy országos, de még megyei szempontból sem jelentős. Ez igaz, de azoknak a lakosoknak igenis sokat számít. Sőt, ha a saját munkájuk, lelkesedésük, s nem egyszer anyagi befektetésük eredményét látják megvalósulni, csakugyan öröm és büszkeség tölti el őket. Nem milliós, talán nem is százezres nagyságú értékek létrehozásáról van szó Mégis:

járda a Szabadság utcában
Fotó: Martin Gábor

januári 31-én jártunk utoljára. Akkor 76-an dolgoztak ott. Most — amint Kocsor Sándorné általános ügyintézőtől megtudtuk — a létszám 66-ra csökkent. (49 nő és 17 férfi). Jelenleg 6—8 asszony van gyesen. A 3 szocialista brigád közül 1 ezüst- és 2 bronzkoszorús. A szociális körülmények annyiban javultak, hogy kicsempézték, korszerűsítették az öltöző- és fürdőhelyiségeket. A munkások átlagkeresete 2400—2700 forint között mozog, de akad olyan dolgozó is, aki 3200 forintot is megkeresett. Az üzemben Pósa Anna tavaly, Kotroczó Gizella pedig az idén lett „Kiváló dolgozó". Egyesek, főként anyagi okok miatt állandóan vállalták az éjszakai műszakot.

Kocsor Sándorné, miután már elbúcsúztunk, még egyszer utánunk jött. Megkért bennünket arra, ha lehetséges, írjuk meg a következő dolgot is. (Kívánságának szívesen teszünk eleget.) „Nagyon szeretném, ha a cikkbe az is bekerülne, hogy az itt dolgozó lányok, asszonyok kétszeresen is megérdemlik a dicsérő-elismerő szót. Nem könnyű ugyanis 3 műszakban dolgozni, mert otthon is rengeteg munka van. El kell látniuk a családot, a háztartást, no és sokan művelik a háztájit. Van olyan asszony, aki otthon 15 sertést hizlal és ugyanakkor itt, a gép mellett is helyt kell állnia..."

A mezőkovácsházi ÁFÉSZ ciroktelepén Tóth András vezető tájékoztatott. Itt háromféle tevékenységet folytatnak: a kénezést, a válogatást és a préselést. Jelenleg 35 dolgozójuk van (23 nő és 12 férfi). A férfiak többsége — hasonlóan az orsózó üzemhez — főként anyagmozgatással foglalkozik. Az egység május 1-én kapta meg a „Kiváló ciroktelep" kitüntetést. A megye 5 ilyen üzeme közül a kevermesi lett a munkaverseny első helyezettje. Az idén Lakatos Károly, Kormányos Lajosné és Hudák Andrásné kapták meg a „Kiváló Dolgozó" kitüntető jelvényt. Az exportra termelő telepen 100 vagon (mintegy 14 millió forint értékű) cirkot dolgoznak fel évente. Az idei szerződéskötés alapján megállapítható, hogy a tavalyinál 20 százalékkal több értéket kívánnak előállítani...

Bukovinszky István

Békés kék

Jó szárnyat!... Ma megmosolyognánk, aki így köszön. Négy évtizede levélpapírjára is ezt nyomtatta a Békés vármegyei Repülő Egyesület.

Mennyi fáradság, áldozatos munka és füstbe ment remény után maradt ez az egyetlen vigasz és biztatás: Jó szárnyat!... Ha szárnyunk volna, repülni is tudnánk!...

◇

Már volt. Egyszer már volt. A néhány éve tragikus baleset áldozatává lett Nattán István gépészmérnök, és lelkes társai voltak az úttörők. Békés megyében ők építették az első vitorlás repülőgépet. 1934-ben, mindösszesze öt esztendővel azután, hogy levegőbe emelkedett Magyarországon az első motor nélküli repülőgép.

◇

Repülőgép? Akkor annak számított, amit a csabaiak építettek. Egy szál deszka, rajta ülés, kormányok, fölötte szárny, hátul vezérsík. Szilárdabb alkotmány volt, mint egy mai sárkány, de repülőgépnek semmivel sem volt különb.

Megépíteni viszont sokáig tartott. Aprólékos munkával, mindent kézzel, türelemmel, pénzszűkében.

1934. október 7-én nagy repülőnapot tartottak a műegyetemi sportrepülők a felvégi legelőn, a mostani MHSZ-repülőtéren. A mieink is szerepeltek ezen a repülőnapon. Igaz, csak azzal, hogy felavatták a maguk készítette siklógépet és a büszke Csaba vezér nevet adták neki.

◇

De a repülés sokkal korábban kezdődött.

A világ első motoros repülését alig nyolc évvel később követte az itteni.

A Wright fivérek kétfedelűje 1903. december 17-én emelkedett levegőbe Amerika Észak-Karolina államában. A békéscsabai Kvasz András, a legendás pilóta 1911. november 5-én tartotta az első bemutatót szülővárosában. Gyulán pedig Dobos Istvánt láthatta a közönség. (Az ő nevéhez fűződik kora egyik legnagyobb repülőteljesítménye, a nevezetes út 1919 májusában Szamuely Tiborral Budapestről Kijevbe és vissza.)

◇

1934. Gép tehát már van. De egy fecske nem csinál nyarat. Egy siklógép még nem repülőiskola. Repülőtér kell hozzá és hangár. Meg valamilyen szerkezet, amivel a magasba lehet vontatni a gépet. És oktató. Csörlőkezelő. Továbbá számtalan engedély, papír, aminek alapján mind az előbbiek működhetnek.

Egy siklógépre nem lehet repülőüzemet alapozni — nagyjából ez volt a lényege annak a válasznak is, amit a békéscsabaiak kaptak 1938-ban, midőn ismét éledő reményekkel az akkor alakult Nemzeti Repülő Alap támogatását kérték.

◇

Időközben Békéscsabáról is, Gyuláról is sikerült a legkitartóbbaknak hozzájutni valahol némi repüléshez, s azután itthon többé már nem nyughattak. Repülni kell!

Köztük volt dr. Elek László árvaszéki ülnök. Hogy minden akadály ellenére lett Békéscsabán repülés, mindenki más előtt csakis neki köszönhető.

A hosszú távú stratégia embere volt.

Lefelé: modellezőköröket támasztott életre, előadásokat tartott, agitált, szervezett, minél többeket igyekezett megnyerni az ügynek.

Fölfelé: kilincselt, előterjesztett, agitált, szervezett és beszervezett, minél többeket igyekezett megnyerni az ügynek.

Évek múltak, lemondott a saját repüléséről is, hogy másoknak megteremtse...

◇

Az állomások: 1939. január 29. Megalakul a Békés vármegyei Cserkészrepülők Egyesülete. Úgy látszik, túljutottak a nehezén. Már pénz is volt és komolynak tekinthető ígéretek.

Így újult erővel folytatták: gyűlés, repülés-népszerűsítő előadások, műsoros rendezvények, kiállítások, még teadélutánok is. Minden hozott valami kis pénzt a házhoz.

Két évvel később megrendelhették az első iskolagépeket. Az esztergomi Aero Evertől egy Tücsköt és egy Vöcsköt.

Megvették a csorvási gróf Rolls Royce-át 2500 pengőért. Fejes Bertalan gyulai géplakatos alakította át csörlőautóvá nagy szakértelemmel. Ilyen pompás csörlőautó sem azelőtt, sem azóta nem volt széles e hazában.

Szaporodtak a hívek. Aki pénzt nem adhatott, a munkáját adta.

Herdy Béla gyulai építészmérnök egyedülálló farácshéj-szerkezetű hangárt tervezett ingyen, ahogy ma mondanánk, társadalmi munkában. A kivitelezést Valastyán János, békéscsabai ácsmester vállalta — ugyanúgy. A kőműveseket Halmos Béla gyulai építészmérnök irányította — hasonlóképpen.

1942. augusztusában 16—17 éves fiúk vertek tábort a felvégi legelő kiserdejében. Árkot ástak, téglát hordtak, maltert kevertek. Őszre már állt a hangár.

◇

1942-ben önállósult az egyesület. Kiváltak a cserkészektől és megalakult a Békés vármegyei Repülő Egyesület.

Megérkezett a két vadonatúj iskolagép is.

Ígéret az Aero Szövetségtől: 1943. július 1-én megkezdhetik a repülést Békéscsabán.

Most már nagyon nehéz volt várni. Alig tavaszodott, 1943. április 27-én ünnepélyesen felavatták a hangárt, s a szentesiek főoktatója, Massányi Sándor berepülte a gépeket.

◇

Június 27-én megérkezik Quint János főoktató. Egy hét alatt megszervezi a tábort, július 5-én megindult a kiképzés. Közben június 29-én még egy nagyszabású repülőnap is lezajlik. Nagy erkölcsi és nagy anyagi sikerrel. Keresztelő is van újra: az egyik siklógép a Gyula vezér nevet kapja, a Repülő Alaptól kiutalt kétüléses iskolagépre pedig Dobos István nevét festik fel.

◇

Az induláskor mintegy tizenöt vizsgás növendéke van az egyesületnek. Már két éve Szentesre jártak repülni. Most, hogy megkezdődött itthon is a munka, átigazolják magukat.

Az első évben háromezer felszállást repülnek Békéscsabán. Pontosabban fél év alatt, júliustól. Ez még ma sem kis szám. Pedig menynyivel kényelmesebb ma, és gyorsabb az üzem.

Akkor? Az aggregátortól ketten-hárman vonszolták izzadva, remegő inakkal a nehéz acélsodronyt a kilométeres távolságban várakozó repülőgéphez. S amikor a kezdők kiképzése folyt, az iskolagépeket is a tér túlsó végéről kellett visszacipelni kis kézikocsikon, gyalogszerrel.

Embertelen robot volt. Örökre elmúlt.

1944. március 19-én a német megszállás megbénította a sportrepülést is. A tilalmat három hónap múlva, június 25-én oldották fel. Fokozott elővigyázatossággal, légiriadók és repülési tilalmak között folyt ezen a nyáron a kiképzés. De még így is 2500 felszállást teljesítettek szűk két és fél hónap alatt. Számtalan vizsga és több magassági repülés szerepelt az eredménylistán. Kezdtek felfigyelni a békéscsabaiak munkájára.

A gépállomány : tíz vitorlázógép. S már tárgyaltak egy motoros vontatógép vásárlásáról, továbbá elment a megrendelés két nagyteljesítményű versenygépre is.

A Békés megyei repülés hamar felnőtt.

◇

A németek is használták a repülőteret. Eleinte csak tartalékként, főleg futárgépeknek. De szeptember elejére úgy meglepték, hogy nem lehetett tőlük tovább repülni. Hatodikán volt az utolsó üzem. A hangárajtók mögé zárt repülőgépek új tavaszra vártak.

◇

A harci események alatt senkinek bántódása nem esett. A felszabadító szovjet hadsereg alakulatai ellenállás nélkül vették birtokba ezt a környéket. Másnap egy kószáló német repülőgép gyújtóbombát dobott a hangárra. A tíz gép és minden felszerelés elpusztult.

A beroskadt, vörösre égett bádogtető lett annyi küzdelem és reménység temetője.

◇

... A kecses ívű hangár helyén fű nőtt. Ha volt repülő tévedt erre, elfordította a fejét. Hogyan is lehetne a tönkretett országban annyi pénzt összegyűjteni, amennyi a helyreállításhoz kellene?

Mégis újjáépült! Most már a nép államának pénzéből.

1949-ben az Országos Magyar Repülő Egyesület új hangárt építtetett és nagy, impozáns lakóépületet. Ma sincs ennél tágasabb sehol az MHSZ repülőterein.

◇

Itt nevelődött ki a népi repülés új oktatógárdája. Az itt végzett fiatalok ma a sportrepülés vezető posztjain dolgoznak, a légi mentőszolgálat, a vízügy, a térképészet tapasztalt pilótái, vagy a légiközlekedés kapitányai.

Innen indulnak a néphadsereg légierejének leendő tisztjei, a sugárhajtású vadászgépek repülőgépvezetői közül sokan.

◇

Jó szárnyat!

Ne mosolyogjuk meg érte az elődöket. Nekik még minden álom betetőzése egy jó szárny, egy repülni is képes repülőgép volt. Semmi áldozat nem volt sok érte.

A jó szárny és a többi jó, ami a repüléshez kell, ma nem kíván ilyen áldozatokat a repülőktől. Mást kíván. Szakavatott tudást, fegyelmet; többet a fejtől, kevesebbet az izmoktól.

Csak talán hűséget, kitartást nem kevesebbet, mint régen. Kvasz Andrástól és Dobos Istvántól mindmáig ez fűz össze nemzedékeket, erre volt mindig a legnagyobb szüksége a repülőnek. 1911 óta, az első felszállástól számítva hét évtized alatt minden megváltozott. Csak egy nem. Az a szellem, amit a latin mondás így fejez ki: Navigare necesse est!.....

A nagy kaland, ami a római kornak a hajózás volt, a XX. századnak a repülés. Szabadjon hát így fordítani: Repülni kell! ...

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-148, 340-726
Szabadság, Ujság, 1979

BOLDIZSÁR ISTVÁN

Magyar Nemzet 1982. VII. 29.

Nagybánya neveltje

Boldizsár István nyolcvanöt éves

Interjút nem akar adni. Kiállítást rendezni sem: *„Túl nagy izgalom lenne ez nekem"* — mondja már évek óta. Így aztán régi és új tisztelői — a nagy többség kárára — csupán *Boldizsár* István műteremlakásában gyönyörködhetnek újabb s újabb műveiben; mert *lankadatlanul fest!*

1897. július 29-én született Orosházán. Miként *Strobl* Éva írja róla: *„utolsó élő képviselője, közvetlen részese, tanitványa és pályatársa"* a nagybányai iskolának — amelyről viszont Boldizsár István életrajzirója: *Bodnár* Éva írja, hogy „a modern magyar művészet megindítója, festészetünk egyik legértékesebb és legkarakterisztikusabb hagyománya". Elegendő az olvasó emlékezetében Hollósy Simon, Ferenczy Károly, Réti István, Thorma János, Iványi Grünwald Béla, Glatz Oszkár nevét felidézni, s máris áradó napfényben fürdő tájakat fog látni maga előtt, átélt, átérzett természetet...

Az alföldi tanyák világa adta Boldizsár Istvánnak is az első festői ösztönzést; tizenkilenc éves korában festett, kisméretű tanyaképén viharfelhők gyülekeznek, már csak a szénaboglya szikrázza vissza a napközben magába gyűjtött napsugárzást. Ez *az első fennmaradt kép* azt a nagy komolyságot árasztja, ahogyan a környezetét figyelte ez a legnagyobb magyar faluból való fiatalember. 1916-ban behívták katonának, 1918-ban dolgozott először Nagybányán s ekkor barátkozott össze egy életre szólóan Szőnyi Istvánnal (akinek *fényképe* ma is kitüntetett helyet foglal el a lakásában).

Nincs mód egy rövid születésnapi köszöntő keretében végigkalauzolni az olvasót ezen a művészpályán. Boldizsár István csakhamar *ünnepelt portréfestő* lett: festette az akkori politikai élet közszereplőit, festette pályatársait *(Iványi Grünwald Béláról készült,* átszellemült *arcképe* a szellem emberének is emlékműve), festett híres énekesnőket, festett civil modelleket. *Tájképeinek sora* a nagybányai környék színeit-szépségét-változékonyságát őrzi, utóbb a Balaton-vidék lett „Nagybányájává" s *a természetben való gyönyörködés* nagybányai alaptézisének erkölcsi parancsától áthatva tudta továbbadni nekünk az ezernyi kékek, napsütötte zöldek, érett okkersárgák közvetlen élményét. *Csendéletei* pedig még azokat is elismerésre késztetik, akik ennek a műfajnak nem hívei vagy „idejétmúltnak" vélik a virágcsokrot vázában — azokon a csendéletein, amelyeket a szülőföldre visszatérve, az Orosháza közelében levő mindszenti kis házban fest az utóbbi években, ott lobog a nagyalföldi nyár minden heve a nagyvonalú biztonsággal járatott ecset nyomán felperzselő színekben.

Rézkarcain Boldizsár István a régi németalföldiektől eltanult finom mivességgel és ugyanakkor összefoglaló érvényű, lényeglátó logikával ábrázolja a régi népélet lassan eltünedező épületmaradványait: vízi malom, szélmalom, kocsiszín, kukoricagóré, gémeskút, roskadozó tanya, porosan kanyargó út, akácfákkal... — ezek a témái. A megörökítésben nincs semmi hamisan rezgő nosztalgia (mint megannyi mai fiatal festő tanyasorozatában), nincs semmi elomló álbáj, csakis a mesterség szigorú törvénye adja a művész kezébe a karcút, az a meggyőződés, hogy minden, ami *van*, megfigyelés tárgya, ábrázolás tárgya, a másokkal való közlés tárgya lehet... s legyen!

Szeretnénk még sokáig örülni Boldizsár István *közléseinek.*

Ember Mária

Magyar Nemzet

Környezetvédő kisvállalkozók

Környezetvédelmi gazdasági munkaközösséget hoznak létre a főváros levegőtisztaság-védelmi állomásán. Az állomás dolgozói a Fővárosi Tanács környezetvédelmi osztályának megbízása alapján ellenőrző méréseket végeznek; vizsgálják, hogy a vállalatok által kibocsátott szennyezőanyagok mennyiségének becslése megfelel-e a valóságnak. A levegőtisztaság-védelmi állomás dolgozói közül tizenöten úgy határoztak, hogy munkaközösséget hoznak létre, s így lehetőség kínálkozik — munkaidő után — az állomás berendezéseivel további mérések elvégzésére. A lakótelepek helyének kijelölésekor végzett komplex környezetvédelmi vizsgálatokból is feladatot vállal majd a munkaközösség. Így a jövőben remélhetőleg kevésbé fordul elő, hogy szennyezett levegőjű környezetben épüljenek, füstöt okádó gyárkémények mellé településeket a lakóházak.

Lakótelep közlekedési dolgozóknak

Lakótelep épül a közlekedési dolgozóknak a XV. kerületben, az M3-as út és a Rákos út közötti területen. Az előkészületekről és az építkezés programjáról hallgatott meg tájékoztatót szerdai ülésén a Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szakszervezetének elnöksége.

A Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottsága jóváhagyta a Landler-lakótelep tervét, amely szerint több mint öthektáros területen, négyszintes épületekben 570 lakás épül fel 1985-ig. Az új otthonok közel négyötöde két-, illetve egy plusz két félszobás lesz, 57,5 négyzetméter átlagos alapterülettel.

A kerületnek ebben a részében 12 plusz 4 tantermes iskola, két, összesen 175 gyermeket befogadó óvoda, valamint 60 apróság ellátásáról gondoskodó bölcsőde van. Korább-

Huszonöt éves a Atomenergia Ü

1957. július 29-én, 25 esztendővel ezelőtt életbe a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség alapokmánya. Eszerint az ügynökségnek — melynek jelenleg 111 ország a tagja — legfontosabb feladata: az atomenergia békés felhasználásának elősegítése az emberiség jóléte érdekében. Napjainkban a világ energiatermelésének több mint 9 százalékát 272 atomerőmű hozza létre. A szervezet tájékoztató, ellenőrző tevékenységének is része van abban, hogy az atomerőműveknél *egyetlen olyan nukleáris baleset sem fordult elő, amely a személyzet vagy a környező lakosság egészségét akárcsak kis mértékben is károsította volna.*

1970, az atomsorompó-szerződés életbe lépése óta az ügynökség ellenőrzi e nemzetközi egyezmény betartását. Pontosan nyilvántartják, helyszíni

Jelentés a tudomá

Hazánkban az elmúlt évben 20,7 milliárd forintot költöttek kutatásra, fejlesztésre. E költségek és beruházások együttes összegének növekedési üteme csaknem azonos volt a nemzeti jövedelem belföldi felhasználásának növekedési ütemével. A kutató-fejlesztő helyek beruházásai a népgazdasági beruházásoknak mintegy másfél százalékát tették ki — állapítja meg egyebek mellett a Központi Statisztikai Hivatalnak a tudományos kutatás és fejlesztés 1981-es helyzetéről most közzétett jelentése.

Szünidős diákok

Eladók, londinere

A diákok szünidei munkája enyhít a vállalatok időszakos nyári munkaerőgondjain, segítséget jelent a szülőknek a nyaralási költségek előterem-

1021

A rézkarctól a csendéletig

Műteremlátogatás Boldizsár Istvánnál

Az utóbbi évek egyik legszebb képzőművészeti albuma jelent meg a közelmúltban festészetünk nagy öregjéről, a nagybányaiak harmadik generációjának utolsó élő képviselőjéről, Boldizsár Istvánról. A könyv szövege jeles művészettörténészünk, Bodnár Éva szép írásából, méltatásából és a művész önvallomásából áll össze. A kötetet az idős mester festményeinek 65 színes és rézkarcainak 63 fekete-fehér reprodukciója illusztrálja.

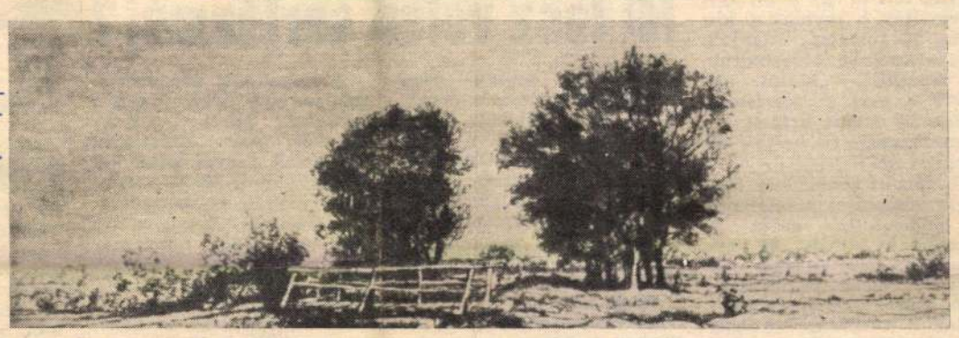

Fahíd Pápa határában.

Budapesti Nagymező utcai műtermében legutóbb decemberben jártam, két ízben is. Előzetes kérésemre a 87. évében járó művész készségesen és szívélyesen fogadott. A súlyos operáció — amelyen a nyár közepén átesett — sikeres volt; nemcsak felépülőben, megerősödőben van, hanem — ahogy megjegyezte — „mintha újjászületett volna". Ma is szigorú napirend szerint él, mióta felépült, napjait rendszeres munkával tölti: palettájáról újra gyönyörű képek kerülnek a vászonra. „Én életemben rengeteget dolgoztam — mondta beszélgetésünk során —, életem folytonos és szívós munkálkodásban telt." Hatalmas életművet tornyozott fel.

Kisfaludi Strobl Zsigmond szobrászművész portréja.

Művei sok-sok országban kiállításokon növelték festészetünk hírnevét. Alkotásai nemcsak hazai, hanem számos híres külföldi múzeumban és magángyűjteményben is megtalálhatók.

A könyv minden szépségével csak ízelítőt adhat Boldizsár István munkásságából, művészetéből. Az életében a hetvenes évek végéig készített száz rézkarc jelentős részét szövegközti illusztrációként megtaláljuk a könyvben. Ezeknek egy kisebb része a Dunántúlon — Dörgicsén, Kőröshegyen, Pápán —, többségük az alföldi tanyavilágban, — Dusnok, Jakabszállás, Kakasszék, Mindszent, Nagymágocs és Orosháza környékén — készült.

Ahogy Bartók és Kodály a zenében a nép ajkán élő dallamok megmentésével, Boldizsár az eltűnőben levő táj festői lejegyzésével, grafikában való ábrázolásával missziós feladatot vállalt.

A magyar táj és történelmi múltunk még megőrzött, de már eltűnőben levő emlékeit, értékeit örökítette mek ezeken a rajzokon. Így hát ezeknek dokumentatív — néprajzi és kultúrtörténeti — forrásértékük is van. A festőt a természet és a szülőföld iránti szeretet is vezette, amikor járta a vidéket, hogy az utolsó órában, amíg visszavonhatatlanul nem késő, rézkarcokat készítsen a magyar táj pusztulásra ítélt roskadozó híd-jairól, égnek meredő vitorlájú szélmalmairól, elhagyott vízimalmokról, öreg pajtákról, görnyedt gémeskutakról. A művész a könyv borítóján megjelent ars poeticájában maga vall arról, hogy kettős feladatot akart teljesíteni ezekkel a rézkarcokkal: a grafikai művészet és a művelődéstörténet számára készítette őket. Ezek a megindítóan szép rajzok a művész németalföldiekre emlékeztető virtuóz technikai felkészültségét, hatalmas mesterségbeli tudását bizonyítják.

Boldizsár Istvánnak a természetfestésre az egész életre szóló inspirációt és indítást a „Magyar Barbizon", Nagybánya adta. Olyan mesterek irányításával kezdhette meg tanulmányait, mint Réti István, Thorma János, Iványi Grünwald Béla. Legfontosabbnak a természet megismerését tartották. Réti István és Thorma János „A művészeti nevelésről" 1899-ben írt munkájukban a tanítás legfontosabb alapelveként fogalmazták meg: „A természet szeretettel való mélységes tanulmányozása, a megértése annak a belső meleg kapcsolódásnak, mely a külső természet és az ember lelke között van..." Ezt a festői szemléletet Boldizsár István egy életreszólóan magáévá tette.

1920—23 között Nemes Marcell támogatásával a müncheni akadémiára került, de szívesebben látogatta a Hoffmann-iskolát, mert itt a francia művészet hatása szabadabban érvényesült. Később párizsi tanulmányútjai következtében a franciás szellem művészetében egyre érzékelhetőbbé vált. Színei megvilágosodtak, képei üde színhatásúak lettek, előadásmódján az impresszionisták, különösen Monet követése figyelhető meg. A harmincas évektől kezdte műveinek egy részét apró, vonalkás ecsetjárással festeni, ami által ezek vibráló színhatást keltenek. A szinte vászonra lehelt finom színek képeit bensőségessé, megkapóvá teszik.

A férfikor nyarába lépett festő a maga által — kemény küzdelem árán — kialakított technikával, eljárással festette negyed századon át a Balaton szerelmeseként a „magyar tenger" ezernyi arcát. Fáradhatatlanul dolgozott, égett a keze alatt a munka. Százával kerültek ki palettájáról a tó színváltozatat megörökítő gyönyörű képei. Termékenység és műves műgond párhuzamosan ható tényezőként kísérik végig munkásságát. „Én nem engedhetem meg magamnak a henyeséget. Nekem csak olyan képet szabad kiadnom a kezemből, amelyre már egyetlen ecsetvonással se kerülhet több" — mondotta legutóbbi beszélgetésünkkor.

Műtermében sokszor gyönyörködhettem el ragyogó színvariációjú, pompás csendéleteiben. Mezei és kerti virágokból összeállított csokrokat fest élénk, tűzben égő színekkel. Szinte kedvünk támad utána kapni egy lehulló sziromnak, olyan élethűek, élettől duzzadók ezek a harmatos szirmú rózsák, peoniák, élénkpiros pipacsok, égővörös dáliák, kirobbanó sárgájú napraforgók, lila gladióluszok. Festői előadásuk elragadó, nem tudunk betelni a színek csodálatos harmóniájával. Egész sorozat a csendéletekből, két egyforma azonban még véletlenül sem található.

A művész, aki mindent természet után fest.

Szóljunk néhány szót a kiváló portrétistáról is. Remek portrékat készített pályatársairól, művészbarátairól. A portréfestészet értékes alkotásai közé tartozik Kisfaludi Strobl Zsigmondról, Pajtás Ödönről, Csók Istvánról, Elekfi Jenőről, Zádor Istvánról, Varga Nándorról, Engelsről készített képmásai. Három variáció közül egy nagyméretű, artisztikus Lenin portré — a Szolnok megyei Tanács megrendelésére — Szolnokra került. Boldizsár István nemcsak kiváló tehetségű emberábrázoló, hanem nagyszerű karaktervisszaadó képességgel is rendelkezik. Nemcsak arra törekedett, hogy pontosan felismerhetővé fesse modelljeit, hogy hasonlítsanak az ábrázoltra, hanem intellektuális tulajdonságaikat, karakterisztikus vonásaikat, a lélek mélységeit is megörökítette.

Csaknem egy évtizedes tanári tevékenységével a nagybányai szellemben, mestereitől tanult módszerrel nevelte a fiatal művészeket. A mai pedagógia számára is megszívlelendő, amit egyhelyütt mond: „Ott (t.i. Nagybányán) tanultam meg — aminek jóval később főiskolai tanárságom idején nagy hasznát vettem —, hogy soh'se szabad bántani vagy félrevezetni a növendékeket lekicsinyléssel, de mértéktelen feldicséréssel sem..."

A látogatás alkalmával megtudtam tőle azt is, hogy a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata festményeinek reprodukciójából 1985. évi naptárakat jelentet meg, kisebb és nagyobb méretben is. Mi szombathelyiek, s a megyében élők szívből kívánjuk, hogy ő maga is és a művészetét szerető közönség is lelje benne örömét.

Hargitai József

1984 FEB 18
VAS NÉPE
MSZMP SZÉKHÁZ
1091 BUDAPEST IX., DIÓSI ÚT 31.
Telefon: 347-740, 347-726
Bejelentési jegyzőkönyv
átadta a szerkesztőségnek

Mi a véleménye?

Kérdez: Kovács Klára

Az üzemi étkeztetésről?

Nincs nap, hogy ne esne róla szó a munkahelyeken. Állandó témája a vicclapoknak is. Hiába — a jó közérzet szempontjából sem mindegy, mi kerül főétkezésként az asztalra. Persze nincs, nem lehet olyan jó ízű étel, ami mindenkinek egyformán ízlik. Mindenki mást szeret: van, aki a főzeléket, van, aki a tésztát szereti jobban, legtöbben a húst ennék minden nap. S ha éppen nincs a kedvencük a menüben, nem is lehet a kedvükbe járni. És bizony az étel sem sikerülhet mindig egyformán kiválóra. A háziasszonyoknál sem sikerül mindig egyformán ugyanaz az étel. Variáció is akad elég. Saját konyha, máshonnan hozzák az ebédet, vendéglőben esznek jegyre. Ahány ház — pardon, üzem — annyi szokás. Mit mondanak erről a legilletékesebbek?

Fotó: Horváth Pál

Tihanyi Jánosné ügyfélfogadó: — A Derkovitson ebédelek az étteremben. Szerintem nem eléggé változatos a kínálat. Hetente, vagy kéthetente ismétlődnek ugyanazok az ételek. Tarhonya, rizs, mindig ugyanaz. És egy kicsit zsírosan főznek — legalábbis nekem. Szívesebben ennék például könnyű, franciás zöldségköreteket. Ez meg bizonyára másnak nem tetszene. Talán, ha választhatna ki-ki ízlése szerint. De azért jól megélne a környéken egy-két olyan kifőzde, amilyeneket a Balatonnál és Budapesten is látni. Többe kerülne az ebéd, de gazdagabb lenne a választék is.

Timár János művezető: — Innen az építkezésről a D-telepre járunk ebédelni. Mit mondjak? Túldicsérni, de leszólni sem akarom az üzemi kosztot. Megfelelő, talán ez a leghelyesebb, amit mondhatok. Kétféléből választhatunk, ha késve érkezünk, rendszerint már csak az egyikből kapunk. Természetesen azt senki sem várja — nem is várhatja —, hogy az üzemi ebéd az otthonival felvegye a versenyt. A feleségem — aki hat éve jött Kárpát-Ukrajnából, és szakképzett szakácsnő — persze, hogy jobban főz, az ízlésemet is jobban ismeri. Nem szabad a kettőt összevetni, akkor elégedetlenkedni sem kell.

Tóth Györgyné telefonközpontos: — Nagyon szeretek, állítólag tudok is főzni. Nem egy lakodalmat „kifőztem" már, van némi fogalmam a jó ételekről. Ezzel együtt is csak azt mondhatom — s nem akarom magam „bejátszani" a konyhára —, akinek nem ízlik a mi ebédünk, az igen finnyás ember. Házias, ízletesek az ételek. Maguk készítik a tésztát, a savanyúságot. Egyedül élek, így csak a hétvégeken főzök otthon, össze tudom hasonlítani, mibe kerül egy jó ebéd. Szinte csodálkozom is, hogy nálunk ilyen olcsón ilyen jót tudnak adni. Azt hiszem, nemcsak alap-

AZ OLVASÓK F...

Mi lesz veled sertésmáj?

Alig telt el egy hét, hogy felemelték a sertésmáj kilóját 76 forintra, lapjuk 31-i számában olvashattuk az örömhírt: „Mától olcsóbb a máj. A sertésmáj kilója 76 forint helyett 50, a marhamájé 56 helyett 40 forint lesz."

A beígért több hétig tartó árcsökkenést másfél hete módosították, azóta a sertésmáj kilóját 61 forintért, a marhamájat 50 forintért mérik az üzletekben. Közismert, hogy nyugaton a gazdasági válság és a túltermelés miatt nagy mennyiségben halmozódtak fel eladhatatlan élelmiszer készletek, keleten viszont vallási okokból eladhatatlan mindenféle sertés származék. Maradt tehát a belső piac, amelynek felvevő képességét rosszul mérték fel, amit a máj árával kapcsolatos kapkodás bizonyít.

A felemelt, 76 forintos sertésmáj ára messze meghaladja az ország nagy többségének vásárló erejét. Ez a nagy többség kénytelen takarékosan, a keresetét okosan beosztva élni. Mivel a keresetünk legnagyobb részét az élelmezésre fordítjuk, általában úgy reagálunk az áremelkedésekre, hogy vásárlásainkat csökkentjük.

Magam is a kisebb jövedelemmel rendelkező réteghez tartozom, az anyagi érdekeltségem ez ideig is rákényszerített és a jövőben még fokozottabb mértékben kényszerít a takarékos életvitelre.

De mi lesz a sertésmájjal? A nyugat nem veszi, az arab nem eszi, a belföldi fogyasztó nagy többségének pedig hetvenhat forintért drága.

Bajontai Imre
Sárvár,
Esze Tamás utca 22.

A leszállított árú sertésmáj annyira keresett lett a vásárlók körében, hogy egy-két nap elmúltával már csak fagyasztottat lehetett kapni. Erről szólt Nem vagyok rosszmájú című írásunk, amelyre a húsipari vállalat műszaki igazgatóhelyettese a következőkben válaszolt.

Jószándékú intézkedésünket tükrözi az a tény, hogy májból a korábbinak háromszorosát szállítottuk ki mindennap, ezáltal 3—4 nap alatt elkelt annyi mennyiség, amelyet a megye három hét alatt fogyasztott el januárban.

Az előző heti teljes mennyiség raktáron volt január 30-án. Gyors döntést kellett hozni annak érdekében, hogy ne fillérekért a fehérje feldolgozóba kerüljön, hanem hasznosan értékesüljön. Csak a mérleg megvonása szükséges, hogy mi lett volna a jobb döntés.

Az igazsághoz hozzátartozik, hogy február első hetében az is májat vett, aki ritkábban vásárolt előtte eme termékből. Nem számítottunk az üzemélelmezések gyors és nagymérvű reagálására, ez hiba volt és utólag korrigálni sem lehet. A másik hiba az volt, hogy a megye teljes területére vonatkozott az árcsökkentés, és minden boltot egyidőben csak hússal lehet ellátni, májjal nem. Egyébként, a marhamáj is máj, valahogyan azt is a fogyasztói szokásjog bűvös határain belülre kellene vonni. Ugyanolyan értékes, egyforma az elkészítési módja és ideje is. Vállalatunk a készletek közzétételénél nemcsak a sertésmájat reklámozta — írta olvasóink tájékoztatására Varga Árpád igazgatóhelyettes.

OLVASÓINK ÍRJÁK

Ismeretlenül mellém álltak

Január 19-én, a kora délutáni órákban Szombathelyen, a Vörösmarty utca felől kanyarodtam a Lenin útra. Jól láttam, hogy előttem zöldre váltott a lámpa, így nyugodtan indítottam a kocsimat. Velem szemben, az utca másik részéről jött egy Trabant gépkocsi, összeütköztünk. Ő figyelmen kívül hagyta a lámpa piros jelzését, ennek ellenére azt állította a rendőröknek, hogy neki is zöldet mutatott a lámpa.

Rengeteg járókelő közlekedett, közülük egy idős és egy fiatal férfi várakozott a sarkon, s ahogy később a rendőröknek elmondták, ők jól látták, hogy a trabantos idős úr hajtott a pirosba.

Bírósági tárgyalás lett az ügyből, hiszen a gépkocsimban tízezer forint kár keletkezett. Még a bírósági tárgyaláson is fenntartotta a vétkes vezető előző állítását, de szerencsénkre megidézték a két tanút. Az ő vallomásuk segített az igazság kiderítésében. Nem ismerem őket, arról sem tudtam, hogy jelen lesznek a tárgyaláson, és mire annak vége lett, már eltávoztak. Így nem tudtam megköszönni nekik, hogy nem mentek el közömbösen, hanem megvárták, amíg a rendőrök megérkeztek, sőt a bírósági tárgyaláson is megjelentek. Tudom, kevesen vannak, akik idegen emberek ügyében eljárnak, hiszen mindenki ódzkodik a tanúskodástól. Ők megtették, teljesen ismeretlenül, amit csak a Vas Népén keresztül tudok megköszönni, mert vallomásuk segítette az igazság kiderítését.

özvegy Kalmár Imréné
Meszlen, Béke utca 123.

Rájuk számíthatok

A Patyolat Vállalat dolgozójaként, tizenhét éve mentem nyugdíjba. Hogy ennyi idő elteltével sem szakadt meg a kapcsolatom régi munkahelyemmel, azt a vállalat Lenin úti szalonjában dolgozó József Attila szocialista brigádnak köszönhetem.

Ők patronálnak, minden gondomban, bajomban segítenek. Legutóbb 1500 forintot kaptam tőlük, abból vettem meg a téli tüzelőmet. Utólag megtudtam, hogy ezt az összeget plusz munkájukért kapták és nekem szánták. Nem tudom elmondani, mennyire jólesik szerető gondoskodásuk.

özvegy Kovács Istvánné
Szombathely, Hollán E. u. 11.

Jó tudni

Lapunk múlt szombati számában közöltük **A veszélyes motorkerékpár** című cikket, amelyben az újságíró hasznos tanácsokat adott a segédmotorosoknak a balesetek megelőzésére. A biztosítóhoz érkező egyre több kárbejelentés — főként motoros idényben — is megerősíti, hogy a segédmotorokkal is komoly veszélyhelyzetet lehet teremteni és balesetet szenvedni. Ezeknek a járműveknek a vezetése is nagy felelősséget követel a vezetőtől.

Tekintve, hogy a legnagyobb figyelmesség mellett is előfordulhat baleset, amely minden esetben anyagi következményekkel is jár, megkérdeztük az Állami Biztosító Vas megyei Igazgatóságát, milyen biztosítás köthető a segédmotorokra.

Egyik tudnivaló, hogy a díjmentes gépjárműfelelősség biztosítás — a forgalmi rendszámmal ellátott motorkerékpárokhoz és gépkocsikhoz hasonlóan — a segédmotoros kerékpárral másoknak okozott károk fedezetére is kiterjed. Tehát segédmotorral történő károkozás esetén, az Állami Biztosító a motor üzembentartója helyett kifizeti az általa okozott kárt.

Tudni kell még, hogy a segédmotoros kerékpárokra is köthető CASCO. A tulajdonosok kétféle CASCO-biztosítás közül vá-

Boldizsár István 1897. július 29-én született Orosházán. Szüleit korán elvesztette, 13 éves korától a saját lábán kellett megállnia. Iskoláit Orosházán, Hódmezővásárhelyen, Zilahon és Debrecenben végezte.

Művészi hajlamát talán nagyapjától id. Boldizsár Mihály fafaragótól örökölte, de nagyanyai ágon rokonságban állt Tornyai János festőművésszel is. 14 éves korában már első egy iskolai rajzkiállításon. 1917-ben kezdte tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán Réti István tanítványaként. 1919-től 1922-ig Thorma János tanítványa Nagybányán, majd 1921 és 1923 között Münchenben tanul Kubinyi Sándor magániskolájában. 1924-ben Budapesten telepedett le.

A festést és rézkarcolást folyamatosan művelte egész életében. 1928-ban a Rómában rendezett reprezentatív magyar kiállításon elismeréssel szerepelt rézkarcaival. 1930-ban és 1931-ben elnyerte a Szinyei Merse Pál Társaság grafikai, majd tájkép díját, 1938-ban pedig a társaság rendes tagjává választották. 1941-ben nevezték ki a Képzőművészeti Főiskola festészet és alakrajz tanárának, ahol 1949-ig tanított. Az ötvenes évektől nyaranta a Balatonnál, élete utolsó éveiben pedig az Alföldön, Mindszenten, Orosháza és Szentes környékén festett.

A magas kort megért művész utolsó letéteményese volt annak a természetelvű piktúrának, amely a Franciaországból hódító útjára indult plain air festészet magyar talajba való átültetése volt.

A XX. századi magyar művészetet hosszú évtizedekre meghatározó nagybányai iskola harmadik generációjához tartozó Boldizsár István 87 éves korában, 1984. november 20-án hunyt el.

Szülővárosa rendelkezik az országban a legnagyobb és a művész életművét legszélesebben átfogó gyűjteménnyel: a hetvenes évek végén Boldizsár István ajándékaként, majd halálát követően a hagyaték részeként összesen 63 olajkép és 86 rézkarc került Orosháza város tulajdonába. A Városi Képtárban berendezett állandó kiállításon ebből az anyagból egy válogatás került a nagyközönség elé 1996 októberében.

Most a művész születésének 100. évfordulóján, a szegedi és a szolnoki múzeum tulajdonában lévő alkotásokkal kiegészítve, ezzel a teljesebb kiállítással emlékezünk Boldizsár Istvánra.

MEGHÍVÓ

Orosháza Város Önkormányzata, a Honismereti Csoport
és a Petőfi Művelődési Központ
tisztelettel meghívja Önt és kedves családját

1997. július 29-én

Boldizsár István

festőművész
születésének 100. évfordulóján
tartandó rendezvényeire.

16^{00} órakor
emléktábla avatás
a művész szülőházán
Orosházán a Kelet utca 51. szám alatt.

17^{00} órakor
a Városi Képtárban (Orosháza, Thék E. u. 1.)
centenáriumi emlékkiállítás megnyitója
a szegedi Móra Ferenc Múzeum és a szolnoki
Damjanich János Múzeum anyagából.

Köszöntőt mond: **Dr. Dömötör János**
nyugalmazott múzemigazgató
Hegedűn közreműködik: **Laluska Zoltán**

A kiállítás megtekinthető: szeptember 28-ig

BOLDIZSÁR ISTVÁN
2002. dbri

183.

183. ▲
Boldizsár István (1897-1984)

Üdülőkert

Olaj, vászon, 70x90,5 cm
Jelezve jobbra lent: Boldizsár

Kikiáltási ár: 350 000 Ft

184.

184. ◄
Frank Frigyes (1890-1976)

Virágok könyvvel

Olaj, vászon, 70x61 cm
Jelezve balra fent: Frank Frigyes
Vakrámán:
Frank Frigyes Virágok könyvvel
Kikiáltási ár: 350 000 Ft

185.

185. ◄
Gráber Margit (1896-1993)

Virágcsendélet

Olaj, vászon, 80x60 cm
Jelezve jobbra lent: Gráber

Kikiáltási ár: 420 000 Ft

BOLDIZSÁR ISTVÁN

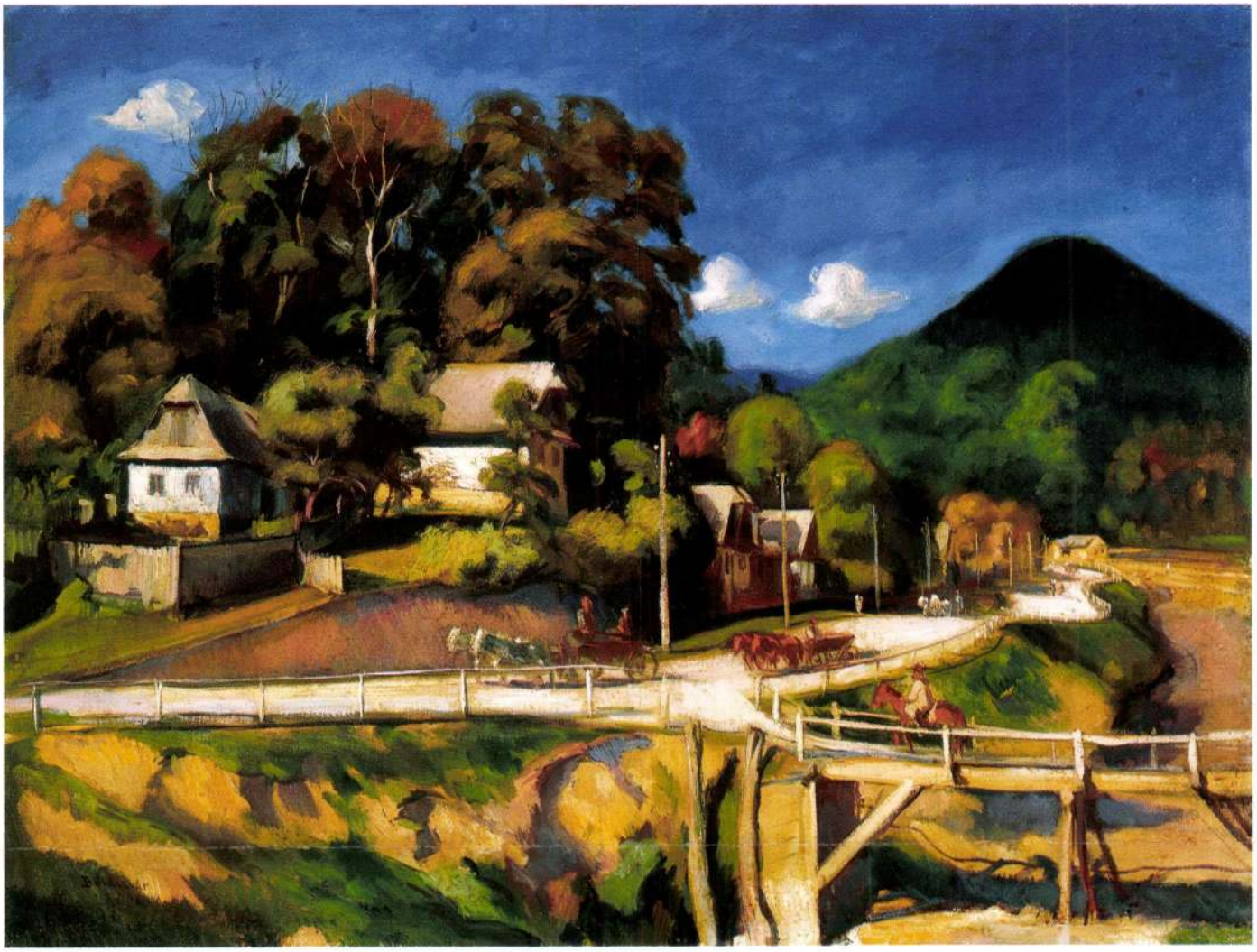

11

11 ▪ BOLDIZSÁR ISTVÁN (1897–1984)

Nagybánya háttérben a Kereszthegyel

76 × 101 cm
Olaj, vászon
Jelezve balra lent: Boldizsár Nagybánya

Kikiáltási ár: 450 000 Ft

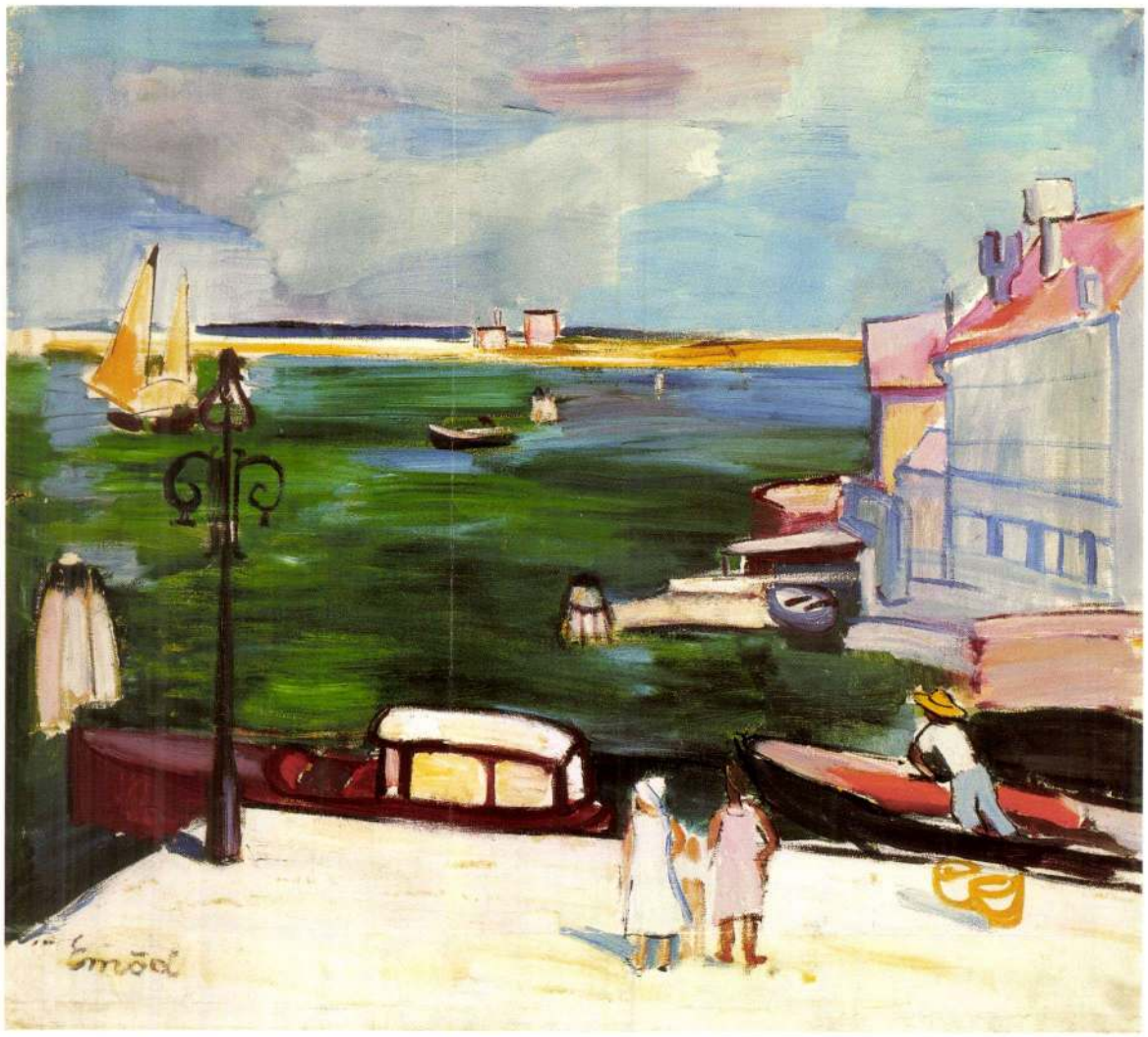

9

9 ▪ EMŐD AURÉL (1897–1958)

Velence

72 × 81 cm
Olaj, vászon
Jelezve balra lent: Emőd
Hátoldalon: Nemzeti Szalon kiállítási címkéje

Kikiáltási ár: 300 000 Ft

10

10 ▪ EMŐD AURÉL (1897–1958)

Virágcsendélet bonbonierrel

80 × 71 cm
Olaj, vászon
Jelezve balra fent: Emőd

Kikiáltási ár: 300 000 Ft

1969 JÚN 17

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PESTMEGYEI
HÍRLAP

Boldizsár Mária

— **Hosszában felmetszett és kivasalt szalmaszálakat** ragaszt fekete selyemre, és így készíti csendéleteit, tájképeit és portréit Boldizsár Mária okanyi óvónő, kinek e hét végén önálló kiállítása nyílik Békéscsabán.

1021

Boldizsár Mária

SZALMAMOZAIK

Érdekes és modern kiállítással lepte meg a békéscsabai közönséget az okányi Boldizsár Mária. Szalmamozaik képeinek bemutatója mindenképpen többet jelentett a majd másfél ezernyi (!) látogatónak az egyszeri rácsodálkozás élményénél, hiszen akik életükben először láttak szalmamozaikot, azok is hamar hívei lettek ennek, a Békés megyében viszonylag gyökértelen képzőművészeti ágnak.

A kiállítás pénteken volt nyitva utoljára. Az első elismerés illesse tehát a méltán nagy érdeklődést kiváltó bemutatónak otthont adó megyei művelődési házat. Boldizsár Máriát külön nem kell bemutatni. Képei ismerőinek legalábbis nem. Negyvennyolc műve önmagáról is vallott. Jó megfigyelő, érzékeny ember, az egyszerűsítések és a spontán érzések kifejezésének ügyes kezű művésze. Egy kérdés azonnal idekívánkozik. Miért aratott olyan osztatlan és véleményem szerint az átlagosnál nagyobb sikert ez a bemutató? Erre nem könnyű válaszolni, bár a másfél ezer látogató és a vendégkönyv elismerő sorai arra csábítanak, hogy egyértelműen dicsérjük a kiállított műveket. Mégis azt hiszem, a legtöbb embert az újdonság ténye fogott meg és csábított be a bemutatóra és persze a lakberendezés, lakásdíszítés modernizálásának igénye. Erre utal egyébként az eladott képek nagy száma is.

Ami közös a szalmaképeken (és ami tetszik is) az az anyagban rejlő lehetőségek okosan felismert kihasználása. Az természetes, hogy a vasalt szalmával csak úgy lehet dolgozni, ha a megkomponálandó témát csak a legjellegzetesebb momentumokkal fejezi ki az alkotó, az „egyszínű" vonalak tér nélküli lényszerűségével. Jó példa erre a Vízisíelő, avagy a Szarvasvadászat című kép. E művek belső dinamikája nyűgöz le és az ember szinte alig érti, hogyan lehet ilyen egyszerű eszközökkel ilyen sokat mondani. Ez a gondolat fogalmazódhat meg a szemlélőben, néhány másik kép előtt is. A markáns Zorba, a Halász naiv bája, a pazar gazdagságú Mecset, a már-már a nyűgös precízségig pontos szófiai képek mindegyike, a szalmából megálmodható témák sokféleségére és Boldizsár Mária művészi találékonyságára utalnak. A póztalanul egyszerű Béke vagy az allegorikus Hirosima már egy összetettebb gondolatsor kifejezése s a tömör megfogalmazás eszköztelenül is e művészeti ág szinte teljes fegyvertárát vonultatja fel.

Boldizsár Mária: Vízisíelő.

És éppen ezért... Véleményünk szerint a gyermekképek nem il-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1969 FEB 2
BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG

Versenypályázat — fiataloknak

Lapunk szerkesztősége és a Békés megyei tanács művelődésügyi osztálya fiatalok részére verspályázatot hirdet. Célunk, hogy a kezdő tehetségeket bírálattal segítsük, az arra érdemesek műveit pedig a Népújság kulturális mellékletében, a Köröstájban bemutassuk.

A pályázat jeligés, a pályázó nevét, születési évét és címét lezárt borítékban kell a versekhez mellékelni. A pályázók legmagasabb életkora 25 év. A versek témaválasztása kötetlen.

Beküldési határidő: 1969. március 1. Eredményhirdetés: 1969. április 4. A borítékra írjuk rá: Verspályázat.

Pályadíjaink: 1 db első díj: 700 forint, 1 db második díj: 400 forint, 2 db harmadik díj: 200—200 forint. A bírálóbizottság fenntartja magának azt a jogot, hogy a pályadíjakat más elosztásban ítélje oda.

Népújság szerkesztőség.
Békés megyei tanács műv. o.

Filadelfi Mihály:

Vállalom

A bizonyosságot kerestem sokáig.
Egy szilárd pontot a végtelen időben-térben.
Most megmosolygom gyermeteg hitemet,
és kétségeim hidrái erőtlenek már
feltépni régi sebeimet:
hogy nincsen semmi, ami bizonyos,
hogy csak a Kőtáblák vad zuhataga,
hogy csak az Érvek konok csattogása,
hogy csak a Tiltakozás forró láza,
hogy mind csak ennyi, ennyi csak...

Elégek én is, akár annyi más.
S mégis hiszem, hogy nem volt hiába semmi.
A mozdulataimtól is melegebb a világ.
Szép ábrándjaimat nem az egekre írtam,
emberek őrzik suta, krétákkal rótt soraimat.

KULTURÁLIS M

Kép a kép

A művészeti ismeretterje

Dühös levelet közölt nemrég a Művészet című folyóirat a televízió egyik képzőművészeti műsoráról. A levél feladója ingerült idegenkedéssel támadta napjaink művészetét, jószerivel csalóknak nevezte a képzőművészeket, cinkosaiknak a művészettörténészeket, nem éppen higgadt bölcsességgel szidott mindenkit, de leginkább a televíziót.

A maga különös módján ez a felhevült levél mégis a képzőművészeti tv-műsorok hasznáról, célszerűségéről győzte meg higgadt olvasóját. Írójának hangja, tájékozatlansága azt bizonyította, hogy a feladó nem lehet közeli ismeretségben a szépművészetekkel, kiállításokra meg éppen nem fecsérli az idejét, s ha a szidott tv-műsorban ilyen néző is odafigyel a képzőművészetre — márpedig a maga módján odafigyelt —, eleve jelentős dolog lehet a képernyő ismeretterjesztő hatása.

Természetesen a dühös egy volt az

kevés ember szer
különböző haszno
teket nagyképű é
előadások hallgatá
elsajátítania. A m
szórakoztató me
hez nyújt igen so
get mozgó képeiv
vízió.

A műértés, a
megszeretésének
sabb módja, hogy
vet lássunk. A tel
tokban" szoktatja
ket a modern alk
észrevétlenül éri
megbarátkozik
egy-egy korábba
nak, szokatlanna
képpel, stílussal,
A színházi közvet
tv-játékok díszlete
ken szereplő szobr
mind eszközei en
velésnek; az érd
ményekről szóló f
kon mellékesen lá
alkotások, a na
készített fotók mi
retet terjesztenek.

A „titkos" is

színvonalú gyűjteménybe, még akkor sem, ha őszinték, bájosak és az alkotó (illetve itt már az óvónő) valósághű megfigyeléseit tükrözik. A többi mű dicsérete mellett ez a kényszerűen kimondott tagadás sem egyértelmű. Már csak azért is, mert a kifogásolt gyermekképek között a sétáló gyerekek frize színvonalban, igényességben eléri az itt bemutatott Találkozás a kedvessel című kép értékét.

Találkozás a kedvessel.

Brackó István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1969 FEB 15

Boldizsár Mária

Hajdúsági szalmaragasztó művész sikeres bemutatkozása Békéscsabán

1021

Békéscsabán — különösen 1968-ban, a város újratelepítésének 250. évében — gyakori volt a képzőművészeti kiállítás. Az új év elején azonban minden eddiginél érdekesebb kiállítás nyílt a Megyei Művelődési Házban: Boldizsár Mária szalmaragasztó művész munkáit mutatták be nagy sikerrel.

A művészetpártoló közönség zsúfolásig megtöltötte a termet. Mindenki kíváncsi volt, a természet adta egyszerű anyagból hogyan készülhet művészi alkotás. A látvány lenyűgöző volt. A fekete selymen az aranysárga szalmából felragasztott figurák, épületek, emberek, virágok, madarak nagyszerűen érvényesültek.

Boldizsár Mária okányi óvónő — aki a Hajdúságban született, nevelkedett, tanult — Massits László rajztanártól tanulta a vázlatkészítést, rajzolást. Az egykori hajdúnánási kislányból óvónő lett. A gyermekek oktatására készített szemléltető eszközei, játékai is kiválóak, de a szalmaragasztás művészetéhez nem ez adta az ihletet. Egyszerűen érezte; csinálnia kell valami újat, szépet, művészit. Hat éve válogatja nagy gonddal a szalmaszálakból a legkiválóbbakat. Gazdagon alkalmazza a szalma halvány színárnyalatait. Fő témái: a gyermekek élete, játéka, az Alföld jellegzetes tája, madár- és növényvilága. A Gyepsoron című képén szalmatetős pusztai házak sorakoznak. A játékbolt kirakata előtt önfeledten bámészkodó kislány, a pecázók, a sárkányeresztők, a mecsetek, a hidak és a többi művészi alkotások nagyon megnyerték a békéscsabai és környékbeli lakosság tetszését. Úgy hírlik, hogy Boldizsár Mária szalmaképeit hamarosan bemutatják szűkebb hazája, a Hajdúság fővárosában is.

Ary

MÉG NEM

...k és vásárok sorozata
...delmi Vállalat boltjaiban

...Z ALÁBBI RENDEZVÉNYEINKET:

...ÁR 19.

...ban (Vörös Hadsereg útja ...tékából árusítással egybe-

...en (Vörös Hadsereg útja ...k és pezsgő poharazva

FEBRUÁR 20.

11. sz. fűszer-csemege boltban (Vörös Hadsereg útja 40.) cukrászsütemények, tejszínes készítmények árusítással egybekötött bemutatója.

191. sz. édesség-, borszaküzletben (Vörös Hadsereg útja 7.) a ...sőregi és egri pincegazdaságok legújabb ...árusítással egybekötött bemutató.

...csemege boltban (Vörös Hadsereg útja ...nyhai termékekből bemutató és vásár.

...áruházban (Új Élet park) széles választ- ...- és hidegkonyhai termékek árusítással ...bemutatója. A tv első helyezésű OMNIA ...ávéjából díjmentes kávékóstoló.

...ény egész
...ért tartunk

HÁZHOZ SZÁLLÍTJUK

Eladó kisipari bukósrekamié, 4 fotel. Dobozy bérház 10. sz. 3. ajtó.

Cseh szobabútor eladó. Széchenyi u. 36., II. em. 10. Érdeklődni délután.

Gondozót keresek idős, magános férfi mellé. Díjazás egyezség szerint. Lakást biztosítok. Izsó u. 16. 17 órától.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 FEB 16

Boldizsár Mária

Szabad Föld

(1021)

Nagy sikere volt Békéscsabán Boldizsár Mária újszerű művészetének: a szalmamozaiknak. Alkotásaiból a megyei művelődési házban rendeztek kiállítást, mely iránt nagy volt az érdeklődés. (Tudósítónktól.)

K
u
ej

TARTALOM

POLITIKA

interjú

4–5. „Helyesnek tartottam, hogy a kádári modell védelmében megírjam ezt a cikket" (Hajdú János)

egy hét

6–7. Képes hírösszefoglaló

8. Kulturális hírek

magyar glóbusz

9. Lupis in fabula 2: A magyar álom vége

15. Kerek asztal: A második első százötven nap

Diétai levlap

publicisztika

10. Arató András: A lengyel analógia, és ami mögötte van

11. Fejtő Ferenc: Bosznia, avagy az együttélés lehetetlensége

a kampány lapja

12. Csurka–Torgyán nagygyűlés: Ellenségünk, a zöld alma

13. Az MDF VII. országos gyűlése: Óriások vállán

riport

14. Hajléktalanok: Külső vágányon

világfalu

16–17. Belgrád és az ultimátum: Jönnek az oroszok!

Az orosz tényező

Szarajevói serteperte: Mintha jönnének

Tolvaj-diplomácia

18. Bíró Gáspár és az iszlám: A Szudán-ügy

Női Rushdie Bengálban

melléklet

Szeged

ÉLET+MÓD

21. Karnevál Velencében

Farsang Pest-Budán

22. Villamost: 41

Ill&ő: Tömegközlekedés

Cyrano

23. Zsebpiszok

Tiszta zseb

saláta

24. Glosszák

snobbesse oblige

26–27. Heti sznobkalauz

KULTÚRA

riport

25. Egy pofon a Novotelben (Daniel Olbrychsky Budapesten)

nagyítás

28. A lélek és a test (Robert Mapplethorp)

kritika

29. Vidióta: Bugsy

Film: Harc az idült mosoly ellen (Addams Family 2)

Mozivadász: A szökevény

melodia

30. Világzene, Fesztivál-Fórum, Budapest

rockfront

31. Narancsfül: Childman

Satriani, a Time Machine

apró hirdetés

32–34. Boldog, boldogtalan

komix

35. Camera obscura

NARANCSGALÉRIA

BOLDIZSÁR ZOLTÁN

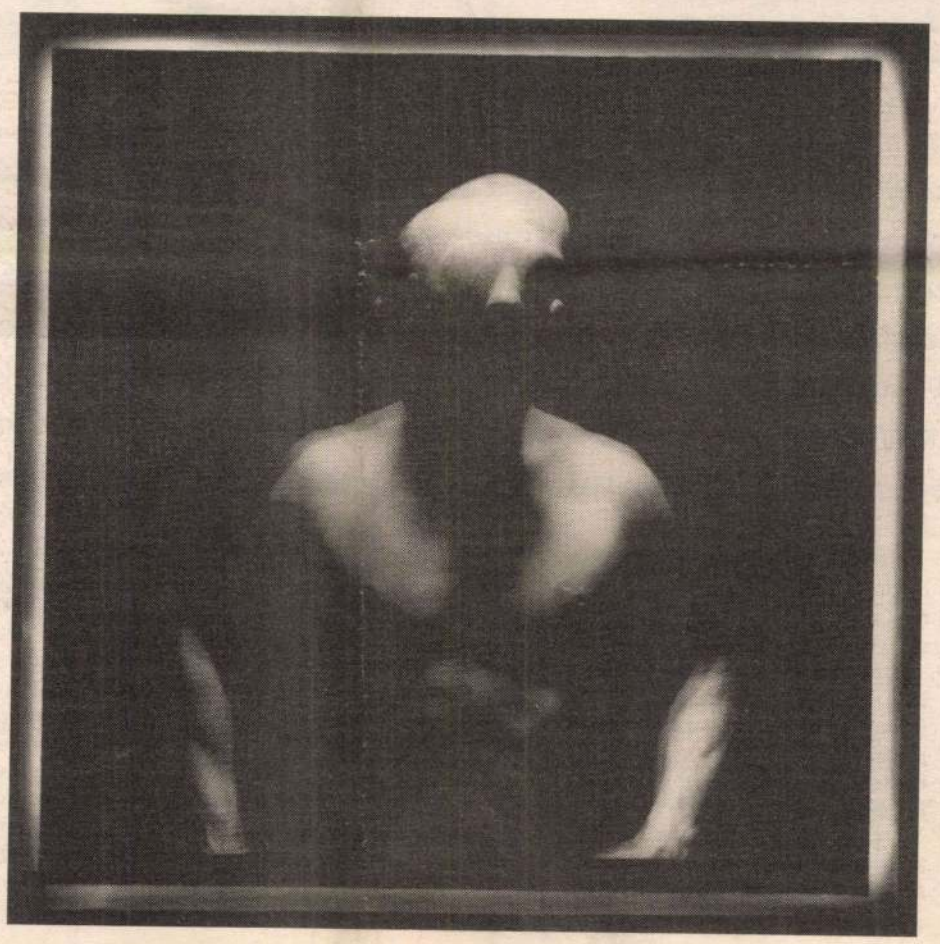

sár Zoltán fotói számomra roppant kedvesek. ntha nem láttam volna még hasonló tech- roldásokat másoktól: nem csak fotósok élnek ásraúsztatás" technikájával, hanem festők is. yerekkorom nagy kedvencei, Vajda Lajos és lre csodálatos grafikái is ebből a gondolat- ak. Mégis, azt kell mondanom, Boldizsár etlen érzékenységről tanúskodnak, amit – nyomdatechnikai határokat – a tisztelt glehet, nem fog a maga teljességében A fotókon látható modell is egy fotós kollé- tesen Drégely Imre. Egy fotós, aki fotóst yeim és uraim, ezen a héten egy megszál- tóst láthatnak a Narancsgalériában.

Tooth Gábor Andor

a szerk.

Ha minden igaz, megúsztuk. Szerencsénk van: egyrészt azért, mert nálunk nincsenek etnikai villongások (Kétegyházán is csak a Csurárok voltak antipatikusak a faluközösségnek, egyébként a cigányokat kifejezetten kedvelik ott, megmondta *A Hét*, amelynek készítői aztán igazán értenek a magyar néplélekhez); vannak viszont kompromisszumra hajló, bölcs vezetők. A külpolitika igazi virtuózai. Akik mindenre felkészülnek, még arra az esetre is, ha van légicsapás, van Európa–Szerbia háború. Még arra is, ha véletlenül Szerbia nyer. Miért ne nyerne? Gárdonyinál, Herczeg Ferencnél meg Thaly Kálmánnál (a kuruc balladák szerzőjénél, pillanatokon belül a magyar irodalomtörténet egyik kulcsfigurája lesz), szóval azoknál, akiknél bölcs vezetőink a politikát meg a történelmet tanulták, mindig a hetyke szittyák győznek, mindig a kurucok. Miért ne győzhetne Szerbia? És akkor mi most nem utolsó, hanem első csatlósai lehetnénk egy új Orosz–Szerb Világbirodalomnak?

Miért ne lehetnének azoknak, akik ezt az országot vezetik, nemcsak a belpolitikában, az ellenzék és az egymás elleni harc, az összeesküvés-teóriák mellett a külpolitikában is elmebeteg gondolataik? Tenni úgysem tesznek semmit, nincs amin lebukjanak.

Miért ne? Ha kimentek a Horthy-temetésre; ha kinevezték a Csúcsot meg a Nahlikot, ha televíziós show-kban és vállalkozási tévésorozatokban kommunikálnak az országgal? (Korábban rockoperákban meg színes, szélesvásznú, tízszer levetített történelmi filmeposzokban próbálták eljuttatni az üzenetüket, de az nagyon drága volt, meg nem is működött.) Ha érzelmi terrortól csöpögő retorikával próbálják rémítgetni az országot, hogy milyen rossz lesz nélkülük?

Ha egyszer a saját országos gyűlésükön a saját ideológiai alapból is bohócot csinálnak? Három év kormányzási gyakorlata és tapasztalatai után is valamiféle mitológiai ködbe akarják burkolni Magyarország és az idetartozás fogalmát – miközben Für Lajos, az új MDF-elnök, a kongresszusi csatadal-éneklésben elvéti a Szózat szövegét?

És ez a párt fogja kihasználni a két liberális párt viszonyának hiszterizálódását, és fog fellépni egy hamis egység ijesztő látszatával, és lehet, hogy kormányra jutnak megint, és megteszik, amit az első mandátumuk során nem mertek, csak célozgattak rá. Addigra esetleg tényleg lesz lehetőség egy jó kis világháborúra.

Magyar Narancs 1994. február 24. a szerk

„Helyesnek tartottam, hogy a kádári modell védelmében megírjam ezt a cikket"

Hajdú János, A Hét egykori főszerkesztője, az MSZP képviselőjelöltje

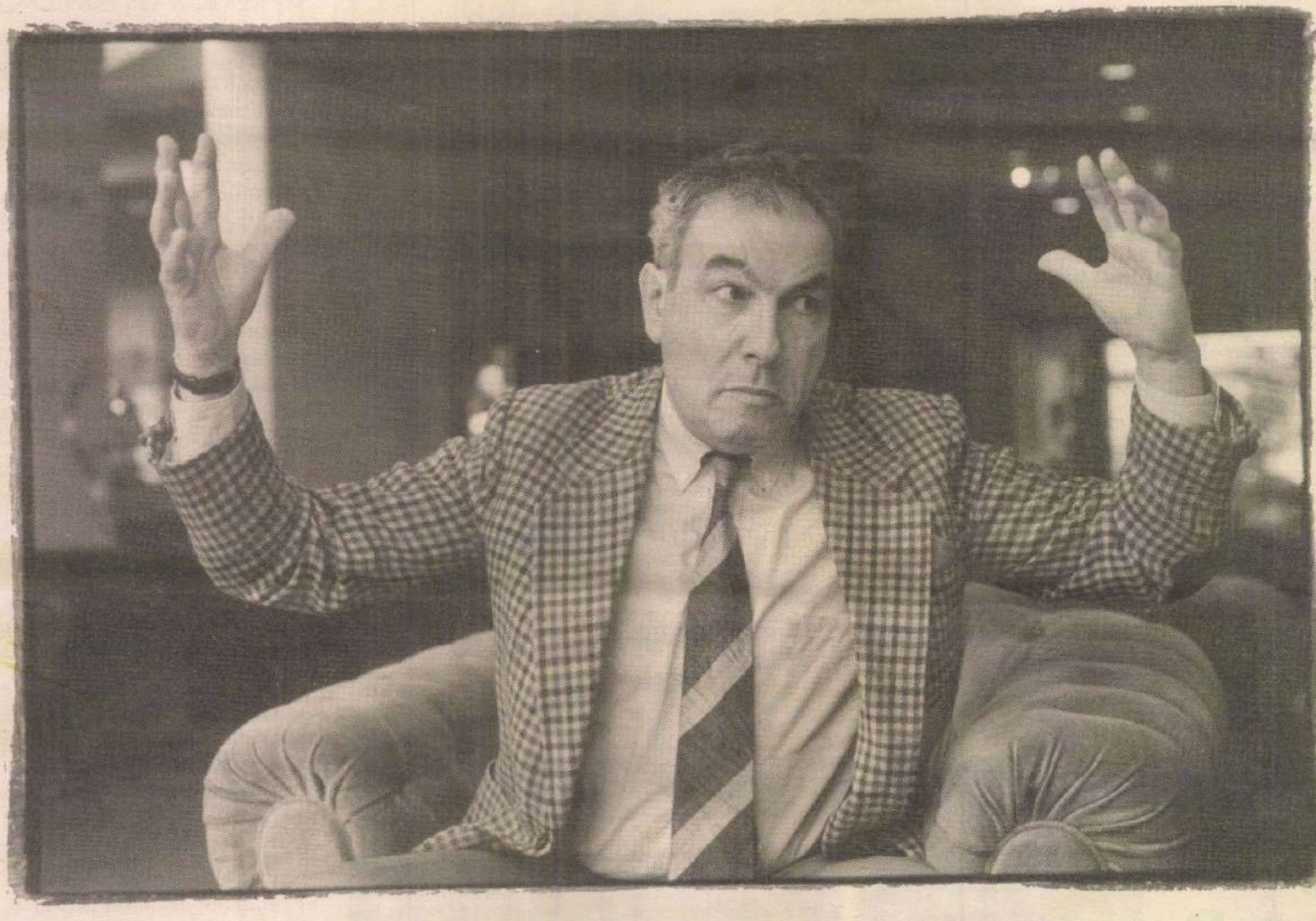

Fotók: Déri Miklós

1983-ban New Yorkban jelent meg Duray Miklós *Kutyaszorító* című könyve, amelyben a szerző a csehszlovákiai magyarság sorsáról szólt. A könyv előszavában Csoóri Sándor az akkori szisztéma alapértékét kérdőjelezte meg: az egypártrendszert, az egyházak visszaszorítását, a nemzetiségi kérdés negligálását. Hajdú János – akkor a tévé *A Hét* című műsorának főszerkesztője – Csoóri előszavát az Élet és Irodalomban támadta meg, a hivatalos politika szószólójaként. Egy közelmúltbeli, a Nap-tévének adott interjúban Hajdú János azt állította, hogy ma is ugyanazt gondolja, mint '83-ban. Ehhez hozzátette, hogy Csoóri nézetei szerinte a háborús veszélyt szítják a térségben. Ezt a kijelentést Kulin Ferenc, az MDF frakcióvezetője egy napirend előtti felszólalásában felháborítónak találta. Ezután Horn Gyula, a MSZP elnöke is visszautasította Hajdú nézeteit. Hajdú elismerte Horn igazát.

Magyar Narancs: Ma ugyanúgy megírná ezt a cikket?

Hajdú János: Természetesen nem. Tizenegy év telt el azóta. De azt hiszem, hogy nekünk, tehát Csoóri Sándornak és nekem az alapállásunk az, ami nem változott meg. Ő nacionalista, én pedig meggyőződéses antinacionalista maradtam.

MN: A Nap-tévében Ön – legalábbis a *Híradóban* látottak szerint – azt jelentette ki, hogy egy az egyben ugyanazt gondolja, mint akkor.

HJ: Én a Csoóri Sándorra vonatkozó minősítésemet tartom egy az egyben. A helyzet természetesen némiképp megváltozott.

MN: Annak, amit mondott, volt egy olyan része, hogy az a felfogás, amelyet Csoóri Sándor magáénak vall, az egyik oka a délszláv háború kirobbanásának. Igazából ezért kapták fel a vizet.

HJ: Ha erre felkapták a vizet, akkor ennek örülök, mert megértették, hogy mit akarok mondani. Ha egy nép a modernizációs pályára állás helyett egy korábbi kísérlet racionális meghaladása helyett következetesen és tudatosan egy nemzeti sérelmi politika holtvágányára tér át, akkor ez ebben a térségben a konfliktusok olyan fajta kiéleződéséhez vezet, mint amelyet a volt Jugoszláviában látunk. Szerény véleményem szerint nem szabad áltatni magunkat azzal, hogy az a kijelentés, hogy a miniszterelnök lélekben 15 millió magyar miniszterelnöke, az nem a politikai agresszió kódolt kifejezése a környező országokban. Ez egy olyan irányzat, amely nem a társadalom szociális szerkezetének átalakításában keresi a kibontakozást, hanem a nemzeti sérelmeket hánytorgatja fel. Ez politikailag hibás és veszedelmes világkép.

MN: Van egy olyan erkölcsi tehertétel ebben az ügyben, amely az álláspontját kétségessé teszi: az a tény, hogy Ön '83-ban azt a Csoóri Sándort támadta meg, akinek az írása nem jelenhetett meg Magyarországon, s nem válaszolhatott a támadásra. Ön pedig az akkori politikának, legalábbis a társadalom számára, egyik reprezentánsa volt. Ez egy értelmiségitől olyan morális hiba, amely után jobb, ha csöndben marad.

HJ: A megfogalmazás nagyon egzakt, ezt az elmúlt tíz év alatt többször hallottam. Megpróbálom pontról pontra megválaszolni. Csoóri irodalmi munkásságát, mivel nem vagyok irodalomtörténész, nem érintettem. Ennek következtében ezeknek a szabályoknak a számonkérése, mint értelmiségi attitűd, számomra érthető – érthető volt akkor is, hiszen én is többé vagy kevésbé értelmiséginek tartottam magam, de a szabályoknak ez a része engem nem foglalkoztatott.

MN: Azt, hogy azt az embert támadom meg, aki erre nem válaszolhat, az...

HJ: ...egy pillanat, kolléga úr! Az akkori MSZMP-nek az akkori emberei, akik ezt az ügyet politikailag kezelték, és akikkel együttműködve ezt a cikket publikáltam, többek között kénytelenek voltak tudomásul venni, hogy a haldokló, és ezért egyre kiszámíthatatlanabbá váló andropovi politika Magyarországon az akkori korlátozott, de létező mozgásszabadság ellen van, és a kicsi, de nagyon fontos szabadságot azon a címen próbálták megfogni, hogy Magyarország engedélyezi a nacionalista hangok felerősödését. Arról senki nem besz hogy Csoóri Sándor a kultur nómenklatúra részeként t közzé ezt az írását, tudniillik Magyar Írószövetség válasz nyának tagja volt. Aki ott get vállalt, annak tudnia hogy ezzel a rendszer e túrpolitikai figurájává vá a magyar párt- és kormán sen a szovjetek, a csehs és más szocialista vezető ték számon, hogy egy fu rius hogy tehet közzé Yorkban. Én – tekint hogy valóban része vo kori Magyarország h tézményrendszeréne nek tartottam, hogy a tező kádári modell v megírjam ezt a cikke ne nem tudom, tudja rosban eléggé közis nemcsak engem kér nek a cikknek a meg nem másokat is. Végü lent meg az én cikk

Boldogasszony

Uj. Idők Lex. IV. k. 987. l.

Boldogasszony *(Frauenkirchen)*, mosonmegyei község, Tr. óta Ausztriához tartozik, (1934) 3311 lak. Híres búcsújáróhely. Régi gettó. Határában római település nyomai. A XVII. sz.-ban Eszterházy Pál

— 987

Boldogkőváralja

hg. templomot és ferences kolostort épített. Mellette érdekes kálvária.

minden

lakosa van
Magyarországnak.

Van-e valaki,
aki ne ismerné

Fehér M. Miksa

férfiruha-áruházát?

Tavaszi raglánok . . . . . **75.-** P-től
Tavaszi öltönyök . . . . . **58.-** „
Gyermek ruhák . . . . . **18.-** „

Elsőrendü **mérték utáni** szabóság!

Öltönyök tiszta gyapju szövetből . **95.-** P-től

Fehér M. Miksa

Budapest legszebb férfiruha-áruháza

IV., Károly-körut 12

Nézze meg világvárosi kirakatainat.

Általános Nyomda, Könyv- és Lapkiadó Rt. Budap

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1977 MÁR 2 5
Magyar Ifjúság
Boldog Júlia
1021

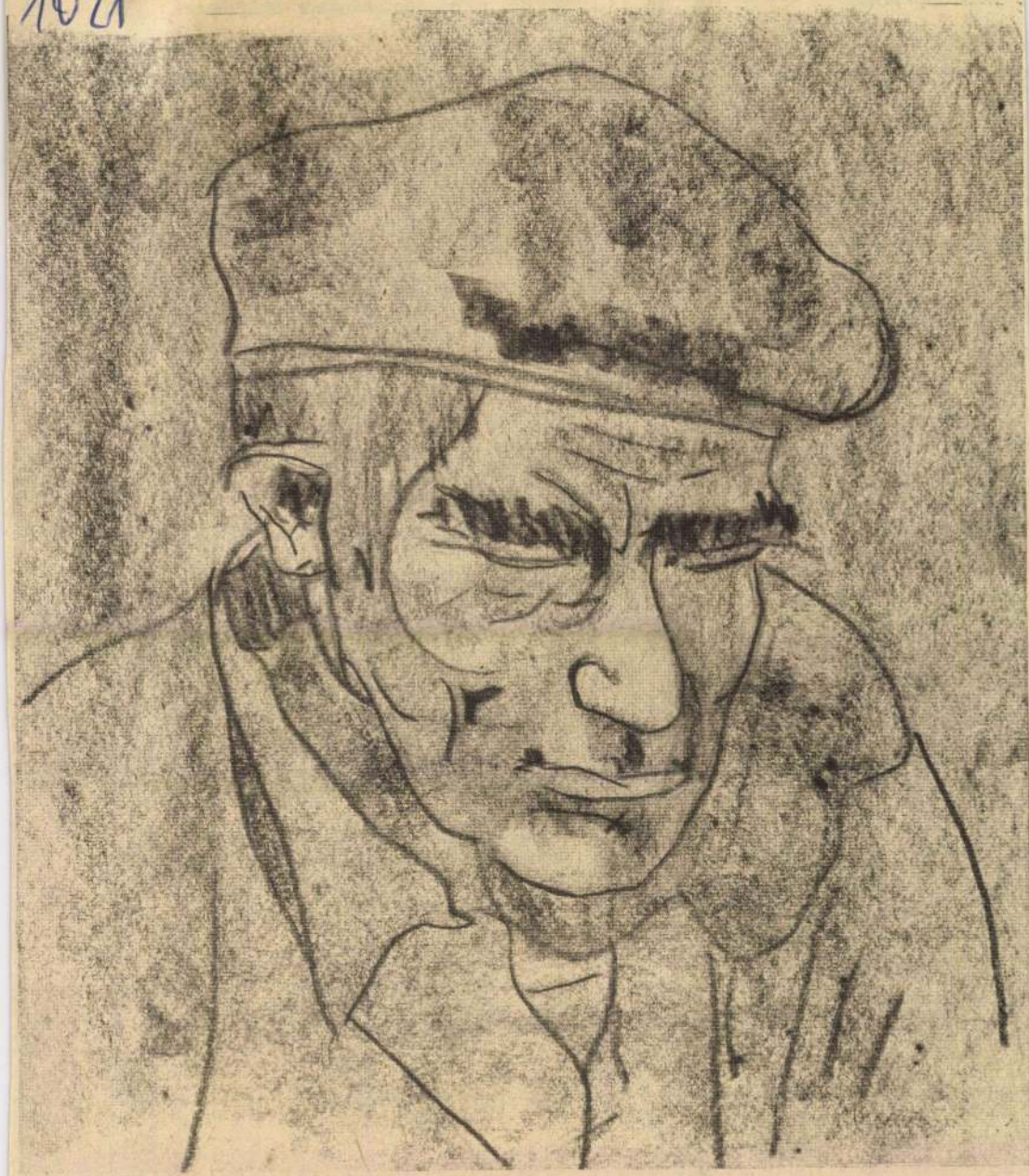

BOLDOG JÚLIA RAJZA

nost vinnek ki
a muzsika testét.

Hajnaló
és mind

OR SZELEZNYOV

ısképp történik
ıden

ıpokat pergetni nem lehet,
iábavaló újat remélni,
-megcsúszva tiporni a jeget,
ınki címét nem ismerve, élni.
fiú és egy lány – elképzelem –,
érek; ülnek és leckét darálnak.
találomra írom levelem
annak az elképzelt leánynak.
betű után . . . Milyen lehet?
akadt már a szemem
annyi lányon!
tudom, milyen. De azt a helyet,
át, házát magam előtt látom.
ett asztalt látok. Fél cipót.
ıbroszon kristályos só fehérlik.
cán ülök, félőn ejtve szót,
n csak hallgatunk. Ki-ki tűnődik.
y: villa meg kés könyököm alatt,
ndégek elosonnak titokban.
lja egyik kéz a másikat,
n egy kis pohár a földre koppan.
d sorra mindent elmondok neki.
ıdt gerendaház. És azt a halvány
ıalt vígan világgá zengeti
lkésett kakas a kertek alján.
Jldögélek falaim közt magam.
ában mindent elképzeltem innen.
osan láttam, mit, mikor, hogyan.
ıztán majd másképp történik minden.

RAB ZSUZSA FORDÍTÁSAI

IGOR SZELEZNYOV

Ágak

Madarak ültek rajtatok,
pinty, csuszka, cinke és királyka.
Az anya-fát fejsze csupálta,
rőzseként tűzbe hulltatok.

Ti ágak, hova hulltatok?
Itthagytok, szótlanul búcsúzva.
cinke és pinty, királyka, csuszka –
madarak ültek rajtatok.

Ősz – se virág, se lomb a fán.
Hányódtok szanaszét, zörögve.
Majd zengő füstként égbe törve
szálltok a madarak után.

Boldizsár Mária

1969 MÁR 11

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

Szalmamozaik-kiállítás

1021

Március 9-én, vasárnap délelőtt nyitották meg Hajdúdorogon, Maginé Boldizsár Mária szalmamozaik-művész kiállítását. A hajdúdorogi bemutató után a rendező szervek a kiállítás anyagát Hajdúnánáson, Debrecenben a filmklubban és Balmazújvároson rendezett kiállításokon is be fogják mutatni.

Az Egyesült Államok fegyveres erői
nagyarányú provokációs hadgyakorlat-
ra készülnek Dél-Koreában. Képünkön:
a 82. légihadosztály Dél-Koreába indul.
(Telefoto — AP—MTI—KS)

Boldizsár Iván, festő MDG

Balatoni tájképeinek gyűjteményes kiállítását a Csók Galériában meghosszabbították

–: Ma hallottuk

2.1

ESTI HIRLAP, bu. 1960. dec. 28.

NDK

Boldizsár Iván.

is szerepelt a kiállitáson.

Nemzeti kulturánkat védő társaság rendezte a kiállitást.

Budai Vigadó - Magyar karácsonyi kiállitás, Budán.
Az Est.1937 dec.14.

MDK

Boldizsár Iván.

Tatai kis tópart.

Kassa, V. Nemz. Képzőm. Kiáll. a V. és Közokt.
Min. által megvás. képek.
Képzőm. Körl. 1939, 3-4 sz.

Boldizsár Iván MDK

Villa kertje, olaj.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás

Boldizsár Iván

Kiállít

N. U. 932. XII. 20.

K é

Név: . . . . . .

Születési év: . . . . . Hely: . . . . .

Hol, mikor és kinél tanult: . . . . . .

Önálló kiállitásai: . . . . . .

Mely kiállitásokon vett részt: . . . . .

Hol jelentek meg kritikák vagy méltatás

Fénykép. Milgné

Műszaznok

Boldizsár Iván: Budapest. 1952

Jelz. Boldizsár

Festmény

Negatív vinc.

MDK

Boldizsár Iván, festöm.

Akt. Repr.

MTárs. A nö a müvészetben. 1936.

MDK.

Boldizsár Iván festő

"Hideg tavaszi nap" /olaj/

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Műcsarnok,1955. 14.l.

Boldizsár Iván

MDK

Békéscsabai művész szerepelt a kiállitáson.

Dr. Tóth Ervin: A tiszántuli képzőművészek II; vándorkiállitásáról.
HAJDU-BIHARI NAPLO, 1958. aug. 24.

Telepy Katalin: BOLDIZSÁR ISTVÁN

Boldizsár István hetven éves,
Művészet 1967. évf. 5 sz. 20-21. l.
képekkel

Boldizsár István

életrajz

Murádin Jenő: Nagybánya. A festő – telep műrétei. Miskolc, 1994, 11–12.

Boldizsár Jotván

Felsőbányán dolgozott
1928, erdélyi kapanható szereplője

Kishonthy Zsolt – Murádin Jenő: Nagy Oszkár
Nagybánya Környéke 2. Miskolc, 1993; 24,
26

megírva

Boldizsár József

pallér 1784-1791-ben
épitette a székelyzent-
erzsébeti ref. templom
tornyát,

Debreczeni László 1936.

169. l.

Boldizsár István

1918. máj. kiáll. N. Kalon
Napraforgós táj. olaj. 700.—

V

Vésö, öskori X. 48.

Boldizsár István

17 Napraforgós táj olajf. 700.—

Nemzeti Szalon

1918. máj

tav. kiáll

V

ATHOLIKUS SZÖVETSÉG
HELYISÉGEIBEN.

Boldizsár István

22 Város vége, olajf. 600.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1927

V

A felkérendő

Balás Piri László

Balogh Jolán

Bogyay Tamás

Biró József

Csabdi István

Csánky Miklós

Csernyánszky Mária

Dercsényi Dezső

Domanovszky György

Dutka Mária

Ernst Mihály

Ferdinándy Mihály

Gallus Sándor

Boldvisár István

2 olajf.

Nemzeti Szalon

Munkácsy Céh.

VIII. repr. Kiáll. Kat.

1935 márc. 30 –

ápr. 14.

BOLDIZSÁR ISTVÁN

67. Téli napfény, olajf.	800.—
68. Kukoricakapálás, olajf.	1200.—
69. Kilátás a műteremből, olajf.	800.—

V

Nemzeti Szalon

téli tárl.
1938 jan. felv.

KUTASSY IMRE

183. Mosakodó nő, tempera 270.—

KEMÉNY LÁSZLÓ

184. A budai Nárcisz-ucca, pasztell 250.—

Állványon:

BARTHA LAJOS

185. Fűvet tépő leány, terrakotta 300.—

BOLDIZSÁR ISTVÁN

15. Falusi utca (Alföld), olajf.
16. Vasárnap délután (Alföld), olajf.
17. Borház a szőlőhegyen (Tokaj), olajf.

Nemzeti Szalon

Magyar tájak
1939. dec.

V

Boldizsár István

Nemzeti Szalon

1929. máj.

Tavaszi Szalon

Sz. T.

BOLDIZSÁR ISTVÁN		
25	Erdő szélén, olajf.	1500.—
26	Út a hegyoldalon	800.—
27	Birkák, rézkarc	40.—
28	Magyar tanya, rézkarc	35.—
29	Falu vége, rézkarc	40.—
30	Nagybányai táj, rézkarc	40.—

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK:

Gróf ZICHY JÁNOS

TÁRSELNÖK:

PRESZLY ELEMÉR

Boldvisár István

l.

Ernst Mur 131 kiáll

102 fr.

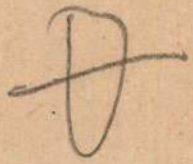

Boldizsár István

Ernst Museum Kiállításai

@XXXI. 1932

102,

V

Nyomtatvány

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Boldizsár István

Koll. kiáll

l. Ernst Mur. kiáll

157. n.

1936.

D

Togatus szobrának töredéke

IV. 20.

Boldizsár István

l. – koll. kiáll –

Ernst Museum kiáll

85. sz.

1926.

Ø

ERNST-MUZEUM
Budapest, VI., Nagymező-u. 8.
Telefon: 120—14.

1926 OKT. 7.

IGEN TISZTELT SZERKESZTŐ UR!

Van szerencsénk tisztelettel meghivni legközelebbi kiállitásunk megtekintésére, melyen LXXXV. Csoport-Kiállitás
Uj magyar Művészek

Boldizsár István

koll. kiáll.

l.

Ernst Mur. kiáll

124. sz.

1932.

√

Szavojai Jenő IV. 102

Boldizsár István

festő

koll. kiáll.

l.

Ernst Muzeum

kiáll. 157.

1936. jan.

V

~~Föv. Képtár~~

Boldizsár István

festő

6–16. 4.

laid

Ujvidéki kiáll. Egy.

1943. dec

BUI

Boldizsár István

szül. 1897. Oroshára

l. Hung 1937

10 szüve a londoni
magy. graf. kiállitáson
1937

V

Szövetség

magyar festők szobrászok
stb társasága

I. kiáll.

Nemzeti halon

1924. márc –

Fő képt.

Boldizsár István

bécsi magy. kiáll

Künstlerin 1937

V

Felszólalásokat csak 3 napon belül vehet$^{ek}_{ünk}$ figyelembe.

Átvett$^{em}_{ük}$:

Csalóné

Centrum rsz. 101.

Boldizsár István

10 művel vett részt
a lembergi magy.-graf.
kiállitáson
írod

Tow 1935

V

Boldizsár István

~~Bartus Ödön~~

~~Bokor Vilmos~~ (?)

(~~Guglielmo~~)

Boldizsár István

168.l.

Velencei Biennale

1930.

~~Lfha 44~~

V

~~szisés, Rézmeszet, (mérete~~

~~18.8.22.6 Ym.~~

~~[illegible]~~ ábrázol~~[illegible]~~, melyek közül az elsőn:
rnick vom Oguliner Regiment den 10
Angriff des Lieutenant Drassenovich auf
„des Oberstlieut: Ruckavina" (3) és „4. Vor-
; a másodikon az „Attaque der Obersten
h in Gradisca auf die Festung Ber-
a den 13 Febr: 1788." –; a harmadikon a
Schiffe bei Rama" (A) és „bei Gradistie
ter Com^do^ des General Wartensleben" és
Plan von Orsowa" –n, a melyhez
„c. 80 Türken strechten das Gewöhr"
van adva, az „Einmarsch der K. K.
n 12 Febr. 1788" van feltüntetve. Felirk
III" s
Trattnern K. K. Buch." Végre a legalól
zöveg kezdete: „1. Attaque de Dresnik, par
lins, le 10 Février 1788" s befejezése: „Chez
rn, Impr. & Libr. de la Cour."

Boldizsár István

részt vett az alábbi
kiállitáson

The Cleveland 1931

√

Boldizsár István

10 műve az oslói
magy. grafik. kiállításon
volt

Ungarsk 1934

V

Boldizsár István

festő

mit 1889. Bpest

Képzőm. fönk. u. o

Schiffsladung, of. 1928

Dorf in den Bergen,

of. 1918

Kat Nürnb 1929

18-l.

V

Budapest, 1932. junius hó.

Összenasonlitása. Kulonleges muveletek.

vány).

ipari pályára való testi alkalmasságról.
jelentkező segédeknél a 4. pontban kivánt
vüket (segédlevelüket) bemutatni.

Heti órák száma:

Asztalos osztály.			Fafaragó osztály.			
II. évfolyam.	III.	IV.	I.	II. évfolyam.	III.	IV.
1	.	-	1	1	1	-
2	2	-	3	2	2	-
2	1	-	2	2	1	-
-	-	-	2	-	-	-
2	3	2	-	2	1	2
-	-	1	-	-	-	1
-	-	2	-	-	-	2
-	-	1	-	-	-	1
-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-
3	-	-	4	4	4	-
6	8	6	-	5	5	6
-	-	-	4	4	4	-
28	29	31	23	24	26	31
-	-	3	-	-	-	3
2	2	-	2	2	2	-
46	46	46	46	46	46	46

ntartásával. 1932 - 34/35.

Boldizsár István

Jestő

Falusi malom c.
képe repr.

Újvideki kiáll. kat.

1943. dec.

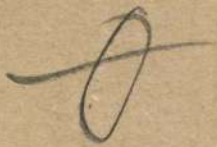

Boldizsár István

l. Arv. Közl. 1938. 85 sz.
22. l.

628.

Boldizsár István

l.

Árv. Csarnok 104. aukc. Eat

SZ. ANNA-ÜVEGFESTMÉNY

(Bécsujhely, A ciszterci-kolostor múzeuma)

Genthon J:

Boldirsár István

Árv. Csám. 103. anke-Eat.

Ø

Boldizsár István

1897 —

45. Tavasz, olaj:
75 x 90 cm.

Almásy - Teleki XII - 1943

V

Magyar Akvarell és

Pasztellfestők Egyesülete

VIII. kiáll.

Nemzeti Szalon

1921. ápr.

megvan

Könyvtárunkban

Boldizsár István

~~Berkes Antal~~

~~Beraáll Aurél~~

~~Beron Gyula~~

~~Béli Vörös Ernie~~

~~Bihari Sándor~~

~~Blaas Gyulius~~

~~Boemm Ritta~~

~~Bogdány Jakab~~

~~Boldizsár István~~

Mű és Régiségk Vall.

aukc. III. (1946)

9.,	17 x 23	"	[illegible]
10.,	18 x 23	"	92 "
11.,	19 x 26	"	2 "
12.,	23 x 29	"	87 "
			4875 drb.

Midőn biztositom a Tekintetes elkészitéséről, kérve nagyrabecsült nek készséges szolgálatára

Budapest. 1933. II. 26.
Nemzeti Muzeum
(Lakás: VI. Izabella u. 41.)

Boldizsár István

Ivanyi Grünwald Béla
festő arckeje repr.

~~Műcs. kiáll, tól~~

Pipics 155. l.

Boldizsár István

színészékemség

0

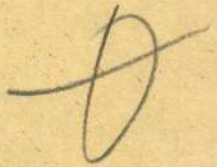

~~Műcs. Iá..., tól~~

Pipics 52 l.

Boldizsár István

Ozsonna c. Eépe
repr.

Csánky Ung Mal

BILDERBEILAGEN

Boldizsár István
festő

Körönd 1946. má-
pisában, olajf.
Tatatóvárosi táj,
olajf.

Ø

Magy. mův. repr.
képzőm. kiáll. 1947
jan.

oktatásügyi minisztertől.

z. Bizottsága

BUDAPEST.

IX. Ráday u. 10.

Boldizsár István

9 grafika -

Csánky Ungvári

36. l.

D

Boldizsár István

életrajz

irod.

Csókássy 67. l.

szul. Orosháza 1897.
A bpesti képzm. főiskolán, Nagy-
bányán, Münchenben, Bécsben
tanult. Grafikai munkái szanó
kult. miscenben. 1929. Zichy
Mihaly graf. díj. 1931. Kiniyes
Messe tájrép díj.

1933

T. 5127.

Duna közepén látszik az erőd, mely
rlás tünik föl, az előtérben a par-
ászokat rakosgatnak és szekerek ha-
lévő kereszt irányában, egy lovas
bal álló férfivel. Felirata

Orsova, im
at.
va; au
at.

a rl. 30.1 : 34.3 cm.

296-98
3-17.

Boldizsár István

festő

írod.

Magyar Katonaujság.

1943. ápr. 24. (Képpel.)

VÁNDOR FERENC
építőmester
Budapest, V., Kádár-utca 8. sz.
TELEFON: 310-998.

Nagyságos

S z e n t i v á n y i E n d r e
restaurátor urnak,

B u d a p e s t.

XI., Lágymányosi-u 16.

Boldizsár István

Magyar Művészet

~~1926. 539 (kiállítások)~~

1929. 300. l. (kiállítások)

1930. 59. l. (Szi Tam. könyv.),
120. l. (könyv. élet és irod.)

1931. 426. l. (kép)

1932. 50, 52. l. (Sz. T. könyvk.)
54. l. (kép)
~~64. l. (kiállítások)~~

~~Ásatás~~hoz szükséges fölszerelés III. 68. —

Boldizsár István

Reggeli után
c. kepe repr-

Magyar Művészet

1935. 127. l.

Boldizsár István

festő

szül. Ososhára 1897

jul. 19.

cód

z

Révai XXI. 164. l.

BOLDIZSÁR *István*, festő. • Oroszháza 1897 júl. 29. A bpesti képz. főiskolán Réti Istvánnál tanult. Az Ernst-Múzeum 1926. és 1932-ben rendezett kollektív kiállítást műveiből. 1931-ben elnyerte a Szinyei Merse Pál tájképfestészeti díjat. Zúzómalom Nagybányán c. képe a székesfőváros tulajdona. Főkép naturalista tájképeket festett a nagybányai tradíció alapján.

E. 9. I 123. 1.

Liber IV. 122.

Libera IV. 122

Boldizsár István

Olvasó nő c. képének repr.

Magyar Művészet

1936. 117. l.

Zazar partján c. képének repr. u.o.

Boldizsár István

Boldizsár István festőművész,
VI. Aréna-út 84. 420-517

Bpest, 1940. szept.
" 1942. jan

235/1941.

szám.

BUDAPEST
941-OKT.--9.N 3
AC 5 AC

A Müemlékek Orsz.Bizottsága t. Elnökségének,

Budapest, IX.Hőgyes Endre

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Dij átalányozva.

Boldizsár István
(Orosháza, 1897 +

„Mezei csokor paraytkosszában"
o.v. 65,5 x 50,5 J. l. j.: Boldizsár.
k. kiáltási ár: 20000 ft.

BÁV 58. Képaukció Bp. 1982. september

Boldizsár István, festő

L. Csók István

Tamás István: A cecei Csók-István-ház. 15.

Nepszabadság, Bp. 1980 aug. 24.

Nie ~~zabadaj~~.

Boldizsár István
(Oroshása, 1897-

„Virágaendélet" o.v. 80x60 cm
J. h. j.: Boldizsár
Kiállítási ár: 25000 ft.

BÁV 57.Képaukció Bp.1982.május

Boldizsár István

1918/19.

Tehképzőmfőiskérk

1932-33. 69. l.

Képzm Főisk

dhizmusnak köszöni elterjedését. A díszes kapuk, melyeknek három bejáratuk is szokott lenni s amelyeket tetők fednek és színes csempék borítanak, *pai lu* néven ismertek. Nagy mesterek a kínaiak a tájkép és az épületek festői összehangolásában. Szeretik az építkezésben is a festői gondolatokat. Kedvelt épületformáik a kis kerti pavillonok, a merészen ívelt hidak, a kerek nyílású kapuk és ablakok.

Az ókori építészet alkotásai közül megemlékeznek a források a négyszögű alapon emelt nagy, toronyszerű épületekről *(t'ai)*, melyek vagy kincsesházak voltak, vagy hadgyakorlatok és vadászatok megfigyelőhelyei, vagy csillagvizsgáló tornyok. Állítólag már a Hia-korszakban, a nagy csatornaásatások korában épültek ilyenek. A Han-korszakból ismerjük égetett agyagmintáikat. Ehhez a típushoz sorozhatók a nagy fal őrtornyai és a keletibb őrtornyok, melyeket Stein Aurél fedezett fel a selyemkereskedés északi útvonalán. Jellemzi már az ókori építkezést, hogy az egyenes és törtvonalas gerendázatok és rácsozatok mellett alkalmazta a bolthajtást és a kerek ablaknyílásokat. A régibb nagy emlékek közül említenünk kell legalább röviden a következőket: A hunnok ellen emelt *nagy fal*, mely Kr. e 500 óta épült (főleg 221—209; l. Mung T'ien), a *Tien Ming Sze* városában épült *pagoda* (602—615), a 13-emeletes *pagoda Ling Kuang Szu*ban (VII. sz.), a *„Nagy vadlúd"-pagoda* u. o. (710), a IV. sz.-ból való *Ling Yen Sze-kolostor pagodája* (742—756), a *„Mennydörgés csúcsának" pagodája Hang Chou-Fu*ban (970), az 1280-ból származó pekingi *császári palota*, mely 1400-ban újraépült, a *Kwan Yin-pagoda Pu To Shan*ban (1334), a *Wu Ta Sze* (öttornyos templom) Peking mellett, mely a Buddha-Gayaban emelkedő Mahabodi-templom szabad másolata (1403; újraép. 1473), az Ég temploma — *Chi Nien T'ien* — Pekingben (1240; újraép. 1755 és 1889), a *Mandzsusri-szentélyek* [illegible] a *Ming-sírok* épüle-

Boldizsár István

l.

Ferkèpzomfoiskèvk

1939-41. 9 (128) 87 97. l

Képem Föisk

ió	julius 1 – aug 15 ~~julius 24~~ –
a.s.őr	julius 24 – aug. 20
	augustus 16 – szept. 6
altiszt	julius 24 – aug 12
...r. fr...	aug. 1 – szept. 7.

Boldvisár István

festő

arcképe és képpel

V.

Karczagmagyállam élete

375, 376, 385. l.

1932

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután 1/2 6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Boldizsár István

festő

Szül. 1897. pil. 29, Orosháza

erőd

Ki-Kicsoda?

98. l.

1937

NYOMTATVÁNY

Budapest

úrnak

Boldizsár István
(Oroszháza, 1897 -)

„Nyári nap Tihanyban" o.v. 62 x 85 cm
s.l.j. Boldizsár, Tihany 1952 kikiáltási ár: 26000 ft

„Piheres az őszben" Gouache 34 x 48 cm
s.l.j. Boldizsár NB. kikiáltási ár: 6000 ft

BÁV 56.Képaukció Bp.1981.december

Boldizsár István (1897 –

„Kertalja ősszel" o. v. 70 x 86 cm
j. l. b. Boldizsár 1943. kikiáltási ár: ~~5000 ft~~
25000 ft

—

„Balatoni viharlesek" o. v. 60 x 80 cm
j. l. j.: Boldizsár
kikiáltási ár: 15000 ft

BÁV 53.Képaukció Bp.1980.december

Boldizsár István (1897-)

„Utatás Nagybányán" o.v. 65 x 100 cm
J.l.j.: Boldizsár 1927
kikiáltási ár: 25000 ft.

„Felsőbányai reggel" o.v. 85 x 120 cm
J.l.b.: Boldizsár
kikiáltási ár: 25000 ft.

BÁV 54.Képaukció Bp.1981.május

Boldizsár István (1897-)

„Nagybányai táj" o. f. 39x48 cm

J. l. b.: Boldizsár Fbánya 1926.

kikiáltási ár: 15000 ft

BÁV 52.Képnukció katalógus Bp.1980.szeptember

Boldizsár István (1897-

„Veszprémi városrészlet tetőn"

o. v. 50x60 cm J. l. b.: Boldizsár

Bp. 1942.

kikiáltási ár: 25000 ft.

BÁV 52.Képaukció katalógus Bp.1980.szeptember

Boldizsár István (1897-

„Vergődő táj" o.v. 80x100 cm

J.l.b.: Boldizsár 1947.

kikiáltási ár: 20000 ft.

BÁV 50.Képaukció katalógus,Budapest,1979.december

Boldizsár István

Elekfy Jenő, Boldizsár István
és Berkhardt Ágoston névrendé-
he volt a Főiskolán Kerti Károly.

— : Komárom megye képzőművészei.
Művészet, 1979. május – 40. sz.

Boldizsár István, festőművész.

Sági Sándor festészetének kibontakozására három tényező hatott: szülőföldjének, a Tiszatájnak az emlékanyaga, Kosztka József és Boldizsár István példája. A két festőművész befolyása, kollegiális figyelme szerencsésen egészítette ki egymást Sági Sándor magára találásának évében, – írta egyik ülésben Pogány Ö. Gábor.

Pellionisz Valéria: A természet szerelmese.
Pesti Műsor, 1979. jún. 6.

Boldizsár István (1897 -)

„Tavaszi a Sód patak partján"
o. v. 65 x 87 J. l. b. Boldizsár
Veszprém 1979

-FOTO- Ár: 12000 Ft.

BÁV 41.Képaukció Budapest 1976.december

Boldizsás István (1897 -

„Veszprémi táj" o.v. 70 x 90 cm

s. l. j.: Boldizsás 1948. Veszprém

kikiáltási ár: 18000 ft

BÁV 48. Müvészeti Képaukció Bp. 1979. május

Boldizsár István (1897-

„Parasztudvar" o.v. 80x100

s. l. j.: Boldizsár

Tiriáltási ár: 16000 ft

BÁV 44.Képaukció Budapest,1977.december

Boldizsár István (1897 -

„Nagybányai táj" O. fa. 78 x 98

J. l. jobbra: Boldizsár

Zilváltási ár: 12000 ft

BÁV 44.Képaukció Budapest,1977.december

Boldizsár István

Horthy Miklósról készitett festményét bemutatja a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1939. nov. 4. XIII. évf. 43. sz. 5. lap.

Boldizsár István (1897-

„Verandán ülő nők"

o.v. 55 x 45 cm

Kikiáltási ár: 6000 ft.

BÁV 45.képaukció Budapest,1978.május

Boldizsár István (1897 -

„Fürdő nők" o.v. 70x85 cm
J. l. b. Boldizsár (Restaurált)
kikiáltási ár: 20000 ft

BÁV 49.Képaukció Budapest,1979 szeptember

Boldizsár István

Kocsis Árpád festőművész tanárai voltak:
Boldizsár István, Varga Nándor Lajos és
Szőnyi István.

Összeállította:
F.Ludányi Gabriella: Heves megye képzőművészei.
MŰVÉSZET,1979.augusztus- 32.lap.

Boldizsár István - grafikus

- Borghida Pál elismeressel beszél a rézkarcairól

Említve: Perlrott Csaba, Klein Jó-zsef, Ziffer Sándor, Balla Béla, T Rátz Péter.

Borghida Pál: Formabontók és kismesterek

Igaz Szó 1974/5

680 old.

Boldizsár István, festő- és grafikusművész

Pirk János festőművész emlékezik az elmúlt, időkre. Tudtával él és dolgozik Boldizsár Pista, akivel együtt járták annak idején, a Zazar partját és a Virághegyet, ahol Réti István 1924-ben sz'az piktort, kritikust vendégelt meg.

Moldvay Győző: Az utolsó nagybányai?
Népújság (Heves), 1979. okt. 28.

Boldizsár István (1897-

„Fotelben ülő nő" o. v. 80x100 cm
J. l. b. Boldizsár
kikiáltási ár: 20000 ft.

„Tavaszi fellhő" o.v. 100x110 cm
J. l. j. Boldizsár
kikiáltási ár: 30000 ft.

BÁV 51.Képaukció katalógus Bp.1980.május

Boldizsár István (1897-)

„Veszprémi táj"
o. v. 67x95 cm J. l. b.: Boldizsár
Veszprém 1946
kikiáltási ár: 12000 ft.

BÁV 46.Képaukció katalógus,Bp.1978.szeptember

Boldizsár István festő

- a művésztelep fennállásának utolsó éveiben ír róla Borghida Pál

Említve: Ziffer Sándor, Klein József, Tolli Gyula, Litteczky Endre, Mohi Sándor, Pirk János, Thorma János, Perlrott Csaba Vilmos, Mikola András, Réti István, Aba Novák Vilmos, Nagy Gizi

Murádin Jenő: Borghida Pál

Igaz Szó 1974/5 675. old

Boldizsár István (1897-

„Őrjegyzel Nagybányán"
o.v. 80 x 100 cm
s.l.j.: Boldizsár
Kiállítási ár: 20000 ft.

BÁV 47.Képaukció Bp.1978.december

Boldizsár István grafikus

1 db. rézkarc

Igaz Szó 1974/5 682 old

Boldizsár István (Orosháza, 1896-

„Mezei csokor" parasztkorsóban" o.v. 80x60 cm
J. l. b.: Boldizsár kiáltási ár: 28000 ft.

—

„Fekvő akt" o.v. 76x100 cm J. l. b.: Boldizsár
kiáltási ár: 18000 ft.

BÁV 1982.decemberi 59.Képaukciója Bp.

Boldizsár István (Orosháza 1897 -

„Mezei csokor paraszthorsóban" o.v. 65,5 x 50,5 cm
s.l.j.: Boldizsár
kiváltási ár: 20000 ft.

BÁV 58.Képaukció Bp.1982.szeptember

Boldizsár István (Orosháza, 1896-

„Naprafogós crendélet"

o.v. 80x60 cm J.l.G.: Boldizsár

kiriáltási ár: 28.000 ft.

BÁV 60.Képaukció Bp.1983.május

BOLDIZSÁR István

HEITLER László: Két pápai kiállítás. =
Népszava, 112. 177. 1984. július 29. 10

Pápa, Jókai Művelődési Központ, Boldizsár István szikarcai
-"- , Helytörténeti Múzeum, Heiner Gyula festményei és rajzai

MEGHI

a MTA Müvészettörténeti Kuta
amelyre

1991. március 22-én,

az MTA Zenetudományi Intézet
Mihály u. 7. I. emelet/
kerül sor.

Tárgya: az 1986-1990.
az 1991. évi
tájékoztató e

A bejárási beosztástól függe
kötelező.

Budapest, 1991. március 14.

BOLDIRSÁR István

E.M.: Elment az utolsó nagybaipi. =
MN XLVII. 274. 1984. nov. 22. 7. p.

BOLDIZSÁR István

W. é [Wagner István]

Az utolsó nagybácsi
Végső búcsú Boldizsár Istvántól

17/295

Magyar Hírlap, 1987. dec. 16. 5.

EGYSZARVÚ
ENKLITIKA

1990, olaj, vászon, (triptichon),
140 × 160 cm, 160 × 140 cm,
140 × 160 cm

nűvészetének megértéséhez,

NOVOTNY TIHAMÉR

ti formáktól radikálisan eltávolodó, úttörő
vészeti magatartás és a mitikus-vallásos, táji-
mészeti, néprajzi-mindennapi, társadalmi-
ténelmi hagyományokra építő újtradicionalis-
transzavantgárd állapot.
Európa keleti felének egyik sajátossága, hogy

BOLDIZSÁR István festő

Nagybánya : Nagybányai festészet a neósok fellépésétől 1944-ig. Miskolc : Mission Art Galéria, 1992
12, 14, 167, 170, 99.

Boldizsár István

Kieselbach (75)

1997. szept. 19.

ıgótarján; *Országos*
érrajz", Nádor Galéria, Bp.;
, Pécs;
ropa International Art
Kunsan;

, Városháza, Wuppertal, Bonn.

údió-kiállítások, Bp.; Kisalföldi
Tárlat, Napóleon-ház, Győr; 1982,
leon-ház, Győr; 1984-1990:
985-1986: A *Győri Grafikai Műhely*
arnok, Győr (K); Szombathelyi
, Bp.; 1985, 1988: *Észak-Dunántúli*
95, 1997, 2000, 2002: *Országos*
1996, 1998: *Kisgrafikai Biennálé,*
r aus Győr", Städtische Galerie
000: *Országos Rajzbiennálé,*
iennálé, Esztergom; *„Térrajz"*,
szek", Pécsi Galéria, Pécs; 2001:
nternational Art Exhibition",
001, 2002: „Künstler aus Győr",

ly, 1983(3); Heitler L.: Mai
In: Új forrás, 1983/6.; N.

BOLDIZSÁR István

Boldizsár István festőművész Pápai vízimalmok c. Ziallitása, Pápa, Műselődési Ház, bev. Heitler László.

[Hn.] [kn] 1984 [4] p. ll

Boldizsár Mária

48 szalmából készült tájképét és csendéletét állítottak ki a béréscsabai Balassi Bálint Művelődési Klázban. (A szalmafonatokat a művész fekete selyemalapra ragasztotta).

A nap kivei.

Magyar Hírlap, 1969. január 20. 8. l.

<Boldogasszonyi kegyhely>

Horváth Athanáz:

A <> története. 16-r.
14 kép, 64 l. Nezsi-
der, 1926.

Gent (1006)

iros.

. ~~EXX~~ Barna.

t. Piros.

Sötétkék.

Piros.

zium. Lila.

elésről." Szürke.

Fekete.

ensis. Kék

Boldogasszonyi (Frauenkirchen) Madonna mestere

szolgai módon követte a prototipust

Balogh Jolán: Középkori faszobraink stílusszeredetéről
MTA II. Tarn.-tört. Tud. Ont. Közl. II. Köt. 1. sz (1951). 42. l.

Boldogasszonyi
rk. templom
látképe
Langraff H. F.
metszete
repr.

Bubiller

255 l.

Boldogasszony kegyhely

Horváth Athanász: A boldogasszonyi kegyhely története

16°, 14 K, 64 L, Vezsider, 1926

Boldogasszonyi kegyhely

715 **Horváth. Ath.** : A Boldogasszonyi kegyhely története. Számos képpel. Neusiedl, 1926. fve. kis 8°. 64 old. **2.—**

716 — Geschichte des Gnadenortes Frauenkirchen. Mit Abbildungen. Neusiedl, 1926. br. kl. 8°. 64 old. **1.50**

Petőfi-Társaság VI. 311.

Boldogasszonyfai

Kat. templom

Épült 1769.

Uj szék Lex. TV. K.

987. l.

M. KIR. KÖZPONTI ILLETMÉNYHIVATAL

BUDAPEST, I., VÁR.

.....szám.

BUDAPEST
1937 NOV. 24 18.
1

Műemlékek orsz.biz.
Budapest.
IX.Rákos u.1.

Hivatalból.

Díj átalányozva.

Boldogasszonyi
ferencrendi templom
(Frauenkirchen,
Burgenland)

l.
Thirfelsödmantel
94. l.

Boldogasszonyi

kegyhép, szobor és

a templom

(Győri püspökség,

Moson vm)

Schaeferkegyh.

16, 17. l.

Boldogasszonyi kegytem-plom

P. Horváth Athanáz dr.:

A boldogasszonyi kegyhely története.

Neusiedl am See

1926.

fd

t in Breslau

Boldogasszonyi ferencrendi templom

1669–1696.

l.

Hekler M M Tört

135. l–

alapraj vzal

Potyondi ág. ev. isk. vándorkvt.

VII. 289

Boldogasszonyi ferences
rendház

ciborium, aranyozott
réz, álkövekkel
XIV–XV. sz. díszítve.
leírva, repr.

Pul. Rad
II. 1–2. l.

MDK

A Boldogasszony /Mátyás/ templom oszlopfőinek mestere.

Oszlopfő részletek. /repr./

AHA, 1954. Tom.II. Fasc.1-2. 51.l. -Gerevich L.: Prager Einflüsse auf die Bildhauerkunst der Ofner Burg. 51-63.l.

Boldog Lossi iparművész MDH

Sikere volt diplomamunkájával.

— : Új bútorstílus 8

Bp. 1965. jún. 26.

ESTI HIRLAP

Boldog Jolánta
ikonografiája

l.

Szépmüvészet
1944. 266 l.

BUDAPEST
13-4
VI

Boldog Kynga

ikonografiája

l.

Szépmüvèszet

1944. 266 l

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Boldog Lajos könyvkötő mester és

Derheimer Henrik aranymüves tervezték és kötötték be "A királyné imakönyvét."
Az ezüstszövet kötés terve és elkészitése Boldog Lajos müve, az arany lemezek gyémánt, rubin és smaragd kövekkel való diszitése, az oldalaknak vert arany keretbe foglalása, az aranymüves tervezése és müve.

Családi Kör. Bp. 1867. juni. 16.
24. sz. 571-574. lap.

Boldog Margit
ikonografiája.

Hankiss 16.1.

Freskó a milanói S. Maria delle Grazie kolostorban, ahol Lionardo da Vinci »Utolsó vacsorája« van. Bernardino de Rossi (?) (†1515 körül)

ben a kisded. Igaz: sok magyar harcolt idegen zászlók alatt nemes ügyekért — az olasz, a lengyel szabadságharcban épúgy, Napoleon ellen épúgy, mint Washington alatt — és sok szabadságharcos ismerte közelről a magyar csatatereket 1848-ban, — németek, angolok, lengyelek, olaszok . . . Kard és toll tett hitet a művelt világ minden sarkában Kossuth és Petőfi népe mellett.

De a harcok, szerencsére, nem tartottak örökké. Rákóczi és Kossuth kora között, majd 1849-től a világháborúig a béke s vele többé-kevésbbé a felépülés lehetőségeit kell kihasználnia a sokat gyötört nemzetnek. A XVIII. században a katona háttérbe szorul. De a jellegzetes színekben olyan mérhetetlenül gazdag magyar élet még a tespedő, alélt pihenés éveiben is le tudja kötni az itt járó idegent. Míg a magyar ember megkísérli kipihenni az elmult két század emberfölötti fáradalmait, a magyar *táj* áll helyt érte. Még azzal is, ami »hiányzik« belőle. A pusztával (ennek a szónak magyar értelme is, idegen megfelelőinek legtöbbje is annyit jelent, mint üresség, sivatag) a »Semmi« szépségét fedezzük föl, mint a végvári költő a harcok szépségét. Persze ez csak amolyan

Ø Boldog Lajos

könyvkötő

l.

Közlemkiall

197. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

B o l d o g h L a j o s

Fővárosi Lapok.1867. jun.22. /Fővárosi hirek./ ~~Kétszáz forintba.../~~

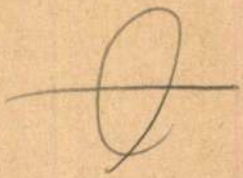

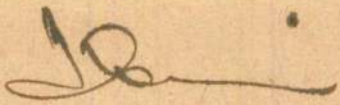

Boldog Lajos

könyvkötő

Bpest

l. Az 1870–1890-es
években

Budkönyvkötők

23. l.

Kat. Dam. Péter
Prot. Alfréd
Új-g. Polikarp

CSÜTÖRTÖK

24

Kat. Mátyás ap.
Prot. Mátyás
Új-g. János fej.

PÉNTEK

25

Kat. Géza vt.
Prot. Géza
Új-g. Taráz

SZOMBAT

26

Kat. K. sz. Margit
Prot. Sándor
Új-g. Porfir

Izr. S. Mis

Baldog Zita festő

Ráckevén ma nyílik a XX. kerv.-i Táncsics Művelődési Ház képzőművészkörének kiállítása, melyen képei szerepelnek.

Losonci Miklós: Ma nyílik soroksári-erzsébeti festők közös tárlata Ráckevén.
Pestmegyei Hírlap, 1973. nov. 3.

Boldogfai kastély

BALOGFA (Vas)

Kastély, egyemeletes 2+3+2 ablakos, erősen átalakítva, XVIII sz.

Genthon, 1941.

Boldogfai Farkas.

Az Ernst-Múzeumban rendezett arcképkiállításon Erkel-szobra szerepel. (emlitve.)

Magyar Nemzet, 1952. Júl. 2.

MDK

Boldogfai Farkas

Nemzeti Képzőművészeti kiállitás. Az Ország
1944. jun. 17. 8.l.

Baldogfalvi Farkas

Debreceni szabra említve

Dr. Szücs Ernő: Debreceni ércemberek
Hajnali-Bihari Napló, Debrecen
1969. ag. 24.

MDK

Boldogfai Farkas Andras

Munkáival szerepelt a Szép Otthon kiallitasan.

Cikk: A mi kiállitóink.

Magyar Iparművészet, 1936. 25.l.

MDK

Boldogfai Farkas Gyula

Velencei Biennale 1936. 354 l.

Boldogfai Farkas József

"Munka után" cimű szobormüve a római magyar képzőművészek kiáll.-án.

M.936.IV.5.

Boldogfai Farkas Klára
többszöre férje neve alatt
szerepel; lásd!

Kovács fenő fürjefné
Farkas Klára

megírta Boldogfai Farkas Klára,
férje, l. Kovács Jenő
özvegyné F. K.

Boldogfai Farkas Mátyás

Neve emlékére

N. ü. 1942. IX. 19.

Boldog Mária, kert-tervező

Új Anna-kút Szegeden: a kút feltrata; „Anna-kút", mellette Szeged város címere: a kertészeti munka tervezését Boldog Mária végezte.

Csongrád Megyei Hírlap, 1982. júl. 18.

BOLDOGFAI FARKAS SÁNDOR
szobrász

Pannonhalma
Főapátság
TKM 13

BOLDOGFAI FARKAS SÁNDOR
szobrász

Budapest
Szent István-bazilika
TKM 626

BOLDOGFAI FARKAS SÁNDOR
szobrász

Budapest
Országúti ferences temp.
TKM 641.

14. old.

BOLDOGFAI FARKAS SÁNDOR
szobrász

Budapest
Valrosmajori pléb.
TKM 556

16 old.

BOLDOGFAI FARKAS SÁNDOR
szobrász

Budapest
Pasaréti pléb.
TKM 636

1.old.